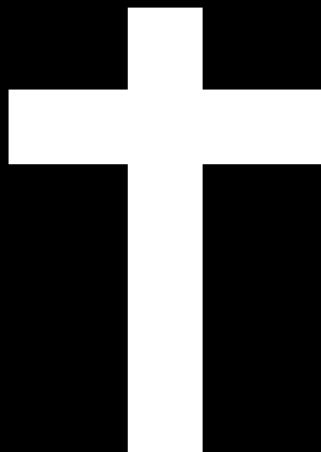

BIBOLO DABUŋ

The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea

BIBOLO DABUN

The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb

Contents

MATAI	1
MARKA	57
LUKA	92
JOAN	151
APOSTOLO	194
ROM	247
KORINTI 1	272
KORINTI 2	296
GALATA	312
EPESE	321
PILIP	329
KOLOSO	336
TESALONIKI 1	342
TESALONIKI 2	348
TIMOTE 1	351
TIMOTE 2	358
TITI	364
PILEMON	368
JAKOBO	370
PETERE 1	377
PETERE 2	384
JOAN 1	388
JOAN 2	395
JOAN 3	396
JUDA	398
GEOCLASE	400
PESALEM	427

Nawae Najam kêtôm MATAI KETO

Nawae ñajam kêtôm Matai Keto nec gêjac jaen ñajam tonec ñamiñ gebe Kilisi (Mesia, Kêsiwaga), taŋ Anôtô gêjac mata eŋ ñaj, Jesu tau. Biŋ taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ nê lau gêc Biŋlênsêm Laŋwa ñaj, eŋ gêgôm ñanô kêsa kêpi ñac tau tonaj. Jesu têna kêkôc eŋ anja lau Juda nêŋ, taŋ eŋ ñapalêgen gêmoa êsêac ñaluŋ e kêtû kapôeŋ ñaj, mago ñajam gêlam gêden êsêac lau Juda tauŋgeŋ nê atom, keperj ñamalac peben kêtôm nom ñagamêŋgeŋ gêwiŋ.

Matai kêdênaŋ nê Nawae Najam ñatitipgen ñapep. Eŋ gêjac m gêdêŋ Jesu têna kêkôc eŋ ñamiñ, go keto Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadan kêlêtom eŋ ñabij. Go gelom eŋ kêkôc nê sakin Mesiana sa ñamiñ gebe gêjam mêtê to kêdôŋ lau ma gêgôm gêmac ôlinj ñajam kêsa jagêmoa Galilaia ñagamen ñaj. Su go keto Jesu anja Galilaia gêja Jerusalem ñabij, gocgo gêjac minj gêŋ samob, taŋ kêtap eŋ sa gêdêŋ nê woke ñamuŋa ñaj, e jagêdêŋ sêjac eŋ kêpi ka ma Anôtô gêju eŋ mata jali gêdi sa anja ñacmatênenêŋ ñaj.

Biŋ tê Najam tau gebe êwaka sa ênêc awêgeŋ nê, ñateŋ tonec gebe Jesu eŋ kêdôŋsêga kapôeŋ tau enjoc, taŋ gêwa Anôtônê Biŋsu sa amboac ñatau eŋ ma kêsôm Anôtônê Gamêŋ ñawae lasêgen. Biŋ taŋ eŋ kêdôŋ-kêdôŋ ñaj, sejonj ñagêdô samob sa gêc ñasêbu kapôeŋ 5 tonec gebe (1) Biŋ Lôcŋa, taŋ eŋ gêwa lau Gamêŋ Undambêŋa nêŋ ñam sa gebe sêpô lêna tauŋ kêtû Mêtêra to ñalêlôm ñawapac ma têntac malô to sebe sêngôm Anôtônê biŋ êtu tôŋja ma taen walô lau to geŋja to ñalêlôm ñawa ma sê wama tauŋja to sêjanda êsêac kêtû Anôtônê biŋja. Go gêwa êsêacnêŋ kolen to nêŋ lêŋ ñam ma Anôtônê moasin to nê ñagêjô êjam ma sêngôŋ mateŋ jali ñawasi ñam sa amboac tonaj (môkêlatu 5-7); (2) Jesu kêkêŋ nê ñacseŋomi 12 sêja ma gêwa nêŋ sakin ñam sa gêdêŋ êsêac (môkêlatu 10); (3) biŋgôlinj kêpi Gamêŋ Undambêŋa ñamja (môkêlatu 13), (4) tanac dabin tauŋja gêjac Jesunê lau samob ñawae (môkêlatu 18); go (5) Jesu geoc biŋ nom tonec ñatêm ênac pep to Anôtônê Gamêŋ mêtêsaŋa ñabij lasê (môkêlatu 24-25).

Nadênaŋ

1. Jesunê mimi ñam to têna kêkôc eŋ ma gêmoa ñapalêgenja ñamiñ 1:1-2:23
2. Nackêsgu Joaŋ nê sakin 3:1-12
3. Jesu gêliŋ saŋgu ma Sadan kêlêtom eŋ 3:13-4:11
4. Jesu kêkôc nê sakin sa gêmoa Galilaia 4:12-18:35
5. Jesu gêwi Galilaia siŋ gêja Jerusalem 19:1-20:34
6. Jesunê woke ñamuŋa anja Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ñagala ñaj 21:1-27:66
7. Apômtau gêdi sa ma geoc tau lasê ñamiñ 28:1-20

*Jesu Kilisi nê ñam
(Luk 3:23-38)*

¹ Abraham latu Dawid nê latu Jesu Kilisi nê ñam ñabuku tonec.

² Abraham kêka Isak lasê, Isak kêka Jakob lasê, Jakob kêka Juda to lasitêwai lasê,

³ Juda kêka Peres agêc Sera lasê, Tamar kêkôc êsêagêc, Peres kêka Hesron lasê, Hesron kêka Aram lasê,

⁴ Aram kêka Aminadab lasê, Aminadab kêka Nason lasê, Nason kêka Salmon lasê,

⁵ Salmon kêka Boas lasê, Rahab kêtôc eŋ, Boas kêka Obed lasê, Rut kêtôc eŋ, Obed kêka Isai lasê, Isai kêka kiŋ David lasê.

⁶ Dawid kêka Salomo lasê, Urienê awê kêtôc eŋ,

⁷ Salomo kêka Rehoboam lasê, Rehoboam kêka Abia lasê, Abia kêka Asa lasê,

⁸ Asa kêka Josapat lasê, Josapat kêka Joram lasê, Joram kêka Usia lasê,

⁹ Usia kêka Jotam lasê, Jotam kêka Ahas lasê, Ahas kêka Hesekia lasê,

¹⁰ Hesekia kêka Manase lasê, Manase kêka Amos lasê, Amos kêka Josia lasê,

¹¹ Josia kêka Jekonia to lasitêwai lasê gêdêŋ tanj sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel naŋ.

¹² Sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel su acgom, go Jekonia kêka Sealtiel lasê, Sealtiel kêka Serubabel lasê,

¹³ Serubabel kêka Abiud lasê, Abiud kêka Eliakim lasê, Eliakim kêka Asor lasê,

¹⁴ Asor kêka Sadok lasê, Sadok kêka Akim lasê, Akim kêka Eliud lasê,

¹⁵ Eliud kêka Eleasar lasê, Eleasar kêka Matan lasê, Matan kêka Jakob lasê,

¹⁶ Jakob kêka Josep, tanj gêjam Maria naŋ lasê, ma awê tau tonan kêtôc Jesu, tanj, sêsam eŋ sebe Kilisi naŋ.

¹⁷ Gôlôac samob tonan nai anja Abrahamnê e gêdêŋ Dawid naŋ nêŋ nadênaŋ 14, ma anja Dawid e gêdêŋ sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel naŋ nêŋ nadênaŋ 14, ma gêdêŋ sêŋgôŋ gamêŋ jaba Babel e gêdêŋ Kilisi tau naŋ nêŋ nadênaŋ 14.

*Jesu kêtu ḥamalac
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Jesu Kilisi kêtu ḥamalac ḥalên tau tonec. Èsêac sê ênê tana Maria gêdêŋ Josep. Agêc sêmoa sêwiŋ taun atom e sêlic awê tau taê anja Njalau Dabuŋ nê.

¹⁹ Ma ênê akweŋ Josep eŋ ḥac gêdêŋ gebe êngôm awê tau maja êsa atom, tec gebe êwi eŋ sin kelecgeŋ.

²⁰ Taê gêjam biŋ tonan gêmoa e Apômtaunê anjela geoc tau lasê to gêsun mê gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Dawidnê latu Josep, taêm dani taôm atom, ôkôc nêm awê Maria sa wacêŋgôŋ êwiŋ aôm, gebe eŋ taê anja Njalau Dabuŋ nê.

²¹ Eŋ oc êkôc latu teŋ, naŋ ôê ênê ḥaê gebe Jesu, gebe eŋ êsi nê lau su anja nêŋ sec to ênam èsêac kêsi.”

²² Biŋ samob tonan nai ḥanô kêsa gebe Apômtaunê biŋ, tanj kêkêŋ propete awasun kêsôm lasê naŋ, êtu anô gebe

²³ “Alic acgom, awêtakin teŋ taê e êkôc latu teŋ,

ma sê ênê ḥaê gebe Imanuel!” (tanam ôkwi gebe

“Anôtô ménjêwiŋ aêac.”)

²⁴ Josep gêc mê e mata gêlac ma gêgôm kêtôm Apômtaunê anjela kêsakin eŋ, tec jakêkôc nê awê sa ménjengôŋ gêwiŋ eŋ,

²⁵ ma gêjac jaê eŋ ḥapep e kêtôc latu su, ma gê ênê ḥaê gebe Jesu.

¹ Jesu têna kêkôc eŋ aŋga Betlehem Judaiaŋa gêdêŋ kiŋ Herodo nê têm su, ma lau samuc nêŋ lau mêtê aŋga oc ŋam jasêŋ lasê Jerusalem

² ma têtu kênaç gebe “Judanêŋ kiŋ, ŋapale wakuc naŋ, gêmoa ondoc. Aêac alic ênê utitalata aŋga oc ŋam su, tec abe mêmajapôŋ aeŋduc êndêŋ eŋ.”

³ Kiŋ Herodo gêjô e kêtakê ŋanô, ma lau Jerusalema samob amboac tonaj.

⁴ Tec kêkalem launêŋ dabuŋsêga to biŋsutau samob sa jakêtu lêsu êsêac ŋapep gebe “Kilisi oc têna êkôc eŋ aŋga ondoc.”

⁵ Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Aŋga Betlehem Judaiaŋa gebe propete keto amboac tonec gebe

⁶ ‘Aôm Betlehem gamêŋ Judaiaŋ,
taŋ kôtu kasêga Judaiaŋ ŋamôkê sauŋ-sauŋma atom,
gebe kasêga teŋ mêmêsa aŋga aômñêm,
taŋ ejop ŋoc lau Israel.’”

⁷ Herodo gêjô su, go kêkalem lau mêtê kelecgen gebe sêndêŋ eŋ sêna ma kêtu Iêsu noc utitalata mêmjêŋ lasêŋa gêdêŋ êsêac.

⁸ Go kêkêŋ êsêac sêja Betlehem ma kêsôm gebe “Naatu kênaç ŋapalê tau ansin sugeŋ e embe atap eŋ sa, naŋgo mêmjasôm ŋawae êndêŋ aê gebe tauc wacjapôŋ ocduc amboac tonaj.”

⁹ Sêŋô kiŋnê biŋ su, go dêdi sêja. Ma utitalata, taŋ sêlic aŋga oc ŋam naŋ, kêsêlêŋ gêmuŋ êsêac e jakêkô gamêŋ, taŋ ŋapalê gêc naŋ ŋaô.

¹⁰ Sêlic utitalata tau e têntac ŋajam ma têtu samuc ŋanô.

¹¹ Sêšô andu ŋalêlôm sêja e sêlic ŋapalê agêc têna Maria, tec sêu tauŋ ma sêpôŋ aeŋduc gêdêŋ eŋ, go sêna nêŋ talu ma sê awa gold to katêkwi ma lakisia ŋajam-ŋajam sa jasêkêŋ gêdêŋ eŋ.

¹² Ma Anôtô kêkêŋ puc êsêac ŋa mêm gebe sêmu sêndêŋ Herodo sêna atom, tec sêc sêsa intêna teŋ sêmu sêja nêŋ gamêŋ.

Josep kêkôc nê gôlôac sa sêja Aiguptu

¹³ Êsêac sêc sêja su, go Apômtaunê aŋela geoc tau lasê gêdêŋ Josep ŋa mêm ma kêsôm gebe “Ôndi sa ma ôkôc ŋapalê agêc têna sa aêc asap Aiguptu ana, naðiŋgôŋ ônê jakêŋ biŋ aôm acgom, gebe Herodo kêtu kêka-kêka gebe ênac ŋapalê êndu.”

¹⁴ Tec Josep gêdi sêc kêkôc ŋapalê agêc têna sa gêdêŋ gêbêc, ma sêc sêsep Aiguptu sêja.

¹⁵ Jasêmoa tonaj e Herodo gêmac êndu acgom, gebe biŋ taŋ Apômtau kêkêŋ propete kêsôm lasê gebe

“Aê gamôêc ŋoc Latuc aŋga Aiguptu gêmêŋ” naŋ êtu anô.

Herodo gêjac ŋapalê dedec êndu

¹⁶ Gêdêŋ taŋ Herodo kêjala gebe lau mêtê sêsaŋ eŋ naŋ, eŋ têtaç ŋandaŋ kapôŋ ma kêjatu lau gebe sênaç ŋapalê ŋac aŋga Betlehem to gamêŋ ŋamadin, taŋ nêŋ jala tagen to luagêc naŋ, samob êndu kêtom ŋasawa, taŋ eŋ kêtu lêsu biŋ gêdêŋ lau mêtê naŋ.

¹⁷ Gêdêŋ tonaj biŋ, taŋ propete Jeremia kêsôm lasê naŋ, kêtu anô gebe

¹⁸ “Sêŋô aweŋ ŋaonda aŋga Rama,
sêwakic to têtaŋ taŋiboa ŋanô,
gebe Rahel kêtaj nê gôlôac,
ma sêjam malô-malô eŋ e kêtôm atom,
gebe sêjaŋagac.”

Sêkôc ɻapalê Jesu aŋga Aiguptu gêmêj

¹⁹ Herodo gêmac êndu su acgom, go Apômtaunê anjela geoc tau lasê gêdêj Josep aŋga Aiguptu ɻa mêt

²⁰ ma kêsôm gebe “Ôndi s ma ôkôc ɻapalê agêc têna sa amu ana gamêj Israel, gebe êsêac, taŋ sêgôm gêylêlôm sebe senseŋ ɻapalê naŋ, sêmac êndugac.”

²¹ Tec Josep gêdi sa, kêkôc ɻapalê agêc têna sa ma sêc sêja gamêj Israel.

²² Gêyô Arkelaus kêtû kin Judaiaŋa gêjô tama Herodo su ɻawae e kêtêc tau gebe êna tônê atom, tec gêc mêt kêkêj puc eŋ ma gêc kêtaiŋ taugen gêja gamêj Galilaiaŋa.

²³ Jagêô laeê malac teŋ ɻaê Nasaret ma gêngôŋ tonan gebe propetenêj biŋ êtu tôŋ gebe “Êsêac sêsam eŋ gebe ɻac Nasareneŋa.”

3

Nackêsgu Joaŋ gêjam mêtê

(Mar 1:2-8; Luk 3:1-18; Joaŋ 1:19-28)

¹ Gêdêj têm tonan ɻackêsgu Joaŋ kêpoa lasê ma gêjam mêtê gêmoa gamêj sawa Judaiaŋa

² ma kêsôm gebe “Anam taôm ôkwi gebe gamêj undambêja kêdabiŋac.”

³ ɻac tau tonan, tec propete Jesaia kêsôm biŋ kêpi eŋ gebe

“ɻac teŋ gêmôć awa tonec gêmoa gamêj sawa gebe

‘Amansaŋ gamêj Apômtau êsêlêŋŋya

to amêtoc ênê intêna solop.’”

⁴ Joaŋ tau tonan kêsô ɻakwê bôc kamele ɻaôlilu to kêjandin ômbiŋkap bôc ɻaôlic gêc dambêpalê, ma gen wagô to lêp kêtû nê mo.

⁵ Gêmoa tonan, go lau Jerusalem to Judaia samob ma gamêj Jordanja samob sêwê sêsa dêdêj eŋ sêja.

⁶ Êsêac seoc nêj sec lasê, go kêsagu êsêac aŋga bu Jordan.

⁷ Joaŋ gêlic Parisai to Sadukai nêj taêsam sêmêj gebe ênsaŋgu êsêac, tec kêsôm gêdêj êsêac gebe “Moac ɻalatu amac, asa gêwa sa gêdêj amac gebe awê Anôtônê têtac ɻandaŋ, taŋ oc mêtêsa naŋ sa.

⁸ Asa nêm lêj êwa amac sa gebe ajam taôm ôkwi.

⁹ Taêm êka to asôm êndêj taôm gebe Abraham kêtû aêac tamenji, nec atom. Aê jasôm êndêj amac gebe Anôtô kêtôm gebe êju poc tonec ɻai sa têtû Abraharnê latui.

¹⁰ Ki ɻamata gêdêj kawakac tec gêc. Amboac tonan ka samob, taŋ sêjam ɻanô ɻajam atom naŋ, oc êsap su ma êmbaliŋ êpi ja êna.

¹¹ Aê tec kasagu amac ɻa bu anam taôm ôkwiŋa, ma ɻac, taŋ êndaŋguc aê naŋ, nê ɻaclai kêlêlêc aê su, ma aê katôm atom gebe jaŋgeŋ ênê atapa. ɻac tonan oc ênsaŋgu amac ɻa Nalau Dabuŋ to ja.

¹² Eŋ lêma kêkam lala sekoloŋ gêŋŋya gebe êtiŋ gêj ɻapaôma ma ênac ɻanô sa êpi nê andu-gêŋŋyanôŋa êna, go ɻapaôma êkêj êpi ja, taŋ êsa ɻapan naŋ.”

Joaŋ kêsagu Jesu aŋga Jordan

(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³ Gêdêj tonan tec Jesu aŋga Galilaia jagêô lasê Jordan gêdêj Joaŋ gebe ênsaŋgu eŋ.

¹⁴ Mago Joaŋ gêjac jao tau gebe “Aôm ônsaŋgu aê acgom, go ɻajam. Amboac ondoc gôdêj aê gômôēj.”

¹⁵ Tec Jesu gêjô ej awa gebe “Galoc ondecgej gebe gêjac aêgêc ñawae gebe dañgom biñ, tanj Anôtô kêjatu nañ, ñanô êsa.” Go Joañ kékêj gêwiñ ej.

¹⁶ Jesu gêliñ sañgu su, go gacgej kêpi añga bu gêmêj, ma undambê gêja e gêlic Anôtônê Njalau amboac balôsi kêsêp mañgêsaç ej ñaô.

¹⁷ Ma awa teñ kësa añga undambê gebe “Aêjoc Latuc tau tonec, tec têtac gêwiñ ej to galic ej ñajam.”

4

*Sadañ kélétôm Jesu
(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ Gêdêj tonaj Njalau Dabuñ gêwê Jesu kësa gamêj sawa gêja gebe Sadañ êlêtôm ej.

² Ma Jesu gêjam dabuñ mo gelenja 40 ma gêbêcauc 40 e mo gêjô ej.

³ Go Sadañ jakêsôm gêdêj ej gebe “Aôm embe Anôtônê latu, go ôsôm poc tonec ñai étu mo.”

⁴ Ma Jesu gêjô ej awa gebe “Teto gêc gebe

‘Mo tagenj êôc ñamalac tõñ atom, biñ samob, tanj kësa Anôtô awa nañ, tec gêôc ej tõñ.’”

⁵ Go Sadañ kékôc ej agêc sêpi malac dabuñ sêja jaketoc ej kékô lôm dabuñ ñasalôm ñalamí,

⁶ ma kêsôm gêdêj ej gebe “Aôm embe Anôtônê Latu, go u taôm ôna gebe teto gêc gebe

‘Eñ oc êsakinj nê añela êtu aômnia mêmêcip aôm ña lemenj, gebe ôndinj amkainj êpi poc atom.’”

⁷ Tec Jesu gêjô ej awa gebe “Teto teñ kêtiam gêwiñ gebe ‘Ônsaê Apômtau aômnêm Anôtô atom.’”

⁸ Go Sadañ kékôc ej agêc sêpi lôc balij teñ sêja jakêtôc gamêj nomnia samob toñawasi gêdêj ej

⁹ ma Kêsôm gebe “Aôm embe ôpôj amduc to oteñ mec êndêj aê, oc jalinj gêj tonec ñai samob su êndêj aôm êwac.”

¹⁰ Go Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Sadañ, ôkôc taôm sa ôêc ôna gebe teto gêc gebe

‘Ôpôj amduc êndêj Apômtau, aômnêm Anôtô, to ônam sakinj ej taugenj.’”

¹¹ Go Sadañ gêwi ej siñ, ma añela mêmsejam sakinj gêdêj ej.

*Jesu gêja Galilaia ma gêjac m nê kôm mêtêja
(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)*

¹² Jesu gêjô sêkôc Joañ tõñ ñawae su ma kêtaiñ tau su gêja Galilaia.

¹³ Go gêwi Nasaret sin jagêngôj Kapanaum, tanj gêc gamêj Sebulon to Naptali jabañ bugêjactonja,

¹⁴ gebe biñ, tanj propete Jesaia kêsôm nañ, êtu anô gebe

¹⁵ “Gamêj Sebulon to gamêj Naptali, tanj gêc kêkanôj bugêjactonj añga Jordan ñamakej ônêja nañ, lau samuc nêñ Galilaia.

¹⁶ Lau tanj sêngôj gêsurjôbôm nañ, sêlic ja kapôêj teñgoc,

ma êsêac, tanj sêngôj gêmac ñagamêj ñakesec nañ, nêñ ja mêmjkêpigac.”

¹⁷ Gêdêj tonaj Jesu gêjam mêtê gêjac m gebe “Anam taôm ôkwi gebe gamêj undambêja kêdabinjgac.”

*Jesu kēkalem lau iŋa aclē
(Mar 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Jesu kēsēlēŋ gēmoa bugējactoŋ Galilaianja e gēlic ḥaclagēc lasi, Simon, taŋ sēsam eŋ gebe Petere naŋ, agēc lasi Andrea sēkēŋ wasaŋ sēmoa, gebe ḫsēagēc ḥac ulu iŋa.

¹⁹ Tec kēsōm gēdēŋ ḫsēagēc gebe “Andaŋguc aē ma oc jakēŋ amagēc alō ḥamalac.”

²⁰ Tec gacgeŋ dedec nēŋ wasaŋ gēc ma tēdaguc eŋ.

²¹ Gēwi gamēŋ tau siŋ ma kēsēlēŋ gēja e gēlic ḥac teŋ agēc lasi kētiam, Sebedai latuagēc Jakobo agēc lasi Joaŋ, sēŋgōŋ waŋ sēwiŋ tameni Sebedai tau sēbēnōc nēŋ wasaŋ sēmoa, go gēmōēc ḫsēagēc.

²² Tec gacgeŋ dedec waŋ totameniŋ kēpoac ma tēdaguc eŋ sēja.

*Jesu gējam sakiŋ lau
(Luk 6:17-19)*

²³ Go Jesu kēsēlēŋ gējac laoc Galilaia ḥagamēŋ samob ma kēdōŋ ḫsēac aŋga nēŋ lōm to gējam mētē kapi ḥawae ḥajam Anōtōnē gamēaŋja ma gēgōm launēŋ gēmac to ōliŋ ḥasec tokaintokaiŋ ḥajam kēsa.

²⁴ Ma ēnē wae kēsa gējam gamēŋ Suriaŋa samob auc, tec sejoŋ lau ḥasec samob dēdēŋ eŋ sēja, lau togēmac tokainŋ-tokaiŋ ma toŋandanŋ ḥagēdō ma lau, taŋ ḥalau sec gēgōm ḫsēac to meloc kētē ḫsēac ma ḥatēkwa kētu golon naŋ, ma gēgōm ḫsēac ōliŋ ḥajam kēsa samob.

²⁵ Ma lau taēsam aŋga Galilaia to Malaclemenju ma aŋga Jerusalem to Judaia ma Jordan ḥamakeŋ ônēŋa tēdaguc eŋ.

5

Biŋ lōcja

¹ Jesu gēlic lau taēsam, tec kēpi lōc teŋ e jagēŋgōŋ sic, ma nē ḥacseŋomi dēdēŋ eŋ sēja.

² Go gēōc awa sa ma kēdōŋ ḫsēac to kēsōm gebe

*Jesu awa gēōc lau
(Luk 6:20-23)*

³ “Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ sēpō lēna tauŋ kētu mētēŋa, gebe gamēŋ undambēŋa kētu ḫsēacnēŋ.

⁴ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ ḥalēlōm ḥawapac, gebe Anōtō oc ēnac ḫsēac tēntac tōŋ.

⁵ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ nēŋ ḥalēlōm malō, gebe ḫsēac tētap gēŋ, taŋ Anōtō gējac mata naŋ sa.

⁶ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ nēŋ ēka

 naŋ gebe sēŋgōm biŋ, taŋ Anōtō
 kējatu naŋ naŋ ḫsēac,

gebe Anōtō oc ēmoasiŋ ḫsēac.

⁷ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ taēŋ walō lau,
gebe Anōtō oc taē walō ḫsēac.

⁸ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ nēŋ ḥalēlōm ḥawa,
gebe oc sēlic Anōtō.

⁹ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ sē wama lau,
gebe Anōtō oc ēsam ḫsēac gebe latui.

¹⁰ Aē aoc ēōc ḫsēac, naŋ ḥamalac
 ējanda ḫsēac kētu sēgōm biŋ,

taŋ Anôtô kêjatu naŋ, ɳanô kêsa,
gebe gamêŋ undambêŋa kêtû êsêacnêŋ.

11 “Aê aoc êôc amac tec ɳamalac sêmbo to sêjanda amac ma sêngôliŋ biŋ
ɳakain gwalêkiŋ êpi amac êtu aêŋa.

12 Têmtac ɳajam ma atu samuc, gebe nêm ɳagêjô kapôeŋ gêc undambê,
gebe amac masigeŋ ma sêgôm propete lanjwa amboac tonaj.

Biŋ nom ɳagwêc to ɳajaŋa
(Mar 9:50; Luk 14:34-35)

13 “Nom ɳagwêc amac. Gwêc embe ɳamakic ênaŋa, oc dangôm ɳamakic
êsa êtiam amboac ondoc, kêtû secgac. Tambalin siŋ ma lau sêka tôŋ.

14 “Nom ɳaja amac. Malac teŋ embe ênêc lôc, oc êsiŋ tau ôkwi êtôm atom.

15 Embe têtun ja sa, go sêngênduc ɳa suc auc atom, tetoc êkô jakain ɳaô,
go êpô lau samob, taŋ sêmoa andu ɳalêlôm naŋ.

16 Amboac tonaj nêm ja ɳawé êsa êpô ɳamalac, gebe sêlic amacnêm koleŋ
ɳajam ma sêlambiŋ Tamemi undambêŋa.

Biŋ kêpi biŋsu

17 “Taêm anam gebe aê gameŋ kêtû jansen Mosenê biŋsu to propetenêŋ
biŋ samob suŋa atom. Gamêŋ kêtû jansen suŋa atom, kêtû jaŋgôm êtu
tôŋŋa.

18 Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Undambê to nom oc ênaŋa ma
ŋatalô sepeŋ to sêmôeŋa ɳasaŋ teŋ oc ênaŋa aŋga Mosenê biŋsuŋa atom e
samob êtu tôŋ acgom.

19 Amboac tonaj, ɳac teŋ embe êwi biŋsu tonaj ɳasaŋjanô teŋ siŋ ma
êndôŋ lau êtôm tonaj, oc sêsam eŋ gebe ɳapalê sauŋ ec teŋ aŋga gamêŋ
undambêŋa. Ma ɳac teŋ embe êmansaŋ to êndôŋ biŋ tau, oc sêsam eŋ gebe
ɳac kapôeŋ aŋga gamêŋ undambêŋa.

20 Gebe aê jasôm êndêŋ amac gebe amacnêm biŋgêdêŋ embe êlêlêc
biŋsutau to Parisai nêŋ ɳêŋgeŋ atom, oc asô gamêŋ undambêŋa ana atom.

Biŋ kêpi têntac ɳandaŋ
(Luk 12:57-59)

21 “Amac aŋôgac gebe sêšom gêdêŋ lau ɳanô gebe ‘Ônac ɳamalac êndu
atom. Teŋ embe ênac ɳac teŋ êndu, oc sêmêtôc eŋ.’

22 Mago aê jasôm êndêŋ amac gebe ɳac teŋ embe têntac ɳandaŋ êndêŋ nê
lasitêwainêŋ teŋ, oc sêmêtôc eŋ. Ma teŋ embe êsôm lasitêwainêŋ teŋ gebe
‘Majam gêbac’, oc gôlôacnêŋ laumata sêmêtôc eŋ. Ma teŋ embe êsôm gebe,
‘Melocma gôbacgac’, oc êsêp lamboam ɳakâlêndiŋ ɳaja êna.

23 Embe ôkêŋ nêm da êndêŋ altar êna ma taêm ênam taôm gebe agêc
lasim nêm biŋ teŋ gêc,

24 go ondec nêm da ênêc altar ɳagala ma ôna agêc lasim amansan biŋ
êndêŋ taôm acgom, go ômu ôna ôkêŋ nêm da.

25 “Nêm soŋo-soŋo embe êkêŋ aôm ôndêŋ ɳac-mêtôcwaga, go ôtu palê
êndêŋ eŋ sebeŋ êndêŋ taŋ asêlêŋ amoá intêna naŋ, gebe soŋo-soŋo êkêŋ
aôm ôndêŋ mêtôcwaga atom. Moae mêtôcwaga êmasuc aôm ôndêŋ gejob-
waga kapoacwalôŋa, go eŋ êmbaliŋ aôm ôsêp kapoacwalô ôna.

26 Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Oc ôsa aŋga tônê ômôeŋ atom e ônac
nêm tôp samob êmbacnê acgom.

Biŋ mockaiŋja

27 “Amac aŋôgac sêšom gebe ‘Ôŋgôm gêŋ mockaiŋjo to mockaiŋja atom.’

²⁸ Mago aê jasôm êndêj amac gebe Nac tej embe mata ê awê tej e têtac êkac ej, naŋ êngôm gêj mockaiŋja êndêj ej aŋga nê ŋalêlôm.

²⁹ Matamanô anôŋa embe êtim aôm, naŋ ôkip sa ma ômbaliŋ siŋ. Ôlim ŋagêj tej ênaŋa acgom, gebe sêmbaliŋ aôm toôlim samucgeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndij ôna atom.

³⁰ Ma lêmam anôŋa embe êtim aôm, naŋ ôndim su ma ômbaliŋ siŋ. Ôlim ŋagêj tej ênaŋa acgom, gebe sêmbaliŋ aôm toôlim samucgeŋ ôsêp lamboam ŋakêlêndij ôna atom.

Bij sêndim sêmôcwalo êngicna

(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ “Esêac sêsôm tej gebe ‘Nac tej embe êndim sêmôcwalo êngic, naŋ êkêŋ papia sêwi tauŋ siŋja êndêj awê’

³² Mago aê jasôm êndêj amac gebe Nac tej embe êndim sêmôcwalo êngic, go êngôm ej êtu awê mockaiŋja. Embe awê tobij, go tasôm atom. Ma tej embe ênam awê, taŋ sêwi siŋ su naŋ, oc êngôm gêj mockaiŋja.

Bij tatôc lemeŋja

³³ “Ma amac aŋô tej, tan sêsôm gêdêj lau ŋanô gebe ‘Ôtôc lêmam ônsau atom, ma ôŋgôm bij, tanj kôtôc lêmam naŋ, ŋanô ésa êndêj Apômtau.’

³⁴ Mago aê jasôm êndêj amac gebe Atôc lemem atomanô, atôc êndêj undambê atom gebe Anôtônê lêpôŋ tònê,

³⁵ ma atôc êndêj nom atom gebe ênê akain ŋalêpôŋ, to atôc êndêj Jerusalem atom gebe Kiŋ kapôŋj tau nê malac.

³⁶ Ma ôtôc lêmam êpi môkêmapac atom gebe aôm tonaj ôŋgôm môkêmlauŋ tagenj êpô tau ôkwi êtu kwallam me êtu jec nec kôtôm atom.

³⁷ Amacnêm bij amboac tonec acgom gebe ‘Aec’ to ‘Masi’. Embe asôm ŋalô êlêlêc tonec su, oc aŋga ŋac sec tau nê.

Bij ŋagêjôŋa

(Luk 6:29-30)

³⁸ “Amac aŋôgac sêsôm gebe ‘Mataanô êjô mataanô ma luluŋ êjô luluŋ.’

³⁹ Mago aê jasôm êndêj amac gebe Anac jao taôm êndêj ŋamalac sec atom. Tej embe êtap aôm êsêp alimanô anôŋa, naŋ ôtôc ŋamakenj êndêj ej êwiŋj.

⁴⁰ Ma ŋac tej embe taê ênam gebe êwê aôm ôndêj mêtôcwaga ôna êtu êkôc nêm ŋakwê ôlimja, naŋ ôkêŋ ŋaobo balinj êwiŋj.

⁴¹ Ma tej embe êkac aôm gebe ojoŋ ênê waba intêna ŋasawa tagenj, naŋ ôsêlêŋ ŋasawa luagêc ôwiŋ ej.

⁴² Tej embe etenj gêj êndêj aôm, naŋ ôkêŋ, ma tej embe êkôc tôp aŋga aômnêm, naŋ ôkêŋ dêmôêm ej atom.

Bij têntac gewiŋ ŋacjoŋa

(Luk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Amac aŋôgac sêsôm gebe, ‘Têmtac êwiŋ nêm lau wacbanj aôm ma têmtac endec nêm soŋo-soŋo.’

⁴⁴ Mago aê jasôm êndêj amac gebe Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo to atenj mec êtu êsêac, tanj sêjanda amac naŋja,

⁴⁵ ec atu Tamemi, tanj gêŋgôŋj undambê naŋ, nê latui, gebe ej kékêŋ nê oc kêpi kêpô lau sec to lau ŋajam, ma kékêŋ nê kom gêjac lau gêdêŋ to lau keso.

⁴⁶ Embe têmtac êwinj lau, tanj têntac gêwiñ amac nañ, oc ñanô amboac ondoc. Teloñ sêgôm gêñ tonaj amboac tonajgeñ.

⁴⁷ Ma embe awem ênac nêm lasitêwaigeñ, go anjôm gêñ ñanô amboac ondoc. Lau samuc sêgôm gêñ tonaj amboac tonajgeñ.

⁴⁸ Amboac tonaj anac dabin taõm ñapep amboac Tamemi undambêña gêjac dabij tau ñapep.

6

Biñ tamoasiñ lauña

¹ “Alic taõm gebe anam sakinj Anôtô êtu ñamalac sêlic amacna atom. Embe aŋgôm êtu lau sêlic amacna, go atap ñagêjô aŋga Tamemi, tanj gêmoa undambê nañ, nê sa atom.

² “Amboac tonaj embe ômoasiñ lau, nañ ôkêj lau sêncac dauc êtañ aõm atom amboac lau tetoc tauñ saña sêgôm sêmoa lôm to malacluñ gebe ñamalac sêlambinj êsêac. Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Êsêac seso nêñ ñaõligac.

³ Mago aõm embe ômoasiñ lau, nañ ôŋgôm kelecgeñ, lau teñ sêjô ñawae atom,

⁴ gebe nêm moasiñ êsiñ tau ênêc lêlômgeñ, go Tamam, tanj gêlic gêñ kêsêp lêlômgeñ nañ, êkêj ñagêjô êndêj aõm.

Biñ tateñ mecen

(Luk 11:2-4)

⁵ “Ma embe atenj meç, nañ atôm lau tetoc tauñ saña atom, gebe êsêac têntac gêwiñ gebe teteñ meç sêkô lôm to intêna gêga tau ñamala êtu têtôc tauñ êndêj lau sêlic êsêacna. Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Êsêac seso nêñ ñaõligac.

⁶ Mago aõm embe oteñ meç, nañ ôsô nêm balêm ôna e naõlai katam auc, go oteñ meç êndêj Tamam, tanj gêmoa lêlôm, ma Tamam, tanj gêlic gêñ kêsêp lêlômgeñ nañ, êkêj ñagêjô êndêj aõm.

⁷ “Embe atenj meç, nañ atenj êtu biñ ole amboac lau samuc atom. Êsêac tonaj seboc sêkôc ñanô êtu nêñ ñalô gwälékiñja.

⁸ Atôm êsêac atom, gebe Tamemi kêjala gêñ, tanj gêjô amac ma abe atenj nañ kwanañgeñ.

⁹ Amboac tonaj atenj nêm meç amboac tonec gebe

Tamemai, tanj gômoa undambê.

Aõmnêm ñaê lau sênam dabuñmanj.

¹⁰ Ômôej ôtu Apômtau ôtôm gamêñgeñ.

Aõmnêm biñ êtu tôj aŋga nom amboac aŋga undambê.

¹¹ Ôkêj aêacma mo êtôm bêcgeñja êndêj aêac êndêj oc tonec.

¹² Nêm tôp, tanj gêc aêac nañ, ôsuc ôkwi amboac aêac asuc ma tôp ôkwi gêdêj tauñ.

¹³ Ôwê aêac asa lêtôm atom.

Ôjanjo aêac su aŋga gêñ sec.

(Aõm Apômtau, aõm ñaniniñ to ñajaña
ma ñawê ñatau lañwa teñgeñ. Biñjanô.)’

¹⁴ Gebe amac embe asuc ñamalacnêj biñ ôkwi, go Tamemi undambêña êsuc amacnêm biñ ôkwi amboac tonaj.

¹⁵ Ma embe asuc ñamalacnêj biñ ôkwi atom, go Tamemi êsuc amacnêm biñ ôkwi atom amboac tonajgeñ.

Biŋ tanam dabuŋ moŋa

¹⁶ “Embe anam dabuŋ mo, naŋ aŋgôm laŋômanô bêlê-bêlê amboac lau tetoc tauŋ sanja atom. Lau tonan sêgôm laŋôjanô taujala gebe têtêc tauŋ êndêŋ lau sêlic êsêac sêjam dabuŋ mo. Tec biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac seso nêŋ ɳaôligac.

¹⁷ Amboac tonan aôm embe ônam dabuŋ mo, naŋ ôniŋ oso môkêmapac to Okwasin laŋômanô,

¹⁸ gebe ôtôc taôm ôndêŋ lau sêllc aôm gôjam dabuŋ mo nec atom, mago Tamam, tanj gêmoa lêlôm naŋ, oc êjala ma gêlic gêŋ kêsêp lêlômgeŋ, tec êkêŋ ɳagêjô êndêŋ aôm.

Biŋ awa undambêŋa

(Luk 12:33-34)

¹⁹ “Anac nêm awa sa anga nom atom, gebe bulesen to da enseŋ gêŋ tau su ma gengejtêna oc sêkwê ma sênam gengeŋ sa.

²⁰ Anac nêm awa sa anga undambê acgom, gebe bulesen to da enseŋ su ma gengejtêna sêkwê ma sênam gengeŋ sa atom.

²¹ Gebe gamêŋ, tanj nêm awa gêc naŋ, nêm ɳalêlôm oc êsap tôŋ amboac tonan geŋ.

Biŋ kêpi ôliŋ ɳaja

(Luk 11:34-36)

²² “Matamanô kêtu ôlim ɳaja. Matamanô embe ɳajam, oc ɳawê ênam ôlim samucgeŋ auc.

²³ Ma matamanô embe sec, oc ôlim samuc ɳakesec. Embe ɳawê, tanj gêc nêm ɳalêlôm naŋ, ɳakesec êsa, go ɳakesec tau ênam sêga.

Biŋ tanam sakiŋ Anôtô to awaŋa

(Luk 16:13)

²⁴ “Naç teŋ ênam sakiŋ ɳatau luagêc êŋgôm êtôm atom, eŋ oc têtac endec teŋ ma têtac êwiŋ teŋ me oc êsap teŋ tôŋ ma têtac êmbu teŋ. Amac amboac tonan. Atôm gebe anam sakiŋ Anôtô to awa êpi tagenj atom.

Biŋ tapô sim taauŋ atomiŋa

(Luk 12:22-31)

²⁵ “Tec aê jasôm êndêŋ amac gebe Apô sim taôm êtu anij to anôm geŋ êôc amac tôŋ amoा matem jaliŋa atom to êtu ɳakwê ênsaŋ ôlimja atom. Amoa matem jali kêlêlêc mo ma ôlim kêlêlêc ɳakwê su.

²⁶ Asala moc, naŋ sêmoa umboŋ ɳalabu. Êsêac tauŋ sêse gêŋ to sejoŋ ma sêjac ɳanô sa kêpi andu atom, mago Tamemi undambêŋa gêlôm êsêac. Ma amac abe oc alêlêc moc tau atom me.

²⁷ Amacnêm asa oc êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomiŋa ma ênac têku ɳasawa tagenj êwiŋ.

²⁸ “Amac apô sim taôm ɳakwêja kêtu asagenja. Asala ménamiŋ, tanj kêpuc kêkô saleŋ naŋ, gêjam kôm to kêsac obo atom.

²⁹ Mago jasôm êndêŋ amac gebe Salomonê gêŋ ɳawasi samob, tanj kêkwa eŋ auc naŋ, ɳateŋ kêtôm gêŋ tonan ɳai atomanô.

³⁰ Mago Anôtô embe êkêŋ gêgwanj, tanj galoc kêkô kôm ma bêbêc sêkêŋ ȇsa ja naŋ, ɳagêlôm êkwa auc, naŋ oc êkêŋ gêŋ êkwa amac auc êlêlêc atom me. Amac lau akêŋ gêwîŋ kwalecja.

³¹ Amboac tonan apô sim taôm to asôm gebe ‘Taniŋ asagen’ me ‘Tanôm asagen’ me ‘Tasô asagen’ naŋ atom.

32 Gêj samob tonaj ñai lau samuc oc taêj êka. Mago Tamemi undambêja tec kâjala gebe apô lêna gêj samob tonaj ñai.

33 Amboac tonaj ansom ênê gamêj to aŋgôm biŋ, taŋ enj kâjatu naŋ, êtu ñamata acgom, go gêj samob tonaj ñai êtu amacnêm êwiŋ.

34 Apô sim taôm êtu gêj eleŋ bêbêcñja atom, gebe apô sim taôm gêjja oc masi êndêŋ eleŋ bêbêc atom. Gêjwapac kâlêti bêc samob auc kêtômgej.

7

Biŋ tamêtôc lauŋa

(Luk 6:37-38, 41-42)

1 “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom.

2 Gebe Anôtô êmêtôc amac êtôm amac amêtôc lauŋa naŋ, to ênam dôŋ amac êtôm dôŋ, taŋ anam dôŋ lauŋa naŋ.

3 Asageŋ gôlic ka ñasili, naŋ gêgurŋ lasim mataanô ma ka ñadambê, taŋ kêkô taôm matamanô naŋ, gôlio, sapu.

4 Ma amboac ondoc gobe ôsôm êndêŋ lasim gebe ‘Ondecgej ma jambuc ñasili aŋga matamanô sa.’ Mago ka ñadambê kêko aôm taôm matamanô.

5 Aôm dansantêna, ômbuc ka ñadambê aŋga matamanô sa êmuŋ acgom e ñawa ësa, go ômbuc ñasili aŋga lasim mataanô sa.

6 “Akêj gêj dabuŋ êndêŋ kâam atom, oc sêkac tauŋ ôkwi ma sêŋjac amac, to ambaliŋ nêm kêkôm, taŋ kêtu nêm awamata naŋ, êndêŋ bôc atom, oc sêka popoc.

Ateŋ, ansom, amandi katam

(Luk 11:9-13)

7 “Ateŋ gêj, go akôc ñanô, ansom, go atap sa, amandi katam, go êlêc su êndêŋ amac.

8 Gebe ñac, taŋ keteŋ gêj naŋ, êkôc ñanô sa to ñac, taŋ gesom naŋ, êtap sa. Ma ñac, taŋ kêmadi katam naŋ, êlêc su êndêŋ ej.

9 Amacnêm asa, naŋ latu eten mo ma êkêj poc êndêŋ ej,

10 me eten i ma êkêj moac êndêŋ ej.

11 Amac lau sec, mago ajala akêj gên ñajam êndêŋ nêm gôlôac ñasec-ñasec. Ma abe Tamemi, taŋ gêmoa umdambê naŋ, êkêj gêj ñajam êndêŋ ësêac, taŋ teteŋ ej naŋ, êlêlêc su atom me.

12 Gêj samob, taŋ amac abe ñamalac sêngôm êndêŋ amac naŋ, taôm aŋgôm êndêŋ ësêac, gebe Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ ñam tau tonec.

Biŋ sacgêdô gasuc-gasucŋa

(Luk 13:24)

13 “Asô sacgêdô gasuc-gasuc ana, gebe sacgêdô kapôej to intêna kêsô gedec, taŋ gêwê lau sepeŋ sênaŋa tau naŋ, ma lau taêsam sêsa tonan.

14 Ma sacgêdô gasuc-gasuc to intêna sauŋ, taŋ gêwê gêdêŋ gamêŋ daŋgoŋ mateŋ jaliŋa naŋ, ma lau, taŋ têtap intêna tonan sa naŋ luagêcgej.

Tajala ka êndêŋ ñajanô

(Luk 6:43-44)

15 “Ajop taôm êndêŋ propete dansaŋ, gebe lau tonan torjawkwê domba ñaôlic dêndêŋ amac sêwac, mago nêŋ ñalêlôm amboac kâam ñaclai sêŋjac gêj ñawaô.

16 Ajala ësêac êndêŋ nêŋ lê gen. Aiŋ oc tajoŋ aŋga okêm atom, ma jambô aŋga locgôm atom.

¹⁷ Amboac tonaj ka ηajam samob gējam ηanô ηajamgeŋ, ka sec tec gējam ηanô sec.

¹⁸ Ka ηajam oc êtôm gebe ênam ηanô sec atom, ma ka sec oc êtôm gebe ênam ηanô ηajam atom.

¹⁹ Ka samob, tanj ênam ηanô ηajam atom naŋ, oc sêsap su ma sêmbaliŋ êpi ja êna.

²⁰ Amboac tonaj ajala êsêac êndêŋ rên̄ lêŋ ηanô.

²¹ “Lau samob, tanj sêsam aê gebe ‘Apômtau, Apômtau’ naŋ, oc sêso gamêŋ undambêŋa sêna tomalageŋ atom, lau tageŋ, naŋ sêŋgôm Tamoc, tanj gêmoa undambê naŋ, nê biŋ êtu tôŋ.

²² Èndêŋ bêc ônê lau taêsam oc sêso enden̄ aê gebe ‘Apômtau, Apômtau, aêac aoc biŋ lasê ajam aôm laŋôm to atin̄ ηalau sec ajam aôm laŋôm ma agôm gêŋsêga gwalêki η ajam aôm lanjôm, agôm atom me.’

²³ Mago aê oc jasôm êpi êsêac gebe ‘Kajala amac atomanô, secwaga, aêc su anŋa aêŋjoc.’

Nac luagêc sêkwê andu

(Luk 6:47-49)

²⁴ “Lau, tanj sêŋô aêŋjoc biŋ tonec ma sêŋgôm ηanô êsa naŋ, têtôm ηac tokauc, tanj kêsun̄ nê andu kêsêp poc.

²⁵ Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ηatêna jakêpi andu tau, mago kêku atom, gebe poc kêkapiŋ tôŋ.

²⁶ Ma lau samob, tanj sêŋô aêŋjoc biŋ tonec ma sêŋgôm ηanô êsa atom naŋ, têtôm ηac meloc, tanj kêsun̄ nê andu kêsêp gaŋjac.

²⁷ Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ηatêna jakêpi andu tau e kêku sa jaguluŋ tagen.”

²⁸ Jesu gêjac mata nê biŋ tonec ma lau samob têtakê kêtû ênê mêtêŋa,

²⁹ gebe eŋ kêdôŋ êsêac kêtôm êsêacnêŋ biŋsutau atom, kêdôŋ êsêac kêtôm ηac toŋaclai teŋ.

8

Jesu gêgôm ηac tokamochôm ôli kêtû selec

(Mar 1:40-44; Luk 5:12-14)

¹ Gêdêŋ Jesu gêmu kêsêp anŋa lôc naŋ, lau taêsam têdaguc eŋ.

² Ma sêlic ηac tokamochôm teŋ mêmkêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe ‘Apômtau, embe têmtac êwiŋ, go ôŋgôm aê jatu selec.’”

³ Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gebe “Aê gabe ôtu selec.” Ma gacgeŋ ênê kamochôm kêsêlô.

⁴ Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, ôtu awê êndêŋ lau teŋ atom, naôtôc taôm êndêŋ dabuŋwaga ma ôkêŋ da êtôm Mose kêjatu gebe êwaka nêm biŋ sa êndêŋ êsêac.”

Jesu gêgoôm kapitai Kapanaumja nê ηacseŋom ôli ηajam kêsa

(Luk 7:1-10)

⁵ Go jagêô lasê Kapanaum ma kapitai teŋ gêdêŋ eŋ gêja jaketen̄ eŋ

⁶ ma kêsôm gebe “Apômtau, aêŋjoc ηacseŋom, tê gêc ηatêkwa kêtû golon̄ ma ηandaŋ secanô.””

⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê gabe jawac jangôm eŋ ôli ηajam êsa.”

⁸ Ma kapitai gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, aê galic tauc katôm gebe ôsô nroc andu ηasalôm ηalabu ôna atom, ôsôm ηa awamgeŋ ma ηoc ηacseŋom ôli ηajam êsa.”

⁹ Gebe aê ɳac teŋ, taŋ kasô gôlinjwaga ɳagêdô ɳalabu ma siŋwaga sêsô aê ɳalabu. Embe jasôm êndêŋ ɳac teŋ gebe ‘Ôna,’ oc êna, ma êndêŋ ɳac teŋ gebe ‘Ômôenô’ oc êmêŋ, ma êndêŋ ɳoc sakijwaga gebe ‘Ôhgom gêŋ tonac,’ oc êŋgôm.”

¹⁰ Jesu gêŋô e gêŋjac lêma ma kêsôm gêdêŋ lau, taŋ têdaguc eŋ naŋ, gebe ‘Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê katap Israelnê ɳac teŋ nê kékêŋ gêwiŋ amboac tonac sa atom.

¹¹ Amboac taŋ jasôm êndêŋ amac gebe Lau taêsam aŋga oc kêpi to oc kêsêpna nasêwiŋ Abraham agêc Isak ma Jakob sêniŋ gêŋ sêŋgôŋ gamêŋ undambêŋa.

¹² Ma gamêŋ tau ɳawâlalu naŋ têtîŋ êsêac su sêsep gêsuŋbôm, taŋ gêc dêmôeŋa naŋ sêna. Aŋga tônê lau oc têtâŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau ɳano.”

¹³ Go Jesu kêsôm gêdêŋ kapitai gebe “Ôna, aômnêm biŋ ɳanô êsa êtôm kôkêŋ gêwiŋ.” Ma gêdêŋ ɳasawa tecenaŋgeŋ ɳacseŋjom ôli ɳajam kêsa.

*Jesu gêgom lau taêsam ôliŋ ɳajam kêsa
(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Ma Jesu gêja Peterenê andu ma gêlic ênê lawao gêmac ôli ɳawajaô kapôeŋ gêc.

¹⁵ Tec kêmoasac eŋ lêma ma ɳandaŋ gêoŋ su, go gêdi sa mêŋgêjam sakiŋ eŋ.

¹⁶ Go ɳakêtula sejoŋ lau tonjalau sec gwalêkiŋ dêdêŋ Jesu sêja, jakêtîŋ ɳalau sec tonan ɳa awagen, ma gêgôm lau togêmac samob ôliŋ ɳajam kêsa.

¹⁷ Eŋ gêgom amboac tonac, tec biŋ, taŋ propete Jesaia kêsôm naŋ, kêtu anô gebe

“Eŋ gêōc aêacnêŋ gêmac to kêsip aêacnêŋ ɳandaŋ sa.”

*Biŋ tandaŋguc Jesuŋa
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Jesu gêlic lau taêsam sêgi eŋ auc, tec kêjatu gebe semboŋ eŋ êna ɳamakeŋ ônêŋa.

¹⁹ Go biŋsutau teŋ gêdêŋ eŋ gêja jakêsmôm gebe “Mêtêmôkê, gamêŋ, taŋ aôm gobe ôna naŋ, aê oc jandaŋguc aôm.”

²⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mojan sê ic ma moc, taŋ sêmoa umboŋ ɳalabu naŋ, sêjam sac, mago ɳamalacnê Latunê gamêŋ teŋ gebe enden kwalim ênêcja gêc atom.”

²¹ Go ɳacseŋominêŋ ɳac teŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ôlôc gebe jana jansuŋ tamoc acgom.”

²² Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndaŋguc aê ma ɳacmatê sênsuŋ tauŋ nêŋ ɳacmatê.”

*Jesu kêsôm mu to ɳadembom kêtu malô
(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Jesu kêpi waŋ ma nê ɳacseŋomi sêwiŋ eŋ sêja,

²⁴ go mu gêbuc ɳatêna gêli bu sa e ɳadembom kêsalê waŋ auc, ma eŋ tau gêc bêc gêc.

²⁵ Tec êsêac têtu gasuc jasêju eŋ ma sêsmôm gebe “Apômtau, ônam aêac sa, oc dambac tanaja.”

²⁶ Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac atênenêp kêtu ageŋja, akêŋ gêwiŋ kwalecgoc.” Go gêdi sa gec biŋ mu to ɳadembom, ma bênonj kêsêp e kêŋôma.

²⁷ Tec ɻamalac sêŋac lemen ma sêšôm gebe “Eŋ ɻac amboac ondoc tec mu to ɻadembom tanjeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec.”

*ɻac luagêc tonjalau sec aŋga Gadarene ôliŋ ɻajam kêsa
(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)*

²⁸ Ma Jesu jakêšô lau Gadarene nêŋ gamêŋ aŋga ɻagêjactoŋ ɻamakeŋ ônêŋa. Tec ɻac luagêc tonjalau sec sêsa aŋga sêô jadêdac eŋ. Naclagêc tau ɻaclai sec, tec lau têtêc tauŋ ma sêsa intêna tonaj atom.

²⁹ Tec agêc têtôc eŋ êndu ma sêmôéc gebe “Anôtônê Latu, aêacnêŋ asagen ɻagêdô gêdêŋ tauŋ. Amboac ondoc, ɻanoc kêdabin atom ma gômôeŋ gobe ôlênsu aêac.”

³⁰ Bôcanô matu kapôeŋ teŋ seŋ gêŋ sêmoa ɻasawa ec balinj,

³¹ tec ɻalau sec tau teteŋ eŋ gebe “Embe ôtiŋ aêac, naŋ ôkêŋ aêac asêp bôc tonatu tônê ɻai ɻalêlôm ana.”

³² Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ana.” Tec sêsa jasêsep bôc tonaj ɻalêlôm sêja ma bôc tau samob tomatugeŋ sêسابي aŋga sêlic gulun tagen jasêsep bu sêjaŋa.

³³ Go lau bôcŋa sêc jasêô lasê malac ma sêjac miŋ biŋ samob, taŋ kêtap naclagêc tonjalau sec sa naŋ.

³⁴ Go lau malac tonajŋa samob sêpuc Jesu t ɻitôŋ sêsa sêja e dêdac eŋ ma teteŋ eŋ gebe êwi êsêacnêŋ gamêŋ siŋ ma êc êna.

9

*Jesu gêgôm ɻac ɻatêkwa ketu goloŋ ôli ɻajam kêsa
(Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)*

¹ Jesu kêpi waŋ teŋ ma gelom jakêšô nê malac.

² Ma lau aŋga tonaj sêbalan ɻac teŋ ɻatêkwa kêtu goloŋ gêsac sac gêdêŋ eŋ sêja. Jesu gêlic êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec kêsôm gêdêŋ ɻac ɻatêkwa kêtu goloŋ gebe “Latucenec, têmtac êpa su, gebe aê kasuc aômnêm sec ôkwi su.”

³ Ma biŋsutaŋeŋ ɻagêdô sêšôm gêdêŋ tauŋgeŋ gebe “ɻac tonec kêsôm biŋ alôbalôbgoc.”

⁴ Mago Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taêŋ gêjam sêmoa naŋ, ma kêsôm gebe “Amboac ondoc, amac taêm gêjam biŋ sec gêc nêm ɻalêlôm.

⁵ Biŋ ondoc tasôm ɻagaô. Tasôm tonec gebe ‘Aê kasuc aômnêm sec ôkwi’ nec, me tasôm gebe “Ôndi sa ma ôsêlêŋ.”

⁶ Ma aê gabe amac ajala gebe ɻamalacnê Latu kêtu ɻatau aŋga nom gebe êsuc sec ôkwi aŋga nomŋa.” Go awa gêjac ɻac ɻatêkwa kêtu goloŋ gebe “Ôndi sa, ôc nêm mî sa ma ôêc ôna nêm andu.”

⁷ Tec ɻac tau gêdi sa ma gêc gêja nê andu.

⁸ Lau taêsam sêlic e têtakê ma sêlambinj Anôtô, gebe kêpuc ɻamalac tônŋ ɻaclai amboac tonaj.

*Jesu kêkalem Matai
(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)*

⁹ Ma Jesu gêdi aŋga tonaj ma gêlic ɻac teŋ gêngôŋ telon malen, nê ɻaê Matai. Tec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndanjuc aê.” Ma eŋ gêdi kêdaguc eŋ gêja.

¹⁰ Jesu geŋ gêŋ gêngôŋ andu tau, ma telon to lau sec taêsam sêmêŋ sêngôŋ sêwiŋ Jesu to nê ɻacsenjomi.

¹¹ Parisai sêlic ma sêšôm gêdêŋ ênê ɻacsenjomi gebe “Amboac ondoc, ma amacnêm mêtêmôkê geŋ gêŋ gêngôŋ telon to lau sec.”

12 Jesu gêjô ma kêsôm gebe “Lau ôlinj ñajam sêpô lêna tauñ kêtû doktaña atom, mago lau togêmac tec sêpô lêna.

13 Ana ma taêm ênam biñ tonec ñam acgom gebe ‘Aê gabe akêñ da atom, gabe taêm walô taômgen.’ Gebe aê gamêñ gabe jakalem lau gêdêñ atom, jakalem lau secgeñ.”

*Biñ tanam dabuñ moña
(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)*

14 Gêdêñ tonaq Joaqñê ñacseñomi dêdêñ en jatêtu kênac en gebe “Amboac ondoc, tec aêac to Parisai ajam dabuñ mo, ma aômnêm ñacseñomi sejam dabuñ atom nec.”

15 Ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Lau embe sêniñ awê ñamoasiñ ma ñac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiñ êsêac, oc nêñ ñjalêlôm ñawapac me. Mago ñabêc oc mêtêsa ma sêkôc ñac-gebe-ênam-awêwaga su anga êsêacnêñ, naingo êsêac sênam dabuñ mo.

16 “Ñamalac teñ ambêñôc ñakwê lañgwa ña obo ñatali wakuc atom, gebe ñatali wakuc oc êôc ñakwê êhigic ma êkac kalalac e êtu sec samucgeñ.

17 Ma ñac teñ êkêñ wain wakuc êsêp bôc ñaôlic lañgwa atom. Embe êñgôm, oc wain êôc ñaôlic êpoa e êtaiñ ênaña, ma naôlic tau Êtu sec. Wain wakuc sêkêñ êsêp ñaôlic wakuc acgom, go êmoasiñ gên tau lulugeñ.”

*Jairi latuo to awê, tan kêmoasac Jesunê ñakwê nañ
(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)*

18 Gêdêñ tanq Jesu kêsôm biñ tonaq gêdêñ êsêac gêmoa nañ, Iômmôkê teñ mêtêpôjy aduc gêdêñ en ma kêsôm gebe “Aêñoc latuco galoc gêmac êndu su. Mago ômôñyman gebe ôkêñ lêmam ênsac en ma mata jali ésa.”

19 Tec Jesu gêdi ma tonê ñacseñomi têdaguc en sêja.

20 Ma awê teñ gêjam dec kêtôm Jala 12, nañ kêtû gasuc mêtêkêkô en dêmôêmu ma kêmoasac ênê ñakwê ñalêñ.

21 Awê tau kêsôm gêc taugeñ gebe “Aê embe jamoasac ênê ñakwêgeñ, oc êñgôm aê ôlic ñajam ésa.”

22 Tec Jesu kêsa tau ôkwi jamata gê en ma kêsôm gebe “Latucoenec, têmtac êpa su, kôkêñ gêwiñ tec gêgôm aôm ôlim ñajam kêsa.” Ma gêdêñ ñasawa tecenan awê tau ôli ñajam kêsa.

23 Go Jesu gêja e gêô lasê Iômmôkênen andu ma gêlic lau sêju gasuc to sêgôm ñaonda kapôñ,

24 tec kêsôm gebe “Aêc su, gebe ñapalêo gêmac êndu atom, gêc bêcgeñ tec gêc.” Ma êsêac sêômac en.

25 Ma gêdêñ sesoc lau sêsa sêja nañ, Jesu kêsô gêja kêkam ñapalêo gêdêñ lêma ma en gêdi sa.

26 Ma biñ tau ñawae kêsa kêtôm gamêñ tonaq ñai samob.

Jesu gêgôm mateñpec luagêc ñajam kêsa

27 Jesu gêdi anga tonaq, ma mateñpec luagêc têdaguc en, nañ sêmôêc kapôñ gebe “Dawidinê Latu, taêm walô aêagêc.”

28 Kêsô andu gêja, ma mateñpec luagêc tonaq dêdêñ en sêja, tec Jesu kêtû kênac êsêagêc gebe “Amagêc akêñ gêwiñ gebe aê katôm gebe jangôm gêjy tonec me masi.” Agêc sêôm geden en gebe “Aec, Apômtau.”

29 Go kêmoasac êsêagêc mateñanô ma kêsôm gebe “Nêm biñ, tan akêñ gêwiñ nañ, ñanô ésa.”

³⁰ Ma agêc matejanô kêpoa lasê. Go Jesu kêbaob êsêagêc gebe “Alic taôm gebe asôm êndêj lau teŋ sênjô atom.”

³¹ Mago agêc sêsa sêja e sêgôm ênê wae kêsa kêtôm gamêj tonaj nai samob.

Jesu gêgôm awamê kêsôm bij lasê

³² Êsêac sêsa sêja ma lau sêkôc nac tonalau awamê teŋ sêmêj.

³³ Jesu kêtij njalau sec tonaj kêsa gêja su, go awamê tau kêsôm bij lasê ma lau taêsam tonaj sêjac lemenj ma sêsôm gebe “Aêac taiic gêj teŋ amboac tonec anga Israel atomanô.”

³⁴ Ma Parisai sêsôm gebe “Eñ kêtij njalau sec nac sec nêj kasêga.”

Jesu taê walô lau

³⁵ Ma Jesu gêjac laoc malac kapôej to sauŋ samob gêja ma kêdôj êsêac anga nêj lôm togêjam mêtê kêpi nawai nacaj Anôtônê gamênjia ma gêgôm launêj gêmac to ôlin nasec samob nacaj kêsa.

³⁶ Enj gêlic êsêac lau taêsam ma taê walô êsêac, gebe sêpô lêna tauŋ to sêmoa jageo njanô amboac domba, naŋ nêj nacgejob masi.

³⁷ Go enj kêsôm gadêj nê nacsejomi gebe “Mo tau tec njanô kêsa samob, mago koleŋwaga tec luagêcgej.

³⁸ Amboac tonaj ateŋ êndêj mo tau natau, gebe êkêj koleŋwaga nasênc nê gêj njanô sa.”

10

Jesu kêjaliŋ aposolo 12 sa

(Mar 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Jesu gêmôêc nê nacsejomi 12 dêdêj enj sêja ma kêkêj nacai gêdêj êsêac gebe têtij njalau nacemui to sêngôm gêmac to ôlin nasec samob nacaj êsaŋa.

² Êsêac aposolo 12 tau nêj naŋ tonec Nac nacmatanja Simon, tanj sêsam enj gebe Petere naŋ, agêc lasi Andrea ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc lasi Joanj,

³ Pilip agêc Batolomai, Tom agêc teloŋ Matai, Alpai latu Jakobo agêc Tadai,

⁴ Simon Kanaanja agêc Juda Isariot, tanj geoc enj lasê.

Jesu kêkêj nacsejomi 12 kêtôm misionja

(Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Lau 12 tonaj Jesu kêsakiŋ êsêac to gêjac biŋsu êsêac gebe “Asa lau samuc nêj intêna atom to asa lau Samaria nêj malac atom,

⁶ andêj lau Israel nêj domba gêbômgej ana.

⁷ Asêlêj naanam mêtê to asôm gebe ‘Gamêj undambêja kêdabiŋgac.’

⁸ Angôm gêmac ôlin nacaj ésa, anju nacmatê dêndi sa, angôm kamochbôm têtu selec, atiŋ njalau sec su sêna. Amac akôc nacmagej, tec akêj nacmagej.

⁹ Gold to silber ma mone sauŋ nacêdô êsêp nêm ômbiŋkap nacatali atom.

¹⁰ Ambic atali amoia intêna atom, akôc nacwê luagêc atom, akôc atapa atom ma aôc tôc atom, gebe koleŋ tau njanô oc êlôm koleŋwaga.

¹¹ “Embe asa malac kapôej to sauŋ ana, go atu kênač nac, tanj sêlic enj jagêdêj anga malac tau ma naangôŋ awiŋ enj e andi êtiam.

¹² Ma embe api andu tau ana, go awem ênac lau acgom.

¹³ Ma embe lau gêdêj, go amacnêm biŋmalô épi êsêac. Mago embe lau gêdêj atom, go nêm biŋmalô êmu wacêpi amac taôm.

¹⁴ Ma embe sêkôc amac sa atom to sêkêj tonaj nêm biñ atom, nañ awi andu to malac tau siñ e andôj ñakékop aña emkain su.

¹⁵ Biñ ñanô, aê jasôm êndêj amac gebe Êndêj bêc sêmêtôc biñja Sodom to Gomora oc sêngôj naeo êtôm malac tonaj atom.

*Jesunê lau sêôc ñandañ
(Mar 13:9-13; Luk 21:12-27)*

¹⁶ “Alic acgom, aê jasakiñ amac amboac domba asêp kêam sec ñalêlôm ana. Amboac tonaj aña gôm nêm gêj tokauc atôm moac ma malô-malô amboac balôsi.

¹⁷ Ajop taôm êndêj ñamalac, gebe oc sêkêj amac andêj mêtôcwaga ana ma si amac aña êsêacnêj lôm,

¹⁸ ma sêwê amac andêj gôliñwaga to kin ana êtu aêña gebe awa biñ sa ñañêngêj êndêj êsêac to lau samuc.

¹⁹ Êndêj tan sêkôc amac ana nañ, apô sim taôm êtu lej to biñ asômja atom, gebe êndêj noc tau biñ asômja tau ênsuñ tau êndêj amac êwac.

²⁰ Gebe amac taôm asôm biñ atom, Tameminê Ñalau êôc amac awem sa.

²¹ “Têwa êkêj lasi êndêj siñ ma tama êkêj latu ma ñapaléo to ñac sêli tauñ sa êndêj tenenj to tamenj ma sênsuñ êsêac e siñ enseñ êsêac su.

²² Ma lau samob têntac endec amac êtu ñoc ñaêña. Mago ñac, tan êôc gêjwapac totêtac êpa sugeñ e ñatêku êsu nañ, Anôtô ênam ej kësi.

²³ Embe sêjanda amac aña malac teñ, nañ aêc ana teñ. Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Amac oc anam kôm êpi Israelnêj malac samob tomalagen atom, ma Ñamalacnê Latu êmêj.

²⁴ “Kwapuc oc êlêlêc kwalam lañgwa, ma sakiñwaga oc êlêlêc nê ñatau atom.

²⁵ Kwapuc êtôm nê kwalam lañgwa, ma sakiñwaga êtôm nê ñatau, go êtôm. Embe sêsam gôlôac teñ nêñ ñatau gebe Belsebul, oc sêsam ñaê sec êpi ênê lau amboac tonajgen.

*Aêac tatêc asa
(Luk 12:2-7)*

²⁶ “Amboac tonaj atêc ñamalac atom. Gêj samob, tan sêsañ auc nañ, oc êtu awê, ma biñ samob, tan gêc lêlômgeñ nañ, oc êsa awê.

²⁷ Biñ tan jasôm êndêj amac kesecgeñ nañ, asôm êtu awê, ma biñ tan aña ô êsêp tanjemsuñ nañ, anam mêtê êpi akô salôm ñaô.

²⁸ Ma atêc êsêac, tan sêncac ôlimgeñ êndu, mago sêncac katôm êndu têtôm atom nañ atom. Mago atêc Anôtô, tan kêtôm gebe enseñ ôlim to katôm sêsep lamboam ñakêlêndij sênaña nañ.

²⁹ Kêliñkeien luagêc, nañ ñaoli sauñ ec teñ. Mago ñatej êu tau êsêp nom atom e Tamemi êlôc sa acgom.

³⁰ Ñac tau tonaj kêsa amac môkêmlauñ sa tomalagen.

³¹ Tec atêc taôm atom gebe amac alêlêc kêliñkelen taêsam su.

*Tasom Killsi lase êndêj ñamalac
(Luk 12:8-9)*

³² “Ñac teñ embe êsôm aê lasê êndêj ñamalac, oc jasôm ej lasê êndêj Tamoc, tan gêngôj undambê nañ, amboac tonaj.

³³ Ma ñac teñ embe ênsê aê auc êndêj ñamalac, oc jansa ej auc êndêj Tamoc, tan gêngôj undambê nañ, amboac tonaj.

*Biñmalô masi, siñgeñ
(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Taêm ênam tonec gebe aê gamêj gabe jakêj biñmalô ênêc nom nec atom. Aê gamêj gabe jakêj biñmalô atom, gamêj gabe jakêj siñ.

³⁵ Aê gamêj gabe jawa ñamalac êkôc, latu agêc tama, ma latuo agêc têna, ma lawao wakuc agêc lawao lanjwa.

³⁶ Ma lau gôlôac m teñja têtu ñacjo êndêj tauñ andêj-êndêngel.

³⁷ “Ñac teñ embe têtac êwiñ tama me têna êlélêc aê su, oc êwê kaiñ aê atom. Ma teñ embe têtac êwiñ latu me latuo êlélêc aê su, oc êwê kaiñ aê atom.

³⁸ Ma ñac teñ embe êôc nê kakesotau êndañguc aê atom, oc êwê kaiñ aê atom.

³⁹ Ñac teñ embe taê ênam gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu. Ma ñac teñ embe êmac êndu êtu aêña, oc êñgôj mata jali.

*Biñ tatap ñagêjô saña
(Mar 9:41)*

⁴⁰ “Ñac teñ embe êkôc amac sa, oc êkôc aê sa, ma teñ embe êkôc aê sa, oc êkôc ñac, tañ kêsakinj aê gamêj nañ sa.

⁴¹ Ñac teñ embe êkôc propete teñ sa êtu ej propeteña, nañ ocgo êkôc ñagêjô êtôm propete êkôc, ma teñ embe êkôc ñac gêdêj teñ sa êtu ej ñac gêdêjña, nañ ocgo êkôc ñagêjô êtôm ñac gêdêj êkôc.

⁴² Ma teñ embe êkêj bu ñaluc laclu teñ êndêj lau ñaôma tonec ñai nêj teñ ênôm êtu ej aêñoc ñacseñomiña, nañ jasôm biñjanôgej êndêj amac gebe ñagêjô ñajam eso ej atomanô.” * sêc samob nê ñatau. Sandaññê ñaê teñ, tañ gêwa sa gebe ej kêtua ñalau sec samob nêj ñatau.

11

¹ Jesu kêdôj nê ñacseñomi 12 su, go gêdi anga tonaq gêja gebe naêndôj to ênam mêtê lau êtôm nêj malacgej.

*Nackêsaqu Joañ kêkêj lau dêdenj Jesu sêja
(Luk 7:18-30)*

² Joañ gêñgôj kapoacwalô e gêñô Kilisinê koleñ ñawae, tec kêsakinj nê ñacseñ omi ñagêdô

³ jatêtu kênac ej gebe “Aôm ñac tau, tañ sêôm sebe êmêjña nañ, me aêac ansaê ñac teñ acgom.”

⁴ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Ana ma anac miñ gêj, tañ anô to alic nañ, êndêj Joañ

⁵ gebe materijpec sêlic gamêj kêtiam to magin kêsû sêseñêj, kamocbôm têtua selec to tanjeñsunbic sêñô biñ, ñacmatê dêdi sa to lau sêôm ñawae ñajam lasê gêdêj lau ñalêlôm sawa.

⁶ Ma aê aoc êôc êsêac, nañ têntac lulu kêtua aêña atom nañ.”

⁷ Èsêac sêc sêja acgom, go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biñ gêdêj lau totonj-totonj tau kêpi Joañ gebe “Amac asa gamêj sawa aja abe al ic asagenj. Abe alic sôbolec teñ mu gêôc jakêsep mëñkêsep me.

⁸ Aja abe alic asagenj. Abe alic ñac teñ kêsô ñakwê palê-palê me. Alic acgom, lau, tañ sêô ñakwê palê-palê nañ, sêñgôj kinjegj nêj andu.

⁹ Asa aja kêtua agenjña. Abe alic propete teñ me. Aec, aê jasôm êndêj amac gebe ñac tau kêlêlêc propete su,

¹⁰ gebe ñac tau tec tetu biñ kêpi ej gebe

* **10:42:** Sanda n ae teñ, tañ gêwa sa gebe ej kêtua ñalau

‘Ôlic acgom, aê jasakin ɣoc ɣacaeŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm intêna, taŋ gêc aôm lanjômnêmja naŋ.’

Anôtônen biŋ tau tonanj.

¹¹ Binjjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau samob, taŋ lauo sêkôc êsêac naŋ, nêŋ teŋ kêlêlêc ɣackêsagu Joaŋ atom. Mago ɣac sauŋ, taŋ sêsam eŋ kêtû ɣamu aŋga gamêŋ undambêŋa naŋ, kêlêlêc eŋ su.

¹² Gêdêŋ taŋ ɣackêsagu Joaŋ kêpoa lasê e mêŋgêdêŋ galoc nec Anôtô gêu gamêŋ undambêŋa lasê, ma lau, taŋ sêjac têneŋ naŋ, oc sêjangsu su.

¹³ Gebe propete samob to Mosenê biŋsu seoc biŋ lasê e gêdêŋ Joaŋ

¹⁴ ma amac embe taêm ênam gebe akôc sa, go akêŋ êwiŋ gebe Joaŋ eŋ Elia, taŋ sêsmôc gebe êmêŋ naŋ.

¹⁵ Nac teŋ nê taŋasun embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.

¹⁶ “Aê janam dôŋ lau têm tonecja ŋepi asagen. Êsêac têtôm ɣapalê, taŋ sêmoa malacluŋ ma sêmôc gêdêŋ tauŋ gebe

¹⁷ Aêac ajac oŋ, mago amac atê wê atom. Aêac atanj taŋiboa, mago amac atanj awiŋ atom.’

¹⁸ Joaŋ gêmêŋ e geŋ to gênmôm gêŋ atom, ma lau sêsmôc sebe ‘Nalau sec teŋ gêgôm eŋ.’

¹⁹ ɣamalacnê Latu mêŋgeŋ to gênmôm gêŋ ma mêŋjac sêsmôc teŋ gebe ‘Alic eŋ lasamtêna to gênmôm wain anaboa, telonj to lau sec nêŋ teŋ enjoc.’ Mago Anôtônen mêtê tokauc gêjam ɣanô kêwaka tau sa.’

Jesu geŋ olinj malac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ

(Luk 10:13-15)

²⁰ Go Jesu gêôc awa sa ma geŋ olinj malac, taŋ sêlic ênê gêjtalô taêsam naŋ, gebe sêjam tauŋ ôkwi atom gebe

²¹ “Ojae Korasinma, ojae Betsaidama, gêjtalô taŋ gagôm aŋga amacnêm naŋ, embe jaŋgôm aŋga Turu to Sidon nêŋ, oc sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ su ma sêsmôc talu sa to sênam tauŋ auc.

²² Amboac tonanj jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ɣamalacnêŋ biŋja eŋ taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc amac su.

²³ Ma aôm Kapanaum gobe sêsuŋ aôm sa e ɣatêpôê nadingeŋ undambê me. Aôm oc u taôm ôsêp lamboam ôna. Gêjtalô taŋ kêsa aômnmêgamêŋ naŋ, embe êsa Sodom oc ênêc e mêŋêndêŋ tonec.

²⁴ Amboac tonanj jasôm êndêŋ amac gebe êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ɣamalacnêŋ biŋja eŋ taê walô lau Sodom êlêlêc amac su.”

Andêŋ aê amêŋ ma alêwaŋ taôm

(Luk 10:21-22)

²⁵ Gêdêŋ ɣasawa tonanj Jesu gêôc awa sa ma kêsmôc gebe “Tamoc, undambê to nom Natau, aê jalambin aôm gebe gôsa biŋ tònê ɣai auc gêdêŋ lau mêtê to lau tokauc ma goc lasê gêdêŋ ɣapalê dedec.

²⁶ Tamoc, binjjanô, aôm gôlic ɣajam amboac tonanj, tec gôgôm nêm gêŋ.

²⁷ “Tamoc kêkêŋ gêŋ samob gêdêŋ aê, ma ɣac teŋ kêjala Latu atom, Tama taugeŋ. Ma Tama, naŋ ɣac teŋ kêjala eŋ atom, Latu taugeŋ to lau, taŋ Latu gebe eoc lasê êndêŋ êsêac.

²⁸ “Amac samob, taŋ aŋgôŋ jageo to aôc wapac amoas naŋ, andêŋ aê amêŋ, go janam amac awem su.

²⁹ Aôc ta ambalanj ɣoc wabanja e jatu nêm kêdôjwaga gebe ɣoc ɣalâlôm malô to katoc tauc sa atom, ec atap malem alêwaŋ taômja sa.

³⁰ Gebe ɣoc tê ɣagaô to ɣoc waba ɣawapac atom.”

12

*Nacseñomi sesolop polom ñanô gêdêy sabat
(Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)*

¹ Gêdêy ñasawa tonaj Jesu kêsêlêy gêmoa kôm polomja ñalêlôm gêdêy sabat. Mo gêjô ênê ñacseñomi ma êsêac sesolop polom ñanô mêmser.

² Parisai sêlic e sêôm gêdêy ej gebe “Gôlicgac me, nêm ñacseñomi sêgôm gêy, tañ sêjac jao gebe dañgôm êndêy sabat atom.”

³ Tec ej kêsôm gêdêy êsêac gebe “Biñ tañ Dawid to nê lau sêgôm gêdêy mo gêjô êsêac nañ, asam atom me.”

⁴ Ej kêsô Anôtônê andu jagen polom, tañ sêkêy gêdêy Anôtô kêtû da ma sêjac jao gebe êsêac sêniy atom, lau dabuñwaga tauñgey.

⁵ Ma biñ, tañ gêc Mosenê biñsu nañ, gebe gêdêy sabat samob dabuñwaga sêjac sabat popoc aŋgalôm dabuñ, mago sêwê ñakaiñ atom nañ asam atom me.

⁶ Aê jasôm êndêy amac gebe Gêy tañ kêlêlêc lôm dabuñ su nañ, tau tonec.

⁷ Embe ajala biñ tonec gebe ‘Aê gabe akêy da atom, gabe taêm walô laugey,’ oc ambu lau, tec nêy biñ masi nec atom,

⁸ gebe Ñamalacnê Latu kêtû sabat ñatau.’

*Jesu gêgôm lêma kêtû goloñ ñajam kêsa
(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Go Jesu gêdi aŋga tonaj gêja e kêsô êsêacnêy lôm.

¹⁰ Ma ñamalac teñ lêma kêtû goloñ gêmoa tonaj. Ma lau ñagêdô sêmoa, tañ sebe sêngôliñ biñ êpi ej, tec têtu kênac ej gebe “Embe dañgôm lau ôliñ ñajam êsa êndêy sabat, oc êtôm me masi.”

¹¹ Tec ej kêsôm gêdêy êsêac gebe “Amacnêm asa embe nê domba teñ êmoa ma êu tau êsêp sê êndêy sabat, oc naê sa atom me.”

¹² Op, ñamalac kêlêlêc domba su ñêygen. Tec tatôm gebe tamoasin lau êndêy sabat.”

¹³ Go kêsôm gêdêy ñac tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Tec kêmêtôc lêma e ñajam kêsa kêtiam kêtôm ñamaken.

¹⁴ Ma Parisai sêsa sêkic ênê biñ gebe sensey ej.

Sakiñwaga tañ Anôtô kêjalin sa nañ

¹⁵ Jesu kêjala biñ tonec, tec kêtaiñ tau su aŋga gamêy tonaj, ma lau taësam têdaguc ej, ma gêgôm êsêac samob ôliñ ñajam kêsa.

¹⁶ Go kêbaob êsêac ñajaña gebe sêôm ej lasê atom,

¹⁷ gebe biñ, tañ propete Jesaia kêsôm nañ, êtu tôy gebe

¹⁸ “Alic acgom, aêñoc sakiñwaga, tañ
kajalin sa

to ñoc ñac têtac gêwiñ ejnya, tañ

gallic ej ñajam nañ,

oc jakêy ñoc ñalau êpi ej

ma êsôm bêc jamêtôc biñja lasê
êndêy lau samuc.

¹⁹ Ej oc ênam wambanj to êmôec
atom,

ma teñ êñô ej awa aŋga malacluñ
atom.

²⁰ Sin tañ gêjac bic nañ, ej oc
êmandôm su atom,

ma dawen̄ gasilana nañ, eñ oc êsi
 êmac atom,
 êngôm êmoa e êwê binjêdêj êku
 ñañacjo tulu,
²¹ ma lau samuc sêkêj mateñ ênê
 ñaê.”

Jesu ma Belsebul

(Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Gêdêj tonaj sêkôc ñac teñ tonjalau sec, nañ matapec to awamê, dêdêj Jesu sêja. Ma Jesu gêgôm eñ ôli ñajam kêsa e awamê kêsôm bij lasê to gêlic gamêj.

²³ Ma lau samob sê taêj ma sêôm gebe “Ñac tonec oc Dawidnê Latu me.”

²⁴ Parisai sêñô, tec sêôm gebe “Ñac tônê kêtij ñalau sec ña ñalau sec nêj kasêga Belsebul.”

²⁵ Jesu kêjala bij, tañ êsêac taêj gêjam nañ, ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Gamêj teñ embe êwa tau êkôc, go êtu gasan̄ ma malac me gôlôac teñ embe sêwa tauñ êkôc, oc sêmoa atom.

²⁶ Ma embe Sadan̄ êtiñ Sadan̄, go êwa tau êkôc. Ma ênê gamêj ênêc amboac ondoc.

²⁷ Ma aê embe jatiñ ñalau sec ña Belsebul, go amac latômi têtij ña asa. Kêtu tonanña êsêac tauñ oçgo sêmêtôc amac.

²⁸ Mago aê embe jatiñ ñalau sec ña Anôtôñê Ñalau, go êwa sa gebe Anôtnê gôlinj wacêpi amac.

²⁹ “Me ñac teñ êsô ñac ñajaña teñ nê andu naêjanjô ênê waba su amboac ondoc. Eñ ênsô ñac ñajaña tau tôj êmuñ acgom, go éjanjô ênê waba.

³⁰ “Ñac teñ embe êwiñ aê atom, oc enseñ aê, ma ñac teñ embe ejon̄ ñanô êwiñ aê atom, oc êtê salin̄-salin̄.

³¹ Kêtu tonanña aê jasôm êndêj amac gebe Ñamalacnêj sec to bij alôb-alôb samob Anôtô oc êsuc ôkwi, tagen̄ bij alôb-alôb êpi Ñalau Dabuñ, tec Anôtô êsuc ôkwi atom.

³² Ma teñ embe ênam saic bij êndêj Ñamalacnê Latu, tec Anôtô oc êsuc ôkwi, mago teñ embe ênam saic bij êndêj Ñalau Dabuñ, nañ Anôtô oc êsuc ôkwi êndêj têm tonec to ônêja atomanô.

Bij kañanôja

(Luk 6:43-45)

³³ “Embe asê ka ñajam, oc ênam ñanô ñajam, ma embe asê ka sec, oc ênam ñanô sec. Gebe ka tajala gêdêj ñanôgej.

³⁴ Moac ñalatu amac. Amac secgoc, tec asôm bij ñajam amboac ondoc. Gêj tañ geîôc gêc nêm ñalêlôm nañ, mêtêkêsa awemsuñ.

³⁵ Ñamalac ñajam oc êtañ gêj ñajam sa aña ña ñajam, tañ gêc nê ñalêlôm, ma ñamalac sec oc êtañ gêj sec sa aña ña ñajam.

³⁶ “Aê jasôm êndêj amac gebe Êndêj bêc mêtôcña ñamalac sêwa bij agwaagwa samob, tañ sêôm nañ, ñam sa.

³⁷ Awamsuñ ñabiñ oc ênam aôm kêsi, ma awamsuñ ñabiñ oc êtiñ aôm su.”

Lau sec sêjatu genjatalô

(Mar 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Go biñsutau to Parisai nêj ñagêdô sêjô Jesu awa gebe “Mêtêmôkê, aêac abe alic aôm ôngôm gêjatalô teñ.”

³⁹ Tec en gêjô êsêac awen gebe “Lau sec to mockainjña sêjatu gêntalô, mago gêntalô teñ oc êndêj êsêac atom, gêntalô propete Jonaña tageñ.

⁴⁰ Jona gêmoa gênsêga têtaclêlôm kêtôm geleñja têlêac ma gêbêcauc têlêac, ma Njamalacnê Latu oc amboac tonançen. En ômoa nom ñjalêlôm êtôm eleñja têlêac ma êmbêcauc têlêac.

⁴¹ Êndêj noc mêtôcña ñacwaga Niniweña oc sêndi sa sêwiñ lau tônê ma sêmêtôc êsêac, gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam tauñ ôkwi. Ma alic acgom, teñ kêlêlêc Jona su tec gêmoa.

⁴² Êndêj noc mêtôcña kwin anga mula-mnja oc êndi sa êwiñ lau tônê ma êmêtôc êsêac, gebe en anga nom ñamadin, mago gêmêj gebe êñô Salomonê mêtê. Ma alicgac, teñ kêlêlêc Salomo su tec gêmoa.

Nalau sec gêmu gêja nê gamêj langwa kêtiam

(Luk 11:24-26)

⁴³ “Nalau ñatêmu embe êsa anga ñamalac teñ nê, oc eo êmoa gamêj kwalam ma ensom gamêj êlêwanj tauña e êtap sa atom.

⁴⁴ Go êsôm gebe ‘Âê jamu jana ñoc andu, tañ kasa gamêj nañ êtiam.’ Ma embe naêô lasê, oc alic andu tau sawa ma sêkajo sa to sêgêlôn.

⁴⁵ Go naêkôc ñalau 7, tañ nêj sec kêlêlêc ênê su nañ, sêwiñ ej sêso naseñgôj. Go ñamalac tonanj êmoa naeo ñanô êlêlêc gêmuñja su. Ma lau sec tônê ñai amboac tonançen.”

Jesu têna ma lasio to ñac

(Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ En kêsôm biñ gêdêj lau gêmoa ma têna to lasii mêsêkô dêmôêja sebe sêsôm biñ êndêj ej.

⁴⁷ Tec ñac teñ kêsôm gêdêj ej gebe “Gôlicgac me, tênam to lasimi tec mêsêkô dêmôêja sebe sêsôm biñ êndêj aôm.”

⁴⁸ Mago Jesu gêjô ñac, tañ kêsôm biñ gêdêj ej nañ, awa gebe “Tinoc asa ma lasici asa lau.”

⁴⁹ Ma kêmêtôc lêma jakêtôc nê ñacseñomi ma kêsôm gebe “Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec.

⁵⁰ Lau tañ sêmasaj Tamoc, tañ gêngôj undambê nañ nê biñ nañ, go têtu lasicio to ñac ma tinoc.” *

13

Biñgôlinj ñac kêpalip ñ awêja

(Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Bêc tonançen ma Jesu anga andu kêsa jagêngôj ambêô.

² Lau topom-topom sêkac sa sêgi ej auc, tec kêpi wanj teñ jagêngôj ma lau samob sêkô bau.

³ Ma gêjac miñ biñ taësam gêdêj êsêac gêjam kêtu biñgôlinj en ma kêsôm gebe

“Alic acgom, ñac kêpalip ñawêja teñ kêsa gêja gebe êpalip ñawê.

⁴ Kêpalip gêmoa e ñagêdô kêsêp intêna, tec moc mêsêj su.

⁵ Nawê ñagêdô kêsêp poclêlôm nañ nom kapôêj gêc atom. Tec kêpoa sebençen gebe kêsêp nomlêlôm gêja atom,

⁶ e oc kêpi ma kêsêgô e kêtu masê gebe ñawakac keselenj kêsêp gêja atom.

⁷ Ma ñagêdô kêsêp êcmôkê ma êc kêpoa e gejonj êndu.

⁸ Ma ḷagēdō kēsēp nom ḷajam, tec gējam ḷanō. Tej gējam 100, ma tej 60, ma tej 30.

⁹ Nac tej nē taṇasun embe ēnēc, naṇ ḫṇō.”

Biṇḍolij tau ḷam

(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Nacseñomi dēdēy Jesu jasēsōm gēdēy en gebe “Amboac ondoc tec gōjam kētu biṇḍolingen gēdēy ḫsēac nec.”

¹¹ Ma en gējō ḫsēac awei gebe “Amac atap kauc sa, tec ajala gamēy undambēya ḷabiy ḷalēlōmya, mago ḫsēac tētāp sa atom.

¹² Nac taṇ nē gēy gēc naṇ, ḫtāp ḷagēdō sa naēwiṇ e ēlēlēc su. Mago ḷac, taṇ nē gēy masi naṇ, sēkōc ḷakēsu, taṇ gēc eṇja naṇ, su amboac tonanγen.

¹³ ḫsēac sēlic gēy e amboac sēlic atom to seṇo biṇ e amboac sēyō atom ma nēy kauc kēsa atom, tec gajam kētu biṇḍolingen gēdēy ḫsēac.

¹⁴ Ma Jesaianē biṇḍēm, taṇ geoc lasē naṇ, kētu tōy kēpi ḫsēac gebe ‘Taṇemsuṇ oc aṇō, mago oc nēm
kauc ḫsa atom.

Matemanō oc alic, mago oc ajala
atom.

¹⁵ Lau tonan nēy ḷalēlōm ḷadani to
taṇeṇsuṇ gēōc auc ma mateṇ gēmōb.

Mago embe amboac tonan atom,
go sēlic gēy to taṇeṇsuṇ sēyō
biṇ ma nēy ḷalēlōm sējala mētē

to sēnam tauṇ ḷokwi ma aē janam
ᬁsēac sa.’

¹⁶ Aē aoc aōc amac matamanō gebe alic gēy ma amac taṇemsuṇ gebe aṇō
biṇ.

¹⁷ Biṇjanō, aē jasōm ēndēy amac gebe Propete to lau gēdēy gwalēkiṇ sēkēy
mateṇ gebe sēlic gēy, tec amac alic nec, mago sēlic atom to sēyō biṇ, tec
amac aṇō nec, mago sēyō atom.

Jesu gēwa biṇ gōliṇ ḷac kēpalip ḷawēya ḷam sa

(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ “Amboac tonan aṇō biṇḍolij ḷac kēpalip ḷawēya tau ḷam acgom.

¹⁹ Lau embe sēyō gamēy undambēya ḷabiy ma sējala atom, naṇ tētōm
ᬁawē, taṇ kēpalip kēsēp intēna naṇ. Nac sec tau naējanō biṇ, taṇ kēpalip
kēsēp nēy ḷalēlōm naṇ su.

²⁰ Ma ḷonaṇ kēpalip kēsēp poc kētōm lau, taṇ sēyō biṇ ma gacgeṇ sēkōc
sa totēntac ḷajamgeṇ.

²¹ Mago nēy ḷawakac jagējam atom, ḫsēac lau daiṇdaiṇ. Embe gēy wapac
ᬁtāp ḫsēac sa ma sējanda ḫsēac ētu mētēya, oc gacgeṇ sēwi siṇ.

²² Ma ḷonaṇ kēpalip kēsēp ēcmōkē kētōm lau, taṇ sēyō biṇ ma gēy lēlōm-
lēlōm nomnya to lētōm awēya ejon biṇ tau ḫndu ma sēnam ḷanō atom.

²³ Ma ḷonaṇ kēpalip kēsēp nom ḷajam kētōm lau, taṇ sēyō biṇ e sējala ma
sējam ḷanō, tej gējam 100, tej gējam 60 ma tej 30.”

Biṇḍolij waōṇya

²⁴ Go Jesu kēkēy biṇḍolij tau ḷateṇ gēdēy ḫsēac ma kēsōm gebe “Tanam
dōy gamēy undambēya ēpi ḷac, taṇ kēpalip ḷawē ḷajam kēsēp nē kōm.

²⁵ Ma gēdēy taṇ lau sēc bēc sēc naṇ, ḫnē soṇo-soṇo mēy kēpalip waōṇ
ᬁawē gēsac padi ḷaō ma gēc gēja.

²⁶ Nawañ gêlêc e jagêuc acgom, go têtap waôñ sa kêpi gêwiñ.

²⁷ Tec ñataunê sakinwaga mëñsêôm gêdêj eñ gebe ‘Apômtau, aôm oc kôpalip ñawâ ñajamgeñ kêsêp nêm kôm me. Ma waôñ tec anga ondoc mënjkêsa.’

²⁸ Eñ kêsôm gêdêj êsêac gebe ‘Gêj tonaj ñacio teñ gêgôm.’ Ma sakinwaga sêôm gêdêj eñ gebe ‘Aôm gobe aêac naajo sa me masi.’

²⁹ Ma eñ kêsôm gebe ‘Masi, gebe amac embe ajo waôñ, oc ambuc padi sa êwiñ.

³⁰ Andec, lulugeñ têtu kapôeñ sêselip tauñgeñ sêkô e êndêj têm sêseprja acgom. Ma êndêj noc sêseprja aê jasôm êndêj sêsapwaga gebe Ajor waôñ tau sa êmuñ mëñjanac lagic sa naja êniñ su. Mago gêj taniñja tau anac sa épi aêjoc andu gêj ñanôña êna.’

Biñgôlinj gêmêc ñawêja

(Mar 4:31-32; Luk 13:18-19)

³¹ Go kékêj biñgôlinj tau ñateñ gêdêj êsêac ma kêsôm gebe “Gamêj undambêja kêtôm gêmêc ñawâ ñamatac teñ kékôc jakêse kêsêp nê kôm.

³² Gêj tau talic ñasec-ñasec kêtôm gêj ñagêdô ñamatu atom ma êpi acgom, go êlêlêc gêj tolauñ ñagêdô su e naêtu ka, ma moc umboñ ñalabuña mëñsênam sac sêngôñ ñalaka.”

Biñgôlinj jistña

(Luk 13:20-21)

³³ Ma kêsôm biñgôlinj tau ñateñ gêdêj êsêac gebe “Gamêj undambêja kêtôm jist, awê teñ kékôc mëñkêgaluñ gêwiñ polom kêsêp suc têlêac e gêjam aucgeñ.”

Jesu kêsôm biñ kêtû biñgôlinj ñamña

(Mar 4:33-34)

³⁴ Biñ samob tonaj Jesu gêjam kêtû biñgôlinjgen gêdêj lau ma kêsôm biñ teñ gêc awê atom, kêsôm kêtû biñgôlinjgen,

³⁵ gebe propetenê biñdêm tonec êtu tôñ gebe

“Aê gabe jaña aoc êtu biñgôlinjña,

aê gabe jañôñ biñ sa, tañ késin tau

gêc lêlôm gêdêj Anôtô kékêj nom
e mëñgêdêj galoc.”

Jesu gêwa biñgôlinj waôñja sa

³⁶ Go kékêj lau tonaj sêja ma kêsô andu gêja. Ma nê ñacseñomi dêdêj eñ jasêôm gebe “Ôwa biñ waôñ kêsêp kômja nañ ñam sa êndêj aêac acgom.”

³⁷ Tec eñ gêjô êsêac awen gebe “Ñac, tañ kêpalip ñawâ ñajam nañ, Namalacnê Latu.

³⁸ Kôm kêtôm nom, ma ñawâ ñajam kêtôm gamêj undambêja tau ñaawêlatu, go waôñ kêtôm ñac sec nê latui.

³⁹ Ma ñacio, tañ kêpalip waôñ nañ Sadan. Noc sêseprja kêtôm nom ñabêc ñamuña. Ma sêsapwaga tau añela.

⁴⁰ Kêtôm sejon waôñ nasêmboa êpi ja êna, ma êndêj bêc ñamuña oc sêngôñ amboac tonaj.

⁴¹ Namalacnê Latu êkêj nê añela sêna sejon lau kalomtêna to secwaga samob anga ênê gamêj sa,

⁴² ma sêmbaliñ êsêac sêseprja gamêj, tañ ja ñawaô kôlakoc sêna, natêtañ ma luñluñ êkôsiñ tau.

43 Ma lau gêdêñ nêñ ñawê êpoa lasê amboac oc aŋga Tameñinê gamêñ. Njac teñ nê taŋasun embe ênêc, naŋ êñômaŋ.

Biŋgôlinj awa gêc kômja

44 "Gamêñ undambêña kêtôm awa, taŋ njac teñ kêsinj ôkwi gêc kôm e njac teñ kêtap sa ma kêsunj auc kêtiam ma totêtc ñajamgeŋ gêja, jakêkêñ nê gêñ samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli kôm tau.

Biŋgôlinj kékômja

45 "Ma teñ gêwiŋ gebe Gamêñ undambêña kêtôm ñac-kêtulu-gêñwaga teñ gesom kékôm ñajam-ñajam gêmoa

46 e kêtap kékôm mata êjam teñ sa, go gêja ma kékêñ nê gêñ samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli gêñ tau.

Biŋgôlinj wasanŋja

47 "Ma teñ gêwiŋ gebe Gamêñ undambêña kêtôm wasanŋ, taŋ sêkêñ kêsêp gwêc ma gêñ tokaiŋ-tokaiŋ sêwê

48 e toŋoma, go sê sa kêpi bau gêja jasêñgôŋ sic ma sêjaliŋ i ñajamgeŋ sa kêsêp laclu, ma sec naŋ sêbalinj siŋ.

49 Êndêñ nom ñabêc ñamuŋa naŋ, oc amboac tonanđer. Aŋela oc sêsa sêmêñ ma sêjaliŋ lau sec aŋga lau gêdêñ nêñ sa

50 ma sêmbalinj êsêac sêsêp gamêñ ja ñawaô kêlakocŋa sêna. Aŋga tônê oc têtaŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau.

Awa wakuc to laŋgwa

51 "Amacnêm kauc kêsa kêpi biŋ samob tonanŋ ñai me masi." Ma êsêac sêlôc sebe "Aec."

52 Tec enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe "Kêtu tonanŋa biŋsutaŋ samob, taŋ sêjô biŋ gamêñ undambêña katu tôŋ naŋ, têtôm andu ñatau teñ, naŋ gê nê gêñ wakuc to laŋgwa sa aŋga nê awa ñalêlôm."

Jesunê lau têtiŋ en aŋga Nasaret

(Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Jesu gêjac mata biŋgôlinj tonanŋ ñai su, go gêdi sa aŋga tonanŋ.

54 Jagêô lasê nê malacmôkê ma kêdôŋ êsêac gêmoa nêñ lôm e têtakê ñanô ma sêšôm gebe "Njac tonec kékôc kauc to gêñtalô nec aŋga ondoc.

55 Enj tonec kamunda latu me masi. Sêsam enj têna sebe Maria me. Ma lasii Jakobo agêc Josep ma Simon agêc Juda me.

56 Ma luio samob sêmoa sêwiŋ aêac atom me. Ma enj kékôc gêñ samob tônê ñai aŋga ondoc."

57 Ma têtu môsi enj. Tec Jesu kasôm gêdêñ êsêac gebe "Lau gamêñ teñ tetoc propete teñ sa kwalec atom, tau nê malacmôkê to nê laugeŋ tec sêmbu enj."

58 Ma enj gêgom gêñtalô taêsam aŋga tonanŋ atom gebe sêkêñ gêwiŋ atom.

* êsêp ewin gebe polom esuŋ êtu kapôêŋ. Jist ñaŋaclai ênam polom samucgeŋ auc.

14

Nackêsgu Joaŋ gêmac endu

(Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ Gêdêñ têm tonanŋ kinj Herodo gêñô Jesu ñawae

* **13:58:** Bômbôm embe sêpac naŋ polom, go sêkêñ gêñ tau

² ma kêsôm gêdêj nê sakiñwaga gebe “En tonec ñackêsgu Joaq. En gêdi sa anga ñacmatêñêj, tec ñaclai kêpoa kêpi ej.”

³ Gebe Herodo kêjatu gebe sêkôc Joaq tôj ma sênsô ej tôj nasêkêj ej ênjôgô kapoacwalô kêtû têwa Pilip nê awê Herodiañ,

⁴ gebe Joaq kêsôm gêdêj ej gebe “Gôjam awê tonaj tec keso.”

⁵ Ma têtac kêkac Herodo gebe ênac ej êndu, mago kêtêc lau gebe sêlic Joaq kêtôm propete.

⁶ Gêdêj tanj Herodo taê gêjam nê bêc têna kêkôc ejña naq, Herodia latuo jakêtê wê gêmoa êsêac to nê ñaclej ñalêlôm. Herodo gêlic e têtac ñajam kêsa,

⁷ tec kêtôc lêma ma kêsôm gebe “Gêj tanj otej naq, oc jakêj êndêj aôm.”

⁸ Ma têna kêsôm biñ kêsêp latuo têtac, tec kêsôm gebe “Ôkêj ñackêsgu Joaq môkêapac êsêp laclu tej êndêj aê anga tonec.”

⁹ Kiññê ñalêlôm ñawapac kêsa, tagen kêtôc lêma ñaclej sêlic suña, tec kêjatu gebe sêkêj,

¹⁰ ma kêsakin jadêdim Joaq gêsutêkwa gêngic anga kapoacwalô.

¹¹ Ma sêkêj môkêapac kêsêp laclu tej mêñsêkêj gêdêj ñapalêo, ma kêkôc gêdêj têna gêja.

¹² Ma Joaqñê ñacseñomi mêñsêkôc ênê ñawêlêlan su jasêsuñ ma jasêsôm ñawae gêdêj Jesu.

Jesu gêlôm lau 5,000

(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Joaq 6:1-14)

¹³ Jesu gêjô Joaq gêmac êndu ñawae e kêtain tau su anga gamêj tonaj jakêpi wanj ma gêja gebe êmoa nê ñasawa tej tauña. Ma lau sêjô ñawae tec sêlêlêj anga nêj malac têdaguc ej sêja.

¹⁴ Jesu jakêsô bau ma gêlic lau topom-topom tau, tec taê walô êsêac ma gêgôm êsêacnêj gêmac ñajam kêsa.

¹⁵ Oc jagêjam kwalam, tec nê ñacseñomi dêdêj ej jasêsôm gebe “Gamêj tonec gamêj sawa ma oc gêja su. Amboac tonaj ôkêj lau sêc êlinj-êlinj têtôm malacgej ñasênam ôli nêj mo.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Oc sêc sêna atom, amac taôm akêj gêj êsêac sêniñ.”

¹⁷ Go êsêac sêsôm gêdêj ej gebe “Aêacma gêj gêc tonec atom polom lemenj ten to i luagêcgej tec gêc.”

¹⁸ Ma ej kêsôm gebe “Akôc gêj tau andêj aê amêj.”

¹⁹ Tec kêjatu lau tau gebe sêngôj sic sêngôj gêgwanj, ma kêkôc polom lemenj ten to i luagêc tau sa mêñmata gedec undambê ma gêjam danje, go kêpô kêkôc ma kêkêj polom gêdêj nê ñacseñomi jasêjac sam gêdêj lau.

²⁰ Samob sej e gêôc êsêac tôj, go sejonj ñapopoc sa kêsêp gadob 12 e mêñgêc.

²¹ Ma êsêac, tanj sej gêj tau naq, ñacwaga amboac 5,000, ma sêsa lau to ñapalê sa sêwiñ atom.

Jesu kêsêlêj gêmoa ñadembom ñaô

(Mar 6:45-52; Joaq 6:15-21)

²² Ma Jesu kêkac nê ñacseñomi gacgenj sêpi wanj sêmuñ ej sêna ñamakenj ônêja ma ej tau êmoa e êkêj lau sêna acgom.

²³ Ej kêkêj lau tau sêja ma taugen kêpi lôc gêja gebe etej me. Oc jakêsêp su ma ej taugen gêmoa nê tôñê.

²⁴ Wanj kêsa e jakêkô ñaluñgej ma dembom kêpôj êsêac secanô gebe mu kêpuc êsêac tôj.

25 Talec kêtanj, go Jesu kêsêlêj gêmoa dembom ɳaôgej kêsa gêdêj êsêac gêja.

26 Nacseñomi sêlic ej kêsêlêj gêmoa ɳadembom ɳaôgen e têtakê ma sêrôm gebe “Joe, balôm tenj.” Tec têtêc e sêwakic.

27 Go Jesu awa kêsa seben ma kêsôm gebe “Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm atom.”

28 Tec Petere gêjô ej awa gebe “Apômtau, embe aôm tau tonaj, naŋ ôsôm ma jamoa bu ɳaô jandêj aôm jawac.”

29 Ma Jesu kêsôm gebe “Ômôeñ.” Go Petere aŋga waŋ kêsêp kêsêlêj gêmoa bu ɳaô gêdêj Jesu gêja.

30 Mago ej gêlic mu ɳasênôm ma kêtakê e kêka tau su ma gêmôêc gebe “Apômtau, ôkam aê sa.”

31 Tec Jesu kêmêtôc lêma ôb tagen jakêkam ej ma kêsôm gêdêj ej gebe “O aôm ɳac, kôkêj gêwiŋ kwalec, kêtû asagenjña nêm ɳalêlôm gêja lu.”

32 Agêc jasêpi waŋ ma mu kêtû malô.

33 Ma êsêac, taŋ sêngôj waŋ naŋ, sêpôj aenduc dêdêj ej ma sêrôm gebe “Anôtônê Latu aôm biŋjanôgoc.”

*Jesu gêgôm gêmac ôlij ɳajam kêsa aŋga Genesaret
(Mar 6:53-56)*

34 Ma sêja e sêpi bau aŋga Genesaret.

35 Ma gêdêj tanj lau gamêj tonajna sêjala en naŋ, sêkêj biŋ kêtôm nêj malac ɳamagêja samob gêja, go sejon lau samob, taŋ gêj gêgôm êsêac naŋ, dêdêj ej sêja

36 ma tetej ej gebe sêmoasac ênê ɳakwê ɳataligej. Tec samob, taŋ sêmoasac naŋ, ôlij ɳajam kêsa.

15

*Lau ɳanô nêj mêtê
(Mar 7:1-13)*

1 Gêdêj tonaj Parisai to biŋsutau aŋga Jerusalem dêdêj Jesu sêja ma têtu kênac ej gebe

2 “Amboac ondoc, nêm ɳacseñomi sêgêli lau ɳanô nêj biŋ ma sebe sêniŋ gêj, naŋ sêkwasiŋ lemen atom.”

3 Tec ej gêjô êsêac awei gebe “Ma amac taôm gêdêj taŋ amasaŋ nêm ɳagôlin laŋwa naŋ, aseŋ Anôtônê biŋsu gêwiŋ.

4 Anôtô gêjac jatu gebe ‘Otoc tamam agêc tênam sa, ma teŋ embe êpuc boa tama me têna, naŋ senseŋ ej su ênaŋa.’

5 Mago amac asôm gebe ɳac taŋ êsôm êndêj tama me têna gebe ‘Aôm taêm kêka ɳoc gêj, mago gabe jakêj êtu da,’

6 ɳac tonaj embe etoc tama agêc têna sa atom, oc naêndêj. Tec agôm nêm ɳagôlin laŋwa ɳanô kêsa ma aseŋ Anôtônê biŋ su.

7 Dansanjêna, Jesaia geoc biŋ tonec lasê jagadêhej kêpi amac gebe

8 Anôtô kêsôm gebe

‘Lau tonec tetoc aê sa ɳa gêdonjôlicgêj,
ma nêj ɳalêlôm gêmoa jaêc aê.

9 Êsêac sêjam sakiŋ aê kwalec,
gebe biŋsu, taŋ têdôj naŋ,

ɳamalacnêj biŋ ɳaômagen.’ ”

*Gēj taŋ gēgōm ḷamalac kētu sēc
(Mar 7:14-23)*

¹⁰ Go Jesu gēmōēc lau dēdēj en sēja ma kēsōm gēdēj ēsēac gebe “Anô biŋ ma nêm kauc ēsa.

¹¹ Gēj taŋ kēsō awasuj naŋ, oc ēngōm ḷamalac êtu sec atom, tageŋ gēj taŋ kēsa awasuj, tonaj tec ēngōm ḷamalac êtu sec.”

¹² Go nê ḷacseñomi jasēsōm gēdēj en gebe “Parisai tau sējo biŋ tonaj e gēli nêj ɬalēlōm sa, nê kōjalagac me.”

¹³ Tec Jesu gējō ēsēac awen gebe “Gēj samob, taŋ Tamoc undambēja kēsē atom naŋ, oc ējō sa.

¹⁴ Andec ēsēac, ēsēac mateŋpec, taŋ sēwē mateŋpec. Matapec teŋ embe ēwē matapec teŋ, naŋ oc agēc lulugeŋ sēu tauŋ sēsēp sē sēna.”

¹⁵ Ma Petere gējō en awa ma kēsōm gebe “Ôwa biŋgōlinj tonec ḷam sa ēndēj aēac acgom.”

¹⁶ Tec Jesu kēsōm gebe “Ma amac tonec amboac ondoc, nêm kauc kēsa atom tageŋ atom ēsēac me.”

¹⁷ Ajala atom me. Gēj samob, taŋ ēsō awemsuj naŋ, oc ēsēp ḷatētac ma tau ētaiŋ su ēna.

¹⁸ Ma gēj samob, taŋ kapi aŋga ɬalēlōm mēŋkēsa awemsuj, tonaj tec oc ēngōm ḷamalac êtu sec.

¹⁹ Gebe gēj tonec aŋga ɬalēlōm kēpi gēmēj gebe Taēj gējam sec, sējac ḷamalac ēndu, dēdim sēmōcwalō gēogic, sēgōm gēj mockaino to mockaino, gengeŋ, biŋ gēga ma biŋ alōb-alōb.

²⁰ Gēj tonaj ḷai tec gēgōm ḷamalac kētu sec. Mago embe sēkwasiŋ lemen atom ma sēniŋ gēj, tonaj oc ēngōm ḷamalac êtu sec atom.”

*Awē Kanaanja kēkēj gēwiŋ ḷajaŋa
(Mar 7:24-30)*

²¹ Jesu gēdi kētaiŋ taugeŋ aŋga tonaj jagēō lasē gamēj Turu to Sidonja.

²² Ma gēdēj tonaj awē Kanaanja teŋ aŋga gamēj tonaj mēŋgēmōēc gebe “Apōmtau, Dawidnē Latu, taēm walō aē. Aējoc latuco ɬalau sec teŋ kēlēsu en.”

²³ Mago Jesu gējō ēnē biŋ teŋ atom. Ma nê ḷacseñomi dēdēj en jateten en gebe “Ôkēj en ēnamaj, kētaŋ-kētaŋ kēdaguc aēac nec.”

²⁴ En gējō ēsēac awen gebe “Anōtō kēsakinj aē gadēj gōlōac Israel tauŋgeŋ nēj domba gēbōm tec gamēj.”

²⁵ Ma awē tau kēpōj aduc gēdēj en ma kēsōm gebe “Apōmtau, ônam aē sa.”

²⁶ Tec Jesu gējō en awa gebe “Embe takōc ḷapalēnēj mo su ma tambalinj ēndēj kēamlatu, oc ḷajam atom.”

²⁷ Ma awē tau gējō en awa gebe “Apōmtau, kōsōmgac. Mago mo ḷapopoc, taŋ kēsēlō kēsēp nēj ḷataunēj tebo ḷalabu naŋ, kēamlatu seŋgoc.”

²⁸ Go Jesu gējō en awa gebe “O awē tau, aōm kōkēj gēwiŋ ḷajaŋa. Amboac tonaj biŋ, taŋ koteŋ naŋ, êtu tōŋ.” Ma gēdēj ḷasawa tonangeŋ awē tau latuo ôli ḷajam kēsa.

Jesu gēgōm lau taēsam ôliŋ ḷajam kēsa

²⁹ Ma Jesu gēdi aŋga tonaj jagēō lasē bugējactoŋ Galilaiaŋa, go kēpi lōc teŋ jakēponj tau sic gēŋgōj.

³⁰ Go lau topom-topom dêdêŋ eŋ sêja, naŋ sejoŋ nêŋ magin kêsu, puliŋ, mateŋpec, aweŋmê ma gêmac tokaiŋ-tokaiŋ sêwiŋ dêdêŋ eŋ sêja jatetoc êsêac sêc eŋ a-mja, ma gêgôm êsêac ñajam kêsa.

³¹ Lau sêlic aweŋmê sêšôm biŋ to puliŋ ôliŋ ñajam kêsa, ma magin kêsu sêšêlêŋ to mateŋpec sêlic gamêŋ, tec sê taêŋ ma sêlambiŋ Israelnêŋ Anôtô ñjanô.

Jesu gêlôm lau 4,000

(Mar 8:1-10)

³² Go Jesu gêmôêc nê ñacseŋomi dêdêŋ eŋ jakêšôm gebe “Aê taêc walô lau tonec gebe sêmoa sêwiŋ aê e bêc têlêac samuc ma nêŋ gêŋ sêniŋja masi, tec gabe jakêŋ êsêac têntac sawageŋ sêna atom gebe oc eŋkaiŋ to lemenj êmac aŋga intêna.”

³³ Ma ñacseŋomi sêšôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêac tamoa gamêŋ sawa nec, oc takôc polom taêsam aŋga ondoc gebe lau tonec sêniŋj êtôm êsêac.”

³⁴ Tec Jesu kêtû kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgenj gêc.” Ma êsêac sêšôm gebe “7 to i palê ñagêdô.”

³⁵ Go kêsôm lau sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ nom.

³⁶ Ma kêkôc polom 7 to i tonaj sa ma gêjam dange, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ ñacseŋomi, go ñacseŋomi sêjac sam gêdêŋ lau.

³⁷ Êsêac samob seŋ e gêôc êsêac tôŋ ma sejoŋ ñapopoc sa kêsêp gadob 7 e méngec.

³⁸ Ma êsêac, taŋ seŋ gêŋ tau naŋ, ñacwaga 4,000, ma sêsa lauo to ñapalê sa sêwiŋ atom.

³⁹ Eŋ kêkêŋ lau tau sêja acgom, go kêpi waŋ jagêô lasê gamêŋ Magadanja. * enaja nec atom. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ gebe êsêac embe sêmoasac lau samuc nêŋ gêŋ teŋ, go lau samuc nêŋ ñatêmuŋ ñalêlômja elom êsêac, tec sêkwasiŋ lemenj gebe ñatêmuŋ tau tonaj ênaŋa.

16

Lau sêjatu gêntalô

(Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Ma Parisai to Sadukai dêdêŋ Jesu jasêlêtôm eŋ ma teteŋ eŋ gebe êtôc gêntalô umdambêŋa teŋ êndêŋ êsêac sêlic.

² Tec eŋ gêjô êsêac awenj gebe “Êndêŋ êtula amac asôm gebe ‘Gêjac wêcdêlaŋ, oc gamêŋ ñajam.’

³ Ma bêbêc asôm gebe ‘Gêjac wêcdêlaŋ ma gamêŋ kêtûŋ tau. Ocsalô gamêŋ oc êtu sec.’ Gamêŋ ñapuc tec ajala, mago têm to noc ñabelo tec ajam kauc.

⁴ Gôlôac sec to mockainjia sêgôm mocsac gêntalô, mago gêntalô teŋ oc êndêŋ êsêac atom, gêntalô Jonanja tagenj.” Go gêjam dêmôê êsêac gagengj sêkô ma gêc gêja.

Parisai to Sadukai nêŋ jist

(Mar 8:14-21)

⁵ Ñacseŋomi jasêso ñamakeŋ ônêŋa ma sêlin polom siŋ sêkôc gêwiŋ atom.

⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alic ma ajop taôm ñapep êndêŋ Parisai to Sadukai nêŋ jist.”

⁷ Ma êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋja ma sêšôm gebe “Kec, aêac takôc polom gêwiŋ atom, tec kêsôm biŋ tonec.”

* **15:39:** Lau tonaj sekwasinj lemenj gebe ñatemuŋ demôŋa

⁸ Ma Jesu kêjala ma kêsôm gebe “O amac, akêj gêwiŋ kwalec, kêtû agerŋja amac taêm gêjam gêc taômῃageŋ gebe akôc polom gêwiŋ atom.

⁹ Nêm kauc kêsa atom tagen me. Taêm gêjam polom lemen teŋgeŋ, naŋ gêdêŋ lau 5,000 me masi. Ma ajoŋ ŋagêdô-gêdô sa ŋagadob tendocgeŋ.

¹⁰ Ma polom 7, naŋ gêdêŋ lau 4,000 naŋ amboac ondoc. Ajoŋ ŋagêdô-gêdô sa ŋagadob tendocgeŋ.

¹¹ Amboac ondoc nêm kauc kêsa atom gebe aê kasôm biŋ kêpi polom gêdêŋ amac nec atom. Ajop taôm êndêŋ Parisai to Sadukai nêŋ jist.”

¹² Gêdêŋ tonaj nêŋ kauc kêsa gebe eŋ kêsôm biŋ sejop tauŋja kêpi jist polomja atom, kêsôm kêpi Parisai to Sadukai nêŋ mêtê.

Petere kêsôm Jesu ŋam

(Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Jesu kêsa gamêŋ Kaisarea Pilipinja, go kêtû kênac gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Lau sêsam Ɋnamalacnê Latu sebe asa.”

¹⁴ Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Lau ŋagêdô sebe Ɋackêsgu Joaŋ, ma ŋagêdô sebe Elia, ma ŋagêdô sebe Jeremias me propetenêŋ teŋ.”

¹⁵ Go gêjam kênac êsêac gebe “Ma amac nec asam aê abe asa.”

¹⁶ Go Simon Petere gêjô eŋ awa gebe “Aôm Kilisi tau, Anôtô mata jali nê Latu aôm.”

¹⁷ Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Jona latu Simon, aê aoc êôc aôm gebe Ɋnamalac teŋ geoc biŋ tonaj lasê gêdêŋ aôm atom, Tamoc taugen, tan gêngôŋ undambê naŋ.

¹⁸ Ma aêgen mênjasôm êndêŋ aôm gebe Petere, aôm poc teŋ ma jansuŋ Ɋoc gôlôac sa êsêp poc tonec naêkô, ma lamboam Ɋanjaclai êku tulu atom.

¹⁹ Aê jakêŋ gamêŋ undambêŋ Ɋaki êndêŋ aôm gebe gêŋ, tan aôm ôi tōŋ anja nom naŋ, oc si tōŋ anja undambê ma gêŋ, tan aôm ônac pêla anja nom naŋ, oc sênaç pêla anja undambê.”

²⁰ Go gêjam ŋacseŋomi awen auc gebe sêsôm eŋ wae Kilisiŋa lasê êndêŋ lau teŋ atom.

Kilisi geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê

(Mar 8:31-9:1; Luk 8:22-27)

²¹ Gêdêŋ tonaj Jesu geoc lasê gêdêŋ nê ŋacseŋomi kêtû Ɋamata gebe “Aê oc jana Jerusalem ma laumata to dabuŋsêga ma biŋsutau sêkêŋ Ɋandaŋ taêsam êndêŋ aê ma sênaç aê êndu e Ɋabêc êtu têlêac, go jandi sa matoc jali êsa êtiam.”

²² Tec Petere gê eŋ jakêsôm eŋ gebe “Apômtau, Anôtô êkô biŋ tonaj auc. Biŋ amboac tonaj êtap aôm sa atommaŋ.”

²³ Tec Jesu kêsa tau ôkwi jakêsôm gêdêŋ Petere gebe “Sadan, ôkôc taôm sa naôkô jaêc, aôm gôwa lakô aê. Aôm taêm gêjam biŋ Anôtôŋa atom, taêm gêjam biŋ Ɋamalacŋageŋ.”

²⁴ Go Jesu kêsôm gêdêŋ nê ŋacseŋomi gebe “Nac teŋ embe taê ênam gebe êsap aê tōŋ, naŋ ênam kapoac tau ma êôc nê kakesotau êndançguc aê,

²⁵ gebe Ɋac teŋ embe êngôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ oc êmac êndu. Ma teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, naŋ oc êngôŋ mata jali.

²⁶ Nac teŋ embe ênsôb gêŋ nomja samob sa êtu ênê gêŋ, mago êjaiŋ katu, oc ênam eŋ sa me masi. Oc ênam eŋ sa atom. Ɋamalac oc ênam da katu ɳa asageŋ.

²⁷ Gebe Ɋamalacnê Latu oc êmêŋ to Tamanê Ɋasawi ma nê anjela oc sêwiŋ, ma êkêŋ Ɋagêjô êndêŋ Ɋamalac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm gêŋ, tan êsêac tau ɳa sêgôm.

28 Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Êsêac tec sêkô nec nêj ñagêdô oc sêmac êndu atomgej, e sêlic Njamalacnê Latu tonê gôlinj êmêj acgom.” * kêpi jist. Jist êtôm gebe polom samucgrj auc (alic Mat 13:33) ma Parisai to Sadukai nêj mêtê êtôm gebe êenam launêj ñalêlôm auc amboac tonanjej.

†

17

*Jesu ôli kaij têj kësa
(Mar 9:2-13; Luk 9:28-36)*

1 Bêc 6 gêja ja acgom, go Jesu kékôc Petere ma Jakobo agêc lasi Joan sêwin enj. Enj gêwê êsêac sêpi lôc ñatêpôê balij tej sêja gebe nasêmoa tauñja.

2 Ma sêlic enj ôli kêpô tau ôkwi e lañôanô kêpô gamêj amboac oc, ma nê ñakwê ñawasi ñaeb ñaôma.

3 Go sêlic Mose agêc Elia seoc tauñ lasê dêdêj êsêac ma sêjam biñgalôm sêwin enj.

4 Tec Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêj Jesu gebe “Apômtau, ñajam gebe tamoa gamêj tonec. Embe ôsôm, go janam bec têlêac aنجa tonec, aômnêm tej ma Mosenê tej ma Elianê tej.”

5 Kêsôm biñ tonaj gêmoa ma sêlic tao toñawê tej gêjam ajuñ êsêac, go awa tej kësa aنجa tao kêsôm gebe “Aêjoc Latuc, tañ fêtac gêwinj enj ma galic enj ñajam nañ tonec. Akêj tañem enj.”

6 Ñacseñomi sêñjô e sêu tauñ jasêc ma têtêc tauñ ñanô.

7 Go Jesu kësa jakêmoasac êsêac ma kêsôm gebe “Andi sa ma atêc taôm atom.”

8 Ma gêdêj tañ sêôc mateñanô sa nañ, sêlic tej atom, Jesu taugej.

9 Êsêac sêsep aنجa lôc sêmoa ma Jesu gêjac jao êsêac gebe “Asôm gêj kaij tej, tañ amac alic nañ, êndêj ñac tej atom e Njamalacnê Latu êndi sa aنجa ñacmatêñêj su acgom.”

10 Go ñacseñomi têtu kênac enj gebe “Amboac ondoc, biñsutau sêsôm sebe Elia êmêj êmuñ acgom.”

11 Tec enj gêjô êsêac awenj gebe “Elia oc êmêj ma êsa gêj samob ñalañô sa êtiäm.

12 Mago aê jasôm êndêj amac gebe Elia tec gêmêj su, ma sêjala enj atom, ma têtu kasec enj kêtôm taêj gêjam. Ma Njamalacnê Latu oc êtap ñandañ sa aنجa êsêacnêj amboac tonanjej.”

13 Gêdêj tonaj ñacseñominêj kauc kësa gebe binj, tañ enj kêsôm gêdêj êsêac nañ, kêsôm kêpi ñackêsgu Joan.

*Jesu gêgôm ñapalê tojalau sec ôli ñajam kësa
(Mar 9:14-29; Luk 9:37-43)*

14 Ac sêmêj e sêô lasê dêdêj lau, ma ñac tej kësa gêdêj Jesu jakêpôj aduc gêdêj enj

15 ma kêsôm gebe “Apômtau, taêm walô ñoc latuc, tê meloc kêtê enj ma gêmoa jageo ñanô, tec gêu tau kêpi ja to kêsêp bu kêtû dim taêsam.”

16 Aê kakôc enj gadêj nêm ñacseñomi gamêj, mago têtôm gebe sêñgôm enj ôli ñajam êsa atom.”

* **16:28:** Apômtau gêjam dôj Parisai to Sadukai nêj mêtê † **16:28:** Ñaê Petere ñam be poc. (Alic Joan 1 42)

¹⁷ Tec Jesu gêjô en awa gebe “O amac akêngêwiŋ-atom to laukesowaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc, ma jaōc amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgen. Akôc ɻapalê andêŋ aê amêŋ.”

¹⁸ Jesu gec biŋ ɻalau sec e kêsa anga ênê gêja, ma gêdêŋ ɻasawa tonanĝen ɻapalê tau ôli ɻajam kêsa.

¹⁹ Go ɻacsenjomî dêdêŋ Jesu sêja sêkô tauŋja ma sêšôm gebe “Amboac ondoc tec aêac atôm gebe atiŋ ɻalau tonanĝ atom.”

²⁰ En kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Kêtu amac akêŋ gêwiŋ kwalecŋa. Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amac embe nêm akêŋ êwiŋ êtôm gêmêc ɻamatu tagen ênêc, ma asôm êndêŋ lôc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa anga tonec naôkô Ônêŋa’ oc êmbuc tau sa êna, ma anĝom gêj teŋ eselop sa atom.”

²¹ [Nalau amboac tonanŋ nai oc tauŋ sêsa ɻagaô sêna atom, tateŋ mec to tanam dabuŋ mogeŋ, go êtôm.]

*Jesu geoc êmac êndu to êndi sanya lasê kêtua luagêcŋa
(Mar 9:30-32; Luk 9:43-45)*

²² Ac sêselêŋ sêmoa Galilaia ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Kêdabin gebe sêkêŋ ɻamalacnê Latu êndêŋ ɻamalac lemenŋ êna

²³ nasênaç enj êndu e bêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam.” Ma ɻacsenjomînêŋ ɻalêlôm ɻawapac kêsa ɻanô.

Biŋ takis lôm dabuŋja

²⁴ Ac jaseôo lasê Kapanaum ma lau, taŋ sêjac takis lôm dabuŋja sa naŋ, dêdêŋ Petere jasêsôm gebe “Amacnêm mêtêmôkê oc êkêŋ takis me masi.”

²⁵ Tec enj gêlôc gebe “Aec.” Ma gêdêŋ taŋ Petere kêpi andu gêja naŋ, Jesu sep tagen kêsôm gêdêŋ enj gebe “Simon, aôm gobe amboac ondoc. Kîŋ nomnaŋ sêkôc awa to takis anga asa nê, anga tauŋ latuŋinêŋ me anga lau jaba nêŋ.”

²⁶ Ma Petere kêsôm gebe “Anja lau jaba nêŋ.” Tec Jesu kêsôm gêdêŋ enj gebe “Amboac tonanŋ ma êsêac tauŋ latuŋi oc gacgeŋ sêmoa.

²⁷ Mago aêac dabe dangom êsêac sêli awenŋ sa atom. Amboac tonanŋ ôna bu tau nawenŋ i ma ôkôc i ɻamatataŋa, taŋ ôjac naŋ, ôja awasuŋ, go ôtap mone tau ɻatenŋ sa, ma ôkôc naôkêŋ êndêŋ êsêac êtu aêagêc lemenŋ.”

18

*Asa êtu ɻac kapôêŋ
(Mar 9:33-37; Luk 9:46-48)*

¹ Gêdêŋ ɻasawa tonanŋ ɻacsenjomî dêdêŋ. Jesu sêja ma sêšôm gebe “Asa oc êtu ɻac towae êlêlêc anga gamêŋ undambêŋa.”

² Tec enj gêmôêc ɻapalê sauŋ teŋ mêtêketoc enj kêkô êsêac ɻaluŋgeŋ

³ ma kêsôm gebe “Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amac embe akac taôm ôkwi ma atôm ɻapalê atom, oc asô gamêŋ undambêŋa ana atomanô.”

⁴ ɻac taŋ kêkôniŋ tau kêtôm ɻapalê tonec naŋ, kêtua ɻac towae kêlêlêc anga gamêŋ undambêŋa.

⁵ Ma teŋ embe êkôc ɻapalê teŋ amboac tonec sa êtu ɻoc ɻaêŋa, oc êkôc aê sa.

*Tatim lau atom
(Mar 9:42-48; Luk 17:1-2)*

6 “Nac teñ, embe êtim lau sauñ, tañ sêkêñ gêwiñ aêja nañ nêñ teñ e êtu sec, nañ lau oc sêwa poctêmu sa eñ gêsutêkwa ma sêmbaliñ eñ êsêp gwêc gêdimbobsêga êna, go ñajam.

7 Ojae êsêac kalomtênamêñ. Biñkalom oc êsa, mago ojae ñackalomma.

8 “Lêmam me amkaiñ embe êtim aôm gebe ôñgôm sec, nañ ôndim su ma ômbaliñ siñ. Ôñgôñ matam jali amboac puliñ me magi kêsu nañ, ñajam êlêlêc sembalij aôm lêmam to amkaiñ samucgeñ ôsêp ja, tañ kêsa geden tongenjña ôna nañ su.

9 Ma matamanô embe êtim aôm gebe ôñgôm sec, nañ ôkip sa ma ômbaliñ siñ, ômoa matam jali tomatamanô makengeñ nañ, ñajam êlêlêc sêmbaliñ aôm tomatamanô lulu ôsêp ja kêlakoc ñalamboam ñakêlêndinj ôna nañ su.

Biñ gôliñ domba gêlaña

(Luk 15:3-7)

10 “Alic taôm gebe ambu êsêac lau sauñ tonec nêñ teñ atom. Aê jasôm êndêñ amac gebe Êsêacnêñ añela, tañ sêmoa undambê nañ, sêlic Tamoc, tañ gêmoa undambê nañ, lañðanô ñapañ.

11 [Gebe Njamalacnê Latu gêmêñ gebe ênam gênggebenj sa.]

12 “Amac abe amboac ondoc. Nac teñ embe nê domba 100. sêmoa e ñaterj êmbôm, oc endec 99, nañ sêmoa lôc ma naensom gêbôm tonaj atom me.

13 Aê jasôm biñjanôgeñ endenj amac gebe Embe êtap sa, oc êtu samuc gêñ tau ñanô êlêlêc 99, tañ sêbom atom nañ su.

14 Amboac tonaj tec Tamoc, tañ gêmoa undambê nañ, gebe êsêac sauñ tecenec nêñ teñ ênaña atom.

Lasitêwai tobiñ keso

(Luk 17:3)

15 “Lasim embe êñgôm sec, go ôna e agêc taômgeñ lañðomanô êpi tagenj ma ômêtôc eñ. Embe êkêj taña aôm, go ambiñ taôm tõñ lasitêwaiña êtiám.

16 Ma embe êkêj taña aôm atom, nañ ôkôc ñac teñ me luagêc sêwiñ aôm acgom, gebe ‘ñac luagêc me têlêac, tañ sêjô biñ sêwiñ nañ, sêpuc biñ tau tõñ amboac tonanj.’

17 Embe êkêj taña Êsêac tonaj atom, nañ ôsôm êndêñ gôlôac. Ma embe êkêj taña gôlôac atom, nañ ôlic eñ amboac ñac samuc me telonj teñ.

Dai biñ tõñ to tanac pêla biñ

18 “Biñjanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Gêñ, tañ amac ai tõñ añga nom nañ, Anôtô i tõñ añga undambê, ma gêñ, tañ amac anac pêla añga nom nañ, Anôtô ênac pêla añga undambê.

19 “Ma jasôm teñ êndêñ amac êwiñ gebe Amacnêm luagêc embe nêm ñalêlôm tagenj añga nom êtu gêñ samob, tañ abe atenj nañja, Tamoc tañ gêmoa undambê nañ, êñgôm ñanô êsa êndêñ amagêc.

20 Gebe gamêñ-gamêñ samob, tañ luagêc me têlêac sêpi tagenj kêtu ñoc ñaêña, tê gêngôñ êsêac ñaluñ.”

Biñgôliñ kêpi sakijwaga, tañ kêsuc biñ ôkwi atom

21 Go Peterê kêsa jakêtu kênac Jesu gebe “Apômtau, lasic embe êñgôm sec êndêñ aê, oc jasuc ôkwi êtu dim tendocgen. Êtu dim 7 oc êtôm me masi.”

22 Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aê jasôm êndêñ aôm gebe êtu dim 7 genj atom, 70 e êtu dim 7 acgom.

²³ Kêtu tonan̄ja gamēj undambēja kêtôm kiŋ ten̄, tan̄ gebe nê sakin̄waga sêwa ênê awa ɻabin̄ sa êndêj ej̄.

²⁴ Gêgôm gêjac m gêmoa ma sêkôc ɻac teŋ, tan̄ nê tôp kêtôm gold totalu milion samuc teŋ gêc naŋ, dêdêj ej̄ sêja.

²⁵ Ma ɻac tonan̄ nê gêj gebe êjô tôpna gêc atom, tec ɻatau kêjatu gebe sêkêj êsêagêc nê awê to nêj gôlôac ma nêj waba samob lau sênam ôli, ma ɻaôli tau ejô ênê tôp.

²⁶ Tec sakin̄waga kêpôj aduc ma keten̄ nê ɻatau gebe ‘Ôê aêjoc biŋ tôj ma aê janac nêm tôp samob e êmbacnê.’

²⁷ Amboac tonan̄ apômtau taê walô ɻac tonan̄, tec kêgaboac ej̄ su ma kêsuc tôp tau ôkwi gêwiŋ.

²⁸ “Sakin̄waga tau kêsa gêja e gêdac nê ɻac teŋ, tan̄ sêjam kôm sêwiŋ tauŋ naŋ. ɻac tonan̄ nê tôp denari 100 gêc ej̄na. Tec kêkam ej̄ tôj gêgin̄ ej̄ ma kêsôm gebe ‘Ônac ɻoc tôp.’

²⁹ Ma nê ɻac tonan̄ gêu tau ma keten̄ ej̄ gebe ‘Ôê ɻoc biŋ tôj, ma aê janac nêm tôp e êmbacnê.’

³⁰ Mago ej̄ gedec jakêbalin̄ ej̄ kêsêp kapoacwalô gebe ênac ênê tôp e êmbacnê.

³¹ Tec nê lau, tan̄ sêjam kôm sêwiŋ tauŋ naŋ, sêlic gêj tonan̄ e têntac kêbôli auc, tec sêja sêssôm biŋ tonec lasê samob gêdêj nêj ɻatau.

³² Go nê ɻatau gêmôêc ej̄ ma kêsôm gêdêj ej̄ gebe ‘Aôm sakin̄waga sec, aê kasuc aômnêm tôp samob ôkwi kêtu koteŋ aêja.

³³ Aê tec taêc walô aôm, ma aôm gobe taêm walô nêm ɻac amboac tonan̄ atom me.’

³⁴ Ma nê ɻatau têtac ɻandaŋ sec ma kêkêj ej̄ gêdêj gejobwaga kapoacwalôja gebe sêlênsu ej̄ e ênac ênê tôp samob su.

³⁵ Ma amac embe asuc lasimin̄ej biŋ ôkwi tonêm ɻalêlômgej atom, go Tamoc undambêja êngôm amac amboac tonan̄gej.” *

19

Biŋ sêmôcwalôja

(Mar 10:1-12; Luk 16:18)

¹ Jesu gêjac mata biŋ tônê su acgom, go gêdi an̄ga Galilaia ma kêsêlêj e gêô lasê Judaia ɻagamêj, tan̄ gêc Jordan ɻamakerj ônêja.

² Ma lau topom-topom têdaguc ej̄ jagêgôm êsêac ɻajam kêsa an̄ga tônê.

³ Ma Parisai ɻagêdô dêdêj ej̄ sêja sebe sêlêtôm ej̄ ma sêssôm gebe “Nac teŋ embe êwi nê awê siŋ êtu biŋ gêga teŋna palin̄-palin̄gej, oc êtôm me masi.”

⁴ Tec ej̄ gêjô êsêac awen̄ gebe “Gêdêj andan̄gej ɻac-kêkêj-gênjwaga kêkêj awêlu ɻac, naŋ asam atom me.

⁵ Anôtô kêsôm gebe ‘Amboac tonan̄ ɻac oc êwi tama agêc têna siŋ êsap nê awê tôj, ma agêc lulu têtu ɻanô tagen̄,’

⁶ ma agêc têtôm gêj luagêc êtiām atom, têtôm ɻanô tagen̄. Gêj tan̄ Anôtô kêkêj kêkwa tau naŋ, ɻamalac teŋ êkac su atom.”

⁷ Go Parisai sêssôm gêdêj ej̄ gebe “Ma kêtu asagen̄ja Mose kêjatu gebe sêkêj papia sêwi awê siŋna acgom, go sêwi ej̄ siŋ.”

⁸ Jesu gêjô êsêac awen̄ gebe “Mose gêlôc gêdêj amac gebe awi nêm lau siŋ kêtu nêm kauc ɻadaniŋa. Mago gêdêj andan̄gej naŋ amboac tonan̄ atom.

* **18:35:** Denari tagen̄ kêtu kômwaganêŋ ɻaôli bêc tagen̄ja.

⁹ Tec aê jasôm êndêj amac gebe Nac teñ embe nê awê êsêlêj mockainja atom, mago êwi eñ siñ ma ênam awê teñ, nañ oc êngôm biñ sêjam tauñja popoc.”

¹⁰ Go nê ñacseñomi sêsmôm gêdêj eñ gebe “Embe lauo to ñac sêjam tauñ ñabij amboac tonaj, go sênam tauñ ñamoasiñ masi.”

¹¹ Ma eñ kêsôm gêdêj êsêac gebe “Lau samob oc nêj kauc êsa êpi biñ tonaj atom, lau tañ Anôtô gêwa sa gêdêj êsêac nañgeñ.”

¹² Lau ñagêdô sêmoa, tañ teneñi sêkôc êsêac têtôm gebe sênam awê atomja kwanançej, ma ñagêdô ñamalac sêjam êsêac ôkwi gebe sênam awê atom, ma ñagêdô sêmoa, tañ sêjam awê atom kêtû gamêj undambêja. Teñ embe êjala ñam, oc êjala.”

*Jesu gêjam meç ñapalê ñasec-ñasec
(Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)*

¹³ Ma sejoñ ñapalê dêdêj Jesu sêja gebe êkêj lêma ênsac êsêac to eteñ meç. Ma ñacseñomi sec biñ lau.

¹⁴ Mago Jesu kêsôm gebe “Andec, ma ñapalê dêdêj aê sêmêj. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaj ñai têtû gamêj undambêja ñatau.”

¹⁵ Go kékêj lêma gêscac êsêac su ma gêdi aنجa tonaj gêja.

*Ñacseñom tolêlôm
(Mar 10:17-31; Luk 18:18-30)*

¹⁶ Ma ñac teñ gêdêj eñ jakêtu kênac eñ gebe “Mêtêmôkê, aê jañgôm gêj ñajam ondoc gebe jañgôj matoc jali teñgeñ.”

¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêj eñ gebe “Amboac ondoc kôtu kênac aê kêtû gêj ñajamja. Nac ñajam tagerjanô tê gêmoa. Embe taêm ênam gebe ônjgôj matam jali teñgeñ, nañ ômansañ biñsu.”

¹⁸ Eñ kêtû kênac gebe “Biñsu ondoc.” Tec Jesu gêjô eñ awa gebe “Ônac ñamalac êndu atom. Ônjgôm gêj mockainjo to mockainja atom. Ônam gengeñ atom. Ônga biñ atom.

¹⁹ Otoc tamam agêc tênam sa ma têmtac êwiñ lau wacban aôm amboac têmtac gêwiñ taôm.”

²⁰ Ñacseñom tau kêsôm gêdêj eñ gebe “Gêj tonaj ñai samob kamasañ su, ma jañgôm asageñ teñ êwiñ.”

²¹ Jesu kêsôm gêdêj eñ gebe “Embe taêm ênam gebe ômansañ taôm e ñapep sawa, go ôna naôkêj nêm waba samob lau sênam ôli ma ôkêj ñaawa êndêj lau ñalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôêj Ôndañguc aê.”

²² Ñacseñom tau gêjô biñ tonaj e nê ñalêlôm ñawapac ñanô ma kêsa gêja, gebe nê waba taêsam.

²³ Ma Jesu kêsôm gêdêj nê ñacseñomi gebe “Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Nac tolêlôm embe êsô gamêj undambêja êna, oc êngôm elêmê.”

²⁴ Ma jasôm êndêj amac êwiñ gebe Bôc kamele teñ oc êsêli êsô so ñalasê êna ñagaôgeñ êlêlêc ñac tolêlôm êsô Anôtônê gamêj énaña su.”

²⁵ Ñacseñomi sêñô biñ tonaj e têkakê ñanô ma têtû kênac gebe “Ai, amboac tonan asa oc ênam samuc.”

²⁶ Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “Ñamalac oc têtôm gêj amboac tonaj atom, mago Anôtô oc êngôm gêj samob naêtôm.”

²⁷ Go Petere gêjô eñ awa gebe “Ôlic acgom, aêacmêj tec awi ma gêj samob siñ gêcja ma adaguc aôm nec. Oc akôc asageñ êjô.”

²⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biñjanô, aê jasôm êndêj amac, tec adaguc aê nec, gebe Êndêj taŋ gêj samob êtu wakuc naŋ, Njamalacnê Latu oc êngôŋ nê lêpôŋ nwasi, ma amac oc aŋgôŋ lêpôŋ 12 amboac tonaj ma amêtôc Israelnêj gôlôacmôkê 12.

²⁹ Lau samob, taŋ sêwi andu me lasitêwai me luŋio me teneŋi me tameŋi me ɻapalé me kôm siŋ êtu aêja, oc sêkôc ɻagêjô êtu dim 100 ma sêwê kainj sêŋgôŋ mateŋ jali tengeŋ.

³⁰ Ma lau ɻamataŋa taêsam oc têtu ɻamu, ma ɻamu oc têtu ɻamata.

20

Biñgôliŋ ɻapalé sêjam kôm wainŋa

¹ “Gamêj undambêja kêtôm kôm wainŋa ɻatau teŋ, naŋ bêbêc kanucgeŋ gêja gebe eteŋ kômwaga sênam ênê kôm wainŋa.

² Eŋ to kômwaga nêj biŋ kêpi tagen gebe têtap denari tagen-tagen sa êndêj oc teŋ. Su, go kêsakinj êsêac sêja ênê kôm wainŋa.

³ Oc mëngic lauŋ sa ma kêsa gêja e jagêlic lau ɻagêdô tau sêkô malacluŋ.

⁴ Tec kêsôm gêdêj êsêac gebe ‘Ana kôm wainŋa êwiŋmaŋ, oc janam ôli amac ɻajam.’

⁵ Tec Ȅsêac sêja. Go ocsalô to ocmata ma kêsa gêja kêtiam naŋ gêgôm amboac tonanĝen

⁶ e oc kêpô sisi, gocgo kêsa gêja e gêdac ɻagêdô sêkô ma kêsôm gêdêj êsêac gebe ‘Asagen oc samuc tonec amac taôm akô tonec.’

⁷ Ȅsêac sêsôm gêdêj eŋ gebe ‘Nac teŋ keteŋ aêac kêtua anam kômja atom.’ Tec kêsôm gêdêj êsêac gebe ‘Ana kôm wainŋa êwiŋmaŋ.’

⁸ “Kêtula acgom, go kôm wainŋa ɻatau kêsôm gêdêj nê gejobwaga gebe ‘Ômôec kômwaga ma ôkêj nêj ɻaoli êndêj Ȅsêac, ônac m êndêj lau ɻamuŋa ma êsêlêj e êndêj lau ɻamata.’

⁹ Tec lau, tan sêmêj gêdêj oc kêpô sisi naŋ, sêkôc denari tagen-tagen kêtôm Ȅsêacgeŋ.

¹⁰ Ma lau ɻamataŋa sêmêj, tec seboc oc sêkôc êlêlêc, mago Ȅsêac sêkôc denari tagen-tagen kêtôm Ȅsêacgeŋ amboac tonaj.

¹¹ Ac sêkôc su acgom, go sêli aweŋ sa gêdêj ɻatau

¹² ma sêsôm gebe ‘Lau ɻamuŋa tonec sêjam kôm kêtôm ockatu ɻasawa tagen, mago gôjam ôli Ȅsêac kêtôm aêac, tec aôc wapac to ɻandaŋ oc samucgenjia nec.’

¹³ Tec ɻatau gêjô acnêj ɻac teŋ awa gebe ‘Nacnec, aê gagôm aôm sec atom, taôm gôlôc kêtua denari tagenŋa gêdêj aê.

¹⁴ Ôkôc nêm ɻaoli sa ma ôêc ôna. Aê gabe jakêj ɻac ɻamuŋa tonec êkôc êtôm aôm.

¹⁵ Gêj ɻatau aê katôm gebe jaŋgôm ɻoc gêj êtôm taêc gêjamŋa nec atom me. Ma aôm amboac ondoc. Gôlic aê sec kêtua aê ɻac wapômŋa me.’

¹⁶ Amboac tonaj tec lau ɻamu têtu ɻamata, ma ɻamata têtu ɻamu.”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa Iasê kêtua têlêacŋa

(Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Ma gêdêj taŋ Jesu gebe êpi Jerusalem êna naŋ, kêkôc Ȅsêac ɻacsenjomí 12 sa jasêmoa nêj tauŋja ma kêsôm gêdêj Ȅsêac anga intêna gebe

¹⁸ “Alic acgom, aêac tapi Jerusalem tana ma oc sêkêj Njamalacnê Latu êndêj lau dabunsgêa to biŋsutau sêkic ênê biŋ,

19 go sêkêj ej êndêj lau samuc gebe sêsu ej susu ma si ej to sêncac ej êpi kakesotau. Ma ɻabêc êtu têlêac, go êndi sa.”

*Jakobo agêc Joaŋ tenenji ketenji Jesu kêtua êsêagêcja
(Mar 10:35-45)*

20 Gêdêj tonaj Sebedai latuagêc to tenenji dêdêj Jesu sêja ma tenenji kêpôñ aduc gebe etenj gêj aŋga Jesunê.

21 Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Aôm gobe amboac ondoc.” Awê tau kêsôm gêdêj ej gebe “Ôsôm êtu tôj gebe latucagêc tonec nêj tej êngôñ aôm anôja ma tej êngôñ aôm gasêja aŋga nêm gamêj.”

22 Ma Jesu gêjô ej awa gebe “Amac ajam kauc gêj, taŋ aten naŋ. Amac atôm gebe anôm êsêp laclu, taŋ aê oc janôm êsêpja naŋ me.” Ac sêsôm gêdêj ej gebe “Aêac atôm.”

23 Ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac oc anôm êsêp aêjoc laclu, tagen aê katôm gebe jakêj lau sêŋgej ɻoc anôja to gasêja atom, gêjac lau, naŋ Tamoc kêjal i nj êsêac sa naŋgej ɻawae.”

24 Êsêac lau 10 sêŋjô e têtu môsi ɻaclu lasi.

25 Tec Jesu gêmôec êsêac dêdêj ej sêja ma kêsôm gebe “Amac ajalagac gebe lau samuc nêj gôlinwaga sêkôniêj êsêac ma nêj lau kapôêj sêjam gôlin êsêac ɻajaŋa.

26 Mago amac amboac tonaj atom. ɻac tej embe taê ênam gebe êtu amacnêm ɻac kapôêj, naŋ êtu amacnêm sakiŋwaga.

27 Ma tej embe taê ênam gebe êtu amacnêm ɻamatata, naŋ êtu amacnêm gêjôma.

28 Namalacnê Latu gêmêj gebe sênam sakiŋ ejŋa atom, mago gebe ênam sakiŋ to êkêj tau ênac da lau taêsam.”

*Jesu gêgôm matapec luagêc sêlic gamêj kêtiam
(Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)*

29 Ma gêdêj taŋ sêwi Jeriko sinj naŋ, lau topom-topom sêwê têdaguc Jesu.

30 Ma matapec luagêc sêŋgôj intêna ɻatali, naŋ sêŋjô gebe Jesu kêsêlêj gêmêj, tec sêmôec gebe “Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aêagêc.”

31 Tec lau tonaj ɻai sec biŋ êsêagêc gebe sênam tauŋ tôj. Mago êsêagêc sêmôec sêpuc sageŋ gebe “Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aêagêc.”

32 Tec Jesu kêkô ma gêmôec êsêagêc ma kêsôm gebe “Agêc abe jaŋgôm asageŋ êndêj amagêc.”

33 Agêc sêsôm gêdêj ej gebe “Apômtau, ôŋgôm aêagêc mateŋjanô êpoa lasê”

34 Tec Jesu taê walô êsêagêc ma kêmoasac êsêagêc mateŋjanô e sep tagen mateŋ gêlac ma têdaguc ej. *

21

*Jesu jagêô lasê Jerusalem
(Mar 11:1-11; Luk 19:28-38; Joaŋ 12:12-19)*

1 Ma gêdêj tanj êsêac têdabinj Jerusalem jasêsa Betpage, tanj gêc Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakinj ɻacsenjom luagêc

2 ma kêsôm gêdêj êsêagêc gebe “Agêc asêlêj apeŋ malac, taŋ gêc nêmja naŋ, ana ma gaôgeŋ andac doŋki têna tej sêkô tôj ma ɻalatu kêkô gêwiŋ, naŋ aŋgamboac su ma awê andêj aê amêj.”

* 20:34: Alic Mat 18:28

³ Nac teŋ embe êsôm biŋ êndêŋ amagêc, naŋ agêc asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna geŋ tau’ ma oc êkêŋ gaôgeŋ êndêŋ amagêc.’

⁴ Biŋ tonan kêsa gebe biŋ, tan propete kêsôm naŋ, êtu anô gebe

⁵ “Asôm êndêŋ Sion latuo gebe

Gôlicgac me, nêm kinj gêdêŋ aôm gêmêŋ,

ŋac malô kêpi jagêngôŋ doŋki

ma gêngôŋ bôc wabaŋa ŋalatu ŋaô.”

⁶ Nacseŋomagêc sêja jasêsôm kêtôm Jesu kêsakinj êsêagêc,

⁷ sêwê donki têna to ŋalatu sêja jasêu nêŋ ŋakwê gêsc ma Jesu gêngôŋ ŋaô.

⁸ Lau topom nêŋ taêsam sêja nêŋ ŋakwê gêc intêna, ma ŋagêdô, sêsapu kalaun ménjsêja gêc intêna.

⁹ Ma lau, tan sêwê topom-topom sêmuŋ to têdaguc naŋ, sêmôêc gebe “Osana êndêŋ Dawidnê Latu, alanem eŋ, naŋ gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô. Osana êsa anŋa lôlôc.”

¹⁰ Ma gêdêŋ tan Jesu jagêô lasê Jerusalem naŋ, lau malacŋa samucgeŋ sêjam sêjô ma sêôsôm gebe “Tônê asa.”

¹¹ Go lau topom tonan sêôsôm gebe “Propete Jesu, tan anŋa Nasaret Galilaiaŋa naŋ, ŋac tau tonsc.”

Jesu kêjanda lau anŋa lôm dabuŋ

(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22)

¹² Ma Jesu kêsô lôm dabuŋ jakêjanda lau-samob, tan têtulu gêŋ sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ, sêsa awê sêja ma kêtinj lau sêjam-mone-gêjô-tauwaga nêŋ tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêŋ lêpôŋ piŋpor.

¹³ Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Teto gêc gebe ‘Aêŋoc andu sêsam gebe andu meçŋa,’ mago amac agôm kêtô kêjanguagânêŋ gêsuŋ.”

¹⁴ Ma mateŋpec to magiŋ kêsu dêdêŋ eŋ sêja ma gêgôm êsêac ôlinj ŋajam kêsa anŋa lôm dabuŋ.

¹⁵ Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêlic gêŋ kaiŋ teŋ, tan eŋ gêgôm naŋ, to ŋapalê, tan sêmôêc sêmoa lôm dabuŋ gebe “Osana êndêŋ Dawidnê Latu,” tec têtu môsi,

¹⁶ ma sêôsôm gêdêŋ Jesu gebe “Biŋ tec êsêac sêôsôm nec aôm gôŋô me.” Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aec, ganôgac. Ma bi ŋ tonec gebe “Aôm kômasaŋ lambiŋ kêsa ŋapalê sauŋ to gêŋ dedec awenſuŋ’ nec amac asam atom me.”

¹⁷ Ma gêwi êsêac siŋ kêsa anŋa malac gêja Betania ma gêc tònê.

Jesu kêpuc boa jambô

(Mar 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Gêdêŋ bêbêcgeŋ Jesu gêmu gêja malac kêtiam e mo gêjô eŋ.

¹⁹ Ma gêlic jambô teŋ kêkô intêna, tec kêtô gasuc gêja e gêlic gêŋ teŋ atom, gêlic ŋalaun naômageŋ. Ma kêsôm gêdêŋ ka tau gebe “Aôm oc ônam ŋanô êtiam atom endenj tôngen.” Ma jambô tau kêsêlic sep tagen.

²⁰ Ma ŋacseŋomi sêlic e sêŋac lemenj ma sêôsôm gebe “Amboac ondoc, tec jambô kêsêlic sep tagen nec.”

²¹ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Biŋjanô, aê jaſôm êndêŋ amac gebe Embe akêŋ ôwiŋ ma têmtac lulu atomanô, oc aŋgôm gêŋ amboac tonan api jambôgeŋ atom. Embe asôm êndêŋ lôc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp gwêc ôna,’ ma oc alic ŋanô êsa.

²² Ma gêŋ samob, tan amac atenj êsêp nêm mec ŋalêlôm embe akêŋ êwiŋ, oc atap ŋanô sa.”

*Judawaga têtu kênac Jesunê ɳaclai ɳam
(Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)*

²³ Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja kêtiam jakêdôŋ lau. Tec lau dabuŋsêga to launêŋ laumata dêdêŋ eŋ sêja ma têtu kênac eŋ gebe “Aôm gôgôm gêŋ tonan gôjam ɳaclai ondoc lanjô. Ma asa kékêŋ ɳaclai tau gêdêŋ aôm.”

²⁴ Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê gabe jatu kênac biŋ tenj êndêŋ amac amboac tonan. Embe ajô ɳoc kênac, go aê Jasam ɳaclai, tanj gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, êndêŋ amac amboac tonanjen.

²⁵ Joanjê saŋgu aŋga ondoc, oc aŋga Anôtônê me aŋga ɳamalacnêŋ.” Ma Êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋjen gebe “Embe tasôm gebe aŋga Anôtônê, eŋ oc êsôm êndêŋ aêac gebe Ma amboac ondoc tec akêŋ gêwiŋ eŋ atom.

²⁶ Ma embe tasôm gebe aŋga ɳamalacnêŋ, oc tatêc lau gebe samob sêlic Joan kêtôm propete.”

²⁷ Tec sêjô Jesu awa gebe “Aêac ajam kauc.” Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonan aê jasôm ɳaclai, tanj gêjam aê sa ma gagôm gêŋ tau naŋ, lasê êndêŋ amac atom amboac tonanjen.

Biŋgôlin latuagêcnêŋ biŋ keso tauŋa

²⁸ Amac abe amboac ondoc. Nac tenj latu luagêc sêŋgôŋ. Eŋ gêdêŋ ɳacsêga gêja ma kêsôm gebe ‘Latucenec, ocsalô ôna ônam kôm wainŋa.’

²⁹ Nac tau gêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, aêc.’ Mago gêja atom.

³⁰ Go gêdêŋ ɳac sêu ɳ gêja ma kêsôm amboac tonanjen gêdêŋ eŋ. Tec ɳac tau gêjô eŋ awa gebe ‘Aê gadec.’ E sauŋjen, go taê gêjam tau tec gêja.

³¹ Naclagêc tonan nêŋ asa gêgôm tamejinê biŋ kêtôŋ.” Ma Êsêac sêôm gebe “Nac sauŋ.” Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Binjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Telon to mockaiŋo oc sêô Anôtônê gamêŋ sêna sêmuŋ amac.

³² Joan tec gêdêŋ amac gêmêŋ ma kêtôc biŋ, taŋ Anôtô kêtiaŋtau naŋ, gêdêŋ amac gebe andanjuc, mago akêŋ gêwiŋ eŋ atom. Telon to mockaiŋoŋen tec sêkêŋ gêwiŋ eŋ. Amac tec alicgac, mago taêm gêjam taôm to akêŋ gêwiŋ eŋ atom.

*Biŋgôlin kêpi kôm wainŋa to ɳagejobwaga
(Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)*

³³ Anjô biŋgôlin tenj. Andu ɳatau tenj gêmoa, naŋ kêsê wain kôm tenj, gêšô tuŋ e kêsô tau ma kêsap sêpîp wain ɳamala to kêkwê andu ɳaatêkwa balinj kêtû sejop kôm tauŋa, go kêmasaj biŋ gêdêŋ lau sênam kôm êpiŋa ma eŋ tau gêja gamêŋbôm tenj.

³⁴ Noc wain ɳanô êsaŋja kêdabiŋ, go kêsakiŋ nê sakijwaga gêdêŋ kômwaga sêja gebe sêkôc ênê ɳanô.

³⁵ Ma lau-sêjam-kômwaga sêkôc ênê sakijwaga tôŋ jasi teŋ ma sêjac teŋ êndu ma têtuc teŋ ɳa poc.

³⁶ Ma kêsakiŋ ɳagêdô kêtiam sêlêlêc ɳamataŋa su sêja e sêgôm gêŋ tonanjen gêdêŋ êsêac.

³⁷ Kêtu ɳamu eŋ kêsakiŋ nê latu gêdêŋ êsêac gêja ma kêsôm gebe ‘Êsêac oc tetoc aêjoc latuc sa.’

³⁸ Kômwaga sêlic latu tau gêmêŋ ma sêôm gêdêŋ tauŋ gebe ‘Nac-gêwê-kaŋ-gêŋlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac eŋ êndu ma ênê gêŋlênsêm êtu aêacnêŋ.’

³⁹ Go sêkôc eŋ tôŋ ma têtinj eŋ aŋga kôm wainŋa kêsa gêja e sêjac eŋ êndu.

⁴⁰ Amboac tonan kôm wainŋa ɳatau embe êô lasê, oc êngôm lau-sêjam-kômwaga tonan amboac ondoc.”

⁴¹ Ma êsêac sêôm gêdêj ej geb “Oc ensej lau sec tonaj popoc ma êwi kôm wainnja siñ êndêj lau teñ sênam kôm êpi, tañ sêkêj kôm ñanô êndêj ej êtôm ñanocgeñ nañ.”

⁴² Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe

“Poc tañ sêkwêwaga sêbalij siñ nañ, poc tonançen tec kêtû poc kêclêsuña.

Gêj tonaj Apômtau gêgôm, tec matejanô talic amboac gêjsêga teñ.”

Biñ tonaj teto gêc, oc asam atom me.

⁴³ Amboac tonaj jasôm êndêj amac gebe sêkôc Anôtônê gamêj su anja amacnêm ma sêkêj êndêj lau teñ gebe sênam ñajanô.

⁴⁴ Nac teñ embe êtuc êpi poc tonec, oc ôli êngic, ma poc tau êmbe êtuc êpi teñ, oc êsac ej popocgeñ.”

⁴⁵ Lau dabuñsêga to Parisai sêjô ênê biñgôlinj e sêjala gebe ej kêsôm biñ kêpi êsêac.

⁴⁶ Tec sebe sêkam ej tôj, mago têtêc lau gebe sêlic ej kêtôm propete teñ.

*

22

Biñgôlinj kêpi moasinj awêja

(Luk 14:15-24)

¹ Go Jesu gêôc awa sa ma gêjam kêtû biñgôlinjgeñ gêdêj êsêac kêtiam ma kêsôm gebe

² “Gamêj undambêja kêtôm kiñ teñ kêsi awê gebe latu ênam.

³ Ma kêsakij nê sakijwaga gebe nasékalem êsêac, tañ jaenj moasinj awêja gêdêj êsêac kwanançen nañ, e dedec ma sêmêj atom.

⁴ Go kêsakij sakijwaga ñagêdô ma kêsôm gebe Asôm êndêj êsêac, tañ jaenj gêdêj êsêac nañ, gebe ‘Alicgac, aê gagôm ñoc moasinj su, gaguj ñoc bulimakao to bôc ñadambê kapôñ-kapôñ ma gajac dabinj gêj samob e gêbacnê. Amboac tonaj amêj ma aninj moasinj awêja tau.’

⁵ Lau tau sêjô e sêkôj auc ma sêc êliñ-êliñ. Teñ gêja nê kôm, ma teñ gêgôm nê kôm awanya.

⁶ Lau ñagêdô sêkam ênê sakijwaga tau tôj ma sêlêsu êsêac e sêjac êsêac êndu.

⁷ Tec kinjñê lai kêpoa ma kêkêj nê lausinj sêja e sesenj lau, tañ sêjac ênê sakijwaga êndu nañ su ma sêkêc êsêacnêj malac ja geñ.

⁸ Gocgo kêsôm gêdêj nê sakijwaga gebe ‘Moasinj tau tec gajac dabinj su, mago êsêac, tañ jaenj gêdêj êsêac nañ, têtôm atom.

⁹ Amboac tonaj naakô intêna gêga tau ma embe andac lau, go akalem êsêac sêmêj sêniñ moasinj awêja.’

¹⁰ Tec sakijwaga tonaj ñai sêsa intênaña sêja ma sêjac lau samob, tañ dêdac nañ sa, sec to ñajam gôlinj-golinjgeñ e ñacleñ sêlôc andu moasinjña.

¹¹ “Ma kiñ kêsô gêja gebe êlic ñacleñ. Ma gêlic ñac teñ gêmoa, tañ kêsô ñakwê moasinjña atom.

¹² Tec kêsôm gêdêj ej geb ‘Nacnec, aôm kôsô ñakwê moasinjña atom, mago amboac ondoc tec kôsô gômôñj.’ Ma ñac tau awamê kësa.

¹³ Go kin kêsôm gêdêj sakijwaga gebe ‘Ansô ej lêma to akainj tôj ma ambaliñ ej êsa naêsep gêsuñbôm ñalêlôm êna, ec êtañ ma luluj êkôsinj êpi tau.’

* **21:46:** Osana ñam gebe lambinj.

14 Nakalem gêdêj lau gwalêkiŋ, mago sêjaliŋ ulugen sa.”

Biŋ takisŋa

(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Go Parisai sêja sêkic biŋ sebe sêwa lip Jesu ɳa tau nê biŋ.

16 Tec sêšakiŋ nêj ɳacseŋomi to Herodonê lau dêdêj Jesu jasêšôm gebe “Mêtêmôkê, aéac alic aôm ɳac biŋjanôŋa ma kôdôj Anôtônê intêna ɳa biŋjanôŋeŋ ma goe go lau teŋ atom ma kôpuc opeŋ lau teŋ atom.

17 Amboac tonaj ôsôm biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ êndêj aéac. Embe takêŋ takis ȇndêj kaisara oc eso biŋsu me masi.”

18 Mago Jesu kêjala êsêacnêj ɳalêlôm sec, tec kêsôm gebe “Amac dansaŋtêna, amboac ondoc tec abe alêtôm aê.

19 Akôc mone takisŋa mêmjalic acgom.” Tec êsêac sêkôc denari teŋ dêdêj eŋ sêja.

20 Ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Asa nê ɳakatu to ɳatalô tonec.” Êsêac sêšôm gebe “Kaisaranê.”

21 Tec kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amboac tonaj akêŋ kaisaranê gêj ȇndêj kaisara ma Anôtônê gêj ȇndêj Anôtô.”

22 Êsêac sêŋô biŋ tonaj e sê taêŋ ma sêwi eŋ siŋ ma sêc sêja.

ɳacmatê sêndi sa ɳabiŋ

(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Gêdêj bêc tonajgen ma Sadukai, taŋ sêšôm sebe ɳacmatê oc sêndi sa atom naŋ, dêdêj Jesu sêja ma têtu kênac eŋ gebe

24 “Mêtêmôkê, Mose kasôm gebe ‘Nac teŋ embe êmac êndu ma nê gôlôac masi, naŋ lasi ênam ênê awêtuc gebe êka gôlôac lasê ȇjô têwa su.’”

25 Lasitêwai 7 sêmoa sêwiŋ aéac. Nacsêga gêjam awê e gêmac êndu. Ȅnê wakuc masi, tec gêwi nê awê siŋ gêdêj lasi, taŋ kêsi eŋ naŋ.

26 Awê tagen tonaj ma lasitêwa m teŋ tonaj sêjam gelom-gelom jakêsu ɳac sauŋ.

27 Samob sêmac acgom, go awê tau gêmac êndu kêdaguc.

28 Ȅndêj noc ɳacmatê sêndi saŋa, eŋ oc êtu lau 7 nêj asa nê awê gebe êsêac samob sêjam eŋ su.”

29 Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Amac ajala mêtê to Anôtônê ɳaclai atom, tec taêm gêjam biŋ keso.

30 Gebe Ȅndêj noc ɳacmatê sêndi saŋa ɳacwaga oc sênam awê atom ma lau sênam ɳac atom, samob têtôm aŋela, taŋ sêmoa undambê naŋ.

31 Biŋ ɳacmatê sêndi saŋa, taŋ Anôtô kêsôm gêdêj amac gêc mêtê naŋ, asam atom me. Eŋ kêsôm gebe

32 ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.’ Eŋ ɳacmatênenj Anôtô atom, eŋ lau mateŋ jali nêj Anôtô.”

33 Lau topom-topom sêŋô biŋ, taŋ Jesu kêdôj naŋ, e têtakê.

Biŋsu ɳalô, taŋ kêlêlêc ɳagêdô su naŋ

(Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Parisai sêŋô eŋ gêjam Sadukai aweŋ auc, tec sêkac tauŋ sa

35 ma acnêŋ biŋsutau teŋ gebe êlêtôm eŋ, tec kêtu kênac gebe

36 “Mêtêmôkê, biŋsu ɳajatu ondoc kapôenj kêlêlêc ɳagêdô su gêc biŋsu ɳabuku.”

³⁷ Ma eŋ kēsōm gēdēŋ eŋ gebe “Tēmtac ēwiŋ Apōmtau, aōmnēm Anōtō, tonēm ḥjalēlōm samuc ma nēm katōm samuc ma nēm kauc samuc ēwiŋ engeŋ.”

³⁸ Biŋsu ḥajatu ḥamatara tonan tec kapōēŋ kēlēlēc.

³⁹ Kētu luagēcja kētōm tonan gebe ‘Tēmtac ēwiŋ lau wacbar aōm amboac tēmtac gēwiŋ taōm.’

⁴⁰ Biŋsu ḥajam luagēc tonan tec gedeŋ Mosenē biŋsu samob to prope-tenēŋ biŋ tōŋ.”

Kilisi asa nē latu eŋ

(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Parisai sēkac tauŋ sa sēmoa ma Jesu kētu kēnac ēsēac gebe

⁴² “Amac taēm gējam biŋ amboac ondoc kēpi Kilisi, asa nē latu eŋ.” Ma ēsēac sēsōm gēdēŋ eŋ gebe “Dawidnē latu.”

⁴³ Eŋ kētu kēnac ēsēac gebe “Amboac ondoc, ḥjalau gēōc Dawid awa sa ma kēsam eŋ gebe ‘Apōmtau’ ma kēsōm gebe

⁴⁴ ‘Apōmtau kēsōm gēdēŋ aēŋoc Apōmtau gebe

mēnōŋgōŋ aēŋoc anōŋa

e jakēŋ nēm ḥacjo sēnēc amkain ḥalabu acgom.’

⁴⁵ Embe Dawid ēsam eŋ gebe ‘Apōmtau’ mago amboac ondoc tec Kilisi kētu ēnē latu.”

⁴⁶ Ma ḥac teŋ kētōm gebe ējō eŋ awa ḥa biŋ teŋ atom ma gēdēŋ bēc tonan tētēc tauŋ e tētu kēnac biŋ teŋ gēdēŋ eŋ kētiam atom.

23

Jesu geŋ oliŋ biŋsutau to Parisai

(Mar 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47)

¹ Gēdēŋ ḥasawa tonan Jesu kēsōm biŋ gēdēŋ lau pom kapōēŋ teŋ to nē ḥacseŋomi gebe

² “Biŋsutau to Parisai tēdōŋ to sēwa Mosenē biŋsu sa.

³ Amboac tonan biŋ samob, tan sēsōm gēdēŋ amac naŋ, ajop to amansaŋ. Tageŋ gēŋ, tan sēgōm naŋ, aŋgōm atom, gebe ēsēac sēsōm gēc aweiŋsunŋeŋ, mago tauŋ sēgōm atom.

⁴ ēsēac sēkic gēŋ ḥawapac ma sēu gēsac lau maginj̄m, ma ēsēac tauŋ segen tauŋgeŋ.

⁵ ēsēac sēgōm nēŋ gēŋ samob kētu ḥamatāc sēlicŋageŋ, sebec naŋenjeŋ kapōēŋ mečja to sēsō ḥakwē ḥalēsō balinj̄.

⁶ Ma ēsēac tēntac gēwiŋ sebe sēnac tauŋ mata-mata gebe sēŋgōŋ ḥamatageŋ aŋga gamēŋ sēniŋ gēŋja to aŋga lōm amboac tonan geŋ.

⁷ ma sebe lau awen ēnac ēsēac aŋga malaclun to sēsām ēsēac gebe ‘Mētēmōkē’.

⁸ Mago sēsām amac gebe ‘Mētēmōkē’ atom, ḥac tagen kētu nēm mētēmōkē ma amac samob atu ḥalasitēwaigeŋ.

⁹ Ma asam ḥac teŋ aŋga nom gebe ‘Tamemi’ atom, amac Tamemi tagen tē gēmoa undambē.

¹⁰ Ma sēsām amac gebe ‘Laumata mētēja’ atom, gebe amacnēm lau-mata mētēja tagen tec Kilisi tau.

¹¹ Amacnēm ḥac kapōēŋ atu amacnēm sakiŋwaga.

¹² Teŋ embe etoc tau sa, go Anōtō ēkōniŋ eŋ ma teŋ embe ēkōniŋ tau, go Anōtō etoc eŋ sa.

13 “Ojaê amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, tec êlai gamêj undambêja auc gêdêj ñamalacgoc. Amac taôm oc asô ana atom, ma lau tanj sebe sêô sêna nañ, tec amac akô êsêac auc sêwiñ.

14 [“Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, tec ajanjo awêtucnêj andu to ñawaba ñawaô, mago akwa taôm auc ña meç balinj. Ñagêjô oc êtap amac sa êlêlêc.]

15 “Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, tec ajac laoc gwêc to masanmjgej abe anam ñac jaba tageñ ôkwi êtu Juda. Ma embe anam ej ôkwi su, oc anjôm ej êtu lamboam ñakêlêndij ñalatu êlêlêc amac taôm su.

16 “Ojae amacmêj tec matempec, mago abe awê lau. Amac asôm gebe ‘Ñac teñ embe êtôc lêma êpi lôm dabuñ, oc êngôm nê biñ ñanô êsa atom. Ma tageñ embe êtôc lêma êpi lôm dabuñ ñagold, tonaj tec oc êngôm ñanô êsa.’

17 Meloc to matempec ñanô amac. Gêj ondoc ñanô, gold me lôm dabuñ, tan gêgôm gold kêtu gêj dabuñ.

18 Ma teñ gebe ‘Tenj embe êtôc lêma êpi altar, oc êngôm nê biñ ñanô êsa atom. Ma tageñ embe êtôc lêma êpi da, tanj gêsac altar tau ñaô, tonaj tec oc êngôm ñanô êsa.’

19 O matempecac, gêj ondoc ñanô, da me altar, tanj gêgôm da kêtu dabuñ.

20 Ñac embe êtôc lêma êpi altar, nañ oc êtôc êpi altar tau to gêj samob, tanj gêsac ñaô nañ êwiñ.

21 Ma teñ embe êtôc lêma êpi lôm dabuñ, nañ oc êtôc êpi lôm tau to ñac, tanj gêmoa lôm ñalêlôm nañ êwiñ.

22 Ma ñac teñ embe êtôc lêma êpi undambê nañ oc êtôc êpi Anôtônê lêpôj to ñac, tanj gêngôj ñaô nañ êwiñ.

23 “Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, amac embe atap laki to gwêc ma môsi 10-10 sa, go akêj ñatej êtu da. Ma biñsu ñakolej ñanô tonec biñgêdêj to taêm walô lauña ma akêj gêwiñ, tec awi siñ, Danjôm teñ ma dawi teñ siñ atom.

24 Amac matempec, mago abe awê lau. Embe anij gwada sauñsauñ, go ajalinj ñatêkwa ñapepgej, ma bôc tec aeñ totêkwagej.

25 “Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, tec akwasiñ laclu to suc ñadêmôjêja ñapep ma ñalêlôm geñgej to gêj wauc-wauc gêjam auc.

26 Aô, matapec Parisai, ôkwasiñ laclu ñalêlôm êmuñ acgom, go ñadêmôjêja ñawasi êsa êwiñ.

27 “Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, amac tec atôm sêô, tanj sêse ñadêmôjêja ña pocko gebe ñakatu ñajam, go ñalêlôm nañ ñacmatê ñatêkwa to gêj gêmôb gêjam auc.

28 Amac atôm tonaj. Ñamalac sêlic amacnêm ñadêmô ña amboac lau gadêj, mago nêm ñalêlôm tec biñdansañ to gêj sec gêjam auc.

29 “Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimêj, tec akwê andu kêkô propetenêj sêô ñaô to ajam gêlôj lau gêdêj nêj sêô

30 ma asôm gebe ‘Aêac embe danjôj êndêj tamejinêj têm, oc tawe propetenêj dec ñakaiñ atom.’

31 Amacnêm biñ tonaj gêwa amac sa gebe Lau tanj sêjac propete êndu nañ, nêj latunji amac.

32 Amboac tonaj anac dabiñ tameminêj secman.

33 Moac to lêñuckêm ñalatu amac, abe aêc lamboam ñakêlêndij ñamêtôc su amboac ondoc.

³⁴ Amboac tonan alic acgom, aê jasakinj propete to lau malô ma biñsutau êndêj amac, ma amac oc anac êséacnêj ñagêdô êndu to anac ñagêdô sêpi kakesotau ma ai ñagêdô aنجa nêm lôm ma ajanda ñagêdô selom-selom malacgej sêna,

³⁵ gebe dec ñajam samob, tanj sêkêc sinj aنجa nom gêdêj ñac gêdêj Abelnê dec e gêdêj Balakia latu Sakaria nê dec, tanj ajac ej êndu aنجa lôm dabuŋ tau to altar dajaŋa ñasawa naŋ, épi amac samob.

³⁶ Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Gêj samob tonan ñai ñagêjô oc êtap lau têm tonecna sa.

*Jesu kêteŋ taniboa kêpi Jerusalem
(Luk 13:34-35)*

³⁷ "Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc êsêac, tanj Anôtô kêsakinj dêdêj aôm sêwac naŋ, ña poc êndu. Aê gagôm gêjîlôm elêmê gabe janac aômnêm ñapalê sa amboac talec têna gêjac ñalatu sa sêso magê ñalabu, mago amac adec.

³⁸ Alic acgom, amacnêm andu oc êtu tuc êkôŋja.

³⁹ Aê jasôm êndêj amac gebe Galoc oc alic aê êtiam atom, e taôm asôm gebe 'Lambij êndêj ej, tanj gêmêj gêjam Apômtau laŋô naŋ.' * naŋenjen toatali ñasec-ñasec. Êsêac teto biñsu ñagêdô kêsêp papia ma sêkêj kêsêp atali ma sebec gêdêj noc mecna. Nakwê ñalêsoaclê ñam gebe êkêj puc lau e sêlinj Anôtônê biñsu sinj atom.

24

*Jesu geoc senseŋ lôm dabuŋ su ñabiŋ lasê
(Mar 13:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Jesu kêsa aنجa lôm dabuŋ gêja ma nê ñacseŋomi dêdêj ej sêja sebe têtôc lôm dabuŋ ñaandu êndêj ej.

² Tec ej gêjô ësêac awei gebe "Amac alambiŋ gêj samob tònê me. Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Poc teŋ oc êngôŋ teŋ ñaô aنجa tonec atom, têta samob saliŋ-saliŋgen."

*Gêjwapac ênac m tau
(Mar 13:3-13; Luk 21:7-19)*

³ Jesu jagêngôj Lôckatêkwí acgom, go ñacseŋomi dêdêj ej sêja jasêmoa nêj tauŋna, go sêsoŋ gebe "Ôsôm êndêj aêac acgom, êndêj ondoc biŋ tonan ñanô ësa ma asagen oc êtu aôm ômôneŋ to nom ñatêku ësuŋa ñabelo."

⁴ Ma Jesu gêjô ësêac awei gebe "Alic taôm gebe lau sênam amac ôkwi atom.

⁵ Lau gwalékiŋ oc sênam aê laŋôc sêmêj ma sêsoŋ gebe 'Aê Kilisi,' ma sênam lau taêsam ôkwi.

⁶ Malôgenj oc aŋô sinj ñawae to sinj ñaboŋa. Alic taôm, atakê atom. Gêj samob tonan mêmësa, mago noc ñatêku ësuŋa atom tagen.

⁷ Laum teŋ sêndi sebe sênaŋ sinj êndêj laum teŋ ma gamêj teŋ êndêj gamêj teŋ to tôbôm ësa ma ôjô ênamênam êtôm gamêŋgen.

⁸ Gêj samob tonan ñai gêjac m gêj ñandaŋ ñanô tau.

⁹ "Go sêkêj amac gebe sêlênsu amac e sênaŋ amac êndu. Ma lau tomôkêtomokê têntac endec amac êtu aêjoc ñaêja.

¹⁰ Êndêj tonan lau taêsam oc sêwi sêkêj gêwinj sinj to seoc tauŋ lasê-lasê ma têntac endec tauŋ.

* **23:39:** Mosenê biñsu kêjatu gebe lau Juda sêmansaŋ

11 Ma propete dansaŋ gwalékiŋ oc sêndi sa mējsênam lau taēsam ôkwi.
 12 Étu gêŋ alôb-alôb ênam sêgaŋa lau taēsam nêŋ têntac gêwiŋ oc ɣaluc êsa.
 13 Ma ɣac, tanj êpuc tau tōŋ e êndêŋ ɣamadiŋ naŋ, Anôtô ênam ej kësi.
 14 Ma sênam mêtê épi ɣawae ɣajam Anôtônê gamêŋja tonec aŋga nom samucgeŋ e lau samuc samob sêŋjô, go bêc ɣatêku êsuŋa tau mêtêsa."

Gêŋwapac ɣanô tau

(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 "Embe alic gêŋ alôb-alôb, tanj propete Daniel kêsôm ɣabij naŋ, enseŋ gêŋ ɣawaô êkô gamêŋ dabuŋ—lau tanj sêsam biŋ tonec naŋ, nêŋ kauc êsamaŋ—

16 go êsêac, tanj sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna.

17 Teŋ embe êŋgôŋ salôm ɣaô, naŋ oc ê-sêp naêkôc nê gêŋ su aŋga nê andu atom.

18 Ma teŋ embe êmoa kôm, naŋ êmu naêkôc nê ɣakwê atom.

19 Ojae lauo, tanj sêmoa teŋ to êsêac, tanj sêkêŋ su ɣapalê sêmoa naŋmêŋ êndêŋ bêc ônê.

20 Amboac tonaq atenj mec êtu aêc êndêŋ komô to êndêŋ sabat atomna,

21 gebe êndêŋ bêc ônê gêŋwapac kapôeŋ êsa êtôm tanj kësa gêdêŋ nom ɣatêm andaŋgeŋja e mêtengêdêŋ galoc atom, ma êtu ɣamu oc êsa amboac tonaq êtiام atomanô.

22 Ma embe Anôtô ênac bêc tonaq ɣagêdô êŋgic atom, oc lau teŋ sêŋgôŋ mateŋ jali atom. Mago êtu lau, tanj ej këjalinj êsêac sa naŋja, tec oc ênac bôc tonaq êŋgic.

23 "Êndêŋ tonaq teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe 'Alic acgom, Kilisi tec gêmoa tonec' me 'Gêmoa ônê,' naŋ akêŋ êwiŋ atom.

24 Kilisi dansaŋ to propete dansaŋ oc mêtêsa ma sêŋgôm gêŋtalô kapôeŋ to gêŋsêga. Embe têtôm, go sêwê lau Anôtô këjalinj êsêac saŋa ôkwi amboac tonaq.

25 Alic acgom, aê kakêŋ puc amac kwanaŋgeŋgac.

26 "Amboac tonaq embe sêšôm êndêŋ amac gebe 'Alic acgom, ej gêmoa gamêŋ sawa,' naŋ asa ana atom. Embe sêšôm gebe 'Alic acgom, ej gêmoa balêmlêlôm,' naŋ akêŋ êwiŋ atom.

27 Kêtôm ôsic kêkac aŋga gamêŋ oc kêpiŋa gê tōŋgeŋ e gêdêŋ gamêŋ oc kêsêpna naŋ Namalacnê Latu embe êmêŋ, oc êtôm tonaq.

28 Gêŋgêmôb teŋ embe ênêc, naŋ aoco sêkac tauŋ sa.

Namalacnê latu êmu êmêŋ

(Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 "Gêŋwapac ɣabêc tonaq êmbacnê, go sep tagenj oc ênam kanuc ma ajonj êŋgamiŋ ɣawê ma utitalata êpôp-êpôp aŋga undambê, ma gêŋ ɣaclai undambêŋa kôtêŋ-kôtêŋgeŋ.

30 Tonaŋ su acgom, go Namalacnê Latunê gêbôm aŋga undambê mêtêsa ma lau tomôkê-tomôkê samob aŋga nom oc têtaŋ tanjiboa ma sêlic Namalacnê Latu êŋgôŋ tao undambêŋa ɣaô toŋaclai ma toŋawasi kapôeŋ êmêŋ.

31 Ma ej oc êsakiŋ nê aŋela todauc êtaŋ kapôeŋ ma êsêac sênam ênê lau, tanj këjalinj êsêac aŋga mu aclê ɣam to aŋga undambê ɣamadiŋ samobgeŋ naŋ sa.

Kaleloŋ êkêŋ puc aêac

(Mar 13:28-31; Luk 21:29-33)

0

³² “Kaleloŋ êtu biŋgôliŋ êwa nêm kauc sa. Êndêŋ taŋ ɣalaka êliŋ têkwi to ɣamatadêbu Ʉjac sa naŋ, ajala gebe ockêsa kêdabiŋ.

³³ Amac amboac tonaj. Êndêŋ tê alic gêŋ samob tonaj ɣai mêmësa nê, ajala gebe Nac tau mêmëdabiŋ katam.

³⁴ Biŋgjanô, aê jasôm Êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêŋ tonaj ɣai samob ɣanô êsa acgom.

³⁵ Undambê to nom oc ênaŋa, mago aêŋoc biŋ oc ênaŋa atomanô.

Nac teŋ kêjala bêc to ockatu atom

(Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Bêc tonaj to ockatu ɣac teŋ kêjala atom e anjela undambêja sêjam kauc ma Latu gêjam kauc amboac tonaj, Tama taugeŋ tec gêlic.

³⁷ Namalacnê Latu êmu êmêŋ ɣabêc oc êtôm Noanê bêc.

³⁸ Gêdêŋ taŋ bu kêsunj atomgeŋ naŋ, seŋ to sêñom gêŋ ma ɣac sêjam awê to awê sêjam ɣac, sêgôm sêmoa e gêdêŋ bêc, taŋ Noa kêso waŋ ɣaléłôm gêja naŋ,

³⁹ ma sêjam kauc tauŋ sêmoa e bu kêsunj mêmëgesen êsêac samob su. Namalacnê Latu êmu êmêŋ ɣabêc oc êtôm tonaj.

⁴⁰ Êndêŋ tonaj ɣac luagêc oc sêmoa kôm, naŋ Anôtô oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ,

⁴¹ ma awê luagêc oc sêlai polom sêmoa, naŋ Anôtô oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.

⁴² Amboac tonaj anam jali gebe ajam kauc bêc amacnêm Apômtau êmu êmêŋja.

⁴³ Ajala tonec gebe Andu ɣatau embe Ʉjala ockatu gengeŋtêna oc êmêŋ êndêŋ êmbêcja, naŋ oc ênam jali gebe êkô gengeŋtêna auc, ec êtuc ênê andu popoc atom.

⁴⁴ Tec amansaŋ taôm amboac tonajgeŋ gebe Namalacnê Latu êmêŋ êndêŋ ockatu, naŋ amac abe oc êmêŋ atom naŋ.

Biŋgôliŋ sakiŋwaga gêdeŋ to kesoŋa

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Sakiŋwaga ɣanjêŋ ma tokauc ondoc, taŋ nê ɣatau kêkêŋ en gebe ejop ênê komwaga gebe êkêŋ mo êndêŋ êsêac êtôm ɣanocgeŋ.

⁴⁶ Aê aoc êôc sakiŋwaga tonaj, taŋ nê ɣatau êmu êmêŋ ma êtap en sa gebe kêsap nê kôm tôŋ gêmoa.

⁴⁷ Biŋgjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ɣatau oc êkêŋ en ejop ênê waba samob.

⁴⁸ Ma sakiŋwaga sec tonaj embe taê ênam ênêc tau gebe ‘Noc ɣatau gêjam gamêŋ tôŋ’;

⁴⁹ ma ênac m gebe i nê sakiŋwaga ɣagêdô ma êniŋ to ênôm gêŋ êwiŋ lau, taŋ sêñom gêŋ e kêjaninj êsêac naŋ,

⁵⁰ go sakiŋwaga tonaj nê ɣatau êmêŋ êndêŋ bêc, naŋ en gebe oc êmêŋ atom naŋ, to êndêŋ ockatu, naŋ en kêjala atom naŋ,

⁵¹ oc ênac en popoc to êkêŋ ɣagêjô Ʉpi en êwiŋ dansantêna, go ac têtanj ɣanô ma luŋluŋ êkôsiŋ Ʉpi tau aŋga ônê.

25

Biŋgôlinj awêtakinj 10ŋa

1 “Èndêj tonaj gamêj undambêja oc êtôm awêtakiŋ 10 sêkôc nêŋ lamp sa ma sêpuc ñac-gebe-ênam-awêwaga tôŋtôŋ sêja.

2 Èsêacnêŋ lemen teŋ nêŋ kaucmê ma lemen teŋ tokauc.

3 Kaucmêo sêkôc nêŋ lamp sa, mago sêkôc buja gêwiŋ atom.

4 Ma èsêac tokauc, naŋ tec sêkôc buja kêsép kekec gêwiŋ nêŋ lamp.

5 Ñac-gebe-ênamawêwaga gêjam gamêj tôŋ ma èsêac sêjac tuluc sêngôŋ e sêc bêc samob.

6 “Gêdêŋ gêbêc gêja lugeŋ môēc teŋ kêteŋ gebe ‘Aô, ñac-gebe-ênam-awêwaga gêmêŋ, apuc en tôŋtôŋ ana.’

7 Gêdêŋ tonaj awêtakiŋ samob dêdi sa ma sêmasan nêŋ lamp.

8 Go kaucmêo sêšom gêdêŋ tokauco gebe ‘Akêŋ buja ñagêdô èndêŋ aêac gebe aêacma lamp oc êmac.’

9 Tec tokauco sêjô èsêac awei gebe ‘Masigoc, oc êtôm aêac sêlêŋ atom. Amboac tonaj naanam ôli nêm èndêŋ têtu-ğêjwaga acgommanj.

10 Èsêac tonaj sebe sênam ôli, tec têtu lêŋja sêmoa ma ñac-gebe-enamawêwaga gêmêŋ e èsêac, taŋ sêmasan tauŋ kwananjen naŋ, sêšo sêwiŋ en gebe nasenij ñamoasiŋ ma katam ñajaŋa kêsa.

11 “Sêmoa acgom, go awêtakiŋ ñagêdô, naŋ sêmêŋ amboac tonaj ma sêšom gebe ‘Apômtau, Apômtau, ôlêc katam su èndêŋ aêac.’

12 Mago en gêjô èsêac awei gebe ‘Biŋjanô, aê jasom èndêŋ amac gebe Gajam kauc amac.’

13 Amboac tonaj anam jali, gebe ñabêc to ñaockatu amac ajam kauc.

Biŋgôlinj gold totaluŋa

(Luk 19:12-27)

14 “Têm tau tonaj tanam dôŋ êpi ñamalac, taŋ gebe êna gamêjbôm teŋ naŋ. En kékalem nê sakinwaga gebe ênac sam nê waba èndêŋ èsêac.

15 En kékêŋ gold talu lemen teŋ gêdêŋ ñac teŋ, ma luagêc gêdêŋ ñac teŋ, ma teŋ gêdêŋ ñac teŋ, kêtôm èsêacnêŋ kauc, ma gêc gêja.

16 Ma ñac, taŋ kékôc talu lemen teŋ naŋ, gêja seben jagêjam kôm kêpi awa tau ma kêtulu gêj e kêtap talu lemen teŋ sa mêngewiŋ.

17 Ma ñac, taŋ kékôc talu luagêc naŋ, kêtulu luagêc mêngewiŋ.

18 Ma ñac, taŋ kékôc tageŋ naŋ, gêja jakêkwê nom ma kêsui nê ñataunê awa auc.

19 “Nasawa ñêŋgeŋ gêjaŋa su, go sakinywaga tonaj nêŋ ñatau gêmu gêmêŋ gebe sêwa awa ñam sa èndêŋ en.

20 Ma ñac, taŋ kékôc gold talu lemen teŋ naŋ, kêsa gêja ma kékôc gold talu lemen teŋ mêngewiŋ ma kêsom gebe ‘Apômtau, aôm kôkêŋ gold talu lemen teŋ gêdêŋ aê, mago aê katap lemen teŋ sa mêngewiŋ.’

21 Tec nê ñatau kêsom gêdêŋ en gebe ‘O ñajam, aôm sakinywaga ñajam ma ñaŋeŋ, tec gojob gen luagêcgen ñapep. Aê jakêŋ aôm ojop gêŋ taêsam. Ôsô nêm ñataunê gamêj têtaç ñajamña ôna.’

22 Ma ñac, taŋ kékôc gold talu luagêc naŋ, kêsa gêja ma kêsom gebe ‘Apômtau, aôm kôkêŋ gold talu luagêc gêdêŋ aê, mago aê katap gold talu luagêc sa mêngewiŋ.’

23 Ma nê ñatau kêsom gêdêŋ en gebe ‘O ñajam, aôm sakinywaga ñajam ma ñaŋeŋ, tec gojob gêŋ luagêgen ñapep. Aê jakêŋ aôm ojop gêŋ taêsam. Ôsô nêm ñataunê gamêj têtaç ñajamña ôna.’

²⁴ Go ḥac, taŋ kēkōc gold talu tagen naŋ, kēsa gēja amboac tonaq ma kēsōm gebe ‘Apōmtau, aē galic aōm ḥac laŋōmsiboa. Gēj taŋ aōm kōsē atom, mago kōkōc ḥanō, ma gēn taŋ aōm kōpalip atom, mago gōjac sa elêmē.

²⁵ Aē katēc tauc, tec gaja ma kasuŋ nêm gold totalu auc kēsēp nom. Ôlic acgom, nêm gēj tau tec gēwac.’

²⁶ Mago nê ḥatau gējō eŋ awa gebe ‘Aōm sakinwaga sec to ojom, aōm gōlic aē kakoc gēj, taŋ kēsē atom naŋ, ḥanō sa to gajac gēj, taŋ kapalip atom naŋ, sa me.

²⁷ Embe amboac tonaq, go ôkēj ḥoc awa êndēj lausējam-mone-gējō-tauwaga acgommaŋ, go embe jamu jamēj amboac tec ma jakōc ḥoc gēj tonjalakacgen.

²⁸ Amboac tonaq akōc ênē gold totalu tau su ma akēj êndēj ḥac, taŋ kēkōc gold talu 10 naŋ.

²⁹ Gebe ḥac, taŋ kētāp gēj sa su naŋ, oc sēkēj ḥagēdō naēwiŋ e êlēlēc su. Ma ḥac, taŋ kēkōc gēj teŋ atom naŋ, oc sēkōc gēj ḥagec, taŋ gēc eŋja naŋ su êwiŋ.

³⁰ Ma sakinwaga ḥanō masi naŋ, ambaliŋ eŋ siŋ êsēp gēsuŋbōmsēga êna. Anqā ônē êsēac oc tētaŋ ma luŋluŋ ekōsiŋ tau.’”

Jesu êmētōc laum nomja samob

³¹ ‘Êndēj taŋ Namalacnê Latu êmu êmēj tonē ḥawasi ma anjela samob sēwiŋ eŋ naŋ, êŋgōj ḥawasi ḥalēpōj ḥaō

³² ma êkac laum nomja samob sa sēkō eŋ laŋōnēm ma êwa êsēac êkōc amboac ḥacgejob gēwa nê domba to noniŋ kēkōc

³³ ma êkēj domba sēkō ênē anôja ma noniŋ sēkō gasēja.

³⁴ Go kinj oc êsōm êndēj êsēac, taŋ sēkō ênē anôja naŋ gebe ‘Amac taŋ Tamoc gējam mec amac naŋ amēj. Tamoc kēmasaŋ gamēj kwananjen kētu amacna gēdēj taŋ kēkēj undambē to nom naŋ. Tec akōc gamēj tau sa étu nêm gēŋlēnsēm.

³⁵ Mo gējō aē, ma amac akēj gēj aē gaen, bu gējō aē, ma amac akēj bu aē ganōm, aē ḥac jaba, ma amac agōm ja aē.

³⁶ Aē ôlic ḥaōma, ma amac akēj ḥakwē aē kasō, gēmac gēgōm aē, ma amac ajac aē kēsi, aē gaŋgōj kapoacwalō, ma amac adēj aē amēj.’

³⁷ Êndēj tonaq lau gēdēj oc sējō eŋ awa gebe ‘Apōmtau, gēdēj ondoc aēac alic mo gējō aōm, ma akēj gēj aōm goeŋ, me bu gējō aōm, ma akēj bu aōm gōnōm.

³⁸ Gēdēj ondoc aēac alic aōm ḥac jaba, ma agōm ja aōm, me ôlim ḥaōma, ma akēj ḥakwē aōm kōsō.

³⁹ Ma gēdēj ondoc alic gēmac gēgōm aōm me gōŋgōj kapoacwalō, ma adēj aōm awac ajac aōm kēsi.’

⁴⁰ Ma kinj oc êjō êsēac awerj gebe ‘Biŋjanō, aē jasōm êndēj amac gebe Gēj taŋ amac agōm gēdēj aējoc lasici ḥasec-sec tecenec ḥai nēj teŋ naŋ, agōm gēdēj aēgac.’

⁴¹ ‘Go êsōm êndēj êsēac, taŋ sēkō gasēja naŋ, amboac tonec gebe ‘Sec ḥalatu amac, aēc su asēp ja kēlakoc teŋgenja, taŋ Tamoc kēmasaŋ kētu Sadanj to nē anjelaŋa naŋ ana.

⁴² Mo gējō aē, ma amac akēj gēj aē gaen atom, bu gējō aē, ma amac akēj bu aē ganōm atom.

43 Aê ɣac jaba, ma agôm ja aê atom, aê ôlic ɣâôma, ma amac akêj ɣakwê aê kasô atom, gêmac gêgôm aê, ma gêngôj kapoacwalô, ma amac ajac aê kêsi atom.'

44 Go êsêac oc sêjô ej awa gebe 'Apômtau, gêdêj ondoc aêac alic mo gêjô aôm, me bu gêjô aôm, me alic aôm ɣac jaba, me ôlim ɣâôma, me gêmac gêgôm aôm, me gôngôj kapoacwalô, ma ajam sakin aôm atom.'

45 Go ej êjô êsêac awenj gebe 'Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Gênj tanj amac agôm gêdêj lau ɣasec-sec tecenec ɣai nêj teñ atom nañ, agôm gêdêj aê atom amboac tonaj.'

46 Ma êsêac tonaj sêsep ɣagêjô ɣañandañ ênêc teñgeñja, mago lau gêdêj oc sêngôj mateñ jali teñgeñj.'

26

Sêkic Jesunê bij

(Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Joañ 11:45-53)

1 Jesu gêjac mata biñ tonaj ɣai samob su, go kêsôm gêdêj nê ɣacseñomi gebe

2 "Amac alicgac, bêc luagêc ênañja acgom, ma Pasa, ma oc sêkêj ñamalacnê Latu êpi kakesotau êna."

3 Gêdêj tonaj lau dabuñsêga to launêj laumata sêkac tauñ sa sêmoa dabuñsêga, tanj sêsam ej gebe Kaiapa nañ, nê gamêj,

4 ma sêkic Jesunê biñ gebe sêkôc ej tôj kelecgeñ e sêncac ej êndu.

5 Mago sêsôm gebe "Dançôm êndêj om atom, moae tali launêj ɣalêlôm sa."

Awê teñ gen oso Jesu aŋga Betania

(Mar 14:3-9; Joañ 12:1-8)

6 Jesu gêmoa Betania gêngôj ɣac tokamochôm Simon nê andu,

7 nañ awê teñ kêkôc ɣop kwalam-kwalam togêjmalu, tanj ɣaoli kapôeñ nañ. Ej kêtû gasuc gêdêj Jesu, tanj genj gêñ nañ, jakêkêc kêpi ej môkêapac.

8 ɣacseñomi sêlic e têtu môsi ma sêsôm gebe "Amboac ondoc sêjaiñ gêñ tonaj.

9 Sêkêj êndêj lau sênam ôlimañ ma sêkôc ɣaawa kapôeñ ma sêkêj êndêj lau ɣalêlôm sawa acgom."

10 Jesu gêjô ma kêsôm gêdêj êsêac gebe "Amboac ondoc tec agôm awê tonec nê ɣalêlôm ɣawapac kêsa nec. Ej gêjam kôm ɣajam kêpi aê.

11 Lau ɣalêlôm sawa oc sêngôj sêwiñ amac ɣapanj, mago aê oc jañgôj jawiñ amac ɣapanj atom.

12 Ej kêsêwa gêjmalu tonec kêpi aê ôlic gêgôm kêtû sênsuñ aêña.

13 Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Añga nom samucgeñ ɣagamêj embe sênam mêtê êpi ɣawae ɣajam tonec, go sêncac miñ gêñ, tanj ej gêgôm nañ, êwiñ gebe tañj ênam ej."

Juda geoc nê ɣatau lasê

(Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Go êsêac lau 12 nêj teñ, tanj sêsam ej gebe Juda Isariot nañ, gêdêj lau dabuñsêga gêja

15 ma kêsôm gebe "Embe jaoc Jesu lasê êndêj amac, oc akêj asagenj êndêj aê." Ma êsêac sêjam ôli ej ɣa silber 30.

16 Gêdêj tonanjeñ ej gêdib gebe êtäp ɣasawa ɣajam teñ sa gebe eoc ej lasêja.

*Jesu gen Pasa gêwiŋ nê ɣacseŋomi
(Mar 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Joaŋ 13:21-30)*

¹⁷ Gêdêŋ Om Polom ɣalucŋa ɣabêc ɣamataŋa ɣacseŋomi dêdêŋ Jesu sêja ma têtu kênac gebe “Aôm gobe aêac amansaŋ ôniŋ Pasa ɣamala anja ondoc.”

¹⁸ Ma eŋ kêsôm gebe “Asa malac andêŋ ɣac teŋ ana ma asôm êndêŋ eŋ gebe ‘Mêtêmôkê awa tonec gebe ɣoc noc kêdabiŋ ma aê to ɣoc ɣacseŋomi abe anij Pasa aŋgôŋ awiŋ aôm.’”

¹⁹ Ma ɣacseŋomi sêgôm kêtôm Jesu kêsakiŋ êsêac ma sêmasaŋ Pasa.

²⁰ Kêtula acgom ma eŋ to nê ɣacseŋomi 12 sêsa tauŋ sic.

²¹ Seŋ gêŋ sêmoa ma Jesu kêsôm gebe “Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Amacnêm ɣac teŋ oc eoc aê lasê.”

²² Êsêacnêŋ ɣalêlôm ɣawapac ɣanô ma sêkêŋ tauŋ tagen-tagen jatêtu kênac eŋ gebe “Apômtau, oc aê me.”

²³ Ma eŋ gêjô êsêac awen gebe “ɣac tau, tanj aêagêc asac polom tôŋ selengeŋ kêsêp laclu su, ɣac tonaj tec oc eoc aê lasê.”

²⁴ Namalacnê Latu tau oc êsa nê lêŋ êtôm teto gêc. Tagen ojae ɣac tauma, naŋ eoc Namalacnê Latu lasê naŋ, têna êkôc eŋ atommaŋ.”

²⁵ Ma Juda tau, tanj gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêsôm gebe “Mêtêmôkê, oc aê me.” Jesu kêsôm gadêŋ eŋ gebe “Taôm kôsômgac.”

Biŋ moasiŋ daburŋja

(Mar 14:22-26; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

²⁶ Seŋ gêŋ sêmoa, go Jesu kêkôc polom mêŋgêjam danje ma kêpô kêkôc jakêkên gêdêŋ ɣacseŋomi ma kêsôm gebe “Akôc êwac anij. Aêŋoc ôlic tonec.”

²⁷ Go kêkôc laclu mêŋgêjam danje ma kêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Samob akôc êwac anôm.”

²⁸ Aêŋoc dec jamoatiŋ poacŋa tau tonec, tanj kakêc siŋ kêtua taêsamňa gebe êsuc sec ôkwi.

²⁹ Aê jasôm êndêŋ amac gebe Aê janôm wain ɣanô tonec êtiŋ atom, e êndêŋ bêc ônê, go janôm wakuc jawiŋ amac anja Tamocnê gamêŋ.”

³⁰ Sêšôm wê moasiŋja su acgom, go sêpi Lôckatêkwi sêja.

Jesu kêkêŋ puc Petere

(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Joaŋ 13:36-38)

³¹ Sêšêlêŋ sêmoa, go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Êmbêc tonec amac samob awi aê siŋ gebe teto gêc gebe ‘Aê janac ɣacgejob ma domba samob sêc êlinj-êlinj.’”

³² Mago embe jandi sa su, oc jamuŋ amac jana Galilaia.”

³³ Ma Petere gêjô eŋ awa gebe “Samob embe sêwi aôm siŋ, mago aê taucgeŋ oc jawi aôm siŋ atomanô.”

³⁴ Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.”

³⁵ Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Sênač aê êndu jawiŋ aômmaŋ, aê gabe jansa aôm auc atomanô.” Ma ɣacseŋomi samob sêšôm amboac tonanjeŋ.

Jesu keteŋ mec gêmoa kôm Getsemâne

(Mar 14:32-42; Luk 22:30-46)

³⁶ Go Jesu kêkôc êsêac sa sêja gamêŋ teŋ, ɣaŋ Getsemâne, ma kêsôm gêdêŋ ɣacseŋomi gebe “Aŋgôŋ tonec ma aê gabe jana ônê najateŋ mec.”

37 Ma kékôc Petere to Sebedai latuagêc sêwiŋ eŋ. Nê ŋalêlôm ôluŋ-ôluŋgeŋ ma katu kêténim tau.

38 Go kêsôm gêdêŋ ẽsêac lau têlêac gebe “Noc katuc ôluŋôluŋgeŋ e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali awiŋ aê.”

39 Go kêsa ɻasawa gêngic saungeŋ e gêu tau lanjôanô jagêdêŋ nom ma keten mec gebe “Tamoc, embe êtôm, go ôkôc laclu tonec su aŋga aêŋoc. Mago aêŋoc biŋ êtu tôŋ atom, aôm taôm nêm biŋ.”

40 Go gêmu gêdêŋ ɻacseŋomi gêja e gêlic ẽsêac sêc bêc ma kêsôm gêdêŋ Petere gebe “Amboac ondoc, amac oc anam jali ockatu ɻasawa tagen awiŋ aê atôm atom me.

41 Anam jali to ateŋ mecmaj gebe lêtôm êtap amac sa atom. Njalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac.”

42 Go gêja kêtiam kêtû dim luagêcja ma keteŋ gebe “Tamoc, embe êtôm gebe ôkôc laclu tonec su atom, naŋ janômmaj. Aôm taôm nêm biŋ êtu tôŋ.”

43 Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic ẽsêac sêc bêc gebe mateŋanô ɻawapac kêsa su.

44 Tec gêwi ẽsêac siŋ kêtiam ma gêja jaketeŋ kêtû dim têlêac ma kêsôm biŋ tonanjeŋ kêtiam.

45 Go gêmu gêdêŋ ɻacseŋomi gêja ma kêsôm gêdêŋ ẽsêac gebe “Aêc bêc to alêwaŋ taôm amoac me. Alicgac, ɻanoc tau kêdabiŋgac, oc sêkêŋ ɻamalacnê Latu ẽsêp lau sec lemenj.

46 Andi sa ma tawac. Alic acgom, ɻac-eoc-aê-lasêwaga mênkêdabiŋ.”

Sêkôc Jesu toŋ

(Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Joaŋ 18:3-12)

47 Kêsôm biŋ kékô ma ẽsêac 12 nêŋ teŋ, Juda, kékôc lau pom kapôeŋ teŋ sêôc siŋ to olopoac aŋga dabuŋsêga to launêŋ laumata nêŋ sêmêŋ.

48 ɻac-eoc-enj-lasêwaga kékêŋ ɻabelo teŋ gêdêŋ ẽsêac ma kêsôm gebe “Nac tanj jalêšôp eŋ alianô naŋ, ɻac tau tonanj. Akôc eŋ tôŋ.”

49 Go gacgen kêtû gasuc gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gebe “O Metêmôkê” ma kêlêšôp eŋ alianô.

50 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nacnec, gômôeŋ kêtû agenŋa.” Go ẽsêac têtu gasuc sêja e sêjac lemenj kêsêp Jesu ma sêkôc eŋ tôŋ.

51 Ma ẽsêac tanj sêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ teŋ kékêŋ lêma jagêbuc nê siŋ sa ma gêjac dabuŋsêganê sakinwaga e kêpa taŋalaŋ su.

52 Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ônsêmuŋ nêm siŋ ẽsêp ɻamala êtiŋ, gebe samob, tanj lemenj gêdêŋ siŋ naŋ, siŋ oc enseŋ ẽsêac su.

53 Aôm gobe aê embe jateŋ Tamoc gebe êkêŋ aŋela êlêlêc toŋ kapôeŋ 12 su sep tagen mêsênam aê kêsi, oc jatôm atom me.

54 Aê embe jaŋôm amboac tonanj. go biŋdêm, tanj teto gêc gebe biŋ tonec mêsâŋnaŋ naŋ, oc êtu anô amboac ondoc.”

55 Gêdêŋ ɻasawa tonanj Jesu kêsôm gêdêŋ lau tau gebe “Amac amêŋ abe akôc aê tôŋ, mago agôm amboac adêŋ kêjaŋgowaga teŋ, tec aôc siŋ to olopoac gêwiŋ. Kêtôm bêcgeŋ kadôŋ lau gêngôŋ lôm dabuŋ ma amac akôc aê tôŋ atom.

56 Biŋ tonanj samob mêsâŋsa gebe propetenêŋ biŋ, tanj teto gêc naŋ, êtu tôŋ.”

Ma ɻacseŋomi samob sêwi eŋ siŋ ma sêc su sêja.

Dabuŋwaga to laumata sêgôm Jesunê biŋ

(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Joaŋ 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Lau tanj sêkôc Jesu tôj naŋ, sêwê eŋ dêdêŋ dabuŋsêga Kaiapa sêja. Anŋa tônê biŋsutau to laumata sêkac tauŋ sa sêmoa.

⁵⁸ Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc e jakêsa dabuŋsêganê andu njamalacluŋ ma kêsô jagêŋgôŋ gêwiŋ sakiŋwaga gebe êlic biŋ tau ñam.

⁵⁹ Lau dabuŋsêga to laumata samob, tanj sêkac sa sêmoa naŋ, sêsôm biŋ sebe sêŋgôliŋ êpi Jesu gebe sênaç eŋ ênduŋa.

⁶⁰ Lau taësam sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ, mago têtap ñanô teŋ sa atom. Nac luagêc dêdi sa kêtú ñamu

⁶¹ ma sêsôm gebe “Nac tonec kêsôm gebe ‘Aê katôm gebe janseŋ Anôtônê lôm dabuŋ su ma jakwê sa êtôm bêc têlêac.’”

⁶² Ma dabuŋsêga gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe ôjô biŋ atom me. Biŋ amboac ondoc tec sêgôliŋ kêpi aôm.”

⁶³ Mago Jesu gêjam tau tôngen. Ma dabuŋsêga kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê jatôc lemoc êpi Anôtô mata jali gebe aôm ôwa taôm sa êndêŋ aêacmaŋ gebe Kilisi, Anôtônê Latu tau aôm me masi.”

⁶⁴ Jesu gêjô eŋ awa gebe “Taôm kôsômgac. Mago jasôm êndêŋ amac gebe Oc alic Namalacnê Latu êŋgôŋ ñaniniŋ ñatau nê anôja ma êŋgôŋ tao undambéŋa ñaô êmêŋ.”

⁶⁵ Kêsôm e dabuŋsêga kêkac nê ñakwê gêngic ma kêsôm gebe “Enj kêsôm biŋ alôbalôbgoc, tapô lêna lau sêsôm biŋ lasêŋa ñagêdô êtu asageŋja. Biŋ alôb-alôb tau tec galoc aŋôgac.”

⁶⁶ Ma abe amboac ondoc.” Tec êsêac sêjô eŋ awa gebe “Enj êmac êndugeŋ.”

⁶⁷ Sêsôm tonaj ma sêkasôp kêpi eŋ laŋôanô sêmêgôm lemenj ma têtuc eŋ, ma ñagêdô têtap eŋ

⁶⁸ ma sêsôm gebe “Kilisi, oc lasê êndêŋ aêac. Asa tanj gêjac aôm.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Joaŋ 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Petere gêngôŋ malacluŋ ma sakiŋwagao teŋ kêtú gasuc eŋ ma kêsôm gebe “Aôm tec gôwiŋ Jesu Galilaiaŋa amboac tonaj.”

⁷⁰ Magø eŋ kêpa tau gêdêŋ êsêac samob gebe “Biŋ tanj kôsôm naŋ, aê gajam kauc.”

⁷¹ Go Petere gebe ésa sacgêdôŋa êna e sakiŋwagao teŋ gêlic eŋ kêtiam ma kêsôm gêdêŋ lau, tanj sêkô naŋ, gebe “Nac tonec gêwiŋ Jesu Nasaretna.”

⁷² Ma Petere kêpa tau kêtiam e kêtôc lêma gêwiŋ gebe “Aê kajala ñamalac tônê atom.”

⁷³ Sauŋgeŋ acgom, go lau, tanj sêkô-sêkô naŋ, têtu gasuc sêja ma sêsôm gêdêŋ Petere gebe “Biŋjanôgoc, êsêacnêŋ ñac teŋ aôm, tec awam tau jala.”

⁷⁴ Go eŋ gêôc awa sa, kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe “Aê kajala ñamalac tônê atom.” Kêsôm biŋ tonaj gêmoa e gacgeŋ talec kêtaiŋ.

⁷⁵ Tec tanj gêjam biŋ, tanj Jesu kêsôm naŋ, gebe “Talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.” Tec kêsa gêja kêtaiŋ ñanô.

27

Sêwê Jesu dêdêŋ gôliŋwaga Pilata

(Mar 15:1; Luk 23:1-2; Joaŋ 18:28-32)

¹ Oc mêmjkêtun tau ma lau dabuŋsêga samob to launêŋ laumata sêkac tauŋ sa ma sêkic Jesunê biŋ gebe sênaç eŋ êndu.

² Tec sêso eŋ tôŋ ma sêkôc eŋ dêdêŋ gôliŋwaga Pilata sêja.

*Juda gêjanya
(Apos 1:18-19)*

³ Gêdênj tanj ɻac-geoc-eŋ-lasêwaga Juda gêlic gebe sêkic Jesunê bij e gêbacnê, tec taê gêjam tau ma kêkôc awa silber 30 naŋ gêdêŋ lau dabuŋsêga to laumata gêmu gêja,

⁴ ma kêsôm gebe “Aê gagôm secgoc, gebe gaoc ɻac gêdêŋ lasê.” Ma êsêac sêsôm gebe “Âeacma gêŋ atom, aôm taôm ôlic.”

⁵ Tec enj kêbalinj silber siŋ gêc lôm dabuŋ ma kêtaiŋ tau su jagêbic tau êndu.

⁶ Go dabuŋsêga sêkôc awa tau sa ma sêsôm gebe “Awa decŋa tonec embe takêŋ êsêp kanom lôm dabuŋna, oc eso bijsu.”

⁷ Tec sêsôm bij kêpi tagenj ma sêjam ôli ɻac-gêjac-kuwaga nê kôm gebe sênsuŋ lau jaba sênêc.

⁸ Kêtu tonanŋa sêsam kôm tau gebe “Kômdec” e mêngêdêŋ galoc.

⁹ Tec bij, tanj propete Jeremias kêsôm naŋ, kêtu anô gebe “Êsêac sêkôc silber 30, tanj kêtu ênê ɻaoli lau Israel sêlôc kêpi naŋ,

¹⁰ ma sêkêŋ gêdêŋ ɻac-gêjackuwaga nê kôm kêtôm Apômtau kêsakinj aê.”

*Pilata kêtu lêsu Jesu
(Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Joaq 18:33-38)*

¹¹ Êsêac sêkôc Jesu kêkô gôlinjwaga lanjônêm, ma gôlinjwaga kêtu kênac enj gebe “Judanêŋ kiŋ aôm me masi.” Tec Jesu gêlôc gebe “Kôsômgac.”

¹² Go lau dabuŋsêga to laumata sêgôlinj bij kêpi enj, tec gêjô êsêac awerj atom.

¹³ Ma Pilata kêsôm gêdêŋ enj gebe “Gônjô bij, tê sêgôlinj kêpi aôm nê atom me.”

¹⁴ Ma Jesu gêjô ênê bij teŋ atomanô, tec gôlinjwaga tau gê taê ɻanô.

*Sêsôm kêtu tōŋ gebe Jesu êmac êndu
(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25; Joaq 18:39-19:16)*

¹⁵ Kêtôm omsêgagerj gôlinjwaga kêsa nê lêŋ teŋ amboac tonec. Enj kêgabooac ɻac kapoacwalôŋa teŋ su gêdêŋ lau kêtôm êsêac tauŋ sêsam.

¹⁶ Ma gêdêŋ tonanj êsêacnêŋ ɻac kapoacwalôŋa towae secŋa teŋ gêŋgôŋ, ɻaâ Baraba.

¹⁷ Sêkac tauŋ sa su, go Pilata kêtu kênac êsêac gebe “Amac abe jangamboac asa êndêŋ amac, Baraba me Jesu, tanj sêsam enj gebe Kilisi naŋ.”

¹⁸ Pilata kêjalagac gebe sêkêŋ Jesu kêtu têntac secŋa gêdêŋ enj gêja.

¹⁹ Pilata jagêŋgôŋ lêpôŋ sêmêtoc bijŋa, ma nê awê kêsakinj bij gêdêŋ enj gêja gebe “Ôlic gebe ôwê ɻac gêdêŋ tonanj nê bij ɻakaiŋ atom, gebe aê gaêc mê kêpi enj ma ênê bij kêkêŋ wapac aê ɻanô.”

²⁰ Ma lau dabuŋsêga to laumata sêsôm bij kêsêp lau têntac gebe teterj êtu Barabaŋa ma senseŋ Jesu sunja.

²¹ Ma gôlinjwaga kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac abe jangamboac ɻac luagêc tonec nêŋ asa su êndêŋ amac.” Ma êsêac sêsam “Baraba”.

²² Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ma Jesu, tanj sêsam enj gebe Kilisi naŋ, oc jaŋgôŋ enj amboac ondoc.” Ma êsêac samob sêsôm gebe “Enj êpi kakesotau éna”

²³ Ma enj kêsôm gebe “Enj gêgôm sec amboac ondoc.” Mago êsêac sêmôêc sêôc aucgenj gebe “Enj êpi kakesotau éna.”

²⁴ Pilata gêlic gebe oc êngôm êtôm atom ma lau sêli tauŋ sa ênam sêga, tec kékôc bu jakêkwasiŋ lêma lau sêlic ma kêsôm gebe “Aê jawê ɳac tonec nê dec ɳakaiŋ atom, amac taôm alic.”

²⁵ Ma lau samob sêjô ênê biŋ gebe “Ênê dec êpi aêac tauŋ to ma ɳapalê.”

²⁶ Go Pilata kêgaboac Baraba su gêdêŋ êsêac, ma si Jesu ma kékêŋ eŋ gêja gebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Lau siŋ sêsu Jesu susu

(Mar 15:16-20; Joaŋ 19:2-3)

²⁷ Ma gôlinwaganê lau siŋ sêkôc Jesu sêja gôlinwaganê andu ma sêkac siŋwaga samucgeŋ sa gebe sêlic eŋ.

²⁸ Êsêac sêkwalec ênê ɳakwê su ma sêu siŋwaganêŋ ɳakwê asôsamuc baliŋ jagêsaŋ eŋ,

²⁹ go sêmôê okêm kêtû sunsuŋ jasêkêŋ eŋ kékuc to sêkêŋ ôpic eŋ kékam gêc lêma anôŋa ma sêpôŋ aenjduc gêdêŋ eŋ to sêsu eŋ susu gebe “Judanêŋ kiŋ, ômoa ɳajamôŋ.”

³⁰ Sêkasôp kêpi eŋ to si eŋ ɳa ôpic tau kêsêp môkêapac.

³¹ Sêsu eŋ susu su acgom, go sêkwalec ɳakwê baliŋ naŋ su ma sêu eŋ tau nê ɳakwê gêsaŋ eŋ, go sêwê eŋ sêja sebe sênac eŋ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi ka

(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Joaŋ 19:17-27)

³² Sêselêŋ sêmoa e jadêdac ɳac teŋ, ɳaê Simon aŋga Kurene, ma sêkac eŋ gebe êôc Jesunê kakesotau su.

³³ Jasêô lasê gamêŋ teŋ, ɳaê Golgata, ɳam gebe “Gamêŋ môkêlacŋa”

³⁴ ma sêkêŋ wain to ɳaikisi gêdêŋ eŋ gebe ênôm. Eŋ kêsaê ma gebe ênôm atom.

³⁵ Sêjac eŋ kêpi kakesotau su acgom, go sêpuc kapoac ênê ɳakwê ma sêjac sam

³⁶ ma sejop eŋ Sêŋgôŋ tônê.

³⁷ Ma teto ênê biŋ ma sêjac tamin̄ ka gêc eŋ môkêapac ɳaôŋa gebe “Judanêŋ kiŋ Jesu tau tonec.”

³⁸ Gêdêŋ tonan̄ sêjac kêjaŋgowaga luagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ, teŋ genjkaŋ anôŋa ma teŋ genjkaŋ gasêŋa.

³⁹ Ma lau, tan̄ sêwê sêja sêmêŋ sêmoa naŋ, têdaiŋ gêsuŋ ma sêrôm biŋ alôb-alôb kêpi eŋ

⁴⁰ gebe “Aôm tau, tan̄ gobe onseŋ lôm dabuŋ su ma ôkwê sa êndêŋ bêc têlêac naŋ, embe Anôtônê Latu aôm, go ônam taôm sa ôsêp aŋga kakesotau ômôêŋmaŋ.”

⁴¹ Lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata sêsu eŋ susu amboac tonan̄ gebe

⁴² “Lau ɳagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa jakêtôm atom. Israelnêŋ kiŋ eŋ, tec galoc êsêp aŋga kakesotau êmêŋmaŋ, go aêac takêŋ êwiŋ eŋ.

⁴³ Eŋ taê kêka Anôtô ma kêsôm gebe Anôtônê Latu eŋ. Tec galoc embe Anôtô taê ênam eŋ, naŋ ênam eŋ kêsi.”

⁴⁴ Ma kêjaŋgowaga, tan̄ sêjac êsêagêc sêpi kakesotau sêwiŋ eŋ naŋ, sêbu eŋ amboac tonan̄.

Jesu gêmac endu

(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Joaŋ 19:28-30)

45 Gêdêj tanj oc kékô ɳaluŋ naŋ, gêsuŋbôm gêjam gamêj samob auc e gêdêj oc mata.

46 Ma gadêj oc mata tonaj Jesu gêmôec awa kapôeŋ gebe “Êli, Êli, lêma sabatani,” ɳam gebe “Aêŋoc Anôtô, aêŋoc Anôtô, amboac ondoc gôwi aê siŋ.”

47 Ma lau ɳagêdô, tanj sêkô ɳagala naŋ sêŋô, tec sêšôm gebe “Nac tau gêmôec Elia.”

48 Ma ȳsêacnêj ɳac teŋ kêlêti seben jakêsaç mêckelep tōŋ kêsêp bu ɳamakic ma gêjac kêsô ôpic jagêsuŋ gêdêj en gênôm.

49 Ma ɳagêdô sêšôm sebe “Akôgeŋ ma talic acgom, Elia oc êmêj ênam en kêsi me masi.”

50 Go Jesu gêmôec awa kapôeŋ kêtiam ma gêwi katu siŋ.

51 Ma obo balinj, tanj geŋkaleŋ lôm dabuŋ naŋ, kêkac tau gêngic gêja luagêc aŋga ɳaô e jakêsu ɳalabu, ma ôjô gêjam e poc gêôc kékôc,

52 ma sêô gêŋa ma lau dabuŋ, tanj sêc bêc sêc naŋ, nêŋ taêsam dêdi sa toloŋgenj

53 sêsa aŋga sêô sêmêj. Ma gêdêj tanj en gêdi sa naŋ, sêsa malac dabuŋ sêja ma têtôc tauŋ dêdêj lau taêsam sêlic.

54 Ma kapitai to nê lau, tanj sejop Jesu sêmoa naŋ, sêlic ôjô gêjam to gêj samob tonaj tec têtakê ɳanô ma sêšôm sebe “Nac tonec Anôtônê Latu en biŋjanôgoc.”

55 Ma lauo taêsam, tanj têdaguc Jesu aŋga Galilaia sêmêj sêjam sakinj en naŋ, sêkô ec jaēcgeŋ ma sêlic.

56 Ma lauo tau nêŋ ɳagêdô tonec Maria aŋga Magdala ma Jakobo agêc Josep teneŋi Maria ma Sebedai latuagêc teneŋi.

Sêsuŋ Jesu

(Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Joaŋ 19:38-42)

57 Nakêtula ma ɳac tolêlôm teŋ aŋga Arimatia, ɳaê Josep, gêmêj. En kêtu Jesunê ɳacseŋom amboac tonaj.

58 En gêdêj Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ɳawêlêlaŋ, tec Pilata kêjatu gebe sêkêŋ êndêj en.

59 Josep kékôc ɳawêlêlaŋ jakékwa auc ɳa obo kwalam-kwalam ɳajam teŋ

60 ma ketoc en gêc nê sêô wakuc, tanj kêsap kêsêp poc naŋ, ma kêsabi poc kapôeŋ jagêngôŋ sêawa auc, ma gêc gêja.

61 Ma Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêmoa tònê sêŋgôŋ sêkanôŋ sêô tau.

Sinwaga sejop sêô

62 Bêc sêmasaŋ tauŋja gêjaŋa su, ma ɳabêc teŋ, go lau dêbuŋsêga to Parisai sêwiŋ tauŋ dêdêj Pilata sêja

63 ma sêšôm gebe “Apômtau, aêac taêŋ gêjam biŋ, tanj dansaŋtêna tònê kêsôm gêdêj tanj gêmoa mata jaligeŋ naŋ, gebe ‘Bêc têlêac ênaŋa acgom, go jandi sa êtiäm.’”

64 Tec abe akêŋ lau nasejop ênê sêô e bêc têlêac ênaŋa acgom gebe moae ênê ɳacsêŋomi nasênam geŋgeŋ en ma sêšôm êndêj lau gebe ‘En gêdi sa aŋga ɳacmatênenêj.’ Biŋdansaŋ ɳamuŋa tonaj oc êtu kapôeŋ êlêlêc gêmuŋja su.”

65 Tec Pilata kêsôm gêdêj ȳsêac gebe “Akôc sinwagamaŋ, ana ma amansaŋ sêô ɳajaŋa êsa e alic naêtôm.”

⁶⁶ Èsêac sêja sêpac katêkwi gêwê kêsêp poc ɻasawa e sêmasaŋ sêô ɻajaŋa kêsa ma sêkêŋ siŋwaga sejop.

28

Jesu gêdi sa

(Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Joaq 20:1-10)

¹ Gêdêŋ woke ɻabêc ɻamata ɻabêbêc kanucgeŋ, go Maria anga Magdala agêc Maria teŋ sêja sebe sênaç e sêô kêsi.

² Ma Apômtaunê anjela teŋ kêsêp anga undambê gêmêŋ, tec ôjô gêjam kapôeŋ ma anjela tau kêsabi poc su ma gêngôŋ ɻaô.

³ Nac tau ôli amboac ôsic ma nê ɻakwê sêp samuc amboac oc ɻaboatilo.

⁴ Gejobwaganêŋ ɻalêlôm ɻatutuc e têtênenê ma mateŋ kêlô sêsep jasêc.

⁵ Ma anjela awa gêjac lauo gebe “Atêc taôm atom. Aê galic amac asôm Jesu, taŋ sêjac eŋ kêpi kakesotau naŋ.

⁶ En gêc tonec atom, en gêdi sa su kêtôm taŋ en kêsôm naŋ. Amêŋ, mêmêlic mala, taŋ en gêc naŋ.

⁷ Go seben naasôm ɻawae êndêŋ ênê ɻacsenjomi gebe ‘En gêdi sa anga ɻacmatênenê su ma alicgac, en oc êmuŋ amac êna Galilaia, oc alic en anga ônê.’ Biŋ tau taŋ kasôm gêdêŋ amac.”

⁸ Awêlagêc tonaj sêsa anja sêô seben sêja totetec tauŋ ma totêntac ɻajam samucgeŋ. Agêc sêlêti sebe nasêsôm ɻawae êndêŋ ênê ɻacsenjomi.

⁹ Tec Jesu gêdac èsêagêc ma kêsôm gebe “Têmtac ɻajam êsa.” Ma agêc têtu gasuc sêja e sêkam en akaiŋ tôŋ ma sêpôŋ aeñduc gêdêŋ en.

¹⁰ Go Jesu kêsôm gêdêŋ èsêagêc gebe “Atêc taôm atom. Ana asôm ɻawae êndêŋ ɻoc lasici gebe sêna Galilaia acgom, go sêlic aê anja tônê.”

Siŋwaga sêsôm Jesu gêdi sa ɻawae

¹¹ Agêc sêselêŋ sêmoa ma siŋwaga, taŋ sejop sêô naŋ, nêŋ ɻagêdô sêja malac ma sêsôm biŋ samob, taŋ gêgôm èsêac naŋ, ɻawae gêdêŋ lau daburjêga.

¹² Ma èsêac sêkac sa sêwiŋ laumata ma sêmasaŋ e sêkêŋ awa taêsam gêdêŋ siŋwaga

¹³ ma sêsôm gebe “Asôm gebe Aêac aêc bêc, ma gêdêŋ gêbêc ênê ɻacsenjomi sêmêŋ sêjam gengeŋ ênê ɻawêlêlaŋ.

¹⁴ Ma biŋ tau embe ɻapuc êsa êndêŋ gôliŋwaga, aêac oc anac en têtac tôŋ ma akac amac su anja gêŋwapac.”

¹⁵ Tec siŋwaga sêkôc nêŋ awa sa ma sêgôm kêtôm sêjac biŋsu èsêac. Ma biŋ tau kêtû tapa anja Judanêŋ ma gêc mêmêgêdêŋ galoc.

Jesu geoc tau lasê gêdêŋ nê ɻacsenjomi

(Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Joaq 20:19-23; Apos 1:6-8)

¹⁶ Èsêac ɻacsenjomi 11 sêja Galilaia jasêpi lôc, taŋ Jesu gêjac noc èsêac naŋ.

¹⁷ Ac sêlic en e sêpôŋ aeñduc ma èsêacnêŋ ɻagêdô têntac lulu.

¹⁸ Tec Jesu kêsa jakêsôm gêdêŋ èsêac gebe “Undambê to nom ɻatau aê.

¹⁹ Amboac tonaj ana e akalem lau samob sa têtu ɻoc ɻapalê, go ansanju èsêac anam Tamoc agêc Latu ma Ʌalau Dabuŋ nê laŋô,

²⁰ ma andôŋ èsêac gebe sêmansaŋ biŋ samob, taŋ kasakinj amac naŋ. Alicgac me, aê jawiŋ amac êtôm bêc samob e nom ɻatêm êmbacnê.”

Nawae Najam kêtôm MARKA KETO

Nawae Najam kêtôm Marka Keto kêtû “Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê Nawae Najam,” tec eñ gêwa Jesu sa gebe ñac têkwa saki gêgôm kôm ñadôbgej ma amboac ñatau eñ. Gêgôm gêj amboac ñatau eñ nec, kêtû awê kêpi biñ eñ kêdôj-kêdôj nañ, ma kêpi nê ñaclai, tañ kêtinj ñalau sec ña awagej ma kêsuc launêj sec ôkwi nañ. Jesu kêsam tau gebe Namalacnê Latu eñ gêwîj, tañ gêmêj gebe êkêj tau gebe êngamboac lau su anja sec ñaaclai.

Marka keto Jesunê miñ gêc awê solop, keto kêtû wakac. Eñ kewaka kôm Jesu gêgôm nañ sa kêlêlêc biñ eñ kêsom to kêdôj lauña nañ. Gêjac m Nawae Najam tau keto biñ dambêgej kêpi ñackêsagu Joañ ma kêpi Jesu gêliñ sañgu to Sadaj kêtêtôm eñ nañna ma gacgtej gelom Jesu gêgôm gêmac ñajam kêsa ma gêjam mêtê lau ñasakiñ tau. Malôgen acgom, go lau, tê têdaguc Jesu nê, nêj kauc kêsa-kêsa kêpi eñ ma ênê soño-soño sêkêj kisa eñ ñandañ kêsa. Marka gêjac Jesunê woke ñamuña, tañ sêjac eñ kêpi ka ma eñ gêdi sa anja ñacmatêñej ñamiñ gêc mokêlatu ñamuña.

Nadênañ

1. Gêjac m Nawae Najam tau 1:1-13
2. Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia 1:14-9:50
3. Anja Galilaia gêja Jerusalem 10:1-52
4. Jesunê woke ñamuña anja Jerusalem to malac, tañ gêc malac tau ñagala nañ 11:1-15:47
5. Jesu gêdi sa anja ñaematêñ ñ 16:1-8
6. Apômtau gêdi sa su jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 16:9-20

*Ñackêsagu Joañ gêjam mêtê
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Joañ 1:19-30)*

¹ Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê nawae najam tonec.

² Nawae ñajam tau gêjac m kêtôm propete Jesaia keto gebe

“Ôlic acgom, Anôtônê biñ tau tonec, aê jasakiñ ñoc ñacjaenj êmuñ aôm naêmansañ nêm intêna.

³ Ñac teñ gêmôec awa tonec gêmoa gamêj sawa gebe ‘Amansañ gamêj Apômtau êsêlêñja to amêtôc ênê intêna êtu solop.’ ”

⁴ Ñackêsagu Joañ gêô lasê gamêj sawa ma kêsagu lau to gêjam mêtê êsêac gebe “Anam taôm ôkwi to alinj sañgu ma Anôtô êsuc nêm sec ôkwi.”

⁵ Tec lau gamêj Judaiaña to lau Jerusalemña samob sêsa dêdêj eñ sêja ma seoc nêj sec lasê, go kêsagu êsêac anja bu Jordan.

⁶ Ma Joañ kêsô bôc kamele ñaôlilu, tañ sêwa kêtû obo nañ, to kêjandiñ ômbiñkap bôc ñaôlic gêc dambépalê ma genj wagô to lêp kêtû nê mo.

⁷ Ma gêjam mêtê gebe “Ñac teñ oc êndanguc aê, nañ ñaclai kêlêlêc aê su. Aê oc jatôm gebe jatu ênê ataliwaga atom.

⁸ Aê tec kasagu amac ña bu ma eñ oc ênsañgu amac ña ñalau Dabuñ.”

*Jesu gêliñ sañgu
(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22)*

⁹ Gêdêj tonanj Jesu anja Nasaret Galilaiaña gêja ma Joañ kêsagu eñ anja Jordan.

¹⁰ Jesu kēpi aŋga bu gêmēŋ e gêlic undambê gêŋa ma Nalau Dabuŋ amboac balôsi kêsêp mêmgsêac eŋ ŋajam.

¹¹ Ma awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe “Aêŋoc Latuc aôm, tec têtac gêwiŋ aôm ma galic aôm ŋajam.”

Sadan kêlêtôm Jesu

(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

¹² Ma Nalau Dabuŋ kêkac Jesu gacgeŋ kêsa gamêŋ sawa gêja.

¹³ Gêmoa gamêŋ sawa bêc 40 ma Sadan kêlêtôm eŋ, ma gêmoa gêwiŋ bôc salenŋja, mago aŋela sêjam sakiŋ eŋ.

Jesu gêjac m nê kôm mêtêŋa aŋga Galilaia

(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)

¹⁴ Èsêac sêkôc Joan tôŋ su acgom, go Jesu gêja Galilaia jagêjam mêtê kêpi Anôtônê ŋawae ŋajam

¹⁵ gebe “Noc tau mêmgsêa ma Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ. Amboac tonan anam taôm ôkwi ma akêŋ êwiŋ ŋawae ŋajam tau.”

Jesu kêkalem lau iŋa aclê

(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)

¹⁶ Jesu kêsêlêŋ gêmoa bugêjacton Galilaianja e gêlic Simon agêc lasi Andrea sêkêŋ wasan sêmoa gebe èsêagêc ŋac ulu iŋa.

¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ èsêagêc gebe “Andaŋuc aê ma oc jakêŋ amagêc alô ŋamalac.”

¹⁸ Tec gacgeŋ dedec nêŋ wasan gêcŋja ma têdaguc eŋ.

¹⁹ Gêwi gamêŋ tau siŋ ma kêsêlêŋ gêja ec sauŋgeŋ ma gêlic Sebedai latui Jakobo agêc lasi Joan sêbêñôc wasan sêŋgôŋ wan.

²⁰ E gacgeŋ gêmôc èsêagêc ma sêwi tameŋi Sebedai to nê kômwaga siŋ sêŋgôŋ wan ma têdaguc Jesu sêja.

Nac tonalau sec

(Luk 4:31-37)

²¹ Aŋga tonan jasêsa Kapanaum ma gêdêŋ sabat Jesu gacgeŋ kêsô lôm jakedôŋ lau

²² e èsêac têtakê kêtu ênê mêtêŋa, gebe eŋ kêdôŋ èsêac kêtôm biŋsutau atom, kêdôŋ èsêac kêtôm ŋac tonaclai teŋ.

²³ Gêdêŋ tonan ŋac tonalau ŋatêmui ten gêŋgôŋ nêŋ lôm, naŋ gêmôc gebe

²⁴ “Jesu Nasaretŋa, aêacnêŋ asageŋ ŋagêdo gêdêŋ tauŋ. Aôm gômôêŋ gebe onseŋ aêac su me. Aê kajala aômgac, Anôtônê ŋac dabuŋ aôm.”

²⁵ Ma Jesu gec biŋ eŋ gebe “Awammê ésa ma ôsa aŋga ênê ôna.”

²⁶ Ma ŋalau ŋatêmui kêmônaŋ eŋ e kêwakic kapôeŋ, go kêsa aŋga ênê gêja.

²⁷ Ma lau samob selendec ŋanô e têtu kênac gêdêŋ tauŋ gebe “Gêŋ tonec amboac ondoc, mêtê wakugcog. Eŋ kêjatu ŋalau ŋatêmui tonaclaigeŋ ma tajeŋ wamu eŋ.”

²⁸ Ma gacgeŋ ênê wae kêsa kêtôm Galilaia ŋagamêŋ samob gêjam aucgeŋ gêja.

Jesu gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Ma èsêac sêsa aŋga lôm mêmgsêpi Simon agêc Andrea nêŋ andu sêja, ma Jakobo agêc Joan sêwiŋ.

³⁰ Ma Simon lawao gêmac ôli ŋawajaô kapôeŋ gêc, tec gacgeŋ sêsmôm eŋ ŋawae gêdêŋ Jesu.

31 Tec Jesu gêja e kékôc eñ sa e ñawajaô gêwi eñ siñ ma gêjam sakiñ êsêac.

32 Kêtula gêdêñ oc jakêsêp êsêac sejoñ lau gêmac samob ma lau toñalau sec samob dêdêñ Jesu sêja.

33 Lau malac tonajña samob sêkac sa jasêkô katamña.

34 Ma eñ gêgôm lau gêmac tokaiñ-tokaiñ taësam ôlin ñajam kêsa ma kêtinj ñalau sec taësam su ma gêjac jao ñalau sec gebe sêsmôr biñ atom, gebe êsêac sêjala enjagac.

*Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia
(Luk 4:42-44)*

35 Ma gêdêñ bêbêc kanucgeñ Jesu gêdi gêja gamêñ sawa teñ jaketeñ meç gêmoa nê tauña.

36 Go Simon to êsêac, tañ sêwiñ eñ nañ, têdaguc eñ

37 e têtap eñ sa ma sêsmôr gêdêñ eñ gebe “Lau samob sêsmôr aôm.”

38 Ma eñ kêsôr gêdêñ êsêac gebe “Tana malac ñagêdô aŋga ônêja êwiñmañ najanam mêtê êsêac aŋga ônêja amboac tonaj, gebe aê gajac kôm tonecgeñ ñawae tec gamêñ.”

39 Amboac tonaj eñ gêjam mêtê kêtôm lôm Galilaiañ samob ma kêtinj ñalau sec su.

*Jesu gêgôm ñac tokamochôm ôli kêtû selec
(Mat 8:2-4; Luk 5:12-16)*

40 Ñac tokamochôm gêdêñ Jesu gêja kêpôñ aduc ma kêsôr gêdêñ eñ gebe “Embe têmtac êwiñ, nañ ôngôm aê jatu selec.”

41 Jesu taê walô eñ tec kêmêtôc lêma jakêmoasac eñ ma kêsôr gêdêñ eñ gebe, “Aê gabe ôtu selec.”

42 Ma gacgeñ kamochôm gêwi eñ siñ ma ôli kêtû selec.

43 Go Jesu kêmasuc eñ gacgeñ kêsa gêja

44 ma kêsôr gêdêñ eñ gebe “Ôlic acgom, ôtu awê êndêñ lau teñ atom, naôtôc taôm êndêñ dêbuñwaga ma ôkêj da êtu kôtu selecñia êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biñ sa êndêñ êsêac.”

45 Mago eñ kêsa gêja e gêjac tau nê miñ topalêgeñ ma gêgôm biñ tau kêtû tapa. Tec Jesu jakêsa malac samob gêmoa awêgeñ kêtôm gêmuñja kêtiam atom, go gêjam tau susu gêmoa ñamagêgeñ ma lau aŋga malac gêdô-gêdô dêdêñ eñ sêja-sêja.

2

*Jesu gêgôm ñac natêkwa kêtû goloñ ôli ñajam kêsa
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)*

1 Bêc ñagêdô gêjañ acgom, go Jesu gêja Kapanaum kêtiam ma êsêac sêñô eñ ñawae gebe gêngôñ nê andu.

2 Ma lau taësam sêkac tauñ sa jasêpô eñ ñêñôma ma sêkô katam dêmôñja gêwin, go eñ gêjam mêtê êsêac.

3 Gêjam mêtê gêmoa ma sêkôc ñac teñ natêkwa kêtû goloñ dêdêñ eñ sêja. Lau aclê sêbalaj eñ.

4 Lau taësam sêkô êsêac auc ma sêgôm gêylêlôm sebe nasêsa Jesu ñagala elêmê, tec sêkac andu ñasalôm sa kêkanôñ ônañ Jesu kékô nañ, go sêlêwanj ñac natêkwa kêtû goloñ tonaj tomêgeñ kêsêp gêja.

5 Jesu gêlic êsêac sêkêñ gêwiñ, tec kêsôr gêdêñ ñac natêkwa kêtû goloñ gebe “Latucenec, aê kasuc aômnêm sec ôkwi su.”

⁶ Ma biñsutau ḥagēdō, taŋ sēhgōŋ tonan sēwiŋ naŋ, taēŋ gējam gēc nēŋ ḥalēlōm gebe

⁷ “Nac tonec kēsōm biŋ amboac ondoc. En kēsōm biŋ alōb-alōb. Asa kētōm gebe ēsuc sec ôkwi. Anôtô taugeŋ.”

⁸ Tec Jesunē kauc kētap biŋ, taŋ taēŋ gējam gēc nēŋ ḥalēlōm naŋ sa, ma kēsōm gēdēŋ ēsēac gebe “Asagen amac taēm gējam biŋ amboac tonan gēc nēŋ ḥalēlōm.”

⁹ Biŋ ondoc tasōm ḥagaō ᴇndēŋ ḥac ḥatēkwa kētu golonj. Tasōm tonec gebe ‘Aê kasuc aōmnēm sec ôkwi’ nec, me tasōm gebe ‘Ôndi sa, ôluŋ nēm mē sa ma ôsēlēŋ.’

¹⁰ Ma aē gabe amac ajala gebe ḥamalacnē Latu kētu ḥatau aŋga nom gebe ēsuc sec ôkwi.” Go kēsōm gēdēŋ ḥac ḥatēkwa kētu golonj gebe

¹¹ “Aê jasōm andēŋ aōm gebe Ôndi sa, ôluŋ nēm mē sa ma ôēc ôna nēm andu.”

¹² Nac tau gēdi sa gacgeŋ e kēluŋ nē mē sa ma kēsa gēja, samob sēlic en e tētakē ḥanō ma sēlambiŋ Anôtô gebe “Aēac alic gēŋ teŋ amboac tonec atomanō.”

Jesu kēkalem Lewi

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Go Jesu kēsa bugēactonj gēja kētiām ma lau samob dēdēŋ en sēja jakēdōŋ ēsēac.

¹⁴ Go kēsēlēŋ ma gēlic Alpai latu Lewi gēŋgōŋ teloŋ maleŋ. Tec kēsōm gēdēŋ en gebe, “Ôndaŋguc aē.” Lewi gēdi kēdaguc en gēja.

¹⁵ Jesu gen gēŋ gēŋgōŋ ênē andu, ma teloŋ to lau sec taēsam, taŋ tēdaguc en naŋ, sēhgōŋ sēwiŋ Jesu to nē ḥacseŋomi.

¹⁶ Parisainēŋ binsutau ḥagēdō sēlic en gen gēŋ gēŋgōŋ gēwiŋ lau sec to teloŋ, tec tētu kēnac ênē ḥacseŋomi gebe “En gen to gēnōm gēŋ gēŋgōŋ gēwiŋ teloŋ to lau sec kētu asageŋja.”

¹⁷ Jesu gējō tec gējō ēsēac awen gebe “Lau ôlin ḥajam sēpō lēna tauŋ kētu doktaŋa atom. Mago lau togēmac tec sēpō lēna. Aē gamēŋ gabe jakalem lau gēdēŋ atom, jakalem lau secgeŋ.”

Biŋ tanam dabuŋ moŋa

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Joaŋnē ḥacseŋomi to Parisai sējam dabuŋ mo. Tec lau ḥagēdō dēdēŋ Jesu sēja tētu kēnac en gebe, “Kētu agenja Joaŋnē ḥacseŋomi to Parisainēŋ ḥacseŋomi sējam dabuŋ mo, mago aōmnēm ḥacseŋomi masi.”

¹⁹ Ma Jesu kēsōm gēdēŋ ēsēac gebe “Lau embe sēniŋ awē ḥamoasiŋ ma ḥac-ēnamawēwaga êmoa êwiŋ ēsēac, oc sēnam dabuŋ mo me. ḥac-ēnamawēwaga embe emōa êwiŋ ēsēac, oc sēnam dabuŋ mo atom.

²⁰ Mago ḥabēc oc mēŋesa ma sēkōc ḥac-ēnam-awēwaga su aŋga ēsēacnēŋ, naŋgo ēsēac sēnam dabuŋ mo êndēŋ bēc tonan.

²¹ “Nac teŋ oc ēsi obo ḥatali wakuc êpi ḥakwē laŋgwā atom, gebe ḥatali wakuc oc êōc ḥakwē êngic, wakuc êkac su aŋga laŋgwā ma êkac kalalac e tētu sec samucgeŋ.

²² Ma teŋ oc êkēc wain wakuc ēsēp bōc ḥaōlic laŋgwā atom. Embe sēhgōm, oc wain êōc ḥaōlic êpoa e êtaŋ ēnaŋa ma ḥaōlic tau êtu sec amboac tonan. Wain wakuc sēkēŋ ēsēp ḥaōlic wakuc.”

Nacseŋomi sesolop polom ḥanō gedeŋ sabat

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Gêdêj sabat teŋ Jesu kêsêlêj gêmoa kôm polom-ŋa ŋalêlôm ma nê ŋacseŋomi sêsêlêj sêwiŋ ma sesolop polom ŋanô.

24 Tec Parisai sêsôm gêdêj en gebe “Gôlicgac me, êsêac sêgôm gêj, tan tatôm gebe danjôm êndêj sabatnja atom.”

25 Ma en kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biŋ taŋ Dawid gêgôm gêdêj gêmoa jageo ma mo gêjô en to nê lau naŋ, asam atom me.”

26 En kêsô Anôtône andu gêdêj ŋac dabuŋsêga Abiatar nê têm jagen polom, taŋ sêkêj gêdêj Anôtô kêtû da ma sêjac jao gebe lau sêniŋ atom, dabuŋwaga tauŋgeŋ, ma kékêj gêdêj lau, taŋ sêwiŋ en naŋ, seŋ amboac tonanjeŋ.”

27 Ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Anôtô kékêj sabat kêtû ŋamalacŋa, en kékêj ŋamalac kêtû sabatnja atom.”

28 Amboac tonaj Ɋamalacnê Latu kêtû sabat ŋatau gêwiŋ.”

3

*Nac lêma kêtû goloŋ nê biŋ
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

1 Jesu kêsô lôm kêtiam ma ŋac teŋ gêmoa tonan, taŋ lêma kêtû goloŋ.

2 Tec êsêac dêdib Jesu gebe moae êngôm en ôli ŋajam êsa êndêj sabat, gebe êsêac sebe sêŋgôliŋ biŋ épí en.

3 Ma en kêsôm gêdêj ŋac lêma kêtû goloŋ gebe “Ôsa ômôêŋ.”

4 Go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Tatôm gebe tamoasin lau me danjôm êsêac sec êndêj sabat. Tanam katuŋ sa me dansen su.” E êsêac sêjam tauŋ tōŋ.

5 Tec en têtac ŋandaŋ ma mata gê êsêac gelom-gelom e nê ŋalêlôm ŋawapac kêtû êsêac têntac ŋadanija, go kêsôm gêdêj ŋac tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Tec en kêmêtôc lêma e ŋajam kêsa kêtiam.

6 Parisai sêsa e jagacgeŋ sêwiŋ Herodonê lau ma sêkic Jesunê biŋ gebe senseŋ en su.

Lau taêsam sêkac sa semoa bugêjactoŋ

7 Go Jesu to nê ŋacseŋomi têtaŋ tauŋ su sêsa bugêjactoŋ sêja, ma lau taêsam aŋga Galilaia to Judaia

8 ma aŋga Jerusalem to Idumaia ma aŋga Jordan ŋamakeŋ ônêŋa ma aŋga Turu to Sidon ŋagamêŋ ŋagêdô têdaguc en sêja. Lau taêsam, taŋ sêŋô en gêgôm gêj samob ŋawae, tec dêdêj en sêja.

9 Ma en kêsôm gêdêj nê ŋacseŋomi gebe sêmansaŋ waŋ sauŋ teŋ êtu enŋa, gebe lau sêkapin en sa atom.

10 En gêgôm lau taêsam ôliŋ ŋajam kêsa, ma êsêac, taŋ ŋandaŋ totau-totau gêgôm êsêac naŋ, sêseli-sêseli lau dêdêj en sêja sebe sêmoasac en.

11 Ɋalau ŋatêmui sêlic en e sêu tauŋ sêc en laŋônêmja ma sêmôêc gebe “Anôtône Latu aôm.”

12 Tec en kêbaob êsêac ŋajaŋa, gebe sêsôm en lasê atom.

Jesu kêjaliŋ nê aposolo 12 sa

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Go kêpi gamêŋ ŋabau gêja ma gêmôêc êsêac, taŋ nê ŋalêlôm kepeŋ êsêac naŋ, dêdêj en sêja.

14 Ma Jesu kêjaliŋ êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amoa awin aê e jasakin amac anam mêtê lau

15 to jakêŋ ŋaclai êndêj amac gebe atiŋ ŋalau sec.”

16 En kêjaliŋ êsêac 12 tonaj sa ma gê Simonnê ŋaê gebe Petere

¹⁷ ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc Joaŋ, tanj gê êsêagêcnêŋ ɳâe gebe Boaneges, ɳam gebe Wapap latuagêc,

¹⁸ ma Andrea agêc Pilip, ma Batolomai agêc Matai, ma Tom agêc Alpai latu Jakobo, ma Tadai agêc Simon Kanaannja

¹⁹ ma Juda Isariot, tanj geoc Jesu lasê.

Jesu ma Belsebul

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Ma Jesu gêmu gêja nê andu, ma lau sêkac sa sêpi tagen kêtiam, tec eŋ to nê ɳacseŋomi sebe sêniŋ gêŋ e sêgôm jageo.

²¹ Ènê lau sêŋô ma sêsa sebe sêkôc eŋ tōŋ sêšôm sebe “Gêŋ teŋ gêgôm eŋ”.

²² Ma binjsutau, tanj anga Jerusalem sêšêp sêmén naŋ, sêšôm gebe “Belsebul gêwiŋ eŋ, tec kêtij ɳalau sec ɳa ɳalau sec nêŋ kaséga.”

²³ Amboac tonaj eŋ kékalem êsêac sa ma kêsôm kêtû biŋgôlin gêdêŋ êsêac gebe “Sadaŋ oc êtiŋ Sadaŋ amboac ondoc.

²⁴ Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, oc gamêŋ tonaj ênêc êtôm atom.

²⁵ Ma gôlôac teŋ embe sêwa tauŋ êkôc, oc gôlôac tonaj sêmoa êtôm atom.

²⁶ Ma Sadaŋ embe êkêŋ kisa êndêŋ tau e êwa tau êkôc, oc êmoa êtôm atom, êtu ɳacgêbac.

²⁷ “Mago ɳac teŋ êsô ɳac ɳajaŋa teŋ nê andu naêjaŋgo ênê waba su atom. Enj ênsô ɳac ɳajaŋa tau tōŋ êmuŋ acgom, go êjaŋgo ênê waba.

²⁸ “Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ɳamalac latunji nêŋ sec samob to nêŋ biŋ alôb-alôb, tanj sêšôm-sêšôm naŋ, Anôtô oc êsuc ôkwi.

²⁹ Mago ɳac teŋ embe êsôm biŋ alôb-alôb êpi ɳalau Dabuŋ, oc sêšuc sec tau ôkwi atomanô. Sec êsap eŋ tōŋ ênêc tengeŋ.”

³⁰ Èsêac sêšôm gebe “ɳalau ɳatêmui gêgôm eŋ,” tec Jesu kêsôm biŋ tonaj.

Jesu têna to lasii ɳanô

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Ma Jesu têna to lasii mêŋsêkô dêmôêŋa ma sêkêŋ lau jasêmôêc eŋ.

³² Lau sêgi eŋ auc sêŋgôŋ ma êsêac sêšôm gêdêŋ eŋ gebe “Gôlicgac me, tênam to lasimi tec sêšôm aôm sêmoa dêmôêŋa.”

³³ Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Tinoc to lasici asa lau.”

³⁴ Go mata gaôc lau, tanj sêgi eŋ auc saŋgôŋ naŋ, ma kêsôm gebe “Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec.”

³⁵ Lau tanj sêmasaŋ Anôtône biŋ, lau tonaj têtu lasicio to ɳac ma tinoc.”

*

4

Biŋgôlin ɳac kêpalip ɳawêŋa

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Go Jesu gêmu jagêjac m kêdôŋ êsêac gêngôŋ ambêô kêtiam. Lau taêsam sêkac sa dêdêŋ eŋ sêja, tec kêpi wanj teŋ jagêŋgôŋ. Sêsu wanj su jakêpoac ma lau samob sêmoa bau e gêdêŋ butali.

² Ma kêsôm biŋ taêsam gêdêŋ êsêac gêjam kêtû biŋgôlingeŋ. Ma kêsôm kêsêp nê mêtê gêdêŋ êsêac gebe

³ “Akêŋ tanjem acgom. Alic acgom, ɳac-kêpalip-ɳawêwaga teŋ kêsa gêja gebe êpalip nê ɳawê.

⁴ Kêpalip gêmoa e ɳagêdô kêsêp intêna, tec moc mêtseŋ su.

* **3:35:** Sadaŋnê ɳaê teŋ. (Alic Mat 10:25)

5 Ma ḥagēdō kēsēp nom poc, naŋ nom ḥalēsi gēc atom. Tec gacgeŋ kēpoa gebe kēsēp nom lēlōm gēja atom.

6 E oc kēpi ma kēsēgō e kētu masē gebe ḥawakac keselen kēsēp gēja atom.

7 Ma ḥagēdō kēsēp ēcmōkē, ma ēc kēpoa e gejonj ēndu ma gējam ḥanō atom.

8 Ma ḥagēdō kēsēp nom ḥajam, tec kēpi to kesewec ma gējam ḥanō ḥajam. Ten gējam 30, ten 60, ma ten 100.”

9 Ma kēsōm gebe “Nac ten nē taŋasun embe ēnēc, naŋ ēŋōmaŋ.”

Jesunē biŋgōlinj ḥam

(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Ma gēdēj tan eŋ gēmoa tauŋa naŋ, ēsēac tan sēwiŋ eŋ to ēsēac 12 tētu kēnac eŋ kētu biŋgōlinj tauŋa.

11 Ma eŋ kēsōm gēdēj ēsēac gebe “Amac atap Anōtōnē gamēj ḥabij ḥalēlōmna tōnē sa, mago ēsēac, tan sēmoa dēmōēja naŋ, sēŋō biŋ samob ētu biŋgōlinjen

12 gebe

‘Ēsēac sēlic amboac sēlic ma sējala atom
to sēŋō amboac sēŋō ma nēŋ kauc ēsa atom,
gebe sēnam tauŋ ōkwi atom ma nēŋ sec ēnaŋa atom.’ ”

Jesu gēwa biŋgōlinj ḥac kēpalip ḥawēja ḥam sa

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Go kēsōm gēdēj ēsēac gebe “Amac ajala biŋgōlinj tōnē ḥam atom, ma oc ajala biŋgōlinj ḥagēdō samob ḥam amboac ondoc.

14 Nac-kēpalip-ḥawēwaga naŋ kēpalip mētē.

15 Lau tan sēsēp intēna naŋ amboac tonec gebe sēpalip mētē kēsēp ēsēacnēj ḥalēlōm ma ēndēj tan sēŋō naŋ e gacgeŋ Sadaŋ mēŋējaŋgo mētē, tan sēpalip kēsēp ēsēacnēj ḥalēlōm naŋ su.

16 Ma tonec tētōm ēsēac, tan sēpalip kēsēp nom poc naŋ gebe Gēdēj tan sēŋō mētē naŋ e gacgeŋ sēkōc sa totēntac ḥajamgeŋ.

17 Mago ēsēacnēj ḥawakac jagējam atom. Ēsēac lau dain-dainj. Embe gēj wapac ētāp ēsēac sa me sējanda ēsēac ētu mētēja, oc gacgeŋ sēwi siŋ.

18 Ma ḥagēdō, tan sēpalip kēsēp ēcmōkē naŋ, tētōm ēsēac, tan sēŋō biŋ

19 ma gēŋlēlōm-lēlōm nom jaŋ to lētōm awēja ma tēntac kalac gēj ḥagēdōja ejoŋ biŋ tau ēndu ma sēnam ḥanō atom.

20 Ma ḥonaŋ sēpalip kēsēp nom ḥajam tētōm ēsēac, tan sēŋō biŋ to sēkōc sa ma sējam ḥanō, ḥagēdō 30, ḥagēdō 60, ḥagēdō 100.”

Lamp kēkō suc ḥalēlōm

(Luk 8:16-18)

21 Ma Jesu kēsōm gēdēj ēsēac gebe “Sēkōc lamp sēmēj gebe sēngēnduc ḥa suc auc me sēkēj ēsō pōpō ḥalabu me masi. Me sēkōc lamp sēmēj gebe sēkēj ēkō jakaiŋ ḥaō.

22 Gēj samob, tan kēsiŋ tau naŋ, oc sēkēj ēsa awē samob. Ma gēj samob, tan gēc ḥalēlōmgeŋ naŋ, oc ētu awē samob.

23 Nac ten nē taŋasun ēŋōja embe ēnēc, naŋ ēŋōmaŋ.”

24 Go kēsōm gēdēj ēsēac gebe “Gēj tan amac aŋō naŋ, taēm ēnam. Dōŋ tan anam dōŋ lau naŋ, Anōtō oc ēnam dōŋ amac, ma oc ēnsalē ḥagēdō ēlēlēc amacnēm ēndēj amac ēwiŋ.

25 Nac tan nē gēj gēc naŋ, ētāp ḥagēdō sa naēwiŋ. Ma ḥac tan nē gēj masi naŋ, sēkōc ḥakēsu, tan gēc eŋja naŋ, su amboac tonanđeŋ.”

Biñgôlinj kêpi ñawê tau kêpoaŋa

²⁶ Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêŋ amboac ñamalac teŋ gêjac ñawê kêsêp kôm,

²⁷ go gêc nê bêc gêdêŋ gêbêc ma gêdi sa gêdêŋ geleŋja, ma ñawê tau kêpoa e kêtua kapôeŋ naŋ ñam eŋ gêjam kauc.

²⁸ Nom tau gêjam ñakôm, ñakainj kêtua ñamata, go ñaola, gocgo ñanô gêjac têc auc.

²⁹ Ma êndêŋ taŋ ñanô êtu gagweŋ naŋ, ñatau gacgeŋ êsakinj bôjan jalô êna gebe noc sênam gêŋ ñanô saŋa mêmekêsa.”

Biñgôlinj gêmêc ñawêŋa

(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

³⁰ Go kêsôm gebe “Aêac tanam dôŋ Anôtônê gamêŋ êpi asageŋ ma tanam biñgôlinj ondoc êpi.

³¹ Kêtôm gêmêc ñawê. Embe tapalip êsêp kôm, oc talic ñasec-ñasec kêtôm gêŋ ñagêdô ñamatu atom. Gêŋ tau sauŋanô.

³² Mago tapalip êsêp nom acgom, go êpi e êlêlêc gêŋ tolaŋ samob su ma etoc laka kapôeŋ, go moc umboŋ ñalabuŋa sênam sac sêngôŋ ñaaŋuŋ.”

³³ Eŋ kêsôm biŋ tau gêdêŋ êsêac gêjam kêtua biñgôlinj taêsam kêtôm sêjalaŋa.

³⁴ Ma kêsôm biŋ teŋ kêsa awê gêdêŋ êsêac atom, kêsôm kêtua biñgôlinjeŋ e êsêac to nê ñacseŋomi sêmoa tauŋja acgom, go gêwa biŋ samob sa gêdêŋ êsêac.

Jesu kêsôm mutêna kêtua malô

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Gêdêŋ bêc tonanj ñakêtulala Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Tanac ênigic tana ñamakeŋ ônêŋa.”

³⁶ Sêwi lau siŋ ma sêkôc eŋ toôŋgeŋ sêja waŋ ma waŋ ñagêdô sêwiŋ eŋ.

³⁷ Gêdêŋ tonanj mu gêbuc kêtua têna e ñadembom kêsalâe waŋ auc ma landôm jagodoc-jagodoc.

³⁸ Ma eŋ tau naŋ gedeŋ kwalim ma gêc bêc gêc waŋkuŋa, tec jasêŋu eŋ ma sêsmôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aôm gôlic oc tanaŋa necgac me.”

³⁹ Tec eŋ mata gêlac ma gec biŋ mu ma kêsôm gêdêŋ ñadembom gebe “Jamaŋerj ma ônam taôm tôŋ.” Ma mu kêtua malô to bêñôŋ kêsêp e kênjôma.

⁴⁰ Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac matem golec asageŋja. Amac akêŋ gêwiŋ atom me.”

⁴¹ Êsêac têtêc tauŋ ñanô ma sêsmôm gêdêŋ tauŋ gebe “Ñac tonec asa, tec mu to ñadembom tanjeŋ wamu gêdêŋ eŋ nec.”

5

Jesu gêgôm ñac tonjalau natêmuí ôli ñajam kêsa

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Êsêac jasêso lau Gadarene nêŋ gamêŋ aŋga bugêactonj ñamakeŋ ônêŋa.

² Ma gêdêŋ taŋ eŋ kêsêp aŋga waŋ naŋ, e gacgeŋ ñac teŋ tonjalau ñatêmuí kêsa aŋga sêo jagêdac eŋ.

³ Ñac tau gêmoa gamêŋ sêoŋa ma lau teŋ têtôm gebe sênsô eŋ tôŋ atom, sêso eŋ ña kapoacwalô, mago kêtôm atom amboac tonanj.

⁴ Sêso eŋ akaiŋ tôŋ to sêbôeŋ eŋ ña kapoacwalô kêtua dim taêsam, mago kêmônaŋ kapoacwalô tulu to kêlêsaŋ Iêpoa gêŋigic ma lau teŋ nêŋ ñaclai kêtôm gebe sênam eŋ tôŋja atom.

5 Kêtôm bêc to gelengeñ en gêmoa sêô to lôc geden tôngeñ ma kêwakic to kêtuc tau ña poc.

6 Nac tau gêlic Jesu kêsa jaêcgen ma kêlêti jakêpôñj aduc gêdêñj en

7 ma gêmôec awa kapôñj gebe "Lôlôc Natau Anôtô nê Latu Jesu, aêagêcnêñ asageñ ñagêdô gêdêñj tauñj, aê aoc gêjac Anôtô nañj kêtû ôîênsu aê atomña."

8 Nac tau kêsôm biñ tonaj gebe Jesu kasôm gêdêñj en gêmuñj su gebe "Aôm ñalau ñatêmuñj, ondec ñamalac tonec ma ôsa ôna."

9 Go Jesu kêtû kênac en gebe "Aômnêm ñaê asa." Ma en gêjô en awa gebe "Aêñoc ñaê 'Legion', gebe aêac lau taêsam."

10 Go keteñ Jesu kepeñ ducgeñ gebe ôôc êsêac ôkwi sêsa gamêñj tonaj sêna atom.

11 Bôcanô pom kapôñj teñ senj gêj sêmoa gamêñj tau ñalôc.

12 Tec ñalau tau teten en gebe "Ôkêñ aêac naasêp bôc tônê ñalêlôm ana."

13 Ma Jesu gêlôc gebe sêna. Tec ñalau ñatêmuñj sêsa añga ñamalacnê jasêsep bôc tonaj ñalêlôm sêja ma bôc tau topomgeñ sêسابي añga salic guluñ tagen jasêsep bu. Bôc tau amboac 2,000 ma sêñôm bu su sêjaña.

14 Go lau bôcña sêc jasêsôm ñawae añga malac to gamêñj ñakêtu gêdô. Tec lau sêmey sebe sêlic gêj tau ñam.

15 Amboac tonaj dêdêñj Jesu sêja e sêlic ñac, tanj ñalau ñatêmuñj taêsam sêpôñj en nañj, nê kauc kêsa ma kêsô ñakwê sa gêngôñj, ñac to Legion tau tônê, ma têtêc tauñj ñanô.

16 Ma êsêac, tanj mateñjanô sêlic gêj, tanj kêtap ñac tonjalau ñatêmuñj ma bôc sa nañj, sêjac ñamiñj gêdêñj êsêac gêwiñj.

17 Ma êsêac jateten Jesu gebe êwi êsêacnêñ gamêñj siñ ma êc êna.

18 Gêdêñj en kêpi wañ nañj, ñac tau gêmuñgeñ ñalau ñatêmuñj gêgôm en nañj, keteñ Jesu gebe "Aê jawinj aômmañj."

19 Mago Jesu gêlôc gêdêñj en atom ma kêsôm gêdêñj en gebe "Ôpi nêm andu ôndêñj nêm lau ôna ma ônac miñj gêj kapôñj, tanj Apômtau gêgôm gêdêñj aôm to taê walô aôm nañj, êndêñj êsêac."

20 Tec en gêja ma gêjac miñj gêj kapôñj, tanj Jesu gêgôm gêdêñj en nañj, añga gamêñj Malaclemenluña. Ma lau samob sê taêñj ñanô.

Jairi latuo to awê, tanj kêmoasac Jesunê ñakwê nañj

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Jesu kêpi wañ ma gêjac gêngic jakêsô ñamakeñ ônêja kêtiam. Ma lau taêsam sêkac sa dêdêñj en sêja. Ma en gêmoa bugêactorj ñataligeñ.

22 Ma lômmôkê teñj, ênê ñaê Jairi, gêmêñj e gêlic en ma gêu tau gêc en akaiñja,

23 ma keteñ en kepeñ ducgeñ ma kêsôm gebe "Latuco tecêñê gêmac e awa kêtû dambê. Tec ômôñj ma ôkêñ lêmam ênsac en gebe ñajam êsa ma êmoa mata jali."

24 Tec Jesu gêwiñj en gêja ma lau taêsam têdaguc en e sêkapiñj en sa.

25 Ma awê teñj gêjam dec kêtôm jala 12,

26 ma kêtap ñandañ kapôñj sa añga dokta taêsam nêñj ma kêjaiñ nê awa samob. Mago gêjam en sa atom e gêmac gêjam sêga.

27 Awê tau gêñjô Jesu ñawae ma gêmey kêseli lau gêc en dêmôêmuñjâ ménkêmoasac ênê ñakwê,

28 gebe en kêsôm gebe "Aê embe lamoasac ênê ñakwêgeñ, oc êngôm aê ôlic ñajam êsa."

²⁹ Kêmoasac e gacgej nê dec kêpa ma kêsaê ôli gebe gêmac gêwi ej siñ.

³⁰ Ma Jesu kêsaê seben gebe ñaclai kêsa aŋga ênê gêja, tec kêkac tau ôkwi gêdêñ lau ma kêtû kênac gebe “Asa kêmoasac ñoc ñakwê.”

³¹ Ma nê ñacseñomi sêşôm gêdêñ ej gebe “Aôm gôlic lau sêkapiñ aôm sa sêmoa, mago kôtu kênac gebe ‘Asa kêmoasac aê.’”

³² Ma Jesu kêkac tau ôkwi gebe êlic asa gêgôm gêj tau.

³³ Mago awê tau kêjala gêj, taŋ kêtap ej sa naŋ, kêtakê e kêténêp tau ênduêndu, kêsa jagêu tau gêc Jesu lanjônêmja ma geoc biŋ samob lasê gêdêñ ej.

³⁴ Ma ej kêsôm gêdêñ ej gebe “Latucoenec, nêm kôkêj gêwiñ gêgôm aôm njajam kêsa, ôsa totêmtac malôgej ôna ma nêm gêmac êwi aôm siñ.”

³⁵ Kêsôm biŋ gêmoa ma lau ñagêdô sêmêj aŋga lômmôkêñ andu ma sêşôm gebe “Latômo gêmac êndugac, aôm ôlênsôj mêtêmôkê êtu ageñña.”

³⁶ Èsêacnêj biŋ gêlêñ Jesu tôñ atom ma kêsôm gêdêñ Iômmôkê gebe “Ôtêc taôm atom, ôkêj êwiñgej.”

³⁷ Ma ej gêlôc gêdêñ lau teñ gebe sêndañguc ej atom, Petere ma Jakobo agêc lasi Joan taungej sêwiñ ej.

³⁸ Ac jasêô lasê Iômmôkêñ andu e gêñô ñaonda ma lau têtañ to sêjam tanjisa.

³⁹ Ma kêsô gêja e kêsôm gêdêñ èsêac gebe “Amac agôm ñaonda to atan kêtû asagenja. Ñapalêo gêmac êndu atom, gêc bêcgej tec gêc.”

⁴⁰ Ma èsêac sêômac ej. Tec kêjanda èsêac samob sêja ma kêkôc ñapalê têna agêc tama to èsêac, taŋ sêwiñ ej sêja naŋ, ma kêsô balêm, taŋ ñapalêo gêc naŋ gêja.

⁴¹ Jakêkam ñapalêo lêma ma kêsôm gêdêñ ej gebe “Talita kumi,” tanam ôkwi gebe “Ñapalêo, aê jasôm aôm ôndi sa.”

⁴² E gacgej ñapalêo gêdi sa ma kêsêlêj, gebe ênê jala kêtû 12. Ma èsêac selendec ñanô.

⁴³ Go ej gêjac jao ñajaña gêdêñ èsêac gebe lau teñ sêñô ñawae atom, ma kêsôm gebe sêkêj gêj ñapalêo tau êniñ. * Legion.

6

Jesunê lau têtiñ ej aŋga Nasaret

(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Ma Jesu gêwi gamêj tonaj siñ jagêô lasê tau nê malacmôkê ma nê ñacseñomi têdaguc ej sêja.

² Gêdêñ sabat ej kêdôj mêtê gêmoa lôm ma èsêac taêsam, taŋ sêñô naŋ, têtakê ñanô ma sêşôm gebe “Nac tonec kêkôc gêj tonec aŋga ondoc, ma kauc, taŋ ej kêtap sa naŋ, amboac ondoc, ma gêñtalô, tec ej lêma gêgôm nec, ñam amboac ondoc.

³ Nac tonec kamunda, Maria latu ma Jakobo agêc Joses ma Juda agêc Simon tewenj nec. Ma ênê lasiio tec sêmoa sêwiñ aêac nec atom me.” Ma têtu môsi ej.

⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêñ èsêac gebe “Lau gamêj teñ tetoc propete teñ sa kwalec atom, tau nê malacmôkê to tau nê lasitêwai ma nê gôlôac tec sêmbu ej.”

⁵ Ma ej kêtôm gebe êngôm gêñtalô teñ aŋga tonaj atom, tagen kêkêj lêma gêšac lau togêmac luagêcgej ma gêgôm èsêac ôlin ñajam kêsa.

* **5:43:** Lau Rom sêsam siñwaganêj toŋ kapôêj teñ gebe

6 Ma êsêacnêj sêkêj gêwiŋ masiŋa gêjac ênê Iêñô auc.

*Jesu kêsakij nê aposolo sêja
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)*

Jesu gêjac laoc gamêŋen jakêdôj lau.

7 Go gêmôēc êsêac 12 dêdêj ej jakêsakij êsêac luagêc-luagêc ma kékêj ɻaclai gêdêj êsêac gebe sêkôniŋ ɻalau ɻatêmui.

8 Go gêlêj bij êsêac gebe sêkôc gêj teŋ sêmoa intêna atom, tôc tagenj. Mo masi, atali masi, awa êsêp ômbirŋkap atom.

9 Mago sêso nêj atapa ma sêso ɻakwê luagêc atom.

10 Go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Embe api andu teŋ, naŋ anjôŋ tonanjen e awi gamêj tau siŋ.

11 Malac teŋ embe sêkôc amac sa to sêkêj taŋen amac atom, naŋ awi gamêj tonan siŋ, ma andôŋ ɻakekop, taŋ gêc amac emkaiŋ naŋ, su êtu nêj geo ɻabelo teŋ êndêj êsêac.”

12 Go ɻacseŋomi sêsa sêja ma sêjam mêtê gebe lau sênam tauŋ ôkwi.

13 Ma têtinj ɻalau sec taêsam sêsa sêja to seŋ oso lau gêmac taêsam ɻa niptêkwi ma sêgôm êsêac ôliŋ ɻajam kêsa.

*Nackêsgu Joaŋ gêmac endu
(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)*

14 Jesunê ɻaŋ ɻawae kêsa e kiŋ Herodo gêjô ma lau sêso mêtê gebe “Nackêsgu Joaŋ gêdi sa anga ɻacmatênenj, tec ɻaclai kêpoa kêpi ej.”

15 Lau ɻagêdô sêso mêtê gebe “En Elia,” ma ɻagêdô sêso mêtê gebe “Propete tê sêmoa-sêmoa nê nêj teŋ.”

16 Mago gêdêj taŋ Herodo gêjô bij tonan ɻawae naŋ, kêsôm gebe “Joaŋ taŋ kajatu dêdim ej gêsutêkwa gêngic naŋ, gêdi sa.”

17 Herodo tau tonan kêsôm sêkôc Joaŋ tôŋ ma sêso en tôŋ gêngôŋ kapoacwalô. Herodo gêgôm gêj tonan gebe tau gêjam têwa Pilip nê awê Herodia,

18 ma Joaŋ kêsôm gêdêj Herodo gebe “Gôjam têwamnê awê tec keso.”

19 Herodia gen anô-anô Joaŋ gebe ênac ej êndu, mago gêgôm elêmê,

20 gebe Herodo kêtêc Joaŋ. Ej kêjala ej gebe ej ɻac gêdêj to ɻac dabuŋ, tec gejob ej. Herodo gêjô ênê bij e kêpô lêna tau ɻasec, mago kékêj tanja ej gêjac ɻawaeger.

21 Ma gêdêj ɻasawa teŋ Herodo taê gêjam nê bêc têna kékôc eŋja, tec gêgôm moasiŋ kapôenj gêdêj nê kiap to kapitai ma laumata Galilaiaŋa.

22 Ma Herodia latuo kêsô jakêtê wê e Herodo to nê ɻacleŋ sêlic ɻajam. Tec Herodo kêsôm gêdêj ɻapalêo gebe “Embe têmtac êwiŋ gêj teŋ anga aênoç ma oteŋ, oc jakêj êndêj aôm.”

23 Ej kêtôc lêma ma kêsôm gêdêj ɻapalêo gebe “Gêj samob, taŋ oteŋ naŋ, oc jakêj êndêj aôm. Embe oteŋ ɻoc gamêj ɻamakenj, oc jakenjenj.”

24 Tec ɻapanjo kêsa jakêsôm gêdêj têna gebe “Aê jateŋ asagen.” Ma têna kêsôm gebe “Oteŋ nackêsgu Joaŋ môkêapac.”

25 E ɻapalêo kêtêti gacgeŋ kêsô gêdêj kiŋ gêja jaketenj gebe “Aê gabe galocgeŋ ôkêj nackêsgu Joaŋ môkêapac êsêp laclu teŋ êndêj aê.”

26 Kiŋnê ɻalêlôm ɻawapac ɻanô, tagenj kêtôc lêmaŋa to kêtû ɻacleŋja tec ej gebe enseŋ bij su atom.

27 E gacgeŋ kiŋ kêsakij siŋwaga teŋ ma kêjatu gebe êkôc Joaŋ môkêapac êmêj. ɻac tau gêja e gêdim Joaŋ gêsutêkwa gêngic anga andu kapoacwalôŋa,

²⁸ go kékêj môkêapac kêsêp laclu teñ mêmukêkêj gêdêj ñapalêo, ma ñapalêo kékêj gêdêj têna.

²⁹ Joañê ñacseñomi sêñô ñawae mëñsêkôc ênê ñawêlêlan su jasêkêj gêc sê teñ.

Jesu gêlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Joaq 6:1-15)

³⁰ Aposolo sêkac sa dêdêj Jesu sêja ma sêjac gêj samob, tañ sêgôm to têdôj nañ, ñamiñ gêdêj ej.

³¹ Lau taësam sêja sêmêj-sêja sêmêj, ma nêj ñasawa sêniñ gênya gêc atom. Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Ajôc, tana gamêj ñasawa teñ tamoa nêj tauñja gebe aniñ awem ñagec.”

³² Tec êsêac sêpi wañ sêso gamêj ñasawa teñ sêmoa nêj tauñja.

³³ Lau sêlic êsêac sêja ma taësam sêjala êsêac. Tec lau anga malac samob sêselêj sêwiñ tauñ e jasêô lasê gamêj tau, tañ Jesu to nê ñacseñomi sebe sêmoa nañ, sêmuñ êsêac.

³⁴ Gêdêj tanj Jesu mêmukêj nañ, gêlic lau toñ kapôêj ma taê walô êsêac gebe êsêac amboac domba, nañ ñacgejobña masi. Tec gêôc awa sa ma kêdôj biñ taësam gêdêj êsêac.

³⁵ Oc gêja, tec ênê ñacseñomi dêdêj ej sêja ma sêso gamêj tonec gamêj sawa ma oc gêja su.

³⁶ Amboac tonaj ôkêj lau sêc êlinj-êlinj gebe sêna malac to gamêj ñakêtu gêdô nasênam ôli nêj gêj sêniñja.”

³⁷ Tec Jesu gêjôj êsêac aweñ ma kêsôm gebe “Amac taôm akêj gêj êsêac sêniñ.” Ma êsêac têtu kênac ej gebe “Amboac ondoc, aêac ana anam ôli polom ña denari 200 mêmjakêj êsêac sêniñ me.”

³⁸ Ma ej gêjam kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgej gêc, ana alic acgom.” Êsêac sêlic su ma mëñsêsôm gebe “Polom lemen teñ ma i luagêc.”

³⁹ Go ej kékatu êsêac gebe samob sêngôj sic tomôkê-tomôkê sêngôj gêgwañ ñamêdôb wakuc tonaj.

⁴⁰ Ma lau sêngôj sic totoñ-totoñ, toñ ñagêdô 100, ñagêdô 50.

⁴¹ Go Jesu kékôc polom lemen teñ to i luagêc tonaj sa mêmumata gedec undambê ma gêjam danje, go kêpô polom kékôc ma kékêj gêdêj ñacseñomi gebe sêna sam êndêj lau. Ma gêjac sam i luagêc tau gêdêj êsêac samob.

⁴² Samob señ e gêôc êsêac tôj.

⁴³ Go ñacseñomi sejoñ ñapopoc sa kêsêp gadob 12 e mëngêc ma i ñagêdôgêdô gêwiñ.

⁴⁴ Ma êsêac, tañ señ polom tau nañ, ñacwaga 5,000.

Jesu kêsêlêrl gêmoa ñadembom ñaô

(Mat 14:22-33; Joaq 6:15-21)

⁴⁵ Ma Jesu kékac nê ñacseñomi gacgej sêpi wañ sêmuñ ej sêna Betsaida, nañ gêc ñamakej ônêja, ma ej tau êmoa e êkêj lau sêna acgom.

⁴⁶ Ej kékêj lau sêja su acgom, go kêpô lôc gêja gebe eten me.

⁴⁷ Oc jakêsêp su ma wañ kêsa e jakêkô ñaluñ ma ej taugej gêmoa baugen gêmoa.

⁴⁸ Ma gêlic êsêac segolem elêmê gebe mu kêpuc êsêac tôj. Talec kêtanj, go kêsêlêj gêmoa ñadembom ñaôgej kasa gêdêj êsêac gêja. Ej gebe êôc lêlêc êsêac êna.

49 Ac sêlic ej kêsêlêj gêmoa ɳadembom ɳaôgej ma sêjam kauc sebe oc balôm teŋ, tec sêwakic.

50 Ésêac samob sêlic ej e têtakê. Go ej awa kêsa seben ma kêsôm gêdêj ȇsêac gebe “Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm atom.”

51 Ma ej jakêpi wanj gêwiŋ ȇsêac ma mu kêtu malô. Ma ȇsêac têtakê e sêjac lemen ɳanô,

52 gebe ȇsêacnêj kauc kêsa kêpi biŋ polomja atom, nêj ɳalêlôm ɳajanja tec gêc.

*Jesu gêgôm lau gêmac aŋga Genesaret ôlin ɳajam kêsa
(Mat 14:34-36)*

53 Ma sêja e sêpi bau aŋga Genesaret ma sêsô wanj tōj.

54 Sêsep aŋga wanj sêja e gacgeŋ lau sêjala ej deŋ tageŋ.

55 Ma sêlêti sêjam gamêj aucgeŋ e lau sêbalan lau, taŋ gêj gêgôm ȇsêac naŋ, tosac-tosac sêja gamêj, taŋ sêjô gebe ej gêmoa naŋ.

56 Ma gêdêj taŋ gêo lasê malac sauŋ to kapôeŋ ma gamêj ɳakêtu gêdô-gêdô naŋ, ȇsêac sêkêj lau gêmac sec malacluŋ kêtômgej ma teteŋ ej gebe sêmoasac ênê ɳakwê ɳataligeŋ, ma samob, taŋ sêmoasac ej naŋ, tec ôlin ɳajam kêsa. *

7

*Lau ɳanô nêj mêtê
(Mat 15:1-9)*

1 Ma Parisai to biŋsutau ɳagêdô, taŋ sêmêj aŋga Jerusalem naŋ, sêkac sa dêdêj Jesu sêja.

2 Ma sêlic ênê ɳacseŋomi ɳagêdô sêkwasiŋ lemen atom, seŋ gêj palin-palinjeŋ.

3 Parisai to Juda samob seŋ gêj atom e sêkwasiŋ lemen su acgom, gebe têdaguc lau ɳanô nêj ɳagôliŋ.

4 Ma embe aŋga gamêj têtulu gêjja sêmêj, naŋ sêniŋ gêj atom e sêlin bu su acgom. Ma ɳagôliŋ laŋwa ɳagêdô taêsam gêc, taŋ têdaguc gêwiŋ amboac sêkwasiŋ suc to laclu ma ku.

5 Amboac tonaj tec Parisai to biŋsutau têtu kêncac ej gebe “Amboac ondoc, aômnêm ɳacseŋomi têdaguc lau ɳanô nêj ɳagôliŋ atom, sêkwasiŋ lemen atom ma seŋ gêj.”

6 Tec ej kêsôm gêdêj ȇsêac gebe “Jesaja geoc biŋ lasê jagêdêngoc kêpi amac dansanjêna amboac teto gêc gebe

‘Lau tonec tetoc aê sa ɳa gêdôŋôlicgeŋ,
mago nêj ɳalêlôm gêmoa jaêc aê.

7 ȇsêac sêjam sakin aê kwalec

gebe biŋsu, taŋ ȇsêac têdôŋ naŋ, ɳamalacnêj biŋ ɳaômagen.’

8 Anôtônê biŋsu naŋ amac awi siŋ su, ma ɳamalacnêj ɳagôliŋ laŋwa tec akôc tōŋ.”

9 Ma kêsôm gêdêj ȇsêac gebe “Anôtônê biŋsu tec abanac e ɳapep sawa gebe amansaŋ taôm nêm ɳagôliŋ laŋwaŋa.

10 Mose kêsôm gebe ‘Otoc tamam agêc tênam sa. ɳac teŋ embe ȇsôm biŋ sec êpi têna me tama, naŋ sênac ej êndu.’

* **6:56:** K mwaganêj a c tageŋa. Alic Mat 18:28

¹¹ Mago amac tec asôm gebe 'Nac teŋ embe êsôm êndêŋ têna me tama gebe Aêŋoc gêŋ, taŋ taêm kêka amoá naŋ, Korban,' ñam gebe jakêŋ êndêŋ Anôtô,

¹² go anac jao eŋ gebe ênam têna me tama sa êtiam atom.

¹³ Amac ajam Anôtônê biŋ auc ña taôm nêm ñagôlinj laŋwa, taŋ adôŋ gelom-gelom naŋ, ma ajam gêŋ ñagêdô ôkwi gêwiŋ."

Geŋ tarŋ gêgôm ñamalac kêtú sec

(Mat 15:10-11, 15-20)

¹⁴ Go Jesu gêmôēc lau dêdêŋ eŋ sêja kêtiam ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Samob anô aêŋoc biŋ ma nêm kauc êsa.

¹⁵ Gêŋ dêmôēja teŋ embe êsêp ñamalacnê ñalêlôm êna, oc êngôm eŋ êtu sec atom. Mago gêŋ, taŋ kêsa aŋga ñamalac gêmêŋ naŋ, tec gêgôm eŋ kêtú sec." [

¹⁶ Nac teŋ nê taŋasun êŋôŋa êmbe ênêc, naŋ êŋômaŋ.]

¹⁷ Ma gêdêŋ tanj gêwi lau siŋ kêsô andu gêja naŋ, ênê ñacseŋomi têtu kênac biŋgôlinj tau ñam gêdêŋ eŋ.

¹⁸ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Ma amac tonec nec, nêm kauc kêsa atom amboac tonaj me. Ajala atom me. Gebe gêŋ samob, taŋ aŋga dêmôēja êsêp ñamalac êna naŋ, oc êngôm eŋ êtu sec atom,

¹⁹ gebe kêsêp ênê ñalêlôm gêja atom, kêsêp ñatêtacŋageŋ gêja e gê su kêtôm gêgôm-gêgôm." Tec Jesu gêwa gêŋ taninjña samob sa gebe ñajam.

²⁰ Ma kêsôm gebe "Tagen gêŋ, taŋ kêsa aŋga ñamalacnê naŋ, tec gêgôm ñamalac kêtú sec.

²¹ Gebe taŋen gêjam biŋ sec kêsa aŋga ñamalacnê ñalêlôm, biŋ mockainjña, gengeŋ, sêjac ñamalac êndu,

²² dêdim sêmôcwalô gêŋgic, mateŋ katu, sêgôm sec ñawaô, biŋdansaŋ, wauc-wauctêna, mateŋ daŋgucboa, sêsôm biŋ alôb-alôb, tetoc tauŋ sa ma biŋ meloc.

²³ Gêŋ sec samob tonaj ñai tec kêsa aŋga ñalêlôm ma gêgôm ñamalac kêtú sec."

Awê teŋ kékêŋ gêwiŋ ñajaŋa

(Mat 15:21-28)

²⁴ Go Jesu gêdi aŋga tonaj gêja gamêŋ Turuŋa. Ma kêpi andu teŋ gêja ma gebe ênam tau aucgen e gêgôm jageo.

²⁵ Ma awê teŋ, taŋ latuo sauŋ ñalau ñatêmu gêgôm eŋ naŋ, gêŋô eŋ ñawae ma seben gêja gêu tau gêc eŋ akainjña.

²⁶ Awê tau eŋ Heleno, têna kékôc eŋ aŋga Suropoinikianja. Eŋ keteŋ Jesu gebe êtiŋ ñalau sec aŋga latuonê êsa êna.

²⁷ Mago Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ondecgenj, ñapalê sêniŋ nêŋ gêŋ e êôc êsêac tóŋ acgom. Embe takôc ñapalênêŋ mo su ma tambalinj êndêŋ kêamlatu, oc ñajam atom."

²⁸ Tec awê tau gêŋô eŋ awa gebe "Apômtau, mago kêamlatu senj ñapalênêŋ mo ñapopoc sêmoa tebo ñalabugoc."

²⁹ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Kêtu biŋ tonajnja tec ôna. Ñalau sec kêsa aŋga latômonê gêja su."

³⁰ Ma eŋ gêmu gêja nê andu e gêlic ñapalêo gêc ma ñalau sec kêsa gêja su.

Taŋasunbic to awamê ñajam kêsa

³¹ Ma Jesu gêwi gamêŋ Turuŋa siŋ kêtiam kêsa Sidonja e jagêô lasê Malaclemenlu ñagamêŋ gêc bugêjacton Galilaianja.

³² Go sêkôc taŋasun̄bic to nê bi η kwackwac dêdêŋ eŋ sêja ma teten̄ eŋ gebe êkêŋ lêma ênsac eŋ.

³³ Tec Jesu kêkôc eŋ su aŋga laun̄en̄ jasêkô tauŋja, go kêkêŋ lêmalatu kêsô eŋ taŋasun̄ ma kêkasôp to kêmoasac eŋ imbêla.

³⁴ Go mata gedec undambê e kêsê awa su ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Epata," gebe "Ôpoa lasê."

³⁵ Tec taŋasun̄ kêpoa lasê ma imbêla kêtû goloŋ e kêsôm biŋ ηan̄eŋ kêsa,

³⁶ ma Jesu gêjac jao gebe sêôm ηawae êndêŋ lau atom. Eŋ gêjac jao gêmoa, tageŋ êsêac sêjac miŋ biŋ tau kêtû tapa-tapa sêjac ηawaqeŋ.

³⁷ Lau sêŋjac lemeŋ ηanô ma sêôm gebe "Eŋ gêgôm gêj samob ηajam. Taŋen̄sun̄bic sêŋô biŋ ma aweŋmê sêôm biŋ lasê."*

8

Jesu gêlôm lau 4,000

(Mat 15:32-39)

¹ Gêdêŋ tonan̄geŋ lau taêsam sêkac tauŋ sa kêtiam ma nêŋ gêj sêniŋja masi. Tec Jesu gêmôđc nêŋacseŋomi dêdêŋ eŋ jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe

² "Aê taêc walô lau tonec gebe sêmoa sêwiŋ aê e bêc têlêac samuc ma nêŋ gêj sêniŋja masi.

³ Amboac tonan̄ embe jakêŋ êsêac têntac sawagen̄ sêmu sêna nêŋ gamêŋ, oc eŋkaiŋ to lemeŋ êmac aŋga intêna, gebe lau gamêŋ balin̄ja ηagêdo tec sêwiŋ êsêac."

⁴ Ma ênê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ gebe "Aêac takôc mo aŋga ondoc ma takêŋ lau tonec sêniŋ êôc êsêac tôŋ, tamoa gamêŋ sawa nec."

⁵ Tec eŋ kêtû kênac êsêac gebe "Amacnêm polom tendocgen̄ gêc." Ma êsêac sêôm gebe "Polom 7."

⁶ Ma kêsôm gêdêŋ lau gebe sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ nom. Ma kêkôc polom 7 tonan̄ mêŋgêjam dan̄ge su, go kêpô kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ nêŋacseŋomi gebe sêna sam. Tec sêjac sam gêdêŋ lau.

⁷ Ma êsêacnêŋ i palê luagêcgen̄ gêc, naŋ gêjam dan̄ge ma kêsôm gebe sêna amboac tonan̄.

⁸ Seŋ e gêôc êsêac tôŋ, go sejoŋ ηapopoc sa kêsêp gadob 7.

⁹ Ma lau tau amboac 4,000. Ma kêkêŋ êsêac sêja.

¹⁰ Go êsêac to nê ŋacseŋomi gacgen̄ jasêpi waŋ teŋ ma jasêô lasê gamêŋ Dalmanutaŋa.

Parisai teteŋ gêytalô

(Mat 16:1-4)

¹¹ Parisai sêsa sêja jaêc seseŋ tauŋ sêmoa e sebe sênsaê Jesu. Tec sêôm gebe "Ôŋ m gêytalô undambêja teŋ."

¹² Jesu gêjô biŋ tonan̄ e nêŋalêlôm ηawapacgosu ma kêsôm gebe "Lau têm tonecja sêôm gêytalô teŋ kêtû asagen̄ja. Biŋŋan̄ô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau têm tonecja oc sêlic gêytalô teŋ atomanô."

¹³ Go gêwi êsêac siŋ ma kêpi waŋ kêtiam jakêsô ŋamakeŋ ônêŋa.

Parisai to Herodo nêŋ jist

(Mat 16:5-12)

¹⁴ ŋacseŋomi sêliŋ polom siŋ sêkôc gêwiŋ atom, sêkôc ηanô tageŋ gec waŋ.

* ^{7:37:} Asam biŋ, tan̄ gec Mat 15:2

¹⁵ Tec Jesu gêlêj biŋ êsêac gebe “Alic ma ajop taôm ɣapep êndêj Parisai to Herodo nêj jist.”

¹⁶ Ma êsêac taēj gêjam gêc tauŋja ma sêšôm gebe “Kec, eŋ kêsôm biŋ tonaj gebe aêac takôc polom gêwiŋ atom.”

¹⁷ Ma Jesu kêjala biŋ, taŋ sêšôm naŋ, tec kêsôm gêdêj êsêac gebe “Kêtu asagenja amac taêm gêjam gêc taomnägeŋ gebe akôc polom gêwiŋ atom. Amacnêm kauc kêsa atom ma ajala biŋ tonec ɣam atom tageŋ me. Nêm ɣalâlôm ɣadani kêsa me.”

¹⁸ Matemanô gêc, mago alic gêj atom to taŋemsuŋ gêc, mago aŋô biŋ atom me. Ma taêm gêjam biŋ atom me.

¹⁹ Gêdêj taŋ kêpô polom lemenj teŋ kêkôc gêdêj lau 5,000 naŋ, ajoŋ ɣapopoc sa kêsêp gadob tendocgeŋ.” Ma êsêac sêšôm gêdêj eŋ gebe “Gadob 12.”

²⁰ “Ma gêdêj taŋ kêpô polom 7 kêkôc gêdêj lau 4,000 naŋ, ajoŋ ɣapopoc sa kêsêp gadob tendocgeŋ.” Ma êsêac sêšôm gêdêj eŋ gebe “Gadob 7.”

²¹ Go eŋ kêtu kênac êsêac gebe “Ajala biŋ tonec ɣam atom tagen me.”

Nac matapec ɣajam kêsa arja Betsaida

²² Jasêô lasê Betsaida ma lau sêkôc matapec teŋ dêdêj Jesu sêja ma tetenj eŋ gebe êmoasac eŋ.

²³ Tec Jesu kêkam matapec gêdêj lêma ma gêwê eŋ agêc sêsa malac ɣamagê sêja, go kêkasôp kêsêp eŋ mataanô ma gêu lêma gêsac eŋ ma kêtu kênac eŋ gebe “Gôlic gêj teŋ me masi.”

²⁴ Ma ɣac tau kêsa sa ma kêsôm gebe “Aê galic ɣamalac, galic êsêac sêšênyj amboac ka.”

²⁵ Go Jesu gêu lêma gêsac eŋ mataanô kêtiam ma kêpuc mata tōŋ e mataanô ɣawa kêsa ma gêlic gamêŋ ɣaŋêŋ kêsa.

²⁶ Go kêsakiŋ eŋ gêja nê andu ma kêsôm gebe “Ôsa malac ôna atom.”

Petere kêsôm Jesu ɣam

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Go Jesu to nê ɣacseŋomi dêdi sêsa malac Kaisarea Pilipi sêja. Sêšêlêj e jasêsa ɣadambê teŋ ma kêtu kênac nê ɣacseŋomi gebe “Lau sêsam aê sebe asa.”

²⁸ Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Nagêdô sêšôm gebe ɣackêsagu Joanj, ma ɣagêdô gebe Elia, ma ɣagêdô gebe propetenêŋ teri.”

²⁹ Go kêtu kênac êsêac gebe “Ma amac taôm nec asam aê abe asa.” Tec Petere gêjô eŋ awa gebe “Aôm Kilisi tau.”

³⁰ Ma Jesu gêjam êsêac aweŋ auc gebe sêšôm eŋ lasê êndêj lau teŋ atomanô.

Jesu geoc êmac êndu to êndi sanja lasê

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Go gêôc awa sa ma kêdôŋ êsêac gebe “Namalacnê Latu oc êôc ɣandaŋ taêsam ma laumata to dabuŋsêga to biŋsutau oc têtiŋ eŋ to sêncac eŋ êndu. Ma bêc têlêac ênaŋa, go êndi sa êtiam.”

³² Eŋ kasôm biŋ tonaj gêc awagenj. Tec Petere gê eŋ jaagêc sêkô tauŋja ma kêsôm eŋ.

³³ Ma Jesu kêkac tau ôkwi mata gê nê ɣacseŋomi ma kêsôm Petere gebe “Sadaŋ, ôkôc taôm sa naôkô jaêc. Aôm taêm gêjam biŋ Anôtôŋa atom, taêm gêjam biŋ ɣamalacnägeŋ.”

34 Go gêmôêc lau to nê ɻacsenjomî sêmêj ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Nac teñ embe taê ênam gebe êsap aê tôj, nañ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesolau êndanguc aê.

35 Nac teñ embe êngôm mocsac gebe êmoa mata jali, nañ oc êmac êndu. Ma teñ embe êmac êndu êtu aê to ɻawae ɻajamja, nañ oc êngôj mata jali.

36 Nac teñ embe ênsôb gêj nomja samob sa êtu ênê gêj, mago êjaiñ katu, oc ênam ej sa amboac ondoc. Oc ênam ej sa atom.

37 ɻamalac oc ênac da katu na asageñ.

38 Lau mockaiñ to lau sec tonec nêj teñ embe majâ aê to ɻoc biñ, oc ɻamalacnê Latu majâ ej amboac tonaj êndêj têm, tê êmêj to Tamanê ɻawasi ma añela dabuñ sêwiñ ej.” *

9

¹ Ma ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Êsêac tec sêkô nec, nêj ɻagêdô oc sêmac êndu atomgen e sêlic Anôtônê gôlinj tonaclai mêmêsa acgom.”

Jesu ôli kaiñ teñ kësa

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Bêc 6 gêjana acgom, go Jesu kêkôc Petere agêc Jakobo ma Joañ sêwiñ ej. Ma gêwê êsêac sêpi lôc ɻatêpôê baliñ teñ sêja gebe sêmoa tauñja. Ma sêlic ej ôl i kêpô tau ôkwi

³ e nê ɻakwê sêpôma kêlêlêc oc ɻaboatilo su.

⁴ Go Elia agêc Mose seoc tauñ lasê dêdêj êsêac ma sêjam biñgalôm sêwiñ Jesu.

⁵ Ma Petere gêôc awa sa kêsôm gêdêj Jesu gebe “Mêtêmôkê, ɻajam gebe tamoa gamêj tonec. Aêac anam bec têlêac acgom, aômnêm teñ ma Mosenê teñ ma Elianê teñ.”

⁶ Êsêac têtêc tauñ ɻanô, tec ej gêjam kauc biñ êsômnia.

⁷ Go tao teñ mêmêgêjam ajunj êsêac ma awa teñ kësa anga tao tau gêmêj gebe, “Aêjoc Latuc tanj têtac gêwinj ej nañ, tau tonec. Akêñ tanjem ej.”

⁸ Ma sep tagenj ac mateñ geso gamêj e sêlic lau teñ sêkô sêwiñ êsêac atom, Jesu taujenj.

⁹ Êsêac sêsep anja lôc sêmoa ma ej gêjac jao êsê c gebe “Gêj tanj alic nañ, anac ɻamiñ êndêj ɻac teñ atom e ɻamalacnê Latu êndi sa anja ɻacmatênenj su acgom.”

¹⁰ Êsêac tañj gêjam biñ tonaj gêc tauñgeñ sêmoa ma têtu kênac gêdêj tauñ gebe “Êndi sa anja ɻacmatênenj nec ɻam amboac ondoc.”

¹¹ Go têtu kênac ej gebe “Amboac ondoc, biñsutau sêsôm gebe Elia êmêj êmuñ acgom”

¹² Tec ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Elia nañ êmuñ ma êsa gêj samob ɻalañô sa êtiam. Ma tetô kêpi ɻamalacnê Latu amboac ondoc gebe ej oc êôc ɻandañ taësam to têtu kasec ej.”

¹³ Mago aê jasôm êndêj amac gebe Elia tec gêmêj su, ma sêgôm ej waucwaucgeñ amboac tetô kêpi ej.”

Napalê toñjalau sec ôli ɻajam kësa

(Mat 17:14-20; Luk 9:37-43)

¹⁴ Ac sêmêj ma sêô lasê gêdêj ɻacsenjomî ɻagêdô ma sêlic lau taësam sêgi êsêac auc ma biñsutau to êsêac awençuñ gêôc ka tauñ.

* ^{8:38:} Asam biñ, tanj gêc Mat 16:6

¹⁵ Lau sêlic eŋ e gacgeŋ têtakê ma sêlêtî dêdêŋ eŋ sêja to sê moaléc eŋ.

¹⁶ Ma eŋ kêtû kênac êsêac gebe “Amac awemsuŋ gêôc ka taôm kêtû agenja.”

¹⁷ Tec ɻac teŋ anga lau taêsam tonaj nêŋ gêjô eŋ awa gebe “Mêtêmôkê, aê kakôc latuc gadêŋ aôm gamêŋ gebe ɻalau awamê gêgôm eŋ.

¹⁸ Gêŋ tau embe êtâp eŋ sa anga ɻasawa teŋ, oc êmônaŋ eŋ e awaôpic esa ma lulun ɻakicseá kikec-kikec e êtu toŋ lanjwagen. Ma kateŋ nêm ɻacseŋomi gebe têtin ɻalau tau e sêgôm kêtôm atom.”

¹⁹ Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “O amac lau-akêŋ-gêwiŋatomwaga, aê jamoa jawiŋ amac e êndêŋ ondoc, ma jaôc amacnêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ. Akôc ɻapalê tau andêŋ aê amêŋ.”

²⁰ Ma sêkôc ɻapalê tau dêdêŋ eŋ sêja. Ma gêdêŋ taŋ ɻalau gêlic Jesu naŋ, gacgeŋ kêgasuŋ ɻapalê tau e gêjac tau êndu jagêc nom ma kêsabi tau to awaôpic kësa.

²¹ Go Jesu kêtû kênac tama gebe “Gêŋ tonec gêgôm eŋ kêtôm jala tendocgeŋ su.” Ma eŋ kêsôm gebe “Napalêgeŋ ma gêgôm eŋ

²² ma kêtin eŋ kêpi ja to kêsêp bu kêtû dim taêsam gebe enseŋ eŋ su. Mago aôm embe ôtôm, go taêm walô aêac ma ônam aêac sa.”

²³ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gônac aê ôkwi gebe Aôm embe ôtôm me. ɻac taŋ kékêŋ gêwiŋ naŋ, oc êŋgôm gêŋ samob naêtôm.”

²⁴ E gacgeŋ ɻapalê tama gêmôec ma kêsôm gebe “Aê kakêŋ gêwiŋ, tagen kakêŋ gêwiŋ kwalec, tec ônam sa.”

²⁵ Jesu gêlic lau sêwêgeŋ sêmêŋ, tec gec biŋ ɻalau ɻatêmui ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm ɻalau awammê to taŋamsuŋbic, aê jasakin aôm gebe Ondec eŋ ma ôsa ôna, ma ômu ôsô ɻac tau nê ɻalêlôm ôna êtiam atom.”

²⁶ Ma ɻalau kêgasuŋ eŋ secanô e kêwakic lasê ma kësa gêja. Ma ɻapalê tau gêc amboac ɻacmatê, tec lau taêsam sêsôm gebe “Gêmac êndu su.”

²⁷ Go Jesu kékam eŋ kêsêp lêma ma gegeŋ eŋ sa jakêkô.

²⁸ Gêc gêmu gêja nê andu acgom, go nê ɻacseŋomi têtû kênac eŋ sêmoa tauŋja gebe “Amboac ondoc, tec aêac atiŋ ɻalau tonaj agôm kêtôm atom nec.”

²⁹ Ma Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Gêŋ teŋ kêtôm gebe êtiŋ gêŋ amboac tonaj ɻai su sêsa ɻagaô sêna atom, mec tagen.”

Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtû luagêcŋa

(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰ Go ac dêdi anga tonaj sêsa Galilaiageŋ sêja ma eŋ gebe lau sêŋô êsêac ɻawae atom,

³¹ gebe eŋ kêdôŋ nê ɻacseŋomi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau sêkêŋ ɻamalacnê Latu êsêp ɻamalac lemeŋ êna nasênaç eŋ êndu. Sênaç eŋ êndu e ɻabêc têlêac ênaŋa su acgom, go êndi sa.”

³² Mago êsêacnêŋ kauc kësa kêpi biŋ tonaj atom ma têtêc tauŋ tec têtû kênac eŋ atom.

Asa êtu ɻac kapôêŋ

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Jasêô lasê Kapanau姆 sêŋgôŋ andu acgom, go kêtû kênac êsêac gebe “Amac asôm biŋ amboac ondoc gêdêŋ taôm amoia intêna.”

³⁴ Ma êsêac sêjam tauŋ tôŋ, gebe anga intêna sêjam kênac tauŋ kêpi nêŋ asa kêtû ɻac towae kêlêlêc êsêac ɻagêdô su.

35 Go gêngôj sic ma gêm êc êsêac 12 mêtikêstom gêdêj êsêac gebe, “Nac teñ embe taê ênam gebe êtu ñamata, nañ êtu samob nêj ñamu to samob nêj sakinwaga acgom.”

36 Ma kékôc ñapalê sauñ mêtiketoc eñ kékô êsêac ñaluñgeñ, go kembôej eñ ma kêsôm gêdêj êsêac gebe

37 “Nac tañ kékôc ñapalê sauñ amboac tonec nêj teñ sa kétu ñoc ñaêja nañ, kékôc aê sa. Ma ñac, tañ kékôc aê sa nañ, kékôc aê taucgeñ atom, eñ kékôc ñac, tañ kêsakij aê nañ sa.”

*Lau tañ sesen aêac atom nañ, sêpuc aêac tôj
(Luk 9:49-50)*

38 Go Joañ kêsôm gêdêj eñ gebe “Mêtêmôkê, aêac alic ñac teñ, nañ kédaguc aêac atom, kétin ñalau sec su ña aômnêm ñaê. Tec ajac jao eñ, gebe eñ kédaguc aêac atom.”

39 Ma Jesu kêsôm gebe “Anac jao eñ atom, gebe ñac tañ êngôm gêntalô êpi aênjoc ñaê, go gacgeñ êkac awa ôkwi ma êsôm biñ sec êpi aê nañ, oc êngôm êtôm atom.

40 Gebe ñac, tañ kékêj kisa gesen aêac atom nañ, kêpuc aêac tôj.

41 Nac nañ êkêj bu laclu teñ amac anôm êtu Kilisinê lau amacña nañ, jasôm biñjanô êndêj amac gebe ñagêjô ñajam oc eso eñ atomanô.

*Tatim lau atom
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)*

42 “Ma ñac teñ, nañ êtim lau sauñ, tañ sêkêj gêwiñ aêja nañ, nêj teñ e êtu sec nañ, lau sêwa poctêmuí sa eñ gêsutêkwa ma sêmbaliñ eñ êsêp gwêc ña, go ñajam.

43 “Lémam embe êtim aôm, go ôndim êngic. Tolémamkatucgeñ ôngôj matam jali, oc ñajam êlélêc tolémam lulugen ôsêp lamboam ñakêlêndij ñaja, tañ kësa ñapanj nañ ôna. [

44 Gamêj nañ ñatêmoa to ñaja êmac atom.]

45 Ma amkaiñ embe êtim aôm, nañ ôndim êngic. Toamatamakatucgeñ ôngôj matam jali, oc ñajam êlélêc sêmbaliñ aôm toamatamakatucgeñ ôsêp lamboam ñakêlêndij ôna. [

46 Gamêj nañ ñatêmoa to ñaja êmac atom.]

47 Ma matamanô teñ embe êtim aôm, nañ ôkip sa. Tomatamanô tagen ôsô Anôtônê gamêj ôna, oc ñajam êlélêc sêmbaliñ aôm tomatamanô lulugen ôsêp lamboam ñakêlêndij ôna.

48 Gamêj nañ ñatêmoa to ñaja êmac atom.

49 “Sêpalip ja kêpi lau samob kêtôm sêpalip gwêc kêpi gwada.

50 Gwêc tau gêñ ñajam, mago gwêc tau ñamakic embe ênaña, oc danjôm ñamakic êsa êtiäm amboac ondoc. Gwêc ênêc amacña ma amoia tobiñmalogeñ awiñ taôm.”

10

*Biñ sêmôcwalôja
(Mat 19:1-12; Luk 16:18)*

1 Jesu gêdi anja tonaj jagêô lasê Judaia to gamêj, tan gêc Jordan ñamakeñ ônêja nañ, ma lau taësam sêkac sa dêdêj eñ sêja kêtiam, tec kêtôj êsêac clmboac gêgôm-gêgôm nañ kêtiam.

2 Ma Parisai ñagêdô dêdêj eñ sêja sebe sêlêtôm eñ ma têtu kênac eñ gebe, “Nac teñ embe êwi nê awê siñ, oc êtôm me masi.”

³ Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe, “Mose gêjac biŋsu amac amboac ondoc.”

⁴ Ma êsêac sêṣôm gebe, “Mose gêlôc gebe teto papia sêwi awê siŋja ma sêwi eŋ sin.”

⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Eŋ keto biŋsu tonaj kêtû nêm ŋalêlôm ŋadaniŋa.

⁶ Mago andaŋen gêdêŋ tanj Anôtô kékêŋ undambê to nom naŋ, kékêŋ awêlu ŋac.

⁷ Amboac tonaj ‘ŋac oc êwi tama agêc têna siŋ ma êsap nê awê tōŋ

⁸ ma agêc lulu têtu ôli tagenj.’ Ma agêc têtôm gêŋ luagêc êtiam atom, têtôm ŋanô tagenj.

⁹ Gêŋ tanj Anôtô kékêŋ kékwa tau naŋ, ŋamalac teŋ êkac su atom.”

¹⁰ Jasêŋgôŋ andu acgom, go ênê ŋacseŋomi têtu kênac eŋ kêtû biŋ tau tonecja kêtiam.

¹¹ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “ŋac ten embe êwi nê awê siŋ ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ mockainjña,

¹² ma awê teŋ embe êwi nê akweŋ siŋ ma ênam teŋ, oc êŋgôm gêŋ mockainjña amboac tonaj.”

Jesu gêjam mec ŋapalê ŋasec-ŋasec

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Ma sejoŋ ŋapalê ŋasec-ŋasec dêdêŋ Jesu sêja gebe êmoasac êsêac. Ma ŋacseŋomi see biŋ lau.

¹⁴ Jesu gêlic e kêtû môsi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Andec ŋapalê dêdêŋ aê sêmêŋ, akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaŋ ŋai têtu Anôtônê gamêŋ ŋatau.

¹⁵ Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ŋac tanj êkôc Anôtônê gamêŋ sa êtôm ŋapalê atom naŋ, oc êsô êna atom.”

¹⁶ Go kêmbôŋ to gêu lêma gêsaç êsêac ma gêjam mec êsêac.

ŋacseŋom tolêlôm

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Jesu jakêsa intêna acgom, go ŋac teŋ kêlêti geseŋ eŋ auc jakêpôŋ aduc gêdêŋ eŋ ma kêtû kênac en gebe “Mêtêmôkê ŋajam, aê jaŋgôm asageŋ gebe jawê kainj jaŋgôŋ matoc jali teŋgen.”

¹⁸ Tec Jesu kêtû kênac eŋ gebe “Amboac ondoc, kôsam aê gebe ŋajam. ŋajam teŋ gêmoa atom, Anôtô taugeŋ.

¹⁹ Biŋsu tau tec gôŋô su gebe ‘Ônac ŋamalac êndu atom, ôŋgôm gêŋ mockaiŋo to mockainjña atom, ônam geŋgeŋ atom, ôŋga biŋ atom, ôŋgambec gêŋ atom ma otoc tamam agêc tênam sa.’”

²⁰ Ma ŋac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aê ŋapalêgen ma kamašaŋ biŋ samob tonaj kêtû tōŋ aê.”

²¹ Ma Jesu mata gê eŋ e têtac gêwiŋ eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Gêŋ tagenj tec kôpô lêna. Ôna ma ôkêŋ nêm waba samob lau sênam ôli ma ôkêŋ ŋaawa êndêŋ lau ŋalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôŋ ŋondaŋguc aê.”

²² ŋac tau gêŋô biŋ tonaj e laŋjanô kêtû sêp ma kêsa tonê ŋalêlôm ŋawapacgeŋ gêja, gebe nê waba taêsam.

²³ Go Jesu kêṣala nê ŋacseŋomi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau toawa embe sêṣô Anôtônê gamêŋ sêna, oc sêŋgôm elêmê.”

²⁴ ŋacseŋomi têtakê kêtû ênê biŋ tonajna, tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “ŋapalêac, lau sêṣô Anôtônê gamêŋ sênaŋa ŋawapac ŋanô.

25 Bôc kamele teŋ oc êsêli êsô so ɳalasê êna ɳagaôgenj êlêlêc ɳac tolêlôm teŋ êsô Anôtônê gamêjê ɳanaŋa su.”

26 Èsêac têtakê ɳanô ma sêsmôm gêdêj tauŋ gebe “Ai, amboac tonaj, asa oc ênam samuc.”

27 Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “Namalac oc têtôm gêj amboac tonaj atom. Mago Anôtô eŋ kêtôm, gebe Anôtô gêgôm gêj samob jakêtôm.”

28 Ma Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêj eŋ gebe “Ôlic acgom, aêacmêj tec awi ma gêj samob siŋ ma adaguc aôm.”

29 Ma Jesu kêsôm gebe “Biŋjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Nac teŋ naŋ êwi nê andu, me lasitêwai, me luio, me têna agêc tama, me ɳapalê, me kôm siŋ êtu aê to ɳawae ɳajamia,

30 oc êndêj têm tonec êkôc gêj tau ɳagêjô êtu dim 100 êjô andu ma lasitêwai to luio, ma têna to ɳapalê ma kôm, ma oc sêjanda eŋ êwiŋ, ma êndêj têm ɳamuŋa oc êngôŋ mata jali teŋgeŋ.

31 Lau ɳamataŋa taêsam oc têtu ɳamu ma ɳamu oc têtu ɳamata.”

*Jesu geoc êmac êndu to êndi saraŋ lasê kêtû têlêacŋa
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

32 Èsêac sêselêŋ sêmoa intêna sebe sêpi Jerusalem sêna ma Jesu kêsêlêŋ gêmuŋ êsêac ma êsêac têtakê. Ma êsêac, tanj têdaguc eŋ naŋ, têtêc tauŋ. Ma kêkôc êsêac 12 sêmoa nêŋ tauŋja kêtiam jagêwa gêj, tanj oc êtap eŋ sanja naŋ, ɳam sa gêdêj êsêac gebe

33 “Alicgac me, aêac tapi Jerusalem tana, ma oc sêkêŋ Namalacnê Latu êndêŋ lau dabuŋsêga to biŋsutau sêkic ênê biŋ, go sêkêŋ eŋ êndêŋ lau samuc.

34 Ma êsêac sêsu eŋ susu to sêkasôp êpi eŋ ma si eŋ, go sênaç eŋ êndu. Ma bêc têlêac ênaŋa, go êndi sa.”

*Jakobo agêc Joaŋ teteŋ gêj
(Mat 20:20-28)*

35 Ma Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joaŋ, dêdêj eŋ sêja ma sêsmôm gêdêj eŋ gebe “Mêtêmôkê, aêagêc abe ôngôm gêj, tanj aêagêc ateŋ êndêŋ aôm naŋ, ɳanô êsa êndêŋ aêagêc.”

36 Tec Jesu kêtû kênac êsêagêc gebe “Amagêc abe aê janôgôm asagenj ɳanô êsa êndêŋ amagêc.”

37 Go êsêagêc sêsmôm gêdêj eŋ gebe “Ôkêŋ aêagêcma teŋ êngôŋ nêm anôŋa ma teŋ êngôŋ nêm gasêŋa aŋga nêm ɳawasi ɳalêlôm.”

38 Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêagêc gebe “Amagêc ajam kauc gêj, tanj ateŋ naŋ. Amagêc atôm gebe anôm êsêp laclu, tanj aê janôm êsêpnaŋ naŋ, ma alinj saŋgu, tanj aê jalinj naŋ me.”

39 Ma êsêagêc sêjô eŋ awa gebe “Aêagêc atôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêagêc gebe “Laclu tanj aê janôm êsêp naŋ, amagêc oc anôm, ma saŋgu, tanj aê oc jalinj naŋ, amagêc oc alinj.

40 Tageŋ aê katôm gebe jakêŋ lau sêŋgôŋ ɳoc anôŋa to ɳoc gasêŋa nec atom, gêjac lau, tanj Tamoc kêmasaŋ kêtû êsêacŋa naŋgeŋ ɳawae.”

41 Èsêac lau 10 sêŋjô e têtu môsi Jakobo agêc Joaŋ.

42 Ma Jesu gêmôêc êsêac dêdêj eŋ sêja ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac ajalagac gebe lau, tanj seboc têtu lau samuc nêŋ gôlinjwaga naŋ, sêkoniŋ êsêac ma nêŋ lau kapôenj sêjam gôlinj êsêac ɳajaŋa.”

⁴³ Mago amac amboac tonaj atom. Nac teŋ embe taē ênam gebe êtu amacnêm ɣac kapôēj, naŋ êtu amacnêm sakiŋwaga.

⁴⁴ Ma teŋ embe taē ênam gebe êtu amacnêm ɣamata, naŋ êtu amacnêm gêjôma.

⁴⁵ Namalacnê Latu gêmêj gebe sênam sakiŋ eŋja atom, mago gebe ênam sakiŋ to êkêŋ tau ênac da lau taēsam."

Matapec teŋ ɣajam kêsa

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Èsêac sêselêj e sêô lasê malac Jeriko. Ma gêdêj tanj êsêac to nê ɣacseŋomi ma lau taēsam sêwê sêsa anja Jeriko sêja naŋ, Timai latu matapec Batimai keteŋ-keteŋ gêj gêngôŋ intêna ɣatali.

⁴⁷ Nac tonaj gêjô ɣawae gebe Jesu Nasaretña tau eŋ, tec gêoc awa sa ma gêmôec gebe "Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma."

⁴⁸ Lau taēsam sec biŋ eŋ gebe "Ônam taôm tōj," mago eŋ gêmôec kêpuc sageŋ gebe "Dawidnê Latu, taêm walô aêma."

⁴⁹ Tec Jesu kêkô ma kêsôm gebe "Amôec eŋ êmêj." Ma êsêac sêmôec matapec tau ma sêsôm gêdêj eŋ gebe "Têmtac êpa su ma ôndi sa, gebe eŋ gêmôec aôm."

⁵⁰ Tec ɣac tau kêbalin nê ɣakwê siŋ ma gêboaj sa gêdêj Jesu gêja.

⁵¹ Ma Jesu awa gêjac eŋ gebe "Aôm gobe jaŋgôm asageŋ êndêj aôm." Go matapec kêsôm gêdêj eŋ gebe "Mêtêmôkê, aê gabe matoc êlac."

⁵² Ma Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe "Ôéc ôna, aôm kôkêj gêwiŋ gêjam aôm sa." E gacgen mata gêlac ma kêdaguc eŋ gêmoa intêna.

11

Jesu kêsô Jerusalem gêja

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Joaŋ 12:12-19)

¹ Ma gêdêj tanj êsêac têdabin Jerusalem jasêsa malac Betpage to Betania, tanj gêc Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakiŋ nê ɣacseŋomi luagêc

² ma kêsôm gêdêj êsêagêc gebe "Agêc asêlêj apeŋ malac, tanj gêc nêmja naŋ, ana ma êndêj tanj aô lasê naŋ, gacgen andac doŋki ɣalatu teŋ sêkô tōj kêkô, ɣamalac teŋ gêngôŋ ɣaô kwananjenj atomanô, naŋ aŋgamboac su ma awê amêj."

³ Nac teŋ embe êtu kênac amagêc gebe 'Agôm tonaj kêtu agenjja,' naŋ asôm gebe 'Apômtau kêpô lêna gêj tau ma oc ɣasakin gaôgeŋ êmu êmêj tonec êtiam.'

⁴ Tec agêc sêja e dêdac doŋki ɣalatu tau sêkô tōj kêkô andu teŋ ɣasacgêdô kêsi malacluŋja ma sêgaboac su.

⁵ Ma êsêac, tanj sêkô tōnê naŋ, nêŋ ɣagêdô têtu kênac êsêagêc gebe "Amagêc abe aŋgô-m asageŋ, tec agaboac doŋki ɣalatu tonaj su."

⁶ Ma êsêagêc sêsôm biŋ, tanj Jesu kêsôm naŋ, gêdêj êsêac e sêwi siŋ.

⁷ Ma sêwê doŋki ɣalatu tau gêdêj Jesu sêja e sêu nêŋ ɣakwê gêscac ma Jesu gêngôŋ ɣaô.

⁸ Ma lau taēsam sêja nêŋ ɣakwê gêc intêna ma ɣagêdô sêja ka ɣalaŋj, tanj sêsapu aŋga kôm

⁹ ma êsêac, tanj sêmuŋ to têdaguc naŋ, sêmôec gebe "Osana, alanem eŋ naŋ gêmêj gêjam Apômtau lanjô."

¹⁰ Alanem tameŋi Dawid nê gamêj kiŋja, tanj mêŋkêsa naŋ. Osana êsa aŋga lôlôc."

¹¹ Ma eŋ gêô lasê Jerusalem jakêšô lôm dabuŋ gêja ma kêſala gêj samob gêmoa. Tagen oc gêja su, tec eŋ to êsêac 12 sêsa Betania sêja.

*Jesu kêpuc boa jambô
(Mat 21:18-19)*

¹² Nabêbêc sêwi Betania siŋ ma mo gêjô eŋ.

¹³ Kêkô jaêcgeŋ ma gêlic jambô tolaun teŋ kêkô, tec kêtû gasuc gêja gebe moae oc êtap jambô ɣanô teŋ sa. Gêja e gêlic ɣanô teŋ atom, ɣalaun ɣaômageŋ, gebe jambô ɣanoc atom.

¹⁴ Tec kêsôm gêdêŋ jambô tau gebe “Êtôm têmgeŋ lau teŋ oc sêniŋ ɣanô aŋga aômnêm teŋ êtiam atomanô.” Ma ênê ɣacsenjomi sêŋô.

*Jesu kêjanda lau aŋga lôm dabuŋ
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22)*

¹⁵ Êsêac jasêô lasê Jerusalem ma Jesu kêsô lôm dabuŋ gêja e kêjanda lau, tanj têtulu gêj sêmoa lôm dabuŋ ɣalêlôm naŋ, sêsa awê sêja ma kêtîŋ sêjam-mone-gêjô-tauwaga nêŋ tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêŋ lêpôŋ piŋpoŋ

¹⁶ ma gêjac jao gebe ɣac teŋ êôc gêj teŋ êsêlêŋ êmoa lôm dabuŋ ɣalêlôm atom.

¹⁷ Go kêdôŋ êsêac ma kêsôm gebe “Teto gêc gebe Anôtô kêsôm gebe ‘Aêŋoŋ andu sêsam gebe tentenjlatu samob nêŋ andu mecnja.’ Mago amac agôm kêtû kêjaŋgowaganêŋ gêsuŋ.”

¹⁸ Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêŋô ma dêdib sebe senseŋ eŋ su, gebe têtêc eŋ gebe lau samob têtakê kêtû ênê mêtêŋja.

¹⁹ Oc gêja su, tec Jesu to nê ɣacsenjomi sêc sêsa aŋga malac tonaj sêja.

*Jesu gêwa jambô, tanj kêtû masê naŋ, ɣabiŋ sa
(Mat 21:20-22)*

²⁰ Nageleŋ ac sêsêlêŋ e sêsa gamêŋ, tanj jambô kêkô naŋ, ma sêlic jambô tau kêtû masê e jakêšep ɣawakac tau gêja.

²¹ Ma Petere taê gêjam biŋ tau, tec kêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmôkê, ôlic jambô, tanj kôpuc boa naŋ, tec kêtû masê su.”

²² Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe

²³ Amac embe akêŋ êwiŋ Anôtô ma asôm êndêŋ lôc tônê gebe Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp gwêc ôna, ma embe asôm totêmtac lulu atom, akêŋ êwiŋ gebe biŋ oc ɣanô êsa, naŋ oc êtu tôŋ.

²⁴ Amboac tonaj aê jasôm êndêŋ amac gebe Gêj samob, tanj ateŋ kêsêp meç ɣalêlôm naŋ, embe akêŋ êwiŋ gebe akôc ɣanô, oc akôc.

²⁵ Embe naateŋ nêm meç akô ma nêm biŋ teŋ êndêŋ ɣac teŋ ênêc, naŋ asuc ôkwi acgom, gebe Tamemi, tanj gêmoa undambê naŋ, êsuc amacnêm keso ôkwi amboac tonajgeŋ. [

²⁶ Mago amac embe asuc biŋ ôkwi atom, go Tamemi, tanj gêmoa undambê naŋ, oc êsuc amacnêm keso ôkwi atom amboac tonajgeŋ.]”

*Judawaga têtu kênac Jesunê ɣaclai ɣam
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

²⁷ Ac sêmu sêsa Jerusalem kêtiam ma Jesu jakêšelêŋ gêmoa lôm dabuŋ ɣalêlôm, go lau dabuŋsêga to biŋsutau ma laumata dêdêŋ eŋ sêja

²⁸ ma têtu kênac eŋ gebe “Aôm gôgôm gêj tonaj gôjam ɣaclai ondoc lanô. Ma asa kêkêŋ ɣaclai tonec gêdêŋ aôm, tec gôgôm gêj amboac tonaj.”

²⁹ Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê gabe jatu kênac biñ teñ êndêñ amac. Ajô aêñoc kênac acgom, go jasam ñatau, tañ gêjam aê sa ma gagôm gêñ tau nañ, êndêñ amac.

³⁰ Joaññê sañgu nec aŋga Anôtônê me aŋga ñamalacnêj. Ajô ñoc kênac tonanjanj.”

³¹ Ma êsêac tañj gêjam gêc taungeñ gebe “Embe tasôm gebe aŋga Anôtônê, ej oc êsôm gebe Ma amboac ondoc tec akêñ gêwiñ ej atom.

³² Ma embe tasôm gebe Aŋga ñamalacnêj, tec tatêc lau gebe samob sêlic Joañ gebe ej propete teñ.”

³³ Tec sêjô Jesu awa gebe “Aêac ajam kauc.” Ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac tonanj aê jasôm ñaclai, tañ gêjam aê sa ma gagôm gêñ tau nañ, êndêñ amac atom amboac tonanj.” *

12

*Biñgôlinj kêpi kôm wainña to ñagejobwaga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Jesu gêôc awa sa ma gêjam kêtû biñgôlinj gêdêñ êsêac gebe “Nac teñ kêsê wain kôm teñ ma gêso tuñ e kêsô tau, go kêsap sêpíp wain ñamala ma kêkwê andu ñaatêkwa balinj teñ kêtû sejop kôm tauña, go kêmasañ biñ gêdêñ lau sênam kôm êpiñja ma ej tau gêja gamêhbôm teñ.

² Gêdêñ ñanoc ej kêsakiñ sakiñwaga teñ gêdêñ kômwaga gêja gebe êkôc kôm wainña ñanô aŋga kômwaganêj.

³ Êsêac sêkôc ñac tau tôñ ma si ej e sêsakiñ ej lêma sawagenj gêmu gêja.

⁴ Go ñatau kêsakiñ sakiñwaga teñ gêdêñ êsêac gêmu gêja kêtiam, nañ têtuc ej kêsêp môkêpac to sêpêlê ej.

⁵ Ma kêsakiñ teñ gêja kêtiam, nañ sêjac ej êndu. Ma lau ñagêdô taêsam sêwiñ, nañ si êsêacnêj ñagêdô ma sêjac ñagêdô êndu.

⁶ Nac tagenj gêmoa, ênê latu, tañ têtac gêwiñ ej ñanô. Kêtû ñamu kêsakiñ ej gêdêñ êsêac gêja ma kêsôm gebe ‘Êsêac oc tetoc aêñoc latuc sa.’

⁷ Gêja e kômwaga tonanj ñai sêsmôr gêdêñ tauñ gebe ‘Nacgêwê-kaiñ-gêñlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac ej êndu, gebe gêñlênsêm êtu aêacnêj.’

⁸ Go sêkôc ej tôñ e sêjac ej êndu ma sêbalinj ênê ñawêlêlañ aŋga kôm wainña kêsa gêja.

⁹ ‘Kôm wainña ñatau oc êngôm amboac ondoc. Ej oc êmêj ma enseñ kômwaga su ma êkêñ kôm wainña êndêñ lau teñ.

¹⁰ Biñ tonec amac asam me masi gebe

‘Poc tañ sêkwêwaga sêbalinj siñ nañ,
tec kêtû poc ñakêclêsuña.

¹¹ Gêj tonanj Apômtau gêgôm, tec mateñanô talic amboac gêñsêga teñ.’”

¹² Êsêac señ anô-anô sebe sêkôc Jesu tôñ, mago têtêc lau gebe sêjala biñgôlinj tau ñam jakêsêp êsêac tauñ, tec sêwi ej siñ ma sêc sêja.

*Biñ takisja
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)*

¹³ Ma êsêac sêskinj Parisai to Herodonê lau ñagêdô dêdêñ Jesu sêja sebe sêwa lip ej ña tau nê biñ.

¹⁴ Tec sêmêj ma sêsmôr gêdêñ ej gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm ñac biñjanôña, ma gôê go lau teñ atom gebe aôm kôpuc opeñ lau teñ atom,

* **11:33:** Lambinj

mago kôdôj Anôtônê intêna ña biñjanôgej. Embe takêj takis êndêj kaisara, oc eso aêacnêj biñsu me masi. Takêj me takêj atom.”

¹⁵ Mago Jesu kêjala êsêacnêj dansanj, tec kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amboac ondoc tec abe atim aê. Akêj denari teñ êndêj aê jalic acgom.”

¹⁶ Tec sêkôc teñ sêja. Ma ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Asa nê ñakatu to ñatalô tonec.” Ma êsêac sêsôm gêdêj ej gebe “Kaisaranê.”

¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Akêj kaisaranê gêj êndêj kaisara ma Anôtônê gêj êndêj Anôtô.” Tec êsêac sê taêj ej.

*Nacmêtê sêndi sa ñabin
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)*

¹⁸ Go Sadukai, tañ sêôm sebe ñacmatê oc sêndi sa atom nañ, dêdêj Jesu sêja ma têtu kênac ej gebe

¹⁹ “Mêtêmôkê, Mose keto ñagôlin tonec gêdêj aêac gebe ‘Nac teñ têwa embe nê ñapalê masi ma êmac êndu ma nê awêtuc êngôj, nañ lasi ênam ênê awêtuc ma êka gôlôac lasê êjô têwa su.’

²⁰ Amboac tonaj lasitêwai 7 sêmoa, ñacsêga gêjam awê teñ. Ej kêka ñapalê lasê atom ma gêmac êndu.

²¹ Go lasi, tañ kêsi ej nañ, gêjam awêtuc tau. Ej kêka ñapalê lasê atom ma gêmac êndu. Ma ñac ñawaluñ teñ amboac tonanjej.

²² Êsêac 7 nêj gôlôac masi. Samob sêmac êndu, go awêtuc gêmac êndu kêdaguc.

²³ Êndêj noc ñacmatê sêndi saña ej oc êtu êsêacnêj asa nê awê, gebe êsêac 7 sêjam ej kêtu nêj awê sugac.”

²⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amboac ondoc ajala biñ, tañ tetô gêc nañ, to Anôtônê ñaclai atom, tec taêm gêjam biñ keso nec.

²⁵ Êndêj tañ sêndi sa aنجa ñacmatênenêj nañ, ñacwaga oc sênam awê atom ma lauo sênam ñac atom, samob têtôm aňela, tañ sêmoa undambê nañ.

²⁶ Biñ kêpi ñacmatê sêndi saña gêc Mosenê buku gêwiñ. Amac asam miñ kêpi ja kêsa gamêñdani nañ me masi. Gêdêj tonaj Anôtô kêsôm gêdêj Mose gebe ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.’

²⁷ Biñ tonec ñam gebe Anôtô kêtu lau mateñ jali nêj Anôtô, kêtu ñacmatênenêj Anôtô atom. Amac taêm gêjam biñ keso samucgej.”

*Biñsu ñalô, tañ kêlêlêc ñagêdô su nañ
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)*

²⁸ Ma biñsutaunêj teñ mëñgêô lasê e gêñô êsêac sépa tauñ ma gêlic gebe Jesu gêjô Sadukai awenj jagêdêngej, tec kêtu kênac ej gebe “Biñsu ñajatu ondoc ñanô kêlêlêc ñagêdô samob su.”

²⁹ Jesu gêjô ej awa gebe “Biñsu ñamatanya tonec gebe ‘O Israel, ôkêj tañam gebe Apômtau, aêacnêj Anôtô, ej Apômtau tagen.’

³⁰ Têmtac êwiñ Apômtau, aômnêm Anôtô, tonêm ñalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm kauc samuc to nêm ñaclai samuc êwiñ engej.”

³¹ Ma kêtu luagêcña gebe ‘Têmtac êwiñ lau wacban aôm amboac têmtac gêwiñ taôm.’ Biñsu ñajatu kêlêlêc tonaj su teñ gêc atom.”

³² Go biñsutaú kêsôm gêdêj ej gebe “Mêtêmôkê, biñjanô, aôm kôsôm jagêdêj gebe Anôtô ej tagen, teñ gêmoa atom, ej taugej.”

³³ Ma biñ têntac êwiñ ej tonêj ñalêlôm samuc ma nêj kauc samuc to nêj ñaclai samuc êwiñ engej, to biñ têntac êwiñ lau mëñbañ aêac amboac têntac gêwiñ tauñña, nañ kêlêlêc daja to da ñagêdô samob su.”

³⁴Jesu gêlic eñ kêsôm biñ tokauc amboac tonaj ma kêsôm gêdêj eñ gebe “Aôm gômoa jaêc Anôtônê gamênya atom.” Ma lau samob têtêc tauñ e têtu kênac biñ teñ gêdêj eñ kêtiam atom.

Kilisi asa nê latu eñ

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵Go Jesu kêdôj mêtê gêmoa lôm dabuñ ma kêsôm gebe “Amboac ondoc tec biñsatau sêsôm sebe Kilisi eñ Dawidnê latu.

³⁶Dawid tau Njalau Dabuñ gêôc eñ awa sa ma kêsôm gebe ‘Apômtau kêsôm gêdêj aêjoc Apômtau gebe

Ôngôñ aêjoc anôña
e jakêj aômnêm ñacio sênêc amkaiñ ñalabu acgom.’

³⁷Dawid tau kêsam eñ gebe ‘Apômtau,’ mapo amboac ondoc tec Kilisi kêtû ênê latu.”

Ma lau toñ kapôej sêkêj tahej eñ sêjac ñawaegen.

Lau sejop tauñ êndêj biñsutauej mêtê geo

(Mat 23:1-36; Luk 11:37-54; 20:45-47)

³⁸Ma Jesu kêdôj mêtê gêdêj êsêac ma kêsôm gebe “Ajop taôm êndêj biñsatau, nañ sebe sêsêlêj tonjakwê balinjeg ma sebe lau awej ênac êsêac anja malacluñ

³⁹to sebe sêncac tauñ mata-mata gebe sêngôñ ñamatagej aنجa lôm to gamêj sêniñ gênya.

⁴⁰Êsêac tonaj sêjanjo awêtucnêj andu su ma sêساباñ ña meç balij auc. Nagêjô oc êtap êsêac sa êlêlêc.”

Awêtucnê da

(Luk 21:1-4)

⁴¹Jesu gêngôñ kêkanôj kanom ma mata gê lau, tañ sêkêj awa kêsêp kanom nañ. Ma gêlic lau tolêlôm sêkêj awa taêsam

⁴²e gêlic awêtuc ñalêlôm sawa teñ gêmêj kêkêj mone sauñ luagêc kêsêp kêtôm toea tagej.

⁴³Go Jesu gêmôêc nê ñacseñomi dêdêj eñ mêmêkêsôm gêdêj êsêac gebe “Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Awêtuc ñalêlôm sawa tònê kêkêj gêj kêsêp kanom kêlêlêc êsêac samob su,

⁴⁴gebe lau tau samob sêkôc anja nêj gêj kêlêscuc êsêacnja mêmêkêj kêsêp gêja, mago eñ kêpô lêna ñanô, mago kêkêj nê gêj tonê mo samobgej kêsêp gêja.”

13

Jesu geoc sensej lôm dabuñ su ñabiñ lasê

(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

¹Ma eñ kêsa anja lôm dabuñ gêmêj ma nê ñacseñominêj teñ jakêsôm gêdêj eñ gebe “Mêtêmômkê, ôlic poc to andu nê acgom, têtac kêsa lañgwagenj.”

²Tec Jesu kêsôm gêdêj eñ gebe “Aôm gôlic andu kapôej tònê me. Poc teñ oc êngôñ poc teñ ñaô anja tonec atom, têta samob salij-salinjeg.”

Gêywapac ênac m tau

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³Jesu jagêngôñ Lôckatêkwi kêkanôj lôm dabuñ acgom, go Petere agêc Jakobo ma Joañ agêc Andrea têtu kênac eñ sêmoa tauñja gebe

4 “Ôsôm êndêj aêac acgom, êndêj ondoc biŋ tonaj mêmësa ma asager oc êtu gêj tonaj nai ñanô êsaŋa ñabelo.”

5 Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Alic taôm gebe lau sênam amac ôkwi atom.

6 Lau gwalékiŋ oc sênam aê lanjôc sêmëj ma sêsam tauŋ gebe ‘Aê Kilisi,’ ma sênam lau taêsam ôkwi.

7 Ma êndêj aŋô siŋ ñawae to siŋ ñabona, naŋ atakê atom. Gêj samob tonaj mêmësa, mago noc ñatêku êsuŋa atom tageŋ.

8 Laum teŋ sêndi sebe sênc siŋ êndêj laum teŋ ma gamêj teŋ êndêj gamêj teŋ. Ôjô ênam-ênam êtôm gamêngëŋ ma tôbôm oc êsa. Gêj samob tonaj nai gêjac m gêj ñandaŋ ñanô tau.

9 “Amboac tonaj amac ajop taôm ñapep gebe êsêac oc sêkêj amac andêj lau-sêmêtôc-bijwaga ana to si amac aŋga lôm ma akô gôlinjwaga to kinj lanjôñêmja êtu aêŋa, gebe awa biŋ sa ñanjêngëŋ êndêj êsêac.

10 Ma sênam mêtê êpi ñawae ñajam êndêj lau samuc samob sêŋô êmuŋ acgom.

11 Èndêj taŋ sêwê to sêkôc amac ana naŋ, apô sim taôm êtu biŋ asômja êmuŋ atom. Asôm biŋ tê Anôtô oc êkêj êndêj amac êndêj noc tônê nêgeŋ, gebe amac taôm asôm biŋ atom, Njalau Dabuŋ tau.

12 Têwa êkêj lasi êndêj siŋ ma tama êkêj latu, ma ñapalêo to ñac sêli tauŋ sa êndêj tenenj to tamenj ma sênsuŋ êsêac e siŋ enseŋ êsêac su.

13 Ma lau samob têntac endec amac êtu ñoc ñaêŋa. Mago ñac, tanj êôc gêjwapac totêtac êpa sugen e ñatêku êsu naŋ, Anôtô ênam eŋ kësi.

Gêjwapac ñanô tau

(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 “Èndêj tanj alic gêj alô-alôb êkô gamêj, tanj gêjac eŋ ñawae atom naŋ, (lau tanj sêsam biŋ tonec naŋ, nêŋ kauc êsamaŋ) êsêae tanj sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna.

15 Teŋ embe êngôŋ salôm ñaô, naŋ êsêp naêšô gebe êkôc gêj su aŋga nê andu atom.

16 Ma teŋ embe êmoa kôm, naŋ êmu naêkôc nê ñakwê atom.

17 Ojae lauo, tanj sêmoa teŋ to êsêac, tanj sêkêj su ñapalê sêmoa naŋmêj, êndêj bêc ônê.

18 Amboac tonaj ateŋ mec gebe êtap amac sa êndêj komô atom,

19 gebe êndêj bêc ônê gêjwapac êsa êtôm kêsa gêdêj tanj Anôtô kêkêj undambê to nom e mêngêdêj galoc atom, ma êtu ñamu oc êsa amboac tonaj êtiam atomanô.

20 Ma Apômtau embe ênac bêc tonaj êngic atom, oc lau teŋ sêŋgôŋ mateŋ jali atom. Mago kêtua lau gêdêj, tanj kêjaliŋ êsêac sa naŋja, tec gêjac bêc tonaj gêngic.

21 “Ma êndêj tônê ñac teŋ embe êsôm êndêj amac gebe ‘Alic acgom, Kilisi gêmoa tonec,’ me ‘Alic acgom, gêmoa ônê,’ naŋ akêj êwiŋ atom.

22 Kilisi dansaŋ to propete dansaŋ oc mêtësâ ma sêŋgôm gêjtalô kapôêŋ to gêjsegâ. Embe sê gôm êtôm, oc sêwê lau Anôtô kêjaliŋ êsêac saŋa ôkwi amboac tonaj.

23 Amboac tonaj ajop taôm, gebe biŋ samob tec kakêj puc amac kwanaŋgeŋ.

Namalacnê Latu êmu êmêj

(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ “Gêjwapac ɳabêc tonaj êmbacnê, go oc ênam kanuc ma ajôj êngamiŋ ɳawê

²⁵ ma utitalata êpôp-êpôp aŋga undambê ma gêj ɳaclai undambêŋa kôtêŋ-kôtêŋgeŋ.

²⁶ Ma êndêŋ tonaj oc sêlic Ɋamalacnê Latu tonaclai kapôeŋ ma tonawasi êngôŋ tao ɳalêlôm êmêŋ.

²⁷ Go ej ȇsakiŋ anjela ma sêncac lau, naŋ kêjalin ȇsêac saŋa naŋ, sa anja mu aclê ɳam, aŋga nom ɳamadiŋ e êndêŋ undambê ɳamadiŋ.

Kalelonj êkêŋ puc aâeac

(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ “Kalelonj êtu biŋgôlin êwa nêm kauc sa. Êndêŋ taŋ ɳalaka êliŋ têkwi to ɳamatadêbu éjac sa naŋ, ajala gebe ockêsa kêdabin.

²⁹ Ma amac amoac tonanjen. Êndêŋ tê alic gêj samob tonaj ɳai mêmêsa nê, ajala gebe ɳac tau mêmêkêdabin katam.

³⁰ Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêj tonaj ɳai samob ɳanô ȇsa acgom.

³¹ Undambê to nom oc ênaŋa, mago aêŋoc biŋ oc ênaŋa atomanô.

Nac teŋ kêjala bêc to ockatu atom

(Mat 24:36-44)

³² “Bêc tonaj to ɳaockatu ɳac teŋ kêjala atom. Anjela undambêŋa sêjam kauc ma Latu gêjam kauc amoac tonaj, Tama taugen.

³³ Alic taôm ma anam jaligen gebe amac ajam kauc ɳanoc.

³⁴ Tanam dôŋ êpi ɳamalac, taŋ gebe êna gamêŋ teŋ naŋ, ma gêwi nê andu siŋ. Ej kêkêŋ nê sakijwaga gebe sênam ej laŋô ma sênam nêŋ kôm êndêŋ êndêŋgeŋ. Ma gêjac biŋsu ɳac gejob sacgêdôŋa gebe ênam jaligen.

³⁵ Amboac tonaj anam jali, gebe ɳanoc, taŋ andu ɳatau êmu êmêŋŋa naŋ, amac ajam kauc, oc êndêŋ êtula, me êmbêcauc êna lu, me êndêŋ talec êtaŋ, me bêbêcgeŋ.

³⁶ Embe êmêŋ sep tagen, naŋ êtap amac sa amboac aêc bêc atom.

³⁷ Biŋ taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ, kasôm gêdêŋ samob gebe Anam jali.”

14

Sêkic Jesunê biŋ

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Joaŋ 11:45-53)

¹ Om Pasa to Polom ɳalucŋa ɳabêc luagêcgeŋ gêc ma lau dabunsêga to biŋsutau sêšôm intêna sebe sêkôc Jesu tôŋ kelecgeŋ ma sêncac ej ênduŋa.

² Ma sêšôm gebe “Danjôm êndêŋ om atom, moae tali launêŋ ɳalêlôm sa.”

Awê teŋ geŋ oso Jesu aŋga Betania

(Mat 26:6-13; Joaŋ 12:1-8)

³ Jesu geŋ gêŋgôŋ ɳac tokamochbôm Simon nê andu aŋga Betania tec awê teŋ gêmêŋ kêkôc ɳop kwalam-kwalam togêŋmalu ɳajamanô, taŋ ɳaoli kapôeŋ kêlêlêc naŋ, mêmêkêtuc ɳop tau popoc ma kêkêc kêpi Jesu môkêapac.

⁴ Lau ɳagêdô sêmoa, taŋ têtu môsi ma sêšôm gêdêŋ tauŋ gebe “Amboac ondoc sêjaiŋ gêŋmalu tonaj.

⁵ Sêkêŋ gêŋmalu tau êndêŋ lau sênam ôlimaŋ ma sêkôc êlêlêc denari 300 su ma sêkêŋ êndêŋ lau ɳalêlôm sawa acgom.” Ma ȇsêac sêšac awê tau.

⁶ Tec Jesu kêsôm gebe “Andec ejmaŋ, amboac ondoc agôm ênê ɳalêlôm ɳawapac kêsa. Ej kêmoasiŋ aê ɳanôgoc.

⁷ Lau ḥalēlōm sawa oc sēngōj sēwiŋ amac ḥapanj. Embe tēmtac ēwiŋ, oc atōm gebe amoasiŋ ḫsēac. Mago aē oc janḡōj jawiŋ amac ḥapanj atom.

⁸ Gēn̄ taŋ en̄ kētōm gebe ēngōmja naŋ, tec gēgōmgac. En̄ gen̄ oso aē olīc kwanaŋgeŋ kētu sēnsuŋ aēja.

⁹ Biŋjanō, aē jasōm ēndēŋ amac gebe An̄ga nom samucgeŋ ḥagamēŋ embe sēnam mētē ēpi ḥajawae ḥajam, oc sēnac miŋ gēn̄, taŋ en̄ gēgōm naŋ ēwiŋ, gebe taēŋ ḫnam en̄.”

*Juda Isariot gēlōc gebe eoc Jesu lasē
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Go ḫsēac lau 12 nēŋ ten̄, Juda lsariot, gēdēŋ lau dabuŋsēga gēja gebe eoc Jesu lasē.

¹¹ ḫsēac sējō e tēntac ḥajam kēsa ma sējac mata gebe sēkēŋ mone ēndēŋ en̄. Tec en̄ gēdib gebe ētāp ḥasawa ḥajam ten̄ sa gebe eoc en̄ lasēja.

*Jesu geŋ Pasa gēwiŋ nē ḥacseŋomi
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Joan 13:21-30)*

¹² Gēdēŋ Om Polom ḥalucja ḥabēc ḥamataŋa, taŋ sēbuc-sēbuc domba Pasanya naŋ, ēnē ḥacseŋomi sēsōm gēdēŋ Jesu gebe “Aōm gobe aēac naa-mansaŋ gamēŋ ḥoniŋ Pasa ḥomoŋa ēnēc ondoc.”

¹³ Tec Jesu kēkēŋ nē ḥacseŋomi luagēc ma kēsōm gēdēŋ ḫsēagēc gebe “Agēc ana malac, oc andac ḥac teŋ gegeŋ ku buŋa, naŋ andanġuc en̄

¹⁴ e naaō lasē andu, taŋ en̄ oc ḫsō ūna naŋ, ma asōm ēndēŋ andu ḥatau gebe ‘Mētēmōkē kētu kēnac aōm gebe Noc balēm, taŋ janīŋ Pasa jawiŋ ḥoc ḥacseŋomi naŋ, gēc ondoc.’

¹⁵ Ma en̄ oc ētōc balēm ḥalēlōm kapōhēŋ teŋ ēndēŋ amagēc, taŋ gēc ḥadeŋ ḥaŋōja ma sēpō adēŋ kwanaŋgeŋ naŋ. Tec amansaŋ aēacnēŋ gēŋ amoa balēm tonāŋ.”

¹⁶ ḥacseŋomagēc sēsa jasēō lasē malac ma tētāp sa kētōm en̄ kēsōm gēdēŋ ḫsēagēc, go sēmasaŋ Pasa.

¹⁷ Kētula acgom, go Jesu tonē lau 12 sēwiŋ tauŋ sēja.

¹⁸ Seŋ gēn̄ sēngōj ma Jesu kēsōm gebe “Biŋjanō, aē jasōm ēndēŋ amac gebe Amacnēŋ ḥac teŋ, tec geŋ gēwiŋ aē gēmoa nec, oc eoc aē lasē.”

¹⁹ ḫsēac sējō e nēŋ ḥalēlōm ḥawapac kēsa ma sēkēŋ tauŋ tageŋ-tageŋ jatētu kēnac en̄ gebe “Oc aē me.”

²⁰ Ma Jesu gējō ḫsēac aweŋ gebe “Amac 12 nēm teŋ, taŋ kēsac gēŋ tōŋ kēsēp laclu gēwiŋ aē.

²¹ ḥamalacnē Latu tau oc ēsa nē lēŋ ētōm teto gēc. Tageŋ ojae ḥac tauma, naŋ eoc ḥamalacnē Latu lasē naŋ, tēna ēkōc en̄ atommaŋ.”

*Apōmtaunē moasiŋ dabuŋ
(Mat 26:26-30; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)*

²² Seŋ sēmoa, go Jesu kēkōc polom mēŋgējam danġe su ma kēpō kēkōc jakēkēŋ gēdēŋ ḫsēac ma kēsōm gebe “Akōc ēwac, aējoc ḫlic tonec.”

²³ Go kēkōc laclu mēŋgējam danġe su ma kēkēŋ gēdēŋ ḫsēac ma ac samob sēnōm kēsēp tonāŋ.

²⁴ Go Jesu kēsōm gēdēŋ ḫsēac gebe “Aējoc dec jamoatiŋ poacŋa tau tonec, taŋ kēkēc siŋ kētu taēsamŋa.

²⁵ Biŋjanō, aē jasōm ēndēŋ amac gebe oc janōm waiŋ ḥanō ḫtiam atom, e ēndēŋ bēc ḥonē, go janōm wakuc aŋga Anōtōnē gamēŋ.”

²⁶ Sēsōm wē moasiŋja su acgom, go sēpi Lōckatēkwi sēja.

*Jesu kêtêny puc Petere**(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Joan 13:36-38)*

²⁷ Ma Jesu kêsôm gêdêny êsêac gebe “Amac samob oc awi aê siñ gebe teto gêc gebe ‘Aê janac ñacgejob ma domba sêc êlinj-êlinj.’

²⁸ Mago embe jandi sa su, oc jamuñ amac jana Galilaia.”

²⁹ Ma Petere kêsôm gêdêny en gebe “Samob embe sêwi aôm siñ, mago aê taucgeñ oc masi.”

³⁰ Ma Jesu kêsôm gêdêny en gebe “Biñjanô, aê jasôm êndêny aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtañ êtu dim luagêc atomgeñ, ma aôm oc ônsa aê auc êtu dim têlêac.”

³¹ Ma Petere gêôc lêny tau gêc-gêcgeñ gebe “Sêncac aê êndu jawinj aômmañ, aê gabe jansa aôm auc atomanô.” Ma êsêac samob sêsôm amboac tonanjeñ.

*Jesu keten mec gêmoa kôm Getsemane**(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Go ac sêô lasê gamêny teñ, ñaê Getsemane, ma en kêsôm gêdêny nê ñacseñomi gebe “Anjôny tonec, aê gabe jateñ mec acgom.”

³³ Ma kékôc Petere agêc Jakobo ma Joanj sêwinj en. En kelendec ma katu kélénim tau gêmoa,

³⁴ ma kêsôm gêdêny êsêac gebe “Noc katuc ôluñ-ôluñgeñ e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali.”

³⁵ Go késa ñasawa gêngic saungeñ gêja e gêu tau gêc nom ma keten gebe embe êtôm, go têm wapacnja êôc lêlêc en.

³⁶ Ma kêsôm gebe “O Tamoc, aôm kôtôm gêj samob, ôkôc laclu tonec su anga aêmaj. Mago aêñoc biñ êtu tôj atom, aômgeñnêm biñ êtu tôj.”

³⁷ Go gêmu gêja e gêlic êsêac sêc bêc. Ma kêsôm gêdêny Petere gebe “Simon, aôm gôêc bêc me. Aôm oc ônam jali ockatu ñasawa tageñ ôtôm atom me.

³⁸ Anjam jali to atenj mecmaj gebe lêtôm êtap amac sa atom. Njalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac.”

³⁹ Go gêja kêtiam ma keten mec kêsôm biñ tonangeñ.

⁴⁰ Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe materjanô ñawapac kêsa su ma sêjam kauc biñ sêjô en awênya.

⁴¹ Go gêmu gêja kêtû dim têlêacjâ ma kêsôm gêdêny êsêac gebe “Aêc bêc to alêwañ taôm amoá me. Kêtômgac, ñanoc tau kédabinjgac. Alicgac me, sêkêñ Namalacnê Latu êsêp lau sec lemenj.

⁴² Andi sa ma tawac. Alic acgom, ñac-eoc-aê-lasêwaga mêmekêdabinjgac.”

*Sêkôc Jesu tôj**(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Joan 18:2-12)*

⁴³ Kêsôm biñ gêmoa ma gacgeñ êsêac 12 nêñ teñ, Juda, kékôc lau pom teñ sêôc siñ to olopoac anga lau dabuñsêga to biñsutau ma laumata nêñ sêmêñ.

⁴⁴ Ñac-eoc-eñ-lasêwaga kêtêny ñabelo teñ gêdêny êsêac gebe “Ñac tanj jalêspôp en alianô nañ, ñac tau tonaj. Akôc en tôj ma ajop en ñapep ana.”

⁴⁵ Jagêô lasê e gacgeñ gêdêny Jesu gêja ma kêsôm gebe “Mêtêmôkê,” ma kélêspôp en alianô.

⁴⁶ Ma êsêac sêjac lemenj kêsêp en ma sêkôc en tôj.

⁴⁷ Go êsêac, tanj sêkô sêwinj Jesu nañ, nêñ ñac teñ gêbuc nê siñ sa ma gêjac dabuñsêganê sakijwaga e kêpa tanjalañ su.

⁴⁸ Ma Jesu awa gêjac êsêac ma kêsôm gebe “Amac amêñ abe akôc aê tôj, mago agôm amboac adêñ kêjanjowaga teñ, tec aôc siñ to olopoac gêwiñ.”

49 Kêtôm bêcgeñ gajam mêtê gamoa lôm dabuñ gawiñ amac ma akôc a ê tôñ atom, mago galoc agôm gebe biñ, tañ teto gêc nañ, êtu tôñ.”

50 Ma ñacseñomi s, êwi eñ siñ ma sêc sêja.

51 Ma ñapalê teñ kêdaguc eñ gêja. Eñ gi tau auc ña obogeñ. Ma êsêac sebe sêkôc eñ tôñ.

52 Tec kêpô obo siñ gêcña ma gêc ôli ñaômageñ gêja.

Dabuñwaga to laumata sêgôm Jesunê biñ

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Joaq 18:13-14, 19-24)

53 Êsêac sêkôc Jesu dêdêñ ñac dabuñsêga sêja, ma lau dabuñsêga to laumata ma biñsutau samob sêkac tauñ sa.

54 Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc eñ e jakêşô dabuñsêganê andu ñamalac-luñ gêja jagêngôñ gêwiñ sakiñwaga ma kêsêlu ja.

55 Lau dabuñsêga to laumata samob, tañ sêkac sa sêmoa nañ, sêşom biñ sebe sêngôlinj epi Jesu gebe senac eñ ênduña. Mago têtap teñ sa atom.

56 Lau taêsam sêgôlinj biñ kêpi eñ, mago nêñ biñ keso tau samob.

57 Go lau ñagêdô dêdi sa ma sêgôlinj biñ kêpi eñ gebe

58 “Aêac añô gebe eñ kêsôm gebe Lôm dabuñ, tañ sêkwê ña lemen nañ, a ê oc janseñ su ma jakwê teñ êtiam atôm bêc têlêac, jançôm ña lemoc atom.”

59 Sêşom sêjac ñawaegen, mago nêñ biñ keso tau ñapañ.

60 Ma dabuñsêga gêdi jakêkô ësêac ñalun ma kêtû kênac Jesu gebe “Aôm gobe ôjô biñ atom me. Biñ amboac ondoc sêgôlinj kêpi aôm.”

61 Mago Jesu gêjam tau tôñgeñ, gêjô ësêacnêñ biñ teñ atom. Ma dabuñsêga kêtû kênac eñ kêtiam gebe “Aôm Kilisi, ñac tañ alanem eñ nañ, Latu aôm me.”

62 Ma Jesu gêjô eñ awa gebe “Aec, a ê tau tonec. Ma amac oc alic ñamalacnê Latu êngôñ ñaniniñ Ñatau nê anôña ma êwiñ tao undambêña êmêñ.”

63 Ma dabuñsêga kêkac nê ñakwê gêngic ma kêsôm gebe “Tapô lêna lau sêşom biñ lasêña ñagêdô êtu asagenña.

64 Biñ alôb-alôb tau tec añôgac. Ma abe amboac ondoc.” Tec êsêac samob sêşom kêtû tonj gebe “Eñ ñac tobij tec êmac êndugeñ.”

65 Lau ñagêdô sêkasôp kêpi eñ ma sêkwa eñ lanđôanô auc, go sêmêgôm lemen ma têtuc eñ ma sêşom gêdêñ eñ gebe “Oc lasêmañ, asa kêtuc aôm.” Ma sakiñwaga sêkôc eñ su to têtap eñgeñ.

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Joaq 18:17, 25-27)

66 Ma Petere gêmoa bêbê gêmoa malacluñ ma dabuñsêganê sakiñwagao teñ gêmêñ.

67 Eñ gêlic Petere kêsêlu ja, ma mata gê eñ e kêsôm gebe “Aôm tec gôwiñ Jesu Nasaretña amboac tonañ.”

68 Mago eñ kêpa tau gebe “Aê kajala ma ñoc kauc kêsa kêpi biñ, tañ a ôm kôsôm nañ atom.” Go eñ kêsa sacgêdô gêja ma talec kêteñ.

69 Sakiñwagao tau gêlic eñ ma kêsôm kêtiam gêdêñ lau, tañ sêkô-sêkô nañ, gebe “Êsêacnêñ ñac teñ tôñê.”

70 Ma eñ kêpa tau kêtiam. Saungen acgom, go lau, tañ sêkô-sêkô nañ, sêşom gêdêñ Petere kêtiam gebe “Biñjanôgoc, êsêacnêñ ñac teñ a ôm gebe a ôm ñac Galilaianja teñ.”

71 Mago eñ gêôc awa sa kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe “Aê kajala ñac, tañ amac asôm ênê biñ nañ atom.”

⁷² Kêsôm biŋ tonan gêmoa e gacgen talec kêtaj kêtû dim luagêcja. Tec Petere taê gêjam biŋ, tanj Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ naŋ, gebe “Talec oc êtaŋ êtu dim luagêc atomgen ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.” Taê gêjam birl tonan ma kêtaj ñanô.

15

Jesu kêkô Pilata lanjônêm

(Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Joaq 18:28-38)

¹ Bêbêc kanucgen lau dabuŋsêga to laumata ma biŋsutau to lau ñanô samob sêkac sa jasêsôm biŋ kêtû tôŋ, go sêšô Jesu tôŋ ma sêkêŋ eŋ gêdêŋ Pilata gêja.

² Ma Pilata kêtû kênac eŋ gebe “Judanêŋ kinj aôm me masi.” Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Kôsômgac.”

³ Ma lau dabuŋsêga sêgôlinj biŋ taêsam kêpi eŋ.

⁴ Tec Pilata kêtû kênac eŋ kêtiam gebe “Aômnêm biŋ ôjô êsêac awenja gêc atom me. Ôlic acgom, êsêac sêgôlinj biŋ gwalêkiŋ kêpi aômgoc.”

⁵ Mago Jesu gêjô biŋ teŋ kêtiam atom, tec Pilata gê taê eŋ.

Sêšôm kêtû tôŋ gebe Jesu êmac endu

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Joaq 18:39-19:16)

⁶ Kêtôm omsêgagen Pilata kêgaboac ñac kapoacwalôja teŋ su gêdêŋ êsêac kêtôm teteŋ.

⁷ Ma ñac teŋ, ñaê Baraba, gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ sêli-lausawaga, tanj sêjac ñac teŋ êndu gêdêŋ taŋ sêli tauŋ sa naŋ.

⁸ Tec lau sêpi sêja ma teteŋ Pilata gebe êŋgôm êndêŋ êsêac amboac gêgôm-gêgôm gêmoa.

⁹ Ma Pilata gêjô êsêac awen gebe “Amac abe aê jaŋgamboac Judanêŋ kinj su êndêŋ amac me masi.”

¹⁰ Gebe eŋ kêjalagac gebe lau dabuŋsêga sêkêŋ Jesu gêdêŋ eŋ kêtû têntac secja.

¹¹ Ma lau dabuŋsêga sêli lau sa gebe teteŋ Pilata êŋgamboac Baraba su êndêŋ êsêac.

¹² Tec Pilata kêtû kênac êsêac kêtiam gebe “Ma eŋ, tanj asam eŋ gebe Judanêŋ kinj naŋ, jaŋgôm eŋ amboac ondoc.”

¹³ Ma êsêac sêmôêc kêtiam gebe “Ônac eŋ êpi kakesotau.”

¹⁴ Ma Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Eŋ gêgôm sec ondoc.” Mago êsêac sêmôêc sêôc aucgen gebe “Ônac eŋ êpi kakesotau.”

¹⁵ Pilata gebe ênac malô lau têntac, tec kêgaboac Baraba su gêdêŋ êsêac ma kêsôm si Jesu ma kékêŋ eŋ gêja gebe sênc eŋ êpi kakesotau.

Sinwaga sêsu Jesu susu

(Mat 27:27-31; Joaq 19:2-3)

¹⁶ Sinwaga sêwê Jesu sêja gôlinj-waganê andu ma sêkalem sinwaga samucgen sa.

¹⁷ Go sêkêŋ eŋ kêsô ñakwê asôsamuc teŋ ma sêmoê okêm kêtû sunsunj jasêkêŋ eŋ kékuc.

¹⁸ Ma awen gêjac eŋ to sê moalêc eŋ gebe “Judanêŋ kinj, ômoa ñajamôŋ.”

¹⁹ Ma si eŋ ña ôpic kêsêp môkêapac to sêkasôp kêpi eŋ, ma sêpôŋ aenjduc to awen gêôc eŋ.

20 Sêsu ej susu su acgom, go sêkwalec ɻakwê asôsamuc naŋ su ma sêu tau nê ɻakwê gêsaŋ ej kêtiam. Ma sêwê ej sêsa sêja sebe sênaç ej êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Joaŋ 19:17-27)

21 Sêsa sêja e dêdac ɻac teŋ kêsa aŋga kôm gêmêŋ, Alesandere agêc Rupu tameŋi Simon aŋga Kurene. Tec sêkac ej g ebe êôc Jesunê kakesotau.

22 Ma sêkôc Jesu sêpi gamêŋ Golgata sêja, tanam ôkwi gebe “Gamêŋ mokê-lacŋa.”

23 Ma sêsuŋ wain togêŋ ɻamakic gêdêŋ ej gebe ênôm e gedec.

24 Sêjac ej kêpi kakesotau su, go sebe sênaç sam ênê ɻakwê, tec sêpuc kapoac gebe sêlic asa oc êkôc asagen.

25 Oc mêmigic lauŋ sa ma sêjac ej kêpi kakesotau gêja.

26 Ma teto ɻabinj gêwiŋ gebe “Judanêŋ kin tonec.”

27 Ma sêjac kêjanjowaga luagêc sêpi kakesotau sêwiŋ ej, teŋ genkaleŋ ênê anôŋa ma teŋ genkaleŋ ênê gasêna. [

28 Tec biŋ, taŋ teto gêc naŋ, gebe “Sêsam ej gêwiŋ lau sec” naŋ, kêtu tôŋ.]

29 Ma lau, taŋ sêwê sêja sêmêŋ semoa naŋ, têdainj gêsuŋ ma sêšôm biŋ alôb-alôb kêpi ej gebe “Op, aôm tau, taŋ gobe onsen lôm dabur su ma ôkwê sa êndêŋ bêc têlêac naŋ,

30 Ônam taôm sa ma ôsêp aŋga kakesotau ômôêŋmaŋ.”

31 Lau dabuŋsêga to biŋsutau sêsu ej susu amboac tonan to sêšôm gêdêŋ tauŋ gebe “Lau ɻagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa jakêtôm atom.

32 Kilisi, Israelnêŋ kinj, êsêp aŋga kakesotau êmêŋmaŋ, go talic ec takêŋ êwiŋ ej.” Ma êsêagêc, taŋ sêjac agêc sêwiŋ ej naŋ, têtaŋ pêlê en amboac tonanjeŋ.

Jesu gêmac êndu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Joaŋ 19:28-30)

33 Gêdêŋ taŋ oc kêkô ɻaluŋ naŋ, gêsuŋbôm gêjam gamêŋ samucgeŋ auc e gêdêŋ ocmata.

34 Ma gêdêŋ ocmata tonan Jesu gêmôêc awa kapôêŋ gebe “Êli, Êli lama sabatani,” tanam ôkwi gebe “Aêncoc Anôtô, aêncoc Anôtô, amboac ondoc gôwi aê sinj.”

35 Ma lau ɻagêdô, taŋ sêkô ɻagala naŋ, sêŋô tec sêšôm gebe “Kec, ej gêmôêc Elia.”

36 Ma ɻac teŋ kêléti gêja kêsac mêckelep tôŋ kêsêp bu ɻamakic ma jagêsuŋ gêdêŋ ej gênom ma kêsôm gebe “Akôgeŋ ma talic acgom, Elia oc mêmekôc ej su me masi.”

37 Go Jesu gêmôêc awa kapôêŋ ma gêmac êndu.

38 Ma obo balinj, taŋ genkaleŋ lôm dabur naŋ, kêkac tau gêngic gêja luagêc aŋga ɻaô e jakêsu ɻalabu.

39 Ma kapitai, taŋ kêkô kêkanôŋ Jesunê kakesotau naŋ, kêkô e gêlic Jesu gêmac êndu amboac tonan ma kêsôm gebe “Nac tonec Anôtônê Latu ej biŋjanôgoc.”

40 Lauo ɻagêdô sêkô ec jaêcgeŋ ma sêlic sêwiŋ. Êsêacnêŋ ɻagêdô tonec Maria Magdalanya ma Jakobo sauŋ agêc Joses tenenj Maria ma Salome.

41 Gêdêŋ taŋ Jesu gêmoa Galilaia naŋ, lauo tonan têdaguc ej ma sêjam sakin ej. Ma ɻagêdô taêsam, taŋ sêpi Jerusalem sêwiŋ ej sêja naŋ, sêkô sêwiŋ amboac tonan.

*Sêsuñ Jesu**(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Joaq 19:38-42)*

⁴² Nakêtula ma sêmasaŋ tauŋ gebe ñaeler oc sêlic sabat.

⁴³ Tec kasêga towae teŋ, ñaê Josep anga Arimatia, gêmêŋ, tanj gêôŋ Anôtônê gamêŋ amboac tonan naŋ. En taê kêpa sugeŋ kêsô gêdêŋ Pilata gêja ma keteŋ Jesunê ñawêlêlaŋ.

⁴⁴ Pilata gêňô gebe Jesu gêmac êndu su, tec gê go ma gêmôêc kapitai tau ménjkêtu kênac eŋ gebe “Nac tau gêmac êndu su me.”

⁴⁵ En gêňô kêtu katô anja kapitainê, tec gêwi ñawêlêlaŋ siŋ gêdêŋ Josep.

⁴⁶ Ma Josep gêjam ôli obo kwalam-kwalam teŋ ma jakêkôc eŋ su anja kakesotau ménjkêsaŋ eŋ kêsêp obo tonan ma ketoc eŋ gêc sêô teŋ, tanj sêsap kêsêp poc naŋ, ma kêsabi poc jagêsaŋ sêawa auc.

⁴⁷ Ma Maria anja Magdala agêc Joses têna Maria sêlic gamêŋ, tanj tetoc eŋ gêc naŋ.

16*Jesu gêdi sa**(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Joaq 20:1-10)*

¹ Sabat gêbacnê acgom, go Maria anja Magdala agêc Jakobo têna Maria ma Salome sêjam ôli gêymalu sebe nasêniŋ oso eŋ.

² Tec woke ñabêc ñamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ jasêô lasê sêô, go oc kêpi.

³ Ma sêšôm gêdêŋ tauŋ gebe “Asa ênsambi poc anja seawa su êndêŋ aêac.”

⁴ (Gebe poc tau kapôeŋ.) Sêôc matejanô sa e sêlic poc tau sêsap su.

⁵ Tec sêšôm sêlêlôm sêja e sêl ic ñac matac teŋ to ñakwê sêpsêp balin gêngôŋ kêsi anôja ma selendec.

⁶ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Alendec atom. Amac asôm Jesu Nasaretña, tanj sêjac eŋ kêpi kakesotau naŋ. En gêdi sa su, gêmoa tonec atom. Alic, mala tan tetoc eŋ gêc naŋ tonec.

⁷ Ana ma asôm ñawae êndêŋ ênê ñacseŋomi to Petere geje En oc êmuŋ amac êna Galilaia, oc alic eŋ anja ônê êtôm biŋ, tanj kêsôm gêdêŋ amac naŋ.”

⁸ Tec lauo tau sêsa anja sêô sêc sêja gebe têtênenêp e katun gêjaŋa. Ma sêšôm biŋ teŋ gêdêŋ lasi teŋ atom gebe têtêc tauŋ.

*Jesu yeoc tau lasê gêdêŋ Maria Magdalanya**(Mat 28:9-10; Joaq 20:11-18)*

⁹ Jesu gêdi sa gêdêŋ woke ñabêc ñamataŋa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ su acgom, go geoc tau lasê gêdêŋ Maria anja Magdala, tanj kêtinj ñalau sec 7 anja ênê sêsa sêja naŋ, kêtu ñamata.

¹⁰ Awê tau gêja ma kêsôm ñawae gêdêŋ nê lau, tanj sêmoa sêwinj eŋ naŋ. Èsêac sêmoa tonêŋ ñalêlôm ñawapacgeŋ ma têtaŋ.

¹¹ Èsêac sêňô gebe Jesu gêmoa mata jali ma awê tau gêlic eŋ, mago sêkêŋ gêwiŋ atom.

*Jesu geoc tau lasê gêdêŋ ñacseŋomi luagêc**(Luk 24:13-35)*

¹² Tonan su acgom, go Jesu geoc tau lasê gêjam ñac teŋ lanjô gêdêŋ èsêagêc ñac luagêc, tanj sêselêŋ sêmoa gamêŋ ñasawa teŋ.

¹³ Naclagêc tonan sêja sêšôm ñawae gêdêŋ lau ñagêdô, mago sêkêŋ gêwin èsêagêc atom amboac tonanjen.

Jesu geoc tau lasê gêdêj nê aposolo

(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Joaŋ 20:19-23)

¹⁴ Kêtu ɻamu eŋ geoc tau lasê gêdêj lau 11 gêdêj tan seŋ gêŋ sêŋgôŋ tebo, ma kêsôm êsêac kêtu sêkêj gêwiŋ atom to kêtu nêŋ ɻalêlôm ɻadaniŋa, gebe êsêac sêkêj gêwiŋ lau, tan sêlic eŋ gêdi sa ɻanô naŋ, nêŋ biŋ atom.

¹⁵ Ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Atôm nom ɻagamêŋ samob ana ma anam mêtê ɻawae ɻajam êndêj ɻamalac pebeŋ.

¹⁶ Lau tan sêkêj gêwiŋ ma sêliŋ saŋgu naŋ, Anôtô oc ênam êsêac kêsi. Ma êsêac, tan sêkêj gêwiŋ atom naŋ, oc sênaŋja.

¹⁷ Gêŋtalô tonec oc êwiŋ lau-sêkêj-gêwiŋwaga gebe têtiŋ ɻalau sec su sênam aê laŋôc to sêšôm biŋ ɻa aweŋ wakuc,

¹⁸ lemenj sêkôc moac sa ma embe sêňôm gêŋ ɻamalic teŋ, oc êmalic êsêac atom, sêu lemenj ênsac lau gêmac ma oc ɻajam êsa.”

Jesu kêpi undambê gêja

(Luk 24:50-53; Apos 1:4-11)

¹⁹ Apômtau Jesu kêsôm biŋ gêdêj êsêac su acgom, go Anôtô kêsunj eŋ sa kêpi undambê jagêŋgôŋ ênê anôŋa.

²⁰ Ma ɻacseŋomi tauŋ têtôm gamê samob sêja ma sêjam mêtê kêtôm gamêŋgeŋ ma Apômtau gêjam kôm gêwiŋ êsêac to kêpuc nê biŋ tôŋ ɻa gêŋtalô, tan gêgôm naŋ.

Nawae Najam kêtôm LUKA KETO

Nawae Najam kêtôm Luka Keto nec gêwa Jesu sa gebe Israelnêj Kêsiwaga, taŋ Anôtô geoc eŋ lasê gêdêŋ êsêac naŋ, ma lau nomja samob tapaôngeŋ nêŋ Kêsiwaga tau eŋ gêwiŋ amboac tonanđen. Luka taugeŋ keto gebe Apômtaunê Njalau Dabuŋ kékalem Jesu gebe “êsôm Nawae Najam lasê êndêŋ lau ŋalêlôm sawa” (4:18). Nawae Najam tau tec gêjac lau sêŋgôŋ jageo to sêôc ŋawapac tokain-tokain naŋ ŋawae. Aêac tatap ŋalô têntac wapiŋa sa anga Lukan gêjam môkêlatu ŋamataŋa luagêc, taŋ kêsôm Jesu gêmêŋ nom nec ŋaboaŋ lasê naŋ auc, go anga môkêlatu ŋamuŋa, taŋ keto Jesu kêpi undambê gêja ŋamiŋ naŋ, amboac tonanđen.

Anga ŋasêbu 2 to 6ŋa (alic ŋadênaŋ sêpuc gêc ŋalabuŋa) aêac tatap biŋ to miŋ ŋagêdô taêsam sa, naŋ Luka taugeŋ keto gêc Nawae Najam tonec, amboac anjela sêjam wê lambinŋa ma gejobwaga bôcŋa dêdêŋ ŋapalê Jesu sêja Betlehem naŋ, to ŋapalê Jesu gêy-gôŋ lôm dabuŋ, go bingôlinj Nac Samaritiŋa taê walô ŋac gêbac ma Latu Gêjaŋa to ŋagêdô gêwiŋ. Biŋ taŋ Nawae Najam tonec kêwaka sa gêc awêgen naŋ, ŋagêdô tonec gebe Tateŋ meŋ ŋabiŋ to Njalau Dabuŋ nê biŋ ma Anôtô kêsuc sec ôkwi ŋabiŋ.

Nadênaŋ

1. Gêjac m Nawae Najam tau 1:1-4
2. Joaŋ agêc Jesu nêŋ biŋ ŋapalêgeŋja 1:5-2:52
3. Nackêsgu Joaŋ nê sakiŋ 3:1-20
4. Jesu gêlinj saŋgu ma Sadaj kélétôm eŋ 3:21-4:13
5. Jesunê sakiŋ anga Galilaia 4:14-9:50
6. Gêdi anga Galilaia gêja Jerusalem 9:51-19:27
7. Jesunê woke ŋamuŋa anga Jerusalem ma malac, taŋ gêc malac tau ŋagala naŋ 19:28-23:56
8. Apômtau gêdi sa to jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 24:1-53

Biŋ tau ŋam

¹ Lau taêsam sêsaâ gebe sênaç miŋ biŋ, taŋ kêsa gêdêŋ aêacnêŋ têm naŋ, sêpuc gêdôgeŋ.

² Êsêac teto miŋ kêtôm lau, taŋ mateŋjanô sêlic gêdêŋ taŋ gêjac m tau ma sêjam sakiŋ mêtê tau naŋ, sêjac tulu gêdêŋ aêac.

³ O ŋac towae Teopili tau, aê tec galic ŋajam amboac tonanđen, tec kakip biŋ tau sa kagêluc tomalagen ma kato kadênaŋgeŋ gêdêŋ aôm,

⁴ gebe ɔjala biŋ, taŋ têdôŋ gêdêŋ aôm naŋ, gebe biŋjanôgeŋ.

Nackêsgu Joaŋ nê puc têna êkôc eŋja

⁵ Gêdêŋ kiŋ Judaianja Herodo nê têm naŋ dabuŋwaga teŋ gêmoa, ŋaê Sakaria. En gêjam sakiŋ gêwiŋ dabuŋwaga Abia nê toŋ. En gêjam awê anga Aronnê wakuc nêŋ, ŋaê Elisabet.

⁶ Anôtô gêlic êsêagêc lulu gêdêŋgeŋ, gebe sêsa nêŋ lêŋ sejop Apômtaunê biŋsu to ŋagôlinj samob ŋabiŋ masigeŋ sêmoa.

⁷ Agêcnêŋ gôlôac masi, gebe Elisabet eŋ awê kapoac, ma agêc nê akweŋ têtu lauo ŋanô to ŋac.

⁸ Ma gêdêŋ taŋ Sakarianê toŋ nêŋ têm sênam sakiŋna naŋ, en gêjam nê kôm dabuŋwagaŋa gêmoa Anôtônê laŋônêmja.

⁹ Ma sêpuc kapoac kêtôm dabuŋwaganêj mêtê e jakêşêp ej gebe êsô Apômtaunê lôm dabuŋ naêkêj da jadauŋja.

¹⁰ Ma gêdêj noc sêkêj da jadauŋja naŋ, lau samucgeŋ teteŋ mec semoa dêmôeŋja.

¹¹ Ma Apômtaunê aŋela teŋ geoc tau lasê geden ej kékô kêsi altar jadauŋja ɳaanôŋja.

¹² Sakaria gelic e kélênsôŋ ej ma kêtakê ɳanô.

¹³ Tec aŋela kêsôm gêdêj ej gebe “Sakaria, ôtêc taôm atom, gebe Anôtô gêjô nêm mecgac. Aômnêm awê Elisabet oc êkôc latôm teŋ ma ôê ênê ɳaê gebe Joan.

¹⁴ Âom oc ôtu samuc ma ômoa totêmtac ɳajamgeŋ ma lau taêsam têtu samuc êndêj bêc têna êkôc eŋja amboac tonangeŋ.

¹⁵ Ej êtu ɳac towae êkô Apômtau laŋônêm ma ênôm wain to bu ɳaclai atom. Ej ênêc têna têtaclêlômgeŋ ma ɳalau Dabuŋ ênam ej auc kwanaŋgeŋ,

¹⁶ gebe ej ênam Israelnêj gôlôac taêsam ôkwi dêndêj Apômtau, nêj Anôtô, sêmu sêna.

¹⁷ Nac tau tonan Elianê ɳalau to ɳaclai êpi ej ma êsêlêj êmuŋ Apômtau, gebe ênam tamenjinêj ɳalêlôm ôkwi êndêj latuŋi ma lau tanenjêc dêndêj lau, tanj sêsap biŋgêdêj tôŋ naŋ, oc êmansaŋ lau sênaç dabiŋ nêj ɳalêlôm ɳapep êtu Apômtauŋa.”

¹⁸ Go Sakaria kêsôm gêdêj aŋela gebe “Aê jajala biŋ tonanj êndêj asagen, aêagêc ɳoc awê atu lauo ɳanô to ɳac su nec.”

¹⁹ Tec aŋela gêjô ej awa gebe “Aê Gabriel tec kakô Anôtô laŋônêm, ma ej kêsakiŋ aê gebe jasôm biŋ êndêj aôm ma jakêj ɳawae ɳajam tonec êndêj aôm.

²⁰ Mago aôm kôkêj gêwiŋ aêjoc biŋ, tanj oc ɳanô êsa êndêj ɳanoc tau naŋ atom. Amboac tonanj oc awammê êsa, ôsôm biŋ naeo ômoa e êndêj bêc, tanj biŋ tau êtu anô su acgom.”

²¹ Lau sêôŋ Sakaria elêmê ma sênaç mateŋ ej gebe gêmoa lôm dabuŋ e ɳêŋgeŋ su nec.

²² Go kêsa gêmêj ma gebe êsôm biŋ êndêj êsêac e gêgôm jageo. Tec êsêacnêj kauc kêsa gebe ej oc gêlic gêj ɳakatu teŋ anja lôm dabungac. Amboac tonanj ej gêjam dôŋdôŋ biŋgêj gêdêj êsêac ma gêjam tau tôŋ kékô.

²³ Gêmoa e nê bêc sakinja gêbacnê ma gêc gêmu gêja nê andu kêtiam.

²⁴ Têm ɳagêdô gêbacnê, go Elisabet kékêkam ɳapalê ma kêsiŋ tau gêmoa ajônj lemenj teŋ, ma kêsôm gebe

²⁵ “Gêj tonanj Apômtau gêgôm gêdêj aê, gêdêj têm taê gêjam aêja ej kékac majoc su anja launêj.”

Jesunê puc têna êkôc eŋja

²⁶ Elisabet kékêkam ɳapalê ɳajajôj kêtû 6, go Anôtô kêsakiŋ aŋela Gabriel gêja malac Galilaiaŋa teŋ, ɳaê Nasaret,

²⁷ gêdêj awêtakij teŋ, tanj sê ej gêdêj ɳac teŋ, ɳaê Josep, kwanaŋgeŋ gebe agêc sênam tauŋ. Nac tau anja Dawidnê gôlôac. Ma awê tau nê ɳaê Maria.

²⁸ Aŋela kêsôm gêdêj ej gêja ma kêsôm gebe “O gabêjamo, biŋmalô êndêj aôm, Apômtau gêwiŋ aômgoc.”

²⁹ Maria gêjô biŋ tonanj e kélênsôŋ ej ɳanô ma taê gêjam gebe “Awa gêjac aê amboac tonec kêtû asagenja.”

³⁰ Tec anjela kêsôm gêdêj eŋ gebe “Maria, ôtêc taôm atom, gebe Anôtô gêlic aôm gêjac mataanô ɻajam.

³¹ Ôlic acgom, aôm oc ôkêkam ɻapalê e ôkôc latôm ten ma ôê ênê ɻaâ Jesu.

³² ɻac tau tonaj oc êtu ɻac towae ma sêsam eŋ gebe Lôlôc ɻatau nê Latu. Apômtau Anôtô oc êkêj eŋ êngôj aba Dawid nê lêpôj,

³³ gebe eŋ oc êtu kinj ma ênam gôliŋ Jakobnê gôlôac enden tônjgej. Ma ênê gamêj kinjja ɻatêku masi.”

³⁴ Ma Maria kêsôm gêdêj anjela gebe “Biŋ tau ɻanô êsa amboac ondoc, gebe aêjoc akweŋ masi.”

³⁵ Tec anjela gêjô eŋ awa gebe “Nalau Dabuŋ mêmêpi aôm ma Lôlôc ɻatau nê ɻaclai mêmênam ajuŋ aôm. Amboac tonaj ɻapalê, tanj aôm ôkôc naŋ, sêsam eŋ gebe dabuŋ, eŋ Anôtônê Latu.

³⁶ Gôlicgac me, nêm tawaŋo Elisabet, tanj kêtû awêanôgac ma sêsam eŋ gebe awê kapoac naŋ, tec kékêkam ɻapalê gêmoa e galoc ɻaaŋôj kêtû 6gac,

³⁷ gebe Anôtô eŋ ɻaclai, eŋ kêtôm gêj samobnya.”

³⁸ Ma Maria kêsôm gebe “Amboac tonaj, Apômtaunê sakijwagao aê, ma biŋ, tanj kôsôm naŋ, oc êtu tôj êpi aê.” Go anjela gêwi eŋ siŋ ma gêc gêja.

Maria kêtû ɻaclej gêdêj Elisabet

³⁹ Gêdêj ɻasawa tonaj Maria gêdi kêsaic tau e jakêpi Judanêj gamêj lôcja jagêô lasê malac tenj,

⁴⁰ ma kêsô Sakarianê andu gêja e awa gêjac Elisabet.

⁴¹ Elisabet gêjô Maria awa gêjac eŋ, tec ɻapalê gêboaj anja têna têtaclêlôm. Ma ɻalau Dêbuŋ gêjam Elisabet auc

⁴² e awa gêôc eŋ ɻa awa kapôenj ma kêsôm gebe “Anôtô gêjam mec aôm kéléléc lauo ɻagêdô su ma gêjam mec ɻanô têmtaclêlômja gêwiŋ.

⁴³ Aê amboac ondoc, tec aêjoc Apômtau têna gêdêj aê gêmêj nec.

⁴⁴ Gôlicgac me, awam gêjac aê kêsô tanjocsuŋ e ɻapalê kêtû samuc tec gêboaj anja têtaclêlôm.

⁴⁵ Aê aoc gêôc awê, tanj kékêj gêwiŋ gebe biŋ, tanj Apômtau kêsôm gêdêj eŋ naŋ, oc êtu tôj.”

Marianê wê lambiŋja

⁴⁶ Go Maria kêsôm gebe

“Aêjoc ɻalêlôm gêôc Apômtau sa

⁴⁷ ma katuc kêtû samuc ɻoc kêsiwaga Anôtô,

⁴⁸ gebe gewec gêdêj nê sakijwagao ɻaôma aê, tec galoc gôlôac togôlôac samob oc awenj êôc aê.

⁴⁹ Gebe eŋ ɻaclai ɻatau gêgôm gêjsêga kêtû aêna, ênê ɻaâ dabuŋ.

⁵⁰ Eŋ taê walô gôlôac togôlôac, tanj têtêc eŋ naŋ.

⁵¹ Ènê lêma gêgôm gêj ɻaclai

ma kêta lau, tanj nêŋ ɻalêlôm sêkianj tauŋ sa naŋ, salinj-salinj sêja.

⁵² Eŋ kêtij gôlinjwaga ɻajaŋa anja nêŋ lêpôj su ma ketoc lau ɻaôma sa.

⁵³ Lau tanj mo gêjô êsêac naŋ, tec kékêj gêj ɻajam gêjam êsêac aucgej ma kêtij lau tolêlôm su tolemeŋ sawagej.

⁵⁴ Eŋ gêjam nê sakijwaga Israel sa taê gêjam nê moasiŋ

⁵⁵ kêtôm biŋ, tanj gêjac mata gêdêj aêac tameŋi Abraham to nê wakuc naŋ, ma ênêc enden tônjgej.”

⁵⁶ Maria gêmoa gêwiŋ Elisabet amboac ajôj têlêac, go gêmu gêja nê gamêj kêtiam.

Joan têna kêtôc eŋ

57 Têm Elisabet êkôc ɳapalêŋa kêdabinj, tec kêtôc ɳapalê ɳac teŋ.

58 Ma ênê lau, taŋ nêŋ sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ, to nêŋ tawaŋ sêŋô Apômtau gêgôm nê taê walô ɳanô kêsa kêpi eŋ ɳawae ma têntac ɳajam kêsa sêwîŋ eŋ.

59 Nabêc kêtû 8 ma sêkac sa sêja sebe sêsa ɳapalê tau ma sê tama Sakaria nê ɳaê épi eŋ.

60 Mago têna kêsôm gebe “Masi, taê ênê ɳaê gebe Joan.”

61 Tec êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nêm lau teŋ sêmoa ondoc, taŋ nêŋ ɳaê amboac tonar.”

62 Ma sêjac kajo tama gebe mêttau êsôm acgom.

63 Tec eŋ gêjam dôŋdôŋ gebe sêkêŋ tapele sauŋ teŋ êndêŋ eŋ ma keto gebe “Ênê ɳaê Joan.” Ma samob sê taêŋ.

64 Ma sep tagen awasunj to imbêla kêtû golon ma kêsôm binj lasê to kêlanem Anôtô.

65 Ma nêŋ lau samob, taŋ nêŋ sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ, têtêc tauŋ. Ma lau samob sêjam binj tau kêtû binjalôm e gêjam lau, taŋ sêŋgôŋ Judaia ɳagamêŋ lôcŋa naŋ, auc samucgeŋ.

66 Êsêac samob, taŋ sêŋô binj tau naŋ, taêŋ gêjam gêc nêŋ ɳalêlômgenj gebe “Napalê tonec amboac ondoc.” Êsêac sêlic gebe Apômtau lêma gêwir eŋ.

Sakaria geoc bill lasê

67 Ma ɳalau Dabuŋ gêjam tama Sakaria auc e geoc binj lasê ma kêsôm gebe

68 “Aê jalambin Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, gebe kêtû ɳacleŋ mêtŋêjam nê lau kêsi.

69 Eŋ kêkêŋ kêsiwaga tonaclai tec mêtŋêsa anga nê sakiŋwaga Dawid nê gôlôac,

70 kêtôm eŋ tau kêsôm kêsa nê propete dabuŋ gêmuŋja awenſuŋ gebe

71 ênam aêac kêsi anga naŋ ɳacio to anga lau samob, taŋ sêkêŋ kisa aêac naŋ lemenj.

72 Eŋ taê walô aêac tameŋi to taê gêjam nê poac dabuŋ.

73 Eŋ gêjac mata binj to kêtôc lêma gêdêŋ tameŋi Abraham gebe

74 ênam aêac kêsi anga naŋ ɳacio lemenj ma êkêŋ aêac tanam sakiŋ eŋ tatêc tauŋ atom.

75 Tatû lau dabuŋ to gêdêŋ tamoa en laŋônêmja êtôm aêacnêŋ têm samob.

76 Ma aôm ɳapalênenec, lau oc sêsam aôm gebe Lôlôc ɳatau nê propete.

Aôm oc ômuŋ Apômtau gebe ômansaŋ ênê intêna.

77 Aôm oc ôkêŋ ênê lau sêjala moasinj, taŋ ɳam kêsêp kêsuc nêŋ sec ôkwiŋa.

78 Aêacnêŋ Anôtô taê walô aêac ɳanô tec êkêŋ ɳawê mêtŋêsa anga lôlôc gebe êtu ɳacleŋ aêac

79 ma êpô ûsêac, taŋ sêŋgôŋ gêsuŋbôm to gêmacanô ɳakanuc naŋ, to êwê aêac enjkainj katôgeŋ tasa lêŋ biŋmalôŋa.”

80 Napalê tau kêtû kapôeŋ ma nê kauc taê gêjam binj ɳapep, go jagêmoa gamêŋ sawa e gêdêŋ bêc, taŋ kêtôc tau gêdêŋ lau Israel naŋ.

¹ Gêdêj̄ ɻasawa tonaj̄ kaisara Augustu kêjatu biŋ teŋ gebe teto lau samob, tan sêŋgôŋ nom samucgeŋ naŋ, nêŋ ɻa  sa.

² Kôm tau tonaj̄ sêjac m gêdêŋ gôlinjwaga Suriaŋa Kuren gêŋgôŋ,

³ ma lau samob dêdi sêja nêŋ malacmôkê gêdêŋ-gêdêŋgeŋ gebe teto  s ac.

⁴ Tec Josep anga malac Galilaiaŋa Nasaret k pi Judaia g ja Dawidn  malac, ɻa  Betlehem, gebe en anga Dawidn  g l ac tauŋ n r.

⁵ En gebe teto  s ag c n  aw  Maria, tan s   s ag c d d n  tauŋ naŋ, ma aw  tau k k kam ɻapal  g moa.

⁶ Ag c jas ng  tonaj̄ e t m Maria  k c ɻapal ja k dabin.

⁷ Tec k k c latu ɻam c, naŋ k kwa en ɻa obo auc ma ketoc en g c b cn y sac teŋ, gebe n ŋ gam j  ɻasawa teŋ g c andu ɻacle ja atom.

Gejobwaga to ajela

⁸ Ma gam j  tonaj̄ ɻagejobwaga s moa jasejop n ŋ domba g d n  g b c s moa oba.

⁹ Tec Ap mtaun  anjela teŋ g o las  g d n   s ac e Ap mtaun  ɻawasi k p   s ac g jam aucgeŋ ma n ŋ ɻal l m ɻatutuc ɻan .

¹⁰ Tec anjela k s m g d n   s ac gebe “At c ta m atom, alicgac me, a  ja m ɻawae ɻajam atu samucna ŋ teŋ  nd n  amac, ɻawae tau oc  tu tapa  nam lau samucgeŋ auc.

¹¹ Galoc tonec amacn m k siwaga Ap mtau Kilisi k tu ɻamalac anja Dawidn  malac.

¹² Amac ajala en  nd n  ɻabelo tonec gebe At p ɻapal  dedec teŋ sa, tan s kw  en ɻa obo auc ma s k y en g c b cn y sac.”

¹³ Ma sep tagen lau siŋ undamb ja ta sam m ns wiŋ anjela tau ma sêlanem An t  gebe

¹⁴ “An t n  wae  sa anja l l c ma biŋmal   n c nom, tan An t  g lic lau tau ɻajam.”

¹⁵ Anjela têtaiŋ tauŋ su anja  s acn n  s mu s ja undamb  acgom, go gejobwaga s s m g d n  tauŋ gebe “Aj c, tawac Betlehem ma talic biŋ, tan m jk sa ma Ap mtau k k n  ɻawae g d n  a ac naŋ acgom.”

¹⁶ Ma ac s saic tauŋgeŋ s ja e t tap Maria ag c Josep sa ma s lic ɻapal  dedec tau g c sac.

¹⁷ S lic su ma t d n  biŋ, tan anjela k s m k pi ɻapal  tau naŋ, g d n   s ac.

¹⁸ Ma lau samob, tan s n  biŋ naŋ gejobwaga s jac miŋ naŋ, s  ta ŋ ɻan .

¹⁹ Ma Maria kêmasan biŋ samob tonaj̄ ɻai ɻapep ma ta  g jam g c n  ɻal l m.

²⁰ Gejobwaga s mu s ja ma aweŋ g c An t  to sêlanem en k tu biŋ samob, tan s n  to s lic k t m anjela k s m g d n   s ac naŋja.

S  Jesun  ɻa 

²¹ B c k tu 8, go s sa ɻapal  tau ma s   n  ɻa , tan anjela k sam g d n  en g c t nacl l m atomgeŋ naŋ, gebe Jesu.

T t c ɻapal  tau anja l m dabuŋ

²² T m s mbuŋ ɻatêmui sunja g bacn  k t m Mosen  biŋsu, go Maria ag c Josep s k c ɻapal  s pi Jerusalem s ja sebe s nsuŋ en  nd n  Ap mtau.

²³ Ac s g m k tom biŋ, tan teto g c Ap mtaun  biŋsu gebe “Nam c samob, tan tenenji s k c naŋ, s nam dabuŋ  s ac ɻapep, gebe t tu Ap mtaun  g y.”

24 Ma agêc sêkêj da kêtôm biŋ, taŋ sêôm gêc Apômtaunê biŋsu gebe "Mongôm luagêc me balôsi ŋajatu luagêc."

25 Gêdêj tonan jac teŋ, nê ŋaê Simeon, gêmoa Jerusalem. Jac tau eŋ ŋac gêdêj to ôli andan Anôtô ma gêôj Israelnêj biŋmalô ŋam gêmoa ma ɍalau Dabuŋ gêjam eŋ auc.

26 ɍalau Dabuŋ tau gêwa sa gêdêj eŋ gebe êmac êndu atom e êlic Apômtaunê Kilisi acgom.

27 Tec ɍalau Dabuŋ gêôc eŋ kêsô lôm dabuŋ gêja. Ma gêdêj taŋ têna agêc tama sêkôc ŋapalê Jesu sêôs séja sebe nasêngôm gêj êtôm biŋsu ŋajatu naŋ,

28 tec Simeon kêsip eŋ sa ma kêlanem Anôtô gebe

29 "Apômtau, galoc ôkôc nêm ŋacsakîj aê tobiŋmalôgen jawac êtôm nêm biŋ, 30 gebe matocanô galic nêm moasiŋ ŋam,

31 taŋ kômasaŋ gêc awêgeŋ naŋ, gebe lau samob sêlicja.

32 Eŋ oc êtu ja êpô lau samuc to êtu nêm lau Israel nêŋ ŋawasi."

33 Tama agêc têna sê taêj biŋ, taŋ sêôm kêpi ŋapalê naŋ.

34 Go Simeon gêjam mec êsêac ma kêsôm gêdêj têna Maria gebe "Gôlicgac me, ŋapalê tonec oc êngôm Israelnêj lau taêsam sembeŋ to sêndi sa. Lau ŋagêdô oc sêncac eŋ êtu mu, mago ŋagêdô oc sêôm sêôc aucgen.

35 Bin tonan êsa gebe eoc lau taêsam nêŋ ŋalêlôm ŋabiŋ lasê. Ma aôm taôm nêm ŋalêlôm oc epeŋ aôm êtôm kêm kêkô nêm ŋalêlôm."

36 Go Panuel latuo, propeteo teŋ, gêngôj, ŋaê Ana. Awê tonan anga Asernê gôlôalc. Ènê jala taêsam ŋanô. Eŋ gêmoa awêtakiŋgeŋ e gêjam jac sa ma agêc sêmoa sêwiŋ tauŋ jala 7,

37 go kêtû awêtuc gêngôj e nê jala kêtû 84. Mago gêwi lôm dabuŋ siŋ atom, gêjam sakîj Anôtô ma gêjam dabuŋ mo to keteŋ mec kêtôm gêbêc to gelengeŋ.

38 Gêdêj ŋasawa tecenangeŋ eŋ gêô lasê jagêjam dange Anôtô ma gêwa ŋapalê sa gêdêj lau samob, taŋ sêôj têm Anôtô ênam Jerusalem kêsija naŋ.

Sêmu séja Nasaret

39 Sêjac dabij gêj samob kêtôm Apômtaunê biŋsu ŋajatu e gêbacnê acgom, go sêmu séja Galilaia jasêngôj nêŋ malac Nasaret.

40 ɍapalê kêtôp e kêtû kapôeŋ ma mêtê gêjam eŋ auc to Anôtônê moasiŋ kêpi eŋ.

ŋapalê Jesu gêngôj lôm dabuŋ

41 Kêtôm jalagenj Jesu têna agêc tama sêpi Jerusalem sêja sêlic omsêga Pasa.

42 Gêdêj tan ɍapalê Jesu nê jala kêtû 12 naŋ, ac sêmu sêpi sêja kêtôm omsêga ŋamêtê.

43 Pasa gêbacnê, go êsêac sêc sêmu sêja ma ɍapalê Jesu gacgen gêngôj Jerusalem, ma têna agêc tama sêjam kauc.

44 Èsêagêc seboc eŋ oc gêwiŋ nêŋ lau ŋagêdô, tec sêselêj oc samuc teŋ ma sêôm eŋ anga nêŋ tawaŋ to lau ôliŋ andan tauŋja,

45 e têtap eŋ sa atom. Tec sêmu sêja Jerusalem jasêôm eŋ.

46 Sêôm sêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go têtap eŋ sa gêngôj lôm dabuŋ kêsêp lau-mêtêwaga ŋalêlôm gêjô èsêacnêj biŋ ma kêtû kênac-kênac èsêac.

47 Ma samob, taŋ sêŋô êjê biŋ naŋ, sêŋac lemen kêtû ênê kauc to biŋ, taŋ gêjô èsêac aweŋ naŋja.

⁴⁸ Agêc sêlic eŋ e têtakê ma têna kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Latucenec, amboac ondoc, tec gôgôm aêagêc amboac tonan. Ôlic acgom, aêagêc tamam asôm aôm totaêŋ-totaêŋgeŋ tec amoas.”

⁴⁹ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc asôm aê kêtua asagenja. Agêc alic ŋoc ŋjalêlôm kêkac aê gebe jamoa Tamocnê andu nec atom me.”

⁵⁰ Ma binj, tanj eŋ kêsôm gêdêŋ êsêagêc naŋ, agêc sêjala ŋam atom.

⁵¹ Go gêwiŋ êsêagêc ac sêsep Nasaret sêja ma eŋ tanja wamu êsêagêc ŋapep ma têna kêmasaŋ binj samob tonan ŋai grç nê ŋjalêlôm.

⁵² Jesu kêtôp to nê kauc mêtêja kêsa gêwiŋ ma Anôtô to ŋamalac têntac gêwiŋ en.

3

Nackêsgu Joaŋ gêjam mêtê

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Joaŋ 1:19-28)

¹ Kaisara Tiberi gêjam gôlinj lau e ŋajala kêtua 15, Ponti Pilata kêtua gôlinjwaga Judaianja, Herodo kêtua kasêga Gallilaianja, têwa Pilip kêtua kasêga Ituraia to gamêŋ Trakonitiňa, Lusani kêtua kasêga Abilenenja,

² ma Anas agêc Kaiapa têtu dabuŋsêga sêmoa. Gêdêŋ têm tonan Anôtônê binj gêdêŋ Sakaria latu Joaŋ, tanj gêmoa gamêŋ sawa naŋ gêja.

³ Nac tau tonan gêjac laoc gamêŋ Jordanja samob ma gêjam mêtê lau gebe “Anam taôm ôkwi to alin sangu, ma Anôtô êsuc nêm sec ôkwi.”

⁴ Biŋ tonan kêtôm binj, tanj propete Jesaia keto kêsêp nê buku gebe

“Nac teŋ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêŋ sawa gebe

‘Amansaŋ gamêŋ Apômtau esêlê a

to amêtôc ênê intêna êtu solop.

⁵ Sênsuŋ gaboaŋ samob auc to senseŋ lôc to gamêŋ ŋabau êtu tapa

ma sêmêtôc ŋapoalic samob êtu solop

to sêmansaŋ intêna kalonj-kalonj ŋatip êsa.

⁶ Ma ŋamalac samob sêlic Anôtônê lêŋ ênam ŋamalac kêsiŋa.”

⁷ Lau taêsam dêdêŋ eŋ sêja sebe sêlinj ênê sangu. Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Moac ŋalatu amac, asa gêwa sa gêdêŋ amac gebe awê Anôtônê têntac ŋandaŋ, tanj mêtêsa naŋ sa.

⁸ Anam ŋanô êwa amac sa gebe ajam taôm ôkwiŋa acgom. Ma asôm êndêŋ taôm gebe ‘Abraham kêtua aêac tameŋi,’ nec atom. Aê jasôm êndêŋ amac gebe Anôtô kêtôm gebe êŋu poc tonec ŋai sa têtu Abrahamnê latui.

⁹ Ki ŋamatâ gêdêŋ kawakac tec gêc. Amboac tonan ka samob, tanj sêjam ŋanô ŋajam atom naŋ, oc êsap su ma êmbaliŋ êpi ja êna.”

¹⁰ Ma lau samob sêjam kênac Joaŋ gebe “Aêac oc aŋgôm amboac ondocgen.”

¹¹ Tec eŋ gêjô êsêac aweŋ gebe “Nac teŋ nê ŋakwê luagêc embe ênêc, naŋ êkêŋ teŋ êndêŋ ŋac, tanj nê ŋakwê masi naŋ. Ma ŋac teŋ nê mo embe ênêc, naŋ êngôm amboac tonan.”

¹² Go teloŋ ŋagêdô dêdêŋ eŋ sêja amboac tonan gebe ênsaŋgu êsêac, tec têtu kênac eŋ gebe “Mêtêmôkê, aêac aŋgôm amboac ondocgen.”

¹³ Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Akôc gêj anga launêŋ êlêlêc ŋaoli, tanj sêsakinj amac naŋ su atom.”

¹⁴ Ma sinwaga ŋagêdô têtu kênac eŋ amboac tonan gebe “Ma aêac nec oc aŋgôm amboac ondoc.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aŋgôlinj binj to

alênsu lau e ajanjo êsêacnêj gêj su atom. Njaoli tanj gêjô nêm kôm nañ, akôc ma kêtôm."

¹⁵ Lau samob taêj gêjam biñ jakêsa-jakêsa ma sêjam kênac tauñ gêc nêj ñjalêlômja kêtû Joañja gebe "Moae ej Kilisi tau tonec nec."

¹⁶ Tec Joañ gêjô êsêac awenj ma kêsôm gêdêj êsêac samob gebe "Aê tec kasagu amac ña bu, mago ñac teñ oc êmêj, ej ñaclai kêlêlêc aê su. Aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ñjalêkôr atom. Ñac tonanj tec oc ênsangu amac ña Njalau Dabuñ to ja.

¹⁷ Ej lêma kékam lala sekolonj gênjja gebe êtiñ gêj ñapaôma ma ênac ñanô sa épi nê andu-gêj-ñanôja êna, go ñapaôma êkén épi ja, tanj ésa ñapañ nañ."

¹⁸ Joañ gêjac biñsu lau ña biñ ñagêdô taêsam gêwiñ to gêwa ñawae ñajam sa gêdêj êsêac.

¹⁹ Mago kasêga Herodo, tanj Joañ gêbu ej kêtû têwanê awê Herodia to sec samob, tan Herodo gêgôm nañja,

²⁰ ñac tau kêsalê sec tonec gêsac ñaô gêwiñ gebe kêlai Joañ auc gêngôj andu kapoacwalôja.

Jesu gêlinj sañgu

(Mat 3:13-17; Mar 1:9-11)

²¹ Gêdêj tanj lau samob sêliñ sañgu nañ, Jesu gelinj gêwiñ. Keteñ mec gêmoa ma undambê gêja

²² e ñjalau Dabuñ gêjam balôsi lanô kêsêp mêngêscac ej ñaô, ma awa teñ aña undambê kêsa gebe "Aêjoc Latuc tau aôm, tec têtêc gêwiñ to galic aôm ñajam."

Jesunê ñam

(Mat 1:1-17)

²³ Jesunê jala amboac 30 ma gêjac m nê kôm. Ma lau seboc ej Josep latu, nañ Êli latu,

²⁴ nañ Matat latu, nañ Lewi latu, nañ Melki latu, nañ Janai latu, nañ Josep latu,

²⁵ nañ Matatia latu, nañ Amos latu, nlañ Naum latu, nañ Esli latu, nañ Nagai latu,

²⁶ nañ Mat latu, nañ Matatia latu, nañ Semein latu, nañ Josek latu, nañ Joda latu,

²⁷ nañ Joanan latu, nañ Resa latu, nañ Serubabel latu, nañ Sealtiel latu, nañ Neri latu,

²⁸ nañ Melki latu, nañ Adi latu, nañ Kosam latu, nañ Elmadam latu, nañ Er latu,

²⁹ nañ Josua latu, nañ Elieser latu, nañ Jorim latu, nañ Matat latu, nañ Lewi latu,

³⁰ nañ Simeon latu, nañ Juda latu, nañ Josep latu, nañ Jonam latu, nañ Eliakim latu,

³¹ nañ Melea latu, nañ Mena latu, nañ Matata latu, nañ Natan latu, nañ Dawid latu,

³² nañ Isai latu, nañ Obed latu, nañ Boas latu, nañ Sala latu, nañ Nason latu,

³³ nañ Aminadab latu, nañ Admin latu, nañ Ami latu, nañ Hesron latu, nañ Peres latu, nañ Juda latu,

³⁴ nañ Jakob latu, nañ Isak latu, nañ Abraham latu, nañ Tara latu, nañ Nahor latu,

³⁵ naŋ Serug latu, naŋ Reu latu, naŋ Peleg latu, naŋ Eber latu, naŋ Sela latu,

³⁶ naŋ Kainan latu, naŋ Arpaksad latu, naŋ Sem latu, naŋ Noa latu, naŋ Lamek latu,

³⁷ naŋ Metusala latu, naŋ Enok latu, naŋ Jared latu, naŋ Mahalalel latu, naŋ Kainan latu,

³⁸ naŋ Enos latu, naŋ Set latu, naŋ Adam latu, naŋ Anôtô latu.

4

Sadaŋ kêlêtôm Jesu

(Mat 4:1-11; Mar 1:12-13)

¹ Njalau Dabunj gêjam Jesu auc, go gêmu aŋga Jordan gêja ma Njalau Dêbu n̄ gêwê en̄ gêjac laoc gamêŋ sawageŋ gêmoa,

² e kêtôm bêc 40 ma Sadaŋ kêlêtôm en̄. Jesu gen̄ gêŋ atom e bêc samob tonan̄ gêbacnê, tec mo gêjô en̄.

³ Ma Sadaŋ kêsôm gêdêŋ en̄ gebe “Embe Anôtônê Latu aôm, naŋ ôsôm poc tonec êtu mo.”

⁴ Jesu gêjô en̄ awa gebe “Teto gêc gebe ‘Mo tagen̄ êôc ñamalac tön̄ atom.’”

⁵ Ma gêwê en̄ kêpi jakêtôc gamêŋ nomn̄a samob gêdêŋ en̄ eb tagen̄.

⁶ Ma Sadaŋ kêsôm gêdêŋ en̄ gebe “Aê gabe jakêŋ ñaclai samob tönê tonjawasigeŋ êndêŋ aôm gebe sêkêŋ gêdêŋ aê. Ma aê embe jakêŋ êndêŋ ñac teŋ̄, oc jakêŋ.

⁷ Amboac tonan̄ embe ôpôŋ amduc êndêŋ aê, go gêŋ tau samob êtu aômnêm.”

⁸ Tec Jesu gêjô en̄ awa ma kêsôm gêdêŋ en̄ gebe “Teto gêc gebe ‘Ôpôŋ amduc êndêŋ Apômtau, aômnêm Anôtô, ma ônam sakiŋ en̄ taugen̄.’”

⁹ Go Sadaŋ gêwê Jesu agêc sêpi Jerusalem jaketoc en̄ kékô lôm dabunj ñasalôm ñalami ma kêsôm gêdêŋ en̄ gebe “Aôm embe Anôtônê Latu, go u taôm aŋga tonec ôna,

¹⁰ gebe teto gêc gebe ‘En̄ oc êsakiŋ nê aŋja êtu aômna gebe mén̄sejop aôm

¹¹ to sêsip aôm ña lemenjen̄ gebe ôndinj amkaiŋ êpi poc atom.’”

¹² Tec Jesu gêjô en̄ awa gebe “Biŋ gêc gebe ‘Ônsaê Apômtau, aômnêm Anôtô, atom.’”

¹³ Sadaŋ kêsaê en̄ kêpi biŋ samob tonan̄ e gêbacnê, go gêwi en̄ siŋ gebe êmoa e noc teŋ̄ acgom.

Jesu gêjac m nê kôm aŋga Galilaia

(Mat 4:12-17; Mar 1:11-15)

¹⁴ Go Njalau Dabunj kêkac Jesu gêmu gêja Galilaia, ma nê wae kêsa kêtôm gamêŋ tau ñamadiŋ samob gêja.

¹⁵ En̄ kêdôŋ êsêac aŋga nêŋ lôm e samob sêlambin̄ en̄.

Jesunê lau têtiŋ en̄ aŋga Nasaret

(Mat 13:53-58; Mar 6:1-6)

¹⁶ En̄ gêô lasê Nasaret, naŋ êsêac sêlôm en̄ ñapalêgen̄ e kêtu kapôêŋ aŋga tonan̄. Ma gêdêŋ sabat kêsô lôm gêja amboac gêgôm-gêgôm gêmoa, ma gêdi sa gebe êsam mêtê lasê.

¹⁷ Tec sêkêŋ propete Jesaia nê buku gêdêŋ en̄ ma kêlaiŋ buku tau e kêtap njalô, tan̄ teto gêc naŋ sa gebe

¹⁸ “Apômtaunê Njalau kêpi aê.

En̄ gen̄ oso aê gebe jasôm ñawae ñajam lasê êndêŋ lau ñalêlôm sawa.

En kësakinj aê gebe jasôm lasê êndêj lau, tanj sêngôj kapoacwalô nañ, gebe sêngamboac êsêac su,
ma êndêj matejpec gebe sêlic gamêj êtiam,
to êndêj lau, tanj ñamalac sêgôm êsêac êndu-êndu gebe sêmoa nêj lêtêgen
19 to jasôm Apômtau ênam lau kësi ñajala lasê.”

20 Go Jesu kélunj buku sa jakékêj gêdêj sakinwaga ma gêngôj sic. Ma lau samob, tanj sêngôj lôm nañ, matej gê engej.

21 Ma ej gêôc awa sa ma kësôm gêdêj êsêac gebe “Biñ tanj teto gêc ma tanjemsuñ anô nañ, kétu anô gêdêj ocsalô tonec.”

22 Lau samob sêñô ênê biñ moasinj, tanj kësôm kësa awa nañ, ñajam-ñajam e sê taëj ma sêsmôj gebe “Nac tonec Josep latu atom me.”

23 Tec ej kësôm gêdêj êsêac gebe “Kec, galoc oc abe asôm biñdêm tonec êndêj aê gebe ‘Dokta, ôngôm taôm ôlim ñajam êsamañ. Biñ tanj aêac anô gebe gôgôm anja Kapanau m nañ, ôngôm anja taôm nêm malacmôkê amboac tonaj acgom.’”

24 Go kësôm gebe “Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Propete tenj oc tetoc ej sa ñapep anja ej tau né malacmôkê atom.

25 Ma jasôm teñj tobiñjanôgen êwiñ gebe Gêdêj têm Elia gêmoa nañ, undambê ñajanja gêc e jala têlêac ma ajôj 6 ma tôbôm kapôeñ gêjam gamêj samucenj auc nañ, awêtuc taësam sêmoa Israel.

26 Mago Anôtô kësakinj Elia gêdêj êsêacnêj teñj gêja atom, kësakinj ej gêdêj awêtuc, tanj gêngôj Sarepta Sidonja nañ, taugej gêja.

27 Ma gêdêj tanj propete Elisa gêmoa nañ, kamocbôm gwallêkinj sêmoa Israel. Mago êsêacnêj teñj kétu selec atom, ñac Suriaña Naeman taugej.”

28 Lau samob, tanj sêngôj lôm ma sêñô biñ tau nañ, têntac këbôli auc ñjanô.

29 Tec dêdi ma têtinj ej kësa malacmagê gêja. Malac tau sêkwê gêc lôc. Tec sêwê ej jasêô lasê sêlic tau gebe têtinj ej piñpanj êsêp êna.

30 Mago ej gêsiñ êsêac popoc kësa ñaluñgenj gêc gêja.

Nac tonjalau sec

(Mar 1:21-28)

31 Jesu kësêp malac Galilaianja Kapanaum gêja ma kêdôñ êsêac gêdêj sabat

32 e êsêac têtakê kétu ênê mêtêña, gebe kësôm biñ tonjaclaigenj.

33 Ma ñamalac teñj tonjalau ñatêmuñ gêngôj lôm, nañ gêmôc awa kapôeñ gebe

34 “Op, Jesu Nasaretja, aêacnêj asagej ñagêdô gêdêj tauñ. Aôm gômôeñ gebe onsenj aêac su me. Aê kajala aômgac. Anôtônê ñac dabuñ aômgoc.”

35 Tec Jesu gec biñ ej gebe “Awammê êsa ma ôsa anja ênê ôna.” Ma ñalau sec kêmônañ ñac tau gêmoa e gêu tau kësêp êsêac ñaluñgenj jagêc, go kësa anja ñamalacnê gêja, mago gêgôm ej ôli kétu sec atom.

36 Tec êsêac samob têtakê e sêsmôj gêdêj tauñ gebe “Biñ tonec amboac ondoc. En kêjatu ñalau ñatêmuñ tonjaclaigenj amboac ñatau ma sêc sêsa sêja.”

37 Ma ênê wae kësa kêtôm gamêj tonaj ña-malac samobgenj gêja.

Jesu gêgom lau taësam ôliñ ñajam kësa

(Mat 8:14-17; Mar 1:29-34)

38 Jesu gêdi anja lôm kësa jakêso Simonnê andu. Ma Simon tau lawao gêmac ôli ñawajaô kapôeñ tec gêc, nañ êsêac tetej ej kétu awê tauña.

³⁹ Tec Jesu kêtû gasuc gêja e gêôc gadê ej, go gec biñ ñawajaô ma gêwi ej siñ e gacgeñ gêdi sa mêmgej sakiñ êsêac.

⁴⁰ Oc jakésêp acgom, go lau samob, tañ nêj lau gêmac ñagêdô tokaiñ-tokaiñ sêc nañ, sejon êsêac dêdêñ Jesu sêja. Ma gêu lêma gêsac êsêac gêdêj-gêdêñgej ma gêgôm êsêac ôlin ñajam kêsa.

⁴¹ Ma ñalau sec sêsa aنجa lau taêsam nêj amboac tonaj. Êsêac sêwakic to sêôm gebe “Anôtônê Latu aôm.” Ma Jesu gec biñ êsêac to gêjac jao gebe sêôm biñ atom gebe êsêac sêjala gebe ej Kilisi tau.

*Jesu gêjam mêtê gêmoa Judaia
(Mar 1:35-39)*

⁴² Geleñña lasê, go Jesu gêdi kêsa gamêj sawa teñ gêja. Ma lau sêôm ej e têtap ej sa ma sebe sêngaminj ej gebe êwi êsêac siñ atom.

⁴³ Mago ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Kôm tonec gêjac aê ñawae gebe jasôm ñawae ñajam Anôtônê gamêñña lasê êndêñ malac ñagêdô êwinj, gebe Anôtô kêsakiñ aê kêtû kôm tonajna.”

⁴⁴ Ma ej gêjam mêtê gêmoa lôm Judaiana.

5

*Jesu kêkalem nê ñacseñomi ñamataña
(Mat 4:18-22; Mar 1:16-20)*

¹ Nabêc teñ Jesu kêkô bugêjacton Genesaret ma lau taêsam sêkaton ej sa sebe sêñô Anôtônê mêtê.

² Ma gêlic wañ luagêc sêpoac, mago lau iña sêwi wañ siñ jasêkwasiñ nêj wasanj sêmoa.

³ Tec jaképi wañ luagêc tonaj ñatenj, tañ ñatau Simon nañ, ma keteñ ej gebe êsu wañ su êkêj bau siñ saungeñ. Go gêngôj sic ma kêdôj mêtê gêdêñ lau gêngôj wañ.

⁴ Gêjac mata nê biñ su ma kêsôm gêdêj Simon gebe “Asin asa gêdim ana e au nêm wasanj êsêp gebe alô i.”

⁵ Tec Simon gêjôj ej awa gebe “Mêtêmôkê, gêbêc samuc tonec aêac ajam wasanj e tekweñ gêbac ma atap ñanô teñ sa atom. Mago kêtû aômnêm biñña tec najau wasanj êtiam.”

⁶ Sêu wasanj ma sêkêj i taêsam auc e gebe êngôj wasanj êngic.

⁷ Tec sêjac kajo nêj lau wañ teñ gebe nasênam jañj sêwi ñ êsêac, tec sêja ma sêjac i tulu kêsêp wañ lulu e gebe ênê.

⁸ Simon Petere gêlic e gêu tau jagêc Jesu akainja ma kêsôm gebe “Apômtau, ômoa nêm lêtêgenj, gebe aê ñac sec.”

⁹ Petere to lau samob, tañ sêwinj ej nañ, têtakê kêtû i taêsam, tañ sêlô nañja.

¹⁰ Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joan, tañ sêwê kaiñ kôm sêwinj Simon nañ, têtakê amboac tonajgenj. Go Jesu kês jm gêdêj Simon gebe “Ôtêc taôm atom, galoc oc ôlô ñamatâc amboac tonaj.”

¹¹ Ma êsêac sêsiñ e jasêsô bau, go dedec nêj waba samob gêc ma têdaguc erj.

*Jesu gêgôm ñac tokamocbôm ôli ñajam kêsa
(Mat 8:1-4; Mar 1:40-45)*

¹² Nasawa teñ Jesu gêmoa malac teñ ma ñac teñ kamocbôm gêjam ej auc gêngôj. Enj gêlic Jesu e gêu tau jagêc nom, go keteñ ej gebe “Apômtau, embe têmtac êwinj, go ôñgôm aê jatu selec.”

13 Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac ej ma kêsôm gebe “Aê gabe ôtu selec.” E gacgej ênê kamocbôm gêwi ej siñ.

14 Jesu gêjac jao gebe “Ôsôm biñ tonec êndêj lau ten atom.” Ma kêjatu ej gebe “Naôtôc taôm êndêj dabuñwaga ma ôkêj da êtu kôtu selecñ a êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biñ sa êndêj êsêac.”

15 Tagen Jesunê wae kêtû tapa kôlêlêc, tec lau taêsam sêkac sa sêmey sebe sêñô ênê biñ ma êngôm êsêacnêj gêmac tokaiñ-tokaiñ ñajam êsa.

16 Go ej kêtaiñ tau su kêsa gamêy sawanagej jaketenj meç.

*Jesu gêgôm ñac ñatêkwa kêtû goloñ ôli ñajam kêsa
(Mat 9:1-8; Mar 2:1-12)*

17 Gêdêj bêc tenj Jesu kêdôj mêtê gêmoa, ma Parisai to biñsutau anja malac Galilaia to Judaiaña samob ma anja Jerusalem mëysêngôj. Ma Apômtaunê ñaclai gêjam ej sa gêgôm lau gêmac ñajam kêsa.

18 Ma lau sêbalaj ñac ñatêkwa kêtû goloñ tenj kêsêp mêtê, tec têtu kêka-kêka sebe sejonj ej sêso andu natetoc ej ênêc Jesu lanjônêmja.

19 Mago têtap lêj sejonj ej sêso sênaña sa atom, gebe lau taêsam. Tec sêpi salôm jasêkip salôm sa ma sêlêwañ ej tomêgenj kêsêp ñaluñgenj jagêc Jesu lanjônêm.

20 Jesu gêlic êsêac sêkêj gêwinj, tec kêsôm gebe “Ñac tau, aê kasuc nêm sec ôkwigac.”

21 Ma biñsutau to Parisai sêôc aweñ sa ma têtu kênac gebe “Ñac tonec asa, tec kêsôm biñ alôb-alôb amboac tonec nec. Asa gebe êsuc sec ôkwi, Anôtô taugenj.”

22 Mago Jesu kêjala biñ, tanj êsêac taêj gêjam nañ, ma gêjô êsêac awen gebe “Amboac ondoc tec taêm gêjam biñ amboac tonanj gêc nêm ñalêlômgenj.

23 Biñ ondoc oc tasôm ñagaô. Tasôm tonec gebe ‘Aê kasuc aômnêm sec ôkwi’ nec, me tasôm gebe ‘Ôndi sa ma ôsêlêj.’

24 Ma aê gabe amac ajala gebe Ñamalacnê Latu kêtû ñatau anja nom gebe êsuc sec ôkwi,” go kêsôm gêdêj ñac ñatêkwa kêtû goloñ gebe “Aê jasôm êndêj aôm gebe Ôndi sa. Ôluñ nêm mêtê sa ma ôêc ôna nêm andu.”

25 Ñac tau gêdi sa sep tagenj gêdêj êsêac matejanô sêlic, go kêluñ nê mêtê, tanj ej gêc nañ, sa ma gêc gêja nê andu ma kêlanem Anôtô.

26 Lau samob têtakê ñanô ma sêlambiñ Anôtô tonêj ñalêlôm ñatutucgej ma sêsoñ gebe “Ocsalô tonec aêac alic gêj kaiñ tenj.”

*Jesu kêkalem Lewi
(Mat 9:9-13; Mar 2:13-17)*

27 Jesu gêgôm tonanj su, go kêsa gêja e gêlic telonj tenj, ñaê Lewi, gêngôj telonj maleñ ma kêsôm gêdêj ej gebe “Ôndañguc aê.”

28 Tec ñac tau gedec nê gêj samob gêcja ma gêdi kêdaguc Jesu gêja.

29 Lewi gêgôm moasinj kapôeñ tenj anja nê andu kêtû Jesunja, ma telonj to lau ñagêdô taêsam sej gêj tau sêngôj sêwiñ êsêac.

30 Tec Parisai to nêj biñsutau têtu môsi ma sêsoñ gêdêj ênê ñacseñomi gebe “Amboac ondoc tec amac aeñ to anôm gêj anjôgôj awinj telonj to lau sec nec.”

31 Ma Jesu gêjô êsêac aweñ gebe “Lau ôlinj ñajam sêpô lêna tauñ kêtû doktaña atom, mago lau gêmac tec sêpô lêna.

32 Aê gamêy gabe jakalem lau gêdêj atom, jakalem lau secgej gebe sênam tauñ ôkwi.”

*Bij tanam dabuŋ moŋa**(Mat 9:14-17; Mar 2:18-22)*

³³ Ma êsêac sêṣôm gêdêŋ Jesu gebe “Joaŋnê ɻacseŋomi sêjam dabuŋ mo to teŋen mec elêmê ma Parisainêŋ ɻacseŋomi amboac tonan. Mago aômnêm nec seŋ to sêñôm gêŋ.”

³⁴ Tec Jesu kêṣôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau embe sêniŋ awê ɻamoasiŋ, ma ɻac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiŋ êsêac, oc amac akac êsêac gebe sênam dabuŋ mo me. Masianô.”

³⁵ Mago ɻabêc oc mênjêsa ma sêkôc ɻac-gebe-ênam-awêwaga su aŋga êsêacnêŋ. Êndêŋ bêc tônê, go sênam dabuŋ mo.”

³⁶ Go kêṣôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gêwiŋ gebe “Lau teŋ sêkac obo ɻatali su aŋga ɻakwê wakuc gebe sêsi Ʌpi ɻakwê laŋwa atom. Embe sêŋgôm, go sêkac ɻakwê wakuc êŋgic ma ɻakwê wakuc ɻatali naêtôm ɻakwê laŋwa atom.

³⁷ Ma lau teŋ sêkêŋ wain wakuc êsêp bôc ɻaôlic laŋwa atom. Embe sêŋgôm, oc wain wakuc êôc ɻaôlic êpoa e êtaiŋ ma ɻaôlic tau êtu sec.

³⁸ Takêŋ wain wakuc êsêp ɻaôlic wakuc ênamaraŋ.

³⁹ Ma lau, taŋ sêñôm wain laŋwa su naŋ, sebe sêñôm wain wakuc atom. Êsêac sêṣôm gebe ‘Wain laŋwa ɻajam kêlêlêc.’ ”

6*Nacseŋomi sesolop polom gêdêŋ sabat**(Mat 12:1-8; Mar 2:23-28)*

¹ Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêṣêlêŋ gêmoa kôm polom ɻaŋa kêlêlôm, ma nê ɻacseŋomi sesolop polom ɻanô mênjêlêsa popoc ma seŋ.

² Tec Parisainêŋ ɻagêdô sêṣôm gebe “Amboac ondoc amac agôm gêŋ, taŋ biŋsu gêjac jao gebe daŋgôm êndêŋ sabat atom naŋ.”

³ Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Amac asam biŋ, taŋ Dawid gêgôm gêdêŋ mo gêjô enj tau to êsêac, taŋ sêwiŋ enj naŋ, atom me.

⁴ Enj kêṣô Anôtônen andu gêja ma kêkôc polom, taŋ sêkêŋ gêdêŋ Anôtô kêtû da naŋ, mêngeŋ to kêkêŋ gêdêŋ êsêac, taŋ sêwiŋ enj naŋ, seŋ amboac tonan. Mago polom tau biŋsu gêjac jao gebe lau teŋ sêniŋ atom, dabuŋwaga tau ɻengeŋ.”

⁵ Tec Jesu kêṣôm gêdêŋ êsêac gebe “Namalacnê Latu kêtû sabat ɻatau êwiŋ.”

*Nac lêma kêtû goloŋ ɻajam kêsa**(Mat 12:9-14; Mar 3:1-6)*

⁶ Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêṣô lôm gêja ma kêdôŋ êsêac. Ma ɻac teŋ gêngôŋ tonan, taŋ lêma anôŋa kêtû goloŋ.

⁷ Ma biŋsutau to Parisai dêdib Jesu gebe moae êŋgôm ɻac tau ôli ɻajam êsa êndêŋ sabat, sebe têtap lêŋ sêŋgôliŋ biŋ Ʌpi ejna sa.

⁸ Mago Jesu kêjala êsêac taêŋ gêjam biŋ tonan tec kêṣôm gêdêŋ ɻac lêma kêtû goloŋ gebe “Ôndi sa ôkô ɻaluŋ.” Ma ɻac tau gêdi sa kêkô.

⁹ Ma Jesu kêṣôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê jatu kênc acgom, oc tatôm gebe tamoasiŋ lau me daŋgôm êsêac sec êndêŋ sabat. Tanam katuŋ kêsi me tajain.”

¹⁰ Go mata gê êsêac gelom-gelom ma kêṣôm gêdêŋ ɻac tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Nac tau kêmêtôc lêma e ɻajam kêtiam.

11 Tec êsêac têntac ɻandaŋ gêôc nêŋ ɻalêlôm auc ma sêôm ɻabiŋ sêwîŋ tauŋ gebe sêŋgôm Jesu amboac ondoc.

Jesu kêjaliŋ nê aposolo 12 sa

(Mat 10:1-4; Mar 3:13-19)

12 Gêdêŋ ɻasawa tonan Jesu kêpi lôc gêja gebe eteŋ me. Tec gêbêc samuc tonan keteŋ mec gêdêŋ Anôtô ɻapaŋ

13 e geleŋŋa lasê, go gêmôc nê ɻacseŋomi mêmêkêjaliŋ 12 sa aŋga êsêacnêŋ ma kêsam êsêac gebe "Aposolo."

14 Simon tan gê en gebe Petere gêwiŋ naŋ, agêc lasi Andrea, ma Jakobo agêc Joan, Pilip agêc Batolomai,

15 Matai agêc Tom, Alpainê latu Jakobo ma Simon, tan sêsam en gebe Seloto naŋ,

16 Jakobonê latu Juda, go Juda Isariot, tan geoc en lasê naŋ.

Jesu gêjam sakiŋ lau taêsam

(Mat 4:23-25)

17 Jesu gêwiŋ êsêac sêôpê aŋga lôc sêmêŋ e sêsa ɻaden teŋ, go nê ɻacseŋomi pom kapôeŋ teŋ ma lau ɻagêdô taêsam aŋga malac Judaianja samob ma aŋga Jerusalem to aŋga gamêŋ gwêcŋa Turu to Sidonja sêwîŋ.

18 Lau tonan ɻai samob sêja sebe sêjô ênê biŋ ma sebe en êngôm êsêacnêŋ gêmac tokain-tokain ɻajam êsa. Ma gêgôm êsêac, tan ɻalau ɻatêmu kêlêsu êsêac naŋ, ɻajam kêsa amboac tonan.

19 ɻaclai kêsa aŋga ênê, tec gêgôm samob ôliŋ ɻajam kêsa, amboac tonan lau pebenj sêgôm mocsac gebe sêmoasac en.

Biŋ moasiŋ to biŋ ojaenja

(Mat 5:1-12)

20 Jesu kêsa laŋôanô sa gêdêŋ nê ɻacseŋomi ma kêsmô gebe "Aê aoc êôc amac lau ɻalêlôm sawa, gebe Anôtônê gamêŋ kêtu amacnêm.

21 Aê aoc êôc amac, tan mo gêjô amac galoc naŋ, gebe oc anij gêŋ e êôc amac tôŋ.

Aê aoc êôc amac, tan galoc atan naŋ, gebe oc aômac.

22 "Aê aoc êôc amac embe ɻamatâc têntac endec amac to sêmasuc ma sêmbu amac to sêôm gebe amac lau sec êtu ɻamatâcnê Latunja.

23 Têmtac ɻajam êsa êndêŋ bêc ônê toôlim êpigeŋ gebe amacnêŋ ɻagêjô ɻajam kapôeŋ gêc undambê. Êsêacnêŋ lau ɻanô sêgôm gêŋ tonan gêdêŋ propete amboac tonanget.

24 "Ojae amac lau tolêlôm, gebe nêm moasiŋ tec akôc kwanaŋgen.

25 Ojae amac, tan galoc têmtac kêkôc naŋ, gebe mo oc êjô amac.

Ojae amac, tan galoc aômac naŋ, gebe almac oc têmtac ɻawapac to atan.

26 "Ojae amac, embe lau samob aweŋ aôc amac naŋ, gebe êsêacnêŋ lau ɻanô sêgôm gêŋ tonan gêdêŋ propete dansaŋ kêtôm tonanget.

Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo

(Mat 5:38-48; 7:12)

27 "Mago aê jasôm êndêŋ amac, tec aŋô aêŋoc biŋ amoá nec, gebe Têmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo to amoasiŋ êsêac, tan têntac gedec amac naŋ.

28 Anam mec êsêac, tan sêpuc boa amac, to ateŋ mec êtu lau, tan sêsam amac naŋna.

29 ɻac, tan êtap aôm alimanô ɻamakeŋ naŋ, ôkêŋ ɻamakeŋ êndêŋ en êwiŋ, ma ɻac tanj êjanjo nêm ɻakwê su naŋ, ôngamin obo êndêŋ en atom.

³⁰ Samob taŋ teteŋ gēŋ êndēŋ aōm naŋ ôkēŋ, ma êsēac, taŋ sēkōc nêm gēŋ su naŋ, oteŋ êēac gebe sêkēŋ êm u êmēŋ êtiam atom.

³¹ Gēŋ taŋ amac abe lau sēngōm êndēŋ amac naŋ, taōm aŋgōm êndēŋ êsēac.

³² “Embe tēmtac êwiŋ lau, taŋ tēntac gēwiŋ amac naŋ, oc ɻanô amboac ondoc, gebe lau sec tēntac gēwiŋ lau, taŋ tēntac gēwiŋ êsēac naŋ amboac tonaj.

³³ Ma embe amoasiŋ lau, taŋ sêmoasiŋ amac naŋ, oc ɻanô amboac ondoc. Lau sec sêgōm nêŋ gēŋ amboac tonaj.

³⁴ Ma embe akēŋ gēŋ êtu tōp êndēŋ lau ma taēm êka gebe sênc ɻatōp, oc ɻanô amboac ondoc. Lau sec sêkēŋ gēŋ kētu tōp gêdēŋ lau amboac tonajgeŋ.

³⁵ Tēmtac êwiŋ nêm soŋo-soŋo to amoasiŋ lau ma akēŋ gēŋ êsēac, taēm êka ɻagêjô atom, go amacnêm ɻagêjô ɻajam êtu kapôēŋ ma atu Lôlôc ɻatau latui, gebe eŋ kētu lau tēntac dani to lau sec nêŋ ɻac gabêjam.

³⁶ Taēm walô lau amboac Tamemi taê walô.

Biŋ lamêtôc lauŋa

(Mat 7:1-5)

³⁷ “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom. Anac jatu lau atom, go Anôtô ênac jatu amac atom. Anac pêla lau, go Anôtô ênac pêla amac.

³⁸ Akêŋ gēŋ êndēŋ lau, go Anôtô êkêŋ gēŋ êndēŋ amac. Oc êkêŋ gēŋ êndēŋ amac êsêp nêm gadob e mêŋêc ma ekolŋ, go ênsalê ɻagêdô ênsac ɻaô êwiŋ, gebe dôŋ, taŋ anam dôŋ lau naŋ, oc Anôtô ênam dôŋ amac.”

³⁹ Go Jesu kêsôm biŋgôliŋ tonec gêdêŋ êsēac gebe “Matapec teŋ kêtôm gebe êwê matapec teŋ atom. Agêc lulu oc sêu tauŋ sêsep sê sêna.

⁴⁰ Kwapuc teŋ êlêlêc kwalam laŋwa atom. Mago kwapuc samob embe sênc dabir ɻapep, go têtôm nêŋ kwalam laŋwa.

⁴¹ “Asageŋ gôlic ka ɻasili, naŋ gêguŋ lasim mataanô, ma ɻadambê, taŋ kékô taōm matamanô naŋ, gôlic sapu.

⁴² Ma amboac ondoc ôsôm êndêŋ lasim gebe ‘Lasicenec, ondecgeŋ ma jambuc ɻasili, taŋ gêguŋ matamanô naŋ sa.’ Mago ka ɻadambê, taŋ kékô aōm taōm matamanô naŋ, gôlic sapu. Aōm dansantêna, ômbuc ka ɻadambê anga taōm matamanô sa acgom e matamanô ɻawa êsa, go ômbuc ɻasili, taŋ gêguŋ lasim mataanô naŋ sa.

Tajala ka endej ɻanô

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Ka ɻajam oc ênam ɻanô sec atom, ma ka sec oc ênam ɻanô ɻajam atom.

⁴⁴ Ka samob tajala êndêŋ ɻanô êndêŋ-êndêŋgeŋ. Sêpîp jambô ɻanô anga locgôm atom ma sêwa aiŋ anga okêm atom.

⁴⁵ Namalac ɻajam kêtaiŋ gēŋ ɻajam sa anga nê awa ɻajam, taŋ gêc nê ɻalêlôm naŋ, ma ɻamalac sec kêtaiŋ gēŋ sec sa anga nê awa sec. Gebe gêŋ, taŋ gêlôc gêc nê ɻalêlôm tonaj tec mêtêsa awasun.

Nac lulagêc sêkwê andu

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Amboac ondoc, amac asam aê gebe ‘Apômtau, Apômtau,’ mago agôm bin, taŋ kasôm naŋ, ɻanô kêsa atom.

⁴⁷ Lau samob, taŋ dêdêŋ aê sêmêŋ to sêŋô aêjoc biŋ ma sêgôm ɻanô kêsa naŋ, aê janam dôŋ êsēac amboac tonec.

48 Èsêac têtôm ñac, tañ kêkwê andu teñ. Eñ kêkwê sê baliŋgeñ kêsêp gêja e poc kékapiñ ñaalê tõy. Gêdêñ tañ bu kësa kapôêñ nañ, ñasamac kêgasim jakêpi andu tau, mago kêwiwic jageo, gebe poc kékapiñ tõy.

49 Ma ñac tañ gêñô biñ, mago gêgôm ñanô kësa atom nañ, kêtôm ñac, tañ kêkwê nê andu kékô nom ñao kêkwê alê kêsêp gêja atom. Ma bu kësa kapôêñ jakêpi andu tau ma gacgeñ kêku sa jaguluñ tagen.”

7

*Jesu gêgôm lau Rom nêj kapitainê sakiñwaga ôli ñajam kësa
(Mat 8:5-13)*

1 Jesu kësiôm nê bi ñ samob tonan gêdêñ lau sêjô su, go kêsêp Kapanauñ gêja.

2 Ma kapitai teñ nê sakiñwaga, tañ têtac gêwiñ en nañ, gêmac jaonager gêc.

3 Tec nê ñatau gêñô Jesu ñawae ma kësakin Judanêñ lômmôkê dêdêñ en sêja gebe teter en mêménam ênê sakiñwaga sa.

4 Lau tau jasêô lasê dêdêñ Jesu ma teten en sepeñ ducgeñ gebe “Ôkêñ tanjam enjmañ,

5 gebe en têtac gêwiñ aêacnêñ lau ma kêkwê aêacma lôm.”

6 Tec Jesu gêwiñ èsêac gêja. Kësêlêñ e gêjam andu ñasawa kêtû dambê, go kapitai kësakin nê lau jasêôm gêdêñ en gebe “Apômtau, ôjaiñ taôm atom, gebe aê galic tauc katôm gebe ôsô ñoc andu ñasalôm ñalabu ômôêñ atom.

7 Aê galic tauc amboac tonan, tec gabe jatoc tauc sa jandêñ aôm jawac atom. Amboac tonan, ôsôm ña awamgeñ ma ñoc ñacseñom oc ôli ñajam ésa.

8 Gebe aê ñac teñ, tañ kasô lau kapôêñ ñalabu ma siñwaga sêô aê ñalabu. Embe jasôm êndêñ ñac teñ gebe ‘Ôna,’ oc êna. Ma êndêñ ñac teñ gebe ‘Omôen,’ oc êmêñ, ma êndêñ ñoc sakiñwaga gebe ‘Ôñgôm gêj tonec,’ oc êñgôm.”

9 Jesu gêñô biñ tonan e gêñac lêma ma kësa tau ôkwi jakêsôm gêdêñ lau, tañ têdaguc en nañ gebe “Lauac, anja Israelnêñ aê katap kékêñ gêwiñ kapôêñ amboac tonan sa atomgeñ.”

10 Go lau, tañ kapitai kësakin èsêac nañ, sêmu sêja andu e sêlic sakiñwaga tau ôli ñajam kësa.

Jesu gêju awêtuc teñ latu mata jali kësa

11 Ñasawa balin atom, go Jesu gêja malac teñ ñaê Nain, ma nê ñacseñomi to lau taêsam sêwê sêwin enj.

12 Eñ kêdabin malac ñasacgêdô ma gêlic sêbalan ñacmatê teñ sêsa sêmêñ, awêtuc teñ nê latu tageñ tonan, tec lau malacña taêsam sêwin enj.

13 Apômtau gêlic awê tau e taê walô en ma kësôm gêdêñ en gebe “Ôtan atom.”

14 Go kêtû gasuc jagêu lêma gêscatap a lausêbalan waga têtu malô sêkô. Go kësôm gebe “Napalê, aê jasôm aôm ôndi sa.”

15 Ma ñacmatê gêdi gêngôj e kësôm biñ lasê. Go Jesu kékêñ en gêdêñ têna gêja.

16 Lau samob têtakê ma sêlanem Anôtô gebe “Aêacnêñ propete kapôeñ ten mêmjkêpi anja aêacnêñ ma Anôtô mêmjkêtu ñacleñ nê lau.”

17 Go ênê biñ ñawae kêtû tapa anja Judaia tau to ñagamêñ ñamagêna samob gêja.

*Nackêsgu Joaŋ kêkêŋ nê ɻacseŋomi têtu kênac Jesu ɻam
(Mat 11:2-19)*

¹⁸ Ma Joaŋnê ɻacseŋomi sêkêŋ gêŋ samob tonan ɻawae gêdêŋ eŋ. Tec gêmôēc nê ɻacseŋom luagêc

¹⁹ mêm kêsakinj êsêagêc gebe dêndêŋ Apômtau sêna ma sêšôm gebe “Nac tanj sêšôm sebe êmêŋja naŋ, ɻac tau aôm tonec, me aêac ansaê ɻac teŋ acgom.”

²⁰ Nac ulu tau dêdêŋ Jesu sêja ma sêšôm gebe “Nackêsgu Joaŋ kêsakinj aêagêc tec adêŋ aôm amêŋ ma kêsôm gebe Nac tanj sêšôm sebe êmêŋja naŋ, ɻac tau aôm tonec, me aêac ansaê ɻac teŋ acgom.”

²¹ Gêdêŋ ɻasawa tonan Jesu kêmoasiŋ gêmac taêsam to lau ôliŋ kêtunj êsêac ma ɻalau sec gêgôm êsêac naŋ, ôliŋ ɻajam kêsa ma gêgôm matenpec taêsam sêlic gamêŋ kêtiam.

²² Tec eŋ gêjô êsêagêc aweŋ gebe “Ana ma anac miŋ genj, tanj alic to aŋô naŋ, êndêŋ Joaŋ gebe matenpec sêlic gamêŋ kêtiam to maginj kêsu sêšêlêŋ, kamocbôm têtu selec to tanjensuŋbic sêŋô biŋ, ma ɻacmatê dêdi sa to lau sêšôm ɻawae ɻajam lasê gêdêŋ lau ɻalêlôm sawa.”

²³ Ma aê aoc êôc êsêac, tanj têntac lulu kêtut aêŋ atom.”

²⁴ Joaŋnê ɻacjaŋ luagêc tonan sêc sêmu sêja acgom, go Jesu gêôc awa sa ma gêwa J oan sa gêdêŋ lau gebe “Amac asa gamêŋ sawa aja abe alic asagenj. Abe alic sôbolec teŋ mu gêôc jakêšêp mêtêkêšêp me.”

²⁵ Me aja abe alic asagenj. Abe alic ɻac teŋ kêsô ɻakwê palê-palê me. Alicgac me, lau tanj sêšô ɻakwê togêŋj ma sêmoasiŋ tauŋ ôliŋ naŋ, sêŋgôŋ kijnenj andugenj.

²⁶ Me aja abe alic asagenj. Abe alic propete teŋ me. Biŋjano, aê jasôm êndêŋ amac gebe Nac tanj kêlêlêc propete su.

²⁷ Nac tau tonan, tec teto biŋ kêpi eŋ gebe ‘Anôtô kêsôm gebe Ôlic acgom, aê jasakinj ɻoc ɻacjaŋ êmuŋ aôm naêmansaŋ nêm intêna, tanj gêc aôm lajômnêmna naŋ.’

²⁸ Aê jasôm êndêŋ amac gebe lau samob, tanj lauo sêkôc êsêac naŋ, nêŋ teŋ kêlêlêc Joaŋ su atom. Mago ɻac sauŋ, tanj sêšam eŋ kêtut ɻamu anja Anôtônê gamêŋ naŋ, kêlêlêc eŋ su.”

²⁹ Lau samob to teloŋ, tanj sêŋô biŋ tonan naŋ, tanj wamu Anôtônê biŋ, tanj kêtut jagêdêŋgenj naŋ, sêliŋ Joaŋnê saŋgu su.

³⁰ Mago Parisai to biŋsutau sêpô Anôtônê mêtê ɻagôliŋ, tanj kêmasaŋ kêtut êsêacnaŋ siŋ, tec sêliŋ ênê saŋgu atom.

³¹ “Aê janam dôŋ lau têm tonecnaŋ épi asagenj, ma êsêac oc têtôm asa lau.

³² Êsêac têtôm ɻapalê, tanj sêŋgôŋ malacluŋ ma sêmôēc biŋ gelom tau gebe ‘Aêac ajac oŋ, mago amac atê wê atom. Aêac atanj tanjiboa, mago amac atanj awiŋ atom,

³³ Nackêsgu Joaŋ gêmêŋ e genj mo atom to gêñôm wain atom, tec amac asôm gebe ‘Nalau sec teŋ gêgôm eŋ.’

³⁴ Namalacnê Latu gêmêŋ e genj to gêñôm gêŋ ma amac asôm gebe ‘Alic enj lasamtiêna to gêñôm wain anaboa, teloŋ to lau sec nêŋ ɻac enjgoc.’

³⁵ Mago biŋ amboac tonan Anôtônê mêtê tokauc kêwaka tau sa kêpi êsêac, tanj têtu ênê lau naŋ.”

Jesu kêtut ɻacleŋ Parisai Simon

³⁶ Parisainêŋ teŋ ketenj Jesu gebe êniŋ gêŋ êwiŋ eŋ. Tec Jesu kêsô Parisai tonan nê andu jagêŋgôŋ gebe êniŋ gêŋ.

37 Ma awê teñ gêmoa malac tonanj. Enj awê sec. Enj gêñô Jesu gen gêñ gêñgôj Parisainê andu ñawae, tec kêkôc gêñmalu kêsêp kekec kwalam-kwalam teñ.

38 Enj jakékô Jesu dêmôêmu kêsi akainjña ma kêtanj e matasulu gêgôm Jesu akainj ñawambuc kêsa. Tec gêbuñ ña môkêlauñ ma kêlêsôp enj akainj ma gen oso ña gêñmalu.

39 Parisai tanj kékalem Jesu nañ, gêlic ma taê gêjam gêc taugen gebe “Nac tonec embe propete teñ, oc elic awê tec kêmoasac enj nec, to êjala ênê lêñ, gebe enj awê sec.”

40 Ma Jesu gêjô biñ tau ma kêsôm gebe “Simon, aê gabe jasôm ñoc biñ teñ êndêñ aôm.” Go enj kêsôm gebe “Mêtêmôkê, ôsômmaj.”

41 Tec Jesu kêsôm gebe “Ñamalac teñ kékêj mone kêtû tôp gêdêñ ñac luagêc. Nac teñ nê tôp kêtôm denari 500, ma teñ nê 50.

42 Èsêagêc têtôm gebe sêncat tôp tau atom, tec ñatau gêwi ñabiñ siñ. Aôm gobe èsêagêcnêj asa oc têtac êwinj enj êlêlêc.”

43 Tec Simon gêjô Jesu awa gebe “Aê gabe ñac, tanj awa ñatau gêwi gêñ taêsam sinj gêdêñ enj nañ.” Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Kôsôm jagêdêñ.”

44 Go Jesu kékac tau ôkwi gêdêñ awê tau ma kêsôm gêdêñ Simon gebe “Aôm gôlic awê tonec me masi. Aê kasô nêm andu gamêj, mago aôm kôkêj bu ockainjña gêdêñ aê atom, e enj matasulugej gêgôm ockainj ñawambuc kêsa ma gêbuñ ña môkêlauñ.

45 Aôm kôlêsôp aê alicanô atom, mago gêdêñ tanj aê kasô gamêj e mêngegêñ tonec enj kôlêsôp ockainj geden tôngenj tec gêmoa.

46 Aôm goen oso môkêcapac ña niptekwi atom. Mago enj tec gen oso ockainj ña gêñmalu.

47 Amboac tonanj jasôm êndêñ aôm gebe Ênê sec taêsam gêjaña, gebe enj têtac gêwiñ ñanô. Mago ñac, tanj nê sec luagêcgej gêjaña nañ, enj têtac gêwiñ ñagecgej.”

48 Go Jesu kêsôm gêdêñ awê tau gebe “Aômnêm sec aê kasuc ôkwi su.”

49 Ma lau, tanj señ gêj sêngôj sêwiñ enj nañ, sêôc aweñ sa ma sêsmô gêdêñ tauñ gebe “Nac tonec asa, tec kêsuc sec tau ôkwi gêwiñ nec.”

50 Go Jesu kêsôm gêdêñ awê tau gebe “Kôkêñ gêwiñ, tec gêjam aôm kêsi. Ôec ôna totêmtac malôgeñ.”

8

Lauo tanj sêselêñ sêwiñ Jesu nañ

1 Nasawa saunjegen, go Jesu kêsêlêñ kêsô malac saunj to kapôêñ ma gêjam mêtê to kêsôm ñawae ñajam Anôtônê gamêñja lasê. Ma ñacseñomi 12 sêwiñ enj.

2 Ma lauo ñagêdô, tanj kêtij ñalau sec aنجa èsêacnêj to gêgôm èsêacnêj gêmac ñajam kêsa nañ, sêwiñ amboac tonanj, Maria tanj sêsam enj gebe Magdalana, nañ ñalau sec 7 sêsa aنجa ênê nañ,

3 ma Herodonê gejobwaga Kusa nê awê Joana, ma Susana to lauo ñagêdô taêsam, tanj sêmoasinj Jesu to nê ñacseñomi ña nêñ gêj tokainj-tokainj.

*Binjôlinj ñac kêpalip ñawêñja
(Mat 13:1-9; Mar 4:1-9)*

4 Ma gêdêñ tanj lau taêsam sêkac sa to lau aنجa malac tomalac sêwê dêdêñ Jesu sêja nañ, enj kêsôm ña binjôlinjgen gebe.

⁵ “Nac-képalip-ηawêwaga teñ kêsa gêja gebe êpalip nê ηawê. Képalip gêmoa ma ηagêdô kêsêp intêna, nañ ηamalac sêka tõy ma moc, tañ sêmoa umboŋ ηalabu nañ ménseñ su.

⁶ Ma ηagêdô gésac poc ηaô, nañ kêpoa e su, go kêmêliŋ, gebe nom ηawambuc gêc atom.

⁷ Ma ηagêdô kêsêp êcmôkê ηalêlôm, nañ êc kêpoa gêwiŋ tec gejoŋ endu.

⁸ Ma ηagêdô kêsêp nom ηajam, tec kêpi jagêjam ηanô e kêtu dim 100.” Kêsôm biñ tonan su, go gêmôéc gebe “Nac teñ nê tanjasuŋ êŋôja embe ênêc, nañ êŋôman.”

Biŋgôlin tau ηam

(Mat 13:10-17; Mar 4:10-12)

⁹ Ma ênê ηacseñomi têtu kênac biŋgôlin tau ηam gêdêj Jesu.

¹⁰ Tec eñ kêsôm gebe “Amac atap kauc sa, tec ajala Anôtônê gamêŋ ηabiŋ ηalêlômja. Mago lau ηagêdô oc sêŋô êtu biŋgôlingeŋ, gebe sêlic gêŋ e amboac sêlic atom, ma sêŋô biñ e sêjala atom.

Jesu gêwa biŋgôlin ηac képalip ηawêja ηam sa

(Mat 13:18-23; Mar 4:13-20)

¹¹ “Ma biŋgôlin ηam tau tonec gebe Νawê kêtôm Anôtônê biñ.

¹² Èsêac tañ sêsêp intêna nañ, sêŋô biñ e Sadaiŋ mêmekêjanjo biñ su anga èsêacnêŋ ηalêlôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom ma sênaŋa.

¹³ Ma èsêac tañ sêsac poc ηaô nañ, gêdêj tañ sêŋô biñ nañ, sêkôc sa totêntac ηajamgeŋ. Mago èsêacnêŋ ηawakac masi. Ac sêkêŋ gêwiŋ ηasawa sauŋgeŋ ma gêdêj noc lêtômja sêwi tauŋ sinj.

¹⁴ Ma ônaŋ kêsêp êcmôkê nañ, èsêac tañ sêŋô biñ ma sêc sêja e gêŋ Iêlôm-lêlôm to waba ma moasiŋ ôliŋja gejoŋ èsêac, tec nêj ηanô kêtu gagweŋ atom.

¹⁵ Ma ônaŋ kêsêp nom ηajam nañ, èsêac tañ sêŋô biñ e sêkôc sa tonêŋ ηalêlôm mansaŋ to ηajam ma sêjam ηanô geden tôngenj.

Lamp kékô suc ηalêlôm

(Mar 4:21-25)

¹⁶ “Nac teñ êtuŋ lamp ma êngênduc ηa suc auc me êkêŋ êsô pôpô ηalabu atom, etoc êkô jakainj ηaô gebe èsêac, tañ sêso sêmêŋ nañ, sêlic nawê.

¹⁷ Gebe gêŋ samob, tañ kêsiŋ tau nañ, sêkêŋ ésa awê ma gêŋ samob, tañ gêc lêlômgeŋ nañ, oc ηapuc ésa ma ênêc awêgeŋ.

¹⁸ “Amboac tonan taêm ênam nêm lêj anô biŋja acgom gebe ηac, tañ nê gêŋ gêc nañ, oc êtap ηagêdô sa naêwiŋ. Ma ηac teñ, tañ nê gêŋ masi nañ, oc sêkôc ηakêsu, tañ eñ geboc kékôc nañ, su amboac tonangeŋ.”

Jesu têna to lasii

(Mat 12:46-50; Mar 3:31-35)

¹⁹ Go Jesu têna to lasii dêdêj eñ sêja e têtôm gebe têtu gasuc eñ atom gebe lau taêsam.

²⁰ Tec lau sêsoŋ ηawae gêdêj Jesu gebe “Tênam to lasimi tê mêmsekô dêmôéja sebe sêlic aôm.”

²¹ Mago eñ gêjô èsêac awenj ma kêsôm gebe “Lau tañ sêŋô Anôtônê biñ ma sêgôm ηanô kêsa nañ, tec têtu aêjoc tinoc to lasici.”

Jesu kêsôm mutêna kêtu malô

(Mat 8:23-27; Mar 4:35-41)

22 Nabêc tenj acgom, go Jesu to nê ɣacseñomi sêpi wañ tenj, ma eñ kêsôm gêdêj êsêac gebe “Tanac êñgic tana bugêjactoñ ɣamakeñ ônêja.” Tec ac sêlac sêja.

23 Sêlac sêmoa ma eñ gêc bêc. Go mu gêbuc ɣatêna mêtækêjamuñ bugêjactoñ ma ɣadembom kêsalê wañ auc e sêmoa jageo.

24 Tec ɣacseñomi têtu gasuc jasênu eñ ma sêsmôm gebe “Mêtêmôke, mêtêmôkê, aêac oc dambac tananya.” Tec eñ mata gêlac ma gec biñ mu to ɣadembom sec e kêtu malô to bêñôj kêsêp.

25 Go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac akêj gêwiñ ɣanô gêc ondoc.” Ma êsêacnêj ɣalêlôm ɣatutuc e sêjac lemeñ ma sêsmôm gêdêj tauñ gebe “Nac tonec asa, tec kêjatu mu to bu ma taney wamu gêdêj eñ nec.”

*Jesu gêgôm ɣac toñalau sec ôli ɣajam kêsa
(Mat 8:28-34; Mar 5:1-20)*

26 Go ac sêlac sêja Gadarenenêj gamêj, tañ gêc Galilaia ɣamakeñ ônêja.

27 Ma gêdêj tañ Jesu jakêpi bau nañ, ɣac teñ toñalau sec kêsa aنجa malac jagêdac eñ. Nac tau kêsô ɣakwê atom e ɣasawa ɣêngeñ ma gêngôj andu atom, gêmoa gamêj sêñjageñ.

28 Eñ gêlic Jesu e kêwakic ma gêu tau gêc eñ akaiñja, go gêmôêc ɣa awa kapôeñ gebe “Lôlôc ɣatau Anôtô nê Latu Jesu, aêagêcnêj asagen ɣagêdô gêdêj tauñ. Aê jateñ aôm gebe Ôlênsu aê atommañ.”

29 Eñ kêsôm biñ tonaj gebe Jesu kêjatu ɣalau ɣatêmuñ gebe êsa aنجa ɣamalac tau nê êna. Gebe ɣalau tonaj kêsaic eñ todim-todim, tec sejop eñ ma sêbôeñ eñ ɣa kapoacwalô to sêsmôm eñ akaiñ tôñ. Mago eñ kêmônañ gêj, tañ sêsmô eñ tôñja nañ gêngic-gêngic, ma ɣalau sec tau kêkac ɣamalac tonaj kêsa gamêj sawa gêja.

30 Go Jesu kêtu kénac eñ gebe “Aômnêm ɣaê asa.” Ma eñ kêsôm gebe “Legion,” gebe ɣalau sec taêsam sêsep eñ.

31 Go ɣalau tau teteñ Jesu gebe êmasuc êsêac sêsep gamêj ɣakêlêndiñ sec sêna atom.

32 Bôcanô tonj kapôeñ teñ senj gêj sêmoa gamêj tau ɣalôc, tec ɣalau teteñ Jesu gebe êlôc ma sêsep bôc tonaj ɣalêlôm sêna. Tec Jesu gêlôc gêdêj êsêac.

33 Tec ɣalau sec sêsa aنجa ɣamalac tonaj ma jasêsep bôc tonaj ɣalêlôm sêja ma bôc tau totongen sêسابي aنجa salic guluñ tagenj jasêsep bugêjactoñ ma sêñôm bu su.

34 Lau bôcja sêlic gêj tonaj ma sêc jasêsmô ɣawae aنجa malac to gamêj ɣakêtu gêdô.

35 Tec lau sêsa sêja sebe sêlic gêj tau e jasêô lasê Jesu ma sêlic ɣac, tañ ɣalau sec sêsa aنجa ênê sêja nañ, nê kauc kêsa ma kêsô ɣakwê sa jagêngôj Jesu akaiñja ma têtêc tauñ ɣanô.

36 Ma êsêac, tañ tauñ mateñano sêlic ɣac toñalau sec ôli ɣajam kêsa nañ, sêjac ɣamiñ gêdêj êsêac gêwiñ.

37 Ma lau samob aنجa Gadarenenêj gamêj nêj ɣalêlôm ɣatutuc ɣanô, tec teteñ Jesu gebe êwi êsêac siñ. Tec Jesu kêpi wañ ma gêc gêmu gêja kêtiam.

38 Nac tau, tañ ɣalau sec sêsa aنجa ênê nañ, ketenj Jesu gebe êmoa êwiñ eñ. Mago Jesu gêwi eñ siñ ma kêsôm gebe

39 “Ômu ôna nêm andu ma ônac miñ gêj kapôeñ, tañ Anôtô gêgôm gêdêj aôm nañ.” Tec eñ gêc gêja ma kêsôm gêj, tañ Jesu gêgôm gêdêj eñ nañ, lasê aنجa malac samucgeñ.

*Jairi latuo to awê, taŋ kêmoadasac Jesunê ɻakwê
(Mat 9:18-26; Mar 5:21-43)*

⁴⁰ Lau samob sêôny Jesu sêngôny e gêmu gêmêy kêtiam, tec sêkôc en sa.

⁴¹ Ma lômmôkê teŋ, ɻaâ Jairi, jagêu tau gêc Jesu akainja ma keteŋ en gebe êna ênê andu

⁴² gebe ênê latuo tagengeŋ, taŋ nê jala kêtua 12 naŋ, tec gêmac e awa kêtua dambê su.

Jesu gêdi gêja ma lau taêsam sêkapiŋ en sa.

⁴³ Ma awê teŋ gêjam dec kêtôm jala 12 ma gêjam ôli dokta kêkêy nê awa samob gêjaŋa su. Mago teŋ kêtôm gebe êngôm en ôli ɻajam êsaŋa atom.

⁴⁴ Èŋ kêtua gasuc mêmekêkô Jesu dêmôemu ma kêmoadasac ênê ɻakwê ɻalêšô, ma sep tagengeŋ nê dec kêpa.

⁴⁵ Ma Jesu kêtua kênac gebe “Asa kêmoadasac aê.” Tec êsêac samob sêpê tauŋ ma Petere kêsôm gebe “Mêtêmôkê, lau taêsam sêkapiŋ aôm sa to têtin aôm.”

⁴⁶ Ma Jesu kêsôm gebe “Teŋ kêmoadasac aê, tec kêsaâ ɻaclai kêsa aŋga aêjoc gêja.”

⁴⁷ Awê tau gêlic gebe oc êsinj tau êtôm atom, tec gêja tokêtênenpgeŋ jagêu tau gêc Jesu akainja ma gêwa nê biŋ kêmoadasac en e gacgeŋ ɻajam kêsaŋa ɻam sa lau samob sêŋô.

⁴⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ en gebe “Latucoenec, kôkêy gêwiŋ gêgôm aôm ɻajam kêsa, ôc ôna totêmtac malôgeŋ.”

⁴⁹ Jesu kêsôm biŋ tonaj gêmoa ma ɻac teŋ aŋga lômmôkêne andu gêmêy ma kêsôm gebe “Latômô gêmac êndugac, ôlênsaŋ Mêtêmôkê êtiam atom.”

⁵⁰ Jesu gêjô mago kêsôm gêdêŋ Jairi gebe “Ôtêc taôm atom, ôkêy êwinj, go ɻapalêo ɻajam êsa.”

⁵¹ Go Jesu jagêo lasê andu ma gêlôc gêdêŋ teŋ gebe êpi andu êwinj atom, Petere agêc Joaŋ ma Jakobo ma ɻapalêo têna agêc tama tauŋgeŋ.

⁵² Lau samob têtaŋ to sêjam taŋi sa kêtua ɻapalêoŋa. Mago Jesu kêsôm gebe “Atan atom, ɻapalêo gêmac êndu atom, gêc bêc tec gêc.”

⁵³ Ma êsêac sêômac en gebe sêlic ɻapalêo gêmac êndu tomatêgeŋ.

⁵⁴ Go Jesu kêkam ɻapalêo lêma e awa gêjac en ma kêsôm gebe “ɻapalêo, ôndi sa.”

⁵⁵ Tec ɻapalêonê katu gêmu gêmêy e gacgeŋ gêdi sa, ma Jesu kêjatu gebe sêkêy gêjêy êndêŋ ɻapalêo tau êniŋ.

⁵⁶ Têna agêc tama selendec ɻanô. Ma Jesu gêjac jao êsêagêc gebe sênam miŋ biŋ tau êndêŋ lau teŋ atom. * Legion. 8:48 Luk 7:50

9

*Jesu kêsaŋiŋ nê lau 12
(Mat 10:5-15; Mar 6:7-13)*

¹ Jesu gêmôcêc êsêac 12 sêpi tagenj ma kêkêy ɻajaŋa to ɻaclai gelom êsêac gebe têtinj ɻalau sec samob to sêngôm gêmac ôlinj ɻajam êsa.

² Go kêsaŋiŋ êsêac sêja gebe sênam mêtê êpi Anôtônê gamêy to sêngôm gêmac ɻajam êsa.

³ Ma en kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Akôc gêj teŋ amoia intêna atom. Aôc tôc atom. Ambic atali atom. Akôc mo atom. Akôc mone atom. Akôc ɻakwê luagêc atom.

⁴ Embe api andu teŋ, naŋ aŋgôŋ tonanjen e awi gamêy tau siŋ.

* **8:56:** Lau Rom sêsam siŋwaganêŋ toŋ kapôeŋ teŋ gebe

⁵ Ma lau embe sêkôc amac sa atom, naŋ awi malac tonaq sinj ma êndôŋ ɻacakop aŋga emkaiŋ su êtu geo ɻabelo teŋ êndêŋ êsêac."

⁶ Tec ɻacsenjomi têtôm malacgen sêja ma sêšôm ɻawae ɻajam lasê to sêgôm gêmac ɻajam kêtôm malacgen.

*Jesunê binj kêlênsôŋ Herodo
(Mat 14:1-12; Mar 6:14-29)*

⁷ Kasêga Herodo gêŋô binj samob tonaq ɻawae e kêpô lêna tau ɻanô, gebe lau ɻagêdô sêšôm sebe "Joan gêdi sa aŋga ɻacmatênen."

⁸ Nagêdô sêšôm sebe "Elia tec geoc tau lasê." Ma ɻagêdô sêšôm sebe "Propete laŋwa nêŋ teŋ gêdi sa."

⁹ Ma Herodo kêsôm gebe "Joan tec gabuc ej gêsutêkwa gêngic su. Mago tonê asa, tê gaŋô ɻawae amboac tonec kêpi ej nê." Ma gêgôm mocsac gebe êlic Jesu ɻanô.

*Jesu gêlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Joan 6:1-14)*

¹⁰ Aposolo sêmu sêmêŋ kêtiam ma sêjac miŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, gêdêŋ ej. Go kêkôc êsêac sa ma ac têtaiŋ tauŋgen sêja malac teŋ, ɻaê Betsaida, gebe nasêmôa nêŋ tauŋja.

¹¹ Mago lau sêlic ma têdaguc ej, tec kêkôc êsêac sa ma kêsôm Anôtônê gamêŋ ɻawae gêdêŋ êsêac, to gêgôm êsêac, taŋ sêpô lêna naŋ, ôliŋ ɻajam kêsa.

¹² Kêdabiŋ gebe oc naêşêp, ma ɻacsenjomi 12 jasêšôm gêdêŋ ej gebe Aêac tamoa gamêŋ sawa nec, ôkêŋ lau sêc êlinj-êlinj gebe sêna malac to gamêŋ ɻakêtu gêdô nasêlêwan tauŋ ma têtap nêŋ mo sa."

¹³ Mago Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac taôm akêŋ gêŋ êsêac sêniŋ." Tec êsêac sêšôm gebe "Aêacma polom lemen teŋgeŋ ma i luagêcanô tec gêc. Aôm gobe aêac ana anam ôli mo êtu lau samob tonaqna me."

¹⁴ Êsêac ɻacwaga amboac 5,000. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ nê ɻacsenjomi gebe Asôm êsêac sêŋgôŋ sic totoŋ-totoŋ êtôm 50-50 sêwiŋ tauŋ."

¹⁵ Tec ɻacsenjomi sêgôm amboac tonaq ma samob sêŋgôŋ sic.

¹⁶ Go kêkôc polom lemen teŋ to i luagêc tonaq sa mêmata gedec undambê ma gêjam danje, go kêpô kêkôc-kêkôc ma kêkêŋ gêdêŋ ɻacsenjomi, gebe sêna sam êndêŋ lau.

¹⁷ Seŋ e gêôc êsêac tôŋ samob, go sejoŋ ɻapopoc sa kêsêp gadob 12.

*Petere kêsôm Kilisi ɻam
(Mat 16:13-19; Mar 8:27-29)*

¹⁸ Nasawa teŋ Jesu keteŋ mec gêmoa tauŋja ma nê ɻacsenjomi sêwiŋ ej. Go kêtû kênac êsêac gebe "Lau sêsam aê sebe asa."

¹⁹ Ma êsêac sêjô ej awa gebe "Nagêdô sêšôm gebe aôm ɻackêsgu Joan, ma ɻagêdô sêšôm gebe aôm Elia, ma ɻagêdô sêšôm gebe Propete laŋwa nêŋ teŋ, tec gêdi sa."

²⁰ Ma Jesu kêtû kênac êsêac gebe "Ma amac nec asam aê abe asa." Tec Petere gêjô ej awa gebe "Aôm Anôtônê Kilisi tau."

*Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê
(Mat 16:20-28; Mar 8:30-9:1)*

²¹ Ma Jesu gêjam êsêac aweŋ auc to gêjac jao gebe sêšôm lasê êndêŋ lau teŋ atomanô.

²² Ma kêsôm gebe “Namalacnê Latu oc êôc ɳandaŋ taêsam. Laumata to lau dabuŋsêga ma biŋsutau oc têtîŋ eŋ to sênam eŋ êndu e ɳabêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam.”

²³ Ma kêsôm gêdêŋ ȳsêac samob gebe “Nac teŋ embe taê ȳnam gebe ȳsap aê tōŋ, naŋ ȳnam kapoac tau ma êôc nê kakesotau êtôm bêcgeŋ, go êndaŋguc aê,

²⁴ gebe ɳac teŋ embe ȳngôm mocsac gebe êmoa mata jali, naŋ oc êmac êndu, ma teŋ embe êmac êndu êtu aêŋa, naŋ oc ȳngôŋ mata jali.

²⁵ Nac teŋ embe ȳnsôb gêŋ nomna samob sa ma êjaiŋ tau to ȳnam tau sapu, oc ȳnam eŋ sa amboac ondoc.

²⁶ Nac teŋ embe majâ aê to ɳoc biŋ, Namalacnê Latu oc majâ eŋ amboac tonan ȳndêŋ taŋ êmêŋ totau nê ɳawasi ma Tamanê ɳawasi ma aŋela dabuŋ nêŋ ɳawasi.

²⁷ Biŋjanô, aê jasôm ȳndêŋ amac gebe ȳsêac tec sêkô-sêkô nec, nêŋ ɳagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ e sêlic Anôtônê gôlin su acgom.”

*Jesu ôli kaiŋ teŋ kêsa
(Mat 17:1-9; Mar 9:2-8)*

²⁸ Jesu kêsôm biŋ tonan su ma ɳabêc 8 gêjaŋa acgom, go kêkôc Petere agêc Joan ma Jakobo sêpi lôc teŋ sêja gebe eten me.

²⁹ Tec keteŋ gêmoa e lanjôanô kaiŋ teŋ kêsa ma nê ɳakwê e ɳaeb ɳaôma.

³⁰ Ma sêlic ɳac luagêc sêjam biŋgalôm sêwiŋ eŋ. Naclagêc tau Mose agêc Elia.

³¹ Tec agêc seoc tauŋ lasê tonawasigeŋ mêŋsêšôm ênê lêŋ, taŋ oc ȳnam dabiŋ aŋga Jerusalemna naŋ, lasê gêdêŋ eŋ.

³² Petere to nê ɳac luagêc, taŋ sêwiŋ eŋ naŋ, sêc bêc sêc e mateŋ gêlac, go sêlic Jesunê ɳawasi, ma ɳaclagêc tonan sêkô sêwiŋ eŋ.

³³ Agêc dêdi sêmoa gebe sêwi Jesu siŋ, go Petere kêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmôkê, ɳajam gebe tamoa tonec. Aêac anam bec têlêac acgom, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma Elianê teŋ.” Petere gêjam kauc biŋ, taŋ tau kêsôm naŋ.

³⁴ Kêsôm biŋ tonan gêmoa ma tao teŋ mêŋgêjam ajuŋ ȳsêac e kêkôm ȳsêac auc ma ɳacseŋomi têtêc tauŋ ɳanô.

³⁵ Go awa teŋ kêsa aŋga tao tonan gêmêŋ gebe “Aêŋoc Latuc tecenec, tec kajalin eŋ sa naŋ akêŋ taŋem eŋ.”

³⁶ Awa tonan kêsa gêmêŋ ma sêlic Jesu taugen kêkô. Sêlic gêŋ tonan e sêjam tauŋ tôngen, tec gêdêŋ ɳasawa tonan sêjac miŋ biŋ, taŋ sêlic naŋ, ɳawae gêdêŋ lau teŋ atom.

*Jesu ȳgôm ɳapalê toŋalau sec ôli ɳajam kêsa
(Mat 17:14-18; Mar 9:14-27)*

³⁷ ȣabêbêc sêseŋ aŋga lôc sêmêŋ e dêdac lau taêsam.

³⁸ Ma ɳac teŋ aŋga lau tonan nêŋ gêmôc gebe “Mêtêmôkê, aê jateŋ aôm gebe ôlic ɳoc latuc acgom, gebe ɳoc gêŋ tageŋanô.

³⁹ Nalau sec teŋ kêkam eŋ e kêwakic sec ma kêjamuŋ eŋ e awaôpic kêsa, ma êwi eŋ siŋ atom e ɳasawa ec balin.

⁴⁰ Tec aê kateŋ nêm ɳacseŋomi gebe têtîŋ ɳalau tau e sêgôm jageo.”

⁴¹ Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Ojae, amac akêŋ-gêwiŋ-atom ma amac lau-kesowaga, aê jamoa jawiŋ amac e ȳndêŋ ondoc ma jaôc amacnêm biŋ e ȳndêŋ ondocgeŋ. Ôkôc latôm êmêŋ tonec acgom.”

⁴² Nupalê kêsêlêj gêmoa ma ñalau tau kêmônaq to kêjamuq ej. Tec Jesu gec biñ ñalau sec ma gêgôm ñapalê ñajam kêsa, go kékêj ej gêdêj tama gêmu gêja.

⁴³ Ma êsêac lau samob têtakê ñanô kêtua Anôtônê ñaclai kapôêjya.

Jesu geoc êmac endu to êndi saja lasê kêtua luagêcja

(Mat 17:22-23; Mar 9:30-32)

Lau samob sêjac lemenj kêtua ênê gêj samob, tañ gêgôm nañja, sêmoa ma Jesu kêsôm gêdêj nê ñacseñomi gebe

⁴⁴ “Akêj tanjem biñ tecenec ñapep, gebe sêkêj Ñamalacnê Latu êndêj ñamalac lemenj êna.”

⁴⁵ Mago êsêacnêj kauc kêsa kêpi biñ tonaq atom, ma biñ tau kêsinq tau gêdêj êsêac e sêjala ñam atom. Ma têtêc tauq tec têtu kênac ej kêtua biñ tauña atom.

Asa êtu ñac kapôêj

(Mat 18:1-5; Mar 9:33-37)

⁴⁶ Ñasawa teñ êsêac tañ gêjam jakêsa-jakêsa gebe nêj asa kêtua ñac towae kêlêlêc êsêac ñagêdô su.

⁴⁷ Tec Jesu kêjala biñ, tañ êsêac tañ gêjam gec nêj ñalêlôm nañ, ma kêkôc ñapalê teñ ketoc ej kêkô kêsi ejña

⁴⁸ ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Ñac teñ embe êkôc ñapalê tonec sa êtu aêjoc ñaêja, nañ êkôc aê sa. Ma ñac teñ embe êkôc aê sa, nañ êkôc ñac, tañ kêsakinj aê nañ sa. Amacnêm ñac, tañ alic ej ñac sauq ec teñ nañ, ej ñac kapôêj.”

Ñac tañ kêkej kisa amac atom nañ, kêpuc amac tõy

(Mar 9:38-40)

⁴⁹ Tec Joaq gêjô ej awa gebe “Mêtêmôkê, aêac alic ñac teñ kêtinq ñalau sec su ña aôlmnêm ñaê, tec ajac jao ej gebe ej kêdaguc aêac atom.”

⁵⁰ Ma Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Anac jao ej atom, gebe ñac, tañ kékêj kisa gesej amac atom nañ, kêpuc amac tõy.”

Lau Samaria sêkôc Jesu sa atom

⁵¹ Ñanoc tañ Anôtô gebe êkôc Jesu saja nañ kêdabiñ, tec Jesu kêsêlêj kepej Jerusalem gêja,

⁵² ma kêsakinj laujaej sêmuq ej. Ma êsêac sêso lau Samaria nêj malac teñ sebe sêmansaq ênê gamêj kwananqej.

⁵³ Mago lau tau sêkôc ej sa atom gebe ej kêsêlêj kepej Jerusalemgenj.

⁵⁴ Ñacseñomagêc Jakobo agêc Joaq sêlic ma sêso gebe “Apômtau, aôm gobe aêac asôm gebe ja êsêp anja undambê mêménij êsêac su me masi.”

⁵⁵ Tec Jesu kêkac tau ôkwi ma gec biñ êsêagêc gebe “Asa ñalau latu amagêc. Ñamalacnê Latu gêmêj gebe ensej launêj katun su atom, gêmêj gebe ênam sa.”

⁵⁶ Ma ac sêc sêja malac teñ.

Lau sebe sêndañguc Jesu

(Mat 8:19-22)

⁵⁷ Êsêac sêselêj sêmoa intêna ma ñac teñ kêsôm gêdêj ej gebe “Gamêj tañ aôm gobe ôna nañ, aê oc jandañguc aôm.”

⁵⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Mojan sê ic ma moc, tañ sêmoa umboj ñalabu nañ, sêjam sac. Mago Ñamalacnê Latu nê gamêj teñ gebe endenj kwalim ênêcja gêc atom.”

⁵⁹ Go kêsôm gêdêj ɳac teŋ gebe “Ôndaŋguc aê.” Ma ɳac tonaj kêsôm gebe “Apômtau, ôlôc acgom gebe jana jansuŋ tamoc acgom.”

⁶⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Andec ɳacmatê sênsuŋ tauŋ nêŋ ɳacmatê ma aôm ôna ôsôm Anôtônê gamêj ɳawae lasêmaŋ.”

⁶¹ Go ɳac teŋ kêsôm gebe “Apômtau, aê gabe jandaŋguc aôm. Tagen ôlôc êmuŋ êndêj aê gebe jana ma jakam ɳoc gôlôac lemeŋ acgom.”

⁶² Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “ɳac taŋ lêma gêdêj waŋ ɳagôlin su ma mataanô gegeo naŋ, kêtôm Anôtônê gamêj atom.”

10

Jesu kêsakiŋ lau 70 sêja

¹ Tonaj su, go Apômtau kêjalinj lau 70 sa sêwinj ma kêsakiŋ êsêac luagêc-luagêc gebe sêmuŋ sêna malac to gamêj, taŋ ej taê gêjam gebe êna naŋ.

² Ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Mo tau tec ɳanô kêsa samob, mago kolenwaga tec luagêcgeŋ. Amboac tonaj atenj êndêj mo tau ɳatau gebe êkêj kolenwaga nasênač nê gêj ɳanô sa.

³ Alic acgom, aê jasakinj amac amboac domba asêp kêam sec ɳalêlôm ana.

⁴ Akôc awa êsêp ômbiŋkap ɳatali atom. Ambic atali atom. Asô atapa atom. Ma awem ênac lau aŋga intêna atom.

⁵ Embe api andu teŋ, go asôm êtu ɳamatagenj gebe ‘Biŋmalô êpi andu tonec.’

⁶ Ma biŋmalô latu teŋ embe êŋgôŋ tônê, go amacnêm naênsac ej. Ma embe masi, go êmu êndêj amac êwac êtiam.

⁷ Anjôŋ andu tau tonaj ma anij to anôm gêj, taŋ sêkêj êndêj amac naŋ, gebe kolenwaganê ɳaôli gêjac ej ɳawae. Alom-alom andu atom.

⁸ Ma embe naasa malac teŋ e sêkôc amac sa, go anij gêj, taŋ êsêac sêkêj amac naŋ,

⁹ ma anjôm lau gêmac, taŋ sêmoa malac tau naŋ, ôlinj ɳajam êsa to asôm êndêj êsêac gebe ‘Anôtônê gamêj kêdabiŋ amacgac.’

¹⁰ Ma embe asa malac teŋ e sêkôc amac sa atom, go aêc mêmako intêna ma asôm gebe

¹¹ ‘Amacnêm malac ɳakekop, tec gi aêac ej kaiŋ nec, aêac êndôj su wacêpi amac taôm. Mago biŋ tonec ajala gebe Anôtônê gamêj kêdabiŋ su.’

¹² Aê jasôm êndêj amac gebe Êndêj bêc Anôtô êmêtôc biŋja lau Sodom oc sêŋgôŋ naeo êtôm lau malac tonajna atom.

Ojae kêpi malac, taŋ sêjam tauŋ ôkwi atom

(Mat 11:20-24)

¹³ “Ojae Korasinma, ojae Betsaidama. gêntalô taŋ gagôm aŋga amacnêm naŋ, embe jaŋgôm aŋga Turu to Sidon nêŋ, oc sênam tauŋ ôkwi wanêcgeŋ ma sêso talu to sêlin wao sa sêŋgôŋ.

¹⁴ Êndêj bêc mêtôcja Anôtô taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc amac su.

¹⁵ Ma aôm Kapanaum tonaj, gobe sêsuŋ aôm sa e nadinjgeŋ undambê me. Aôm oc u taôm e gacgeŋ ôsêp lamboam ôna.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdêj nê ɳacseŋomi gebe “ɳac taŋ gêjô amac naŋ, gêjô aê, ma ɳac taŋ kêmasuc amac naŋ, kêmasuc aê. Ma ɳac taŋ kêmasuc aê naŋ, kêmasuc ɳac, taŋ kêsakiŋ aê gamêj naŋ.”

Lau 70 tonaj sêmu dêdêj Jesu sêja

17 Lau 70 sêmu sêmêj kêtiam totêntac ñajamgej ma sêsôm gebe “Apômtau, ñalau sec tañej wamu gêdêj aêac gêwiñ kêtû aômnêm ñaêja.”

18 Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê galic Sadan tau gêu tau anja undambê amboac ôsic.

19 Alicgac me, aê kakêj ñaclai gelom amac gebe aka moac to alidêbu ma akônij ñacio tau nê ñactêkwa samob tôj, ma gêj tej oc êngôm amac atu sec atomanô.

20 Tagej atu samuc êtu ñalau sec tañej wamu amacnja nec atom, atu samuc gebe teto amacnêm ñaê gêc undambê.”

*Jesu têtac ñajam kêsa
(Mat 11:25-27; 13:16-17)*

21 Gêdêj ñasawa tonaj Ñalau Dabuñ gêjam Jesu auc e têtac ñajam kêsa ma kêsôm gebe “Tamoc, undambê to nom Ñatau, aê jalambiñ aôm gebe gôsañ biñ tònê auc gêdêj laumêté to lau tokauc ma goc lasê gêdêj ñacpalê dedec. Aec, Tamoc, biñjanô, aôm gôlic ñajam amboac tonaj, tec gôgôm nêm gêj.

22 “Tamoc kékêj gêj samob gêdêj aê. Ma ñac tej kêjala Latu atom, Tama taugen. Ma tej kêjala Tama atom, Latu taugen to êsêac, tañ Latu gebe eoc lasê êndêj êsêac nañ.”

23 Go kêsa tau ôkwi mêmekêsôm gêdêj nê ñacserjomí tañgen gebe “Aê aoc êôc matejanô, tañ sêlic gêj ônañ amac alic nañ,

24 gebe aê jasôm êndêj amac gebe Propete to kin gwalêkj sebe sêlic gêj, tec amac alic nec, mago sêlic atom to sebe sêñô biñ, tec amac añô nec, mago sêñô atom.”

Biñgôlin ñac Samaria taê walô ñacgêbac

25 Biñsutau tej gêdi sa gebe ênsaê ej, tec kêsôm gebe “Mêtêmôkê, aê jañgôm asagen, ec jawê kain jañgôj matoc jali teñgen.”

26 Jesu gêjô ej awa gebe “Teto biñ ondoc gec Mosenê biñsu. Aôm kôsam amboac ondoc.”

27 Tec ñac tau kêsôm gebe “Têmtac êwiñ Apômtau, aômnêm Anôtô, tonêm ñalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm ñaclai samuc ma nêm kauc samuc êwiñ engej, ma têmtac êwiñ lau wacbañ aôm amboac têmtac gêwiñ taôm.”

28 Ma Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Kôsôm jagêdêj. Ôhgôm amboac tonanjej, go ômoa matam jali teñgen.”

29 Ñac tonaj gebe êwaka tau sa, tec kêtû kênac Jesu gebe “Lau ondoc mêmbar aê.”

30 Go Jesu gêjô ej awa gebe “Ñac tej anja Jerusalem kêsêp Jeriko gêja e kêsêp kêjanjowaga ñalêlôm. Êsêac sêkwalec ênê ñakwê su ma sêjac ej gêwê siñ sa ma sêc sêja.

31 Gocgo ñac dabuñwaga tej gêjam kauc ñac tonaj ñabiñ kêsêlêj kêsêp intêna tonanjej gêja e gêlic ñac tau gêc ma gêôc lêlêc ej gêja.

32 Ma Lewi tej amboac tonanjej. Mêhgêô lasê gamêj tau e gêlic ej su ma gêôc lêlêc ej gêja.

33 Go ñac Samaria ña tej kêsêlêj gêmoa e jagêô lasê gêdêj ej, tec gêlic e taê walô ej

34 ña kêtû gasuc gêdêj ej jakêkêc niptêkwi to wain kêsêp ênê kamoc su, go kêsabañ ma gêôc ej sa gêñgôj tau nê bôc ñaô ma kejoj ej kêpi andu ñacleñja jagejob ej.

³⁵ Nabêbêc gê denari luagêc sa jakékêj gêdêj andu ñatau tonaj ma kêsôm gebe ‘Ojop eñ ñapep. Ma gêj, tañ ôkêj êlélêc ñaôli tonaj su nañ, embe jamu jamêj, go janac ñatôp.’

³⁶ Aôm gobe lau têlêac tonaj nêj asa kêtû ñac, tañ kêjañgowaga sêjac eñ nañ, nê ñac jabañ eñ.”

³⁷ Tec biñsutau kêsôm gebe “Ñac tañ taê walô eñ nañ.” Go Jesu kêsôm gêdêj eñ gebe “Ôec ôna ma ôñgôm amboac tonanjeñ.”

Jesu kêtû ñaclej Maria agêc Marta

³⁸ Ac sêselêj-sêselêj sêmoa e jasêô lasê malac teñ. Ma awê teñ, ñaê Marta, kékôc eñ sa kêsô ênê andu gêj.

³⁹ Ma lasio teñ gêmoa, nê ñaê Maria, nañ gêngôj Apômtau akainjña ma gêjô ênê biñ.

⁴⁰ Marta gim tau su kêtû sakiñjageñ, tec gêdêj Jesu jakêsôm gebe “Apômtau, lasico gêwi sakiñ siñ gêdêj aê taucgeñ gajam nec, oc gólic ñajam me masi. Ôsôm êndêj eñ gebe ênam aê samaj.”

⁴¹ Tec Apômtau gêjô eñ awa gebe “Marta, Marta, aôm kôpô sim taôm to gôim taôm su gêj taêsamja elêmê.”

⁴² Aômnêm gêj ñanô tagen masi. Maria kêjalin nê gêj ñajam sa sugac, oc sêkôc su anja ênê atom.”

11

Biñ tatenj mecjña

(Mat 6:9-15; 7:7-11)

¹ Nasawa teñ Jesu keteñ meç gêmoa gamêj teñ. Keteñ e su ma nê ñacseñominêj teñ kêsôm geden eñ gebe “Apômtau, ôndôj aêac êtu atenj mecjamañ êtôm Joañ kêdôj nê ñacseñomi.”

² Ma eñ kêsôm gêdêj êsêac gebe “Êndêj atenj meç, nañ asôm gebe ‘Tamemai,

Aômnêm ñaê lau sênam dabuñmañ.

Ômôêj ôtu Apômtau ôtôm gamêngaeñ.

³ Ôkêj aêacma mo êtôm bêcgeñja êndêj aêac êtôm bêcgeñ.

⁴ Ma ôsuc aêacma sec ôkwi, gebe aêac tauñ asuc launêj tôp ôkwi amboac tonanjeñ.

Ôwê aêac asa lêtôm atom.’”

⁵ Ma Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amacnêm ñac teñ embe êndêj nê gwadê êna ên êjê êmbêcau êna lugeñ naêsmôm êndêj eñ gebe ‘Gwadêc, ôkêj mo têlêac êndêj aê,

⁶ gebe ñoc ñac teñ kêtû intênañageñ mêngêô lasê gêdêj aê, ma ñoc gêj gebe jakéj êndêj ejña masi,’

⁷ ma embe nê gwadê tonaj êmoa nê gamêj ñaçlômgeñ ma êjô eñ awa gebe ‘Ôlênsôj aê amboac secgeñmañ. Katam ñajaña kësa ma aêac to ñoc gôlôac sauñ êu tauñ jaaêc sugac. Aê katôm gebe jandi sa jakéj gêj teñ êndêj aômja atom,’

⁸ go amboac ondoc. Aê jasôm êndêj amac gebe Ñac tau embe êndi sa ménjekêj êndêj eñ êtu ênê gwadê ejña atom, mago oc êndi sa naêkêj gêj, tañ kêpô lêna nañ, êtu eñ keteñ gêôc aucgeñja.

⁹ Amboac tonaj aê jasôm êndêj amac gebe Ateñ gêj, oc akôc ñanô. Ansom gêj, oc atap sa. Amandi katam, oc êlêc su êndêj amac.

¹⁰ Gebe ɳac, taŋ eten gēŋ naŋ, êkōc ɳanô. Ma ɳac, taŋ ensom naŋ, êtap sa. Ma ɳac, taŋ êmandi katam naŋ, katam oc êlêc su êndêŋ eŋ.

¹¹ Tama asa aŋga amacnêm naŋ latu eten mo êndêŋ eŋ ma êkêŋ poc, me eten i ma êkêŋ moac êjô i êndêŋ eŋ,

¹² me eten ɳakecsulu ma êkêŋ alidêbu êndêŋ eŋ.

¹³ Amac lau sec ajala akêŋ geŋ ɳajam-ɳajam êndêŋ nêm gôlôac ɳasec-ɳasec, ma abe Tamemi undambêŋa êkêŋ ɳalau Dabuŋ êndêŋ lau, taŋ teteŋ eŋ naŋ atom me.”

Jesu ma Belsebul

(Mat 12:22-30; Mar 3:20-27)

¹⁴ Jesu kêtin ɳalau sec toawamê kêsa gêja. ɳalau tonan kêsa gêja su, go awamê tau kêsôm biŋ lasê, ma lau samob sêŋjac lemenj.

¹⁵ Tec êsêacnêŋ lau ɳagêdô sêṣôm gebe “Eŋ kêtin ɳalau sec ɳa Belsebul, taŋ kêtû ɳalau sec nêŋ kasêga naŋ.”

¹⁶ Ma ɳagêdô sebe sênsaê eŋ, tec sêṣôm gêŋtalô undambêŋa aŋga ênê.

¹⁷ Jesu kêjala biŋ, taŋ êsêac taŋ gêjam naŋ, ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Gamêŋ teŋ embe êwa tau êkôc, oc êtu gasaŋ, ma gôlôac teŋ oc senseŋ gôlôac teŋ.

¹⁸ Ma Sadan to nê lau embe sêwa tauŋ êkôc, go nêŋ gamêŋ ênêc amboac ondoc. Amac taŋ asôm gebe aê kêtin ɳalau sec ɳa Belsebul naŋ, taêm ênam biŋ tonan.

¹⁹ Aê embe jatin ɳalau sec ɳa Belsebul, go amac latômi têtin ɳa asa. Kêtu tonan ɳa êsêac tauŋ oco sêmêtôc amac.

²⁰ Ma aê embe jatin ɳalau sec ɳa Anôtônê ɳaclai, go êwa sa gebe Anôtônê gôliŋ wacépi amac.

²¹ “ɳactêkwa teŋ embe lêma tokêmgeŋ ma ejop nê gamêŋ êmoa, oc nê waba ênêc teŋgeŋ

²² Mago ɳac siŋsêlêc teŋ embe êndac eŋ, oc êku eŋ tulu ma êjanjo ênê laukasap, taŋ taê kêka naŋ su, ma ênac sam ênê waba.

²³ “ɳac taŋ êwiŋ aê atom naŋ, enseŋ aê. Ma ɳac taŋ ejon ɳanô sa êwiŋ aê atom naŋ, êtê salinŋ-salinŋ.

ɳalau sec gêmu gêja nê gamêŋ langwa kêtiam

(Mat 12:43-45)

²⁴ “ɳalau ɳatêmui embe êsa aŋga ɳamalac teŋ nê, oc eo êmoa gamêŋ kwalam ma ensom gamêŋ êlêwaŋ tauŋ, e embe êtap sa atom, go êsôm gebe ‘Aê jamu jana ɳoc andu, taŋ kasa gamêŋ naŋ êtiam.’

²⁵ Ma embe naêô lasê, oc êlic sêkajo sa to sêgelôn.

²⁶ Go naêkôc ɳalau 7, taŋ nêŋ sec kêlêlêc ênê su naŋ, mêŋsêšô nasêŋgôŋ. Go ɳamalac tonan êmoa naeo ɳanô êlêlêc gêmuŋŋa su.”

Jesu awa gêôc lau

²⁷ Jesu kêsôm biŋ tonan gêmoa ma awê teŋ aŋga lau tau nêŋ gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê aoc êôc têtaclêlôm, taŋ kêkêkam aôm to su, taŋ aôm gônonô naŋ.”

²⁸ Mago Jesu kêsôm gebe “Biŋjanô, aê aoc êôc êsêac, taŋ sêŋô Anôtônê biŋ ma sêmasaŋ naŋ.”

Lau sêjatu gêŋtalô

(Mat 12:38-42)

²⁹ Lau taêsam sêkac sa sêpi tageñ, go Jesu gêôc, awa sa ma kêsôm gebe “Lau têm tonecña êsêac lau sec. Ac sêsmô gêntalô, mago gêntalô teñ oc êndêñ êsêac atom, gêntalô Jonaña tageñ.

³⁰ Kêtom Jona kêtua lau Niniwe nêñ gêntalô, Ñamalacnê Latu êtu lau têm tonecña nêñ gêntalô amboac tonanget.

³¹ Èndêñ noc mêtôcña kwin anga mula-mña oc êndi sa êwiñ gôlôac têm tonecña nêñ lau ma êmêtôc êsêac, gebe en anga nom ñamadiñ, mago gêmêñ gebe êñô Salomonê mêtê. Ma alic acgom, ñac teñ kôlêlêc Salomo su tec gêmoa.

³² Èndêñ noc mêtôcña ñacwaga Niniweña oc sêndi sa sêwiñ lau têm tonecña ma sêmêtôc êsêac gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam tauñ ôkwi. Ma alic acgom, ñac teñ kôlêlêc Jona su tec gêmoa.

Biñ kêpi ôliñ ñaja

(Mat 5:15; 6:22-23)

³³ “Ñac teñ embe êtuñ ja sa, oc êsiñ ôkwi me êngênduc ña suc auc atom. En etoc êkô jakain ñaôgeñ gebe êsêac, tanj sêsmô sêmêñ nañ, sêlic ñawê.

³⁴ Matamanô kêtua ôlim ñaja. Matamanô embe ñajam, go ñawê ênam ôlim samucgeñ auc. Ma matamanô embe sec, go ôlim samuc ñakesec.

³⁵ Amboac tonan ojop taôm ñapep gebe ñawê, tanj gêc nêm ñalêlôm nañ, ñakesec êsa atom.

³⁶ Ôlim samuc embe ñawê êsa e ñagêñlêlôm teñ ñakesec atom, oc ñawê êsa samucgeñ êtôm ja ñanô kêpô aôm.”

Jesu gen olin Parisai to biñsutau

(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 20:45-47)

³⁷ Jesu kêsôm biñ tonan gêmoa ma Parisai teñ keteñ en gebe êna êniñ gêñ ocsalôja êwiñ en. Tec kêsmô gêja e jagêñgôj sic.

³⁸ Parisai tonan gêlic en gebe êniñ gêñ, mago kêkwasiñ tau gêmuñ atom, tec gêjac lêma.

³⁹ Ma Apômtau kêsôm gêdêñ en gebe “Kec, amac Parisai akwasin laclu to suc ñadêmôđeñia ñapep, mago nêm ñalêlôm nañ geñgeñ to sec gêjam auc.

⁴⁰ Amac lau meloc, ñac tau, tanj kêmasan gêñ ñadêmôđeñia nañ, kêmasan gêñ ñalêlômja gêwiñ atom me.

⁴¹ Akêñ gêñ, tanj gêc laclu to suc ñalêlôm nañ, êtu moasiñ êndêñ lau, go talic amacnêm gêñ samob ñawasi.

⁴² “Ojae amac Parisaimêñ, amac embe atap lai to môm ma gêñ gêga 10-10 sa, go akêñ ñaten êtu da ma awi biñgêdêñ to têntac gêwiñ Anôtôja siñ. Danjôm teñ ma dawi teñ siñ atom.

⁴³ “Ojae amac Parisaimêñ, tec têmtac gêwiñ abe aنجôñ ñamatageñ anga lôm to sê moalêc amac anga malaclungeñ.

⁴⁴ Ojae amacmêñ, tec atôm sêô, tanj gamêñ kêkêñ auc nañ. Ñamalac sêka tóñ palin-palingeñ ma sêjam kauc.”

⁴⁵ Tec biñsutau teñ kêsôm gêdêñ en gebe “Mêtêmôkê, kôsôm bin tonan tec gêbu aêac biñsutau gêwiñ amboac tonanget.”

⁴⁶ Ma Jesu kêsôm gebe “Ojae amac biñsutaumêñ amboac tonanget. Amac akêñ gêñ wapac kêsac lau, mago taôm lememlatu teñ kêmoasac gêñ wapac ñagec atom.

⁴⁷ Ojae amacmêñ, tec aboa propete, tanj tamemi sêjac êsêac êndu nañ, nêñ sêô sa.

48 Tec amac awa tameminêj gêj, taŋ sêgôm naŋ, sa to alic ɳajam, gebe êsêac sêjac propete êndu ma amac aboa êsêacnêj sêô sa.

49 Amboac tonaj Anôtônê mêtê kêsôm lasê gebe 'Aê oc jasakiŋ propete to laujaen dêndêj êsêac sêna, ma oc sênaç êsêacnêj ɳagêdô êndu to sêjanda ɳagêdô,'

50 Amboac tonaj Anôtô êjatu propete samob nêj, dec, taŋ sêkêc siŋ gêdêj Anôtô kékêj undambé to nom e mêmegêdêj galoc naŋ, ɳagêjô anga lau têm tonecja nêj,

51 anja Abelñê dec e gêdêj Sakarianê dec, taŋ sêjac eŋ êndu anja altar dajaŋa to lôm dabuŋ ɳasawa naŋ.

52 "Ojae amac biŋsutaumêj, amac akôc ki, taŋ êlai andu tajala mêtê ñamrja ɳakatann su. Amac taõm asô aja atom ma akô lau, taŋ sebe sêso sêna naŋ, auc amboac tonanjeŋ."

53 Jesu kêsa anja andu tonaj gêja ma Parisai to biŋsutau sêôc aweiŋ sa ma sêkac eŋ to têtu lêsu eŋ kêtû biŋ taêsamra.

54 Aê dêdib eŋ sebe tau êwa lip tau ɳa binj, taŋ êsôm naŋ. *

12

*Jesu gêlêj biŋ nê ɳacseŋomi
(Mat 10:26-27)*

1 Lau taêsam ɳasec sêkac tauŋ sa e gamêj gêlôc, ma Jesu kêsôm biŋ gêjac m gêdêj nê ɳacseŋomi gebe "Ajop taõm êndêj Parisainêj jist. Jist tau êsêacnêj dansaŋ.

2 Gêj samob, taŋ sêsaŋ auc naŋ, oc êtu awê, ma biŋ samob, taŋ gêc lêlôm naŋ, oc êsa awê.

3 Amboac tonaj biŋ samob, taŋ asôm kesecgeŋ, oc sêjô ênêc awêgeŋ. Ma biŋ, taŋ atu dindiŋ gêdêj taõm aŋgôŋ balêmlêlôm naŋ, oc sênam mêtê êpi anja malacluŋ.

*Aêac tatêc asa
(Mat 10:28-31)*

4 "Noc lauac, aê jasôm êndêj amac gebe Êsêac taŋ sênaç ôlimgeŋ êndu, mago têtôm gebe sêngôm gêj ɳagêdô êwiŋja atom naŋ atêc atom.

5 Aê jakêŋ puc amac êtu ɳac, taŋ atêc eŋja naŋ. Atêc Anôtô, taŋ ênac ñamalac êndu su acgom, go nê ɳaclai êtôm gebe êmbaliŋ eŋ êsêp lamboam ɳakêlêndiŋ êna. Kec, jasôm êndêj amac gebe Atêc ɳac tau tonaj.

6 "Kêliŋkeleŋ lemen teŋ naŋ ɳaoli sauŋanô. Mago Anôtô kêliŋ ɳateŋ siŋ atomanô.

7 Ma ɳac tau, naŋ kêsa amac môkêmlauŋ sa tomalageŋ. Amboac tonaj atêc taõm atom gebe amac tonaj alêlêc kêliŋkeleŋ taêsam su.

*Tasôm Kilisi lasê endej ɳamalac
(Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

8 "Aê jasôm êndêj amac gebe ɳac teŋ embe êsôm êndêj ɳamalac gebe Aê katu ênê gêj, naŋ ñamalacnê Latu êsôm eŋ lasê êndêj Anôtônê aŋela.

9 Ma ɳac teŋ embe ênsa aê auc êndêj ɳamalac, naŋ ñamalacnê Latu ênsê eŋ auc êndêj Anôtônê aŋela amboac tonaj.

10 "Nac teŋ embe êsac ñamalacnê Latu, naŋ Anôtô oc êsuc ôkwi. Mago teŋ embe êsôm biŋ alôb-alôb êpi ɳalau Dabuŋ, naŋ Anôtô oc êsuc ôkwi atom.

* 11:54: Sadaŋnê ɳaê teŋ.

¹¹ “Embe sêkêj amac akô lôm me gôlinjwaga me lau toŋaclai laŋjônêmja, naŋ apô sim taôm êtu lêj me biŋ ajô êsêac awen me asômja atom,

¹² gebe êndêj noc tau tonaj Nyalau Dabuŋ oc êndôŋ biŋ, tanj amac asômja naŋ êndêj amac.”

Biŋgôlin kêpi ɳac meloc tolêlôm

¹³ Go ɳac teŋ aŋga launêj kêsôm gêdêj Jesu gebe “Mêtêmôkê, ôsôm teoc gebe êwa aêagêcma gêjlênsêm êkôc ma êkêj ɳamakej êndêj aê acgom.”

¹⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Nacnec, asa kêkêj aê gebe jamêtôc biŋ to janac sam amagêcnêm gêjlênsêm.”

¹⁵ Go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Alic taôm to ajop taôm êndêj matem katu gêj tokainj-tokainjna, gebe ɳac teŋ oc êmoa mata jali êtu nê waba taêsamja atom.”

¹⁶ Go kêsôm biŋgôlin teŋ gêdêj êsêac gebe “Nac tolêlôm teŋ nê kôm gêjam ɳanô taêsam,

¹⁷ tec taê gêjam gêc tau gebe ‘Jaŋgôm amboac ondoc, gebe ɳoc gamêj janac ɳoc kôm ɳanô saŋa masi.’

¹⁸ Go kêsôm gebe ‘Aê jaŋgôm amboac tonec, jansen ɳoc andu-gêj-ɳanôja su ma jakwê êtu kapoêj, go janac ɳoc kôm ɳanô to gêj samob sa êpi tagej.

¹⁹ Go jasôm êndêj ɳoc katuc gebe Katucenec, nêm gêj taêsam gêc kêtôm jala taêsamja. Ôngôj nêm ɳêŋgej, ôniŋ to ônôm gêj ma ômoa totêmtac ɳajamgej.’

²⁰ Mago Anôtô kêsôm gêdêj ej gebe ‘Melocma, êmbêc tonec jakalem katôm su ma gêj, tanj kômasaŋ naŋ, oc êtu asa nê.’

²¹ Lau tanj sêjac nêj gêj taêsam sa kêtô tauŋja, mago Anôtô gêlic êsêac amboac lau tolêlôm atom naŋ, nêj biŋ amboac tonaj.”

Tapô sim tauŋ atomja

(Mat 6:25-34)

²² Go Jesŋ kêsôm gêdêj nê ɳacseŋomi gebe “Kêtu gêj tönêja aê jasôm êndêj amac gebe Apô sim taôm êtu aniŋ gêj êôc amac tōj amoat matem jaliŋja atom to êtu ɳakwê ênsaŋ ôlimja atom.

²³ Amoa matem jali kêlêlêc mo ma ôlim kêlêlêc ɳakwê su.

²⁴ Alic aoco acgom. Êsêac sêse gêj atom ma sêjac gêj ɳanô sa atom. Êsêacnêj Iêscum to andu sêncat gêj saŋa masi. Mago Anôtô gêlôm êsêac. Ma amac alêlêc moc tau su ɳêŋgej.

²⁵ Amacnêm asa êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomja ma nê êpô sim tauŋa ênac têku ɳasawa tagej êwiŋ.

²⁶ Embe aŋgôm gêj sauŋ ec teŋ naêtôm atom, naŋ apô sim taôm êtu gêj ɳagêdôja êtu ageŋja.

²⁷ Alic ménamiŋ, tanj kêpi naŋ, gêjam kôm to kêsac obo atom, mago jasôm êndêj amac gebe Salomonê gêj ɳawasi samob, tanj kêkwa ej auc naŋ, ɳateŋ kêtôm gêj tonaj ɳai atomanô.

²⁸ Anôtô embe êkêj gêgwaŋ, tanj galoc kêkô kôm ma bêbêc sêkêj êsa ja naŋ, ɳagêlôm êkwa auc, naŋ oc êkêj gêj êkwa amac auc êlêlêc atom me, amac lau akêj gêwiŋ kwalecja.

²⁹ Ma ansom gêj aniŋ to anômja atom to aê go taôm atom.

³⁰ Gêj samob tonaj ɳai nom ɳatenteŋlatu oc sensom. Mago amac Tamemi tec kêjala gebe apô lêna gêj tonaj.

³¹ Amboac tonaj ansom ênê gamêj, go gêj tonaj ɳai êtu amacnêm.

Bij awa undambêja
(Mat 6:19-21)

32 “Amac ton sauŋ tonec, atêc taôm atom, gebe Tamemi têtac gêwiŋ gebe êkêj gamêj tau êndêj amac.

33 Akêj nêm waba lau sênam ôli ma akêj awa tau êmoasiŋ lau ɣalêlôm sawa. Awa nêm atali moneŋa, taŋ êtu manê atom naŋ, to anac nêm awa ɣanô, taŋ ênaŋa atomanô naŋ, sa ênêc undambê. Gengeŋtêna nasêsa atom ma buleseŋ enseŋ su atom.

34 Gebe gamêj, taŋ nêm awa gêc naŋ, nêm ɣalêlôm oc êsap tôj amboac tonanqeŋ.

Bij tanam jaliŋa

35 “Apeŋ obo sa ma aôc nêm ja sa,

36 ma atôm lau, taŋ sêôj nêŋ ɣatau gebe êmu êmêj aŋga moasiŋ awê to ɣacŋa. Embe êtuc katam, go sêlêc su seben êndêj ej.

37 Aê aoc êôc sakiŋwaga, taŋ Apômtau oc êtap êsêac sa sênam jaligeŋ êndêj noc êmu êmêŋya. Biŋjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Eŋ oc epeŋ nê obo sa ma mêŋêšôm êsêac sêŋgôŋ sic, go ej tau mêŋênam sakin êsêac.

38 Aê aoc êôc êsêac, taŋ Apômtau embe êmu êmêj êndêj omm êsa me êu bôŋ ma êtap êsêac sa sêjam jali sêmoa.

39 Ajala tonec gebe andu ɣatau embe êjala ockatu êmbêcŋa ondoc gengeŋtêna oc êmêŋ, naŋ êkô gengeŋtêna auc, gebe êtuc ênê andu popoc atom.

40 Tec amansaŋ taôm amboac tonanqeŋ, gebe Ʉnamalacnê Latu êmêj êndêj ockatu ɣasawa, taŋ amac abe ej oc êmêj atom naŋ.”

Sakiŋwaga gêdêj to keso
(Mat 24:45-51)

41 Go Petere kêsôm gebe “Apômtau, aôm kôsôm biŋgôliŋ tonan gêdêj aêac tauŋqeŋ me gêdêj êsêac samob gêwiŋ.”

42 Tec Apômtau gêjô ej awa gebe “Sakiŋwaga ɣaŋjêŋ ma tokauc asa. Ej ɣac, taŋ nê ɣatau oc êkêj ej ejop ênê kômwaga gebe êkêj mo êtôm dôŋ êndêj êsêac êndêj ɣanoc.

43 Aê aoc êôc sakiŋwaga, taŋ nê ɣatau êmu êmêj ma êlic ej kêsap nê kôm tôŋ gêmoa.

44 Aê jasôm biŋjanôgen êndêj amac gebe ɣatau oc êkêj ej ejop ênê waba samob.

45 Ma sakiŋwaga tonan embe taê ênam ênêc tau ɣa gebe ‘Noc ɣatau gêjam gamêj tôj’ ma ênac m gebe i sakiŋwagao to ɣac ma êniŋ to ênôm gêj e êjaŋj ej,

46 go sakiŋwaga tonan nê ɣatau oc êmêj êndêj bêc, taŋ ej gebe êmêŋ atom naŋ, to êndêj ockatu, taŋ ej gêjam kauc naŋ, ma oc ênac ej popoc to êkêj ɣagêjô êndêj ej êwiŋ lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga.

47 “Sakiŋwaga taŋ kêjala nê ɣatau nê biŋ, mago kêmasaŋ to gêgôm ênê biŋ kêtu tôj atom naŋ, oc êndac sêm ɣanô.

48 Mago ɣac, taŋ gêjam kauc ɣataunê biŋ ma gêgôm keso, taŋ kêtôm gebe sêmêtôc ej ɣa sêm naŋ, oc êndac sêm ɣanô atom. ɣac, taŋ sêkêj gêj taêsam gêdêj ej naŋ, Anôtô oc êjatu gêj taêsam aŋga ênê. Ma ɣac, taŋ sêkêj gêj taêsam jakesen sa gêwiŋ naŋ, Anôtô oc êjatu ɣanô taêsam êlêlêc aŋga ênê.

Jesu gêwa lau kêkôc
(Mat 10:34-36)

⁴⁹ “Aê gamêj gabe jambalinj ja ênêc nom ma taêc kêka gebe jalic elom lasêmañ.

⁵⁰ Noc busanju gabe jaliñja ñataen tec gêc, tec ñoc ñjalâlôm ñatutuc ñanô, gabe gêj tau êmbacnê acgom.

⁵¹ Amac abe aê gamêj gabe jaê wama anja nom me. Masigoc, aê jasôm êndêj amac gebe gamêj gabe jawa amac êkôc.

⁵² Èndêj galoc tonec lau lemen teñ embe sêngôj andu tagen, oc sêwa tauñ êkôc. Têlêac sêmoa gêdôgeñ ma luagêc sêmoa gêdôgeñ, luagêc sêmoa gêdôgeñ ma têlêac sêmoa gêdôgeñ.

⁵³ Tama agêc latu ma latu agêc tama, têna agêc latuo ma latuo agêc têna, lawao lanjwa agêc lawao wakuc ma lawao wakuc agêc lawao lanjwa oc sêwa tauñ êkôc-êkôc amboac tonanđen.”

Têm to noc ñabelo

(Mat 16:2-3)

⁵⁴ Go Jesu kêsôm gêdêj lau gebe “Amac embe alic ñamajañ êpuc êpi gwêcm, oc asôm seben gebe ‘Kom oc ênac,’ ma oc êtôm tonanđ.

⁵⁵ Ma musanju embe êsêlêj, oc asôm gebe ‘Gamêj oc ñandañ êsa,’ ma oc êtôm tonanđ.

⁵⁶ Amac dansantêna, nom to umborj ñapuc tec ajala, mago amboac ondoc tec ajala noc tonec atom.

Tamansañ biñ êndêj nêj soño-soño

(Mat 5:25-26)

⁵⁷ “Ma amboac ondoc amac taôm ajala biñ êndêngeñ atom.

⁵⁸ Embe amagêcnêm soño-soño andêj gôlinwaga ana ma agêc asêlêj amoa intêna ñadambê, nañ têmtac êtu lësi êndêj taôm, gebe moae ej ê aôm ôndêj mêtôcwaga ôna, go mêtôcwaga êkêj aôm êndêj gejobwaga kapoacwalôña ma gejobwaga kapoacwalôña êmbaliñ aôm ôsêp kapoacwalôña.

⁵⁹ Aê jasôm êndêj aôm gebe Oc ôsa anja tònê ômôêj atom e ônac nêm tôp samob êmbacnê tomalagen acgom.”

13

Jesu gêlêj biñ lau kêtû nêrl secña

¹ Gêdêj ñasawa tonanđ lau ñagêdô sêmoa, tanj sêjac miñ gêdêj Jesu kêpi lau Galilaianja ñagêdô, tanj Pilata gêjac êsêac êndu gêdêj tanj sêkêñ da gêdêj Anôtô.

² Tec Jesu gêjô êsêac awei gebe “Amac abe Galilaia tonanđ lau sec sêlêlêc lau Galilaianja ñagêdô samob su, tec sêôc gêjwapac amboac tònê me.

³ Aê jasôm êndêj amac gebe Masigoc. Maiao amac embe anam taôm ôkwi atom, oc anaña samob amboac tònêgeñ.

⁴ Me abe lau 18, tanj andu toñatêpôe balinj anja Siloamña kêku sa jagêjac êsêac êndu nañ, lau geo sêlêlêc lau ñagêdô samob, tanj sêngôj Jerusalem nañ su me.

⁵ Aê jasôm êndêj amac gebe Masigoc. Mago amac embe anam taôm ôkwi atom, oc anaña samob amboac tònêgeñ.”

Biñ aiñ gêjam ñanô atomja

⁶ Go Jesu kêsôm biñgôlin tonec gebe “Ñac teñ kêsê nê aiñ teñ kêsêp nê kôm moña ma gêja gesom ñanô e kêtap sa atom.

⁷ Tec kêsôm gêdêj ñac-gejobkômwaga gebe ‘Gôlicgac me, aê gamêj kêtôm jala têlêac gasom aiñ tonec ñanô, mago katap sa atom. Amboac tonaj ôsap su, êkô nom auc êtu agenjña.’

⁸ Tec gejobwaga gêjô ej awa gebe ‘Apômtau, ondec, êkô jala tecenec êwiñ, ma jasap nom to jaôc bôckêpêc êpi ñamôkê.

⁹ Moae oc ênam ñanô. Embe masi, go ôsap su.’ ”

Jesu gêgôm awê teñ gêmac kegasuñ ej ôli ñajam kësa gedej sabat

¹⁰ Gêdêj sabat teñ Jesu kêdôj lau gêmoa lôm teñ.

¹¹ Ma awê teñ gêmoa tonaj ñalau gêmacja teñ gêgôm ej kêtôm jala 18. Ej gêmoa gewec-gewecgen ma kêtôm gebe êsa sa atom samucgen.

¹² Jesu gêlic ej tec gêmôêc ej ma kêsôm gêdêj ej gebe “Awê, aê kêgaboac aôm su aŋga nêm gêmacgac.”

¹³ Go gêu lêma gêsac ej e sep tagen awê tau kêmêtôc tau kêtiam ma kelanem Anôtô.

¹⁴ Mago lômmôke gêlic Jesu gêgôm gêmac ñajam kësa gêdêj sabat e kêtû môsi, tec kêsôm gêdêj lau gebe “Bec kômja 6 tec gêc. Amboac tonaj amêj êndêj bêc tônêgeñ gebe sêngôm amac ôlim ñajam êsaña. Amêj êndêj sabat atom.”

¹⁵ Ma Apômtau gêjô ej awa gebe “Amac dansantêna, amac samob agaboac nêm bôc to donki aŋga sêniñ gêj ñamala su gêdêj sabat ma awê êséac jasênôm bugoc.

¹⁶ Ma awê tau, Abraham latuo tecenec, Sadan gêsô ej tõj kêtôm jala 18 nec, oc jaŋgamboac ênê Iêpoa su êndêj sabat atom me.”

¹⁷ Jesu kêsôm biñ tonaj e nê sojo-sojo samob majeñ tauñ. Ma lau samob têntac ñajam kêtû gêysêga ñajam samob, tañ ej gêgôm naŋja.

Biŋgôlin gêmêc ñawêjya

(Mat 13:31-32; Mar 4:30-32)

¹⁸ Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêj kêtôm asagen ma jaê dôj êpi asagen.

¹⁹ Gamêj tau kêtôm gêmêc ñawê, ñamalac teñ kêkôc jakêsê kêsêp nê kôm. Gêj tau kêtû kapôeñ e kêtû ka, go moc umboñ ñalabuña jasêjam sac sêngôj ñalaka.”

Biŋgôlin jistña

(Mat 13:33)

²⁰ Go Jesu kêtû kênac kêtiam gebe “Jaê dôj Anôtônê gamêj êpi asagen.

²¹ Gamêj tau kêtôm jist awê teñ kêkôc ma kêgaluñ gêwiñ polom kêsêp suc têlêac e gêjam aucgen.”

Biñ sacgêdô gasuc-gasucña

(Mat 7:13-14, 21-23)

²² Go Jesu kêsêlêj jakêdôj-kêdôj lau aŋga malac sauñ to kapôeñ lanô gêlac Jerusalemgen gêja.

²³ Ma ñac teñ kêsôm gêdêj ej gebe “Apômtau, lau tañ sêngôj mateñ jali nañ, oc luagêcgen me.” Tec Jesu gêjô êséac awen gebe

²⁴ “Atu kêka-kêka gebe asô sacgêdô gasucgasuc ana. Aê jasôm êndêj amac gebe Taêsam oc sêngôm gêjlêlôm elêmê, mago têtôm gebe sêso sênanja atom.

²⁵ “Êndêj tañ andu ñatau êndi naêlai katam auc nañ, amac oc akô awê ma atuc katam to asôm gebe ‘Apômtau, ôlêc su êndêj aêac.’ Ma ej oc êjô amac awem gebe ‘Aê gajam kauc amac amêj aŋga ondoc.’

²⁶ Go amac aôc awem sa ma asôm gebe ‘Aêac aeŋ to anôm gêŋ amoawinj aôm, ma kôdôŋ aêac gômoa ma malacluŋ.’

²⁷ Mago eŋ oc êsôm êtiam gebe ‘Aê gajam kauc amac amêŋ anga ondoc, amac sec ŋakoleŋwaga samob, ataiŋ taôm su anga aêŋjoc.’

²⁸ Amac oc alic Abraham agêc Isak ma Jakob to propete samob sêmoa Anôtônê gamêŋ, mago amac taôm oc têtij amac su naamoa ônê. Anja ônê oc têtaj sêwakicgeŋ ma luŋluŋ êkôsiŋ tau ŋajano.

²⁹ Ma lau oc sêmêŋ anja oc kêpi to oc kêsêp ma anja musanĝu-m to mulamja, nasêŋgôŋ êtu sêniŋ gêŋjja anja Anôtônê gamêŋ.

³⁰ Alicgac me, lau ŋamuŋa oc têtu ŋamata, ma ŋamataŋa oc têtu ŋamu.”

Jesu têtac gêwiŋ Jerusalem

(Mat 23:37-39)

³¹ Gêdêŋ ŋasawa tonanjeŋ Parisai ŋagêdô dêdêŋ Jesu sêja ma sêsmô gebe ‘Ôêc anja tonec ôna, gebe Herodo gebe ênac aôm êndu.’

³² Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Ana ma asôm êndêŋ ŋac imbêla pap tônê gebe ‘Gôlicgac me, aê tec kêtij ŋalau sec ma gagôm gêmac ŋajam kêsa. Oc jaŋgôm êndêŋ galoc ma bêbêc, ma êndêŋ bêc êtu têlêacňa oc janac dabij ŋoc kôm.

³³ Léŋ tonec gêjac aê ŋawae gebe jasêlêŋ galoc to bêbêc ma ŋaelen gebe propete teŋ kêtôm gebe ênaŋa anja gamêŋ teŋ atom, anja Jerusalem tageň.

³⁴ ‘Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc êsêac, tanj Anôtô kêsaŋ dêdêŋ aôm sêwac naŋ, ŋa poc endu. Aê gagôm gêŋlêlôm elêmê gebe janac aômnêm ŋapalê sa amboac talec têna gêjac ŋalatu sa sêsmô magê ŋalabu, mago amac adec.

³⁵ Alic acgom, amacnêm andu oc êtu tuc êkôŋja. Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Alic aê atom e asôm gebe ‘Lambinj êndêŋ eŋ, tanj gêmêŋ gêjam Apômtau laŋô naŋ.’”

14

Jesu gêgôm ŋac gêmac ôli ŋajam kêsa

¹ Gêdêŋ sabat teŋ Jesu kêsô Parisainêŋ kasêga teŋ nê andu gaja gebe sêniŋ geŋ ma lau dêdib eŋ sêmoa.

² Sêmoa e ŋac ôli kêsuŋ-kêsuŋ teŋ gêdêŋ Jesu gêja.

³ Tec Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gêdêŋ biŋsutau to Parisai gebe ‘Embe daŋgôm gêmac ŋajam êsa êndêŋ sabat, oc eso biŋsu me masi.’

⁴ Mago êsêac sêjam tauŋ tôŋ. Tec Jesu kêkam ŋac tau e gêgôm eŋ ôli ŋajam kêsa ma kékêŋ eŋ gêc gêja.

⁵ Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Amacnêm asa, embe latu me bôc embenj êsêp sê tobu êndêŋ sabat ma oc ê eŋ sa sebenj êndêŋ sabat atom me.’

⁶ Ma êsêac têtôm gebe sêjô biŋ tonarj atom.

Biŋ tamoaſiŋ lau to takôniŋ tauŋja

⁷ Jesu gêlic gebe ŋacleŋ sêgôm mocsac gebe sêŋgôŋ ŋamataŋagen, tec kêsôm biŋgôliŋ teŋ gêdêŋ êsêac gebe

⁸ ‘Nac teŋ embe êkalem aôm gebe ôniŋ awê to ŋac ŋamoasiŋ ôwiŋ, naŋ ôŋgôŋ ŋamata atom, gebe moae ŋatau kêkalem ŋac towae teŋ êlêlêc aôm su êwiŋ êmêŋ,

⁹ go ŋac, tanj kêkalem amagêc wacêsmô êndêŋ aôm gebe ‘Ôwi malam siŋ êndêŋ ŋac tonecmanj.’ Ma aôm oc ôndi tomajamgenj naôŋgôŋ ŋamuŋa.

¹⁰ Embe sêkalem aôm, naŋ naônögôŋ ñamuŋa acgom. Go ñac, taŋ kékalem aôm naŋ, embe êmêŋ, oc êsôm êndêŋ aôm gebe 'Noc ñac, ôsa mêmögôŋ ñamataŋa.' Amboac tonan̄a oc etoc aôm sa êndêŋ lau samob, taŋ sêŋgôŋ sêwiŋ aôm naŋ sêlic.

¹¹ Teŋ embe etoc tau sa, naŋ Anôtô oc êkônin̄ eŋ, ma teŋ embe êkônin̄ tau, naŋ Anôtô oc etoc eŋ sa."

¹² Go Jesu kêsôm gêdêŋ ñac, taŋ kékalem eŋ naŋ gebe "Embe ono gêŋ ocsalô me êtulaŋa, naŋ ôkalem nêm lau to lasimi ma tawan̄ to lau tolêlôm, taŋ acnêm sackapoagêdô gêdêŋ tau naŋ, gebe moae sêkalem aôm ñagêjôŋa naŋgeŋ atom.

¹³ Embe ono moasiŋ, naŋ ôkalem lau ñalêlôm sawa to puliŋ ma magiŋ kêsu to mateŋpecgeŋ,

¹⁴ go aê aoc êôc aôm, gebe êsêac tonan̄ oc sêkalem aôm ñagêjôŋa atom, ma êndêŋ taŋ lau gêdêŋ sêndi sa naŋ, Anôtô oc êkêŋ ñagêjô êndêŋ aôm."

Bijgôlin̄ moasiŋ kapôéjya

(Mat 22:1-10)

¹⁵ Naclenjêŋ teŋ gêŋô biŋ tonan̄ ma kêsôm gêdêŋ Jesu gebe "Aê aoc êôc ñac, taŋ oc êniŋ gêŋ aŋga Anôtône gamêŋ naŋ."

¹⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Ñac teŋ gêgôm moasiŋ kapôéj ma kékêŋ jaeŋ lau taêsam.

¹⁷ Kêdabiŋ gebe sêniŋ ñamoasiŋ tau ma kêsakiŋ nê sakiŋwaga teŋ gêja gebe naêsôm êndêŋ lau, taŋ jaen̄ gêdêŋ êsêac kwananđen̄ naŋ gebe 'Amêŋ, gebe gajac ñabiŋ gêŋ gêbacnê.'

¹⁸ Ma êsêac samob nêŋ ñalêlôm kêtôm taugeŋ tec seseŋ tauŋ su. Ñac ñamataŋa kêsôm gêdêŋ eŋ gebe 'Aê gajam ôli kôm teŋ, tec najanac kêsi acgom. Amboac tonan̄ jateŋ aôm gebe naômansaŋ ñoc biŋ.'

¹⁹ Ma ñac teŋ kêsôm gebe 'Aê gajam ôli bôc 10, tec najanac ñoc gêŋ kêsi. Aê jateŋ aôm gebe naômansaŋ ñoc biŋ.'

²⁰ Go teŋ kêsôm gebe 'Aê galoc gajam awê sa, tec katôm gebe jawac atom.'

²¹ Sakiŋwaga tonan̄ gêmu jagêjac miŋ biŋ samob tonan̄ ñai gêdêŋ nê ñatau. Teic andu ñatau têtac ñandan̄ kêsa ma kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga tonan̄ gebe 'Seben̄ ôna ma ojoŋ lau ñalêlôm sawa to puliŋ ma mateŋpec to magiŋ kêsu sa aŋga malac ñaintêna sauŋ to kapôéj mêŋsêšô gamêŋ tonec.'

²² Ma sakiŋwaga kêsôm gebe 'Apômtau, biŋ taŋ kôjatu aê gebe jaŋgômja naŋ gagôm su, mago andu gêlôc atom tagen̄.'

²³ Tec ñatau kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga tau gebe 'Ôsa kôm ñaintêna to tuŋmagê ôna ma ôkac lau gebe sêšô sêmêŋ e ñoc: andu êlôc.'

²⁴ Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Lau taŋ sêŋô aêŋoc jaeŋ su naŋ, nêŋ teŋ oc êsac aêŋoc moasiŋ ñagec atom."

Bij tasap Jesu tôŋya

(Mat 10:37-38)

²⁵ Lau taêsam sêwiŋ Jesu sêja, tec kêsa tau ôkwi ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe

²⁶ "Ñac teŋ embe êndêŋ aê êmêŋ ma têtac endec tama agêc têna ma nê awê to ñapalê ma lasiio to ñac ma ênac kapoac tau atom, naŋ oc êtôm gebe êtu ñoc ñacseŋom atom.

²⁷ Ñac teŋ embe êôc nê kakesotau êndanđguc aê atom, naŋ oc êtôm gebe êtu ñoc ñacseŋom atom.

²⁸ Amacnêm teñ embe taê ênam gebe êkwê lôm teñ, go êngôñ sic ma êsa waba andu tauña ñaôli samob sa êmuñ acgom e êjala gebe nê awa kêtôm gebe ênac dabiñ kôm tau.

²⁹ Eñ embe êngôm amboac tonaj atom, go êu dembonj ênsac ñaômageñ ma êtôm gebe ênac dabiñ andu atom. Ma lau samob, tanj sêlic nañ, oc sêsu erj susu

³⁰ ma sêôm gebe ‘Nac tônê kêkwê lôm gêjac mgenj, mago kêtom gebe ênac dabiñ atom.’

³¹ Ma kin teñ, tanj nê siñwaga 10,000 embe ênac siñ êndêj kin teñ, tanj nê siñwaga 20,000 nañ êngôñ sic ma taê ênam tau ñapep êmuñ acgom e êjala gebe nê ñaclai kêtôm gebe êku ñacio tulu me masi.

³² Embe êtôm atom, go êsakij lau-sê-wamawaga nasêpuc ñacioj tôj jaêcgeñ ma teteñ êtu wamaña.

³³ Amboac tonaj amacnêm ñac teñ embe êwi nê gêj samob siñ samucgeñ atom, oc êtôm gebe êtu ñoc ñacseñom atom.

*Gwêc tanj kêtû sec
(Mat 5:13; Mar 9:50)*

³⁴ “Gwêc tonaj gêj ñajam, mago embe ñamakic ênaña, oc danjôm ñamakic êsa êtiam amboac ondoc.

³⁵ Oc êtôm gebe tapalip êsêp kôm to êpi lênduc êna atom, tambalinj siñ ñaômageñ. Ñac teñ nê tañasuj êjôja embe ênêc, nañ êjômañ.”

15

*Biñgôlinj domba gêjaña
(Mat 18:12-14)*

¹ Teloñ to lau sec samob têtu gasuc Jesu sêmêj sebe sêñô ej.

² Tec Parisai to bijsutau têtu môsi ma sêôm gebe “Nac tonec kêkôc lau sec sa ma geñ gêj gêngôñ gêwiñ êsêac.”

³ Go Jesu kêsôm biñgôlinj tonec gêdêj êsêac gebe.

⁴ “Amacnêm ñac teñ embe nê domba 100 sêmoa e ñateñ eo tau, oc êngôm amboac ondoc. Eñ oc êwi 99 siñ sêmoa gamêj sawa ma naensom nañ gêbôm e êtap sa.

⁵ Embe ensom êmoa e êtap sa, oc êu ênsac magim ma êtu samuc nê gêj

⁶ e naêpi nê andu, go êmôêc nê tawañ to lau sackapoagêdô gêdêj tauña mêmêôm êndêj êsêac gebe ‘Têmtac ñajam awiñ aê gebe aê katap ñoc domba, tanj gêjaña nañ, sa kêtiam.’

⁷ Aê jasôm êndêj amac gebe Nac sec tagenj embe ênam tau ôkwi, nañ lau undambêña oc têtu samuc ej êtôm tonaj êlêlêc lau gêdêj 99, tanj sêpô lêna biñ sênam tauñ ôkwiña atom nañ.

Biñgôlinj mone gejana

⁸ “Me awê teñ embe nê mone 10 ênêc ma embe teñ ênaña, oc êngôm amboac ondoc. Eñ êtuñ ja sa naêsa gamêj ma ensom ñapañ e êtap sa.

⁹ Eñ embe êtap sa, oc êmôêc nê lauo to lau sackapoagêdô gêdêj tauña ma êsôm gebe ‘Têmtac ñajam awiñ aê, gebe aê katap ñoc mone, tanj gêjaña su nañ sa kêtiam.’

¹⁰ Aê jasôm êndêj amac gebe Nac sec tagenj embe ênam tau ôkwi, Anôtônê anjela oc têtu samuc ej êtôm tonaj,”

Biñgôlinj latu gêjaña

¹¹ Go Jesu kêsôm gebe “Nac teñ latuagêc sêmoa.

12 Ma ɻac sauŋ kêṣôm gêdêŋ tama gebe ‘Tamoc, ôkêŋ gêŋ samob, taŋ gawê kaiŋ naŋ, êndêŋ aê.’ Tec tama gêwa waba kêkôc gêdêŋ êsêagêc.

13 Bêc jauc atom, go ɻac sauŋ kêkêŋ nê waba samob lau sêjam ôli su ma kêkôc ɻaaawa gêdi gêja gamêŋbôm. An̄ga ônê kêsa lêŋ sêlêŋ e kêjaiŋ nê awa samob.

14 Kêta nê gêŋ salinŋ-salinŋen e gêbacnê samob ma tôbôm kapôeŋ kêsa gamêŋ tonaj, go ɻac tau gêŋgôŋ jageo ɻanô.

15 Tec jakêsap gamêŋ ɻatau teŋ tôŋ, taŋ kêsa kiŋ en̄ gebe ejop ênê bôcanô, naŋ sêmoa sêŋjam.

16 ɻac tau taê kêka tagen tonec gebe êniŋ gêŋ ɻaôlic, taŋ bôc seŋ-seŋ naŋ, gebe êôc en̄ tôŋ, mago lau teŋ sêkêŋ gêŋ teŋ gêdêŋ en̄ atom.

17 Tec taê gêjac tau kêsi-kêsi gebe ‘Tamocnê kômwaga taêsam e gêŋ kêlêsuc êsêac, mago aê tec mo êjô aê êndu an̄ga tonec nec.

18 Aê jandi jandêŋ tamoc najaſôm êndêŋ en̄ gebe Tamoc, aê gagôm sec gêdêŋ Anôtô to gêdêŋ aôm.

19 Amboac tonaj ôsam aê gebe latôm aê êtiam atom. Ôkêŋ aê jatu nêm kômwaga teŋ.’

20 Go gêdi gêdêŋ tama gêja.

“Kasêlêŋ jakêsa jaêcgen e tama gêlic en̄. Tec taê walô en̄ ma kêlêti jakambôeŋ en̄ ma kêlêsôp en̄ alianô.

21 Go latu kasôm gêdêŋ en̄ gebe ‘Tamoc, aê gagôm sec gêdêŋ Anôtô to gêdêŋ aôm. Amboac tonaj ôsam aê gebe latôm aê êtiam atom.’

22 Ma tama kêṣôm gêdêŋ nê sakinwaga gebe ‘Seben akôc ɻakwê ɻajamanô tau mêmjakêŋ en̄ êsô ma akêka joc êsêp en̄ lêma to akêŋ atapa êsêp en̄ akaŋ.

23 Ma akôc bôc, taŋ talôm e kêtôp ɻajam naŋ, mêmjaŋguŋ gebe tanij totêntac ɻajamgen,

24 gebe latuc tecenec gêmac êndu su, mago mata jali gêmoa. Gêjaŋa su, mago katap en̄ sa kêtiam.’ Ma samob sêmoa totêntac ɻajamgen.

25 “Latu ɻacsêga gêmoa kôm. En̄ gêmu gêmêŋ e kêdabiŋ andu su, go gêŋô on̄ to wê.

26 Tec gêmôeŋ ɻapalê teŋ jakêtu kênaç gêŋ tônê ɻam gêdêŋ en̄.

27 Ma ɻapalê kêṣôm gêdêŋ en̄ gebe ‘Lasim gêmu gamêŋ tec tamam geguŋ bôc, taŋ talôm e kêtôp ɻajam naŋ, gebe kêtap lasim sa toôli samucgen kêtiam.’

28 Têwa têtac ɻandaŋ e gebe êsô andu êna atom. Tec tama kêsa gêja jagêjam malô-malô en̄.

29 Ma en̄ gêjô tama awa gebe ‘Gôlicgac me, jala taêsam gajam sakin gêdêŋ aôm ma kagêli aômnêm biŋsu teŋ atom. Magô kôkêŋ noniŋ ɻalatu teŋ gêdêŋ aê gebe aêac to ɻoc lau anij totêntac ɻajamgen nec atomanô.

30 Mago latôm, taŋ kêjaiŋ nêm waba gêmoa gêwiŋ mockaiŋo naŋ, gêmêŋ acgom, gocgo gôgoŋ bôc, taŋ talôm e kêtôp ɻajam naŋ, kêtu en̄ŋa.’

31 Tec tama kêṣôm gêdêŋ en̄ gebe ‘Latucenec, aôm gôŋgôŋ gôwiŋ aê ɻapan, ma aêŋoc gêŋ samob kêtu aômnêm gêwiŋgac.

32 Aêac têntac ɻajam to ôliŋ kêpi nec jagêdêŋgoc, gebe lasim tecenec gêmac êndu su, mago mata jali gêmoa. En̄ gêjaŋa su, mago tatap en̄ sa kêtiam.’”

¹ Nasawa teŋ Jesu kēsōm gēdēŋ nē ɻacsenjom gebe “Nac tolēlōm teŋ gēngōŋ ma nē gejobwaga teŋ gēmoa. Ma lau sēju biŋ gēdēŋ ɻatau gebe gejobwaga kējaiŋ ênē waba.

² Tec ɻatau gēmōēc eŋ ma kēsōm gēdēŋ eŋ gebe ‘Biŋ amboac ondoc tec gaŋō kēpi aōm nec. Ôwa kōm gejobwagaŋa sa acgom gebe aōmnēm kōm gejobwagaŋa gēbacnē.’

³ Gejobwaga tonaj kēsōm gēdēŋ tau gebe ‘Noc ɻatau oc êkōc noc kōm gejobwagaŋa su aŋga aējoc, tec jaŋgōm asagen. Kōm takwē nomja oc jaŋgōm êtōm atom, ma embe jateŋ gēŋ, oc majoc.

⁴ Aē kajala gēŋ, tanj gabe jaŋgōm naŋ, ec sēkōc aē sa jaŋgōŋ nēŋ andu êndēŋ noc ɻatau êtiŋ aē su aŋga kōm gejobwagaŋa.’

⁵ Go kēkalem lau samob, tanj nē ɻataunē tōp gēc êsēacŋa naŋ, tagen-tagen dēdēŋ eŋ sēja ma kētu kēnac gēdēŋ nac ɻamataŋa gebe ‘êōc ɻataunē tōp amboac ondoc gēc aōmja.’

⁶ Ma eŋ kēsōm gebe ‘Niptēkwi wapap 100.’ Go eŋ kēsōm gēdēŋ nac tau gebe ‘Ôngōŋ sic ma ôkōc nēm papia tōpja mējoto seben gebe 50.’

⁷ Go kētu kēnac nac teŋ gebe ‘Ma aōmnēm biŋ tōpja amboac ondoc.’ Tec eŋ kēsōm gebe ‘Jaŋgom gasuc kapōēŋ 100.’ Ma gejobwaga kēsōm gēdēŋ eŋ gebe ‘Ôkōc nēm papia tōpja ma oto gebe 80.’

⁸ Go ɻatau kēlanem gejobwaga keso tonaj gebe gēgōm tokauc gebe lau nom tonecŋa sēgōm gēŋ gēdēŋ tauŋ tokauc sēlēlēc lau ɻawēŋa su.

⁹ “Amboac tonaj jaſōm êndēŋ amac gebe Akōc awa nomja naanam lau ôkwi tēntac êwiŋ amac, gebe sēkōc amac sa aŋgōŋ bec teŋgenja êndēŋ noc awa êmbacnēŋa.

¹⁰ Nac teŋ embe ejop gēŋ ɻasec-ɻasec ɻapepgeŋ, oc ejop gēŋ kapōēŋ-kapōēŋ êtōm tonaj.

¹¹ Embe ajop awa nomja ɻapep atom, ma asa oc êkēŋ waba ɻanō êndēŋ amac gebe ajopŋa.

¹² Ma embe ajop gēŋ jaba tonec ɻapep atom, ma asa oc êkēŋ gēŋ ɻanō êndēŋ amac gebe awē kaiŋ ésa ôlim.

¹³ “Sakinwaga teŋ ênam sakin apōmtau luagēc êtōm atom, eŋ oc tētac endec teŋ ma tētac êwiŋ teŋ me oc êsap teŋ tōŋ ma tētac êmbu teŋ. Amac amboac tonaj, atōm gebe anam Anôtō to awa êpi tagen atom.”

Jesunē biŋ ɻalō ɻagedō

(Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12)

¹⁴ Parisai tanj sēgōm mocsac awēŋa naŋ, sērō biŋ samob tōnē e sēlēc lusunjsuŋ sa.

¹⁵ Tec eŋ kēsōm gēdēŋ êsēac gebe “Amac tec atoc taōm sa gēdēŋ ɻamalac gebe lau gēdēŋ amac, mago Anôtō kējala amacnēm ɻalēlōm su. Waenj tanj ɻamalac sē taēŋ naŋ, Anôtō gēlic amboac gēŋ alōb-alōb.

¹⁶ “Mosenē biŋsu to propetenēŋ biŋ gēbacnē gēdēŋ Joaŋnē tēm, go sēsōm ɻawae ɻajam Anôtōnē gamēŋŋa lasē ma lau samob sēkac tauŋ sebe sēsō sēna.

¹⁷ Mago undambē to nom embe ê su, oc ɻagaō êlēlēc biŋsu ɻatalō saunjanō teŋ ê suŋa su.

¹⁸ “Nac teŋ embe endec nē awē ma ênam teŋ, oc êŋgōm gēŋ mockainja. Ma nac teŋ embe ênam awē, tanj nē akweŋ gedec eŋ naŋ, oc êŋgōm gēŋ mockainja amboac tonajgen.

Nac tolēlōm agēc Lasara

¹⁹ “Nac tolêlôm teñ gêngôj. Eñ kêsô ñakwê asôsamuc to kwalam-kwalam ñajam-ñajam ma kêtôm bêcgeñ kêmoadsiñ tau ñapep.

²⁰ Ma ñac ñalêlôm sawa teñ gêngôj, nê ñaê Lasara. Kamoc gêjac têc eñ auc ma tetoc eñ gêc ñac tolêlôm nê sacgêdô.

²¹ Eñ gebe êniñ mo ñapopoc, tañ kêsêlô anja ñac tolêlôm nê tebo nañ, ma kêam sêja e têdamôê ênê kamoc.

²² Sêmoa acgom, go ñac ñalêlôm sawa tau gêmac êndu ma anja sêsip eñ jatetoc eñ gêngôj Abrahamnê labum ñaô. Go ñac tolêlôm gêmac êndu amboac tonanget ma sêsuñ eñ.

²³ Eñ gêmoa lamboam tonjandañ kapôeñ ma gêôc mataanô sa e gêlic Abraham gêngôj jaêcgeñ ma Lasara gêngôj eñ labum ñaô.

²⁴ Tec gêmôêc gebe ‘Tamoc Abraham, taêm walô aê ma ôsakinj Lasara êsac lêmalatu ñatêpôê ñagec tôj êsêp bu ma mêmêmoasac imbeloc êtu luc gebe gamoa jawaô ñalêlôm tonjandañgen.’

²⁵ Ma Abraham kêsôm gebe ‘Latucenec, taêm ênam gebe kôkêc nêm ñajam su kwananget gêdêj gômoa matam jali, ma Lasara kékôc secgeñ. Mago galoc eñ gêngôj malôgeñ anja tonec ma aôm gômoa tonjandañgen.’

²⁶ Ma biñ teñ êwiñ gebe Nasawa kapôeñ tec gec, gen aêac to amac gêngic. Lau teñ anja tonec embe taêj ênam gebe dêndêj amac sêwac, oc têtôm atom. Ma anja tonaj amboac tonanget.’

²⁷ Go ñac tolêlôm kêsôm gebe ‘Amboac tonaj, tamoc, jateñ aôm gebe ôsakinj eñ êna tamocnê andu.

²⁸ Aêñoc lasici lemen teñ tê sêngôj, tê naêkêj puc êsêac ñapep gebe sêsep ñandañ ñagamêj tonec sêmêj sêwi ñ atom.’

²⁹ Tec Abraham kêsôm gebe ‘Mose to propete nêj biñ tê gêc êsêacña nê, ac sêyômañ.’

³⁰ Ma eñ kêsôm gebe ‘Masi, tamoc Abraham, tonec kêtôm atom. Mago ñac teñ anja ñacmatêñêj embe êndêj êsêac êna, oc sênam tauñ ôkwi.’

³¹ Tec Abraham kêsôm gêdêj eñ gebe ‘Êsêac embe sêkêj taheñ Mose to propete nêj biñ atom, oc sêkêj êwiñ ñac, tañ êndi sa anja ñacmatêñêj nañ, atom amboac tonanget.’

17

Biñ kêpi sec

(Mat 18:6-7, 21-22; Mar 9:42)

¹ Go Jesu kêsôm gêden nê ñacseñomi gebe “Lêtôm tañ êngôm lau têtu sec nañ mêmësa, mago ojae ñac, tañ Iêtôm ñam kêsêp eñ nañma.

² Sêwa poctêmuí sa eñ gêsutêkwa ma sêmbaliñ eñ êsêp gwêc êna, go ñajam, gebe êtim lau sauñ tonec nêj teñ e êtu sec nec atom.

³ Alic taôm.

“Lasim embe êngôm sec, go wec biñ eñ. Ma eñ embe ênam tau ôkwi, go ôsuc ênê biñ ôkwi.

⁴ Ma embe êngôm aôm sec êtu dim 7 êndêj bec tagen, ma êkac tau ôkwi êndêj aôm êmu êwac êtu dim 7 wacêsmôm gebe ‘Aê gajam tauc ôkwi,’ go ôsuc ênê biñ ôkwi.”

Biñ kêpi takêj gêwiñ

⁵ Aposolo sêsmôm gêdêj Apômtau gebe “Ôkêj aêacma akêj gêwiñ esewec.”

⁶ Tec Apômtau kêsôm gebe “Embe nêm akêj êwiŋ êtôm gêmêc ɻawê ma asôm êndêj ka kamoc-kamoc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa naôsê taôm ôkô gwêc,’ oc tajra wamu êndêj amac.

Sakiŋwaganê kôm

⁷“Amacnêm asa nê sakiŋwaga embe êkaliŋ nom me ejop bôc su ma aŋga kôm êmu êmêj, oc êsôm êndêj ej gebe ‘Gacgeŋ mêmôŋgôŋ sic ma ôniŋ gej.’

⁸ Natau teŋ oc êsôm atom. Ej oc êsôm êndêj sakiŋwaga gebe ‘Ono ɻoc gêj ma Ômansaŋ taôm êtu ônam sakiŋ aêŋa e janîŋ to janôm gêj su acgom, go taôm naôniŋ to ônôm nêm gêj êndaŋguc.’

⁹ Oc ênam danje êndêj nê sakiŋwaga tonan gebe gêgôm kôm, tan kêjatu enja naŋ, me masi.

¹⁰ Ma amac amboac tonan. Embe aŋgôm kôm samob, tanj sêjatu amacnaŋ, go asôm gebe ‘Aêac sakiŋwaga ɻaôma, tec agôm gêj, tanj gêjac aêac ɻawae naŋgej.’”

Jesu gêgôm lau tokamochôm 10 ôliŋ têtu selec

¹¹ Jesunê lêŋ kepen Jerusalem, tec kêsêlêŋ kêsa Samaria to Galilaia ɻamadiŋgeŋ gêja.

¹² Ma ej gêô lasê malac teŋ ma lau tokamochôm 10 dêdac ej sêkô jaêcgeŋ sêkanôŋ ej

¹³ ma sêmôēc sêpuc awen sageŋ gebe “Mêtêmôkê Jesu, taêm walô aêacmêj.”

¹⁴ Jesu gêlic ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aêc naatôc taôm êndêj lau dabuŋwaga.” Tec sêselêŋ sêmoa ma ôliŋ têtu selec.

¹⁵ Èsêacnêŋ ɻac teŋ gêlic tau gebe ôli ɻajam kêsa, tec kêkac tau ôkwi gêmu menjkêlambiŋ Anôtô ɻa awa kapôeŋ,

¹⁶ ma gêu tau laŋôanô jagêdêj nom gêc Jesu akainjña, go gêjam danje gêdêj ej. Ma ɻac tau ej ɻac Samariaŋa teŋ.

¹⁷ Ma Jesu kêsôm gebe “Aê gaboc lau 10 ôliŋ têtu selec. Ma 9 sêmoa ondoc.

¹⁸ Nêŋ ɻac teŋ gebe êmu êmêj êlambiŋ Anôtôŋa gêmoa atom me, ɻac jaba tagenj tonec me.”

¹⁹ Go Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Ôndi sa ma ôc ôna, aômnêm kôkêj gêwiŋ tec gêgôm aôm ɻajam kêsa.”

Biŋ kêpi Anôtônê gôliŋ êmeŋja

(Mat 24:23-28, 37-41)

²⁰ Parisai ɻagêdô têtu kênac Jesu gebe “Êndêj ondoc Anôtônê gôliŋ êmêj.” Tec ej gêjô êsêac aweŋ gebe “Anôtônê gôliŋ êmêj toŋapuc gebe talic ɻa mateŋanôŋa nec atom.

²¹ Èsêac oc sêšom gebe ‘Gêc tonec’ me ‘gêc ônê’ nec atom, gebe Anôtônê gôliŋ wacgêc amac ɻalêlôm.”

²² Ma ej kêsôm gêdêj ɻacsenjomí gebe “Nabêc ɻagêdô oc êmêj, ma amac oc anam awem su gebe alic Namalacnê Latunê bêc tagenj, mago oc alic atom.

²³ Èsêac oc sêšom êndêj amac gebe ‘Alic, gêmoa ônê. Alic, gêmoa tonec,’ naŋ ana atom ma andaŋguc êsêac atom.

²⁴ Kêtôm ôsic kêkac eb tagenj ma kêpô umboŋ ɻalabu aŋga ɻagêdô e jakêsa gêdô naŋ, Namalacnê Latu embe êmêj, oc êtôm tône.

²⁵ Mago ej ôc ɻandaŋ taêsam to lau têm tonecja têtiŋ ej su êmuŋ acgom.

²⁶ Gêj taŋ sêgôm gêdêj Noanê bêc naŋ, oc sêngôm êndêj Njamalacnê Latunê bêc amboac tonanj.

²⁷ Èsêac samob sej to sênôm gêj ma ñjac sêjam awê to awê sêjam ñjac e gêdêj bêc, taŋ Noa kêsô waŋ ɣalêlôm gêja naŋ, ma bu kêsuŋ mêmgesenj èsêac samob su.

²⁸ Gêdêj Lotnê bêc sêgôm amboac tonanjenj. Èsêac samob sej to sênôm gêj, ma sêjam ôli gêj to sêkêj gêj gêdêj lau sêjam ôli, ma sêse gêj to sêkwê nêj andu.

²⁹ Mago gêdêj bêc, taŋ Lot kêsa aŋga Sodom gêja naŋ, ja to talao aŋga undambê kêsêp e gesenj èsêac samob su.

³⁰ Ma êndêj bêc, taŋ Njamalacnê Latu eoc tau lasê naŋ, oc êtôm tonanjenj.

³¹ “Èndêj bêc tônê ñjac teŋ embe êngôj salôm ñjaô, naŋ êsêp naêkôc nê gêj, taŋ gêc andu ɣalêlôm naŋ atom. Ma ñjac teŋ embe êmoa kôm, naŋ êkac tau ôkwi êmu êna nê andu atom amboac tonanjenj.

³² Taêm ênam Lotnê awê.

³³ Ñac teŋ embe êngôj gênlêlôm gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu, ma ñjac teŋ embe êmac êndu, oc êngôj mata jali.

³⁴ Aê jasôm êndêj amac gebe Èndêj êmbêc tau tônê ñjac luagêc embe sênêc mê tagenj, naŋ Apômtau oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.

³⁵ Ma awê luagêc embe sêlai polom sêwiŋ tauŋ sêmoa, naŋ Apômtau oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ. [

³⁶ Ma ñjac luagêc embe sêmoa kôm sêwiŋ tauŋ, naŋ Apômtau oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.]”

³⁷ Ma èsêac têtu kênac eŋ gebe “Apômtau, oc ñanô èsa aŋga ondoc.” Tec eŋ kêsôm gêdêj èsêac gebe “Gamêj tan ñamêtê teŋ gêc naŋ, aoco oc sêkac sa sêmoa.”

18

Biŋgôlinj awêtuc ma mêtôcwagaŋa

¹ Jesu kêsôm biŋgôlinj teŋ gêdêj èsêac gebe êkêli èsêac gebe teteŋ mec ñapanj têtu goloŋ atom.

² Eŋ kêsôm gebe “Mêtôcwaga teŋ gêngôj malac teŋ. Eŋ kêtêc Anôtô atom ma gê go ñamalac atom.

³ Ma awêtuc teŋ gêngôj malac tonanj, naŋ gêdêj eŋ gêja-gêja ma kêsôm gebe ‘Ônam aê kêsi aŋga ñoc soŋo-soŋonê’.

⁴ Mêtôcwaga gedec e ñasawa teŋ, gocgo kêsôm gêdêj tau gebe ‘Aê katêc Anôtô atom ma gaê go ñamalac atom,

⁵ mago kêtû awêtuc tonec kêlênsôj aêja, tec gabe janam eŋ kêsi, gebe moae nê meloco èsa mêmjetap aê lajôcanô auc.’”

⁶ Go Apômtau kêsôm gebe “Akêj taŋem bi ŋ, taŋ mêtôcwaga keso kêsôm naŋ.

⁷ Amac abe Anôtô oc ênam nê lau, taŋ kêjaliŋ èsêac sa ma awenj gêjac eŋ kêtôm bêc to geleŋgeŋ naŋ, kêsi atom me. Ma abe oc ênam tau tōj me.

⁸ Aê jasôm êndêj amac gebe Eŋ oc ênam èsêac kêsi sebenj. Tagenj êndêj noc Njamalacnê Latu êmêŋja naŋ, oc êtap sêkêj gêwiŋ ñanô sa aŋga nom me masi.”

Biŋgôlinj Parisai agêc telonŋa

⁹ Jesu kêsôm biŋgôlinj tonec gêdêj lau ñagêdô, taŋ sêlic tauŋ sebe lau gêdêj ma sêbu lau ñagêdô naŋ gebe

¹⁰ “Nac luagêc sêpi lôm dabun sêja sebe teteñ mec, Parisai teñ ma teloñ teñ.

¹¹ Parisai kêsa jakêkô ma keteñ mec gêc lêlômgenj gebe ‘O Anôtô, aê gabe janam danje êndêj aôm gebe aê katôm ñamalac ñagêdô amboac kêjângowaga to lau sec ma mockaiñ ma amboac teloñ tonec atom.

¹² Aê gajam dêbu ñ mo kêtôm dim luagêc kêtôm wokegeñ, ma ñoc gêj samob, tanj katap 10-10 sa nañ, kakôc ñatej su kêtômgeñ mêmekêkêj kêtuda.’

¹³ Go teloñ tau kêsa jakêkô ñalêtinj. En gebe êôc mataanô sa êpi undambê atom, go kêpô gêduc ma kêsôm gebe ‘O Anôtô, taêm labu aê ñac secmañ.’

¹⁴ Aê jasôm êndêj amac gebe Nac tonan kêsép nê andu gêja nañ Anôtô gêlic enj amboac ñac gêdêj kêlêlêc Parisai su. Teñ embe etoc tau sa, go Anôtô êkônij enj, ma teñ embe êkônij tau, go Anôtô etoc enj sa.”

Jesu gêjam mec ñapalê

(Mat 19:13-15; Mar 10:13-16)

¹⁵ Lau sejoñ ñapalê dedec dêdêj Jesu sêja gebe êkêj lêma ênsac êsêac. Ma nê ñacseñomi sêlic e sec biñ êsêac.

¹⁶ Go Jesu gêmôec êsêac ma kêsôm gebe “Andec ñapalê dêndêj aê sêmêñmañ. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenaj ñai tec têtu Anôtônê gamêj ñatau.

¹⁷ Biñjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Nac, tanj êkôc Anôtônê gamêj sa êtôm ñapalê atom nañ, oc êsô êna atom.”

Nac tolêlôm

(Mat 19:16-30; Mar 10:17-31)

¹⁸ Ma kasêga teñ kêtû kênac Jesu gebe “Mêtêmôkê ñajam, aê jañgôm amboac ondoc gebe jawê kainj jañgôj matoc jali teñgenj.”

¹⁹ Tec Jesu kêtû kênac enj gebe “Amboac ondoc kôsam aê gebe ñajam. Nac ñajam teñ gêmoa atom, Anôtô taugeñ.

²⁰ Biñsu tec gôjô su gebe ‘Ôngom gêj mockaiño to mockaiñja atom. Ônac ñamalac êndu atom. Ônam geñgeñ atom. Ônga biñ atom. Otoc tamam agêc tênam sa.’”

²¹ Ma ñac tau gêjô enj awa gebe “Aê kamasañ biñ samob tonan kêtû tôj su gêdêj aê ñapalêgeñ e mêmjêdêj galoc.”

²² Jesu gêjô ma kêsôm gêdêj enj gebe “Gêj tageñ tec aôm kôpô lêna. Ôkêj nêm waba samob lau sênam ôli ma ônac sam ñaawa êndêj lau ñalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôeñ ôndañguc aê.”

²³ Nac tau gêjô biñ tonan e nê ñalêlôm ñawapac kêsa, gebe enj ñac tolêlôm ñanô.

²⁴ Jesu mata gê enj ma kêsôm gebe “Lau tolêlôm embe sêso Anôtônê gamêj sêna oc sêñgôm elêmê.

²⁵ Bôc kamele teñ oc êsêli êsô so ñalasê êna ñagaôgeñ êlêlêc ñac tolêlôm êsô Anôtônê gamêj ênaña su.”

²⁶ Ma lau, tanj sêñjô biñ tau nañ, sêso gebe “Ai, amboac tonan asa ênam samuc.”

²⁷ Tec Jesu kêsôm gebe “Gêj tanj ñamalac sêñgôm êtôm atom nañ, Anôtô oc ê gôm naêtôm.”

²⁸ Go Petere kêsôm gebe “Ôlic acgom, aêacmêj tec awi ma gêj samob siñ ma adaguc aôm.”

29 Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Bi anô, aê jasôm êndêj amac gebe Lau samob, taŋ sêwi andu me awê me lasitêwai me tenenj me tameñi me ñapalê siŋ kêtû Anôtônê gamê ña,

30 oc têtap gêj ñanô tau taësam sa êlêlêc su êndêj têm tonec, go êndêj têm ônêja oc sêngôr mateñ jali teñej.”

*Jesu geoc nê ñandaŋ lasê kêtû têlêacña
(Mat 20:17-19; Mar 10:32-34)*

31 Go Jesu kékôc êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Alic acgom, aêac tapi Jerusalem tana, ma biŋ samob, taŋ propete teto kêpi ñamalacnê Latu naŋ, oc étu anô,

32 gebe êsêac oc sêkêj eŋ êndêj lau samuc nasêsu eŋ susu to sêlênsu eŋ ma sêkasôp épi eŋ.

33 Êsêac oc si eŋ, go sênaç eŋ êndu e abêc êtu têlêac oc êndi sa êtiam.”

34 Mago êsêacnêj kauc kêsa kêpi biŋ tonaj ñai atom. Biŋ ñalô tonaj ñam kêsiŋ tau gêdêj êsêac ma sêjala biŋ, taŋ Jesu kêsôm naŋ atom.

*Jesu gêgôm matapec, taŋ keteñ-kêtê gej naŋ, mata gêjac
(Mat 20:29-34; Mar 10:4-52)*

35 Jesu kêsêlêj e kêdabinj Jeriko, ma ñac matapec teñ gêngôj intêna ñatali keteñ-keteñ gêj gêmoa.

36 Eŋ gêngôj lau taësam sêsêlêj ñaonda ma kêtû kênac ñam.

37 Êsêac sêwa sa gêdêj eŋ gebe “Jesu anja Nasaret tec kêsêlêj gêmêj.”

38 Ma ñac tau gêmôêc gebe “Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma.”

39 Tec lau, taŋ sêsêlêj sêmuŋ naŋ, sec biŋ eŋ gebe ênam tau tôŋ, mago eŋ gêmôêc kêpuc sageñ gebe “Dawidnê Latu, taêm walô aêma.”

40 Tec Jesu kékô ma kêjatu gebe sêkôc eŋ dêndêj eŋ sêmêj. Sêwê eŋ kêtû gasuc Jesu, go kêtû kênac eŋ gebe

41 Aôm gobe aê jaŋgôm asageñ êndêj aôm. Ma eŋ kêsôm gebe “Apômtau, aê gabe matoc êlêc.”

42 Tec Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Matam êlêc, aôm kôkêj gêwinj, tec gêgôm aôm ñajam kêsa.”

43 Ma mata gêlac gaôgeñ e kêdaguc Jesu ma kêlambinj Anôtô. Lau samob, taŋ sêlic gêj tonaj naŋ, sêlanem Anôtô.

19

Jesu agêc Sakai

1 Go Jesu kêsô Jeriko gebe êsêlêj tôŋgeñ êna.

2 Ma ñac teñ gêmoa, nê ñaê Sakai. Eŋ teloñnêj kasêga ma eŋ ñac tolêlôm teñ.

3 Eŋ kêtû kêka-kêka gebe êlic Jesu êpi ñanôgeñ, mago gêgôm elêmê kêtû lau taësamja gebe eŋ ñac dambê ec teñ.

4 Tec kêlêti gêmuŋ jakêpi ka kamoc-kamoc teñ gebe Jesu naësa tonaj ma êlic eŋ êpi ñanôgeñ.

5 Jesu kêsêlêj e mêmekêkanôj eŋ, go mata gedec ma kêsôm gêdêj eŋ gebe “Sakai, ôsêp sebenj ômôêj, gebe ocsalô tonec jaŋgôj nêm andu.”

6 Tec Sakai kêsêp sebenj mêmekêkôc Jesu sa totêtac ñajamgeñ.

7 Êsêac samob sêlic ma sêscac biŋ to sêscôm gebe “Eŋ kêsô ñac sec nê andu gêja gebe êlêwaŋ tau.”

⁸ Sakai jakêkô ma kêsôm gêdêj Apômtau gebe “Apômtau, ôlic acgom, aêjoc waba samob tonec galoc jakêj ñamakej êndêj lau ñalêlôm sawa, ma moae kasau ñac teñ, tec jakêj gêj aclej êjô gêj, tañ kakôc su nañ.”

⁹ Go Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Ocsalô Anôtônê moasij ênam ñamalac kêsija mêmêkêpi andu tonecgoc, gebe Abrahamnê wakuc teñ ej amboac tonaj.

¹⁰ Gebe ñamalacnê Latu tec gêmêj gebe ensom gêj geberj ma ênam sa.”

*Bingôlinj mone goldña
(Mat 25:14-30)*

¹¹ Jesu kêdabiñ Jerusalem ma lau, tañ sêñô biñ tonaj ñai nañ, seboc Anôtônê gôlinj oc gaôgej êô lasê, tec ej kêsôm bingôlinj teñ gêwiñ gebe

¹² “Ñac towae teñ gêdi gêja gamêj jaêcsêga teñ gebe sêkêj ej êtu kiñ, go êmu êmêj êtiäm.

¹³ Tec gêmôêc nê sakinwaga 10 sêmêj ma kêkêj mone goldña 10 gêdêj êsêac. Go kêsôm gêdêj êsêac gebe ‘Atulu gêj amoë e jamu jamêj êtiäm.’

¹⁴ Ñac tau nê lau malacm têntac gedec ej, tec sêsañ laumata têdaguc en sêja ma sêson gebe ‘Aêac abe ñac tònê êtu aêacma kiñ atom.’

¹⁵ “Sêkêj ñac tau kêtû kiñ su, go gêmu gêmêj ma kêsôm sêmôêc sakinwaga, tañ ej kêkêj mone gêdêj êsêac nañ, gebe êjô nêj kôm têtulu gêjña ñajanô.

¹⁶ Ñac ñamataña mêmêkêsm gebe ‘Apômtau, aômnêm mone gold tagen nañ, tec katulu gêj e kêtap 10 sa mêmêgêwiñ.’

¹⁷ Ma ñatau kêsôm gêdêj ej gebe ‘Aôj, aôm sakinwaga ñajam. Aôm gojob geñ sauñanô ñapep, tec jakêj aôm ôtu ñatau ônam gôlinj malac 10.’

¹⁸ Go ñac kêtû luagêcja mêmêkêsm gebe ‘Apômtau, nêm mone gold, tec kêtulu gêj e kêtap lemenj teñ sa mêmêgêwiñ.’

¹⁹ Tec ñatau kêsôm amboac tonec gebe ‘Amboac tonaj, aôm ônam gôlinj malac lemeñ ten.’

²⁰ Ma ñac teñ mêmêkêsm gebe ‘Apômtau, ôlic nêm mone. Aê kasabañ ña obo auc ma tec gec.’

²¹ Aê katêc aôm gebe aôm ñac ñajanja. Aôm kôkôc gêj, tañ kotoc gêcja atom nañ, ma kojoñ kôm, tañ kôsê atom nañ ñanô sa.’

²² Go ñatau kêsôm gêdêj ej gebe ‘Aôm ñac sec. Aôm taôm kôkic nêm bingac. Aôm gôlic aê ñac ñajanja ma kakôc gêj, tañ katoc gêcja atom nañ, ma kojoñ kôm, tañ kasê atom nañ ñanô sa.’

²³ Amboac ondoc kôkêj ñoc mone gêja gamêj têtulu moneja atom. Embe jamu jamêj amboac tec, go jatap ñoc gêj tonjalakacgeñ sa.’

²⁴ Go kêsôm gêdêj lau, tañ sêkô-sêkô nañ, gebe ‘Akôc mone gold su anga ênê ma akêj êndêj ñac, tañ nê mone gold 10 gêc nañ.’

²⁵ Ma êsêac sêson gêdêj ej gebe ‘Apômtau, ênê mone 10 gêc sugac.’

²⁶ Mago ej kêsôm gebe ‘Aê jasôm êndêj amac gebe Ñac tañ nê gêj gêc nañ, oc sêkêj ñagêdô naêwinj, mago ñac, tañ nê gêj masi nañ, oc sêkôc ñakêsu, tañ gêc ejña nañ, su amboac tonaj.

²⁷ Ma ñoc ñacio, tañ sebe aê jatu êsêacnêj kiñ atom nañ, akôc êsêac mêmjanac êsêac êndêj aê lañôcnêmja.’”

*Lau sêwê Jesu sêcô Jerusalem sêja
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Joaq 12:12-19)*

²⁸ Jesu kêsôm biñ tonaj su, go kêsêlêj kêpi Jerusalem gêja.

²⁹ Kêsêlêñ e kêdabinj Betpage to Betania, tanj kêsi lôc, tanj sêsam sebe Lôckatêkwi nanj, go kêsakiñ ɻacseñomi luagêc

³⁰ ma kêsôm gebe “Agêc asêlêñ apeñ malac, tanj gêc nêmja nanj ana. Ma êndêñ tanj aô lasê, oc atap donki ɻalatu teñ sa sêkô tony kêkô, ɻamalac teñ gêngôj ɻaô kwananget atomanô nanj. Añgamboac su ma awê amêj.

³¹ Ma ɻac teñ embe êtu kênac amagêc gebe ‘Agaboac su kêtu agenjña, nanj asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna gêj tau.’”

³² ɻaclagêc tau sêja e têtap sa kêtôm kêsôm gêdêñ êsêagêc.

³³ Agêc sêgaboac donki ɻalatu sêmoa, go ɻatau sêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Agêc agaboac donki ɻalatu su kêtu asagenjña.”

³⁴ Ma êsêagêc sêsôm gebe “Apômtau kêpô lêna gêj tau.”

³⁵ Go êsêagêc sêwê donki dêdêñ Jesu sêja, sêu nêñ ɻakwê gêsac donki ɻalatu ɻaô ma sêkêñ Jesu gêngôj.

³⁶ Eñ kêsêlêñ gêmoa, tec lau sêja nêñ ɻakwê gêc intêna.

³⁷ Eñ kêsêlêñ intêna, tanj kêsêp aنجa Lôckatêkwi keperj Jerusalem gêja, tec ɻacseñomi samob sêôc aweñ sa ma sêlambiñ Anôtô totêntac ɻajamgeñ ɻa aweñ kapôeñ kêtu gênsêga samob, tanj sêlic nañja,

³⁸ ma sêmôec gebe “Alanem kinj, tanj gêmêr gêjam Apômtau lanjô nanj. Biñmalô ênêc undambê to ɻawasi ésa aنجa lôlôc.”

³⁹ Ma Parisai ɻagêdô, tanj sêwê sêwiñ êsêac tonj tonanj nanj, sêsôm gêdêñ Jesu gebe “Mêtêmôkê, wec bi ñ nêm ɻacseñomimañ.”

⁴⁰ Ma eñ gêjô êsêac aweñ gebe “Aê jasôm êndêñ amac gebe Êsêac tonec embe sênam tauñ tony, ma poc oc sêmôec.”

Jesu kêtañ kêpi Jerusalem

⁴¹ Eñ kêsêlêñ e kêdabinj malac tau ma gêlic e kêtañ lasê

⁴² gebe “Ojae, ɻabêc tecenec ôjala gêj, tanj gebe ênam malô aômja nañ ôwiñmañ, mago galoc kêsij tau gêdêñ matamanô.

⁴³ Têm oc mêtêñsa, go nêm ɻacio mêtêñkwê tuñbôm to sêwê aôm auc ma sêngi aôm auc e sêkapiñ aôm sa.

⁴⁴ Oc senseñ aôm to nêm ɻapalê samob su ma sêwi poc teñ siñ êngôj poc teñ ɻaô atom, gebe kôjala noc Anôtô ênam aôm saña atom.”

Jesu kêjanda lau aنجa lôm dabuñ

(Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Joaq 2:13-22)

⁴⁵ Go Jesu kêsô lôm dabuñ gêja e kêjanda lau, tanj têtulu gêj sêmoa nanj,

⁴⁶ ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Teto gêc gebe Anôtô kasôm gebe ‘Aêñjoc andu tonec andu meçja,’ mago amac agôm kêtu kêjanjowaganenj gêsuñ.”

⁴⁷ Jesu kêdôñ lau gêmoa lôm kêtôm bêcgerj, ma lau dabuñsêga to biñsutau ma launêñ laumata dêdib sebe senseñ eñ su.

⁴⁸ Mago têtap ɻalêñ senseñ eñja sa atom gebe lau samob sêsap eñ tony sebe sêñô eñgeñ.

20

Dabuñsêga sebe sêkip Jesunê ɻaclai ɻam sa

(Mat 21:23-27; Mar 11:27-33)

¹ ɻabêc teñ Jesu kêdôñ lau aنجa lôm dabuñ to gêjam mêtê êsêac gêmoa ma lau dabuñsêga to biñsutau ma laumata dêdêñ eñ sêja

² ma sêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôsôm êndêñ aêac gebe Aôm gôgôm gêj tonanj gôjam ɻaclai ondoc lañô, me asa kêkêñ ɻaclai tau gêdêñ aôm.”

³ Tec enj gêjô êsêac awen gebe “Aê gabe jatu kênac biñ teñ êndêñ amac amboac tonanç. Asôm êndêñ aê acgom gebe

⁴ Joajnê sangu nec anga Anôtônê me anga ñamalacnêñ.”

⁵ Ma êsêac taêñ gêjam gêc tauñgeñ gebe “Aêac embe tasôm gebe Anja Anôtônê, ej oc êsôm aêac gebe ‘Ma amboac ondoc tec akêj gêwiñ enj atom.’”

⁶ Ma embe tasôm anga ñamalacnêñ, oc lau samob têtuc aêac ña poc êndu, gebe sêjala Joan gebe ej propete teñ.”

⁷ Tec sêjô enj awa gebe “Aêac ajam kauc ênê ñam.”

⁸ Ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac tonanç aê jasôm ñaclai, tanj gêjam aê sa ma gagôm geñ tau nañ, êndêñ amac atom amboac tonançen.”

Biñgôlinj kôm wainña ñakômwagaña

(Mat 21:33-46; Mar 12:1-12)

⁹ Go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biñgôlinj tonec gêdêñ lau gebe “Ñac teñ kêsê né wain kôm teñ, go kêmasañ ñabij gêdêñ lau sênam kôm êpiña ma enj tau gêc gêja gamêñ teñ gêmoa e ñasawa ñêngueñ.”

¹⁰ Gêdêñ noc wain gêjam ñanôja enj kêsakinj sakinwaga teñ gêdêñ kômwaga gêja gebe sêkêñ wain ñanô ñagêdô êndêñ ej. Ma kômwaga si enj ma sêkêñ enj lêma sawagenj gêmu gêja.

¹¹ Ma ñatau kêsakinj sakinwaga teñ gêja, nañ si enj ma sêpêlê enj amboac tonançen e sêkêñ enj lêma sawagenj gêmu gêja.

¹² Go kêsakinj ñac teñ gêwiñ kêtû têlêacnja, nañ sêjac enj ôli lasê amboac tonanç ma têtinj enj kêsa gêja.

¹³ Ma kôm wainña ñatau kêsôm gebe ‘Aê jañgôm amboac ondocgeñ. Aê jasakinj ñoc latuc, tec têtac gêwiñ enj nec êna. Moae tetoc enj sa.’

¹⁴ Kômwaga sêlic latu tau ma sêson gêdêñ tauñ gebe ‘Ñac-gêwê-kaiñ-gêylênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac enj êndu gebe gêylênsêm êtu aêacnêñ.’

¹⁵ Tec têtinj enj anja kôm wainña kêsa gêja e sêjac enj êndu.

“Kôm wainña ñatau oc êngôm êsêac amboac ondoc.

¹⁶ Enj oc êmêñ ma enseñ kômwaga tonanç su ma êkêñ kôm wainña êndêñ lau teñ.” Ma êsêac, tanj sêñô biñ tau nañ, sêson gebe “Masi, amboac tonanç atom.”

¹⁷ Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “Biñ tanj teto gêc gebe ‘Poc tanj sêkwêwaga sêbalinj siñ nañ, poc tonançen kêtû poc kêclêsuña nañ, ñam amboac ondoc.’”

¹⁸ Ñac teñ embe êtuc tau êpi poc tonec oc ôli êngic, ma poc tau embe êtuc êpi teñ, oc êsac enj popocgeñ.”

Biñ takisña

(Mat 22:15-22; Mar 12:13-17)

¹⁹ Biñsutau to lau dabuñsêga sêjala gebe enj kêsôm biñgôlinj tonanç kepenj êsêac, tec gacgeñ sebe sêkam enj tóñ gêdêñ ñasawa tonançen, mago têtêc lau.

²⁰ Êsêac dêdib enj ma sêson lau sepen biñwaga, tanj sêson tauñ gebe lau mansañ nañ, ec sêlô enj ña tau nê biñ ma sêkêñ enj êsêp gôlinjwaga lêma gebe êmêtôc enj.

²¹ Tec sêson gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm kôsôm to kôdôñ jagêdêñ ma kôpuc openj ñamalac atom ma kôdôñ Anôtônê lêñ tonançen.”

²² Aêac embe takêñ takisara oc eso aêacnêñ biñsu me masi.”

²³ Jesu kêjala êsêac têtim enj, tec kêsôm gêdêñ êsêac gebe

²⁴ “Akôc denari teñ ménjalic acgom. Asa nê ñakatu to ñatalô gêc.” Ma êsêac sêson gebe “Kaisaranê.”

25 Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amboac tonaj akêj kaisaranê gêj êndêj kaisara ma Anôtônê gêj êndêj Anôtô.”

26 Ma êsêac têtôm gebe sêlô ej ña tau nê biñ lau sêlic nec atom. Ac sê taêj biñ, tanj ej kêsôm gêjô êsêac awenj nañ, ma sêjam tauñ tôj.

*Biñ ñacmatê sêndi saña
(Mat 22:23-33; Mar 12:18-27)*

27 Ma Sadukai, tanj sêsôm gebe ñacmatê oc sêndi sa atom nañ, nêj ñagêdô dêdêj Jesu sêja ma têtu kênac ej gebe

28 “Mêtêmôkê, Mose keto biñsu gêdêj aêac gebe Nac teñ, tanj gêjam awêsa, mago nê gôlôac masi, embe émac êndu, nañ lasi ênam ênê awêtuc tau gebe éka gôlôac lasê êjô têwa su.

29 Amboac tonaj lasitêwai 7 tec sêmoa. Ñacsêga gêjam awê e nê gôlôac masi ma gêmac êndu.

30 Ma lasi, tanj kési ej nañ, gêjam ênê awêtuc,

31 go ñac ñawaluñ teñ. Biñ tonec kêtap lasitêwai 7 tonaj sa kêtômgej gebe sêmac êndu togôlôac masigenj.

32 Sêmac êndu su, go awêtuc tau gêmac êndu amboac tonaj.

33 Êndêj noc ñacmatê sêndi saña nañ, ej oc êtu êsêacnêj asa nê awê, gebe êsêac 7 sêjam ej kêtû nêj awêgac.”

34 Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Lau nom tonecja nañ ñac sêjam awê to awê sêjam ñac.

35 Ma lau, tanj Anôtô ketoc êsêac sa gebe sêndi sa anja ñacmatênenêj to sêwê kai ñ têm ônêja nañ, oc sênam awê to sênam ñac atom,

36 ma sêmac êndu êtiam atom gebe êsêac têtôm anjela ma têtu Anôtô latui gebe Anôtô gêju êsêac dêdi sa anja ñacmatênenêj.

37 Ñacmêtê sêndi sa ñabiñ Mose kêsôm lasê amboac tonaj. Ej gêjac miñ kêpi ja kêsa gamêj daniña, tec kêsam Apômtau gebe Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô.

38 Biñ tonaj ñam gebe Anôtô kêtû ñacmatênenêj Anôtô atom, ej kêtû lau mateñ jali nêj Anôtô, gebe samob sêmoa mateñ jali sepeñ engej.”

39 Ma biñsutau ñagêdô sêjô ej awa gebe “Mêtêmôkê, aôm kôsôm jagêdêj.”

40 Gebe êsêac têtêc e têtu kênac biñ ñagêdô gêdêj ej kêtiam atom.

*Biñ kêpi Kilisi
(Mat 22:41-46; Mar 12:35-37)*

41 Go Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Ac sêsôm amboac ondoc tec sebe Kilisi Dawidnê latu ej

42 gebe Dawid tau tec kêsôm gêc Pesalem ñabuku gebe ‘Apômtau kêsôm gêdêj aêjoc Apômtau gebe

Ôñgôñ aêjoc anôña

43 e jakêj aômñêm ñacio sêñêc amkaiñ ñalabu acgom.”

44 Kec, Dawid kêsam ej gebe ‘Apômtau.’ Mago amboac ondoc tec Kilisi kêtû ênê latu.”

*Lau sejop tauñ endej biñsutau
(Mat 23:1-36; Mar 12:38-40; Luk 11:37-54)*

45 Ma Jesu kêsôm gêdêj nê ñacsenjomí lau samob sêñô gebe

46 “Ajop taôm êndêj biñsutau, tanj sebe sêselêñ tonjakwê balinjeng ma têntac gêwiñ gebe lau awenj ênac êsêac anja malacluñ ma sebe sêncat tauñ mata-mata gebe sêngôñ ñamataña anja lôm to gamêj sêniñ gêñja.

⁴⁷ Èsêac sêjanjo awêtucnêj andu su ma sêsabanj ña mec balinj auc. Ñagêjô oc êtap èsêac sa êlélêc."

21

Awêtuc kékêj da

(Mar 12:41-44)

¹ Jesu gêôc mataanô sa ma gêlic lau tolêlôm sêkêj nêj da kêsêp Anôtônê kanom

² e gêlic awêtuc ñalêlôm sawa teñ kékêj mone saujanô luagêc kêsêp.

³ Go kêsôm gebe "Binjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Awêtuc ñalêlôm sawa tònê kékêj kêlélêc èsêac samob su,

⁴ gebe lau samob tònê sêkôc aنجa nêj gêj kêlêscuc èsêacnja sa mêmêkêj kêtua. Ma enj kêpô lêna ñanô, mago kékêj nê gêj tonê mo samobgej kêsêp gêja."

Jesu kêsôm biñ kêpi senseñ lôm dabuñ suña

(Mat 24:1-2; Mar 13:1-2)

⁵ Lau ñagêdô sêsôm biñ kêpi lôm dabuñ gebe sêjam gêlôj ña poc ñajam to ña awalaunj, tañ sêkêj kêtua daña. Tec Jesu kêsôm gebe

⁶ "Têm oc mêmêsa, go gêj tê alic nê, ñapoc teñ oc ênjgôj poc teñ ñaô aنجa tonec atom, têta samob salinj-salinj."

Gêjwapac ênac m tau

(Mat 24:3-14; Mar 13:3-13)

⁷ Ma èsêac têtu kênac Jesu gebe "Mêtêmôkê, êndêj ondoc binj tonec mêmêsa ma asageñ oc êtu gêj tonaj ñai ñanô èsaña ñabelo."

⁸ Ma Jesu kêsôm gebe "Alic taôm gebe sênam amac ôkwi atom, gebe lau gwälêkiñ oc sênam aê lañôc sêmêj ma sêsam tauñ gebe 'Aê enj.' Ma sêsôm gebe 'Ñanoc kêdabiñgac.' Mago andañguc èsêac atom.

⁹ Ma embe aňô siñ to lau sêli tauñ sa ñawae, nañ atakê atom, gebe gêj samob tonaj mêmêsa êmuñ, mago noc nom ñatêku èsuña oc èsa sebenj atom."

¹⁰ Go kêsôm gêdêj èsêac gebe "Laum teñ sêndi sênci siñ êndêj laum teñ, ma gamêj teñ êndêj gamêj teñ.

¹¹ Ôjô oc ênam kapôéj-kapôéj ma tôbôm to gêmac sec èsa êtôm gamênguej ma gênsêga têtakê ñamalacnja to gêntalô kapôéj aنجa undambê oc mêmêsa.

¹² Gêj tonaj ñai samob èsa atomgej ma sêu lemenj êpi amac ma sêjanda amac to sêkêj amac asô lôm malacnja to andu kapoacwalôja ma sêwê amac akô kiñ to góliñwaga lañôjnêm êtu aêñoc ñaêja.

¹³ Nasawa tonaj amacnêm noc awa Anôtônê mêtê saña.

¹⁴ Taêm ênam êtu tôj gebe amansañ biñ ajo èsêac aweñja kwanañkwanañ atom,

¹⁵ gebe aê jansuñ biñ to kauc êndêj amac êwac ma nêm ñacio samob sêkêj auc to senseñ nêm biñ nê sêhgôm êtôm atom.

¹⁶ Tenemi to tamemi, ma tewemi to lasimi, ma nêm tawañ to nêm lau ñagêdô oc sêkêj amac nasênci amacnêm ñagêdô êndu,

¹⁷ ma lau samob têntac endec amac êtu ñoc ñaêja.

¹⁸ Mago môkêmlauñ tagenj oc ênaña aنجa môkêmapac atom.

¹⁹ Apuc taôm tôj ma atap aنجôj matem jali sa.

Jesu kêsôm biñ kêpi senseñ Jerusalem suña

(Mat 24:15-21; Mar 13:14-19)

20 “Amac embe alic siŋwaga topomtopom sêwa Jerusalem auc, naŋ ajala êndêŋ tonan gebe kêdabiŋ gebe malac tau oc êtu gasaŋ.

21 Èndêŋ tonan lau, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêc sêpi lôc sêna, ma êsêac taŋ sêmoa malaclêlôm tau naŋ, sêc sêsa sêna, ma êsêac taŋ sêmoa malacmagê naŋ, sêšô malac sêna atom,

22 gebe ‘bêc Anôtô êkêŋ ɻagêjôŋa tau tÔnê,’ gebe biŋ samob, taŋ teto gêc naŋ, ɻjanô êsa.

23 Ojae lauo, taŋ sêmoa teŋ to ônaŋ sêkêŋ su ɻnapalê sêmoa naŋmêŋ, gebe gêŋwapac ɻjanô êtap gamêŋ tonan sa ma Anôtônê têtac ɻandaŋ êtap laum tonan sa.

24 Oc sêncac êsêac ɻa siŋ ma sêkôc êsêac tÔn sêwê êsêac nasêšêp tentenjlatu samob ɻjalêlôm. Ma lau samuc sêka Jerusalem popoc sêmoa e lau samuc nêŋ noc ênac pep.

*Namalacnê Latu êmu êmêŋ
(Mat 24:29-31; Mar 13:24-27)*

25 “Oc to ajôn ma utitalata kaințenjkaințenj êsa ma gwêc ɻadembom êŋgasim ɻakicsêa e ɻamalac samob, taŋ sêmoa nom naŋ, nêŋ meloco êsa ma nêŋ ɻjalêlôm ɻatutuc ɻjanô.

26 ɻamalac têtêc tauŋ to gêŋ, taŋ mêmêsa aŋga nom naŋ, ɻawêc êŋgôm ɻamalac mateŋ êiō gebe gêŋ ɻaclai undambêŋ kôtêŋ-kôtêŋgen.

27 Ma êndêŋ tonan oc sêlic ɻamalacnê Latu toŋaclai ma toŋawasi ɻjanô êŋgôŋ tao teŋ ɻjalêlôm êmêŋ.

28 Ma gêŋ tonan embe êndambin gebe ɻjanô êsa, naŋ matem tențenjgen to aôc lanjôm sa, gebe bêc Anôtô ênam amac kêsiŋa kêdabiŋ.”

*Kaleloŋ êkêŋ puc aêac
(Mat 24:32-35; Mar 13:28-31)*

29 Ma Jesu kêsôm biŋgôlin teŋ gêdêŋ êsêac gebe “Alic kaleloŋ to ka ɻagêdô samob.

30 Embe alic êlêc, go taôm ajala gebe ockêsa kêdabiŋgac.

31 Amac amboac tonan. Èndêŋ taŋ alic gêŋ samob tonan mêmêsa naŋ, amac ajala gebe Anôtônê gamêŋ kêdabiŋ.

32 Biŋjanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Gôlôac tonec oc sênaŋa atom e gêŋ tonan ɻai samob ɻjanô êsa acgom.

33 Undambê to nom ênaŋa ma aêŋoc biŋ oc ênaŋa atom.

Tanam jali

34 “Ajop taôm gebe gêŋ êjaŋiŋ amac to anôm gêŋ anaboa ma apô sim taôm êtu gêŋ nomŋa êkôniŋ nêm ɻjalêlôm tÔn atom, gebe bêc tonan êtap amac sa sep tageŋ

35 êtôm lip gêjac gwada nec atom. Bêc tonan oc êtap lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ sa.

36 Amboac tonan anam jali to ateŋ mec ɻapaŋ gebe êpuc amac tÔn ma awê gêŋ samob, taŋ oc êmêŋ naŋ sa ma naékô ɻamalacnê Latu laŋônêm.”

37 Gêdêŋ bêc, taŋ Jesu kêdôŋ lau aŋga lôm dabun naŋ, ɻagêbêc ej kêsa jagêmoa lôc, taŋ sêsam sebe Lôckatêkwi naŋ.

38 Ma ɻabêbêc lau samob dêdêŋ ej sebe sêŋô ênê biŋ aŋga lôm dabun.

22

*Judanêj laumata sêkêc Jesunê bij
(Mat 26:1-5, 14-16; Mar 14:1-2, 10-11; Joaŋ 11:45-53)*

¹ Om Polom Njalucŋa, taŋ sêsam gebe Pasa naŋ, kêdabiŋ

² ma lau dabuŋsêga to biŋsutau sêgôm mocsac sebe senseŋ Jesu suŋa elêmê, gebe têtêc lau.

³ Ma Sadan kêsêp Juda, taŋ sêsam eŋ sebe Isariot ma gêmoa gêwiŋ êsêac 12 naŋ, nê ŋjalêlôm gêja.

⁴ Ma eŋ gêdêŋ lau dabuŋsêga to siŋwaga lôm dabuŋŋa nêŋ laumata jakêmasaŋ lêŋ eoc Jesu lasê êndêŋ êsêacŋa.

⁵ Tec êsêac têntac ŋajam kêsa ma sêšom kêtu tōŋ gebe sêkêŋ mone êndêŋ eŋ.

⁶ Nac tau gêlôc gebe êŋgôm, tec gêdib gebe êtap ŋasawa ŋajam teŋ sa naŋ lau sêkac tauŋ su anŋa ênê acgom, go eoc eŋ lasê êndêŋ êsêac.

Sêmansaŋ moasiŋ Pasanya

(Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Joaŋ 13:21-30)

⁷ Polom ŋaluc ŋabêc sêmbuc domba Pasanya mêmekêsa.

⁸ Ma Jesu kêsakiŋ Petere agêc Joaŋ ma kêsom gebe “Agêc naamansaŋ aêacnêŋ moasiŋ Pasanya gebe taninj.”

⁹ Tec êsêagêc sêšom gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe aêagêc amansaŋ anŋa ondoc.”

¹⁰ Tec eŋ kêsom gêdêŋ êsêagêc gebe “Alic acgom, agêc embe asô malac ana, oc andac ŋac teŋ engeŋ ku buŋa. Andaŋguc eŋ asô andu tau, taŋ eŋ êsô ŋaŋ.

¹¹ Go asom êndêŋ andu ŋatau gebe ‘Mêtêmôkê kêtu kênac aôm gebe Balêm ŋacleŋŋa, taŋ aê to ŋoc ŋacseŋomi aninj Pasa amoŋa naŋ, gêc ondoc.’

¹² Ma eŋ oc êtôc gamêŋ ŋjalêlôm kapôŋeŋ teŋ êndêŋ amagêc, taŋ gêc ŋadeŋ ŋaŋa, sêpô adêŋ kwananqeŋ naŋ, go amansaŋ gêŋ anŋa tonanj.”

¹³ Agêc sêja ma têtap sa kêtôm Jesu kêsom gêdêŋ êsêagêc ma sêmasaŋ Pasa.

Bij moasiŋ dabuŋŋa

(Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴ Noc mêmekêsa, tec Jesu jagêŋgôŋ sic ma aposolo jasêwiŋ eŋ.

¹⁵ Go kêsom gêdêŋ êsêac gebe “Noc ŋjalêlôm taêc gêjam gedenj tôngenj gebe janinj Pasa tonec jawinj amac êmuŋ acgom, go jaôc ŋandaŋ.”

¹⁶ Aê jasom êndêŋ amac gebe Oc janinj êtiŋ atom jamoa e janinj tonjanôŋeŋ anŋa Anôtônê gamêŋ.”

¹⁷ Go kêkôc laclu gêjam danje ma kêsom gebe “Akôc êwac ma anac sam êndêŋ taôm.”

¹⁸ Ma aê jasom êndêŋ amac gebe Galoc janom wain ŋanô êtiŋ atom e Anôtônê gamêŋ mêmësa acgom.”

¹⁹ Go kêkôc polom mêmegêjam danje su, ma kêpô kêkôc jakêkêŋ gêdêŋ êsêac ma kêsom gebe “Aêŋoc ôlic, taŋ kakêŋ gêjô amacnaŋ naŋ tonanj. Anjôm amboac tonanj ec taêm ênam aêgenj.”

²⁰ Seŋ su, go kêkôc laclu amboac tonanj ma kêsom gebe “Laclu tonanj kêtu aêŋoc dec jamoatiŋ poac wakucŋa tau, taŋ kêkêc siŋ kêtu amacnaŋ.”

²¹ “Alic acgom, ŋac tanj gebe eoc aê lasê naŋ, lêma gêšac tebo gêwiŋ aêŋoc.”

²² Njamalacnê Latu tec oc êsa nê lêŋ êna êtôm Anôtô kêmasaŋ, tagen ojae ŋac, taŋ eoc eŋ lasê naŋma.”

23 Ma êsêac têtu kênac tauŋ gebe êsêacnêŋ asa oc êngôm gêŋ amboac tônê.

Asa lau têtu lau kapôēŋ

24 Nacseñomi sêšôm tauŋ gebe nêŋ asa oc êtu ñac kapôēŋ êlêlêc ñagêdô su.

25 Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Lau samuc nêŋ kiŋ sêkôniŋ nêŋ lau. Ma êsêac, taŋ sêjam gôliŋ lau tonjaclai naŋ, sêsam êsêac sebe ‘Moasin ñatau.’”

26 Amac amboac tonaj atom. Mago amacnêm ñacsêga naŋ êtôm ñac sauŋ ma kasêga êtôm sakinwaga acgom, go ñajam.

27 Nac ondoc kêlêlêc ondoc su. Nac taŋ gêngôŋ gebe êniŋ ñêŋgeŋ naŋ, me ñac taŋ gêjam sakin gêŋ gêmoa naŋ. Nac taŋ gêngôŋ gebe êniŋ gêŋna naŋ. Âe tec gamoa amac ñasawa nec, katôm sakinwaga.

28 “Amac lau tonaj asap aê tôŋ kêtôm ñoc noc lêtômja ñapaŋ.

29 Tamoc gêliŋ ñagôliŋ su gêdêŋ aê, tec aê jaliŋ su êndêŋ amac.

30 Aniŋ to anôm gêŋ aŋga ñoc tebo amoä ñoc gamêŋ ma aŋgôŋ lêpôŋ ñaô, gebe amêtôc Israelnêŋ gôlôac 12 nêŋ biŋ.

Jesu kêkêŋ puc gêdêŋ Petere

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Jooŋ 13:36-38)

31 “Simon, Simon, ôlic Sadan gebe êkôc amac su, gebe ekolonj amac êtôm sekoloŋ lala sêjaliŋ ñanô to ñapa saŋa.

32 Ma aê tec kateŋ kêtû aômja gebe nêm kôkêŋ gêwiŋ ê su atom. Ma êndêŋ taŋ ônam taôm ôkwi su naŋ, ôpuc lasimi tôŋ.”

33 Tec Petere kêsôm gêdêŋ en gebe “Apômtau, aê gajac ñawae gabe jasêp kapoacwalô to jamac êndu jawin aôm.”

34 Tec Jesu kêsôm gebe “Petere, aê jasôm êndêŋ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaŋ atomgen, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac gebe gôjam kauc aê.”

Biŋ atali to siŋŋa

35 Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Gêdêŋ taŋ kasakiŋ amac aja akôc awa kêsêp ômbiŋkap ñaatali ma abic atali to asô atapa atom naŋ, gêŋ teŋ gêjô amac me masi.” Ma êsêac sêjô en awa gebe “Masianô, gêŋ teŋ gêjô aêac atom.”

36 Tec en kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Mago galoc amboac teŋ. Nac tan nê awa to atali gêc naŋ, êkôc gêŋ tau. Ma ñac taŋ kêkôc siŋ atom naŋ, êkêŋ nê ñakwê êndêŋ lau sênam ôli ma êkôc ñaawa naênam ôli siŋ teŋ.”

37 Ma aê jasôm êndêŋ amac gebe Biŋ tan teto amboac tonec naŋ, oc êtu tôŋ êpi aê gebe ‘Sêsam en gêwiŋ kêjangowaga.’ Biŋ tan teto kêpi aê naŋ, oc ñanô ésa.”

38 Ma êsêac sêšôm gebe “Apômtau, alic acgom, siŋ luagêc tec gêc.” Go en kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Kêtôm su.”

Jesu keteŋ mec

(Mat 26:36-46; Mar 14:32-42)

39 Go Jesu kêsa gêja ma kêpi Lôckatêkwi amboac gêgôm-gêgôm gêmoa ma ñacseñomi têdaguc en.

40 Sêô lasê gamêŋ tau acgom, go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ateŋ mecmaj, gebe lêtôm êtap amac sa atom.”

41 Go gêwi êsêac siŋ ma kêsu tau su kêsa gêja ñasawa kêtôm têtuc poc naêsepja, go kêpôŋ aduc ma keteŋ mec gebe

42 “O Tamoc, embe aôm têmtac teŋ, naŋ ôkôc laclu tonec su aŋga aêjoc. Mago aêjoc biŋ êtu tôŋ atom, aôm taôm nêm êtu tôŋ.” [

⁴³ Go aŋela teŋ aŋga undambê mēŋgēōc tau lasê gêdêŋ eŋ ma kēpuc eŋ tōŋ.

⁴⁴ Biŋ tonan kêmônan eŋ ñajanô e keteŋ mec ñajaŋa. Ma nê waen keselen jatep-jatep amboac dec kêsêp nom.]

⁴⁵ Keteŋ mec su ma gêdi gêdêŋ nê ñacsenjomi gêja e gêlic biŋ gêjac êsêac êndu ma sêc bêc sêc.

⁴⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac aêc bêc kêtû asagenjna. Andi sa ma aten mecmaj, gebe lêtôm êtap amac sa atom.”

Sêkôc Jesu tōŋ

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Joan 18:3-11)

⁴⁷ Jesu kêsôm biŋ tonan gêmoa ma sêlic lau pom teŋ sêmêŋ, naŋ êsêac 12 nêŋ ñac teŋ, ñaê Juda, gêwê êsêac. Juda tau kêtû gasuc gêdêŋ Jesu gêja gebe êlêsôp eŋ alianô.

⁴⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Juda, aôm kôlêsôp Ñamalacnê Latu gobe oc eŋ lasê me.”

⁴⁹ Ma êsêac taŋ sêsap Jesu tōŋ sêmoa naŋ, sêlic gêŋ tonan e sêsôm gebe “Apômtau, aêac oc anac êsêac ña siŋ me masi.”

⁵⁰ Ma nêŋ ñac teŋ gêjac dabuŋsêganê sakinwaga kêpa eŋ taŋalaun anôŋa su.

⁵¹ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Andec, agôm kêtôm.” Ma kêmoadasac ênê taŋalaun e ñajam kêsa.

⁵² Ma Jesu kêsôm gêdêŋ lau dabuŋsêga to siŋwaga lôm dabuŋja ma laumata, taŋ têtu olon-olongen dêdêŋ eŋ sêja naŋ, gebe “Amac alic aê amboac kêjaŋgowaga teŋ me, tec aôc siŋ to olopoac adêŋ aê amênj.

⁵³ Kêtôm bêcgeŋ gawiŋ amac gamoa lôm dabuŋ, mago êu lemem teŋ kêpi aê atom. Ma onec amac to ñakesec ñajanaclai tau nêm nocgoc.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:57-58, 69-75; Mar 14:53-54, 66-72; Joan 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Êsêac sêkôc Jesu tōŋ ma sêwê eŋ sêso dabuŋsêganê andu sêja. Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc.

⁵⁵ Lau sêboa ja kêsa andu tau ñamalacluŋ ma sêselu sêŋgôŋ. Tec Petere jakêsêp êsêac ñasawa.

⁵⁶ Ma sakinwagao teŋ gêlic ja kêpô Petere ma kêpuc mata tōŋ eŋ e kêsôm gebe “Ñac tônê gêwiŋ Jesugoc.”

⁵⁷ Ma Petere kêpa tau gebe “Awê, aê gajam kauc eŋ nec.”

⁵⁸ Têlagen ma ñac teŋ gêlic eŋ e kêsôm gebe “Êsêacnêŋ teŋ aôm amboac tonan.” Mago Petere kêsôm gebe “Ñac tau, aê atom.”

⁵⁹ Ma kêtôm ockatu ñasawa teŋ gêbacnê, go ñac teŋ kêsôm ñajanja gebe “Biŋjanô, ñac tônê gêwiŋ eŋ amboac tonanroc, gebe eŋ ñac Galilaiŋa.”

⁶⁰ Tec Petere kêsôm gebe “Ñac tau, biŋ taŋ aôm kôsôm naŋ, aê gajam kauc.” Kêsôm biŋ tonan gêmoa ma gađeŋ talec kêteŋ.

⁶¹ Tec Apômtau kêkac tau ôkwi mēŋmata gê Petere e Petere taê gêjam Apômtaunê biŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Êmbêc tonec talec oc êtan atomgeŋ ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.”

⁶² Tec kêsa gêja ma kêteŋ ñanô.

Lau sêsu Jesu susu to sêjac eŋ

(Mat 26:67-68; Mar 14:65)

⁶³ Lau taŋ sêkôc Jesu tōŋ naŋ, sêsu eŋ susu to sêjac eŋ.

⁶⁴ Èsêac sêkwa eŋ laŋôanô ɳa obo auc, go têtu kênac eŋ gebe “Ôsôm lasê gebe asa gêjac aôm.”

⁶⁵ Ma sêsôm biŋ alôb-alôb ɳagêdô taêsam kêpi eŋ gêwiŋ.

Laumata sêkip Jesunê biŋ sa

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Joaq 18:19-24)

⁶⁶ Gelenj mata ma launêŋ lau ɳanô to dabuŋsêga ma biŋsutau sêkac sa ma sêsôm sejoŋ Jesu sêja lau ɳanô sêkac sa ɳamala.

⁶⁷ Go sêsôm gebe “Aôm embe Kilisi, naŋ ôsôm taôm lasê êndêŋ aêac.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ èsêac gebe “Aê embe jasôm êndêŋ amac, oc akêŋ êwiŋ atom.

⁶⁸ Ma embe jatu kênac biŋ teŋ êndêŋ amac, oc ajô aê aoc atom.

⁶⁹ Ma galoc tonec ɳamalacnê Latu oc êŋgôŋ Anôtô ɳaniniŋ ɳatau nê anôrja.”

⁷⁰ Ma lau samob sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac tonaj Anôtônê Latu aôm me.” Tec eŋ kêsôm gêdêŋ èsêac gebe “Amac asôm gebe aê ênê Latu.”

⁷¹ Ma èsêac sêsôm gebe “Aêac tapô lêna biŋ ɳagêdô êtu ageŋja. Aêac tauŋ tarjô biŋ tau kêsa eŋ tau awa.”

23

Jesu kêkô Pilata laŋônêm

(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Joaq 18:28-38)

¹ Lau samob, taŋ sêkac tauŋ sa sêmoa naŋ, dêdi jasejoŋ eŋ dêdêŋ Pilata sêja.

² Go sêôc awenj sa ma sêgôliŋ biŋ kêpi eŋ ma sêsôm gebe “Nac tonec aêac alic eŋ gêli aêacma lau sa, ma kêkô lau auc gebe sêkêŋ takis êndêŋ kaisara atom to gê tau kêpi kiŋ Kilisi.”

³ Tec Pilata kêtû kênac Jesu gebe “Judanêŋ kiŋ aôm me masi.” Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Kôsômgac.”

⁴ Go Pilata kêsôm gêdêŋ lau dabuŋsêga to lau ɳagêdô gebe “Aê galic nac tonec gêwê biŋ teŋ ɳakaiŋ atom.”

⁵ Mago èsêac sêsôm ɳajaŋa gebe “Eŋ gêli lau sa ma kêdôŋ kêtôm Judaia ɳagamêŋ samob. Gêjac m aŋga Galilaia e mêŋgêdêŋ tonec.”

Jesu kêkô Herodo laŋônêm

⁶ Pilata gêŋô biŋ tonaj ma kêtû kênac gebe “Nac tònê eŋ ɳac Galilaiaŋa me.”

⁷ E gêŋô gebe eŋ aŋga Herodonê gôliŋ ɳalêlôm, tec kêkêŋ eŋ gêdêŋ Herodo tau, taŋ gêdêŋ ɳasawa tonaj gêmoa Jerusalem naŋ gêja.

⁸ Herodo gêlic Jesu e têtac ɳajam samucgeŋ gebe gêŋô eŋ ɳawaegel ma gebe elîc eŋ ɳanô elêmê ma ta  gêjam gêwiŋ gebe Jesu êŋgôm nê gêhsêga teŋ eŋ elîc acgom.

⁹ Tec kêtû kênac biŋ taêsam gêdêŋ eŋ. Mago Jesu gêjô eŋ awa teŋ atom.

¹⁰ Ma lau dabuŋsêga to biŋsutau, taŋ sêkô naŋ, sêguŋ biŋ ɳajaŋa kêpi eŋ.

¹¹ Go Herodo to nê siŋwaga sêmajec eŋ to sêsu eŋ susu ma sêkêŋ ɳakwê kwalam-kwalam gêdêŋ eŋ kêsô, ma sêkêŋ eŋ gêdêŋ Pilata gêmu gêja kêtiam.

¹² Gêdêŋ bêc tonaj Herodo agêc Pilata, taŋ gêmuŋgeŋ sêkêŋ kisa gêdêŋ tauŋ naŋ, sêwê tauŋ auc kêtiam.

Sêsôm kêtû tôn gebe Jesu êmac êndu

(Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Joaq 18:39-19:16)

¹³ Pilata kêkalem lau dabuñsêga to kasêga ma lau ñagêdô sa sêpi tagen,

¹⁴ go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Ñac tonec amac akôc ej adêj aê amêj kêtû gêli lau saja, mago aê katu Iêsu ej, amac taôm anjô. Biñ tanj amac agôlinj kêpi ej nañ, aê katap ñanô teñ sa anja ênê atom.

¹⁵ Ma Herodo amboac tonaj, tec kêkêj ej gêdêj aêac gêmu gêmêj kêtiam. Alicgac me, ej gêgôm biñ teñ kêtôm gebe danseñ ej suña nec atom.

¹⁶ Amboac tonaj jasôm si engeñ ma jañgamboac ej su.” [

¹⁷ Nagôlinj teñ gêc gebe Pilata êngamboac ñac teñ su êtôm omsêgagenj êndejj êsêac.]

¹⁸ Tec lau samob sêmôêc gulunjeñ gebe “Ej ênañamañ, ma ôngamboac Baraba su êndejj aêac.”

¹⁹ Ñac tonaj gêli lau sa anja malac e gêjac ñamalac êndu, tec sêkêj ej gêngôñ kapoacwalô.

²⁰ Pilata taê gêjam gebe êngamboac Jesu su, tec kêmasañ biñ gêdêj êsêac kêtiam.

²¹ Ma êsêac sêmôêc kêkô aucgeñ gebe “Ônac ej êpi kakesotau, ônac ej êpi kakesotau.”

²² Go Pilata kêsôm gêdêj êsêac kêtû dim têlêac gebe “Ñac tonec gêgôm sec amboac ondoc. Aê katap ênê biñ danseñ ej su ênañanja teñ sa atom, tec gabe jai engeñ ma jañgamboac ej su.”

²³ Ma êsêac sêkac ej sêmôêc kapôeñ ma sêjatu gebe ênac ej êpi kakesotau êna.

²⁴ Amboac tonaj Pilata kêsôm kêtû tôñ gebe sêngôm nêj biñ ñanô êsa,

²⁵ ma kêgaboac ñac, tanj gêngôñ kapoacwalô kêtû gêli lau sa to gêjac ñamalac ênduña nañ, su kêtôm êsêac teterj, ma Jesu tec kêkêj ej gêja kêtôm êsêacnêj biñ.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Jona 19:17-27)

²⁶ Êsêac sêkôc Jesu sêja e sêkam ñac Kureneña teñ tôñ, ñaê Simon, tanj anja kôm gêmêj nañ, ma sêu kakesotau gêsac ej gebe êôc êndanjuc Jesu.

²⁷ Lau taêsam ñasec têdaguc Jesu ma lauo, tanj taêj walô ej to têtañ nañ, sêwiñ amboac tonanjeñ.

²⁸ Tec Jesu kêkac tau ôkwi gêdêj êsêac ma kêsôm gebe “Jerusalem latuio, atan aê atom, atan taôm to nêm ñapalê acgom.

²⁹ Alicgac me, têm teñ oc êmêj êsa, go lau sêôm gebe ‘Aêac awej êôc lauo kapoac to êsêac, tanj sêkêkam atom nañ, ma su tanj gêlôm gêj dedec atom nañ.’

³⁰ Êndejj ñasawa tônê oc lau sêôc awej sa ma sêôm êndejj lôc gebe ‘Au taôm ansac aêac ñaô,’ ma êndejj gamêj ñabau gebe ‘Anjênduc aêac auc.’

³¹ Embe êtap ka matac sa amboac tonec, ma oc êngôm ka masê amboac ondocgeñ.”

³² Ma sêwê ñac sec luagêc sêwiñ sêja sebe sêncat êsêagêc êndu sêwiñ Jesu.

³³ Sêja e sêô lasê gamêj tau, nañ sêsam sebe “Môkêlac” nañ acgom, go sêjac ej to ñac sec luagêc sêpi kakesotau, teñ genjkaleñ anôja ma teñ genjkaleñ gasêja.

³⁴ Ma Jesu kêsôm gebe “Tamoc, ôsuc êsêacnêj biñ ôkwi, gebe sêjam kauc gêj, tanj sêgôm nañ.” Go êsêac sêpuc kapoac ênê ñakwê ma sêjac sam.

35 Lau sêkô ma sêlic gêj tonaj nai sêwiñ. Kasêga têtañ pêlê ej gebe “Eñ gêjam lau ñagêdô sa, ma ej embe Kilisi, tañ Anôtô kêjaliñ ej sa nañ, go ênam tau sa amboac tonanjeñ.”

36 Ma siñwaga sêsu ej susu amboac tonaj ma têtu gasuc ej sebe sêkêj bu ñamakic êndêj ej

37 ma sêsôm gebe “Embe Judanêj kiñ aôm, nañ ônam taôm samañ.”

38 Ma biñ ten gêc ej ñaôña gebe “Judanêj kiñ tau tonec.”

39 Ma ñac sec luagêc, tañ señkaleñ nañ, nêj teñ kêsôm biñ alôb-alôb kêpi ej gebe “Aôm tonaj oc Kilisi me. Ônam taôm kësi ma aêagêc awiñmarj.”

40 Go nê ñac teñ gêjô ej awa jagêc biñ ej gebe “Nandañ kêpi aêac kêtôm tau, ma aôm tonaj kôtêc Anôtô atom me.

41 Aêagêc tec daôc jagêdêj, gebe kêtû aêagêcnêj biñ ñagêjô, mago ñac tecenañ gêgôm gêj teñ keso atom.”

42 Ma kêsôm gebe “O Jesu, taêm ênam aêma êndêj tañ mëñôtu kiñ.”

43 Ma Jesu kasôm gêdêj ej gebe “Binjanô, aê jasôm êndêj aôm gebe Ocsalô tonec aôm ômoa ôwiñ aê anja Paradis.”

Jesu gêmac êndu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Joaq 19:28-30)

44 Kêdabiñ gebe oc êkô ñaluñ ma gêsuñbôm gêjam gamêj samob auc e gêdêj ocmata.

45 Oc ñawê gêjaña ma obo balinj, tañ geñkaleñ lôm dabun nañ, gêngic kêsêp ñaluñgen.

46 Ma Jesu gêmôêc kapôñj gebe “O Tamoc, aê jasakiñ katuc êndêj lêmam êwac.” Kêsôm tonaj su ma gêmac êndu.

47 Kapitai tau gêlic e awa gêôc Anôtô gebe “Binjanô, ñac tonec ej ñac gêdêñgoc.”

48 Ma lau samob, tañ mëñsêkô sebe sêlic gêj tau nañ, sêlic e têtuc bôndagi ma sêc sêmu sêja.

49 Jesunê lau samob to lauo, tañ têdaguc ej anja Galilaia sêmêj nañ, sêkô jaêcgeñ ma sêlic gêj tonaj samob.

Sêkêj Jesu kêsêp sê

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Joaq 19:38-42)

50 Judanêj kasêga teñ gêmoa, nê ñaê Josep, nañ ñac ñajam to ñac gêdêj.

51 Eñ gêlôc sa gêdêj biñ, tañ êsêac sêsôm to sêgôm nañ atom. Eñ anja Judanêj malac teñ, ñaê Arimatia. Nac tau gêôñ Anôtônê gamêñgeñ gêmoa.

52 Eñ gêdêj Pilata gêja ma keteñ Jesunê ñawêlêlanj,

53 jakêkôc su mëñkêsañ ña obo ma ketoc ej gêc sêô, tañ sêsap kêsêp poc nañ. Tetoc ñawêlêlanj teñ gêc sê tau su atom tagenj.

54 Bêc sêmasañ tauñja ma sabat kêdabiñ.

55 Tec lauo, tañ têdaguc Jesu anja Galilaia sêmêj nañ, sêwiñ Josep jasêlic sêo to kôm tetoc Jesunê ñawêlêlanj ênêcñja.

56 Go sêmu sêja ma sêmasañ gêj ñamalu to ñalêsi gebe sêniñ oso ñawêlêlanj. Ma gêdêj sabat tau sêlêwañ tauñ kêtôm biñsu ñajatu.

24

Jesu gêdi sa

(Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Joaq 20:1-10)

1 Gêdêj woke ñabêc ñamataña gêdêj bêbêc kanucgeñ nañ lauo sejonj gêj ñamalu, tañ sêmasañ nañ, sa sêja sêô

² e sêlic sêسابي poc su aنجa sêawa.

³ Tec sêسô sêja ma têtap Apômtau Jesu nê ɣawêlêlaŋ sa atom.

⁴ Lauo tonaq taêŋ gêjam jakêsa-jakêsa sêkô e sêlic ɣac luagêc tonjakwê ɣaeb ɣâôma mêmsekô sêwiŋ êsêac.

⁵ Ȅsêac têtêc tauŋ e sêpô dêducgeŋ sêkô, go êsêagêc sêسôm gêdêŋ lauo gebe “Amboac ondoc asôm mata jali tau aنجa ɣacmatênenêŋ.

⁶ En gêmoa tonec atom, Anôtô gêňu en sa su. Taêm ênam biŋ, tan en kêsôm gêdêŋ amac gêdêŋ gêmoa Galilaia naŋ

⁷ gebe ‘Oc sêkêŋ ɣamalacnê Latu êndêŋ lau sec nêŋ lemenj nasênaç en êpi kakesotau ma ɣabêc êtu têlêac, go êndi sa.’”

⁸ Lauo taêŋ gêjam ênê biŋ tau tonaq,

⁹ tec sêmu aنجa sêô sêja ma têdôŋ biŋ samob tonaq ɣai gêdêŋ ɣacseñomi 11 to lau ɣagêdô samob.

¹⁰ Lauo tau tonec ɣai Maria aنجa Magdala agêc Joana ma Jakobonê têna Maria to lauo ɣagêdô, tan sêwiŋ êsêac naŋ, sêسôm biŋ tonaq gêdêŋ aposolo.

¹¹ Mago lau tonaq sêjô lauonêŋ biŋ tonaq ɣai e amboac sêboaco ma sêkêŋ gêwiŋ atom.

¹² Tec Petere gêdi ma kêlêti gêja sêô jakêtuc kêniŋ kêsêp e gêlic obo kwalam-kwalam tau gêc ma gêjac lêma kêtu gêŋ tonaqna, go gêc gêmu gêja kêtiam.

ɣac luagêc sêja Emaus

(Mar 16:12-13)

¹³ Bêc tonaqneŋ ma lau tonaq nêŋ ɣac luagêc sêja malac ten, ɣaê Emaus, naŋ gêc Jerusalem ɣagala, ɣasawa kêtôm ockatu ɣasawa têlêac,

¹⁴ ma agêc sêjam biŋ samob tonaq ɣai kêtu bingalôm gêdêŋ tauŋ.

¹⁵ Agêc sêسôm biŋ tau ma sênaç mateŋ gêdêŋ tauŋ sêmoa e Jesu tau jagêô lasê ma kêsêlêŋ gêwiŋ êsêagêc,

¹⁶ mago agêc mateŋanô kain teŋ e sêjala en atom.

¹⁷ Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biŋ ondoc tec amagêc ajam kêtu bingalôm gêdêŋ taôm amoia intêna nec.” Ma êsêagêc sêpô dêducgeŋ sêkô.

¹⁸ Go agêcnêŋ ɣac teŋ, ɣaê Kleopa, gêjô en awa gebe “Aôm ɣac jaba tagen tonec, tec gômoa Jerusalem ma kójala biŋ, tan sêgôm aنجa malac gêdêŋ ɣasawa tecenec naŋ atom me.”

¹⁹ Go Jesu kêtu kênac êsêagêc gebe “Biŋ amboac ondoc.” Tec êsêagêc sêjô en awa gebe “Biŋ tonaq kêpi Jesu aنجa Nasaret. En propete, tan kêsôm to gêgôm nê gêŋ ɣajanja, Anôtô to lau samob sêlic.

²⁰ Ma aêacma lau dabuŋsêga to kasêga sêkêŋ en gêdêŋ lau-mêtôcwaga sebe sênaç en êndu e sêjac en kêpi kakesotau.

²¹ Mago aêac tec taêŋ kêka gebe ɣac tau tonaq oc ênam Israel sa. Biŋ tonaq mêmkêsa ma galoc ɣabêc kêtu têlêac.

²² Go aêacma lauo ɣagêdô têtakê aêac gebe bêbêc kanucgeŋ sêja sêô

²³ ma têtap ênê ɣawêlêlaŋ sa atom, tec sêmu sêmêŋ ma sêسôm gebe sêlic aنجa seoc tauŋ lasê, naŋ sêسôm gebe en gêmoa mata jali.

²⁴ Tec aêacma lau ɣagêdô sêja sêô ma têtap sa kêtôm tanj lauo sêسôm naŋneŋ. Mago ɣac tau tec sêlic en atom.”

²⁵ Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Melocagêc, tonêm ɣalêlôm ɣadanigeŋ e akêŋ gêwiŋ biŋ samob, tan propete sêسôm naŋ atom.

²⁶ ɣandan tonaq gêjac Kilisi ɣawae gebe êôc, go êkôc nê ɣawasi sa atom me.”

27 Ma enj gêwa biñ, tanj teto kêpi enj nañ, sa gêdêñj êsêagêc gêjac m anja Mose to propete samob nêñj.

28 Ac sêselêñj e têdabin malac, tanj sebe sêna nañ, ma enj gêgôm amboac gebe êôc lêlêc êsêagêc êna.

29 Tec agêc sêôm sepeñ ducgen gebe “Ômoa ôwiñ aêagêcmanj gebe kêtula ma oc jakêşêpgac.” Tec enj kêsô gêja gebe êngôj êwiñ êsêagêc.

30 Gêdêñj tanj sêngôj sêwinj tauñ sebe sêniñ gêñ nañ, Jesu kêkôc polom mêngejam dañge ma kêpô kêkôc jakêkêñj gêdêñj êsêagêc.

31 Ma agêc mateñanô njakêjkeñj kêsa e sêjala enj su ma malamê.

32 Gocgo agêc sêôm gêdêñj tauñ gebe “Kec, gêdêñj tanj enj kêsôm biñ gêdêñj aêagêc anja intêna ma gêwa biñ, tanj teto gêc nañ sa, ma nêñj njalêlôm kepeñ aêagêc nec atom me.”

33 Ma gacgen dêdi sêmu sêja Jerusalem e têtap êsêac 11 to nêñj lau njagêdô, tanj sêkac tauñ sa sêngôj nañ sa.

34 Ma lau tonaj sêôm gêdêñj êsêagêc gebe “Apômtau gêdi sa biñjanôgoc, tec geoc tau lasê gêdêñj Simon.”

35 Go êsêagêc sêjac miñj biñ, tanj kêsa anja intêna to sêjala enj gêdêñj kêpô polom kêkôc nañ, gêdêñj êsêac.

Jesu geoc tau lasê gêdêñj nêñj acseñomi

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Joañ 20:19-23; Apos 1:6-8)

36 Sêôm biñ tonaj sêmoa ma Jesu tau kêsa jakêkô êsêac njaluñgeñj ma kêsôm gêdêñj êsêac gebe “Biñmalô êndêñj amac.”

37 Mago êsêac têtakê ma têtêc tauñ njanô seboc sêlic njalau tenj.

38 Tec enj kêsôm gêdêñj êsêac gebe “Amboac ondoc tec atakê ma nêm njalêlôm ulu-ulu kêtu asageñja.

39 Alic lemoc to ockaiñ acgom, gebe aê tau tec kakô. Mêñamoasac aê alic acgom. Njalañj njamêşôm to njatêkwa amboac alic anja aêñjoc nec gêc atom.”

40 Kêsôm tonaj ma kêtôc lêma to akaiñ gêdêñj êsêac.

41 Êsêac têntac njajam gêbôc nêñj njalêlôm auc ma sêkêñj gêwiñ atom, sê tañj njâômageñj. Tec enj kêsôm gêdêñj êsêac gebe “Amacnêm gêñ taninjña tenj gêc tonec me masi.”

42 Ma sêkêñj i sigob njagêdô tenj gêdêñj enj.

43 Ma enj kêkôc su mêngeñj êsêac sêlic.

44 Ma kêsôm gêdêñj êsêac gebe “Aêñjoc biñ, tanj gêngôj gawiñ amac ma kasôm gêdêñj amac nañ, tonec gebe Biñ samob. tanj teto kêpi aê gêc Mosenê biñsu to propete ma Pesalem nañ, samob oc êtu tôñ.”

45 Go gêwa biñ sa gêdêñj êsêac e nêñj kauc jakêşêp biñ, tanj teto gêc nañ.

46 Ma kêsôm gêdêñj êsêac gebe “Biñ amboac tonec tec teto gêc gebe Kilisi êôc njandañ ma êndêñj bêc êtu têlêac, go êndi sa anja njacmatêñjêñj.

47 Ma ênê lau sênam enj lanjô nasênam mêtê lau samuc samob gebe sênam tauñ ôkwi e êsuc êsêacnêñj sec ôkwi. Êsêac sênam mêtê sênaç m anja Jerusalem.

48 Biñ tonaj nai njasêwa-biñ-sawaga amac.

49 Alicgac me, biñ tau, tanj Tamoc gêjac mata nañ, oc jakêñj wacêpi amac. Mago anjôgn malac tonecgeñj e njaclai anja lôlôc êkwa amac auc acgom.”

Jesu kêpi undambê gêja

(Mar 16:19-20; Apos 1:9-11)

50 Go gêwê êsêac sêsa Betania sêja e gêôc lêma sa ma gêjam mec êsêac.

51 Gêjam mec êsêac gêmoa e gêwi êsêac siŋ ma Anôtô kêkôc eŋ sa kêpi undambê gêja.

52 Go êsêac sêpôŋ aenjduc gêdêŋ eŋ ma sêc sêmu sêja Jerusalem kêtiam totêntac ñajam samucgeŋ.

53 Ac sêmoa lôm dabuŋ sêwi siŋ atom, sêlanem Anôtôgeŋ.

Nawae Najam kêtôm JOAN KETO

Nawae Najam kêtôm Joan Keto nec gêwa Jesu sa gebe Anôtônjê Biñ ênêc tengeñ to tengeñja ej, tanj “kêtu ñamalac ménjêmôa nom gêwiñ aêac”. Teto Nawae Najam ñam buku tau gêwa sa gebe Lau tê sêsam-sêsam nê, sêkêñ êwiñ Jesu gebe Kilisi tau, tanj Anôtô gêjac mata ej nañ, Anôtônê Latu tau ma lau, tanj sêkêñ êwiñ ej oc sêngôñ mateñ jali nañ (20:31).

Joan Gêjac m nê Nawae Najam gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Biñ Tau ênêc tengeñ to tengeñja, tanj ñaê lulu sêkwa tauñgeñ. Ej keto gêntalô ñagêdô, tanj sêwaka Jesu sa gebe Kilisi, tanj Anôtô gêjac mata nañ, to Anôtônê Latu ej. Go keto gêntalô ñabingalôm, tanj gêwa biñ nañ Anôtô geoc lasê ña gêntalô tau nañ, ñam sa. Buku ñasêbu tonaj gêjac ñagêdô sêkêñ gêwiñ Jesu to têdaguc ej ñamij, mago ñagêdô sêli tauñ sa gêdên ej ma sêjac jao tauñ e sêkêñ gêwiñ ej atom. Jesu to nê ñacseñomi sêbin tauñ tôñ ñañêngosu, tec kêtû awé gêdên gêbêc, tanj sêkôc ej tôñ nañ, ma kêpi biñ, tanj ej kékêñ puc to gêjac êsêac têntac tôñ gêdêñ tanj ñacio sêjac ej kêpi ka ñanoc kêdabiñ nañ. Joan keto biñ tonaj gêc mólêlatu 13-17. Go sêkôc Jesu tôñ to sêmêtôc ênê biñ ma sêjac ej kêpi ka e gêdi sa to jageoc tau lasê gêdên nê ñacseñomi ñamij nañ, teto gêc mólêlatu ñamuña.

Joan tec kewaka biñ tonec sa gêc awêgen gebe Dañgôñ mateñ jali ñam kêsêp Kilisigen. Anôtô gêsunj moasinj ñanô gêdên ñamalac sêkôc ñaômageñ. Moasinj tau ej galocgen gêjac m ma kékêñ lau, tanj sêkêñ gêwiñ Jesu gebe intêna to biñjanô ma dañgoñ mateñ jali ñamôkê ej nañ ñawae (14:6). Go Joañenê biñ taujala teñ tonec gebe gê dôñ gêj ñanô undambêña kêpi ñamalacnêñ gêj kêtôm bêcgeñja amboac bu to mo ma ñawê to gejobwaga to nê domba ma wainmôkê to ñañjanô.

Nadênañ

1. Biñjandañ 1:1-18
2. Nackêsagu Joan ma Jesunê ñacseñomi ñamatanya 1:19-51
3. Jesu kêkôc nê sakir sa gêjam mêtê lau gêmoa awêgen 2:1-12:50
4. Jesunê bêc ñamuña anja Jerusalem to malac, tanj gêc malac tau ñagala nañ 13:1-19:42
5. Apômtau gêdi sa angañaccmatêñê ma geoc tau lasê 20:1-31
6. Ñatêkku gebe Apômtau geoc tau lasê anja Galilaia gêwiñ 21:1-25

Biñ dañgôñ mateñ jaliña

¹ Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nañ Biñ tau gêmoa. Biñ tau tonaj gêmoa jagêwiñ Anôtôgen, ma Biñ tau nañ Anôtô tau.

² Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nañ Biñ tau gêmoa jagêwiñ Anôtôgen.

³ Anôtô kêkêñ gêj samob ña engeñ. Ej kêkêñ gêj teñ ña ej masi nec atom.

⁴ Mateñ jali ñam gêc Biñ tau ma mateñ jali tau tonaj kêtû ñamalacnêñ ñawê.

⁵ Ñawê tau tec ménjkêpô ñakesec, mago ñakesec gêjam auc atom.

⁶ Anôtô kêsakir ñamalac teñ, nê ñaê Joan.

⁷ Ej gêmêñ gebe êwa Biñ sa, gebe êwa ñawê tau ñam sa, gebe ñamalac samob sêñô ênê biñ ma sêkêñ êwiñ.

⁸ Nac tau tonaq ḥawē tau en atom, gêmēj gebe ēwa ḥawē ḥam sagej.

⁹ ḥawē ḥanô tau tonec mējkēsêp nom e kēpô ḥamalac samob.

¹⁰ En gêmoa nom ma Anôtô kékêj nom ḥa en, mago lau nomja sêjala en atom.

¹¹ En gêmēj tau nê gamêj, mago nê lau sêkôc en sa atom.

¹² Lau tan sêkôc en sa to sêkêj gêwiŋ en naq, tec kékêj ḥaclai gêdêj êsêac gebe têtu Anôtônê ḥapalâ.

¹³ Èsêacnêj ḥam kêsêp dec to têntac kékac ma ḥac tej kêka lasêja atom. Nêj ḥam jakêsêp Anôtôgej.

¹⁴ Biŋ tau kêtû ḥamalac mēngêmoa gêwiŋ aêac. Ma aêac talic ênê ḥawasi, tan moasin to binjanô gêjam en auc naq, ma ḥawasi tau kêtôm Tama kékêj gêdêj Latu tagen.

¹⁵ Joaq gêwa en ḥam sa kékac awa sagej gebe “Nac tau, naq kasôm ênê biŋ gebe ‘ḥac tan êndaŋguc aê êmêj naq, gêmuŋ aê gebe en kêtû aêjoc ḥamata.’”

¹⁶ Aêac samob takôc moasin to moasin anga gêj, tan gêjam en auc samucgej naŋgoc.

¹⁷ Anôtô kékêj biŋsu gêdêj Mose kêsôm lasê, ma moasin to binjanô kêsa anja Jesu Kilisi nê.

¹⁸ ḥamalac tej gêlic Anôtô atomanô, Anôtônê Latu tagen, tan gêngôŋ Tama labum naq, gêwa en ḥam sa.

Nackêsgu Joaq gêjam mêtê

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Juda sêšakij lau dabuŋwaga to Lewinê wakuc anja Jerusalem dêdêj Joaq sêja gebe têtu kênac en gebe “Aôm asa.” Ma Joaq gêwa biŋ amboac tonec sa

²⁰ ma kêsôm lasê to gêsaŋ biŋ tej auc atom, kêsôm lasêgej gebe “Aê Kilisi tau atom.”

²¹ Tec êsêac têtu kênac en gebe “Amboac ondoc, aôm Elia me.” Ma en kêsôm gebe “Aê en atom.” Tec têtu kênac en gebe “Aôm oc propete tau me.” Tec en gêjô êsêac awej gebe “Masi.”

²² Go têtu kênac en gebe “Aôm asa. Ôsôm acgom gebe awa biŋ sa êndêj lau, tan sêšakij aêac naq. Aôm taôm ôwa taôm sa acgom.”

²³ Tec en kêsôm gebe

“Aê ḥac tej awa, tan gêmôc gêmoa gamêj sawa gebe ‘Amansaŋ Apômtaunê intêna’ amboac propete Jesaia kêsôm.”

²⁴ Go lau, tan Parisai sêšakij êsêac naq,

²⁵ têtu kênac en gebe “Aôm Kilisi tau atom ma aôm Elia atom, ma aôm propete tau atom, mago amboac ondoc tec kôsagu lau.”

²⁶ Tec Joaq gêjô êsêac awej gebe “Aê tec kasagu lau ḥa bugenj, ma ḥac tau, naq amac ajala en atom naq, tec wackêkô amac ḥalunjegj.

²⁷ En kêdaguc aê gêmêj, ma aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ḥalêkôŋ atom.”

²⁸ Biŋ tonaq kêsa Betania, naq gêc Jordan ḥamakej ônêja, gamêj tan Joaq kêsagu lau gêmoa naq.

Anôtônê domba

²⁹ Nagelej Joaq gêlic Jesu gêdêj en gêmêj ma kêsôm gebe “Kec, nê Anôtônê domba, tan kêsip ḥamalacnêj sec su naq, tau tônê.”

³⁰ Nac tau, tanj ηawa ej sa gebe ‘Nac teŋ êndaŋguc aê êmêŋ, naŋ gêmui aê gebe ej kêtua aêŋoc ηamata.’

³¹ Aê tec kajala ej kwananĝen atom, mago Anôtô gebe lau Israel sêlic ej, tec aê mêm̄kasagu lau ηa bugen.”

³² Joan gêwa biŋ ηagêdô sa gebe “Aê galic Njalau kêsêp aŋga undambê amboac balôsi mêm̄gêmoa gêwiŋ ej.

³³ Aê tauc tec kajala ej kwananĝen atom. Mago ηac, tanj kêsakin aê gamêŋ gebe jansaŋgu lau ηa bu naŋ, kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Aôm oc ôlic Njalau êsêp mêm̄gêmoa êwiŋ ηac teŋ. Ma ηac tau tonanj oc ênsaŋgu lau ηa Njalau Dabun’.

³⁴ Biŋ tonanj aê galic, tec gawa sa gebe Anôtônê Latu ej.”

Jesunê ηacseŋomi ηamataŋa

³⁵ Nagelen ma Joan to nê ηacseŋomi luagêc sêmu jasêkô kêtiam

³⁶ e Joan mataanô gêlic Jesu kêsêlêŋ gêmêŋ ma kêsôm gebe “Kec, nê Anôtônê domba.”

³⁷ Nacseŋomagêc tau sêŋô ej kêsôm biŋ tonanj, tec têdaguc Jesu sêja.

³⁸ Jesu kêsa tau ôkwi e gêlic êsêagêc têdaguc ej ma kêtua kênac êsêagêc gebe “Amagêc asôm asageŋ.” Ma êsêagêc sêŋô ej awa gebe “Rabi” (tanam ôkwi gebe Mêtêmôkê), “aôm gôêc ondoc.”

³⁹ Ma ej kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Amêŋ, mêm̄halic.” Tec êsêagêc sêja sêlic gamêŋ, tanj ej gêc naŋ, ma gêdêŋ bêc tonanj agêc sêmoa sêwiŋ ej. Ma biŋ tonanj gêdêŋ oc gebeŋ kwalamgen.

⁴⁰ Naclagêc tanj sêŋô Joan kêsôm biŋ tau e agêc têdaguc Jesu sêja naŋ, nêŋ ηac teŋ tec Simon Petere lasi Andrea.

⁴¹ Nac tau kêtap têwa Simon sa kêtua ηamata ma kêsôm gêdêŋ ej gebe “Aêagêc atap Mesia tau sa” (tanam ôkwi gebe Kilisi).

⁴² Go gêwê têwa gêdêŋ Jesu gêja. Jesu mata gê ej ma kêsôm gebe “Aôm Joan latu Simon, tasam aôm gebe Kêpa acgom” (tanam ôkwi gebe Petere).

Jesu kêkalem Pilip agêc Natanael

⁴³ Nagelen Jesu gebe êna Galilaia e gêdac Pilip ma kêsôm gêdêŋ ej gebe “Ôndaŋguc aê.”

⁴⁴ Ma Pilip tau aŋga Andrea agêc Petere nêŋ malac Betsaida.

⁴⁵ Pilip gêdac Natanael ma kêsôm gêdêŋ ej gebe “Nac tanj Mose keto biŋ kêpi ej gêc biŋsu to propete teto naŋ, aêac atap ej sêŋac. Ej Josep latu Jesu aŋga Nasaret.”

⁴⁶ Ma Natanael kêsôm gêdêŋ ej gebe “Gêŋ ηajam teŋ oc mêm̄esa Nasaret me.” Tec Pilip kêsôm gêdêŋ ej gebe “Ômôeŋ ôlic.”

⁴⁷ Jesu gêlic Nata nael gêdêŋ ej gêja ma kêsôm kêpi ej gebe “Kec, Israel ηanô ej, biŋdansaŋ teŋ gêc ênê ηalêlôm atom.”

⁴⁸ Natanael kêtua kênac ej gebe “Gôlic aê aŋga ondoc.” Tec Jesu gêjô ej awa gebe “Pilip gêmôêc aôm atomgen, ma aê galic aôm kôkô jambô ηalabu.”

⁴⁹ Ma Natanael gêjô ej awa gebe “Mêtêmôkê, Anôtônê Latu aôm, Israelnêŋ kin aômgoc.”

⁵⁰ Go Jesu gêjô ej awa gebe “Aê kasôm gêdêŋ aôm gebe Galic aôm kôkô jambô ηalabu, tec kôkêŋ gêwiŋ aê nec me. Aôm oc ôlic ηanô ηagêdô êlêlêc gêŋ tonanj su.”

51 Ma kêsôm gêdêj en gebe “Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgen êndêj amac gebe Amac oc alic undambê êja ma Anôtônê aŋela sêpi sêsep dêndêj Namalacnê Latu.” * Sêjam ñaâ Petere ôkwi kesep tauj awej gebe Kêpa. 1

2

Seŋ awê to ñac ñamoasiŋ aŋga Kana

¹ Nabêc kêtû têlêac, go sêsi awê aŋga Kana Galilaiaŋa ma Jesu têna gêmoa gêwiŋ.

² Ma sêkêj jaej gêdêj Jesu to nê ñacseŋomi gêja amboac tonaj gebe sêniŋ moasiŋ sêwiŋ.

³ Wain kêpa, tec Jesu têna kêsôm gêdêj en gebe “Êsêacnêj wain masi.”

⁴ Ma Jesu kêsôm gêdêj en gebe “Awê, aêagêcnêj asagej ñagêdô gadêj tauj. Noc noc mêmjkêsa atom tagen.”

⁵ Go têna kêsôm gêdêj sakijwaga gebe “Ej embe êsôm biŋ teŋ êndêj amac, naŋ aŋgôm.”

⁶ Lau tau nêñ kupoc buŋa 6 kékô kêtôm Judanêj biŋ sêkwasiŋ tauj têtu selecŋa. Ku tau tagen ñalêlôm kêtôm sêsewa bu bakep luagêc me têlêac êsêpŋa.

⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Asuŋ bu êsêp ku tonaj e mêmjêc.” Tec êsêac sêsuŋ bu kêsêp e mêmjêc poap tagen.

⁸ Go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Galoc akati ma akôc andêj Nac-kêsaê-gêjwaga ana.” Tec êsêac sêkôc sêja.

⁹ Nac-kêsaê-gêjwaga kêsaê e gêlic bu kêtû wain ma gêjam kauc ñam. Tagen sakijwaga, taŋ sêsuŋ bu tau naŋ, tec sêjalagac. Go gêmôêc ñac-gêjam-awêwaga

¹⁰ mêmjkêsm gêdêj en gebe “Lau samob sêkêj wain ñajam lau sênôm gêmunj e kêtôm, go sêkêj wain ñaôma kêdaguc. Ma aôm kôgamiŋ wain ñajam e galoc, go kôkêj.”

¹¹ Jesu gêjac m nê gêntalô kêpi gêj tonaj aŋga Kana Galilaiaŋa ma geoc nê ñawasi lasê, ma nê ñacseŋomi sêkêj gêwiŋ en.

¹² Gêgôm gêj tonaj su, go agêc têna ma lasii to nê ñacseŋomi sêsep Kapanaum sêja jasêmoa tonaj bec ñagêdô.

Jesu kêjanda têtulu-gêjwaga aŋga lôm dabuŋ

(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Judanêj Pasa kêdabinj, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja.

¹⁴ Aŋga lôm dabuŋ en kêtap sa gebe lau sejoŋ bulimakao to domba ma balôsi gebe lau sênam ôli, ma sêjô-monewaga sêngôŋ sêwiŋ.

¹⁵ Tec gêjam lêpoa kêtû bôcômbiŋ ma kêjanda êsêac samob to nêj domba ma bulimakao aŋga lôm dabuŋ sêsa awê sêja. Go kêsêwa sêjô-monewaga nêj mone siŋ ma kêtij tebo piŋponj.

¹⁶ Ma kêsôm gêdêj lau-têtulu-balôsiwaga gebe “Akôc gêj tau sa êsa awê ena. Aŋgôm Tamocnê andu Êtu andu sênam ôli gênyha atom.”

¹⁷ Ma nê ñacseŋomi taêj gêjam biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe “Gaim tauc su katu nêm anduŋa.”

¹⁸ Tec Juda têtu kénac en gebe “Aôm gôgôm gêj amboac tonaj, naŋ ôwa taôm sa ña gêntalô ondoc êndêj aêac.”

* **1:51:** Ñae Kepa to ñae Petere ñam tagen gebe poc. Lau Juda

¹⁹ Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Embe ansej lôm dabuŋ tonec su ma oc jakwê sa êtôm bêc têlêac êtiam.”

²⁰ Tec Juda sêôm gebe “Lôm dabuŋ tecenec sêkwê sêmoa e jala 46 gêjaŋa, ma aôm tonaj gobe ôkwê sa êtôm bêc têlêac me.”

²¹ Jesu kêsôm biŋ lôm dabuŋja tonaj kêpi tau ôli.

²² Gêdêŋ taŋ Anôtô gêju Jesu sa aŋga ɻacmatênenêŋ naŋ, nê ɻacsejomi taŋgêjam ênê biŋ tau tonaj ma sêkêŋ gêwiŋ biŋ, taŋ teto gêc to biŋ Jesu kêsôm naŋ.

Jesu kêjala lau samob

²³ Jesu gêmoa Jerusalem gêdêŋ omsêga Pasa ma gêgôm gêntalô lau taêsam sêlic, tec sêkêŋ gêwiŋ ênê ɻaâ.

²⁴ Mago Jesu kêkêŋ tau paŋ-paŋ gêdêŋ êsêac atom, gebe kêjala êsêac samob,

²⁵ ma kêpô lêna lau sêwa ɻamalac teŋ ɻam sa êndêŋ eŋja atom, gebe eŋtau kêjala biŋ, taŋ gêc ɻamalacnêŋ ɻalâlôm naŋ.

3

Jesu agec Nikodeme

¹ Parisainêŋ ɻac teŋ gêmoa, nê ɻaâ Nikodeme. Eŋ Judanêŋ kasêga teŋ.

² ɻac tonaj gêdêŋ gêbêc gêdêŋ Jesu gêja ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm mêtêmôkê aŋga Anôtônê tec gômôdêŋ, gebe gêntalô taŋ aôm gôgôm naŋ, ɻamalac teŋ oc êngôm êtôm atom, Anôtô êwiŋ eŋ acgom.”

³ Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Binjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêŋ aôm gebe ɻamalac teŋ embe êtu wakuc atom, oc êtôm gebe êlic Anôtônê gamêŋ atom.”

⁴ Go Nikodeme kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Namalacanô êtôm gebe êtu wakuc êtiam amboac ondocgeŋ. Oc êtôm gebe êsêp têna têtaclêlôm êtu dim luagêc ma êkôc eŋ êtiam me.”

⁵ Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Binjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Bu to ɻalau embe êkôc ɻamalac êtu wakuc atom, oc êsô Anôtônê gamêŋ êna atom.

⁶ Gêŋ taŋ ôli kêkôc naŋ ôli, ma gêŋ taŋ ɻalau kêkôc naŋ ɻalau.

⁷ Ôŋac lêmam atom gebe kasôm gêdêŋ aôm gebe ‘Amac atu wakuc êtiam.’

⁸ Mu kêsêlêŋ amboac kêsêlêŋ. Aôm gôjô ɻakicsêa, mago mu-m to mutêpôe naŋ gôjam kauc. Lau taŋ ɻalau kêkôc êsêac naŋ, nêŋ biŋ amboac tonaj.”

⁹ Ma Nikodeme gêjô eŋ awa gebe “Biŋ tonaj êtu anô amboac ondoc.”

¹⁰ Jesu gêjô eŋ awa gebe “Israelnêŋ mêtêmôkê aôm, mago gôjam kauc biŋ tonec me.”

¹¹ Binjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Gêŋ taŋ aêac ajala naŋ, tec asôm lasê, ma gêŋ taŋ aêac alic naŋ, tec awa sa. Mago amac akôc aêacma biŋ, taŋ awa sa naŋ, sa atom.

¹² Aê kasôm biŋ nomja gêdêŋ amac, mago akêŋ gêwiŋ atom. Ma embe jasôm biŋ undambêja êndêŋ amac, oc akêŋ êwiŋ amboac ondoc.

¹³ Namalac teŋ kêpi undambê gêja atom, ɻac tagen, taŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋgeŋ. Eŋ ɻamalacnê Latu tau.

¹⁴ Mose gêjac moac ɻakatu sa aŋga gamêŋ sawa ma oc sêncac ɻamalacnê Latu sa êtôm tônê,

15 gebe ɻamalac samob, tanj sêkêj gêwiŋ eŋ naŋ, sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ."

16 Gebe Anôtô têtac gêwiŋ ɻamalac kaiŋ ten, tec kêkêj nê Latu tagen gêmêj gebe samob, tanj sêkêj gêwiŋ eŋ naŋ, sênaŋa atom, sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.

17 Gebe Anôtô kêsakiŋ Latu tagen gêmêj nom, gebe êmêtôc ɻamalac atom, gêmêj gebe ênam ɻamalac kësi.

18 Lau tanj sêkêj gêwiŋ eŋ naŋ, oc êmêtôc êsêac atom. Ma lau tanj sêkêj gêwiŋ eŋ atom naŋ, têtap mêtôc sagac, gebe sêkêj gêwiŋ Anôtônê Latu tagen nê ɻaŋ atom.

19 Mêtôc tau ɻam amboac tonec gebe ɻawê gêmêj nom, mago ɻamalac têntac gêwiŋ ɻakesec kêlêlêc ɻawê su, gebe sêgôm nêŋ secgeŋ.

20 Lau samob, tanj sêgôm sec naŋ, têntac gedec ɻawê ma oc nasêô lasê ɻawê tau atom, gebe ɻawê oc êmbu êsêacnêŋ koleŋ.

21 Ma lau tanj sêgôm biŋjanô ɻanô kësa naŋ, tec oc nasêô lasê ɻawê gebe êpô nêŋ koleŋ e ênêc awê, gebe sêgôm toAnôtôgeŋ.

Jesu agêc ɻackêsagu Joan

22 Biŋ tonaj su, go Jesu to nê ɻacseŋomi sêja gamêj Judaiaŋa. Eŋ gêmoa gêwiŋ êsêac gêmoa tonaj ma kêsagu lau.

23 Ma Joan kêsagu lau gêmoa Ainon, tanj gêc Salim ɻagala naŋ amboac tonaj gebe bu taêsam këpoac tônê, tec lau sêja jakêsagu êsêac,

24 gebe gêdêŋ tonaj sêkêj Joan gêŋgôŋ kapoacwalô atomgeŋ.

25 Joan nê ɻacseŋomi to ɻac Judaiaŋa teŋ ac sêpa tauŋ kêtu biŋ sêkwasiŋ tauŋ têtu selecŋa.

26 Go êsêac dêdêŋ Joan sêja ma sêšom gêdêŋ eŋ gebe "Mêtêmôkê, ôlic acgom, ɻac naŋ agêc amoia Jordan ɻamakeŋ ônêŋa awiŋ taôm ma gôwa eŋ ɻam sa naŋ, tec tau kêsagu lau ma samob dêdêŋ eŋ sêja."

27 Tec Joan gêjô êsêac awen gebe "Namalac teŋ tau êkôc gêj teŋ êtôm atom, Anôtô êkêj êndêŋ eŋ acgom.

28 Taôm aŋôgac gebe kasôm gebe 'Aê Kilisi atom, mago Anôtô kêsakiŋ aê gamuŋ eŋ.'

29 ɻac tanj sêsi awê gêjac eŋ ɻawae naŋ, kêtu ɻac-ênam-awêwaga. Mago ɻac-ênamawêwaga nê ɻac, tanj jakêkô ma gêjô eŋ naŋ, kêtu samuc ɻac-ênam-awêwaga nê awa. Ma galoc aê amboac tonaj têtac ɻajam kêlêlêc samucgeŋ.

30 Eŋ êtôp ma aê jamêliŋ."

31 Eŋ tanj aŋga lôlôc naŋ, kêlêlêc samob su. Eŋ tanj nê ɻam gêc nom naŋ, kêtu gêj nomŋa ma kêsom biŋ nomŋa. Ma eŋ tanj aŋga undambê naŋ, kêlêlêc samob su.

32 Biŋ tanj eŋ gêlic to gêjô naŋ, tec gêwa sa, mago lau teŋ sêkôc ênê biŋ sa atom.

33 Ma lau tanj sêkôc biŋ tonaj sa naŋ, sêlôc kêtu tôŋ gebe Anôtô eŋ ɻac biŋjanôŋa.

34 ɻac tanj Anôtô kêsakiŋ eŋ naŋ, kêsom Anôtônê biŋ, gebe Anôtô kêkêj Njalau gêdêŋ eŋ kêtôm dôŋgeŋ atom, eŋ kêsêwageŋ.

35 Tama têtac gêwiŋ Latu, tec kêkêj gêj samob kêsêp eŋ lêma.

36 Eŋ tanj kêkêj gêwiŋ Latu naŋ, êŋgôŋ mata jali teŋgeŋ. Ma eŋ tanj tanjapêc gêdêŋ Latunê biŋ naŋ, êlic gamêj êŋgôŋ mata jaliŋa atom, gebe Anôtô têtac ɻandaŋ giŋ eŋ tôngac.

4

Jesu agêc awê Samariaja

¹ Jesu kejala gebe Parisai sêñô eŋ gêjam lau taêsam ôkwi têtu ɻacseñomi to kêsagu lau kêlêlêc Joan ɻawaej.

² Jesu tau kêsagu lau atom, ênê ɻacseñomigeŋ sêgôm,

³ tec gêwi Judaia siŋ ma gêmu gêja Galilaia kêtiam.

⁴ Gamêŋ tonaj ɻaintêna tagen kêsa Samariajanagen gêja.

⁵ Tec eŋ kêsêlêŋ e gêô lasê malac Samariaja teŋ ɻa e Sukar gêc kôm, taŋ Jakob kêkêŋ gêdêŋ latu Josep naŋ ɻagala.

⁶ Ma Jakobnê bumata kêpoac tonaj. Jesu kêsêlêŋ e têkwa gêbac tec gêngôŋ bumata tau, ma oc amboac kêkô ɻalungeŋ.

⁷ Go awê teŋ aŋga Samaria kêsa gêmêŋ gebe êtê bu. Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôkêŋ bu mênjanôm.”

⁸ Gêdêŋ tonaj Jesunê ɻacseñomi sêsa malac sêja sebe sênam ôli mo.

⁹ Ma awê Samariaja tonaj kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm Juda ma aê awê Samariaja, mago amboac ondoc tec koteŋ gebe jakêŋ bu aôm ônôm nec.” (Gebe Juda to lau Samaria nêŋ biŋ gelom tau atom.)

¹⁰ Go Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aôm embe ôjala gêj, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, to ɻac taŋ kêsôm gêdêŋ aôm gebe Ôkêŋ bu mênjanôm naŋ, go aômgeŋ oteŋ eŋ gebe êkêŋ bu mata jaliŋa êndêŋ aôm.”

¹¹ Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aômnêm laclu masi ma bu nec gacgen kêsêp gêja su, ma aôm oc ôkôc bu mata jaliŋa tau aŋga ondoc.

¹² Aêac tameni Jakob kêkêŋ bumata tonec gêdêŋ aêac. Èsêac to latui ma nê bôc sêñôm bu tau. Aôm kôlêlêc eŋ su me.”

¹³ Go Jesu gêjô eŋ awa gebe “Lau samob, naŋ sêñôm bu tonec, oc êjô èsêac êtiam.

¹⁴ Mago teŋ embe ênôm bu, taŋ aê oc jakêŋ êndêŋ eŋ naŋ, oc bu êjô eŋ êtiam atom, êôc eŋ tôŋ enden tôŋgeŋ. Gebe bu, taŋ aê jakêŋ êndêŋ eŋ naŋ, êtu bumata êpulu aŋga ênê ɻalêlôm ma êkêŋ eŋ êngôŋ mata jali teŋgeŋ.”

¹⁵ Tec awê tau kêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Apômtau, ôkêŋ bu tonaj êndêŋ aê acgommanj, gebe bu êjô aê êtiam atom ma jamêŋ tonec êtu jatê buŋa êtiam atom.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôna ômôêc nêm akweŋ, agêc amu amêŋ tonec.”

¹⁷ Tec awê gêjô eŋ awa gebe “Aêñoc akweŋ masi.” Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Kôsôm jagêdêŋ gebe nêm akweŋ masi.”

¹⁸ Aôm gôjam ɻac lemeŋ teŋ su, ma ɻac, taŋ galoc gôjam gômoa naŋ, nêm akweŋ eŋ atom. Tec kôsôm jagêdêŋ.”

¹⁹ Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aê galic aôm propete teŋ.

²⁰ Aêac tameni teteŋ mec aŋga lôc tônê, ma amac tec asôm gebe atenj mec ɻamala gêc Jerusalem.”

²¹ Go Jesu kêsôm gebe “Awê, ôkêŋ êwiŋ aê gebe noc teŋ oc mênjesa, naŋ atenj mec êndêŋ Tamoc aŋga lôc tônê to Jerusalem atom.

²² Amac tonaj atenj mec gêdêŋ ɻac, taŋ ajala eŋ sapu naŋ, ma aêac tec atenj gêdêŋ ɻac, taŋ ajala eŋ naŋ, gebe Anôtô ênam ɻamalac kêsi ɻamoasij êsa aŋga Judanêŋ.

²³ Mago noc oc mênjesa, ma noc tau kêdabinj su, ma èsêac, taŋ teteŋ mec ɻanô naŋ, oc teteŋ êndêŋ Tamoc tonjalau ma tobiŋjanôgeŋ. Tamoc tec gesom lau, naŋ teteŋ mec amboac tonaj êndêŋ eŋ.

²⁴ Anôtô eŋ Nalau, ma êsêac, taŋ teteŋ mec êndêŋ eŋ naŋ, teteŋ tonjalau ma tobiŋjanôgêŋ."

²⁵ Ma awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Aê kajala gebe Mesia, taŋ sêsam eŋ sebe Kilisi naŋ, oc êmêŋ. Êndêŋ noc êmêŋja, oc êwa biŋ samob ŋam sa êndêŋ aêac."

²⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe "Nac tau aê, tec kasôm biŋ gêdêŋ aôm."

²⁷ Gêdêŋ tonan eŋê ŋacseŋomi sêô lasê e têtakê, gebe gêjam biŋgalôm gêwiŋ awê teŋ. Mago nêŋ teŋ kêsôm gebe "Aôm gobe amboac ondoc," me "Aôm kôsôm asageŋ gêdêŋ eŋ," nec atom.

²⁸ Awê tau gedec nê ku kékô ma gêja malac jakêsôm gêdêŋ lau gebe

²⁹ "Amêŋ alic ŋac teŋ, tê kêsôm ŋoc gêŋ, taŋ gagôm naŋ, samob lasê nê. Oc moae Kilisi tau me."

³⁰ Tec êsêac sêsa aŋga malac dêdêŋ eŋ séja.

³¹ Gêdêŋ ŋasawa tonan gen eŋê ŋacseŋomi jateten eŋ gebe "Mêtêmôkê, ôniŋ gêŋ."

³² Tec eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêŋoc mo teŋ tec gêc, amac ajala atom."

³³ Ma ênê ŋacseŋomi sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe "Nac teŋ kêkêŋ gêŋ taninŋa gêdêŋ eŋ me."

³⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Aêŋoc mo tonec gebe jaŋgôm ŋac, taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, nê biŋ êtu tôŋ to janac dabir ênê koleŋ."

³⁵ Amac asôm gebe 'Ajôŋ aclê énaŋa acgom, go tajon kôm ŋanô sa,' asôm me masi. Ma aê tec jasôm êndêŋ amac gebe Aôc matemanô ŋa alic gêŋ kômja gebe mo tau ŋakwac kêtû sôlôcgac.

³⁶ Nac-kejoŋ-sawaga kékôc nê ŋaôli tec gêmoa ma gêjac ŋanô sêŋgôŋ mateŋ jali tengeŋja sa, e ŋackêsêgêŋwaga agêc ŋac-kejoŋ-sawaga lulugen têntac njajam.

³⁷ Biŋ tonec biŋjanô gebe ŋac teŋ kêsê ma ŋac teŋ kejoŋ ŋanô sa.

³⁸ Aê kasakiŋ amac gebe akôc kôm, taŋ ajam atom naŋ, ŋanô sa. Lau teŋ gêjam ŋakôm su, ma amac akôc êsêac lemenjêdô su."

³⁹ Lau Samaria taêsam aŋga malac tonan sêkêŋ gêwiŋ eŋ kêtû biŋ, taŋ awê kêsôm lasê gêdêŋ êsêac naŋja gebe "En kêsôm aêŋoc gêŋ, taŋ gagôm naŋ, samob gêdêŋ aê."

⁴⁰ Amboac tonan lau Samaria dêdêŋ eŋ séja ma teteŋ eŋ gebe êmoa êwiŋ êsêac. Tec eŋ gêmoa gamêŋ tonan kêtôm bêc luagêc.

⁴¹ Lau taêsam kêlêlêc sêkêŋ gêwiŋ eŋ kêtû eŋ tau nê biŋja,

⁴² ma sêsôm gêdêŋ awê tau gebe "Aêac akêŋ gêwiŋ kêtû aômnêm biŋnagaŋ atom, gebe aêac tauŋ aŋô to ajalagac gebe ŋac tecenec kêtû ŋamalac samob nêŋ kêsiwaga biŋjanô."

Jesu gêgôm kirjnê ŋacnê latu ôli ŋajam kêsa

⁴³ Bêc luagêc tonan gêja, go Jesu gêdi aŋga tonan gêja Galilaia.

⁴⁴ En tau tec kêsôm lasê gebe "Propete teŋ oc tetoc eŋ sa aŋga tau nê malac atom."

⁴⁵ Gêdêŋ taŋ jagêo lasê Galilaia naŋ, lau Galilaia sêkôc eŋ sa kêtû sêlic gêŋ samob, taŋ gêgôm gêdêŋ om gêmoa Jerusalem naŋja, gebe tauŋ sêlic om tonan sêwiŋ.

⁴⁶ Amboac tonan gêmu gêja Kana Galilaia, taŋ gêjam bu ôkwi kêtû wain naŋ.

Kiŋnê ŋac teŋ gêmoa Kapanaum, naŋ latu gêmac gêc.

47 Nac tau gênjô Jesu anja Judaia gêmên Galilaia ñawae ma gêdêj eŋ jaketeŋ eŋ gebe êsêp êwiŋ eŋ naêngôm ênê latu ôli ñajam êsa, gebe eŋ awa kêtû dambê.

48 Ma Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Amac embe alic gêntalô to gênsêga atom, oc akêj êwiŋ atom.”

49 Tec kinjê ñac kêsôm gêdêj eŋ gebe “Apômtau, ôsêp ôwiŋ aê ñagaô, gebe ñoc ñapalê oc êmac êndu.”

50 Ma Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Ôna, latôm oc êmoa mata jali.” Nac tau kékêj gêwiŋ biŋ, taŋ Jesu kêsôm gêdêj eŋ naŋ, ma gêja.

51 Kêsêlêj gêmu kêsêp gêmoa ma nê sakijwaga sêpuc eŋ tôjtôj sêja e sêsôm gêdêj eŋ gebe “Latôm gêmoa mata jali.”

52 Eŋ kêtû kênac ockatu ñasawa, taŋ ñac tau ôli kêpôlac tau su naŋja gêdêj êsêac e sêsôm gêdêj eŋ gebe “Gêdêj nôgeŋ katuŋ gêmu kêsa ma ôli ñandaŋ gawi eŋ sinj.”

53 Ma tama kêjala gebe oc kêtôm tonan, tec Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Latôm oc êmoa mata jali.” Amboac tonan êsêac to nê gôlôac samob sêkêj gêwiŋ Jesu.

54 Gêntalô tonan Jesu gêgôm kêtû luagêc gêdêj taŋ gêmu anja Judaia gêja Galilaia naŋ.

5

Nac gêmac anja bugêjactoŋ ôli ñajam kêsa

1 Tonê su ma Judanêj om teŋ kêdabiŋ, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja.

2 Ma bugêjactoŋ teŋ kêpoac Jerusalem kêsi sacgêdô dombaŋa, sêsam ña Ebolai awenj gebe Betsada, ma andu sêlêb lemenj teŋ kékô tonan.

3 Lau togêmac taêsam sêc tonan, materjpec to magiŋ kêsu ma ñatêkwa kêtû goloŋ. [Êsêac sêôŋ gebe bu tau ñakotoŋ-kotoŋ êsa

4 gebe Apômtaunê anjela teŋ kêsêp bu ñatoŋ tau jakêjali bu tonan kêsêp ñasawa elêmê. Bu tonan embe ñakotoŋkotoŋ êsa ma ñac teŋ embe êsêp êtu ñamata, naŋ oc ôli ñajam êsa, gebe bu tonan kepeŋ gêmac su palinj-palinjeng.]

5 Nac teŋ gêc tonan, naŋ gêmac gêc e ñajala kêtôm 38.

6 Jesu gêlic ñac tau gec ma kêjala gebe gêmac tonan gêjam eŋ tôŋ kêtôm têm taêsam su, tec kêtû kênac eŋ gebe “Gobe ôlim ñajam êsa me masi.”

7 Ma ñac gêmac tau gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, bu tonan embe ñakotoŋ-kotoŋ êsa, naŋ ñoc ñac teŋ gebe êkêj aê jasêp bu ñatoŋ tau jana naŋ, gêmoa atom. Tauc gabe jana, tec ñawapac ma lau sêmuŋ aê ñapaŋ.”

8 Tec Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Ôndi sa, oc nêm mê sa ma ôsêlêj,”

9 e gacgeŋ ñac tau ôli ñajam kêsa, gêôc nê mê sa ma kêsêlêj.

Ma gêj tonan gêdêj sabat.

10 Tec Juda sêsôm gêdêj ñac, taŋ ôli ñajam kêsa naŋ gebe “Sabat tec gêc, amboac tonan kêtôm atom gebe ôc mê.”

11 Ma eŋ gêjô êsêac awenj gebe “Nac naŋ gêgôm aê ôlic ñajam kêsa naŋ, kêsôm gêdêj aê gebe ‘Oc nêm mê sa ma ôsêlêj.’”

12 Ma êsêac têtu kênac eŋ gebe “Nac asa tê kêsôm gêdêj aôm gebe ‘Ôc nêm mê sa ma ôsêlêj.’”

13 Mago ñac taŋ ôli ñajam kêsa naŋ, gêjam kauc, gebe lau taêsam sêkac sa sêmoa ma Jesu kêtaiŋ tau su anja êsêacnêj.

¹⁴Tonê su ma Jesu kêtap eñ sa gêmoa lôm dabuñ ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôlic acgom, ôlim ñajam kêsagac. Amboac tonaq ôngôm sec êtiam atom, gebe tenj êtap aôm sa êlêlêc gêmuñja su atom.”

¹⁵Go ñac tau jakêsôm gêdêñ Juda gebe “Ñac tañ gêgôm aê ôlic ñajam kêsa nañ Jesu.”

¹⁶Amboac tonaq Juda senj oliñ Jesu gebe gêgôm gêñ amboac tonaq gêdêñ sabat.

¹⁷Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Tamoc gêjam kôm e mêmêgêdêñ galoc, ma aê gajam kôm amboac tonaq.”

¹⁸Kêtu tonaqna Juda dêdib eñ ñanogeñ sebe sênac eñ êndu kêtu gêgôm sabat popocnagenj atom, kêtu biñ, tañ eñ kêsam Anôtô tau gebe Tama ma gêgôm tau kêtôm Anôtô nañna gêwiñ.

Jesunê ñaclai ñam

¹⁹Go Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeñ êndêñ amac gebe Latu kêtôm gebe tau êngôm gêñ teñ atom. Gêñ tañ eñ elic Tama gêgôm nañ, go êngôm êtôm tonaq, gebe gêñ, tañ Tama gêgôm nañ, Latu gêgôm amboac tonanjeñ.

²⁰Tama têtac gêwiñ Latu ma kêtôc gêñ samob, tañ eñ tau gêgôm nañ, gêdêñ eñ ma oc êtôc kôm êlêlêc tonaq su êndêñ eñ e amac oc êñac lemem.

²¹Tama gênu ñacmatê mateñ jali kêsa. Ma Latu tau êju êsêac, tañ taê ênam nañ, mateñ jali êsa amboac tonanjeñ.

²²Tama tau oc êmêtôc ñac teñ atom. Eñ gêwi mêtôc siñ samucgenj gêdêñ Latu,

²³gebe ñamalac samob tetoc Latu sa êtôm tetoc Tama sa. Teñ embe etoc Latu sa atom, nañ oc etoc Tama, tañ kêsakiñ eñ gêmêñ nañ, sa atom amboac tonaq.

²⁴“Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeñ êndêñ amac gebe Ñac tañ gêñô ñoc biñ ma kêkêñ gawinj ñac, tañ kêsakiñ aê nañ, eñ gêngôñ mata jali teñgeñ. Ma eñ oc êô lasê mêtôc atom, eñ anga gêmac êndu tau jagelom gêngôñ mata jali.

²⁵Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeñ êndêñ amac gebe Noc teñ oc mêmêsa, ma noc tau kêdabinj su gebe ñacmatê sêñô Anôtônê Latu awa, ma êsêac, tañ sêñô nañ, oc sêñgôñ mateñ jali.

²⁶Tama mata jali ñam gêc eñ tauña ma kêkêñ Latu mata jali ñam gêc eñ tauña amboac tonanjeñ.

²⁷Ma kêkêñ ñaclai gêdêñ eñ gebe êmêtôc ñamalac gebe eñ Ñamalacnê Latu.

²⁸Âjac lemem atom, gebe noc oc mêmêsa ma samob, tañ sêc sêô nañ, oc sêñô eñ awa

²⁹ma mêmêsa. Lau tañ sêgôm genj ñajam nañ, sêndi sa sêñgôñ mateñ jali. Ma êsêac, tañ sêgôm sec nañ, sêndi sa gebe têtap mêtôc sa.

Lau sêwa Jesunê ñam sa

³⁰“Aê katôm gebe tauc jañgôm gêñ teñ atom. Aê jamêtôc êtôm gañô. Tec ñoc mêtôc tau jagêdêñ gebe gagôm tauc ñoc biñ atom, gagôm ñac, tañ kêsakiñ aê nañgeñ nê biñ.

³¹“Aê embe jawa tauc ñam sa, oc jawa sa êtôm atom.

³²Ñac teñ gêwa aê ñam sa tec gêmoa, ma aê kajala biñ, tañ gêwa sa kêpi aê nañ, gebe biñjanô.

³³Amac tonaq asakinj lau dêdêñ Joanj sêja, ma eñ gêwa biñjanô ñam sa,

³⁴ mago binj, taŋ ɻamalac sêwa sa naŋ, aê nec kakôc sa atom, tageŋ kasôm binj tau gebe ênam amac kêsi.

³⁵ Joan kêtua ja, naŋ gelom ɻawê kêpô gamêŋ naŋ, ma amac abe atu samuc ênê ɻawê têlagaŋ.

³⁶ Noc biŋ gêwa aê ɻam saŋa kêlêlêc Joanê su, gebe kôm taŋ tamoc kékêŋ aê gebe janac dabiŋ naŋ, tec gajam. Ma kôm tau gêwa aêŋoc ɻam sa gebe Tamoc kêsakiŋ aê.

³⁷ Ma Tamoc, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwa aêŋoc ɻam sa. Amac aŋô ênê awa atom e alic eŋ lanjô atom.

³⁸ Ma ênê biŋ gêc amacnêm ɻalêlôm atom, gebe akêŋ gêwiŋ ɻac, taŋ kêsakiŋ aê naŋ atom.

³⁹ Mêtê taŋ teto gêc naŋ, amac apuc atu dôbgeŋ amo, abe aŋgôŋ matem jali teŋgeŋ ɻam jakêsep biŋ tonan, ma biŋ tonan ɻai gêwa aê ɻam sagoc.

⁴⁰ Mago amac abe andêŋ aê amêŋ akôc matem jali ɻam atom.

⁴¹ “Aê jakôc waec aŋga ɻamalacnêŋ atom.

⁴² Mago aê kajala amac têmtac gêwiŋ Anôtôŋa gêc nêm ɻalêlôm atom.

⁴³ Aê gamêŋ gajam Tamoc lanjô, mago amac akôc aê sa atom. ɻac teŋ embe êmêŋ ênam tau lanjô, go akôc eŋ sa.

⁴⁴ Amac taŋ akôc waem aŋga taôm nêm ma matem gêdir waem aŋga Anôtô tagen nê atom naŋ, atôm gebe akêŋ êwiŋ amboac ondoc.

⁴⁵ Taêm ênam gebe aê jandôŋ amacnêm biŋ êndêŋ Tamoc nec atom. ɻac-êndôŋ-amacnêm-biŋwaga gêmoa, eŋ Mose, taŋ akêŋ matem eŋ amo aŋnaŋ.

⁴⁶ Embe akêŋ êwiŋ Mose, oc akêŋ êwiŋ aê, gebe ɻac tônê tê keto biŋ kêpi aê,

⁴⁷ Ma embe akêŋ êwiŋ biŋ, taŋ eŋ keto naŋ atom, oc akêŋ êwiŋ aêŋoc biŋ amboac ondoc.”

6

Jesu gêlôm 5,000

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Tônê su ma Jesu gelom bugêjactoŋ Galilaianja, taŋ sêsam teŋ gebe Tiberianja naŋ, ɻamakeŋ ônêŋa gêja.

² Ma lau taêsam têdaguc eŋ sêja, gebe sêlic gêntalô, taŋ eŋ gêgôm gêdêŋ lau gêmac naŋ.

³ Jesu kêpi lôc jagêngôŋ sic gêwiŋ nê ɻacsenjomí.

⁴ Ma Judanêŋ omsêga Pasa kêdabiŋ.

⁵ Jesu gêôc mataanô sa e gêlic lau taêsam dêdêŋ eŋ, ma kêsôm gêdêŋ Pilip gebe “Aêac tanam ôli mo aŋga ondoc gebe lau tonec sêniŋ.”

⁶ Biŋ tonan Jesu kêsôm gebe ênsaê eŋ, gebe tau kêjala gêŋ, taŋ gebe êngômja naŋ.

⁷ Ma Pilip gêjô eŋ awa gebe “Aêac embe tanam ôli mo ɻa denari 200 ma mîntakêŋ ɻagec-ɻagec êndêŋ êsêac êndêŋ-êndêŋgeŋ, mago oc êtôm atom.”

⁸ Go ênê ɻacsenjomînêŋ teŋ, Simon Petere lasi Andrea, kêsôm gadêŋ eŋ gebe

⁹ “Nâpalê teŋ kêkôc mo lemen teŋ ma i luagêc tec gêmoa, mago gêŋ tecenec oc êtôm lau taêsam tonec ɻai amboac ondoc.”

¹⁰ Go Jesu kêsôm gebe “Asôm gebe lau sêngôŋ sic.” Aŋga gamêŋ tonan gêgwaj taêsam gêc. Amboac tonan lau, taŋ sêngôŋ sic naŋ, amboac 5,000.

¹¹ Go Jesu kêkôc mo ma gêjam daŋge, go gêjac sam gêdêŋ lau, taŋ sêngôŋ naŋ, ma gêgôm i amboac tonan gebe sêniŋ êtôm têntac êwiŋ.

¹² Seŋ e gêōc êsêac tōj, go kêsôm gêdêj nê ɻacseŋomi gebe “Anac ɻagêdôgêdô sa, gebe teŋ ênaŋa atom.”

¹³ Mo lemen teŋen tecenaj, mago lau seŋ e dedec ɻagêdô-gêdô gêcŋa, go sêjac sa kêsêp gadob 12 e ménjgêc.

¹⁴ Namalac sêlic gêntalô, taŋ en gêgôm naŋ, tec sêšôm gebe “Propete taŋ êmêj nom naŋ ɻac tau tonec biŋjanôgoc.”

¹⁵ Jesu kêjala gebe êsêac sebe sêmêj sêjaŋgo en su ma sêkêj en êtu nêŋ kinj, tec kêtaiŋ taugeŋ gêc kêpi lôc gêja.

*Jesu kêšêlêj gêmoa ɻadembom ɻaô
(Mat 14:22-23; Mar 6:45-52)*

¹⁶ Kêtula, go nê ɻacseŋomi sêšêp bugêjactoŋ sêja

¹⁷ e sêpi waŋ teŋ sebe sêlac sêna Kapanaum. Gamêj ɻakesec kêsa su, mago Jesu gêo lasê êsêac atom tageŋ,

¹⁸ ma mu gêbuc ɻafêna e ɻadembom secanô.

¹⁹ Sêlac e sêkêj gamêj kêtu sêga gêc waŋkuŋa, go sêlic Jesu tau kêsêlêj gêmoa ɻadembom ɻaôgeŋ ménjkêdabiŋ waŋ ma têtêc tauŋ.

²⁰ Tec en kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê tau tonec, atêc taôm atom.”

²¹ Êsêac sebe nasêkôc en êpi waŋ, ma eb tageŋ waŋ kêsô gamêj, taŋ sepeŋ naŋ.

Jesu kêtu mo ɻanô daŋgôj mateŋ jaliŋa

²² Nagelen lau, taŋ sêmoa bugêjactoŋ ɻamakeŋ ônêja naŋ, sêlic gebe waŋ teŋ kêpoac sêcluŋ gêwiŋ atom, waŋ tageŋ, ma Jesu tau gêwiŋ nê ɻacseŋomi gêja atom, nê ɻacseŋomi tauŋeŋ sêja.

²³ Mago waŋ ɻagêdô aŋga Tiberia sêlac e jasêšô gamêj, taŋ Apômtau gêjam dange ma kêkêj mo êsêac seŋ naŋ ɻagalâ.

²⁴ Gêdêj taŋ lau sêlic Jesu to nê ɻacseŋomi laŋôjmê naŋ, ac sêpi waŋ jasêšôm Jesu aŋga Kapanaum.

²⁵ Êsêac têtap en sa gêmoa bu makeŋ, tec sêšôm gêdêj en gebe “Mêtêmôkê, aôm gêdêj ondoc gômôeŋ tonec.”

²⁶ Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêj amac gebe Amac asôm aê kêtu alic gêntalôja atom, ac asôm aê kêtu aej mo e gêōc amac tôŋja.

²⁷ Anjôm mocsac gêj taninjña, taŋ êtu palê naŋ atom, mago aŋgôm mocsac gêj taninjña, taŋ ênêc e êkêj ɻamalac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋeŋja naŋ. Namalacne Latu oc êkêj gêj tau êndêj amac gebe Tama Anôtô gêlôc gêdêj en kêtu tôj sugac.”

²⁸ Ma êsêac sêšôm gêdêj en gebe “Aêac aŋgôm amboac ondoc gebe anam Anôtônê kôm.”

²⁹ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Anôtônê kôm tau tonec gebe akêj êwiŋ ɻac, taŋ en kêsakiŋ naŋ.”

³⁰ Ma êsêac sêšôm gêdêj en gebe “Aôm ôŋgôm gêntalô ondoc gebe aêac alic ec akêj êwiŋ aôm. Aôm ôŋgôm asageŋ.

³¹ Tameni tec seŋ mana aŋga gamêj sawa kêtôm biŋ, taŋ tetô gêc naŋ gebe ‘Eŋ kêkêj mo aŋga undambê gêdêj êsêac seŋ.’”

³² Go Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêj amac gebe Mose kêkêj mo aŋga undambê gêdêj amac atom. Mo ɻanô undambêja tonar Tamoc tau kêkêj gêdêj amac,

³³ gebe ɻac, taŋ aŋga undambê kêsêp gêmêj ma kêkêj ɻamalac sêŋgôŋ mateŋ jali naŋ, tec kêtu Anôtônê mo.”

³⁴ Ma êsêac sêôm gêdêj eñ gebe “Apômtau, ôkêj mo tonaj êndêj aêac endej tôngenjmañ.”

³⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê tauc tec katu mo ñamalac sêmoa matej jaliña tau. Nac tanj êndêj aê êmêj nañ, mo êjô eñ êtiam atom. Ma ñac, tanj êkêj êwiñ aê nañ, bu êjô eñ êtiam atomanô.

³⁶ “Aê tec kasôm gêdêj amac su gebe Amac alic aêgac, mago akêj gêwiñ atom.

³⁷ Gêj samob, tanj Tamoc kékêj gêdêj aê nañ, oc êndêj aê êmêj ma ñac teñ embe êndêj aê êmêj, oc jamasuc eñ atom.

³⁸ Aê kasêp anga undambê gamêj gebe jañgôm tauc ñoc biñ êtu tôj atom, jañgôm ñac-kêsakinjaêwaga nê biñ êtu tôj.

³⁹ Ma ñackêsakinj-aêwaga tau nê biñ amboac tonec gebe gêj samob, tanj kékêj gêdêj aêha nañ, janam ñatenj sapu atom, janu samob sêndi sa êndêj bêc ñamuña.

⁴⁰ Tamocnê biñ tau tonec gebe lau samob, tanj sêlic Latu ma sêkêj gêwiñ eñ nañ, gêngôj matej jali teñgej ma aê ênu êsêac sêndi ña êndêj bêc ñamuña.”

⁴¹ Juda sêli awenj sa kêtû biñ, tanj kêsôm gebe “Aê mo kasêp anga undambê gamêj nañna.”

⁴² Ma êsêac sêôm gebe “Nac tonec Josep latu Jesu me masi. Têna agêc tama tec tajalagac. Ma amboac ondoc tec galoc eñ kêsôm gebe Aê kasêp anga undambê gamêj nec.”

⁴³ Tec Jesu gêjôj êsêac awenj gebe “Ali awem sa atom.

⁴⁴ Nac teñ kêtôm gebe tau êndêj aê êmêj atom. Tamoc tanj kêsakinj aê gamêj nañ, embe ê eñ, go aê janu eñ êndêj bêc ñamuña.

⁴⁵ Teto gêc propetenêj buku gebe ‘Anôtô oc êndôj ñamalac samob.’ Ma samob, tanj sêjô Tamocnê biñ ma sêkôc kauc anga ênê nañ, tec dêdêj aê sêmêj.

⁴⁶ Teñ gêlic Tamoc atom, ñac tagenj, tanj kêsa anga Anôtô tau nê nañ, taugej tec gêlic tama.

⁴⁷ Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgej êndêj amac gebe Eñ tanj kékêj gêwiñ nañ, gêngôj mata jali teñgej.

⁴⁸ Mo ñamalac gêngôj matej jaliña aê.

⁴⁹ Tamemi señ mana anga gamêj sawa, mago sêmac êndu.

⁵⁰ Mo tecenec kêsêp anga undambê gêmêj gebe teñ embe êniñ oc êmac êndu atom.

⁵¹ Mo mata jali, tanj kêsêp anga undambê gêmêj nañ aê. Ñamalac teñ embe êniñ mo tau tonec, oc êngôj mata jali teñgej. Ma mo tau, tanj aê jakêj nañ, tauc ôlic tec jakêj gebe ñamalac samob sêngôj matej jali.”

⁵² Judawaga awençun gêôc ka tauñ ma sêôm gebe “Amboac ondoc, ñac tonec kêtôm gebe êkêj nê ôli aêac taniñ me.”

⁵³ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgej êndêj amac gebe Amac embe anij Ñamalacnê Latunê ôli to anôm ênê dec atom, oc matem jali ñam ênêc amacña atom.

⁵⁴ Eñ tanj gen aêjoc ôlic to gêñôm aêjoc dec nañ, gêngôj mata jali teñgej, ma aê oc janu eñ sa êndê bêc ñamuña,

⁵⁵ gebe aêjoc ôlic kêtû gêj taniñña ñanô tau, ma aêjoc dec kêtû gêj tanômja ñanô tau.

⁵⁶ Eñ tanj gen aêjoc ôlic to gêñôm aêjoc dec nañ, gêmoa aê ñalelôm ma aê gamoa eñ ñalelôm.

⁵⁷ Tamoc mata jali kêsakinj aê gamêj, ma aê tec gamoa matoc jali kêtô Tamocnja. Ma eñ tañ geñ aê nañ, êngôñ mata jali êtu aêja amboac tonanjeñ.

⁵⁸ Mo tau, tañ kêsêp aنجa undambê gêmêj nañ, kêtôm mo, tañ tamemi señ-señ ma sêmac êndu nañ atom. Eñ tañ geñ mo tonanj êngôñ mata jali tengeñ.”

⁵⁹ Biñ tonanj Jesu kêsôm gêdêj kêdôj mêtê gêmoa lôm Kapanaumja.

Biñ danjôj mateñ jaliña

⁶⁰ Ênê ɻacseñomi gwalékiñ sêñô biñ tonanj ma sêsôm gebe “Biñ tonanj ɻawapac sec. Asa kêtôm gebe êkêj taña.”

⁶¹ Jesu kêjala gêc tau gebe nê ɻacseñomi sêli awenj sa, tec kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biñ tonec kêtû kasec amac me.”

⁶² Ma embe alic ɻamalacnê Latu êmu êpi gamêj, tañ andanjeñ gêngôñ nañ êna, oc amboac ondoc.

⁶³ Njalau tageñ êkêj ɻamalac sêngôñ mateñ jali. Ôliŋ oc ênam sa naeo. Biñ tañ kasôm gêdêj amac su nañ, tau ɻjalau to mata jali.

⁶⁴ Mago amacnêm ɻagêdô sêkêj gêwiñ atom.” Jesu kêsôm biñ tonanj gebe kêjala êsêac, tañ sêkêj gêwiñ eñ atomnja nañ, ma kêjala ɻac, tañ eoc eñ lasêña nañ kawananjeñ.

⁶⁵ Tec kêsôm gebe “Kêtu tonanjña tec kasôm gêdêj amac gebe ɻac teñ kêtôm gebe tau êndêj aê êmêj atom, Tamoc êlôc êndêj eñ acgom.”

⁶⁶ Gêdêj tonanj ênê ɻacseñomi gwañkiñ sêwi eñ siñ sêselêj sêwiñ eñ kêtiam atom.

⁶⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac lau 12 gebe “Ma amac abe aêc ana amboac tonanjeñ me.”

⁶⁸ Ma Simon Petere gêjô eñ awa gebe “Apômtau, aêac oc andêj asa ana, aŋgôñ mateñ jali teñgeñ ɻam gêc aômgeñ nêm, biñ.

⁶⁹ Ma aêac akêj gêwiñ to ajala gebe Anôtônê ɻac dabun aôm.”

⁷⁰ Go Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Aê kajaliñ amac lau 12 sa me masi. Mago amacnêm ɻac teñ kêtû Sadanjnê ɻac.”

⁷¹ Eñ kêsôm biñ tonanj kêpi Simon Isariot latu Juda, tañ gebe eoc eñ lasê nañ. Èsêac lau 12 nêj ɻac teñ eñ.

7

Jesu to lasii

¹ Biñ tònê su ma Jesu kêsêlêj gêmoa Galilalagenj. Eñ gebe êsêlêj êmoa Judaia atom, gebe Juda dêdib sebe sêñac eñ êndu.

² Judanêj omsêga Lômbec kêdabiñ.

³ Tec Ênê lasii sêsôm gêdêj eñ gebe “Ôndi aنجa tonec ma ôna Judaia gebe nêm ɻacseñomi sêlic kôm, tañ aôm ôngômna nañ sêwiñ.

⁴ ɻac teñ embe taê ênam gebe nê wae êtu tapa, nañ êngôñ nê gêj ênêc lêlômganj atom. Embe ôngôm nêm kôm teñ, go ôtu awê êndêj lau samob sêlic.”

⁵ Lasii sêsôm biñ tonanj gebe sêkêj gêwiñ eñ atom amboac tonanj.

⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aêjoc noc kêdabiñ atom tageñ, êmacgeñ nêm noc tec gêc ɻapañj.

⁷ Lau nomnja têntac gedec amac atom, têntac gedec aêgeñ, gebe gawa êsêac sa gebe nêj kôm keso.

⁸Taôm api ana alic om. Aê tec oc japi jawac êndêj om tonec atom tagen, gebe aênjoc noc kêtabiñ atom.”

⁹Biñ tonan kêsôm gêdêj êsêac su ma gêmoa Galilaia.

Jesu gêlic om Lômbecja

¹⁰Lasii sêpi sêja su sebe sêlic om, go ej kêpi gêja amboac tonan, mago gêmoa awê atom, kêsij taugen.

¹¹Gêdêj om tau Juda sesom ej ma sêôm gebe “Nac tau gêmoa ondoc.”

¹²Lau taêsam sêli awen sa kêtua ejnja. Nagêdô sêôm gebe “En ñac ñajam”, ma ñagêdô sêôm gebe “Masi, ej kêsau lau.”

¹³Biñ tonan kêpi ej, tec êsêacnêj teñ kêsôm kêtua wê atom, gebe samob têtêc Juda.

¹⁴Sêlic om e sêkô lungen, go Jesu kêpi lôm dabun jakêdôj mêtê gêdêj êsêac.

¹⁵Tec Juda sêjac lemen ma sêôm gebe “Nac tônê kêjala mêtê amboac ondoc, têdôj ej atom nec.”

¹⁶Ma Jesu gêjô êsêac awei gebe “Aênjoc mêtê kêtua tauc êôc gêj atom, ñac tanj kêsakin aê gamêj nañ, nê gêj.”

¹⁷Teñ embe taê ênam gebe êngôm Anôtônê biñ êtu tôj, oc ejala ñoc mêtê ñam gebe anga Anôtônê me aê kasôm tauc ñoc biñ.

¹⁸Nac tanj kêsôm tau nê biñ nañ, gebe êngôm tau nê wae êsa. Ma ñac tanj gebe êngôm ñac-kêsakiñwaga nê wae êsa nañ, ej ñac biñjanôja ma keso teñ gêc ejnja atom.

¹⁹Mose kêkêj biñsu gêdêj amac atom me. Mago amacnêm teñ kêmasañ kêtua tôj atom. Ma amac adib aê abe anac aê êndu êtu asagenja.”

²⁰Lau tau sêjô ej awa gebe “Ñalau sec gêgôm aôm. Asa gebe ênac aôm êndu.”

²¹Tec Jesu gêjô êsêac awei gebe “Aê gajam koleñ tagen ma amac samob êjac lemem.

²²Mose kêsakin amac gebe asa ñapalé, (lénj tau kê a anga Mosenê atom, gelom anga abeminêj,) tec amac êsa lau gêdêj sabat amboac tonan.

²³Embe sêsa ñac teñ êndêj sabat gebe sensej Mosenê biñsu su atom, ma amboac ondoc tec têmtac ñandañ gêdêj aê gebe gagôm ñac teñ ôli samucenj ñajam kêsâ gêdêj sabat.

²⁴Amêtôc biñ êtôm alic genj gêc dêmôêja atom. Amêtôc akip ñam ña êndêjgej êtôm mêtôc gêdêj.”

Jesu ej Mesia me masi

²⁵Ma lau Jerusalemiña ñagêdô sêôm gebe “Nac tau, tanj dêdib sebe sênac ej êndu nañ tônê me.

²⁶Alic acgom, ej kêsôm biñ gêmoa awêgej, mago sêôm ej awa auc atom. Moae kasêga sêjala ej gebe ej Kilisi tau me.

²⁷Nac tônê aêac tajala ênê ñamgac. Mago Kilisi tau embe êmêj, nañ ñac teñ ejala ênê ñam atom.”

²⁸Jesu kêdôj mêtê gêmoa lôm dabun, tec kêsôm biñ kêkac awa sageñ gebe “Amac tec ajala aê to ajala ñoc ñam me masi. Tauc ñoc ñalêlôm kêkac aê tec gamêj nec atom. Ej tanj kêsakin aê nañ, ñac biñjanonañ tau, nañ amac ajam kauc ej.

²⁹Aê tec kajala engac, gebe aê anga ênê, ma ej kêsakin aê tec gamêj.”

³⁰Êsêac dêdib ej gebe sêkôc ej tôj, mago ñac teñ lêma kêsac ej atom, gebe nê noc kêtabiñ atom tagen.

³¹ Lau taêsam sêkêj gêwiŋ ej ma sêsmô gebe “Kilisi tau embe êmêj, oc êngôm gêjtalô wakuc ondoc êlélêc ñac tonec su.”

Juda sêasakiŋ siŋwaga gebe sêkôc Jesu tôj

³² Parisai sêjô gebe lau sêli aweŋ sa amboac tonaj, tec lau dabunjsêga to Parisai sêasakiŋ sakijwaga sêja sebe sêkôc ej tôj.

³³ Ma Jesu kêsôm gebe “Aê jamoa saunjeŋ jawiŋ amac acgom, go jandêj ñac, tanj kêsakiŋ aê gamêj naŋ jana.

³⁴ Amac oc ansom aê e atap aê sa atom, ma gamêj, tanj aê jaŋgôj naŋ, amac oc atôm gebe naasa atom.”

³⁵ Tec Juda sêsmô gêdêj tauŋ gebe “Ñac tônê gebe êna ondoc, tec kêsôm gebe aêac tatap ej sa atom nê. Ej gebe êndêj lau Helen me.

³⁶ Biŋ tec ej kêsôm gebe ‘Oc ansom aê e atap aê sa atom,’ ma ‘Gamêj tanj aê jaŋgôj naŋ, amac atôm gebe naasa atom,’ nec ñam amboac ondoc.”

Biŋ kêpi bu mata jali

³⁷ Gêdêj omsêga ñabêc kapôeŋ ñamuŋa naŋ, Jesu gêdi ña ma kêsôm kêkac awa sageŋ gebe “Ñac teŋ embe bu êjô ej, go mêmjenôm aŋga aêjoc.

³⁸ Ñac tanj kêkêj gêwiŋ aê kêtôm biŋ, tanj teto gêc naŋ, gebe ‘Bu mata jaliŋa êc ñasamac kapôeŋ êsa aŋga ênê ñalêlôm êna.’”

³⁹ Biŋ tonaj ej kêsôm kêpi Njalau. tanj ej gebe lau-sêkêj-gêwiŋwaga êkêc aŋga ênê. Jesunê ñawasi kêsa atomgeŋ, tec Njalau gêmêj atom tagen.

Lau sêwa tauŋ kêkôc

⁴⁰ Lau tanj sêjô biŋ tonaj nêj ñagêdô sêsmô gebe “Ñac tonê ej propete tau, biŋjanô.”

⁴¹ Ma ñagêdô sêsmô gebe “Ñac tônê ej Kilisi tau.” Mago ñagêdô sêsmô gebe “Kilisi êsa aŋga Galilaia me.

⁴² Biŋ tanj teto gêc naŋ, amboac tonec gebe Kilisi êsa aŋga Dawidnê ñawê ma êsa aŋga malac Betlehem, tanj Dawid gêngôj naŋ êmêj.”

⁴³ Amboac tonaj lau sêwa tauŋ kêkôc kêtû Jesuŋa

⁴⁴ e lau ñagêdô sebe sêkôc ej tôj, mago ñac teŋ lêma kêsaç ej atom.

Judanêj laumata sekeŋ gêwiŋ atom

⁴⁵ Sakiŋwaga dêdêj lau dabunjsêga to Parisai sêmu sêja ma nêj ñataui sêsmô gêdêj êsêac gebe “Amboac ondoc, tec akôc ej atom nec.”

⁴⁶ Ma sakiŋwaga sêjô êsêac aweŋ gebe “Namalac teŋ kêsôm biŋ amboac ñac tônê kêsôm nec atomanô.”

⁴⁷ Tec Parisai sêjô êsêac aweŋ gebe “Ej gêwa amac ôkwi amboac tonanjeŋ me.

⁴⁸ Amac alic kasêga to Parisai teŋ kêkêj gêwiŋ ej su me.

⁴⁹ Mago lau tônê sêjam kauc Mosenê biŋsu naŋ, acmêj sêbacgac.”

⁵⁰ Go êsêacnêj ñac teŋ, Nikodeme, tanj gêmuŋgeŋ gêdêj Jesu gêja naŋ, kêsôm gêdêj êsêac gebe

⁵¹ “Aêac embe tanjô ñac teŋ nê biŋ to tajala gêj, tanj ej gêgôm naŋ atom, biŋsu êmêtôc ej me masi. Oc masi.”

⁵² Tec êsêac sêjô ej awa gebe “Aôm aŋga Galilaia amboac tonaj me. Ôsala ôlic acgom, propete teŋ gêdi sa aŋga Galilaia atom.”

⁵³ Êsêac sêc gêdêj-gêdêŋgeŋ sêja nêj andu.

¹ [Jesu kêpi Lôckatakwi gêja

² e bêbêcgej, go gemu gêja lôm dabuŋ ma lau samob dêdêŋ eŋ sêja, tec gêngôŋ sic ma kêdôŋ mêtê gêdêŋ êsêac.

³ Ma biŋsutau to Parisai sêwê awê teŋ, taŋ têtap eŋ sa gêjac sêmôcwalô gêngic naŋ, jatetoc eŋ kékô êsêac ɻalur.

⁴ Ma sêšôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, awê tonec lau têtap êsêagêc nê mockaiŋ sa.

⁵ Mose kêjatu gêc biŋsu gebe têtuc lau amboac tonaj ɻa poc êndu. Ma aôm oc ôsôm amboac ondoc.”

⁶ Êsêac sebe sêŋgôliŋ biŋ êpi eŋ, tec sêsaу sêôc eŋ ɻa biŋ tonaj. Jesu gewec ma lêmatalu keto gêj gêc nom.

⁷ Ma êsêac têtu kênac eŋ sêôc aucgeŋ sêmoa, tec eŋ kêsa sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amacnêm ɻac, taŋ nê sec masi naŋ, êtuc poc êpi awê tonec êtu ɻamatâ.”

⁸ Kêsôm su ma gewec jaketo nê gêj kêtiam.

⁹ Êsêac sêŋjô biŋ tonaj ma têtaŋ tauŋ tagen-tagen. Lau ɻanô sêc sêmuŋ e sedec Jesu taugeŋ kékô gêwiŋ awê, taŋ kékô ɻalur naŋ.

¹⁰ Go Jesu kêsa sa ma kêsôm gêdêŋ awê gebe “Awê tau, ma lau tau. Nêŋ teŋ kêtiaŋ aôm me masi.”

¹¹ Ma awê tau kêsôm gebe “Apômtau, masianô.” Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ma aê latinj aôm atom amboac tonanjeŋ. Ôna ma ônjgôm sec teŋ êtiŋ atom.”]

Jesu kêtu ɻawê nomja

¹² Go Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “Nom ɻaja aê. ɻac taŋ êndanguc aê naŋ, êsêlêŋ tokesec atom, mata jali ɻaja êpô engeŋ.”

¹³ Ma Parisai sêšôm gêdêŋ eŋ gebe “Taôm gôwa taôm nêm biŋ sa, tec nêm biŋ tonaj biŋjanô atom.”

¹⁴ Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê tauc embe jawa tauc ɻoc biŋ sa, go ɻoc biŋ tonaj biŋjanô gebe ɻoc ɻam, taŋ kasa gamêŋ to ɻoc lêŋtêpôê, taŋ jana naŋ kajalagac, mago amac ajam kauc ɻam, taŋ kasa gamêŋ to ɻoc lêŋtêpôê, taŋ jana naŋ.

¹⁵ Amac amêtôc kôtôm ɻamalacnêŋ kauc. Aê kêmêtôc ɻac teŋ atom.

¹⁶ Aê embe jamêtôc biŋ, go ɻoc mêtôc tau biŋjanô, gebe aê taucgeŋ gamoa atom, ɻac taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwiŋ aê.

¹⁷ Teto gêc amac taôm nêm biŋsu gebe ‘Biŋ taŋ ɻamalac luagêc sêwa sa kêpi tageŋ naŋ biŋjanô.’

¹⁸ Aê tec gawa tauc ɻam sa gamoa, mago Tamoc, taŋ kêsakiŋ aê naŋ, gêwa aê sa gêwiŋ.”

¹⁹ Tec êsêac sêšôm gêdêŋ eŋ gebe “Tamam gêmoa ondoc.” Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Amac ajala aê atom, tec ajala Tamoc atom. Embe ajala aê, oc ajala Tamoc êwiŋ.”

²⁰ Biŋ tonaj Jesu kêsôm gêmoa lôm dabuŋ ma kêdôŋ lau gêmoa balêm, taŋ kanom kékô naŋ. Mago lau sêkam eŋ tôŋ atom gebe ênê noc mêmjkêsa atom tageŋ.

Gamêŋ taŋ aê gabe lêna naŋ, amac atôm gebe naasa atom

²¹ Go kêsôm gêdêŋ êsêac kêtiam gebe “Aê jana ma amac oc ansom aê e amac êndu tonêm secgeŋ. Gamêŋ taŋ aê jana naŋ, amac atôm gebe naasa atom.”

²² Tec Juda sêôm gebe “Moae gebe êjaiñ tau, tec kêsôm gebe ‘Gamêj tañ aê jana nañ, amac atôm gebe naasa atom’ nec me.”

²³ Go ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac anga elonj, mago aê anja lôlôc. Amac anja nom tonec, mago aê anja nom tonec atom.

²⁴ Tec kasôm gêdêj amac gebe Amac êndu tonêm secgeñ. Ma embe akêj êwiñ gebe aê ñac tau tonec atom, oc amac êndu tonêm secgeñ.”

²⁵ Ma êsêac sêôm gêdêj ej gebe “Ma aôm asa.” Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Êtu asageñja aê jasôm biñ êndêj amac ñapanj.

²⁶ Aêjoc biñ jasôm êndêj amac to jamêtôc amacña taêsam tec gêc. Ñac tañ kêsakinj aê gamêj nañ, ej ñac biñjanôja, ma biñ tañ gañô anja ênê nañ, kasôm lasê gêdêj ñamalac samob.”

²⁷ Ej kêsôm biñ kêpi Tama gêdêj êsêac, mago nêj kauc kêsa atom.

²⁸ Go Jesu kêsôm gebe “Êndêj tañ anac Ñamalacnê Latu sa nañ, ajala gebe aê tau tonec. Aê gagôm tauc ñoc gêj atom, gêj tañ Tamoc kêdôj gêdêj aê nañ, tec kasôm.

²⁹ Ma ñac, tañ kêsakinj aê gamêj nañ, tec gêwiñ aê. Ej gedec aê taucgêj gamoa atom, gebe aê gagôm gêj, tañ ej gêlic ñajam nañ, ñapañ tec gamoa.”

³⁰ Ej kêsôm biñ tonaj ma lau gwalêkiñ sêkêj gêwiñ ej.

Biñjanô oc êngamboac amac su

³¹⁻³² Go Jesu kêsôm gêdêj Juda, tañ sêkêj gêwiñ ej nañ gebe “Amac embe amoia ñoc biñ ñalêlôm, oc atu aêjoc ñacseñomi ñanô “ma ajala biñjanô e biñjanô tau ençamboac amac su.”

³³ Tec êsêac sêjo ej awa gebe “Abrahamnê ñawê aêac ma aêac atu lau teñ nêj sakijwaga atomanô, ma amboac ondoc tec kôsôm gebe ôngamboac aêac su.”

³⁴ Go Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgej êndêj amac gebe Ñamalac samob, tañ sêgôm sec nañ, têtu sec ñasakiñwaga.

³⁵ Saklijwaga oc êngôj andu endeñ tôñgej atom, latu tec êngôj endeñ tôñgej.

³⁶ Latu embe ençamboac amac su, ôc tec amoia nêm lêtêgenj.

³⁷ Aê kajalagac gebe Abrahamnê wakuc amac, mago amac adib abe anac aê andu ñam gebe aêjoc biñ wackêsep amacnêm ñalêlôm atom.

³⁸ Gêj tañ aê galic anja Tamocnê nañ, tec kasôm. Ma biñ, tañ amac añô anja tameminê nañ, tec agôm amboac tonajgenj.”

³⁹ Ma êsêac sêjô ej awa gebe “Tamemai Abraham.” Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Embe Abrahamnê ñapalê amac, nañ añgôm gêj atôm Abraham acgom,

⁴⁰ ma galoc amac adib abe anac aê êndu. Aê kasôm biñjanô, tañ gañô anja Anôtônê nañ, gêdêj amac, tec abe anac aê. Abraham gêgôm gêj amboac tonaj atom.

⁴¹ Amac agôm tameminê genj.” Ma êsêac sêôm gêdêj ej gebe “Mockainj teñ kêka aêac lasê atom, aêac tamemai tagenj tec gêmoa, ej Anôtô.”

⁴² Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Anôtô embe amac tamemi, oc têmtac êwiñ aê, gebe aê kasa anja Anôtônê, ma anja ênê tec gamêj. Tauc kakac tauc tec gamêj nec atom. Ñac tau tõnê kêsakinj aê gamêj.

⁴³ Ambôac ondoc tec nêm kauc kêsa kêpi aêjoc biñ atom. Ñam gebe amac akêj tañem aêjoc biñ akêtôm atom.

⁴⁴ Amac tamemi Sadaŋ tau, ma sec, tanj kēkac tameminê ɳalēlôm naŋ, abe aŋgôm ɳanô ̄esa. ɍac tau tonaj tōc andaŋgeŋ kētu gējac-ɳamalac-ēnduwaga ma ej gêmoa biŋjanô ɳalēlôm atom, gebe biŋjanô gêc enja atom. Embe êsôm binjansaŋ, oc êsôm tau nê gen, gebe dansantênatô dansaŋmôkê ej.

⁴⁵ Mago aê kasôm biŋjanô, tec akêŋ gêwiŋ aê atom.

⁴⁶ Amacnêm asa oc eoc aêŋoc geo teŋ lasê. Aê embe jasôm blgjanô, ma amboac ondoc tec akêŋ êwiŋ aê atom.

⁴⁷ ɍac tanj aŋga Anôtônê naŋ, gêŋô Anôtônê biŋ. Amac aŋga Anôtônê atom, tec aŋô ênê biŋ atom.”

Jesu agêc Abraham

⁴⁸ Juda sêjô ej awa gebe “Aêac asôm gebe aôm ɍac Samariaŋa teŋ, tec ɳalau sec teŋ gêôc aôm nec. Aêac asôm jagêdêŋ me masi.”

⁴⁹ Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Nalau sec teŋ gêôc aê atom. Aê katoc Tamoc sa, mago amac agôm aê êndu-êndugeŋ.”

⁵⁰ Tauc gasom waec atom. ɍac tanj gesom ɳoc waec ma kêmêtôc biŋ naŋ, tec gêmoa.

⁵¹ Biŋjanô, aê jasom tobiŋjanôgeŋ êndêŋ amac gebe ɍac teŋ embe êmansaŋ aêŋoc biŋ êtu tōŋ, oc êlic gêmacanô atom enden tōŋgeŋ.”

⁵² Ma Juda sêšôm gêdêŋ ej gebe “Galoc aêac ajala ɳanôgeŋ gebe ɳalau sec teŋ gêôc aôm. Abraham to propete sêmac êndu, mago aôm kôsôm gebe ‘ɍac teŋ embe êmansaŋ aêŋoc biŋ êtu tōŋ, oc ênsaê gêmacanô atom enden tōŋgen.’”

⁵³ Aôm kôlêlêc tamemai Abraham, tanj gêmac êndu naŋ su me. Ma propete sêmac êndu. Aôm gobe ôŋgôm taôm amboac asa.”

⁵⁴ Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Embe jaŋgôm tauc waec ̄esa, oc ɳoc waec ɳanô masi. Tamoc tanj amac asôm gebe nêm Anôtô ej naŋ, tec gêgôm aê waec kêsa.

⁵⁵ Amac ajala ej atom, mago aê tec kajala engac. Aê embe jasôm gebe Kajala ej atom, oc jatu dansantêna teŋ jatôm amac. Mago aê kajala ej tec kamasan ênê biŋ gamoa.

⁵⁶ Tamemi Abraham têtac ɳajam gebe êlic aêŋoc bêc e gêlic ma kêtô samuc.”

⁵⁷ Ma Juda sêšôm gêdêŋ ej gebe “Aômnêm jala kêtôm 50 su atom, ma gôlic Abraham amboac ondoc.”

⁵⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêŋ amac gebe Abraham têna kêkôc ej atomgeŋ, ma aê gamoa.”

⁵⁹ Ma êsêac sejon poc sa sebe têtuc ej. Tec Jesu kêtaiŋ tau su aŋga lôm dabunj kêsa awê gêja.

9

ɍac têna kêkôk ej tomatappecgeŋ mataano ɳajam kêsa

¹ Jesu kêsêlêŋ gêmoa e gêlic ɍac teŋ têna kêkôk ej tomatappecgeŋ.

² Ma nê ɳacseŋomi têtu kênac ej gebe “Mêtêmôkê, asa gêgôm sec, ɍac tau me têna agêc tama, tec têna kêkôc ej tomatappecgeŋ.”

³ Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “ɍac tau gêgôm sec atom. Têna agêc tama sêgôm sec atom. Ej matapec gebe Anôtônê kôm teŋ êtu awê épi ej.”

⁴ Aêac tanam ɍac, tanj kêsakiŋ aê naŋ, nê kôm êndêŋ elenŋageŋ. ɍakesec ̄esa naŋ lau teŋ oc sênam kôm teŋ atom.

⁵ Aê gamoa nom, tec katu nom tau ɳaja.”

⁶ Kêsôm biŋ tonan̄ ma kêkasôp kêsêp nom, go kêjalin̄ e ɻalemoŋoma jakêkêŋ kêpi ɻac tau mataanô,

⁷ go kêsôm gêdêŋ en gebe “Ôna ma ônsan̄gu taôm anga bugêacton Siloam” (tanam ôkwi gebe “Nac tan̄ sêšakiŋ en naŋ.”) Amboac tonan̄ tec en gêja kêsagu tau su ma gêmu gêja tomataanô gêlic gamêŋen̄.

⁸ Ènê lau sackapoagêdô gêdêŋ tauŋa to êsêac, tan̄ gêmuŋgeŋ sêlic en keteŋ-keteŋ gêŋ naŋ, sêšôm gebe “Nac tan̄ gêŋ gôŋ keteŋ-keteŋ gêŋ naŋ, ɻac tau tonec me masi.”

⁹ Tec ɻagêdô sêšôm gebe “Aec, ɻac tau tonec.” Ma ɻagêdô sêšôm gebe “Masi, ɻac teŋ, tan̄ laŋôjanô kêtôm tau naŋ.” Ma ɻac tau kêsôm gebe “Aê tau tonec.”

¹⁰ Go êsêac sêšôm gêdêŋ en gebe “Asagen̄ gêgôm matamanô kêpoa lasê.”

¹¹ Ma en gêjô Èsêac awen̄ gebe “Namatâc tan̄ sêšam en gebe Jesu naŋ, kêlalin̄ lemon̄ mënjkêkêŋ kêpi matocanô. Go kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôna Siloam ma ônsan̄gu taôm.’ Tec aê gaja kasagu tauc e matocanô kêpoa lasê.”

¹² Ma êsêac sêšôm gêdêŋ en gebe “Ma ɻac tau gêmoa ondoc.” En kêsôm gebe “Aê gajam kauc.”

Parisai sêkip en mataanô ɻajam kêsa ɻalêŋ sa

¹³ Ma êsêac sêwê ɻac, tan̄ gêmuŋgeŋ matapec naŋ, dêdêŋ Parisai sêja,

¹⁴ gebe Jesu kêjalin̄ lemon̄ ma gêgôm en mataanô kêpoa lasê tonan̄ gêdêŋ sabat teŋ.

¹⁵ Go Parisai têtu kênac en kêtiam kêtu mataanô kêpoa lasêŋa. Ma en kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Nac tau kêkêŋ nom ɻalemoŋ kêpi matocanô ma kasagu tauc, tec matocanô galic gamêŋ.”

¹⁶ Tec Parisai ɻagêdô sêšôm gebe “Nac tonan̄ anga Anôtônê atom, gebe gêjam dabuŋ sabat atom.” Ma ɻagêdô sêšôm gebe “ɻac sec teŋ oc êŋgôm gêŋtalô kapôeŋ tônê ɻai amboac ondocgeŋ.” Ma sêwa tauŋ kêkôc.

¹⁷ Ma sêšôm gêdêŋ matapec kêtiam gebe “Ma aôm taôm oc ôsôm biŋ amboac ondoc êpi ɻac, tan̄ gêgôm matamanô kêpoa lasê naŋ.” Tec en kêsôm gebe “En propete teŋ.”

¹⁸ Juda sêkêŋ gêwiŋ gebe en gêmuŋgeŋ matapec ma galoc mataanô kêpoa lasê naŋ atom e sêmôeč ɻac, tan̄ mataanô kêpoa lasê naŋ, têna agêc tama.

¹⁹ Ma têtu kênac êsêagêc gebe “Amagêc latômi, tan̄ asôm gebe têna kêkôc en tomatapêcgeŋ naŋ, ɻac tau tonec me. Ma amboac ondoc tec galoc mataanô gêlic gamêŋ.”

²⁰ Ma têna agêc tama sêjô êsêac awen̄ gebe “Aêagêc ajala gebe latuŋi en, tan̄ têna kêkôc en tomatapêcgeŋ.”

²¹ Mago mataanô gêlic gamêŋ ɻalêŋ tec aêagêc ajam kauc. Ma ɻac tan̄ gêgôm en mataanô kêpoa lasê naŋ, aêagêc ajam kauc en amboac tonan̄. Atu kênac en. En kêtu kapôeŋ sugac, tau êsôm nê biŋ̄.

²² Têna agêc tama sêšôm amboac tonan̄ kêtu têtêc Judaŋa, gebe Juda sêšôm biŋ kêpi tagen̄ gebe “Nac teŋ embe êsam Jesu gebe Kilisi,” naŋ têtin̄ en su anga gôlôacnêŋ.

²³ Têna agêc tama têtêc tonan̄, tec sêšôm gebe “En tau kêtu kapôeŋ sugac, atu kênac en tau.”

²⁴ Amboac tonan̄ sêmôeč ɻac, tan̄ gêmuŋgeŋ matapec naŋ, kêtu luagêcna ma sêšôm gêdêŋ en gebe “Otoc Anôtô sa. Aêac ajala gebe ɻac tônê en ɻac sec.”

²⁵ Tec enj gêjô êsêac awen gebe “Enj embe ñac sec, oc janam kauc. Tagen tonec tec kajala gebe gêmunjgej matocpec, mago galoc galic gamêj.”

²⁶ Ma êsêac sêsôm gêdêj enj gebe “Enj gêgôm asagen gêdêj aôm. Enj gêgôm matamanô kêpoa lasê ñjalêj amboac ondoc.”

²⁷ Enj gêjô êsêac awen gebe “Kasôm gêdêj amacgac mago akêj tanjem atom. Abe anjô asagenj êtiam. Amac abe atu ênê ñacsejomi awiñ me.”

²⁸ Ma êsêac sêbu enj ma sêsôm gebe “Aôm tec kôtu ênê ñacsejomi, ma aêac tec atu Mosenê ñacsejomi.

²⁹ Aêac ajalagac gebe Anôtô kêsôm biñ gêdêj Mose. Mago ñac tônê tec ajam kauc ênê ñam.”

³⁰ Tec ñac tau gêjô êsêac awen gebe “Tonañ gêj kain teñ gebe amac ajam kauc ênê ñam, mago gêgôm matocanô kêpoa lasêgoc.”

³¹ Aêac tajala gebe Anôtô kêkêj taña gêdêj lau sec atom. Mago ñac teñ embe êsap Anôtô tôj ma êhgôm ênê biñ ñanô êsa, nañ Anôtô oc êkêj taña enj.

³² Gêdêj andanjej e mênjgêdêj galoc aêac tañô ñac teñ gêgôm ñac, tañ têna kêkôc enj tomatapercgej nañ, mataanô kêpoa lasê ñawae teñ atomanô.

³³ Embe ñac tônê anga Anôtônê atom, oc êtôm gebe êhgôm gêj teñ atom.”

³⁴ Tec êsêac sêjô enj awa gebe “Tênam kêkôc aôm tosec samucgej ma gobe ôndôj aêac me.” Ma têtij enj kêsa gêja.

³⁵ Jesu gêjô têtij enj kêsa ñawae, go gêdêj tañ kêtap ñac lau sa nañ, kêsôm gebe “Aôm kôkêj gêwiñ Ñamalacnê Latu me masi.”

³⁶ Ma ñac tau gêjô enj awa gebe “Apômtau, enj asa gebe jakêj êwiñ enj.”

³⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêj enj gebe “Aôm gólic enjgac. Enj ñac tau, tañ gêjam binjajm gêdêj aôm gêmoa.”

³⁸ Ma ñac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê kakêj gêwiñ.” Ma kêpôj aduc gêdêj enj.

³⁹ Go Jesu kêsôm gêdêj enj gebe “Aê gamêj nom tonec gebe jamêtôc ñamalac, gebe êsêac, tañ sêlic gamêj atom nañ, sêlic gamêj, ma êsêac, tañ sêlic gamêj sêmoa nañ, mateñpec êsa.”

⁴⁰ Parisai tañ sêmoa sêwiñ enj nañ, ñagêdô sêjô biñ tonaj ma sêsôm gêdêj enj gebe “Aêac mateñpec amboac tonaj me.”

⁴¹ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac embe matempes, go sec ênêc amacna atom. Mago galoc asôm gebe ‘Aêac alic gamêj,’ tec nêm sec kêsap amac tôj.”

10

Jesu kêtu ñacgejob ñajam

¹ “Biñjanô, aê Jasôm tobiñjanôgej êndêj amac gebe Ñac tañ kêsô dombanêj sapa gêja, mago kêsô sacgêdôja atom, kêgêli palin-palingeñ nañ, kêtu ñacgejgeñ to kêjajgowaga teñ.

² Ma ñac tañ kêsô sacgêdôja nañ, tec dombanêj ñacgejob enj.

³ Ñacgejobsacgêdôwaga gêlêc katam su gêdêj enj, ma domba sêjô enj awa ma enj gêmôêc nê domba kêsam êsêacnêj ñaégeñ, ma gêwê êsêac ña sêja.

⁴ Kêkêj nê domba sêsa awê su, go tau kêsêlêj gêmunj ma domba têdaguc enj, gebe sêjala ênê awagac.

⁵ Ñac jaba teñ oc têdaguc enj atom, oc sêc enj, gebe sêjala lau jaba awen atom.”

⁶ Biñgôlin tonaj Jesu kêsôm gêdêj êsêac, ma biñ tau, tañ kêsôm gêdêj êsêac nañ, sêlala ñam atom.

⁷ Go Jesu kêsôm biŋ kêtiam gebe “Biniŋjanô, aê jasôm tobiniŋjanôgeŋ êndêŋ amac gebe Aê katu domba ḥasacgêdô.

⁸ Lau samob, tan sêmey aê sêmey naŋ, gengetêna to kêjanjowaga. Tagen domba sêkêŋ tanjeŋ êsêac atom.

⁹ Aê katu ḥasacgêdô. Teŋ embe êsô aêŋageŋ êna, oc ênam eŋ kësi. Eŋ êsô êsa ma êtap nê gêŋ êlôm tauŋa sa.

¹⁰ Gengetêna gêmey kêtû gêŋ tagen tonecja gebe ênam gengeŋ to êmbuc ma enseŋnagen. Aê gamey gabe êsêac sêmoa mateŋ jali ma nêŋ gêŋ êlêsc êsêacgeŋ.

¹¹ “Nacgejob ḥajam tau aê. Nacgejob ḥajam tau êmac êndu êjô domba su.

¹² Nac tan gêjôb kêtû awaŋa naŋ, eŋ nacgejob ḥanô atom, ma domba têtu ênê gêŋ atom. Eŋ elic këam sec êmey, oc êwi domba siŋ ma êc êna, ma këam sec mëŋeyac to ênam domba tau salinŋ-salinŋ.

¹³ Eŋ gejob kêtû awaŋa, tec gê go domba tau atom.

¹⁴ Nacgejob ḥajam aê, tec kajala ḥoc gêŋ ma ḥoc gêŋ sêjala aê,

¹⁵ kêtôm Tamoc kêjala aê ma aê kajala Tamoc. Ma aê jamac êndu jaŋô domba su.

¹⁶ Aêŋoc domba ḥagêdô sêmoa. Êsêac anga ton sapo tonecja atom. Amboac tonaj kôm tonec gêjac aê ḥawae gebe jawê êsêac sêmey e sêŋô aê aoc têtu tonj tagen ma nacgejob tagen.

¹⁷ Aê jamac êndu gebe jaŋgôŋ matoc jali êtiam. Kêtû biŋ tonajna Tamoc têtac gêwîŋ aê.

¹⁸ Nac teŋ êkôc matoc jali su anja aêŋoc atom, tauc jakêŋ êna. ḥatau aê tec jakêŋ êna, ma ḥatau aê tec jakôc su êtiam. Tamoc kêjatu aê gebe amboac tonaj.

¹⁹ Ma Juda sêwa tauŋ kêkôc kêtiam kêtû biŋ tonajna.

²⁰ Êsêacnêŋ gwalêkiŋ sêšom gebe “Nalau sec teŋ gêgôm eŋ, tec kêtû meloc. Amac akêŋ tanjem eŋ êtu asageŋja.”

²¹ Ma ḥagêdô sêšom gebe “Nac tonjalau sec teŋ oc êsôm biŋ amboac tonaj atom. Nalau sec teŋ kêtôm gebe êngôm mateŋpec mateŋ êlêc me.”

Juda têtiŋ Jesu su

²² Kêdabin om-sêjac-kawi-lôm-dabuŋja anja Jerusalem ma komô.

²³ Ma Jesu kêsêlêŋ gêmoa lôm dabuŋ gêmoa Salomonê lôm sêlêb.

²⁴ Tec Juda sêgi eŋ auc ma sêšom gêdêŋ eŋ gebe “Aô, aôm gobe aêac amoatotêntac lulu e êndêŋ ondocgen. Aôm embe Kilisi tau, naŋ ôsôm lasê êndêŋ aêac.”

²⁵ Ma Jesu gêjô êsêac aweiŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ amacgac, mago amac akêŋ gêwîŋ atom. Kôm tan gagôm gajam Tamoc lanjô naŋ, gêwa aê sa su.

²⁶ Ma amac akêŋ gêwîŋ atom, gebe amac anja aêŋoc dombanêŋ atom.

²⁷ Aêŋoc domba sêŋô aê aoc ma aê kajala êsêac ma têdaguc aê.

²⁸ Aê oc jakêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ. Êtôm têm samob oc sênaŋa atomanô ma teŋ oc éjaŋgo êsêac su anja aê lemoc atom.

²⁹ Tamoc tan kêkêŋ êsêac gêdêŋ aê naŋ, kêlêlêc samob su, ma nac teŋ kêtôm gebe éjaŋgo êsêac su anja Tamoc lêma atom.

³⁰ Aêagêc Tamoc atu ḥanô tagen.”

³¹ Tec Juda sejon poc sa kêtiam sebe têtuc eŋ êndu.

³² Ma Jesu gêjô êsêac aweiŋ gebe “Aê katôc kôm ḥajam taêsam anja Tamocnê gêdêŋ amac alic, mago kêtû kôm tonaj nai ḥaondocja tec abe atuc aê êndu.”

³³ Go Juda sêjô ej awa gebe “Aêac abe atuc aôm êndu kêtû kôm ɳajam teñja atom, kêtû biŋ alôb-alôbña to kêtû aôm ɳamalac, mago gôboa taôm kôtu Anôtônya.”

³⁴ Tec Jesu gêjô ȫsêac awej gebe “Teto gêc amacnêm binjsu gebe ‘Aê kasôm gebe amac anôtôi.’ Teto gêc me masi.

³⁵ Ej kêsam lau, taŋ Anôtônê biŋ gêdêj ȫsêac naŋ, gebe anôtôi. Biŋ taŋ teto gêc naŋ, danseŋ su atom.

³⁶ Aê kasam tauc gebe Anôtônê Latu aê. Ma amboac ondoc amac asôm gêdêj aê, taŋ Tamoc gêjam dabur aê e kêsakiŋ aê kasêp nom gamêj naŋ, gebe Kôsôm biŋ alôb-alôb.

³⁷ Embe janam Tamocnê kôm atom, go akêj êwiŋ aê atom.

³⁸ Mago embe janam kôm tau, ma amac embe akêj êwiŋ aê atom, naŋ akêj êwiŋ kômgeŋ ma ajala to nêm kauc êsa gebe Tamoc gêmoa aê ɳalêlôm ma aê gamoa Tamoc ɳalêlôm.”

³⁹ Tec ȫsêac sebe sêkam ej tôŋ êtiam, mago ej gêwê ȫsêac lemeŋ sa.

⁴⁰ Go gelom Jordan ɳamaken ônêja kêtiam jagêmoa gamêj, taŋ gêmuŋgeŋ Joan kêsagu lau naŋ.

⁴¹ Ma lau taêsam dêdêj ej sêja ma sêsôm gebe “Joan gêgôm gêntalô teŋ atom, mago biŋ samob, taŋ Joan kêsôm kêpi ɳac tonec naŋ biŋjanô.”

⁴² Amboac tonaj lau taêsam sêkêj gêwiŋ ej aŋga tônê.

11

Lasara gêmac êndu

¹ ɳac teŋ, nê ɳaê Lasara, gêmac gêc Maria agêc têwao Marta nêj malac Betania.

² Maria naŋ geŋ oso Apômtau ɳa gêŋmalu ma gêbuŋ ênê akaiŋ ɳa môkêlauŋ naŋ, lu ɳac Lasara êmac gêc.

³ Tec luoagêc sêšakiŋ biŋ gêdêj Jesu gebe “Apômtau, ôlic acgom, ɳac taŋ têmtac gêwiŋ ej naŋ, tec gêmac gêc.”

⁴ Jesu gêjô biŋ tonaj ma kêsôm gebe “Tonaj gêmac êmac ênduŋa atom, êgôm ej gebe Anôtônê wae êsa. Ma Anôtô êwaka Latunê wae sa êwiŋ.”

⁵ Jesu têtac gêwiŋ Marta agêc lasio ma Lasara.

⁶ Ej gêjô gêmac tonaj ɳawae su, mago gêŋgôŋ gamêj, taŋ gêmoa naŋ, e bêc luagêc gêjaŋa acgom.

⁷ Go kêsôm gêdêj nê ɳacseŋomi gebe “Aêac tamu tana Judaia êtiam.”

⁸ Tec ɳacseŋomi sêsôm gêdêj ej gebe “Mêtêmôkê, galocgeŋ Juda sebe têtuc aôm ɳa poc êndu, ma gobe ômu ôna tônê êtiam me.”

⁹ Jesu gêjô ȫsêac awej gebe “Bêc samuc teŋ kêtôm ockatu ɳasawa 12. ɳac teŋ embe ȫsêlêj êndêj ocgeŋ, oc êndiŋ akaiŋ êpi gêj teŋ atom, gebe êllc ɳawê nom tonecna.

¹⁰ ɳac teŋ embe ȫsêlêj êndêj êmbêc, oc êndiŋ akaiŋ, gebe ɳawê gêc ênê ɳalêlôm atom.”

¹¹ Ej kêsôm tonaj su acgom, go kêsôm gêdêj ȫsêac gebe “Aêacnêj ɳac Lasara gêc bêc su, tec gabe najanu ej.”

¹² Ma ɳacseŋomi sêsôm gêdêj ej gebe “Apômtau, embe ênêc bêc, oc ênam ej sa naŋ.”

¹³ Biŋ tonaj Jesu kêsôm kêpi Lasara gêmac êndu, mago ȫsêac seboc ej kêsôm kêpi tariec bêc talêwaŋ tauŋja.

¹⁴ Tec Jesu kêsôm lasê gêdêj ȫsêac gebe “Lasara gêmac êndu.”

¹⁵ Aê têtac ñajam gebe gamoa ej ñagala atom kêtua amacña, gebe akêj êwiñ. Amboac tonan dandêj ej tana.”

¹⁶ Ma Tom, tan sésam ej gebe Ôlinjôm nanj, kêsôm gêdêj ênê ñacsenomi ñagêdô gebe “Dawin ej tanamanj, gebe tamac êndu dawin ej.”

Jesu kêtua dandi sa to danjôj mateñ jali ñam

¹⁷ Jesu gêô lasê ma kêtap sa gebe Lasara gêc sélêlôm bêc aclê su.

¹⁸ Betania tonan gêc Jerusalem ñagala, intêna tau kêtôm ockatu ñasawa tagen.

¹⁹ Tec Juda gwalêkin dêdêj Marta agêc Maria sêja-sebe sênac êsêac têntac tônj êtu lunjiña.

²⁰ Marta gêjô Jesu gêmêj ñawae ma kêpuc ej tôntôj gêja, ma Maria gacgeñ gêngôj andu.

²¹ Marta kêsôm gêdêj Jesu gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec, luc oc êmac êndu atom.

²² Ma kajala gêwiñ gebe Aôm embe oten gêj teñ êndêj Anôtô, oc Anôtô êkêj êndêj aôm.”

²³ Ma Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Lômjac oc êndi sa.”

²⁴ Marta kêsôm gêdêj ej gebe “Aê kajalagac gebe êndêj bêc ñamu êndêj tanj ñacmatê sêndi sa nañ, ej oc êndi sa êwiñ.”

²⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Sêndi sa to sêngôj mateñ jali ñam aê. Nac tanj êkêj êwiñ aê nañ, êmac êndumanj, tagen oc êngôj mata jali.

²⁶ Lau samob, tanj sêmoa mateñ jali ma sêkêj gêwiñ aê nañ, sêmac êndu atomanô, sêmoa teñgeñ. Kôkêj gêwiñ biñ tonec me masi.”

²⁷ Ma awê tau kêsôm gêdêj ej gebe “Aec, Apômtau, aê kakêj gêwiñ gebe Kilisi Anôtônê Latu, tanj êmêj nom nañ aôm.”

Jesu kêtaj

²⁸ Marta kêsôm biñ tonan su ma jagêmôêc lasio Maria mêtjkêsôm kelecgeñ gêdêj ej gebe “Mêtémôkê tec gêmoa ma gêmôêc aôm.”

²⁹ Maria gêjô e gêdi sa ôb tagen gêdêj Jesu gêja.

³⁰ Jesu gêô lasê malaclêlôm atom, gacgeñ gêmoa gamêj, tanj Marta jagêdac ej nañ.

³¹ Juda tanj sêjac Maria têtac tônj sêngôj andu sêwiñ nañ, sêlic ej gêdi sebenj kêsa gêja ma têdaguc ej, seboc ej êna sêô ma êtañ aنجa tònê.

³² Maria gêja e gêô lasê gamêj, tanj Jesu gêmoa nañ, jagêlic ej ma gêu tau jagêc ej akainja, go kêsôm gêdêj ej gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec ma luc oc êmac êndu atom.”

³³ Jesu gêlic êsêac to Juda, tanj sêwiñ tauj sêmêj nañ, têtaj e atê gêmô ej ma kêtênim tau.

³⁴ Go Jesu kêsôm gebe “Amac atoc ñac tau gêc ondoc.” Ma êsêac sêsmô gêdêj ej gebe “Apômtau, ômôñej, go ôlic.”

³⁵ Jesu matasulu kêsa

³⁶ ma Juda sêsmô gebe “Alic acgom, têtac gêwiñ ej ñanôgoc.”

³⁷ Ma êsêacnêj ñagêdô sêsmô gebe “Nac tau, nañ gêgôm matapec mata gêlac nañ, oc kêtôm gebe ênam Lasara sa e êmac êndu atom me masi.”

Jesu gêju Lasara mata jali kêsa kêtiam

³⁸ Jesu atê gêmô ej kêtiam e gêô lasê sêô. Ma sêô tau nañ pocgêsuñ, tec sêkêj poc tapa gêsaj auc.

³⁹ Tec Jesu kêsôm gebe “Akac poc tapa su.” Ma ñac gêmac nê luo Marta kêsôm gêdêj ej gebe “Apômtau, ñasu kêsa gebe gêc bêc aclê su.”

⁴⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Aê kasôm gêdêj aôm, embe ôkêj êwiñ, oc ôlic Anôtônê ñawasi. Kasôm me masi.”

⁴¹ Go sêkac poc su, ma Jesu mata gedec ma kêsôm gebe “Tamoc, aê gajam danje aôm gebe kôkêj tanjam aêgac.

⁴² Aê kajalagac gebe kôkêj tanjam aê geden tôngen. Mago kasôm biñ tau kêtú lau tec sêkôsêkô necnja, gebe sêkêj êwiñ aôm kôsakiñ aê gamêj.”

⁴³ Kêsôm biñ tonaj su ma gêmôêc ña awa kapôêj gebe “Lasara, ôsa ômôêñ.”

⁴⁴ Ma ñacmatê kêsa toobo, nañ si ej akain to lêma tôj, ma toobo waenja, nañ sêkwa ej lanjôanô auc nañgen gêmêj. Go Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Añgamboac ej su ma akêj ej êna.”

Lau dabuñsêga to Parisai sêkic Jesunê biñ

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Juda tanj dêdêj Maria nañ, nêj taêsam sêlic Jesu gêgôm gêj tonaj e sêkêj gewinj ej.

⁴⁶ Ma nêj ñagêdô dêdêj Parisai jatedôj genj, tanj Jesu gêgôm nañ, ñawae gêdêj êsêac.

⁴⁷ Tec lau dabuñsêga to Parisai sêkac laumata sa ma sêsôm gebe “Aêac danjôm amboac ondoc. Ñac tònê tec gêgôm gêntalô taêsam.

⁴⁸ Aêac embe talicgeñ ma êngôm nê gêj, oc lau samob sêkêj êwiñ ej ma Rom mërysêjangó aêacnêj gamêj tolaugeñ su.”

⁴⁹ Ma êsêacnêj ñac teñ, nê ñaê Kaiapa, tanj kêtú ñac dabuñsêga gêdêj jala tonaj gêmoa nañ, kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac ajam kauc biñ.”

⁵⁰ Ma nêm kauc kêsa kêpi biñ tonec atom gebe Ñac tageñ êmac êndu ejô lau, go êmoasij amac êlélêc lau samob sênaña su.”

⁵¹ Biñ tonaj ej kêsôm tau nê biñ atom. Ej kêtú ñac dabuñsêga gêdêj jala tonaj gêmoa, tec geoc ñalô tonaj lasê kêpi Jesu êmac êndu ejô lauña.

⁵² Ej oc êmac êndu ejô lau teccenanjeñ atom, ej êkaton Anôtônê lau samob, tanj sêngôj palip-palipgeñ nañ, sa sêpi tageñ amboac tonaj.

⁵³ Gêdêj bôc tonaj êsêac sêjac m sêkic êna biñ sênañ ej ênduña.

⁵⁴ Tonañ su ma Jesu kêsêlêj gêmoa awê kêsêp Juda ñalêlôm kêtiam atom, kêtainj taugeñ aنجa tonaj gêja malac teñ, ñaê Epraim gêc kêsi gamêj sawanya, jatonê ñacseñomi sêmoa tonaj.

⁵⁵ Judanêj Pasa kêdabinj, tec lau taêsam aنجa gamêj tonaj sêpi Jerusalem sêja sêmuñ Pasa ñanoc, sebe sênañ dabiñ tauñ.

⁵⁶ Êsêac sêsôm Jesu sêmoa lôm dabuñ ma sêsôm gêdêj tauñ gebe “Amac abe amboac ondoc, abe ej oc êmêj êlic om êwiñ me.”

Lau dabuñsêga to Parisai sêjatu biñ gebe “Ñac teñ embe ejala gamêj, tanj Jesu gêmoa nañ, go êsôm lasê gebe sêkôc ej tôj.”

12

Maria gen oso Jesu

(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

¹ Pasa atom tageñ, bec 6geñ gêc, tec Jesu gêô lasê Betania. Lasara tanj Jesu gênu ej sa aنجa ñacmatêñej nañ, gêmoa malac tonaj.

² Êsêac seno moasij gêdêj ej aنجa tonaj, tec Marta gêjam sakin gêj ma Lasara gen gêj gêngôj gêwiñ êsêac.

³ Go Maria kékôc bu ɳamalu, taŋ ɳaôli kapôêŋ naŋ, kekec teŋ mêmgeŋ oso Jesu akaiŋ ma gêbuŋ eŋ akaiŋ ɳa môkêlauŋ e bu tau ɳamalu kêpôŋ popoc kékô andu tonan ɳalêlôm.

⁴ Tec ênê ɳacseŋominêŋ teŋ, Juda Isariot, taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêsôm gebe

⁵ “Amboac ondoc sêkêŋ bu tau gêdêŋ lau sêjam ôli ɳa denari 300 atom, gebe sêkêŋ ɳaawa êndêŋ lau ɳalêlôm sawa.”

⁶ En taê gêjam lau ɳalêlôm sawa, tec kêsôm biŋ tonan nec atom. En ɳacgeŋgeŋ tec kêbic êsêacnêŋ kanom, ma gêŋ taŋ lau sêkêŋ kêsêp naŋ, en kékôc sa.

⁷ Tec Jesu kêsôm gebe “Ondec eŋgeŋ, eŋ gêjam dôŋ aêŋoc bec sênsuŋ aêŋa.

⁸ Lau ɳalêlôm sawa tec sêŋgôŋ sêwiŋ amac ɳapan, ma aê oc jaŋgôŋ jawiŋ amac ɳapan atom.”

Sêkic Lasaranê biŋ

⁹ Judanêŋ lau taêsam sêŋô eŋ gêmoa tonan ɳawae tec sêja, mago sêja kêtû Jesu taugeŋna atom, sebe sêlic Lasara, taŋ Jesu gêŋu eŋ sa aŋga ɳamatênenêŋ naŋ êwiŋ.

¹⁰ Lau dabuŋsêga sêkic biŋ gebe sênaç Lasara êwiŋ,

¹¹ gebe Juda taêsam sêja kêtû eŋŋa e sêkêŋ gêwiŋ Jesu.

Jesu kêsô Jerusalem gêja

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Nageleŋ ma lau taêsam, taŋ sêô lasê kêtû omŋa naŋ, sêŋô Jesu êna Jerusalem ɳawae,

¹³ tec sêôc tômtoŋmlauŋ sêpuc eŋ tômtoŋ sêja ma sêmôêc gebe “Osana, alanem eŋ, naŋ gêmêŋ gêjô Apômtau laŋô naŋ, to Israelnêŋ kin,”

¹⁴ Jesu kêtap doŋki ɳalatu teŋ sa ma gêŋgôŋ ɳao kêtôm teto gêc gebe

¹⁵ “Sion Latuo, ôtêc taôm atom.

Ôlic acgom. nêm kin gêŋgôŋ doŋki ɳalatu teŋ ɳao gêdêŋ aôm gêwac.”

¹⁶ Gêdêŋ tonan Jesunê ɳacseŋomi sêjala biŋ tonan ɳam atom. Mago gêdêŋ taŋ Jesu kékôc nê ɳawasi sa su naŋ, ac taêŋ gêjam gebe biŋ tônê teto kêpi eŋ. tec sêgôm ɳanô kêsa amboac tonan,

¹⁷ Lau taŋ sêwiŋ eŋ gêdêŋ gêmôêc Lasara aŋga sêô ma gêŋu eŋ sa aŋga ɳacmatênenêŋ naŋ, tec sêsôm biŋ tau lasê.

¹⁸ Amboac tonan lau sêpuc eŋ tômtoŋ sêja, gebe sêŋô eŋ gêgôm gêntalô tonan ɳawaegac.

¹⁹ Ma Parisai sêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Kec, amac alicgac, amacnêm biŋ ɳanô masi, lau samob jatêdaguc eŋgeŋ.”

Helen ɳagêdô sebe sêlic Jesu

²⁰ Ma Helen ɳagêdô sêwiŋ êsêac, taŋ sêpi Jerusalem sêja naŋ, sebe teteŋ meç êndêŋ om.

²¹ Lau tau dêdêŋ Pilip aŋga Betsaida Galilaiaŋa sêja ma teteŋ eŋ gebe “Apômtau, aêacmêŋ abe alic Jesu.”

²² Tec Pilip jakêsôm gêdêŋ Andrea ma Andrea agêc Pilip jasêsôm gêdêŋ Jesu.

²³ Ma Jesu gêjô êsêagêc awen gebe “Nanoc kêdabiŋgac gebe ɳamalacnê Latunê ɳawasi êsa.

24 Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeŋ êndêŋ amac gebe Jaŋgom ɳawê embe êsêp nom atom, oc êtu palê atom ma tau ênêc. Êtu palê acgom, go ênam ɳanô taêsam.

25 Nac tanj têtac gêwiŋ gebe êmoa mata jali naŋ, oc ênam sapu. Ma ɳac tanj têtac gedec tau gebe êmoa mata jali aŋga nom tonec naŋ, oc êmoasiŋ eŋ êngôŋ mata jali teŋgen.

26 Teŋ embe ênam sakin aê, naŋ êndanġuc aêmaŋ ma gamêŋ, tanj aê jaŋgôŋ naŋ, ɳoc sakiŋwaga oc êngôŋ êwiŋ. Teŋ embe ênam sakin aê, naŋ Tamoc oc etoc eŋ sa.

Jesu gêwa tau sa gebe êmac êndu

27 "Galoc aêjoc katuc kôlénim tau, ma jasôm biŋ amboac ondoc. Jasôm gebe 'Tamoc, ônam aê kësi êndêŋ noc tonec me.' Masianô, aê gamêŋ kêtu noc tonecŋa.

28 Tamoc, ôŋgôm nêm ɳaê ɳawae ésa." Ma biŋ tenj kësa aŋga undambê gêmêŋ gebe "Aê gagôm ɳawae kësagac, ma oc jaŋgôm ɳawae ésa êtiám."

29 Lau tanj sêkô naŋ, sêjô e sêšom gebe "Wapap gêjac." Ma ɳagêdô sêšom gebe "Anjela tenj kësôm biŋ gêdêŋ eŋ."

30 Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe "Awa tònê kësa kêtu aêŋa atam, kësa kêtu amacŋa.

31 Galoc nom tonec ɳatêm mêtôcŋa. Galoc Anôtô êtiŋ nom tonec ɳatau ésa êna.

32 Ma embe sêsuŋ aê sa aŋga nom, oc jaê êsêac samob sa dêndêŋ aê sêmêŋ."

33 Biŋ tonan eŋ kësôm gebe êwa nê êmac êndu ɳalêŋ sa.

34 Tec lau sêjô eŋ awa gebe "Aêac tec aŋô gêc biŋsu gebe Kilisi tau oc êmoa teŋgen. Ma amboac ondoc aôm kôsôm sêsuŋ ɳamalacnê Latu sa acgom. ɳamalacnê Latu tonê asa."

35 Go Jesu kësôm gêdêŋ êsêac gebe "Ja tau oc êwê amac ɳasawa sauŋgen ôwiŋ. Asalêŋ atôm lau, tanj ja gêwê êsêac naŋ, gebe ɳakesec êtâp amac sa atom. Nac tanj kësêlêŋ gêmoa ɳakesec ɳalêlôm naŋ, gêjam kauc gamêŋ, tanj gebe êna naŋ.

36 Ja tec gêwê amac gêmoa. Amboac tonan akêŋ êwiŋ ja tau gebe atu ɳawê latui."

Juda sêkêŋ gêwiŋ Jesu atom

Jesu kësôm biŋ tonan su ma gêja kësiŋ tau gêdêŋ êsêac.

37 Eŋ gêgôm gêŋtalô kapôdêŋ taêsam êsêac sêlic, mago sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom,

38 gebe propete Jesaia nê biŋ êtu anô gebe

"Apômtau, asa lau sêkêŋ gêwiŋ aêacma jaen,
ma Apômtau geoc nê lêma ɳanjaclai lasê gêdêŋ asa."

39 Amboac tonan êsêac têtôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom gebe Jesaia kësôm tenj gêwiŋ gebe

40 "Eŋ këpô êsêac mateŋjanô ôkwi

to gêjac kapoac êsêac e nêŋ ɳalêlôm ɳadani kësa,
gebe mateŋjanô sêlic gêŋ atom

to gêŋ ɳalêlôm sêjala biŋ atom ma sênam tauŋ ôkwi atom,
e jaŋgôm êsêac ɳajam ésa atom."

41 Biŋ tonan Jesaia kësôm gebe gêlic Jesunê ɳawasi to gêwa eŋ sêjac.

⁴² Biŋ tonan gêc, mago kasêganêŋ taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ, tagen sêsôm lasê atom kêtû Parisaiŋa gebe têtîŋ êsêac su aŋga gôŋacnêŋ atom.

⁴³ Lau tonan n̄ai têntac gêwiŋ waeŋ, tan gêc ñamalacn̄a naŋ, kêlêlêc waeŋ, tan gêc Anôtôŋa naŋ su.

⁴⁴ Jesu gêmôec gêc awêgen gebe “Nac tan kêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, kêkêŋ gêwiŋ aê atom, kêkêŋ gêwiŋ ñac, tan kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ.

⁴⁵ Ma eŋ tan gêlic aê naŋ, gêlic ñac, tan kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ.

⁴⁶ Aê ja tec gamêŋ nom, gebe ñamalac samob, tan sêkêŋ gêwiŋ aê naŋ, nêŋ teŋ êmoa ñakesec atom.

⁴⁷ Ma ñac teŋ embe êñô aêñoc biŋ ma êmansaŋ atom, naŋ aê oc jamêtôc eŋ atom, gebe aê gamêŋ gabe jamêtôc lau nomna atom, gamêŋ gabe janam lau nomna kêsi.

⁴⁸ Nac tan kêpô aê siŋ ma kêkôc ñoc biŋ sa atom naŋ, kêtap nê ñac-emêtôc-eñwaga sa. Biŋ tan kasôm naŋ, êmêtôc eŋ êndêŋ bêc ñamuŋa,

⁴⁹ gebe aê kasôm tauc ñoc biŋ atom, Tamoc tau, tan kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ, kêjatu aê kêtû biŋ, tan jasôm to jawa sa naŋja.

⁵⁰ Ma aê kajala gebe ênê jatu kêtû dañgôŋ mateŋ jali tengeŋ ñam. Amboac tonan biŋ, tan gawê sa naŋ, gawa sa kêtôm Tamoc kêsôm gêdêŋ aê.” *

13

Jesu kêkwasiŋ nê ñacseñomi eŋkaiŋ

¹ Om Pasa kêdabin su ma Jesu kêjala nê noc êwi nom tonec siŋ êndêŋ Tama ênaŋa gêsuŋ sa. Eŋ têtac gêwiŋ nê lau, tan sêmoa nom naŋ ñanô, ma têtac gêwiŋ êsêac e gêjac dabin kêpi nê ñacseñomi.

² Êsêac seŋ gêŋ sêŋgôŋ ma Sadaŋ kêbaliŋ biŋ kêsêp Simon Isariot latu Juda su, gebe eoc Jesu lasê.

³ Jesu kêjala gebe Tama kêkêŋ gêŋ samob kêsêp eŋ lêma to kêjala gebe ménjkêsa aŋga Anôtônenê ma oc êmu êndêŋ Anôtô êna êtiám,

⁴ tec gêdi sa aŋga tebo ma kêkôc nê ñakwê ñaôŋa su ma kêkôc obo sakiŋna jakêjandin.

⁵ Go kêkêc bu kêsêp laclu jagêjac m kêsagu ñacseñomi eŋkaiŋ ma gêbuŋ ña obo, tan kêjandiŋ naŋ.

⁶ Gêgôm e jakêsa Simon Petere, go ñac tau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aôm gobe ônsaŋgu aê ockain me.”

⁷ Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Gêŋ tan galoc gagôm naŋ, gôjam kauc malôgeŋ go ôjala.”

⁸ Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Masianô, aôm ônsaŋgu aê ockain atomanô.” Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aê embe jansaŋgu aôm atom, oc ôwê kaiŋ aê atom.”

⁹ Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, amboac tonan ockaingeŋ atom, lemoc to môkêcapac êwiŋ acgom.”

¹⁰ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nac tan gêliŋ bu su naŋ, êkwasin tau êtiám atom, akain tagen, gebe eŋ kêtû selecgac. Amac atu selec amboac tonan, tagen samob atom.”

¹¹ Eŋ kêjala ñaceoc-eŋ-lasêwaga su, tec kêsôm gebe “Amac samob atu selec atom.”

* **12:50:** Denari tagen kêtû komwaganen ñaoli bec tagenja.

12 En kesagu êsêac ejkaiñ su, go kêsô nê ñakwê sa kêtiam jagêngôj sic ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amacnêm kauc kêsa kêpi gêj, tañ gagôm gêdêj amac nañ, me masi.

13 Amac tonaj asam aê gebe Mêtêmôkê to Apômtau, nañ asôm jagêdêj, gebe aê tau tonec.

14 Apômtau to mêtêmôkê tau aê embe jansaŋgu amac emkaiñ, go ansaŋgu taôm emkaiñ êndêj-êndêŋgej amboac tonanjeŋ,

15 gebe aê katôc ñadôŋdoŋ gêdêj amac gebe amac taôm aŋgôm amboac gagôm gêdêj amac su.

16 Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgej êndêj amac gebe Sakinwaga kêlêlêc nê ñatau atom, ma jaeŋwaga kêlêlêc ñac, tañ kêsakiñ ej nañ atom.

17 Embe ajala biŋ tonaj ma embe aŋgôm ñanô ësa, oc aê aoc êôc amac.

18 “Ma Jasôm êpi amac samob atom. Aê kajala lau, tañ kajaliŋ êsêac sa nañ. Mago biŋ, tañ teto gec nañ, êtu anô gebe ‘Ñac tañ geŋ aêjoc mo nañ, gêôc akaiñ sa gebe êka aê.’

19 Biŋ tau ñanô kêsa atom tagen, ma galoc jawa sa êndêj amac kwananjeŋ. Ma êndêj biŋ tau ñanô ësa, go akêj êwinj gebe aê tau tonec.

20 Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgej êndêj amac gebe Teŋ embe êkôc ñac, tañ aê kasakin ej nañ sa, oc êkôc aê sa. Ma teŋ embe êkôc aê sa, oc êkôc ñac, tañ kêsakin aê gamêj nañ sa.”

Jesu kêtôc ñac, tañ eoc ej lasê nañ

(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Jesu kêsôm biŋ tonaj su e katu kêlênim tau, go gêwa sa gêc awêgerj gebe “Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgej êndêj amac gebe Amacnêm ñac teŋ oc eoc aê lasê.”

22 Ma ñacseŋomi mateŋjanô gêdêj tauŋ ma sêjam kauc ñac, tañ ej kêsôm biŋ kêkanôj ej nañ.

23 Ñacseŋominêj teŋ, tañ Jesu têtac gêwinj ej nañ, gêngôj kêsi ejŋa.

24 Ñac tonaj tec Simon Petere kêsênic mata ej ma kêsôm gêdêj ej gebe “Ôtu kênac ej gebe biŋ tonaj kêsôm kêpi asa.”

25 Go Ñac tau kêsô Jesu asêtêkwa ñalabu gêja ma kêtu kênac gebe “Apômtau, asa.”

26 Tec Jesu gêjô ej awa gebe “Ñac tau tec aê oc jasac mo ñagêdô tōj ma jakêj êndêj ej.” Go kêsac mo ñagêdô tōj ma kêkôc jakêkêj gêdêj Simon Isariot latu Juda.

27 Ñac tau genj su, ma Sadan kêsêp ênê ñalêlôm gêja. Tec Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Gêj tañ gobe ôŋgôm nañ, ôŋgôm sebeŋ.”

28 Ma êsêac samob, tañ seŋ gêj sêmoa nañ, nêj teŋ kêjala biŋ, tañ Jesu kêsôm gêdêj ej nañ, ñam atom.

29 Nêj ñagêdô seboc Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Ônam ôli aêacnêj gêj omja kwananjeŋ,” gebe Juda kêbic kanom. Ñagêdô seboc ej êkêj gêj êndêj lau ñalêlôm sawa.

30 Ñac tau genj su ma gacgenj kêsa gêja. Ma gêbêcauc.

Biŋsu wakuc

31 Juda kêsa gêja su, go Jesu kêsôm gebe “Galoc Ñamalacnê Latunê ñawasi ménkêsa ma Anôtônê ñawasi kêsa kêtu ejŋa.

32 Anôtônê ñawasi embe êsa êtu ejŋa, go Anôtô êkêj tau nê ñawasi êndêj ej amboac tonaj. Ma êkêj ênê ñawasi êsa sebeŋ.

³³ Napalêac, aê jamoa jawinj amac ɻasawa saunjeñ êwinj, go ansom aê. Ma biŋ taŋ kasôm gêdêj Juda naŋ, galoc jasôm êndêj amac amboac tonaj gebe Gamêj taŋ aê jana, amac atôm gebe naasa atom.

³⁴ Aê jakêj biŋsu wakuc teŋ êndêj amac gebe Akêj nêm têmtac gêwiŋ elom tau. Akêj nêm têmtac gêwiŋ elom tau êtôm aê têtac gêwiŋ amac.

³⁵ Embe akêj nêm têmtac gêwiŋ elom tau, go samob sêjala êndêj tonaj gebe aêjoc ɻacsenjomí amac.”

*Jesu kêsôm lasê gebe Simon Petere ênsê eŋ auc
(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)*

³⁶ Ma Simon Petere kêsôm gêdêj eŋ gebe “Apômtau aôm ôna ondoc.” Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Gamêj taŋ aê jana naŋ, galoc kôtôm gebe ôndaŋguc aê nec atom. Malôgeŋ, go ôndaŋguc.”

³⁷ Ma Petere kêsôm gêdêj eŋ gebe “Apômtau, amboac ondoc galoc katôm gebe jandaŋguc aôm atom. Aê jamac endu êtu aômja.”

³⁸ Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aôm gobe ômac êndu êtu aêja me. Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêj aôm gebe Talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc atu dim têlêac.

14

Jesu kêtu intêna daô lasê dandêj Tameŋinjá

¹ “Nêm ɻalêlôm êiênim tau atom. Akêj êwiŋ Anôtô ma akêj êwiŋ aê.

² Tamocnê andu tec ɻabalêm taêsam gêc. Embe ênêc atom, oc jasôm êndêj amac gebe Jana jamansaŋ nêm gamêj.

³ Aê jana jamansaŋ amacnêm gamêj su acgom, go jamu jamêj ma jakôc amac, gebe gamêj, taŋ aê gêngôŋ naŋ, amac aŋgôŋ awiŋ.

⁴ Ma gamêj, taŋ aê jana naŋ, ɻaintêna amac alicgac.”

⁵ Tom kêsôm gêdêj eŋ gebe “Apômtau, gamêj taŋ aôm ôna naŋ, aêac ajala atom, ma oc alic ɻaintêna amboac ondoc.”

⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Intêna aê ma biŋjanô to aŋgôŋ matem jali ɻam aê. ɻamalac teŋ oc êndêj Tamoc êna atom, aê jawê eŋ acgom.

⁷ Embe ajala aê, oc ajala Tamoc amboac tonaj. Galoc tec ajala eŋ ma alic enjgac.”

⁸ Go Pilip kêsôm gêdêj Jesu gebe “Apômtau ôtôc Tamam êndêj aêac alic, go êtôm aêac.”

⁹ Tec Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “O Pilip, gamoa gawiŋ amac e ɻêŋgeŋ ma kôjala aê atom me. Nac taŋ gêlic aê naŋ, gêlic Tamoc su. Amboac ondoc tec kôsôm gebe ‘Ôtôc Tamam êndêj aêac.’

¹⁰ Aê gamoa Tamoc ɻalêlôm ma tamoc gêmoa aê ɻalêlôm nec kôkêj gêwiŋ atom me. Biŋ taŋ kasôm gêdêj amac naŋ, aê tauc ɻoc bin atom. Tamoc taŋ gêmoa aê ɻalêlôm naŋ, gêjam nê kôm tonaj.

¹¹ Akêj êwiŋ aê gebe gamoa Tamoc ɻalêlôm ma Tamoc gêmoa aê ɻalêlôm. Embe masi, go akêj êwiŋ êtu kôm tonajna.

¹² Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgeŋ êndêj amac gebe Nac taŋ kêkêj gêwiŋ aê naŋ, ênam kôm, taŋ aê gajam naŋ amboac tonaj ma oc ênam êlêlêc tonaj su, gebe aê jandêj Tamoc jana.

¹³ Ma gêj samob, taŋ ateŋ anam aê taŋôc naŋ, oc jaŋgôm ɻanô êsa, gebe Latu êwaka Tamanê ɻawasi sa.

¹⁴ Embe ateŋ gêj teŋ êndêj aê anam aê laŋôc, oc jaŋgôm ɻanô êsa.

Jesu gêjac mata Nalau Dabuŋ

15 “Embe têmtac êwiŋ aê, oc amansaŋ aêŋoc biŋsu.

16 Go aê jateŋ êndêŋ Tamoc ma eŋ êkêŋ amacnêm ênamawemwaga teŋ gebe ômoa êwiŋ amac tengeŋ.

17 Nac tau Njalau biŋjanôŋa, taŋ lau nomŋa sêkôc eŋ sa êtôm atom naŋ, gebe êsêac sêlic to sêjala eŋ atom. Amac tec ajala engac, gebe gêwiŋ amac ma gêmoa amacnêm ŋalêlôm.

18 “Aê oc jandec amac atôm mosêbu atom, aê oc jandêŋ amac jawac.

19 Nasawa saŋgeŋ ma lau nomŋa sêlic aê êtiam atom, mago amac tec oc alic aê, gebe aê gaŋgôŋ matoc jali, tec amac oc angôŋ matem jali amboac tonangeŋ.

20 Êndêŋ bêc ônê amac oc ajala gebe aê gamoa Tamoc ŋalêlôm ma amac amoia aê ŋalêlôm ma aê jamoa amac ŋalêlôm.

21 “Nac taŋ kêkôc aêŋoc biŋsu sa ma kamasaŋ naŋ, eŋ ŋac têtac gêwiŋ aêŋa. Nac taŋ têtac gêwiŋ aê naŋ, Tamoc têtac êwiŋ eŋ ma aê têtac êwiŋ eŋ amboac tonanŋa ma jaoc tauc lasê jandêŋ eŋ.”

22 Ma Juda, Isariot latu tonanŋa atom, kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aôm gobe oc taôm lasê êndêŋ aêac, mago êndêŋ lau nomŋa atom, naŋ ŋam amboac ondoc.”

23 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Nac teŋ embe têtac êwiŋ aê ma êmansaŋ aêŋoc biŋ, oc Tamoc têtac êwiŋ eŋ ma aêagêc andêŋ eŋ naangôŋ awiŋ eŋ.

24 Ma ŋac taŋ têtac gêwiŋ aê atom naŋ, kêmasaŋ aêŋoc biŋ atom. Ma biŋ tau, taŋ amac anjô naŋ, aêŋoc biŋ atom, Tamoc taŋ kêsakiŋ aê gamêŋ naŋ nê.

25 “Biŋ tonanŋa naŋ aê gêngôŋ gawiŋ amac tec kasôm gêdêŋ amac.

26 Ma ênam-awemwaga Njalau Dabun tau, taŋ Tamoc êsakiŋ mêménam aê laŋjôc naŋ, oc êndôŋ biŋ samob êndêŋ amac to êwa amacnêm kauc sa e taêm ênam biŋ samob, taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋ.

27 Aê jandec biŋmalô êndêŋ amac ma aêŋoc biŋmalô oc jakêŋ êndêŋ amac. Mago jakêŋ êndêŋ amac amboac lau nomŋa sêkêŋ nec atom. Nêm ŋalêlôm êlênim tau to atêc taôm atom.

28 Amac anjô aê kasôm gêdêŋ amac gebe jana ma oc jandêŋ amac jamêŋ êtiam. Embe têmtac êwiŋ aê, oc têmtac ŋajam êsa gebe jandêŋ Tamoc jana, gebe Tamoc kapôeŋ kêlêlêc aê su.

29 Biŋ tau ŋanô kêsa atom tagenŋ, mago gabe jasôm êndêŋ amac kwanaŋgeŋ gebe êndêŋ taŋ ŋanô êsa naŋ akêŋ êwiŋ.

30 Aê jasôm biŋ gwalêkiŋ êndêŋ amac êwiŋ atom, gebe nom tonec ŋatau êmêŋ, mago oc êku aê tulu atom.

31 Tagenŋ aê gagôm gêŋ, taŋ Tamoc kêjatu aê naŋ, gebe lau nomŋa sêjala aê têtac gêwiŋ Tamoc. Andi sa ma taêc anŋa tonec tana.

15

Jesu kêtû wainmôkê ŋanô

¹ “Wainmôkê ŋanô aê ma Tamoc kêtû kôm wainŋa ŋatau.

² Noc ŋawalô samob, taŋ gêjam ŋanô atom naŋ, oc eso êngic, ma samob, taŋ gêjam ŋano naŋ, oc ênac ŋasêli su gebe ênam ŋanô êlêlêc.

³ Amac atu selec su kêtû biŋ, taŋ kasôm gêdêŋ amac naŋna.

⁴ Amoa aê ŋalêlôm, oc jamoa amac ŋalêlôm. ŋawalô teŋ embe naêndiŋ êsô ŋamôkê atom, tau ênêc, oc êtôm gebe ênam ŋanô atom. Ma amac embe amoia aê ŋalêlôm atom, oc amboac tonanŋa.

5 "Wainmôkê aê ma ñawalô amac. Ñac tanj gêmoa aê ñjalêlôm, ma aê gamoa ej ñjalêlôm nañ, gêjam ñanô taêsam, gebe aê embe jawinj atom, oc atôm gebe anjôm gêj teñ atom.

6 Teñ embe êmoa aê ñjalêlôm atom, oc sêmbaliñ ej siñ e êtu masê amboac ñawalô, tanj kêmêliñ ma sejoñ sa nasêmbaliñ êpi ja gebe êniñ su.

7 Embe amoia aê ñjalêlôm ma ñoc biñ oc ênêc amacnêm ñjalêlôm, ma embe têmtac êwiñ gêj teñ ma ateñ, nañ oc akôc.

8 Embe anam ñanô taêsam e atu aêjoc ñacserjomi, go aŋgôm Tamocnê ñawasi êsa.

9 Aê têtac gêwiñ amac kêtôm Tamoc têtac gêwiñ aê. Amoa ñoc têtac gêwiñ, tanj kepeñ amac auc nañ ñjalêlôm.

10 Embe amansañ aêjoc biñsu, oc amoia ñoc têtac gêwiñ, tanj kepeñ amac auc nañ ñjalêlôm, atôm aê kamasañ Tamocnê biñsu ma gamoa ênê têtac gêwiñ, tanj kepeñ aê auc nañ ñjalêlôm.

11 "Biñ tonaj ñai samob kasôm gêdêj amac, gebe ñoc têtac ñajam wacêñêc amacnêm ñjalêlôm ma ênac dabiñ amacnêm têmtac ñajam ênam amac auc.

12 Aêjoc biñsu tonec gebe Akêj nêm têmtac gêwiñ elom tau êtôm aê têtac gêwiñ amac.

13 Ñac tanj êmac êndu êjô nê lau nañ, nê têtac gêwiñ kêlêlêc ñêñger su.

14 Amac êmbe aŋgôm gêj, tanj kajatu amac nañ, oc atu aêjoc lau.

15 Aê jasam amac gebe sakijwaga êtiam atom, gebe sakijwaga gêjam kauc gêj, tanj nê ñatau gêgôm nañ. Aê kêsam amacgac gebe atu ñoc lau, gebe gêj samob, tanj gañô aŋga Tamocnê nañ, tec gaoc lasê gêdêj amac su.

16 Amac tec ajaliñ aê sa atom, aê kajaliñ amac sa ma kasakiñ amac gebe ana ma anam ñanô, ma amacnêm ñanô tonaj ênêc ñapanj. Ma gêj tanj ateñ anam aê lañôc nañ, Tamoc oc êkêj êndêj amac.

17 Aê jajatu amac gebe akêj têmtac gêwiñ elom tau.

Lau nomja têntac gedec Jesunê lau

18 "Lau nomja embe têntac endec amac, nañ taêm ênam gebe têntac gedec aê kêtû ñamata.

19 Amac embe aŋga lau nomja nêj, oc lau nomja têntac êwiñ amac, gebe êsêacnêj ñagêdô amac. Mago aê kajaliñ amac sa aŋga lau nomja nêj, gebe atu lau nomja êtiam atom, tec lau nomja têntac gedec amac.

20 Taêm ênam biñ, tanj kasôm gêdêj amac nañ gebe Sakijwaga kêlêlêc nê ñatau su atom. Êsêac sêjanda aêgac, tec oc sêjanda amac amboac tonaj.

21 Gêj samob tonaj ñai oc sêngôm êndêj amac êtu ñoc ñaêña, gebe sêjala ñac, tanj kêsakinj aê gamêj nañ atom.

22 Aê embe jamêj to jawa biñ sa êndêj êsêac atom, oc nêj sec masi. Mago galoc embe taêj ênam gebe sênsa nêj sec auc, oc sêngôm naeo.

23 Ñac tanj têtac gedec aê nañ, têtac gedec Tamoc amboac tonaj.

24 Aê embe janam kôm, tanj ñac teñ gêjam atom nañ, aŋga êsêacnêj atom, go nêj sec masi. Tagenj galoc sêlic ñoc kôm tau su, mago têntac gedec aêagêc Tamoc.

25 Amboac tonaj biñ, tanj tetu gêc êsêacnêj biñsu nañ, oc êtu anô gebe 'Êsêac têntac gedec aê ñaômagen.'

26 "Êndêj tanj jasakinj ênam-awemwaga aŋga Tamocnê êndêj amac êmêj, Nalau biñjanôña, nañ êsa aŋga Tamocnê nañ, oc êwa aê ñam sa.

27 Ma amac awa aê ñam sa amboac tonaj, gebe amoaa awiñ aê gêdêñ gajac m ñoc kôm e mêmêgêdêñ galoc.

16

1 “Biñ tonaj ñai kasôm gêdêñ amac gebe têmtac lulu e anaña atom.

2 Èsêac oc têtij amac su anja gôlôacnêñ. Ñanoc oc mêmêsa ma samob, tañ sénac amac êndu nañ, oc sénam kauc gebe sêjam sakinj gêdêñ Anôtô ña gêñ amboac tonaj.

3 Gêñ tonaj ñai oc sêngôm gebe sêjala Tamoc atom ma sêjala aê atom.

4 Biñ samob kasôm gêdêñ amac gebe èsêac embe sêngôm gêñ tau êndêñ ñanoc, nañ taêm ênam gebe biñ tau kasôm gêdêñ amac su.

Nalau Dabuñ nê kôm

“Gêmuñgeñ kasôm biñ amboac tonaj gêdêñ amac atom, gebe tauc gêngôñ gawiñ amac.

5 Ma galoc jandêñ ñac, tañ kêsakinj aê gamêñ nañ jana, ma amacnêñ ñac teñ kêtû kênac aê gebe ‘Ôna ondoc’ nec atom.

6 Aê kasôm biñ tonaj gêdêñ amac e amacnêñ ñalêlôm ñawapac gêjam aucgeñ,

7 ma aê jasom biñjanô êndêñ amac gebe jawi amac siñ nec, oc êmoasiñ amac. Embe jawi amac siñ atom, oc ênam-awemwaga êndêñ amac êmêñ atom. Embe jana, go jasakinj ej êndêñ amac êmêñ.

8 Ñac tonaj êmêñ, go êwaka lau nomja nêñ kauc sa êpi sec tau ma êpi bingêdêñ to êpi Anôtônê métôc.

9 Èpi sec gebe sêkêñ gêwiñ aê atom.

10 Ma êpi biñgêdêñ gebe jandêñ Tamoc jana ma amac alic aê êtiam atom.

11 Ma êpi métôc gebe Anôtô kêmêtôc nom tonec ñatau su.

12 “Aêñjoc binj ñagêdô gwalékiñ gebe jasôm êndêñ amacnja tec gêc, mago galoc oc asip sa atôm atom.

13 Ma êndêñ tanj ñac ônê, Ñalau biñjanôja, tau êmêñ nañ, oc êwê amac ajala biñjanô tau tomalagenj, gebe ej oc êsôm tau nêñ biñ atom. Biñ tanj ej gêñô nañgeñ, tec êsôm ma eoc binj, tañ oc mêmêsa nañ, lasê êndêñ amac.

14 Ñac tau oc êwaka aêñjoc ñawasi sa, gebe ej oc êkôc su anja aêñjoc ma êsôm lasê êndêñ amac.

15 Tamocnê gêñ samob kêtû aêñjoc. Amboac tonaj tec kasôm gebe Ñac tau êkôc su anja aêñjoc ma êsôm lasê êndêñ amac.

Ñalêlôm ñawapac ênam tau ôkwi êtu têntac ñajam

16 “Têlageñ acgom ma alic aê sapu, ma têlageñ êtiam, go alic aê êtiam.”

17 Ênê ñacseñomi ñagêdô sêşôm gêdêñ tauñ gebe “Biñ tonec amboac ondoc, tec ej kêsôm gêdêñ aêac nec gebe ‘Têlageñ acgom ma alic aê sapu, ma têlageñ êtiam, go alic aê êtiam, ma ñalô tonec ‘Aê jandêñ Tamoc jana.’”

18 Ma Èsêac sêşôm gebe “Biñ tonec amboac ondoc, tec ej kêsôm nec gebe ‘Têlageñ.’ Aêac tajala ênê biñ ñam atom nec.”

19 Jesu kêjala êsêac sebe têtû kênac ej, tec kêsôm gêdêñ èsêac gebe “Amac apuc taôm gebe kasôm gebe ‘Têlageñ acgom ma amac alic aê sapu, ma têlageñ êtiam, go alic aê êtiam me.’

20 Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeñ êndêñ amac gebe Amac oc atanj ñanô e apuc tanjiboa sa ma atanj ma lau nomja oc têtû samuc. Amac oc amoaa tonêm ñalêlôm ñawapacgeñ, mago nêm ñalêlôm ñawapac tonaj oc ênam tau ôkwi êtu têmtac ñajam.

²¹ Awê teñ embe êkôc ñapalê, oc nê ñalêlôm ñawapac gebe nê noc kêdabiñgac. Mago êndêñ tañ êkôc ñapalê su nañ, taê ênam ñandar êtiam atom, têtac ñajam gebe kêkôc ñapalê kêtú awê sugac.

²² Amboac tonar galoc tonêm ñalêlôm ñawapacgeñ amoá e êndêñ tañ jalic amac êtiam nañ, têmtac ñajam ésa. Ma lau teñ oc sêkôc têmtac ñajam su anga amacnêm êtiam atom.

²³ Êndêñ bêc ônê oc atu kênac biñ teñ êndêñ aê êtiam atom. Biñjanô, aê jasôm tobiñjanôgeñ êndêñ amac gebe Embe ateñ gêñ teñ êndêñ Tamoc anam aê lañôc, oc êkêñ êndêñ amac.

²⁴ Mêngêdêñ tonec amac ateñ gêñ teñ ajam aê lañôc atom. Ateñ oc akôc ma têmtac ñajam ésa samucgen.

Jesu kêku nom tau tulu

²⁵ “Biñ tonec ñai kasôm kêtú biñgôlinj gêdêñ amac. Ma ñanoc tau ménjësa, oc janam êtu biñgôlinj êndêñ amac êtiam atom, jawa Tamoc ñam sa êndêñ amac ênêc awêgeñ.

²⁶ Êndêñ bêc ônañ amac oc ateñ gêñ anam aê lañôc, nañ aê jasôm êndêñ amac gebe aê oc jater êndêñ Tamoc êtu amacnâa êtiam nec atom.

²⁷ Tamoc tau tec têtac gêwiñ amac, gebe amac têmtac gêwiñ aê ma akêñ gêwiñ gebe aê kasa anga Tamocnê tec gamêñ.

²⁸ Aê kasa anga Tamocnê tec gamêñ nom. Ma jawi nom siñ ma jandêñ Tamoc jamu jana êtiam.”

²⁹ Tec ênê ñacseñomi sêşôm gebe “Kec, galoc kôsôm gêc awêgeñ, gôjam kêtú biñgôlinj atom.

³⁰ Galoc aêac ajala gebe aôm kôjala biñ samob ma kôpô lêna lau gebe têtu kênac biñ teñ êndêñ aômja atom. Amboac tonar tec aêac akêñ gêwiñ gebe aôm kôsa anga Anôtônê.”

³¹ Go Jesu gêjô ësêac awen gebe “Galoc akêñ gêwiñ me.

³² Alic acgom, noc teñ oc ménjësa, ma noc tau kêdabin sugac, tañ sêsa amac elinj-elinj amoá nêm êndêñêndêgeñ ma oc andec aê taucgenj jamoa, mago oc taucgenj jamoa atom, gebe Tamoc gêwiñ aê.

³³ Aê kasôm biñ tonec gêdêñ amac gebe tobiñmalôgeñ amoá aê ñalêlôm. Anja nom tonec amac amoá tonêm ñalêlôm ñawapacgeñ, mago têmtac êpa sugeñ. Aê kaku nom tau tulu sugac.”

17

Jesu keteñ mec kêtú nê ñacseñomiña

¹ Jesu kêsôm biñ tonar su, go mata gedec undambê ma keteñ mec gebe “O Tamoc, ñanoc kêdabiñgac, ôkêñ Latômñê ñawasi ésa, gebe Latôm oc êkêñ aômnêm ñawasi ésa.

² Aôm kôkêñ ej kêtú gêñ totau-totau samob ñatau, gebe êkêñ lau samob, tañ kôkêñ gêdêñ ej nañ, sêngôj mateñ jali teñgeñ.

³ Sêngôj mateñ jali ñam tonec gebe sêjala aôm Anôtô ñanô tagen agêc Jesu Kilisi tau, tañ kôsakinj ej gêmêj nañ.

⁴ Kôm tañ kôsakinj aê gebe janam nañ, tec gajam e gajac dabinj su ma kakêñ aômnêm ñawasi kêsa anja nom.

⁵ O Tamoc, galoc ôkêñ ñawasi, tañ gêc aomja nañ, êndêñ aê, ñawasi tañ gawê kaiñ gêdêñ nom masigeñ ma gamoa gawiñ aôm nañ.

6 “Aê gawa nêm ɳaê sa gêdêŋ ɳamalêc, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê aŋga lau nomŋa nêŋ. Aômnêm gêŋ êsêac, tec kôkbŋ êsêac gêdêŋ aê ma sêmasaŋ aômnêm biŋ.

7 Galoc sêjala gebe gêŋ samob, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, aŋga aômnêmgeŋ,

8 gebe biŋ, naŋ kôkêŋ gêdêŋ aê, tec kakêŋ gêdêŋ êsêac. Ac sêkôc sa e sêjala tonjanôgeŋ gebe aê kasa aŋga aômnêm, ma sêkêŋ gêwiŋ gebe aôm kôsakinj aê tec gamêŋ.

9 “Aê kateŋ kêtû êsêacŋa, kateŋ kêtû lau nom-ɳaŋa atom. KATEŋ kêtû êsêac taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋŋa, gebe nêm gêŋ êsêac.

10 Aêjoc gêŋ samob kêtû aômnêm gêŋ, ma aômnêm gêŋ samob kêtû aêjoc gêŋ, ma êsêac sêwaka aêjoc ɳawasi sa.

11 Aê tec jaŋgôŋ nom êtiam atom, mago êsêacmêŋ gacgeŋ sêŋgôŋ nom. Ma aê jandêŋ aôm jawac. O Tamoc dabuŋ, ômansaŋ êsêac gebe sêmoa nêm ɳaê, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ ɳalêlôm, ma têtû gêŋ tagen amboac aêagêc tagen.

12 Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ êsêac naŋ, kamasaŋ êsêac sêŋgôŋ tonêm ɳaêgeŋ, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ. Aê gajob êsêac e nêŋ teŋ gêjaŋa atom, ɳac gêbac latu tagen, gebe biŋ taŋ teto gêc naŋ, êtu anô.

13 Galoc tonec aê jandêŋ aôm jawac, ma biŋ tonec jasôm aŋga nom êwiŋ gebe ɳoc têtac ɳajam ênam êsêac auc samucgeŋ.

14 Aê kakêŋ aômnêm biŋ gêdêŋ êsêac ma lau nomŋa têntac gedec êsêac, gebe êsêac aŋga lau nomŋa nêŋ atom, têtôm aê tauc aŋga nom atom amboac tonanj.

15 Aê jateŋ gebe aôm ôkôc êsêac su aŋga nom atom, jateŋ gebe ojop êsêac êndêŋ ɳac sec.

16 Êsêac aŋga nom atom têtôm aê aŋga nom atom.

17 Ônam dabuŋ êsêac ɳa biŋjanô tau, gebe aômnêm biŋ kêtû biŋjanô.

18 Aê kasakinj êsêac sêmoa nom kêtôm aôm kôsaki ɳ aê gamêŋ nom.

19 Ma aê janam dabuŋ tauc êtu êsêacŋa gebe êsêac têtû dabuŋ tobiŋjanô amboac tonanj.

20 “Aê jateŋ êtu êsêac tonec tauŋgeŋja atom, jateŋ êtu lau, taŋ sêŋô êsêacnêŋ biŋ e sêkêŋ êwiŋ aê naŋŋa êwiŋ

21 gebe samob têtû gêŋ tagen amboac aôm, Tamoc, gômoa aê ɳalêlôm ma aê gamoa aôm ɳalêlôm. Ma êsêac sêmoa aêagêc ɳalêlôm, ec lau nomŋc sêkêŋ êwiŋ gebe aôm kôsakinj aê gamêŋ.

22 Ma ɳawasi, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, tec kakêŋ gêdêŋ êsêac, gebe êsêac têtû gêŋ tagen amboac aêagêc tagen.

23 Aê gamoa êsêac ɳalêlôm kêtôm aôm gômoa aê ɳalêlôm, gebe ônac dabij êsêac têtû gêŋ tagen, ma lau nomŋa sêjala gebe aôm kôsakinj aê gamêŋ to têmtac gêwiŋ êsêac amboac têmtac gêwiŋ aê.

24 “O Tamoc, aê gabe gêŋ, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, sêmoa sêwiŋ aê sêŋgôŋ gamêŋ, taŋ aê oc jaŋgôŋ naŋ, gebe sêlic aêjoc ɳawasi, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê, gebe aôm têmtac gêwiŋ aê gêdêŋ nom ɳanô kêsa atom tagen.

25 O Tamoc, ɳac gêdêŋ, lau nomŋa sêjala aôm atom, mago aê kajala aômgac, ma êsêac tonec tec sêjala gebe aôm kôsakinj aê.

26 Aê ɳawa nêm ɳaê sa gêdêŋ êsêac ma oc jawa sa-jawa sa jamoa, gebe nêm têmtac gêwiŋ aêŋa ênêc êsêacnêŋ ɳalêlôm ma aê jamoa êsêacnêŋ ɳalêlôm.”

18

Sêkôc Jesu tôj

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jesu kêsôm biŋ tonaj su, go gêwiŋ nê ɣacseŋomi sêsa jaselom bu Kidron. Kôm teŋ gêc bu ɣamakeŋ ônêja, ma Jesu to nê ɣacseŋomi sêsep kômlêlôm sêja.

² Juda taŋ geoc eŋ lasê naŋ, gêlic gamêj tonaj kwanaŋgeŋ, gebe Jesu kêkac nê ɣacseŋomi sa aŋga tonaj elêmê.

³ Juda tau kêkôc lau matu teŋ sa ma lau dabuŋsêga to Parisai nêŋ sakinwaga ɣagêdô sêwiŋ sêôc dawenj to lamp ma laukasap sa jasêô lasê.

⁴ Jesu kêjala gêŋ samob, taŋ gebe êtap eŋ sa naŋ kwanaŋgeŋ, mago kêsa jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac asôm asa.”

⁵ Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Jesu Nasaretja.” Go eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê tau tonec.” Ma Juda taŋ gebe eoc eŋ lasê naŋ, kêkô gêwiŋ êsêac.

⁶ Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê tau tonec,” ma êsêac sênu tauŋgeŋ e jasêu tauŋ sêc.

⁷ Tec eŋ kêtû kênac êsêac kêtiam gebe “Amac asôm asa.” Ma êsêac sêšôm gebe “Jesu Nasaretja.”

⁸ Tec Jesu gêjô êsêac aweŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ amac su gebe aê tau tonec. Embe ansom aê, ma andec êsêac onec sêna.”

⁹ Biŋ tonan gebe ênê biŋ, taŋ kêsôm naŋ, êtu anô gebe “Êsêac taŋ kôkêŋ gêdêŋ aê naŋ, gajam êsêacnêŋ teŋ sapu atom.”

¹⁰ Ma Simon Petere, naŋ nê siŋ gêc, tec gêbuc sa jakêpa dabuŋsêganê sakinwaga taŋalaunj anôŋa su, ma sakinwaga tau nê ɣaê Malku.

¹¹ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ Petere gebe “Onsêmuŋ siŋ êmu êsêp ɣaatali êna. Laclu taŋ Tamoc kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ, oc janôm gêŋ êsêp atom me.”

Jesu kêkô dabuŋsêga laŋôŋnêm

¹² Lau tonj tonaj to nêŋ kapitai ma Judanêŋ sakinwaga sêkôc Jesu ma sêšô eŋ tôj.

¹³ Go sêwê eŋ dêdêŋ Anas sêja, Kaiapa taŋ kêtû ɣac dêbuŋsêga gêdêŋ jala tonaj gêmoa naŋ iawa.

¹⁴ Kaiapa tau tec kêsôm gêdêŋ Juda gebe “ɣac tagen êmac êndu êjo lau, go êmoasiŋ lau êlêlêc.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Simon Petere agêc ɣacseŋom teŋ têdaguc Jesu sêja. Ma ɣac dabuŋsêga kêjala ɣacseŋom tonançac, tec gêwin Jesu kêsô ɣac dabuŋsêga nê andu ɣamalacluŋ gêja.

¹⁶ Ma Petere kêkô sacgêdô ɣadêmôêja. Go ɣacseŋom, taŋ ɣac dabuŋsêga kêjala eŋ su naŋ, kêsa jakêmasaŋ biŋ gêdêŋ awê gejob sacgêdôja ma gêwê Petere agêc sêšô sêja.

¹⁷ Ma awê gejob sacgêdôja kêsôm gêdêŋ Petere gebe “Aôm kôtu ɣac tônê nê ɣacseŋom teŋ gôwiŋ me.” Ma eŋ kêsôm gebe “Masi.”

¹⁸ Gamêŋ ɣaluc ma kômwaga to sakinwaga sêmakop ja ma sêselu sêkô, tec Petere kêsêlu ja kêkô gêwiŋ êsêac.

Dabuŋwaga kêtû lêsu Jesu

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Ma ḥac dabuṇsēga kētu kēnac Jesunê ḥacsejomi to nê mêtê ḥam gêdêŋ eŋ.

20 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aê kasôm biŋ gêdêŋ lau samob gamoa awêgen ma kadôŋ mêtê gamoa lôm malacŋa to lôm dabuŋ, taŋ Juda samob sêkac sa naŋ, elêmê ma kasôm biŋ teŋ kasiŋ atom.

21 Aôm kôtu kēnac aê kētu asagenja. Ôtu kēnac lau-sêŋô-birŋwaga acgom, gebe êsêac tec sêjala aêŋoc biŋ, taŋ kasôm naŋ.”

22 Kêṣôm biŋ tonaj gêmoa ma sakinwaga, taŋ sêkô naŋ, nêŋ teŋ kêtap Jesu kêsêp alianô ma kêṣôm gebe “Aôm gôjô ḥac dabuṇsêga awa amboac tonaj me.”

23 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Embe jasôm eso, naŋ ôwa sa gebe keso. Ma embe jasôm êndêŋ, ma amboac ondoc gôjac aê.”

24 Go Anas gêsô eŋ tōŋ ma kêsakiŋ eŋ tolêpoagen gêdêŋ ḥac dabuṇsêga Kaiapa gêja.

Petere gêsa Jesu auc kêtiam

(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Simon Petere kêsêlu ja kékô ma êsêac sêṣôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm anga ênê ḥacsejominêŋ teŋ amboac tonaj me.” Ma eŋ képa tau gebe “Masi.”

26 Go ḥac dabuṇsêga nê sakinwaganêŋ teŋ, ḥac taŋ Petere kêpa eŋ tanjalauŋ su naŋ gwadê, tec kêṣôm gebe “Aôm tonec tê galic aôm gômoa kôm gôwiŋ eŋ nê me.”

27 Ma Petere kêpa tau kêtiam, tec sep tagen talec kêteŋ.

Jesu kékô Pilata laŋônêm

(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Bêbêcgeŋ ma sêwê Jesu anga Kaiapanê sêja gôlinwaganê andu. Juda tauŋ sêṣô gôlinwaganê andu sêja atom, têtêc gebe sêngôm tauŋ têtu sec a têtôm gebe sêniŋ Pasa sêwiŋ atom.

29 Amboac tonaj Pilata kêsa gadêŋ êsêac gêja ma kêṣôm gebe “Atin biŋ ondoc ḥakaiŋ kêpi ḥac tonec.”

30 Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “᠁ac tonaj êmbé ḥac secanô atom, aêac oc akôc eŋ andêŋ aôm amêŋ atom.”

31 Tec Pilata kêṣôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac taêm akôc eŋ awac ma amêtôc eŋ êtôm amacnêm biŋsu.” Ma Juda sêṣôm gêdêŋ eŋ gebe “Aêacma jao kékô gebe anac ḥamalac teŋ êndu atom.”

32 Biŋ tonaj kêsa gebe Jesunê biŋ, taŋ kêṣôm gêwa nê êmac êndu ḥalêŋ sa naŋ, êtu anô.

33 Amboac tonaj Pilata kêṣô gôlinwaganê andu gêja kêtiam jagêmôêc Jesu ma kêtu kēnac eŋ gebe “Judanêŋ kiŋ aôm me masi.”

34 Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aôm taôm taêm gêjam biŋ tonaj tec kôsôm, me lau ḥagêdô sêwa aê ḥam sa gêdêŋ aôm.”

35 Ma Pilata gêjô eŋ awa gebe “Aê Juda me. Aômnêm lau to lau dabuṇsêga sêkêŋ aôm gôdêŋ aê gômôêŋ. Aôm gôgôm asageŋ.”

36 Ma Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aêŋoc gamêŋ gêc nom tonec atom. Embe aêŋoc gamêŋ ênêc nom tonec, oc ḥoc lau sênc siŋ ma Juda sêkôc aê tōŋ atom. Mago aêŋoc gamêŋ gêc tonec atom.”

37 Ma Pilata kêṣôm gêdêŋ eŋ gebe “Amboac tonaj aôm kiŋ teŋ me.” Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Kôsômgac, aê kiŋ teŋ. Tinoc kékôc aê tec gamêŋ nom tonec gebe jawa biŋjanô sa. Lau samob, taŋ nêŋ ḥam kasêp biŋjanô naŋ, sêŋô aê aoc.”

38 Ma Pilata kêsôm gêdêj en gebe “Biñjanô tau tonaj asagen.”

Pilata kêkic Jesunê bij

(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)

Kêsôm bij tonaj su, go kêsa gêdêj Juda gêja kêtiam ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê katap bij teñ sa kêpi ñac tônê atomanô.

39 Amacnêm mêtê teñ tec gêc gebe jañgamboac ñac teñ su êtôm Pasageñ êndêj amac. Ma galoc abe jañgamboac Judanêj kiñ su êndêj amac me masi.”

40 Ma êsêac sêmôêc sêôc aucgeñ kêtiam gebe “Eñ atom, Baraba.” Ma Baraba tau tonaj en kêjañgowaga teñ.

19

¹ Gocgo Pilata kêsôm sêkôc Jesu tôj ma si en ña lêpoa.

² Ma sêkôc okêm mêtêmôê kêtû sunsuñ, go sêkêj en kékuc ma sêu ñakwê asôsamuc gêscac en,

³ go jasêkô en lañjônêmja ma sêsem gebe “Judanêj kiñ, ômoa ñajamôj.” Ma têtap en kêsêp alianô.

⁴ Pilata kêsa gêja kêtiam ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Alic acgom, aê jawê en êsa awê êndêj amac, go taôm ajala gebe katap bij teñ sa kêpi en atom.”

⁵ Go Jesu tosunsuñ okêm ma tonakwê asôsamuc kêsa awê gêdêj êsêac gêja. Ma Pilata kêsôm gêdêj êsêac gebe “Alic ñamalac tau tonec.”

⁶ Lau dabuñsêga to sakirwaga sêlic en e sêmôêc gebe “Ônac en êpi kakesotau êna. Ônac en êpi kakesotau êna.” Tec Pilata kêsôm gêdêj êsêac gebe “Taôm akôc en awac ma anac en êpi kakesotau, gebe aê tauc tec katap bij teñ sa kêpi en atom.”

⁷ Juda sêjô en awa gebe “Aêacma biñsu teñ gêc, ma êtu biñsu tonajna tec en êmac êndu, gebe kêsam tau gebe Anôtônê Latu.”

⁸ Pilata gêjô bij tonaj e kêtêc tau ñanô,

⁹ ma kêsô góliñwaganê andu gêja kêtiam jakêtu kênac Jesu gebe “Aôm anja ondoc,” e Jesu gêjam tau tôj.

¹⁰ Tec Pilata kêsôm gêdêj en gebe “Aôm gójam taôm tôj aê me. Aôm kôjala gebe aê katu ñatau jañgamboac aôm sunja to ñatau janac aôm òpi kakesotauja me masi.”

¹¹ Ma Jesu gêjô en awa gebe “Anôtô lôlôcña embe êlôc atom, aôm ôtu aêñoc ñatau atom. Amboac tonaj ñac, tanj kêkêj aê gadêj aôm gamêj nañ, nê sec kêlêlêc aômnmê su.”

¹² Pilata gêjô bij tonaj tec gesom intêna êngamboac en sunja, mago Juda sêmôêc sêôc aucgeñ gebe “Embe ôngamboac ñac tonaj su, oc kaisaranê ñac aôm atom. Ñac teñ embe êngôm tau êtu kiñ nañ, oc etoc tau sa êndêj kaisara.”

¹³ Pilata gêjô bij tonaj su, go gêwê Jesu kêsa awê e Pilata tau gêngôj lêpôj sêmêtôc biñja, nañ kêkô gamêj, tanj sêsam sebe “Masacpoc” nañ, sêsam ña Ebolai awei gebe “Gabata.”

¹⁴ Biñ tonaj sêgôm gêdêj bêc, tanj sêmasañ tauñ kêtû Pasajna nañ. Naoc kêkô ñalungeñ ma Pilata kêsôm gêdêj Juda gebe “Alic nêm kiñ tauma acgom.”

¹⁵ Ma lau tau sêmôêc gebe “Enañamañ, ênañamañ. Ônac en êpi kakesotau.” Tec Pilata kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac abe aê janac amacnêm kiñ êpi kakesotau êna me.” Ma lau dabuñsêga sêjô en awa gebe “Aêacma kiñ masi, kaisara taugen.”

16 Sêôm su, go kékêj Jesu gêdêj êsêac gebe sêncac eñ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)

Amboac tonaj sêkôc Jesu sa sêja.

17 Eñ tau gêôc nê kakesotau ma sêsa gamêj, tañ sêsam gebe "Gamêj môkêlacnja" nañ sêja, sêsam ña Ebolai awen gebe "Golgata."

18 Jasêjac eñ kêpi kakesotau anga tonaj, ma ñac luagêc sêwinj eñ sejkalej makej-makej, ma Jesu kêsêp ñalungej.

19 Ma Pilata keto ñalô teñ ma gêjac tamiñ kakesotau. Ñalô tau gebe "Judanêj Kin Jesu Nasaretña."

20 Gamêj tañ sêjac Jesu kêpi kakesotau nañ, gêc malacgala, tec Juda taêsam sêsam ñalô tau. Ma teto ñalô tau ña Ebolai ma Rom to Helen awenj.

21 Tec Judanêj lau dabuñsêga sêôm gêdêj Pilata gebe "Oto gebe 'Judanêj kin atom,' oto gebe 'Eñ tau kêsam tau gebe Judanêj kin aê.' "

22 Ma Pilata gêjô êsêac aweñ gebe "Biñ tañ kato nañ katogac."

23 Siñwaga sêjac Jesu kêpi kakesotau su acgom, go sêboa ênê ñakwê sa gêja toé aclel kêtôm êsêac siñwaga kêtômgej. Ma ñakwê ôlija gacgej gêc. Ñakwê balinj tau sêsi atom, sêwa samucgej anga gêsutêkwa ma kêsêp e gêdêj akainj,

24 ma sêôm gêdêj tauñ gebe "Takac êngic atom, tapuc kapoac ma takêj êndêj ñac teñ êkôc samucgej." Sêgôm tonaj gebe biñ, tañ teto gêc nañ, êtu anô gebe

"Êsêac sêjac sam aêjoc ñakwê gêdêj tauñ
ma sêpuc kapoac kêtû ñoc ñakwê balinjña."

Gêj tonaj siñwaga sêgôm.

25 Jesu têna agêc têna sauñ, Kleopanê awê Maria, ma Maria Magdalana sêkô Jesunê kakesotau ñalabu.

26 Jesu gêlic têna agêc ñacseñom, tañ têtac gêwinj eñ nañ, agêc sêkô sêwinj tauñ, tec kêsôm gêdêj têna gebe "Awê, ôlic latôm tonaj."

27 Go kêsôm gêdêj ñacseñom tau gebe "Ôlic tênam tonaj." Ma gêdêj ñasawa tau tonanjeñ ñacseñom tau kékôc Jesu têna sa jagêngôj ênê andu gêwinj eñ.

Jesu gêmac êndu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Tonañ su ma Jesu kékala gebe gêjac dabinj nê gêj samob e gêbacnê gebe biñ, tañ teto gêc nañ, êtu anô, tec kêsôm gebe "Bu gêjô aê."

29 Laclu tobu ñamakic kékô, tec sêscac mëckelep tõj kêsêp bu ñamakic ma sêjac kêsô ôpic jasêsuñ kêpi gêdêj eñ awasuñ gêja.

30 Jesu gêñôm bu ñamakic tau su ma kêsôm gebe "Gajac dabinj sugac." Go môkêapac gêjac tuluc ma kékêj nê katu gêja.

Sêguñ Jesu kêsêp nê bl

31 Gêdêj bêc tonaj, bêc sêmansaç tauñ êtu Pasaña, tec Juda teteñ Pilata gebe êkêj lau têtuc lau tau enjkañ tulu ma sêkôc êsêacnêj ñawêlêlañ su. Teten eñ nañ ñam gebe ñawêlêlañ sejkalej kakesotau êndêj sabat atom, gebe sabat tonaj kapôeñ kélêlêc.

32 Amboac tonaj siñwaga jatêtuc ñac ñamataña akainj tulu ma ñac, tañ sêjac eñ gejkalej ñamakej nañ, sêgôm eñ amboac tonanjeñ.

³³ Go deden Jesu sêja e sêlic eñ gêmac êndu su, tec têtuc eñ akaïn tulu atom.

³⁴ Mago sinwaga ten gêguñ eñ ñamata kêsêp nê bi e gacgeñ dec to bu kêsa.

³⁵ Ma ñac, tañ gêlic geñ tau nañ, kêsôm lasê ma kêsôm lasê tobiñjanôgeñ. Ñac tau kêjala gebe kêsôm biñjanô gebe amac akêy êwiñ amboac tonan.

³⁶ Sêgôm gêñ tonec gebe biñ, tañ teto gêc nañ, êtu anô gebe “Êsêac oc têtuc ênê ñatêkwa ten tulu atom.”

³⁷ Ma bin tonec êwiñ gebe “Lau oc mateñ e ñac, tañ sêguñ eñ nañ.”

Êsêac sësuñ Jesu kêsêp sê

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Biñ tonan su acgom, go Jesunê ñacsenjom ten, tañ gêjam nê ñalêlôm auc kêtû kêtêc Judanja nañ, Josep anja Arimatia, keteñ Pilata gebe êkôc Jesunê ñawelelañ su, tec Pilata gêlôc. Amboac tonan Josep jakêkôc ñawêlêlañ tau su.

³⁹ Ma Nikodeme, tañ gêmuñgeñ geden gêbêc geden Jesu gêja nañ, kêkôc katêkwi to môsê sêgalun gawiñ tau kêtôm dôy 100 ma gêja amboac tonan.

⁴⁰ Êsêac lau tonan jasekôc Jesunê ñawêlêlañ su ma sêسابا togeñmalugeñ kêsêp obo kwalam-kwalam kêtôm Juda sesabañ nêñ ñacmatê semoa.

⁴¹ Kôm teñ gêc gamêñ, tañ sêkêy Jesu kêpi kakesotau nañ ñagala, ma sêô wakuc teñ gec kôm tonan ñalelôm, tañ tetoc ñacmatê teñ gêc gêmuñ su atomanô.

⁴² Ac tetoc eñ gec tonan gebe Judanêñ bêc sêmansañ tauñña gêbacnê, tec sesuñ Jesu gêc sêô tonan dambegeñ.

20

Jesu gêdi sa anja ñacmatêñê

(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Gêdêñ woke ñabêc ñamata ñabêbêc kanucgeñ nañ Maria Magdalanya gêja sêô e gêlic sêkac poc su anja sêawa.

² Tec kêlêti jakêsôm gêdêñ Simon Petere agêc ñacsenjom, tañ Jesu têtac gêwiñ eñ nañ gebe “Êsêac sêkôc Apômtau sa anja sêô ma ajam kauc gamêñ, tañ tetoc eñ gêc nañ.”

³ Tec Petere agêc ñacsenjom tau sêsa sêô sêja.

⁴ Agêc sêlêti lulugeñ sêwiñ tauñ sêja e ñacsenjom, nañ kêlêlêc Petere ma gêmuñ jagêô lasê sêô kêtû ñamata

⁵ jakêtuc kêniñ e gêlic obo kwalam-kwalam gêc, mago eñ tau kêsêp gêja atom.

⁶ Simon Petere kêdaguc e gacgeñ kêsêp sêlêlôm gêja ma gêlic obo kwalam-kwalam gêc,

⁷ ma obo waenña, tañ sêu gêscac môkêapac nañ, gêc gêwiñ obo kwalam-kwalam tonan atom, sêluñ sa ma tetoc gêc tauña.

⁸ Gocgo ñacsenjom, tañ jagêô lasê sêô kêtû ñamata nañ, kêsêp ñalêlôm gêja e gêlic ma kêkêy gêwiñ,

⁹ gebe agêcnêy kauc kêsa kêpi biñ, tañ teto gêc gebe En oc êndi sa anja ñacmatêñê nañ, su atom tagen.

¹⁰ Tonañ su, go ñacsenjomagêc sêc sêmu sêja.

Jesu geoc tau lasê gêdêñ Maria Magdalanya

(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)

11 Maria mējķētañ kēkō sē ɳamagē. Kētañ ma kētuc kēniñ kēsēp sē ɳalēlōm

12 e gēlic anjela luagēc tonēj ɳakwē ɳaeb ɳaôma sēngôñ gamêj, tañ tetoc Jesunê ɳawêlêlañ gêc nañ ɳamala, teñ gêngôñ eñ môkêapacña ma teñ gêngôñ eñ akaiñña.

13 Ma agêc sêsôm gêdêj eñ gebe “Awê, aôm kôtañ asagen.” Tec eñ kêsôm gêdêj êsêagêc gebe “Êsêac sêkôc ɳoc Apômtau sa ma aê gajam kauc gamêj, tañ tetoc eñ gêc nañ.”

14 Kêsôm biñ tonan su ma kêkac tau ôkwi e jagêlic Jesu kêkô, mago kêjala eñ gebe Jesu nec atom.

15 Tec Jesu kêsôm gêdêj eñ gebe “Awê, aôm kôtañ asagen. Aôm gosom asa.” Ma awê tau geboc eñ ɳac-gejob-kômwaga teñ, tec kêsôm gêdêj eñ gebe “Apômtau, embe aôm ôkôc eñ su, nañ ôsôm gamêj, tañ kotoc eñ gêc nañ, ɳam êndêj aê, ma jakôc eñ jamêj,”

16 Go Jesu awa gêjac eñ gebe “Maria.” Tec awê tau gêjac tau ôkwi ma kêsôm gêdêj eñ ɳa Ebolai awen gebe “Rabuni,” gebe “Mêtêmôkê.”

17 Tec Jesu kêsôm gêdêj eñ gebe “Ômoasac aê atom, gebe kapi gadêj Tamoc gaja atom tagen. Ôndêj lasici naôsôm êndêj êsêac gebe ‘Aê japi jandêj aê Tamoc to ac Tamemi, jandêj êôc Anôtô to amacnêm Anôtô jana acgom.’”

18 Amboac tonan Maria Magdalana jakêsôm lasê gêdêj ɳacseñomi gebe “Aê galic Apômtau su, tec kêsôm biñ tonec gêdêj aê.”

Jesu geoc tau lasê gêdêj ɳacseñomi

(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Woke ɳabêc ɳamataña tonan ɳakêtula ma ɳacseñomi sêlai balêm, tañ sêngôñ nañ, ɳakatam auc gebe têtêc Juda. Go Jesu jakêkô êsêac ɳaluñgen ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Biñmalô êndêj amac.”

20 Kêsôm biñ tonan su, go kêtôc lêma to nê bi gêdêj êsêac. Tec ɳacseñomi têntac ɳajam kêsa gebe sêlic Apômtau.

21 Go Jesu kêsôm gêdêj êsêac kêtiam gebe “Biñmalô êndêj amac, aê jasakin amac amboac Tamoc kêsakin aê.”

22 Kasôm biñ tonan su, go gêju awajaô kêpi êsêac ma kêsôm gebe “Akôc ɳalau Dabuñ êwac.”

23 Embe asuc launêj sec ôkwi, oc ênaña, ma embe aê tôj, oc gacgeñ ênêc êsêacῆja.

Jesu agêc Tom

24 Gêdêj tañ Jesu mēngeoc tau lasê nañ, êsêac 12 nêj teñ, Tom, tañ sêsam eñ gebe Ôlinjôm nañ, gêmoa gêwiñ êsêac atom.

25 Tec ɳacseñomi ɳagêdô sêjac miñ gêdêj eñ gebe “Aêac alic Apômtau su.” Ma eñ kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê embe jalic bêlêm ɳamala, tañ gêc ênê lêma nañ atom, ma embe jakêj lemoclatu êsêp bêlêm ɳamala atom, ma embe jakêj lemoc êsô ênê bi atom, oc jakêj êwiñ atomanô.”

26 ɳabêc 8 gêjaña acgom, go ɳacseñomi sêngôñ balêm kêtiam ma Tom gêwiñ êsêac. Ac sêlai katam auc sêngôñ, ma Jesu jakêkô êsêac ɳaluñgen, go kêsôm gebe “Biñmalô êndêj amac.”

27 Ma kêsôm gêdêj Tom gebe “Ôkêj Iêmamlatu ênsac tecenec ma ôlic lemoc ma ôkêj lêmam êsô ɳoc bi ec têmtac lulu atom, ôkêj êwiñgen.”

28 Tec Tom gêjô eñ awa gebe “O ɳoc Apômtau to êôc Anôtô.”

²⁹ Ma Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Aôm kôkêj gêwiŋ kêtû gôlic aêŋa me. Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêlic ɻanô atom ma sêkêj êwiŋ.”

Joaŋ keto buku tonec kêtû ɻam amboac ondocya

³⁰ Jesu gêgôm gêjtalô gwalêkiŋ nê ɻacseŋomi sêlic, mago teto samob tomalagenj kêsêp buku tonec atom.

³¹ Teto tonanjeŋ gebe akêj êwiŋ Jesu, gebe Kilisi tau, Anôtônê Latu eŋ, ma akêj êwiŋ gebe aŋgôŋ matem jali étu ênê ɻaŋa.

21

Jesu geoc tau lasê gêdêj ɻacsenomî 7

¹ Tonaŋ su, go Jesu geoc tau lasê gêdêj nê ɻacseŋomi kêtiam aŋga bugêjactonj Tiberianja, ma ɻamiŋ tau tonec.

² Simon Petere agêc Tom, taŋ sêsam eŋ gebe Ôlinbôm naŋ, ma Natanael aŋga Kana Galilaiaŋa, ma Sebedai latuagêc to ɻacseŋomi ɻagêdô nêŋ luagêc, ac sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ.

³ Ma Simon Petere kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aê jana jansom i.” Tec êsêac sêšom gêdêj eŋ gebe “Aéac awiŋ aôm.” Ac sêsa jasêpi waŋ teŋ ma gêdêj gêbêc tonaj têtap i teŋ sa atom.

⁴ Gêdêj gelenj mata, go Jesu kékô ambêô ma nê ɻacseŋomi sêjala eŋ gebe Jesu nec atom.

⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Napalêac, amacnêm gêj tanijna teŋ gêc me masi.” Ma êsêac sêjô eŋ awa gebe “Masi.”

⁶ Go kêsôm gêdêj êsêac gebe “Au wasaŋ êsêp waŋ ɻalêsiŋ, taŋ kêsi anôŋa naŋ, ma oc atap ɻanô sa.” Sêu kêsêp gêja ma sebe sênam jaŋj êpi êmêj e sêgôm jageo gebe i ta  sam gêw  .

⁷ Ma ɻacsenomî taŋ Jesu têtac gêwiŋ eŋ naŋ, kêsôm gêdêj Petere gebe “Op, Apômtaugoc.” Simon Petere gêjô gebe Apômtau, tec kékwa tau auc ɻa nê ɻakw  , taŋ kékôc su gêc naŋ, ma gêu tau kêsêp bu gêja.

⁸ Nacseŋomi ɻagêdô towanjeŋ sêpoac jabar bau amboac tasaka ɻasawa êtôm 50, tec sêjam jaŋj wasaŋ toigenj kêpi bau gêja.

⁹ Jasêsô bau e sêlic ja kêsa ma i to mo kêsa gêwiŋ.

¹⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Akôc i, taŋ galoc alô naŋ, ɻagêdô amêŋ.”

¹¹ Tec Simon Petere kêpi waŋ gêja ma gêjam jaŋj wasaŋ, taŋ i kapôêŋ 153 sêw   e tonjoma naŋ, kêpi bau gêja, mago wasaŋ gêngic atom.

¹² Go Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amêŋ, anij gêj bêbêcna acolm.” Nacseŋomi samob têtêc tauŋ e nêŋ teŋ katu kênac eŋ gebe “Aôm asa,” nec atom. Èsêac sêjala enjgac gebe eŋ Apômtau.

¹³ Go Jesu kékôc mo jakêkêŋ gêdêj êsêac ma i amboac tonanjeŋ.

¹⁴ Jesu gêdi sa aŋga ɻacmatênenj ma geoc tau lasê gêdêj nê ɻacseŋomi kêtû dim têlêacna tonaj.

Jesu agêc Petere

¹⁵ Seŋ gêj su, go Jesu kêsôm gêdêj Simon Petere gebe “Joaŋ latu Simon, aôm têmtac gêwiŋ aê kêlêlêc êsêac tônê su me masi.” Tec Simon gêjô eŋ awa gebe “Aec, Apômtau, aôm kôjala gebe aêjoc ɻalêlôm gêwiŋ aôm. “Ma Jesu kêsôm gêdêj eŋ gebe “Ojop aêjoc domba ɻalatu.”

¹⁶ Go Jesu kêtû kênac eŋ kêtiam kêtû dim luagêc gebe “Joaŋ latu Simon, aôm têmtac gêwiŋ aê me masi.” Tec Simon gêlôc gêdêj Jesu gebe “Aec,

Apômtau, aôm kôjalagac gebe aêjoc ɣalêlôm gêwiŋ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Ojop aêjoc domba.”

17 Go kêtû kênac ej kêtû dim têlêac gebe “Joaŋ latu Simon, aômnêm ɣalêlôm gêwiŋ aê me masi.” Tec Peterenê ɣalêlôm ɣawapac kësa, gebe kêtû kênac ej katu dim têlêac gebe “Aômnêm ɣalêlôm gêwiŋ aê me masi,” ma kêsôm gêdêj ej gebe “Apômtau, aôm kôjala gêj samob, aôm kôjala gebe ɣoc ɣalêlôm gêwiŋ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Ojop aêjoc domba.”

18 Biŋjanô, aê jasôm tobiŋjanôgej êndêj aôm gebe Aôm ɣapalêgej, tec taôm kôjandiŋ nêm ômbiŋkap ma kôsêlêj gôja gamêj, tanj gobe ôna naŋ. Ma embe otu ɣac laŋgwa, oc ôlam lêmam ma teŋ êjandiŋ aômnêm ômbiŋkap ma êwê aôm ôna gamêj, tanj taôm godec gebe ôna atom naŋ.”

19 Jesu kêsôm biŋ tonaj gebe êtôc Peterene lêj êmac êndu ma êwaka Anôtônê ɣawasi saŋa. Kêsôm biŋ tonaj su ma keteŋ ej gebe “Ôndaŋguc aê.”

Jesu agêc ɣacseŋom, tanj ej têtac gêwiŋ naŋ

20 Petere kêkac tau ôkwi e gêlic ɣacseŋom, tanj Jesu têtac gêwiŋ ej naŋ kêdaguc. Gêdêj êsêac seŋ Pasa ma ej gêc kësi Jesuŋa ma kêsôm gebe “Apômtau, asa oc eoc aôm lasê.”

21 Tec Petere gêlic ej e kêsôm gêdêj Jesu gebe “Apômtau, ma ɣac tônê oc amboac ondoc.”

22 Ma Jesu kêsôm gêdêj ej gebe “Aê embe têtac teŋ gebe ej êmoa e jamu jamêj, naŋ oc aômnêm biŋ me. Aôm tec ôndaŋguc aêgeŋ.”

23 Amboac tonaj biŋ tonec kësa gêdêj lasitêwai ɣagêdô gêja gebe ɣacseŋom tônê oc êmac êndu atom. Jesu kêsôm ɣalô tonec gebe “Eŋ êmac êndu atom” nec atom. Ej kêsôm tagen tonec gebe “Aê embe têtac teŋ gebe ej êmoa e jamu jamêj, naŋ oc aômnêm biŋ me.”

24 ɣacseŋom tonec tec gêwa biŋ tau ɣai ɣam sa ma keto biŋ tau ma aêac ajala gebe biŋ, tanj gêwa sa naŋ biŋjanô.

25 Jesu gêgôm gêj ɣanô ɣagêdô gwalékiŋ gêwiŋ. Aê taêc gêjam gebe êsêac embe sêwa samob sa tomalagen ma teto, oc êsêp papia taêsam e ênam ɣom aucgeŋ.

Gê̄n Taŋ Apostolo Sêgôm Naŋ APOSOLÔ

Gê̄n Taŋ Aposolo Sêgôm Naŋ nec Luka keto gêjac têku nê Nawai Naja. Enj keto buku tau gebe ênac miŋ ɣalau Dabuŋ gêwê lau buŋa ɣamataŋa sêpuc Jesu waŋa ma sêşôm ênê Nawai Naja lasê “anŋa Jerusalem to Judaia samucgeŋ ma Samaria ɣagamêŋ e naêndêŋ nom ɣamadiŋ” (1:8). Mêtê kêlaiŋ tau gêjac m anŋa Judanêŋ gamêŋ acgom, ma gelom-gelom jakêtu lau nomna samobgeŋ nêŋ sekêŋ gêwiŋ, tec ɣamiŋ tau tonan. Luka gebe ênac nê lau têm tônenja têntac tōŋ, tec keto gebe Mêtê tau kékeli lau teŋ sêli tauŋ sa gêdêŋ kaisara, tê sejam gôliŋ Romnêŋ gamêŋ nê atomanô. Enj gêwa lau tau nêŋ kauc sa kêpi biŋ, taŋ lau Juda sêkêŋ gêwiŋ to sêkêŋ matengeŋ sêmoa naŋ, gebe kêtu anô kêpi biŋ lau buŋa sêkêŋ gêwiŋ necgac.

Buku tau nec ɣasêbu têlêac, naŋ kêtôc aposolo to lau sêşôm Jesunê Nawai Naja lasê kêsa anŋa gamêŋ dambê jaselom gamêŋ baliŋ ma sêwaka Gôlôac Dabuŋ tau sa-sa naŋ gebe (1) Jesu kêpi undambê gêja su acgom, go gôlôac buŋa ɣamataŋa kêwaka tau sa anŋa Jerusalem tau; (2) Mêtê kêsa anŋa Palestina ɣagameŋ ɣagêdô (Samaria to Suria) gêwiŋ; ma (3) Mêtê gelom Gwêc Nalau ɣagameŋ ɣagêdô samob e jagêdêŋ malacsêga Rom.

Aposolonêŋ buku tonec ɣagêbôm teŋ gebe sêjac Nalau Dabuŋ nê kolenjsêga ɣamiŋ gêjam auc. Gêdêŋ Om Pentekostra Nalau Dabuŋ toŋaclaigen mêmjkêpi lau buŋa anŋa Jerusalem, tec gêwê to kêpuc êsêac to nêŋ laumata tōŋ kêtôm biŋ, tê sêjac ɣamiŋ gec buku tau nê, samob gêmoageŋ. Ac sêkatoŋ lau buŋa ɣamataŋa nêŋ jaen sa ɣatênageŋ gêc biŋ ɣagêdô, taŋ aposolo sêjam-sejam mêtê lau ma teto sa naŋ. Go gêjsêga, taŋ teto ɣamiŋ gêc naŋ, kêtôc jaen tau ɣaŋaclai kêtu anô kêpi lau buŋa sêsa nêŋ lêŋha ma kêpi gôlôac samob sêbiŋ tauŋ tōŋ toŋanôgeŋ naŋja.

Nadênaŋ

1. Jesu gêjac dabin aposolo kêtu nêŋ kôm sêwa ej ɣam saŋa 1:1-26
 - a. Jesunê awamu kêjatu aposolo sa sêşôm ej wae lasêja ma gêjac mata Nalau Dabuŋ gêdeŋ êsêac 1:1-14
 - b. Sêjalin ɣac teŋ sa gêjô Juda su 1:15-26
 2. Sêwa Jesu sa anŋa Jerusalem 2:1-8:3
 3. Sêwa Jesu sa anŋa Judaia to Samaria 8:4-12:25
 4. Aposolo Paulu nê sakiŋ 13:1-28:31
 - a. Lêŋ Misionja ɣamataŋa 13:1-14:28
 - b. Aposolo sêkac tauŋ sa anŋa Jerusalem 15:1-35
 - c. Lêŋ Misionja kêtu luagêcja 15:36-18:22
 - d. Lêŋ Misionja kêtu têlêacja 18:23-21:16
 - e. Sêkêc Paulu tōŋ gêngôŋ kapoacwalô anŋa Jerusalem ma Kaisarea to Rom 21:17-28:31

APOSOLÔ

Jesu gêjac mata Nalau Dabuŋ

¹ Teopili, biŋ ɣamataŋa tec kato su kêpi biŋ samob, taŋ Jesu gêgôm to kêdôŋ gêdêŋ taŋ gêjac m nê kôm

² e gêdêŋ bêc, taŋ Anôtô kêkôc ej sa naŋ. Anôtô kêkôc ej sa atomgeŋ ma Nalau Dabuŋ kêkac Jesu tec kêsakin aposolo, taŋ kêjalinj êsêac sa naŋ.

³ Gêdêj̄ tanj kékôc nê ɻandaŋ su naŋ, kêtôc tau gêmoa mata jaliŋa gêdêj̄ ȏs  ac g  jag  mu-g  jag  mu ɻal  j gwal  kiŋ. S  lic eŋ kêtôm b  c 40 ma k  s  om biŋ k  pi An  t  n   gam  n g  d  j   ȏs  ac.

⁴ Enj g  moa g  wiŋ ȏs  ac ma g  jac jao gebe “Awi Jerusalem siŋ atom ma a  j biŋ, tanj Tamoc g  jac mata to a  j   a  joc naŋ, e ɻan     sa acgom.

⁵ Gebe Joan tec k  sagu lau ɻa bu, ma amac oc alir ɻalau Dabuŋ   tu n  m saŋgu ɻab  c jauc atom.”

*Jesu k  pi undamb   g  ja
(Mar 16:19-20; Luk 24:50-53)*

⁶ Lau tanj s  kac tauŋ sa naŋ, t  tu k  nac eŋ gebe “Ap  mtau,   nd  j t  m tonec oc   mansaŋ Israeln  j gam  n   tu gam  n towae   tiam me masi.”

⁷ Ma eŋ k  s  om g  d  j   ȏs  ac gebe “Amacn  m k  m gebe ajala t  m to noc, naŋ ɻaclai ɻatau Tamoc ta   g  jam g  c n   tauŋa naŋ atom.

⁸ Mago ɻalau Dabuŋ wac  pi amac e atu lau toŋaclai ma awa a   ɻam sa a  ga Jerusalem to Judaia samucgeŋ ma Samaria ɻagam  n e na  nd  j nom ɻamadiŋ.”

⁹ Jesu k  s  om biŋ tonan su, go ȏs  ac s  lic eŋ k  pi l  l  c g  ja e tao teŋ k  s  ip eŋ su, tec mateŋan   s  lic eŋ sapu.

¹⁰ Enj k  pi g  ja ma ȏs  ac mateŋ g   undamb   ɻan  n  g  n s  k   e s  lic ɻa luag  c toŋakw   ɻaeb ɻa  ma m  n  k   s  wiŋ ȏs  ac.

¹¹ Ac s  s  om gebe “Amac Galilaiawaga, asagen ak   matem g   undamb  . Jesu tau, tanj a  ga amacn  m k  pi undamb   g  ja naŋ, oc   mu   m  n   t  m t   alic eŋ k  pi undamb   g  ja n  .”

S  jaliŋ ɻac teŋ sa g  j   Juda

¹² Go aposolo s  mu a  ga l  c, tanj s  sam gebe L  ckat  kwi naŋ, s  ja Jerusalem. L  c tau g  c Jerusalem ɻagala amboac l  ŋ sabatna teŋ.

¹³ Jas  o las   e gacgeŋ s  pi andu ɻabal  m ɻadeŋ ɻa  ja, tanj ȏs  ac s  moas  moa naŋ s  ja. Ma ȏs  ac lau tau tonec Petere ag  c Joan ma Jakobo ag  c Andrea ma Pilip ag  c Tom ma Batolomai ag  c Matai ma Alpai latu Jakobo ag  c Simon Seloto ma Jakobo latu Juda.

¹⁴ Lau samob tonan s  wiŋ lauo ɻag  d   ma Jesu t  na Maria to Jesu lasii teteŋ mec ton  j ɻal  l  m k  pi tagen s  jac ɻawae s  moa.

¹⁵ G  d  j ɻasawa tonan lasit  wai amboac 120 s  n  g  n s  wiŋ tauŋ, go Petere g  di k  k   ȏs  ac ɻaluŋ ma k  s  om gebe

¹⁶ “O lasit  waac, ɻalau Dabuŋ g  c Dawid awa sa ma k  s  om biŋ kwanaŋgeŋ k  pi Juda, tanj g  w  e lau-s  k  c-Jesu-t  njwaga naŋ. Biŋ tanj teto g  c naŋ, k  tu an   sugac.

¹⁷ Nac tonan g  wiŋ a  ac ma g  w  e kaiŋ sakiŋ tonec g  wiŋ.”

¹⁸ Nac tau k  k   awa geo jag  jam ôli k  m teŋ, go g  u tau m  k  apac g  muŋ e jag  c g  ngic k  s  ep ɻaluŋgeŋ ma ɻat  t  c g  w  e.

¹⁹ Lau Jerusalemna samob s  n  j   biŋ tonan ɻawae, tec s  sam k  m tau ɻa   ɻa ȏs  ac tauŋ awen gebe Akeldama, ɻam gebe “K  mdec.”

²⁰ “Biŋ tau teto g  c buku Pesalemna gebe

‘  n   andu oc   tu tuc e ɻac teŋ   ng  n ɻal  l  m atoman  .’

Ma teto biŋ tonec g  wiŋ gebe

‘Nac teŋ oc   w  e kaiŋ   n   sakiŋ.’

²¹⁻²² “Amboac tonan ɻac teŋ m  n  wiŋ a  acmaŋ ma ȏs  om Ap  mtau Jesu g  di sa ɻawae las  . Enj ɻac tanj a  ga lau, tanj s  s  l  n s  wiŋ a  ac g  d  j tanj

Apômtau Jesu kêsênyj gêja gêmêy gêmoa aêac ɳasawa gêdêy taŋ en gêlinj Joaŋnê saŋgu naŋ, e mêngeđêy gêwi aêac siŋ ma kêpi lôlôc gêja naŋ.”

²³ Amboac tonaj sêkêy ɳac luagêc, Josep, taŋ sêsam en gebe Barsaba, ma nê ɳaâe teŋ gebe Justu naŋ, agêc Matia.

²⁴ Go teteŋ mec gebe “O Apômtau, aôm kôjala ɳamalac samob nêy ɳalêlôm, mênjôtôc ɳac tau, taŋ kôjaliŋ en sa aŋga ɳac luagêc tonec nêy naŋ, êndêy aêac,

²⁵ gebe êkôc sakinj to aposolonêy kôm sa êjô Juda, taŋ gêwi siŋ ma gêc gêja nê gamêy.”

²⁶ Ma sêpuc kapoac e jakêsêp Matia ma sêsam en gêwiŋ aposolo 11. * palinj-palinjengêy êndêy sabat atom. Êsêac sêselêy intêna dambêgej, tec sêsam ɳasawa tonaj gebe lêy sabatnya.

2

Nalau Dabuŋ kêsêp gêmêy

¹ Gêdêy bêc Pentekostja naŋ êsêac samob sêkac tauŋ sa sêngôy tagenj.

² Go sep tagenj ɳadindij kêsa aŋga undambê kêtôm mu gêbuc ɳatêna mênjêjam andu, taŋ êsêac sêngôy naŋ, auc samucgej.

³ Ma sêlic gêy gêwa gêngic-gêngic amboac ja ɳaimbêla mênjêscac êsêac ɳaô gêdêy-gêdêngej.

⁴ Ma ɳalau Dabuŋ gêjam êsêac samob auc, tec sêjam lau jaba awenj kêtôm Nalau Dabuŋ gêôc êsêac awenj sa.

⁵ Juda mansaŋ aŋga gamêy samob, taŋ gêc umboŋ ɳalabu naŋ, sêkac tauŋ sa jasêngôy Jerusalem.

⁶ Gamêy tau tonaj ɳadindij kêsa, tec lau samob sêpi tagenj e têtakê gebe sêjô lau tônê sêjam êsêac tauŋ awenj gêdêy-gêdêngej.

⁷ Lau samob sêlic e gêjac nêy Iêno auc to sêtaêngej ma sêsmô gebe “Êsêac samob, tê sêsmô binj sêmoa nê, lau Galiliaiaŋa me masi.

⁸ Amboac ondoc tec tanôj êsêac sêsmô aêac tauŋ awenj, taŋ tenenj sêkôc aêac ma tasôm naŋ.

⁹ Lau Parta to Mede ma Elam, ma aêac, taŋ daŋgôy Mesopotamia to Judaia ma Kapadokia ma Pontu to Asia

¹⁰ ma Prugia to Pampulia ma Aiguptu to Libua ɳagamêy Kurene ma lau, taŋ tamêy aŋga Rom naŋ,

¹¹ Judawaga to lau lêŋja ma lau Krete to Arabia, aêac tanôj êsêac sêsmô Anôtônê gêntalô kapôeŋ ɳawae ɳa aêac tauŋ awenj.”

¹² Gêy tonaj gêjac êsêac samob naŋ Iêno auc e sêpê lêna ma sêsmô gêdêy tauŋ gebe “Gêy tonaj ɳam amboac ondoc.”

¹³ Ma lau ɳagêdô sêsu susu gebe “Wain wakuc kêjanj êsêac.”

Petere gêjam mêtê

¹⁴ Tec Petere to êsêac lau 11 dêdi sêkô, go kêsôm kêpuc awa sageŋ gêdêy êsêac gebe “Judawaga to amac samob, taŋ aŋgôy Jerusalem naŋ, aê jawa binj tonec ɳam sa êndêy amac aŋô acgom.

¹⁵ Amac abe lau tonaj wain kêjanj êsêac me. Masigoc. Oc gocgo tec mênjic lauŋ sa kêkô.

¹⁶ Tagenj binj, taŋ propete Joel kêsôm naŋ, kêtu anô gebe

* **1:26:** Lau Juda sêjac go gebe sênam kôm go sêselêy

17 'Anôtô kêsôm gebe Êndêj bêc ɳamuŋa oc jakêc ɳoc ɻalau êpi ɳamalac samob e latômio to ɳac oc seoc biŋ lasê, ma nêm ɳacseŋomi oc sêlic ɳakatu, ma amacnêm lau ɳanô oc sênêc mê.

18 Êndêj bôc tonaj oc jakêc ɳoc ɻalau êpi ɳoc sakiŋwagao to ɳac e seoc biŋ lasê.

19 Ma oc jakêj gêŋsêga aŋga umboŋ Iôlôcŋa ma gêŋtalô aŋga nom elorŋa tonec ɳai, dec to ja ma jadauŋ.

20 Oc oc ênam kanuc ma ajôj êtôm dec, go Apômtaunê bêc kapôeŋ ma bêc towae tau mêmêsa.

21 Êndêj tônê lau samob, taŋ awen gêjac Apômtaunŋ ɳaâ naŋ, tec Anôtô oc ênam ȳsêac kësi.'

22 'Amac Israelwaga, aŋô ɳoc biŋ tonec acgom. Anôtô kêwaka Jesu Nasaretŋa sa geden amac ɳa gen kapôeŋ to gêŋsêga ma gêŋtalô. Eŋ kékêj Jesu gêgôm gêŋ tau gêmoa amac ɳalêlôm taôm ajalagac.

23 Anôtô taê gêjam ɳabiŋ to kêjala kêtû tôŋ kwanançen gebe êwi ɳac tau siŋ ȳsêp amac lemem. Amac akêj eŋ gêdêj lau-sesêŋ-biŋsu-popocwaga sêjac eŋ kêpi kakesotau, tec kêtôm amac taôm ajac eŋ êndu.

24 ɳac tau tonaj Anôtô kêgaboac eŋ su aŋga gêmac ɳaŋandaŋ ma gêŋu eŋ gêdi sa gebe gemacanô tau kékôc eŋ tôŋ kêtôm atom.

25 Dawid kêsôm biŋ kêpi eŋ gebe

'Aê galic Apômtau kékô ɳoc laŋôcnêm geden tôŋgeŋ.

Eŋ gêmoa aêŋoc anôŋa gebe jaku atom.

26 Amboac tonaj tec têtac ɳajam kêsa ma imbeloc kêtû samuc.

Aê gamoa toôlic matê-matêgeŋ, mago kakêj matoc

27 gebe aôm oc ondec aêŋoc katuc êmoa lamboam atom

ma aôm Ôkêj nêm ɳac dabuŋ ôli êtu palê atom.

28 Aôm kôtôc intêna jaŋgôŋ matoc jaliŋa gêdêj aê.

Aôm oc ôkêj aê jamoa aôm laŋômnêm e têtac ɳajam ênam aê auc samucgeŋ.'

29 "O ɳoc lasitêwaac, aê gabe jasôm abeŋi Dawid nê biŋ ênêc awêgeŋ êndêj amac. Eŋ gêmac êndu ma sêsuŋ eŋ ma ênê sêô gêc aêac ɳalêlôm e geden galoc.

30 ɳac tonaj eŋ propete teŋ ma kêjala biŋ, taŋ Anôtô kêsôm kêtû tôŋ kêpi eŋ gebe 'Aô mnêm wakuc teŋ oc êŋgôŋ nêm lêpôŋ kiŋŋa.'

31 Eŋ propete, tec gêlic biŋ, taŋ oco mêmêsa naŋ kwanançen ma kêsôm ɳalô tonec kêpi Kilisi êndi saŋa gebe

'Anôtô gedec eŋ gêmoa lamboam atom ma eŋ ôli kêtû palê atom.'

32 Ma Jesu tau tec Anôtô gêŋu eŋ gêdi sa ma aêac lau samob tonec alic gen tau asôm lasê.

33 Anôtô kêsųŋ eŋ sa jagêŋgôŋ ênê anôŋa, ma Jesu kékô ɻalau Dabuŋ aŋga Tamanê kêtôm Tama gêjac mata gêdêj eŋ naŋ, meŋkekec tec amac alic to aŋô.

34 Dawid tau kêpi undambê gêja atomgeŋ, mago kêsôm gebe

'Apômtau kêsôm gêdêj aêŋoc Apômtau gebe Ôŋgôŋ aêŋoc anôŋa

35 e jakêj aômnmêm ɳacio sênêc amkaiŋ ɳalabu acgom.'

36 "Amboac tonaj lau Israel samob sêjala ɳanôgen acgom gebe Jesu tau, taŋ amac ajac eŋ kêpi kakesotau naŋ, Anôtô kékêj eŋ kêtû Apômtau to Kilisi."

³⁷ Sêjô biŋ tonan e kepeŋ êsêacnêŋ ɣalêlom ɣanô ma sêšôm gedeŋ Petere to aposolo ɣagêdô gebe “O lasitêwaac, aêacmêŋ oc aŋgôm tauŋ amboac onclocgen.”

³⁸ Tec Petere kêsôm gedeŋ êsêac gebe “Anam taôm ôkwi ma sensangu amac sénam Jesu Kilisi laŋô êtômgen gebe êsuc amacnêm sec ôkwi, go Anôtô êkêŋ Nalau Dabuŋ êndêŋ amac êwac.

³⁹ Gebe Anôtô gêjac mata biŋ kêpi amac to nêm ɣapalê ma êsêac lau gamênbômja samob, kêpi êsêac samob, taŋ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, kékalem êsêac naŋ.”

⁴⁰ Ma Petere gêwa sa to gêjac biŋsu êsêac ɣa biŋ ɣagêdô gwalêkiŋ gebe “Akêŋ taôm andêŋ Anôtô gebe ênam amac kêsi aŋga lau geo tonan nêŋ.”

⁴¹ Lau taŋ sêkôc Peterenê biŋ sa naŋ, sêlinj saŋgu. Ma gêdêŋ bêc tonan lau amboac 3,000 jasêwiŋ gôlôdâc.

⁴² Lau tonan ɣai sêmasaŋ aposolonêŋ mêtê to biŋ sêmbinj tauŋ tônga ma sêpô polom kékôc to teteŋ mec. Sêgôm gêŋ tonan gedeŋ tôngen.

Gôlôacnêŋ lêŋ

⁴³ Êsêac samob têntac ɣatutuc, gebe aposolo sêgôm 0gêŋsêga to gêntalô taêsam.

⁴⁴ Ma êsêac, taŋ sêkêŋ, gêwiŋ naŋ, samob sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ ma sêwê kaiŋ nêŋ gêŋ samob sêpi tageŋ.

⁴⁵ Êsêac sêkêŋ nêŋ waba to gêŋ lau sêjam ôli ma sêjac sam ɣaawa gêdêŋ lau samob kêtôm sêpô lêna tauŋ gêdêŋ-gadêŋgeŋna.

⁴⁶ Êsêac semoa lôm dabuŋ kêtôm bêcgeŋ, ma nêŋ ɣalêlôm kêpi tageŋ to sêpô polom kékôc kêtôm nêŋ andugeŋ ma seŋ nêŋ gêŋ totêntac ɣajam ma tonêŋ ɣalêlôm ɣanêŋ.

⁴⁷ Êsêac sêlambiŋ Anôtô ma lau samob sêlic êsêac ɣajam ma sêmoasiŋ êsêac. Ma Apômtau kékêŋ lau, taŋ gêjam êsêac kêsi naŋ, jasêwiŋ gôlôdâc tau kêtôm bêcgeŋ.

3

Nac ɣatêkwa kêtu goloŋ ôli ɣajam kêsa

¹ Nasawa tenj Petere agêc Joaŋ sêpi lôm dabuŋ sêja sebe teteŋ mec êndêŋ ɣanoc ocmataŋa.

² Ma ɣac tenj gêmoa tonan. Têna kékôc ej akainj to lêma kêtu goloŋ. Kêtôm bêcgeŋ lau sêbalan ej jatetoc ej gêngôŋ lôm dabuŋ ɣakatam, taŋ sêsam gebe Katamɣajam naŋ, gebe eteŋ gêŋ êndêŋ lau, taŋ sêšô lôm dabuŋ sêna naŋ.

³ Nac tau gêlic Petere agêc Joaŋ sebe sêšô lôm dabuŋ sêna, tec keteŋ gêŋ gêdêŋ êsêagêc.

⁴ Tec Petere agêc Joaŋ mateŋ gê ej e Petere kêsôm gebe “Matam ê aêagêc acgom.”

⁵ Ma ɣac tau mata gê êsêagêc gêjam kauc gebe sêkêŋ gêŋ êndêŋ ej.

⁶ Go Petere kêsôm gebe “Silber to gold gêc aêŋa atom, ma gêŋ, taŋ gêc aêŋa naŋ, tec gabe jakêŋ êndêŋ aôm. Gajam Jesu Kilisi Nasaretja laŋô gebe Ôsêlêŋ.”

⁷ Go kékam ej gêdêŋ lêma anôŋa ma gegeŋ ej sa. Ma gaôgen ɣac tau atapa to agwam ɣajaŋa kêsa,

⁸ ma gêboŋ sa jakêkô ma kêsêlêŋ, go gêwiŋ êsêagêc kêsô lôm dabuŋ jakêlambiŋ Anôtô to kêsêlêŋ gêboŋ kêpigeŋ.

⁹ Lau samob sêlic ej kêlambiŋ Anôtô gegeŋ tauŋ gêmoa,

10 ma sêjala gebe ñac, taŋ gêngôŋ kêsí lôm dabuŋ ñaKatamñajam ma keten-keteŋ gên gêmoa naŋ, ñac tau tonecgoc. Ma sê taêŋ to sêŋjac lemen kêtû gêŋ, taŋ kêtap eŋ sa naŋja.

Petere gêjam mêtê gêmoa Salomonê lôm seleb

11 Ñac tau kêsap Petere agêc Joan tōŋ ñapanj, tec lau samob sê taêŋ ma sêkac sa dêdêŋ êsêac sêja jasékô lôm sêlêb, taŋ sêsam gebe Salomonê naŋ.

12 Petere gêlic lau tonaj ma awa gêjac êsêac gebe “Amac lau Israelwaga, asageŋ asôm biŋ selec kêtû ñac tonecja ma matemanô gêdêŋ aêagêc kêtû asageŋja. Abe aêagêc tauŋ ma ñaclai to ñajam tec agôm eŋ kêsêlêŋ nec me.

13 Abraham agêc Isak ma Jakob nêŋ Anôtô ma tameñi samob nêŋ Anôtô kêkêŋ nê sakinwaga Jesu nê ñawasi kêsa. Ñac tonaj, taŋ amac akêŋ eŋ gêdêŋ ñacio ma asa eŋ auc akô Pilata lanjônêm. Pilata gebe êñgamboac eŋ su,

14 mago amac asa ñac dabuŋ to gêdêŋ tau auc ma aten gebe sêŋgamboac ñac, taŋ gêjac ñamalac êndu naŋ, su êndêŋ amac.

15 Ñac tau gebe êwê amac aŋgôŋ matem jali, mago ajac eŋ êndu, naŋ tec Anôtô gêŋ eŋ sa aŋga ñacmatênen, aêac alic gêŋ tau tec asôm lasê.

16 Ma ñac tau, naŋ amac alic to ajala eŋ naŋ, kêkêŋ gêwiŋ Jesunê ñaê, tec ñaê tau gêjam eŋ sa. Jesu kêpuc ñac tau tōŋ kêkêŋ gêwiŋ, tec gêgôm eŋ ôli samucgeŋ ñajam kêsa tec alic eŋ kêkô amac samob lanjômnêmja.

17 “O lasitêwaac, aê galicgac gebe amac ajam kauc tê agôm, ma amacnêm kasêga sêjam kauc amboac tonanjeŋ.

18 Anôtô gêgôm nê biŋ, taŋ gêôc propete samob aweŋ sa ma sêsmôm lasê gebe Kilisi êkôc ñandaŋ naŋ, ñanô kêsa.

19 Amboac tonaj ambu taôm ma anam taôm ôkwi gebe nêm sec ênaŋa,

20 ma têm moasiŋja aŋga Apômtaunê lanjôanô mêmësa wacêlau amac tekwem saki êsa, ec êkêŋ Kilisi Jesu, taŋ kêjalin sa kêtû amacnja kwanaŋgeŋ naŋ êmëŋ.

21 Ñac tau êmoa undambê e êndêŋ têm Anôtô êmansaŋ gêŋ samob êtu wakuc êtiam, amboac kêsôm lasê gêôc propete dabuŋ aweŋ sa gêdêŋ andaŋgeŋ naŋ.

22 Mose kêsôm gebe ‘Apômtau, amacnêm Anôtô, oc êŋu amacnêm propete teŋ sa aŋga lasimi to tewemi nêŋ êtôm aê, ma biŋ samob, taŋ eŋ êsôm êndêŋ amac naŋ, akêŋ tanjem.

23 Lau embe sêkêŋ tanjen propete tau tonaj nê biŋ atom, oc Anôtô enseŋ êsêac samob su aŋga nê launêŋ.’

24 Propete samob, Samuel to êsêac, taŋ têdaguc naŋ, sêsmôm to sêkêŋ têm tonaj ñawae.

25 Propete latuŋi amac to poac, taŋ Anôtô kêmoatiŋ gêdêŋ tamemi naŋ, ñalatui amac. Anôtô kêmoatiŋ poac tau gêdêŋ Abraham ma kêsôm gebe ‘Êtu nêm wakucnja laum nomja samob têtap moasiŋ sa.’

26 Anôtô kêtôc nê sakinwaga gêdêŋ amac kêtû ñamatua ma kêsakin eŋ gebe êmoasiŋ amac e anam taôm ôkwi êndêŋ-êndêŋgeŋ ma awi nêm sec tokaiŋ-tokaiŋ siŋ.”

4

Petere agêc Joan sêŋgôŋ kapoacwalô

1 Agêc sêsmôm biŋ tonaj gêdêŋ lau sêmoa ma lau dabuŋwaga to kapitai lôm dabuŋja ma Sadukai dêdêŋ êsêagêc sêja.

² Lau tonaj̄ n̄ai s̄elic̄ êsêagêc sec gebe têdôj̄ lau ma s̄ekêj̄ Jesu gêdi sa anja n̄acmatênenj̄ n̄awae gêdêj̄ êsêac.

³ Tec s̄ekôc̄ êsêagêc tōj̄ jasêlai agêc auc s̄êngôj̄ e bêbêcgej̄ acgom, gebe kêtula su.

⁴ Lau tan s̄ejô Peterenê binj̄ tau nañ̄, nêj̄ taêsam s̄ekêj̄ gêwiñ̄ ma lau tau nêj̄ n̄acwaga amboac 5,000.

⁵ Nabêbêc̄ êsêacnêj̄ kasêga to laumata ma biñsutau s̄ekac tauñ̄ sa anja Jerusalem,

⁶ ma n̄ac dabuñsêga Anas agêc Kaiapa ma Joañ̄ agêc Alesandere ma êsêac n̄agêdô anja n̄ac dabuñsêga nê gôlôac sêwiñ̄.

⁷ Ma s̄esôm sejoñ̄ n̄aclagêc tau jasêkô êsêac lañjônêm, go kêtû Iêsu êsêagêc gebe “Asa nê n̄aclai to n̄aê kêpuc amagêc tōj̄, tec agôm gêj̄ tōnê nec.”

⁸ Tec Njalau Dabuñ gêjam Petere auc e kêsôm gêdêj̄ êsêac gebe “O launêj̄ kasêga to laumataac,

⁹ galoc amac embe atu Iêsu aêagêc êpi moasiñ̄, tanj̄ agôm gêdêj̄ n̄ac pulin nañ̄,

¹⁰ go amac samob to lau Israel samob ajala gebe Jesu Kilisi Nasaretña, tanj̄ amac ajac ej̄ kêpi kakesotau gêja ma Anôtô gêju ej̄ sa anja n̄acmatênenj̄ nañ̄, nê n̄aê gêgôm n̄ac, tanj̄ kêkô amac lañjômñêm nañ̄, ôli n̄ajam kêsa.

¹¹ N̄ac tau

‘poc, tanj̄ amac akwêwaga alic gebe sec nañ̄, tec kêtû poc kêclêsuña’

¹² Nacmoasiñ̄ teñ̄ gêmoa atom, ma n̄aê n̄ajam teñ̄ anja umbor n̄alabu gêdêj̄ n̄jamalac gebe ênam aêac saña teñ̄ gêc atomanô.’

¹³ Lau tau s̄elic Petere agêc Joañ̄ têntac kêpa su ma nêj̄ kauc kêsa gebe êsêagêc anja lau n̄aôma nêj̄, tanj̄ s̄esô lôm teñ̄ atom nañ̄, tec sê taêj̄ ma s̄ejala êsêagêc gebe s̄esap Jesu tōngej̄.

¹⁴ Ac s̄elic n̄ac pulin, tanj̄ ôli n̄ajam kêsa nañ̄, kêkô gêwiñ̄ êsêagêc ma s̄esôm biñ sêjô agêc aweñja e masi.

¹⁵ Amboac tonaj̄ sêjatu êsêagêc sêwi gamêj̄ s̄ekac saña siñ sêsa awê sêja, ma sêmasañ biñ gêdêj̄ tauñ̄

¹⁶ ma s̄esôm gebe “Aêac danjôm n̄aclagêc tōnê amboac ondoc. Lau Jerusalem ja samob s̄elic gêntalô, tê êsêagêc sêgôm nêgac, ma aêac oc dansa auc êtôm atom.

¹⁷ Dambôc̄ êsêagêc aweñ auc n̄ajaña gebe biñ tau tonec n̄awae êtu tapa êndêj̄ lau samob êna atom, ma s̄esam n̄ac tōnê nê n̄aê êndêj̄ lau teñ̄ êtiam atom.”

¹⁸ Go sêmôêc êsêagêc mêmêjac jao gebe êsêagêc s̄esôm Jesunê n̄aê lasê to têndôj̄ n̄aê tau teñ̄ êtiam atomanô.

¹⁹ Ma Petere agêc Joañ̄ sêjô êsêac aweñ gebe “Taôm taêm ênam alic acgom, Anôtô êlic biñ ondoc naêndêj̄, tanjej̄ wamu amac me tanjej̄ wamu erj̄.

²⁰ Aêagêc atôm atom gebe akapic aweñsuñ êtu gêj̄, tanj̄ alic to aijô nañj̄a.”

²¹ Amboac tonaj̄ sêjac biñsu êsêagêc n̄akônijña ma s̄ekêj̄ agêc sêja. Êsêac têtap lêj̄ sêmêtôc êsêagêcja teñ̄ sa atom kêtû lauña, gebe samob tetoc Anôtô sa kêtû gêj̄, tanj̄ gêgôm nañj̄a.

²² N̄ac tau, nañ̄ êsêagêc sêgôm gêntalô ôli n̄ajam kêsaña kêpi ej̄ nañ̄, nê jala kêtû 40 su.

Gôlôac teteñ̄ meç kêtû sêmoa totêntac êpa sugenjña

²³ Sêwi Petere agêc Joaŋ siŋ su, tec agêc dêdêŋ nêŋ lau sêja ma sêjac miŋ biŋ, taŋ lau dabuŋsêga to laumata sêšom gêdêŋ êsêagêc naŋ.

²⁴ Lau tonaj sêŋô su e aweŋ gêōc Anôtô selengeŋ gebe “O Njatau, aôm naŋ kôkêŋ undambê to nom ma gwêc to gêŋ samob, taŋ sêmoa ŋalêlôm naŋ,

²⁵ aôm tau tonaj kôkêŋ Njalau Dabuŋ gêōc aêac abeŋi Dawid, taŋ kêtû aômnêm sakiŋwaga naŋ, awa sa gebe

‘Lau samuc nêŋ ŋaonda kêpi kêtû asagenja to lau taêŋ gêjam biŋ ŋaôma-ŋaôma naŋ, ŋam amboac ondoc.

²⁶ Kin nomja sêkac tauŋ sa,

ma kasêga sêmoatiŋ biŋ sêŋgôŋ tageŋ amboac tonaj, sebe senseŋ Apômtau agêc nê ŋac, taŋ geŋ oso eŋ naŋ su.’

²⁷ Biŋjanôgeŋ, Herodo agêc Ponti Pilata ma lau samuc to lau Israel sêkac sa anja malac tonec sebe senseŋ aômnêm sakiŋwaga dabuŋ Jesu, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ su.

²⁸ Ma sêgôm gêŋ, taŋ aôm taêm gêjam kwananqeŋ gebe lêmam ôngômja naŋ, ŋanô kêsa.

²⁹ O Apômtau, galoc ôlic gebe êsêac sêjô aêac ŋa biŋgeŋ. Amboac tonaj ôpuc nêm sakiŋwaga aêac tôŋ gebe asôm nêm biŋ totêntac êpa sugeŋ.

³⁰ Ômêtôc lêmam moasin ma ôkêŋ nêm sakiŋwaga dabuŋ Jesu nê ŋaê êngôm gêŋsêga to gêjtalô.”

³¹ Ac teteŋ meç tonaj su, ma gamêŋ, taŋ êsêac sêkac sa sêŋgôŋ naŋ, kêwiwic tau e Njalau Dabuŋ gêjam êsêac samob auc ma sêšom Anôtônê mêtê totêntac kêpa sugeŋ.

Gôlôac sêwê kaiŋ nêŋ geŋ samob ŋatoŋ tageŋ

³² Lau-sêkêŋ-gêwiŋwaga samob têntac tageŋ to nêŋ ŋalêlôm kêpi tageŋ. Ma ŋac teŋ gêlic nê gêŋ amboac tauŋ nê gêŋ atom, êsêac samob sêwê kaiŋ gêŋ ŋatoŋ tageŋ.

³³ Aposolo sêwa Apômtau Jesu gêdi sa ŋawae sa tonaclaigeŋ, ma ŋamoasin kapôeŋ kêpi êsêac samob,

³⁴ gebe êsêacnêŋ ŋac teŋ kêpô lêna tau kêtû gêŋ teŋja gêmoa atom, gebe gamêŋ to and-u ŋatau samob sêkêŋ nêŋ gêŋ lau sêjam ôli ma sêkôc ŋaawa

³⁵ jatetoc gêc aposolo enkainja. Go êsêac sêjac sam gêŋ tau gêdêŋ lau, taŋ sêpô lêna kêtû gêŋ teŋja naŋ kêtômgeŋ.

³⁶ Ma Lewinê wakuc teŋ gêmoa, nê malacmôkê Kupro. Ênê ŋaê Josep, mago aposolo sêsam eŋ gebe Bamaba, tanam ôkwi gebe “Biŋmaŋlatu,”

³⁷ ŋac tau nê kôm teŋ gêc, tec kêkêŋ lau sêjam ôli ma kêkôc ŋaawa jaketoc gêc aposolo enkainja amboac tonajgeŋ.

5

Anania agêc Sapira nêŋ biŋ

¹ ŋac teŋ, nê ŋaê Anania, agêc nê awê Sapira sêkêŋ nêŋ kôm ŋagêdô teŋ lau sêjam ôli.

² ŋac tau gêjam ŋaawa ŋagêdô auc, nê awê gêlic, ma kêkôc ŋagêdô jaketoc gêc aposolo enkainja.

³ Ma Petere kêsôm gebe “Anania, amboac ondoc Sadan gêjam nêm ŋalêlôm auc e kôsau Njalau Dabuŋ ma gôjam kôm ŋaawa ŋagêdô auc.

⁴ Aôm kôkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli atomgeŋ, tec taôm kôtu nêm gêŋ ŋatau. Kôkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli su, tec kôtu ŋaawa ŋatau amboac tonaj. Amboac

ondoc tec taêm gêjam biŋ amboac tonaq gêc nêm ɣalêlôm. Aôm kôsau ɣamalac atom, aôm kôsau Anôtôgoc.”

⁵ Anania gêjô biŋ tonaq e gêu tau jatomatêgen gêc. Ma lau samob, tanj sêjô biŋ tonaq ɣawae naŋ, têtêc tauŋ ɣanô.

⁶ Go lau matac dêdi jasêسابن ej ma sêbalan ej sêsa awê jasêسون ej.

⁷ Ockatu ɣasawa amboac têlêac gêjaŋa, ma ɣac tau nê awê gêjam kauc biŋ, tanj gêgôm nê akweŋ naŋ, tec gêmêŋ.

⁸ Ma Petere kêtû kênac ej gebe “Ôsôm êndêŋ aê acgom gebe Amagêc akôc kôm ɣaoli tau tecenecgeŋ me.” Ma awê tau kêsôm gebe “Aec, gêŋ tau tecenaŋgeŋ.”

⁹ Tec Petere kêsôm gêdêŋ ej gebe “Amboac ondoc amagêcnêm ɣalêlôm kêpi tagen abe ansaâ Apômtaunê ɣalau. Ôlic acgom, lau tanj sêسون nêm akweŋ su naŋ, ejmata gêdinj katam sebe sêmbalan aôm sêsa sêna.”

¹⁰ Ma gacgenj awê tau kêku e jatomatêgen gêc ej akainŋa. Lau matac sêسون sêja e sêlic awê tau tomatêgen gêc, tec sêbalan ej jasêسون ej gêwiŋ nê akweŋ.

¹¹ Gôlôac dabuŋ pebeŋ têtakê ɣanô e lau ɣagêdô samob, tanj sêjô biŋ tau ɣawae naŋ, têtakê amboac tonaqgen.

Aposolo sêgôm gêjtalô to gêjسون ga taêsam

¹² Aposolo sêgôm gêjtalô to gêjسون ga taêsam sêmoa lau ɣalêlôm ma lausêkêŋ-gêwiŋwaga samob sêkac tauŋ sa semoa Salomonê lôm sêlêb.

¹³ Lau ɣagêdô têtêc tauŋ, tec sêsap êsêac tôŋ atom, mago tetoc êsêac sa têtôm apômtau towae.

¹⁴ Ma êsêac, tanj sêkêŋ gêwiŋ Apômtau naŋ, têtu gwalêkin, gebe lauo to ɣac taêsam.

¹⁵ Lau tau sejoŋ nêŋ gêmac sêsa malacluŋ sêja jasêkêŋ êsêac sêc mêtô sac ma taêŋ kêka gebe Petere embe êsêlêŋ êmêŋ, naŋ katu naênenêc ajuŋ ênsac êsêacnêŋ ɣagêdô êwîj-êwîj.

¹⁶ Ma lau taêsam aŋga malac, tanj gêc Jerusalem ɣagala naŋ, sejoŋ lau gêmac to lau ɣagêdô, tanj ɣalau ɣatêmui gêgôm êsêac naŋ sêmêŋ, tec aposolo sêgôm êsêac ôliŋ ɣajam kêsa samob.

Sêkôc aposolo tôŋ kêtû dim luagêcja

¹⁷ Ma ɣac dabuŋsêga to nê lau samob, tanj aŋga Sadukainêŋ toŋ naŋ, sêjam lêmuŋ aposolo ɣanô

¹⁸ e sêkam êsêac tôŋ ma sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ andu kapoacwalôŋa.

¹⁹ Gêdêŋ gêbêc Apômtaunê aŋela tenj jagêlêc katam andu kapoacwalôŋa su, go gêwê êsêac sêsa sêja ma kêsôm gebe

²⁰ “Ana anam mêtê lau akô lôm dabuŋ ma asôm biŋ aŋgôŋ matem jalinja samob lasê.”

²¹ Ac sêjô biŋ tonaq, tec bêbêc kanucgeŋ sêso lôm dabuŋ sêja ma têdôŋ lau.

Go ɣac dabuŋsêga to nê lau sêkac tauŋ sa ma sêkalem laumata to Israelnêŋ lau ɣanô samob sa ma sêkêŋ lau sêja andu kapoacwalôŋa gebe sêkôc aposolo tau sêmêŋ.

²² Tec sakinwaga sêja e têtâp aposolo sa sêmoa andu kapoacwalôŋa atom, go sêmu sêja ma sêso lôm dabuŋ sêja ma têdôŋ lau.

²³ “Aêac aja e alic sêlai andu kapoacwalôŋa auc e paŋ tagen to gejob-waga sejop katam sêkô, mago alêc katam su e alic jaôb tagen.”

24 Lôm dabunj ɳakapitai to lau dabuŋsêga sêŋô biŋ tonaj ma taēŋ gêjam jakêsa-jakêsa.

25 Go ɳac teŋ kasôm geden êsêac gebe “Alic acgom, lau tau, tan aken êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, tê jatedôŋ lau sêkô lôm dabunj.”

26 Amboac tonaj kapitai gêwiŋ nê sakinwaga jasêkôc aposolo. Sêkôc êsêac sêjam saicgeŋ atom, têtêc gebe lau oc têtuc êsêac ɳa poc êndu.

27 Amboac tonaj sêwê êsêac sêja laumata sêkac sa ɳamala. ɳac dabuŋsêga kêtû kênac êsêac gebe

28 “Aêac ajac jao ɳajanja gêdêŋ amac gebe andôŋ ɳaê tonaj êtiam atom, mago alic acgom, amacnêm mêtê gêjam Jerusalem aucgeŋ. Amac abe aê ɳamalac tônê nê dec êpi aêac me.”

29 Tec Petere to aposolo sêjô êsêac aweŋ gebe “Aêac taŋej wamu Anôtô êlêlêc ɳamalac.

30 Jesu tan amac akêŋ eŋ genkaleŋ kakesotau jaasen eŋ su naŋ, tec aêac tameŋinêŋ Anôtô gêŋu eŋ sa.

31 ɳac tau Anôtô ketoc eŋ sa gêngôŋ ênê anôŋa, gebe êtu laumata to kêsiwaga ma ênam Israel ôkwi to êsuc êsêacnêŋ sec ôkwi.

32 Biŋ tonaj ɳai aêac alic ɳanô, tec awa sa amo, aêac to ɳalau Dabunj, tanj Anôtô kêkêŋ gêdêŋ lau taŋej wamu eŋja naŋ.”

33 Lau tonaj ɳai sêŋô biŋ tonaj e gêli nêŋ ɳalêlôm sa secanô sebe sêna aposolo endu.

34 Go laumatanêŋ teŋ gêdi sa, eŋ Parisai teŋ, nê ɳaê Gamaliel. Eŋ kêdôŋwaga biŋsuŋa teŋ ma lau samob tetoc eŋ sa. Eŋ kêjatu gebe sejoŋ aposolo sêsa awê sauŋgeŋ.

35 Go kêsôm gêdêŋ laumata gebe “Amac lau Israelwaga, alic taôm ɳapep, anjôm lau tonaj amboac secgeŋmaŋ.

36 Gêdêŋ ɳasawa teŋ Teuda ketoc tau sa gebe êtu ɳac towae ma lau 400 sêsap eŋ tÔŋ. Tec sêjac eŋ endu, ma lau, tanj sêsap eŋ tÔŋ naŋ, sêjanda êsêac samob sêc êlinjêlinjêŋ e nêŋ kôm gê su.

37 Tonaj su, go gêdêŋ bêc, tanj sêsa lau saŋa naŋ, ɳac Galilaiaŋa Juda gêdi ma kêlêtôm lau e taêsam sêsap eŋ tÔŋ. Sêmoa e ɳac tau gêjaŋa ma sesen êsêac, tanj sêsap eŋ tÔŋ naŋ, samob êlinj-êlinj.

38 Ma galoc jasôm ɳoc ɳalêlôm êndêŋ amac gebe Awi lau tônê siŋ ma akêŋ êsêac sêc sêna. Gêŋ amboac tônê embe ɳamalac tauŋ taēŋ ênam me sêŋgôm, oc êtu goloŋ.

39 Ma embe anja Anôtôñê, oc anseŋ su atôm atom. Ajop tagen tonec, anseŋ Anôtô atom.”

40 Lau tau sêkêŋ gêwiŋ Gamalielnê biŋ, go sêmôéc aposolo jasi êsêac ɳa palipgen ma sêjac biŋsu êsêac gebe sênam mêtê êpi Jesunê ɳaê êtiam atom. Go sêkêŋ êsêac sêsa sêja.

41 Lau tau sêwi laumata siŋ sêsa sêja totêntac ɳajamgen, gebe Anôtô ketoc êsêac sa ma gêlic êsêac têtôm gebe lau sêgôm êsêac majen kêtû Jesunê ɳaêŋa.

42 Êsêac têdôŋ lau anja lôm dabunj to andu kêtôm bêcgeŋ ma sêšôm ɳawae ɳajam lasê gebe Jesu eŋ Kilisi, sêwi siŋ atom.

¹ Gêdêñj ñasawa tonaj ñacseñomi têtu taêsam. Ma lau Helen têtu môsi lau Ebolai gebe sim êsêacnêj awêtuc su ña gêj, tanj sêjac sam kêtôm bêcgeñja nañ.

² Tec êsêac lau 12 sêkalem ñacseñomi samob sa ma sêrôm gebe “Aêac embe anac sam mo ma oc anjôm Anôtônê mêtê ôtôm atom. Gêj amboac tonaj aêac alic kêtôm atom.

³ O lasitêwaac, ajaliñ nêm lau mansan 7, tanj Nalau Dabun to kauc mêtêña gêjam êsêac auc nañ sa, gebe mêsêkôc kôm tau tonaj su.

⁴ Aêac lau tonec abe atenj meç to anam sakij êndêñj mêtêgeñj.”

⁵ Lau samob, tanj sêkac tauñ sa nañ, sêjô biñ tonaj ñajam, tec sêjalij lau tonec ñai sa, ñac teñ kékéñj gêwiñ ñajaña to Nalau Dêbu ñ gêjam ej auc, nê ñaê Stepan, gêwiñ Pilip agêc Prokorò ma Nikanor agêc Timon ma Parmena agêc Judanêj ñac lêñja teñ anja Antioquia, nê ñaê Nikolaus.

⁶ Sêkêñj lau tonaj ñai sêkô aposolo lañôñêm ma teteñ meç to sêu lemeñ gêscac êsêac.

⁷ Anôtônê mêtê kêtû tapa e ñacseñominêj toñ anja Jerusalem kêtû kapôñej, ma lau dabuñwaga taêsam sêkêñj gêwiñ mêtê to sêso ñalabu.

Sêkôc Stepan tôj

⁸ Moasinj to ñaclai gêjam Stepan auc ma gêgôm gêñsêga to gêñtalô kapôñej lau sêlic.

⁹ Tec lau ñagêdô anja tonj, tanj sêsam êsêac sebe Libertini to Kurene ma Alesandriaña nañ, dêdi sa ma lau Kilikia to Asiaña sêwiñ. Êsêac to Stepan ac sêpa tauñ kêtû mêtêñja.

¹⁰ Ën kêsôm biñ tokauc ma to Nalau Dabuñj, tec êsêac sêku ej tulu atom.

¹¹ Amboac tonaj sêu biñ gêdêñj lau teñ jasêrôm gebe “Aêac anjô ej kêsôm biñ alôb-alôb kêpi Mose to Anôtô.”

¹² Sêgôm sêmoa e dêdac lau to laumata ma biñsutau sa, jasêkôc Stepan tôj ma sê ej dêdêñj laumata sêja.

¹³ Ma sêjalij lau ñagêdô sa gebe sêngôlinj biñ êpi ej gebe “Ñac tonec kêsôm biñ kêpi gamêñj dabuñj to Mosenê biñsu ñawaô.

¹⁴ Aêac anjô ej kêsôm gebe Jesu Nasaretña oc enseñ gamêñj tonec su, ma mêtê, tanj Mose kékêñj gelom aêac nañ, ej oc ênam ôkwi.”

¹⁵ Laumata samob, tanj sêkac tauñ sa sêngôñj nañ, mateñ gê ej e sêlic lañôanô kêtôm añela teñ nê.

7

Stepan gêjam mêtê

¹ Go ñac dabuñsêga kêsôm gebe “Biñ tau amboac tònê me masi.”

² Tec Stepan kêsôm gebe

“O tamocac to ñoc lasitêwaac, aï ñoc biñ acgom. Gêmuñgeñ aêac abeñi Abraham gêngôñj Haran atomgeñ, gêmoa Mesopotamiageñ e ñawasi ñatau Anôtô geoc tau lasê

³ ma kêsôm gêdêñj ej gebe ‘Ondec nêm gamêñj ênêc to nêm lau sêmoa ma òna ôngôñj gamêñj, tanj aê oc jatôc êndêñj aôm nañ.’

⁴ Tec ej gedec Kaldeanêj gamêñj gêciña ma gêdi mêngêngôñj Haran. Gêmoa e tama gêmac êndu acgom, go Anôtô gêwê ej anja tonaj mêngelom gamêñj tau tec galoc êmac anjôñj nec.

5 Gêdêj tonaj ênê ɣapalê masi, ma Anôtô kékêj ej gêwê kaij gamêj ɣagac atomanô, mago Anôtô gêjac matagenj gedej ej gebe êkêj gamêj tonec êndêj ej to nê wakuc, taŋ sêjô ej su naŋ.

6 Ma Anôtônê biŋ amboac tonec gebe 'Nêm wakuc oc têtu lau jaba sêmoa lau teŋ nêŋ gamêj, ma malacm oc sêkônij esêac têtu nêŋ gêjôma to sejor êsêac êtôm jala 400.'

7 Ma Anôtô kêsôm gêwiŋ gebe 'Lau tau, taŋ sêkônij esêac têtu nêŋ gêjôma naŋ, aê oc jamêtôc êsêac. Tonaŋ su, go esêac sêc sêmu mëjsênam sakij aê anja gamêj tau tonec.'

8 Go Anôtô kêmoatinj poac sêsa ɣapalêha gêdêj Abraham gêwiŋ, tec kêka Isak lasê ma kêsa ej gêdêj ɣabêc kêtû 8, ma Isak gêgôm gêdêj Jakob, ma Jakob gêgôm gêdêj aêac abenj 12 amboac tonanjerj.'

9 "Aêac abenj têntac sec gêdêj Josep e sêkêj ej gêdêj lau sêjam ôli ej ma sêkôc ej sêja Aiguptu, mago Anôtô gêwiŋ ej.

10 Tec kêjanjo ej su anja nê ɣandaŋ samob to kékêj moasiŋ ma kauc mêtêŋa gêdêj ej kékô kinj Aiguptunja, Parao, lajônêm. Ma Parao kékêj ej gêjam gôliŋ Aiguptu to ênê gôlôac samob.

11 Tôbôm kêsa Aiguptu to Kanaan ɣagamêj samob e sêŋgôŋ jageo ɣanô ma tameŋi têtap nêŋ gêj sêniŋja sa atom.

12 Jakob gêjô polom gêc Aiguptu ɣawae, tec kêsakinj tameŋi sêsep sêja kêtû ɣamatâ.

13 Sêmoa e sêsep sêja kêtû luagêcŋa naŋ, tec Josep gêwa tau sa gêdêj têwai ma Parao gêjô Josep tau nê gôlôac ɣam.

14 Go Josep kékêj biŋ gêja ma kékalem tama Jakob to nê gôlôac samob sêja. Ma lau tau têtôm 75.

15 Jakob tau kêsêp gêja e gêmac êndu anja Aiguptu, ma tameŋi amboac tonaj.

16 Go sêkôc êsêac sêja Sikem ma sêsuŋ êsêac sêc sêô, taŋ Abraham gêjam ôli ɣa silber tonj teŋ gêdêj Hamor latui anja Sikem naŋ.

17 "Nanoc sêwi gamêj tau siŋja, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêj Abraham naŋ, kêdabinj gebe êmbacnê, ma lau têtu taêsam e sêjam Aiguptu auc.

18 Sêmoa e kinj wakuc teŋ, taŋ gêjam kauc Josep naŋ, gêjam gôliŋ Aiguptu.

19 Nac tonaj kêsau kêtim aêacnêj lau ma gejoŋ tameŋi ma kékac êsêac gebe sêwi nêŋ gêj dedec siŋ paliŋ-paliŋgen gebe sêmoa mateŋ jali atom.

20 Gêdêj ɣasawa tonaj Mose têna kékôc ej, ma Anôtô gêlic ej ɣajam, tec agêc sêlôm ej sêmoa nêŋ andulêlôm e ajôŋ têlêac.

21 Go sêwi ej siŋ paliŋ-paliŋgen e Parao latuo kékôc ej sa jagêlôm ej kêtôm latu teŋ.

22 Ma têdôŋ Aiguptunêj mêtê samob gêdêj Mose, gêmoa e kêtû nac ɣajaŋja biŋ to kômja.

23 "Nac tau gêmoa e nê jala kêtû 40 su, go taê gêjam gebe ênac lasitêwai Israelja kêsi.

24 Gêlic nac teŋ kêlêsu ɣac Israelja teŋ, tec gêjam Israel tonaj kêsi ma gêjac ɣac Aiguptunja naŋ êndu kêtû kêlêsu ɣac tonanja.

25 Mose geboc lasitêwai sêjala Anôtô gebe ênam êsêac kêsi ya ey lêma, mago nêŋ kauc kêsa su atom.

26 ɣabêbêc lau ɣagêdô sêsmôm tauŋ sêmoa e en gêlic, tec gê wama êsêac ma kêsôm gebe 'Lauac, amac lau ɣam tageŋ. Amboac ondoc tec abe anjôm taôm kwalec nec.'

27 Ma ɳac-kisa-môkêwaga tonaq kêtinq en ma kêsôm gebe ‘Asa kêkêj aôm kôtu aêacma gôliñwaga to mêtôcwaga.

28 Oc gobe ônac aê êndu amboac nôgej gôjac Aiguptu tau naq me.’

29 Tec Mose gêc su kêtû biñ tonaqna jakêtu ɳac jaba gêngôj nom Midian e kêka ɳapalê luagêc lasê aŋga tonaq.

30 “Jala 40 gêjaŋa gêwiŋ, go aŋela teŋ geoc tau lasê gêdêj en aŋga gamêj sawa lôc Sinaiŋa, kêsêp ja ɳawaô, taŋ kësa gamêjdani naq ɳalêlôm.

31 Mose gêlic gêj tonaq e gêjac lêma ma kêtû gasuc gêja gebe êlic gêj tau ñam acgom. Tec Apômtaunê awa teŋ kësa gebe

32 ‘Tamaminê Anôtô, Abraham agêc Isak ma Jakob nêj Anôtô aê.’ Tec Mose kêtênenê ma kêtêc tau e gebe êlic gêj tau ñam atom.

33 Go Apômtau kêsôm gêdêj en gebe ‘Ôŋgamboac atapa su aŋga amkainj gebe gamêj, taŋ kôkô naq, gamêj dabu ɳ.

34 Aê galic sejoŋ ɳoc lau aŋga Aiguptu e sêmoa jageo, ma ganô nêj tanj, tec kasêp gamêj gebe janam êsêac kësi. Amboac tonaq ômôeŋ, aê gabe jasakiŋ aôm êna Aiguptu.’

35 “Mose tau, taŋ êsêac sêsa en auc ma sêrôm gebe ‘Asa kêkêj aôm kôtu gôliñwaga to mêtôcwaga naq,’ tec Anôtô kêsakinj en kêtû gôliñwaga to kësiwaga. En kêkêj aŋela geoc tau lasê gêdêj Mose aŋga gamêjdani gebe êpuc en tôŋ.

36 ɳac tonaq kejoŋ êsêac sa ma gêgôm gênsêga to gêntalô aŋga gamêj Aiguptu to aŋga Gwéckoc ma gamêj sawa kêtôm jala 40.

37 Mose tau tec kêsôm gêdêj Israelwaga gebe ‘Anôtô oc êju amacnêm propete teŋ sa aŋga lasimi to tewemi nêj êtôm aê.’

38 ɳac tagen tonaq tec gêmoa gêwiŋ gôlôac dabuŋ aŋga gamêj sawa ma gêwiŋ aŋela, taŋ kêsôm biñ gêdêj êsêac to tameni aŋga lôc Sinai naq, ma ɳac tonanqen tec biñ mata jalinja gêdêj en gebe êndôŋ aêac.

39 “Mago aêac tameni sebe taŋen wamu en atom. Êsêac sêmasuc en to sêjam nêj ɳalêlôm ôkwi gêdêj Aiguptu kêtiam.

40 Ma sêrôm gêdêj Aron gebe ‘Ômansaŋ aêacma anôtôi gwam gebe sêwê aêacna, gebe Mose, taŋ gêwê aêac aŋga Aiguptu amêj naq, aêac ajam kauc biñ ondoc kêtap en sa.’

41 Gêdêj tonaq sêgôm nêj bulimakao ɳakatu ɳakatu teŋ ma sêkêj da gêdêj anôtô gwam tau to têtu samuc lemenj ɳakôm.

42 Tec Anôtô gêjam dêmôe êsêac ma kêkêj êsêac sêjam sakiŋ umboŋ ɳagêlônj kêtôm teto gêc propetenêj buku gebe
‘Amac lau Israelwaga, gêdêj taŋ amoa gamêj sawa e jala 40 naq,
oc akêj bôc to da gêdêj aê me masi.

43 Amac abalan gwam Moloknê bec to anôtô gwam Repan nê utitalata ma agôm gêj tau ɳakatu abe ateŋ mec êpi.

Amboac tonaq aê jawê amac e naaŋgôj Babel ɳamakeŋ ônêja.’

44 “Aêac tameni sêkôc lôm bec, taŋ gêwa Anôtô gêmoa gêwiŋ êsêacna sa naq, sêmoa gamêj sawa. Ac sêmasaŋ kêtôm ɳadôŋ, taŋ Anôtô kêtôc gêdêj Mose gêlic ma kêjatu en gebe êngômja naq.

45 Tameni sêbalan lôm bec tonaq sêwiŋ Josua sêja lau samuc nêj gamêj, taŋ sêkôc su naq. Anôtô tau gêmuŋ tameni ma kêtinq lau samuc su, tec lôm bec kêkô gamêj tonec e gêdêj Dawidinê têm.

46 Anôtô gêlic Dawid ɳajam, tec ɳac tau keteŋ gebe êtap gamêj teŋ sa ma êsuŋ Jakobnê Anôtônê andu teŋ sa êkô.

47 Mago gêc e Salomo kêkwê Anôtônê andu tau.

48 Tageñ Lôlôc Natau oc êñgôñ andu, tañ sêgôm ña lemenj nañ atom, êtôm propete kêsôm gebe

49 'Undambê kêtû ñoc lêpôñ
ma nom kêtû ockaiñ ñakademboñ.

Apômtau kêsôm gebe

Amac abe akwê aêñjoc andu amboac ondoc,

me ñoc gamêñ, tañ jañgôñ tekoc saki ësaña nañ, oc ênêc ondoc.'

50 Amac abe gêñ totau-totau samob tonaj ñai tauc lemoc gajam kauc me.'

51 "Ojae amac, gêsômtêkwa ñatoñ ma nêm ñalêlôm to tañemsuñ ñadani atôm lau samuc. Amac akô Nalau Dabuñ auc ñapanj atôm tamemi tec amoá.

52 Propete ondoc tenj amac tamemi sêjanda ej atom. Ma ësêac sêjac lau, tañ andanjenj seoc biñ lasê kwanañgenj gebe ñac gêdêñ oc êmêñ nañ êndugac.

53 Amac lau tau tonec tec êkêc biñsu aنجa aŋelanêñ, mago amasañ kêtû tôñ atom."

Têtuc Stepan ña poc êndu

54 Lau sêjô biñ tonaj e gêli nêñ ñalêlôm sa secanô ma sêmôê luñluñ ej.

55 Ma Nalau Dabuñ gêjam Stepan auc e mata gedec undambê, gêlic Anôtônê ñawasi ma gêlic Jesu kêkô Anôtônê anôya.

56 Tec kêsôm gebe "Op, aê galic undambê gêja ma Ñamalacnê Latu kêkô Anôtônê anôñagoc."

57 Lau tonaj sêwakic e sêbôc tañejusuñ auc ma guluj tagen sêja sêgi ej auc.

58 Ma têtij ej kêsa malacmagê gêja sebe têtuc ej ña poc êndu. Tec lau biñmôkê sêkôc nêñ ñakwê su ma sêkêñ jatetoc gêc ñac matac teñ, nê ñaê Saulu, akainjña.

59 Ësêac têtuc Stepan ña poc sêmoa ma ketenj mec gebe "Apômtau Jesu, ôkôc ñoc ñalau sa."

60 Ej kêpôñ aduc ma gêmôêc ña awa kapôêñ gebe "Apômtau, ôê ësêacnêñ sec tôñ atom." Kêsôm tonaj su ma gêmac êndu.

8

¹ Saulu gêlic ësêac seseñ Stepan su e gêjac mataanô ñajam.

Saulu kêlêsu gôloac dabuñ

Gêdêñ ñasawa tonaj lau sêlêsu gôlôac dabuñ Jerusalemña kêlêlêc. Sêgôm e lau samob sêc êlinj-êlinj têtôm Judaia to Samaria ñagamêñgenj sêja. Aposolo tañejenj tec sêmoa.

² Ma lau mansañ ñagêdô sêsuñ Stepan ma têtañ tañiboa ñanô kêpi ej.

³ Saulu kêpi gôlôac dabuñ nêñ andu kêtômgeñ ma gê lau to ñac jakêkêñ ësêac sêso kapoacwalô sêja, gêgôm e gesenj gôlôac dabuñ êlinj-êlinj.

Mêtê kêtû tapa aنجa Samaria

⁴ Ësêac tañ sêc êlinj-êlinj kêtôm gamêñgenj sêja nañ, jasêsôm ñawae ñajam lasê.

⁵ Ma Pilip tec kêsêp malac Samariañ jagêjam mêtê ësêac kêpi Kilisi.

⁶ Lau taësam sêjô Pilipnê biñ to sêlic gêñtalô, tañ ej gêgôm nañ, e sêkêñ tañej ej totêntac tageñ,

⁷ gebe lau taêsam tonalau ñatêmu sêmoa, nañ ñalau tau sêwakic ma sêsa anga êsêacnêj sêja, ma ñatêkwa kêtû goloñ to magin kêsu taêsam ôlin ñajam kêsa.

⁸ Ma lau, tañ sêngôj malac tonan nañ, têntac ñajam samucgeñ.

⁹ Ma ñac mecwaga teñ, nê ñaê Simon, gêngôj malac tonan, nañ gêmunjen gêgôm mectoman e gêjac lau Samariaña nêj Iêñô auc ma gêboa tau gebe en ñac tonaclai kaiñ teñ.

¹⁰ Tec lau sauñ to lau kapôêñ samob sêkêj tañeñ en ma sêsmôm gebe “Anôtônê ñaclai, tañ sêsam gebe kapôêñ nañ, oc ñac tau tonan.”

¹¹ Èsêac sêkêj tañeñ en gebe en gêjac êsêacnêj Iêñô auc ña nê mecgeñ e ñasawa ec baliñ su.

¹² Ma Pilip kêsôm ñawae ñajam Anôtônê gamêj to Jesu Kilisi nê ñaêña lasê e lauo to ñac sêkêj gêwiñ ma sêliñ sañgu.

¹³ Go Simon tau kêkêj gêwiñ amboac tonan e gêliñ sañgu ma kêsap Pilip tój. En gêlic gêntalô to gêjsêga kapôêj e gêjac ênê Iêñô auc.

¹⁴ Aposolo tanj sêngôj Jerusalem ñañ, sêñô ñawae gebe lau Samariaña sêkôc Anôtônê mêtê sa, tec sêsañ Petere agêc Joañ dêdêj èsêac sêja.

¹⁵ Naclagêc tonan sêsep sêja, go teten mec kêtû lau tauña gebe Ñalau Dabuñ êpi èsêac,

¹⁶ gebe Ñalau Dabuñ kêpi èsêacnêj teñ atom tagen, ac sêliñ busangu ñaômagen kêpi Apômtau Jesu nê ñaê.

¹⁷ Tec aposolo luagêc sêkêj lemen gêscac èsêac acgom, go Ñalau Dabuñ gelom èsêac.

¹⁸ Simon gêlic aposolo sêkêj lemen gêscac lau, ma Ñalau Dabuñ gelom èsêac, tec kejon awa gêdêj èsêagêc gêja

¹⁹ ma kêsôm gebe “Akêñ ñaclai tonan êndêj aê amboac tonangen. Aê embe jakêj lemoc ênsac ñac teñ, go Anôtô êkêj Ñalau Dabuñ êndêj enj.”

²⁰ Tec Petere kêsôm gêdêj enj gebe “Aôm ônaña tonêm awageñ. Aôm gobe ônam ôli Anôtônê moasiñ ña awa me.

²¹ Aôm gôwê kaiñ kôm tonec ñagec atomanô, gebe Anôtô gêlic aômnêm ñalêlôm geogen.

²² Amboac tonan ônam taôm ôkwi anga nêm geo tonan ma oteñ Apômtau, moae êsuc biñ geo, tanj gêc nêm ñalêlôm nañ ôkwi.

²³ Aê galic nêm geo kêtôm ñaikisi ñamakic gêjam aôm auc to sec ñalêpoa gêsô aôm tój.”

²⁴ Go Simon gêjô enj awa gebe “Amagêc taôm aten mec êndêj Apômtau anam aê aoc gebe biñ, tanj agêc asôm nañ, ñaten êtäp aê sa atom.”

²⁵ Naclagêc tau sêsmôm to sêwa Apômtaunê biñ sa su, go sêmu sêja Jerusalem ma sêsmôm ñawae ñajam lasê anga Samarianêj malac gwalêkinj gêwiñ.

Pilip agêc gejobwagasêga Aitiopiaña

²⁶ Apômtaunê anjela teñ kêsôm gêdêj Pilip gebe “Ôndi ma ôsêlêj êndêj oc êkô ñaluñ ôsa intêna, tanj anga Jerusalem kêsêp Gasanya gêja nañ. “Intêna tau kêsêp gamêj sawa.

²⁷ Tec enj gêdi gêja. Ma ñac Aitiopiaña teñ, lau Aitiopiaña nêj kwin Kandake nê gejobwagasêga, nañ kwin kêkêj enj gejob ênê waba samob nañ, jaketeñ mec anga Jerusalem.

²⁸ Enj gêmu gêja nê gamêj ma kêsam propete Jesaia nê biñ gêngôj nê kareta ñaô.

²⁹ Go Njalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ Pilip gebe “Ôtu gasuc nawê kareta tônê tōŋ.”

³⁰ Tec Pilip kâlêti kêdaguc gêja e gêhô enj kêsam propete Jesaia nê biŋ ma kêtû kênac gebe “Biŋ taŋ kôsam naŋ, kójala ḥam me masi.”

³¹ Ma ḥac tau kêsôm gebe “Embe ḥac teŋ êtôc intêna êndêŋ aê atom, oc jajala amboac ondoc.” Go keteŋ Pilip gebe êpi naêngôŋ êwiŋ enj.

³² Ma biŋ tau, taŋ ḥac tau kêsam naŋ, tonec gebe

“Sejonj enj amboac domba, naŋ sebe sêmbucŋa
ma amboac domba ḥalatu, taŋ sebe sêkapirj ḥaôlilu naŋ,
mago kêteŋ atom.

³³ Gêdêŋ taŋ sêkôniŋ enj naŋ, sêmêtôc enj kêtôm ḥagôlinj atom.

Asa kêtôm gebe ênac ênê wakuc nêŋ miŋ. Oc masi,
gebe sesenj enj su anja nom.”

³⁴ Go gejobwagasêga tau kêsôm gêdêŋ Pilip gebe “Aê jateŋ aôm ôwa sa acgom. Propete kêsôm biŋ tau kêpi asa. Kêsôm kêpi tau me kêpi ḥac teŋ.”

³⁵ Tec Pilip gêôc awa sa gêjac m nê mêtê ḥa propetenê ḥalô tonaj ma kêsôm Jesunê ḥawae ḥajam lasê gêdêŋ enj.

³⁶ Agêcnêŋ kareta kêsêlêŋ e jasêô lasê bu teŋ ma gejobwagasêga tau kêsôm gebe “Kec, bu tec kêpoac. Asageŋ êkô aêŋoc busaŋgu auc.” [

³⁷ Go Pilip kêsôm gêdêŋ enj gebe “Aôm embe ôkêŋ êwiŋ tonêm ḥalêlôm samucgenj, go dangôm.” Ma enj gêjô Pilip awa gebe “Aê kakêŋ gêwiŋ Jesu Kiliši enj Anôtône Latu.”]

³⁸ Go enj kêjatu gebe kareta êkô, ma Pilip agêc gejobwagasêga sêsep bu jasêkô, go Pilip kêsagu enj.

³⁹ Agêc anja bu sépi sêmêŋ e Apômtaunê Njalau kêkôc Pilip su, ma gejobwagasêga gêlic enj kêtiam atom ma gêc totêtac ḥajamgenj gêja.

⁴⁰ Pilip jagêô lasê Asoto, go kêsôm ḥawae ḥajam lasê gêjac laoc malac samob e jagêô lasê Kaisarea.

9

Jesu gêjam Saulu ôkwi

¹ Saulu tau nê ḥalêlôm gegeŋ enj sa e gêjô Apômtaunê ḥacseŋomi ḥa biŋ ma gebe ênac êsêac êndu. Enj gêdêŋ dabuŋsêga gêja

² ma keteŋ enj gebe êkêŋ papia êwa enj saŋa êndêŋ lau Damaskus nêŋ Iômmôke gebe Saulu embe êtap lau ḥagêdô, naŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesunê mêtê naŋ sa, oc ênsô êsêac awê ma ḥac tōŋ ma ejoŋ êsêac sêna Jerusalem.

³ Enj kêsêlêŋ gêmoa e kêdabiŋ Damaskus ma sep tagenj ja teŋ anja undambê kêpô enj gêjam aucgenj

⁴ e gêu tau jagêc nom ma gêjô awa teŋ, taŋ kêsôm gêdêŋ enj gebe “Saulu, Saulu, asageŋ kójanda aê.”

⁵ Ma enj kêsôm gebe “Apômtau, aôm asa.” Go ḥac tau kêsôm gebe “Aê Jesu tec kójanda aê.”

⁶ Mago galoc aôm ôndi ôsa malac ôna, go sêsonj biŋ, taŋ gêjac aôm ḥawae naŋ. Iasê êndêŋ aôm.”

⁷ Ma lau, gêŋ sêwiŋ enj naŋ, sêŋô biŋ tau, mago sêlic ḥamalac teŋ atom, tec sêjam tauŋ tôngenj sêkô.

⁸ Saulu gêdi anja nom ma mata gêlac e gêlic gamêŋ atom. Tec êsêac sêkam enj ma sêwê engeŋ sêja Damaskus.

⁹ Enj gêngôŋ tonaj gêlic gamêŋ atom kêtôm bôc têlêac ma genj to gênom gêŋ atom.

¹⁰ Ma ɻacseñom teŋ gêngôŋ Damaskus, nê ɻaê Anania, naŋ Apômtau gêgôm ênê katu kain teŋ kêsa ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Anania,” e ɻac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê tec gamoa.”

¹¹ Go Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôndi ma ôsa intêna, taŋ sêsam sebe intêna solop naŋ, ôna ma ôtu kênac ɻac, taŋ sêsam eŋ sebe Saulu Tarsusna naŋ, anga Judanê andu, gebe eŋ keteŋ mec

¹² ma gêlic ɻac teŋ, nê ɻaê Anania, jakêkêŋ lêma gêsac eŋ gebe mata êlêc êtiam.”

¹³ Go Anania gêjô eŋ awa gebe “Apômtau, aê gaŋô lau taêsam sêsmô gebe ɻac tonan gêgôm aômnêm lau dabuŋ, taŋ sêngôŋ Jerusalem naŋ, sec elêmê.

¹⁴ Ma sêsmô gebe kêkôc ɻaclai anga lau dabuŋsêga nêŋ gebe ênsô lau samob, taŋ awen gêjac aômnêm ɻaê naŋ tōŋ.”

¹⁵ Tec Apômtau kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôna, ɻac tau tônê tê gajac dabin eŋ su gebe ejon ɻoc ɻaê êndêŋ lau samuc to kiŋ ma Israel latunji êna.

¹⁶ Gebe aê tauc jatôc gêŋwapac, taŋ eŋ êôc êtu ɻoc ɻaêŋa naŋ, êndêŋ eŋ.”

¹⁷ Tec Anania gêdi gêja e jakêpi andu tau, go kêkêŋ lêma gêsac eŋ ma kêsôm gebe “Lasicenec Saulu, Apômtau Jesu, taŋ geoc tau lasê gêdêŋ aôm anga intêna, taŋ kôsa gômôŋ naŋ, kêsakij aê tec gamêŋ gebe matamanô êpoa lasê êtiam ma Njalau Dabuŋ ênam aôm auc.”

¹⁸ Ma gaôgeŋ gêŋ, taŋ gêsaŋ Saulu mataanô auc naŋ, kêsêlô amboac i ɻagala e gêbacnê ma gêlic gamêŋ kêtiam. Go gêdi sa e gêlini saŋgu

¹⁹ ma gen gêŋ têkwa saki kêsa kêtiam.

Saulu gêjam mêtê anga Damasku

Bêc ɻagêdô Saulu gêwiŋ ɻacseñomi gêmoa Damaskus.

²⁰ E gacgeŋ gêjam mêtê kêpi Jesu anga Judanê lôm gebe ɻac tau tonan Anôtônê Latu.

²¹ Ma lau samob, taŋ sêŋô ênê bi ɻ tonan naŋ, sêŋac lemen ma sêsmô gebe “Nac tau, taŋ geseŋ êsêac, taŋ awen gêjac ɻaê tônê anga Jerusalem naŋ, ɻac tau tonec me masi. Eŋ gêmêŋ gebe ênsô êsêac anga tonecja tōŋ êwiŋ ma ejon êsêac sêndêŋ lau dabuŋsêga sêna atom me.”

²² Ma Saulu gêwa sa ɻajaŋa kêlêlêc gebe Jesu tonec eŋ Kilisi tau. Kêsôm biŋ amboac tonan tec gêgôm lau Juda, taŋ sêngôŋ Damaskus naŋ, nêŋ kauc kêŋnsôŋ e toŋoma.

Saulu gêc Judawaga su

²³ Bêc ɻagêdô gêjaŋa acgom, go Judawaga sêkic ênê biŋ gebe sênaç eŋ êndu.

²⁴ Biŋ tau ɻapuc kêsa gêdêŋ Saulu. Ac sêkêŋ lau sejop malac ɻasacgêdô gêwiŋ kêtôm bêc to gelengeŋ gebe sênaç eŋ êndu.

²⁵ Tec Saulunê ɻacseñomi sêkôc eŋ gêdêŋ gêbêc jasêkêŋ eŋ kêsêp sêm, taŋ sêwa amboac talu naŋ, ma sêlêwar eŋ kêsêp tuŋbôm ɻadêmôe gêja.

Saulu gêmoa Jerusalem

²⁶ Gêja e gêô lasê Jerusalem jakêsaê gebe êsap ɻacseñomi tōŋya. Tec gêgôm elêmê gebe samob têtêc eŋ, sêkêŋ gêwiŋ gebe Jesunê ɻacseñom teŋ eŋ atom.

²⁷ Tec Barnba gêjam eŋ sa ma gêwê eŋ agêc dêdêŋ aposolo sêja. Eŋ gêjac m inj biŋ Saulu gêlic Apômtau anga intêna ma Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ ejnya. Ma gêjac miŋ gêwiŋ gebe Saulu kêsôm Jesunê ɻaê lasê gêmoa awêgen anga Damaskus.

28 Go Saulu gêmoa-gêmoa gêwinj êsêac anja Jerusalem ma kêsôm Apômtaunê ñaê lasê gêmoa awêgeñ.

29 Enj gêjam biñgalôm gêwinj lau Juda, tanj sêôsôm biñ Helen nañ, e sêpê tauñ kêtû mêtêna. Tec êsêac sebe sêkam enj tõñ ma sênac enj êndu.

30 Lasitêwai sêñôj biñ tonanj ñawae ma sêkêj enj kêsêp Kaisarea gêja acgom, go sêsañ enj anja tonanj gêja Tarsus.

31 Gêdêñ ñasawa tonanj gôlôac dabuñ anja Judaia to Galilaia ma Samaria ñagamêj samob sêñgôj towamag-enj. Lau tau sêsa nêñ lêñ totêtêc Apômtaugeñ ma ñjalau Dabuñ kêpuc êsêac tõñ to gêjac lênsôj êsêac e têtu taêsam.

Aenea ôli ñajam kêsa

32 Petere kêsêlêñ-kêsêlêñ gêmoa e jagêô lasê Anôtônê lau, tanj sêñgôj Luda nañ.

33 Go kêtap ñac teñ anja tonanj sa, nê ñaê Aenea, tanj nê ñatêkwa kêtû golon ma gêcgeñ kêtôm jala 8.

34 Tec Petere kêsôm gêdêñ enj gebe “Aenea, Jesu Kilisi gêgôm aôm ñajam kêsa, ôndi sa ma ôluñ nêm mê sa,” e enj gêdi sa gulun tageñ.

35 Lau Luda to Saron samob, tanj sêlic ñac tau nañ, sêjam tauñ ôkwi dêdêñ Apômtau.

Tabita mata jali kêsa kêtiam

36 Awê teñ gêngôj Jope, nê ñaê Tabita, tanam ôkwi gebe Mojawa, nañ kêkêñ gêwinj Jesu. Enj gêjam lau sa ña kolenj tokainj-tokainj to kêmoasiñ êsêac ñanô.

37 Gêdêñ ñasawa tonanj gêmac gêgôm enj gêc e gêmac êndu. Go sêmasañ ênê ñawêlêlañ ma tetoc gêc andu ñadeñ teñ.

38 Ñacseñomi sêñô Petere gêmoa Luda, tanj gêc Jope ñagala nañ ñawae, tec sêsañ ñac luagêc jateteñ enj gebe “Ôndêñ aêac ômôeñ sebenjanj.”

39 Petere gêdi ma gêwinj êsêagêc sêja. Ac sêô lasê su acgom, go sêwê Petere sêpi andu tau ñadeñ tonanj sêja. Ma awêtuc samob dêdêñ enj sêja e têtôc obo to ñakwê, tanj Tabita gêngôj gêwiñ êsêac ma kêsi nañ, gêdêñ enj ma têtañ.

40 Tec Petere kêmasuc êsêac samob sêsa sêja, go kêpôñ aduc ketenj meç. Tônanj su, go kêkac tau ôkwi gêdêñ ñacmatê ma kêsôm gebe “Tabita, ôndi sa.” Ma awê tau mata gêlac e gêlic Petere ma gêdi gêngôj.

41 Go Petere gêsuñ lêma jakekam enj sa ma gêmôec Anôtônê lau to awêtuc mënjkêtôc awê tau gêdêñ êsêac gebe mata jali kêsa su.

42 Lau Jope samob sêñô biñ tonanj ñawae ma taêsam sêkêj gêwiñ Apômtau.

43 Ma Petere gêmoa Jope gêngôj gêwiñ ñac kêmasañ bôc ñaôlicña teñ, nê ñaê Simon, ñasawa ec baliñ.

10

Petere agêc Korneli

1 Ñac teñ gêngôj Kaisarea, nê ñaê Korneli. Ñac tonanj kêtû siñwaga toñ teñ, tanj sêsam êsêac sebe “Tonitalianja” nañ, nêñ kapitai.

2 Enj to nê gôlôac samob lau ñajam têtêc Anôtô, ma enj kêmoasiñ lau Juda ñapec to ketenj meç gêdêñ Anôtô gedenj tõngeñ.

3 Gêdêñ ocmata ñac tonanj katu gêlic Anôtônê añela teñ katôgenj gêdêñ enj jakêsôm gêdêñ enj gebe “Korneli.”

⁴ Korneli kêtakê e mata gê en ma kêsôm gebe “Apômtau, biŋ amboac ondoc.” Go aŋela kêsôm gêdêŋ en gebe “Nêm mec to nêm moasiŋ kêpi gêdêŋ Anôtô jataê gêjam gêmoa.

⁵ Amboac tonan galoc ôkêŋ lau sêna Jope nasêkôc Simon teŋ, tanj sêsam en sebe Petere naŋ sêmêŋ.

⁶ Nac tau kêtuaŋ ɣaclen jagêŋgôŋ gêwiŋ Simon teŋ, tanj kêmasan bôc ɣaôlic naŋ, nê andu kêkô gwêctaligen.”

⁷ Anjela kêsôm biŋ gêdêŋ en su ma gêc gêja acgom, gocgo Korneli gêmôec nê sakinwaga luagêc ma siŋwaga teŋ. Nac tau kêtêc Anôtô ma gêjam sakin Korneli ɣapep.

⁸ Korneli gêjac miŋ biŋ samob gêdêŋ êsêac ma kêsakiŋ êsêac sêja Jope.

⁹ Lau tonan sêselêŋ sêmoa e ɣageleŋ, go jatêdabiŋ malac. Gêdêŋ tonan Petere kêpi andu tau ɣadeŋ ɣaôŋa gebe eteŋ mec, ma oc kêkô ɣaluŋ.

¹⁰ Gêmoa e mo gêjô en ma gebe êniŋ gêr. Tec sêmasan ênê gêŋ sêmoa ma katu kaiŋ teŋ kêsa

¹¹ e gêlic undambê gêja ma sêlêwaŋ gêŋ teŋ amboac obo kapôeŋ sêmoatiŋ ɣalêsu aclê ma sêlêwaŋ kêsêp nom gêmêŋ.

¹² Ma bôc nomja kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ to gêŋ, tanj kékêŋgeŋ naŋ, ma moc umboŋ ɣalabuŋa sêsep jasêmoa ɣaiêlôm.

¹³ Go awa teŋ gêdêŋ en gebe “Petere, ôndi sa, ômbuc ma ôniŋ.”

¹⁴ Tec Petere kêsôm gebe “Apômtau, masigoc, gêŋ sec to alôb-alôb amboac tonan aê gaeŋ teŋ su atomanô.”

¹⁵ Go awa tau kêsa kêtiam kêtuaŋ luagêc gebe “Gêŋ tanj Anôtô kêmasan kêtuaŋ selec naŋ, ômbu gebe alôb-alôb atom.”

¹⁶ Biŋ tonan kêsa kêtuaŋ luagêc su, go gaôgen obo tau gegeŋ tau sa kêpi undambê gêja kêtiam.

¹⁷ Petere taê gêjam gêŋ, tanj gêlic naŋ, ɣam jakêsa-jakêsa gêmoa ma lau, tanj Korneli kêsakiŋ êsêac naŋ, têtu kênac Simonnê andu gêdêŋ lau e têtap sa mêsêkô ɣasacgêdô.

¹⁸ Lau tau sêmôec têtu kênac gebe “Simon, tanj sêsam en sebe Petere naŋ, kêtuaŋ ɣaclen mêsêgêŋgôŋ tonec me masi.”

¹⁹ Petere taê gêjam gêŋ, tanj gêlic naŋ, ɣam gêngôŋ, ma ɣalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ en gebe “Ôlic acgom, lau têlêac mêsêtêtu kênac aôm sêkô.

²⁰ Ôndi ôsêp ma ôwiŋ êsêac, taêm ênam naêsa-naêsa atom, gebe aê tauc kasakiŋ êsêac tec sêmêŋ.”

²¹ Tec Petere kêsêp jakêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aô, ɣac tanj asôm naŋ, aê tau tonec. Ac amêŋ kêtuaŋ biŋ ondocŋa.”

²² Lau tau sêsôm gebe “Kapitai Korneli, ɣac gêdêŋ, tanj kêtêc Anôtô naŋ, ma Judawaga sêlic en ɣac mansan, ɣac tau tônê aŋela dabuŋ teŋ mêsêkôsôm biŋ gêdêŋ en gebe êkêŋ lau mêsêkôc aôm ôna ênê andu ma êŋô biŋ anga aômnêm.”

²³ Tec Petere kêmasan biŋ gêdêŋ êsêac sêso nê andu ɣalêlôm sêja ma kékêŋ gêŋ êsêac seiŋ.

Ñagelen en gêdi gêwiŋ êsêac sêja ma lasitêwai ɣagêdô aŋga Jope dêdi sêwiŋ en.

²⁴ Ñagelen, go jasêo lasê Kaisarea. Korneli kêkalem nê lasitêwai to nê tawan sa kwananjen, ma sêoŋ êsêac sêmoa.

²⁵ Gêdêŋ tanj Petere kêsô gêja naŋ, Korneli kêpuc en tôŋtôŋ kêsa gêmêŋ e gêu tau gêc en akainja ma ketoc en sa.

²⁶ Tec Petere kêkam ej sa ma kêsôm gebe “Ôndi sa, aê ɣamatâc amboac tonaj.”

²⁷ Sêjam biŋgalôm sêwiŋ tauŋ sêšô sêja e gêlic lau taêsam sêkac tauŋ sa,

²⁸ ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac alicgac gebe biŋsu gêjac jao gebe Judawaga têtu ɣaclej me sêngôŋ sêwiŋ tentenjlatu teŋ atom. Mago Anôtô kêtôc gêdêj aê gebe jambu ɣamatâc teŋ gebe sec to ɣatêmui atomanô.

²⁹ Kêtu tonajna aê gaŋô amacnêm möc tec gadec atom, gadi gamêj. Ma galoc jatu kênac amac gebe amôêc aê kêtu asageŋja.”

³⁰ Tec Korneli kêsôm gebe “Gêdêj ocmata teŋ aê kateŋ mec gamoa ɣoc andu e galic ɣac teŋ tonjakwê ɣaōsicôsic mêtjkêkô aê laŋôcnêm, galoc ɣabêc aclê gêjaŋa su.

³¹ Ma ɣac tau kêsôm gebe ‘Korneli, Anôtô gêjô aômnêm mec ma taê gêjam nêm moasiŋgac.

³² Amboac tonaj ôsakij lau sêna Jope nasêkôc Simon, taŋ sêsam ej sebe Petere naŋ êmêj. ɣac tau kêtu ɣaclej gêjgôŋ Simon, taŋ kêmasaŋ bôc ɣaōlic naŋ nê andu, taŋ kékô gwêctali naŋ.”

³³ Tec kakêŋ lau ɣagaôgeŋ dêdêj aôm sêwac ma aôm gôgôm ɣajam gebe gômôeŋ. Aêac samob, tec amoia Anôtô laŋônêm nec, abe anô biŋ samob, taŋ Apômtau kêsakinj aôm naŋ.”

Petere gêjam mêtê gêmoa Kornelinê andu

³⁴ Go Petere gêôc awa sa ma kêsôm gebe “Galoc aê kajala biŋjanôgeŋ gebe Anôtô kêpuc opeŋ lau teŋ atom.

³⁵ Lau samuc samob nêŋ teŋ embe êtêc ej ma êngôm gêj êndêŋgeŋ, naŋ oc elîc ej ɣajam.

³⁶ Amac anô biŋ, taŋ Anôtô kêsakinj gêdêj lau Israel. Ej kêsôm ɣawae ɣajam lasê kêpi Jesu Kilisi gê wama. ɣac tau kêtu samob nêŋ Apômtau.

³⁷⁻³⁸ Amac ajala biŋ tau, taŋ gêjam Judaia samucgeŋ auc naŋgac. Ma biŋ tau tonec gebe Anôtô geŋ oso Jesu anga Nasaret ɣa Nalau Dabuŋ to ɣaclai. Ma biŋ tau gêjac m anga Galilaia gêdêj Joaŋ gêjam mêtê kêpi busanju su acgom, go Jesu gêjac laoc gamêŋgeŋ jakêmoasiŋ lau to gêgôm lau, taŋ Sadan kékônij êsêac tôŋ naŋ, ôliŋ ɣajam kêsa. Gêgôm gêj tonaj gebe Anôtô gêwiŋ ej.

³⁹ Ma aêac alic gêj samob, taŋ gêgôm anga Judanêŋ gamêj to Jerusalem naŋ, tec awa sa. ɣac tonaj êsêac sêkêj ej geŋkaleŋ ka ma sêjac ej êndu.

⁴⁰ ɣac tau tonaj Anôtô gêj ej sa gêdêj bêc kêtu têlêac ma kékêj ej geoc tau lasê.

⁴¹ Geoc tau lasê gêdêj lau samob atom, gêdêj aêacgeŋ, tec Anôtô kêjaliŋ aêac sa kwananjeŋ gebe awa ênê biŋ sa nec. Ej gêdi sa anga ɣamatênenêj ma aêac tec aeŋ to anôm gêj awiŋ ej.

⁴² Go ej kêjatu aêac gebe anam mêtê lau to awa sa gebe Anôtô kêjaliŋ ej sa kêtu lau mateŋ jali to ɣamatê nêŋ mêtôcwaga.

⁴³ Propete samob sêwa ej ɣam sa gebe Anôtô êsuc lau pebenj, taŋ sêkêj gêwiŋ ej naŋ, nêŋ sec ôkwi êtu ênê ɣaēŋa.”

Anôtô kékêj Nalau Dabuŋ gêdêj lau samuc

⁴⁴ Petere kêsôm biŋ tonaj gêmoa ma Nalau Dabuŋ mêtjkêpi êsêac samob, taŋ sêjôŋ biŋ semoa naŋ.

⁴⁵ Ma Judawaga ɣanô, taŋ sêkêj gêwiŋ ma sêwiŋ Petere naŋ, sê taêŋ gebe Anôtô kékêc nê Nalau Dabuŋ kêpi lau samuc gêwiŋ,

⁴⁶ gebe sêjô êsêac sêjam lau ɳagêdô awen ma sêlambiŋ Anôtô. Go Petere kêsôm gebe

⁴⁷ “Njalau Dabuŋ kêpi lau tonec kêtôm kêpi aêac. Asa oc ênac jao gebe sêlin saŋgu atom.”

⁴⁸ Go kêsôm sêsgu êsêac sêjam Jesu Kilisi laŋô. Ma lau tau teteŋ Petere gebe êŋgôŋ êwiŋ êsêac bêc ɳagêdô acgom. * Judawaga sêkêŋ gêwiŋ gebe gêŋ dêmôŋja êtôm gebe êŋgôm nêŋ ɳalêlôm êtu sec, tec seŋ palin-paligen atom, seŋ gêŋ, taŋ Mosenê biŋsu gêwa sa gebe gêŋ selec naŋgen.

11

Petere gêjac miŋ gedeq gôlôac Jerusalemaŋ

¹ Aposolo to lasitêwai, taŋ sêŋgôŋ Judaia naŋ, sêjô lau samuc sêkôc Anôtône mêtê sa ɳawae.

² Petere kêpi Jerusalem gêja, tec lau Juda ɳanô ɳagêdô sêsôm en gebe

³ “Aôm kôpi lau samuc nêŋ andu to goen gêŋ gôŋgôŋ gôwiŋ êsêacgoc.”

⁴ Tec Petere gêôc awa sa ma gêwa bin tau sa tomalagen gêdêŋ êsêac gebe

⁵ “Aê kateŋ mec gaŋgôŋ malac Jope e katuc kaiŋ teŋ kêsa ma galic gêŋ teŋ amboac obo kapôeŋ sêmoatin ɳalêsu aclê tôŋ kêsêp anga undambê gêdêŋ aê gêmêŋ.

⁶ Aê gaôc kêniŋ e galic bôc nomja kaiŋ teŋ-kaiŋ teŋ, bôclai ma gêŋ kékêŋja to moc umboŋ ɳalabuŋa.

⁷ Ma gaŋô awa teŋ kêsa gêdêŋ aê gebe ‘Petere, ôndi sa, ômbuc ma ôniŋ.’

⁸ Go kasôm gebe ‘Apômtau, masigoc, gêŋ sec to alôb-alôb amboac tonan aocsuŋ gêjam kauc samuc.’

⁹ Go awa tau anga undambê gêjô aê aoc kêtû dim luagêc gebe ‘Gêŋ tan Anôtô kêmasaŋ kêtû selec naŋ, ômbu gebe alôb-alôb atom.’

¹⁰ Ganô bin tonan e kêtû dim têlêac, go gêŋ samob tonan ɳai kêpi undambê gêja kêtiam.

¹¹ Ma gaôgeŋ galic lau têlêac, taŋ sêšakiŋ anga Kaisarea dêdêŋ aê mêŋsêô lasê andu, taŋ gaŋgôŋ naŋ.

¹² Ma Njalau Dabuŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôwiŋ êsêac taêm ênam biŋ naênsanaêsa atom.’ Tec gawiŋ lasitêwai 6 tecenec e api ɳac tau nê andu.

¹³ Go ɳac tau gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe gêlic anela teŋ kêkô ênê andu ma kêsôm gêdêŋ en gebe ‘Ôsakiŋ lau sêna Jope ma sêkôc Simon, taŋ sêsam en sebe Petere naŋ sêmêŋ.

¹⁴ ɳac tau êsôm biŋ, taŋ ênam aôm to nêm gôlôac samob kêsi naŋ, êndêŋ aôm.’

¹⁵ Aê gocgo gajac m ɳoc biŋ gamoa ma Njalau Dabuŋ kêpi êsêac amboac gêmunjeŋ kêpi aêac.

¹⁶ Tec aê taêc gêjam Apômtaunê biŋ, naŋ kêsôm gebe ‘Joaŋ kêsagu amac ɳa bu, mago amac oc aliŋ Njalau Dabuŋ êtu nêm saŋgu naŋ.’

¹⁷ Èsêac sêkêŋ gêwiŋ Apômtau Jesu Kilisi e Anôtô kêmoasi ɳ êsêac amboac kêmoasiŋ aêacgeŋ. Ma aê asa gebe jakô Anôtô auc.”

¹⁸ Lau tau sêjô biŋ tonan e sêjam tauŋ tôŋ. Ac sêlambiŋ Anôtô ma sêsôm gebe “Anôtô gêjam lau samuc ôkwi, gebe sêŋgôŋ mateŋ jali sêwiŋ amboac tonan geŋ.”

Gôlôac Antiokiyan

* **10:48:** Judawaganen biŋ têtu selecja ɳagêdo gêc Mat 15:2.

19 Sêjac Stepan su acgom, go gêjwapac, tanj kêdaguc naŋ, gêjam gôlôac saliŋ-salinj. Êsêac sêc sêjac laoc gamêŋgeŋ e jasêô lasê Poinike to Kupro ma Antiokia ma sêsôm mêtê gêdêŋ lau teŋ atom, sêsôm gêdêŋ Judawagageŋ.

20 Go nêŋ lau ḥagêdô dêdi aŋga Kupro to Kurene jasêô lasê Antiokia. Aŋga tonaj sêsôm Apômtau Jesu nê ḥawae ḥajam lasê gêdêŋ lau Helen gêwiŋ.

21 Apômtau lêma gêwiŋ êsêac e lau taêsam sêkêŋ gêwiŋ ma sêjam tauŋ ôkwi dêdêŋ Apômtau sêja.

22 Gôlôac dabuŋ Jerusalemja sêŋô biŋ, tanj êsêac sêgôm naŋ, ḥawae ma sêšakij Bamaba gêja Antiokia.

23 Kêsêlêŋ jagêō lasê e gêlic Anôtô kêmoadin lau tonaj ḥanô, tec têtac ḥajam ma gêlêŋ biŋ êsêac samob gebe nêŋ ḥalêlôm taêŋ ênam Apômtaugen ma sêsap eŋ tôŋ ḥapaŋ.

24 Eŋ tau ḥac ḥajam ma Njalau Dabuŋ gêjam eŋ auc to kêkêŋ gêwiŋ ḥajaŋa, tec gêjam lau taêsam ôkwi e sêkêŋ gêwiŋ Apômtau

25 Go Barnaba tau gêja Tarsus gebe ensom Saulu.

26 Eŋ jakêtap eŋ sa, go kêkôc eŋ gêja Antiokia. Ma êsêagêc sêŋgôŋ sêwiŋ gôlôac dabuŋ jala samuc teŋ ma têdôŋ lau taêsam. Aŋga Antiokia tonaj tec sêsam Apômtaunê ḥacseŋomi gebe lau Kilisiŋa kêtu ḥamatataanô.

27 Gêdêŋ ḥasawa tonaj propete aŋga Jerusalem sêsep Antiokia sêja.

28 Êsêacnêŋ teŋ, nê ḥaŋ Agaba, Njalau Dabuŋ kêkac eŋ, tec gêdi ma geoc biŋ tonec lasê gebe Tôbôm kapôeŋ êsa ênam ḥamalac samob nêŋ gamêŋ auc. Ma biŋ tau nanô kêsa gêdêŋ kaisara Klaudi nê têm.

29 Tec ḥacseŋomi sêsôm kêtu tôŋ gebe sênam lasitêwai, tanj sêŋgôŋ Judaia naŋ sa. Êsêac samob êtôŋ ḥacanôgeŋ sêkêŋ êtôŋ awa, tanj gêc êsêacŋa naŋ.

30 Sêgôm gêŋ tau su, go sêšakij Barnaba agêc Saulu gebe nasêkêŋ awa tau êndêŋ laumata. * Judawaga sêkêŋ gêwiŋ gebe gêŋ dêmoêra êtôŋ gebe êŋgôm nêŋ ḥalêlôm êtu sec, tec seŋ gêŋ paliŋ-paliŋgeŋ atom, seŋ gêŋ, tanj Mosenê biŋsu gêwa sa gebe gêŋ selec naŋgeŋ.

12

Sêjac Jakobo endu ma sêkôc Petere tôŋ

1 Gêdêŋ têm tonaj kinj Herodo kêkac lêma sa gebe ejon gôlôac dabuŋ nêŋ ḥagêdô.

2 Eŋ gêjac Joaŋ têwa Jakobo ḥa siŋ êndu.

3 Herodo gêlic gebe biŋ tonaj gêjac Judawaga mateŋanô ḥajam, tec gêjac têku e kêkôc Petere tôŋ amboac tonaj. (Biŋ tonaj kêsa gêdêŋ Om Polom Nalucŋa.)

4 Kêkôc eŋ tôŋ su, go kêkêŋ eŋ kêso andu kapoacwalôŋa gêja. Go kêkêŋ siŋwaga tonj aclê gebe sejop eŋ. Tonj teŋ ḥalau aclê-aclê. Herodo taê gêjam gebe Pasa êmbacnê acgom, go êtôc eŋ êndêŋ lau.

5 Amboac tonaj sejop Petere gêŋgôŋ kapoacwalô, ma gôlôac dabuŋ teteŋ meç gêdêŋ Anôtô kêtu eŋja gedeŋ tôŋgeŋ.

Mec ḥaclai kêgaboac Petere su

6 Gêdêŋ tanj Herodo taê gêjam gebe êtôc Petere êndêŋ lau naŋ, ḥagêbêc sêso Petere tôŋ ḥa kapoacwalô luagêc ma sêkêŋ eŋ gêc bêc gêc

* **11:30:** Judawaganêŋ biŋ têtu selecŋa ḥagêdô gêc Mat 15:2.

sinjwaga luagêc ñasawa. Ma gejobwaga sêkô katamdêmôê ma sejop andu kapoacwalôňa.

⁷ Ma sep tagej Apômtaunê anjela geoc tau lasê e ñawê kêtô balêm ñalêlôm. Go anjela tau kepenj Petere dambê ma gênu ej ma kêsôm gebe "Ôndi sa seben." Gêdêj tonaj kapoacwalô kêsu anja ej lêma.

⁸ Go anjela kêsôm gêdêj ej gebe "Ôjandin nêm ômbinjkap ma ôkic nêm atapa tôj." Ma ej gêgôm amboac tonaj. Go anjela kêsôm gêdêj ej gebe "U nêm ñakwê ênsaŋ taôm ma ôndaŋguc aê."

⁹ Petere kêsa kêdaguc ej gêja. Ej gêjam kauc gebe gêj, tanj anjela gêgôm naŋ, ñanô atom, geboc gêc mêgej.

¹⁰ Agêc sêselêj e jasêlêlêc gejobwaga ñamatanya to gejobwaga kêtû luagêcnya, go jasêô lasê katam ki, tanj kësi intêna malacnya naŋ. Ma katam tau gêlêc tau su gêdêj êsêagêc, tec agêc sêsa sêja sêselêj sêmoa intêna. Go sep tagej anjela malamê.

¹¹ Peterenê kauc ñawa kêsa, go kêsôm gebe "Galoc kajala ñanôgej gebe Apômtau kêsakinj nê anjela kêjaŋgo aê su anja Herodo lêma to gêj samob, tanj Juda sêkêj matej gebe sêŋgôm naŋ."

¹² Nê kauc kêsa su ma kêpi Joan, tanj sêsam ej sebe Marka, têna Maria nê andu gêja. Lau taêsam sêkac tauj sa anja tonaj ma tetej mec sêmoa.

¹³ Ej kêmadi katam anduŋa ma sakijwagao tej, nê ñaê Rode, gêja gebe elic ñam.

¹⁴ Ej gêja e kêjala Petere awa ma têtac ñajam gêjam ej auc e gêlêc katam su atom, kêlêti kêsô gêja ma kêsôm lasê gebe Petere tec kékô katamdêmôê.

¹⁵ Ma êsêac sêšom gêdêj awê tau gebe "Aôm meloc." Ma ej kêsôm ñajaŋa gebe "Masi, ñac tau tônê biŋjanô." Tec êsêac sêšom gebe "Oc ênê anjela."

¹⁶ Ma Petere kêmadi katam gedej tôngen e sêlêc su ma sêlic ej e têtakê ñanô.

¹⁷ Ej gêjab lêma gêdêj êsêac gebe jamaŋgen, go gêjac Apômtau gêwê ej anja andu kapoacwalôňa kêsa gêmêj ñamiŋ gêdêj êsêac ma kêsôm gêwiŋ gebe "Asôm biŋ tonec ñawae êndêj Jakobo to lasitêwai ñagêdô." Go ej tau kêsa malac tej gêja.

¹⁸ Geleŋmata sinjwaga selendec ñanô ma sênc matej tauj gebe Petere gêja ondoc.

¹⁹ Herodo gesom ej, mago kêtap ej sa atom. Amboac tonaj kêtû lêsu gejobwaga ma kêtinj êsêac gebe sênc êsêac êndu. Go Herodo tau gêdi anja Judaia kêsêp Kaisarea gêja gêngôŋ tonaj.

Herodo gêmac êndu

²⁰ Herodo têtac ñandaŋ gêdêj lau Turu to Sidon. Lau tonaj nêj ñalêlôm kêpi tagej, tec dêdêj ej sêja. Êsêac sêjam nenej kiŋnê sakijwaga andulêlômny, Blasta, ma tetej gebe sê wama tauj, gebe kiŋnê nom ñanô gêlôm êsêac.

²¹ Gêdêj noc sêmasaŋ biŋ tonajna, go Herodo kêsô ñakwê kinjña sa jagêngôŋ lêpôŋ ma kêsôm bi ñ gêdêj êsêac.

²² Tec lau awen gêôc ej gebe "Awa tônê ñamalacnê atom, anôtô tej nê."

²³ Ma sep tagej Apômtaunê anjela gêjac ej gebe ketoc Anôtô sa atom, tec têmoa sej ej e gêmac êndu.

²⁴ Go Anôtônê mêtê kêlainj tau gêjam gamêj auc.

25 Barnaba agêc Saulu sêjam nêj sakiŋ tonaj e gêbacnê aŋga Jerusalem, go sêkôc Joan, taŋ sêsam en gebe Marka naŋ, gêwiŋ êsêagêc ma sêmu sêja Antioquia.

13

Sêjam mec Bamaba agêc Saulu

1 Propete to biŋsu, taŋ sêmoa gôlôac dabuŋ Antiokianja ŋalêlôm naŋ tonec, Barnaba agêc Simeon, taŋ sêsam en sebe Niger naŋ, ma Luki aŋga Kurene ma Manaen, taŋ agêc kiŋ Herodo ŋapalégeŋ sêmoa sêwiŋ tauŋ naŋ, ma Saulu.

2 Njasawa teŋ êsêac sêjêm sakiŋ Apômtau to sêjam dabuŋ mo sêmoa, ma ŋjalau Dabuŋ kêsôm gebe “Awaka Bamaba agêc Saulu sa êtu kôm, taŋ kakalem êsêagêc naŋja.”

3 Tec sêjam dabuŋ mo ma teteŋ mec, go sêu lemen gêsac êsêagêc ma sêkêŋ êsêagêc sêja.

Aposolo sêjam mêtê aŋga Kupro

4 ŋjalau Dabuŋ kêsakinj êsêagêc e sêsep Selaikia sêja. Aŋga tonaj sêlac jasêsô nuc Kupro.

5 Sêmoa Salami ma sêsôm Anôtônê biŋ lasê aŋga Judanêj lôm. Ma Joan gêjam sakiŋ gêmoa gêwiŋ êsêagêc.

6 Go ac sêsêlêŋ têdaguc nuc samuc tonaj e jasêô lasê Papo. A ŋga Papo têtap ŋac Judanja teŋ sa. Enj mecwaga teŋ to propete dansaŋ, nê ŋaê Barjesu.

7 Nac tau gêmoa gêwiŋ gôlinjwaga Sergi Paulus, enj ŋac tokauc teŋ. Nac tonaj kêkalem Barnaba agêc Saulu dêdêŋ enj sêja, ŋam enj gebe ênô Anôtônê biŋ.

8 Mago mecwaga Eluma (lau Helen sêjam ênê ŋaê ôkwi amboac tonaj) gêlêc biŋ sa êsêagêc ma gêgôm gêŋlêlôm gebe ênam gôlinjwaga ôkwi êkêŋ êwiŋ mêtê atom.

9 Tec Saulu, taŋ sêsam en teŋ gebe Paulu naŋ, ŋjalau Dabuŋ gêjam enj auc ma kêpuc mata tôŋ enj

10 ma kêsôm gebe “Aôm Sadaj latu. Biŋdansaŋ to alôb-alôb gêjam aôm auc samucgeŋ, tec kôkêŋ kisa gêdêŋ biŋ gêdêŋ samob. Aôm gôjam Apômtaunê intêna soloŋ ôkwi ŋapanj. Êndêŋ ondoc, go ôwi siŋ.

11 Ôlic acgom, galoc Apômtaunê lêma oc ênac aôm gebe matampec êsa ôlic oc êtiam atom e ŋjasawa teŋ acgom.” Ma sep tageŋ ŋakanuc to ŋakesec kêkôm enj auc ma gesom lau kêlêsegeŋ gebe sêkam enjja.

12 Gôlinjwaga gêlic gêŋ tonaj tec kêtakê kêtû Apômtaunê mêtêja e kêkêŋ gêwiŋ.

Paulu agêc Barnaba sêmoa Antioquia Pisidianaŋ

13 Paulu to nê lau sêpi waŋ aŋga Papo ma sêlac e jasêsô Perge, taŋ gêc Pampulia naŋ. Go Joan kêtaiŋ tau su aŋga êsêagêcnêj ma gêmu gêja Jerusalem.

14 Sêwi Perge siŋ ma sêsêlêŋ e sêô lasê Antioquia Pisidianaŋ. Gêdêŋ sabat sêsô Judanêj lôm jasêŋgôŋ.

15 Lômmôkê sêsam Mosenê biŋsu to propetenêŋ biŋ lasê su acgom, go sêsakinj biŋ gêdêŋ êsêagêc gêja gebe “O lasitêwaagêc, biŋ êpuc lau tôrja embe ênêc amagêcja, go asômmanj.”

16 Tec Paulu gêdi sa gêjab lêma êsêac ma kêsôm gebe

“O Israelwaga to amac, tanj atêc Anôtô naŋ, akêŋ taŋem acgom.

¹⁷ Lau Israel tonec nêŋ Anôtô kêjaliŋ tameni sa ma ketoc lau tau sa gêdêŋ tanj sêŋgôŋ nom jaba Aiguptu naŋ, go gêōc lêma sa ma gêwê êsêac anga tonan sêsa sêja.

¹⁸ Ma gêlôm êsêac sêmoa gamêŋ sawa kêtôm jala 40.

¹⁹ Go gesen nom Kanaan ɣalaum 7 su ma gêjac sam ɣagamêŋ tau gêdêŋ êsêac sêwê kaiŋ,

²⁰ kêtôm jala 450.

“Tonaŋ su, go kêkêŋ gôlinwaga gêdêŋ êsêac e gêdêŋ propete Samuel nê têm.

²¹ Gêdêŋ ɣasawa tonan teteŋ kiŋ e Anôtô kêkêŋ Kis latu Saulu anga Benjaminnê gôlôac kêtu nêŋ kiŋ kêtôm jala 40.

²² Go kêsap ej tulu ma ketoc Dawid sa kêtu nêŋ kiŋ. Anôtô gêwa ɣac tonan sa amboac tonec gebe ‘Aê katap Isai latu Dawid sa, naŋ ɣoc ɣalêlôm galic ej ɣajam. Ej oc êngôm aêjoc biŋ samob êtu tôŋ.’

²³ Anja ênê wakuc Anôtô kêkêŋ kêsiwaga Jesu gêdêŋ lau Israel kêtôm gêjac mata.

²⁴ Jesu kêtu awê atomgeŋ, ma Joaŋ kêsôm mêtê lasê gêdêŋ lau Israel samob kêpi busanju sênam tauŋ ôkwirja.

²⁵ Kêdabinj gebe Joaŋ ênac mata nê koleŋ ma kêsôm gebe ‘Amac abe aê asa. Aê ɣac tau, tanj asaâ amoas naŋ atom. Alic acgom, ɣac tau oc êndaŋguc aê ma aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ɣalêkôn atom.’

²⁶ “O lasitêwaac, Abraham latui amac ma amac lau, tanj atêc Anôtô naŋ, Anôtô kêsakiŋ biŋ moasiŋna tonan gêdêŋ aêac.

²⁷ Lau tanj sêŋgôŋ Jerusalem naŋ, to nêŋ laumata sêjala Jesu tònê to propetenêŋ biŋ, tanj sêsam kêtôm sabatgeŋ naŋ atom. Mago sêkic ênê biŋ, tec sêgôm biŋ tau ɣanô kêsa.

²⁸ Èsêac têtap ênê keso enseŋ ej suŋa teŋ sa atom, mago teteŋ Pilata gebe ênac ej êndu.

²⁹ Èsêac sêgôm biŋ samob, tanj teto kêpi ej naŋ, ɣanô kêsa su acgom, go sêkôc ej su anja ka jatetoc ej gêc sêô.

³⁰ Go Anôtô gêju ej sa anja ɣacmatênenj.

³¹ Bêc ta  sam ej geoc tau lasê gêdêŋ êsêac, tanj sêwiŋ ej anja Galilaia sêpi Jerusalem sêja. Ma lau tau tec galoc sêwa ej ɣam sa gêdêŋ lau sêmoa.

³² Ma aêac asôm ɣawae ɣajam, tanj Anôtô gêjac mata gêdêŋ tameni naŋ, lasê gêdêŋ amac.

³³ Ma biŋ tau Anôtô gêgôm ɣanô kêsa kêpi êsêac latunji aêac, gedeŋ tanj gêju Jesu sa, kêtôm biŋ, tanj teto gec Pesalem kêtu luagêcja gebe ‘Aôm kôtu aêjoc Latuc, galoc katu aôm Tamam.’

³⁴ Anôtô gêju ej sa anja ɣacmatênenj, gebe ôli êtu palê atomna. Ej geoc biŋ tonan lasê kwananqeŋ ma kêsôm gebe ‘Aê gabe jakêŋ Dawidnê gêj dabuŋ to ɣanjêŋ tau êndêŋ amac.’

³⁵ Ma kêsôm ɣagêdô gêc madinj teŋ gêwiŋ gebe ‘Aôm oc ôkêŋ nêm ɣac dabuŋ ôli êtu palê atom.’

³⁶ Gebe Dawid tê gêjam sakiŋ kêtôm Anôtônê biŋ gêdêŋ tau nê launêŋ têm, go gêc nê bêc ma sêsuŋ ej gêwiŋ tamai ma ôli kêtu palê.

³⁷ Ma ɣac, tanj Anôtô gêju ej sa naŋ, ôli kêtu palê atom.

³⁸⁻³⁹ O Lasitêwaac, amboac tonan ajala tonec êwiŋ acgom. Aêac asôm lasê êndêŋ amac gebe Anôtô kêsuc sec samob ôkwi kêtu ɣac tònêja. Samob tanj

sêkêñ êwiñ ej nañ, têtu lau gêdêñ. Mosenê biñsu êtôm gebe enseñ aêacnêñ sec su e tatu lau gêdêñ nec atom.

⁴⁰ Amboac tonaj alic taôm gebe biñ, tec propete sêsôm nec, êtap amac sa atom

⁴¹ gebe

‘Amac aseñ-biñwaga alic acgom,

oc anjac lemem, mago anaña,

gebe êndêñ amacnêm têm aê oc janam ñoc kôm teñ.

Embe sênac kôm tau ñamiñ, oc akêñ êwiñ atom.’ ”

⁴² Ñac ulu sebe sêsa awê sêna ma lau teteñ êsêagêc gebe êndêñ sabat teñ sêsôm biñ tonaj ñagêdô êndêñ êsêac êtiam.

⁴³ Lau sêsa anga Judanêñ lôm ma Judawaga to nêñ lau lêñja taêsam, tañ têtêc Anôtô nañ, têdaguc Paulu agêc Barnaba. Agêc sêsôm biñ to sêjac biñsu êsêac gebe siñ Anôtônê moasinj tôngenj.

⁴⁴ Gêdêñ sabat, tañ kêdaguc nañ, lau malacnja ec jauc sêkac tau ñ sa sebe sêñô Apômtaunê mêtê.

⁴⁵ Judawaga sêlic lau taêsam tonaj e têntac sec ma sêsôm biñ alôb-alôb sêôc Paulunê biñ aucgenj.

⁴⁶ Tec Paulu agêc Barnaba sêsôm totêntac kêpa sugenj gebe “Aêagêc ajac ñawae gebe asôm Anôtônê mêtê êndêñ amac êtu ñamata. Mago amac atiñ mêtê to amac taôm asaê taôm atôm aingôj matem jali tenjenjâ atom, tec aêagêc andêñ lau samuc ana.

⁴⁷ Gebe Apômtau kêjatu aêac amboac tonecgenj gebe

‘Aê kakêñ aôm kôtu lau samuc nêñ ja,

gebe ônam lau kësi e naêndêñ nom ñamadiñ nañ.’ ”

⁴⁸ Lau samuc sêñô biñ tonaj e têntac ñajam kësa ma sêlambiñ Anôtônê mêtê. Ma êsêac samob, tañ Anôtô kêjalinj êsêac sa gebe sêngôj mateñ jali tenjenj nañ, tec sêkêñ gêwiñ.

⁴⁹ Ma Apômtaunê mêtê kêtû tapa gêjam gamêñ samob auc.

⁵⁰ Tageñ Judawaga sêkalom lauo towae, tañ têtêc Anôtô nañ, to malac tonaj ñakasêga ñanô-ñanô e sêli launêñ ñalêlôm sa gebe sênac Paulu agêc Barnaba. Tec têtiñ êsêagêc anga nêñ gamêñ sêsa sêja.

⁵¹ Agêc dedonj kekop anga eñkaiñ su, gebe lau tau nêñ biñ êpi êsêac tauñ, ma sêja Ikonium.

⁵² Ñacseñomi têntac ñajam kësa to ñalau Dêbu ñ gêjam êsêac auc.

14

Paulu agêc Barnaba sêmoa Ikonium

¹ Gêdêñ tañ ñac ulu sêmoa Ikonium nañ, sêô Judawaganêñ lôm amboac tonanjeñ. Agêc sêjam mêtê kainj teñ e Judawaga to Helen taêsam sêjam tauñ ôkwi.

² Mago Judawaga, tañ sêkêñ gêwiñ atom nañ, sêli lau sa to sêgôm lau samuc nêñ ñalêlôm ñamalic kësa e têntac ñandanj gêdêñ lasitêwai ñawaô.

³ Agêc sêmoa tonaj ñasawa balinj. Apômtau tau gêwa êsêagêc sêjam ênê mêtê ñamoasinj sa kêpuc agêc tông, tec lemerj sêgôm gênsêga to gêñtalô

⁴ e lau malacnja sêwa tauñ kêkôc e ñagêdô sêwiñ Judawaga ma ñagêdô sêwiñ aposolo.

⁵ Sêmoa, go lau samuc to Judawaga tonêñ kasêga dêdi sebe sênac to têtuc êsêagêc ña poc êndu.

⁶ Tec agêc sêjala ma sêc sêja Lukaonia ñamalac Lustra to Derbe ma gamêj ñagêdô, tañ gêc ñamagêja nan.

⁷ Sêmoa tonaj ma sêsôm ñawae ñajam lasê.

Paulu agêc Barnaba semoa Lustra

⁸ Ma ñac teñ gêngôj Lustra, têna kêkôc eñ tomagi kêsugej e akainj ñajanja atom ma kêsêlêj ñagec atomajanja atom ma kêsêlêj ñagec atomanô.

⁹ Ñac tau gêñô biñ, tañ Paulu kêsôm nanj. Paulu mata gê eñ e gêlic gebe ñac tau kêkêj gêwiñ jakêtôm su gebe ôli ñajam êsaña.

¹⁰ Tec kêsôm awa kacgej gebe “Amkaiñ ñajanja ésa ma ôndi sa ôkô.” Ma eñ gêboaj sa ôb tagenj ma kêsêlêj.

¹¹ Lau pom kapôenj teñ sêlic Paulu gêgôm gêj tonaj, nañ sêmôec ña biñ Lukaonianagen gebe “Anôtôi têtu ñamalac ma sêsêp dêdêj aêac sêrrêngoc.”

¹² Ma sêsam Barnaba gebe Dia ma Paulu gebe Hermes gebe eñ ñac awa biñña.

¹³ Dianê lôm kêkô malac ñamagê, tec dabuñwaga kejoñ bulimakao kapoac to ñaola gebe sêngêlôñja jagêô lasê sacgêdô gebe êkêj da êwin lau tau.

¹⁴ Aposolo Barnba agêc Paulu sêñô biñ tonaj ñawae e sêkac nêj ñakwê gêngic jasêboaj sêsêp lau ñalêlôm ma sêmôec gebe

¹⁵ “Lauac, abe angom amboac ondoc. Aêagêc tonec ñamalac palê-palê atôm amac. Aêagêc asôm ñawae ñajam gêdêj amac gebe anam taôm ôkwi anga gêñ ñaôma tecenec andêj Anôtô mata jali tau ana. Eñ ñac, tañ kêkêj undambê to nom ma gwêc to ñagêj totau-totau samob.

¹⁶ Gêdêj têm gêmuñja eñ gêlôc gebe lau samuc sêsa tauñ nêj lêj.

¹⁷ Mago eñ gêwa tau sa ña moasinj, kêkêj kom anga undambê gêdêj amac ma têm tomoasu gêlôm amac to kêkêj mo gêôc amac tôñ angom totêmtac ñajamgenj.”

¹⁸ Naclagêc sêsôm bi ñ tonaj, mago kêtu kôm kapôenj gebe sêkô lau auc êtu sêkêj da êndêj êsêagêc atomija.

¹⁹ Go Judawaga ñagêdô anga Antiokia to Ikonium sêmêj ma sêjam lau pom tonaj ôkwi e têtuc Paulu ña poc ma sê eñ kêsa anga malac gêja seboc eñ gêmac endu.

²⁰ Go ñacseñomi sêgi eñ auc sêkô e gêdi sa kêsô malac gêja. Ñageleñ êsêagêc Barnaba sêja Derbe.

Paulu agêc Barnaba sêmu sêja Antiokia Suriana

²¹ Naclagêc sêsôm ñawae ñajam lasê anga malac tonaj e sêjam lau taêsam ôkwi, go sêmu sêja Lustra to Ikonium ma Antiokia Pisidianja kêtiam.

²² Agêc sêpuc ñacseñominêj ñalêlôm tôñ to sêjac biñsu êsêac ñajanja gebe sêwi biñ sêkêj gêwiñja sinj atom. Ma sêsôm biñ tonec gêwiñ gebe “Ñandañ taêsam êpi aêac acgom, go tasô Anôtônê gamêj tana.”

²³ Go ñaclagêc sêjalinj lau sa kêtôm gôlôac dabuñgej têtu laumata. Go sêjam dabuñ mo to teteñ mec ma sêsuñ êsêac dêdêj Apômtau, tañ sêkêj gêwiñ eñ nañ.

²⁴ Go sêsa Pisidianagen e jasêô lasê Pampulia.

²⁵ Sêjam mêtê anga Perge su acgom, go sêsêp Atalia sêja.

²⁶ Anja tonaj sêlac jasêô Antiokia, malac tañ gêmuñgej sêkêj êsêagêc sêsêp Anôtônê moasinj ñalêlôm to sêsañj êsêagêc kêtû kôm, tañ sêgôm su nañja.

27 Jasêô lasê su acgom, go sêkac gôlôac dabuŋ sa ma sêjac miŋ biŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ êsêac sêgôm naŋ, ma gêlêc katam takêŋ gêwiŋŋa su gêdêŋ lau samuc.

28 Ma agêc sêmoa sêwiŋ ɻacseŋomi ec ɻêŋgeŋ. * agêc Hermes.

15

Aposolo sêkac tauŋ sa aŋga Jerusalem

1 Lau buŋa ɻagêdô aŋga Judaia sêsep sêja Antiokia, ma têdôŋ lasitêwai amboac tonec gebe “Embe sêsa amac êtôm Mosenê biŋ atom, oc Anôtô ênam amac kêsi atom.”

2 Paulu agêc Barnaba ma lau tonan ac awenŋuŋ gêôc ka tauŋ ma sêjô biŋ tonan ɻapaŋ. Tec gôlôac dabuŋ sêsmôm kêtû tôŋ gebe sêkêŋ Paulu agêc Barnaba ma êsêac tauŋ nêŋ lau ɻagêdô dêndêŋ aposolo to laumata sêpi Jerusalem sêna êtu biŋ sêpê tauŋŋa naŋ.

3 Amboac tonan gôlôac dabuŋ sêkêŋ êsêac sêsa Poinike to Samariaŋa sêja ma sêjac miŋ lau samuc sêjam tauŋ ôkwi ɻawae e gêgôm lasitêwai samob têntac ɻajam kêsa samucgeŋ.

4 Jasêô lasê Jerusalem su acgom, go gôlôac dabuŋ to aposolo ma laumata sêkôc êsêac sa, ma ac sêjac miŋ gêŋ kapôeŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ êsêac sêgôm naŋ.

5 Go lau ɻagêdô aŋga Parisainêŋ ton, taŋ sêkêŋ gêwiŋ mêtê naŋ, dêdi sa ma sêsmôm gebe “Asa lau samuc acgom, go anac biŋsu êsêac gebe sêmansaŋ Mosenê biŋsu.”

6 Tec aposolo to laumata sêkac sa gebe sêjô biŋ tau sêlic acgom.

7 Ac sêjô biŋ tonan sêmoa e Petere gêdi sa ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “O lasitêwaac, amac taôm alicgac gebe gêmuŋgeŋ gaŋgôŋ gawiŋ amac ma Anôtô kêjalin aê sa gebe aoctsŋ jasôm ɻawae ɻajam lasê êndêŋ lau samuc sêŋô ma sêkêŋ êwiŋ.

8 Ma Anôtô, taŋ kêjala ɻamalacnêŋ ɻalêlôm naŋ, kêwaka lau samuc sa ma kêkêŋ ɻalau Dabuŋ gêdêŋ êsêac amboac kêkêŋ gêdêŋ aêac.

9 En kêmoasiŋ aêac to êsêac ɻadôŋ tagen. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ, tec en gêgôm nêŋ ɻalêlôm kêtû selec.

10 Ma galoc abe ansaê Anôtô amboac ondoc, tec abe akêŋ gêŋ ɻawapac, naŋ aêac to tameŋi daôc e tatôm atom naŋ, ênsac ɻacseŋomi magiŋm.

11 Mago aêac tec takêŋ gêwiŋ gebe Anôtô gêjam aêac to êsêac kêsi kêtû Apômtau Jesu nê moasiŋŋa ɻa lêŋ tagen.”

12 Lau samob sêjam tauŋ tôngen ma sêkêŋ tanen Barnaba agêc Paulu nêŋ miŋ. Êsêagêc sêjac miŋ gêntalô to gênsêga, taŋ Anôtô gêgôm ɻa êsêagêc lemen gêdêŋ lau samuc naŋ.

13 Naclagêc sêsmôm biŋ e sêjac mata, go Jakobo gêjô êsêagêc awen ma kêsôm gebe “O lasitêwaac, anô ɻoc biŋ acgom.

14 Simon gêjac miŋ gebe andaŋgeŋ Anôtô kêtû ɻacleŋ lau samuc gebe êjalin lau teŋ sa aŋga êsêacnêŋ têtu ênê lau.

15 Biŋ tonan to biŋ, taŋ propete teto naŋ, ɻam kêsêp tagen amboac tonec gebe

16 ‘Malôgen acgom, go aê jamu jamêŋ

ma jakwê Dawidnê bec, taŋ kêsêp jakêtap naŋ, sa êtiam.

Ma jakwê gêŋ, taŋ kêku sa naŋ, sa êtiam to jamansan êtu solop.

* 14:28: Lau Rom nêŋ anôtôi ɻabe luagêc nêŋ ɻaê Dia

17 Amboac tonaj lau nomja ḥagēdō to lau samuc samob, taŋ ḥoc ḥaē kēpi ḫsēac naŋ, sensom Apōmtau.

18 “Apōmtau tan gēgōm biŋ tau kētu awē gēdēŋ andangen naŋ, nē biŋ tau tonan.”

19 “Amboac tonaj aē taēc gējam ḥoc biŋ tonec gebe Lau samuc, taŋ sēnam tauŋ ôkwi dēndēŋ Anōtō naŋ, talēnsōŋ ḫsēac atom.

20 Tagen tato papia êndēŋ ḫsēac gebe sēŋgaminj tauŋ êndēŋ gwam ḥagēŋ mōp-mōp ma êndēŋ mockaiŋo to mockaiŋ ma êndēŋ bōc sēgiŋ ênduŋa to êndēŋ dec,

21 gebe Mosenē biŋ tōnē tec sējam mētē laŋwa-laŋwa kētōm gamēŋgen ma sēsam lasē aŋga Judanēŋ lōm samob kētōm sabatgen.”

Biŋ tan laumata sēmasaŋ naŋ

22 Sēsōm biŋ tonaj su, go aposolo to laumata ma gōlōac dabuŋ samob sēsōm kētu tōŋ ma sējalij nēŋ lau ḥagēdō sa, gebe sēkēŋ ḫsēac sēwīŋ Paulu agēc Barnaba sēna Antiokia. Tec sēkēŋ lasitēwainēŋ gōlinjwaga Juda, taŋ sēsam eŋ sebe Barsaba naŋ, agēc Sila.

23 Ma sēkēŋ papia tonec gēdēŋ ḫsēac sebe sēkōc sēna gebe

“Amacnēm lasitēwai aēac, aposolo to laumata awen gējac lasitēwai aŋga lau samuc nēŋ, taŋ sēŋgōŋ Antiokia to Suria ma Kilikia naŋ.

24 Aēac aŋjō ḥawae gebe aēacma lau ḥagēdō, taŋ asakinj ḫsēac atom, tauŋ dēdēŋ amac sēwac naŋ, sēlēnsōŋ amac ḥa tauŋ nēŋ biŋ e sēgōm nēm ḥalēlōm ḥawapac kēsa.

25 Tec aēac akac tauŋ sa ma amasaŋ ma biŋ kēpi tagen e ajaliŋ lau sa ma akēŋ ḫsēac sēwīŋ aēacnēŋ ḥaclagēc, taŋ tēntac gēwīŋ ḫsēagēc naŋ, Barnaba agēc Paulu, sēwac.

26 ḥaclagēc tonaj sējac ka kētu aēacnēŋ Apōmtau Jesu Kilisi nē ḥaēŋa.

27 Juda agēc Sila, taŋ aēac akēŋ ḫsēagēc sēwac, ocgo tauŋ sēwa biŋ tonaj ḥagēdō sa êndēŋ amac ēwīŋ.

28 ḥalau Dabuŋ to aēac asōm kētu tōŋ gebe akēŋ biŋ ḥawapac ḥagēdō ekōniŋ amac tōŋ ēwīŋ atom, gēŋ tecenecgeŋ, go amansaŋ ḥapep gebe

29 ḥangaminj taōm êndēŋ da gwamna to êndēŋ dec ma êndēŋ bōc, taŋ sēgiŋ êndu ma êndēŋ mockaiŋo to mockaiŋ naŋ. Embe andec gēŋ tonaj ḥai, ma oc êtōm. Amoa ḥajamōŋ.”

30 Amboac tonaj sēkēŋ ḫsēac sēja. Sēsēlēŋ e sēo lasē Antiokia ma sēkac gōlōac dabuŋ sa aegom, go sēkēŋ papia gēdēŋ ḫsēac.

31 Ac sēsam papia tau ma tēntac ḥajam kēsa kēpi biŋ, taŋ kēpuc ḫsēac tōŋ naŋ.

32 Juda agēc Sila tētu propete sēwīŋ, tec sējac biŋsu lasitēwai to sēpuc ḫsēac tōŋ ḥa biŋ gwalēkiŋ.

33 Sēmoa acgom, go lasitēwai sēwi ḫsēac sinj tobinjmalōgen sēmu dēdēŋ lau, taŋ sēsakinj ḫsēac naŋ, sēja kētiŋ. [

34 Sila taē gajam gebe gacgeŋ ēmoa.]

35 Paulu agēc Barnaba sēmoa Antiokia ma tēdōŋ to sēsōm ḥawae ḥajam lasē kēpi Apōmtaunē biŋ sēwīŋ lau ḥagēdō taēsam.

Paulu agēc Barnaba sēwa tauŋ kēkōc

36 Bēc ḥagēdō gējaŋa acgom, go Paulu kēsōm gēdēŋ Barnaba gebe “Aēagēc tamu malac samob, taŋ tasōm Apōmtaunē biŋ lasē naŋ tana, ma tanac lasitēwai kēsi gebe sēmoa ḥajam me masi.”

37 Ma Barnaba gebe êkōc Joaŋ, taŋ sēsam eŋ sebe Marka naŋ ēwīŋ.

³⁸ Mago Paulu gêlic ηac tau kêtôm gebe sêkôc eŋ êwiŋ êsêagêc̄ja atom, gebe eŋ gêwi êsêagêc̄ siŋ aŋga Pampulia ma kêsêlêj gêwiŋ êsêagêc̄ kêtû kômja atom.

³⁹ Amboac tonaj êsêagêc̄ awenjsuŋ gêôc ka tauŋ ηajanja e sêkac tauŋ kêtôc. Barnaba kêtôc Marka gêwiŋ eŋ agêc̄ sêja Kupro.

⁴⁰ Paulu kajaliŋ Sila sa ma lasitêwai teteŋ moasinj aŋga Apômtaunê kêtû êsêagêcna, go sêkêj êsêagêc̄ sêja.

⁴¹ Sêselêj sêsa Suria to Kilikianja jasêpuc gôlôac dabuŋ tôŋ.

16

Timote gêwiŋ Paulu agêc̄ Sila

¹ Go sêo lasê Derbe ma Lustra. Ma têtap ηacseŋom teŋ sa aŋga tonaj, nê ηaâ Timote. Ηac tau têna Judao teŋ, naŋ kêkêj gêwiŋ, ma tama ηac Helenenja.

² Lasitêwai Lustra to Ikoniumja sêwa eŋ ηam sa

³ e Paulu gebe êkôc Timote êwiŋ eŋ. Tec kêkôc eŋ jakêsa eŋ gebe Juda gamêŋ tonajŋa samob sêjala tama gebe eŋ ηac Helenenja teŋ.

⁴ Sêjac laoc malacgeŋ sêja ma têdôŋ biŋ, taŋ aposolo to laumata sêšôm kêtû tôŋ aŋga Jerusalem naŋ, gêdêŋ êsêac gebe sejop.

⁵ Amboac tonaj gôlôac dabuŋ sêkêj gêwiŋ ηajanja kêsa, ma lau jasêwiŋ-jasêwiŋ kêtôm bêcgeŋ.

Paulu gêc me kêpi ηac Makedoniaŋa

⁶ Ηalau Dabuŋ kêkô êsêac auc gebe sênam mêtê aŋga Asia atom, tec sêsa Prugia to Galata ηagamêŋ sêja.

⁷ Têdabiŋ Musia ma sêsa Bitunianageŋ, mago Jesunê Ηalau gêlôc gêdêŋ êsêac atom.

⁸ Amboac tonaj jatêdaguc Musia ηagamêŋ ηamadiŋ ma sêsep gwêc dêdêŋ Troasŋa sêja.

⁹ Ma gêdêŋ gêbêc Paulu gêc mêt gebe ηac Makedoniaŋa teŋ kêkô ma keten eŋ gebe “Olom Makedonia mêmônâm aêac sa.”

¹⁰ Paulu mata gêlac acgom, go aêac asaic tauŋgeŋ abe ana Makedonia seben, taŋ gêjam gebe Anôtônê kalem gêdêŋ aêac gebe asôm ηawae ηajam lasê êndêŋ êsêac aŋga tònêja.

Ludia gêjam tau ôkwi

¹¹ Amboac tonaj êsuŋ su aŋga Troas ma gacgeŋ apeŋ Samotrakiageŋ e ηageleŋ ma asô Neapoli.

¹² Aŋga tonaj jaasa Romnêŋ malac wakuc Pilipi, taŋ kêtû Makedonia ηamalacsêga naŋ, ma aŋgôŋ malac tonaj bêc ηagêdô.

¹³ Go gêdêŋ sabat aêac asa malac ηamagê aja e aô lasê bu teŋ, gebe aêac taŋ gêjam gebe teteŋ mec ηamala oc gêc tonaj. Aêac aŋgôŋ sic ma asôm bin gêdêŋ lauo, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ.

¹⁴ Ma awê teŋ, nê ηaâ Ludia, gêmoa; naŋ gêjam sakinj Anôtô. Eŋ aŋga malac Tuatira ma kêtulu obo asôsamuc. Eŋ gêŋô biŋ tau ma Apômtau kêlainj ênê ηalêlôm e kêkêj taŋa biŋ, taŋ Paulu kêsôm naŋ.

¹⁵ Asagu eŋ to nê lau su, go keteŋ aêac ma kêsôm gebe “Embe alic aê kakêj gêwiŋ Apômtau ηanôgeŋ, naŋ asô mêmângôŋ ηoc andu,” ma kêkac aêacgeŋ.

Sêkêj Paulu agêc̄ Sila sêsep kapoacwalô

¹⁶ Nabêc teñ aêac abe ana meç ñamala tonan. Asêlêj amoac e adac sakinwagao teñ tonjalau geoc biñ lasêja. Awê tonan geoc biñ lasê gêdêj lau ma sêkêj ñaawa taêsam gêdêj ênê njatui.

¹⁷ Awê tau kêdaguc aêac to Paulu ma gêmôêc gebe “Lau tonec têtu Lôlôc Njatau Anôtô nê sakinwaga, tec sêwa lêj Anôtô ênam ñamalac kêsija sa êndêj amac.”

¹⁸ Awê tau kêsôm biñ tonan e tobêc-tobêc, tec Paulu têtac ñandan kêkac tau ôkwi ma kêsôm gêdêj ñalau gebe “Aê jajatu aôm gajam Jesu Kilisi lanjô gebe ôwi awê tonan siñ ôsa ôna.” Ma gaôgeñ ñalau tau gêwi ej siñ kêsa gêja.

¹⁹ Awê tau nê ñataui sêlic nêj awa ñamôkê gêc gêja, tec sêkôc Paulu agêc Sila tõj ma sê êsêagêc sêsa malaclun dêdêj kasêga sêja.

²⁰ Go sêwê êsêagêc dêdêj gôlinjwaga sêja ma sêsôm gebe “Juda luagêc tonec mërysêli aêacnêj malac sa.

²¹ Agêc têdôj mêté teñ amboac aêac lau Rom tatôm gebe takôc sa ma ñangôm ña nañ atom.”

²² Lau malacja sêbu êsêagêc sêwiñ, tec gôlinjwaga sêkac êsêagêcnêj ñakwê su ma sêjatu gebe si êsêagêc ña sêm.

²³ Si êsêagêc ñanô su acgom, go sêbalin agêc sêsêp kapoacwalô sêja ma sêjac biñsu ñagejobwaga gebe ejop êsêagêc ñapep.

²⁴ Sêjac biñsu ñac tau amboac tonan, tec kêbalinj êsêagêc sêsô andu kapoacwalôja ñabalêm ñaluñja sêja ma kêkapiñ êsêagêc enkainj tõj ña ka.

²⁵ Sêc e gêbêcauc gêja lu acgom, go Paulu agêc Sila teteñ meç to sêjam nêj wê gêdêj Anôtô, ma lau kapoacwalôja sêñjô êsêagêc awej sêwiñ.

²⁶ Sêgôm sêmoa e gaôgeñ ôjô gêjam kapôeñ, tec andu kapoacwalôja ñaalê wiwic e katam samob gêlêc tau su sep tagen ma lau samob nêj kapoacwalô kêsu.

²⁷ Ñagejobwaga mata gêlac e gêlic kapoacwalô ñakatam samob gêja, tec kêtaiñ nê siñ sa gebe êmbuc tau, gêjam kauc gebe lau kapoacwalôja oc sêc sêja.

²⁸ Go Paulu gêmôêc awa kapôeñ gebe “Ôjaiñ taôm atom, aêac samob tec anjôj.”

²⁹ Tec ñac tau keteñ gebe sêkôc ja sêmêj ma kêlêti kêsô gamêj ñalêlôm gêja e jakêtêñep tau êndu-êndu gêu tau gêc Paulu agêc Sild enkainjña

³⁰ ma gêwê êsêagêc sêsa awê sêja ma kêsôm gebe “O apômtauagêc, aê janjôm asageñ gebe Anôtô ênam aê kêsi.”

³¹ Tec êsêagêc sêsôm gebe “Ôkêj êwin Apômtau Jesu, go Anôtô ênam aôm to nêm gôlôac kêsi.”

³² Go agêc sêwa Apômtaunê mêtê sa gêdêj ej to nê lau samob, tanj sêngôñ ênê andu nañ.

³³ Gêdêj gêbêcauc ñasawa tonanjeñ ñac tau kêkôc êsêagêc sa jakêkwasiñ êsêagêcnêj sêm ñamala ma gaôgeñ êsêagêc sêsgu ej to nê lau samob.

³⁴ Go kêkôc êsêagêc sêsô nê andu jakêkêj mo êsêagêc señ, ma tonê gôlôac samob têntac ñajam samucgeñ gebe sêkêj gêwinj Anôtôgac.

³⁵ Geleñja lasê, go gôlinjwaga sêasakiñ nêj sakinwaga sêja sêsôm gebe “Ôwi ñac luagêc tonan siñ.”

³⁶ Tec gejobwaga kêdôj biñ tau gêdêj Paulu gebe “Gôlinjwaga sêasakiñ lau sêmêj gebe jawi amagêc siñ. Amboac tonan aêc tobiñmalôgeñ ana.”

³⁷ Tec Paulu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Aêagêc ñac Romja, mago sêmasañ aêagêcma biñ atom. ma si aêagêc akô malaclun to sêbalinj aêagêc asêp

kapoacwalô. Ma galoc sebe sêkêj aêagêc kelecgej ana me. Masigoc, amboac tonaj atom. Êsêac tauj sêmêj ma sêwê aêagêc asa ana.”

³⁸ Sakijwaga tedôj biŋ tonaj gêdêj gôliŋwaga. Ac sêŋô ɻawae gebe êsêagêc ɻac Romja ma têtakê ɻanô.

³⁹ Tec sêja sê biŋmalô êsêagêc, go sêwê êsêagêc sêsa sêja ma tetej êsêagêc gebe sêwi êsêacnêj malac siŋ.

⁴⁰ Agêc sêsa aŋga andu kapoacwalôja ma gêdêj Ludia jasêlic lasitêwai ma sê biŋmalô êsêac sa su. go sêc sêja.

17

Lau sêli aweŋ sa aŋga Tesaloniki

¹ Êsêac sêsêlêj e jasêsa Ampipoli to Apolonia ma jasêô lasê Tesaloniki, naŋ Judanêj lôm teŋ kékô.

² Paulu kêsô lôm gêja amboac gêgômgêgôm gêmoa ma gêjam biŋgaŋm gêwiŋ êsêac kêpi Anôtônê biŋ kêtôm sabat têlêac.

³ En kêsôm mêtê lasê to kêwaka Kilisi tau sa gêdêj êsêac gebe gêôc ɻandaŋ ma gêdi sa aŋga ɻacmatênenê naŋ gêjac en ɻawae. Go kêsôm gêwiŋ gebe “Jesu, taŋ kasôm enj lasê gêdêj amac naŋ, enj Kilisi tau.”

⁴ Ma êsêacnêj ɻagêdô sêkêj gêwiŋ ma sêsap Paulu agêc Sila tôŋ. Ma Helen, taŋ têtêc Anôtô naŋ, nêŋ taêsam sêwiŋ ma kasêganêj lauo ɻalêlêma atom amboac tonanĝen.

⁵ Tec Judawaga têntac ɻandaŋ kêsa ma sejoŋ lau sec ɻagêdô aŋga malaclêlôm mêŋsêjac êsêac sa gebe sêkalom malac. Tec sêwa Jasonne andu auc ma sêsôm Paulu agêc Sila sebe sêkôc êsêagêc dêndêj lau sêna.

⁶ Mago têtap êsêagêc sa atom. Tec sê Jason to lasitêwai ɻagêdô dêdêj malac ɻagôliŋwaga sêja ma sêmôêc gebe “Lau tau, tê sêlênsôj gamêŋboa nê, sêjam aêacnêj gamêŋ tôŋ amboac tonanĝoc.

⁷ Jason tonec kékôc êsêac sa. Lau samob tônê sesen kaisaranê biŋsu su ma sêsôm gebe kiŋ teŋ gêmoa nê ɻa   Jesu.”

⁸ Lau malac tonanŋa to ɻagôliŋwaga sêŋô biŋ tonaj e kêlênsôj êsêac ɻanô.

⁹ Tec sêsôm Jason to nê lau ɻagêdô sêkêj gêj sêjac da tauj su, go sêwi êsêac siŋ.

Aposolo sêmoa Beroia

¹⁰ Nagêbêc tonaj lasitêwai sêkêj Paulu agêc Sila seben sêja Beroia. Agêc sêô lasê su, go sêso Judanêj lôm sêja.

¹¹ Lau tau nêŋ lêŋ mansaŋ ɻajam sêlêlêc Juda Tesalonikiŋa nêŋ su. Ac sêkôc mêtê sa ɻapep sêjac ɻawaegêj ma sêkip buku dabuŋ ɻam sa kêtôm bêcgej, sê dôj mêtê, taŋ aposolo sêsôm naŋ, gebe oc kêtôm tau me masi.

¹² Amboac tonaj êsêacnêj lau taêsam sêkêj gêwiŋ ma Helennêj lau towaej nêŋ lauo to ɻacwaga ɻagêdô ɻalêlêma atom amboac tonanĝen.

¹³ Juda Tesalonikiŋa sêŋô Paulu kêsôm Anôtônê mêtê aŋga Beroia gêwiŋ ɻawae, tec tauj sêja sebe sêlênsu to sêlênsôj êsêac amboac tonanĝen.

¹⁴ Lasitêwai sêŋô ɻawae, tec sejoŋ Paulu seben sêsa gwêc sêja, ma Sila agêc Timote gacgej sêŋgôŋ.

¹⁵ Lau taŋ sêwiŋ Paulu naŋ, sêwê enj e jasêô lasê Aten. Êsêac sebe sêmu sêna, go enj kêmasaŋ biŋ gêdêj êsêac gebe nasêkac Sila agêc Timote seben dêndêj enj sêna.

Paulu gêmoa Aten

¹⁶ Paulu gêôj êsêagêc gêngôj Aten ma gêlic sêkêj gwam taêsam gêjam malac auc, ma nê ñalêlôm kêbôli auc ñanô.

¹⁷ Tec gêjam bingalôm gêwiñ Judawaga aŋga nêj lôm to êsêac, taŋ têtêc Anôtô naŋ, kêtôm bêcgeŋ ma lau, taŋ kêtap êsêac sa aŋga malacluŋ naŋ, amboac tonanjen.

¹⁸ Ma Epikuri to Stoiki nêj lau tokauc ñagêdô sebe sênsaê ej, tec lau ñagêdô sêsmô sebe “Ñac gwai-gwai ñatau tonan gebe êsôm asagen.” Ñagêdô sêsmô gebe “Ej gebe êsôm anôtôi jaba ñawae.” Êsêac sêsmô biŋ tonan gebe Paulu kêsôm ñawae ñajam lasê kêpi Jesu gêdi sa aŋga ñacmatênen.”

¹⁹ Amboac tonan sêkôc Paulu jasêwê ej sêja Areo Pagu (nêj sêmêtôc biŋ ñamala) ma sêsmô gebe “Aêac abe ajala biŋ wakuc, taŋ kôdôj gêdêj lau naŋ awiŋ.

²⁰ Aôm kôs m biŋ kain teŋ kêsêp aêac tanenjsuŋ, ma aêac abe ajala biŋ tonan ñam.”

²¹ Lau Aten samob to lau jaba, taŋ sêngôj sêwiŋ êsêac naŋ, ôliŋ palê sebe sêsmô to sêŋô biŋ wakucgeŋ ñapaŋ.

²² Tec Paulu gêdi jakêkô Areo Pagu ñaluŋgeŋ, go kêsôm gebe “Lau Atenwaga, aê galic amac atoc anôtôi sa ñapepgeŋ.

²³ Kasêlêj katôm malacgêdôgeŋ gaja ma késala amacnêm gêj dabuŋ e katap altar teŋ sa teto ñabiŋ gêc gebe ‘Anôtô taŋ tajam kauc ej naŋ nê.’ Tec gabe jawa gêj tau, taŋ ajam kauc ma atoc sa naŋ, sa êndêj amac.

²⁴ Anôtô tau, taŋ kékêj undambê to nom ma ñagêj totau-totau samob naŋ, kêtu undambê to nom Ñatau, mago gêngôj lôm dabuŋ, taŋ sêkwê ña lemengeŋ naŋ atom.

²⁵ Ej kêpô lêna gêj, taŋ ñamalac sêgôm ña lemen naŋ atom, gebe ej tau kékêj êsêac sêmoa mateŋ jali to sêšê aweŋ ma kékêj ñagêj samob gêdêj êsêac.

²⁶ Ej kékêj ñamalac tagen kêtu ñamalac totoŋ-totoŋ, taŋ sêngôj nom auc naŋ, samob nêj ñamôkê. Ej kékêj nêj têm sêmoaŋa to gamêj sêngôjha ñamadiŋ kwanaŋgeŋ.

²⁷ Anôtô gêgôm gêj tonan gebe sensom ej. Moae sênsaê ej ma têtap ej sa, gebe ej gêmoa jaêc aêac samob nêj teŋ atom.

²⁸ ‘Ej kékôm aêac auc, tec tamoa mateŋ jali to danjôm nêj gêj samob ma tamoa amboac tamoa,’ kêtôm amacnêm sêga-wêwaga ñagêdô sêsmô gebe ‘Aêacnêj ñam kêsêp ej.’

²⁹ Aêacnêj ñam kêsêp Anôtô, tec tanam dôj Anôtô êpi gwam gold to silber ma poc, taŋ ñamalac taŋ gêjam ñamêtê ma sêgôm naŋ atom.

³⁰ Anôtô gêlic têm, taŋ ñamalac sêjam kauc tauŋja naŋ gêbacnê, ma galoc gêjac biŋsu ñamalac gebe lau samob êtôm gamêj samobgeŋ sênam tauŋ ôkwi.

³¹ Ma kêtôc bêc êmêtôc ñamalac samob êndêngenga kékô kwanaŋgeŋ ma kêjalin ñac êmêtôc biŋja sa su. Ej kewaka ñac tau sa gêdêj lau samob gebe gêju ej sa aŋga ñacmatênen.”

³² Lau tau sêŋô ñacmatê sêndi sa ñabiŋ e ñagêdô sêsu susu ma ñagêdô sêsmô gebe “Malôgen, go aŋô aôm ôsôm biŋ tonan ñagêdô êtiam.”

³³ Sêsmô su, go Paulu gêwi êsêac siŋ kêsa gêja.

³⁴ Go lau ñagêdô sêsap ej tōŋ ma sêkêj gêwiŋ. Acnêj Areo Pagu ñalaumata teŋ, nê ñaê Dionusi agêc awê teŋ, nê ñaê Damari, ma lau ñagêdô

Sêwinj. * sêmoasinj tauñ ólinj ma sêjam kauc gebe gêij ñanô tau tonaj. Stoiki têtû mêtê tauñ ñapep ma sêjam kauc gebe ênam êsêac sa sêmoa ñajamgenj. † sêkac tauñ saña.

18

Paulu gêmoa Korinti

¹ Tonañ su, go Paulu gêwi Aten siñ gêja Korinti.

² Anja tonaj kêtap Juda teñ sa, nê ñaê Akwila. Têna kêkôc eñ anja Pontu. Êsêagêc nê awê Priskila séwi Italia siñ sêmey wakucgej. Nam kêsêp kaisara Klaudi kêjatu gebe Judawaga samob sêwi Rom siñ. Tec Paulu gêdêj ûsêagêc gêja.

³ Eñ gêlic acnêj lemenj ñakoleñ tagenj, tec gêmoa gêwiñ ûsêagêc ma sêjam kôm sêwinj tauñ. Êsêac sêwa becobo kêtû nêj kôm.

⁴ Paulu gêjam bingalôm anja Judanêj lôm kêtôm sabatgenj gebe êkêli Juda to Helen gebe sêkêj êwiñgej.

⁵ Sila agêc Timote anja Makedonia sêmey acgom, go Paulu gêjam mêtê toôli palêgej ma gêwa Jesu sa gêdêj Judawaga gebe eñ Kilisi.

⁶ Gêdêj tanj Judawaga sêôc ênê biñ auc ma sêôm biñ alôb-alôb nañ, eñ kekolonj kekop anja nê ñakwê su ma kêsôm gêdêj ûsêac gebe “Nêm dec êpi amac taôm môkêmapac. Aê oc jawê ñakaiñ atom. Galoc jandêj lau samuc jana.”

⁷ Go kêsa anja tonaj ma jagelom ñac teñ, tanj kêtêc Anôtô nañ, nê andu. Ñac tau nê ñaê Titi Justu. Nê andu kêkô jabañ Judanêj lôm.

⁸ Lômmôkê Krispi to nê gôlôac samob sêkêj gêwi ñ Apômtau, ma lau Korinti taêsam sêñj mêtê e sêkêj gêwiñ ma sêliñ sanju.

⁹ Nagêbêc Apômtau gêsuñ mê gêdêj Paulu ma kêsôm gebe “Ôtêc taôm atom, ôsôm biñ lasêgej, ônam taôm tôj atom.

¹⁰ Aê tec gawiñ aôm ma ñac teñ êndi sa ma êngôm ôlim êtu sec atom, gebe aêñoc lau taêsam sêmoa malac tonaj.”

¹¹ Paulu kêdôj Anôtôñê mêtê gêngôj gêwiñ ûsêac jala samuc teñ ma ajôj 6.

¹² Gêdêj tanj Galio kêtû gôliñwaga Akaianja nañ, Judawaga samob nêj biñ kêpi tagenj sêli tauñ sa gêdêj Paulu, tec sêwê eñ dêdêj sêmêtôc-biñ-ñamala sêja

¹³ ma sêôm sebe “Ñac tonec kêpiñkap lau, gebe sênam sakiñ Anôtô eso biñsu ñjalêj.”

¹⁴ Paulu gebe êjô biñ e Galio kêsôm gêdêj Judawaga gebe “Amac Judawaga, embe biñ sec ñanô me sec kapôeñ teñ, go jakôc amacnêm biñ sa êtôm ñagôlinj.

¹⁵ Ma embe awemsuñ êôc ka taôm êtu amacnêm mêtê to waem ma biñsuña, nañ amac taôm amansañ. Aê gabe jatu biñ tonaj ñamêtôcwaga atom.”

¹⁶ Kêmasuc ûsêac anja kêmêtôc-biñ-ñamala sêsa sêja.

¹⁷ Tec ûsêac samob sêkôc lômmôkê Sostene tôj e sêjac eñ anja sêmêtôc-biñ-ñamala ñatêclabu, mago Galio gêlic amboac gêlic.

Paulu gêmu gêja Antiokia

* **17:34:** Lau Helen nêj lau tokauc nêj tonj luagêc. Epikuri † **17:34:** Gamêj tonaj kêtû lau Aten nêj gamêj laumata

¹⁸ Paulu gêmoa Koriniti ec nêngêj acgom, go kêkam lasitêwai lemen ma gebe êlêc êna Suria. Ma Priskila agêc Akwila sêwiñ enj. Anja Keñkrea kêsôm sêsbuñ ênê môkêlaun su gebe gêjac mata biñ ten gêdêj Apômtau kêtû gêj teñja.

¹⁹ Sêlac e jasêsô Epese, go kêkêj êsêagêc sêngôj ma ej tau kêsô Judanêj lôm jagêjam biñgalôm gêwiñ Judawaga.

²⁰ Lau tonaj teteñ ej gebe êmoa bêc ñagêdô êwiñ êsêac acgom, mago gêlôc sa atom,

²¹ kêkam êsêac lemen su ma kêsôm gêdêj êsêac gebe “Anôtô embe têtac êwiñ, go jamu jamêj êtiam.” Go gêdi anja Epese ma gêlac gêja.

²² Wañ kêsô Kaisarea ma ej kêpi bau jakêkam gôlôac dabuñ su ma kêsêp Antiokia gêja.

²³ Jasêmoa e têm ñagêdô gêjaña acgom, go gêdi kêtiam. Ej kêsa Galata to Prugia ñagamêngêj gêja ma kêpuc lau buña samob tôj.

Apolo gêjam mêtê anja Epese

²⁴ Nasawa tonaj Juda teñ, nê ñaê Apolo, jagêô lasê Epese. Têna kêkôc ej anja Alesandria. Ej ñac tokauc teñ, nañ kêjala Anôtônê mêtê ñapep.

²⁵ Êsêac têdôj Apômtaunê mêtê gêdêj ej e nê ñalêlôm kêkac ej tec kêsôm to kêdôj biñ kêpi Jesu solopgeñ. Tagen ej kêjala Joañnê busañgugeñ.

²⁶ Ej gêjam mêtê gêjac m totêtac kêpa sugen anja Judanêj lôm. Priskila agêc Akwila sêñô ej, tec sêkôc ej sa gêngôj gêwiñ êsêagêc ma sêwa Anôtônê mêtê sa e tomalagen gêdêj ej.

²⁷ Gêmoa e gebe êna Akaia, tec lasitêwai teto papia gêdêj lau buña ma teteñ êsêac gebe sêkôc ej sa. Ej jagêô lasê Akaia ma gêjam êsêac, tañ Anôtônê moasin gêjam êsêac auc e sêkêj gêwiñ sêmoa nañ, sa ñapep,

²⁸ gebe kêku Judawaga tulu ña biñ tonaclai gêmoa awêgen lau samob sêlic ma gêwa Jesu sa gebe ej Kilisi kêtôm biñ, tañ teto gêc nañ.

19

Paulu gêmoa Epese

¹ Gêdêj tañ Apolo gêmoa Korinti nañ, Paulu kêsêlêj gêmoa Asia ñagamêj lôcña e jagêô lasê Epese ma kêtap ñacsenjomí ñagêdô sa anja tonaj.

² Tec kêtû kênac êsêac gebe “Gêdêj tañ amac akêj gêwiñ su nañ, atap Njalau Dabuñ sa me masi.” Ma êsêac sêsbuñ gêdêj ej gebe “Masi, aêac tec anjô Njalau Dabuñ gêmoa ñawae teñ atomanô.”

³ Ma ej kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amac alin busañgu ondoc.” Tec êsêac sêsbuñ gebe “Aêac alin Joañnê sañgu.”

⁴ Go Paulu kêsôm gebe “Joañ kêsagu lau sêliñ busañgu sênam tauñ ôkwiña, ma kêsôm gêdêj lau gebe sêkêj ewiñ ñac, tañ oc êndañguc ej nañ ac tau Jesu.”

⁵ Lau tau sêñô biñ tonaj, tec sêliñ sañgu kêpi Apômtau Jesu nê ñaê.

⁶ Paulu kêkêj lêma gêsac êsêac acgom, go ñjalau Dabuñ kêpi êsêac e sêsbuñ biñ awen talô ma seoc biñ lasê.

⁷ Lau tau moae têtôm 12.

⁸ Paulu kêsô Judanêj lôm gêja jakêsôm biñ totêtac kêpa sugen gêmoa ajôñ têlêac. Ej gêjam biñgalôm kêpi Anôtônê gamêj gêwiñ êsêac to gêgôm gêjêlêlôm êsêac gebe sêkêj ewiñ Apômtauña.

⁹ Mago lau ñagêdô nêñ ñalêlôm ñadani kêsa e sêkêj gêwiñ atom, sêbu mêtê, tañ Paulu gêjam nañ, gêdêj lau, tec Paulu kêkac tau su anja êsêacnêj

ma kékôc ɳacsenjomi sêwiŋ eŋ. Eŋ gêjam biŋgalôm gêmoa Turananê lôm kêtôm bêcgeŋ.

¹⁰ Gêgôm gêmoa e jala samuc luagêc, go Juda to Helen samob, taŋ sêŋgôŋ gamêŋ Asiaŋ naŋ, sêŋô Apômtaunê mêtê.

Skewa latui

¹¹ Anôtô kêpuc Paulu lêma tôŋ ma gêgôm gêŋsêga kapôeŋ,

¹² gebe lau sêkôc obo waenja to nê ɳakwê kômja, taŋ eŋ kêjandin naŋ, su jasêu gêsac gêmac e ôliŋ ɳajam kêsa, ma ɳalau sec sêsa sêja.

¹³ Ma Judanêŋ lau têtîŋ ɳalau secja sêslêŋ sêjac laoc gamêŋgeŋ. Èsêac tauŋ sêsam Apômtau Jesu nê ɳaê kêpi lau tonjalau sec, ma sêšom gebe “Aê jajatu amac ɳa Jesu, taŋ Paulu gêjam mêtê kêpi eŋ naŋ, nê ɳaê.”

¹⁴ Judanêŋ ɳac dabuŋsêga Skewa nê latui 7 sêsa lêŋ tonaj.

¹⁵ Tec ɳalau sec gêjô èsêac aweŋ gebe “Jesu taŋ kajala eŋgac, ma Paulu naŋ kajala eŋ amboac tonaj. Mago amac tonec asa lau.”

¹⁶ Ma ɳamalac, taŋ ɳalau sec gêgôm eŋ naŋ, gêboŋ jagêlô èsêac tôŋ e kêku èsêac tulu ma kêjamuŋ èsêac e ôliŋ ɳaômagen ma todecgeŋ sêc aŋga andu tonaj sêja.

¹⁷ Ma lau Juda to Helen samob, taŋ sêŋgôŋ Epese naŋ, sêŋô biŋ tonaj e têtakê samob ma aweŋ gêôc Apômtau Jesu nê ɳaê ɳanôgeŋ.

¹⁸ Lau gwalekiŋ, taŋ sêkêŋ gêwiŋ su naŋ, sêmêŋ ma seoc nêŋ sec, taŋ sêgom naŋ lasê.

¹⁹ Ma èsêac mec-geowaga taêsam sejon nêŋ buku mecjia kêpi tagen jasêkêŋ ja geŋ su gêc lau taêsam lanôjnêmja, ma sêsam buku tonaj ɳai ɳaôli kêpi tagen kêtôm silber 50,000.

²⁰ Ma mêtê ɳajaŋa kêsa gêjam gamêŋ auc kêtôm Apômtaunê ɳaclai.

Sêli biŋ sa aŋga Epese

²¹ Biŋ tonaj gêbacnê su, go Paulu taê gêjam gêc nê ɳalêlôm gebe èsa Makedonia to Akaiaŋageŋ éna Jerusalem, taê gêjam gebe “Jana ônê su acgom, go najalic Rom amboac tonanjeŋ.”

²² Ma kékêŋ nê kêpuctôŋwagaagêc Timote agêc Erasta sêja Makedonia, eŋ tau gêngôŋ Asia ɳasawa ɳagêdô gêwiŋ.

²³ Gêdêŋ ɳasawa tonaj lau sêli tauŋ sa ɳanô kêtû mêtêŋa.

²⁴ Nam gebe ɳac-kêpac-silberwaga teŋ, nê ɳaê Demetri, gêgôm anôtô Diana nê lôm jaba ɳakatu silber ma gêjam ôli kômwaga sêkôc ɳaôli sauŋ atom aŋga ênê.

²⁵ Tec ɳac tau kékalem lau tonaj to èsêac ɳagêdô, taŋ sêwê kaiŋ kôm amboac tônê naŋ, sêpi tagen, go kêsom gebe “Lauac, amac ajalagac gebe kôm tonec ɳai gêjam aêac sa tec tatu lau tolêlôm.

²⁶ Ma galoc taôm alic to aŋôgac gebe Paulu tonaj gêgôm gêylêlôm e gêjam lau taêsam ôkwi, mago gêgôm aŋga Epese tagen atom, eŋ kêsom biŋ gêjam Asia samucgeŋ auc gebe anôtôi, taŋ dagôm ɳa lemen naŋ, ɳanô masi.

²⁷ Biŋ tonaj oc èŋgôm aêacgeŋ nêŋ waeŋ kômja êtu sec atom, èŋgôm lau sêlic anôtô kapôeŋ Diana nê lôm amboac gêŋ ɳaôma êwiŋ amboac tonaj e malôgeŋ acgom, go senseŋ anôtô, taŋ lau aŋga Asia samucgeŋ to nom ɳagamêŋ samob tetoc en sa naŋ, nê wae kapôeŋ tau su amboac tonanjeŋ.”

²⁸ Lau tau sêŋô biŋ tonaj e têntac ɳandaŋ secanô ma sêmôêc kêsa augen gebe “Epesenêŋ Diana kapôeŋgoc.”

²⁹ Sêgôm e malac samucgeŋ ɻadindinj kêsa ma lau samob jasêswa sêsa nêŋ gamêŋ dôa-dôaŋa ma sê ɻac Makedoniaŋa luagêc ɻai agêc Aristarka, taŋ sêseleŋ sêwiŋ Paulugen naŋ sêwiŋ.

³⁰ Paulu gebe êsêp lau tonan ɻai ɻalêlôm êna e ɻacseŋomi seseŋ ej.

³¹ Ma gôlinwaga Asiaŋa ɻagêdô, taŋ têntac gêwiŋ Paulu naŋ, sêkêŋ puc ej ma teteŋ ej gebe naësa gamêŋ dôadôaŋa atom,

³² gebe êsêac, taŋ sêkac sa anga tonan naŋ, nêŋ biŋ kêlênsôŋ samucgeŋ, ac sêmôec kesotau-kesotau. Nêŋ taësam sêkac sa ɻaômageŋ ma sêjam kauc ɻam.

³³ Lau ɻagêdô sêlic Alesandere, taŋ Judawaga sêscuc ej kêsa gêja naŋ, ma sêjam kauc sebe ej biŋmôkê. Tec ej gêôc lêma sa gebe êwa nê biŋ sa êndêŋ lau.

³⁴ Mago êsêac sêjala ej gebe ɻac Judanja, tec sêmôec gulun-guluŋgeŋ gebe "Epesenêŋ Diana kapôeŋgoc." Sêmôec sêkô kêtôm ockatu ɻasawa luagêc.

³⁵ Sêgôm sêmoa, go acnêŋ ɻac-ketobiŋwaga gêjac êsêac têntac tôŋ ma kêsôm gebe "Amac Epesewaga, lau samob sêjala malac Epese tec kêtô Diana kapôeŋ nê lôm to lôm ɻakatu, taŋ kêsêp anga undambê gêmêŋ naŋ ɻagejobwaga.

³⁶ Biŋ tau tonec gêc awê, tasôm biŋ taësam atom. Amboac tonan nêm ɻalêlôm êtu malô ma angôm gêj teŋ paliŋ atom.

³⁷ Amac awê ɻac luagêc tônen amêŋ, mago êsêagêc sêjanjo gêj teŋ anga lôm atom ma sêsôm biŋ alôb-alôb teŋ kêpi aêacnêŋ anôtôo atom.

³⁸ Ma Demetri to nê kômwaga embe nêŋ biŋ êndêŋ ɻac teŋ ênêc, naŋ noc sêmêtôc biŋŋa gêc ma gôlinwaga semoa, tec sêwaka tauŋ samanj.

³⁹ Ma embe nêm biŋ ɻagêdô ênêc, naŋ amansaŋ êndêŋ lau malacŋa nêŋ noc sêkac saŋa.

⁴⁰ Ocsalô tonec aêac tawê biŋ talênsôŋ lauŋa ɻakaiŋgoc, gebe aêac tali tauŋ sa nec ɻam teŋ gêc atom, tec tatôm gebe dawa tau ɻa êtôm atom."

⁴¹ Kêsôm tonan su ma kêkêŋ lau sêc elîŋ-eliŋ.

20

Paulu kêsa Makedonia gêja Helennenj gamêŋ

¹ Biŋ kêtô malô acgom, go Paulu kêkac ɻacseŋomi sa ma gêlêŋ biŋ êsêac to kêkam êsêac lemenj ma gêdi gêja Makedonia.

² Ej gêjac laoc gamêŋ tonan ma gêlêŋ biŋ êsêac ɻa biŋ taësam e jakêsa Helennêŋ gamêŋ.

³ Gêmoa e ajôŋ têlêac gêjanja ma gebe êpi wanj êna Suria, tec kêtôp sa gebe Judawaga dêdib ej. Amboac tonan taê gêjam kêtô tôŋ gebe êsa Makedoniaŋageŋ êmu êna êtiam.

⁴ Puru Beroiaŋa latu Sopatra ma Aristarka agêc Sekundu anga Tesanloniki, —Gai agêc Timote anga Derbe ma Tukiki agêc Tropim anga Asia sêseleŋ sêwiŋ ej.

⁵ Nac luagêc tonan sêmuŋ ma sêoŋ aêac anga Troas.

⁶ Aêac alic Om Polom ɻalucŋa su acgom, go asuŋ su anga Pilipi ma alac amoia e bêc lemenj teŋ, go jaasô Troas adêŋ êsêac ma angôŋ tonan bêc 7.

Paulu kêtô ɻacleŋ Troas

⁷ Gêdêŋ woke ɻabêc ɻamataŋa aêac akac sa kêtô apô polom êkôciŋa ma Paulu gêjam biŋgalôm gêwiŋ êsêac. Ej taê gêjam gebe ɻaeleŋ go êndi, tec sêjac têku biŋgalôm e gêbêcauc gêja lugenj.

8 Èsêac têtut lamp taêsam gelom aŋga ɳaden, tan aêac akac sa naŋ.

9 Paulu gêjam binjalôm gêmoa ma ɳapalê teŋ, nê ɳaê Aitiku, gêngôŋ katam sauŋ, tec bec gêgôm en e kêlinj tau siŋ ma gebeŋ kêsêp ɳaden têlêac tonan gêja e tomatêgen. Tec lau sêkôc en sa.

10 Paulu kêsêp jakêtap labôc gêsac en ɳaô, go gêlô en tōŋ ma kêsôm gebe "Ali taôm sa atom, katu tec gêmoa en ɳalêlôm."

11 Go gêmu kêpi gêja kêtiam, jakepô polom kékôc ma gen, go gêjam binjalôm geden tôngen e gêu bôŋ kêsa ma gêdi gec gêja.

12 ɳapalê tau, tan mata jali kêsa naŋ, sêkôc en sêja totêntac ɳajamgeŋ.

Dêdi aŋga Troas e jaasô Milet

13 Paulu kêsôm gebe êmoa baugenj êna ma aêac lau ɳagêdô api wanj amuŋ naasô Asos gebe akôc en sa aŋga tônê.

14 Aêac asô Asos e atap tauŋ sa kêtiam ma akôc en sa jaasô Mitulene.

15 Nabêbêc aêac asuŋ su ma alac e apoac akanôŋ Kio ma ɳageleŋ asô Samos e ɳageleŋ teŋ, go jaasô Milet.

16 Paulu taê gêjam kêtu tōŋ gebe êsô Epese atom, êôc kêsigeŋ êna. Enj gebe ênam gamêŋ tōŋ êmoa Asia atom, kêkac taugen gebe êna Jerusalem ma embe ɳasawa êtôm, go naelic om Pentekost aŋga tônê.

Paulu gêjam mêtê laumata Epeserja ma seboŋ tauŋ

17 Paulu gêmoa Miletgeŋ ma kêkêŋ biŋ gêja Epese ma kékalem gôlôac dabuŋ nêŋ laumata gebe dêndêŋ en sêna.

18 Jasêo lasê dêdêŋ enj tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe "Amac alic ɳoc lêŋ, tan kasa gêdêŋ gaô lasê gamêŋ Asia wakucgeŋ ma kasa kêtôm têm samob, tan gamoa gawiŋ amac naŋ.

19 Aê gajam sakin Apômtau ma gabu tauc tomatoc-sulugeŋ ma katap lêtôm sa gebe Judawaga dêdib aê.

20 Ma kêgamiŋ biŋ êmoasiŋ amacŋa teŋ atom, kasôm lasê gêdêŋ amac to kadôŋ amac aŋga awêgeŋ to andulêlôm gêwiŋ.

21 Aê gawa sa ɳanôgen gêdêŋ lau Juda to Helen gebe sênam tauŋ ôkwi êndêŋ Anôtô to sêkêŋ ȇwîŋ Apômtau Jesu Kilisi.

22 Ma galoc ɳalau Dabuŋ gêjam gôliŋ aê gebe jana Jerusalem ma gêŋ, tê etap aê sa aŋga ônêŋa nê, tau kajala atom.

23 Tageŋ tonec ɳalau Dabuŋ gêwa sa gêdêŋ aê kêtôm malacgeŋ ma kêsôm gebe oc jatap kapoacwalô to gêŋwapac sa.

24 Aê taêc labu ɳoc katic atom. Aê gabe janac dabiŋ ɳoc lêŋ to sakin, tan kakôc aŋga Apômtau Jesu nê naŋ, gebe jawa ɳawae ɳajam Anôtônen moasiŋa sa.

25 "Ma galoc aê kajala gebe amac samob, tan gajam mêtê kêpi Anôtônen gamêŋ gamoa gawiŋ amac naŋ, oc alic aê lanjôc êtiat atom.

26 Amboac tonan galoc tecenec jawa sa êndêŋ amac gebe Amacnêm ɳac teŋ embe ênaŋa, aê oc jawê biŋ tonan ɳakaiŋ teŋ atomanô,

27 gebe kêgamiŋ biŋ teŋ atom, kasôm Anôtônen biŋ lasê tomalageŋ gêdêŋ amac.

28 Ajop taôm to lau samob, tan ɳalau Dabuŋ kêkêŋ amac atu êsêacnêŋ gejobwaga gebe ajop Anôtônen gôlôac dabuŋ, tan enj gêjam ôli êsêac ɳa tau nê dec naŋ.

29 Aê kajala gebe aê embe jawi amac siŋ jana ma kêam sec oc dêndêŋ amac mêmjsêlensôŋ gôlôac ɳawaô.

³⁰ Ma lau ɻagêdô anga amac taôm nêm oc sêndi mêsênam mêtê ôkwi e sê ɻacsejomi têndaŋguc êsêac.

³¹ Amboac tonaj anam jaligen, taêm ênam gebe jala samuc têlêac gêngôŋ gawinj amac ma gajac biŋsu amac gêdêŋ-gêdêŋgeŋ tomatocsuluŋgeŋ kêtôm bêc to geleŋ samob, kêlêwaŋ atom.

³² "Ma galoc jansun amac andêŋ Anôtô to nê moasiŋ ɻabiŋ ana. En kêtôm gebe ênac dabinj amac to êkêŋ gênlênsêm êndêŋ amac awiŋ Anôtône lau samob.

³³ Aê matoc katu lau teŋ nêŋ silber to gold ma ɻakwê atom.

³⁴ Taôm alicgac gebe lemoc tecenec gêjam aê to ɻoc lau ma apô lêna sa.

³⁵ Aê kadôŋ amac kêpi gêŋ samobgeŋ ɻapan gebe tanam kôm ɻajaŋa amboac tonaj, ec tanam lau ɻasec sa. Taêm ênam Apômtau Jesu nê biŋ, tanj tau kêsôm gebe 'Takêŋ gêŋ êndêŋ lau naŋ êmoasiŋ aêac êlêlêc takôc gêŋ anga launêŋ su.'

³⁶ Paulu kêsôm biŋ tonaj su, go kêpôŋ aduc ma keteŋ mec gêwinj êsêac samob.

³⁷ Lau samob sêmbôŋtauŋ to têtaŋ ɻanô ma sêlêsôp enj alianô.

³⁸ Ênê biŋ, tanj kêsôm gebe êsêac sêlic enj laŋðanô êtiŋ atom naŋ, tec gêgôm êsêacnêŋ ɻalêlôm ɻawapac kêlêlêc. Sêgôm tonaj su, go sêkêŋ enj kêpi waŋ gêja.

21

Paulu gêja Jerusalem

¹ Aêac akêŋ êsêac siŋ ma alac e jaasô Kos. Go ɻabêbêc jaasô Rodo ma anga tonaj alac e jaasô Patara.

² Aêac atap waŋ teŋ sa gebe êlac êna Poinike, tec api ma alac aja.

³ Alac e aê Kupro sa mêsakêŋ gêc gasêŋa gêja ma aperj Suria e jaasô Turu, gebe sênam waba anga waŋ êsêp bau.

⁴ Aêac atap ɻacsejomi sa ma anjôŋ awiŋ êsêac bêc 7. Lau tonaj ɻalau Dabuŋ kêkac êsêac e sêson gêdêŋ Paulu gebe êpi Jerusalem êna atom.

⁵ Aêac amoia e ma bêc gêbacnê, go adi gebe asêlêŋ. Ma lau malacna samob to nêŋ lau ma nêŋ ɻapalêo to ɻac sejoŋ aêac anga malac asa sêcluŋ aja. Go anga ambêô aêac apôŋ aenjduc to ateŋ mec.

⁶ Su, go akam tauŋ ma aêac api waŋ, ma êsêac sêc sêmu sêja.

⁷ Aêac alac anga Turu e jaasô Tolemai ma atap lasitêwai gamêŋ tônêŋa sa, tec awen gêjac tauŋ ma anjôŋ awiŋ êsêac bêc teŋ.

⁸ Nageleŋ adi asêlêŋ e aô lasê Kaisarea ma asô jaeŋwaga Pilip nê andu aja ma anjôŋ awiŋ enj. Nac tonaj samwaga 7 nêŋ teŋ enj.

⁹ Nac tau latuio awêtakiŋ aclê seoc biŋ lasê sêmoa.

¹⁰ Aêac anjôŋ bêc ɻagêdô, go propete teŋ kêsêp anga Judaia gêmêŋ, nê ɻaŋ Agaba.

¹¹ Enj kêtu ɻacleŋ gêdêŋ aêac. Nac tau kêkôc Paulunê ômbinjkap su mêsô tau akaiŋ to lêma tôŋ ma kêsôm gebe "Nalau Dabuŋ nê biŋ tau tonec gebe Judawaga oc sênsô ômbinjkap tecenec ɻatau tôŋ amboac tonec anga Jerusalem ma sêkêŋ enj êsêp lau samuc lemenj."

¹² Aêac to malac ɻatau anjô biŋ tonaj, tec ateŋ enj gebe êpi Jerusalem êna atom.

¹³ Mago Paulu gêjô aêac awen gebe "Amboac ondoc atan ma agôm aêjoc ɻalêlôm ɻawapac kêsa. Embe sênsô aê tôŋ ma sêngômما. Aê gajac dabinj tauc gebe jamac êndu anga Jerusalem êtu Apômtau Jesu nê ɻaŋ."

14 Aêac asôm biŋ elêmê tec ajam tauŋ tōŋ ma asôm gebe “Apômtaunê biŋ êtu anô.”

15 Nabêc ḥagêdô gêjana acgom, go aêac amasaŋ ma waba ma api Jerusalem aja.

16 Nacseñomi ḥagêdô anga Kaisarea sêwiŋ, tec sêwê aêac atu ḥacleŋ Nason. Eŋ ḥac buŋa laŋwa teŋ anga Kupro.

Paulu kêtū ḥacleŋ Jakobo

17 Aêac jaaô lasê Jerusalem su, go lasitêwai sêkôc aêac sa totêntac ḥajamgenj.

18 Nageleŋ Paulu kêkôc aêac sa adêŋ Jakobo aja, ma laumata samob sêkac sa sêmoa tonaj.

19 Èsêac awenj gêjac tauŋ su, go Paulu gêjac miŋ biŋ, taŋ Anôtô gêgôm gêdêŋ lau samuc gebe kêpuc ênê sakin tōŋ naŋ tomalagenj.

20 Lau tau sêŋô e sêlambiŋ Anôtô ma sêšom gêdêŋ Paulu gebe “O lasitêwa, aôm gôlicgac, Judawaga taêsam ḥanô lasê sekêŋ gêwiŋ Kilisi, mago sêsap Mosenê biŋsu tōŋ sêjac ḥawae.

21 Lau tonaj sêŋô ḥawae gebe aôm kôdôŋ Judawaga, taŋ sêšêp lau samuc ḥasawa naŋ, gebe sêwi Mose siŋ, ma kôsôm gebe sêsa nêŋ ḥapalê atom to sêwi lêŋ mêtê laŋgwanya siŋ.

22 Ma galoc daŋgôm amboac ondoc. Lau samob oc sêŋô aôm gômôeŋ ḥawae su.

23 Amboac tonaj ôŋgôm êtôm biŋ, tec aêac abe asôm êndêŋ aôm nec. Aêacma lau aclê sêjac mata biŋ kêpi biŋ teŋ tec sêŋgôj.

24 Naôkôc lau tonaj sa, gebe lau dabuŋwaga sêŋgôm biŋ atu selecŋa êpi aôm ôwi êsêac ma ônam ôli lau, taŋ sêkapiŋ êsêac môkêŋlaun naŋ, go lau samob sêjala gebe bi ŋ, taŋ têdôŋ kêpi aôm naŋ, ḥanô masi. Èsêac tauŋ ocko sêlic aôm gebe kôsa nêm lêŋ kôsap biŋsu tōŋgenj.

25 Ma biŋ kêpi lau samuc, taŋ sêkêŋ gêwiŋ su naŋ, aêac asôm biŋ tonec kêtû tōŋ gebe êsêac sêŋgamiŋ tauŋ êndêŋ da gwamija to êndêŋ bôc ḥadec, ma êndêŋ bôc, taŋ sêgiŋ êndu ma êndêŋ mockaiŋ to mockaiŋ.”

26 Nabêbêc Paulu kêkôc lau tau sa, ma sêmasaŋ ênê biŋ êtu selecŋa gêwiŋ lau tau tonaj, go kêsô lôm dabuŋ gêja ma kêsôm bêc sêŋgôj selecŋa lasê ma sêmasaŋ noc sêkêŋ nêŋ da êndêŋ-êndêŋgenj.

Èsêac sêkôc Paulu tōŋ anga lôm dabuŋ

27 Kêdabin gebe ḥabêc 7 tonaj êmbacnê ma Judawaga Asiaŋa sêlic eŋ gêmoa lôm dabuŋ, tec sêli lau samob nêŋ ḥalêlôm sa e sêkôc eŋ tōŋ.

28 Ma sêmôêc gebe “Aô, Israelwaga, anam aêac samaj. Alic ḥac tau, taŋ kêdôŋ lau anga gamêŋ samob gêbu lau Israel to Mosenê biŋsu ma gamêŋ tau tonec naŋ. Ma galoc gêwê Helen ḥagêdô sêšô lôm dabuŋ sêja ma gêgôm gamêŋ dabuŋ tau kêtû secgoc.”

29 ḥasawa teŋ lau tonaj sêlic ḥac Epesena Tropim gêmoa malacluŋ gêwiŋ Paulu, tec seboc Paulu oc gêwê eŋ kêsô lôm dêbu ŋ gêja.

30 Tec malac ḥatau samob sêii tauŋ sa ma sêjac tauŋ sa sêpi tagen jasêkôc Paulu tōŋ ma sê eŋ anga lôm dêbu ŋ kêsa gêja, ma sêlai ḥakatam auc sebenj.

31 Lau tau sêšom sebe sênc Paulu êndu e siŋwaganêŋ kapitaisêga gêŋô lau Jerusalemja samob sêli tauŋ sa ḥawae,

32 tec kêkôc siŋwaga to nêŋ kapitai ḥagêdô sa jasêlêti dêdêŋ lau tau sêšêp sêja. Lau tonaj sêlic kapitaisêga to siŋwaga sêmêŋ ma sêwi Paulu siŋ sêjac eŋ kêtiam atom.

³³ Go kapitaisêga kêtû gasuc gêja, kékôc Paulu tôn ma kêsôm sêso eñ tòn ña kapoacwalô luagêc. Go kêtû kênac ênê ñam to biñ, tañ eñ gêgôm nañ.

³⁴ Lau samob sêmôêc kesotau-kesotau e sêôc gamêr auc lañgwagen, tec eñ gêjô biñ sapu ma kêsôm sêkôc Paulu dêdêj sinwaganêj gamêj sêja.

³⁵ Sêô lasê ñatêcwale ma lau sebe sênac Paulu, tec sinwaga sêôc eñ sa lôlôcgej,

³⁶ gebe lau tau samob sêwir ma sêmôêc pañgej gebe “Enanjamanj.”

Paulu gêjam talaj tau

³⁷ Sebe sêkêj Paulu êsô sinwaganêj gamêj êna, tec kêsôm gêdêj kapisaisêga gebe “Oc ôlôc gebe jasôm biñ teñ êndêj aôm me masi.” Ma ñac tau kêsôm gêdêj eñ gebe “Aôm kôsôm biñ Helen me masi.

³⁸ O, aôm ñac Aiguptuna, tañ wali teñgej gôli kêjangowaga 4,000 nêj ñalêlôm sa ma kojon êsêac sêsa gamêj sawa sêja nañ, aôm atom me.”

³⁹ Tec Paulu kêsôm gebe “Aê tinoc Judao, tec kékôc aê anga Tarsus Kilikiaña ma gawê kainj malac towae tònê gawiñ, tec kateñ aôm gebe ôlôc ma jasôm biñ êndêj lau tònê.”

⁴⁰ Kapitaisêga gêlôc, go Paulu kékô têcwale ma gêjab lêma gêdêj lau e gamêj gêmac, go awa gêjac êsêac ña awenj Ebolai gebe

22

¹ “O lasitêwaac to tamocac, biñ tañ galoc gabe jawa tauc sa êndêj amac nañ, añô acgom.”

² Lau tau sêjô eñ awa gêjac êsêac ña awenj Ebolaigen, tec biñ gêmac samob. Ma Paulu kêsôm gebe

³ “Aê tinoc Judao kékôc aê anga Tarsus Kilikiaña ma katu kapôêj anga malac tonec, kasô Gamalielnê lôm ma kêdôj tamenjinêj biñsu gêdêj aê e tomalagej. Aê gajam sakinj Anôtô gajac ñawae katôm tec amac samob agômagôm amoam nec.

⁴ Aê kêjanda lau, tañ sêsap mêtê wakuc tonec tòn nañ, e gasej êsêac su sêjaña ma gêsô êsêac tòn to kakêj êsêac lauo to ñac sêsep kapoacwalô sêja.

⁵ Ñac dabuñsêga to laumata samob embe sêwa aêñoc miñ sa, oc êtôm tec tauc kasôm nec. Aê kakôc papia anga êsêacnêj gêjac lasitêwai Damaskus ñawae, tec gaja gebe jakôc êsêac, tañ sêmoa tonaj nañ tòn, ma-jakêj êsêac sêna Jerusalem gebe têtap nêj ñagêjô sa.

Paulu gêjac tau nê miñ Apômtau Jesu gêjam eñ ôkwiña

⁶ “Aê kasêlêj gamoa e kêdabiñ Damaskus. Ma gêdêj oc kékô ñaluñgej, go ñawê kapôêj teñ gaôgej anga undambê mënjkêpô aê e gêjam aucgej.

⁷ Aê gau tauc jagaêc nom, go ganjô awa teñ gêdêj aê gebe ‘Saulu, Saulu, asagej kójanda aê’.

⁸ Ma aê gajô biñ tonaj gebe ‘Apômtau, aôm asa.’ Go eñ kêsôm gêdêj aê gebe ‘Aê Jesu Nasaretña, tec kójanda aê.’

⁹ Lau tañ sêwir aê nañ, sêlic ñawêgej, mago sêjô ñac, tañ kêsôm biñ gêdêj aê nañ, awa atom.

¹⁰ Go aê kasôm gebe ‘Apômtau, aê janjôm asagej.’ Ma Apômtau kêsôm gêdêj aê gebe ‘Ôndi sa ma ôna Damaskus acgom, go sêwa biñ samob, tañ Anôtô gebe ôngomja nañ, sa êndêj aôm anja tònê.’

¹¹ Ñawê toñawasi tònê kêpô aê e matocanô kêtû pec ma ñoc lau sêkam aêgej gaja Damaskus.

12 “Ma ɳac mansaq teŋ, nê ɳaê Anania, kêmasaq biŋsu ɳapep e Judawaga gamêŋ tônêŋa samob tetoc eŋ sa.

13 ɳac tau gêdêŋ aê gêmêŋ mêtjkêkô aê laŋôcnêmja ma kêsôm gebe ‘Lasicenec Saulu, matam êlêc.’ Ma gêdêŋ tonanqen matoc gêlac e galic eŋ kêtôk.

14 Ma ɳac tau kêsôm gebe ‘Tameninêŋ Anôtô kêjaliŋ aôm sa gebe ôjala ênê biŋ ma ôlic ɳac gêdêŋ tau to ôŋô eŋ awa,

15 gebe ôwa eŋ sa êndêŋ ɳamalac samob ɳa biŋ, tanj gôlic to gôŋô naŋ.

16 Ma galoc gobe amboac ondoc. Ôndi sa, mêtjawam ênac ênê ɳaê ma ôlinj saŋgu êkwasiŋ nêm sec su.’

Jesu kêsakij Paulu gêdêŋ lau samuc gêja

17 “Gamoac acgom, go gamu gamêŋ Jerusalem kêtiam mêtjkateŋ meç gamoa lôm dabuŋ e katuc kaiŋ teŋ kêsa

18 ma galic Jesu kêtôk ma kêsôm biŋ gêdêŋ aê gebe ‘Ôwi Jerusalem siŋ seben ma ônsaic taômgeŋ ôna, gebe êsêac oc sêkôc biŋ, tanj aôm gobe ôwa saŋga naŋ, sa atom.’

19 Ma aê kasôm gebe ‘Apômtau, êsêac tauŋ sêjalagac gebe aê tec kakôc lau, tanj sêkêŋ gêwi ɳ aôm naŋ, tôŋ ma kalêsu êsêac ɳanô-ɳanô kêtôm Judanêŋ lômgeŋ.

20 Ma gêdêŋ tanj sêkêc ɳac-gêwa-aôm-sawaga Stepan nê dec siŋ naŋ, tauc kakô gawiŋ e galic ɳajam ma gajob lau-sêjac-eŋ-ênduwaga nêŋ ɳakwê’.

21 Ma ɳac tau kêsôm gêdêŋ aê gebe ‘Ôéc ôna, aê jasakiŋ aôm ôndêŋ lau samuc, tanj sêŋgôŋ gamêŋbômgel naŋ ôna.’ ”

Paulu agêc kapitaisêga nêŋ biŋ

22 Lau sêŋô Paulunê biŋ e mêtngêdêŋ tonanq, go sêli aweŋ sa ma sêmôêc gebe “Anseŋ ɳac tonec su aŋga nom, gebe eŋ kêtôm gebe êmoa mata jali atom.”

23 Êsêac sêŋala e sêôc gamêŋ auc laŋwagenj sêkô ma têdaŋ nêŋ ɳakwê balinj to sêpalip kekop kêpi jakêkô.

24 Tec kapitaisêga kêtatu gebe sêwê Paulu sêna siŋwaganêŋ gamêŋ ma kêsôm gebe si eŋ ma têtu Iêsu biŋ, tanj lau sêmôêc kêpi eŋ naŋ ɳam.

25 Êsêac sêšô eŋ ɳa ômbiŋkap tôŋ ma Paulu kêsôm gêdêŋ kapitai, tanj kêtôk ɳagala naŋ, gebe “Embe ɳac Romja teŋ, ma amêtôc eŋ atom, oc êtôm gebe ai eŋ ɳaômageŋ me masi.”

26 Kapitai gêjô biŋ tonanq, tec gêdêŋ kapitaisêga jakêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm gobe ôŋgôm amboac ondoc, ɳac tônê eŋ Romgoc.”

27 Tec kapitaisêga mêtjkêtu kênac Paulu gebe “Ôsôm êndêŋ aê acgom, aôm ɳac Romja biŋjanô me masi.” Ma Paulu gêlôc gebe “Aec, biŋjanô.”

28 Go kapitai gêjô eŋ awa gebe “Aê gabe jatu ɳac Romja naŋ gajam ôli ɳa awa kapôŋ.” Ma Paulu kêsôm gebe “Aê tonec ɳac Romja aŋga tamocnê.”

29 Amboac tonanq lau, tanj sebe têtu lêsu eŋ naŋ, gacgenj sêkac tauŋ su. Ma kapitaisêga tau, tanj kêjala gebe Paulu ɳac Romja naŋ, kêtêc tau kêtû kêsôm sêšô ɳac tau tôŋja.

Paulu kêtôk lau dabuŋsêga to laumata laŋôŋnêm

30 Nageleŋ kapitaisêga gebe êjô biŋ, tanj Judawaga sêgôlinj kêpi Paulu naŋ, ɳam ɳapep. Tec kêsôm sêgaboac eŋ su ma kêkac lau dabuŋsêga to laumata samob sa, go kêsôm sêwê Paulu sêsep sêja jakêkô êsêac laŋôŋnêm.

23

¹ Paulu mata gê lau ḥanô, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, ma kêsôm gebe “O lasitêwaac, aê kasa ḥoc lêŋ tonjoc ḥalêlôm ḥawagen gamoa Anôtô lanjônêmja e mênjêdêŋ tonec.”

² Tec ḥac dabuŋsêga Anania kêjatu lau, taŋ sêkô jabaŋ eŋ naŋ, gebe têtap en awa auc.

³ Ma Paulu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm taŋ kotoc taôm sa ḥaôma-ḥaôma naŋ, Anôtô êtap aôm. Aôm gôngôŋ tonaj gobe ômêtôc aêjoc biŋ êtôm biŋsu ma amboac ondoc tec goseŋ biŋsu ma kôsôm gebe têtap aê nec.”

⁴ Go lau, taŋ sêkô jabaŋ Paulu naŋ, sêsôm gebe “Amboac ondoc aôm gôbu Anôtônen ḥac dabuŋsêga amboac tonaj.”

⁵ Tec Paulu kêsôm gebe “Lasitêwaac, aê kajala gebe eŋ ḥac dabuŋsêga naŋ atom. Teto gêc gebe ‘Ôsôm biŋ sec êpi launêŋ gôlinwaga atom.’”

⁶ Paulu kêjala Sadukainêŋ lau ḥagêdô ma Parisainêŋ ḥagêdô sêmoa sêwiŋ, tec gêmôêc kapôeŋ gêdêŋ êsêac, taŋ sêkac tauŋ sa naŋ, gebe “O lasitêwaac, Parisai teŋ latu aê ma aê tauc Parisai amboac tonaj. Êsêac sêmêtôc aê kêtû kakêŋ matoc ḥacmatê sêndi saŋa.”

⁷ Kêsôm biŋ tonaj su ma Parisai to Sadukai sêli tauŋ sa sêmoa e sêkac tauŋ kêkôc,

⁸ gebe Sadukai sêsôm gebe ḥacmatê sêndi sa atom ma aŋela to ḥalau sêmoa atom. Ma Parisai tec sêkêŋ gêwiŋ gêŋ tonaj ḥai samob.

⁹ Lau tau sêmôêc sêôc aucgeŋ e biŋsutau ḥagêdô aŋga Parisainêŋ tonj dêdi sa ma seseŋ tauŋ ma sêsôm gebe “Aêac atap sec teŋ sa gêc ḥac tonec nê atom, tageŋ moae ḥalau teŋ me aŋela teŋ oc kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ nec.”

¹⁰ Sêsôm tauŋ ḥanô-ḥanô e kapitaisêga kêtêc gebe moae sêkac Paulu êkôc, tec kêjatu siŋwaga matu teŋ sêsep mênjêjanjo Paulu su aŋga launêŋ ma sêkôc eŋ sêja nêŋ gamêŋ.

¹¹ ḥagêbêc tonaj Apômtau mênkêkô gêwiŋ Paulu ma kêsôm gebe “Têmtac êpa su, aôm gôwa aê sa aŋga Jerusalem su ma oc ôwa aê sa aŋga Rom amboac tonanjeŋ.”

Lau Juda sêkic Paulunê biŋ

¹² Gamêŋ ḥawê kêsa acgom, go Juda ḥagêdô sêkac tauŋ sa ma sêjac kapoac tauŋ gebe sêniŋ to sêñôm gêŋ teŋ atom e sênc Paulu êndu su acgom.

¹³ Ma lau, taŋ sêkic Paulunê biŋ amboac tonan naŋ, sêlêlêc 40 su.

¹⁴ Lau tau tonaj dêdêŋ lau dabuŋsêga to laumata ma sêsôm lasê gebe “Aêac lau tonec ajac kapoac tauŋ gebe anij to anôm gêŋ teŋ atom e anac Paulu êndu acgom.

¹⁵ Amboac tonaj amac to laumata naansau kapitaisêga gebe êkêŋ ḥac tau êsêp êndêŋ amac êmêŋ gebe atu Iêsu ênê biŋ ḥapep. Ma aêac oc naamansaŋ tauŋ kwanaŋgeŋ gebe anac eŋ êndu aŋga intêna ḥadambê teŋ. En oc êô lasê amac atom.”

¹⁶ Paulunê sib gêŋjô sêkic sa laŋwa nê biŋ ḥawae, tec gêja kêsô siŋwaganêŋ gamêŋ jakêsôm lasê gêdêŋ Paulu.

¹⁷ Tec Paulu gêmôêc kapitai teŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôwê ḥapalê tecenec ôndêŋ kapitaisêga ôna, eŋ gebe êsôm biŋ teŋ êndêŋ eŋ.”

¹⁸ Tec kapitai kêkôc ḥapalê tau sa ma gêwê eŋ agêc dêdêŋ kapitaisêga sêja, go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Nac kapoacwalôŋa Paulu gêmôêc aê gaja

ma keteñ gebe jakôc ɻapalê tecenec jandêñ aôm jamêñ, gebe ɻac tau gebe êsôm biñ teñ êndêñ aôm.”

¹⁹ Go kapitaísêga kékam ɻapalê tau lêma agêc jasêkô tauñja ma kêtû Iêsu eñ gebe “Aôm gobe ôsôm biñ amboac ondoc êndêñ aê.”

²⁰ Ma ɻapalê tau kêsôm gebe “Judawaga sêmasañ biñ kêtû tôj gebe teteñ aôm ma bêbêc ôkêñ Paulu êsêp êndêñ laumata êna. Èsêac sebe sênsau sêôc aôm gebe têtû Iêsu ênê biñ ɻapep.”

²¹ Amboac tonaj ôkêñ êwiñ êsêacnêñ biñ atom, gebe lau kêlêlêc 40 su dêdib eñ sêmoa. Èsêac sêjac kapoac tauñ gebe sêniñ to sênôm gêj teñ atom e sêncac Paulu êndu acgom. Ma galoc sêmasañ tauñ sêsaâ aômgeñ gebe ôlôc.”

²² Go kapitaísêga gêjac biñsu ɻapalê tecenañ gebe “Biñ tañ kôsôm lasê gêdêñ aê nañ, ônac miñ êndêñ lau teñ atom.” Ma kékêñ eñ gêc gêja.

Sêsañ Paulu gêdêñ gôliñwaga Peliki gêja

²³ Go kapitaísêga gêmôêc nê kapitai luagêc ma kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Amansañ siñwaga 200 to lau sêngôñ hosña 70 ma lau kêmña 200 gebe sêsa Kaisarea sêna êndêñ 9 oklok êmbêc.”

²⁴ Amansañ hos ɻagêdô êwiñ gebe Paulu êngôñ ɻaô ma akôc eñ toôli samucgeñ andêñ gôliñwaga Peliki ana.”

²⁵ Go keto papia teñ gêwiñ gebe

²⁶ “Aê Klaudi Lusi aoc gêjac gôliñwaga towae Peliki.

²⁷ ɻac tecenec tec Judawaga sêkôc eñ tôj ma sebe sêncac eñ êndu. Aê ganô eñ ɻac Romña, tec kakôc eñ sa ma gajam eñ kêsi.

²⁸ Aê gabe jakip biñ, tañ sêgôlinj kêpi eñ nañ, ɻam sa, tec kakêñ eñ kêsêp gêdêñ nê laumata gêja.

²⁹ Aê katap sa gebe biñ, tañ sêgôlinj kêpi eñ nañ, ɻam kêsêp êsêacnêñ biñsu, mago êsêac tauñ nêñ ɻalêlôm kêpi tagenj kêtû biñ tonajña atom. Tagenj aê galic biñ teñ kêtôm amboac tanac eñ êndu to takêñ eñ êngôñ kapoacwalôña nañ, gêc atom.

³⁰ Ma ganô biñ teñ ɻawae gebe dêdib eñ sebe sêncac eñ êndu, tec kakêñ eñ seben gêdêñ aôm gêwac ma ka-som gêdêñ lau-sêgôlinj-biñ-kêpi-eñwaga gebe dêndêñ aôm sêwac ma sêwa nêñ biñ sa êndêñ aôm.”

³¹ Siñwaga tau sêkôc Paulu sa kêtôm kapitaísêganê biñ ma gêdêñ gêbêc sêkôc eñ sêja Antipatri.

³² Nabêbêc sêkêñ eñ gêdêñ lau, tañ sêngôñ hos ɻaô nañ, gebe sêkôc eñ sêna, go êsêac tauñ sêc sêmu sêja nêñ gamêñ kêtiam.

³³ Lau tonaj jasêô lasê Kaisarea, go sêkêñ papia gêdêñ gôliñwaga ma sêkôc Paulu dêdêñ eñ sêja.

³⁴ Gôliñwaga kêsam papia su, go kêtû kênac Paulu gebe eñ ɻac anja gamêñ ondocña e gêñô gebe eñ anja Kilikia.

³⁵ Tec kêsôm gebe “Lau tañ sêgôlinj biñ kêpi aôm nañ, sêmêñ acgom, go jañô nêm biñ.” Ma kêjatu gebe sejop Paulu êngôñ Herodonê andu.

24

Sêmêtôc Paulunê biñ

¹ Bêc lemenj teñ gêjanja acgom, go ɻac dabuñsêga Anania kékôc laumata ɻagêdô to ɻac teñ, nê ɻaê Tertulu, tañ gêjam lau awenj gêdêñ gôliñwaga nañ, ma ac sêsep sêja e sêjac miñ nêñ biñ, tañ sêgôlinj kêpi Paulu nañ, gêdêñ gôliñwaga.

² Èsêac sêmôêc Paulu gêmêj su, ma Tertulu gêôc awa sa gebe êngôliŋ biŋ êpi ej, tec kêsôm gebe

“O ñac towae Peliki, aôm gômoa, tec aêac amo a tobiŋmalô ñajam. Aôm ñac tokauc, tec kômoasiŋ lau gamêj tonecja ñapep.

³ Aêac lau samob aŋga gamêj samob akôc moasiŋ tonaj sa to ajam danje ñanô.

⁴ Aê gabe janam aôm tōj atom, gabe jateŋ aômgeŋ gebe ôlic ñajam ma ôkêj tanjam ma biŋ dambê.

⁵ Nac tonec aêac ajala en ñac kalomtêna sec. Ej gêli Judawaga aŋga nom ñagamêj samob sa ma kêtû lau mêtê-geowaga Nasaretja nêj ñamatâ.

⁶ Galoc en gêgôm gêŋlêlôm gebe êngôm lôm dabuŋ êtu sec êwiŋ, tec aêac akôc en tōj abe amêtôc ênê biŋ êtôm aêacma biŋsu.

⁷ Mago kapitaisêga Lusi kêsêp e jakêjaŋo en su aŋga aêacma

⁸ ma kêsôm gebe lau, tanj sêgôliŋ biŋ kêpi en naŋ, dêndêj aôm sêmêj. Galoc aôm taôm ôtu lesu ej, go ôjô biŋ samob, tanj aêac agôliŋ kêpi en naŋ ñam.”

⁹ Ma Judawaga sêpuc biŋ tōj sêwiŋ en ma sêlôc gebe biŋ tau amboac tonaj.

Paulu kêsôm biŋ gêjam talanj tau

¹⁰ Go gôliŋwaga gêjac gêsu gêdêj Paulu gebe êsôm nê biŋ. Tec Paulu kêsôm gebe

“Aê kajala gebe kôtu lau tonec nêj mêtôcwaga jala taêsam su. Amboac tonaj jamansaŋ êôc biŋ êndêj aôm totêtac êpa sugeŋ.

¹¹ Aôm embe ôpuc biŋ tau ñam, oc ôjala gebe aê kapi Jerusalem gaja kêtû jateŋ mecjâ naŋ bêc taêsam gêjaŋa atom, bêc 12geŋ.

¹² Judawaga têtap aê sa gebe aê to lau teŋ aweŋsuŋ gêôc ka tau aŋga lôm dabuŋ atom. Ma têtap aê sa gali lau teŋ sa aŋga Judanêj lôm ñagêdô to malacluŋ atom.

¹³ Biŋ samob, tanj galoc lau tōnê sêgôliŋ kêpi aê naŋ, êsêac têtôm gebe sêkip ñam teŋ sa atom amboac tonaj.

¹⁴ Tageŋ tonec jasôm lasê êndêj aôm gebe Aê gajam sakin tamocinêj Anôtô kêdaguc mêtê wakuc, tanj êsêac sêsam gebe mêtê geo teŋ naŋ. Aê kakêj gêwiŋ biŋ, tanj gêc Mosenê biŋsu to teto kêsêp propetenêj buku naŋ samob.

¹⁵ Aê kakêj matoc kêtôm êsêac tec sêkêj mateŋ sêmoa gebe Anôtô êju lau gêdêj to lau keso sêndi sa.

¹⁶ Amboac tonaj tec katu mêtê tauc gebe jamoa toŋoc ñalêlôm ñawagenj êndêj Anôtô to ñamalac ñapaŋ.

¹⁷ “Aê gamoa e jala ñagêdô gêjaŋa acgom, go sêkêj awa kakôc gadêj ñoc lau gamêj ma gabe jakêj da êwiŋ.

¹⁸ Tec kamasaŋ biŋ jatu selecja gamoa lôm dabuŋ ma gabe jakêj da, tec têtap aê sa. Aê kasêp lau teŋ ñasawa atom to gali lau teŋ sa atom.

¹⁹ Judawaga Asianja nêj ñagêdô sêmoa lôm sêwiŋ. Lau tōnê nêj biŋ êndêj aê embe ênêc, naŋ sêmêj sêsmô sêkô aôm laŋômñemja, go ñajam.

²⁰ Me êsêac tauŋ sêsmô acgom. Èsêac têtap ñoc keso ondoc sa gêdêj tanj kakô laumata laŋô nêmja.

²¹ Moae keso tagen tonec gebe kakô êsêac ñaluŋ ma gamôêc gebe Galoc amac amêtôc aê gebe kakêj gêwiŋ gebe ñacmatê oc sêndi sa.”

22 Peliki kējala mêtê tonaj ñam su, tec gebe ênam êsêac tōj ma kêsôm gebe "Kapitaisêga Lusi êsêp êmêj acgom, go tamêtôc amacnêm biŋ êmbacnê."

23 Go kêsôm gêdêj kapitai gebe ejop Paulu êmoa awêgej, ma ênê lau embe taêj ênam gebe sêmoasiñ ej, naŋ ênac jao atom.

Sejop Paulu sêmoa

24 Bêc ñagêdô gêjaŋa acgom, go Peliki agêc nê awê Judao Drusila sêja ma kêsôm sêkôc Paulu dêdêj ej sêja, go gêñô ej gêwa sêkêj gêwiñ Kilisi Jesu ñam sa.

25 Paulu kêsôm biŋ kêpi bingêdêj to têtu mêtê tauŋ ñapep ma Anôtô êmêtôc ñamalacnêj biŋña. Ej kêsôm biŋ tonaj, tec Peliki kêtêc tau ma kêsôm gebe "Galoc aôm ôna acgom. Ñoc ñasawa teŋ embe ênêc, go jamôêc aôm êtiam."

26 Ej taê kêka gêwiñ gebe Paulu ênac da tau ña awa êndêj ej, tec kêsôm sêkôc ej sêja sêmu mêmjêjam bingalôm gêdêj ej.

27 Jala luagêc gêjaŋa ma Porki Peste mêmjêjô Peliki su. Peliki gebe Judawaga sêlic ej ñajam, tec gedec Paulu tokapoacwalôgej gêmoa.

25

Paulu awa gêjac kaisara

1 Peste kêkôc kôm gôlinjwagarja sa e ñabêc têlêac gêjaŋa, go aŋga Kaisarea kêpi Jerusalem gêja.

2 Aŋga tônê lau dabuŋsêga to Judawaganêj laumata sêu Paulunê biŋ gêdêj ej ma semasaŋ biŋ gêdêj ej gebe

3 êkêj Paulu êpi Jerusalem êndêj êsêac êna ec ac sêlic gebe ej kêmoasiñ êsêac. Êsêac sêmasaŋ biŋ tau gebe dêndib ej e senseŋ ej su aŋga intêna ñadambê teŋ.

4 Tec Peste gêjô êsêac awen gebe "Paulu tau tê sêkôc ej tōj gacgen gêmoa Kaisarea, ma saungej, go jamu jana amboac tonanjej."

5 Ma kêsôm gêwiñ gebe "Amacnêm kasêga sêwiñ aê sêsep sêna acgom, go embe sêlic ñac tônê nê biŋ ênêc, naŋ sêsôm êpi ej."

6 Peste gêngôŋ gêwiñ êsêac bêc 8 me 10, go kêsêp Kaisarea gêja. Ñabêbêc jagêngôŋ nê lêpôŋ sêmêtôc biŋña ma kêsôm sêkôc Paulu sêja.

7 Gêja acgom, ma Judawaga, taŋ aŋga Jerusalem sêsep sêja naŋ, sêwa ej auc jasêgôlin biŋ sec taêsam kêpi Paulu, mago têtôm gebe sêwaka biŋ ñanô teŋ sa atom.

8 Tec Paulu kêkac bin su tau gebe "Aê gagôm gêj teŋ gaseŋ Judanêj biŋsu to lôm dabuŋ ma kaisara atom."

9 Peste gebe Judawaga sêlic ej ñajam, tec kêsôm gêdêj Paulu gebe "Aôm gobe ôpi Jerusalem ôna ma jamêtôc aômnêm biŋ aŋga ônê me masi."

10 Ma Paulu kêsôm gêdêj ej gebe "Aê kasêp kaisaranê mêtôc ñajlom su, tec sêmêtôc aê aŋga tonecman. Aôm tec kôjalagac gebe gagôm keso teŋ gêdêj Judawaga atom.

11 Embe janjôm gêj eso teŋ êtôm sênaç aê ênduŋa, oc janac jao tauc atom. Mago lau tonec embe sêngoliŋ bin êpi aê ñaõmagen, naŋ ñac teŋ êtôm gebe êkêj aê jasêp êsêac lemeŋ atom. Amboac tonaj aoc ênac kaisara."

12 Kêsôm su, go Peste gêjam bingalôm gêwiñ ñac kêpuc ej tōŋja su, ma sêjô Paulu awa gebe "Awam gêjac kaisara, amboac tonaj ôndêj kaisara ôna."

Paulu kékô Agripa agêc Bernke lanjôjnêm

¹³ Bec ɳagêdô gêjaŋa acgom, go kiŋ Agripa agêc nê awê Bernike sêô lasê Kaisarea sebe sêlic to sêkam Peste.

¹⁴ Agêc jasemoa e bêc ɳagêdô gêjaŋa acgom, go Peste gêwa Paulunê biŋ sa gêdêŋ kiŋ ma kêsôm gebe “Peliki gedec ɳac kapoacwalôŋa teŋ gêmoa tonec.”

¹⁵ Gêdêŋ taŋ gaja Jerusalem naŋ, Judanêŋ lau dabuŋsêga to laumata sêșôm ênê biŋ lasê gêdêŋ aê, ma teteŋ gebe aê jamêtôc ênê biŋ.

¹⁶ Tec aê gajô ȇsêac aweŋ gebe Romnêŋ mêtê tonec gebe sêmêtôc ɳac teŋ paliŋ-paliŋgeŋ atom. ɳac tobiŋ naêkô lau-sêgôlin-biŋwaga lanjôjnêm êmuŋ ma ênac kolec tau to êwaka nê biŋ sa acgom.

¹⁷ Tec lau tau mêsôŋ lasê e gaŋŋ bêc taêsam atom. Nagelenj gaja gêngôŋ lêpôŋ sêmêtôc biŋa ma kasôm sêkôc ɳac tau sêmêŋ.

¹⁸ Lau-sêgôlin-biŋwaga dêdi, mago sêșôm biŋ sec, taŋ aê gaboc sêșôm êpi enj ɳateŋ atom.

¹⁹ Ac sêșôm biŋ luagêc kêpi enj. Teŋ kêtu tauŋ nêŋ mêtêŋa ma teŋ kêtu ɳacmatê teŋ, nê ɳaê Jesu, taŋ Paulu gêwa enj sa gebe gêmoa mata jali naŋja.

²⁰ Aê kapuc biŋ tau ɳam e kapô lêna tauc, tec katu kênac enj gebe êpi Jerusalem êna sêmêtôc ênê biŋ anŋa tònê me masi.

²¹ Mago Paulu keteŋ gebe ajop enj e kaisara tau êmêtôc ênê biŋ acgom. Tec kasôm gebe sejop enj ɳapep e jakêŋ enj êndêŋ kaisara êna.”

²² Go Agripa kêsôm gêdêŋ Peste gebe “Aê tauc gabe janô biŋ anŋa ɳac tau nê acgom.” Tec enj kêsôm gebe “Bêbêc go ôŋô.”

²³ Nagelenj Agripa agêc Bernike to nêŋ gêlôŋ kaiŋ ten-kaiŋ teŋ jasêšô gamêŋ ɳalêlôm tau séja. Go kapitaisêga to malac ɳakasêga sêwiŋ, ma Peste kêjatu gebe sêkôc Paulu sêmêŋ.

²⁴ Go Peste kêsôm gebe “O kiŋ Agripa to amac samob tec amoia awiŋ aéac, alic ɳac tau, taŋ Judawaga samob anŋa Jerusalem to anŋa tonec sêkac aê kêtu enjia ma sêmôēc ɳajaŋa gebe êmoa mata jali êtiam atom.

²⁵ Aê kajala gebe ênê biŋ sec kêtôm sênač enj ênduŋa teŋ gêc atom, tagenj enj tau awa gêjac kaisara. Amboac tonaj tec kasôm kêtu tön̄ gabe jakêŋ enj êna.

²⁶ Mago katap ɳac tau nê biŋ ɳanô teŋ sa kêtôm gebe jato êndêŋ êôc ɳatau ênaŋa nec atom. Kêtu tonajŋa tec kasôm sêkôc ɳac tau mêŋkêkô aôm, kiŋ Agripa, to amac samob lanjômnêm, gebe tatu Iêsu enj e jajala biŋ tau êtu katô acgom, go jato êna.

²⁷ Embe takêŋ ɳac kapoacwalôŋa teŋ êna ma dawa ênê biŋ sa êwiŋ atom, oc êtôm atom.”

26

Paulu gêjac kolec tau

¹ Go Agripa kêsôm gêdêŋ Paulu gebe “Aê galôcgac gebe ôwaka taôm sa.” Kêsôm su, go Paulu kêmêtôc lêma ma gêjam talanj tau gebe

² “O kiŋ Agripa, Judawaga sêgôlin biŋ kêpi aê elêmê e galoc têtac ɳajam gebe jawaka tauc sa jakô aôm lanjômnêm.

³ Aê têtac ɳajam kêlêlêc ɳam gebe aôm kôjala Judawaganêŋ mêtê to nêŋ biŋ sêpê tauŋja samob tomalageŋ. Amboac tonaj tec jateŋ aôm gebe ôpuc taôm tôngenj ma ôkêŋ taŋjam ɳoc biŋ acgom.

⁴ “Judawaga samob sêlic aêŋoc lêŋ ɳapalêgenja, taŋ gamoa gawiŋ ɳoc lau to gêngôŋ Jerusalem naŋgac.

5 Êsêac sêjala wanêcgeñ su gebe aê Parisai. Embe taêj ênam, go tauñ sêwa biñ tonec sa gebe gajam sakiñ Anôtô kasa êôc lêj kêdaguc Parisainêj gôlinj najaña kaiñ ten.

6 Anôtô gêjac mata biñ gêdêj aêac tamerj gebe ñanô êsa, tec kakêj matoc gamoa ma galoc katap mêtôc sa kêtû biñ tauña.

7 Aê kakêj matoc biñ, tañ aêacnêj gôlôac sêkêj matej gebe têtap saña nañ, ma séjam sakiñ Anôtô kêtôm bêc to geleñgeñ kêtû biñ tonajña. O kinj, kêtû biñ, tañ takêj matej tamoa nañja, tec Judawaga sêgôlinj biñ kêpi aê.

8 Amboac ondoc tec akêj gêwiñ biñ, nañ Anôtô êju ñacmatê sêndi saña nañ atom.

9 “Gêmunjeñ ñoc ñaletôm taêc gêjam elêmê gebe jansen Jesu Nasaretña nê ñaê su ña kisa tokaiñ-tokaiñ.

10 Geñ amboac tonaj tec gagôm anga Jerusalem. Aê kakôc ñaclai anga lau dabuñsêga nêj ma kakej Anôtônê lau gwalekiñ sêsêp kapoacwalô sêja, ma gêdêj tañ sêkic êsêacnêj biñ nañ, aê kasôm gawiñ.

11 Aê kalêsu êsêac todim-todim kêtôm Judanêj lôm samobgeñ ma kakac êsêac gebe sêsêm biñ alôb-alôb. Noc ñaletôm kêpuc aê melocja ma kêjanda êsêac e gagôm anga malac gameñbomja gêwiñ.

Paulu gêjac tau nê miñ Apômtau Jesu gêjam eñ ôkwiña

12 “Amboac tonaj kakôc ñaclai anga lau dabuñsêga nêj ma sêšakinj aê gaja Damaskus.

13 O kinj, kasêlêñ gamoa intêna e gêdêj oc kêkô ñaluj ma galic ñawê anga undambê ñawasi kêlêlêc oc su mêtjkêpô aê to lau, tañ sêwiñ aê nañ, e gêjam aucgeñ.

14 Aêac samob au tauñ jaaêc nom, ma ganjô awa teñ kêsôm ña Ebolai awen gêdêj aê gebe ‘Saulu, Saulu, asagen kôjanda aê. Kêm tañ gêjam aôm nañ, ôwê sa ôtôm atom.’

15 Ma aê kasôm gebe ‘Apômtau, aôm asa.’ Tec Apômtau kêsôm gebe ‘Aê Jesu tec kôjanda aê.

16 Amboac tonaj ôndi sa ôkô ñajaña. Aê gaoc tauc lasê gadêj aôm, gabe jamansañ aôm ôtu ñoc sakiñwaga ma ôwa biñ, tañ gôlic su to biñ, nañ jatôc êndêj aôm nañ sa.

17 Aê gabe janam aôm sa anga Judawaganêj to anga lau samuc, tañ gabe jasakinj aôm ôndêj êsêac ôna nañ nêj amboac tonaj.

18 Ôngôm êsêac matej êlêc e sênam tauñ ôkwi anga ñakesecja dêndêj ñawê to anga Sadaññê ñaclai dêndêj Anôtô sêna. Go jasuc êsêacnêj sec ôkwi kêtû sêkêj gêwiñ aêja ma sêwê kaiñ gêjlênsêm sêwiñ Anôtônê lau.’

Paulu gêwa mêtê sa gêdêj Judawaga to lau samuc

19 “O kinj Agripa, amboac tonaj tec tañocpêc gêdêj biñ undambêja, tañ galic nañ atom.

20 Aê gawa sa gêdêj êsêac, tañ sêñgôj Damaskus kêtû ñamatâ to gêdêj Jerusalem ma Judaia ñagamêj samob ma gêdêj lau samuc, gebe sênam tauñ ôkwi dêndêj Anôtô sêna to sênam nêj kolej ñasakiñ êwaka êsêac sa, gebe sêjam tauñ ôkwi su.

21 Kêtû biñ tonajña tec Judawaga sêkôc aê tôj anga lôm dabuñ sebe sênat aê êndu.

22 Anôtô tec kêpuc aê tôj gêmoa e galoc kakô tonec ma gawa biñ sa gêdeñ lau sauñ to kapôeñ. Aê kasôm biñ wakuc teñ atom, kasôm biñ tagen, tañ propete to Mose sêşôm kêpi geñ, tañ oc ñanô êsaña nañgeñ,

²³ gebe Kilisi kêkôc ɻandaŋ ma gêdi sa aŋga ɻacmatênenj kêtû ɻamata to kêtû ɻawê kêpô Judawaga to lau samuc gawiŋ."

Paulu keteŋ Agripa gebe ênam tau ôkwi

²⁴ Paulu kêwaka tau sa amboac tonaj kêkô ma Peste gêmôēc kapôenj gebe "Paulu, aôm meloc. Kôpuc biŋ taesam ɻam e gêgôm nêm kauc kêlênsônj."

²⁵ Go Paulu gêjô ej awa gebe "O ɻac towae Peste, meloc gêgôm aê atom, aê kasôm biŋjanô ma biŋ tokauc.

²⁶ Kiŋ kêjala biŋ tonecgac, amboac tonaj tec aê kasôm ɻoc biŋ totêtac kêpa sugeŋ gêdêŋ ej, gebe aê kajalagac, ej keso biŋ samob tonec ɻai ɻateŋ atom, gebe gêj tau kêsa aŋga gamêŋ ɻakêsiŋ teŋ atom, ɻanô kêsa gêc awêgeŋ.

²⁷ O kiŋ Agripa, aôm oc kôkêŋ gêwiŋ propetenêŋ biŋ me masi. Aê kajala gebe aôm kôkêŋ gêwiŋgac."

²⁸ Ma Agripa kêsôm gêdêŋ Paulu gebe "Nasawa dambê tecenecgeŋ aôm gobe ônam aê ôkwi jatu ɻac Kilisiŋa."

²⁹ Tec Paulu kêsôm gebe "Aê jateŋ Anôtô gebe ɻasawa dambê me balinj, go aôm taômgeŋ atom, amac lau samob, tanj galoc aŋô ɻoc biŋ naŋ, atôm aêgeŋ, tageŋ kapoacwalô tec êngôm amac êwiŋ atommaŋ."

³⁰ Go kiŋ agêc gôlinjwaga ma Bernike to nêŋ lau dêdi

³¹ jasêsa ma sêšôm gêdêŋ tauŋ gebe "Nac tônê gêgôm sec teŋ amboac êmac êndu to êngôŋ kapoacwalôna atom."

³² Ma Agripa kêsôm gêdêŋ Peste gebe "Nac tônê embe awa ênac kaisara atom, oc tanjamboac ej su."

27

Paulu gêjac gêja Rom

¹ Sêšôm biŋ kêtû tôŋ gebe aêac alac ana Italia, tec sêkêŋ Paulu to lau kapoacwalôŋa ɻagêdô gêdêŋ siŋwaga "Toŋ Kaisaraŋa," naŋ nêŋ kapitai teŋ, nê ɻaê Juli.

² Aêac api lau Adramuti nêŋ waŋ teŋ, tanj gebe naêšô sêcluŋ gamêŋ Asiaŋa naŋ, jac agenj lac sa, ma ɻac Makedonilaŋa Aristarka aŋga Tesanloniki gêwiŋ aêac.

³ Nagelen aêac asô Sidon, ma Juli, tanj kêmoasiŋ Paulu ɻapep naŋ, gêlôc gêdêŋ ej gebe naênaç nê lau kêsi ma sênam ej sa acgom.

⁴ Go agenj sa aŋga tonaj ma aja e mu kêpuc aêac tôŋ, tec aêc Kupro ɻalêlômgenj,

⁵ e jaasac Kilikia to Pampulia nêŋ gamêŋ ma jaasô Mura gêc Lukia.

⁶ Kapitai kêtap lau Alesandria nêŋ waŋ teŋ sa kêpoac tonaj gebe êna Italia, tec gêjac aêac tulu api waŋ tonaj.

⁷ Waŋ kêsêlêŋ ɻajam atom, aêac agôm elêmê amoë e bêc taêsam gêjaŋa, go adabinj Nidi. Mu kêsêlêŋ kêtû kapôenj, tec aêac abe asô e jageo. Tec alac apeŋ Krete e adabinj gamêŋ Salmoneneŋa.

⁸ Ma kêtij aêac e gebe naapi bau ma agôm ɻapanj e jaasô gamêŋ teŋ sêsam sebe Lêlômêjam. Gamêŋ tonaj gêc malac Lasea ɻagala.

⁹ Bêc taêsam gêjaŋa e gamêŋ kêtû sec, gebe Judawaganêŋ ɻoc sênam dabuŋ moŋa gêbacnê, tec Paulu gêjac biŋsu êsêac

¹⁰ ma kêsôm gebe "Lauac, aê kajala gebe aêac embe talac, go tatap gêy wapac sa ma gêy taêsam oc ênaþa. Waba to waþgeñ êtu sec atom, aêac tauñ oc tananya amboac tonangeñ."

¹¹ Ma kapitai kékêy gêwiñ Paulunê biñ atom, kékêy gêwiñ ñac gôlinjña to waþ natau nêy binjeñ.

¹² Sêcluñ tonaya kêtôm gebe waþ êpoac ñajam êndêy komô atom, tec lau taêsam sêsôm kêtû tôy gebe sêwi sêcluñ tonaya siñ. Èsêac sebe nasêso Poiniki ma embe êtôm, go sêpoac tonaya êndêy komô. Poiniki tonaya sêcluñ Kretena teñ, tañ gêbôc mu auc.

Gwêc kêtû sec

¹³ Mula kêsêlêy ñajam, tec èsêac taêy gêjam sebe sêngôm nêy biñ, tañ sêsôm nañ, êtu tôy. Amboac tonaya sê kapoacwalô sa ma sêlac sêjac Kretenêy gamêy baugen sêja.

¹⁴ Aêac akêy gamêy siñ saunyeñ acgom, go mu gêbuc sec teñ kêsa aنجa nuc tau

¹⁵ mêmjkêtap waþ sa, ma abe aنجa mu e agôm jageo, tec awi siñ ma adam ñaômageñ.

¹⁶ Aêac aêc nuc saun, ñaê Kauda, ñalêlômjageñ, tec atôm gebe anam gomboa sa, mago kêtû kôm kapôeñ.

¹⁷ Èsêac sê gomboa sa, go sêkic lêpoa kêsêp waþ dambê gebe êngamiñ waþ tau tôy. Ma têtêc gebe mu êtiñ èsêac sêpi méc Surti, tec sêlêc lac su ma adamgeñ.

¹⁸ Mu to gwêc kêjamuñ aêac kain teñ e ñabêbêc sêbaluñ waba ñagêdô siñ

¹⁹ ma ñageleñ èsêac sêbaluñ wan ñagêy lêlôm ñagêdô siñ ña tauñ lemen.

²⁰ Bêc ñagêdô gêjaña ma aêac alic oc to utitalata sapu, ma mu gêbuc secanô e aêac taêy gêjam gebe aêac tauñ sugac.

²¹ Èsêac señ gêy atom e ñasawa ñêngeñ, tec Paulu jakêkô gêwiñ lau waþnya ma kêsôm gebe "Olauac, embe akêy tañem aêjoc biñ ma aŋgeñ lac sa aنجa Krete atom, go tatap gêy wapac tonec sa atom to gêy teñ ênaþa atom.

²² Ma galoc janac binju amac gebe têmtac êpa su, gebe amacnêm ñac teñ oc ênaþa atom, waþ tagen tec oc ênaþa,

²³ gebe gêdêy gêbêc tonaya ñoc Anôtô, tañ gajam sakiñ gêdêy eñ nañ, nê aŋela teñ mêmjêdêy aê

²⁴ ma kêsôm gebe 'Paulu, ôtêc taôm atom, aôm oc ôkô kaisara lañônêm. Ma ôlic acgom, Anôtô kékêy samob, tañ sêlac sêwiñ aôm nañ, gêdêy aôm.'

²⁵ Lauac, amboac tonaya têmtac êpa su. Aê kakêy gêwiñ Anôtôgac gebe bin, tañ aŋela kêsôm gêdêy aê nañ, êtu tôy.

²⁶ Mago aêac oc dandam nadansac nuc teñ acgom."

²⁷ Aêac adam gwêc Adrianya e bêc 14 gêjaña, ñagêbêc e gêja lugeñ ma lau waþnya sêsaê gebe têdabinj baugac.

²⁸ Ac sêu poc e sêlic saka samuc 15.

²⁹ Tec têtêc gebe moae waþ naênsac poc, tec sêu aŋka aclê kêsêp waþnya ma sêpuc boagen gebe eleñña sebenjmañ.

³⁰ Lau waþnya sebe sêwi waþ siñ ma sêc sêna, tec sebe sêlêwanj gomboa ma sêsaú gebe sêu aŋka waþ nêmja êsêp.

³¹ Tec Paulu kêsôm gêdêy kapitai to siñwaga gebe "Lau tònê embe sêmoa waþ sêwiñ atom, ma amac oc anaþa samob."

³² Tec siñwaga dêdim gomboa tau ñalêpoa gêjigic ma gêu tau kêsêp gêjaña.

³³ Kêdabinj gebe eleñja, go Paulu awa gêjac êsêac ma keteñ êsêac gebe sêniñ gêj. Eñ kêsôm gebe “Bêc 14 gêjaña ma anjôñ ñaômagen, aen gêj teñ atom.

³⁴ Tec aoc gêjac amac gebe anij gêj tekwem saki êsa, ma ênam amac sa gebe anam samuc, ma môkêmlauñ teñ êmbuc sa aنجga môkêmapac ênaña atom.”

³⁵ Kêsôm su, go kêkôc mo mëngêjam danje Anôtô êsêac samob sêlic, go kêpô kêkôc ma geñj.

³⁶ Go samob nêj ñalêlôm kêtû malô ma señ gêj sêwiñj.

³⁷ Ma aêac lau samob tañ anjôñ wanj nañ, lau 276.

³⁸ Señ gêj e kêtom, go sêbalij gêj taniñja ñagêdô kêsêp gwêc gêja gebe wanj êtu gaô.

Gwêc geseñ wanj su

³⁹ Gamêñ ñawê kêsa, mago sêjala gamêñ kêtû katô atom, sêlic ñasuc tolêlôm teñ, tec sêsôm kêtû tôñ gebe Embe êtôm, go wanj naêpi bau anja tònê.

⁴⁰ Amboac tonaj dêdim anka gêngic kêsêp gwêc gêja, to sêgaboac gôliñ su ma segeñ lac sauñ jamoatêpôñha sa, go mu gêlinj-gêlinj êsêac sêso bau sêja.

⁴¹ Têdabinj méc ma wanj nêmiñ kêsêmuñ e jañajanja kêsa, tec gwêc kêgasim jagêjac wanjkuña popoc.

⁴² Siñwaga sebe sêncac lau kapoacwalôñja êndu gebe sêkêkôc nasêpi bau ma sêc sêna atom.

⁴³ Mago kapitai gebe ênam Paulu sa, tec geseñ êsêacnêj biñ ma kêjatu lau, tañ sêkêkôc kêtû tôñ nañ, gebe sêu tauñ sêsep gwêc sêmuñ ma nasêpi bau.

⁴⁴ Go lau ñagêdo sênsac katapa to wanj ñagênlêlôm ñagêdô-gêdô. Êsêac sêgôm amboac tonaj, tec jasêpi bau tomalageñ.

28

Paulu gêmoa nuc Malta

¹ Aêac anjôñ acgom, go anjô nuc tau ñaê gebe Malta.

² Malacm sêmoasiñ aêac ñanô. Êsêac sêboa ja ma sejoñ aêac samob jaasêlu ja, gebe kom to malo gêgôm aêac.

³ Paulu gêsoñ gabgab gebe naêkêñ êpi ja, tec ja gêôc moac teñ ôli ñandañ kêsa ma kékêñ kêsa jagêjac ej kêsêp lêma.

⁴ Malacm sêlic moac genkaleñ ênê lêma ma sêsoñ gêdêñ tauñ gebe “Nac tònê oc gêjac ñamalac êndu. Eñ gêjam samuc aنجga gwêc, mago gêwê ñagêjô sa atom.”

⁵ Paulu kêdaiñ moac su kêpi ja gêja, mago gêj teñ gêgôm ej atom.

⁶ Êsêac sêsaê gebe ej lêma ênsuñ auc ma êmac êndu elêmê. Sêôñ seboc gêj teñ êngôm ej e sêlic ñanô masi, tec tañ gêjam biñ teñ kêtû wakuc gebe “ej anôtô teñ.”

⁷ Nuc tau tonaj ñakasêga tau nê ñaê Pupli. Ênê gamêñ ñagêdô gêc tonaj, nañ kékôc aêac sa ma gêjac ja aêac bêc têlêac.

⁸ Ma ñac tau tama ôli ñawajaô kapôñj ma gêjam bu gêc. Tec Paulu kêsô gêdêñ ej jaketenj mec ma kékêñ lêma gêscac ej e ñac tau ôli ñajam kêsa.

⁹ Gêgôm tonaj tec lau gêmac ñagêdô aنجga nuc tonajña sêmêj, ma gêgôm êsêac ñajam kêsa.

¹⁰ Lau tau tetoc aêac sa ñanô e aêac abe alac ana ma sêkêñ gêj, tañ aêac apô lênaña nañ, kêpi wanj gêdêñ aêac.

Paulu gêô lasê Rom

11 Ajôj têlêac gêjaŋa, go api Alesandrianêj waŋ teŋ alac aja. Waŋ tau kêpoac tonaj gêdêŋ komô. Sêsap anôtô teŋ latuagêc ôlinjbôm ɻakatu gêc waŋnêmja.

12 Aêac asô Suraku ma aŋgôŋ tonaj bêc têlêac.

13 Go asa aŋga tonaj ma asô Regi, ma ɻageleŋ mula kêsêlêŋ ma alac e ɻabêc kêtua luagêc ma asô Potiolo.

14 Aêac aja e atap lasitêwai ɻagêdô sa sêŋgôŋ tonaj. Èsêac teteŋ aêac gebe aŋgôŋ awiŋ èsêac bêc 7. Tonaj su, go aja Rom.

15 Lasitêwai aŋga tonaj sêŋjô aêac ɻawae ma sêpuc aêac tôŋtôŋ sêmêŋ e dêdac aêac aŋga Apiunê malac têtu gêŋja to andu ɻacleŋja têlêac. Paulu gêlic èsêac e gêjam daŋe Anôtô totêtac kêpa sugeŋ.

16 Aêac aô lasê Rom, go sêlôc sa gebe Paulu êmoa nê tauŋa êwiŋ siŋwaga teŋ ejop enj.

Paulu gêjam mêtê aŋga Rom

17 Gêmoa e bêc têlêac gêjaŋa acgom, go kêkalem Judanêŋ kasêga sa. Èsêac sêpi tagen su, go kêsôm gêdêŋ èsêac gebe “O lasitêwaac, aê gagôm gêŋ teŋ gasen gôlôac to tameŋinêŋ mêtê laŋwa atom, mago tec sêkôc aê tôŋ aŋga Jerusalem ma sêkêŋ aê kasêp lau Rom lemenj.

18 Èsêac têtu Iêsu ɻoc biŋ e sêlic gagôm sec amboac sênaç aê ênduŋa atom, tec sebe sêŋgamboac aê su.

19 Judawaga sêôc biŋ aucgenj, tec ɻoc ɻalêlôm kêkac aê gebe aoc ênac kaisara. Èsêac sêgôm tônê, mago aê gabe jaŋgôliŋ biŋ teŋ êpi èsêac atom.

20 Kêtu biŋ tonajŋa tec kakalem amac gebe jalic amac to jasôm biŋ êndêŋ amac gebe gaôc kapoacwalô tonec kêtua biŋ, taŋ Israel sêkêŋ mateŋ naŋŋa.

21 Go èsêac sêôm gêdêŋ enj gebe “Papia teŋ kêpi aôm aŋga Judaia gêdêŋ aêac gêmêŋ atom, ma ɻac teŋ aŋga lasitêwainêŋ mêŋkêdôŋ to gêjac miŋ biŋ sec teŋ kêpi aôm gêdêŋ aêac aŋô atom.

22 Mago aêac abe aŋô biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ acgom, gebe aêac aŋô ɻawae gebe lau têt m gamêŋenj seseŋ mêtê, taŋ aôm kôsap tôŋ naŋ elêmê.”

23 Ma ac sêjac noc tauŋ kêpi bêc teŋ, go èsêacnêŋ taêsam dêdêŋ enj sêja ênê andu, jagêjam mêtê gêwa Anôtônen gamêŋ sa gêdêŋ èsêac. Enj gêjam neneŋ èsêac gebe sêkêŋ êwiŋ Jesu to gêwa Mosenê biŋsu ma propetenêŋ biŋ sa gêdêŋ èsêac kêtôm bêc to gelenjen.

24 Lau ɻamakeŋ sêkêŋ gêwiŋ Paulunê biŋ, ma ɻamakeŋ sêkêŋ gêwiŋ atom.

25 Èsêacnêŋ biŋ keso tau ɻapan e sebe sêc sêna, tec Paulu kêsôm biŋ tecenec gebe “Nalau Dabuŋ gêôc propete Jesaia awa sa gêdêŋ tamemi jagêdêŋenj

26 gebe

‘Ôndêŋ lau tônê ôna ma ôsôm gebe
Taŋemsuŋ aŋô, mago nêm kauc êsa atom
to matemanô alic, mago ajala atom,
27 gebe lau tônê nêŋ ɻalêlôm ɻajaŋa kêsa
ma taŋemsuŋ gêôc auc to mateŋ gêmôb,
tec mateŋanô sêlic gêŋ sapu
to taŋemsuŋ sêŋjô biŋ atom,
ma nêŋ ɻalêlôm sêjala gêŋ atom
ma sebe sênam tauŋ ôkwi

mêñjañgôm êsêac ñajam êsa atom.'

²⁸ Amboac tonaq jasôm lasê êndêj amac gebe Anôtônê moasin ênam ñamalac kësiña tonec en kékêj gêjac lau samuc ñawae. Êsêac tec oc sêkêj tanjej." [

²⁹ Kêsmôm biñ tonaq su, ma Judawaga sêc jasêsmôm tauñ ñanô.]

³⁰ Paulu gêjam ôli né gamêñ ñalêlôm teñ ma gêmoa e jala samuc luagêc. En kékôc lau, tañ têtu ñaclej dêdêj en sêja-sêja nañ, sa samob,

³¹ ma gêjam mêtê kêpi Anôtônê gamêñ to kêdôj biñ kêpi Apômtau Jesu Kilisi totêtac kêpa sugej ma lau teñ sêkô en auc atom.

Paulunê papia gêdêñ lau ROM

Paulunê papia gêdêñ lau Rom nec ñac tau keto gebe êkêñ puc lau tau gebe ñasawa teñ acgom, go naêô lasê Rom gebe ênac gôlôac buña anga malacsêga tau kësi. En gebe ênam mêtê lau buña tõnêja êmoa e su, go naelom Spania ma êsêac sêpuc en to nê kôm wakuc tonaj tõñ. Go ñam teñ gêwiñ gebe êwa biñ lau buña sêkêñ gêwiñ nañ ñam sa kêtôm tau kêjalagac ma êlêñ biñ êsêac sêsa nêñ lêñ têtôm lau buña ñanômañ. Mêtê tañ Paulu gêjam-gêjam nañ, en keto gêc awê tomalagen anga buku tau tonec.

En awa gêjac lau buña gôlôac Romja e su, go kêsôm en taê gêjam êsêac kêsêp nê mec ñalêlôm gêmoa ñapañ nañ lasê gêdêñ êsêac, gocgo keto ñalôtêna, tañ kêdênañ papia tau kêsô ñalabu gêja nañ, gebe "Nawae Najam tonan geoc Anôtô kêmasañ ñamalacnêñ biñ e gêlic êsêac têtu lau gêdêñja lasê. Gêgôm kêtu takêñ gêwiñjagen, tec kêtu lêñ tau ñam to ñatêpôe" (1:17).

Go gêwa ñamôkê tonaj kékôc gêja mata têléac. (1) Ñamalac samob, lau Juda to lau samuc, sêso sec ñañaclai ñalabu têtôm tauñgen, tec Anôtô elic êsêac lau gêdêñja atomanô. Anôtô gêlic lau têtu lau gêdêñ ñalêñ tagen gebe sêkêñ êwiñ Jesu Kilisi. (2) Go lau, tañ Anôtô gêlic êsêac têtu lau gêdêñ kêtu Kilisiña su nañ, ac sêmbijtauñ tõñ tamiñ Kilisi tau e sêsa nêñ lêñ samob êtu wakuc amboac tonanjen. Ñac-kékêñ-gêwiñwaga gê malô tau gêdêñ Anôtô kêtu Kilisiña, tec Anôtônê Ñalau kêgaboac en su anga sec ñañaclai to gêmacanô tau gêwiñ amboac tonanjen. Ñac buña nê lêñ kêtôm sêsi en su anga sec to gêmacgac. Paulu kêsôm Anôtônê Biñsu to nê Ñalau gêjam gôliñ ñac buña kêtu nê lêñ samobña nañ ñabiñ kêsêp môkêlatu tonec ñai gêwiñ-gêwiñ. Anôtô gebe ênam ñamalac pebeñ kësi ñabiñ kêtu tõñ gêc, tec Aposolo kêpuc biñ tau ñam gebe Anôtô taê gêjam kwañgengeñ gebe ejen ñamalac samobgen sêwê kaiñ ênê moasinj êtu Jesu Kilisiña sêwiñ. Paulu taê gêjam kêtu tõñ gebe lau Juda oc sêmbuc dêmôñj Jesu endeñ tõnjen atom. (3) Go Paulu gêwa lêñ, tañ gêjac lau buña ñawae nañ, ñam sa gêc môkêlatu ñamuña gebe tamoa dawin tauñ totêntac êwiñ tauñgen. En keto ñabiñ ñagêdô kêpi tanam sakiñ Anôtôna ma tasô gôliñwaga ñalabu tanjen wamugenja to tapuc nêñ lau mënþbañ tõñja ma talênsôñ lasitêwai atomja to tatoc tauñ sa êndêñ-êndêñja. Go gêjac mata nê papia keto tau nê biñ ñagêdô e awa gêôc Anôtô kêtu ñamu.

Nadênañ

1. Paulu gêjac m nê papia to kewake ñalôtêna sa 1:1-17
2. Ñamalac gêngôñ jageo gêjac Anôtô ênam en kësi ñawae 1:18-3:20
3. Anôtô gêjam ñamalac kësi ñalêñ gebe têtu lau gêdêñ kêtu sêkêñ gêwiñ Kilisi kësi êsêac suña 3:21-4:25
4. Kilisi gêbiñ lau buña tõñ sêsa nêñ lêñ kêtu wakuc 5:1-8:39
5. Anôtô ênam lau Israel kësi ñalêñ 9:1-11:36
6. Lêñ tañ gêjac lau buña ñawae nañ 12:1-15:13
7. Paulu gêjac mata nê papia to awa gêjac nê lau ñagêdô 15:14-16:27

Paulu gêjac m nê papia

¹ Kilisi Jesu nê sakiñwaga aê, Paulu, tañ Anôtô kékalem aê katu aposolo ma kêjaliñ aê sa gebe jasôm ênê ñawae ñajam lasê.

² Nawae ɳajam tau Anôtô gêjac mata kwanaŋ ma kêkêŋ nê propete sêšôm lasê ma teto gêc buku dabuŋ.

³ Biŋ tau kêpi ênê Latu, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi, taŋ kêtû ɳamatlac mêmjkêsa aŋga Dawidnê wakucnêŋ.

⁴ Ma Anôtô gêju enj gêdi sa aŋga ɳacmatênenêŋ, tec kêwaka enj sa toŋaclaigen gebe enj kêtû ênê Latu, taŋ gêwê kaiŋ ɳalau êngôm aêac tatu dabuŋja.

⁵ Anôtô kêkêŋ enj kêmoadsiŋ aê to kêkêŋ sakij aposoloŋa gelom aê, gebe jawê lau samuc samob sêkêŋ êwiŋ to taŋen wamu êtu ênê ɳaêŋa.

⁶ Lau samuc tau nêŋ ɳagêdô amac, taŋ Anôtô kêkalem amac atu Jesu Kilisi nêŋ gêŋ awiŋ.

⁷ Amboac tonan aê jato êndêŋ amac samob, taŋ Anôtô têtac gêwiŋ amac to kêkalem amac atu ênê lau aŋga Rom naŋ.

Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu gêjam daŋge Anôtô kêtû gôlôac Romja

⁸ Ma ɳoc biŋ ɳamataŋa tau tonec gebe Aê gajam daŋge ɳoc Anôtô kêtû amac samobŋa gajam Jesu Kilisi laŋô gebe lau nomŋa pebeŋ sêŋô amac akêŋ gêwiŋ ɳawae.

⁹ Anôtô taŋ gajam sakij enj toŋoc ɳalêlôm samucgeŋ kasôm Latunê ɳawae ɳajam lasê naŋ, kêtû ɳoc gêwa-aê-sawaga ma kêjala kêtû tōŋ gebe aê taêc gêjam amac gedeŋ tōŋgeŋ tec gamoa

¹⁰ ma kateŋ mec kêtû amacŋa ɳapaj. Aê kateŋ mec kêtû biŋ tonecŋa gebe Anôtô êlôc sa acgom ma êmoasiŋ aê gebe jandêŋ amac jawacmaŋ.

¹¹ Biŋjanô, aê gajam aoc su amac ɳanô, gebe jalic amac ma jakêŋ moasiŋ ɳalauŋa ɳagêdô êndêŋ amac êwac, gebe êpuc amac tōŋ.

¹² Aê gabe amboac tonec gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ ênam aê sa ma aêŋoc kakêŋ gêwiŋ ênam amac sa, ec tapuc tauŋ tōŋ ɳa nêŋ takêŋ gêwiŋ elom tau.

¹³ O lasitêwaac, aê gabe jansa biŋ auc êndêŋ amac atom. Aê kamasaŋ biŋ kêtû dim taêsam su gebe jandêŋ amac jawac, mago biŋ kêkô aê auc e mêmjgêdêŋ galoc. Aê jawac gebe janam kôm e jatap ɳanô sa aŋga amacnêm êwiŋ amboac katap sa aŋga lau samuc ɳagêdô nêŋ.

¹⁴ Kôm tonec gêjac aê ɳawae gebe janam sakij lau Helen to lau samuc ma lau tokauc to lau kaucmê.

¹⁵ Amboac tonan ɳoc ɳalêlôm kêkac aê gebe jasôm ɳawae ɳajam lasê êndêŋ amac aŋga Rom êwiŋ.

Nawae ɳajam ɳaŋaclai

¹⁶ Aê majoc kêtû ɳawae ɳajamŋa atom, gebe Anôtônê ɳaclai, taŋ ênam lau sêkêŋ gêwiŋŋa samob kêsi naŋ, Juda sêmuŋ, go lau samuc amboac tonanjeŋ.

¹⁷ Gebe ɳawae ɳajam tonan geoc Anôtônê biŋgêdêŋ ɳam lasê gebe aŋga takêŋ gêwiŋ êndêŋ takêŋ êwiŋ, kêtôm teto gêc gebe “ɳacgêdêŋ êŋgôn mata jali êtu kêkêŋ gêwiŋŋa.”

Namatlac samob nêŋ keso

¹⁸ Anôtônê têtac ɳandaŋ geoc tau lasê aŋga undambê mêmjkêpi ɳamatlacnêŋ dedec Anôtôŋa to sec samob. ɳamatlac sêkoniŋ biŋ ɳanô tōŋ ɳa nêŋ geo.

¹⁹ Anôtô têtac ɳandaŋ gêdêŋ êsêac, gebe gêŋ ɳagêdô, taŋ kêwaka enj sa naŋ, tec gêc awê gêdêŋ êsêac, gebe Anôtô tau kêkêŋ kêtû awê gêdêŋ êsêac su.

²⁰ Anôtônê ñam kêsin tau, mago lau, tañ sêjala gêj, nañ Anôtô kékêñ nañ, sêjala ênê ñaclai tengeñja to ênê ñawasi Anôtôña. Gêdêj tañ en kékêñ undambê to nom nañ, e mëngêdêj galoc gêj tonaj kêtû awê gêdêj êsêac sêlic. Êsêac tec sêpa tauñ ma sêôm gebe Aêac ajam kauc en nec, oc sêngôm têtôm atom.

²¹ Êsêac sêjala Anôtôgac, mago tetoc en sa kêtôm en Anôtô atom ma sêjam danje atom. Êsêac tañ gêjam binj meloc-meloc gêbôc nêj kauc e ñakesec gajam nêj ñalêlôm auc.

²² Seboc êsêac lau tokauc, mago êsêac lau meloc.

²³ Êsêac sêjam Anôtô teñgej nê ñawasi ôkwi ma sêkêñ ñakatu gêj mêtê-mêtêña, tañ ñalanjô kêtôm ñamalac to moc ma bôc to gêj kêgalabña nañ, gêjôsu.

²⁴ Kêtû ñamalacnêj kauc gêbôc tonajna Anôtô gêwi êsêac sinj gêdêj nêj têntac ñakalac e sêgôm gêj môrja ma sêjaiñ tauñ e ôlinj kêtû sec.

²⁵ Êsêac sêjam Anôtônê biñjanô ôkwi ña biñdansañ ma tetoc gêj, tañ Anôtô kékêñ nañ, sa to sêjam sakiñ gêdêj gêj tonê ñai ma sêwi Anôtô, tañ kékêñ gêj samob nañ sinj. Aêac talanem en endeñ tôngenj. Biñjanô.

²⁶ Kêtû binj tonajna Anôtô gêwi êsêac sinj sêsep ñakalac melocja sêja. Êsêacnêj lauo sêjam lêj lauo to ñacña ôkwi ma sêsa lêj keso.

²⁷ Ma ñacwaga amboac tonaj. Êsêac sêwi lêj lauo to ñacña sinj ma têntac ñakalac gêdêj tauñ ñawaô. Ñacwaga sêgôm gêj têntac ñakalacña gêdêj tauñ, tec têtap nêj geo ñagêjô sa kêpi tauñ.

²⁸ Êsêac dedec gebe sêjala Anôtô, tec Anôtô gêwi êsêac sinj dêdêj kauc meloc e sêgôm gêj, tañ kêtôm gebe ñamalac sêngôm atomja nañ.

²⁹ Gêj geo samob gêjam êsêac auc samucgenj, sec, geo, lêj sesec. Binj tonec gêlôc gêc êsêacnêj ñalêlôm gebe Têntac sec, sêjac ñamalac êndu, sêôm tauñ, sêsañ tauñ ma sêgôm lau waeñ kêtû sec. Êsêac sêscac lau,

³⁰ sêgôliñ binj kêpi lau, sêkêñ kisa gêdêj Anôtô, sêôm binj alôb-alôb, sêkiañ tauñ sa, tetoc tauñ sa ña awençunj kapôeñ. Êsêac têtap sec ñalêj wakuc sa to tanenjêc gêdêj teneñi to tameñi.

³¹ Êsêacnêj kauc masi to sêsap binj, tañ sêjac mata nañ tulu. Êsêac têntac gêwiñ lau to tañ labu lau atom.

³² Anôtônê biñsu gêwa sa gebe lau samob, tañ sêgôm gêj amboac tonaj, oc sêmac êndu. Êsêac sêjalagac, mago sêgôm gêj tau sêmoa. Ma gêj tonageñ atom, sêlic lau, tañ sêgôm sec tau sêwiñ êsêac nañ, ñajam amboac tonageñ.

2

Anôtô kêmêtôc binj jagêdêñgeñ

¹ Ojae, amac lau, tañ amêtôc launêj binj nañ, oc ansa taôm auc amboac ondoc. Amac embe amêtôc lau ñagêdô nêj binj, go am u taôm êwiñ, gebe binj, tañ amêtôc nañ, amac taôm agôm awiñgac.

² Aêac tajalagac gebe Anôtônê metôc êtap êsêac, tañ sêgôm gêj tonaj ñai nañ, sa biñjanôgeñ.

³ Ma amac lau, tañ amêtôc lau kêtû gêj tonaj ñaija, mago taôm agôm nañ, taêm gêjam amboac ondoc. Amac oc aêc Anôtônê mêtôc su me masi.

⁴ Anôtô en têtac wapôm to kêpuc tau tôj ma gê binj tôj. Ma amac alic gêj samob tonaj ñai sec me. Anôtônê têtac wapôm gebe êwê amac anam taôm ôkwi. Binj tonaj amac ajala me masi.

⁵ Amac atoc taôm sa ma ajam nêm ɣalêlôm ôkwi atom, tec êndêj bêc Anôtô eoc nê têtac ɣandaŋ to mêtôc êndêjgeŋja lasêŋja naŋ, amac oc akalem ênê têtac ɣandaŋ êpi taôm.

⁶ Anôtô oc êkêj ɣagêjô êndêj ɣamalac samob êndêj-êndêjgeŋj êtôm nêŋ kolenj, tanj sêjam naŋ.

⁷ Lau tanj sêjam koleŋ ɣajam totêntac kêpa sugeŋ ma taêŋ kêka ɣawasi to waenj ɣajam ma sêmoa teŋgeŋ naŋ, Anôtô êkêj êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.

⁸ Ma lau, tanj taêŋ gêjam tauŋ waenj to taŋeŋpêc gêdêj biŋjanô, mago taŋeŋ wamu gêdêj gêŋ geo naŋ, Anôtônê têtac ɣandaŋ to têtac kêbôli auc gêdêj êsêac.

⁹ Gêŋwapac to ɣandaŋ êpi ɣamalac samob, tanj sêgôŋ sec naŋ. Juda oc têtap sa êmuŋ, ma lau samuc amboac tonanj.

¹⁰ ɣawasi to waenj ɣajam ma biŋmalô êndêj lau samob, tanj sêgôŋ nêŋ gêŋ ɣajam naŋ. Juda oc têtap sa êmuŋ, ma lau samuc amboac tonanj,

¹¹ gebe Anôtô kêpuc lau tenj ɣam atom, gêlic samob kêtôm tauŋgeŋ.

¹² ɣamalac samob, tanj sêjam kauc biŋsu ma sêgôŋ sec naŋ, biŋsu oc êtiŋ êsêac su atom, tauŋ sênaŋja, ma êsêac samob, tanj sêŋô biŋsugac, mago sêgôŋ sec naŋ, Anôtô oc êmêtôc êsêac êtôm biŋsu tauŋ tonanj,

¹³ gebe lau, tanj sêŋô biŋsu ɣaômageŋ naŋ, Anôtô êlic êsêac amboac lau gêdêj atom. Lau tanj sêgôŋ ɣanô kêsa naŋgeŋ, tec têtu lau gêdêj.

¹⁴ Lau samuc têtap biŋsu sa atom. Mago tauŋ embe sêŋgôŋ gêŋ, tanj biŋsu kêjatu naŋ, ɣanô ésa, go êsêac, tanj têtap biŋsu sa atom naŋ, sêkêŋ tauŋ nêŋ lêŋ ɣagôliŋ gêwê êsêac kêtuaŋ nêŋ biŋsu.

¹⁵ Êsêacnêŋ lêŋ gêwa sa gebe Anôtô keto biŋsu ɣakôm kêsêp êsêacnêŋ ɣalêlôm. Ma êsêacnêŋ awa ɣalêlômja gêwa biŋ tonanj sa gêwiŋ gebe nêŋ taêŋ gêjam kêmêtôc êsêac to kêpuc êsêac tôŋ gêwiŋ.

¹⁶ Biŋ tonanj ɣai oc êtu awê êndêj bêc, tanj Anôtô êkêj Jesu Kilisi êmêtôc ɣamalacnêŋ biŋ kêsin tauŋnaŋ, êtôm ɣoc ɣawae ɣajam, tanj kasôm lasê naŋ.

Lau Juda to Mosenê biŋsu

¹⁷ Aôm kôsam taôm gebe Juda to taêm kêka biŋsu ma kôlanem taôm Anôtôrja.

¹⁸ Aôm kôjala Anôtônê biŋ ma biŋsu gêwa nêm kauc sa e kôjala gêŋ gêdêj to gêŋ keso.

¹⁹ Aôm kôsaê taôm gebe kôtu mateŋpecnêŋ ɣac-êwê-êsêacwaga to lau, tanj sêmoa ɣakesec naŋ, nêŋ ɣawê,

²⁰ kôtu lau kauc gêbôc nêŋ jaomwaga to ɣapalê ɣasec-ɣasec nêŋ kêdôŋwaga, tanj gôlic biŋsu kêtuaŋ kauc to biŋjanô ɣamôkê gêdêj aôm.

²¹ Amboac ondoc kôdôŋ lau ɣagêdô, mago kôdôŋ taôm atom. Aôm gôjam mêtê gebe tanam geŋgeŋ atom, mago taôm gôjam geŋgeŋ me masi.

²² Aôm kôsôm gebe danjôm gêŋ mockaiŋja to mockaiŋja atom, mago aôm taôm gôgôm gêŋ tau me masi. Aôm gôlic sakiŋ gwamija gebe gêŋ sec, mago taôm kôjaŋgo gêlôŋ su aŋga gwam ɣalôm me masi.

²³ Aôm kôlanem taôm biŋsu, mago kôgêli biŋsu tau tec gôwê Anôtô auc me masi.

²⁴ Biŋ tonanj kêtôm biŋ, tanj teto gec gebe “Lau samuc sêšôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtônê ɣaê kêtuaŋ amacnja.”

²⁵ Aôm embe ômansaŋ biŋsu, go sêsa aômja ênam aôm sa. Embe ôngêli biŋsu, go sêsa aôm sunaŋ êtôm sêsa aôm atom.

²⁶ Ma ɳac samuc teŋ embe ejop biŋsu ɳajatu, go Anôtô êlic ɳac samuc tau êtôm ɳac, taŋ sêsa eŋ naŋ.

²⁷ Ma ɳac, taŋ sêsa eŋ atom, mago gêgôm biŋsu ɳanô kêsa naŋ, oc êmêtôc aôm. Étu agenŋa. Gebe aôm kôtap biŋsu ɳabuku sa to sêsa aôm, mago kôgêli biŋsu.

²⁸ ɳac taŋ sêlic eŋ ôli dêmôêŋageŋ gebe Juda naŋ, eŋ Juda ɳanô atom. Ma ɳac, taŋ sêsa eŋ ôligeŋ naŋ, sêsa eŋ ɳanô atom.

²⁹ Mago Juda ɳanô tau nec eŋ ɳac, taŋ nê ɳalêlôm kêsap Judanêŋ mêtê tōŋ. Ma ɳac, taŋ sêsa eŋ ɳanô naŋ, sêsa eŋ tonê ɳalêlômgeŋ. Kôm tonanj gêjac biŋsu, taŋ teto gêc naŋ, ɳawae atom, gêjac ɳalau Dabun ɳawae. ɳac tau tonanj nê wae ɳam kêsép ɳamalacŋa atom, kêsép Anôtôŋageŋ.

3

¹ Amboac ondoc, lau Juda oc têtap moasinj sa êlêlêc lau samuc su me masi. Me sêsa lauŋa tau naŋ ɳanô amboac ondoc.

² Op, moasinj to ɳanô tokaiŋ-tokaiŋ taêsam. Moasinj ɳamataŋa tonec gebe Anôtô kêkêŋ nê mêtê gêdêŋ ȇsâac.

³ Nagêdô embe sêkêŋ êwîŋ atom, go amboac ondoc. ȇsâacnêŋ sêkêŋ gêwîŋ atomŋa oc enseŋ Anôtônê lêŋ ɳanjêŋ su me.

⁴ Masigoc. ɳamalac samob dansaŋtêna. Anôtô taugenj eŋ ɳac biŋjanôŋa kêtôm teto gêc gebe

“Nêm biŋ êwaka aôm sa gebe kôsôm jagêdêŋ,
ma lau embe sêmêtôc aôm, naŋ oc ôku ȇsâac tulu.”

⁵ Aêacnêŋ biŋ geo embe êwaka Anôtônê biŋgêdêŋ sa, naŋ tasôm asagenj. Ma Anôtô embe êjac nê têtac ɳandaŋ sa, oc êngôm eso me masi. Biŋ tonanj kasôm kêtôm ɳamalacnêŋ kaucgoc.

⁶ Masigoc. Anôtô embe enseŋ tau amboac tonanj, oc êmêtôc ɳamalac samob nêŋ biŋ êtu katô amboac ondoc.

⁷ Ma amboac ondoc. ɳoc biŋdansaŋ embe êwaka Anôtônê biŋjanô sa e ênê ɳawasi ȇsa êlêlêc su, naŋ eŋ oc êmêtôc aê amboac ɳac sec teŋ me.

⁸ Embe amboac tonanj, go tasôm biŋ alôb-alôb gebe “Danĝôm secmaŋ, gebe sec ênam ɳanô ɳajamôŋ.” Tasôm amboac tonanj me. Lau ɳagêdô sêgôliŋ biŋ kêpi aêac ma sêšôm gebe aêac asôm ɳalô tau tonanj. Lau tonanj oc sêndac nêŋ mêtôc naêndêŋgeŋ.

ɳac gêdêŋ teŋ gêmoa atom

⁹ Amboac ondoc, aêac Juda atap moasinj ɳajam sa êlêlêc su me. Masianô. Aêac asôm sugac gebe Juda to lau samuc samob sêšô sec ɳaŋaclai ɳalabu,

¹⁰ kêtôm teto gêc gebe

“Nac gêdêŋ teŋ gêmoa atomanô.

¹¹ ɳac tokauc terj gêmoa atom,

ma ɳac gesom Anôtôŋa teŋ gêmoa atom.

¹² Samob sêkac tauŋ su e têtu sec samobgac.

ɳac têtac wapômja teŋ gêmoa atom, masi samucgenj.

¹³ ȇsâacnêŋ awenjsuŋ kêtôm sêawa gêŋa.

Imbeleŋ geno-geno biŋdansaŋ e ɳawasi lanĝwagenj.

Gêdôŋôlic kêsabaŋ moac ɳamalic auc.

¹⁴ Awenjsuŋ kêpuc boa ɳawaô ma biŋ ɳaclai gêjam auc.

¹⁵ Sêlêtigeŋ gebe sêkêc dec siŋ.

¹⁶ ȇsâacnêŋ lêŋ kepeŋ senseŋ gêŋ popocŋa ɳawaô

to sêngôm launêj ñalêlôm ñawapac êsaŋa,
17 ma sêjam kauc lêj sê wamaŋa.

18 Êsêac sêkô Anôtô laŋônêm, mago têtêc ej atom."

19 Aêac tajala gebe biŋ samob, taŋ biŋsu kêsôm naŋ, kêkanôj êsêac, taŋ sêmoa biŋsu ñabalbu naŋ. Biŋsu êmbôc êsêac awenj auc ma ñamalac samob sêjala nêŋ keso, taŋ sêgôm gêdêj Anôtô naŋ, gebe

20 Anôtô kêmasaŋ ñamalac samob nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêj kêtû ñamalac sêgôm biŋsu ñanô kêsaŋa nec atom. Biŋsu ñakoleŋ tagen tonec gebe êtôc aêacnêŋ sec ênêc awêgeŋ êndêŋ aêac.

Takêj êwiŋ Kilisiŋa gêjam aêac kêsi

21 Galoc lêj tec Anôtô kêsa gebe êmansaŋ ñamalacnêŋ biŋ e êlic êsêac têtu lau gêdêj, mêŋgeoc tau lasê. Geoc tau lasê kêpi biŋsu ñalêj atom. Mose tau nê biŋsu to propete sêwa biŋ tau sa.

22 Anôtô kêmasaŋ ñamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêj naŋ gêgôm kêtû sêkêŋ gêwiŋ Jesu Kilisiŋa. Êsêac samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi naŋ, têtap moasiŋ tonanj sa kêtômgeŋ,

23 gebe ñamalac pebeŋ sêgôm sec tec sêjac jaé Anôtônenê ñawasi.

24 Mago Anôtô kêmoasiŋ êsêac to kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêj ñaômagerj, gêgôm kêtû Kilisi Jesu kêsi êsêac surja.

25 Anôtô tau kêkêŋ Kilisi kêtû da wamaŋa gebe ênê dec enseŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ en naŋ, nêŋ sec su. Biŋ tonanj gêwa Anôtô kêmasaŋ ñamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêj ñalêj sa. Gêdêj têm gêmuŋja Anôtô gê ñamalacnêŋ biŋ tôŋ ma gêwi nêŋ sec ñabiŋ siŋ gêcja.

26 Mago galoc Anôtô gebe êwaka lêŋ kêmasaŋ ñamalacnêŋ biŋja sa, ec tajala gebe ej ñac gêdêj ma kêmasaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu naŋ, nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêj.

27 Ma aêacnêŋ waeŋ tau gêc ondoc. Waeŋ tau gêbacnêgac. Biŋsu amboac ondoc gesenj su. Biŋsu taŋ kêjatu aêac gebe tanam koleŋ me. Masianô. Biŋ takêŋ gêwiŋja.

28 Aêac tajala biŋ tonec kêtû tôŋ gebe Anôtô kêmasaŋ ñamalacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêj kêtû sêkêŋ gêwiŋjageŋ, kêtû sêjam biŋsu ñakoleŋja nec atom.

29 Anôtô kêtû Juda taŋgeŋ nêŋ Anôtô me. Ej kêtû lau samuc nêŋ Anôtô gêwiŋ atom me. Aec, lau samuc nêŋ gêwiŋgoc.

30 Anôtô tagenj, tec êmansaŋ Judanêŋ biŋ e êlic êsêac têtu lau gêdêj êtu sêkêŋ gêwiŋja ma êmansaŋ lau samuc nêŋ êtu sêkêŋ gêwiŋja amboac tonanjgeŋ.

31 Amboac tonanj aêac daseŋ biŋsu su kêtû takêŋ gêwiŋja me. Masigoc, aêac tatoc biŋsu sageŋ.

4

Abraham kêtû ñadôj

1 Amboac tonanj aêac tasôm asagenj êpi aêac abenjí Abraham. Ênê biŋ amboac ondoc.

2 Anôtô embe êlic Abraham êtu ñac gêdêj êtu gêjam koleŋ ñajamja, go Abrahamnê wae ñesa. Mago Anôtô gêlic amboac tonanj atom.

3 Biŋ taŋ teto gêc naŋ, kêsôm amboac ondoc. Kêsôm gebe "Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec gêlic ej ñac gêdêj."

4 Nac tanj gêjam kôm nañ, nê ñaôli kêtû moasiñ gêdêñ eñ atom, kêtû ênê kôm ñagêjô.

5 Nac tanj gêjam kôm atom, mago kékêñ gêwiñ Anôtô gebe kêmasañ lau sec nêñ biñ e gêlic ësêac têtu lau gêdêñ nañ, Anôtô oc êmansañ ñac tonanj nê biñ êtu nê kékêñ gêwiñja.

6 Biñ tau kêtôm Dawid kêsôm gêdêñ tanj awa gêôc ñac, nañ Anôtô kêmasañ ênê biñ e gêlic eñ kêtû ñac gêdêñ kêtû ênê kolen gêdêñ teñja atom gebe

7 “Aê aoc êôc lau, tanj Anôtô kêsuc nêñ geo ôkwi to kêgêduc nêñ sec auc nañ.

8 Aê aoc êôc ñac,

tanj Apômtau taê gêjam ênê sec kêtiam atom nañ.”

9 Amboac ondoc, Dawid awa gêôc lau nec kêkanôñ lau tanj sêsa ësêac nanjen, me kêkanôñ lau samuc gêwiñ. Aéac tasôm sugac gebe Abraham kékêñ gêwiñ Anôtô, tec gêlic eñ ñac gêdêñ.

10 Gêdêñ ondoc biñ tonanj kêsa. Gêdêñ tanj sêsa eñ su nañ, me gêdêñ tanj sêsa eñ atomgeñ nañ. Biñ tau kêsa gêdêñ tanj sêsa eñ atomgeñ nañ.

11 Sêsa Abraham atomgeñ, mago Anôtô kêmasañ ênê biñ kêtû kékêñ gêwiñja. Go sêsa eñ kêtû biñ tau tonanj ñabelo. Tec eñ kêtû lau samuc samob, tanj sêkêñ gêwiñ nañ tamenji. Sêsa ësêac atom, mago sêkêñ gêwiñ Anôtô, tec kêmasañ ësêacñej biñ e gêlic ësêac têtu lau gêdêñ.

12 Eñ kêtû ësêac, tanj sêsa ësêac nañ, tamenji amboac tonanj. Mago eñ kêtû ësêac tamenji kêtû sêsa ësêacñageñ atom, kêtû sêselêj sêpuc aéac tamenji Abraham wêña ma sêkêñ gêwiñ kêtôm eñ kékêñ gêwiñ gêdêñ tanj sêsa eñ atomgeñ nañ.

Takêñ êwiñ, go tatap moasiñ, tanj Anôtô gêjac mata nañ, ñanô sa

13 Anôtô gêjac mata gêdêñ Abraham to nê wakuc gebe nom samuc tau êtu nêñ gêjlênsêm. Eñ gêjac mata biñ tonanj kêtû Abraham gêgôm biñsu ñanô kêsañja nec atom, gêjac mata kêtû gêlic eñ ñacgêdêñ kêtû kékêñ gêwiñja.

14 Embe lau, tanj sêngôm biñsu ñanô êsa nañ, sêwê kaiñ gêjlênsêm, go biñ takêñ gêwiñja ñanô masi, ma biñ, tanj Anôtô gêjac mata nañ, ê su.

15 Aéac talicgac gebe biñsu kékalem Anôtônê têtac ñandanj. Ma biñsu embe masi, go biñ tanjêli biñsuñja masi amboac tonanjeñ.

16 Kêtû tonanjja biñ, tanj Anôtô gêjac mata nañ, ñam kêsêp launêñ sêkêñ gêwiñ, gebe sêjala gebe Anôtô êkêñ nê moasiñ ñaômageñ êndêñ Abrahamnê wakuc samob, êndêñ ësêac, tanj sêgôm biñsu ñanô kêsa nanjen atom, êndêñ ësêac, tanj sêkêñ gêwiñ têtôm Abraham nañ, amboac tonanjeñ. Gebe Abraham kêtû aéac samob tamenji

17 amboac teto gêc gebe “Aê kakêñ aôm kêtû tenteñlatu taêsam tamenji.” Abraham kékêñ gêwiñ Anôtô, tanj gêju ñacmatê maten jali kêsa to kékalem gêj, tanj gêc atom nañ, gebe mëñêsa.

18 Abraham kékêñ mata gêj, tanj kêtôm gebe takêñ mateñ atomnañ, ma kékêñ gêwiñ gebe êtu tenteñlatu taêsam tamenji êtôm binjdêm lanjwa kêsôm gebe “Âomnêm wakuc têtu taêsam têtôm tònê.”

19 Abraham kêjala gebe nê jala amboac 100 ma kêjala tau gebe ôli kêtû mêtê su, ma Saranê têm êkôc ñapalêja gêbacnê amboac tonanjeñ, mago Abraham kékêñ gêwiñ kêtû golonj atom.

²⁰ Anôtô gêjac mata biŋ amboac tonaj, mago Abraham têtac lulu to kékêŋ gêwiŋ kwalec atom. Eŋ kékêŋ gêwiŋ kêpuc eŋ tōŋ ŋajaŋa ma gêgôm Anôtônê ŋawasi kêsa.

²¹ Eŋ kékala tonanôgen gebe Anôtô kêtôm gebe êngôm biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, ŋanô ̄esa.

²² Kêtu tonanjna tec “Anôtô gêlic eŋ gêwê kaiŋ biŋgêdêŋ.”

²³ Nalô “Anôtô gêlic eŋ gêwê kaiŋ biŋgêdêŋ” naŋ, teto kêtua Abraham taugenjna atom.

²⁴ Teto gêc kêtua aêacjna gêwiŋ. Aêac embe takêŋ êwiŋ Anôtô, taŋ gêŋu aêacnêŋ Apômtau Jesu aŋga ŋacmatênen sa naŋ, eŋ oc elic aêac lau gêdêŋ amboac tonanjneŋ.

²⁵ Eŋ kékêŋ Jesu gêmac êndu kêtua tagêli biŋsunja ma gêŋu eŋ sa gebe êmansaŋ aêacnêŋ biŋ êndêŋ Anôtô.

5

Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ ŋajanô

¹ Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ e gêlic aêac tatu lau gêdêŋ kêtua takêŋ gêwiŋna, tec gê wama aêac kêtua aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa.

² Aêac takêŋ gêwiŋ, tec ŋac tau gêlêc katam su ma tamoa moasiŋ ŋalêlôm to takêŋ mateŋ tawê kaiŋ Anôtônê ŋawasiŋa tooliŋ kêpigen.

³ Mago tonanjneŋ atom. Aêac ôliŋ kêpi kêtua gêjwapacjna amboac tonanjneŋ, gebe tajala gêjwapac tau kékêŋ aêac daôc wapac totêntac kêpa sugeŋ.

⁴ Daôc gêjwapac totêntac kêpa sugeŋ kékêŋ aêac tatu lau ŋajanêŋ. Tatua lau ŋajanêŋ, tec takêŋ mateŋ gêŋ, taŋ gêc nêmja.

⁵ Takêŋ mateŋ oc êngôm aêac majen ̄esa atom, gebe Anôtô kékêŋ nê Nalau Dabuŋ gêdêŋ aêac, tec kékêc nê têtac gêwiŋ ŋanô kêsêp aêacnêŋ ŋalêlôm.

⁶ Gêdêŋ taŋ aêac tamoa tonêŋ palêpalageŋ naŋ, Kilisi gêmac êndu gêdêŋ ŋanoc kêtua lau dedec Anôtôŋa.

⁷ Namalac teŋ oc êmac êndu êtu ŋac gêdêŋ teŋna atom. Moae lau tagenjtagenj oc sêmac êndu êtu ŋac ŋajamija.

⁸ Mago Kilisi gêmac êndu kêtua aêacjna gêdêŋ taŋ tamoa tosecgeŋ. Biŋ tonaj gêwa Anôtônê têtac gêwiŋ aêacjna sa.

⁹ Kilisinê dec kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ gêdêŋ Anôtô, tec Kilisi oc ênam aêac kêsi êndêŋ Anôtônê têtac ŋandaŋ amboac tonanjneŋ.

¹⁰ Aêac tatu Anôtônê ŋacjo, mago eŋ gê wama aêac kêtua Latu gêmac ênduŋa. Galoc gê wama aêac su ma Latu tau gêmoa mata jali, tec oc ênam aêac kêsi êlêlêc su ŋêŋgeŋ.

¹¹ Mago biŋ tonanjneŋ atom. Aêac ôliŋ kêpi Anôtôŋa kêtua aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi gê wama aêac gêdêŋ Anôtôŋa.

Adam agêc Kilisi

¹² Sec gêmêŋ nom kêtua ŋamalac tagenj nê secŋa. Ma gêmacanô tau mêngêô lasê kêtua sec tauŋa. Gêmac tau gelom-gelom e kêtap ŋamalac samob sa, gebe samob sêgôm secgac.

¹³ Biŋsu mêŋkêsa atomgeŋ ma sec gêc nom kwanaŋeŋ. Mago biŋsu embe masi, oc sec ŋadôŋ masi amboac tonaj, tec sêsmôŋ ŋabin atom.

¹⁴ Mago gêmacanô tau gêjam gôliŋ ŋamalac samob, taŋ sêmoa Adam agêc Mose nêŋ têm ŋasawa naŋ. Èsêac sêgôm sec kêtôm Adam kêgêli biŋsu nec

atom, mago gêmacanô tau gêjam gôliŋ êsêac amboac tonanđenj. Adam tau kêtû ñac, taŋ oc êmêŋja naŋ, nê dôŋ.

¹⁵ Mago Anôtônê moasiŋ ma Adam kêgêli biŋsu kêtôm tau atom. Taêsam sêmac êndu kêtû ñac tagen kêgêli biŋsuŋa, mago Anôtônê moasiŋ to ñamalac tagen Jesu Kilisi nê moasiŋ, taŋ lau taêsam sêkôc aômageŋ naŋ, kapôēŋ kêlêlêc su.

¹⁶ Ma moasiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ ñaômageŋ naŋ, to sec, taŋ ñac tagen gêgôm naŋ, keso tau. Ñac tagen gêgôm sec, tec mêtôc gesenj enj. Mago moasiŋ tau kêmasaŋ lau sêgêli biŋsu ñabiŋ taêsam kêtû solop.

¹⁷ Biŋjanô, ñac tagen kêgêli biŋ ma kêtû ñac tagen tonanđa gêmacanô gêjam gôliŋ gêj samob. Mago ñac tagen tonec, Jesu Kilisi, nê kôm ñanô kêlêlêc su. Lau samob, taŋ sêkôc moasiŋ tolêlôm-tolêlôm to êsêac, taŋ Anôtô kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ, oc sênam gôliŋ sêngôŋ mateŋ jali êtu ñac tagen Jesu Kilisiŋa.

¹⁸ Amboac tonanđa, ñac tagen kêgêli biŋ, tec gesenj ñamalac samob su, ma ñac tagen gêjam kôm gêdêŋ, tec Anôtô kêmasaŋ ñamalac samob nêŋ biŋ e sêngôŋ mateŋ jali.

¹⁹ Ñac tagen nê taŋapêc gêgôm lau taêsam têtu sec. Ma ñac tagen nê taŋa wamu kêmasaŋ lau taêsam nêŋ biŋ e Anôtô gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ.

²⁰ Biŋsu tau mêŋgêô lasê gebe êŋgôm lau sêŋgêli biŋsu ênam sêga. Mago gêdêŋ taŋ sec gêjam sêga naŋ, Anôtônê moasiŋ taŋ kêtôp kêtû kapôēŋ kêlêlêc su.

²¹ Amboac tonanđa sec gêjam gôliŋ kepeŋ gêmacanôgeŋ, ma Anôtônê moasiŋ gêjam gôliŋ kepeŋ danđôŋ mateŋ jali teŋenđa kêtû Anôtô kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ tatu lau gêdêŋ kêtû aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisiŋa.

6

Aêac tamac êndu dawiŋ Kilisi

¹ Ma galoc tasôm biŋ amboac ondoc. Tasôm gebe Tamoia sec ñalêlômmaŋ, gebe moasiŋ tau ênam sêga me.

² Masigoc, amboac tonanđa atom. Aêac dawi sec siŋ naŋ kêtôm tamac êndu su, tec tasêlêŋ tamoia sec ñalêlôm êtiām amboac ondoc.

³ Amac ajala biŋ tonanđa atom me. Aêac samob, taŋ busanđu gêbiŋ aêac tôŋ tamiŋ Kilisi Jesu naŋ, busanđu gêbiŋ aêac tôŋ tamiŋ enj gêmac êndu amboac tonanđa.

⁴ Gêdêŋ taŋ talin saŋgu naŋ, Anôtô kêsuaŋ aêac dawiŋ Kilisi gebe tawê kainj enj gêmac êndu. Ma Tamanê ñawasi gêju Kilisi sa anga ñacmatênenj, tec aêac tasa nêŋ lêŋ tamoia mateŋ jali wakuc amboac tonanđenj.

⁵ Aêac tamac êndu dawiŋ Kilisi tatôm enj gêmac êndu, tec oc dandi sa dawiŋ enj tatôm enj gêdi sa amboac tonanđenj.

⁶ Biŋ tonec aêac tajalagac gebe aêacnêŋ ñalêlôm langwa kêpi kakesotau gêwin Kilisi, gebe enseŋ ôliŋ ñasec tau su ma tatu sec tau ñasakiŋwaga êtiām atom.

⁷ Gebe ñac, taŋ gêmac êndu su naŋ, gêmac kêgaboac enj su anga sec ñaŋaclai.

⁸ Aêac embe tamac êndu dawiŋ Kilisi, go takêŋ êwiŋ gebe danđôŋ mateŋ jali dawiŋ enj amboac tonanđenj.

⁹ Aêac tajala gebe Anôtô gêju Kilisi sa anga ñacmatênenj, tec oc êmac êndu êtiām atomanô. Gêmacanô tau oc ênam gôliŋ enj êtiām atom.

¹⁰ Eŋ gēmac êndu tonaj gēmac êndu kētu dim tagen ma geserj sec ɳaŋaclai su. Eŋ mata jali, tec gēŋgōŋ mata jali kētu Anôtôŋa.

¹¹ Ma amac amboac tonaj, alic taôm amboac awi sec siŋ su kêtôm amac êndu. Ma Kilisi Jesu gêbiŋ amac tōŋ arŋgōŋ matem jali kētu Anôtôŋa.

¹² Amboac tonaj sec ênam gôlinj amac ôlim, taŋ êmac êndu naŋ, e tanjem wamu têmtac ɳakalac ôlimja nec êtiam atom.

¹³ Akêŋ ôlim ɳagêŋlêlôm êndêŋ sec êtu geo ɳalaukasap atom. Akêŋ taôm êndêŋ Anôtô êtôm ɳac, taŋ mata jali kêsa ma akêŋ ôlim ɳagêŋlêlôm êndêŋ Anôtô êtu biŋgêdêŋ ɳalaukasap,

¹⁴ gebe sec ênam gôlinj amac êtiam atom, gebe amoia biŋsu ɳalabu atom, amoia Anôtônen moasiŋ ɳalabu.

Aêac tatu biŋgêdêŋ ɳasakinwaga

¹⁵ Ma galoc amboac ondoc. Aêac tamoa biŋsu ɳalabu atom, tamoa moasiŋ ɳalabu, tec danjgôm sec tamoa me. Masigoc, amboac tonaj atom.

¹⁶ Amac ajalagac, amac embe akêŋ taôm anam sakiŋ ɳac teŋ ma tanjem wamu eŋ, go atu ɳac, taŋ tanjem wamu eŋ naŋ, nê sakinwaga. Embe atu sec ɳasakinwaga, go anaŋa ma embe atu taŋa wamu ɳasakinwaga, go Anôtô êmansaŋ amacnêm biŋ.

¹⁷ Mago tanam danje Anôtô, gebe gêmuŋgeŋ amac atu sec ɳasakinwaga, mago galoc têdôŋ mêtê gêdêŋ amac, tec tanjem wamu biŋjanô tonêm ɳalêlôm samucgeŋ.

¹⁸ Kilisi kêgaboac amac su aŋga sec ɳaŋaclai, tec ajam sakiŋ biŋgêdêŋ.

¹⁹ Aê jasôm ɳoc biŋ amboac ɳamalac sêşôm nêŋ acgom, gebe amac ɳamalac palê-palê. Gêmuŋgeŋ amac akêŋ ôlim ɳagêŋlêlôm kētu gêŋ ɳatêmui to geo ɳasakinwaga. Ma galoc akêŋ ôlim ɳagêŋlêlôm kētu biŋgedêŋ ɳasakinwaga, tec asa Anôtônen launêŋ lêŋ.

²⁰ Gêdêŋ tan atu sec ɳasakinwaga naŋ, amac asô biŋgêdêŋ ɳalabu atom.

²¹ Ma amac atap sakiŋ tonaj, taŋ galoc gêgôm amac majem kêsa naŋ, ɳaŋanô sa amboac ondoc. Nanô tonec gebe gêmacanô tau.

²² Mago galoc tec Anôtô kêgaboac amac su aŋga sec ɳaŋaclai ma atu ênê sakinwaga. Sakiŋ tonaj ɳaŋanô gebe asa Anôtônen launêŋ lêŋ e êtu ɳamu arŋgôŋ matem jali teŋgeŋ.

²³ Sec ɳaŋoli tau tonec gebe gêmacanô. Ma Anôtônen moasiŋ tau tonec gebe aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tōŋ danjgôŋ mateŋ jali teŋgeŋ.

7

Awê to ɳac sêjam tauŋ kêtû ɳadôŋdôŋ

¹ O lasitêwaac, aê galic amac ajala biŋsu ɳam, tec ɳoc biŋ tonec êndêŋ amac gebe Biŋsu gêjam gôlinj ɳamalac kêtôm nêŋ têm, taŋ sêmoa mateŋ jali aŋga nom naŋgeŋ.

² Awê teŋ embe ênam ɳac, go biŋsu êmbiŋ êsêagêc tōŋ sêpi tagen e ɳac tau êmac êndu. ɳac tau embe êmac êndu su, go biŋsu, taŋ gêbiŋ êsêagêc tōŋ naŋ êmbacnê.

³ Amboac tonaj awê tau nê akweŋ embe êmoa ma ênam ɳac teŋ, oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋja popoc. Mago nê akweŋ embe êmac êndu, go biŋsu êmbiŋ êsêagêc tōŋ êtiam atom. Ma awê tau embe ênam ɳac teŋ, oc êŋgôm biŋ sêjam tauŋja popoc atom.

⁴ O ɳoc lasitêwaac, amacnêm biŋ amboac tonaj. Amac awi biŋsu siŋ kêtôm amac êndu su, gebe atu Kilisinê ôli awiŋ, tec atu ɳac, taŋ Anôtô gêŋu en sa aŋga ɳacmatênen naŋ, nê gêŋgac, gebe tanam ɳanô ɳajam êtu Anôtôŋa.

5 Gêdêj tan taêj gêjam tauñ ôlinjêj tamoa nañ, biñsu kêjali sec ñajêj têntac kalacña sa, mëngêjam kôm anja ôlinj ñagêjelôm samob e kôm tau ñajanô gebe gêmacanô tau.

6 Ma galoc biñsu, tanj gêbij aêac tôj nañ, gêbacnê ma tamac êndu, tec dawi gêj, tanj gêsô aêac tôj nañ siñ. Tec galoc tanam sakinj têndañguc lêj lañgwa, tanj teto gêc biñsu nañ, êtiam atom, tanam sakinj têndañguc Ñalaunê lêj wakuc.

Biñsu to sec ñabiñ wapac

7 Ma oc tasôm biñ amboac ondoc. Biñsu tau oc gêj sec me. Masigoc, amboac tonanj atom. Biñsu embe êtôc sec êndêj aê atom, oc jajala sec atom. Biñsu kêsôm gebe "Matam katu atom." Embe ênac jao biñ tonanj atom, oc jajala biñ matoc katuja atom.

8 Sec tau gesom lêj ejali têtac kalacña sa anja ñoc ñjalêlôm, tec kêtap sa gêc biñsu ñajao to ñajatu ñjalêlôm. Embe biñsu masi, oc sec tau êtu gêj matê.

9 Gêdêj tanj gajam kauc biñsu nañ, gamoa matoc jali e biñsu ñajao mëngêo lasê, tec sec tau mata jali kêsa ma aê gamac êndu.

10 Ma biñsu ñajatu, tanj gebe êkêj aê jañgôj matoc jali nañ, kékêj aê gêmac êndu.

11 Gebe sec tau gesom lêj e kêtap sa gêc biñsu ñajao to jatu ñjalêlôm, tec kêtim aê e biñsu tau gêjac aê êndu.

12 Amboac tonanj biñsu tau gêj dabunj, ma biñsu ñajatu to jao gêj dabunj to gêdêj ma ñajam amboac tonanj.

13 Ma amboac ondoc, gêj ñajam tonec kékêj aê gamac êndu me. Masiánô, amboac tonanj atom. Sec tau gêgôm. Sec tau kêtua wê ñalêj gêjam gêj ñajam lañô mëngêkêj aê gêmac êndu. Lêj tonanj gêwa sa gebe biñsu ñajatu to jao kékêj sec gêjam sêga.

14 Aêac tajala gebe biñsu ñam kêsêp Ñalaú. Mago aê ñamalac nomña, tec sec kékônij aê e gajam sakinj sec tau.

15 Aê gajam kauc gêj, tanj gagôm nañ, gebe gêj, tanj têtac gêwiñ gabe jañgômija nañ, gagôm atom. Mago gêj, tanj têtac gedec gabe jañgôm atomija nañ, tec gagôm.

16 Embe jañgôm gêj, tanj têtac gedec nañ, go êwa sa êndêj aê gebe biñsu tau ñajam.

17 Amboac tonanj, tec aê tauc gagôm gêj tonanj atom, sec tanj gêc ñoc ñjalêlôm nañ, tec gêgôm.

18 Aê ñamalac ñaôma tonec kajala tauçgac gebe gêj ñajam teñ gêc ñoc ñjalêlôm lañgwa tonec atom. Aê têtac gêwiñ gebe jamansañ gêj ñajam, mago katôm gebe jañgôm ñajam tau ñanô ñesaña atom.

19 Gebe gêj ñajam, tanj têtac gêwiñ gabe jañgômija nañ, tec gagôm atom, mago sec, tanj têtac gedec gabe jañgôm atom ña nañ, tec gagôm.

20 Aê embe jañgôm gêj, tanj têtac gedec nañ, go aê tauc jañgôm gêj tau êtiam atom. Sec tanj gêc ñoc ñjalêlôm nañ, tec gêgôm.

21 Amboac tonanj aê katap ñagôlin tonec sa gebe Gabe jañgôm gêj ñajam, mago sec kêsap aê tôy tec gesenj.

22 Aê têtac gêwiñ Anôtônê biñsu ñanôgeñ gêc ñoc ñjalêlôm,

23 mago aê kêsâe tauc gebe biñsu teñ gêc ñoc ôlic ñagêjelôm. Biñsu tonanj gêjac siñ gêdêj biñsu, tanj gêc ñoc kauclêlôm nañ, e gêsô aê tôj kasô sec ñabîñsu, tanj gêc ñoc ôlic ñagêjelôm nañ ñalabu.

24 Ijoc aêma, asa êjangó aê su anja ôlic togêmac tonec.

²⁵ Aê gajam dañge Anôtô kêtû aêacnêj Apômtau Jesu Kilisiña. Amboac tonaj kasôm biñ tonec gebe Noc kauc tec gajam sakin gêdêj Anôtônê biñsu, ma nòc ñjalêlôm lañgwa tec gajam sakin gêdêj sec ñabiñsu.

8

Tasa nêj lêj to Nalaugenj

¹ Amboac tonaj lau, tañ Kilisi Jesu gêbirj êsêac tôj nañ, têtap mêtôc enseñ êsêac suña sa atom,

² gebe Nalau, tañ kékêj aêac dañgôj mateñ jali kêtû Kilisi Jesuña nañ, nê biñsu tec kêgaboac aêac su aña sec to tamac êndu ñabiñsu.

³ Kôm tañ nêj ñjalêlôm lañgwa kékô auc e biñsu gêgôm kêtôm atom nañ, Anôtô gêgôm. Enj kêmêtôc sec, tañ gêc ñjalêlôm lañgwa nañ, e geseñ su gêjanja gebe kêsakiñ tau Latu toôli nomña kêtôm ñjamalac ôliñ tosec nañ, gebe enseñ sec su.

⁴ Enj gêgôm gêj tonaj gebe tasa nêj lêj tandañguc ñjalêlôm lañgwa atom, tandañguc Nalaugenj e tanerj wamu êndêj biñsu ñajatu gêdêj ênam aêac aucgeñ.

⁵ Gebe êsêac, tañ sêselêj kêtôm nêj ñjalêlôm lañgwa gêwê êsêacna nañ, tañ gêjam gêj ñjalêlôm lañgwaña. Ma êsêac, tañ sêselêj kêtôm Nalau gêwê êsêacna nañ, tañ gêjam gêj Nalaunja.

⁶ Embe tañ gêj ñjalêlôm lañgwaña, oc tamac êndu. Embe tañ gêj ñalaunja, oc dañgôj mateñ jali tobiñmalôgenj.

⁷ Nac teñ embe tañ ênam gêj ñjalêlôm lañgwaña, oc êtu Anôtônê ñacio, gebe enj kêsô Anôtônê biñsu ñjalabu atom, tau embe têtac êkac enj gebe naësô ñjalabu, oc êngôm êtôm atom.

⁸ Êsêac tañ sêselêj kêtôm nêj ñjalêlôm lañgwa gêwê êsêac nañ, oc kêtôm gebe ênac Anôtô mataanô ñajam atom.

⁹ Mago amac asêlêj kêtôm ñjalêlôm lañgwa gêwê amac nec atom, asêlêj kêtôm ñalau gêwê amac. Anôtônê Nalau embe êngôj amacnêm ñjalêlôm biñjanôgenj, oc biñ amboac tonaj. Nac teñ embe êkôc Kilisinê Nalau sa atom, oc êtu Kilisinê gêj atom.

¹⁰ Ma Kilisi embe êmoa nêm ñjalêlôm, go ôlim êtu gêj matê êtu secña, ma ñalau êkêj amac añañj matem jali êtu Anôtô kêmasarj amacnêm biñ e gêlic amac atu lau gêdêjya.

¹¹ Anôtô gêju Jesu aña ñacmatêñej sa. Ênê Nalau embe êngôj amacnêm ñjalêlôm, go Anôtô, tañ gêju Kilisi aña ñacmatêñej sa nañ, êngôm amac ôlim, tañ kêtû mêtê nañ, mata jali êsa amboac tonanjeñ. Enj kékêj nê Nalau gêngôj amacnêm ñjalêlôm gebe ênam kôm tau.

¹² O lasitêwaac, amboac tonaj sakin teñ gêjac aêac ñawae tec gêc. Tagen tanam sakin êtôm nêj ñjalêlôm lañgwa êkac aêacna nec atom.

¹³ Embe asêlêj êtôm ñjalêlôm lañgwa êwê amac, oc amac êndu. Mago Nalau embe êwê amac e ôlim ñalêj êtu gêj mêtê, oc êkêj amac añañj matem jali.

¹⁴ Gebe lau samob, tañ Anôtônê Nalau gêwê êsêac nañ, têtu Anôtônê latui.

¹⁵ Nalau tañ amac akôc sa nañ, kékêj amac atu sakinwaga e atêc taôm kêtiam nec atom. Nalau tañ amac akôc sa nañ, kékêj amac atu Anôtônê latui. Nalau tau kêpuc aêac tôj, tec tamôêc gebe “Tamemai, o Tamemai.”

¹⁶ Nalau tau tonaj tec gêwa sa mëngebwiñ aêacnêj ñalau gebe Aêac tatu Anôtônê ñapalêgac.

17 Embe tatu Anôtônê ɣapalê, go tawê kaiŋ ênê gêjlênsêm. Embe tawê kaiŋ Anôtônê gêjlênsêm, go tawê kaiŋ Kilisinê dawiŋ amboac tonanđen, gebe aêac embe daôc ɣandanj dawiŋ Kilisi, oc tatap ɣawasi sa dawiŋ enj amboac tonan.

ɣawasi taŋ mêtjêsa naŋ

18 Aê taêc gêjam gebe Aêac embe tanam dôŋ gêjwapac, taŋ galoc gêgôm aêac naŋ, épi ɣawasi, taŋ malôgen oc mêtjœc tau lasê êndêŋ aêac naŋ, oc talic gêjwapac tau gebe ec sauŋ.

19 Gêj samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sêkêŋ mateŋ to têtu gwasaê ɣanoc Anôtô eoc latui lasêŋja.

20 Gêj samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, ɣalêŋ gêc gebe oc sênaŋja. Tauŋ taêŋ gêjam lêŋ tau atom, Anôtô kêkêŋ êsêac sêšô lêŋ tonanj ɣabalu, gebe sêkêŋ mateŋ biŋ tonec gebe

21 Anôtô êngamboac gêj samob, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ, su anga sakiŋ sênaŋja ma sêmoa nêŋ lêtêgeŋ sêwê kaiŋ Anôtônê ɣapalênêŋ ɣawasi.

22 Aêac tajalagac gebe gêj samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, sêmoa jageo to têtaŋ ɣanô e mêtjêdêŋ galoc kêtôm awê ɣapalê kêtunj enj.

23 Mago biŋ tonanđen atom. Aêac tauŋ tamoa jageo to tataŋ gêc lêlômgen ma tatu gwasaê noc tatu Anôtônê latui to noc Anôtô êngamboac aêac su anga tauŋ ôlinjja. Aêac takôc Njalau sa kêtô gêj tonanj ɣakamaclaŋ.

24 Anôtô kêsi aêac su, tec takêŋ mateŋ ɣanô tau. Mago aêac embe talic gêj, taŋ takêŋ mateŋ naŋ, ɣanô su, oc takêŋ mateŋ gêj tau êtiam atom. Asa êkêŋ mata gêj, taŋ gêlic gêc naŋ.

25 Mago embe takêŋ mateŋ gêj, taŋ talic ɣanô atom naŋ, oc daôŋ ɣanđenjeŋ tamoa.

26 Ma Njalau tau mêtjkêpuc aêacnêŋ palê-palê tôŋ amboac tonanj. Aêac tajam kauc tateŋ gêj êndêŋ Anôtô naêndêŋgenja. Mago Njalau tau keteŋ gêjô aêac su ɣawaŋ kaiŋ teŋ kêtôm tasôm naêtôm atom.

27 Mago Anôtô, taŋ gêbi ɣamalacnêŋ ɣalêlôm lêtêŋ naŋ, kêjala biŋ, taŋ Njalau taê gêjam naŋ, gebe Njalau keteŋ gêjô Anôtônê lau su kêtôm Anôtô tau taê gêjam.

28 Aêac tajalagac gebe Anôtô gêjam gôliŋ gêj samob gebe gêj tau êmoasij êsêac, taŋ têntac gêwiŋ enj naŋ êtômgeŋ. Anôtô kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgenj tec kékalem êsêac.

29 Gebe enj kêjala êsêacgac ma kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgenj gebe têtôm enj Latunê katu, gebe Latu êtu lasii taêsam nêŋ ɣacsêga.

30 Ma lau, taŋ Anôtô kékalem êsêac naŋ, enj kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgenj amboac tonanj. Ma lau, taŋ enj kékalem êsêac naŋ, kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ. Go êsêac, taŋ kêmasaŋ nêŋ biŋ su naŋ, kêkêŋ nê ɣawasi gêdêŋ êsêac amboac tonan.

Anôtô têtač gêwiŋ aêac kêtô Kilisi Jesuŋa

31 Aêac oc tasôm biŋ amboac ondoc êjô biŋ samob tonanj ɣai. Anôtô embe êwiŋ aêac, oc asa enseŋ aêac su.

32 ɣac tau taê walô tau nê Latu atom, kêkêŋ enj kêtô da kêtô aêac samobnja. Enj kêkêŋ Latu gêdêŋ aêac, tec oc êkêŋ gêj ɣagêdô samob gebe êmoasij aêacnja atom me.

33 Asa oc êngôliŋ biŋ épi lau, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ. Anôtô tau kêmasaŋ êsêacnêŋ biŋ sugac.

³⁴ Asa oc êmêtôc êsêac e enseñ êsêac su. Masigoc. Kilisi Jesu, taŋ gêmac êndu ma gêdi sa kêtiam naŋ, jagêŋgôŋ Anôtônê anôŋa ma keteŋ Anôtô gêjô aêac su.

³⁵ Asa oc êkac aêac su aŋga Kilisinê têtac gêwiŋ aêacŋa. Gêŋwapac me tamoa naeo me lau sêjanda aêacŋa me mo êjô aêacŋa me tapô lêna ɻakwê to gêŋ ɻaqêdôŋa me êndambiŋ gêŋ ɻaclai enseñ aêac suŋa me siŋ. Gêŋ tonanŋ jai oc êkac aêac su me masi.

³⁶ Biŋ tanj teto gêc naŋ, gêwa biŋ tau sa gebe
“Sêjaiŋ aêac kêtôm bêcgeŋ kêtû aômŋa,
ma sêgôm aêac atôm domba, taŋ sebe sêmbucŋa naŋ.”

³⁷ Mago aêac taku gêŋwapac samob tonanŋ ɻai tulu gebe ɻac, taŋ têtac gêwiŋ aêac naŋ, kêpuc aêac tôŋ.

³⁸ Tonec aê kajala kêtû tôŋ gebe Tamac êndu me danjôŋ mateŋ jali, aŋela me ɻaclai, biŋ galocŋa me biŋ ɻamuŋa me gêŋ ɻajaŋa teŋ,

³⁹ gêŋ Iôlôcŋa me gêŋ elonŋa me gêŋ nomŋa teŋ kêtôm atom gebe êkac aêac su aŋga Anôtônê têtac gêwiŋ, taŋ ɻam kêsêp aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu naŋ.

9

Anôtô to nê lau Israel nêŋ biŋ

¹ Aê katu Kilisinê ɻac, tec kasau atom, kasôm biŋjanôgeŋ. Noc awa ɻalâlômŋa, taŋ ɻalau Dabunj gêjam gôlinŋ naŋ, gêwa sa amboac tonanŋ gebe kasau atom.

² Aê gaôc wapac ɻanô to ɻandaŋ kêtunŋ ɻoc ɻalâlôm ɻapanŋ kêtû teoci to lasici, taŋ ma ɻam nomŋa kêsêp tageŋ naŋŋa.

³ Aê tauc gabe Anôtô êpuc boa aê jamoa jaêc Kilisi êtu êsêacŋa.

⁴ Êsêac lau Israelgoc. Êsêac Anôtônê latui to sêwê kaiŋ ênê ɻawasi. Anôtô kêmootiŋ nê poac to kêkêŋ nê binjsu gêdêŋ Êsêac. Eŋ kêkêŋ sakiŋ omŋa ma gêjac mata biŋ to biŋ gêdêŋ Êsêac.

⁵ Êsêac sêsa aŋga abenjînêŋ ma Kilisinê ɻam nomŋa kêsêp êsêacgeŋ. Talanem eŋ, taŋ Anôtô ɻanô kêlêlêc gêŋ samob su naŋ, enden tôŋgeŋ. Biŋjanô.

⁶ Aê jasôm tonec gebe Anôtônê biŋ kêsêlô nec atom, gebe lau samob, taŋ nêŋ ɻam kêsêp Israel naŋ, Israel ɻanô êsêac atom.

⁷ Ma Abrahamnê wakuc samob têtu ênê ɻ apalê ɻanô atom amboac tonanŋ. Anôtô kêsôm gêdêŋ Abraham gebe “Nêm wakuc ɻanô oc sêsa aŋga Isaknêgeŋ.”

⁸ Biŋ tonanŋ ɻam amboac tonec gebe ɻapalê taŋ tenenŋ sêkôc êsêac ɻalêŋ ɻamalacŋa naŋ, Anôtônê ɻapalê ɻanô êsêac atom, mago ɻapalê, taŋ tenenŋ sêkôc êsêac kêtû Anôtô gêjac mata êsêacŋa naŋŋeŋ, tec têtu Abrahamnê wakuc ɻanô.

⁹ Biŋ taŋ Anôtô gêjac mata naŋ, tonec gebe “Êndêŋ ɻanoc amboac tonec aê oc jamu jamêŋ êtiam ma Sara êkôc latu teŋ.”

¹⁰ Mago tonanŋeŋ atom. Rebakanê biŋ kêtôm tonanŋ.

¹¹ Aêac abenjî Isak gêjam eŋ e gêmoa teŋ.

¹² Eŋ kêkôc ôlinjbôm atomgeŋ ma êsêagêc sêgôm gêŋ ɻajam me sec teŋ atom tagen, ma Anôtô kêsôm gêdêŋ Rebeka gebe “Nacsêga oc ênam sakiŋ ɻac sauŋ.” Biŋ tonanŋ gêwa sa gebe Anôtô gebe êngôm biŋ, taŋ eŋ tau taê kêka naŋŋeŋ, ɻanô êsa ma êjaliŋ ɻac teŋ sa êtu ênê kolen ɻajamŋa atom, êtu kêkalem eŋŋageq.

¹³ Kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe “Aê têtac gêwinj Jakob ma têtac gedec Esau.”

¹⁴ Galoc oc tasôm biŋ amboac ondoc. Anôtô kêsa lêŋ geo me. Masigoc, amboac tonaj atom.

¹⁵ Eŋ kêsôm gêdêŋ Mose gebe “Aê taêc walô ŋac, taŋ gabe taêc walô eŋ naŋ, to taêc labu ŋac, taŋ gabe taêc labu eŋ naŋ.”

¹⁶ Amboac tonaj Anôtô kêjaliŋ aêac sa, ñam kêsêp aêacnêŋ taêŋ gêjam to nêŋ lêŋ atom, kêsêp Anôtônê taê walôŋagen.

¹⁷ Teto biŋ gêc gebe Anôtô kêsôm gêdêŋ Parao gebe “Aê kakêŋ aôm kôtu kiŋ gebe jawa ŋoc ŋaclai sa êpi aôm e ŋoc ŋâe ŋawae êsa êtôm nom samucgeŋ êna.”

¹⁸ Amboac tonaj Anôtô embe têtac teŋ, go taê walô lau ma embe têtac teŋ, oc êŋgôm launêŋ ŋalêlôm ŋadani êsa.

Anôtônê têtac ŋandaŋ to nê taê walô

¹⁹ Talic, go ôsôm biŋ tonec gebe “Embe amboac tonaj, go Anôtô êmbu aêac êtu asagenŋa. Asa êtôm gebe enseŋ ênê biŋ, taŋ taê gêjam kêtu tōŋ naŋ.”

²⁰ Aôm asa tec otoc taôm sa ma ôjô Anôtônê biŋ amboac tonaj. Ku teŋ oc êsôm êndêŋ awê kêpac ku tauŋa gebe “Aôm kôpac aê laŋôc amboac tonec kêtu asagenŋa,” oc êsôm me.

²¹ Awê-kêlêšôb-kuwagao naŋ kêtu nomku tau ŋatauo atom me. Eŋ kêtôm gebe êkôc nomlêšôb tagen ma êŋgôm ŋamakeŋ êtu ku tolanjô gêŋ ŋajam êsêpna ma ŋamakeŋ êtu ku ŋaôma gêŋ sec êsêpna.

²² Anôtô amboac tonaj. Eŋ gebe êtôc nê têtac ŋandaŋ ênêc awê ma gebe êwa nê ŋaclai sa. Mago eŋ gê êsêac, taŋ têtac ŋandaŋ kêpi êsêac gebe enseŋ êsêac su naŋ, nêŋ biŋ tōŋ.

²³ Ma eŋ gebe êwa nê ŋawasi tolêlôm-tolêlôm sa amboac tonaj. Ewa sa êpi lau, taŋ taê walô to kêmasaŋ êsêac kwanaŋgen gebe sêwê kainj ênê ŋawasi.

²⁴ Eŋ ŋêkalem aêac aŋga lau Juda nêŋ tonjageŋ atom, kêkalem aêac aŋga lau samuc nêŋ tōŋja gêwinj amboac tonanjen.

²⁵ Biŋ tonaj eŋ kêsôm gêc Hoseanê buku gebe

“Aê oc jakalem lau, taŋ têtu aêŋoc atom naŋ,
gebe têtu ŋoc lau,

ma êsêac, taŋ têtac gêwinj êsêac atom naŋ,
têtu ŋoc gêŋ têtac êwiŋ ŋanôŋa.

²⁶ Ma aŋga gamêŋ, taŋ Anôtô kêsôm gêdêŋ êsêac gebe
‘Aêŋoc lau amac atom’ naŋ,
oc sêsam êsêac gebe ‘Anôtô mata jali nê latui.’ ”

²⁷ Jesaia gêmôč kêpi Israel gebe

“Israel latui embe taêsam ŋanô têtôm gaŋac gwêcŋa,
naŋ Anôtô oc ênam ŋagêdôgeŋ sa,

²⁸ gebe Apômtau oc ênac dabiŋ nê biŋ

ma êŋgôm ŋanô êsa aŋga nom ŋagamêŋ samob êkajageŋ”

²⁹ Biŋ tonaj kêtôm biŋ, taŋ Jesaia kêsôm kwanaŋgen gebe

“Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau embe endec aêacnêŋ ŋawê ŋagêdô sêmoa atom,
oc tatôm Sodom to sêlic aêac amboac Gomora.”

Lau Israel to ŋawae ŋajam ŋabiŋ

³⁰ Aêac oc tasôm biŋ ondoc. Tasôm tonec gebe Anôtô kêmasaŋ lau samuc, taŋ sêṣôm lêŋ sêmansaŋ biŋ êndêŋ Anôtôŋa atom naŋ, nêŋ biŋ e gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ kêtû sêkêŋ gêwiŋja.

³¹ Ma Israel, taŋ têdaguc biŋsu gebe sêmansaŋ nêŋ biŋ êndêŋ Anôtô naŋ, têtap biŋsu ɻanô sa atom.

³² Têtap sa atom naŋ ɻam kêsêp asagen. Êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom, êsêac taŋ kêka tauŋ nêŋ kolengeŋ. Êsêac dêdinj eŋkaiŋ kêpi poc dêndinj eŋkaiŋ êpiŋa,

³³ kêtôm teto gêc gebe

“Alic acgom, aê jatoc poc teŋ lau dêndinj eŋkaiŋ êpiŋa
to pocsêga teŋ êŋgôm lau têntac êmbôli aucŋa naêŋgôŋ Sion.

Ma ɻac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ poc tonaj, oc ênaŋa, atom.”

10

¹ O lasitêwaac, aê taêc kêka toŋoc ɻalêlôm samucgen ma kateŋ mec gêdêŋ Anôtô kêtû êsêacŋa gebe ênam êsêac kêsi.

² Aê gabe jawa êsêacnêŋ biŋ sa gebe sêgôm Anôtôŋe biŋ topalêgen, mago sêgôm tokauc atom.

³ Êsêac sêjam kauc Anôtôŋe lêŋ êmansaŋ ɻamalacnêŋ biŋja, tec sêṣôm tauŋ nêŋ lêŋ ma sêṣô Anôtôŋe lêŋ êmansaŋ êsêacnêŋ biŋja ɻalabu atom.

⁴ Nam gebe Biŋsu mêŋgêjac pep gêdêŋ Kilisi, gebe Anôtô taugen tec êmansaŋ lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ naŋ, nêŋ biŋ.

Anôtô gebe ênam ɻamatlac samob kêsi

⁵ Mose keto gebe biŋsu kêtôm gebe êmansaŋ ɻamatlacnêŋ biŋ êndêŋ Anôtô ma kêsôm gebe “Nac taŋ êŋgôm ɻanô ȇsa naŋ, oc êŋgôŋ mata jali.”

⁶ Mago ɻac, taŋ Anôtô kêmasaŋ ênê biŋ naŋ, kêtû kêkêŋ gêwiŋja naŋ, êsôm ênêc nê ɻalêlômgen gebe “Asa oc êpi undambê ana,” nec atom. Biŋ tonaj ɻam gebe êkôc Kilisi êsêp nom êmêŋ.

⁷ Me êsôm tonec gebe “Asa oc asêp lamboam êna,” nec atom. Biŋ tonaj ɻam gebe êkôc Kilisi aŋga ɻacmatênenêŋ êpi êmêŋ.

⁸ Biŋ tau amboac tonec gebe “Anôtôŋe biŋ wacgêc aôm ɻagala, gêc aôm awamsuŋ to nêm ɻalêlôm.” Biŋ takêŋ gêwiŋja tau tonaj, tec tajam mêtê kêpi.

⁹ Embe awamsuŋ ôsôm Jesu lasê gebe eŋ Apômtau, ma embe nêm ɻalêlôm ôkêŋ êwiŋ gebe Anôtô gêju eŋ sa aŋga ɻacmatênenêŋ, naŋ Anôtô oc ênam aôm kêsi.

¹⁰ Embe nêŋ ɻalêlôm takêŋ êwiŋ, go Anôtô êmansaŋ aêacnêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ. Embe awenjsuŋ tasôm biŋ lasê, go Anôtô ênam aêac kêsi.

¹¹ Teto biŋ gêc gebe “Nac taŋ kêkêŋ gêwiŋ eŋ naŋ, oc ênaŋa atom.”

¹² Juda to lau samuc têtôm tauŋgeŋ. Êsêac samob nêŋ Apômtau tagen. Eŋ ɻac tolêlôm kêtôm gebe êmoasiŋ lau samob, naŋ awenj gêjac eŋ naŋ,

¹³ gebe “Apômtau ênam lau samob, taŋ awenj ênac ênâ naŋ kêsi.”

¹⁴ Lau embe sêkêŋ êwiŋ ɻac tau atom, oc awenj ênac eŋ amboac ondoc. Embe sêŋô ênê biŋ atom, oc sêkêŋ êwiŋ amboac ondoc. Embe sênam mêtê êsêac atom, ma oc sêŋô amboac ondoc.

¹⁵ Ma Anôtô embe êsakin jaerwaga atom, oc sênam mêtê amboac ondoc. Kêtôm teto gêc gebe “Op, lau taŋ sêṣôm ɻawae ɻajam lasê naŋ, eŋkaiŋ ɻakicsêa ɻajamanô.”

¹⁶ Mago samob sêjô ñawae ñajam tau ma sêkôc sa atom gebe Jesaia kêsôm gebe "O Apômtau, asa kêkêj gêwiñ jaen, taŋ aêac akêj naŋ."

¹⁷ Amboac tonaj takéj gêwiñ ñam kêsêp tanô jaen. Tanô jaen ñam kêsêp sêsôm Kilisinê biŋ lasê.

¹⁸ Ma gabe jatu kênac gebe Êsêac sêjô ñawae ñajam atom me. Masi, sêjôgac, gebe teto gêc gebe

"Aweŋ ñaonda kësa gêjam nom ñagamêj samob auc, ma êsêacnêj biŋ gelom-gelom e gêdêj nom ñamadiŋ."

¹⁹ Jatu kênac êtiam gebe Israel oc sêjala me masi. Sêjalagac. Andanĝen Mose kêsôm gebe

"Aê jakêj amac anam lêmuj êsêac, taŋ têtû laum teŋ atom tagen, ma jaŋgôm amac têmtac êmbôli auc êndêj lau-kauc-masiwaga naŋ."

²⁰ Ma Jesaia kêsôm gêc awêgeŋ gebe

"Lau taŋ sêsôm aê atom naŋ, têtap aê sa, ma gaoc tauc lasê gêdêj êsêac, taŋ têtû kênac aê atom naŋ."

²¹ Go kêsôm tonec këpi Israel gebe "Gajac kajo lau tanjeŋpêc to awerŋ olaboa kêtôm bêcgeŋ elêmê."

11

Anôtô taê walô lau Israel

¹ Ma galoc jatu kênac acgom gebe Anôtô oc kêtinj nê lau su me masi. Masigoc, amboac tonaj atom. Aê tauc nec Israel teŋ anja Abrahamnê ñawê ma Benjaminnê gôlôac.

² Anôtô kêtinj nê lau, taŋ kêjaliŋ êsêac sa kwanaŋgeŋ naŋ, su atom. Amac ajala biŋ, taŋ teto këpi Elia naŋ, me masi. Enj gêbu Israel gêdêj Anôtô ma kêsôm gebe

³ "O Apômtau, êsêac sêjac nêm propete êndu ma seseŋ aômnêm altar su e gêjac aê taucgeŋ sa, ma galoc dêdib aê sêmoa sebe sénac aê êndu amboac tonageŋ."

⁴ Ma Anôtônê biŋ ondoc gêjô Elia awa. Biŋ tonec gebe "Aê kajaliŋ ñoc lau 7,000 sa tec sêmoa, lau tonaj sêpôŋ aejnduc gêdêj Bal atom."

⁵ Ma têm galocja ñabiŋ kêtôm tonaj. Lau ñagêdô gacgeŋ sêmoa, naŋ kêtôm Anôtô kêjaliŋ êsêac sa kêtû nê taê walô êsêacjä.

⁶ Anôtô embe taê walô êsêac, go nêŋ koleŋ ênam êsêac sa êtiam atom. Koleŋ embe ênam êsêac sa, go ênê moasinj tau êtu moasinj ñanô atom.

⁷ Ma galoc amboaco ondoc. Gêj tanj Israel sêsôm naŋ, têtap sa atom. Lau tanj Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, tauŋgeŋ tec têtap sa, ma êsêac ñagêdô nêŋ ñalêlôm ñajaŋa kësa.

⁸ Kêtôm biŋ, taŋ teto gêc naŋ gebe

"Anôtô gêgôm êsêacnêj kauc ñawapac kësa
e mateŋjanô sêlic gêj atom

to tanjeŋsuŋ sêjô biŋ atom, tec sêmoa ñapanj e mêŋgêdêj galoc."

⁹ Ma Dawid kêsôm gebe

"Êsêacnêj moasinj sêniŋja êtu nêŋ lakô to nêŋ uc
ma êtu nêŋ lip ênac êsêacjä to nêŋ ñagêjô sec.

¹⁰ Ôkêj êsêac mateŋjanô êtu kanuc e sêlic gamêj atom,
ma dêmôŋtêkwa êwa lip endej tôngen."

Anôtô gêjam lau samuc kësi

¹¹ Amboac tonaq jatu kēnac acgom. Èsêac dêdiŋ eŋkaiŋ gebe sêu tauŋ sênaŋaŋa me. Masigoc, amboac tonaq atom. Èsêac sêgêli biŋ, tec kêtû moasiŋ gêjam lau samuc kêsi. Biŋ tonaq epeŋ lau Israel nêŋ ŋalêlôm e sênam lêmuŋ lau samuc.

¹² Èsêac sêgêli biŋ, tec kêtû moasiŋ gêdêŋ lau nomŋa samob, ma èsêac têtôm Anôtônê mêtê atom, tec kêtû moasiŋ gêdêŋ lau samuc. Ma embe èsêac tomalagenj sêmansaŋ Anôtônê biŋ, oc moasiŋ êlêlêc su ŋêŋgeŋ êndêŋ ŋamalac samob.

¹³ Aê jasôm ŋoc biŋ êndêŋ amac lau samuc gebe Aê tec katu lau samuc nêŋ jaeŋwaga ma jalambiŋ ŋoc sakinj tonaq gebe ŋajamanô.

¹⁴ Aê taêc kêka gebe jakêŋ ŋoc lau sênam lêmuŋ amac e janam esêacnêŋ ŋagêdô kêsi.

¹⁵ Anôtô kêtîŋ èsêac su, tec gê wama ŋamalac nomŋa samob. Ma Anôtô embe êkôc èsêac sa, oc êtôm ŋacmatê sêndi sa sêmoa mateŋ jali.

¹⁶ Embe tapac polom ma takêŋ polom ŋamataŋa êndêŋ Anôtô, go polom samucgeŋ étu ênê amboac tonaq. Ma embe ka ŋawakac étu Anôtônê, go ka ŋalaka étu ênê amboac tonaq.

¹⁷ Katêkwianô ŋalaka ŋagêdô Anôtô kêsapu su ma jakêkôc katêkwibôm ŋalaka jagêjam jaba. Amac lau samuc atôm katêkwibôm ŋalaka tec galoc awê kaiŋ ŋalési, taŋ katêkwianô ŋawakac kékêŋ naŋ.

¹⁸ Amboac tonaq otoc taôm sa êndêŋ ŋalaka, taŋ sêsapu su naŋ atom. Embe otoc taôm sa, go taêm ênam taôm gebe aôm gôlôm ŋawakac atom, ŋawakac gôlôm aôm.

¹⁹ Moae ôsôm gebe “Sêsapu ŋalaka tônê su gebe sênam jaba aê jajô.”

²⁰ Biŋjanô, èsêac sêkêŋ gêwiŋ atom, tec sêsapu èsêac su. Ma aôm kôkêŋ gêwiŋ, tec kôkô èsêac maleŋ. Amboac tonaq taêm ênam biŋ otoc taôm saŋa atom, ôtêc taôm.

²¹ Anôtô embe taê labu ka tau ŋalaka atom, oc taê labu aôm atom amboac tonanĝenj.

²² Amboac tonaq matam êsap Anôtônê moasiŋ to nê ŋajaŋa. Èsêac taŋ têtû sec naŋ, têtap ŋajaŋa sa. Mago aôm kôtap moasiŋ sa. Embe ômoa ênê moasiŋ ŋalêlôm, oc êmoasiŋ aôm. Embe masi, oc êsapu aôm su amboac tonaq.

²³ Ma lau Israel embe sêwi nêŋ sêkêŋ gêwiŋ atomŋa siŋ, Anôtô oc êkêŋ èsêac nasêkô maleŋ tau êtiám.

²⁴ Amac lau samuc atôm katêkwibôm ŋalaka, taŋ sêsapu su ma sêjam jaba amac api katêkwianô, naŋ kêtû amacnêŋ ŋamôkê kwanaŋgeŋ atom. Ma Anôtô embe êkêŋ katêkwianô tau ŋalaka tonaq, taŋ kêsapu su naŋ, sêmu sêndêŋ tauŋ ŋamôkê, oc êŋgôm ŋagaô êlêlêc.

Anôtô taê walô lau samob

²⁵ O lasitêwaac, aê gabe amac anam kauc biŋ ŋalêlômja tonec atom, gebe akêli taôm étu taôm nêm kaucŋa atom. Biŋ amboac tonec gebe Israelnêŋ ŋagêdo nêŋ ŋalêlôm ŋajaŋa kêsa ênêc e lau samuc samob tomalagenj sêso Anôtônê gamêŋ sêna su acgom,

²⁶ go Anôtô ênam Israel samob kêsi amboac tonaq, kêtôm teto gêc gebe “Kêsiwaga oc mêtêsa aŋga Sion ma ênam Jakobnê geo ôkwi.

²⁷ Èndêŋ taŋ jakôc èsêacnêŋ sec su naŋ, jamoatiŋ ŋoc poac tonec êndêŋ èsêac.”

²⁸ Lau Israel sêkôc ɳawae ɳajam sa atom, tec têtu Anôtônê ɳacio kêtû amacña. Mago Anôtô kêjaliŋ êsêac sa su, tec têtu ênê lau têtac gêwîŋ ȳsêacña kêtû abenjiŋ.

²⁹ Biŋ tonec kêtû tôŋ gebe Anôtô ênam nê moasiŋ to kalem ôkwi atom.

³⁰ Gêmunjeŋ amac lau samuc tanjempêc gêdêŋ Anôtô, ma galoc lau Israel ɳêŋ taŋenjêc tec kékêŋ Anôtô taê walô amac.

³¹ ȳsêac amboac tonanj. Galoc ȳsêac taŋenjêc kêtû Anôtô taê walô amacña ma ȳsêacnêŋ taŋenjêc oc êkêŋ Anôtô taê walô ȳsêac ôwiŋ amboac tonanjeŋ,

³² gebe Anôtô kékêŋ taŋenjêc kékôniŋ ɳamalac samob tôŋ, gebe taê walô ȳsêac samobnja.

³³ Ojae, Anôtô eŋ ɳac moasiŋ tolêlôm-tolêlômgoč. Kauc mêtêŋa to kauc êjala gêŋŋa ɳamsêga eŋgoc. Asa oc êwa ênê mêtôc ɳam sa, ma asa oc êkip ênê lêŋ ɳam sa.

³⁴ “Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam
ma asa kêtû ênê ɳac-êwa-biŋ-sawaga.

³⁵ Me asa kékêŋ gêŋ teŋ gêdêŋ eŋ kwanaŋgeŋ,
tec galoc gebe êkôc nê gêŋ ɳagêjô.”

³⁶ Eŋ kékêŋ to kêpuc gêŋ samob tôŋ gêmoa ma gêŋ samob tonanj ɳai keperen eŋgen. ɳawasi êndêŋ eŋ endeŋ tôŋgeŋ. Biŋjanô.

12

Tasa nêŋ lêŋ to Killsigen

¹ O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac êtu Anôtônê taê walôŋa gebe akêŋ ôlim êtu da mata jali to dabuŋ êndêŋ Anôtô naêlic ênac mataanô ɳajam. Amacnêm sakinj tokauc ɳajam tau tonanj.

² Asa nêm lêŋ atôm lau nom tonecña nêŋ atom. Anam taôm ôkwi e nêm ȳjalêlôm êtu wakuc gebe nêm kauc êsa êpi Anôtônê biŋ, taŋ gebe êngôm ɳanô ȳsaŋa naŋ, e ajala gêŋ ɳajam to gêŋ, taŋ gêjac Anôtô mataanô ɳajamnaŋ, ma gêŋ taŋ Anôtô gêjac dabinj.

³ Anôtô kékêŋ moasiŋ gêdêŋ aê, tec jasôm êndêŋ amac samob êndêŋ-êndêŋgeŋ gebe Akêli taôm êlêlêc su atom. Taêm ênam nêm gêŋ ɳaŋêŋgeŋ êtôm nêm akêŋ gêwîŋ ɳadôŋ, taŋ Anôtô gêjac sam gêdêŋ amac gêdêŋ-ŷdêŋgeŋ naŋ.

⁴ Aêac ôliŋ ɳagêŋlêlôm taêsam gêc kêtômgeŋ ma ôliŋ ɳagêŋ tonanj samob sêwê kaiŋ kôm gêdêŋ-ŷdêŋgeŋ naŋ.

⁵ Ma aêac amboac tonanj. Aêac lau taêsam, mago Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ tatu ôli tagenj, mago ôli tagenj tau ɳagêŋlêlôm gêdêŋ-ŷdêŋgeŋ.

⁶ Anôtô kêmoasiŋ aêae ɳa moasiŋ tokaiŋ-tokaiŋ. Embe tatap moasiŋ daoc biŋ lasêra sa, go tanam kôm tau êtôm nêŋ takêŋ gêwîŋ ɳadôŋ.

⁷ Embe tatap moasiŋ sakinj sa, go tanam sakinj. Embe tatap moasiŋ tandôŋ lauŋa sa, go tandôŋ lau.

⁸ ȳac teŋ embe êlêŋ biŋ lau, go êngôm ɳapep. Teŋ embe êkêŋ to ênac sam gêŋ êndêŋ lau, go êngôm tonê ȳjalêlôm makengeŋ. Teŋ embe êtu gejobwaga, go ejop nê gêŋ topalêgeŋ. Teŋ embe taê wald lau, go êngôm totêtac wapigen.

Lau buŋa nêŋ lêŋ ɳagôliŋ

⁹ Têmtac êwiŋ taôm totêmtac makengeŋ. Akêŋ kisa êndêŋ sec ma asap ɳajam tôŋ.

¹⁰ Têmtac êwiŋ taôm lasitêwaŋa êmbiŋ amac tōŋ ma atoc taôm sa êjô taugeŋ.

¹¹ Anam nêm kôm samob ɳadôb, anam tokam-tokam atom. ɳalau êkac amac ɳanôgeŋ, ec anam sakin ȳndêŋ Apômtau.

¹² Akêŋ matem to têmtac ɳajamgeŋ. Aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ, ma ateŋ mec ansiŋ sugeŋ.

¹³ Anôtônê lau embe sêpô lêna taun, go anam êsêac sa. Aŋgôm ja lau topalêgeŋ.

¹⁴ Anam mec lau, taŋ sêjanda amac naŋ, apuc boa êsêac atom, anam mecgeŋ.

¹⁵ Têmtac ɳajam awiŋ lau, taŋ têntac ɳajam naŋ, ma atan awiŋ lau, taŋ têtaŋ naŋ.

¹⁶ Taêm ênam nêm gêŋ êpi tageŋ awiŋ taôm ɳajamgeŋ. Taêm ênam gêŋ towaegen atom, ansuŋ taôm ȳndêŋ lau ɳaôma êwiŋ. Akêli taôm êtu nêm kaucŋa atom.

¹⁷ Akêŋ sec êjô sec atom. Gêŋ taŋ ɳamalac samob sêlic ɳajam naŋ, taêm ênam ɳapep.

¹⁸ Amac taôm ênsaê, embe alic êtôm, go amoas awiŋ lau samob tobiŋmalôgeŋ.

¹⁹ O lauace, taôm akac kamocgôc atom. Alin su ȳndêŋ Anôtônê têtac ɳandaŋ êna êtôm teto gêc gebe “Aê oc jakac kamocgôc to jakêŋ ɳagêjô. Apômtaunê biŋ tau tonaj.”

²⁰ Mago “embe mo êjô nêm soŋo-soŋo, naŋ ôkêŋ eŋ êniŋ ma embe bu êjô eŋ, naŋ ôkêŋ eŋ ênôm. Ôngôm amboac tonaj, ec eŋ maja siŋ tagen.”

²¹ Sec êku aôm tulu atom, ôkêŋ ɳajam êku sec tulu.

13

Taŋem wamu enden gôlinwaga

¹ Lau samob sêso nêŋ gôlinwaga ɳalabu, gebe gôlinwaga tauŋ sêkêŋ tauŋ atom, Anôtô kêkêŋ êsêac. Anôtô kêtua gôlinwaga, taŋ sêmoa naŋ, nêŋ ɳamôkê.

² Amboac tonaj ɳac teŋ embe enseŋ gôlinwaganêŋ biŋ, oc êkô Anôtônê ɳagôlin auc. Ma êsêac, taŋ sêkô ɳagôlin auc naŋ, têtap Anôtônê mêtôc sa.

³ Lau taŋ sêsa nêŋ lêŋ ɳajam naŋ, têtêc gôlinwaga atom, lau taŋ sêgôm sec naŋgeŋ, tec oc têtêc. Aôm embe têmtac êwiŋ gebe ôtêc gôlinwaga atom, naŋ ôngôm nêm gêŋ ɳajamgeŋ, go gôlinwaga awa êôc aôm.

⁴ ɳac tau kêtua Anôtônê sakinwaga, gebe ejop aôm ômoa ɳajamja. Embe ôngôm sec, oc ôtêc taôm, gebe eŋ gêôc nê siŋ ɳaômageŋ atom. Eŋ kêtua Anôtônê sakinwaga ma gêgôm ênê têtac ɳandaŋ ɳanô kêsa kêpi ɳac, taŋ gêgôm sec naŋ.

⁵ Amboac tonaj asô gôlinwaga ɳalabumaŋ, tageŋ asô ɳalabu êtu atêc Anôtônê têtac ɳandaŋgeŋ atom, asô ɳalabu êtu nêm ɳalêlôm êkac amacŋa êwiŋ.

⁶ Kêtua tonajŋa akêŋ takis ȳndêŋ gôlinwaga gebe sêjam kôm tonaj tec têtu Anôtônê sakinwaga.

⁷ Launêŋ tôp, taŋ gêc amacŋa naŋ anac. Akêŋ takis ȳndêŋ ɳac takisŋa to anam ôli gôlinwaganêŋ takis ɳagêdô amboac tonaj. Asô nêm laumata ɳalabu to atoc lau towaen sa.

Biŋ têntac gêwiŋ lauŋa

8 Ajop taôm gebe aŋgôm tôp atom. Tôp tagen tonec ênêc amacja gebe akêj têmtac gêwiŋ elom tau. Nac tanj têtac gêwiŋ nê lau jabaŋ eŋ naŋ, gêgôm biŋsu ḥjanô kësa.

9 Biŋsu tonec ḥnai gebe “Ôngôm gêj mockaiŋja atom, ônac ḥamalac êndu atom, ônam geŋgeŋ atom, matam katu gêj atom,” to biŋsu ḥjalô ḥagêdô samob, naŋ ḥjalô tonec kékator sa gebe “Têmtac êwiŋ nêm lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.”

10 Nac tanj têtac gêwiŋ nê lau jabaŋ eŋna naŋ, êngôm êsêac sec atom. Amboac tonan embe têntac êwiŋ lau, go dangôm biŋsu samob ḥjanô êsa.

Kilisinêbec kêdabiŋ

11 Aŋgôm gen tonan gebe ajala noc taugac. Aêc bêc kêtôm, galoc noc andi saŋa mêmkêsagac. Gêdêj tanj takôc takêj gêwiŋ sa naŋ, Anôtônê moasiŋ ênam aêac késiŋa gêc ḥasawa ec baliŋ mago galoc mêmkêdabiŋgac.

12 Gêbêcauc gêbacnê ma geleŋmatagac. Amboac tonan takwalec koleŋ ḥakesecŋa su ma daja laukasap ḥawêŋa sa.

13 Aêac tasa nêŋ lêŋ ḥapep amboac lau, tanj sêselêj gêdêj ocsalôgeŋ naŋ. Taniŋ lasamboa atom to tanôm anaboa atom, dangôm gêj mockaiŋja to mockaiŋja atom ma mateŋ dangucboa atom, takêj kisa êndêŋ lau to tanam lêmuŋ êsêacboa atom.

14 Asô Apômtau Jesu Kilisi sa êtu nêm ḥakwê ma amoasin ôlim ḥapep, tagen ajop taôm êndêŋ têmtac ḥakalac.

14

Amêtôc lasitêwai atom

1 Nac teŋ embe êkêj êwiŋ lêna-lêna, naŋ akôc eŋ sa êwiŋ amac, mago alênsôŋ eŋ ḥa biŋ tokain-tokain atom.

2 Nac tanj kékêj gêwiŋ ḥajaŋa naŋ, tec gen gwada to gêj samob. Tagen ḥac, tanj kékêj gêwiŋ lêna-lêna naŋ, gen gen gagagen.

3 Nac tanj gen gwada naŋ, êmbu ḥac, tanj gedec gwada naŋ atom. Ma ḥac, tanj gen gêj gagageŋ naŋ, êmêtôc ḥac, tanj gen gêj ḥagêdô samob naŋ atom, gebe Anôtô kékôc eŋ sêŋac.

4 Aôm asa, tec gobe ômêtôc ḥac teŋ nê sakinqaganê biŋ. Eŋ tau nê Natau oc êjac eŋ sa êkô, me êkêj eŋ êku sa. Eŋ oc êkô gebe ênê Natau ḥajaŋa gêmoa, tec oc êjac eŋ sa êkôgeŋ.

5 Nac teŋ ketoc bêc teŋ sa kêlêlêc ḥagêdô su, ma ḥac teŋ ketoc bêc samob sa kêtôm taugen. Agêc lulugeŋ sêkêj êwiŋ nêŋ biŋ tau ma sêsap tôŋmaj.

6 Nac tanj ketoc bêc ḥagêdô sa naŋ, gêgôm kêtû Apômtau ḥa, ma ḥac, tanj gen gêj ḥagêdô samob naŋ, gêgôm kêtû Apômtauŋa, gebe gêjam danje gêdêŋ Anôtô gêwiŋ. Ma ḥac, tanj gen gêj ḥagêdô samob atom naŋ, gen gêj atom kêtû Apômtauŋa ma gêjam danje Anôtô,

7 gebe aêacnêŋ teŋ gêmoa mata jali kêtû tauŋageŋ atom, ma teŋ gêmac êndu kêtû tauŋa atom amboac tonanęŋ.

8 Aêac embe tamoa mateŋ jali, go tamoa êtu Apômtauŋa, ma embe tamac êndu, go tamac êndu êtu Apômtauŋa. Amboac tonan tamoa mateŋ jali me tamac êndu, oc tatu Apômtauŋe gêŋgeŋ.

9 Kêtû biŋ amboac tonanŋa Kilisi gêmac êndu to gêmoa mata jali gebe êtu ḥacmatê to lau mateŋ jali nêŋ Apômtau.

10 Aôm kômêtôc lasimnê biŋ kêtû asageŋŋa. Ma aôm teŋ tonec gôbu lasim kêtû asageŋŋa, gebe aêac samob oc takô Anôtônê lêpôŋ ḥjanêmja,

11 êtôm teto gêc gebe

“Apômtau kêsôm gebe Aê tec gêngôj matoc jali biñjanô.

Amboac tonaj ñamalac samob sêpôj aenjuc êndêj aê,
ma awej samob êôc aê Anôtô.”

12 Amboac tonaj aêac samob tonec oc dawa tauj nêj lêj ñam sa
êndêjêndêrgej êndêj Anôtô.

Talênsôj lasitêwai atom

13 Amboac tonaj tamêtôc lasitêwai êtiam atom, ma asôm êtu tôj gebe
êlênsôj to atim nêm lasitêwai êtiam atom amboac tonajgen.

14 Apômtau Jesu gêbij aê tôj, tec galic ma kajala kêtû tôj gebe gêj tonaj
ñai samob ñatej tau sec atom. Ma ñac tej embe taê ênam gêj tej gebe sec,
oc êtu sec êndêj ej.

15 Aôm embe ôniñ gêj, tan êlênsôj lasimnê ñalêlôm nañ, oc ôsa nêm lêj
totêmtac gêwiñgej êtiam atom. Kilisi gêmac êndu kêtû lasimña, tec onseñ
ej su ña nêm gêj taniñja atom.

16 Amboac tonaj ajop nêm gêj ñajam gebe lau sêsôm biñ alôb-alôb êpi
atom.

17 Anôtônê gamêj ñam kêsêp sênij to sênôm gêjña atom. Ñam tau tonec
gebe ñalau Dabuñ kékêj biñgêdêj to biñmalô ma têntac ñajam mëñgêjam
auc.

18 Ñac tañ ênam sakiñ Kilisi ña lêj amboac tonaj nañ, ênac Anôtô
mataanô ñajam to ñamalac tetoc ej sa.

19 Amboac tonaj tapeñ biñ, tan êmboa biñmalô sa to biñ, tañ ênam aêac
sa gebe tapuc lasitêwai tôj.

20 Onseñ Anôtônê kôm su ña gêj taniñja atom. Gêj samob ñajamgen,
mago nêm gêj taniñja embe êlênsôj ñac tej nê ñalêlôm, nañ ôwi siñ ma
ôlic amboac gêj sec.

21 Lasim embe êlic aôm ôniñ bôc me ônôm wain me gêj tej e êlênsôj ênê
ñalêlôm nañ, ondec ênêcja, go ñajam.

22 Biñ tañ aôm kôkêj gêwiñ nañ, ênêc aôm to Anôtôñagej. Aê aoc êôc ñac,
tañ kêsaê nê lêj e gêlic kêtôm ma kêsa lêj tau tonê ñalêlôm makengej.

23 Mago ñac tej embe êniñ gêj totêtac lulugej, oc Anôtô êmêtôc ej, gebe
gêgôm gêj tau tonê kékêj gêwiñgej atom. Gêj samob, tañ ñam jakêsep
takêj gêwiñ atom nañ tau sec.

15

Tamoasin tauñgej atom, tamoasin lau meñbañ aêacña êwiñ

1 Kôm tej gêjac aêac lau, tañ takêj gêwiñ ñajanja nañ, ñawae gebe
tamoasin tauñgej atom, daôc lau palê-palê nêj gêñwapac dawiñmañ.

2 Aêac samob êndêj-êndêrgej tamoasin lau mëñbañ aêac gebe damboa
êseac sa e sêmoa ñajam,

3 gebe Kilisi kêmoasin tau atom amboac tonanjej, kêtôm teto gêc gebe
“Lau tañ sêmbu aôm nañ, nêj biñ sêmbuña mëñkêpi aêgej.”

4 Biñ samob, tañ gêmuñgej teto nañ, teto gebe êndôj aêacña, gebe daôc
gêñwapac totêntac êpa sugej ma biñ, tañ teto gêc nañ, êpuc aêac tôj e êkêj
aêac takêj matej Anôtô.

5 Anôtô tañ kêpuc amac tôj aôc gêñwapac totêmtac kêpa sugej ma amoia
totêmtac malôgej nañ, êkêj amac taêm ênam nêm biñ êpi tagen andañguc
Kilisi Jesu nê Iêngjen,

⁶ gebe amac samob têmtac tagen atoc aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô sa ña awem tagen.

Nawae ñajam gêjac lau Juda to lau samuc ñawae kêtômgej

⁷ Amboac tonaj akôc taôm sa êtôm Kilisi tau kêkôc amac sa, gebe aŋgôm Anôtônê ñawasi êsa.

⁸ Aê jasôm ñoc biŋ tonec gebe Kilisi gêmêj kêtû lau Juda nêj sakiñwaga gebe êwaka Anôtô sa, gebe ej ñac biŋjanôja ma êngôm biŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêj êsêac abeŋi naŋ, êtu anô.

⁹ Ma ej gêmêj kêtû sakiñwaga gebe lau samuc tetoc Anôtô sa êtu taê walô êsêacŋa. Kêtôm teto gêc gebe

“Amboac tonaj aê aoc êôc aôm jamoa lau samuc ñalêlôm, ma jaŋga wê êpi nêm ñaâ.”

¹⁰ Ma kêsôm biŋ teŋ gêwiŋ gebe

“Amac lau samuc têmtac ñajam êsa awiŋ ênê lau.”

¹¹ Ma biŋ teŋ gêc gebe

“Amac lau samuc samob alambij Apômtau, ma tentenlatu samob sêlanem ej.”

¹² Ma Jesaia kêsôm nê biŋ tonec gebe

“Isainê ñawakac oc êlêc sa,

ma ñac, taŋ mêmêsa naŋ, oc ênam gôliŋ lau samuc, ma lau samuc oc sêkêj mateŋ ej.”

¹³ Anôtô taŋ kêtû aêac takêj mateŋ ñamôkê naŋ, êkêj amac akêj êwiŋ ñajaŋa e têmtac ñajam to biŋmalô ênam amac auc samucgen, gebe Njalau Dabuŋ êpuc amac tōŋ ma akêj matem anac ñawaegerj.

Paulu têtaç ñajam kêtû nê kôm jaenjwagaŋa

¹⁴ O ñoc lasitewaac, aê kajaJa kêtû tōŋ gebe gabéjam gêjam nêm ñalêlôm auc ma ajala gêj samob tomalagen ma atôm gebe alêj biŋ taôm ñajêŋeŋ.

¹⁵ Mago kato biŋ tonaj ñalô ñagêdô ec ñajaŋa gêdêj amac, gebe japuc nêm ñalêlôm tōŋ taêm ênam biŋ tau êtiām. Aê kato ñalô tau gebe Anôtô kêkêj moasinj gêdêj aê,

¹⁶ ma kêkêj aê katu Kilisi Jesu nê sakiñwaga gebe janam kôm êpi lau samuc amboac dabuŋwaga teŋ, taŋ gêjam Anôtônê ñawae ñajam ñasakinj dabuŋ gebe Njalau Dabuŋ êkalem lau samuc têtu Anôtônê gêj e têtu da dabuŋ ênac Anôtô mataanô ñajamja.

¹⁷ Kilisi Jesu gêbiŋ aê tōŋ, tec ôlic kêpi kêtû kômja gebe gajam kêtû Anôtôra.

¹⁸ Aê katêc tauc, tec jasôm biŋ teŋ atom, biŋ tagen, taŋ Kilisi kêkêj gebe jangôm e lau samuc taŋej wamu Anôtô naŋ. Aê gajam kôm tau ña biŋ to lén.

¹⁹ Kilisi kêkêj ñaclai gêdêj aê, tec gagôm gêntalô to gênsêga, ma Njalau Dabuŋ kêkêj ñaclai gêdêj aê amboac tonaj, tec gajam mêtê Kilisinê ñawae ñajam tomalagen gajac m anja Jerusalem ma gajam e gaô lasê lluriki.

²⁰ Aê têtaç gêwiŋ gebe jasôm ñawae ñajam lasê êndêj lau taŋejsuŋ samuc Kilisinê ñaâja. Aê gabe jau ñoc dembonj ênsac lau teŋ nêj alê mata atom.

²¹ Kêtôm teto gêc gebe

“Lau taŋ sêŋô ej ñawae atom naŋ, oc sêlic ej, ma lau taŋejsuŋ samuc naŋ, oc sêjala ej.”

Paulu gebe êna Rom

²² Kôm tonaj kêkô aê auc ñapanj, tec gadêj amac gêwac atom.

²³ Kêtôm jalagen gajam aoc su gabe jandêj amac jawac, ma galoc gajac dabiñ ñoc kôm aŋga gamêj tonec sugac.

²⁴ Amboac tonaq taēc kêka gebe jalic amac êndêj wacjasa amacnêm gamêj êndêj tan gabe jana Spania naŋ. Aê jatu samuc amac ñasawa dambê su acgom, go jakêj matoc gebe akêj aê jana gamêj ônê.

²⁵ Galoc tonecgej aê kasêlêj kapeŋ Jerusalem gebe najanam sakinj Anôtônê lau aŋga tònê.

²⁶ Gôlôac dabuŋ Makedonia to Akaiaŋa sêmasaŋ kêtû tōj gebe sêkêj da ênam Anôtônê lau aŋga Jerusalem nêj lau ñalêlôm sawa sa.

²⁷ Èsêac tauŋ sêmasaŋ kêtû tōj ma sêgôm jagêdêj gebe lau Jerusalemna nêj tōp gêc èsêacŋa, gebe lau samuc sêwê kaiŋ lau Jerusalemna nêj moasiŋ ñalêlômŋa, tec gêjac lau samuc ñawae gebe sênam lau Jerusalem ña sa ña moasiŋ olinŋa.

²⁸ Aê jakêj ñanô, tanj èsêac sejon sa naŋ, èsêp lau Jerusalemna lemen to janac dabiñ kôm tau su acgom, go jandi jasa nêm gamêjŋagen jana Spania.

²⁹ Aê kajalagac, embe jandêj amac jawac, oc jawac to Kilisinê mec tolêlôm-tolêlôm.

³⁰ O lasitêwaac, aê jateŋ amac êtu aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi to êtu Njalau Dabuŋ nê têtac gêwiŋ aêacŋa, gebe anac siŋ awiŋ aê ma atenj mec êndêj Anôtô êtu aêŋa.

³¹ Atenj gebe ênam aê kësi êndêj lau sêkêj-gêwiŋatomwaga, tanj semoa Judaia naŋ, to Anôtônê lau sêlic ñoc sakinj, tanj janam aŋga Jerusalem naŋ, ênac mateŋjanô ñajam.

³² Go Anôtô embe êlôc sa, go jandêj amac jawac totêtac ñajamgej ma jasê aoc su jaŋgôŋ jawiŋ amac.

³³ Biŋmalô ñamôkê Anôtô êwiŋ amac samob. Biŋjanô.

16

Paulu awa gêjac lau Romja

¹ Aê jakêj lasinjio Poibe, tanj gêjam sakinj gôlôac dabuŋ Keŋkreaŋa gêmoa, nê ñawae êndêj amac.

² Akôc ej sa êtôm Anôtônê launêj mêtê êtu Apômtaunê ñaêŋa. Ej embe êpô lêna tau êtu nê kôm me gêŋ teŋŋa, naŋ anam ej sa gebe awê tonaq gêjam lau taësam sa ma gêjam aê sa gêwiŋ.

³ Aê aoc gêjac Priska agêc Akwila, tanj sêjam Kilisi Jesu nê kôm sêwiŋ ej naŋ.

⁴ Èsêagêc tec sêjac môkê tauŋ kêtû aêŋa. Mago aê tauçgej gajam danje èsêagêc atom, gôlôac dabuŋ aŋga lau samuc nêj samob sêjam danje èsêagêc sêwiŋ.

⁵ Aê aoc gêjac gôlôac dabuŋ, tanj sêkac sa sêmoa agêcnêj andu naŋ, amboac tonanĝen. Aê aoc gêjac ñoc ñac Epainete. Ñac tau kêtû lau sêkêj gêwiŋ Kilisinja nêj ñamêc aŋga Asia ñagamêj.

⁶ Aê aoc gêjac Maria. Ej gim tau su kêtû amacŋa.

⁷ Aê aoc gêjac Androniki agêc Junia. Èsêagêc Juda têtôm aê ma sêŋgôŋ kapoacwalô sêwiŋ aê. Aposolo sêjala èsêagêc kêtû tōj su, ma agêc têtû Kilisinê lau sêmuŋ aê.

⁸ Aê aoc gêjac ñoc ñac Ampliata, tanj Apômtau gêbiŋ aêagêc tōj naŋ.

⁹ Aê aoc gêjac Urbana. Ej gêjam Kilisinê kôm gêwiŋ aêac. Ma aoc gêjac ñoc ñac Staku gêwiŋ.

10 Aê aoc gêjac Apele, tanj kêsap Kllisi tôj ñajêngéñ nañ. Aê aoc gêjac Aristobulunê gôlôac.

11 Aê aoc gêjac Herodion, tanj aêagêcma ñam tagen. Aê aoc gêjac êsêac, tanj Apômtau gêbiñ êsêac tôj anga Narikisinê gôlôac.

12 Aê aoc gêjac awêlagêc Trupaina agêc Truposa. Êsêagêc sim tauñ su kêtû Apômtauña. Aê aoc gêjac Persida. Eñ awê ñajam ma gim tau su ñanôgeñ kêtû Apômtauña.

13 Aê aoc gêjac Rupu, tanj Apômtau kêjaliñ eñ sa nañ, agêc eñ têna, tanj kêtû aê tinoc gêwiñ nañ.

14 Aê aoc gêjac Asunjkriti agêc Plagon ma Herme agêc Patroba ma Herma to lasitêwai, tanj sêmoa sêwiñ êsêac nañ.

15 Aê aoc gêjac Pilologo agêc Julia ma Nerea agêc luo ma Olumpa to Anôtônê lau samob, tanj sêmoa sêwiñ êsêac nañ.

16 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê launêñ mêtê. Kilisinê gôlôac samob awen gêjac amac.

17 O lasitêwaac, aê jalêñ biñ amac gebe Ajop taôm êndêñ êsêac, tanj sêwa gôlôac êkôc to sêlênsôj biñ takêñ gêwiñña, tanj amac anô to akôc sa nañ. Anjamiñ taôm êndêñ êsêac.

18 Lau tonaj ñai sêjam sakinj aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi atom, sêjam sakinj tauñ têntacwalôgeñ. Êsêac sêôm biñ malô-malô to biñ ñalêsi ñajam ma sêsañ lau, tanj sêmoa totêntac makeñgeñ ma taêñ gêjam biñ sec teñ atom nañ, nêñ ñalêlôm.

19 Amac tanjem wamu Anôtônê biñ ñawae kêsa gêjam gamêñ samob auc su, tec aê têtac ñajam kêtû amacña. Aê gabe nêm kauc êsa êpi gen ñajam to anac jaê gêñ sec,

20 Aêacnêñ biñmalô ñamôkê Anôtô êkêj Sadañ êso emkainj ñalabu ma ênac eñ popoc seben. Aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiñ êndêñ amac.

21 Timote tanj gêjam kôm gêwiñ aê nañ, awa gêjac amac. Ma Luki agêc Jason ma Sosipatra, tanj aêacma ñam kêsep tagen nañ, awen gêjac amac amboac tonanjen.

22 Nac kêlêpêwaga aê, Terti, Apômtau gêbiñ aê tôj, tec aoc gêjac amac.

23 Nai tanj gejob aê to kêkêj nê andu kêtû gôlôac dabuñ nêñ gamêñ sêkac saña nañ, awa gêjac amac. Erasta tanj gejob malac tau ñakanom nañ, agêc aêac lasinji Kwarta awen gêjac amac amboac tonanjen.

24 [Aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiñ êndêñ amac samob. Biñjanô.]

Paulu ketenj meç lambiñña

25 Ñawasi êndêñ Anôtô. Eñ kêtôm gebe êngôm amac akêñ êwiñ ñajañja êtôm ñawae ñajam, tanj kakêñ gêdêñ amac nañ, to êtôm Jesu Kilisi nê jaen ma êtôm biñ, tanj kêsinj tau totêm-totêm gêc lêlômgeñ e galoc geoc tau lasê nañ.

26 Ma galoc biñ tau kêtû awê gebe Anôtô, tanj gêmoa teñgen nañ, kêjatu propete gebe tetô biñ tau e lau samuc samob sêñô to sêjala ma sêkêñ êwiñ to tanjey wamu biñ tau.

27 Anôtô tagen, tanj taugen gêwê kainj kauc samob tomôkêgeñ nañ, nê ñawasi ênêc teñgen ma teñgen êtu Jesu Kilisiña. Biñjanô.

Paulunê papia ñamataña gêdêj lau **KORINTI**

Paulunê papia ñamataña gêdêj lau Korintja nec ñac tau keto biñ, tañ kôlênsôj lau buña e sêsa nêj lêj to sêkêj gêwiñ kwalec nañ. Biñ amboac tonaj kôlênsôj gôlôac, tañ Paulu kewaka sa aنجa malac Korint nañ gêwiñ. Gêdêj têm ñac tau gêmoa nê, Korint tonaj lau Helen nêj malac to sêcluj towae teñ kësa panj wañ gamêj-gamêj ñalêj, tec lau jaba toê-toê sêja sêmêj-sêja sêmêj ñapanj, ma gagedô taësam jasêngôj malac tau kêtû têlê. Lau Rom sêjanjo sugac, tec sêkêj kêtû gamêj Åkaia ñamalacsêga. Biñ amboac tec kôlaiñ Korintwaganêj waej kêtû tapa gêja gebe malacm têtulu genj sêjac ñawae e têtu awa ñatau. Lau mêtê tokauc êsêac, tec sêkwê nêj andu to sêmasaj nêj gêj ñagêdo samob e ñakatu ñajam êndu. Biñ mockaijona to sec ôlij ñakalacga gêjam sêga aنجa malac tau. Sêjam sakinj gêdêj anôtôi jaba ñanô lasê.

Biñ tañ kêkêj wapac Paulu tau ma gebe êkônij ej tañ nañ, tonec gebe Gôlôac Korintga gêwa tau kêkôc-kêkêc. Lau buña têtu palê gêdêj sec ma sêmêtôc lau tobij jageo, go biñ lau to gêc sênam tauñja ma semoa sêwiñ tauñja to biñ ñalêljm epeñja ma Gôlôac Dabuñ ñagôliñ to ñanô aنجa Ñalau Dabuñ nê ma biñ ñacmatê dêndi saña. Paulu këpuc biñ tonaj ñai ñam e kékip sa tonjanôgej ma ketoc Ñawae Ñajam kêmêtôc binjensôj tau ñalêj.

Aنجa môkêlatu 13 ej kewaka têntac êwiñ tauñja sa gebe Anôtônê moasinj ñajamanô tau gedenj nê lau. Lau kêtôm nom ñagamêngej sênjô biñ tagenj tonaj kêtû tôj êsêac e moae kôlêlêc buku tau ñamiñ ñagêdô su.

Ñadênañ

1. Paulu gêjac m nê biñ 1:1-9
2. Gôlôac gêwa tau kêkôc 1:10-4:21
3. Awêlagôc ñac sênam tauñ ñapeprij 5:1-7:40
4. Lau buña to lau samuc nêj biñ 8:1-11:1
5. Lau buña sêlic nêj om nagôliñ 11:2-14:40
6. Killsi gêdi sa gêjac kamoalêc lau buña dêndi saña 15:1-58
7. Sêkêj da gêjac lau buña Judaianja ñawae 16:1-4
8. Paulu tau nê biñ ñagêdô ma gêjac mata nê papia 16:5-24

Paulu gêjac m nê biñ

¹ Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tañ Anôtô taê gêjam kwanañgej tec kékalem aê nañ, agêc lasic Sostene

² aêagêcma biñ êndêj Anôtônê gôlôac amac, tañ aنجôj Korinti nañ. Kilisi Jesu kêkêj amac atu Anôtônê lau awiñ samob, tañ awej gêôc aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi nê ñaê kêtôm gamêj samobgej. Ej kêtû aêac to êsêacnêj Apômtau.

³ Tamerji Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêj moasinj to biñmalô êndêj amac êwac.

Paulu gêjam danje gêdêj noc Anôtô

⁴ Aê gajam danje gêdêj ñoc Anôtô kêtû amacra ñapanj, gebe ej kêkêj Kilisi Jesu kejon moasinj wackêmoasiñ amac.

⁵ Ñac tau tonaj kêkêj amac atu lau tolêlôm gêj samobra, atu lau tolêlôm biñ tokauc samobra amboac tonaj.

- ⁶ Tec ñawae, tañ gêwa Kilisi sa nañ, kêtû tôj amac sugac.

⁷ Ma amac, taŋ asaê aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi eoc tau lasêŋa naŋ, apô lêna ênê moasiŋ teŋ atom.

⁸ Njac tau tonan̄ oc êpuc amac tōŋ atu lau najaŋa, ec êtu ñamu amoia ñabij masiger e êndêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê bêc.

⁹ Anôtô enj njac ñajêŋ. Enj kêkalem amac ma gêbiŋ amac tōŋ tamin̄ Latu, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi.

Gôlôac gêwa tau kêkôc

¹⁰ O lasitêwaac, aê jalêŋ biŋ amac êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê ñajêŋa gebe amac samob nêm biŋ êpi tagen̄ ec awa taôm êkôc-êkôc atom. Kauc tagen̄ to nêm ñalêlôm tagen̄ êkic amac tōŋ.

¹¹ O ñoc lasitêwaac, Kloenê lau mêñtêdôŋ gêdêŋ aê gebe biŋ kisaŋa gêc amac ñasawa.

¹² Biŋ tau amboac tonec gebe Amac samob nêm biŋ keso tau-keso tau amboac tonec gebe “Aê katu Paulune gêŋ.” “Aê katu Apolonê gêŋ.” “Aê katu Kepanê gêŋ.” “Aê katu Kilisinê gêŋ.”

¹³ Êsêac sêkac Kilisi kêkôc me. Êsêac sêjac Paulu kêpi kakesotau kêtú amacna me. Êsêac sêsgu amac ña Paulunê ñâ me.

¹⁴ Aê gajam danje Anôtô gebe kasagu amacnêm teŋ atom, Krispi agêc Gai taungeŋ.

¹⁵ Tec ñac teŋ êsôm gebe kasagu enj ña ñoc ñâ nec atom.

¹⁶ Biŋjanô aê kasagu Stepana to nê gôlôac amboac tonan̄, mago amac ñagêdô tec gajam kauc oc kasagu me masi.

¹⁷ Kilisi kêsakiŋ aê gebe jansan̄g lau atom, enj kêsakiŋ aê gebe jasôm ñawae ñajam lasê. Aê jasôm lasê ña biŋ tokauc ñamalacna atom, gebe jawê Kilisinê kakesotau auc atom.

Kilisi kêtú Anôtônê ñaclai to mêtê tokauc

¹⁸ Aêac tajala gebe lau, taŋ sênaŋa naŋ, sêŋô kakesotau ñawae amboac biŋ meloc. Mago aêac, taŋ Anôtô ênam aêac kêsi naŋ, tasaê ñawae tau gebe Anôtônê ñaclai.

¹⁹ Kêtôm teto gêc gebe

“Aê oc janseŋ lau tokauc nêŋ kauc su
ma oc iatiŋ mêtê, taŋ laumêtê sêkip sa naŋ su.”

²⁰ Lau tokauc sêmoa ondoc. Biŋsutau sêmoa ondoc. Lau nom tonecna, taŋ sêpa tauŋ naŋ, sêmoa ondoc. Anôtô gêgôm kauc-nom tonecna kêtú meloc su.

²¹ Anôtô enj njac tokauc, tec kêmasaŋ ñalêŋ amboac tonec gebe ñamalac tauŋ nêŋ kauc êwê ësêac sêjala Anôtô atom. Enj tec gêlic ñajam gebe ênam lau kêsi êtu sêkêŋ gêwiŋ jaen̄ meloc, taŋ aêac ajac naŋna.

²² Lau Juda sêjatu gêntalô to lau Helen sêpuc kauc ñam sebe têtap sa.

²³ Mago aêac ajam mêtê kêpi Kilisi, taŋ sêjac enj kêpi kakesotau gêja naŋ. Juda sêŋô e têntac kêbôli auc, ma lau samuc sêŋô amboac biŋ meloc.

²⁴ Tagen̄ aêac lau Juda to lau Helen, taŋ Anôtô kêkalem aêac naŋ, taligac gebe Kilisi kêtú Anôtônê ñaclai to Anôtônê mêtê tokauc,

²⁵ gebe Anôtônê biŋ meloc naŋ gêŋ tokauc kêlêlêc ñamalacnêŋ kauc su, ma Anôtônê gêŋ palê-palê naŋ gêŋ toŋaclai kêlêlêc ñamalacnêŋ ñaclai su.

²⁶ O lasitêwaac, taêm ênam Anôtônê kalem gêdêŋ amac acgom. Enj kêkalem lau tokauc nomna to lau toŋaclai ma lau towae taêsam sêwiŋ amac atom.

²⁷ Lau taŋ ñamalac sêlic êsêac amboac gêŋ meloc naŋ, Anôtô kêjalin̄ êsêac sa, gebe êngôm lau tokauc majen̄ êsa. Ma lau, taŋ ñamalac sêlic êsêac

amboac gēj palē-palē naŋ, Anôtô kêjalinj êsêac sa, gebe êhgôm lau ɳajaŋa majeŋ êsa.

²⁸ Lau tan ɳamalac sêlic êsêac amboac gēj ɳaômá to gēj ɳanômê to gēj, tan gêc atom naŋ, Anôtô kêjaŋj sa, gebe enseŋ gēj, tan gêc naŋ su.

²⁹ Amboac tonaj ɳamalac teŋ kêtôm gebe etoc tau sa êkô Anôtô lanjônêmja atomanô.

³⁰ Anôtô kêkêŋ Kilisi Jesu gêbîŋ amac tōŋ ma kêkêŋ ej kêtû aêacnêŋ mêtê tokauc ɳam. Anôtô kêkêŋ Kilisi kêmasaŋ aêacnêŋ biŋ e Anôtô gêlic aêac tatu lau gêdêŋ, ma gêwê aêac tasa Anôtônê launêŋ lêŋ ma kêsi aêac su aŋga gêj samob.

³¹ kêtôm teto gêc gebe

“Naç teŋ embe etoc tau sa,
oc etoc tau sa êtu Apômtauŋageŋ.”

2

Tasôm Kilisi gêmac endu aŋga kakesotau ɳawae lasê

¹ O lasitêwaac, gêdêŋ tanj gadêŋ amac gêwac naŋ, gêwac toaoc êjam ma tokauc kapôeŋ gebe jasôm Anôtônê biŋ ɳalêlômja lasê êndêŋ amac nec atom.

² Aê gamoa gawiŋ amac naŋ taêc gêjam biŋ ɳagêdô gêwiŋ atom, Jesu Kilisi taugenj, tanj sêjac ej kêpi kakesotau gêja naŋ.

³ Aê ɳac palê-palê ma katêc-katêc tauc, tec gamoa gawiŋ amac toŋoc ɳalêlôm ɳatutucgeŋ.

⁴ Aê kasôm ɳoc biŋ to gajac jaeŋ amac gabe janam amac ôkwi ɳa kauc nom ɳa nec atom, aê gajam mêtê kawaka Anôtônê ɳalau to ɳaclai sa,

⁵ gebe amacnêm akêŋ gêwiŋ ɳam êsêp ɳamalacnêŋ kauc atom, êsêp Anôtônê ɳaclaigenj.

Anôtônê ɳalau geoc biŋ lasê

⁶ Biŋjanô, aêac asôm biŋ tokauc gêdêŋ lau, tanj sêkêŋ gawiŋ ɳajaŋa kêsa naŋ. Mago biŋ tokauc tonaj biŋ tokauc nom tonecja atom, to gôliŋwaga, tanj sêjam gôliŋ nom tonec ma malôgeŋ oc sênaŋa naŋ, nêŋ biŋ tokauc atom amboac tonanjeŋ.

⁷ Mago aêac asôm Anôtônê biŋ tokauc, tanj kêsinj tau gêc lêlômgeŋ naŋ. Anôtô kêjalinj biŋ tau sa gêdêŋ kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ, gebe êkêŋ ɳawasi êndêŋ aêac.

⁸ Nom tonec ɳagôliŋwaga teŋ kêjala biŋ tonaj atomanô. Êsêac embe sêjala, oc sênaç ɳawasi ɳatau êpi kakesotau êna atom.

⁹ Mago kêtôm teto gêc gebe

“Gêj tanj ɳac teŋ mataanô gêlic atom

to ɳac teŋ tarjasuŋ gêjô atom

ma ɳamalac teŋ taê gêjam gêc nê ɳalêlôm kwanaŋgeŋ atom naŋ, gêj tonaj Anôtô kêmasaŋ gebe êkêŋ êndêŋ êsêac, tanj têntac gêwiŋ ej naŋ.”

¹⁰ Ma Anôtô kêkêŋ nê ɳalau, tec geoc biŋ ɳalêlômja tonaj lasê gêdêŋ aêac, gebe ɳalau kêkip gêj samob ɳam sa, ma kêkip Anôtônê biŋ ɳalêlômja sa amboac tonanjeŋ.

¹¹ ɳamalac asa oc êjala nê gêj ɳalêlôm ɳa. ɳamalacnê ɳalau, tanj gêmoa ênê ɳalêlôm naŋ, taugenj tec kêjala. Ma Anôtônê gêj amboac tonaj, ɳac teŋ kêjala atom, Anôtônê ɳalau taugenj.

¹² Ma aêac takôc ñalau nomña sa atom, takôc Njalau, taŋ gêmêj aŋga Anôtônê naŋ sa, gebe tajala moasin samob, taŋ Anôtô kékêj gêdêj aêac naŋ.

¹³ Amboac tonaj aêac asôm biŋ, taŋ ñamalacnêj kauc kêdôj naŋ atom, asôm biŋ, taŋ Njalau kêdôj naŋ, ma awa biŋ Njalauŋa sa gêdêj lau, taŋ sêwê kaiŋ Njalau naŋ.

¹⁴ Mago ñac, taŋ gêwê kaiŋ Njalau atom naŋ, êkôc gêj, taŋ Anôtônê Njalau êkêj naŋ, sa atom. Enj oc elic amboac gêj meloc ma nê kauc ésa épi gêj tau atom, gebe Njalau éw lau acgom, go sêpuc ñam naêndêjgeŋ.

¹⁵ Nac taŋ gêwê kaiŋ Njalau naŋ, êtôm gebe épuc gêj samob ñam, mago ñac teŋ épuc ñac, taŋ gêwê kaiŋ Njalau naŋ, nê ñam êtôm atom.

¹⁶ Asa kêjala Apômtaunê taê gêjam geboc êndôj biŋ êndêj enj.”

Aêac tec tatap Kilisinê taê gêjam sa.

3

Anôtônê koleŋwaga

¹ O lasitêwaac, gêmuŋgeŋ aê katôm gebe jasôm biŋ êndêj amac amboac kasôm gêdêj lau, taŋ sêwê kaiŋ Njalau naŋ atom. Aê kasrôm biŋ amboac kasôm gêdêj lau toŋalêlôm laŋwa to gêdêj lau, taŋ sêkôc Kilisi sa amboac ñapalé dedecgeŋ.

² Aê kakêj su gêdêj amac anôm, kakêj mo atom, gebe amac atôm atom gebe anij gêj ñajaŋa. Ma galoc embe jakêj, oc atôm atom amboac tonanjeŋ,

³ gebe amac asa lau toŋalêlôm laŋwa nêj lêj amo. Amac embe anam lêmuj taôm to akêj kisa êndêj taôm, go êwa amac sa gebe amac lau toŋalêlôm laŋwa to asa lêj ñamalacŋa amo atom me.

⁴ Nac teŋ embe êsôm gebe “Aê katu Paulunê gêj,” ma teŋ embe êsôm gebe “Aê katu Apolonê gêj,” oc asa lêj ñamalacŋa atom me.

⁵ Amboac ondoc, Apolo eŋ asa me Paulu eŋ asa. Aêagêc sakijwaga, taŋ awê amac akêj gêwiŋ Kilisi naŋ. Aêagêc ajam ma kôm gêdêj-gêdêjgeŋ kêtôm Apômtau kékêj gêdêj aêagêc.

⁶ Aê kapuŋ ñawê ma Apolo kêsanem bu, mago Anôtô kékêj gêj tau kêpi.

⁷ Amboac tonaj ñac, taŋ kêpuŋ ñawê agêc ñac, taŋ kêsanem naŋ, talic amboac ñanô atom, ñanô tagen ñac, taŋ kékêj gêj tau kêpi. Nac tau eŋ Anôtô.

⁸ Nac kêpuŋ ñawêja agêc ñac kêsanem buŋa agêc têtôm tauŋ. Èsêagêc lulugenj sêkôc nêj kôm ñaoli êtôm nêj kolenj, taŋ sêjam naŋ,

⁹ gebe aêagêc ajam kôm awiŋ Anôtô, ma amac atu ênê kôm moŋa to atu Anôtônê andu, taŋ kékŵe gêmoa naŋ.

¹⁰ Anôtô kékêj moasin gêdêj aê katu kamunda tokauc, tec kasuŋ andu tau ñaalê, ma ñac teŋ gêu dembonj, go lau samob, taŋ sêkwê andu tau sêmoa naŋ, sejop nêj kôm ñapepegeŋmaŋ.

¹¹ Alê ñanô Jesu Kilisi tau tec kékô sugac, ma ñac teŋ êtôm gebe ênsuŋ alê teŋ êjô alê ñanô tonaj atomanô.

¹² Mago ñac teŋ embe êkwê andu êkô alê tau ñaô, oc êtôm gebe êkôc gold me silber me pocawa me ka me oba me labilaunj.

¹³ Lau samob nêj kôm gêdêj-gêdêjgeŋ oc êtu awê. Kilisinê bêc oc êkêj kôm tau ênêc awê ma eoc ñanô lasê ña ja ma ja tau êwaka lau samob nêj kôm gêdêj-gêdêjgeŋ ñajanô sa.

¹⁴ Nac teŋ nê kôm, taŋ kékŵe sa naŋ, embe êkô, naŋ ñac tau oc êkôc ñaoli.

¹⁵ Embe ja êniŋ ɻac teŋ nê kôm, oc nê kôm ɻanô ênaŋa, mago eŋ tau, Anôtô oc ênam eŋ kêsi, êtôm êjaŋo eŋ aŋga ja ɻalêlôm su.

¹⁶ Amac atu Anôtônê lôm dabuŋ ma Anôtônê ɻalau gêŋgôŋ amacnêm ɻalêlôm. Amac ajala biŋ tonaj me masi.

¹⁷ ɻac teŋ embe enseŋ Anôtônê lôm dabuŋ su, naŋ Anôtô oc enseŋ eŋ su, gebe Anôtônê lôm tonaj gêŋ dabuŋ, ma amac tec atu lôm dabuŋ tau.

¹⁸ Ansau taôm atom. Amacnêm ɻac, taŋ geboc eŋ ɻac tokauc nom tonecŋa naŋ, êtu ɻac meloc acgom, ec êtu ɻac tokauc ɻanô,

¹⁹ gebe kauc nom tonecŋa Anôtô gêlic amboac gêŋ meloc kêtôm teto gêc gebe

“Eŋ gêwa lau tokauc nêŋ kaucdansaŋ kêtû lip ênac êsêacŋa.”

²⁰ Ma teto teŋ gêwiŋ gebe

“Apômtau kêjala lau tokauc nêŋ taêŋ gêjam ma gêlic gebe ɻanô masi.”

²¹ Amboac tonaj ɻac teŋ etoc tau sa êtu ɻamalac teŋŋa atom, gebe gêŋ samob kêtû amacnêm.

²² Paulu agêc Apolo ma Kepa, nom tonec ma aŋgôŋ matem jaliŋa to amac ênduŋa, ma gêŋ galocŋa to gêŋ ɻamuŋaŋa, gêŋ samob tonaj nai kêtû amacnêm.

²³ Ma amac taôm tec atu Kilisinê gêŋ, ma Kilisi tau kêtû Anôtônê.

4

Kilisine aposolo

¹ Amac alic aêac amboac Kilisinê sakiŋwaga to Anôtônê gêŋ ɻalêlômŋa ɻagejobwaga acgom.

² Natau gebe êtap gêŋ tagen tonec sa aŋga gejobwaganê gebe eŋ ɻac naŋjêŋ.

³ Amac me ɻamalacnêŋ mêtôc teŋ embe êmêtôc aê, oc jalic amboac gêŋ ɻâoma. Ma aê tauc jamêtôc tauc atom amboac tonanjeŋ.

⁴ Aê gabe ɻoc keso teŋ gêc atom, tagen biŋ tonaj gêwa aê sa gebe katu ɻac gêdêŋ nec atom. ɻoc mêtôcwaga Apômtau taugen.

⁵ Amboac tonaj amêtôc lau êmuŋ ɻoc Apômtau êmêŋŋa atom. ɻac tau tonaj oc êpô gêŋ, taŋ kêsiŋ tau gêc ɻakesec ɻalêlôm naŋ, ɻawê êsa ma oc êkêŋ biŋ, taŋ ɻamalac taêŋ gêjam gêc nêŋ ɻalêlôm naŋ, êtu awê. Êndêŋ tonaj lau samob têtap nêŋ lambiŋ sa aŋga Anôtônê êndêŋ-êndêŋgeŋ.

⁶ O lasitêwaac, kêtû amacŋa aê kato biŋ tonaj kêpi aêagêc Apolo. Aê kato kêpi aêagêc gebe jandôŋ ɻalô tonec êndêŋ amac gebe Aôc lêlêc biŋ, taŋ teto gêc naŋ atom. Amacnêm teŋ etoc ɻac teŋ sa ma êmbu ɻac teŋ atom.

⁷ Asa ketoc aôm sa. Aômnêm asagen gêc, taŋ kôkôc aŋga Anôtônê atom. Embe ôkôc gêŋ aŋga Anôtônê ma amboac ondoc kotoc taôm sa amboac kôkôc atom.

⁸ Amac aen gêŋ gêôc amac tôŋ sugac. Amac atu lau tolêlôm sugac. Amac taôm ajam gôliŋ taôm gac, apô lêna aêac atom. Ojae, aê gabe amac anam gôliŋ taôm ɻanôgeŋmaŋ, go aêac anam gôliŋ awiŋ amac amboac tonanjeŋ.

⁹ Tagen aê gabe Anôtô kêdênaŋ aêac aposolo akô ɻamuŋageŋ atôm lau, taŋ sêkic êsêacnêŋ biŋ naŋ, gebe sênač êsêac êndu e aŋela to ɻamalac nom samucgeŋŋa sêlic amboac êsêac sêgôm dôŋ teŋ.

¹⁰ Aêac atu lau meloc kêtû Kilisiŋa, ma amac atu lau tokauc awiŋ Kilisi. Aêac lau palê-palê, ma amac lau ɻajaŋa. Amac lau towaem, ma aêac lau waeŋmê.

11 Mo to bu gêjô aêac, aêac apô lêna ɻakwê, lau sêjac aêac ma amoa ɻasawagenj e mêmôgêdêj galoc.

12 Aêac tonaj lemen ajam kôm to aim tonaj sugej. Lau sêbu aêac, mago ajam mec êsêac gêjô. Êsêac sêjanda aêac, ma aêac apuc tonaj tôj.

13 Êsêac sêôm biŋ alôb-alôb kêpi aêac, mago aêac akêj biŋ malô gêjô. Aêac atu nom tonec ɻagêngambu to ɻagêngêsuŋ-ôpic. Sêlic aêac amboac tonaj e mêmôgêdêj galoc.

14 Aê kato biŋ tonaj gebe jaŋgom amac majem êsa atom, aê galic amac amboac ɻoc ɻapalê ɻajam, tec gabe janac biŋsu amac.

15 Amac moae atap jaomwaga 10,000, taŋ Kilisi gêbiŋ êsêac tôj naŋ sa, mago atap tamemi taêsam sa atom. Aê tonec katu amac tamemi kêtû Kilisi Jesuŋa gêdêj taŋ kakêj ɻajawae ɻajam gêdêj amac naŋ.

16 Amboac tonaj aê jalêj biŋ amac gebe atêku aê.

17 Kêtû tonajŋa aê kasakinj Timote gêdêj amac gêwac. Enj kêtû aênjoc ɻapalê ɻajam to ɻanjêj, taŋ Apômtau gêbiŋ enj tôj naŋ. Enj êkêj puc amac gebe taêm ênam Kilisinê lêj, taŋ kasa to kadôj gêdêj gôlôac dabuŋ samob kêtôm gamêŋenj naŋ.

18 Amacnêm ɻagêdô seboc aê jandêj amac jawac atom, tec sêboa tonaj.

19 Apômtau embe êlôc sa, oc jandêj amac jawac sebenj ma jaŋô êsêac, taŋ sêboa tonaj naŋ, nêŋ bingej atom, jajala êsêacnêj ɻaclai acgom,

20 gebe Anôtônê gamêj ɻam kêsêp tasôm biŋŋa atom, kêsêp ɻaclaiŋaŋenj.

21 Amac abe amboac ondoc. Aê jandêj amac jawac tosêmgenj me jawac totêtac êwiŋ ma tonjalêlôm malôgeŋ.

5

Tamêtôc biŋ mockaiŋo to mockaiŋja

1 Lau sêŋô ɻajawae gebe biŋ mockaiŋoŋa gêc amacŋa. Biŋ mockaiŋoŋa tau kain teŋ kêtôm lau samuc sêgôm atom. Nac teŋ gêjam tamanê awê.

2 Biŋ tonaj gêc, mago amac aboa taôm amoa me. Amoa tonêm ɻalêlôm ɻawapacgeŋmaŋ, ec atinj ɻac, taŋ gêgôm gêj tonaj naŋ, su aŋga amac ɻalêlôm.

3 Aê tec gamoa jaêc amac, mago ɻoc ɻalau gêmoa gêwiŋ amac tec kêmêtôc ɻac, taŋ gêgôm gêj tau naŋ, nê biŋ su amboac gamoa gawiŋ amac.

4 Amac embe akac sa anam aêacnêj Apômtau Jesu laŋô, naŋ ɻoc ɻalau to aêacnêj Apômtau Jesu nê ɻaclai wacêwiŋ amac,

5 ma akêj ɻac tau êsêp Sadan lêma gebe enseŋ enj ôli, ec êndêj Apômtaunê bêc Anôtô ênam ênê ɻalau kësi.

6 Amac waem ɻajam atom. Jist ɻagec kêtôm gebe ênam polom samucgeŋ auc. Biŋ tonaj amac ajala me masi.

7 Amac atu polom ɻaluc sugac. Amboac tonaj andec jist laŋwa ênêcja gebe atu polom wakuc, gebe sêbuc aêacnêj domba Pasaŋa su. Domba Pasaŋa tau Kilisi.

8 Amboac tonaj talic nêŋ om tojiſt laŋwa atom. Jist laŋwa tau sec to geo. Talic topolom ɻalucgeŋ. Polom ɻaluc ɻam gebe talic tonjalêlôm ɻawa ma tobiŋjanôgeŋ.

9 Aê kato gêdêj amac kêsêp papia teŋ su gebe Anac jaê lau mockaiŋja.

10 Aê taêc gêjam gebe êngamiŋ taôm êndêj nom tonec ɻalau mockaiŋja tapaôŋgeŋ nec atom me aŋgamiŋ taôm êndêj lau mateŋ katu gêŋja me kêjaŋgowaga me lau, taŋ sêjam sakiŋ gwam naŋ, atom amboac tonaj.

Embe taêm ênam gebe angaminj taôm êndêj lau samob amboac tonaj, naŋ awi nom siŋ acgom, go êtôm.

¹¹ Aê kato gêdêj amac gebe ñac, taŋ êsam tau gebe amac lasimi eŋ naŋ, embe eŋ ñac mockaiŋja me ñac mata katu gêŋja me ênam sakin gwam me êsôm biŋ alôb-alôb me ênôm gêŋ anaboa me êjanjo gêŋboa, naŋ anac jaê eŋ ma aninj gêŋ anjôŋ awinj eŋ atom.

¹² Amboac ondoc, aê jamêtôc lau, taŋ sêmoa môkêj samuc me. Masi. Amac amêtôc êsêac, taŋ sêmoa gôlôac ñjalêlôm naŋ.

¹³ Lau taŋ sêmoa môkêj samuc naŋ, Anôtô oc êmêtôc êsêac, ma amac atinj ñac sec anja amacnêm êsa êna. * sêpac nêŋ polom Pasaŋa, go sêkêŋ jist êsêp êwiŋ atom. Êsêac sêkasinj nêŋ laclu samob ñawasi kêsa gebe jist ñagec êsap laclu tau tôŋ atomanô. Tec Paulu gêjam dôŋ lau buŋa kêpi polom Pasaŋa tau tonaj.

6

Lau samuc nêŋ mêtôcwaga sêmêtôc lau buna atom

¹ Amboac ondoc, amacnêm ñac teŋ embe nê biŋ êndêj nê ñac teŋ ênêc, oc maja tau atom ma êndêj ñac samuc teŋ êna gebe êmêtôc ênê biŋ me. Enj êndêj Anôtônê lau ênamaŋ gebe sêmansaŋ biŋ tau.

² Anôtônê lau oc sêmêtôc lau nomŋa samob. Biŋ tonaj amac ajala me masi. Amboac ondoc, amac embe amêtôc lau nomŋa samob, oc atôm gebe amêtôc nêm biŋ ñasawaŋa ñasec-ñasec atom me.

³ Aêac oc tamêtôc anjela amboac tonaj. Biŋ tonaj amac ajala me masi. Embe tamêtôc anjela, go tatôm gebe tamêtôc nêŋ biŋ nom tonecŋa atom me.

⁴ Amboac tonaj biŋ nom tonecŋa embe êlênsôŋ amac, go lau, taŋ gôlôac dabuŋ sêlic êsêac sêmoa tomôkêj samucgeŋ naŋ, sêmêtôc biŋ tau me.

⁵ Majem taôm. Amboac ondoc, amacnêm ñac tokauc teŋ gêmoa, taŋ kêtôm gebe êmêtôc lasitêwainêŋ biŋ ñasawaŋa naŋ, oc gêmoa atom me.

⁶ Tec akêŋ lasitêwainêŋ biŋ gêdêj lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga gebe sêmêtôc nec.

⁷ Amac akêŋ taôm adêj mêtôcwaga, tec gêwa amac sa gebe asô sugac. Kêtu asageŋja amac aôc sec, taŋ sêgôm gêdêj amac naŋ atom. Kêtu asageŋja amac ajac jao gebe sêjanjo gêŋ anja amacŋa.

⁸ Mago tonajgeŋ atom. Amac taôm agôm sec to ajanjo gêŋ su ma agôm gêŋ tau gêdêj taôm nêm lasitêwai.

⁹ Amac ajalagac gebe lau sec sêwê kaiŋ Anôtônê gamêj êtu nêŋ gêŋlênsêm atom. Ansau taôm atom. Lau mockaiŋo to mockaiŋja to êsêac, taŋ sêjam sakinj gêdêj gwam ma êsêac, taŋ sêgôm biŋ sêjam tauŋja popoc to ñapalê, taŋ sêkêŋ tauŋ têtôm lauo ma ñacwaga, taŋ sêkwa ec tauŋ naŋ,

¹⁰ ma geŋgeŋtêna to lau mateŋ katu gêŋja ma lau, taŋ sêñôm gêŋ e kêjanjoj êsêac to êsêac, taŋ sêñôm biŋ alôb-alôb ma kêjangowaga, lau samob tonaj ñai oc sêwê kaiŋ Anôtônê gamêj êtu nêŋ gêŋlênsêm atom.

¹¹ Gêmuŋgeŋ amacnêm ñagêdô sêgôm gêŋ amboac tonê. Mago galoc Anôtô kêkwasiŋ amac su e atu Anôtônê laugac. Galoc Anôtô kêmasaŋ amacnêm biŋ e gêlic amac atu lau gêdêj kêtu Apômtau Jesu Kilisi nê ñaê to aêacnêŋ Anôtônê Ñalauŋa.

Alambij Anôtô ña nêm ôlim

* **5:13:** Asam biŋ jist'a, taŋ gêc Mat 13:33. Mago Judawaga embe

12 “Gêj samob kêtôm gebe jaŋgômja,” mago gêj samob tau oc êmoasiŋ aê atom. “Gêj samob kêtôm gebe jaŋgômja,” mago ɳateŋ ênam gôlinj aê atom.

13 Biŋjanô, lau sêsôm gebe Gêj taniŋja gêjac têntacwalô ɳawae, ma têntacwalô gêjac gêj taniŋja ɳawae.” Mago Anôtô oc enseŋ lulugeŋ su. Aêac ôliŋ gêjac gêj mockaiŋo to mockaiŋja ɳawae atom, gêjac Apômtau tau ɳawae. Ma Apômtau gêjac aêac ôliŋ ɳawae.

14 Anôtô gêj Apômtau sa ma oc êhu aêac sa ɳa nê ɳaclai amboac tonaj.

15 Amac ôlim kêtô Kilisinê ôli ɳagêŋlélôm. Amac ajala biŋ tonaj me masi. Ma amboac ondoc, oc jakôc Kilisinê ôli ɳagêŋlélôm teŋ ma jaŋgôm gêj tau êtu mockaiŋo ôli ɳagêŋlélôm teŋ me. Masigoc.

16 ɳac taŋ êmoa êwiŋ awê mockaiŋo naŋ, êsêagêc oc têtu ôli tagenj. Amac ajala biŋ tonaj me masi. Teto gêc gebe “Êsêagêc oc têtu ɳanô tagenj.”

17 Mago ɳac, taŋ gêbiŋ tau tõŋ tamiŋ Apômtau naŋ, gêwê kaiŋ Njalau tagenj gêwiŋ ej.

18 Aêc gêj mockaiŋo su. ɳac teŋ embe êŋgôm sec ɳagêdô, oc êlênsôŋ eŋ tau ôli atom. Mago embe êŋgôm mockaiŋ, oc êŋgôm sec êndêŋ tau ôli soloŋ.

19 Amac ôlim kêtô Njalau Dêbuŋ, taŋ gêmoa amacnêm ɳalélôm naŋ, nê lôm dabuŋ. Ôlim kêtô amacnêm gêj atom, Anôtô kékêŋ gêdêŋ amac. Amac ajala atom me.

20 Eŋ gêjam ôli amac ɳa ɳaôli kapôeŋ. Amboac tonaj alambiŋ Anôtô ɳa amac ôlimgeŋ.

7

Lauo to ɳac sêjam tauŋ ɳabiŋ

1 Aê gabe jajô biŋ, taŋ amac ato naŋ. ɳac teŋ embe êmoasac awê atom, oc ɳajam.

2 Mago kêtô biŋ mockaiŋo tec ɳacwaga sênam awê êndêŋ-êndêŋgeŋ to lauo sênam ɳac êndêŋ-êndêŋgeŋ.

3 ɳac êŋgamiŋ tau êndêŋ nê awê atom, ma awê êŋgamiŋ tau êndêŋ nê akweŋ atom,

4 gebe awê kêtô tau ôli ɳatauo atom, ɳac kêtô nê awênen ôli ɳatau, ma ɳac kêtô tau ôli atom, awê kêtô ɳatauo.

5 Aŋgamiŋ taôm êndêŋ taôm atom. Embe taêm ênam gebe anam dabuŋ taôm êsêp ɳasawa êtu atenj meçha, go amansaŋ biŋ awiŋ taôm êmuŋ acgom ma ɳajam. Têm tau êmbacnê, go amoat awiŋ taôm êtiam, gebe Sadaŋ êlêtôm amac êtu nêm têmtac ɳakalacŋa atom.

6 Biŋ tonaj aê kasôm amboac jatu atom, kasôm gebe jawa sageŋ êndêŋ amac.

7 Aê gabe ɳamalac samob têtôm aêmaŋ. Tagenj Anôtô gêjac sam moasiŋ gêdêŋ ɳamalac gêdêŋ-êdêŋgeŋ, kékêŋ teŋ gêdêŋ ɳac teŋ ma teŋ gêdêŋ teŋ.

8 Aê jasôm ɳoc biŋ êndêŋ lau, taŋ sêjam awê to ɳac atom ma êndêŋ awê tuc. Êsêac embe sêmoa têtôm aê, go ɳajam.

9 Mago êsêac embe sênam dabuŋ ôliŋ têtôm atom, go lauo sênam ɳac ma ɳacwaga sênam awê samanj. Sênam tauŋ tec ɳajam êlêlêc sêmoa toôliŋ ɳakalac su.

10 Êndêŋ lauo to ɳac, taŋ sêjam tauŋ naŋ, aê jakêŋ biŋsu teŋ. Biŋsu tau aêjoc atom, Apômtaunê gebe Awê êkac tau su anga nê akweŋnê atom.

¹¹ Embe êkac tau su, naŋ êmoa nê tauŋa e taê ênam teŋ, go êmansaŋ bi ŋ êndêŋ nê akweŋ ma êmu êndêŋ eŋ êna êtiam. Ma ŋac tau êwi nê awê siŋ atom amboac tonangeŋ.

¹² Êndêŋ lau ŋagêdô aêgeŋ tec jasôm biŋ tonec. Biŋ tau Apômtaunê biŋ atom. ɻac buŋa teŋ embe ênam samuco teŋ ma awê tau embe têtac êwiŋ gebe êngôŋ êwiŋ ɻac tonaq, naŋ ɻac tau êwi eŋ siŋ atom.

¹³ Ma awê buŋa teŋ embe ênam ɻac samuc teŋ, ma ɻac tau embe têtac êwiŋ gebe êngôŋ êwiŋ awê tonaq, naŋ awê tau êwi nê akweŋ tonaq siŋ atom,

¹⁴ gebe ɻac samuc êtu Anôtônê gêŋ êtu ênê awêŋa, ma awê samuco êtu Anôtônê gêŋ êtu ênê akweŋŋa. Embe amboac tonaq atom, go nêm ɻapalê têtu gêŋ sec, mago êsêac têtu Anôtônê gêŋgac.

¹⁵ Mago samuco to ɻac, taŋ sêjam lau buŋa naŋ, embe sêkac tauŋ su anŋa lau buŋa nêŋ, go sêŋgôm. Biŋ amboac tonaq êkoniŋ awê buŋa to ɻac buŋa tôŋ atom. Anôtô kêkalem amac gebe amoas tobimmalôgeŋ.

¹⁶ O awê tau, aôm oc ônam nêm akweŋ kësi. Kôjala biŋ tonaq me masi. O ɻac tau, aôm oc ônam nêm awê kësi. Kôjala biŋ tonaq me masi.

Tasa nêŋ lêŋ, taŋ Anôtô kêmasaŋ naŋ

¹⁷ Aê kamasaŋ biŋ tonec gêdêŋ gôlôac dabun samob gebe Lau samob sêsa nêŋ lêŋ êtôm taŋ Apômtau gêjac sam moasin gêdêŋ êsêac gêdêŋgêdêŋgeŋ ma êtôm taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ.

¹⁸ Anôtô embe êkalem ɻac, taŋ sêsa eŋ su naŋ, go ɻac tau ênam tau auc atom. Embe êkalem ɻac samuc teŋ, go sêsa ɻac tau atom.

¹⁹ Sêsa lau me sêmoa amboac lau samuc, biŋ tau tonaq ɻanô masi. Gêŋ ɻanô tau tonec gebe sêmansaŋ Anôtônê biŋsu.

²⁰ Kôm taŋ lau sêjam gêdêŋ taŋ Anôtô kêkalem êsêac naŋ, sêsap tôŋmaŋ.

²¹ Gêdêŋ taŋ Anôtô kêkalem aôm naŋ, aôm oc kôtu ɻac teŋ nê gêŋôma me. Embe amboac tonaq, go biŋ tau êkêŋ wapac aôm atom. Mago embe sêŋgamboac aôm su, naŋ ômoa nêm lêtêgeŋ.

²² Gêŋôma taŋ Apômtau kêkalem eŋ naŋ, kêtu Apômtaunê ɻac, taŋ kêgaboac eŋ su jagêmoa nê Iêtêgeŋ naŋ. Ma ɻac, taŋ gêmoa nê Iêtêgeŋ ma Apômtau kêkalem eŋ naŋ, jakêtu Kilisinê gêŋôma.

²³ Anôtô gêjam ôli amac ɻa ɻaoli kapôeŋ, amboac tonaq atu ɻamalacnêŋ gêŋôma atom.

²⁴ O lasitêwaac, kôm taŋ lau sêjam gêdêŋ Anôtô kêkalem êsêac sêmoa naŋ, sêsap tôŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ sêwiŋ Anôtômaŋ.

Lau taŋ sêjam awê to ɻac atom ma awêtuc nêŋ biŋ

²⁵ Aê katap Apômtaunê biŋsu teŋ kêpi lau, taŋ sêjam awê to ɻac atom naŋ, sa atom. Mago Apômtau taê walô aê tec katu ɻac ɻaŋeŋ. Amboac tonaq jasôm ɻoc taêc gêjam lasê ma amac akêŋ êwiŋ ɻoc biŋ.

²⁶ Aê taêc gêjam amboac tonec gebe galoc gêŋwapac tec gêc. Tec ɻamalac embe sêmoa amboac sêmoa, oc ɻajam.

²⁷ Aôm gôjam awê sa su me. Tec ôngôm gêŋlêlôm gebe ôwi eŋ siŋja atom. Ma aôm tonaq gôjam awê atom me. Tec onsom awê atom.

²⁸ Mago aôm embe ônam awê sa, oc ôngôm sec atom. Ma awêtakin embe ênam ɻac, oc êngôm sec atom amboac tonangeŋ. Mago gêŋwapac nom ɻa oc êtap lau amboac tonaq sa, tec aê gabe jambôc auc êndêŋ amac.

29 O lasitêwaac, aê jasôm ɳoc biŋ tonec gebe Têm kêtû dambê sugac, amboac tonaj êsêac, tanj sêjam awê sa su naŋ, sêmoa amboac sêjam awê atom.

30 Êsêac tanj têtaŋ naŋ, sêmoa amboac têtaŋ atom, ma êsêac tanj têntac ɳajam naŋ, sêmoa amboac têntac ɳajam atom. Êsêac tanj sêjam ôli gêŋ naŋ, sêmoa têtôm lau, tanj nêŋ waba masi.

31 Ma êsêac, tanj sêjam kôm kêpi gêŋ nomŋa sêmoa naŋ, sêmoa têtôm lau, tanj sêjam kôm tonaj atom, gebe nom tonec oc ê su ênaŋa.

32 Aê gabe amac apô sim taôm atom. Nac tanj gêjam awê atom naŋ, kêpô sim tau kêtû Apômtauŋa, gebe Apômtau êlic eŋ ênac mataanô ɳajam.

33 Nac tanj gêjam awê sa naŋ, kêpô sim tau kêtû gêŋ nomŋaŋa, gebe nê awê êlic eŋ ênac mataanô ɳajam.

34 Amboac tonaj nê ɳalêlôm gêja lu. Ma awê, tanj gêjam ɳac sa atom to awêtakij sêpô sim tauŋ kêtû Apômtauŋa gebe êsêac ôlij to nêŋ ɳalau têtu Apômtaunê gêŋ. Mago awê, tanj gêjam ɳac sa naŋ, kêpô sim tau kêtû gêŋ nomŋaŋa, gebe nê akweŋ êlic eŋ ênac mataanô ɳajam.

35 Aê kasôm biŋ tonaj gebe ênam amac sa. Aê gabe jawa lakô amac atom, aê taêc gêjam gebe amac atu lau mansaŋ to ɳaŋêŋ asap Apômtau tôŋ totêmtac makengeŋ.

36 Embe sê awê to ɳac gebe sênam tauŋ, mago sênam tauŋ sebenj atom, ma ɳac tau embe taê ênam gebe lêŋ tonaj keso, ma têtaŋ êkac eŋ gebe sênam tauŋ ɳagaô, naŋo sêŋgôm ɳanô êsa êtôm eŋ taê gêjam. Oc sêŋgôm sec atom, sênam tauŋmaŋ.

37 Ma ɳac embe taê ênam êtu tôŋ ma biŋ tenj êkac eŋ atom, ma nê ɳaclai êtôm gebe ênam gôliŋ tau ma êmansaŋ nê ɳalêlôm gebe ênam awê atomgeŋ, oc ɳajam amboac tonaj.

38 Amboac tonaj ɳac tenj embe ênam awê, oc ɳajam, ma tenj embe ênam awê atom, oc ɳajam êlêlêc.

39 Sêmôcwalô gêbiŋ awê tamiŋ nê akweŋ kêtôm têm, tanj nê akweŋ gêmoa mata jali. Embe nê akweŋ êmac êndu, go awêtuc êtôm gebe ênam ɳac tenj sa êtôm têtaŋ êwiŋ. Tagenj ênam to Apômtaueŋ.

40 Mago awêtuc embe êmoa amboac awêtuc, oc aoc êôc eŋ êlêlêc. Noc taêc gêjam tau tonaj, ma aê gabe oc kakôc Anôtônê ɳalau sa amboac tonaj.

8

Biŋ kêpi gêŋ taniŋja, tanj sêkêŋ kêtû da gêdêŋ gwam

1 Biŋ kêpi da gwamŋa amboac tonec. Aêac tajala gebe aêac samob tatap kauc sêŋjac. Mago kauc tonaj kékeli ɳamalac e tetoc tauŋ sa, ma têntac gêwiŋ ɳanô tau tec gêboa gôlôac sa.

2 Nac tanj taê gêjam gebe kêjala gêŋgac, mago eŋ kêjala gêŋ tau e jagêdêŋ ɳamadiŋ atom tageŋ.

3 Nac tenj embe têtaŋ êwiŋ Anôtô, naŋ Anôtô oc êjala eŋ.

4 Biŋ kêpi taniŋ gêŋ, tanj sêkêŋ kêtû da gêdêŋ gwamŋa naŋ, amboac tonec. Aêac tajala gebe “gwam mata jali tenj gêmoa nom atom,” tajala gebe “Anôtô ɳanô tageŋ tec gêmoa.”

5 Êsêac oc sêsam ɳaclai undambê to nomŋa ɳagêdô gebe anôtôi kêtôm “anôtôi” to “apômtau” taêsam sêmoa.

⁶ Mago Anôtô tageñ tec kêtû aêacnêñ Tamenji. Enj kêkêñ gêñ samob ma aêac tamoa tapeñ engeñ. Ma Apômtau tageñ gêmoa, Jesu Kilisi. Anôtô kêkêñ gêñ samob ña engeñ, ma aêac tamoa ña engeñ.

⁷ Mago samob têtap kauc tonaj sa atom. Lau ñagêdô, tañ gêmuñgenj sêsa lêñ gwamnja nañ, sêsap gwam ñalêñ tôñ e mêngeñdêñ galoc. Êsêac señ gwada da gwamnja ñanô teñ e gêgôm nêñ ñalêlôm palê-palê ñatêmuí kêsa.

⁸ Gêñ taniñña oc êwaka aêac sa êndêñ Anôtô atom. Embe taniñ gêñ atom, oc tasô gêñ ñanô teñ atom. Ma embe taniñ gêñ, oc tatap ñanô teñ sa êlêlêc su atom amboac tonanjeñ.

⁹ Tageñ alic taôm gebe gêñ, tañ amac asaê gebe atôm gebe oc aŋgôm nañ, êlênsôñ lau palê-palê atom.

¹⁰ Nac ñalêlôm palê-palê teñ embe êlic aôm, tañ nêm kauc kêpi biñ tonaj nañ, ôniñ gêñ ôñgôñ lôm gwamnja, oc êôc awasunj tôñ êndêñ gêñ gwamnja tau me. Masicoc.

¹¹ Aômnêm kauc oc êjaiñ ñac palê-palê tonaj e ênaña. Mago ñac tau tonaj kêtû aôm lasim ma Kilisi gêmac êndu kêtû enja.

¹² Embe aŋgôm sec êndêñ lasitêwai amboac tonaj e êlênsôñ nêñ ñalêlôm palê-palê, go aŋgôm sec êndêñ Kilisi tau.

¹³ Kêtû tonajna gêñ taniñña embe êtim lasic, go janij gwada teñ êtiam atomanô gebe jatim lasic e êtu sec nec atom.

9

Paulu kêwaka aposolonêñ kôm to lêy sa

¹ Kilisi kêgaboac aê su gamoa ñoc lêtêgeñ atom me. Ma aê aposolo atom me. Aê galic aêacnêñ Apômtau Jesu atom me. Aê gajam kôm kêtû Apômtauña ma amac atu kôm tau ñajanô atom me.

² Lau ñagêdô oc moae sêlic aê katôm aposolo atom, mago katu amacnêñ aposolo. Apômtau gêbiñ amac tôñ, tec atu ñoc sakinj aposoloña ñabelo.

³ Lau embe sêmêtôc aê go jawaka tauc sa amboac tonec.

⁴ Aê katôm gebe janij to janôm gêñ me masi.

⁵ Aê kêtom gebe janam awê buña ma jasêlêñ jawiñ ej amboac aposolo ñagêdô to Apômtaunê lasii ma Kêpa sêgôm me masi.

⁶ Aêagêc Barnaba tauñgeñ atôm gebe awi kôm lemeñja siñ atom me.

⁷ Siñwaga ondoc gêjac siñ ma tau gêjam ôli tau. Asa kêsê wain kôm teñ ma genj ñanô atom. Ma asa gejob bulimakao ma gênôm ñasu atom.

⁸ Aê ñawa biñ tonaj sa kêpi ñamalacnêñ gênggeñ ma biñsu kêsôm biñ tau gêwiñ amboac tonaj.

⁹ Kêsômgac. Teto gêc Mosenê biñsu gebe “Ôkic bulimakao, tañ kêka polom ñanô gêmoa nañ, awasunj auc atom.” Anôtô taê gêjam kêpi bulimakaogenj me.

¹⁰ Me kêsôm biñ tonaj kêtû aêacña. Biñ tonaj teto kêtû aêac tauñja. Nac tañ êkac nom ôkwi to ñac, tañ ejoñ ñanô sa nañ, agêc lulugeñ sêkêñ mateñ gebe sêwê kaiñ kôm ñanô sêwiñ.

¹¹ Aêac asê ñawe ñalauna kêsêp amac. Embe ajoñ ñanô nomña sa anja amacnêñ, oc alic amboac gêñ kaiñ teñ me.

¹² Lau ñagêdô embe sêlic êtôm gebe sêwê kaiñ amacnêñ kôm ñanô, go aêac awê kaiñ gêñ alêlêc êsêac su atom me.

Mago aêac akôc gêñ teñ anja amacnêñ atom, aôc gêñwapac samob, gebe aêacma biñ teñ êkô Kilisinê ñawae ñajam auc atom.

¹³ Amac ajalagac gebe lau, taŋ sējam kōm sēmoa lōm dabuŋ naŋ, tētāp nēŋ gēŋ taninjña sa aŋga lōm dabuŋ. Ma ēsēac, taŋ sēkēŋ da jagēsac altar naŋ, sēwē kain da tonan ḥagēdō.

¹⁴ Kētu tonanjña Apômtau kējatu gebe lau, taŋ sēsōm ḥawae ḥajam lasē naŋ, kōm ḥawae ḥajamna tau êlōm ēsēac amboac tonanj.

¹⁵ Mago aē tonec gagōm gēŋ samob tonan ḥai ḥateŋ ḥanō kēsa atomanō. Ma kato biŋ tonan ḥai gebe akēŋ gēŋ êndēŋ aēha nec atom. Aē embe jamac êndu êtu moŋa, oc jalic ḥajam êlēlēc ḥac teŋ enseŋ êōc waec kōm tonanjña su.

¹⁶ Aē embe jasōm ḥawae ḥajam lasē, oc êngōm aē waec ēsa atom. Kōm tonec gējac aē ḥawaegac. Ojae aēma, embe jasōm ḥawae ḥajam lasē atom, oc jamoa naeo.

¹⁷ Aē tauc embe jajaliŋ kōm tonan sa, oc jatap kōm tau ḥaoli sa. Mago tauc embe jajaliŋ sa atom, oc êtu ḥoc kōm, taŋ gējac aē ḥawae naŋ.

¹⁸ Amboac tonan aē jatap kōm ḥaoli ondoc sa. ḅoc ḥaoli tau tonec gebe jasōm ḥawae ḥajam lasē to jakēŋ ḥawae ḥajam tau ḥaōmageŋ ma jakac lau gebe sēkēŋ ḥagējō, taŋ gējac aē ḥawae kētu gajam sakiŋ ḥawae ḥajamna naŋ atom.

¹⁹ Kilisi kēgaboac aē su, tec gamoa ḅoc lētēgeŋ, mago aē tauc kakēŋ tauc katu samob nēŋ sakiŋwaga, gebe janam lau taēsam ôkwi.

²⁰ Aē katu lau Juda nēŋ ḥac Judanja teŋ, gebe janam lau Juda ôkwi. Aē tauc kasō Mosenê biŋsu ḥalabu atom, mago katu lau, taŋ sēsō biŋsu ḥalabu naŋ, nēŋ ḥac kēsō biŋsu ḥalabuŋa teŋ, gebe janam ēsēac, taŋ sēsō biŋsu ḥalabu naŋ ôkwi.

²¹ Aē tauc gamoa Kilisinê biŋsu ḥalēlōm ma yamo to Anôtônē biŋsumēgeŋ atom, mago katu lau tobiŋsumē nēŋ ḥac tobiŋsumēŋa teŋ, gebe janam lau tobiŋsumē ôkwi.

²² Aē katu lau palē-palē nēŋ ḥac palē-palēŋa teŋ, gebe janam lau palē-palē ôkwi. Aē katu lau samob nēŋ ḥac gēŋ samobŋa, gebe janam nēŋ ḥagēdō ôkwi-ôkwi.

²³ Gēŋ samob tonan ḥai aē gagōm kētu ḥawae ḥajamna, gebe jawē kain ḥawae ḥajam ḥamoasiŋ jawinj.

²⁴ Amac alicgac me, ēsēac, taŋ seŋ kwaŋkwaninoc sēmoa naŋ, samob sēlēti, mago ḥac tageŋ oc êtāp ḥanō sa. Amboac tonan alētiger gebe atap ḥanō tau sa.

²⁵ Lau samob, taŋ sebe sēniŋ kwaŋkwaninoc naŋ, tētu mētē tauŋ gēŋ samobŋa. ēsēac sēgōm gēŋ tonan, gebe tētāp sunsunj tēlagenjna teŋ sa. Mago aēac tec dagōm, gebe tatap sunsunj teŋgenjna tau sa.

²⁶ Aē tauc kēlēti kalēsageŋ atom. Ma aēagēc ḥac teŋ embe apeŋ tauŋ, oc jatuc lemoc teŋ sawa atom.

²⁷ Aē katu kasec ôlic to kēkōniŋ tauc gebe tauc, taŋ gajam mētē lau ḥagēdō naŋ, jatu meloc atom.

10

Tajop tauŋ êndeŋ sakiŋ gwamiŋa

¹ O lasitēwaac, aē gabe jansa biŋ tonec auc êndēŋ amac atom gebe Tameŋi samob sēsēlēŋ sēmoa tao ḥalabu ma samob selom gwēc sēja.

² ēsēac samob sēliŋ tao to gwēc kētu nēŋ saŋgu, taŋ gēbiŋ ēsēac tōŋ taminj Mose.

³ ēsēac samob seŋ mo ḥalaŋna tageŋ tētōm tauŋeŋ,

⁴ ma samob sênôm gêj ɣalaunja, gebe êsêac sênôm aŋga poc ɣalaunja, tanj kêdaguc êsêac naŋ, Ma poc tau Kilisi tau.

⁵ Mago Anôtô gêlic êsêacnêŋ taêsam gêjac mataanô ɣajam atom, tec gesen êsêac su aŋga gamêŋ sawa.

⁶ Gêj tonaj ɣai kêtû ɣadôŋdôŋ gêdêŋ aêac gebe tajop tauŋ ma mateŋ katu gêj sec tatôm êsêac nec atom.

⁷ Ma amac anam sakinj gwam atôm êsêacnêŋ ɣagêdô sêjam sakinj nec atom amboac tonaj. Teto gêc amboac tonec gebe “Lau sêŋgôŋ sic sebe sêniŋ to sênôm gêj ma dêdi sa sebe têtê wê.”

⁸ Aêac danjôm gej mockaiŋo to mockaiŋja tatôm êsêacnêŋ ɣagêdô sêgôm naŋ atom amboac tonanjen. Êsêac sêgôm, tec gêdêŋ bêc tagen lau 23,000 sêjanja.

⁹ Ma aêac tansaê Apômtau tatôm esêacnêŋ ɣagêdô sêsaê eŋ naŋ atom amboac tonanjen. Êsêac sêgôm, tec moac gesenj êsêac.

¹⁰ Aôc gêdô atôm êsêacnêŋ ɣagêdô sêôc gêdô naŋ atom. Êsêac sêgôm, tec anjela siŋja gêjac êsêac endu.

¹¹ Biŋ tonaj ɣai kêtap êsêac sa kêtû ɣadôŋdôŋ ma teto gêc gebe êkêŋ puc aêac gebe nom ɣatêm êmbacnêŋa mêm-kêdabinj aêac sugac.

¹² Amboac tonaj ɣac, tanj geboc kêkô ɣajaŋa naŋ, ejop tau gebe ênac tau êndu atom.

¹³ Lêtôm tanj kêtap amac sa naŋ, Iêtôm kainj teŋ atom, lêtôm ɣamalacnagenj. Ma Anôtô eŋ ɣac ɣanjêŋ, tec êlôc gebe letôm êtap amac sa êlêlêc ôlimwalô su atom. Lêtôm embe êtap amac sa, oc êmansaŋ lêŋ awê letôm saŋa, ma êpuc amac tôŋ e atôm gebe aôc letôm tau.

¹⁴ O lauace, amboac tonaj aêc sakinj gwamna sumanj.

¹⁵ Amac lau tokauc, tec kasôm biŋ gêdêŋ amac. Amac taôm ansaê biŋ, tec jasôm nec.

¹⁶ Aêac tajam danje Anôtô kêpi laclu moasiŋja ma embe tanôm, go tawe kainj Kilisine dec dawinj atom me. Ma embe tanij polom, tanj tapô êkôc naŋ, go tawe kainj Kilisinê ôli dawinj atom me.

¹⁷ Polom tagenj tec gêc, tec aêac lau taêsam tatu ôli tagenj, gebe aêac samob tawê kainj polom tagenj.

¹⁸ Alic lau Israel acgom. Lau tanj seŋ da naŋ, sêwê kainj sakinj altarnja tonanj.

¹⁹ Aê jasôm biŋ amboac ondoc. Jasôm gebe da gwamna tau gêj ɣanô teŋ me. Me gwam tau gêj ɣanô. Masianô.

²⁰ Mago gabe jasôm tonec gebe Gêj tanj lau samuc sêkêŋ kêtû da naŋ, sêkêŋ gedeŋ Anôtô atom, sêkêŋ gêdêŋ ɣalau sec. Aê gadec gebe ambiŋ taôm tôŋ tamiŋ ɣalau sec.

²¹ Amac atôm gebe anôm gêj êsêp Apômtaunê laclu to êsêp ɣalau sec nêŋ laclu êpi tagenj atom. Amac atôm gebe awê kainj Apômtaunê moasinj to ɣalau sec nêŋ êpi tagenj atom amboac tonanj.

²² Aêac takêli Apômtau e têtac ɣandaŋ êsa me. Aêacnêŋ ɣaclai kêlêlêc ênê su me.

Danjôm nêŋ gêj samob tawaka Anôtônê wae sageŋ

²³ “Gêj samob kêtôm gebe dangôm,” mago gêj tau samob oc êmoasinj aêac atom. “Gêj samob kêtôm gebe dangôm,” mago gêj tau samob oc êmboas gôlôac sa atom.

²⁴ Nac teŋ taê ênam gebe nê gêj êmoasinj eŋ taugeŋ nec atom, taê ênam gebe ensom gêj êmoasinj lau nagêdôŋa êwiŋ acgom.

25 Aniŋ gwada, taŋ sêkêŋ gêdêŋ lau sêjam ôli anja têtulu gêŋ ñamala naŋ samob. Apuc gwada teŋ ñam êtu nêm ñalêlôm ulu-uluna atom,

26 gebe teto gêc gebe "Nom to ñagêŋ samob kêtu Apômtaunê gêngêŋ."

27 Nac samuc teŋ embe êkalem amac gebe aniŋ gêŋ awiŋ ej ma embe ana, naŋ anि gêŋ samob, taŋ sêkêŋ êndêŋ amac naŋ ñaucħageŋ, apuc ñam êtu nêm ñalêlôm ulu-uluna atom.

28 Mago ñac teŋ embe êsôm êndêŋ amac gebe "Gêŋ tonan sêkêŋ kêtu da gêdêŋ gwam," naŋ anि atom êtu ñac, taŋ kêkêŋ puc amacna ma êtu êlênsôŋ ñalêlôm atomja.

29 Aê kasôm kêpi amac taôm nêm ñalêlôm atom, kasôm kêpi ñac tau tonan nê ñalêlôm. Kilisi kêgaboac aê su gamoa ñoc lêtégeŋ, tec ñac teŋ nê ñalêlôm êmêtôc aê amboac ondocgeŋ.

30 Aê embe janam dange Anôtô to janin gêŋ, oc sêsôm biŋ alôb-alôb êpi gêŋ, taŋ gajam dange su naŋ, êtu asagenja.

31 Gêŋ taŋ amac aeŋ to gêŋ, taŋ amac anôm ma gêŋ, taŋ amac agômagôm naŋ, anjgom samob gebe awaka Anôtônê wae sa.

32 Amacnêm lêŋ êlênsôŋ Juda to Helen ma Anôtônê gôlôac atom.

33 Aê gagôm amboac tonan. Aê gagôm ñoc gêŋ samob e lau samob sêlic ênac mateŋanô ñajam. Aê taêc gêjam gebe êtu moasiŋ êndêŋ aê taucgeŋ atom, êtu moasiŋ êndêŋ lau taêsam êwiŋ gebe Anôtô ênam êsêac kêsi.

11

¹ Atêku aê amboac aê katêku Kilisi.

Lauo to ñac sêlic om ñamêtê

2 Aê jalambin amac gebe taêm gêjam aê ñapaŋ tec amoia ma amasaŋ mêtê, taŋ kakêŋ gêdêŋ amac naŋ.

3 Aê gabe amac ajala tonec Kilisi kêtu ñacwaganêŋ môkêŋapac ma ñacwaga têtu nêŋ lauo môkêŋapac, ma Anôtô kêtu Kilisi môkêapac.

4 Nac teŋ embe etenj mec me eoc biŋ lasê ma êkuc gêŋ teŋ, oc êngôm ej tau môkêapac, Kilisi kwalec.

5 Ma awê teŋ embe etenj mec me eoc biŋ lasê ma êkuc gêŋ teŋ atom, oc êngôm tau môkêapac, nê akweŋ, kwalec. Kêkuc gêŋ teŋ atom, tec kêtôm awê, taŋ sêsebuŋ ej môkêlaun su samucgeŋ.

6 Awê teŋ embe taê ênam gebe êkuc gêŋ atom, naŋ sêkapiŋ môkêlaun sumanj. Mago awê teŋ embe sêkapiŋ me sêkaliŋ môkêlaun, oc êtu biŋ majenja êndêŋ ej, tec ej êkuc gêŋ teŋ acgommaŋ.

7 Nac êkuc gêŋ teŋ atom. Ej kêtu Anôtônê katu to ñawasi. Ma awê tau kêtû ñacnê ñawasi

8 gebe ñac tau anja awênen atom, awê anja ñacnê.

9 Ma Anôtô kêkêŋ ñac tau kêtû awêna atom, kêkêŋ awê kêtû ñacna.

10 Amboac tonan awê êkuc gêŋ êtu aŋelaŋa. Gêŋ tau êwa ej sa gebe kêsô nê akweŋnê ñaclai ñjalabu.

11 Apômtau gêbiŋ aêac tôŋ, amboac tonan ñac ênam awê sa ma awê ênam ñac sa,

12 gebe awê kêsa anja ñacnê ma ñac gêmoa kêtû awê kêkôc ejŋa. Ma gêŋ samob gêmêŋ anja Anôtônê.

13 Amac taôm asôm acgom. Awê teŋ embe etenj mec êndêŋ Anôtô ma êkuc gêŋ teŋ atom, oc êtôm me masi.

14 Nac teŋ embe môkêlaun baliŋanô, oc êtu biŋ majenja êndêŋ ej.

¹⁵ Mago awê embe môkêlauŋ baliŋjanô, oc êtu ênê gêlôŋ. Njamalacnêŋ mêtê kêdôŋ biŋ tonaj gêdêŋ amac atom me. Anôtô kêkêŋ môkêlauŋ baliŋ gêdêŋ awê gebe êngandê enj auc.

¹⁶ Nac tenj embe taê ênam gebe êkêŋ kisa êndêŋ mêtê tonaj, naŋ jasôm biŋ tagenj tonec gebe aêac to Anôtônê gôlôac ma mêtê tenj gêc atom.

Sêgôm Apômtaunê moasiŋ ŋalêŋ kêlênsôŋ

¹⁷ Aê gabe jakêŋ ŋagôliŋ teŋ êndêŋ amac. Aê jalambinj amac êtu nêm akac saŋa atom, gebe nêm akac sa tonaj kêmoasiŋ amac atom, gêgôm amac atu sec.

¹⁸ Biŋ tonec tec gaŋô kêtu ŋamata gebe Amac gôlôac akac taôm sa ma awa taôm kêkôc-kêkôc. Aê kakêŋ gêwiŋ gebe biŋ ŋagêdô amboac tonaj oc gêc biŋjanô.

¹⁹ Gôlôac sêwa tauŋ êkôc-êkôc oc ŋajam, gebe amacnêŋ lau mansaŋ sêwaka tauŋ sa têtu awê.

²⁰ Gêdêŋ tanj amac akac taôm sa naŋ, akac sa kêtu anij Apômtaunê moasiŋja atom.

²¹ Gêdêŋ noc anij gêŋja amac samob aeŋ nêm gêŋ gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, tec lau ŋagêdô mo gêjô ẽsêac ma ŋagêdô sêñôm gêŋ e kêjaŋiŋ ẽsêac.

²² Nêm andu anij to anôm gêŋja kêkô atom me. Amac atu kasec Anôtônê gôlôac ma aŋgôm ẽsêac, tanj nêŋ gêŋ masi naŋ, majeŋ êsa me. Aê jasôm biŋ amboac ondoc êndêŋ amac. Oc jalambinj amac me. Masi, aê jalambinj amac êtu nêm biŋ tonajna atom.

Apômtau Jesu kêkêŋ moasiŋ dabuŋ gêdêŋ nê lau

(Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; Luk 22:14-20)

²³ Biŋ tanj kakêŋ gêdêŋ amac naŋ, aê kakôc aŋga Apômtaunê gebe Gêdêŋ gêbêc tanj Juda geoc Apômtau lasê naŋ, Jesu tau kêkôc polom

²⁴ mêŋgêjam danje ma kêpô kêkôc, go kêşôm gebe “Aêŋoc ôlic, tanj gêjô amac naŋ tonec. Aŋgôm amboac tonaj, ec taêm ênam aêgeŋ.”

²⁵ Seŋ su, go kêkôc laclu amboac tonaj ma kêşôm gebe “Laclu aêŋoc dec poac wakucŋa tau tonec. Aŋgôm amboac tonaj, go embe anôm, ma taêm ênam aêgeŋ.”

²⁶ Êtôm têm samob, tanj anij polom tonec to anôm ẽsêp laclu tonec naŋ, asôm Apômtau gêmac êndu ŋawae lasê e tau êmu êmêŋ.

Tanij moasiŋ dabuŋ ŋapep, takic tauŋ nêŋ biŋ atom

²⁷ Amboac tonaj teŋ embe êniŋ polom tonec me ênôm ẽsêp Apômtaunê laclu tonec wauc-waucgeŋ, naŋ oc êwê Apômtaunê ôli to dec ŋakainj.

²⁸ Samob sênsaê tauŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ su acgom, go sêniŋ polom to sêñôm ẽsêp laclu tonec.

²⁹ Njamalac tanj êniŋ moasiŋ to ênôm ẽsêp laclu naŋ, embe etoc Apômtaunê ôli sa atom, oc êniŋ to ênôm gêŋ tau êtu êkic tau nê biŋja.

³⁰ Kêtu tonajna tec amacnêŋ lau taêsam têtap gêmac sa to ôlinwalô gêjaŋa ma ŋagêdô sêmac êndu.

³¹ Aêac embe tansaê tauŋ ŋapep, go Anôtô êmêtôc aêac atom.

³² Apômtau kêmêtôc to gêjac aêac, gebe ênê mêtôc ŋamuŋa enseŋ aêac su tanaja dawiŋ nom atom.

³³ O lasitêwaac, amboac tonaj embe akac sa êtu anij moasiŋja, naŋ aôŋ taôm acgom.

34 Teñ embe mo êjô ej, nañ êniñ gêñ aŋga nê andu kwanançen, gebe akac taôm sa êtu akic taôm nêm biŋña atom. Tauc jandêj amac jawac acgom, go jamansaŋ biŋ ḥagêdo êwiŋ.

12

Njalau Daburj nê moasiŋ

1 Ô lasitêwaac, aê gabe jansa moasiŋ Njalauña auc êndêj amac atom.

2 Amac ajalagac gebe Gêdêj taŋ amoá lau samucñagen nañ, nêm ḥalêlôm kêkac amac e awê adêj gwam awamê aja.

3 Amboac tonaj aê jasôm lasê êndêj amac gebe ḥac teñ embe Anôtônê Njalau êôc ej awa sa, nañ êsôm gebe “Aê japuc boa Jesu” nec atom. Me teñ embe Njalau Daburj ênam ej auc atom, nañ oc êtôm atom gebe êsôm gebe “Jesu ej Apômtau.”

4 Moasiŋ gêdêj-gêdêjgeŋ, mago ḥaNjalau tagen.

5 Sakinj gêdêj-gêdêjgeŋ, mago ḥaApômtau tagen.

6 ḥaclai tanam kômja gêdêj-gêdêjgeŋ, mago ḥaAnôtô tagen, taŋ gêjam kôm kêpi lau samob gebe sêngôm gêñ samob ḥanô êsa nañ.

7 Njalau geoc tau lasê gêdêj ḥamalac ḥalêj gêdêj-gêdêjgeŋ gebe êmoasiŋ gôlôac.

8 Njalau kêkêj kauc mêtêja gêdêj ḥac teñ, to Njalau tonajgeŋ kêkêj kauc êkip biŋ ḥam saŋa gêdêj teñ.

9 Njalau tagen tonaj kêkêj ḥac teñ kêkêj gêwinj ma kêkêj moasiŋ dangôm lau ôliŋ ḥajam êsaŋa gêdêj ḥac teñ.

10 Ej kêkêj ḥaclai gêdêj ḥac teñ, tec gêgôm gêñsêga ma kêkêj ḥac teñ geoc biŋ lasê. Ej kêkêj ḥac teñ kêjala Njalau ḥajam to secŋa ma kêkêj ḥac teñ kêsôm biŋ awen ḥatalô, ma kêkêj teñ gêwa biŋ awen ḥatalôja sa.

11 Njalau tagen tau tonaj gêjam kôm samob tonaj ḥai. Ej gêjac sam nê moasiŋ gêdêj lau gêdêj-gêdêjgeŋ kêtôm ej tau taê gêjam.

Ôli tagen, ma ḥagêj'lêlôm taêsam

12 Kilisi kêtôm ôli teñ. ôli tau gêj tagen, mago ḥagêj'lêlôm taêsam. Ôli ḥagêj'lêlôm tokainj-tokainj, mago samob tonaj têtu ôli tagen.

13 Aêac samob taliŋ saŋgu ma Njalau tagen gêbiŋ aêac tôj tatu ôli tagen Juda to lau samuc, gêñôma to lau, taŋ sêmoa nêj Iêtêgeŋ nañ, ma sêkêj Njalau tagen gêdêj aêac samob tanôm.

14 Ôli tau ḥagêj'lêlôm tagen atom, ḥagêj'lêlôm taêsam.

15 Akaiŋ embe êsôm gebe “Aê lêma atom, tec katu ôli nagêj'lêlôm teñ atom,” biŋ tonaj oc êkac ej su aŋga ôli êtôm atom.

16 Ma taŋasunj embe êsôm gebe “Aê mataanô atom, tec katu ôli ḥagêj'lêlôm t ej atom,” biŋ tonaj oc êkac ej su aŋga ôli êtôm atom.

17 Ôli samucgeŋ embe êtu mataanôjagen, oc êj biŋ amboac ondoc. Ma embe êtu taŋasunjagen, oc êju gêj ḥamalu amboac ondoc.

18 Mago galoc amboac teñ. Anôtô kêkêj ôli ḥagêj'lêlôm gêdêj-gêdêjgeŋ kêtôm ej taê gêjam.

19 Ôli samucgeŋ embe êtu ḥagêj'lêlôm tagen, go ôli ḥanô tau ênêc ondoc.

20 Mago galoc amboac teñ. Ôli ḥagêj'lêlôm taêsam ma ôli ḥanô tagen.

21 Mataanô kêtôm atom gebe êsôm êndêj lêma gebe “Aê kêpô lêna aôm atom.” Ma môkêapac kêtôm atom gebe êsôm êndêj akaiŋagêc gebe “Aê kêpô lêna amagêc atom.”

²² Amboac tonaj atom. Ôlin ḥagēj'lôm, taŋ talic amboac gēj palê-palê naŋ, embe masi, oc tapô lêna ḥanô.

²³ Ôli ḥagēj'lôm, tan talic amboac gēj ḥaōma naŋ, têkwa auc ḥapep. Ma âeac ôliŋ ḥasec, naŋ tajop ḥapep sawa.

²⁴ Ôliŋ ḥagēj'lôm ḥajam, naŋ tajop amboac tonaj atom. Anôtô kêmasaŋ ôliŋ ma ketoc ḥagēj'lôm ḥaōma-ḥaōma sa kêlêlêc.

²⁵ En gêgôm amboac tonaj gebe ôli êwa tau êkôeêkôc atom, ḥagēj'lôm samob taēj ênam tauŋ ma sénam tauŋ sa êndêjêndêngej.

²⁶ Ôli ḥagēj'lôm tagen embe êtap ḥandaŋ sa, go ḥagēj'lôm samob sêôc ḥandaŋ sêwiŋ. Ma embe tetoc ḥagēj'lôm tagen sa, go samob têntac ḥajam sêwiŋ.

²⁷ Amac atu Kilisinê ôli ma atu ḥagēj'lôm gêdêj-gêdêngej.

²⁸ Ma Anôtô kêdênaŋ gôlôac dabuŋ nêŋ lau ḥagêdô amboac tonec. Aposolo têtu ḥamata, propete têtu luagêcŋa, kêdôŋwaga têtu têlêacŋa. Go kêkêj ḥagêdô sêgôm gêjsêga, ḥagêdô têtap moasiŋ sêngôm lau gêmac ôliŋ ḥajam êsaŋa sa, ḥagêdô sêjam lau sa, ḥagêdô sêjam gôlin gôlôac, ḥagêdô sêôc biŋ awen ḥatalôŋa.

²⁹ Êsêac samob têtu aposolo ma têtu propete ma têtu kêdôŋwaga atom. Samob sêgôm gêjsêga atom.

³⁰ Samob têtap moasiŋ sêngôm lau gêmac ôliŋ ḥajam êsaŋa sa atom. Samob sêôc biŋ awen ḥatalôŋa ma sêwa biŋ awen ḥatalôŋa sa atom.

³¹ Ma amac atu kêka-kêka moasiŋ ḥanô taumaŋ.

Ma galoc jatôc lêŋ, taŋ kêlêlêc ḥagêdô su naŋ, andêj amac.

13

Biŋ têntac gêwiŋ ḥanôŋa

¹ Aê embe jasôm ḥamalac to anjela awen, mago têntac êwiŋ ḥanôgej atom, oc jatôm ki kêdôŋ tau to keleŋkeleŋ kêtaŋ.

² Ma embe jaoc biŋ lasê to jajala gêj kêsing tauŋa to kauc ḥam samob, ma embe jakêŋ êwiŋ ḥajaŋa êtôm jasôm lôc sêmbuc tauŋ saŋa, mago têntac êwiŋ ḥanô atom, oc jatu gêj ḥaōma.

³ Ma embe janac sam ḥoc waba samob êndêj lau ḥalêlôm sawa to jakêŋ ôlic ja êniŋ, mago têntac êwiŋ ḥanôgej atom, oc ênam aê sa atom.

⁴ Têntac gêwiŋ ḥanô gê biŋ tôŋ, têntac gêwiŋ ḥanô kêtôm ḥac gabêjam, gêjam lêmuŋ atom. Têntac gêwiŋ ḥanô kêkiaŋ tau sa atom to ketoc tau sa atom,

⁵ kêsa lêŋ wauc-waucgej atom, taê gêjam taugej nê gêj atom, têntac ḥandaŋ sebenj atom, gê launêŋ sec tôŋ atom.

⁶ Têntac gêwiŋ ḥanô tau kêtu samuc gêj geo atom, kêtu samuc biŋjanô taugej.

⁷ Têntac gêwiŋ ḥanô tau gêôc gêjwapac samob, kêkêj gêwiŋ biŋ samob, kêkêj mata gêj samob, gêôc gêj samob totêntac kêpa sugen.

⁸ Têntac gêwiŋ ḥanô oc êmbacnê atomanô. Biŋ daoc Anôtônê biŋ lasêŋa oc ê su ênaŋa. Biŋ awen ḥatalôŋa oc êmbacnê. Biŋ tajala kauc ḥamŋa oc ê su ênaŋa amboac tonaj.

⁹ Aêac tajala kauc ḥatênagej ma daoc biŋ lasêŋa ḥatênagej amboac tonaj.

¹⁰ Mago êndêj taŋ gêj ḥanô tau mêjêsa naŋ, gêj ḥatênagej tau oc ê su ênaŋa.

11 Gêdêy taŋ aê ɻapalêgen naŋ, kasôm biŋ katôm ɻapalê sêsm, ma kajala gêy katôm ɻapalê sêjala ma ta c gêjam biŋ katôm ɻapalê ta y gêjam e katu ɻac acgom, go gawi m t  ɻapal geŋja tau siŋ.

12 Galoc talic gêy k t m tasala gêy tau k s p tasalakatu ɻadau daŋ teŋ, mago  tu ɻamu oc talic gêy samob ɻalan   pi tagen. Galoc a  kajala gêy ɻat nageŋ. Mago  tu ɻamu oc jajala gêy samob tomalageŋ  t m Apômtau k jala a .

13 Galoc gêy têlêac tonec tec g c gebe Tak y g wiŋ ɻan  to tak y mateŋ ɻan  ma t ntac g wiŋ ɻan . Mago t ntac g wiŋ ɻan  tau tec g y ɻan  k l l c g y ɻag d  su ɻej geŋ.

14

Biŋ ɻag d  k pi moasiŋ Nalaun 

1 Amacn m l y epen têmtac  wiŋ ɻan ma ma atu k ka-k ka moasiŋ Nalaun  ma ta m  ka moasiŋ aoc An t n  biŋ lasêna  tu ɻamatageŋ,

2 gebe ɻac, taŋ k s m biŋ aw  ɻatal na naŋ, k s m biŋ g d y ɻamalac atom, k s m g d y An t t  tagen. Lau teŋ s nj  biŋ ton  atom, Nala k kac eŋ tec k s m biŋ, taŋ g c l l m geŋ naŋ.

3 Mago ɻac, taŋ geoc An t n  biŋ lasêna naŋ, k s m biŋ g d y ɻamalac ma g bo   s ac sa to g l y biŋ  s ac ma g jam mal  n y ɻal l m .

4 ɻac taŋ k s m biŋ aw  ɻatal na naŋ, g bo  tau sa, mago ɻac, taŋ geoc An t n  biŋ las na naŋ, g bo  g l o  dabu  sa amboac ton .

5 A  gabe amac samob as m biŋ aw  ɻatal na, mago a  t tac g wiŋ k l l c gebe aoc An t n  biŋ las . ɻac taŋ geoc An t n  biŋ las na naŋ, k moasiŋ g l o  k l l c ɻac, taŋ k s m biŋ aw  ɻatal na naŋ su. Tagen ɻac teŋ embe  wa  n e biŋ tau sa e  m bo  g l o  dabu  sa, oc  t m amboac ton geŋ.

6 O lasit waac, a  embe jand y amac wacjas m biŋ aw  ɻatal na, oc janam amac sa amboac ondoc. A  embe jas m biŋ, taŋ g c l l m geŋ naŋ, las ma jawa kauc ɻam sa me jaoc An t n  biŋ las ma jand y m t   nd y amac atom, oc janam amac sa atom.

7 G y taŋ tak k t  tanam w   s p ha amboac gasuc me kalin wa  naŋ, embe s ju me s n ac ɻal y tagen ɻapa , oc tajala ɻaawa, taŋ  s ac sebe s ju me s n ac naŋ amboac ondoc.

8 Ma dauc embe  ta  meloc-meloc, go asa  mansa  tau atu  n c si ja.

9 Amacn m biŋ amboac ton . Amac embe as m biŋ  n c aw  atom, as m biŋ aw  ɻatal n geŋ, oc s jala biŋ, taŋ as m naŋ amboac ondoc. Amac oc as m n m biŋ  s p  sawa.

10 Lau nom na n y aw  tokain -tokain , mago aw  samob ton .

11 A  embe jajala ɻac teŋ aw  ɻam atom, go ɻac, taŋ k s m tau aw  naŋ,  lic a  amboac ɻac jaba, ma a  oc jal c e  amboac ɻac jaba amboac ton .

12 Amac amboac ton . Amac atu k ka-k ka moasiŋ Nalaun , tec ansom moasiŋ, taŋ emboa g l o  dabu  sa naŋ, e  nam amac aucgen.

13 Amboac ton  ɻac, taŋ k s m biŋ aw  ɻatal na naŋ, et n c me   nd y An t  gebe  k y moasi   wa biŋ san   nd y e   wi .

14 A  embe jate  me  jas m biŋ aw  ɻatal na, go ɻoc ɻala  et n c me , mago ɻoc kauc oc  jala ɻam atom.

15 Bi  tau amboac ondoc. A  gabe ɻoc ɻala  embe et n c me , na  ɻoc kauc et n c  wi . ɻoc ɻala  embe  nam w , na  ɻoc kauc  nam  wi .

¹⁶ Nêm ɻalaugenj embe ênam danje Anôtô, go lau ɻagêdô, tan sêmoa naŋ, sêncac mata nêm mec ma sêsmô gebe "Biŋjanô" sêwiŋ naŋ amboac ondoc. Ȕs  ac s  jam kauc biŋ, tan koteŋ naŋ.

¹⁷ A  m oc g  jam danje Anôtô ɻajamgeŋ, tagen n  m mec g  boa lau ɻagêdô sa g  wiŋ atom.

¹⁸ A  gajam danje Anôtô k  tu kas  m biŋ aweŋ ɻatalôha k  l  l  c amac samob suŋa.

¹⁹ Mago anga g  l  ac dabuŋ ɻal  l  m embe jas  m biŋ tokauc ɻal   lemenj teŋgeŋ gebe jand  j lau ɻag  d  ha, oc ɻajam   l  l  c jas  m biŋ aweŋ ɻatalôha ɻal   10,000 su.

²⁰ O lasitêwaac, ta  m ênam biŋ at  m ɻapal   sauŋ ta  j g  jam nec atom. Ta  m ênam biŋ at  m lau kap  p  j ta  j g  jam. Mago l  n sec  ja tec at  m ɻapal   dedecmaŋ.

²¹ Ap  mtau k  s  m biŋ teto g  c gebe

"A  jas  m biŋ   nd  j lau t  n   janam lau jaba aweŋ to janam lau, naŋ s  s  m biŋ jaba laŋ  j.

Mago   s  ac oc s  k  n tanjeŋ a   atom."

²² Amboac tonaj biŋ aweŋ ɻatalôha k  tu lau-s  k  n-gêwiŋwaga n  n ɻabelo atom, k  tu lau-s  k  n-g  wiŋ-atomwaga n  n ɻabelo. Ma daoc Anôt  n   biŋ las  ja k  tu lau-s  k  n-g  wiŋ-atomwaga n  n ɻabelo atom, k  tu lau-s  k  n-gêwiŋwaga n  n ɻabelo.

²³ G  l  ac dabuŋ embe samob s  k  c tauŋ sa ma samob s  s  m biŋ aweŋ ɻatalôha, go lau ɻag  d   me lau samuc, tan nasêwiŋ naŋ, oc s  s  m biŋ amboac ondoc. Oc s  s  m gebe meloc k  t   amac.

²⁴ Mago samob embe seoc Anôt  n   biŋ las   ma ɻac samuc teŋ me ɻac jaba teŋ embe na  wiŋ, oc samob n  n biŋ epeŋ to   m  t  c eŋ

²⁵ e biŋ, tan k  s  j tau g  c n   ɻal  l  m naŋ,   tu aw  , go   u tau laŋ  an     nd  j nom etoc Anôt   sa ma   s  m las     n  c awêgeŋ gebe "Anôt   g  moa g  wiŋ amac biŋjanôgoc."

Danjeŋ m  n g  e ɻamob ɻapep sawa

²⁶ O lasitêwaac, biŋ tonaj ɻam amboac ondoc. Amac embe akac ta  m sa, go ɻac teŋ   puc w   teŋ sa, teŋ   nd  j m  t  , teŋ   s  m biŋ, tan g  c l  l  mgeŋ naŋ, las  , teŋ   s  m biŋ aweŋ ɻatalôha ma teŋ   wa biŋ tau sa. G  y samob tonaj ɻai aŋg  m   tu amboia g  l  ac dabuŋ saŋa.

²⁷ Lau embe s  s  m biŋ aweŋ ɻatalôha, go ɻac luag  c me têlêac s  s  m biŋ ma   t  m. Ȕs  ac s  s  m biŋ s  nd  naŋ tauŋgeŋ ma ɻac teŋ   wa biŋ tau sa.

²⁸ ɻac   wa biŋ saŋa teŋ embe   moa atom, go ɻac   s  m biŋ aweŋ ɻatalôha ênam tau t  j   nd  j g  l  ac dabuŋ,   s  m biŋ   n  c eŋ tau to Anôt  n  geŋ.

²⁹ ɻac luag  c me têlêac seoc Anôt  n   biŋ las   ma lau ɻag  d   s  nsa   biŋ tau.

³⁰ Anôt   embe eoc biŋ, tan g  c l  l  mgeŋ naŋ, teŋ las     nd  j ɻac teŋ, tan g  ng  j g  l  ac ɻal  l  m naŋ, go ɻac, tan k  s  m biŋ   moa naŋ,   c n   biŋ t  j acgom.

³¹ Amac samob at  m gebe aoc Anôt  n   biŋ las   as  m aj   ta  m-aj   ta  mgeŋ e and  j lau to al  j biŋ lau samob.

³² Lau seoc biŋ las  ja n  n ɻalau tanjeŋ wamu   nd  j   s  ac, tan seoc biŋ las  naŋ,

³³ gebe Anôt   k  tu g  j wauc-waucgeŋ ɻaAnôt   atom, k  tu biŋmal   ɻaAnôt  .

Mêtê tauj sêgôm aنجa Anôtônê launêj gôlôac samob naŋ, sêŋgôm aنجa amacnêm amboac tonan gebe

³⁴ Gôlôac embe sêkac sa, go lauo sênam tauj tōj. Alôc gebe sêsôm biŋ nec atom. Èsêac sêkônij tauj êtôm Anôtônê biŋsu kêsôm.

³⁵ Lauo embe taêj ênam gebe sêjala biŋ ɻagêdô êtu tōj, go têtu kênac nêj ɻaci aنجa tauj nêj êndumanj. Gôlôac embe sêkac sa ma awê teŋ embe êsôm biŋ, oc êtu biŋ majenjña.

³⁶ Taôm asôm acgom, Anôtônê biŋ kêsa aنجa amac taômgeŋ nêm me gêsuŋ tauj gêdêj amac taômgeŋ gêwac me.

³⁷ Nac teŋ embe êlic tau gebe ɻac eoc Anôtônê biŋ lasêja me êwê kaiŋ moasiŋ ɻalauŋa teŋ, naŋ êjala gebe biŋ, tauj aê kato gêdêj amac naŋ, Apômtaunê jatu.

³⁸ Enj embe êjala biŋ tonaj atom, oc amac ajala enj atom amboac tonaj.

³⁹ O lasitêwaac, amboac tonaj atu kêka-kêka gebe aoc Anôtônê biŋ lasê ma akô lau, tauj sêsôm biŋ awenj ɻatalôŋa naŋ, auc atom.

⁴⁰ Aňgôm gêj samob naêndêŋgeŋ ma êtôm ɻagôlingeŋ.

15

Apômtau Jesu gêdi sa

¹ O lasitêwaac, aê jakêj puc amac gebe taêm ênam ɻawae ɻajam êtiam. Aê kasôm ɻawae ɻajam tau lasê gêdêj amac ma amac akôc sa ma ɻawae ɻajam tau kêpuc amac tōj akô ɻajaŋa.

² Embe akôc ɻawae ɻajam, tauj kasôm lasê gêdêj amac naŋ tōj, go ênam amac kêsi. Mago embe akôc tōj atom, oc akêj êwiŋ ɻaôma.

³ Biŋ ɻamatanya, tauj kakêj gelom amac naŋ, gelom aê amboac tonaj gebe Kilisi gêmac êndu kêtu aêacnêŋ secŋa kêtôm teto gêc.

⁴ Èsêac sêsûŋ enj ma Anôtô gênu enj sa gêdêj bêc kêtu têlêac kêtôm teto gêc.

⁵ Enj geoc tau lasê gêdêj Kepa su acgom, go gêdêj èsêac 12.

⁶ Go geoc tau lasê gêdêj lasitêwai, tauj sêlêlêc 500 su naŋ, ma sêlic enj sêwiŋ tauŋgeŋ. Lau tau nêj taêsam tec materjali sêmoa ma ɻagêdô sêmac êndu su.

⁷ Go geoc tau lasê gêdêj Jakobo su, go gêdêj aposolo samob.

⁸ Enj geoc tau lasê gêdêj samob su, go kêtu ɻamuwanô tau enj geoc tau lasê gêdêj aê amboac tonaj, tec katôm ɻapalê, tauj têna kêkôc enj keso têm.

⁹ Aê katu aposolonêŋ ɻac ɻamuya teŋ. Aê katôm gebe sêsam aê gebe aposolo atom, gebe aê kêjanda Anôtônê gôlôac dabuŋ.

¹⁰ Mago Anôtônê moasiŋ kêkêj aê katu aposolo. Ma ênê moasiŋ, tauj kêkêj gêdêj aê naŋ, ɻanô masi atom. Aê gajam kôm kapôêj kêlêlêc èsêac samob su, mago aê tauc gagôm atom, Anôtônê moasiŋ, tauj gêwiŋ aê naŋ gêgôm.

¹¹ Mago mêtê tau aê to èsêac ajam kêtôm tauŋgeŋ ma amac tec akêj gêwiŋ.

Nacmêtê oc sêndi sa

¹² Aêac ajam mêtê gebe Anôtô gênu Kilisi gêdi sa aنجa ɻacmatênenj. Ma amboac ondoc amacnêm lau ɻagêdô sêsôm gebe ɻacmatê oc sêndi sa atom nec.

¹³ Nacmêtê embe sêndi sa atom, oc Anôtô êju Kilisi gêdi sa atom amboac tonan geŋ.

¹⁴ Kilisi embe êndi sa atom, oc jaen, taŋ aêac ajac gêdêŋ amac naŋ, ḥanô masi ma amacnêm akêŋ gêwiŋ ḥanô masi amboac tonanqeŋ.

¹⁵ Embe amboac tonan, oc aêac atu lau, taŋ awa bijdansan sa kêpi Anôtô, aêac awa sa gebe Anôtô gêju Kilisi sa, mago eŋ embe êju ḥacmatê sa atom, naŋgo gêju Kilisi sa atom amboac tonanqeŋ.

¹⁶ Anôtô embe êju ḥacmatê sa atom, naŋgo gêju Kilisi sa su atom amboac tonan.

¹⁷ Mago eŋ embe êju Kilisi sa atom, oc akêŋ êwiŋ ḥaômâma amoâtonêm secgeŋ ḥapaj.

¹⁸ Ma êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi ma sêmac êndu su naŋ, sêjaŋa amboac tonanqeŋ.

¹⁹ Aêac embe takêŋ mateŋ Kilisi êndêŋ têm tamoa nom tonecŋageŋ, go lau sêlic aêac tatu gêŋ gêbac ma taŋ walô aêac êlêlêc lau ḥagêdô samob su ḥêŋgeŋ.

²⁰ Mago Anôtô gêju Kilisi gêdi sa anga ḥacmatênenê sugac. Eŋ kêtû lau, taŋ sêmac êndu su naŋ, nêŋ ḥamêc.

²¹ Namalac tagen kêtû tamac êndu ḥaŋamôkê, ma ḥamalac tagen kêtû dandi sa anga ḥacmatênenê ḥaŋamôkê.

²² Biŋ tau amboac tonec gebe Adam gêbiŋ aêac tōŋ, tec samob tamac êndu, ma Kilisi gêbiŋ aêac tōŋ, tec samob mateŋ jali êsa.

²³ Mago samob mateŋ jali êsa êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm nêŋ noc. Kilisi kêtû ḥamêc, go êsêac, taŋ têtu ênê lau naŋ, sêndi sa êndêŋ noc eŋ êmu êmêŋya.

²⁴ Su, go Kilisi ênac dabîŋ gêŋ samob. Eŋ oc enseŋ gôliŋ to ḥaclai ma ḥajaŋa samob su, ma êkêŋ gôliŋ tau êndêŋ Tama Anôtô.

²⁵ Gôliŋ kiŋha gêjac Kilisi ḥawae e Anôtô êkêŋ ḥacjo samob sêšô eŋ akaiŋ ḥalabu acgom.

²⁶ Go êtu ḥamu enseŋ ḥacjo gêmacanô tau su.

²⁷ Teto gêc gebe “Gêŋ samob kêsô eŋ akaiŋ ḥalabu.” Teto gebe “Gêŋ samob kêsô eŋ ḥalabu,” mago biŋ tonec gêc awê gebe ḥalô Gêŋ samob kêkanôŋ ḥac, taŋ kêkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ḥalabu naŋ, gêwiŋ atom.

²⁸ Gêŋ samob êsô Latu ḥalabu su acgom, go Latu tau êsô ḥac, taŋ kêkêŋ gêŋ samob kêsô eŋ ḥalabu naŋ, ḥalabu amboac tonan, gebe Anôtô ênam gôliŋ gêŋ samob ênam aucgen.

²⁹ Lau taŋ sêliŋ saŋgu sêjô ḥacmatê naŋ, oc sêŋgôm amboac ondoc. ḥacmatê embe sêndi sa atomanô, go êsêac sêliŋ saŋgu sêjô ḥacmatê su êtu asagenja.

³⁰ Ma aêac amboac ondoc. Aêac amoâtonêm kêtôm bêc samob kêtû gêŋ ḥaclai gebe enseŋ aêacna nec kêtû asagenja.

³¹ O lasitêwaac, biŋjanôgoc, aê gêmac êndu kêtôm bêcgeŋ. Aê kasôm biŋ tonan kêtû amac atu ḥoc waec, taŋ gêc gêwiŋ aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu naŋja.

³² Aê gajac siŋ gêdêŋ bôc ḥaclai anga Epese. Aê embe janac siŋ tau êtu biŋ ḥamalacŋageŋ, oc ênam aê sa amboac ondoc. ḥacmatê embe sêndi sa atom, go tanin to tanôm gêŋ tanac ḥawaegêŋnaŋ, gebe ḥaeleŋ oc tamac êndu.

³³ Ansau taôm atom. Embe asêlêŋ awiŋ lau sec, oc enseŋ nêm mêtê ḥajam su.

³⁴ Tekwem saki êsa ḥapep ma aŋgôm sec êtiam atom. Aê jasôm biŋ tonec e jaŋgôm amac majem êsa gebe Amacnêm lau ḥagêdô sêjam kauc Anôtô.

Aêac oc dandi sa toôliŋgeŋ

35 Lau ḥagēdō oc tētu kēnac gebe “Nacmêtê oc sêndi sa amboac ondoc. Ma embe mējsêpi, oc sêkôc ôliŋ amboac ondoc.”

36 Melocma. Gêj tan kôsê naŋ, embe êtu palê atom, oc êpoa atom.

37 Embe ôsê gêj, oc ôsê ḥadambê, tan êlêc êpi êmêj naŋ atom, oc ôsê ḥamatugej, amboac janjom me gêj ḥagēdō ḥawê.

38 Anôtô êkêj ḥanô êndêj ḥawê êtôm taê gêjam ma êkêj ḥanô tokaiŋ-tokaiŋ êndêj ḥawê êndêj-êndêjgej.

39 Gêj samob ôliŋ têtôm tauŋ atom. ḥamalac ôliŋ teŋ ma bôc ôliŋ teŋ ma moc ôliŋ teŋ ma i ôliŋ teŋ.

40 ḥanô undambêja to ḥanô nomja gêc gêdêj-gêdêjgej amboac tonaj. Mago gêj undambêja ḥawasi teŋ, ma gêj nomja ḥawasi teŋ.

41 Oc ḥawasi teŋ ma ajôj ḥawasi teŋ ma utitalata ḥawasi teŋ. Ma utitalata tonaj ḥai ḥawasi gêdêj-gêdêjgej amboac tonaj.

42 Êndêj noc ḥacmatê sêndi saŋa naŋ, oc amboac tonaj. Sêse gêj, tan ê su naŋ, ma gêj teŋgejna oc êndi sa.

43 Sêse ôli ḥaôma ma ôli ḥawasi oc êndi sa. Sêse ôli palê-palê ma ôli tonaclai oc êndi sa.

44 Sêse ôli nomja ma ôli ḥalauŋa oc êndi sa. Embe ôli nomja ênêc, go ôli ḥalauŋa ênêc amboac tonanjej.

45 Amboac teto gêc gebe “Nac ḥamataŋa, Adam, kêtû gêj mata jali.” Mago Adam ḥamurja ej ḥalau, tan kékêj aêac daŋgôj mateŋ jali.

46 Ôli ḥalauŋa mêmksa kêtû ḥamata atom, ôli nomja gêmurj, go ôli ḥalauŋa kêdaguc.

47 ḥamalac ḥamataŋa ej aŋga nom, tec kêtû gêj nomja. ḥamalac kêtû luagêcra gêmêj aŋga undambê.

48 Lau nomja têtôm ḥac nomja tonaj, ma lau undambêja têtôm ḥac undambêja tonaj.

49 Aêac tec tawê kaiŋ ḥac nomja laŋô nec, oc tawê kaiŋ η ḥac undambêja laŋô amboac tonanjej.

50 O lasitêwaac, biŋ tonec tec jasôm gebe Aêac ôliŋ to dec tonec tawê kaiŋ Anôtônê gamêj atom. Ma gêj, tan ê su naŋ, oc êwê kaiŋ gêj teŋgejna atom.

51 Aŋô acgom, aê jasôm biŋ ḥalêlômja teŋ êndêj amac gebe Aêac samob oc tamac êndu atom, mago Anôtô oc êpô aêac samob ôliŋ ôkwi kaiŋ teŋ êsa.

52 Biŋ tau êsa sep tagej ma eb tagej êndêj dauc êtaŋ ḥamurja. Dauc tonaj embe êtaŋ, go ḥacmatê oc sêndi sa toôliŋ teŋgejna ma Anôtô oc êpô aêac oliŋ ôkwi kaiŋ teŋ êsa,

53 gebe gêj tonec, tan ê su naŋ, oc êsô gêj teŋgejna sa amboac ḥakwê, ma gêj tonec, tan êmac êndu naŋ, oc êsô gêj, tan êmac êndu atomja naŋ sa.

54 Mago êndêj tan gêj tonec, tan ê su naŋ, oc êsô gêj teŋgejna sa, ma gêj tonec, tan êmac êndu naŋ, oc êsô gêj, tan êmac êndu atomja naŋ sa, go biŋ, tan teto gêc naŋ, êtu anô gebe

“Nac tan kékü ḥacjo tulu naŋ, gesen gêmacanô tau su.

55 O gêmacanô tau, aôm kôku ḥacjo tulu ḥajanô gêc ondoc.

O gêmacanô tau, nêm kêm tau ondoc.”

56 Sec kêtû gêmacanô ḥakêm, ma biŋsu kêtû sec ḥanjaclai.

57 Mago daŋge êndêj Anôtô, tan kékêj aêac taku ḥacjo tulu kêtû aêacnêj Apômtau Jesu Kilisiŋa.

⁵⁸ O յուc lasitêwaace, amboac tonaj atu lau յajaңa to amoа nêm յaңeյ. Anam Apômtaunê kôm ênam amac auc յapaյ. Ma ajala gebe kolej, tanj anam êtu Apômtaunja naј, oc anam յaðoma atom.

16

Da tanam Anôtônê lau saja

¹ Galoc biŋ êpi awa ênam Anôtônê lau saja. Aңgôm êtôm biŋ, tanj kajatu gêdêj gôlôac dabuŋ Galataňa gebe sêjgômja naј.

² Êtôm woke յabêc յamatanya samob amac samob êndêjêndêngêj anac awa sa ênêc tauja êtôm gêj, tanj gêc amacna jaj, ec êndêj tan jaô lasê amac naј, ajoŋ da sa յalêj յawapac atom.

³ Aê jaô lasê amac su acgom, go jasakij lau, tanj amac alic êaâec têtôm naј, topapia êwa êsêac saja sêna Jerusalem gebe sêkêj nêm moasinj êndêj lau ônê.

⁴ Embe jalic êtôm gebe tauc jasêlêj, go êsêac sêselejêj sêwiŋ aê.

Paulu tae gêjam nê lêj յagêdô

⁵ Aê jana Makedonia su acgom, go jandêj amac jawac, gabe jasa Makedonianagenj jawac.

⁶ Aê oc jamoa jawiŋ amac յasawa ec, moae jamoa e komô êmbacnê. Go amac anam aê sa to akêj aê jasa յoc lêj յagêdô êtiam.

⁷ Aê gabe jalic amac têlagenj ma jawi amac siŋ sebenj atom. Aê taêc kêka gebe Apômtau embe êlôc sa, go jaŋgôj jawiŋ amac յasawa ec balinj.

⁸ Aê jamoa Epese tonec e Pentekost êmbacnê,

⁹ gebe katam teŋ gêlêc su samucgenj gêdêj aê, tec janam kôm tojanôgej, mago յoc soño-soño taêsam tec sêmoa.

¹⁰ Timote embe êwac, naј amoasiŋ ej ec ôli andaŋ amac gebe ej gêjam Apômtaunê kôm kêtôm aê tauc.

¹¹ Teŋ êlic ej amboac gêj յaðoma atom. Anam ej sa to akêj ej tobiŋmalôgej êndêj aê êmu êmêj êtiam, gebe aê to lasitêwai aôj ej.

¹² Biŋ êpi lasinj Apolo amboac tonec. Aê kateŋ ej kêtû dim taêsam su gebe êwiŋ lasitêwai êndêj amac êwac. Mago ej taê gêjam gebe êwac galoc atom, յasawa teŋ embe êtap lêj յajam teŋ sa, go êwac.

Paulu gêjac mata nê biŋ

¹³ Anam jali to akêj êwiŋ ma akô յajaңa atôm յacgenj.

¹⁴ Aңgôm nêm gêj samob totêmtac êwiŋgej.

¹⁵ O lasitêwaac, amac ajala Stepana to nê gôlôac. Ësêac lau buŋa յamatanya aŋga gamêj Akaianja ma sêkêj tauŋ sêjam sakiŋ Anôtônê lau sêjac յawaegenj.

¹⁶ Aê jalêj biŋ amac gebe asô lau amboac tonaj յalabu êtôm asô êsêac samob, tanj sêjam sakiŋ to sim tauŋ su sakiŋ tonajna naј, յalabu amboac tonaj.

¹⁷ Aê têtac յajam gebe Stepana agêc Potunata ma Akaika dêdêj aê sêmêj sêjô amac samob su.

¹⁸ Ësêac tonaj sêlau amac to aêacnêj յalêlôm. Tec atoc lau amboac tonaj samanj.

¹⁹ Gôlôac dabuŋ Asia Saurinja awenj gêjac amac. Akwila agêc Priska to gôlôac dabuŋ, tanj sêkac sa aŋga êsêagêcnêj andu naј, awenj gêjac amac յanô kêtû Apômtaunja.

20 Lasitêwai samob awen gêjac amac. Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê lau nêj mêtê.

21 Aê Paulu tauc kato binj aoc gêjac amacña tonec ña tauc lemoc.

22 Teñ embe têtac êwiñ Apômtau atom, oc Anôtô êpuc boa ej. Marana tê (ñam gebe O Apômtau ômôêj).

23 Apômtau Jesu nê moasiñ wacêpi amac.

24 Aê têtac gêwiñ amac samob, tanj Kilisi Jesu gêbinj aêac tôj nañ.

Paulunê papia kêtua luagêcña gêdêj lau KORINTI

Paulunê papia kêtua luagêcña gêdêj lau Korintja nec ñac tau keto gêdêj ñasawa teñ, tañ ênê to gôlôac Korintja nêj biñ kélêsa tau ñasec nañ. Lau buña ñagêdô oc sêli tauñ sa gêdêj Paulu ma sêbu ej ñajaña, mago ej gêjam awa su ñanôgej gebe sê wama tauñmañ. Lau tau sêwi nêj kisa siñ, tec keto nê kêtua samuc ñawae gêdêj êsêac gêja.

Papia ñasêbu ñamataña Paulu keto biñ kélêsa tau to kélênsôj ej to gôlôac Korintja nañ acgom, go gêwa ej keto nê biñ ñajaña kepen lau, tañ sêbu ej to sêli tauñ sa gêdêj ej nañ, ñam sa e kêsom nê têtac ñajam lasê kêpi lau tau gebe tañ gêjam tauñ e sêjam tauñ ôkwi ma sê wama tauñ, sêgom kêtua nê papia ñajaña tônêja. Go keten gôlôac tau gebe sêkêj nêj da kapôenjeñ sênam lau buña ñalêlôm sawa anja Judaia nañ sa. Gocgo kêkac biñ su tau ma gêwa nê sakin sa gebe aposolo ñanô teñ ej. Ej keto biñ tonaj gêdêj Korintwaga luagêcneñ, tañ sêbu Paulu gebe aposolo dansañ ej ma sêboa tauñ sa sebe aposolo ñanô êsêac tauñgeñ nañ.

Nadênañ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-11
2. Paulu tau to gôlôac Korintja nêj biñ 1:12-7:16
3. Da kêtua lau buña Judaiana 8:2-9:15
4. Paulu kêpuc biñ su tau to gêwa tau sa gebe aposolo ñanô teñ ej 10:1-13:10
5. Paulu gêjac mata nê papia 13:11-14

Paulu gêjac m nê papia ma gêjam danje Anôtô

¹ Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tañ Anôtô kékalem aê nañ, agêc lasic Timote, aêagêcma biñ êndêj Anôtôñê gôlôac amac, tañ anjôgôj Korinti to êndêj Anôtôñê lau samob, tañ ajam Akaia aucgen anjôgôj nañ.

² Tameni Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêj moasin to biñmalô êndêj amac êwac.

³ Talanem Anôtô, aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi tama ej. Aêac Tameni ej, tañ kêtua taê walô ñatau to gêjam malô samob ñaAnôtô.

⁴ Ej gêjam malô aêac gêdêj tañ nêj gêjwapac tokainj-tokaij kêtap aêac sa nañ, e tauñ tatôm gebe tanam malô êsêac, tañ sêmoa gêjwapac tokainj-tokaij ñalêlôm nañ, ña biñmalô, tañ Anôtô gêjam malô aêac tauñ nañ.

⁵ Kilisinê ñandañ mêmekêsalê aêac auc, mago Kilisinê gêjam malô aêacna mêmekêsalê aêac auc amboac tonajgeñ.

⁶ Aêac embe aôc gêjwapac, go aôc êtu ênam malô amac to ênam amac kesiña. Ma Anôtô embe ênam malô aêac, go êngôm êtu ênam malô amacra, gebe êngôm nêm ñalêlôm ñajaña ésa e aôc gêjwapac totêmtac êpa sugen atôm aêac aôc gêjwapac tau tonaj.

⁷ Aêac tañ gêkâ amac amoë ma ajala gebe amac, tañ aêc gêjwapac awiñ aêac nañ, awê kainj Anôtôñê gêjam malô aêacna awiñ amboac tonaj.

⁸ O lasitêwaac, aêac abe ansañ gêjwapac, tañ kêtap aêac sa anja Asia nañ, auc êndêj amac atom. Gêjwapac tau kélêlêc aêacma òlinjwalô su ma kékoniñ aêac tõj ñanôgej e atanj tauñ gebe atu lau gêbacgac.

⁹ Aêac tauŋ asaê gebe sêkic aêacma biŋ sugac. Mago gêŋ tau gêgôm aêac kêtû êwa ma kauc saja gebe taêŋ êka tauŋ ma tekweŋ saki atom, taêŋ êka Anôtô, taŋ gêŋju ɣacmatê dêdi sa naŋ taugeŋ.

¹⁰ Eŋ gêjam aêac kêsi anŋa gêmac ɣanjaclai ônê ma oc ênam aêac kêsi. Aêac akêŋ mateŋ engeŋ gebe ênam aêac kêsi êtiam.

¹¹ Ma amac anam aêac sa aterŋ mec êtu aêacna ɭwiŋmaŋ. Anôtô oc êŋô lau taësam nêŋ mec, ma eŋ êmoasiŋ aêac e lau taësam sênam dange eŋ êtu aêacna.

Paulu kêtû ɣacleŋ lau Korinti sebeŋ atom naŋ ɣam

¹² Aêacma waeŋ ɣam tau tonec gebe aêacma awa ɣalêlômja gêwa sa gêdêŋ aêac gebe asa ma lêŋ amoŋ nom atôm Anôtônen lau tolanjôŋnêm sawagen. Kauc ɣamalacŋa gêjam gôliŋ aêac atom, Anôtônen moasiŋ gêjam gôliŋ aêac. Ma lêŋ tau tonan aêac asa ajac ɣawaŋeŋ gêdêŋ amoŋ awiŋ amac amboac tonanen.

¹³ Gebe aêac ato biŋ kain teŋ gêdêŋ amac atom, ato biŋ, taŋ amac atôm gebe asam to ajala naŋeŋ. Aê taêc kêka gebe oc ajala biŋ tau tomalagen.

¹⁴ amboac ajala aêacma biŋ ɣatênaŋeŋ su gebe êndêŋ Apômtau Jesu nê bêc aêac atu nêm waem ɣam, amboac amac atu ma waen ɣam.

¹⁵ Aê taêc gêjam biŋ tonan kêtû tôŋgac, tec gabe jandêŋ amac jawac êmuŋ acgom, gebe atap moasiŋ sa êtu dim luagêc.

¹⁶ Aê gabe jasa amacnêm gamêŋjageŋ jana Makedonia. Ma anŋa Makedonia gabe jamu jandêŋ amac jawac êtiam, gebe anam aê sa ma akêŋ aê jana Judaia.

¹⁷ Aê gabe jasa ɣoc lêŋ amboac tonan, tec taêc gêjam biŋ palinpalinęŋ me. Me gêŋ, taŋ taêc gêjam kêtû tôŋ gebe jaŋgôm naŋ, oc taêc gêjam kêtôm kauc ɣamalacŋa ma jasôm “aêc, aêc” to “masi, masi” êpi tagen me.

¹⁸ Anôtô eŋ ɣac ɣanjen, tec kêjala gebe aêacma biŋ gêdêŋ amac kêtû “aêc” to “masi” kêpi tagen nec atom,

¹⁹ gebe Anôtônen Latu Jesu Kilisi, taŋ aêagêc Silwana ma Timote ajam mêtê kêpi eŋ gêdêŋ amac naŋ, nê biŋ aec to masl nec atom. Gêdêŋ taŋ Kilisi gêmêŋ naŋ, Anôtô gêiōc gebe “Aec.”

²⁰ Kilisi gêlôc gêdêŋ Anôtônen biŋ samob, taŋ gêjac mata naŋ. Kêtû tonanja aêac tasôm gebe “Biŋjanô” kêtû Kilisiŋa gebe talambin Anôtô.

²¹ ɣac taŋ kêpuc aêac to amac tôŋ tamoa dawiŋ Kilisi ma geŋ oso aêac naŋ, Anôtô tau.

²² Eŋ kepeŋ nê ɣatalô kêpi aêac, tec tatu ênê gêŋ, ma kakêŋ Nalau Dabun kêsêp aêacnêŋ ɣalêlôm kêtû ɣakamaclauŋ êtu gêŋ, taŋ gebe êkêŋ êndêŋ aêacna naŋ.

²³ Aê aoc gêjac Anôtô gebe mêtêwa ɣoc ɣalêlôm sa êndêŋ amac gebe taêc walô amac, tec gaja Korinti atom tagen gebe jaŋgôm amac sec atom.

²⁴ Aêac atu amacnêm akêŋ gêwiŋ ɣataui atom, amac akêŋ gêwiŋ ɣajaja tec amoŋ. Tagen aêac abe anam kôm awiŋ amac gebe têmtac ɣajam êsa.

2

¹ Aê taêc gêjam kêtû tôŋ gêc ɣôc ɣalêlômgeŋ gebe jandêŋ amac jawac atom, gebe jaŋgôm nêm ɣalêlôm ɣawapac êsa êtiam atom.

² Gebe aê embe jaŋgôm amacnêm ɣalêlôm ɣawapac êsa, asa oc êŋgôm aê têtac ɣajam êsa. Lau teŋ sêmoa gebe sêŋgômja atom, lau taŋ gagôm nêŋ ɣalêlôm ɣawapac kêsa naŋeŋ.

³ Aê kato biŋ tonan gebe aê embe jawac, go aŋgôm ɻoc ɻalêlôm ɻawapac ésa atom, gebe kôm tonec gêjac amac ɻawae gebe aŋgôm aê têtac ɻajam êsa. Aê kakêŋ gêwiŋ gebe aê embe jamoa totêtac ɻajamgeŋ, go amac samob amoas totêmtac ɻajam amboac tonanget.

⁴ Aê kato papia tau tonan gêdêŋ amac tonjoc ɻalêlôm ɻawapac to ɻatutucgeŋ ma tomatocsulugen. Aê kato kêtû janjôm nêm ɻalêlôm ɻawapac ésa nec atom, kato gebe ajala aê têtac gêwiŋ amac ɻanôgeŋja.

Korinti sêsc ɻac, taŋ gêgôm sec naŋ, nê biŋ ôkwi

⁵ Nac teŋ embe êli biŋ sa, oc êngôm aê tauc ɻoc ɻalêlôm ɻawapac êsa atom, êkêŋ wapac amacnêm ɻagêdô. Aê gabe jasôm gebe êkêŋ wapac êndêŋ amac samob nec atom, gabe jakôniŋ en samucgeŋ atom.

⁶ Nac tau kêtap nê sec ɻagêjô aŋga lau taêsam nêŋ sa sugac, tec kêtôm.

⁷ Amboac tonan galoc asa ɻalêŋ teŋ ma asuc ênê biŋ ôkwi to anam malô en gebe nê ɻalêlôm ɻawapac êlêlêc e êngôm tau paliŋ nec atom.

⁸ Kêtû tonanŋja aê jalêŋ biŋ amac gebe êtôc nêm têmtac gêwiŋ eŋja ênêc awê êndêŋ en êtiam.

⁹ Papia taŋ kato gêdêŋ amac naŋ, ɻam tau tonec gebe jansaê amac gebe jajala amac oc taŋem wamu aêŋoc biŋ samob me masi.

¹⁰ Amac embe asuc ɻac teŋ nê biŋ ôkwi, aê oc jasuc ôkwi amboac tonan. Biŋ jasuc ôkwiŋ teŋ embe ênêc, oc jasuc ôkwi êtu janam amac saŋa jakô Kilisi laŋônêm.

¹¹ Aêac tanac jao tauŋ êndêŋ Sadan gebe ênsau êc aêac atom. Aêac tajam kauc ênê gêŋlêlôm atom.

Paulu gêmoa Troas tonê ɻalêlôm ɻatutucgeŋ

¹² Gêdêŋ taŋ gaô lasê Troas gabe jasôm Kilisinê ɻajam lasê naŋ, galic gebe Apômtau gêlêc katam teŋ su gêdêŋ aê gebe janam kôm.

¹³ Mago gamoa totêtac malôgeŋ atom, ɻam gebe katap lasic Titi sa atom, tec kêkam êsêac lemeŋ ma gaja Makedonia.

¹⁴ Mago danje êndêŋ Anôtô. Eŋ kêkêŋ aêac, taŋ Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ naŋ, awaka ênê wae kêku ɻacjo tulunja sa. Ma kêkêŋ aêac gebe aoc Kilisinê wae lasê ênam gamêŋ samob auc êtôm ɻamalu ɻajam, taŋ gêjam gamêŋ popoc naŋ.

¹⁵ Gebe Anôtô gêlic aêac atu Kilisinê gêŋmalu amoas lau, taŋ Anôtô ênam êsêac kêsi to lau, taŋ sênaŋa naŋ ɻalêlôm.

¹⁶ Lau ɻamakeŋ sêŋu amboac ɻasu gêmacanôŋa, taŋ gesen êsêac naŋ. Lau ɻamakeŋ sêŋu amboac ɻamalu ɻajam, taŋ kêsa aŋga gamêŋ sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa ma kêkêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali. Asa kêtôm sakin amboac tonan.

¹⁷ Aêac atulu Anôtônê mêtê amboac lau taêsam sêgôm kêtû awanja naŋ atom. Anôtô kêsakin aêac, tec asôm ênê mêtê lasê tonjâlêlôm ɻawageŋ akô Anôtô laŋônêm, asôm kêtôm Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ.

3

Poac wakuc ɻasakinwaga

¹ Galoc amac alic aêac amboac akian tauŋ sa kêtiam me. Me moae aêac apô lêna papia êwa aêac sa êndêŋ amacna, me apô lêna amacnêm papia êwa aêac sa êndêŋ lauŋa kêtôm lau ɻagêdô sêkôc-sêkôc nec me.

² Aêacma papia êwa aêac saŋa naŋ amac taôm. Papia tau tetô kêsêp aêacma ɻalêlôm, lau samob têtôm gebe sêjala to sêsam.

³ Biŋ tau gêc awê gebe amac atu Kilisinê papia, taŋ kékêŋ gêdêŋ aêac gebe asakinj. En̄ keto papia tau ɳa busa kêsêp poc tapa atom, keto ɳa Anôtô mata jali nê Njalau kêsêp ɳamalacnêŋ ɳalêlôm.

⁴ Kilisi kêwaka aêac akêŋ gêwiŋ sa e ôliŋ andaŋ Anôtô, tec asôm tonaj.

⁵ Aêac tauŋ atôm gebe tauŋ taŋ ênam biŋ to anam kôm amboac tonaj atom. Aêac atôm kôm tau naŋ ɳam kêsêp Anôtônageŋ.

⁶ En̄ kêpuc aêac tōŋ e atu poac wakuc ɳasakiŋwaga. Poac wakuc tau ɳam kêsêp biŋsu tetona atom, kêsêp Njalau, gebe biŋsu tetona tec gesen̄ ɳamalac su, mago Njalau kékêŋ êsêac sêŋgôŋ mateŋ jali.

⁷ Biŋsu taŋ Anôtô keto kêsêp poc naŋ, mêmksa tonjawasigeŋ e lau Israel têtôm gebe sêlic Mose lanjôanô atom kêtua ɳawasi, taŋ gêjam lanjôanô auc naŋnya. Tagen̄ ɳawasi tau tonaj gê su kêtiam. Biŋsu taŋ kêtua gêmacanô ɳasakiŋwaga embe êmêŋ tonawasi amboac tonaj,

⁸ go ɳawasi, taŋ êsap sakiŋ Njalauŋ tōŋ naŋ, oc êlêlêc su.

⁹ Sakiŋ taŋ kêmêtôc ɳamalac gebe sênaŋa naŋ, kêtap ɳawasi sa, ma sakiŋ, taŋ kêmasaŋ ɳamalacnêŋ biŋ e Anôtô gêlic êsêac têtu lau gêdêŋ naŋ, kêtap ɳawasi sa kêlêlêc su atom me.

¹⁰ Tec ɳawasi ônêŋa embe tanam dôŋ êpi ɳawasi tonec, oc talic gebe ɳawasi ɳanô atom, ɳam gebe sakin ɳawasi amboac tonaj sa, go gêŋ, taŋ ênêc teŋenŋa naŋ, êtap ɳawasi sa êlêlêc su.

¹¹ Embe gêŋ, taŋ ê su naŋ, êtap ɳawasi amboac tonaj sa, go gêŋ, taŋ ênêc teŋenŋa naŋ, êtap ɳawasi sa êlêlêc su.

¹² Aêac akêŋ mateŋ biŋ amboac tonaj, tec amoat totêntac kêpa sugen̄.

¹³ Aêac atôm Mose atom. En̄ gêsaŋ lanjôanô ɳa obo auc, gebe lau Israel sêlic ɳawasi ɳu ênaŋa anga lanjôanô naŋ atom.

¹⁴ Ma êsêacnêŋ ɳalêlôm ɳadani kêsa. Kêtôm têm sêsam poac langwa ɳabiŋ, go obo tonaj gêsaŋ bin̄ auc ɳapaŋ e mêmgsêdêŋ galoc, sêkôc obo tau su atom, gebe Kilisi taugeŋ kêtôm gebe êkac obo tau su.

¹⁵ Biŋjanô, kêtôm têm samob, gêŋ sêsam Mosenê biŋ lasê naŋ, obo tau tonaj gêsaŋ êsêacnêŋ ɳalêlôm auc e mêmgsêdêŋ galoc.

¹⁶ Mago Israel embe sênam tauŋ ôkwi êndêŋ Apômtau, go êkac obo tau su.

¹⁷ Apômtau en̄ Njalau. Ma Apômtaunê Njalau embe êmoa êwiŋ ɳamalac, go êngamboac êsêac su sêmoa nêŋ lêtêgeŋ.

¹⁸ Aêac tec obo gêsaŋ aêac lanjôjanô auc atom nec, tatôm tasalakatu, taŋ Apômtaunê ɳawasi jakêpô lau e Apômtau Njalau êkêŋ aêac tapô tauŋ ôkwi tatôm en̄ tau katu ma tawê kaiŋ ɳawasi to ɳawasi.

4

Anôtônen̄ awamata kêsêp kunom

¹ Anôtô taê walô aêac, tec kékêŋ sakiŋ tonaj gêdêŋ aêac. Amboac tonaj aêac tatu golon atom.

² Aêac akac tauŋ su anga gêŋ, taŋ kêsiŋ tau ma kêtôm gebe êngôm aêac majeŋ êsaŋa naŋ. Aêac asêlêŋ asa lêŋ dansaŋ atom ma ajam Anôtôneŋ biŋ ôkwi atom. Aêac aoc biŋjanô lasê akô Anôtô lanjônm e awaka tauŋ sa gêdêŋ lau samob, taŋ sêkêŋ taŋen̄ nêŋ awa ɳalêlôm ɳa naŋ.

³ Nawaŋ ɳajam, taŋ ajam naŋ, embe êsiŋ tau, go êsiŋ tau êndêŋ lau, taŋ oc sênaŋa naŋgen̄.

⁴ Êsêac sêkêŋ gêwiŋ atom gebe nom tonec ɳajatausêga gêsaŋ nêŋ ɳalêlôm auc e ɳakesec kêsa ma sêlic ɳawê, taŋ kêsa anga ɳawaŋ ɳajam naŋ atom. Nawaŋ ɳajam tau ɳêwa Kilisi, taŋ kêtua Anôtô katu solop naŋ, nê ɳawasi sa.

⁵ Gebe aêac ajam mêtê kêpi aêac tauñ atom, awa Jesu Kilisi sa gebe ej Apômtau ma aêac tauñ gebe atu amacnêm saki ɻwaga katu Jesuña.

⁶ Anôtô tan kêsôm gebe ɻawé êsa anga ɻakesec nañ, kêkêñ aêacma ɻalêlôm ɻawé kësa. ɻawé tau ñam kêsêp ajala Anôtônê ɻawasi, tan gêc Kilisi lanjôanô nañ.

⁷ Mago awamata, tan awê kaiñ nañ, kêsêp aêacma ɻalêlôm amboac kêsêp ku, tan sêpac ña nom nañ, gebe ɻaclai ɻamôkê ênêc awê gebe anga aêac tauñ ma atom, anga Anôtônêgeñ.

⁸ Gênwapac tokainj-tokainj kélésuc aêacgeñ, mago kélêsa aêac popoc atom. Aêac aê go tauñ, mago katuñ gêbac atom.

⁹ Lau séjanda aêac, mago Anôtô gêwi aêac siñ atom. Sêku aêac tulu, mago seseñ aêac su atom.

¹⁰ Aêac aôc Jesu gêmac êndu kêpi aêac ôlinj ɻapañ, gebe Jesu gêmoa mata jali eoc tau lasê êpi aêac ôlinj amboac tonanjeñ.

¹¹ Aêac amo a mateñ jali, mago asa pañ gêmac ɻalêndañ ɻapañ kêtû Jesuña, gebe Jesu gêmoa mata jali eoc tau lasê êpi aêac ôlinj mêtê-mêtê.

¹² Amboac tonaj ɻaclai tamac ênduña gêjam kôm kêpi aêac, ma ɻaclai dangôñ mateñ jaliña gêjam kôm kêpi amac.

¹³ Teto gec gebe “Aê kakêñ gêwiñ tec kasôm lasê.” Njalau tanj kakac ñac tonaj e kêkêñ gêwiñ nañ, kêkac aêac amboac tonanjeñ. Tec aêac akêñ gêwiñ ma asôm lasê amboac tonaj.

¹⁴ Aêac ajala gebe Nac tanj gêju Apômtau Jesu gêdi sa nañ, oc êju aêac andi sa awiñ Jesu to êkêñ aêac awiñ amac takô ej lanjôñêmja.

¹⁵ Biñ samob tonaj kësa kêtû amacra. Anôtônê moasij embe ênam sêga anga launêñ, go êsêacnêñ mec danjeña êtu dani êlêlêc e Anôtônê ɻawasi êsa.

Tasa nêy lej totakêñ êwiñgeñ

¹⁶ Amboac tonaj aêac atu goloñ atom. Aêac ôlinj embe êtu sec, ma êtu sec. Mago aêacma ɻalêlôm êtu wakuc êtôm bêcgeñ,

¹⁷ gebe ma gênwapac gêgôm aêac têlagenj ma asaê amboac ɻagaô nañ, êkêñ ɻawasi teñgeñja kapôéñ êlêlêc gênwapac su ɻêñgeñ.

¹⁸ Aêac mateñ gê gêñ, tan mateñjanô talic sapu nañ, gebe gêñ, tan mateñjanô talic nañ, ê su, mago gêñ, tan talic sapu nañ, oc ênêc teñgeñ.

5

¹ Aêac ajala gebe aêacma bec nomña tonec embe etoc su, go Anôtô êkêñ andu teñj êndêñ aêac. Andu tau, tanj ɻamalac sêkwê ña lemenj atom nañ êkô undambê teñgeñ.

² Amboac tonaj aêac aej olinj to ajam awerj su ma andu undambêña gebe êkwa aêac auc.

³ Embe êkwa aêac auc, go têtap aêac sa toölinj ɻâoma atom.

⁴ Aêac angôñ bec ôlinjña tonec amo, tec aej olinj tauñ toma ɻalêlôm ɻawapacgeñ. Aêac abe akwalec bec tau tonec su atom, abe asô bec undambêña êkwa aêac auc êwiñ, gebe gêñ mata jali tau ménênam gêñ mêtê-mêtê auc.

⁵ Nac tanj kêmasañ aêac kêtû gêñ tonajnañ, Anôtô tau, ma kêkêñ Njalau gêdêñ aêac kêtû ɻakamaclauñ.

⁶ Amboac tonaj aêac têntac kêpa su ɻapañ ma ajala gebe têm, tanj amo aôlinjñ nañ, kêtôm amo a gamêñ jaba ma amo jaêc Apômtau.

⁷ Aêac alic ñanô atom, ma akêñ gêwiñgeñ ma tec asa ma lêj.

8 Aêac têntac kêpa sugeñ ma têntac gêwiñ kêlêlêc gebe awi ôliñ tonec ñabec siñ ma aنجôñ ma malacmôkê awiñ Apômtau.

9 Aêac amoë ma malacmôkê me amoë jaêc, tec atu kêka-kêka gebe Anôtô êlic aêac ênac mataanô ñajam.

10 Gebe aêac samob oc tatu awê natakô Kilisinê lêpôñ mêtôcña nêmja, gebe aêac samob êndêñ-êndêñgeñ tatap ñagêjô sa êjô ñajam to sec, tañ dagôm gêdêj têm tamoa toôlingeñ nañ.

Sakiñ daê wamaña

11 Aêac ajala biñ atêc Apômtauña ñam tec ajam kôm kêpi lau gebe sênam tauñ ôkwi. Anôtô kêjala aêacgac ma aê taêc kêka gebe amac ajala aê gêc nêm ñalêlôm amboac tonanjeñ.

12 Aêac abe awaka tauñ waenj sa êndêj amac êtiamêtiñ atom. Aêac abe êkêli amac e awaka aêac sa atu amac waem ñam gebe amac ajô lau, tañ tetoc tauñ sa gêjô dêmôñja, mago têtôm gebe tetoc tauñ sa gêjô ñalêlômja atom nañ aweiñ.

13 Aêac embe amoë atôm lau meloc, go amoë amboac tonaj êtu Anôtôna me embe amoë tokauc ñawa, go amoë amboac tonaj êtu amacna.

14 Kilisinê têtac gêwiñ ñanô kêkac aêac, tec aêac ajala gebe ñac tagen gêmac êndu kêtu lau samobña, amboac tonaj tec kêtôm lau samob sêmac êndu sugac.

15 Eñ gêmac êndu gêjô lau samob su gebe lau, tañ sêmoa mateñ jali nañ, sêmoa mateñ jali êtu sêmoasiñ tauñja atom, sêmoa êtu sênam sakiñ ñac, tañ gêmac êndu gêjô êsêac ma gêdi sa nañjagenj.

16 Amboac tonaj aêac ajam dôj ñac teñ ña lêj ñamalacña kêtiam atom. Gêmuñgeñ tec ajam dôj Kilisi ña lêj ñamalacña, mago galoc ajala ej amboac tonaj kêtiam atom.

17 Amboac tonaj ñac teñ embe Kilisi êmbinj eñ tôñ, go êtu gêjô wakuc teñ. Alic acgom, gêjô lanjwa gêjaña su ma gêjô wakuc mënjkësa.

18 Gêjô samob tonaj ñam Anôtô, tañ kêkêj Kilisi gebe ê wama aêac êndêj tau ma kêkêj sakiñ wamaña gêdêj aêac.

19 Anôtô gêmoa gêwiñ Kilisi ma gê wama ñamalac samob gêdêj tau. Eñ tañ gêjam nêj geo kêtiam atom ma kêkêj aêac asôm Anôtô gê wama ñamalacña ñawae lasê.

20 Kilisi kêsakiñ aêac gebe ajô ej su ma Anôtô kêkêj aêac gebe alêj biñ amac. Tec atenj amac ajô Kilisi gebe Ansunj taôm êndêj Anôtô gebe ê wama amac êndêj tau.

21 Kilisi gêjam kauc sec, mago Anôtô kêkêj ej kêtu sec ñam gêjô aêac su gebe aêac, tañ Kilisi gêbiñ aêac tôñ nañ, tawê kaiñ Anôtônê biñgêdêj.

6

1 Aêac tañ ajam kôm awiñ Anôtô nañ, alêj biñ amac gebe Akôc Anôtônê moasiñ sa ñaômageñ atom.

2 Anôtô kêsôm gebe

“Aê kakêj tañoc aôm gêdêj noc ñajam

ma gajam aôm sa gêdêj bêc gajam aôm kêsinja.”

Alic acgom, galoc noc ñajam tau, galoc bêc gêjam aêac kêsinja.

3 Aêac agôm gêj teñ, tañ kêlênsôj lau nañ atom, gebe sêmbu aêacma sakiñ atom.

⁴ Gêj samob, taŋ agôm naŋ, kewaka aêac sa gebe atu Anôtônê sakiŋwaga. Aêac aôc gêjwapac totêntac kêpa sugen ma amoas toma ɣalêlôm ɣawapac. Aêac apô lêna tauŋ to aŋgôŋ jageo.

⁵ Êsêac sêjac aêac to sêkêŋ aêac aŋgôŋ kapoacwalô. Aêac asêp lau sêli aweŋ sa to ɣaonda ɣalêlôm. Aêac ajam koleŋ aim tauŋ sugen. Aêac aêc bêc atom to mo gêjô aêac.

⁶ Aêac amoas toma ɣalêlôm ɣawa to ajala biŋ ɣam. Aêac aê launêŋ biŋ tōŋ ma amoas totêntac wapôm gen. Ʉnalau Dêbuŋ gêwê aêac ma têntac gêwiŋ totêntac makeŋen.

⁷ Aêac asôm biŋjanô lasê ma Anôtônê ɣaclai kêpuc aêac tōŋ. Biŋgêdêŋ ɣalaukasap kêkêli aêac to gêjam aêac kêsí.

⁸ Nagêdô tetoc aêac sa ma ɣagêdô sêgôm aêac majeŋ. Nagêdô sêsôm aêac waeŋ sec, ɣagêdô sêsôm waeŋ ɣajam. Nagêdô sêsôm aêac gebe dansantêna, mago asôm biŋjanôgen.

⁹ Aêac amoas amboac lau sêjam kauc aêac, mago sêjala aêac kêtû tōŋ. Aêac amoas amboac amac êndu, mago amoas mateŋ jaligac. Êsêac sêkic aêacma biŋ, mago sêjac aêac êndu atom.

¹⁰ Aêac amoas amboac lau toŋalêlôm ɣawapac, mago amoas totêntac ɣajamgen ɣapaŋ. Aêac amoas amboac lau ɣalêlôm sawa, mago amoasiŋ lau taêsam. Aêac amoas amboac gêj teŋ gêc aêacna atom, mago atu gêj samob ɣatau.

¹¹ O amac lau Korinti, aêac asôm ma biŋ gêdêŋ amac gêc awêgen to êlêc ma ɣalêlôm ɣakatam su gêdêŋ amac.

¹² Aêac agamiŋ ma ɣalêlôm gêdêŋ amac atom, mago amac agamiŋ nêm ɣalêlôm gêdêŋ aêac.

¹³ Akêŋ ɣajam êjô ɣajamman. Aê kasôm ɣoc biŋ gêdêŋ amac amboac kasôm gêdêŋ ɣoc ɣapale. Alêc nêm ɣalêlôm ɣakatam su êndêŋ aêac.

Aêac tatu Anôtônê lôm dabuŋ

¹⁴ Ambin taôm tōŋ tamiŋ lau-sêkêŋgêwiŋ-atomwaga to anam kôm awiŋ êsêac atom. Biŋgêdêŋ agêc biŋ geo sênam kôm sêwiŋ tauŋ amboac ondoc. Nawê agêc ɣakesec sêselêŋ sêwiŋ tauŋ amboac ondoc.

¹⁵ Kilisi agêc Sadan nêŋ biŋ kêpi tagen me. Nac taŋ kêkêŋ gêwiŋ agêc ɣac, taŋ kêkêŋ gêwiŋ atom naŋ, sêwê kaiŋ gêj tagen amboac ondoc.

¹⁶ Anôtônê lôm dabuŋ ma lôm gwamňa ɣam tagen me. Amac ajala gebe aêac tatu Anôtô mata jali nê lôm dabuŋ kêtôm Anôtô tau kêsôm gebe “Aê jakwê ɣoc andu sa jaŋgôŋ jawiŋ êsêac to jasêlêŋ jamoa êsêac ɣalêlôm.

Aê oc jatu êsêacnêŋ Anôtô to êsêac oc têtu aêjoc lau.

¹⁷ Tec akac taôm su aŋga êsêacnêŋ ma êŋgamiŋ taôm êndêŋ êsêac. Apômtaunê biŋ tau tonaj.

Amoasac gêj ɣatêmu atom, go jakôc amac sa

¹⁸ ma jatu amac Tamemi ma amac atu aê latucio to ɣac.

Apômtau ɣaniniŋ ɣatau nê biŋ tau tonaj.”

7

¹ Olauace, Anôtô gêjac mata biŋ gêdêŋ aêac, tec takwasin ôliŋ to ɣalêlôm ɣajec samob su ma tanac dabiŋ tauŋ tatu lau dabuŋ tasa nêŋ lêŋ totat c Anôtôgen.

Lau Korinti sêjam tauŋ ôkwi, tec Paulu têtac ñajam kêsa

² Akêŋ ñasawa êndêŋ aêac aŋga nêm ñalêlôm. Aêac agôm keso gêdêŋ ñac teŋ atom, asenj ñac teŋ su atom ma awê ñac teŋ auc kêtû nê awanja atom.

³ Aê kasôm biŋ tonan gebe jamêtôc amacnja atom. Aê kasôm biŋ gêmur su gebe aêac têntac gêwir amac ñanôgeŋ, tec tamoa mateŋ jali dawinj tauŋ, ma tamac êndu dawinj tauŋ amboac tonanjen.

⁴ Aê taêc kêpa amac su kasôm amac waem kêtû tapa. Gêñwapac gêgôm aêac ñanô, mago Anôtô gêjam malô aêacnja gêjam aê auc to têntac ñajam kêsale aê auc.

⁵ Gêdêŋ tanj aô lasê Makedonia su naŋ, ñasawa alêwanj tauŋja teŋ gêc atom, gêñwapac kêkôm aêac aucgeŋ. Aêac ôliŋ kêtap siŋ sa ma atêc tauŋ gêc ma ñalêlôm.

⁶ Mago Anôtô, tanj gêjam malô lau-ñalêlôm-ñawapacwaga naŋ, kêsakiŋ Titi méngeô lasê aêac tec gêjam malô aêac amboac tonan.

⁷ Titi méngeô lasê aêac tagenj tec gêjam malô aêac nec atom, amac ajam malô ej ñawae naŋ méngejam malô aêac gêwirgoc. Ej gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe ajam awem su aê to atanj aê ma nêm ñalêlôm kêkac amac aêŋa, tec têntac ñajam kêlêlêc.

⁸ Aê têntac sec gêdêŋ tauç ñanô kêtû ñoc papia, tanj kato gagôm amacnêm ñalêlôm ñawapac kêsajna naŋ atom. Aê galic papia, tanj kato e gêgôm amacnêm ñalêlôm ñawapac kêsa têlageŋ naŋ ma têntac sec gêdêŋ tau ñagec.

⁹ Ma galoc aê têntac ñajam kêsa. Têntac ñajam kêtû nêm ñalêlôm ñawapac kêsa samucgeŋja nec atom kêtû amacnêm ñalêlôm ñawapac kêsa e ajam taôm ôkwiŋa. Amacnêm ñalêlôm ñawapac kêsa ñam kêsêp Anôtô, abacma biŋ gêgôm amac atu sec atom.

¹⁰ Gebe ñalêlôm ñawapac, tanj ñam kêsap Anôtôŋa naŋ, êkac aêac e tanam tauŋ ôkwi natatap moasiŋ Anôtô ênam aêac kêsina sa. Ñalêlôm ñawapac tonanj êkêŋ wapac lau teŋ êtiam atom. Mago ñalêlôm ñawapac, tanj ñam kêsêp nomŋa naŋ, tec êkêŋ aêac tamac êndu.

¹¹ Alic acgom, nêm ñalêlôm ñawapac, tanj ñam kêsêp Anôtô naŋ, kêkac amac kôm tokainj-tokainjña. Kêkêŋ amac ôlim kêpi kêtû amansaŋ nêm biŋjña ma alic kesowaga sec. Amac atêc taôm to ajam awem su aê ma nêm ñalêlôm kêkac amac kêtû aêŋa. Ma amac amêtôc sec. Amacnêm kôm samob tonanj kêwaka amac sa gebe awê biŋ tau ñakaiŋ teŋ atom.

¹² Amboac tonanj aê kato gêdêŋ amac, mago kato kêtû ñac, tanj gêgôm keso me kêtû ñac, tanj sêgôm ej sec nanjja atom. Masi. Aê kato gebe jakêli amac e ôlim palê aêacnja ênêc awêgeŋ ma amac taôm ajala akô Anôtô lanjônêmja.

¹³ Biŋ tonanj gêgôm aêacma ñalêlôm kêtû malô.

Mago tonanjenj atom. Titi têntac ñajam gebe amac samob alau ênê ñalêlôm ñawasi kêsa. Ma ênê têntac ñajam gêgôm aêac têntac ñajam kêsa samucgeŋ.

¹⁴ Aê kalanem tauç gêdêŋ Titi kêtû amacnja, ma amac agôm aê majoc kêsa atom. Biŋ samob, tanj asôm gêdêŋ amac naŋ biŋjanô, tec ma biŋ lanemja, tanj asôm gêdêŋ Titi naŋ, biŋjanô amboac tonanjenj.

¹⁵ Titi kêkêŋ nê ñalêlôm samucgeŋ gêdêŋ amac gebe taê gêjam lêŋ amac akôc ej saŋa. Amac tanjem wamu ej ñapep ma akôc ej sa toatêc taôm ma atênenêp.

¹⁶ Aê têntac ñajam to têntac kêpa su kêtû amacnja samucgeŋ.

8

Tanam Anôtônê lau sa

¹ O lasitêwaac, aêac anac Anôtônê moasiñ, tañ kékêñ gêdêñ gôlôac dabuñ Makedonianaña nañ, ñamiñ êndêñ amac anô acgom.

² Gêjwapac kékôniñ êsêac, mago sêpuc tauñ tôñ ma sêmoa totêntac ñajam samucgeñ. Êsêac lau ñalêlôm sawaanô, mago sêkêñ da totêntac wapômgeñ sêjac ñawae.

³ Aê galic, tec jawa sa enden amac gebe tauñ nêñ ñalêlôm kékac êsêac tec sêkêñ da kêtôm gêñ, tañ gêc êsêacna ma sêkêñ kêtêlêc su.

⁴ Êsêac teteñ aêac ñapañ gebe alôc ma sêwê kain sakin sênam Anôtônê lau saña sêwin.

⁵ Êsêac sêkêñ da kêtôm aêac taêñ kêka necgeñ atom, êsêac sêkêñ tauñ samucgeñ dêdêñ Apômtau gêmuñ, ma Anôtô kêpuc êsêac tôñ, go sêkêñ tauñ gêdêñ aêac amboac tonangeñ.

⁶ Tec aêac asakiñ Titi, tañ gêmuñgeñ gêjac m moasiñ tonaq ñakoleñ nañ, gebe ênac dabiñ kôm tau añañ amacnêm.

⁷ Amac atu lau tolêlôm gêñ samob tonec ñaiñja, akêñ gawiñ, asôm mêtê, ajala biñ, ajam kôm toôlim palêgeñ ma têmtac gêwiñ aêac, tec galoc atu lau tolêlôm amoasiñ Anôtônê lauña êwiñmañ.

⁸ Aê gabe jakac amac atom. Lau ñagêdô sêgôm toôliñ palêgeñ, tec gabe jansaë amac gebe oc têmtac gêwiñ ñanô amboac tonaq me masi.

⁹ Amac ajala aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiñgac. Eñ ñac tolêlôm, mago kêtû ñac ñalêlôm sawa kêtû amacna, gebe ênê ñalêlôm sawa tonaq êkêñ amac atu lau tolêlôm.

¹⁰ Aê jawa ñoc taêc gêjam sa êpi biñ tau acgom. Biñ tonec oc êmoasiñ amac. Gêdêñ jala lañgwa amac ajac m kôm tau, mago ajam ñaômageñ atom, têmtac gêwiñ ñanôgeñ tec ajam.

¹¹ Amboac tonaq galoc anac dabiñ kôm tau ma añgôm biñ, tañ nêm ñalêlôm êkac amacna nañ, ñanô êsa ña gêñ, tañ gêc amacna nañ.

¹² Embe nêm ñalêlôm êkac amac ma akêñ êtôm gêñ, tañ gêc amacna, go Anôtô êlic ñajam. Akêñ geñ, tañ taôm apô lêna amoa nañ atom.

¹³ Aê taêc gêjam biñ tonec gebe lau ñagêdô sêmoa ñajam ma sêlêwan taungeñ ma amac aôc gêjwapac nec atom. Amac samob atôm taômgueñ.

¹⁴ Galoc tonec amacnêm gêñ taêsam gêc, tec anam êsêacnêñ sêpô Iênaña sa. Ma êsêacnêñ gêñ ñagêdô embe ênêc, go sênam amacnêm apô lênaña sa amboac tonaq ma amoa atôm taômgueñ.

¹⁵ Êtôm biñ, tañ teto gêc gebe

“Ñac tañ kejoñ mana taêsam nañ,
nê mana kêtêlêc su atom.

Ma ñac, tañ kejoñ luagêc nañ,
kêpô lêna atom.”

Titi to nê launêñ biñ

¹⁶ Aê gajam danje gêdêñ Anôtô gebe kékac Titinê ñalêlôm e ôli palê kêsa kêtû amacna ma gêgôm kêtôm aê gagôm.

¹⁷ Aêac alêñ biñ ñac tau tec kékêñ tanja ma tau ôli palê kôm tonaqna e nê ñalêlôm kékac eñ ma gêdêñ amac gêwac.

¹⁸ Aêac asakiñ lasiñi teñ, tañ gôlôac dabuñ samob sêñô eñ gêjam mêtê ñajam ñawae nañ, tec gêwiñ eñ gêwac.

¹⁹ Mago kêtû tonançagen atom, gôlôac dabuñ samob sêjalin ej sa gebe êsêlêñ to ênam sakin ëwiñ aêac êtu moasiñ tonançja, gebe Apômtaunê wae êsa to êwaka aêacma têntac gêwiñ kôm tonecja sa.

²⁰ Aêac agôm tonanç gebe lau ten sêngolin bij êpi aêac êtu moasiñ kapôñej, tec aêac akôc necja atom.

²¹ Aêac taêj gêjam gebe angôm ma gêj ñapep sawa êtu Apômtau taugeñ elicja atom, anjgom êtu ñamalac sêlicja amboac tonançgen.

²² Ma aêac asakin lasinji teñ gêwiñ. Aêac asaê ej kêtû dim taêsam kêtû kôm ñagêdôja ma alic ej gêgôm gêj toâli palêgeñ. Ej taê kêpa amac su, tec ôli palê kêsa amaciña.

²³ Titi tau tec jawa ej sa gebe ñoc ñjac ej, nañ gêjam kôm kêpi amac gêwiñ aê. Ma aêac lasinjiagêc têtu gôlôac dabuñ nêñ aposolo sêwaka Kilisinê wae saña.

²⁴ Atôc nêm têmtac gêwiñ êndêñ êsêac ma awaka aêacma bij lanemja, tanj asôm kêpi amac nañ sa, gôlôac samob sêjala gebe biñjanô.

9

Tanam Anôtônê lau sa

¹ Sakin tanam Anôtônê lau saña tau gêc awê, tec jato ñabinj êndêñ amac êtiám atom.

² Aê kajala gebe nêm ñalêlôm kêkac amac sakin tonançja, tec kalanem amac gêdêñ lau Makedoniaña ma kasôm gebe "Lau Akaiaña sêmasañ tauñ kêtû sakin tonançja gêdêñ jala lañgwa sugac." Amac waem ôlim paleja tonanç kékeli lau taêsam ma sêkôc kôm tau sa amboac tonançgen.

³ Galoc jasakin lasitêwai tonanç sêwac, gebe bij, tanj kalanem amac nañ, êwaka tau sa gebe biñjanô, tec amac amansañ taôm êtôm aê kasôm.

⁴ Aê embe jawiñ lau Makedoniaña ñagêdô jawac ma jatap amac sa gebe amasañ taôm su atom, oc êngôm aêac, tanj taêj kêka amac nañ, majenj ñanô. Aê gabe jasôm bij êpi amac majem êsaña nec atom.

⁵ Kêtû bij tonançja aê taêc gêjam kêtû tôj gebe janac biñsu lasitêwai tonanç, gebe sêsêlêñ sêmuñ sêndêñ amac sêwac ma sêncab dabij moasiñ, tanj amac akêj ñawae gebe asakin nañ kwanañgeñ. Embe anac dabij taôm amboac tonanç, go êwa moasiñ tau sa gebe akêj kêtû aêac akac amaciña atom, taôm nêm ñalêlôm kêkac amac tec akêj.

⁶ Taêm ênam tonec acgom. Nac tanj kêsê ñawê luagêcgeñ nañ, oc ejonj ñanô luagêcgeñ sa. Ma ñac, tanj kêsê ñawê taêsam nañ, oc ejonj ñanô taêsam sa.

⁷ Lau samob sêkêj atôm nêñ ñalêlôm êkac êsêacja, sêkêj totêntac secgeñ êtu sêkac êsêacja atom, gebe Anôtô têntac gêwiñ ñac, tanj kêkêj totêntac wapômgeñ nañ.

⁸ Anôtô kêtôm gebe êkêj moasiñ samob ênam amac auc, gebe atap nêm gêj êôc amac tôñja sa ñapañ ma atap sa êlêlêc e atôm gebe angôm kôm ñajam samob,

⁹ kêtôm tetô gêc gebe

"Ej kêpalip nê gêj gêdêñ lau ñalêlôm sawa.

Ênê biñgêdêñ oc ênêc endej tôñgeñ."

¹⁰ Nac tanj kêkêj ñawê gêdêñ ñackêpalip-ñawêwaga to kêkêj mo gebe ej êniñ nañ, oc êkêj ñawê êndêñ amac amboac tonanç ma êkêj êtu taêsam e amaciñem biñgêdêñ ñajanô êtu kapôñej.

¹¹ Enj êkêj amac atu lau tolêlôm gêj samobnja e atôm gebe akêj gêj totêmtac wapômgej. Ma aêac anam amac sa e lau sênam danje Anôtô êtu nêm moasiñ tonanja.

¹² Amac ajam kôm kêpi sakiñ tonaj, tec gêjam Anôtônê lau sêpô lêna tauñnagej sa atom, êkêli lau taêsam sênam danje Anôtô.

¹³ Sakinj tonaj êwaka amac sa ma êkêli lau sêlambiñ Anôtô êtu tañem wamu to asom Kilisinê ñajam lasêja ma êtu têmtac wapôm gêbiñ amac tõj têmiñ êsêac to ñagêdô samobnja.

¹⁴ êsêacnêj mec, tanj teteñ kêtû amacñ nañ, gêwa sa gebe sêjam aweñ su amac kêtû moasiñ kapôñjanô, tanj Anôtô kêkêj gêdêj amac nañja.

¹⁵ Danje êndêj Anôtô êtu moasiñ ñanô, tanj kêkêj gêdêj aêac ñaômagen nañja. Aêac tatôm gebe dawa moasiñ tau sa tomalagej atom.

10

Paulu kêkac biñ su tau

¹ Aê, Paulu, tauc jalêj bi ñ amac êtu Kilisinê ñalêlôm ñajam to malôja. Lau sêsôm biñ kêpi aê gebe aê embe jamoa jawiñ amac, oc jambu tauc, mago embe jamoa jaêc, oc jasôm biñ ñajaña.

² Aê jateñ amac gebe Anjgom aê jasôm biñ ñajaña êndêj amac êndêj tanj jamoa jawiñ amac nañ atom. Aê taêc gêjam kêtû tõj gebe jasôm biñ ñajaña amboac tonaj êndêj lau ñagêdô, tanj taêj gêjam gebe aêac asêlêj asa lêj ñamalacnja.

³ Biñjanô, aêac ñamalac, tec asa ma lêj, mago ajac siñ ña lêj ñamalacnja atom.

⁴ Aêacma siñ ñalaukasap ñam kêsêp nom atom, Anôtônê laukasap tau ñajaña kêtôm gebe anac siñ ma anseñ ñacionêj tuñbôm ñajaña su. Aêac anseñ ñamalacnêj kauc keso,

⁵ to nêj biñ tetoc tauñ sanja, tanj gêsañ aêac auc e tajala Anôtô sapu nañ su. Ma êkôniñ biñ samob, tanj taêj gêjam nañ, tõj e êsô Kilisinê biñ ñalabu.

⁶ Aêac amasañ tauñ su gebe êndêj tanj amac anac dabiñ tañem wamu su acgom, go aêac amêtôc tanjeñ pêc samob.

⁷ Matem êndij gêj, tanj gêc lanjônêmja nañ. Ñac teñ embe êlic tau amboac Kilisinê ñac, nañ taê ênam ênêc tauñ êwiñ gebe aêac atu Kilisinê lau amboac tonaj atôm ej.

⁸ Aê embe jalanem tauc êlêlêc su êtu ñaclai, tanj Apômtau kêkêj gêdêj aêac nañja, oc majoc atom. Eo kêkêj ñaclai amboa amac sanja, kêkêj ñaclai anseñ amac suña atom.

⁹ Taêm ênam gebe aê gabe jatakê amac ña ñoc papia nec atom.

¹⁰ Lau ñagêdô sêsôm gebe “Ênê papia tec ñajaña to ñatêkwa. Mago ej tau embe êmoa êwiñ aêac, go talic ej ñac palê-palê ma ênê biñ amboac ñanô masi.”

¹¹ Ñac tanj kêsôm biñ tonaj nañ, taê ênam biñ tonec acgom gebe Aêac tanj amoia jaêc ma ato ma papia ñajaña nañ, oc anjgom biñ, tanj ato kêsêp papia nañ, ñanô êsa êndêj tanj wacamoia awiñ amac.

¹² Aêac abe akianj tauñ e naanam tamiñ lau ma anam dôj tauñ êpi êsêac, tanj tauñ sêwaka tauñ sa nañ, nêj ñagêdô atom. Êsêac tonaj têtu tauñ nêj dôj to sêjam dôj tauñ kêpi tauñ e nêj kauc kêlênsôj.

¹³ Aêac tonec abe alanem tauñ êlêlêc su atom. Anôtô tau kêkêj dôj gebe anam dôj-ma kôm. Aêac adaguc dôj tonaj tec wacaô lasê amac.

¹⁴ Amac amoaa madiŋ ɣalēlom, tec gêdêŋ taŋ adêŋ amac awac to Kilisinê ɣawae ɣajamgeŋ naŋ, aka lêlêc madiŋ tonaaŋ atom.

¹⁵ Aêac alanem tauŋ kêtū lau teŋ nêŋ kolenŋja atom. Mago aêac akêŋ mateŋ gebe amacnêm akêŋ gêwîŋ esewec ma akêŋ aêacma kôm êlaiŋ tau ɣanô aŋga amacnêm e êtôm madiŋ, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ.

¹⁶ Go asôm ɣawae lasê e aka lêlêc amac naakêŋ êsêp lau samuc nêŋ gamêŋ ma alanem tauŋ êtu kôm, taŋ lau teŋ sêjam su aŋga nêŋ tuŋlêlom naŋ atom.

¹⁷ “Nac teŋ embe êlanem tau, go êlanem tau êtu Apômtauŋagen.”

¹⁸ Nac taŋ tau kêwaka tau sa naŋ, eŋ kolenŋwaga ɣanô atom. Nac taŋ Apômtau kêwaka eŋ sa naŋgeŋ, tec eŋ kolenŋwaga ɣanô.

11

Paulu to aposolo dansaŋ

¹ Aŋjô ɣoc biŋ meloc ɣagec acgommaŋ. Aê kajalagac gebe amac oc aŋjô.

² Aê gajam lêmuŋ amac kêtôm Anôtô gêjam lêmuŋ gebe amac atôm awêtakîŋ ɣajam teŋ, taŋ kêsi eŋ kêtû ɣac tagenŋja naŋ, tec gabe jawê amac andêŋ eŋ ana. Nac tau Kilisi.

³ Mago aê taêc dani amac gebe nêm ɣalêlôm, taŋ kêsap Kilisi tōŋ ɣajenŋgeŋ naŋ, oc êtu sec ma awi eŋ siŋ atôm Ewa, taŋ moac kêsau eŋ ɣa biŋdansaŋ tokauc naŋ.

⁴ Gebe ɣac teŋ embe wacênam mêtê êpi Jesu teŋ, taŋ aêac ajam mêtê kêpi atom, me embe akôc ɣalau teŋ sa, taŋ akôc sa aŋga aêacma atom, me embe ɣawae ɣajam teŋ, taŋ aêac akêŋ gêdêŋ amac naŋ atom, oc aŋjô anac ɣawaageŋ.

⁵ Aê kasaê tauc gebe “aposolosêga” tonaaŋ lau tokauc sêlêlêc aê su nec atom.

⁶ Moae kasôm biŋ amboac kwapuc, mago ɣoc kauc amboac kwapucnêŋ atom. Biŋ tonaaŋ aêac awa sa gêdêŋ amac gêc awêgeŋ ɣa biŋ to lêŋ tokainjtokainj.

⁷ Aê gabu tauc gebe jatoc amac sa ma kasôm Anôtônê ɣawae ɣajam lasê kakôc ɣaoli gêjô su atom, tec gagôm sec me.

⁸ Gôlôac dabuŋ ɣagêdô sêjam ôli aê gebe janam sakinj amac. Aê galic amboac kajaŋgo gêj aŋga êsêacnêŋ.

⁹ Gêdêŋ taŋ gamoa gawiŋ amac tokapô lêna ɣenŋgeŋ naŋ, aê kaêlênsôŋ amac ma katenj gêŋ aŋga amacnêm ɣac terj nê atom. Lasitêwai taŋ sêmêŋ aŋga Makedonia naŋ, sêjam ɣoc kêpô lêna sa. Aê gajob tauc ma oc jajop tauc ɣapep gebe jakêŋ wapac teŋ êndêŋ amac atomanô.

¹⁰ Kilisinê biŋjanô gêjam aê auc, tec jasôm êtu tōŋ gebe ɣoc waec tonaaŋ ɣawae êmbacnê aŋga Akaia ɣagamêŋ samob atomanô.

¹¹ Aê kasôm biŋ tau kêtû asagenŋja. Kasôm gebe têtac gêwîŋ amac atom me. Anôtô kêjala gebe têtac gêwîŋ amacgac.

¹² Gêŋ taŋ gagôm gamoa naŋ, oc jawi siŋ atom, gebe jakô êsêac, taŋ sebe tetoc tauŋ sa ma sêšom gebe sêjam kôm têtôm aêac naŋ, waenj auc.

¹³ Lau tônê ɣai êsêac aposolo dansaŋ. Êsêac kolenŋwaga dansaŋ, taŋ sêjam Kilisinê aposolo lanjôŋ naŋ.

¹⁴ Biŋ tonaaŋ êtakê amac atommanj, gebe Sadanj tau gêjam aŋela ɣawêŋa lanjô.

¹⁵ Tec ênê sakiñwaga embe sênam sakiñwaga biñgêdêñja lañøj, oc alic amboac gêj kaiñ teñ atom. Êtu ñamu êsêac têtap ñagêjô sa êtôm nêj kôm, tañ sêjam nañ.

Paulu gêôc ñandaj taêsam kêtua eñ aposoloña

¹⁶ Aê jasôm ñoc biñ êtiam gebe alic aê amboac ñac meloc atom. Mago embe alic aê amboac ñac meloc, nañ alicmañ, tageñ alôc sa gebe jalanem tauc ñagec acgom.

¹⁷ Biñ tec jasôm nec Apômtaunê biñ atom. Aê jasôm biñ lanemja tonec amboac ñac meloc teñ.

¹⁸ Lau taêsam sêlanem tauñ kêtua biñ ñamalacñja, tec gabe jalanem tauc êtu tonanñja êwiñmaj.

¹⁹ Amac taôm lau tokaucgac, mago añô lau meloc nêj biñ ajac ñawaegëj.

²⁰ Ñac teñ embe êkôniñ amac atu ênê sakiñwaga, me êniñ amacnêm mo ñaõmageñ, me êkôc amacnêm gêj, me etoc tau sa, me êtap amac lañômanô auc, oc alic ñajam.

²¹ Aê jasôm tomajocgeñ gebe aêacma ñajañja masi, tec agôm gêj amboac tonanç atom.

Mago ñac teñ embe êkiañ tau sa gêj teñja, go jakiañ tauc sa amboac tonançej. Galoc kasôm biñ amboac ñac meloc kêtiam.

²² Ësêac Ebolaiwaga me. Aê amboac tonanç. Ësêac Israelwaga me. Aê amboac tonanç. Ësêac Abrahamnê wakuc me. Aê amboac tonanç.

²³ Ësêac Kilisinê sakiñwaga me. Aê jasôm ñagêbôcñageñ gebe Aê gajam sakiñ Kilisi kôléléc ësêac su. Aê gajam kolen kôléléc ësêac. Aê gêngôj kapoacwalô kêtua dim taêsam, si aê kôléléc e kôdabiñ gebe jamac êndu.

²⁴ Judawaga si aê kêtua dim lemen teñ kakôc sêm 39 kêtômgeñ.

²⁵ Si aê ña sêm kêtua dim têlêac kêtiam, ma gêdêñ ñasawa teñ gadam kapoac gwêc geleñja samuc teñ ma gêbêcauc samuc teñ.

²⁶ Aê kasêlêñ gajac laoc gamêj todim-todim, galom bu secsec, ma kêjanjowaga to aê tauc ñoc lau ma lau samuc dêdib aê ñawaô sebe sênam aê êndu. Aê gêngôj malac to gamoa gamêj sawa ma kapoac gwêc to gañgôj gawiñ lasitêwai dansañ ma gamoa jageo ñanô.

²⁷ Aê gajam kolen e tekoc gêbac ma gêbêc taêsam gaêc bêc atom. Mo to bu gêjô aê ma kêpô lêna tauc gêj taninñja samucgeñ ma malo gêjam aê ma ñoc ñakwê masi.

²⁸ Aê gabe jasa biñ ñagêdô sa êwiñ atom, tagen tonec gebe kêtôm bêcgeñ kêpô sim tauc kêtua gôlôac dabuñ samobña, tec kôkônij aê tôj ñanôgeñ.

²⁹ Ñac teñ embe êtu palê, go aê jatu pañ atom me. Sec ñalip embe ênac ñac teñ, go aê têtac ñandaj êsa atom me.

³⁰ Lau embe sêkac aê gebe jalanem tauc, go jalanem tauc êtu ñoc palêpalêñageñ.

³¹ Apômtau Jesu Tama Anôtô, tañ aêac têlanem eñ enden tôrgeñ nañ, tec kêjala gebe kasau atom.

³² Gêdêñ tañ aê gamoa Damasku nañ, kiñ Areta nê gôliñwaga kêsôm gebe sêlai Damasku ñakatam auc sebe sêkôc aê tôj.

³³ Mago sêkêj aê kasêp sêm, tañ sêwa kêtôm talu teñ nañ, ma sêlêwañ aê kasa katam sauñ teñ kasêp tuñbôm ñamagêña gamêj, tec gaêc êsêac lemen su.

12

Paulu katu kaiñ teñ kësa to Anôtô geoc biñ lasê gêdêñ eñ ñamiñ

¹ Biñ tonec gêc awê gebe lanem tau ñanô masi. Mago talanem tauñmañ. Galoc jawa biñ katuc kaiñ teñ kësa to Apômtau geoc biñ lasê gêdêñ aêña sa.

² Aê kajala ñac teñ Kilisi gêbiñ eñ tõñ ma kësuñ eñ sa kêpi undambê ñadeñ kêtû têlêacñja nañ gêja. Biñ tonañ kësa ñajala 14 su. Ñac tau toôligeñ gêja me gêwi ôli siñ, aê kajala atom. Anôtô tec gêlic.

³⁻⁴ Aê kajala gebe Anôtô kësuñ ñac tau tonañ sa kêpi paradis. Ñac tau toôligeñ gêja me gêwi ôli siñ, aê kajala atom. Anôtô tec gêlic. Anga ônê eñ gêñjô biñ, tañ ñamalac aweiñ sêôm têtôm atom to sêjac jao gebe sêôm atom ñañ.

⁵ Aê gabe jalanem ñac tonañ, gabe jalanem tauc atom. Embe jalanem tauc, oc jalanem tauc êtu ñoc palêpalêña.

⁶ Aê embe taêc ênam gebe jalanem tauc, oc jançôm tauc jatu meloc atom, oc jasôm binjñanôgeñ. Mago aê gabe janam tauc tõñ gebe ñac teñ êlic aê ñajam êlêlêc su atom. Gêj tañ eñ gêlic aê gagôm to biñ, tañ eñ gêñjô aê kasôm nañgeñ êwaka aê sa.

⁷ Anôtô geoc biñ kaiñ teñ ñanô lasê gêdêñ aê, mago eñ gebe aê jatoc tauc sa atom, tec kêkêñ gêmac tonjandañ kaiñ teñ gêdêñ aê, aê galic gêmac tau kêtôm Sadajñê aنجela teñ, tañ kêtuc aê gebe jatoc tauc sa atom.

⁸ Aê kateñ Apômtau kêtû dim têlêac kêtû gêmac tauñja gebe êkôc su aŋga aê.

⁹ Mago eñ kësôm gêdêñ aê gebe “Aôm kôtap ñoc moasiñ sêjac, tec kôpô lêna gêj teñ kêtiam atom, gebe ñoc ñaclai ênac dabuñ tau aŋga lau palê-palê nêñ.” Amboac tonañ aê jalanem tauc ñoc palê-palêña janac ñawaegêñ gebe Kilisinê ñaclai êkwa aê auc.

¹⁰ Amboac tonañ oc jalic ñajam gebe jamoa topalê-palêgeñ ma lau sêngôm aê sec to japô lêna tauc ma sêjanda aê to jançôn naeo êtu Kilisiña. Êndêñ tañ jamoa topalê-palêgeñ nañ, jamoa tonaclaigeñ.

Paulu kêpô sim tau kêtû lau Korintija

¹¹ Aê katu ñac meloc sugac. Amac akac aê tec katu gêj meloc. Kôm awaka aê saña gêjac amac ñawaegac. Aê ñac ñaôma, mago aposolo towae tonañ ñai sêlêlêc aê su atom.

¹² Aê gamoa gawiñ amac ma gaôc gêñwapac totêtac kêpa sugen e gagôm gêñsêga, tañ kewaka aposolo sa nañ. Aê gagôm gêñsêga to gêñtalô ma gêj tonaclai.

¹³ Gôlôac dabuñ ñagêdô têtap gêj ondoc sa, tañ amac atap sa atom. Gêj tagen tonec tec atap sa atom gebe aê tauc kalênsôj amac ma kateñ gêj teñ aŋga amacnêm atom. Asuc ñoc geo tonañ ôkwimañ.

¹⁴ Galoc kamasañ tauc gebe jandêñ amac jawac êtu dim têlêacñja. Ma aê gabe jakôc gêj teñ aŋga amacnêm atom. Aê gabe jatap amacnêm gêj sa atom, aê gabe jatap amac taôm sa. Ñapalê sêñac awa sa êtu teneñi to tameñiña atom, teneñi to tameñi sêñac sa êtu ñapalêña.

¹⁵ Aê têtac gêwiñ ñanô gebe jakêñ ñoc gêj samob to jaim tauc su êtu janam amac saña. Ma aê embe têtac êwiñ amac êlêlêc su, go amacnêm ñagêjô tonec gebe têmtac êwiñ aê ñagecgeñ me.

¹⁶ Biñ tau tonec gêc awê, aê kateñ gêj e kakêñ wapac amac atom. Tagen lau ñagêdô sêôm gebe oc gagôm gêñlêlôm amac ma kasau amac e gajam amac ôkwi.

¹⁷ Amboac ondoc. Aê kasakinj lau dêdêñ amac sêwac nañ kasakinj nêñ teñ gebe êwê amac aucñja me.

¹⁸ Aê katenj Titi gebe êwac ma kasakinj lasinj teñ gebe êwiñ ej. Tec Titi oc gêwê amac auc me. Aêagêc asa ma lêñ toma ñalêlôm tagenj atom me. Aêagêc apuc ñjac tagenj wañja atom me.

¹⁹ Amac abe aêac awa tauñ sa êndêñ amac endenj tõngeñ me. Masigoc. Kilisi gêbinj aêac tõj ma aêac asôm biñ akô Anôtô lajônêm. O lauace, genj samob tonaj aêac agôm gebe amboa amac saña.

²⁰ Aê gaê go tauc gebe moae êndêñ tañ wacajaô lasê amac nañ, jatap amac sa atôm aê taêc gêjamja nec atom. Ma moae amac atap aê sa jatôm amac taêm gêjamja nañ, atom amboac tonançej. Aê katêc gebe moae jatap kisa to biñ lêmuñja ma têntac ñandañ, biñ saic-saic to biñ gêga ma biñkalom, atoc taôm sa ma lêñ wauc-waucgeñja sa.

²¹ Aê gaê go tauc gebe aê embe jandêñ amac jawac êtiäm, go ñoc Anôtô oc moae êkoniñ aê ma amac alic, ma jatañ api taêsam, tañ sêgôm sec wanêcgeñ su, mago sêjam tauñ ôkwi aña gêj môp to mockainjña ma mateñ dançucña, tañ sêgôm nañ atom.

13

Paulu gêlêñ biñ lau kêtû ñamu ma gêjac mata nê papia

¹ Galoc gabe jandêñ amac jawac êtu dim têlêacña. “Ñac luagêc me têlêac sêwa biñ teñ sa acgom, go ñanô ésa.”

² Gêdêñ tañ gamoa gawiñ amac kêtû dim luagêcña nañ, kasôm biñ gêdêñ lau, tañ gêmuñgenj sêgôm sec to gêdêñ lau ñagêdô samob gebe Embe jawac êtiäm, oc taêc walô amac atom. Galoc gamoa jaêc amac, tec jasôm biñ tonançej êtiäm.

³ Amac abe Kilisi êwa tau sa ñanôgeñ gebe aê gajam ej awa. Ej gêmoa gêwiñ amac amboac ñjac palê-palê atom, gêmoa gêwiñ amac tonaclaigenj.

⁴ Biñjanô, ej ñjac palê-palê, tec sêjac ej kêpi kakesotau. Mago Anôtônenê ñaclai kêkêñ ej gêmoa mata jali. Ej gêbiñ aêac tõj awê kaiñ ênê palê-palê, mago Anôtônenê ñaclai êkêñ aêac amoa mateñ jali awiñ ej gebe anam amac sa.

⁵ Ansaê taôm acgom. Amac akêñ gêwiñ ñanô me masi. Taêm ênam taômmañ. Amac ajala gebe Kilisi Jesu gêmoa gêwiñ amac me masi. Embe ajala atom, go atap saê ñanô sa atom.

⁶ Aê taêc kêka gebe amac ajala aêac gebe atap saê ñanô sagac.

⁷ Aêac ateñ Anôtô gebe amac añañôm sec teñ atom. Aêac ateñ biñ tonaj kêtû awaka tauñ sa êndêñ amac alic gebe aêac lau ñañêñ nec atom, ateñ gebe amac añañôm gêj ñajamgeñ. Embe alic aêac amboac lau, tañ têtäp saê ñanô sa atom nañ, oc êtôm, mago oc êlênsôj aêac atom.

⁸ Aêac tec atôm gebe akônij biñjanô tõj atom, aêac atoc biñjanô sageñ.

⁹ Embe aêac lau palê-palê ma amac lau ñajaña, oc aêac alic totêntac ñajamgeñ. Aêac ateñ ma mec kêtû biñ tau tonecña gebe Anôtô êkêñ amac atu lau ñajaña samucgeñ.

¹⁰ Aê gamoa jaêc ma kato biñ tonec kêtû ñam tonecña gebe êndêñ tañ jaô lasê amac nañ, jansaic biñ amac atom. Apômtau kêkêñ ñaclai tau gêdêñ aê, mago kêkêñ kêtû enseñ amac suña atom, kêkêñ kêtû êmboa amac sanjageñ.

¹¹ O lasitêwaac, arjôñ ñajamôj. Anac dabij taôm ñapep. Alêj biñ taôm. Nêñ ñalêlôm épi tagenj ma amoa tobiñmalôgeñ. Ma Anôtô, tañ kêtû têntac gêwiñ to biñmalô ñamôkê nañ, wacêwiñ amac.

12 Aê moalêc taôm to akôc taôm sa êtôm Anôtônê lau nêŋ mêtê. Anôtônê lau samob awerŋ gêjac amac.

13 Apômtau Jesu Kilisi nê moasin to Anôtônê têtac gêwiŋ ma Nalau Dabunj êmbinj amac tôŋ êwiŋ amac samob.

Paulunê papia gêdêŋ lau GALATA

Apômtau Jesu nê Nawaiet kâlaiñ tau e sêôm lasê lalau samuc, tanj nêŋ ñam késêp Juda atom sêŋô to sêkôc sa sêjac ñawaegerj sêwiŋ-sêwiŋ naŋ, biŋ tonec kélênsôŋ gôlôac buŋa gebe lau teŋ têtu lau buŋa ñanô atom aê sejop Mosenê Biŋsu sêwiŋ aegom. Paulu taê gêjam gebe aê sêô Biŋsu ñalabu nê gejae êsêac ñawaet atom. Masianô. Eŋ gebe dambij tauŋ tonj tamin Kilisi nee takêŋ gêwiŋ taugeŋ kêtû ñanombaŋjanô gebe Anôtô gêlic ñamalac samob gêdêŋ kêtû sêkêŋ gewiŋnagenj. Tagenj lau ñagêdô jasêo lasê gôlôac Galatiaŋa, naŋ sêôc Paulunê biŋ tonaj auc ma sêôm ñajaŋa gebe Lau sejop Mosenê Biŋsu êwiŋ acgom, go Anôtô êlic êsêac têtu lau gêdêŋ. Galatia tonaj Romnêŋ gamêŋ teŋ gêc Asia Sauŋ.

Paulunê papia gêdêŋ lau Galata nec ñac tau keto gebe lau, tanj sêkêŋ tanjeŋ mêtê geo tonaj e seo sic naŋ, sêkac tauŋ ôkwi dêndêŋ gôlôac buŋa nêŋ sêkêŋ gewiŋ to nêŋ lêŋ ñanjêŋ naŋ. Paulu gêjac m nê papia gêwa tau sa gebe Jesu Kilisi nê aposolo teŋ enj ma gêwê kaiŋ gaê tau, tec gêjam talaj tau gêdêŋ lau, tanj seboc enj aposolo ñanô atom naŋ. Paulu gesenj esêae ma kêsôm ñajaŋa gebe ñamalac sêsuŋ sakinj aposolona gelom enj atom, kekôc aŋga Anôtônê. Ma Anôtô kêsakinj enj gêdêŋ lau samuc gebe ênam mêtê êsêac êlîlêc lau Judawaga su. Go gelom biŋ teŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ taugeŋ kêpô lau ôkwi têtu lau gêdêŋ. Gocgo kewaka biŋ tonec sa gêc môkêlatu 5 to 6 gebe takêŋ gêwiŋ Kilisiŋa kékac lau buŋa têntac gêwiŋ tauŋ, tec gêbiŋ êsêac tôŋ jasêjam tauŋ sa to sêmoasiŋ tauŋ topalêgenj.

Nadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-10
2. Paulu gêwa tau sa gebe enj aposolo ñanô teŋ 1:11-2:21
3. Nawaiet ñajam Anôtônê moasiŋja 3:1-4:31
4. Kilisi kégaboac lau buŋa su sêmoa nêŋ lêtêgenj, tec sêmansaŋ biŋsu sénac ñawaegerj 5:1-6:10
5. Paulu gêjac mata papia tau 6:11-18

Paulu gêjac m nê papia

¹ Aê aposolo Paulu ñoc biŋ tonec. Aê katu aposolo aŋga ñamalacnêŋ atom, ma ñamalac tenj kêjalin aê sa atom. Jesu Kilisi agêc Tama Anôtô, tanj gêŋu enj aŋga ñacmatênenj sa naŋ, tec kékêŋ aê.

² Aê to lasitêwai samob, tanj semoa sêwiŋ aê naŋ, ma biŋ êndêŋ gôlôac dabuŋ Galatiaŋa naŋ.

³ Tamenji Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

⁴ Kilisi tau kékêŋ tau kêtû aêacnêŋ secŋa ma kêjaŋgo aêac aŋga nom sec tonec su kêtom Tamenji Anôtô nê biŋ.

⁵ Ñawasi êndêŋ enj teŋgeŋ ma tengeŋ. Biŋjanô.

Nawaiet ñajam tageŋ tec gêc

⁶ Aê kêtakê, gebe amac akac taôm su sebeŋ aŋga ñac, tanj kékêŋ Kilisine moasiŋ kékaiem amac naŋ, ma asunj taôm adêŋ ñawaiet ñajam tauŋa teŋ aja.

⁷ Tagenj ñawaiet ñajam teŋ gêc atom, mago lau ñagêdô tec sêlênsôŋ amac ma sebe sênam Kilisinê ñawaiet ñajam ôkwi.

⁸ Aŋô acgom, aêac me aŋela undambêŋa teŋ embe êsôm ɻawae ɻajam teŋ lasê êndêŋ amac eso ɻawae ɻajam, taŋ aêac asôm lasê sugac naŋ, Anôtô oc êpuc boa eŋ.

⁹ Noc biŋ, tê kasôm su nê, galoc jasôm ɻakôniŋja êtiam gebe Nac teŋ embe êsôm ɻawae ɻajam teŋ lasê eso ɻawae ɻajam, taŋ akôc aŋga aêacma naŋ, Anôtô oc êpuc boa eŋ.

¹⁰ Galoc alic amboac ondoc. Alic aê gabe ɻamalac sêŋô noc biŋ ɻajam me Anôtô êŋô noc biŋ ɻajam. Me abe aê gagôm gêŋlêlôm gebe ɻamalac sêlic aê ɻajamna me. Embe jaŋgôm êtu ɻamalac sêlic aê ɻajamna, oc jatu Kilisinê sakiŋwaga atom.

Paulu kêtû aposolo ɻamiŋ

¹¹ Lasitêwaac, aê jawa sa êndêŋ amac gebe ɻawae ɻajam, taŋ kasôm lasê gêdêŋ amac naŋ, ɻam kêsêp ɻamalacna atom.

¹² Aê kakôc aŋga ɻamalac teŋ nê atom, ma ɻamalac teŋ kêdôŋ aê atom, Jesu Kilisi tau geoc biŋ tau lasê gêdêŋ aê.

¹³ Noc lêŋ gêmuŋja, taŋ kasa gawiŋ lau Juda naŋ, amac aŋô ɻawaegac gebe kêjanda Anôtônê gôlôac ma gaseŋ êsêac ɻawaâ.

¹⁴ Aê gajob Judanêŋ mêtê kalêléc lau Juda taêsam, taŋ ma jala kêtôm tau naŋ su, ma kamasaŋ noc lau ɻanô nêŋ ɻagôlin laŋgwa toôlic palê kain teŋ.

¹⁵ Mago Anôtô gêlic ɻajam, tec kêjalin aê sa gêdêŋ taŋ tinoc kêkôc aê atomgeŋ naŋ, ma kêkêŋ nê moasiŋ mêmekalem aê kwanaŋgeŋ.

¹⁶ Ma en geoc nê Latu lasê gêdêŋ aê gebe jasôm ênê ɻawae ɻajam lasê êndêŋ lau samuc, tec aê katu kênac ɻam gêdêŋ ɻamalac teŋ atom,

¹⁷ ma kapi Jerusalem gaja gebe jalic lau, taŋ têtu aposolo sêmuŋ aê naŋ atom. Aê gaja Arabia e gamu gaja Damasku kêtiam.

¹⁸ Gamoa e jala têlêac gêjaŋa, go kapi Jerusalem gaja gabe jalic Kepa, tec gaŋgôŋ gawiŋ en bêc 15.

¹⁹ Mago galic aposolo ɻagêdô nêŋ teŋ atomanô. Apômtau lasi Jakobo taugeŋ tec galic eŋ.

²⁰ Biŋ tec kato gêdêŋ amac nec, kasau atom, kato kakô Anôtô lanjônêmja.

²¹ Go gaja Suria to Kilikia ɻagamêŋ.

²² Gôlôac dabuŋ Judaiaŋa, taŋ Kilisi gêbinj êsêac tôŋ naŋ, sêlic aê laŋôcanô atom.

²³ Biŋ tagen tonec tec sêŋô ɻawae gebe “Nac taŋ gêmuŋgeŋ kêjanda aêac naŋ, tec galoc kêsôm ɻawae ɻajam lasê kêpi biŋ takêŋ gêwiŋja, taŋ gêmuŋgeŋ gesen su naŋ.”

²⁴ Ma sêlambil Anôtô kêtû aêŋa.

2

Paulu to aposolo ɻagêdô nêŋ biŋ

¹ Gamoa e jala 14 gêjaŋa su acgom, go aêagêc Barnaba api Jerusalem aja kêtiam ma akôc Titi gêwiŋ aêagêc.

² Anôtô geoc biŋ tau lasê gêdêŋ aê, tec gaja. Ma ɻawa ɻawae ɻajam, taŋ gajam mêtê lau samuc naŋ, sa gêdêŋ laumata amoa ma tauŋja, gebe kôm, taŋ gajam su to gajam gamoa naŋ, janam ɻaðmageŋ atom.

³ Ma êsêac sêkac aêac kêtû asa ɻac Helen Titi, taŋ gêmoa gêwiŋ aêac naŋja atom.

⁴ Lasitêwai dansan ḥagêdô sebe sêsa en. Ḫsêac sêseli aêac popoc su mêmhsêwinj sebe sêndib aêac, taŋ Kilisi Jesu kêgaboac aêac su anja biŋsuanô naŋ. Ma ḫsêac sebe sêkônij aêac tōŋ asô biŋsuanô ḥalabu êtiam.

⁵ Mago aêac atu palê to asô ḫsêac ḥalabu ḥagec atom, ḥam gebe ḥawae ḥajam ḥabiŋjanô ênêc amacŋa.

⁶ Lau ḥagêdô sêmoa, taŋ sêlic ḫsêac amboac laumata naŋ. Oc têtu laumata ḥanô me masi, biŋ tonaj kêkêj wapac aê atom, gebe Anôtô kêpuc lau teŋ ḥam atom, gêlic samob têtôm tauŋenj. Laumata tonaj sêkêj ḥagôlinj wakuc teŋ gêdêj aê atom.

⁷ Masianô. ḫsêac sêjala kêtû tōŋ, gebe Anôtô kêkêj kôm jasôm ḥawae ḥajam lasê êndêj lau samucŋa gêdêj aê kêtôm kêkêj kôm gêdêj Petere gebe ḫsôm lasê êndêj Juda,

⁸ gebe Anôtô, taŋ kêpuc Petere tōŋ kêtû Judanêj aposolo naŋ, tec kêpuc aê tōŋ gêwiŋ katu lau samuc nêŋ aposolo.

⁹ Jakobo agêc Kepa ma Joan, taŋ sêsam ḫsêac gebe gôlôac dêbu ḥ ḥaalê naŋ, sêjala moasinj, taŋ Anôtô kêkêj gêdêj aê, tec sêkam aêagêc Barnaba lemenj kêtû ambiŋ tauŋ tōŋja, ma amasaŋ biŋ kêpi tagenj gebe aêac akêj mêtê êndêj lau samuc, ma ḫsêac sêkêj êndêj Juda.

¹⁰ Tagenj sêmasaŋ biŋ tonec gêwiŋ gebe aêac taêŋ ênam lau ḥalêlôm sawa anja ḫsêacnêj. Aê tec taêc gêjam biŋ tonaj ma gajam kêtû ḥoc kôm gajac ḥawaegelj.

Paulu gec biŋ Kepa anja Antioquia

¹¹ Gêdêj taŋ Kepa gêô lasê Antiokia naŋ, aêagêc aseŋ tauŋ e kasôm kêpi en têbêla gebe Gôgôm keso.

¹² Jakobonê lau jasêô lasê atomgenj, ma en gen gêŋ gêngôŋ gêwiŋ lau samuc. Mago gêdêj taŋ ḫsêac sêô su naŋ, en kêgamiŋ tau jagêmoa nê tauŋa gebe kêtêc lau buŋa, taŋ sêsap lêŋ sêsa lauŋa tōŋ naŋ.

¹³ Juda buŋa ḥagêdô sêsa lêŋdansaŋ sêwiŋ en e sê Bamaba ôkwi jakêsa lêŋdansaŋ tau gêwiŋ amboac tonanĝenj.

¹⁴ Aê galic lau tonaj nêŋ lêŋ keso ḥawae ḥajam ḥabiŋjanô, tec kasôm gêdêj Kêpa, ḫsêac samob sêŋô, gebe “Aôm Juda, tagenj kôsa Judanêj lêŋ atom, gômoa amboac ḥac samuc teŋ. Mago amboac ondoc tec kôkac lau samuc gebe sêsa Judanêj lêŋ.”

Anôtô gêjam Juda to lau samuc kêsi kêtû sêkêj gêwiŋja

¹⁵ Teneŋi sêkôc aêac Judagenj, aêac lau sec anja lau samuc nêŋ atom.

¹⁶ Mago aêac tajala gebe ḥamalac teŋ embe ênam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ḥanô êsa, oc êtôm gebe êmansaŋ tau e Anôtô elic en ḥac gêdêj atom, en êkêj êwiŋ Jesu Kilisl acgom. Amboac tonaj aêac takêj gêwiŋ Kilisi Jesu gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêj biŋ to elic aêac tatu lau gêdêj êtu takêj gêwiŋ Kilisiŋa, êtu tajam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ, ḥanô kêsaŋa nec atom. Anôtô oc êmansaŋ ḥamalacnêj biŋ to elic ḫsêac têtû lau gêdêj êtu ḥamalac sêjam kôm, taŋ biŋsu kêjatu naŋ ḥanô kêsaŋa nec atomanô.

¹⁷ Mago aêac embe taêŋ êka gebe Anôtô êmansaŋ nêŋ biŋ to elic aêac tatu lau gêdêj êtu Kilisiŋa, go tatôm lau sec. Embe amboac tonaj, oc Kilisi êtu sec ḥasakinwaga me. Masigoc.

¹⁸ Aê embe jakwê gêŋ, taŋ gaseŋ su naŋ êtiam, go jawa tauc sa amboac ḥac, taŋ kêgêli biŋsu naŋ.

¹⁹ Biŋsu gêjac aê êndu, tec jawê kaiŋ biŋsu êtiam atom, gebe jamoa janam sakiŋ Anôtôgenj. Sêjac aê kapi kakesotau gawiŋ Kilisi.

²⁰ Gamoat jali nec ḥam kēsēp aē tauc atom. Kilisi gēmoa mata jali mēngējam ḥoc ḥalēlōm auc. Aē galoc tec gamoa matoc jali gamoa nom nec, ḥam kēsēp kakēn gēwiŋ Anōtōnē Latu, taŋ tētac gēwiŋ aē to kēkēj tau kētu aēḥa nan.

²¹ Aē kētiŋ Anōtōnē moasiŋ su atom. Biŋsu embe êtōm gebe êmansaŋ ḥamalacnēŋ biŋ e Anōtō ūelic ūsēac tētu lau gēdēŋ, oc Kilisi gēmac êndu ḥaōmagerj.*

3

Biŋsu to takēj gēwiŋ ḥabiŋ

¹ O amac Galatawaga, amac lau kauc gēbōc. Aē gawa Jesu Kilisi sa gēdēŋ amac e kētōm amac taōm alic en genkaleŋ kakesotau. Ma asa gēwē amacnēm kauc ḥokiwi.

² Aē gabe janō biŋ tagen tonec aŋga amacnēm gebe ḥjalau Dēbuŋ gēdēŋ amac gēwac nec ḥam kēsēp amac ajam kōm, taŋ biŋsu kējatu naŋ, e ḥjanō kēsa me aŋjō ḥjawae ḥajam e akēj gēwiŋgeŋ.

³ Amac kauc gēbōc amboac tonan me. Amac ajac m nēm lēŋ to ḥjalau Dabungeŋ ma galoc abe anac dabij ḥa taōm nēm ūlimwalō me.

⁴ Amac atap moasiŋ tonan ḥai sa ḥaōmagerj me. Moae amboac tonan nec.

⁵ Anōtō taŋ kēkēj ḥjalau gēdēŋ amac to gēgōm gējēŋa kapōēŋ aŋga amacnēm naŋ, oc gēgōm kētu amac ajam kōm, taŋ biŋsu kējatu naŋ, e ḥjanō kēsaŋa me kētu aŋjō ḥjawae ḥajam e akēj gēwiŋja.

⁶ Biŋ tonan kētōm teto gēc gebe “Abraham kēkēj gēwiŋ Anōtō, tec gēlic enj ḥac gēdēŋ.”

⁷ Amboac tonan ajala acgom gebe lau, taŋ sēkēj gēwiŋ naŋ, tētu Abrahamnē latui ḥjanō.

⁸ Biŋ taŋ teto gēc naŋ, gēwa sa kwananget gebe Anōtō êmansaŋ lau samuc nēŋ biŋ e ūelic ūsēac tētu lau gēdēŋ êtu sēkēj êwiŋja, tec ḥjawae ḥajam gēdēŋ Abraham kwananget gebe “Gōlōac nomja samob tētap mec ḥamoasiŋ sa êtu aōmja.”

⁹ Amboac tonan lau, taŋ sēkēj gēwiŋ naŋ, tētap mec ḥamoasiŋ sa sēwiŋ Abraham, taŋ kēkēj gēwiŋgeŋ naŋ.

¹⁰ Samob taŋ taēŋ kēka kōm, taŋ biŋsu kējatu naŋ, biŋsu oc ūpuc boa ūsēac gebe teto gēc gebe “Biŋsu ūpuc boa lau pebeŋ, naŋ sēŋgōm biŋ, taŋ teto gēc biŋsu ḥabuku naŋ, samob ḥjanō ūsa tomalagenj atom.”

¹¹ Biŋ tonec gēc awē gebe biŋsu kētōm gebe êmansaŋ ḥamalacnēŋ biŋ e Anōtō ūelic ūsēac tētu lau gēdēŋ nec atom, gebe teto gēc gebe “Nac taŋ Anōtō kēmasaŋ ēnē biŋ e gēlic enj kētu ḥac gēdēŋ naŋ, ēŋgōj mata jali êtu kēkēj gēwiŋja.”

¹² Mago biŋsu gēc kētu takēj êwiŋja atom, gēc kētu daŋgōm ḥjanō ūsaŋa amboac teto gēc gebe “Nac teŋ embe êmansaŋ biŋsu tomalagenj, naŋgo ēŋgōj mata jali.”

¹³ Biŋsu kēpuc boa aēac, mago Kilisi kēsi aēac su. En kēkēj tau kēsō biŋ kēpuc boaŋa ḥalabu gējō aēac su kētōm teto gēc gebe “Biŋsu kēpuc boa lau samob, taŋ senkaleŋ ka naŋ.”

¹⁴ Anōtō gēgōm gēj tonan ma kēkēj Kilisi Jesu gebe mec ḥamoasiŋ, taŋ Anōtō gējac mata gēdēŋ Abraham naŋ, elom lau samuc gebe aēac takōc ḥjalau, taŋ Anōtō gējac mata naŋ, sa êtu takēj gēwiŋja.

* ^{2:21:} Kepa kētu Peterenē ḥaē teŋ. Asam Joaŋ 1:42.

Biñsu to biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ

¹⁵ Lasitêwaac, aê gabe janam dôj ñoc biñ êpi ñamalacnêj mêtê acgom. Nac ten embe êmansañ nê awalênsêm êtu tañ su, go Nac teñ êtôm gebe enseñ su me ênac têku nê biñ ten atom.

¹⁶ Ma Anôtô gêjac mata biñ gêdêj Abraham agêc nê wakuc. En kêsom gebe “Aôm to nêm wakuc” nec atom. Embe êsôm amboac tonaj, go êwa ña gebe ênê wakuc taësam. Mago kêsôm gebe “Agêc nêm wakuc,” tec gêwa ña gebe ênê wakuc tageñ. Ênê wakuc tau Kilisi.

¹⁷ Aê gabe jasôm biñ amboac tonec gebe Anôtô kêmasañ awalênsêm kwanançen e jala 430 gêjanja acgom, go kékêj biñsu kêdaguc. Mago biñsu tau êtôm gebe enseñ awalênsêm su to ênam biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ôkwi atom.

¹⁸ Gêjlênsêm tañ Anôtô gebe êkêj nañ, embe ñam êsêp biñsu, go biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ñanô masi. Mago Abraham kêtap moasiñ tonaj sa kêtû Anôtô gêjac mata gêj tau gêdêj enña.

¹⁹ Ma biñsu tau ñam amboac ondoc. Biñsu tau ñam gebe ñamalac sêngêlisêngêli sêmoa e Abrahamnê wakuc, tañ Anôtô gêjac mata biñ kêpi en nañ, ménjësa acgom. Ajela sêkêj biñsu tau kêsêp sêlinwaga teñ lêma.

²⁰ Sêlinwaganê kôm gêjac ñac tageñ ñawae atom. Mago Anôtô en ñac tageñ.

Biñsu ñakôm

²¹ Ma biñsu tonaj oc enseñ biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ su me. Masianô. Biñsu teñ embe ênêc, tañ êtôm gebe êkêj aêac dañgôj mateñ jali nañ, go biñsu tonaj oc êtôm gebe êmansañ aêacnêj biñ e Anôtô êlic aêac tatu lau gêdêj amboac tonaj.

²² Mago Anôtonê biñ gêwa sa gebe sec kékônij gêj samob tôj, gebe lau, tañ sêkêj gêwiñ Jesu Kilisi nañgeñ, têtap moasiñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ sa.

²³ Gêdêj tan bin takêj gêwiñja ménjkësa atomgen nañ, biñsu tau kégamiñ aêac dañgôj kapoacwalô, gebe êkônij aêac tôj e êndej têm Anôtô eoc biñ takêj gêwiñja lasê acgom.

²⁴ Amboac tonaj biñsu kêtû aêacnêj jaomwaga, tañ gêwê aêac dêdêj Kilisi taja, gebe Anôtô êmansañ aêacnêj biñ e êlic aêac tatu lau gêdêj êtu aêac takêj gêwiñja.

²⁵ Galoc biñ takêj gêwiñja ménjkësa, tec aêac tasô jaomwaga ñalabu kêtiam atom.

²⁶ Amac samob atu Anôtô latui kêtû akêj gêwiñ Kilisi Jesuña.

²⁷ Amac samob, tañ alin sanju su nañ, Kilisi gêbiñ amac tôj taminj ej, tec asô Kilisi kêtû nêm ñakwêgac.

²⁸ Talic lau ñagêdô amboac Juda ma ñagêdô amboac lau samuc atom. Talic ñagêdô amboac gêjôma ma ñagêdô amboac lau sêmoa nêj lêtêgeñja atom. Talic ñagêdô amboac ñacwaga ma ñagêdô amboac lauo atom. Amac samob, tañ Kilisi Jesu gêbiñ amac tôj nañ, atu ñanô tageñ.

²⁹ Embe Kilisinê gêj amac, oc atu Abrahamnê wakuc ma awê kainj gêjlênsêm êtôm Anôtô gêjac mata.

4

¹ Aê jasôm êpi bin teñ êwin acgom gebe Nac-gêwê-kainj-gêjlênsêm-waga kêtû tamanê gêj samob ñatau. Mago ñac tau embe ñapalê saun, nañgo ej êtôm sakinwaga.

² Lau ḥagēdō oc sēnam eŋ awa to sejop ênê gēŋ e êndēŋ noc, taŋ tama ketoc kēkō kwanaŋgeŋ naŋ.

³ Aēac amboac tonaj. Gēdēŋ taŋ aēac ḥopalēgen naŋ, aēac tajam sakin tasō nom tonec ḥagēŋlēlōm ḥalabu.

⁴ Mago gēdēŋ taŋ ḥanoc tau mēŋkēsa naŋ, Anôtô kēsakiŋ Latu, awê teŋ kēkōc eŋ, ma kēsō biŋsu ḥalabu.

⁵ En kēsō biŋsu ḥalabu gebe ēsi aēac lau, taŋ tamoa biŋsu ḥalabu naŋ, su e tatu Anôtônen latui.

⁶ Amac atu Anôtônen latuigac, tec eŋ kēsakiŋ Latunê ḥalau kēsēp aēacnēŋ ḥalēlōm ma ḥalau tau gēmōēc gebe “Tamoc, o Tamoc.”

⁷ Amboac tonaj aōm sakinwaga kētiam atom, aōm latu. Embe latu aōm, go Anôtô êkēj aōm ôwē kaiŋ gēŋlēnsēm amboac tonaj.

Paulu kēpō sim tau kētu lau Galataŋa

⁸ Gēmuŋgeŋ amac ajam kauc Anôtô, tec ajam sakin gēdēŋ anôtōi, taŋ nēŋ ḥanō masi naŋ.

⁹ Galoc tonec amac ajala Anôtôgac, moae jasōm amboac tonec gebe Anôtô tau kējala amacgac, ma amboac ondoc, tec abe akac taōm su amu andēŋ nom ḥagēŋlēlōm palē-palē to ḥanō masi ana êtiam, ma abe anac m sakin tau êtiam.

¹⁰ Amac atoc bēc to ajōŋ ma om to jala sagoc.

¹¹ Aē gaē go to kēpō lēna kētu amacŋa gebe moae oc gajam kolen kēpi amac ḥaōmagen.

¹² O lasitēwaac, aē jaten amac gebe atōm aēmaŋ amboac aē katōm amac. Amac atu kaſec aē atom.

¹³ Amac ajalagac, gēdēŋ taŋ kasōm ḥawae ḥajam lasē gēdēŋ amac kētu ḥamata naŋ, kasōm kētu gēmac kēkō aē tōŋja.

¹⁴ Aē ôlic togēmac kēlēnsōŋ amac to matem panja gējac aē ma alic aē amboac gēŋ sec atom. Amac akōc aē sa amboac Anôtônen aŋela teŋ ma amboac Kilisi Jesu tau.

¹⁵ Ijoc amacmēŋ, nêm tēmtac wapi gēmuŋja naŋ gēc ondoc. Aē galic, tec jasōm lasē to jawa sa êndēŋ amac gebe amac embe alic êtōm, oc akip matemlakōp sa ma akēj êndēŋ aē.

¹⁶ Ma galoc amboac ondoc. Aē kasōm biŋjanō gēdēŋ amac nec katu nêm ḥacio me.

¹⁷ Ḫsēac lau tonaj sēgōm gēŋlēlōm amac naŋ ḥajam atom. Ḫsēac sebe sēkac amac su aŋga aē gebe atoc Ḫsēac tauŋgeŋ sa.

¹⁸ Aŋgōm gēŋlēlōm gēŋ ḥajam ḥapanj ma aŋgōm êndēŋ noc aē jamoa jawiŋ amacŋagen nec atom.

¹⁹ O noc ḥopalēac, ḥandaŋ kētuŋ aē kētiam amboac awê ḥopalē kētuŋ eŋ e Kilisi êtu anō aŋga amacnēm ḥalēlōm acgom.

²⁰ Ojae, aē gabe jamoa jawiŋ amac galocgen. Aē gabe jasōm biŋ êndēŋ amac janam aoc ôkwi-ôkwi. Aē kapō lēna tauc ḥanō kētu amacŋa.

Hagar agēc Sara tētu ḥadōŋ

²¹ Amac taŋ abe amoia biŋsu ḥalabu naŋ, asōm êndēŋ aē acgom, amac aŋō biŋsu atom me.

²² Teto gēc gebe Abrahamnē latuagēc tec sēmoa, teŋ aŋga sakinwagaonē ma teŋ aŋga ḥatauonē.

²³ Ḥac taŋ sakinwagao kēkōc naŋ, ḥam kēsēp ḥamalacŋa. Ma Ḥac, taŋ ḥatau kēkōc naŋ, ḥam kēsēp Anôtônen biŋ, taŋ gējac mata naŋja.

²⁴ Biŋ tonaq kētu biŋgōliŋ gebe awê luagêc têtôm poac luagêc. Teŋ kêkanôŋ lôc Sinai, tec ɻawakuc tau têtu gêŋôma,

²⁵ gebe ɻâe Hagar tonan sêsam kêpi lau Arabia nêŋ lôc Sinai ma kêkanôŋ Jerusalem galocŋa, gebe Jerusalem galocŋa to ɻagôlôac têtu gêŋôma sêmoa.

²⁶ Mago Jerusalem ôŋa tau, taŋ kêtu tau nê ɻatauo gêmoa nê tauŋa naŋ, kêtu aêac samob tenenj,

²⁷ gebe teto gêc gebe

“Aôm awê kapoac, taŋ kôkôc ɻapalê atom naŋ,

têmtac ɻajam êsa,

ma aôm awê, taŋ ɻapalê kêtuŋ aôm atom naŋ, ônam lasê toôndugen,

gebe awê sawa nê ɻapalê taêsam kêlêlêc awê tonac nê su.”

²⁸ O lasitêwaac, Anôtônê biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, kêkêŋ amac atu ɻapalê atôm Isak.

²⁹ Gêmuŋgeŋ ɻac, taŋ nê ɻam kêsêp ɻamalacŋa naŋ, kêjanda ɻac, taŋ ɻalau gêjac mata biŋ kêpi eŋ naŋ, ma galoc amoac tonageŋ.

³⁰ Mago biŋ, taŋ teto gêc naŋ, kêsôm asagenj. Kêsôm gebe “Ômasuc sakiŋwagao agêc latu sêc sêna, gebe sakiŋwagaonê latu êwê kaiŋ gêŋlênsêm êwiŋ ɻatauonê latu atom.”

³¹ Lasitêwaac, amoac tonaq sakiŋwagaonê ɻapalê aêac atom, ɻatauonê ɻapalê aêac.

5

Kilisi kêgaboac aêac su, tec tajop nêŋ lêŋ ɻapep

¹ Kilisi kêgaboac aêac su gebe tamoa nêŋ Iêtêgenj. Amboac tonaq akô ɻajana gebe sênam amac ôkwi nasêkônij amac atu sakiŋwaga êtiam atom.

² Alic acgom, aê Paulu jasôm êndêŋ amac gebe Amac embe asôm gebe sêsa amac, go Kilisi ênam amac sa atom.

³ ɻamalac samob, taŋ sêsôm gebe sêsa êsêac naŋ, jawa sa êtiam êndêŋ êsêac gebe êsêac sêŋgôm biŋsu samucgeŋ ɻanô êsa tomalagenmaj.

⁴ Amac embe taêm ênam gebe biŋsu êmansaŋ nêm biŋ e Anôtô êlic amac atu lau gêdêŋ naŋ, oc andim taôm êŋgic aŋga Kilisinê e akac taôm su aŋga moasinj tau.

⁵ Aêac takêŋ mateŋ gebe Anôtô êmansaŋ nêŋ biŋ e êlic aêac tatu lau gêdêŋ. Aêac daôŋ biŋ tonaq tamoa gebe ɻalau Dabuŋ kêkêŋ aêac takêŋ gêwiŋ.

⁶ Kilisi Jesu embe êmbiŋ aêac tôŋ, oc sêsa aêac me sêsa aêac atom, tonaq ɻanô masi. ɻanô tagenj tonec gebe takêŋ gêwiŋ êkac aêac têntac êwiŋ ɻanôŋja.

⁷ Gêmuŋgeŋ amac asêlêŋ nêm lêŋ ɻajamgeŋ amoac e asa kêkô amac auc, tec tanjem wamu biŋjanô kêtiam atom.

⁸ Anôtô taŋ kêkalem amac naŋ, kêkô amac auc atom.

⁹ Jist ɻagec kêtôm gebe ênam polom samucgeŋ auc e êsuŋ.

¹⁰ Apômtau gêbiŋ aêac tôŋ, tec taêc kêka amac, gebe nêm ɻalêlôm oc ênam tau ôkwi atom. Ma ɻac, taŋ kêlênsôŋ amac naŋ, oc êndac nê ɻagéjô. ɻac tau aê gajam kauc eŋ, mago eŋ oc êwê sa atom.

¹¹ O lasitêwaac, embe janam mêtê êpi sêsa lauŋa, oc sêjanda aê êtu asagenja. Embe jasôm ɻoc biŋ amoac tonaq, oc kakesotau ɻawae êlênsôŋ lau teŋ atom.

¹² Ojae, lau taŋ sêli amac sa naŋ, sêsa ôliŋgêdô samucgeŋ suman.

13 O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac gebe amoas nêm lêtêgej. Tagen amac amoas nêm lêtêgej êtu têmtac ɳakalac ɳamôkê atom, amac anam sakin taôm êtu têmtac gêwiŋ ɳanôjagej.

14 Gebe ɳalô tagen kêkatonj biŋsu samob sa gebe "Têmtac êwiŋ lau wacbanj aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm."

15 Embe ênjac to asac taôm, naŋ alic taômgej gebe êndarjôgôj taôm su atom.

Nalaunê ɳanô to têntac ɳakalac nê ɳanô

16 Aê jasôm biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Asêlêŋ to ɳalaugenj ma aŋgôm têmtac ɳakalac êkac amacna ɳanô ésa atom.

17 Aêac tajala gebe Têntac ɳakalac gedec ɳalau ma ɳalau gedec têntac ɳakalac. Gêŋ tauagêc sêkêŋ kisa gêdêŋ tauŋ, tec amac atôm gebe aŋgôm gêŋ, tanj abe êngômna naŋ, ɳanô ésa atom.

18 Ma ɳalau embe êwê amac, oc amoas biŋsu ɳalabu atom.

19 Têntac ɳakalac nê ɳanô tau tonec ɳai tec gêc awêgej gebe Biŋ mockaiŋja, lêŋ môrŋa, wauc-waucetêna,

20 sakin gwamŋa, berŋ, kisa, sêsoŋtauŋ, sêjam lêmurŋ tauŋ, têntac ɳandaŋ, sêoč tauŋ auc, sêwa tauŋ kêkôc, sêkac tauŋ su,

21 têntac sec, sênoŋ gêŋ anaboa, seŋ lasam ɳawaô to gêŋ ɳagêdô amboac tonanj. Biŋ tonanj ɳai jasôm ɳakônijja êndêŋ amac amboac kasôm kwanaŋgej su gebe Lau tanj sêgôm gêŋ amboac tonanj naŋ, sêwê kainj Anôtône gamêŋ atom.

22 Ma ɳalau tau nê ɳanô tonec gebe Têntac gêwiŋ, têntac ɳajam, biŋmalô daê biŋ tôŋ, ɳalêlôm malô, gabêjam, tamoa ɳaŋêj,

23 malô-malô, tatu mêtê tauŋ ɳapep. Biŋsu ênac jao gêŋ amboac tonanjja teŋ gêc atom.

24 Samob tê têtu Kilisi Jesu nê gêŋ naŋ, sêjac têntac ɳakalac to ɳalêlôm kêkac-kêkac êsêacna kêpi kakesotau gêja su.

25 ɳalau embe êkêŋ aêac tamoa mateŋ jali, naŋ tasa nêŋ lêŋ to ɳalaugenjmanj.

26 Damboa tauŋ êtu waenjja atom to tataŋ pêlê tauŋ atom ma têntac sec êndêŋ tauŋ atom. *

6

Daoc gêŋwapac tanam tauŋ sageŋ

1 O lasitêwaac, ɳamalac teŋ embe êngêli biŋsu, naŋ amac lau tonjalau anam enj sa ɳa nêm ɳalêlôm malô. Ma alic taôm gebe lêtôm êtap amac sa êwiŋ atom.

2 Aôc gêŋwapac anam taôm sageŋ, go aŋgôm Kilisinê biŋsu ɳanô ésa.

3 Nac teŋ embe êkiaŋ tau gebe enj ɳac towae, mago enj ɳaôma, oc ênsau tau.

4 Lau samob sênsaê nêŋ koleŋ êndêŋ-êndêŋgej sêlic acgom. Embe ɳajam, go êtu êsêac tauŋ waenj. Êsêac sênam dôŋ nêŋ koleŋ êpi lau ɳagêdô nêŋ atom.

5 Samob oc sêoč tauŋ nêŋ gêŋwapac êndêŋ-êndêŋgej.

6 Nac tanj gêŋô mêtê naŋ, ênac sam gêŋ ɳajam samob êndêŋ mêtê ɳakêdôŋwaga êwê kainj êwiŋ.

7 Akêli taôm êtu awê Anôtô aucna atom, gebe gêŋ, tanj ɳamalac êsê naŋ, tec êkôc ɳanô.

* 5:26: Alic Kor 1.5:6

⁸ Nac teŋ embe êsê gêŋ êsêp têtac ɻakalac, oc ɻanô têtac ɻakalacŋa enseŋ eŋ su. Nac teŋ embe êsê gêŋ êsêp ɻalau, oc ɻanô ɻalaŋa êkêŋ eŋ êngôŋ mata jali teŋgeŋ.

⁹ Aêac tanam nêŋ kolen ɻajam tokam-tokam atom. Aêac embe tekweŋ êmbac atom, go tatap nêŋ ɻanô sa êndêŋ ɻanoc.

¹⁰ Nêŋ ɻasawa tamoaŋin ɻamalacŋa tec gêc. Amboac tonan tamoaŋin lau samob, mago tamoaŋin gôlôac, taŋ sêkêŋ gewiŋ Kilisi gebiŋ aêac tōŋ naŋ, êlêlêc su.

Paulu gêjac mata nê bŋ ma gêjac biŋsu to gêjam mec gôlôac

¹¹ Alic ɻatalô kapôŋ-kapôŋ tonec tauc lemoč kato gêdêŋ amac.

¹² Êsêac samob, taŋ sebe lau tetoc êsêac sa êtu gêŋ nomiŋaŋ naŋ, sêkac amac gebe alôc ma sêsa amac. Êsêac taêŋ gêjam biŋ tagen tonec gebe lau sêjanda êsêac êtu Kilisinê kakesotaŋa atom.

¹³ Mago lau, taŋ sêsa êsêac naŋ, tauŋ sejop biŋsu atom. Êsêac sebe sêsa amac e tetoc tauŋ sa êtu amacŋa gebe asô sakinj ôlinjŋ tonan ɻalabu.

¹⁴ Mago aê, aê jatoc tauc sa êtu gêŋ teŋja atom, êtu aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê kakesotaŋageŋ. Kêtu kakesotaŋa aê galic nom amboac gêŋ matê, ma lau nomiŋa sêlic aê amboac gêŋ matê.

¹⁵ Sêsa lauŋa me sêmoa samucgeŋa tonan ɻanô atom. ɻanô tagen tonec gebe Anôtô ȇkêŋ aêac tatu gêŋ wakuc acgom.

¹⁶ Biŋmalô to Anôtôŋ taê walô êndêŋ êsêac samob, taŋ sêsa nêŋ lêŋ sêndaŋguc ɻagôliŋ tonan naŋ, to êndêŋ Anôtôŋ lau Israel êwiŋ.

¹⁷ Alênsôŋ aê êtiam atom, gebe Jesunê bêlêm ɻamala gêc aê ôlicgac.

¹⁸ O lasitêwaac, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moaŋin êwiŋ amacnêm ɻalau. Biŋjanô.

Paulunê papia gêdêŋ lau EPESE

Paulunê papia gêdêŋ lau Epese nec ɻac tau keto gebe êwaka biŋ, tê Anotôtô taê gêjam gebe êŋgômja nê, sa ênêc awegerj gebe “Êndêŋ ɻanocerj ma embirj gêrj samob arge undambê to nom tōŋ, go êkêŋ Kilisi êtu ɻamôkê” (1:10). Go keto kêtû tonecra gewiŋ gebe êkêlî Anôtônê lau sêsa nêŋ lêŋ samob sêwaka biŋ kapôeŋ tonaj ɻam sa, ec sêkêŋ gewiŋ Jesu Kilisi êmbirj ɻamalac pebeŋ toŋ têtu gêrj ɻanô tagenj.

Paulu gêoŋ papia tau ɻatêna sa gec ɻasêbu ɻamatana keto kêpi Tameŋi Anôtô kêjaliŋ nê lau sa têtu ɻanô tagenj ɻalêŋ. Eŋ kêsuc êsêacnêŋ biŋ ôkwi ma kêgaboac êsêac su arga nêŋ sec kêtû Latu Jesu Kilisiŋa, tec kêkêŋ ɻalau Dabuŋ kêtû moasinj kapôeŋ tonaj ɻakamaclauŋ gebe gêjac êsêac ɻawae biŋjanôgeŋ. Go kêkêlî lau-sêsam-papia-tauwaga gebe sêsa nêŋ lêŋ samob amboac lau, taŋ seŋgom Kilisi gêbîŋ êsêac tõŋgac êtu anô épi tauŋ nêŋ sêmbiŋ tauŋ tōŋ tonjanôgeŋja. Kilisi gêbîŋ Anôtônê lau tōŋ têtu gôlôac dabuŋ tageŋ nec, Paulu gêwa sa to gê dôŋ kêpi biŋ tonec ɻai gebe gê dôŋ gôlôac dabuŋ kêpi ôli teŋ, taŋ Kilisi kêtû ɻamôkê naŋ, me kêpi andu teŋ, taŋ Kilisi kêtû ɻaalê kêclésuŋa naŋ, me kêpi awê teŋ, taŋ Kilisi kêtû ênê akweŋ naŋ. Paulu keto papia tau keto biŋ gêjam dani ma eŋ taê gêjam Anôtônê moasinj, taŋ mëŋkêtu anô kêpi Kilisi naŋgac. Ênê ɻalêlôm kêkac eŋ todim-todim, tec gêga kêtû wê ma kêpuc wê sa kêsêp ɻasawa gêwiŋ-gêwiŋ. Eŋ keto biŋ samob kepeŋ Kilisi têtac gêwiŋ ɻamalacra to kêkêŋ tau kêtû da gêjô ɻamalac suŋa ma kêsuc ɻamalacneŋ sec ôkwiŋa to taê labu ma kêmoasinj ɻamalacra to nê ɻalêlôm ɻawê ma nê lêŋ selecra.

Nadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Kilisi to Gôlôac Dabuŋ 1:3-3:21
3. Lêŋ wakuc gêjac lau, taŋ Kilisi gêbîŋ êsêac tōŋ naŋ ɻawae 4:1-6:20
4. Paulu gêjac mata papia tau 6:21-24

Paulu awa gêjac lau Epese

¹ Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, taŋ Anôtô kêkalem aê naŋ, ɻoc biŋ êndêŋ Anôtônê lau, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu sêŋgôŋ Epese naŋ.

² Tameŋi Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasinj to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Moasinj taŋ tatap sa kêtû Kilisiŋa

³ Aweŋ gêôc aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi ma gêjam mec aêac ɻa mec ɻalêlômja tokainj-tokainj, taŋ ɻam kêsêp undambê naŋ.

⁴ Anôtô kêkêŋ nom atomgeŋ, ma kêjaliŋ aêac sa tatu ênê gêrj kêtû Kilisiŋa e tatu lau dabuŋ to ɻanêŋ tamoa eŋ laŋônm. Anôtô têtac gêwiŋ aêac,

⁵ tec taê gêjam kêtû tōŋ gebe êkêŋ Jesu Kilisi êwê aêac dandêŋ eŋ tana natatu ênê latui. Biŋ tonaj eŋ têtac gêwiŋ gebe êŋgôm ɻanô ésa.

⁶ Lambinj êndêŋ Anôtô gebe kêkêŋ latu, taŋ têtac gêwiŋ eŋ naŋ, mëŋkêtu moasinj ɻawasi tau gêdêŋ aêac.

⁷ Kilisi tau kêgaboac aêac su ɻa nê dec ma kêsuc tagêli biŋsu ɻabinj ôkwi. Biŋ tonaj gêwa ênê moasinj kapôeŋanô sa.

⁸ Anôtô kêsêwa moasiñ tonaq mêmekêpi aêac. En ñac tokauc to kêjala biñ, tañ gêc lêlômgeñ nañ,

⁹ tec gêwa nê biñ ñalêlômja sa gêdêñ aêac ma gebe êngôm biñ tañ taê gêjam kêtû tôñ nañ, ñanô ësa gêdêñ tañ kékêñ Kilisi.

¹⁰ Anôtô ênac dabin nê biñ, tañ kêmasañ nañ, êndêñ ñanocgeñ ma êmbiñ gêy samob aنجa undambê to nom tôñ, go êkêñ Kilisi êtu ñamôkê.

¹¹ Ñac tau kékêñ aêac awê kaiñ gênlênsêm kêtôm Anôtô kêmasañ kwanançeñ ma gêgôm biñ, tañ taê gêjam kêtû tôñ nañ, ñanô kêsa.

¹² Aêac tañ akêñ mateñ Kilisi kwanançeñ nañ, alambinj Anôtônê ñawasi.

¹³ Ma amacnêm biñ amboac tonançeñ. En kékêñ amac aňo biññanô ñamêtê, ñawae ñajam kêpi lêñ Anôtô ênam amac kësiña e akêñ gêwiñ Kilisi, ma Anôtô kékêñ Nalau Dabunj, tañ gêjac mata nañ, kêtû ñabelo atu ênê gêñña.

¹⁴ Nalau Dabunj tau kêtû aêacnêñ gêñlênsêm ñakamaclauñ, gebe ênam aêac kësi tatu ênê gêy ma talambinj ênê ñawasi.

Pauluné mec

¹⁵ Aê ganô amac akêñ gêwiñ Apômtau Jesu to têmtac gêwiñ Anôtônê lau samob ñawae,

¹⁶ tec gajam danje Anôtô kêtû amacna geden tõngeñ ma taêc gêjam amac kêsêp ñoc mec ñalêlôm,

¹⁷ ma kateñ aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê Anôtô, aêac Tamenji en, tañ kêtû ñawasi ñatau nañ, gebe en êkêñ Nalau ênsuñ kauc mêtêja to eoc biñ lasêña êndêñ amac e ajala Anôtô ñanôgen.

¹⁸ Aê kateñ gebe Anôtô êpô nêm ñalêlôm ñawê ësa e ajala ênê kalem, tañ akêñ matem nañ, to ajala moasiñ ñawasi tolêlôm-tolêlôm, tañ gêjac mata gadêñ nê lau nañ,

¹⁹ to ajala ênê ñaclai kapôeñ kélêlêc, tañ gêjam kôm gêmoa aêac takêj-gêwiñwaga ñalêlôm nañ. Ñaclai ñajaña kapôeñ tonançeñ

²⁰ gêjam kôm gêdêñ tañ Anôtô gêju Kilisi gêdi sa aنجa ñacmatêñê ma ketoc en gêñgôñ ênê anôja aنجa undambê.

²¹ Kilisi gêngôñ tõnê ma gêjam gôliñ apômtau to ñaclai ma ñactêkwa to ñataui. En kélêlêc ñaê towae samob, tañ tetoc sa aنجa nom tonec to ônêja nañ su.

²² Anôtô kékêñ gêy samob kêsô Kilisi akaiñ ñalabu ma kékêñ en kêtû gôlôac dabuñ ñamôkê gebe ênam gôliñ gêy samob.

²³ Gôlôac dabuñ tau tonaq kêtû Kilisi ôli, ma en, tañ gêbiñ gêy samob tõñ nañ, gêjam ôli tau auc samucgeñ.

2

Anôtô gêju aêac sa tamoa mateñ jali

¹ Amac agêli biñsu to nêm sec gêgôm amac atu matê su.

² Gêmuñgeñ agôm nêm gêy amboac tonec, asêlêñ kêtôm nom tonec ñagôiiñ to asô ñatau, tañ gêjam gôliñ ñaclai sec umboñ ñalabuña to ñalau, tañ gêjam kôm kêpi lau tañenjêpêc gêdêñ Anôtônê biñ nañ ñalabu.

³ Gêmuñgeñ aêac samob tatôm êsêac ma tasa nêñ lêñ kêtôm têntac ñakalac kékac aêacna. Aêac dagôm gêy, tañ ôliñ to ñalêlôm kékac aêacna nañ, ñanô kësa, tec Anôtô têtac ñandañ gêdêñ aêac kêtôm têtac ñandañ gêdêñ êsêac ñagêdô.

⁴ Mago Anôtô taê walô aêac ñanôgen ma têtac gêwiñ aêac kélêlêc,

5 tec kêkêj aêac, taŋ tatu mêtê kêtû tagêli biŋsuŋa naŋ, tamoa mateŋ jali dawinj Kilisi. Anôtônê moasiŋ gêjam amac kêsi.

6 Ma eŋ gêju aêac sa dawinj Kilisi Jesu to ketoc aêac dangôŋ gamêŋ undambêŋa dawinj eŋ.

7 Anôtô gêgôm gêŋ tonaj gebe êtôc nê moasiŋ tolêlôm-tolêlôm êndêŋ lau êndêŋ têm samob, taŋ oc mêmêsa naŋ. Moasiŋ tau gêwa tau sa gêdêŋ taŋ Anôtô têtac gêwiŋ aêac ma kêkêj Kilisi Jesu gêmêŋ naŋ.

8 Gebe Anôtô kêmoasiŋ amac, tec gêjam amac sa kêtû akêŋ gêwiŋja. Taôm agôm atom, Anôtô tau kêkêj ŋaômageŋ.

9 Njamalac teŋ nê kolenj gêjam eŋ sa atom, gebe teŋ etoc tau sa atom.

10 Anôtô tau nê kolenj ŋanô aêac. Eŋ gêwiŋ Kilisi Jesu ma kêkêj aêac gebe tanam kolenj ŋajam, taŋ eŋ kêmasaŋ kwanaŋgeŋ naŋ, gebe tasa nêŋ lêŋ tapeŋ ŋanô tonageŋ.

Anôtô gêbiŋ aêac tôŋ tatu gôlôac dabuŋ tagen

11 Amboac tonaj taêm ênam gebe gêmuŋgeŋ tenemi sêkôc amac amboac tentenjlatui, ma lau Juda, taŋ sêsa êsêac ŋa lemeŋ naŋ, tec sêsam amac gebe lau samuc.

12 Gêdêŋ ŋasawa tonaj amoa jaêc Kilisi, ma Israelwaga sêlic amac amboac êsêacnêŋ lau ŋagêdô amac atom. Amac lau jaba, tec awê kainj poac ŋamoasiŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ nê lau naŋ atom. Amac amoa nom tonec akêŋ matem gêŋ teŋ atom to ajam kauc Anôtô.

13 Mago galoc awiŋ Kilisi Jesu ma amac, taŋ gêmuŋgeŋ amoa jaêc naŋ, atu gasuc amêŋ kêtû Kilisi gêmac ênduŋa.

14 Kilisi tau kêtû aêacnêŋ biŋmalô ŋamôkê. Eŋ gêbiŋ aêac Juda to lau samuc tôŋ tapi tagen to gesen kisa, taŋ kêtû balan gen aêac gêngic naŋ, ŋa tau ôli.

15 Eŋ gesen biŋsu ŋajatu to ŋagôliŋ su gebe êkêŋ toŋ luagêc têtu toŋ wakuc tagen êmoa eŋ tau ŋalêlôm, tec kêkêj biŋmalô.

16 Eŋ gêmac êndu aŋga kakesotau, tec gesen kisa su jagêbiŋ lulugeŋ tôŋ têtu ôli tagen ma gê wama gêdêŋ Anôtô.

17 Amboac tonaj Kilisi gêmêŋ ma gêjam mêtê kêpi biŋmalô tau ŋajawae ŋajam gêdêŋ amac, taŋ amoa jaêc Anôtô to êsêac, taŋ têtu gasuc eŋ naŋ

18 gebe ŋac tau tonaj kêkêj Njalau tagen gêwê aêac samob dêdêŋ Tama taja.

19 Amboac tonaj amac atôm lau jaba to lau ŋamagêŋa kêtiam atom. Amac atu Anôtônê laurêŋ ŋagêdô to atu Anôtônê gôlôac awiŋ.

20 Eŋ kêkwê amac sa atu andu akô nomban aposolo to propete ŋaô. Ma Kilisi Jesu tau kêtû andu tau ŋaalê kêclêsuna.

21 Nac tonaj gedeŋ andu tau tôŋ ma êngôm êtu kapôeŋ e êtu Apômtaunê lôm dabuŋ,

22 ma kêsuŋ amac sa awiŋ atu Anôtônê andu. taŋ nê Njalau gêjam auc naŋ.

3

Paulu gêjam kôm kêpi lau samuc

1 Kêtû tonajna aê, Paulu, tec katu Kilisi Jesu nê ŋac kapoacwalôŋa kêtû amac lau samucna nec, katen meç gêdêŋ Anôtô.

2 Amac aŋôgac gebe ŋac moasiŋ Anôtô kêkêj sakinj gêdêŋ aê kêtû êmoasiŋ amacna.

³ Anôtô geoc nê biŋ, tan̄ gêc lêlômgeŋ naŋ, lasê gêdêŋ aê kêtôm biŋ, tan̄ kato dambêŋ gêc ɳamataŋa naŋ.

⁴ Amac embe asam biŋ tau, oc ajala ɳoc kauc kêsa kêpi Kilisinê biŋ, tan̄ gêc lêlômgeŋ naŋ.

⁵ Gêdêŋ têm gêmuŋŋa ɳamalac sêjala biŋ, tan̄ gêc lêlômgeŋ naŋ atom. Mago galoc Anôtô kêkêŋ nê ɳalau geoc biŋ tau lasê gêdêŋ nê aposolo dabuŋ to propete.

⁶ Biŋ tan̄ gêc lêlômgeŋ naŋ, tau tonec gebe Lau samuc sêŋô ɳawae ɳajam, tec gêgôm êsêac sêwê kaiŋ Anôtônê gêŋlênsêm to têtu Kilisinê ôli ɳagêŋlêlôm ma têtap biŋ, tan̄ Anôtô gêjac mata kêtû Kilisi Jesuŋa naŋ, ɳaŋjanô sa sêwiŋ.

⁷ Anôtô taê walô aê, tec kêkêŋ aê katu ɳawae ɳajam tonâŋ ɳasakinwaga. Naclai ɳatau eŋ, tec kêkêŋ kôm tonâŋ gêdêŋ aê.

⁸ Anôtônê lau samob nêŋ ɳac ɳasec aê, mago ɳac moasiŋ ketoc aê sa gebe jasôm ɳawae ɳajam lasê epi ɳac tolêlôm Kilisinê awa teŋgenja êndêŋ lau samuc

⁹ to jawa Anôtônê lêŋ êngôm nê biŋ ɳalêlômja ɳanô ȇsaŋa sa êndêŋ lau samob. Gêdêŋ andaŋgeŋanô Anôtô, tan̄ kêkêŋ gêj samob naŋ, kêsiŋ biŋ tonâŋ gêc lêlômgeŋ,

¹⁰ gebe galoc gôlôac dabuŋ sêwa Anôtônê kauc mêtêŋa tolêlôm-tolêlôm sa êndêŋ apômtaui to ɳaclai undambêŋa.

¹¹ Anôtô kêsa lêŋ tonâŋ, tec gêgôm biŋ, tan̄ taê gêjam kêtû tôŋ gêdêŋ andaŋgeŋanô naŋ, ɳanô kêsa kêpi aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu tau.

¹² Aêac tasêp eŋ tôŋ to takêŋ êwiŋ eŋ, ma tatêc tauŋ atom, ôliŋ andaŋ Anôtô to tasa eŋ ɳagala totêntac êpa sugeŋ.

¹³ Amboac tonâŋ aê kateŋ gebe ɳoc gêŋwapac, tan̄ gaôc kêtû amacnja naŋ, êlêc amac sa atom. Noc gêŋwapac tau êngôm amac waem ȇsa.

Kilisinê têtaç gêwiŋ aêacnja

¹⁴ Kêtû tonâŋna aê kêpôŋ ocduc gêdêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama,

¹⁵ tan̄ nê ɳaê kêpi gôlôac undambê to nomna samob kêtômgeŋ naŋ.

¹⁶ Aê kateŋ Anôtô gebe êkêŋ ɳaclai êndêŋ amac êtôm ênê ɳawasi kapôeŋ ma êkêŋ nê ɳalau êpuc nêm ɳalêlôm tôŋ ɳajaŋa ȇsa.

¹⁷ Amac akêŋ gêwiŋ Kilisi tec êkêŋ nêm ɳalêlôm êtu ênê andu ma têmtac êwiŋ ɳanô ɳawakac enseleŋ naendêŋ amac tan̄.

¹⁸ Go amac to Anôtônê lau samob nêm kauc ȇsa e ajala gebe Kilisinê têtaç gêwiŋ aêacnja kesewec kêtû tapa to kêtû baliŋ ma kêpi gêja to kêsêp gêja

¹⁹ ma ajala Kilisinê têtaç gêwiŋ tonâŋ, tan̄ kêlêlêc kauc samob ɳêŋgeŋ su naŋ, gebe Anôtô tau ênam auc samucgeŋ.

²⁰ Ma ɳac tau tonâŋ, tec oc êngôm gêj samob, tan̄ aêac tateŋ to taêŋ gêjam naŋ, ɳanô ȇsa êlêlêc ɳêŋgeŋ su êtôm ɳaclai, tan̄ gêjam kôm gêmoa nêŋ ɳalêlôm naŋ,

²¹ gôlôac dabuŋ to Kilisi Jesu tau sêwaka ênê ɳawasi sa êtôm gôlôac to gôlôac ma têm to têm ɳêŋgeŋ êna. Biŋjanô.

4

Aêac tatu Kilisinê ôli tagen

¹ Amboac tonâŋ aê, tec gaŋgôŋ kapoacwalô kêtû Apômtauŋa nec, jalêŋ biŋ amac gebe asa nêm lêŋ êtôm Anôtônê kalem, tan̄ kêtap amac sa naŋ.

² Ambu taôm to amoat tonêm ɳalêlôm malôgen, aê biŋ tÔngeŋ ma asip taôm sa totêmtac êwiŋgeŋ.

³ Ôlim palê gebe Njalau êkêŋ biŋmalô êmbiŋ amac tÔn atu gêŋ tagen.

⁴ Ôlim tagen to Njalau tagen êtôm Anôtô kékalem amac ma akêŋ matem nêm ɳanô kalem ɳa tagen.

⁵ Apômtau tagen ma biŋ takêŋ gêwiŋja tagen to busanju tagen.

⁶ Namalac samob Tameŋi Anôtô tagen, tanj kêtû gêŋ samob ɳatau ma gêjam kôm kêpi gêŋ samob naŋ, gêjam gêŋ samob auc.

⁷ Aêac samob tonec takôc moasiŋ sa gêdêŋ-gêdêŋgeŋ kêtôm Kilisi tau gêjam dôŋ ma gêjac sam gêdêŋ aêac.

⁸ Kêtôm biŋ tec gêc gebe.

“Enj kêpi lôlôc gêja

ma kékôc lau kapoacwalôŋa sêwiŋ ej,

ma gêjac sam gêŋ ɳajam ɳaômageŋ gêdêŋ lau.”

⁹ Nalô tonec gebe “Enj kapi lôlôc gêja” nan ɳam amboac ondoc. ɳam tau tonec gebe kêsêp nom ɳalêlôm ɳakêlêndiŋ gêja gêmuŋ.

¹⁰ Nac tau, tanj kêsêp gêja naŋ, nac tau tonaj kêpi e jakêlêlêc undambê samob su gebe ênam gêŋ samob auc.

¹¹ Nac tau tonangeŋ tec kékêŋ lau ɳagêdô têtu aposolo ma ɳagêdô têtu propete to ɳagêdô têtu jaenwaga ma ɳagêdô têtu lausakiŋ to kêdôŋwaga.

¹² Kilisi kékêŋ lau amboac tonaj gebe ênac dabij Anôtônê lau sênam sakinj ɳapep gebe sêmboa ej ôli sa

¹³ e takêŋ gêwiŋ êmbiŋ aêac samob tÔn tapi tagen to tajala Anôtônê Latu êtu tÔn ma têtôp tatu lau kapôeŋ e tatôm Kilisi tau nê dôŋ.

¹⁴ Ma tatôm ɳapalê dedec êtiam atom gebe laudansaŋnêŋ mêtê êtêlin to êmbam aêac êtôm gwêc to mu kêtêlin to gêbam waŋ nec atom. Lau amboac tonaj têtim to sêsaу ɳamalac.

¹⁵ Aêac amboac teŋ. Aêac tasôm biŋjanô êndêŋ tauŋ totêntac êwiŋgeŋ ma têtôp tatu kapôeŋ e nêŋ lêŋ samob esewec tatôm Kilisi, tanj kêtû ɳamôkê naŋ.

¹⁶ Nac tau tonec tec gêbiŋ ôli ɳagêŋlêlôm samob tÔn kêpi tagen to kékêŋ ɳaduc gêdiŋ kêsô tau ma ɳakalôc geden ôli ɳagêŋlêlôm tÔn. Ôli ɳagêŋlêlôm gêdêŋ-gêdêŋgeŋ embe ênam kôm, tanj gêjac gêŋ tau ɳawae naŋ, oc ôli êtôp to êmboa tau sa ma têntac gêwiŋ êmbiŋ ɳanô tau tÔn.

Kilisi kékêŋ aêac tasa lêŋ wakuc

¹⁷ Amboac tonaj aê jasôm ɳoc biŋ tonec êndêŋ amac toaoc gêjac Apômtaugeŋ gebe Asa nêm lêŋ atôm lau samuc, tanj taêŋ gêjam biŋ ɳaôma-ɳaôma elême naŋ atom.

¹⁸ Nakesec gêjam êsêacnêŋ kauc auc. Êsêacnêŋ kauc masi to nêŋ ɳalêlôm ɳadani, tec kêbalaŋ êsêac auc gêdêŋ sêŋgôŋ mater jali, tanj ɳam kêsêp Anôtôŋa naŋ.

¹⁹ Êsêac sêgôm gêŋ waucwaucgeŋ ma sêgôm gêŋ môp-môp samob gêjam auc, sêgôm kêtû mateŋ katu awaŋa tomageŋ gêbacgeŋ.

²⁰ Biŋ amboac tonaj têdôŋ gêdêŋ amac kêtû Kilisiŋa atom.

²¹ Amac aŋô ɳawae tau to têdôŋ mêtê tau gêdêŋ amacgac kêtôm biŋjanô, tanj gêc Jesu tauŋa naŋ.

²² Amboac tonaj awi nêm ɳamalac laŋgwâ, nêm ɳalêlôm geo, tanj kêsa lêŋ gêmuŋja naŋ sin. Têtac ɳakalac kêsau gêōc ɳamalac laŋgwâ e gesen tau su gêjaŋa.

²³ Amacnêm ηjalélôm to biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ, êtu wakuc samucgeŋ.

²⁴ Ma asô ηjamalac wakuc, taŋ Anôtô kékêŋ kêtôm tau nê katu naŋ sa. Enjêwaka tau sa ŋa lêŋ gêdêŋ to dabuŋ biŋjanôŋha.

²⁵ Amboac tonan̄ awi bîndansaŋ siŋ ma asôm biŋjanô êndêŋ taôm êndêŋêndêŋgeŋ, gebe aêac tatu ôli tagen̄ ŋagêŋlêlôm.

²⁶ Embe têmtac ŋandaŋ, naŋ aŋgôm taôm sec atom ma aê têmtac ŋandaŋ tôŋ e oc naêsep nec atom.

²⁷ Aliŋ taôm gebe Sadan̄ êŋgôŋ amac ŋasawa atom.

²⁸ Nac geŋgeŋ ênam geŋgeŋ gêŋ êtiam atom, tau lêma ênam koleŋ acgom, gebe êkôc nê koleŋ ŋanô ma ênac sam endeŋ lau, taŋ sêpô lêna tauŋja naŋgeŋ.

²⁹ Biŋ agwa-agwa êsa awemsuŋ atom, asôm biŋ ŋajamgeŋ, taŋ êpuc lausêpô-lênavaga tôŋ to êmoasiŋ lau, taŋ sêŋô biŋ tau naŋ.

³⁰ Ma aŋgôm Anôtônê ɬalau Dabuŋ nê ŋjalélôm ŋawapac êsa atom, gebe enjê kêtuaŋabelo Anôtô ênam amac kêsi endeŋ nê becŋa.

³¹ Biŋkalom samob to biŋ keso-keso ma têmtac ŋandaŋ to ali awem sa ma biŋ alôb-alôb to biŋ sesec tonan̄ ŋai samob naŋ, awi siŋ.

³² Amoasiŋ taôm to taêm walô taôm ma asuc nêm biŋ ôkwi êndêŋêndêŋgeŋ, aŋgôm êtôm Anôtô kêsuc amacnêm biŋ ôkwi kêtuaŋ Kilisiŋa.

5

¹ Amac atu Anôtônê ŋapalê, taŋ enjê têtac gêwiŋ naŋ, tec atêku engeŋ.

² Ma asêlêŋ totêmtac êwiŋgeŋ amboac Kilisi gêwiŋ aêac to kékêŋ tau kêtuaŋacjâa kêtuaŋ moasiŋ to da gêdêŋ Anôtô gêŋmu ŋamalu ŋajam.

³ Asôm gêŋ mockaino to mockainja ma genj môp-môp samob to biŋ matem katu awan̄a êsêp nêm biŋgalôm atom, gebe Anôtônê lau samob dedec biŋ amboac tonan̄ ŋai.

⁴ Andec biŋ sesec ma biŋ meloc-meloc to biŋ agwa-agwa kêtôm amac asôm atomja amboac tonan̄geŋ, anam danjgeŋ êjô.

⁵ Biŋ tonec amac ajalagac gebe Mockaino to mockain teŋ me môp ŋatau teŋ me ŋac mata katuboa teŋ, taŋ talic enjê kêtôm ŋac gêjam sakin̄ anôtô jabaŋa teŋ naŋ, nêŋ teŋ oc êwê kaiŋ gêŋlênsêm aŋga Kilisi agêc Anôtô nêŋ gamêŋ atom.

Tasêlêŋ tamoa ŋawê ŋjalélôm

⁶ Lau teŋ têtim amac ŋa biŋ ŋaômaŋaôma atom, gebe kêtuaŋ biŋ amboac tonan̄ja Anôtônê têtac ŋandaŋ kêtap tanjenpêcwaga sa.

⁷ Awê kaiŋ êsêacnêŋ biŋ atom.

⁸ Biŋjanô, gêmuŋgeŋ amac amoia tokesec, mago galoc amoia toŋjawê gebe atu Anôtônê gêŋgac, tec asa nêm lêŋ atôm ŋapalê ŋawêŋa,

⁹ gebe ŋawê ŋanô tonec moasiŋ totau-totau ma biŋgêdêŋ to biŋjanô.

¹⁰ Ansaê gêŋ, taŋ Apômtau gêlic ŋajam naŋ.

¹¹ Nakesec ŋakoleŋ, taŋ ŋanô masi naŋ, anam awiŋ atom, akip sa ênêc awêgen̄ acgom,

¹² gebe gêŋ, taŋ êsêac sêgôm kelecgeŋ naŋ, embe tasôm ênêc awêgen̄, oc majen̄.

¹³ Gêŋ samob, taŋ takip sa e ŋawê êpô naŋ, oc ênêc awê.

¹⁴ Ma gêŋ samob, taŋ gêc awê naŋ ŋawê. Tec biŋ gêc gebe “Aôm tan gôc bêc naŋ, matam êlac ma ôndi sa aŋga ŋacmatêŋeŋ, go Kilisi êpô aôm.”

15 Amboac tonaj ajop taôm êtu nêm lêj samobnja ñapep. Asêlêj atôm lau meloc atom, asêlêj atôm lau tokauc mêtêjagej.

16 Ajain têm ênaaja ñâômagej atom, gebe têm tonec sec.

17 Amboac tonaj atu meloc atom, mago nêm kauc êsa biñ, tañ Apômtau taê gêjam gebe êngômja nañ.

18 Anôm wain e êjañj amac atom, gebe gêj tonaj oc êjañj amac. Ñalau Dabuñ ênam amac auc acgom

19 e pesalem to wê dabuñ ma wê ñajam-ñajam êtu nêm binjalôm. Apuc wê dabuñ sa to aôc Apômtau sa ña pesalem aنجa nêm ñalêlôm.

20 Anam danje êndêj Tamenji Anôtô endeñ tôngen êtu gêj samobnja anam aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi lañjô.

Bij lauo to ñacjña

21 Asô taôm ñalabu êtu atêc Kilisiña.

22 Lauo sêô nêj ñaci ñalabu êtôm sêô Apômtau ñalabu,

23 gebe ñac kêtua wâñê môkêpac kêtôm Kilisi kêtua gôlôac dabuñ môkêpac, ma kêtua gôlôac dabuñ, tañ kêtua ej ôli nañ nê kësiwaga.

24 Tec lauo sêô nêj ñaci ñalabu êtu gêj samobnja, têtôm tañ gôlôac dabuñ sêô Kilisi ñalabu nañ.

25 Amac ñacwaga têmtac êwiñ nêm lauo atôm Kilisi têtac gêwiñ gôlôac dabuñ ma kékêj tau kêtua êsêacjña.

26 Ej kékêj nê mêtê ma kêsagu êsêac ña bu têtu selecja e têtu Anôtône gêj,

27 gebe ênac dabiñ gôlôac dabuñ e ñawasi lañgwagen ma ênac ej mataanô ñajam. Ej gebe êlic gôlôac dabuñ ñatêmu to mélîñ-mélîñ ma gêj ñagêdô amboac tonaj ñai êpi ej atom, gebe êlic ej êtu dabuñ to lañjônêm sawagen.

28 Amboac tonaj êsêac ñacwaga têntac êwiñ nêj lauo êtôm têntac gêwiñ tauñ ôliñ. Ñac tañ têtac gêwiñ nê awê nañ, têtac gêwiñ tau.

29 Ñac teñ kékêj kisa gêdêj tau ôli atomanô. Ej gêlôm to kêtua mêtê tau ôli ñapep, kêtôm Kilisi gêgôm gêdêj gôlôac dabuñ,

30 gebe aêac tatu ênê ôli ñagêñlêlôm.

31 "Kêtua biñ tonajña ñamalac êwi têna agêc tama siñ ma êsap nê awê tôj, ma êsêagêc têtu ôli tagen."

32 Biñ tonec ñam kêsêp lêlômsêga ma aê gawa sa kêkanôj Kilisi to gôlôac dabuñ.

33 Mago kêkanôj amac gêwiñ. Ñacwaga samob têntac êwiñ nêj lauo amboac têntac gêwiñ tauñ, ma lauo samob tetoc nêj ñaci sa.

6

Bij kêpi ñapalê to tenerj ma tameñj

1 Ñapalêac, tañem wamu êndêj tenemi to tamemi êtu Apômtauñja, gebe biñ tonec jagêdêj.

2 "Otoc tamam agêc tênam sa." Anôtô kékêj biñsu tonaj ma gêjac mata biñ teñ gêwiñ kêtua ñamata gebe

3 "Ôngôm gebe ômoa ñajam to ômoa matam jali ec ñêngéj aنجa nom."

4 Tameñiac, atu kasec nêm ñapalê e aنجôm êsêac têntac ñandañ êsa atom. Anam jaom êsêac ma amêtôc to alêj biñ êsêac ña Apômtaunê biñgej.

Bij kêpi sakiñwaga to nêj ñataui

⁵ Amac sakinwaga, taŋem wamu êndêj nêm ɻataui nomnja. Atêc êsêac to anam go taôm tonêm ɻalêlôm ɻaŋêj êtôm ajam sakin Kilisi.

⁶ Anac ɻamalac mateŋanô auc ɻa taŋem wamu êtu sélic amac ɻajamnja nec atom, aŋgôm atôm Kilisinê sakinwaga ma amansaŋ Anôtônê biŋ êtu tôŋ tonêm ɻalêlôm samucgeŋ.

⁷ Anam sakin topalêgeŋ ma aŋgôm êtôm ajam sakin ɻamalac atom, aŋgôm êtôm ajam sakin Apômtau.

⁸ Taêm ênam, lau samob, sakinwaga to êsêac, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ naŋ, embe sénam koleŋ ɻajam, oc Apômtau êkêj ɻagêjô ɻajam êndêj êsêac êtôm taugen.

⁹ Ma amac ɻataui, amoasiŋ nêm sakinwaga amboac tonanqeŋ. Awi biŋ saic-saic siŋ. Taêm ênam gebe êsêac to amac nêm ɻatau gêngôŋ undambê. En kêpuc lau ɻam atom, gêlic samob kêtôm taugen.

Anôtônê laukasap

¹⁰ Noc biŋ ɻagêdô tec gêc gebe Apômtau êpuc amac tôŋ ma nê ɻaclai ênam amac auc akô ɻajaŋa.

¹¹ Akôc Anôtônê laukasap sa tomalageŋ e akô ɻajaŋa ma aku Sadaŋnê Iêjdansaŋ samob tulu,

¹² gebe aêac tajac siŋ gêdêj ɻamalac nomnja atom, tajac siŋ gêdêj apômtau to ɻaclai ma nom ɻakesec tonec ɻatau to ɻalau sec, taŋ sêmoa undambê naŋ.

¹³ Tec akôc Anôtônê laukasap sa tomalagenmaj, go atôm gebe akô ɻajaŋa êndêj bêc sec tau e aku ɻacio samob tulu akôgeŋ.

¹⁴ Amboac tonanq akôgeŋ. Ajandiŋ biŋjanô ênêc dambêmpalê to anôŋ biŋgêdêj êtu nêm maluku.

¹⁵ Asô biŋmalô ɻajawae ɻajam êtu atapa ma anam anac ɻawaegêj.

¹⁶ Akêj gêwiŋ êtu nêm lautuc. Aja sa endeŋ tôŋgeŋ, gebe asi ɻac sec nê sôb to ja samob êndu.

¹⁷ Akuc moasiŋ Anôtô gêjam amac kêsija êtu nêm kululuŋ siŋja to aôc Anôtônê mêtê êtu siŋ, taŋ ɻalau kêkêj naŋ.

¹⁸ Gêj samob tonanq aŋgôm tomeŋgeŋ ma aten Anôtô gebe ênam amac sa. Ateŋ meç êtôm têm samob êtôm ɻalau êwê amacja. Kêtu tonanqna anam jali to aŋgôm atu dôbgeŋ ma aten êtu Anôtônê lau samobja.

¹⁹ Ma aten êtu aêŋa êwiŋ gebe Anôtô êkêj mêtê êndêj aê êndêj noc jasôm biŋja e jawa ɻawae ɻajam ɻabiŋ kêsêp lêlômja sa totêtac êpa sugeŋ.

²⁰ Kêtu ɻawae ɻajam tonanqna aê katu ɻacjaeŋ gangôŋ kapoacwalô. Tec aten gebe jasôm biŋ, taŋ gêjac aê ɻawae naŋ, lasê totêtac êpa sugeŋ.

Paulu gêjac mata nê biŋ

²¹ Lasinji ɻajam Tukiki, taŋ gêjam sakin Apômtau ɻaŋêŋgeŋ naŋ, ênac aê gamoa to gagôm ɻoc gêj samob ɻamiŋ êndêj amac gebe ajala.

²² Aê jasakiŋ ɻac tau êndêj amac êwac gebe ênac miŋ aêacma biŋ samob êndêj amac ma ênam malô amacnêm ɻalêlôm.

²³ Tameni Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ biŋmalô ma têntac gêwiŋ to takêj gêwiŋ ɻanô tau êndêj lasitêwai êwac.

²⁴ Moasiŋ êndêj êsêac samob, taŋ têntac gêwiŋ aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi teŋgeŋ ma teŋgeŋ.

Paulunê papia gêdêŋ lau PILIPPI

Paulunê papia gêdêŋ lau Pilipi nec naŋ tau keto gêjac Gôlôac naŋataŋa, taŋ en kêwaka sa anga masaŋm Airopa naŋ naŋawae. Malac Pilipi gêc Makedonia, taŋ lau Rom sêŋanjo su kêtû nêŋ gamêŋ naŋ. Aposolo gêŋgôŋ kapoacwalô, tec keto papia tonec. En gêmoa tonê ŋalêlôm naŋawapageŋ gêdêŋ naŋasawa tonan gebe kômwaga naŋagêdô sêšôm sêôc ênê biŋ auc ma mêtê dansan kêpi sa anga gôlôac Pilipiŋa, tec kékêŋ wapac en gêwiŋ. Mago biŋ têntac naŋajam to têntac êpa suŋa gêjam papia tau auc, naŋ kêsêp Paulu kékêŋ gêwiŋ Jesu Kilisi toŋanôgenja.

Paulu keto papia tau naŋamanô tonec gebe ênam danje lau buŋa anga Pllpl êtu gêŋ, tê sêšakin gêdêŋ en nêga. Èsêac sépuc en tõŋ gêdêŋ têm, taŋ en gêngôŋ jageo naŋja. En gêlic gêŋ gwalékiŋ kêlênsôŋ en tau to èsêac gêwiŋ amboac taŋ, tec keto biŋ êpuc èsêac têntac tõŋja to awa engeŋ èsêacna ma ôlin andaŋ Anôtôŋa kêsêp papia tonec gêwiŋ-gêwiŋ. Go gêjam nener èsêac gebe sêmbo to tetoc tauŋ sa atommaŋ, sêkêŋ tauŋ sêšô Kilisi naŋabu tosêmbu tauŋgeŋ. En gêôŋ biŋ tonec sa gêdêŋ èsêac taêŋ ênam êtiam gebe sêsa nêŋ lêŋ têtôm Kilisi gêbiŋ èsêac tõŋgac nê, ac tauŋ sêwê kaiŋ kêtû sêmasaŋ Judanêŋ biŋsu totajem wamugeŋ ma sêjop èsêacnêŋ om to gêŋ naŋagôlinja atom, Anôtôŋe moasiŋ gêdêŋ èsêac tec sêgôm. Ma moasiŋ tau gelom èsêac kêtû nêŋ sêkêŋ gêwiŋnagen. Gocgo keto têntac wapi to biŋmalô, taŋ Anôtô gêsuŋ naŋomaŋ gêdêŋ lau, taŋ Kilisi gêbiŋ èsêac tõŋ naŋ, naŋawae gêdêŋ èsêac amboac tonanenja.

Lau buŋa sêkêŋ êwiŋ to sêsa nêŋ lêŋ totêntac wapigeŋ ma totêntac êpa sugen ma sêŋgôm to sêôc nêŋ geŋ sênsiŋ sugenja naŋabiŋ gêjam sêga anga papia tonec ŋalêlôm. Paulu tau têtac gêwiŋ gôlôac Pilipiŋa naŋâgen naŋ kêtû awê anga papia tau gêwiŋ.

Nadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-11
2. Paulu tau nê biŋ naŋagêdô 1:12-26
3. Dambij tauŋ tõŋ tamiŋ Kilisiŋa 1:27-2:18
4. Paulu gêwa Timote agêc Epaproditi nêŋ kôm naŋ sa 2:19-30
5. Paulu gêjam ja lau buŋa gebe sejop tauŋ êndêŋ naŋajo, taŋ sêmoa dêmôňja to gêŋ gêdib èsêac gêc lêlômja naŋ 3:1-4:9
6. Paulu to nê lau Pilipiŋa 4:10-20
7. Paulu gêjac mata papia tau 4:21-23

Paulu gêjac m nê papia

¹ Kilisi Jesu nê sakiŋwagaagêc Paulu agêc Timote ma biŋ êndêŋ Anôtôŋe lau samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ èsêac tõŋ sêŋgôŋ Pilipi naŋ, ma êndêŋ gejobwaga to sakiŋwaga êwiŋ.

² Tameni Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac.

Paulu keten mec kêtû lau Pilipiŋa

³ Aê gajam danje naŋ Anôtô kêtôm têm samob, taŋ taêc gêjam amac naŋ.

⁴ Kêtôm têm samob, taŋ kateŋ naŋ mec kêtû amac samobna naŋ, kateŋ totêtac naŋamgeŋ,

⁵ gebe ɻajawae ɻajam gêô lasê amac wakucgeñ, tec ajam ɻakoleñ awiñ aê amoña e mêmôgêdêñ galoc.

⁶ Aê kajala kêtû tôñ gebe Anôtô, tanj gêjac m koleñ ɻajam tau anja nêm ɻalêlôm nañ, oc ênac dabîñ koleñ tau êndêñ Kilisi Jesu nê bêc.

⁷ Aê taêc gêjam amac gêc ɻoc ɻalêlôm ɻapanj, tec gagôm jagêdêñgeñ gebe taêc gêjam biñ tonaj kêpi amac samob. Nam gebe gêdêñ tanj gêngôñ kapoacwalô to gêdêñ tanj gamoa awê ma gajam ɻajam kêsi to kapuc mêtê tôñ nañ, amac awê kaiñ moasiñ, tanj Anôtô kêkêñ gêdêñ aê nañ awiñ.

⁸ Aê gajam aoc su amac samob ɻam kêsêp Kilisi Jesu nê taê walô aêacña. Anôtô kêjala gebe kasôm biñjanô.

⁹ Aê kateñ ɻoc mec tecenec gebe Nêm têmtac gêwiñ ɻanô esewec ɻapanj ma ajala gêj to awa gêj samob êkôc e ɻapep,

¹⁰ ec ajala gêj ɻajam tau ma amoña tonêm ɻalêlôm ɻakêñkêñ ma tolañômñem sawageñ e êndêñ Kilisinê bêc.

¹¹ Ma bingêdêñ ɻajanô, tanj Jesu Kilisi taugen êkêñ nañ, ênam amac auc gebe Anôtônê ɻawasi to wae êsa.

Kilisi kêtû aêac dañgôñ maten jali ɻamôkê

¹² O lasitêwaac, aê gabe jakêñ ɻajawae êndêñ amac añô gebe biñ, tanj kêtap aê sa nañ, kêmoasiñ ɻajawae ɻanôgeñ.

¹³ Siñwaga tanj sejop gôlinwaganê andu nañ, to lau ɻagêdô samob sêjalagac, gebe aê gêngôñ kapoacwalô kêtû Kilisiña.

¹⁴ Ma ɻoc kapoacwalô kêkêñ lasitêwai taêsam, tanj Apômtau gêbir êsêac tôñ nañ, sêkêñ gêwiñ ɻajaña kêsa, tec têtêc tau ɻ atom ma sêôm Anôtônê mêtê lasê totêntac kêpa sugen.

¹⁵ Lau ɻagêdô sêwa Kilisi sa kêtû têntac sec to têntac ɻandañña, mago ɻagêdô tec sêjam mêtê tonêñ ɻalêlôm ɻajamgeñ.

¹⁶ Lau tau tonaj sêgôm kêtû têntac gêwiñña. Êsêac sêjala gebe Anôtô kêkêñ aê gebe janam ɻajawae ɻajam kêsi.

¹⁷ Lau ɻagêdô ônê sêôm Kilisi lasê tonêñ ɻalêlôm makengeñ atom, sêgôm kêtû tauñ waenña ma sebe sêkêñ gêñwapac êkoniñ aê êwiñ ɻoc kapoacwalôgeñ.

¹⁸ Biñ tonaj kêlênsôñ aê atom. Aê têtac ɻajam gebe sêôm Kilisi lasê ɻalêñ tokaiñ-tokaiñ. Lau ɻagêdô sêsañ sêbanac biñ, ma ɻagêdô sêôm tobijñjanôgeñ.

¹⁹ Ma aê oc têtac ɻajam ɻapanj gebe aê kajala amac ateñ nêm mec kêtû aêja amoña, ma Jesu Kilisi nê ɻalau ênam aê sa, tec gêñwapac tonec oc êtu moasiñ êndêñ aê.

²⁰ Aê taêc kêka to kakêñ matoc ɻanôgeñ, gebe gêj teñ êngôm aê majoc êsa atom. Aê jamoa matoc jali me jamac êndu, mago jañgôm Kilisinê wae êsa ɻa tauç ôlic totêntac êpa sugen. Gêmuñgeñ gagôm, ma galoc amboac tonanjeñ.

²¹ Kilisi kêtû ɻoc gêngôñ matoc jali ɻam, ma embe jamac êndu, oc gêmac tau êtu ɻoc moasiñ.

²² Embe jamoa matoc jali aنجa nom êtu jatap koleñ ɻanô ɻagêdô saña, nañ oc japoñ lêna gebe jajaliñ ondoc sa.

²³ Biñ luagêc tonec kêlênsôñ aê ɻanô. Aê têtac gêwiñ gabe janac tauç lêtêñ jamoa jawiñ Kilisi, tonec tec galic ɻajam kêlêlêc.

²⁴ Mago kêtû amacña tec gabe jañgôñ nom tonec.

25 Noc ɳalêlôm kêsaê, tec kajala gebe jamoa jawiŋ amac samob ma janam amac sa êtu nêm akêŋ gêwinŋa gebe atôp ma akêŋ êwiŋ totêmtac ɳajamgenj.

26 Aê embe jamu jandêŋ amac jawac teŋ êtiam, oc êŋgôm amac awem êôc Kilisi Jesu ɳanô-ɳanô êtu aêŋa.

27 Biŋ tageŋ tonec tec gêc gebe Asa nêm lêŋ ɳapep atôm Kilisinê ɳawae ɳajam, ec embe jawac, naŋ jalic me embe jamoa jaêc, go janô ɳawae gebe akô ɳajaŋa totêmtac tageŋ ma anac siŋ apuc taôm tôŋ êtu akêŋ gêwiŋ ɳawae ɳajamŋa.

28 Atêc nêm ɳacionêŋ gêŋ teŋ atomanô. Biŋ tonaj êwa sa êndêŋ nêm ɳacio gebe oc sênaŋa, ma êwa sa êndêŋ amac gebe oc aku êsêac tulu, gebe Anôtô ênam amac kêsí.

29 Anôtô kêmoasiŋ amac kêtû Kilisiŋ ɳa lêŋ luagêc, teŋ gebe akêŋ gêwiŋ eŋ, ma teŋ gebe aôc wapac kêtû eŋja gêwiŋ amboac tonanjeŋ.

30 Ma siŋ, taŋ gêmuŋŋa alic aê gajac ma galoc aŋô ɳawae gebe gajac gamoa naŋ, amac taôm anac amboac tonanjeŋ.

2

Lau buŋa sêkôniŋ tauŋ têtôm Kilisi kêkôniŋ tau

¹ Amac asaê gebe Kilisi kêpuc amac tôŋ me masi. Ènê têtac gêwiŋ amac gêjam malô amac me masi. ɳalau dabuŋ gêbiŋ amac tôŋ me masi. Amac taêm walô to têmtac gêwiŋ taôm me masi.

² Embe amboac tonaj, go anac dabiŋ aê têtac ɳajam êsa samucgeŋ ma aŋgôm amboac tonec gebe taêm ênam gêŋ tageŋ to têmtac êwiŋ tageŋ êmbiŋ amac tonj amoia tonêm ɳalêlôm tageŋ ma apeŋ biŋ tageŋ.

³ Aŋgôm gêŋ teŋ êtu amboa taôm nêm awa to waemgeŋja atom. Ambu taôm to atoc lau ɳagêdô sa sêlêlêc amac taôm acgom.

⁴ Taêm ênam amac taôm nêm ɳêŋgeŋ atom, taêm ênam lau ɳagêdô nêŋ êwiŋ.

⁵ Amacnêm ɳalêlôm êtôm Kilisi Jesu nê acgommanj.

⁶ Eŋ tec katu kêtôm Anôtô, mago taê gêjam gebe iŋ katu tonaj tôŋ atom,

⁷ kêkac tau su aŋga nê ɳawasi ma gêjam sakinj katu kêtôm ɳamalac to gêgôm gêŋ samob kêtôm ɳamalac sêgôm.

⁸ Eŋ kêkôniŋ tau ma taŋa wamu ɳapaŋ e gêmac êndu aŋga kakesotau.

⁹ Kêtû biŋ tonanjeŋja Anôtô ketoc eŋ sa ɳanô ma gê ɳaê, taŋ kêlêlêc ɳaê samob su naŋ, kêpi eŋ,

¹⁰ gebe ɳaê Jesu tonec oc êkêŋ êsêac pebenj, taŋ sêmoa undambê to sêmoa nom ma sêmoa nom ɳalêlôm naŋ, sêpôŋ aeŋduc,

¹¹ ma imbeleŋ samob sêrôm lasê gebe Jesu Kilisi kêtû Apômtau gebe Tama Anôtônê wae êsa.

Tatu nom ɳaja

¹² O ɳoc lauace, gêdêŋ tanj gamoa gawiŋ amac naŋ, taŋem wamu ɳapaŋ. Ma galoc gamoa jaêc tec aŋgôm anac ɳawae êtôm tônêgeŋ. Atêc to anam go taôm gebe anac dabiŋ nêm lêŋ Anôtô ênam amac kêsíŋa,

¹³ gebe Anôtô tau gêjam kôm gêmoa nêm ɳalêlôm ma kêkac amac gebe aŋgôm ênê biŋ ɳanô êsa e ênac mataanô ɳajam.

¹⁴ Aŋgôm nêm gêŋ samob tobij diŋdiŋ atom ma taêm ênam naêsa-naêsa atom,

¹⁵ gebe asa nêm lêj lañômñem sawa tonêm ñalélôm ñakéñkêj atu Anôtônê ñapalê mansaq, amoas lau sec to geo ñalélôm. Apô êsêac atôm utitalata sêpô gamêy.

¹⁶ Andêj mêtê mata jali tôj. Embe aنجôm amboac tonaj, go awaka aê waec sa êndêj Kilisinê bêc e êwa aê sa gebe kasa ñoc lêj to gajam ñoc kolej kêjaij tauc ñaôma atom.

¹⁷ Embe sêkêj aê jatu da êtu amac akêj gêwinqja, naq oc têtac ñajam ma jatu samuc jawiñ amac samob.

¹⁸ Amboac tonaj amac têmtac ñajam ma atu samuc awiñ aêgenj.

Timote agêc Epaproditî ñêj biñ

¹⁹ Aê taêc kêka gebe Apômtau Jesu êlôc ma jasakin Timote seben êndêj amac êwac, gebe janjô amac waem êpuc aê tôj acgom.

²⁰ Aê katap ñac teñ sa, tanj taê gêjam biñ kêtôm aê to kêpô sim tau kêtu amacna amboac ñac tonec naq atom.

²¹ Êsêac ñagêdô samob taêj gêjam Jesu Kilisi nê biñ atom, taêj gêjam tauñ nêj binjeñ.

²² Amac ajala gebe ej kewaka tau sêñac, gêjam sakin ñawae ñajam gêwiñ aê kêtôm latu gêwiñ tama.

²³ Aê kakêj matoc gebe jakêj ñac tonaj êndêj amac êwac ñagaôgej, tageñ gabe jansaê ñoc biñ e êtu katô acgom.

²⁴ Aê taêc kêka Apômtaugen gebe jandêj amac jawac seben amboac tonanjeñ.

²⁵ Aê taêc gêjam biñ teñ kêtu tôj gêwiñ gebe jakêj aêac lasinj Epaproditî, tanj amac asakin ej gebe ménénam aê sa naq, êmu êndêj amac êwac. Ej gêjam kôm to gêjac siñ gêwiñ aê ñapep.

²⁶ Ênê ñalélôm kêkac ej kêtu amacna ma gêmoa jageo ñanô gebe amac anjô ênê gêmac ñawaegac.

²⁷ Biñjanô, gêmac kapôen gêgôm ej e kêsa parj sêawa, mago Anôtô taê walô ej ma taê walô ej taugen atom, taê walô aê gêwiñ, gebe êsalê gêjwapac ñagêdô êpi aê êwiñ atom.

²⁸ Amboac tonaj kêkac gebe jakêj ej wacamac alic ej, ec têmtac ñajam êsa êtiam, ma ñagêjwapac êlêwañ aê saunjeñ.

²⁹ Amboac tonaj akôc ej sa totêmtac ñajamgen. Atôc lau amboac tonaj sa êtu Apômtau gêbir amac tôjña,

³⁰ gebe ej kêsa parj sêawa kêtu Kilisinê kolejnja ma gêjam sakin aê gim tau su gebe ênac dabinj sakin, tanj amac ajac m naq.

3

Biñgêdêj ñanô

¹ O ñoc lasitêwaac, aêñoc biñ ñagêdô tonec gebe Apômtau êngôm amac têmtac ñajam êsa. Aê ôl ic ñakam gebe jato biñ tonan êtiam-êtiam nec atom. Biñ tonanjeñ oc êpuc amac tôj amoas ñajam.

² Ajop taôm êndêj kolejwaga sec. Ajop taôm êndêj êsêac, tanj sêgôm mêtê sêsa lau wauc-waucgenja naq. Ajop taôm êndêj êsêac, êsêac kêam.

³ Aêac tec sêsa aêac ñanô. Anôtônê Ñalau kêkac aêac, tec tajam sakin Anôtô ma aêac waerj ñam kêsêp Kilisi Jesu. Aêac taêj kêka gêj ôlinja teñ atom.

⁴ Aê oc jatôm gebe taêc êka gêj ôlicja amboac tonaj. Teñ embe taê ênam gebe taê êka gêj ôlinja, naq aê oc jañgôm êlêlêc su.

5 Aê tonec sêsa aê gêdêj ɻjabêc kêtû 8ŋa. Aê ɻjac Israelŋa teŋ aŋga Benjaminnê gôlôac. Aê Ebolainêj Ebolai teŋ, ma kamasaŋ biŋsu katôm Paraisai sêmasaŋ.

6 Aê kôlênsôj gôlôac dabuŋ gajac ɻawaeger. Aê kasa bi ɻsu ɻalêj tolanjôcnêm sawageŋ e sêlic aê amboac ɻjac gêdêj.

7 Gêj samob tonan galic amboac gêj ɻjanô, mago galoc galic gebe gêj ɻâoma kêtû Kilisiŋa.

8 Biŋjanô, aê galic gêj samob tonan ɻai amboac gêj ɻâoma, tagen tonec tec galic kêtû gêj ɻjanô kôlêlêc su. Gêj ɻjanô tau gebe kajala ɻioc Apômtau Kilisi Jesu kêtû tôŋ. Kêtû ɻjac tonecja tec gawi gêj samob tonan ɻai siŋ ma galic kêtôm lêndêm gebe jakôc Kilisi sa êtu gêj ɻjanô,

9 ma aê jatu ênê gêj. Aê gawê kain tauc ɻioc biŋgêdêj, tanj ɻam kêsêp tanjoc wamu biŋsunja naŋ, kêtiam atom. Galoc aê gawê kain biŋgêdêj, tanj ɻam kêsêp takêj gêwiŋ Kilisiŋa naŋ, biogêdêj tanj gêmêj aŋga Anôtônê naŋ, ɻam kêsêp takêj gêwiŋ.

10 Biŋ tagen tonec aê gabe jatap sa gebe jajala Kilisi to ɻaclai, tanj gêjua enj sa naŋ, êtu tôŋ, ma jaēc ênê ɻandaŋ jawinj e jatôm enj, tanj gêmac êndu naŋ,

11 ec moae jatap jandi aŋga ɻacmatênenj sa jawinj.

Talêti tapenj ɻjanô lau

12 Aê kakôc ɻjanô tau su atom tagen, ma gajac dabin tauc gêbacnê atom tagen. Gocgo kapuc gedeŋ tôngenj tec gamoa, gabe jakôc ɻjanô tau tôŋ, gebe Kilisi kôkôc aê tôngac.

13 O lasitêwaac, aê kêsaâe gebe kakôc ɻjanô tau tôŋ atom tagen. Biŋ tagen tonec tec jasôm gebe Biŋ lanjwa naŋ jaliŋ siŋ ma japuc gwêc êtu gêj, tanj gêc aêjoc nêmja naŋgenj, gebe najakôc.

14 Aê kôlêti kapeŋ ɻabelo gebe jatap ɻjanô sa. ɻjanô tau Anôtônê kalem ôŋa, tanj kôkêj Kilisi Jesu kêkalem aê naŋ.

15 Aêac tanj tatu kwalam lanjwa su naŋ, samob taêj ênam biŋ amboac tonan acgom. Ma embe taêm ênam biŋ teŋ eso, naŋ Anôtô oc êwa sa êndêj amac.

16 Tagen tasa nêj lêj tandanjuc ɻagôliŋ, tanj gêwê aêac ɻajar e mênjêdêj tonec naŋ.

17 O lasitêwaac, atêku aêmaŋ ma asala êsêac, tanj sêpuc aêac wa enj naŋ.

18 Aê kasôm gêdêj amac kêtû dim taêsam sugac ma galoc jasôm tomatoc-sulugeŋ gebe Êsêacnêj taêsam sêmoa, tanj nêj lêj kôwaka êsêac sa gebe êsêac têtu Kilisinê kakesotau ɻajacio.

19 Êsêacnêj lêntêpôe gebe sênaŋa. Têntacwalô kêtû nêj anôtô ma êsêac tetoc tau ɻa kêpi gêj, tanj kêtôm gebe êngôm êsêac majeŋ êsa. Êsêac taêj gêjam gêj nomjageŋ.

20 Aêacnêj malacmôkê ɻjanô tê gêc undambê. Tec daôj tamoa gebe kêsiwaga Apômtau Jesu Kilisi aŋga tônê ɻemêj.

21 Enj oc êpô aêac ôliŋ ɻâoma lanjwa ôkwi tatôm enj tau nê ôli ɻawasi. Enj êngôm gêj tonan ɻjanô êsa ɻa ɻaclai, tanj kêtôm gebe êkêj gêj samob êsô enj ɻalabu naŋ.

4

1 O ɻioc lasitêwaac, aê têtac gêwiŋ to gajam aoc su amac, gebe amac tec agôm aê têtac ɻajam ma atu aêjoc gêlôŋ. O lauace, amboac tonan akô ɻajajaa, gebe Apômtau gêbiŋ amac tôngac.

Paulu gêlêj biŋ lau

² Aê jalêj biŋ awêlagêc Ewodia agêc Suntuku gebe sêmoa têntac tagen êtu Apômtauŋa.

³ Ma aê gabe jaten aôm, ɻoc ɻac, taŋ gôjam kôm ɻajêŋgeŋ gôwiŋ aê naŋ, gebe ônam awêlagêc tonan sa, gebe êsêagêc sêjam kôm ɻawae ɻajamia sêwiŋ aê têtôm Klemen to lau-sêjam-kôm-sêwiŋ-aêwaga ɻagêdo, naŋ nêŋ ɻaê gêc buku mateŋ jaliŋa.

⁴ Têmtac ɻajam ɻapan gebe Apômtau gêbiŋ amac tôŋ, ma jasôm êtiam gebe Têmtac ɻajam.

⁵ Anjôm nêm gêŋ totêmtac wapôm êwa amac sa êndêŋ ɻamalac samob. Apômtau kêdabiŋgac.

⁶ Apô sim taôm atom. Gêŋ teŋ embe êŋgôm amac, naŋ aten to atan êndêŋ Anôtô todanŋgeŋ.

⁷ Ma Anôtône biŋmalô, taŋ ɻam kêlêlêc kauc to kauc nomŋa samob su naŋ, ênsôb nêm ɻalêlôm to biŋ, taŋ taêm gêjam naŋ, samob sa êkanôŋ Kilisi Jesu.

⁸ O lasitêwaac, aê jasôm biŋ teŋ êwiŋ acgom gebe Biŋjanô to biŋ mansaŋ ma biŋ gêdêŋ to biŋ ɻawa ma biŋ taŋô ɻajamia to biŋ ɻapep ma biŋ ɻanjen to piŋ wae ɻajamia teŋ, biŋ samob tonan ɻai taêm ênam êtu tôŋ amac.

⁹ Biŋ taŋ kadôŋ to kakêŋ gêdêŋ amac ma biŋ, taŋ aŋô to alic aê gagôm naŋ, anjôm amboac tonan. Ma biŋmalô ɻatau Anôtô oc êwiŋ amac.

Paulu gêjam danje kêtu sêkêŋ geŋ sêjam eŋ saŋa

¹⁰ Apômtau kêkêŋ aê têtac ɻajam kêsa samucgeŋ gebe amac amoia ec ɻêŋgeŋ e galoc ôlim palê kêtiŋ gebe anam aê sa. Amac abe anam aê sa, mago ɻalêŋ masi.

¹¹ Aê kasôm biŋ tonan kêtu kapô lêna gêŋja atom. Aê kadôŋ tauç gebe geŋ ɻagec-ɻagec, taŋ jatap sa naŋ, kêtôm aê.

¹² Aê kajala tapô lêna gêŋja. Aê kajala danjôŋ moasu ɻaðja. Aê kajala gêŋ samob tonan kêtu tôŋ tomalagen. Nasawa teŋ aê gaeŋ gêŋ e gêôc aê tôŋ, ma ɻasawa teŋ mo gêjô aê. Nasawa teŋ aê katap ɻoc gêŋ taêsam sa, ma ɻasawa teŋ kapô lêna gêŋ.

¹³ Aê katôm gêŋ samob tonan ɻai kêtu Kilisi, taŋ kêpuc aê tôŋ naŋja.

¹⁴ Ma amac agôm ɻajam gebe aôc ɻoc gêŋwapac awiŋ.

¹⁵ Amac lau Pilipi taôm ajalagêc gebe gêdêŋ taŋ gawa ɻawae ɻajam sa kêtu ɻamata ma gawi Makedonia siŋ naŋ, gôlôac dabuŋ teŋ sêpuc aê tôŋ ma aêac akêŋ gêŋ teŋ gêjô tau atom, amac taômgeŋ.

¹⁶ Gêdêŋ taŋ gamoa Tesaloniki naŋ, amac ajam aê sa ma asakiŋ gêŋ kêtu dim luagêc.

¹⁷ Aê taêc kêka gebe akêŋ gêŋ êndêŋ aêŋa nec atom, masi, aê taêc kêka amac gebe anam ɻanô êlêlêc su e êmoasiŋ amac.

¹⁸ Gêŋ samob, taŋ akêŋ naŋ, kêtap aê sa su ma gêŋ tau kêlêlêc aê su. Gêŋ taŋ Epaprodiți kêkôc anja amacnêm gêmêŋ naŋ, mêŋkêlêlêc aêgen. Gêŋ tonan kêtôm ɻamalu ɻajam to da mansaŋ, taŋ Anôtô gêlic gêjac mataanô ɻajamanô naŋ.

¹⁹ Noc Anôtô, taŋ kêkêŋ Kilisi Jesu gêbiŋ amac tôŋ naŋ, kêtu gêŋ tolêlôm-tolêlôm ɻatau tonjawasi. Eŋ oc êkêŋ gêŋ, taŋ apô lêna naŋ, êlêlêc êmacgeŋ.

²⁰ Nawasi êndêŋ aêac Tamenji Anôtô totêm-totêm. Biŋjanô.

Paulu gêjac mata nê biŋ

21 Aê aoc gêjac Anôtônê lau samob, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ aêac tōŋ naŋ. Lasitêwai taŋ sêmoa sêwiŋ aê naŋ, aweŋ gêjac amac.

22 Anôtônê lau samob aweŋ gêjac amac, ma êsêac, taŋ anga kaisaranê anduŋa naŋ, taêŋ gêjam amac ḥjanô.

23 Apômtau Jesu Kilisi nê moasinj êwiŋ amacnêm ḥjalau.

Paulunê papia gêdêj lau KOLOSO

Paulunê papia gêdêj lau Koloso nec ɻac tau keto gêjac gôlôac buŋa anŋa Koloso ɻawae. Malac Asia Sauŋja tonan gêc Epese ɻagamêj oc kêpiŋja. Paulu tau kêwaka gôlôac tonan sa atom. Gêdêj tanj gêŋgôŋ Romnêŋ gêmêŋ Asia ɻamalacsêga Epese tau naŋ, eŋ kêkêŋ kômwaga jasêjam mêtê lau malac-malac, tec kêsaâ gebe kôm ênam jaom gôlôac Kolosonja gêjac eŋ ɻawae gêwiŋ. Paulu gêŋô gawae gebe lau-mêtêgeowaga anŋa Judanêŋ jasêô lasê gôlôac tau. Lau tonan sêgalun Helennêŋ mêtê jaba ɻagêdô to biŋ anjelaŋa kêsêp taulêlôm. Ac sépiŋkap lau gebe aweȋ êc “ɻaclai to apômtaui” tònê sêwiŋ. Sêsaу sebe lau teŋ sêjala Anôtô ɻajêŋ atom ma sêwê kainj eŋ gêjam êsêac kêsi ɻamoasiŋ ɻanô atom, sêkêŋ êwiŋ mêtê geo tonan acgom. Go sêšôm teŋ gêwiŋ, sêšôm sêkacgeŋ gebe sêšô êsêacnêŋ ɻagôlinj amboac sêsaу ɻamalacŋa ɻalabu ma sejop nêŋ jao samob amboac sênam dabuŋ bôc to gêj taniŋja toê toê ma gêŋ ɻagêdô taësam êwiŋ e tomalagenj.

Paulu tec keto papia tonec kêwaka lau buŋa nêŋ Mêtê ɻanô sageŋ gebe êkônij mêtê geo tonan ɻai tōŋ. Biŋ tanj eŋ keto gêdêj êsêac gêja naŋ, ɻamatu tonec gebe Jesu Kilisi kêtôm gebe ênam ɻamalac pebeŋ kêsi tonjanôgenj. Lau teŋ embe sêkêŋ êwiŋ biŋ jaba to sejop ɻamêtê kainj teŋ, oc sêkac tauŋ su anŋa Kilisinê. Anôtô kêkêŋ undambê to nom ɻa Kilisigenj, ma êkalem undambê to nom sêmu dêndêj eŋ ɻa Kilisigenj amboac tonanenj. Lau sêmbiŋ tauŋ tōŋ tamij Kilisi acgom, go Anôtô ênam ɻamalac kêsi. ɻalêŋ teŋ gêc atom. Kilisi kêtu ɻamalac samob tapaônjenj nêŋ kêsiwaga kêtômgac. Paulu kêwaka biŋ ɻanô kapôeŋ tonan sa acgom, go gêwa ɻalêŋ, tanj gêjac lau buŋa ɻawae gebe sêsaу to sejop naŋ, sa tomalagenj gêdêj êsêac.

Paulu kêkêŋ Tukiki kêkôc papia tonec gêdêj lau Kolosonja gêja. Eŋ kêsakinj ɻac gêŋôma ɻaê Onesimi gêwiŋ eŋ gêmu gêdêj nê ɻatau Pilemon gêja, tanj kêtu gôlôac Kolosonja nêŋ ɻac buŋa teŋ.

Nadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-8
2. Kilisi tau to nê sakiŋ ɻam 1:9-2:19
3. Lêŋ wakuc gêjac Kilisinê lau ɻawae 2:20-4:6
4. Paulu gêjac mata nê papia 4:7-18

Paulu awa gêjac lau Koloso

¹ Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tanj Anôtô kêkalem aê naŋ, agêc lasic Timote

² ma biŋ êndêj Anôtônê lau to ma lasitêwai, tanj sêkêŋ gêwiŋ Kilisi sêŋgôŋ Koloso naŋ. Tamenji Anôtô nê moasiŋ to biŋmalô êndêj amac êwac.

Paulu gêjam danje Anôtô

³ Aêac ateŋ ma mec gêdêj aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô ma ajam danje kêtu amacŋa ɻapaŋ.

⁴ Aêac anô amac akêŋ gêwiŋ Kilisi Jesu to têmtac gêwiŋ Anôtônê lau samob ɻawae.

⁵ Amac akêŋ gêwiŋ to têmtac gêwiŋ ɻam kêsêp gêj, tanj akêŋ matem gêc undambê naŋ. Anôtô kêmasaŋ gêj tau kêtu amacŋa. Gêj tanj amac akêŋ matem naŋ, ɻawae tec anô su gêdêj tanj biŋjanô gêo lasê amac. Biŋjanô tau ɻawae ɻajam.

⁶ Nawai ɳajam gêdêŋ amac gêwac ma gêjam ɳanô to kesewec aŋga amacnêm kêtôm gêgôm e gêjam nom samucgeŋ auc, gêjac m gêdêŋ bêc, tanj amac anô to ajala Anôtônê moasij tobijŋanôgeŋ naŋ.

⁷ Aêacnêŋ koleŋwaga Epapra, tanj têntac gêwiŋ eŋ naŋ, kêdôŋ biŋ tonaj gêdêŋ amac. Nac tau kêtô Kilisinê sakiŋwaga ɳajêŋ gêjô aêac su.

⁸ Eŋ gêjac miŋ gêdêŋ aêac gebe ɳalau Dabuŋ kêkêŋ amac akêŋ nêm têmtac gêwiŋ gelom tau ɳanô.

⁹ Kêtu tonajna gêdêŋ bêc, tanj aêac anô biŋ tonaj kêpi amac naŋ, aêac ajac m to atenj ma mec kêtô amacna gedenj tôngje. Aêac atenj Anôtô gebe amac ajala ênê biŋ êtu tông e ênam amac auc ma ênê ɳalau êkêŋ kauc mêtêŋja to kauc êkip ɳam saŋa samob êndêŋ amac.

¹⁰ Go atôm gebe asa nêm lêŋ e êwa amac sa gebe Apômtaunê lau amac, ma eŋ êlic ênac mataanô ɳajam. Anam koleŋ ɳajam tokaiŋ-tokaiŋ e atap ɳanô sa ma nêm kauc ajala Anôtôna esewec aŋga amacnêm.

¹¹ Naclai tanj ɳam kêsêp ênê ɳajarja tonawasi naŋ, êpuc amac tông gebe aôc gêŋwapac totêmtac êpê sugenj ma êônj ɳajêŋgeŋ.

¹² Ma anam dange totêmtac ɳajamgeŋ êndêŋ Tamenji, tanj gêjac dabij amac su gebe awê kaiŋ Anôtônê launêŋ gêŋlênsêm aŋga gamêŋ ɳawêŋa awinj.

¹³ Eŋ gêjam aêac sa aŋga ɳaclai ɳakesecŋa ma ketoc aêac danjgôŋ ênê Latu, tanj têtac gêwiŋ eŋ naŋ, nê gamêŋ.

¹⁴ Nac tau tonaj kêgaboac aêac su ma kêsuc aêacnêŋ sec ôkwi.

Biŋ kêpi Kilisi to nê koleŋ

¹⁵ Nac tonaj gêjam Anôtô, tanj talic eŋ atom naŋ laŋô. Eŋ kêtô gêŋ samob, tanj Anôtô kêkêŋ naŋ ɳaŋacsêga,

¹⁶ gebe Anôtô kêkêŋ gêŋ samob, tanj gêc undambê to nom naŋ, ɳa engeŋ, gêŋ tanj mateŋjanô talic to gêŋ, tanj talic sapu naŋ, amboac gôlinj to apômtaui ma ɳasêga to ɳaclai. Anôtô kêkêŋ gêŋ samob ɳa engeŋ ma kêtô enŋa.

¹⁷ Gêŋ samob tonaj ɳai masigen, eŋ taugeŋ gêmoa gêmuŋ ma gêbîŋ gêŋ samob tông kêpi tagenj.

¹⁸ Eŋ kêtô ôli ɳamôkêapac. Ma eŋ ôli tau gôlôac dabuŋ. Eŋ kêtô gêŋ samob ɳam. Eŋ kêtô lau, tanj sêndi sa aŋga ɳacmatênenj naŋ, nêŋ ɳacsêga, gebe eŋ tau êtu gêŋ samob ɳajamata.

¹⁹ Amboac tonaj Anôtô gêlic ɳajam gebe nê ɳanô ênam Latu auc samucgeŋ.

²⁰ Anôtô kêkêŋ eŋ gê wama gêŋ samob gêdêŋ tau. Eŋ kêkêŋ Latu kêkêc nê dec siŋ aŋga kakesotau, tec kêkêŋ biŋmalô gêdêŋ gêŋ samob, tanj sêmoa nom to undambê naŋ.

²¹ Amac tec gêmunjenj amoia jaêc Anôtô. Ma biŋ, tanj taêm gêjam to ɳakoleŋ sec, tanj ajam naŋ, gêgôm amac atu ênê ɳacio.

²² Mago galoc Kilisi gêmac êndu, tec gê wama amac gêdêŋ Anôtô. Eŋ gebe êmansaŋ amac atu dabuŋ ma akô Anôtô laŋônêm tolaŋômñem sawa ma tobijŋ masigenj.

²³ Tec akêŋ êwiŋ to apuc taôm tông akô ɳajaŋa. Gêŋ teŋ êkac amac su aŋga ɳawai ɳajam, tanj anô to akêŋ matem amoia naŋ atom. Sêjam mêtê ɳamalac samob, tanj sêmoa umboŋ ɳalatu naŋ, ma aê, Paulu tauc, tec katu ɳawai ɳajam tau ɳasakiŋwaga.

Paulu gêjam sakiŋ gôlôac dabuŋ

²⁴ Ma galoc gaôc ɳoc gêjwapac totêtac ɳajamgenj kêtû amacnja. ɳandaŋ ɳagêdô, taŋ kêtap Kilisi sa atom, gacgenj gêc naŋ, janac dabi ɳ êpi tauc ôlic, jaŋo Kilisi su êtu enj ôliŋa. Ma enj ôli tau gôlôac dabuŋ.

²⁵ Aê katu gôlôac dabuŋ nêŋ sakinwaga ma Anôtô kêkêŋ kôm tonec gêdêŋ aê gebe jawa ênê biŋ sa tomalagenj êndêŋ amac.

²⁶ Gêdêŋ andaŋenj biŋ tau tonaj kêsij tau gêdêŋ ɳamalac samob gêc lêlômgenj. Mago galoc kêtû awê gêdêŋ Anôtône lau.

²⁷ Anôtô gebe éwa sa êndêŋ nê lau gebe biŋ tonjawasi tolêlôm-tolêlôm, taŋ kêsij tau gêc lêlômgenj naŋ, jakêtu awê gêdêŋ lau samuc. Biŋ ɳalêlômna tau tonec gebe Kilisi gêmoa gêwiŋ amac, tec akêŋ matem ênê ɳawasi.

²⁸ Amboac tonaj aêac asôm mêtê lasê ma alêŋ biŋ ɳamalac samob to adôŋ kauc mêtêŋa gêdêŋ ɳamalac samob, gebe anac dabinj ɳamalac samob sêkô Anôtô lanjônêm ma Kilisi êmbij êsêac tōŋ.

²⁹ tec gajam koleŋ to gajac siŋ kêtôm Kilisinê ɳaclai, taŋ gêjam kôm ɳajaŋa anga ɳoc ɳalêlôm naŋ.

2

¹ Aê gabe amac ajala koleŋ kapôeŋ, taŋ gajam kêtû amac to lau Laodikea ma êsêac samob, taŋ sêlic aê lanjôc atom naŋna acgom.

² Aê gajam koleŋ tonaj gebe nêŋ ɳalêlôm êtu malô e têntac êwiŋ ɳanô êmbij êsêac tōŋ ma têtap kauc êkip ɳam saŋa sa tomalagenj. Go sêjala Anôtône biŋ ɳalêlômna. Biŋ ɳalêlômna tonaj Kilisi tau.

³ Kauc mêtêŋa to biŋ taŋ gêjam ɳa tolêlôm-tolêlôm samob kêsij tau gêc Kilisiŋa.

⁴ Biŋ tonaj kasôm gebe lau teŋ sênsau sêôc amac ɳa biŋ ɳalêsi atom.

⁵ Ôlic tec gamoa jaêc amac, mago ɳoc ɳalau naŋ gainj amac tōŋgeŋ ma têtac ɳajam gebe galic amac amasanj nêm gêŋ samob ɳapep to akêŋ gêwiŋ Kilisi ɳajaŋa.

Tasa nêŋ lêŋ tasap Kilisi tōŋgeŋ

⁶ Amac akôc Apômtau Kilisi Jesu sa su, tec asa nêm lêŋ ambi ɳ taôm tōŋ tamiŋ engeŋ.

⁷ Nêm ɳawakac êsêp en to amboa taôm sa akô enj ɳaô ma akêŋ êwiŋ ɳajaŋa ȇsa êtôm têdôŋ amacgac, ma anam danje êndêŋ Anôtô ênam amac auc.

⁸ Alic taôm gebe sêlô amac tōŋ ɳa kauc ɳamalacna to biŋdansaŋ ɳâma e atôm lau kapoacwalôŋa nec atom. Biŋ keso tonaj ɳam kêsêp Kilisi atom, gelom-gelom anga ɳamalacnêŋgeŋ gêmêŋ, ɳam kêsêp ɳaclai nomna.

⁹ Gebe Kilisi tonaj Anôtô ɳanô tau gêjam enj ôli auc samucgeŋ.

¹⁰ Nac tau tonaj tec kêtû apômtau to ɳaclai samob nêŋ ɳamôkê ma gêbiŋ amac tōŋ e matem jali gêjam amac auc.

¹¹ Ma amac, taŋ enj gêbiŋ amac tōŋ naŋ, sêsa amac ɳa lemeŋ atom. Kilisi kêsa amac tec akwalec ôlim nomna su.

¹² Gêdêŋ taŋ aliŋ busanju naŋ, sêsuŋ amac awiŋ Kilisi. Ma gêdêŋ taŋ aliŋ busanju naŋ, adi sa awiŋ Kilisi amboac tonaj. ɳam gebe amac akêŋ gêwiŋ Anôtône ɳaclai, taŋ gêŋ enj sa anga ɳacmatênenj naŋ.

¹³ Ma amac tec agêli biŋsu to asa lêŋ lau samucna gêgôm amac atu mêtê nec. Mago Anôtô gêŋ amac matem jali kêsa awiŋ Kilisi. Enj kêscu aêacnêŋ biŋ, taŋ tagêli biŋsuŋa naŋ, samob ôkwi.

¹⁴ Enj gesen papia, taŋ teto ɳagôliŋ sêkic aêacnêŋ biŋna kêsêp naŋ, su ma kejoŋ jagêjac kêpi kakesotau.

15 Aŋga kakesotau Kilisi kēku apōmtai to ɳaclai tulu ma kêtôc êsêac gêdêj lau samob sêlic ma kêtê wê siŋ kêpi nê ɳacio.

16 Amboac tonaj lau ten sêmêtôc amac êtu gêj anin to anômja me êtu alic om ɳagêdô me ajôŋ êsô ɳaom me sabat atom.

17 Gêj tonaj ɳai têtu ɳanô, tanj mêmêsaŋa naŋ ɳadôjdôj, ma ɳanô tau Kilisi.

18 Lau ɳagêdô sêmoa, tanj sêsaŋ sêbu tauŋ ɳanô to sêjam sakiŋ aŋela. Êsêac tetoc tauŋ sa kêtô katuŋ kaiŋ ten kêsa ma sêlic gêj ɳakaturja. Nêŋ kauc nomja kékiaŋ êsêac sa ɳaômageŋ. Akô ɳajaŋa gebe lau amboac tonaj sêku amac tulu atom.

19 Êsêac sêsap Kilisi, tanj kêtô môkêapac naŋ, tôŋ atom. Kilisi tau gêlôm tau ôli to kékêŋ ɳaduc to ɳawalô geden ôli ɳagêjlêlôm tôŋ e kesewec to kêtôp kêtôm Anôtô tau gêsuŋ ɳaclai.

Kilisi gêbiŋ aêac tôŋ tec tamoa mateŋ jali

20 Aŋlac amac êndu awiŋ Kilisi, tec kégaboac amac su aŋga ɳaclai nomja. Amboac ondoc tec asa lêŋ nomja to asô ɳagôliŋ tonec ɳalabu gebe

21 “Ôkôc gêj tonec atom. Ônsaê gêj tônê atom. Ômoasac gêj tonec atom.”

22 ɳagôliŋ tonaj ɳamalac sêmasaŋ to têdôj ma kêkanôj gêj ênêc tengeŋ atomja. Embe tanam kôm gêj tau su, oc êmbacnê.

23 Êsêac sêjam sakiŋ aŋela to sêbu tauŋ ma sêkôniŋ tauŋ ôliŋ. ɳagôliŋ tonaj kêtôm gebe ênac lau mateŋjanô auc e sênam kauc sebe biŋ tokauc. Mago gêj samob tonaj ɳai kêtôm gebe êkôniŋ têntac ɳakalac tôŋ atom.

3

1 Anôtô gêjuŋ amac sa awiŋ Kilisi. Amboac tonaj ansom ɳanô tau, tanj gêc ôŋa, gêc gamêŋ, tanj Kilisi gêŋgôŋ Anôtônen anôŋa naŋgeŋ.

2 Taêm ênam gêj ôŋa, taêm ênam gêj nomja atom,

3 gebe amac amac êndugac, ma nêm aŋgôŋ matem jali ɳam jagêwiŋ Kilisi ma kêsij tau gêc Anôtôŋageŋ.

4 Aêac dangôŋ mateŋ jali ɳam Kilisi. Êndêŋ noc Kilisi eoc tau lasêŋa, oc êngôm amac aoc taôm lasê awiŋ eŋ tonawasi amboac tonajgeŋ.

Lêŋ lanŋwa to wakuc

5 Amboac tonaj anseŋ nom ɳagêjlêlôm, tanj gêc nêm ɳalêlôm naŋ su. Gêŋlêlôm tau tonec gebe Gêj mockaiŋo to mockainja, gêj môrja, têmtac ɳakalac, matem katuboa ma têmtac ɳamiŋ, tanj kêtô sakiŋ anôtôi jabanya naŋ.

6 Kêtô gêj tonajŋa Anôtônen têtac ɳandaŋ oc êtap tanjeŋpêcwaga sa.

7 Gêj tonaj ɳai gêmungeŋ amac asa kêtô nêm lêŋ e kékôm amac auc.

8 Mago galoc awi gêj samob tonec siŋ gebe Têmtac ɳandaŋ, têmtac kêbôli auc, têmtac sec, ma biŋ alôb-alôb to biŋ môrja êsa awemsuŋ atom.

9 Ansau biŋdansaŋ êndêŋ taôm atom, gebe amac akwalec ɳamalac lanŋwa, nêm ɳalêlôm lanŋwa tau to ɳagêjlêlôm samob su,

10 ma asô ɳamalac wakuc sa sugac. ɳamalac wakuc tau Anôtô kékêŋ eŋ. Ma Anôtô gêjam kôm kêpi eŋ ɳapaŋ gebe êtu wakuc e êtôm eŋ tau ma êjala eŋ ɳanôgeŋ.

11 Tatū wakuc amboac tonaj, tec tajam kauc Helen to Juda ma lau-sêsa-êsêacwaga to lau samuc, ma lau lanŋôŋ matac to lau gamêŋ bôm ma gêjôma to lau, tanj sêmoa nêŋ Iêtêgeŋ naŋ. Kilisi kêtô ɳamalac samob nêŋ ɳam ma gêbiŋ aêac samob tôŋ tapi tagen.

¹² Anôtô tê tac gêwiŋ to kêjalij amac sa, tec atu ênê lau. Amboac tonaj êkwa taôm auc ɳa taêm walô lau, têmtac wapi, ambu taôm, ɳalêlôm malô ma êôn ɳaŋêŋgeŋ.

¹³ Asip taôm sa, ma lau teŋ nêŋ biŋ embe ênêc, naŋ sêsuc ôkwi êndêŋ tauŋ. Asuc nêm biŋ ôkwi êndêŋ taôm êtôm Apômtau kêsuc amacnêm biŋ ôkwi.

¹⁴ Ma têmtac gêwiŋ ɳanô ênsôb gêj tonaj sa ma êmbiŋ samob tôŋ e ɳapep sawa.

¹⁵ Ma Kilisinê biŋmalô ênam gôliŋ amacnêm ɳalêlôm. Anôtô kêkalem amac gebe êmbiŋ amac tôŋ ɳa biŋmalô tonaj e atu Kilisinê ôli tagen. Ma anam danje eŋ ɳapaŋ.

¹⁶ Kilisinê biŋ ênam nêm ɳalêlôm auc samucgeŋ. Andôŋ taôm to alêŋ biŋ taôm tokauc ma tomêtêgeŋ. Anam pesalem to wê dabuŋ ma wê ɳajam-ɳajam. Apuc wê sa to anam danje Anôtô anga nêm ɳalêlôm.

¹⁷ Gêj samob, tanj asôm to aŋgôm naŋ, aŋgôm anam Apômtau Jesu laŋô, anam danje êndêŋ Tama Anôtô êtu eŋja.

Lêŋ wakuc êtu gôlôacnêŋ gôliŋ

¹⁸ Amac lauo, asô amacnêm ɳaci ɳalabu gebe lêŋ tonaj Apômtau gêlic kêtôm.

¹⁹ Amac ɳacwaga, têmtac êwiŋ nêm lauogen, ma atu kasec êsêac atom.

²⁰ Amac ɳapalê, tanjem wamu êndêŋ tenemi to tamemi êtu gêj samobŋa, gebe gêj tonaj ɳai Apômtau gêlic gêjac mataanô ɳajam.

²¹ Tamenjic, alênsôŋ nêm ɳapalê e sênaç kapoac tauŋ atom.

²² Amac sakiŋwaga, tanjem wamu amacnêm ɳataui nomŋa êtu gêj samobŋa. Anac ɳamalac mateŋjanô auc ɳa tanjem wamu êtu sêlic amac ɳajamja nec atom, anam sakiŋ tonêm ɳalêlôm makeŋgeŋ êtu atêc Apômtauŋa.

²³ Gêj samob, tanj aŋgôm naŋ, aŋgôm tonêm ɳalêlôm samucgeŋ ma aŋgôm êtôm ajam sakiŋ gêdêŋ ɳamalac atom, aŋgôm êtôm ajam sakiŋ gêdêŋ Apômtau,

²⁴ Amac ajalagac gebe oc atap nêm gêŋlênsêm sa êtu ɳagêjô anga Apômtaunê. Taêm ênam gebe ajam sakiŋ gêdêŋ Apômtau Kilisi.

²⁵ Nac tanj gêgôm geo naŋ, oc êtap nê geo ɳagêjô sa. Anôtô kêpuc lau teŋ ɳam atom, gêlic samob kêtôm tauŋeŋ.

4

¹ Amac ɳataui, amoasiŋ nêm sakiŋwaga ɳapep ma êndêŋgeŋ. Taêm ênam gebe amacnêm ɳatau gêŋgôŋ undambê amboac tonajgeŋ.

Paulu gêlêŋ biŋ lau

² Ateŋ mec ansinj sugeŋ ma anam jali todanjegeŋ.

³ Ma atenj mec êtu aêacjha êwiŋ gebe Anôtô êlêc katam su êndêŋ aêac gebe asôm Kilisinê biŋ ɳalêlômja lasê, gebe kêtü biŋ tonajŋa aê gaŋgôŋ kapoacwalô.

⁴ Ateŋ gebe jawa biŋ tau sa ênêc awêgeŋ êtôm kôm, tanj Anôtô kêkêŋ gêdêŋ aê naŋ.

⁵ Asa nêm lêŋ tokauc mêtêŋa êndêŋ lau, tanj sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ. Ajainj têm ênaŋa ɳaõmagerj atom.

⁶ Amacnêm biŋgalôm samob êmoasiŋ lau to êkeli êsêac. Ma ajala lêŋ ajô lau samob nêŋ biŋŋa e ɳapep.

Paulu awa gêjac nê lau

7 Lasiñi ñajam Tukiki, tañ gêjam sakinj Apômtau ñanjêngéj to gêjam kôm gêwiñ aê nañ, wacênaç miñ ñoc biñ samob êndêj amac.

8 Aê jasakiñ ñac tau êndêj amac êwac gebe ênac miñ aêacma biñ samob êndêj amac, ma ênam malô amacnêm ñalêlôm.

9 Lasiñi ñanjêj to ñajam Onesimi, tañ anga amacnêm nañ, oc êwiñ ej. Êsêagêc sênaç miñ biñ samob, tañ gêc tonec nañ, êndêj amac.

10 Aristarka tañ gêngôj kapoacwalô gêwiñ aê nañ, awa gêjac amac, ma Barnaba gwadê Marka awa gêjac amac amboac tonanj. Ñac tau embe êô lasê amac, go akôc ej sa êtôm ñagôlinj, tañ kasakiñ gêdêj amac gêwac nañ.

11 Ma Jesu, tañ sêsam ej gebe Justu nañ, awa gêjac amac amboac tonanj. Lau tecenecgeñ anga Judawaganêj tec sêjam kôm Anôtônê gamêñja sêwiñ aê, êsêac sêjac aê têtac tôj ñanôgen.

12 Epapra awa gêjac amac amboac tonançej. Ej anga amacnêm ma kêtû Kilisi Jesu nê sakiñwaga. Ej ketenj meç gêjac ñawaegêj kêtû amacña, gebe Anôtô ênac dabij amac akô ñajanja amboac ñacgeñ, ma êkêj nê biñ ênam amac auc samucgeñ.

13 Aê tauc galic tec jasôm gebe ej gêjam kôm gim tau su kêtû amac to lau Laodikeia ma Hirapolija.

14 Dokta ñajam Luka agêc Dema awen gêjac amac.

15 Amac awem ênac lasitêwai Laodikeanja ma Numba to gôlôac dabunj, tañ sêngôj awê tau nê andu nañ.

16 Amac embe asam papia tonec su, go akêj êndêj gôlôac dabunj Laodikeanja nasêsam amboac tonançej. Ma ñoc papia, tañ gêdêj Laodikea nañ, amac asam awinj.

17 Ma asôm êndêj Arkipi gebe “Taêm ênam sakinj, tañ kôkôc anga Apômtaunê nañ, ma ônac dabij e ñapep.”

18 Aê, Paulu, tauc; lemoc kato biñ aoc gêjoac amacna tonec. Taêm ênam aêjoc kapoacwalo. Anôtônê moasinj êndêj amac.

Paulunê papia ñamataña gêdêñ lau TESALONIKI

Tesaloniki nec Romnêj gamêñ Makedonia ñamalacsega. Paulu gêwi Pilipi siñ su acgom, go jakêwaka gôlôac teñ sa anja malac tônê. Gêmoa saunjeñ ma Juda sêjam lêmuñ ej, ñam gebe lau ñagêdô taêsam anja lau samuc nêj, tañ nêj ñalêlôm gêwiñ lau Juda nêj mêtê su nañ, sêbuc dêmôej êsêac jasêñô Nawae Najam anja Paulunê. Biñ tonan gêli Juda sa e sêjanda Paulu ma gêwi Tesaloniki siñ jagelom Berea. Malôgeñ Paulu jagêngôñ Korint acgom, go nê ñac-gêjam-kôm-gêwiñ-eñwaga Timote kêdaguc ej jakêdôñ gôlôac Tesalonikiña nêj biñ gêdêñ ej.

Paulunê papia ñamataña gêdêñ lau Tesaloniki nec ñac tau keto gebe ênac to épuc lau buña tônêña têntac tôj. Ej gêjam dange Anôtô kêtu gêñô êsêac sêkêñ gêwiñ mêtê to têntac g wiñ tauñ ñawae nañña. Go gêwa nê lêj, tañ ej kêsê gêdêñ tañ gêmoa gêwiñ êsêsc nañ, sa kêtiam gebe taêñ ênamgeñ. Gocgo gêjô biñ, tañ sêjam kênac gêdêñ ej kêpi Kilisi êmu êmêñña nañ. Ñac buña teñ embe êmac êndê Kilisi êmu êmêñ su atomgeñ, ej oc êwê kainj êngôñ mata jali, té Kilisi mêsêwaka sa êndêñ têm ñamija tônê nê, me masi. Ma êndêñ ondoc Kilisi êmu êmêñ êtiam. Sêsuñ nêj kênac amboac tonan gêdêñ Paulu gêja, tec keto ñagêjô gebe sêkêñ mateñ Kilisi êmu êmêñña ma sênam nêj kôm êtôñ bêcgeñña ñanjêñgeñ sêôñ ej sêmoamanj.

Nadênañ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1
2. Paulu gêjam dange to êwa gêôc Anôtô 1:2-3:13
3. Paulu gêlêñ biñ gebe sêsa lêj buña sêncac ñawae e sêncac dabij 4:1-12
4. Biñ Kilisi êmu êmêñña 4:13-5:11
5. Paulu gêlêñ biñ kêtu ñamu 5:12-22
6. Paulu gêjac mata papia tau 5:23-28

Paulu awa gêjac lau

¹ Paulu agêc Silwana ma Timote ma biñ êndêñ gôlôac daburj Tesaloniki. tañ Tameni Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi sêbiñ aêac tôj nañ. Moasiñ to biñmalô êndêñ amac êwac.

Lau Tesaloniki nêj lêj to nêj sêkêñ gêwiñ

² Aêac ajam dange Anôtô kêtu amac samobña gedeñ tôngenj ma taêñ gêjam amac kêsêp ma mec ñalêlôm ñapanj.

³ Aêac akô aêacnêñ Anôtô to Tameni lanjônêm ma taêñ gêjam amacnêm akêñ gêwiñ ñakôm to têmtac gêwiñ ñakoleñ ma akêñ matem aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi totêmtac kêpa sugenj.

⁴ O lasitewaac, aêac ajala gebe Anôtô têtac gêwiñ amac to kêjalinj amac sa atu ênê gêñ.

⁵ Gebe aêac asôm ñawae ñajam gêdêñ amac ña awençunjeñ atom, ajam tonaclai ma toÑalau Dêbunjeñ ma ajam mêtê toma ñalêlôm samucgeñ. Amac taôm ajala aêacma lêj, tañ asa gêdêñ amoa awiñ amac nañ. Aêac asa lêj tonan kêtu anam amac sañj.

⁶ Amac atêku aêac to Apômtau. Amac amoa gêñwapac gwalêkiñ ñalêlôm, mago Ñalau Dabuñ kêpuc amac tôj, tec akôc mêtê sa totêmtac ñajamgeñ.

⁷ Amac agôm amboac tonaq tec atu ɳadôjndôj gêdêj lau sêkêj-gêwiŋwaga samob anja Makedonia to Akaia,

⁸ tec Anôtônê mêtê kêtaj gelom-gelom anja amacnêm gêja Makedonia to Akaia tagen atom, masi. Amac akêj gêwiŋ Anôtô ɳawae gêô lasê gamêj samob, tec aêacma kôm anam mêtêja tej gêc kêtiam atom.

⁹ Lau tau tonaq sêjac miŋ amac akôc aêac saja ɳawae gêdêj taŋ aêac atu ɳaclej amac naŋ, to sêjac miŋ amac abuc dêmôem gwam ma akac taôm ôkwi adêj Anôtô, abe anam sakin Anôtô mata jali toŋjanôgeŋ naŋ,

¹⁰ ma êsêac sêjac miŋ gebe amac êoj Anôtônê Latu anja undambê êmu êmêŋja. Anôtô gênu ej sa anja ɳacmatênenj ma Jesu tau oc ênam aêac sa êndêj Anôtônê têtac ɳandaŋ, taŋ mêmêsa naŋ.

2

Paulunê kom, naŋ gêjam anja Tesaloniki

¹ O lasitêwaac, amac taôm ajalagac gebe aêac adêj amac awac ɳaôma atom.

² Amac ajala gebe aêac aôc ɳandaŋ to sêgom aêac sec anja Pilipi gêmuŋ su acgom, go aô lasê amac. Mago aêacnêj Anôtô kékêj aêac têntac kêpa su, tec atêc ɳacio atom, asôm Anôtônê ɳajam lasêgeŋ gêdêj amac.

³ Aêac alêj biŋ amac asôm biŋ keso me asôm biŋ toma ɳalêlôm ɳatêmuŋ me asau aôc amac nec atom.

⁴ Mago Anôtô kêsaê aêac su, tec kékêj ɳawae ɳajam gêdêj aêac gebe asôm lasê. Aêac ajam kôm tau kêtû ɳamalac sêlic aêac ɳajam ɳa nec atom, ajam gebe Anôtô, taŋ kêsaê ma ɳalêlôm naŋ, tauŋenj êlic ɳajam.

⁵ Amac ajalagac gebe aêac asôm biŋ ɳalêsi gêdêj amac atom ma asabaŋ mateŋ katu ɳa biŋ banac auc atom. Anôtô kêjala gebe biŋ tonaq biŋjanô.

⁶ Aêac asôm waeŋ ɳamalacŋa anja amacnêm to lau ɳagêdô nêŋ atom.

⁷ Aêac taŋ atu Kilisinê aposolo naŋ, oc atôm gebe ajatu amac e atoc aêac sa. Mago gêdêj taŋ aêac amoas awiŋ amac naŋ, amoas totêntac malôgerj atôm jaomwagao teŋ, taŋ kêmoasiŋ gôlôac ɳasec-ɳasec naŋ.

⁸ Amboac tonaq ma ɳalêlôm kêkac aêac gebe akêj Anôtônê ɳawae ɳajam endenj amac awê kaiŋ awiŋ. Mago tonanenj atom. Aêac têntac gêwiŋ amac ɳanôgeŋ e abe amac êndu êtu amaciŋ.

⁹ O lasitêwaac, amac oc taêm gêjam ma kolenj, taŋ ajam e tekweŋ gêbac naŋ. Gêdêj taŋ ajam mêtê Anôtônê ɳawae ɳajam gêdêj amac naŋ, aêac ajam kôm lemeŋja kêtôm bêc to gelenenj gebe amac aim tekwem su êtu aêaciŋ atom.

¹⁰ Amac alic ma Anôtô gêlic amboac tonaq gebe biŋ, taŋ aêac asôm naŋ biŋjanô. Aêac asa ma lêŋ awiŋ amac lau-akêj-gêwiŋwaga amboac Anôtônê lau gêdêj tolanjônêm sawagenj.

¹¹ Amac alicgac gebe aêac amoasiŋ amac gêdêj-gêdêŋgeŋ amboac tama teŋ kêmoasiŋ latuio to ɳac.

¹² Aêac alêj biŋ to ajam malô amac ma êkêli amac gebe asêlêj êtôm Anôtô êlic ɳajam. Ej kékalem amac asô ȫnê gamêj to awê kai ɳ ȫnê ɳawasi.

¹³ Kêtu biŋ tonecŋa aêac ajam danje Anôtô ɳapaŋ gêwiŋ gebe amac akôc Anôtônê biŋ, taŋ anjô anja aêacma naŋ, sa amboac ɳamalacnêj biŋ atom, akôc sa amboac Anôtônê biŋjanô tau. Ma biŋ tau tonaq tec gêjam kôm anja amac akêj-gêwiŋwaga nêm ɳalêlôm.

¹⁴ O lasitêwaac, amac atêku Anôtônê gôlôac Judaianja, taŋ Kilisi Jesu gêbiŋ êsêac tōŋ naŋ. Gêjwapac taŋ êsêac sêôc aŋga Judanêŋ naŋ, amac taôm nêm lau sêgôm gêdêŋ amac amboac tonanĝen.

¹⁵ Lau Juda sêjac Apômtau Jesu to propete êndu ma sêjanda aêac. Anôtô gêlic êsêac gêjac mataanô ŋajam atom. Êsêac sêkêŋ kisa gêdêŋ ŋamalac samob.

¹⁶ Êsêac sebe sêkô aêac auc gebe asôm mêtê, taŋ ênam lau samuc sa naŋ atom. Amboac tonanŋ tec sêgôm nêŋ sec sêboa sasa ŋapaŋ sêmoa e gêjam sêga. Mago Anôtônê têtaŋ ŋandaŋ kêtap êsêac sa sugac.

Paulu gêjam awa su gôlôac gebe êlic êsêac

¹⁷ O lasitêwaac, êsêac sêkac aêac su amoas jaêc amac ŋasawa dambêgeŋ. Aêac alic amac lanjôm atom, mago ma ŋalêlôm gêmoa gêwiŋ amac ma kêkac aêac ŋanô-ŋanô gebe alic lanjôm êtiam.

¹⁸ Kêtu tonanŋa aêac abe andêŋ amac awac. Aê, Paulu, gabe jaŋgôm ŋanô ̄esa kêtua dim luagêc su. Mago Sadaŋ gêbôc aêac auc.

¹⁹ Êndêŋ noc aêacnêŋ Apômtau Jesu êmu êmêŋja naŋ, asa lau oc têtu aêac akêŋ mateŋ to têntac ŋajam ma waeŋ ŋagêlôŋ ŋamôkê. Lau teŋ atom, amac taômgeŋ.

²⁰ Biŋjanô, ma waeŋ to têntac ŋajam ŋam amac taômgeŋ.

3

¹ Kêtu tonanŋa aêac atôm gebe aôŋ têm alic amacŋa kêtiam atom, tec asôm kêtua tōŋ gebe aêagêc aŋgôŋ Aten

² ma asakinj lasinj Timote, taŋ gêjam Anôtônê kôm gêwiŋ aêac ma kêsôm Kilisinê ŋawae ŋajam lasê gêmoa naŋ, êndêŋ amac êwac. Aêac asakinj enj gebe êpuc amac tōŋ to ênam amacnêm akêŋ gêwiŋ sa,

³ gebe gêjwapac tonanŋ ŋai ênam amacnêm teŋ ôkwi atom. Taôm alicgac gebe gêjwapac tonanŋ gêjac aêac ŋawae tec gêmoa.

⁴ Gêdêŋ taŋ aêac amoas awiŋ amac naŋ, asôm gêdêŋ amac kwananĝen gebe aêac oc dandac gêjwapac. Galoc amac alic gebe gêŋ tau ŋanô kêsagac.

⁵ Kêtu tonanŋa aê katôm gebe jaŋô têm jalic amacŋa êtiam atom, tec kasakinj Timote gebe jaŋô amac akêŋ gêwiŋ ŋawae. Oc moae lêtômtêna kêlêtom amac e gesenj aêacma koleŋ ŋanô su me.

⁶ Galoc Timote gêmu gêdêŋ aêac gêmêŋ ma kêsôm amac akêŋ gêwiŋ to têmtac gêwiŋ ŋawae ŋajam gêdêŋ aêac. Enj gêjac miŋ gebe taêm gêjam aêac totêmtac gêwiŋgeŋ ŋapaŋ e nêm ŋalêlôm kêkac amac abe alic aêacŋa amboac aêacma ŋalêlôm kêkac aêac abe alic amacŋa.

⁷ O lasitêwaac, amac akêŋ gêwiŋ ŋanô ŋawae mén̄gêjam malô aêac kêtua amacŋa ma kêpuc aêac, tec amoas jageo to aôc gêjwapac nec tōŋ.

⁸ Amac embe akô ŋajaŋ awiŋ Apômtau, oc êmoasiŋ aêac amoas ŋajam.

⁹ Amac agôm aêac têntac ŋajam samucgeŋ akô aêacnêŋ Anôtô lanjônm, tec aêac oc atôm gebe anam danje Anôtô êtu amacŋa naêtôm me masi.

¹⁰ Aêac ateŋ enj toma ŋalêlôm samucgeŋ kêtôm bêc to gelengeŋ gebe alic lanjôm êtiam ma apuc amacnêm akêŋ gêwiŋ tōŋ e ŋajaŋa ̄esa.

¹¹ Aêac Tameŋi Anôtô agêc nêŋ Apômtau Jesu tau sênam aêacma intêna aô lasê amacŋa.

¹² Apômtau êkêŋ amac têmtac gêwiŋ taôm to têmtac gêwiŋ ŋamalac samobŋa esewec ênam amac auc êtôm aêac tauŋ têntac gêwiŋ amac ŋanô.

¹³ Apômtau tau êpuc amacnêm ɳalêlôm tōj e amo a tolañômñem sawageñ ma atu dêbu ɳ akô aêac Tameñi Anôtô lajônêm êndêj noc aêacnêj Apômtau Jesu êmu êmêñja nañ ênê lau dabuñ samob oc sêwinj ej.

4

Tasa nêj lêj ênac Anôtô mataanô ɳajam

¹ O lasitêwaac, aêac adôj amac gebe asa nêm lêj e ênac Anôtô mataanô ɳajam tec agôm amo a. Ma galoc ateñ to alêj biñ amac, tañ Apômtau Jesu gêbiñ amac tōj nañ, gebe asa lêj tonaj anac ɳawaeger e anac dabij.

² Gôliñ tañ aêac akêj gêdêj amac ajam Apômtau Jesu lajô nañ ajalagac.

³ Anôtônê biñ tonec êtu tōj gebe asa nêm lêj atôm ênê lau ma êngamiñ taôm êndêj gêj mockaiñjo to mockaiñja.

⁴ Ma amac samob ajala nêm lêj awê to ɳacña, tec asa Anôtônê launêj lêj tau ɳapep to êndêjgen.

⁵ Asa nêm lêj totêmtac ɳakalacboa atôm lau samuc, tañ sêjam kauc Anôtô nañ atom.

⁶ Ansau aôc taôm ma ambôli lasitêwainêj gêj auc atom. Aêac asôm to awa sa kwananjeñ gêdêj amac gebe Apômtau oc êkêj ɳagêjô êtu biñ samob tonaj ɳaiñja.

⁷ Anôtô kêkalem aêac gebe tasa lêj môpñja atom, ej gebe aêac tasa lêj dabunjeg.

⁸ ɳamalac teñ embe tañapêc êndêj biñ tonaj, nañ ej tañapêc êndêj ɳamalac teñ atom, ej tañapêc êndêj Anôtô, tañ kêkêj nê ɳalau Dabuñ kêsêp amacnêm ɳalêlôm nañ.

⁹ Biñ têmtac êwiñ lasitêwaiñja tonaj aêac oc ato êndêj amac atom, gebe Anôtô tau kêdôj amac tec têmtac gêwiñ taôm amo a.

¹⁰ Taôm agôm kêtû tōj kêpi lasitêwai samob, tañ sêngôj Makedonia nañ su. O lasitêwaac, tonec tec aêac alêj biñ amac gebe aŋgôm anac ɳawaeger.

¹¹ Atu kêka-kêka gebe asa nêm lêj ɳanjêgeñ to ajop taôm nêm ɳêngeñ ma amac taôm lemem ɳakolej êlôm amac êtôm ajatu amac kwananjeñ su.

¹² Asa lêj amboac tonaj, go lau-sêkêj-gêwiñ-atomwaga sêlic ɳajam ma amac oc apô lêna taôm êtu gêj teñja atom.

Apômtau êmu êmêj

¹³ O lasitêwaac, aêac abe akô lau, tañ sêc bêc sêc nañ, nêj ɳam auc êndêj amac atom, gebe moae nêm ɳalêlôm ɳawapac atôm lau, tañ sêkêj mateñ ɳanô teñ atom nañ.

¹⁴ Aêac takêj gêwiñ gebe Jesu gêmac êndu ma gêdi sa. Amboac tonaj lau, tec sêc bêc sêc nec, Anôtô oc êkêj Jesu tau êwê êsêac.

¹⁵ Biñ tonaj aêac awa sa gêdêj amac adaguc Apômtau tau nê biñ teñ gebe Êndêj noc Apômtau êmu êmêñja aêac, tec tamoa mateñ jali nec, tamuñ êsêac, tañ sêc bêc sêc nañ atom.

¹⁶ Êndêj tonaj Apômtau tau oc êpô awa, go nê anjelanêj kasêga awa êsa ma Anôtônê dauc êtañ, go ɳatau êsêp aŋga undambê êmêj. Ma êsêac, tañ sêkêj gêwiñ Kilisi ma sêmac êndu su nañ, oc sêndi sa têtu ɳamatata.

¹⁷ Go aêac, tec tamoa mateñ jali nec, tao êsuñ aêac sa dawij êsêac tapuc Apômtau tōjtôj natasa ɳasawa ôja e tamoa dawij Apômtau teñgeñ ma teñgeñ.

¹⁸ Anam malô taôm ɳa biñ tonaj ma apuc taôm tōn êndêjêndêjeg.

5

Tamansaŋ tauŋ gebe takôc Apômtau sa

¹ O lasitêwaac, aê jato biŋ têm to nocŋa êndêŋ amac êtu agenŋa.

² Taôm ajalagac gebe Apômtaunê bêc oc mêtêô lasê êtôm gengejtêna êmêŋ êndêŋ êmbêc.

³ Êndêŋ tan ŋamalac sêšom gebe “Galoc binjmalô gêc ma oc tamoa ŋajam” naŋ, gênsêga tau êtap êsêac sa gaôgeŋ amboac awê ŋapalê kêtun eŋ, ma sêc su sêŋgôm naeo.

⁴ O lasitêwaac, angôŋ tokesec atom, gebe bêc tau êtap amac sa êtôm gengejtêna atom,

⁵ gebe amac peben atu ŋawê latui to geleŋja latui. Aêac tatu gêbêcauc to ŋakesec ŋagêŋ atom.

⁶ Amboac tonaj aêac tanêc nêŋ bêc tatôm lau ŋagêdô atom, tanam jali tokauc ŋawageŋ acgom.

⁷ Lau, tan sêc bêc naŋ, sêc bêc gêdêŋ gêbêc. Ma êsêac, tan sêñom bu e kêjaŋj êsêac naŋ, sêgôm nêŋ gêŋ gêdêŋ gêbêc.

⁸ Ma aêac, tec anga geleŋja nec, tamoa tonêŋ kauc ŋawageŋ acgom. Tanôŋ takêŋ gêwiŋ to têntac gêwiŋ ŋamaluku ma takuc takêŋ mateŋ moasiŋ Anôtô ênam aêac kêsiŋja ŋakululuŋ ki,

⁹ gebe Anôtô kêkêŋ aêac kêtû nê têtac ŋandaŋ enseŋ aêac suŋa atom. Eŋ kêkêŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi kêtû ênam aêac kêsi daŋgôŋ mateŋ jaliŋja.

¹⁰ Nac tau tonaj gêmac êndu kêtû aêacŋa gebe aêac tamoa mateŋ jali me tamac êndu, mago oc daŋgôŋ mateŋ jali dawin eŋgeŋ.

¹¹ Amboac tonaj amoasiŋ taôm to amboa taôm sa amboac agôm amoa.

Paulu gêjac mata nê papia

¹² O lasitêwaac, aêac ateŋ amac gebe ajala êsêac, tan sêjam kolen anga amacnêm to sêjam gôlinj amac ma sêmêtôc amac kêtû Apômtaŋa.

¹³ Atôc êsêac sa to têmtac êwiŋ êsêac êtu nêŋ kolenŋa. Amoa tobiŋmalôgeŋ awiŋ taôm.

¹⁴ O lasitêwaac, aêac alêŋ biŋ amac gebe amêtôc wauc-wauctêna ma aê biŋ malô sa êndêŋ lau ŋalêlôm ŋatutuc. Anam lau palê-palê sa ma aê samob nêŋ biŋ tôŋ.

¹⁵ Alic taôm gebe akêŋ sec êjô sec atom, amoasiŋ taôm to ŋamalac samob anac ŋawaŋeŋ.

¹⁶ Têmtac ŋajam ŋapanj.

¹⁷ Ateŋ mec ênêc awemgeŋ.

¹⁸ Anam daŋge êtu gêŋ samobŋa, gebe Anôtô, tan kêkêŋ Kilisi Jesu gêdêŋ amac naŋ, gebe nêm ŋalêlôm amboac tonaj.

¹⁹ Akôninj ŋalau Dabuŋ atom.

²⁰ Matempaŋa ênac biŋ, tan ŋalau Nabuŋ geoc lasê naŋ atom.

²¹ Ansaê gêŋ samob ma ajaliŋ ŋanô sa.

²² Aŋgamij taôm êndêŋ sec tokaiŋ-tokaiŋ samob.

²³ Biŋmalô ŋam Anôtô tau ênac dabinj amac atu dabuŋ ênam aucgeŋ, ma êmansaŋ nêm ŋalau to nêm ŋalêlôm ma ôlim amoa tolaŋômnen sawageŋ e aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi êmu êmêŋ.

²⁴ Nac tau, tan kêkalem amac naŋ, eŋ ŋac ŋanjêŋ, oc ênac dabinj e êmbacnê.

²⁵ O lasitêwaac, ateŋ mec êtu aêacŋa.

26 Amac awem ênac lasitêwai samob ajô aêac su ma aê moalêc taôm to akôc taôm sa atôm Anôtônê launêj mêtê.

27 Aê aoc géjac Apômtau gebe asam papia tonec lasê êndêj lasitêwai samoo sêjô.

28 Aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi nê moasinj êndêj amac êwac.

Paulunê papia kêtû luagêcña gêdêh lau TESALONIKI

Noc Kilisi êmu êmênyja kôlôac anja Tesaloniki e lau ñagêdô sêjô keso ñapañ. Amboac tonan Paulunê papia kêtû luagêcña gêdêh lau Tesaloniki nec ñac tau keto geseñ biñ, nañ gêôñ sa anja gôlôac tau sebe Apômtau êmu êmêñ ñanoc kêdabiñgac. Paulu geseñ biñ tonan ma gêwa sa gebe Kilisi êmu êmêñ atom, “Ñac alôb-alôb secseña”, tañ êkêñ kisa êndêñ Kilisi ñawaô nañ, ménêpoa lasê ma êkac ñamalac sêngôm sec to gêñ alôb-alôb ênam sêga acgom.

Lau sêsam papia tauña sêôc kisa to ñandañ, tec aposolo gêlêñ biñ êsêac gebe sêkêñ êwiñ ñanêñ sênsin sugeñ to sênam nêñ kôm sêncac ñawaeger, ec lemenj ñakoleñ êlôm êsêac amboac sêlic Paulu to nê kômwaga sêgôm-sêgôm nañ, ma sêmoasin lau sêngôm gêñ ñajamña ender tôngen.

Nadênañ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Paulu awa gêôc to awa gêjac Anôtô kêtû gôlôac tauña 1:3-12
3. Biñ Kilisi êmu êmênyja 2:1-17
4. Paulu gêlêñ biñ êsêac gebe sêsa nêñ lêñ têtôm lau buña 3:1-15
5. Paulu gêjac mata nê papia 3:16-18

Paulu awa gêjac lau

¹ Paulu agêc Silwana ma Timote ma biñ êndêñ gôlôac dabuñ Tesaloniki, tañ Tamenji Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi sêbiñ aêac tony nañ.

² Tamenji Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêñ moasin to biñmalô êndêñ amac êwac.

Kilisi êmu êmêñ ma êmêtôc ñamalac

³ O lasitêwaac, aêacma ñalêlôm kêkac aêac tec ajam danje gêdêñ Anôtô kêtû amacña ñapañ, gebe amacnêm akêñ gêwiñ kesewec kôlêlêc, ma akêñ têmtac gêwiñ gelom tau gêdêñ-gêdêñgen gêjam amac auc.

⁴ Agôm amboac tonan, tec aêac alanem tauñ kêtû amacña gêdêñ Anôtônê gôlôac ñagêdô. Êsêac sêjanda amac to aôc gêjwapac, mago aôc totêmtac kêpa sugeñ ma akêñ gêwiñ ñajaña.

⁵ Biñ tonan gêwa Anôtônê mêtôc sa gebe jagêdêñ. Amac aôc gêjwapac kêtû Anôtônê gamênyja ma Anôtô kêmasañ amac e atôm gebe awê kaiñ gamêñ tau.

⁶ Ma Anôtô oc êngôm gêñ naêndêñ. Eñ êkêñ lau, tañ sêkêñ gêjwapac gêdêñ amac aôc nañ, tauñ sêôc gêjwapac êjô.

⁷ Ma eñ oc êlêwañ gêjwapac, tañ aôc amoña nañ, su anja amac to aêac amboac tonanjeñ. Eñ êngôm gêñ tau êndêñ noc Apômtau Jesu eoc tau lasêña anja undambê to nê anjela ñaclai.

⁸ Eñ eoc tau lasê tojawaô ma êkêñ ñagêjô êndêñ êsêac, tañ sêjam kauc Anôtô to tañejpêc aêacnêñ Apômtau Jesu nê ñawae ñajam nañ.

⁹ Êsêacnêñ ñagêjô gebe sêôc ñandañ sênañaña, tañ ênêc ender tôngen. Ac sêmoa jaêc Apômtau lanôñêm to nê ñaclai ñajawasi.

¹⁰ Êndêñ bêc Apômtau Jesu êmênyja nañ, Anôtônê lau oc tetoc eñ sa to lau samob, tañ sêkêñ gêwiñ aêacma biñ, tañ ajac jaen amac nañ.

11 Aêac taêj gêjam biñ tonaj, tec atenj mek kêtua amacna ñapañ. Aêac atenj aêacnêj Anôtô gebe êmansañ amac e atom gebe andañguc ênê kalem. Aêac atenj Anôtô gebe nê ñaclai ênam kôm êpi amac e êñgôm gêj ñajam, tañ abe añañom nañ anô ësa to ênac dabij akêj gêwiñ ñakolerj.

12 Embe amboac tonaj, go amac atoc aêacnêj Apômtau Jesu nê ñaê sa, ma ej etoc amac sa. Aêacnêj Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêj moasiñ êñgôm gêj tau ñanô ësa.

2

Ñac gesen biñsuña nê biñ

1 O lasitêwaac, aêac abe asôm biñ êpi aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi êmu êmêj to ênac aêac sa tapi tageñ dawinj ejña, tec atenj amac gebe.

2 Lau sênam amacnêm kauc ôkwi-ôkwi seben to sêlênsôj amac atom. Ësêac oc sêsôm gebe Apômtaunê bêc gêmêj sugac. Ësêac oc sêngôlinj biñ êpi ñalau, tañ geoc biñ tau lasê me êpi ñac teñ, tañ kêsôm biñ tau me êpi papia, tañ sêsôm gebe aêac ato nañ.

3 Alic taôm gebe lau teñ sêngôm gêj lêlôm gebe sênsau sêôc amac atom-anô. Bêc tau oc êmêj atomgeñ e ñamalac sêkac tauñ su anga Anôtônê êmuñ ma ñac gesen biñsuña eoc tau lasê su acgom. Ñac tau tonaj oc ênaña samûcgeñ.

4 Ej oc êkêj kisa êndêj Anôtô to nê sakiñ samob. Ma ej oc etoc tau sa ma êñgôj Anôtônê lôm dabuñ to êtôc tau êndêj lau gebe ej Anôtô.

5 Biñ tonaj kasôm gêdêj amac gêdêj tañ gamoa gawiñ amac nañ. Amac oc taêm gêjam biñ tau me masi.

6 Ma amac ajala gêj, tañ kêkô ej auc gebe êmêj galoc atom nañ. Ej eoc tau lasê êndêj noc, tañ Anôtô êkêj nañgen.

7 Ñaclai tañ gesen biñsu su nañ, gêjam kôm gêmoa, tageñ kêsij tau gêc lêlômgeñ. Ësiñ tau e sêkôc ñac, tañ kêkô gêj tau auc nañ, su acgom.

8 Go ñac gesen biñsuña eoc tau lasê. Ma Apômtau Jesu oc ênac ej êndu ña nê awajaô. Ma Apômtau embe êmêj toñawêgeñ, go ñawê tau enseñ ej su amboac tonaj.

9 Ñac gesen biñsuña oc êmêj toSadañê ñajaña ma êñgôm gêj ñaclainja tokaiñ-tokaiñ ma gêñtalô to gêñsêga dansañja.

10 Ma ej êns u êôc ësêac, tañ sênaña nañ, ña dansañ tokaiñ-tokaiñ. Ësêac oc sênaña gebe têntac gêwiñ biñjanôjâ gêc ësêacna atom. Embe têntac êwiñ biñjanô, oc Anôtô ênam ësêac kësi.

11 Kêtu tonajna Anôtô êkêj ñaclai dansañja êôc ësêac gebe sêkêj êwiñ biñdansañ,

12 gebe ësêac samob, tañ sêkêj gêwiñ biñjanô atom ma têntac gêwiñ biñ geo ñawaô nañ, Anôtô êmêtôc ësêac e sênaña.

Anôtô kêjalinj aêac sa gebe dañgôj mateñ jali

13 O lasitêwaac, Apômtau têtac gêwiñ amac tec aêacma ñalêlôm kêkac aêac e ajam danje Anôtô kêtua amacna ñapañ, gebe Anôtô kêjalinj amac sa gêdêj andañgeñ ma ñalau Dabuñ kêkêj amac atu Anôtônê lau e akêj gêwiñ biñjanô tau, tec Anôtô gêjam amac kësi.

14 Anôtô kêkêj aêac asôm ñawae ñajam, tañ kêkalem amac nañ, gebe amac akôc aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi nê ñawasi sa.

¹⁵ O lasitêwaac, amboac tonaj akô ɳajaŋa ma amansaŋ mêtê, taŋ aêac adôŋ gêdêŋ amac naŋ. Biŋ ɳagêdô asôm ɳa awengeŋ ma ɳagêdô ato kêsêp papia.

¹⁶ Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi agêc Tamenji Anôtô tau, taŋ têtac gêwiŋ aêac to kêmoadiŋ aêac tamoa teŋeŋ totêntac malôgeŋ ma takêŋ mateŋ ɳanô ɳajam ôŋa tau naŋ,

¹⁷ ênam malô nêm ɳalêlôm to êpuc amac tôŋ gebe anjôm gêŋ samob to asôm biŋ samob ɳajamgeŋ.

3

Ateŋ mec êtu aêacŋa

¹ O lasitêwaac, jasôm teŋ êwiŋ gebe ateŋ mec êtu aêacŋa gebe Apômtaunê biŋ êlêti ênam gamêŋ auc êna e ɳamalac tetoc mêtê sa amboac amac agôm.

² Ma ateŋ gebe Anôtô ênam aêac sa aŋga lau sec to alôb-alôb nêŋ gebe lau taësam sêmoa, taŋ sêkêŋ gêwiŋ ɳawae ɳajam atom.

³ Mago Apômtau eŋ ɳac ɳajêŋ. Eŋ oc êpuc amac tôŋ ma ejop amac êtu ɳac sec tauŋa.

⁴ Apômtau kêkêŋ aêac akêŋ gêwiŋ gebe biŋ, taŋ asôm gêdêŋ amac naŋ, amac amasaŋ su ma oc amansaŋ.

⁵ Apômtau tau ênam gôliŋ amacnêŋ ɳalêlôm gebe têmtac êwiŋ Anôtô ma aôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ atôm Kilisi tau.

Aêac samob tanam kôm tanac ɳawaŋeŋ

⁶ O lasitêwaac, aêac ajac biŋsu amac ajam aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi lanô, gebe aŋgamiŋ taôm êndêŋ lasitêwai, taŋ sêsa nêŋ lêŋ salaŋ to sêbu biŋsu, taŋ aêac akêŋ gêdêŋ êsêac naŋ.

⁷ Taôm ajalagac gebe atêku aêac, ec ɳajam, gebe gêdêŋ taŋ aêac amo awiŋ amac naŋ, asa ma lêŋ salêŋ atom.

⁸ Aêac aeŋ amacnêŋ ɳac teŋ nê mo teŋ ɳâoma atom. Aêac ajam ma koleŋ e tekweŋ gêbac kêtôm bêc to gelengeŋ, gebe amacnêŋ teŋ im têkwa su ɳâomageŋ êtu aêacŋa atom.

⁹ Aêac atôm gebe ajatu gêŋ taniŋja aŋga amacnêŋ, mago agôm atom, abe akêŋ ɳadôŋdôŋ êndêŋ amac gebe atêku aêacŋa.

¹⁰ Gêdêŋ taŋ aêac amo awiŋ amac naŋ, asôm biŋ tonec gêdêŋ amac su gebe “Nac teŋ embe endec kôm, naŋ êniŋ gêŋ atom.”

¹¹ Aêac ato biŋ tonaj gebe aŋô ɳawae gebe nêm lau ɳagêdô sêsa nêŋ lêŋ salêŋ. Êsêac sêjam kôm atom, sêgôm gêŋ sêbôcgeŋ.

¹² Aêac anac biŋsu lau amboac tonaj to alêŋ biŋ êsêac êtu Apômtau Jesu Kilisiŋa gebe sênam nêŋ kôm êtu katô, ec sêniŋ tauŋ nêŋ ɳêŋgeŋ.

¹³ O lasitêwaac, ôlim ɳakam êsa êtu aŋgôm gêŋ ɳajamija atom.

¹⁴ Nac teŋ embe taŋa wamu aêacma biŋ, taŋ ato kêsêp papia tonec naŋ atom, naŋ taêm ênam ênê biŋ ma ȳngamiŋ taôm êndêŋ eŋ gebe maja tau.

¹⁵ Mago alic eŋ amboac nêm ɳacio atom, anêc biŋsu eŋ amboac lasimi teŋ.

Paulu gêjac mata nê papia

¹⁶ Ma biŋmalô ɳatau tau êkêŋ biŋmalô êndêŋ amac êtôm têm samob ɳalêŋ tokainŋ-tokainŋ. Apômtau êwiŋ amac samob.

¹⁷ Aê, Paulu tauc, lemoc kato biŋ aoc gêjac amacŋa tonec. Noc papia tonec taujala. Aê kato amboac tonecgeŋ.

¹⁸ Aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê moasin êndêŋ amac samob êwac.

Paulunê papia ɳamataɳa gêdêŋ TIMOTE

Timote tau nec eŋ ɳac buŋa matac teŋ aŋga Asia Sauŋ. Têna Judao ma tama Helen. Eŋ gêwiŋ Paulu ma kêpuc eŋ ê̄oŋ kêtû kom mêtêŋa samob jakêsap eŋ tôŋ ɳanjêŋgosu.

Paulunê papia ɳamataŋa gêdêŋ Timote nec gêc tau keto kêwaka biŋ ɳatêna têlêac sa. (1) Paulu gêjam la Timote gebe ejop tau êndêŋ mêtêgeo, taŋ gêoŋ sa aŋga gôlôac buŋa tau ɳalêlom gêwiŋ naŋ. Mêtêgeo tonaj ɳai ɳam kêsép lau ɳagêdô sêgaluŋ kauc jaba aŋga lau Juda to lau samuc nêŋ kêsép taulêlôm. Lau seboc lau teŋ sênam tauŋ kêsi sêŋgôm naêtôm atom, sêjala gêŋ, tê ɳam kêsinj tau gêc lêlôm eŋ nê, êwiŋ acgom. Ac tec sêšom lau sênam dabuŋ gêŋ taninjña ɳagêdô ma sêjac jao lauo to ɳac sênam tauŋja atom. (2) Go Paulu keto biŋ tanam jaom gôlôacna ma om ɳasakiŋ ɳagolinj ɳagêdô gêwiŋ. Eŋ gêwa kômwaga gôlôacna nêŋ ɳalêlôm to nêŋ gam sa. (3) Gocgo gêlêŋ biŋ Timote gebe ênac dabiŋ tau êtu Jesu Kilisi nê sakiŋwaga mansaŋ ɳajam teŋ. Ma gêwa ênê kôm, taŋ gêjac eŋ ɳawae gebe ênam êndêŋ lau buŋa ɳagêdô êndêŋ-êndêŋgeŋ naŋ, ɳam sa amboac taŋ.

ɳadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Gôlôac dabuŋ tau to gakolegwaga nêŋ kôm ɳagôlinj 1:3-3:16
3. Timote tau nê kôm to ɳagôlinj 4:1-6:21

Paulu gêjac m nê papia

¹ Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tec aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô agêc Kilisi Jesu, taŋ takêŋ mateŋ eŋ tamoa naŋ, kêjatu aê,

² tec kato ɳoc papia tonec gêdêŋ aôm, Timote. Aôm kôtu aê latuc kêtû kôkêŋ gêwiŋja. Tameŋji Anôtô agêc aêacnêŋ Apômtau Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ to taêŋ walô ma biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

Ojop taôm êndêŋ mêtê geo

³ Gêdêŋ taŋ aê gaja Makedonia naŋ, kasakiŋ aôm gebe ôŋgôŋ Epese ma ôsôm êndêŋ lau ɳagêdô gebe sênam mêtê teŋ eo atom.

⁴ Ôsôm êndêŋ êsêac gebe sêwi miŋ laŋwa ɳaôma-ɳaôma to nêŋ abenj to dêbuŋi nêŋ ɳaê ɳadênaŋ sêpuc tauŋ ɳamija siŋ. Biŋ tonaj oc aŋgôm biŋ êlênsôŋ elêmê ma anam lau teŋ sa êtu sêkêŋ awiŋ Anô tôŋa atom.

⁵ ɳagôlinj taŋ aôm kôkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ, ɳamanô tau tonec gebe têmtac êwiŋ ɳanô, taŋ ɳam kêsép ɳalêlôm ɳawa to ɳalêlôm ɳanjêŋ ma akêŋ êwiŋ ɳakêŋkêŋ ɳajam tonêm ɳalêlôm makengeŋ.

⁶ Lau ɳagêdô sêwi lêŋ tonaj siŋ ma sêlênsôŋ tauŋ sêšom biŋ agwa-agwa ɳaôma.

⁷ Êsêac seboc têdôŋ Anôtônê biŋsu, mago sêjam kauc biŋ, taŋ sêšom to biŋgalôm, taŋ sêjam sêmoa naŋ ɳam.

⁸ Aêac tec tajala gebe Anôtônê biŋsuanô embe tamansaŋ ɳapep, oc gêŋ ɳajam samucgeŋ.

⁹ Aêac tajala tonec gêwiŋ gebe sêmasaŋ biŋsu kêtû lau gêdêŋja atom. Biŋsu tau mêmjkêsa kêtû lau, taŋ sêgôm gêŋ wauc-waucgeŋ to tanjeŋpêc ma dedec Anôtô to sêgôm sec, sêlic gêŋ teŋ kêtû nêŋ gêŋ dabuŋ atom, sêšom biŋ alôb-alôb ɳawaô, sêjac teneŋi to tameŋji ma ɳamatelac êndu naŋja.

¹⁰ Biñsu tonaq mējkêsa kêtû lau mockaiño to mockainja ma ɻacwaga, tañ sêkwalec tauñja, ma kêtû êsêac, tañ têtulu ɻamalac fêtu gêñômaña to lau dansan ma êsêac, tañ têtôc lemen, mago sêsañ nañja, ma kêtû êsêac, tañ sêgôm gêj ɻagêdô samob, tañ gesen mêtê ɻajam suña nan.

¹¹ Biñ tonaq gêc ɻawae ɻajam, tañ Anôtô kékêj gêdêj aê gebe jasôm lasêña. ɻawae ɻajam tonec gêwa Anôtô, tañ awen gêôc eñ nañ, nê ɻawasi sa.

Paulu gêjam danje Anôtô kêtû taê walô eñja

¹² Aê gajam danje aêacnêj Apômtau Kilisi Jesu, tañ kêpuc aê tôj ma gêlic aê katôm gebe janam sakiñ eñ nañ, tec kékêj kôm gêdêj aê.

¹³ Gêmungej tec aê kasôm biñ alôb-alôb kêpi Jesu ma kêjanda eñ to kalêsu gôlôac dabuñ. Mago Anôtô taê walô aê, gebe kakêj gêwiñ mêtê atom tageñ ma gajam kauc gêj, tañ gagôm nañ.

¹⁴ Aêacnêj Apômtau kêsêwa nê moasin kêpi aê ma kékêj aê kakêj gêwiñ to têtac gêwiñ ɻanô, tañ ɻawakac kêsêp Kilisi Jesu tau nañ.

¹⁵ Biñ tonec tec ɻanô, ɻamalac samob sêkêj êwiñ acgommanj, gebe Kilisi Jesu gêmêj nom gebe ênam lau sec kësi. Ma aê tec katu lau sec tau nêñ ɻamacata.

¹⁶ Kêtû biñ tonaqnañ Anôtô taê walô aê gebe Kilisi Jesu êwa nê lêj ê ɻamalacnêj biñ tôjha sa êpi aê êtu ɻamatata e jatu lau, tañ oc sêkêj êwi ñ eñ ma sêngôñ mateñ jali tengeñ nañ, nêñ ɻadôñdôñ.

¹⁷ Anôtô taugen kêtû têm samob ɻakinj. Eñ gêmoa tengeñ ma ɻamalac teñ mataanô gêlic eñ atom. Eñ taugen kêtû Anôtô. Lanem to ɻawasi êndêj eñ êtôm têm totêmgeñ. Biñjanô.

¹⁸ Latucenec Timote, aê kakêj ɻagôlin tonaq gêdêj aôm gebe ojop. Biñ tonaq seoc lasê kêpi aôm gebe êpuc aôm tôj ma ônac siñ ɻajam.

¹⁹ Ôkêj êwiñ tonêm ɻalêlôm ɻarjêngêj. Lau ɻagêdô sêwê biñ tonaq auc ma sêkêj gêwiñ atom, tec têtû lau gêbac.

²⁰ Lau tau nêñ ɻagêdô tonec Humenai agêc Alesandere. Aê kakêj êsêagêc sêsep Sadan lêma gebe êndôñ êsêagêc e sêsonm biñ alôb-alôb êtiam atom.

2

Biñ tateñ mecyâ

¹ Amboac tonaq aê jalêñ biñ amac gebe aنجôm gêj tonec êtu ɻamatagenj acgom gebe aten nêm gêj êndêj Anôtô to aten meç ma taêm ênam nêm lau êsap nêm meç ɻalêlôm to anam danje êtu ɻamalac samobja.

² Aten meç êtu kiñ to gôlinwaga samobja, gebe tamoa nêñ ɻajam to danjôñ tomalô, ma danjôm nêñ gêj tasa Anôtônê lêj to tamansañ gêj samob ɻapep.

³ Biñ tonaq gêjac aêacnêj kësiwaga Anôtô mataanô ɻajam ma gêlic jagêdêj.

⁴ Nac tau tonaq gebe ênam ɻamalac samob kësi ma gebe êkêj êsêac sêjala biñjanô tau,

⁵ gebe Anôtô tagen tec gêmoa, ma sêlinwaga tagen tec gêmoa Anôtô to ɻamalac ɻasawa. Sêlinwaga tau ɻamalac Kilisi Jesu,

⁶ tañ kékêj tau gêjac da lau pebeñ. Biñ tonaq gêwa sa gêdêj ɻanoc gebe Anôtô gebe ênam ɻamalac samob kësi.

⁷ Anôtô kékêj aê katu ɳacjaej to aposolo ma lau samuc nêj kêdôjwaga gebe jasôm lêj takêj gêwiŋja to biŋjanô tau lasê êndêj êsêac. Aê kasôm biŋjanô, kasau atom.

⁸ Aê gabe ɳacwaga tetej mec êtôm gamêj samobgej. Êsêac embe sêlam lemen dabunj, go têntac ɳandaŋ to têntac lulu atom.

⁹ Ma biŋ tonec épi lauo amboac tonanđen, gebe sêmansaŋ tauŋ ɳapep ma majen tauŋ êtu gêj secŋa ma sênam gêlôj tauŋ tokaucgej. Êsêac sêmac poac ma sêkôc gold to kékôm ma sêšô ɳakwê toŋaoli kapôeŋ-kapôeŋ atom.

¹⁰ Êsêac sênam gêlôj tauŋ ɳa kôm ɳajamgej, tec êwa êsêac sa gebe têtôm lauo, taŋ têtêc Anôtô naŋ.

¹¹ Lauo sênam tauŋ tôngen to sêkônij tauŋ, go sêŋô biŋ e êtu taŋ êsêac.

¹² Aê jalôc gebe lauo têndôj lau to têtu ɳacwaganêj ɳatauo nec atom. Êsêac sêmoa sênam tauŋ tôngen.

¹³ Anôtô kékêj Adam kêtû ɳamata acgom, go kékêj Ewa kêdaguc.

¹⁴ Ma Adam kékêj gêwiŋ biŋdansaŋ atom, awê tec kékêj gêwiŋ e kêgêli biŋsu.

¹⁵ Lauo embe sêsap sêkêj gêwiŋ to têntac gêwiŋ tōj ma sêsa nêj lêj sênam dabunj tauŋ tokaucgej ma embe sêkôc ɳapalê, go Anôtô ênam êsêac kësi.

3

Gôlôac dabuŋ nêj laumata nêj ɳagôlij

¹ Biŋ tonec biŋ ɳanô gebe ɳac teŋ embe taê êka gebe êtu gôlôac dabuŋ ɳagejobwaga, naŋ nê ɳalêlôm êkac eŋ êtu kôm ɳajam teŋja.

² Gejobwaga tonanj talic eŋ ɳac mansaŋ samucgej, ênam awê tagej ma êmoa tokauc ɳawagej. Eŋ êsa nê lêj tokauc ma katôgej. Eŋ êngôm ja lau samob ma eŋ êtôm gebe êndôj lauŋa.

³ Ènôm gêj anaboa atom to lêma ênac siŋ ɳawaô atom. Eŋ ɳac malô to ɳac wama. Eŋ têtac gaminj atom.

⁴ Eŋ ênam gôlinj tau nê gôlôac ɳapep e nê ɳapalêo to ɳac tetoc eŋ sa totanjeŋ wamugej.

⁵ ɳac teŋ embe ênam gôlinj tau nê gôlôac êtôm atom, oc ejop Anôtônenê gôlôac amboac ondocgej.

⁶ Akêj ɳac, taŋ kêtû ɳac buŋa dambêgej naŋ, êtu gejobwaga atom, gebe eŋ oc etoc tau sa e mêtôc, taŋ kêtap Sadaŋ sa naŋ, épi eŋ amboac tonanj.

⁷ Akêj ɳac, taŋ lau sêmoa jaêc gôlôacŋa sêšom eŋ wae ɳajam naŋgej, gebe sêmbu eŋ atom to Sadajnê lip ênac eŋ atom.

Sakiŋwaga gôlôac dabuŋja nêj ɳagôlij

⁸ Sakiŋwaga gôlôac dabuŋja amboac tonanj. Êsêac lau wapac, imbeleŋ pap atom, sênom wain anaboa atom ma sêwê launêj gêj auc atom.

⁹ Biŋjanô taŋ êsêac sêkêj gêwiŋ naŋ, sêkam tōj ɳa nêj ɳalêlôm ɳawa.

¹⁰ Ansaê lau tonanj êmuŋ acgom. Embe alic êsêac têtôm, go sênam sakiŋ gôlôac.

¹¹ Êsêacnêj lauo amboac tonanđen. Êsêac lauo wapac, sêŋga biŋ atom, sêmoa tokauc ɳawagej ma sêŋgôm nêj gêj samob ɳanjêgej.

¹² Sakiŋwaga gôlôac dabuŋja sênam awê tagej-tagej ma sênam gôlinj nêj ɳapalêo to ɳac ma nêj gôlôac ɳapep.

¹³ Êsêac taŋ sêjam sakiŋ nêj gôlôac ɳapep naŋ, oc nêj sakiŋ etoc êsêac sa ma sêkêj êwiŋ Kilisi Jesu totêntac êpa sugen.

Anôtôné mêtê ñabiñ ñalêlômja

¹⁴ Biñ tonaq kato gêdêj aôm ma taêc kêka gebe jandêj aôm jawac sebeñ.

¹⁵ Mago gêr teñ embe ênam aê tõj, go papia tonec êwa biñ sa êndêj aôm e ôjala lêj ômoa Anôtônê anduña ñam. Anôtônê andu tau Anôtô mata jali nê gôlôac, tañ kêtû biñjanô ñaalê to ñaseñeñ.

¹⁶ Biñjanôgoc, Anôtônê mêtê, tañ kêsip tau kêsêp lêlômgeñ nañ kapôêjanô.

En geoc tau lasê kêtû ñamalac.

Ñalau Dabuñ gêwa eñ sa gebe eñ ñac gêdêj.

Añela sêlic eñ.

Sêjam ênê mêtê gêdêj lau samuc.

Lau nomña sêkêj gêwiñ eñ.

Anôtô kêsip eñ sa tonjwasigen.

4

Biñ kêpi kêdôñwaga dansan

¹ Ñalau Dabuñ gêwa sa kwanançen e gêc awêgen gebe êndêj têm ñamuña lau ñagêdô oc sêkac tauñ su anga sêkêj gêwiñ ñanôña nasêsap ñalau dansançna tõj to sêkôc ñalau sec nêj mêtê sa.

² Ñalau sec tonaq sêjam ñamalac dansan lañôj, tañ sêsañ lau. Ësêacnêj ñalêlôm kêtôm ja kêpac gêj kêtû matê.

³ Ësêac tonaq sêjac jao gebe ñacwaga sênam awê atom ma lauo sênam ñac atom. Ma ësêac sêkac ñamalac gebe sêngamin tauñ êndêj gêj taninjña ñagêdô. Mago Anôtô kêkêj gêj taninjña tonaq gebe aêac lau takêj gêwiñ to tajala biñjanôña takôc sa todañgeñ.

⁴ Gêj totau-totau samob, tañ Anôtô kêkêj nañ, tau ñajam. Amboac tonaq takôc gêj tonaq ñai samob sa todañgeñ ma dambu teñ atom,

⁵ gebe Anôtônê biñ to meç gêgôm gêj tau kêtû dabuñgac.

Kilisi Jesu nê sakinjwaga ñajam

⁶ Aôm embe ôwa biñ tonaq sa êndêj lasitêwai, oc ôtu Kilisi Jesu nê sakinjwaga ñajam, gebe takêj gêwiñ ñabiñ to mêtê ñajam, tañ kôdaguc nañ, kêtû nêm mo gêlôm aômja.

⁷ Mago miñ alôb-alôb to lauo ñanô nêj biñ ole nañ ômasuc. Ôsa Anôtônê lêj ônsaê-ônsaê e êtu tõj aôm.

⁸ Embe tansaê gebe tatu mêtê ôlingeñ, oc ênam aêac sa ñanô atom. Mago embe tasa Anôtônê lêj, oc ênam aêac sa êtu gêj samobña. Anôtô gêjac mata gebe ênam aêac sa êndêj têm tamoa mateñ jali anga nomña to êndêj têm dañgôj mateñ jali anga ônêja amboac tonançen.

⁹ Biñ tonaq ñanô to gêdêj kêtôm gebe ñamalac samob sêkôc saña.

¹⁰ Kêtû mêtê tonançna aêac tajam koleñ tosiñgeñ gebe aêac takêj mateñ Anôtô mata jali, tañ kêtû ñamalac samob nêj kêsiwaga, mago kêtû aêac lau takêj-gêwiñwaga nêj kêtû ñamata.

¹¹ Ôjatu biñ tonaq ma ôndôj lau gebe sêmansan.

¹² Lau teñ lañôj elo aôm êtu aôm ñac mataçja atom. Aômnêm biñ to nêm lêj ma têmtac gêwiñ to kôkêj gêwiñ ñanô ma nêm ñalêlôm ñawa êtu ñadôñdôj êndêj lau-sêkêj-gêwiñwaga.

¹³ Ôsam mêtê lasê to ôiêj biñ gôlôac ma ôndôj lau tau ômoa e tauc jawac acgom.

¹⁴ Ôim Anôtônê moasinj, taŋ gêc ɳalêlôm naŋ, su atom. Moasinj tau gelom aôm gêdêŋ taŋ seoc Anôtônê binj lasê gêdêŋ aôm ma gôlôac dabuŋ nêŋ laumata sêu lemenj gêsac aôm naŋ.

¹⁵ Biŋ tonaj taêm ênam ma biŋ tonaj ênam gôlinj nêm lêŋ, gebe lau samob sêlic aômnêm kôm esewec.

¹⁶ Ojop taôm to mêtê, taŋ kôdôn gômoa naŋ ɳapep. Ôsap tôngenj. Ôngôm tonaj, ec ênam aôm taôm to êsêac, taŋ sêjô aômnêm binj naŋ sa.

5

Timote ênam sakinj to ejop nê lau ɳapep

¹ Ônsaic biŋ ɳamalacanô teŋ atom, ôlêŋ biŋ eŋ amboac tamam. Ma lau wakuc naŋ ôlic êsêac amboac lasimi.

² Lauo ɳanô naŋ ôlêŋ biŋ êsêac amboac tênam, ma lauo wakuc amboac latômio tonêm ɳalêlôm ɳawagenj.

³ Awêtuc embe awêtuc ɳanôgen, naŋgo otoc êsêac sa.

⁴ Ma awêtuc teŋ embe nê gôlôac to dêbui Sêmoa, naŋ sênam eŋ sa êjô moasinj taŋ teneŋi to tameŋi sêkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ. Sêngôm amboac tonaj, ec ênac Anôtô mataanô ɳajam.

⁵ Ma embe awêtuc ɳanô, taŋ taugeŋ êmoa naŋ, oc êkêŋ mata Anôtôgenj ma êsap meč tōŋ ma eten Anôtô êtôm êmbêc to eleŋenj.

⁶ Ma awêtuc teŋ embe êsa nê lêŋ taê ênam tau ôligeŋ, naŋ talic eŋ mata jali, mago gêmac êndugac.

⁷ Ônac biŋsu êsêac gebe sêmoa tobiŋ masigeŋ.

⁸ Nac teŋ embe ejop tau nê lau to êmoasinj tau nê lasitêwai atom, oc enseŋ biŋ takêŋ gêwiŋŋa su. Eŋ êtu ɳac sec êlêlêc lau-sêkêŋ-gêwiŋŋ-atomwaga su.

⁹ Oto awêtuc teŋ nê ɳaê êsêp awêtucnêŋ ɳaêmôkê palinj-palingenj atom. Awêtuc taŋ nê jala kêtû 60 su ma gêjam ɳac tagenj naŋgeŋ nê ɳaê êsêp.

¹⁰ Ènê wae gêjam kôm ɳajamŋa ênêc amboac tonangeŋ. Eŋ embe êlôm nê gôlôac ɳapep, êngôm ja lau, êkwasiŋ Anôtônê lau enjkaiŋ, ênam lau sêngôŋ jageonja sa to êpuc gêŋ ɳajam samob ɳam, naŋgo nê ɳaê êsêp ɳaêmôkê.

¹¹ Oto awêtuc wakuc nêŋ ɳaê êsêp ɳaêmôkê atom, gebe êsêac oc taêŋ ênam biŋ ɳacŋa ma ôliŋ ɳakam êsa êndêŋ Kilisi.

¹² Lauo tonaj ɳai oc sêsap nêŋ biŋ, taŋ sêmoatiŋ kêtû ɳamata naŋ, tulu e sêmoa tobiŋgeŋ.

¹³ Lauo amboac tonaj têdôŋ tauŋ gebe sênam ojom ma sênam laoc launêŋ andugeŋ. Ma sêjam ojomgeŋ atom, aweŋsuŋ ɳakasop-kasop ma sêlênsôŋ lau ɳagêdô nêŋ biŋ to sêşôm biŋ, taŋ têtôm atom gebe sêşôm naŋ.

¹⁴ Amboac tonaj aê gabe awêtuc wakuc sênam ɳac êtiam, ec sêkôc ɳapale ma sêmansaŋ nêŋ andu ɳapep. Sêngôm amboac tonaj, gebe ɳacjo êmbu aêac êtu lêŋ keso teŋŋa atom.

¹⁵ Awêtuc tau ɳagêdô tec sêkac tauŋ su ma sêsap Sadaj tôngac.

¹⁶ Awêtuc ɳagêdô embe sêngôŋ sêwiŋ nêŋ awê kêkêŋ gêwiŋŋa teŋ, go awê tau ênam êsêac sa, gebe êkêŋ wapac êndêŋ gôlôac atom. Go gôlôac dabuŋ têtôm gebe sênam awêtuc sawaanô sa.

¹⁷ Atôc gôlôacnêŋ laumata, taŋ sêjam jaom nêŋ gôlôac ɳapep naŋ, sa êlêlêcmaŋ. Aê kasôm biŋ kêpi êsêac, taŋ sêjam mêtê to têdôŋ lau sim tauŋ sugeŋ naŋ.

¹⁸ Amac ajala gebe teto gêc gebe “Ôkic bulimakao, taŋ kêka mopolom gêmoa naŋ, awasuŋ auc atom.” Ma biŋ teŋ gêc gêwiŋ gebe “Koleŋwaganê kôm ɻaðli gêjac eŋ ɻawaegoc.”

¹⁹ Biŋ teŋ embe êpi laumata teŋ, naŋ ôkêŋ taŋam sebenj atom. ɻac luagêc me têlêac sêwa sa êtôm tau acgom, go ôkêŋ êwiŋ.

²⁰ Lau taŋ sêŋgôm sec naŋ, ômêtôc êsêac aŋga lau samob laŋôŋnêm gebe lau ɻagêdô sêlic ma têfêc tauŋ.

²¹ Aê kakô Anôtô agêc Kilisi Jesu to aŋela, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, laŋôŋnêm ma aoc gêjac aôm gebe Ojop ɻagôliŋ tonaq ɻapep. Ômoasiŋ ɻac teŋ êlêlêc ɻac teŋ su atom to taêm labu nêm ɻac ôlim andan taômna atom.

²² Ôkêŋ lêmam ênsac ɻac teŋ gebe ônam mec eŋ êtu sakinj teŋna sebenj atom. Ma ôwê lau ɻagêdô nêŋ sec ɻakaiŋ ôwiŋ atom. Ojop taôm nêm ɻalêlôm gebe ɻawageŋ.

²³ Ônôm bu ɻaðmageŋ atom, ônôm wain ɻagec êwiŋ êtu nêm têmtacwalô to gêmac gêgôm aôm elêmêja.

²⁴ Lau ɻagêdô nêŋ sec kêtû awê sebenj ma sec tau kêsêlêŋ gêmuŋ têm sêmêtôc êsêacŋa. Mago ɻagêdô nêŋ sec oc êtu awê êndaŋgucgeŋ.

²⁵ Ma koleŋ ɻajam kêtû awê amboac tonaqeŋ. Ma ɻagêdô embe êtu awê sebenj atom, oc êsiŋ tau êtôm atom.

6

¹ Sakinjwaga samob tetoc nêŋ ɻataui sa ɻapepgeŋ, gebe bi ɻ alôb-alôb êpi Anôtônê ɻað to mêtê atom.

² Sakinjwaga taŋ nêŋ ɻataui sêkêŋ gêwiŋ naŋ, taêŋ êpa êsêac su gebe êsêacnêŋ lasitêwai nec atom. Masi. Êsêac sênam sakinj sênam ɻawaegoc gebe nêŋ sakinj oc êmoasiŋ lau sêkêŋ gêwiŋja, taŋ Anôtô têtac gêwiŋ êsêac naŋ.

Mêtê geo to awa ɻjanô

Biŋ tonec ôndôŋ to ôlêŋ biŋ gôlôac.

³ ɻac teŋ embe êndôŋ mêtê teŋ eso mêtê tonaq ma êsap aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi nê biŋ ɻajam to Anôtônê lêŋ tôŋ atom,

⁴ naŋ oc etoc tau sa ɻaðmageŋ ma êjala biŋ teŋ atom. Lau amboac tonaq nêŋ ɻalêlôm kêkac êsêac keso, tec awenjsuŋ gêôc ka tauŋ to sêšôm biŋkalom ɻawaô. Biŋ tonaq kêtû têntac sec to kisa ma biŋ alôb-alôb to sêga biŋ sec ɻamôkê.

⁵ Lau tonaq sêjam bingalôm ɻawaô, mago nêŋ kauc kêlênsôŋ ma sêkac tauŋ su aŋga bingjanô tau e seboc Anôtônê lêŋ kêtû intêna têtap awa saŋa teŋ.

⁶ Bингjanô, lau embe sêsap Anôtônê lêŋ tôŋ to sêlic gêŋ, taŋ gêc êsêacŋa gebe kêtôm, naŋ têtap awa ɻanô tau sa su.

⁷ Aêac tamêŋ nom tolemeŋ sawageŋ ma oc dawi nom siŋ tolemeŋ sawageŋ amboac tonaq.

⁸ Embe tatap nêŋ mo to nêŋ ɻakwê sa naêtôm aêac, naŋ kêtôm.

⁹ Lau taŋ taêŋ kêka gebe têtu lau tolêlôm naŋ, sêsep lêtôm ɻalelom ma têntac ɻakalac meloc tokaiŋ-tokaiŋ, taŋ enseŋ êsêac su naŋ, ɻalakô êkô êsêac. Gêŋ amboac tonaq ɻai oc êmbam ɻamalac e sêmbac sênaŋa.

¹⁰ Têntac gêwiŋ awa kêtû sec samob ɻawakac. Lau ɻagêdô mateŋ katu gêŋ tonaq, tec sêjac jaê sêkêŋ gêwiŋ ma têtap nêŋ kamoc to ɻandaŋ ɻalêlômna taêsam sa.

Paulu kêpuc Timote tôŋ

11 Anôtônê ɳac aôm ôc gêj tonaj ɳai samob su. Ôndaŋguc biŋ gêdêŋ ma ôsa Anôtônê lêŋ to ôkêŋ êwiŋ mêtê ma têmtac êwiŋ lau to ôc gêŋwapac totêmtac êpa sugeŋ ma ômoa tonêm ɳalêlôm malôgen.

12 Ônac siŋ ɳajam êtu takêŋ gêwiŋja ma ôkam ôŋgôŋ matam jali teŋgeŋja tōŋ. Gêdêŋ taŋ kôsôm kôkêŋ gêwiŋ lasê lau taêsam sêŋô naŋ, Anôtô kékalem aôm gebe ôŋgôŋ matam jali.

13 Aê kakô Anôtô, taŋ kékêŋ gêj samob sêmoa mateŋ jali naŋ, agêc Kilisi Jesu, taŋ kêsôm biŋjanô lasê gêdêŋ Ponti Pilata naŋ, laŋôŋnêm ma jajatu aôm gebe

14 Ômansaŋ biŋsu ɳapep sawa ômoa e aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi eoc tau lasê.

15 Êndêŋ ɳanoc acgom, go ɳatau tagen, kiŋnêŋ Kiŋ to apômtaunêŋ Apômtau, taŋ aweŋ gêôc eŋ naŋ, êŋgôm gêj tonaj ɳanô ésa.

16 En̄ taugenj êmac êndu atom, êmoa teŋgeŋ. En̄ gêmoa ɳawê, taŋ ɳamalac teŋ ésa ɳagala atom naŋ ɳalêlôm. Namalac teŋ gêlic eŋ su atom ma teŋ kêtôm gebe oc êlic eŋja atom. Énê wae ésa to ênê ɳajaŋa ênêc teŋgeŋ. Biŋjanô.

17 Ojatu lau tolêlôm awa nom tonecŋa gebe tetoc tauŋ sa atom. Ésêac sêkêŋ mateŋ awa nomŋa ɳaôma atom, sêkêŋ mateŋ Anôtô, taŋ kékêŋ gêj samob e kêlêsuc aêacgeŋ gebe êŋgôm aêac têntac ɳajam ésa.

18 Ojatu ésêac gebe sêmoasiŋ lau to têtu lau tolêlôm koleŋ ɳajamŋa. Ésêac sêmoa totêntac wapômgeŋ to sênaç sam nêŋ awa êndêŋ lau sêwê kaiŋ sêwiŋ.

19 Sêŋgôm amboac tonaj, go sênaç nêŋ awa sa êtu têm, taŋ oc mêtêsa naŋ, ɳamôkê ɳajam gebe têtap sêŋgôŋ mateŋ jali ɳanô sa.

20 O Timote, ojop gêj samob, taŋ kêsêp aôm lêmam su naŋ. Ondec biŋ alôb-alôb ɳaôma to biŋ sêôc tauŋ aucŋa, taŋ sêsam gebe “Biŋ tokauc,” mago sêsaу tauŋ, biŋ tau biŋ tokauc atom.

21 Lau ɳagêdô sêkôc biŋ tokauc tonaj sa, mago seso biŋ takêŋ gêwiŋja. Moasiŋ êndêŋ amac êwac.

Paulunê papia kêtû luagêcñ a gêdêñ TIMOTE

Paulunê papia kêtû luagêcñ a gêdêñ Timote nec ñac tau keto gebe êpuc nê kêpuctôñwaga matac tau tôñ êtu mêtê ñakoleñja. Biñ êpuc tau tôñ ñajanêñja gêjam paplê tonec auc. Paulu gêlêñ biñ to kékeli Timote gebe êwa Jesu Kilisi sa êsap eñ tôñ ñajanêñgeñ ma etoc Njawai Njam to Binjânsêm Lanjwa ñabij ñanô sa ñapanj amboac tanj. Timote gêôc ñandañ to lau sêli tauñ saboa gêdêñ eñ, mago êngôm nê kôm kêdôñwaga to jaeñwaganja êkô ñajaña endenj tôngen.

Paulu gêjac biñsu eñ kêkacgeñ gebe ênac jaê “biñgalôm ñaôma to kaucgêbôc” gebe kêmoasiñ lau teñ atomanô, gêgôm lau, tanj sêkêñ tanjen biñ amboac tonaj sêbac tauñ sugeñ.

Paulu gêwa tau to nê lêñ ma nê kolen sa gêdêñ Timote gebe eñ taê ênam ma êkêñ êtu ñadôñdôñ êndêñ tau. Aposolo gêôc ñandañ to kisa, mago kékêñ gêwiñgeñ. Eñ gê biñ tôngen to têtac gêwiñ laugen ma kêpuc tau tôngen, tec gebe Timote êpuc eñ wêñja.

Nad ênarj

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-2
2. Awa gêôc Anôtô ma gêlêñ biñ Timote 1:3-2:13
3. Timotenê gôliñ kêtû mêtêgeowaganja 2:14-4:5
4. Paulu tau nê biñ 4:6-18
5. Paulu gêjac mata nê papia 4:19-22

Paulu gêjac m nê papia

¹ Kilisi Jesu nê aposolo aê, Paulu, tanj Anôtô taê gêjam kêtû tôñ gebe jatu aposolo. Eñ gêjac mata gebe Kilisi Jesu êkêñ aêac ñañgôñ mateñ jali, tec kêsakin aê gebe jasôm biñ tonaj lasê.

² Aêñoc papia tonec êndêñ latuc Timote, tanj ñoc têtac gêwiñ aôm nañ. Tameñi Anôtô agêc aêacnêñ Apômtau Kilisi Jesu nêñ moasiñ ma taêñ walô to biñmalô êndêñ aôm êwac.

Paulu gêjam danje Anôtô to kêpuc Timote tôj

³ Aê gajam danje Anôtô ma gajam sakin eñ toñoc ñalêlôm ñawa kêtôm ñoc lau ñanô sêgôm, ma taêc gêjam aôm kêsêp ñoc meclêlôm kêtôm bêc to gelengeñ ñapañj.

⁴ Aê taêc gêjam aôm matamsulu ma gajam aoc su gabe jalic aôm e têtac ñajam ésa samucgeñ.

⁵ Aê taêc gêjam aôm gebe kôkeñ gêwiñ ñanô kêtôm dêbômo Lois agêc tênam Ainike êsêagêc sêkêñ gêwiñ amboac tonaj. Ma aê kajala gebe aôm kôkêñ gêwiñ kôtôm êsêagêc.

⁶ Kêtû biñ tonajna aê gabe aôm taêm ênam Anôtônê moasiñ, tanj kêsêp nêm ñalêlôm. Moasiñ tau aôm gôwê kaiñ kêtû kakêñ lemoc gêscac aômja. Ñongôm nêm moasiñ tonaj elom lasê êtôm jamêñ.

⁷ Aôm kôjala gebe Anôtô kékêñ ñalau tatêc tauñja gêdêñ aêac atom. Eñ kékêñ ñalau ñaclai to têntac gêwiñ tauñja ma tatu mêtê tauñja gêdêñ aêac.

⁸ Amboac tonaj ô wa aêacnêñ Apômtaunê mêtê sa tomajam êmbacgeñ ma majam êtu ênê ñac kapoacwalôñja aê atom amboac tonajgen. Anôtô ñaclai êpuc aôm tôj ma ôc ñawae ñajam ñagêñwapac ôwiñ.

⁹ Anôtô gêjam aêac kêsí to kékalem aêac gebe tatu ênê lau. Eñ kékalem aêac kêtú aêacnêj kolenja atom, masianô, kékalem aêac kêtú eñ tau nê biñ, tañ taê gêjam kwananjen nañja to kêtú êmoasiñ aêacjha. Gêdêj andanjenjanô eñ kêmoadi ñ aêac kêtú Kilisi Jesuña.

¹⁰ Ma galoc aêacnêj késiwaga Kilisi Jesu méngeô lasê, tec geoc nê moasinj tau lasê gêdêj aêac. Eñ gesen gêmacanô su ma nê ñawae ñajam geoc danjogôj materj jali teñgeñja lasê.

¹¹ Anôtô kékêj aê gebe jatu biñ tonanj ñajaewaga to ñaaposolo ma ñakêdôjwaga.

¹² Kêtú biñ tonanj ñaiñja tec gaôc gêjwapac tonec, mago majoc atom. Aê kajala ñac, tañ kakêj gêwiñ eñ nañ, ma galic kêtú tóñ gebe eñ kêtôm gebe ejop gêj, tañ kékêj kêsép aê lemoc nañ, e êndêj bêc ônê.

¹³ Biñ ñajam, tañ gônjô aanga aêjoc nañ, êtu ñadôñdôj. Ôndanjuc biñ tau toôkê êwiñ ma totêmtac êwiñ, tañ ñam kêsép Kilisi-Jesu nañgeñ.

¹⁴ Ojop gêj ñajam samob, tañ kêsép aôm lêmam sugac nañ. Ma Ñalau Dabunj, tañ gêngôj nêj ñjalêlôm nañ, êpuc aôm tóñ êtu kôm tonanjen.

¹⁵ Aôm gônjô sugac gebe lau Asiaña samob sêkac tauñ su aanga aêjoc e Pugele agêc Hermogene sêwiñ êsêac amboac tonanjen.

¹⁶ Apômtau taê walô Onesiporonê gôlôac gebe ñac tau kêmoadi aê kêtú dim taësam ma maya kêtú aêjoc kapoacwalôna atom.

¹⁷ Eñ méngeô lasê Rom e gacgeñ gesom aê ñapañ e kêtap aê sa.

¹⁸ Apômtau êkêj eñ êtap Apômtaunê taê walô sa êndêj bêc ônê. Aôm taôm kôjalagac gebe eñ gêjam sakiñ aê ñanô aanga Epese amboac tonanj. * tau kêpi gamêj tañ sêsam ten gebe Asia sauñ.

2

Kilisi Jesu nê siñwaga ñajam

¹ Ma aôm latucenec, moasinj tañ ñam kêsép Kilisi Jesu nañ, êkêj aôm ôkô ñajanya.

² Ôkêj biñ, tañ aôm gônjô aê kasôm lasê gêdêj lau taësam sêñô nañ, êndêj lau-ñajêñwaga. Lau tonanj oc têtôm gebe sêndôj êndêj lau ñagêdô amboac tonanjen.

³ Aôm kôtu Kilisi Jesu nê siñwaga ñajam, tec ôc gêjwapac ôwiñ siñwaga ñagêdô.

⁴ Ñac tañ kêtú siñwaga nañ, ênam nê kôm ñagêdô êwiñ atom, gebe siñ ñatau êlic eñ ñajam.

⁵ Ñac ten embe êniñ kwañkwaninoc êwiñ lau ñagêdô ma êlêti êtu ñamata, mago eso ñagôlinj, oc êkôc ñasunsuñ atom, êlêti êtôm ñagôlinj acgom.

⁶ Ñac tañ gim tau su kêtú kôm moña nañ, ñac tonanjenj êniñ kôm ñanô êtu ñamata.

⁷ Taêm ênam ñoc biñ, tañ kasôm nañ, gebe Apômtau êkêj aômnêm kauc êsa êpi biñ samob.

⁸ Taêm ênam Jesu Kilisi, tañ gêdi sa aanga ñacmatêñêj. Eñ aanga Dawidnê ñawê kêtôm ñawae ñajam, tañ gawa sa nañ.

⁹ Kêtú biñ tonanjenj aê gaôc gêjwapac e sêse aê tóñ katôm ñac sec. Mago sêso Anôtônê mêtê tóñ gêwiñ atom.

¹⁰ Kêtú biñ tonanjenj aê gaôc gêjwapac totêtac kêpa sugen kêtú lau, tañ Anôtô kêjalij êsêac sa nañja, gebe êsêac têtap moasinj Anôtô ênam êsêac

* **1:18:** Ñaê Asia kêkanôj masajm kapôêj Asia atom. Ñaê

kêsiña to ɳawasi teŋgeŋja, taŋ ɳam kêsêp Kilisi Jesu naŋ, sa amboac tonanjeŋ.

¹¹ Biŋ tonec tec ɳanô gebe
“Aêac embe tamac êndu dawiŋ eŋ, go daŋgôŋ mateŋ jali dawiŋ eŋ amboac tonan̄.

¹² Embe daôc gêjwapac totêntac êpa sugeŋ, go tanam gôlin̄ lau dawiŋ eŋ.
Embe dansa eŋ auc, oc ênsê aêac auc amboac tonanjeŋ.

¹³ Embe takēŋ êwiŋ eŋ atom, mago eŋ oc êmoa ɳan̄eŋ, gebe eŋ enseŋ tau nê biŋ êhgôm êtôm atom.”

Biŋ kêpi koleŋwaga ɳan̄ô

¹⁴ Biŋ tonan̄ ôsôm êndêŋ lau gebe taēŋ ênam. Ma ôwa sa êndêŋ êsêac tonanôgeŋ ôkô Anôtô lanjônêm gebe sêpa tauŋ êtu mêtê ɳabiŋ tokainjtokaiŋja atom. Léŋ amboac tonan̄ ɳamoasiŋ teŋ gêc atom, oc êlênsôŋ lau-sêŋô-biŋ-tauwaga.

¹⁵ Ôlim palê ma ôwaka taôm sa êndêŋ Anôtô amboac aôm kwalam lanjwa teŋ. Ôwa taôm sa amboac koleŋwaga, taŋ maya kêtû nê koleŋja atom ma kêdôŋ Anôtônê biŋ-ɳan̄ jagêdêŋeŋ naŋ.

¹⁶ Ônac jaē biŋgalôm ɳaôma to alôb-alôb. Biŋgalôm tonan̄ oc êwê lau e sendec Anôtô samucgeŋ.

¹⁷ Êsêacnêŋ biŋ kêtôm kamoc sec, taŋ todec-todec ma gelom-gelom naŋ.
Lau tonan̄ nêŋ ɳac luagêc tonec Humenai agêc Pilete.

¹⁸ Êsêagêc seso biŋjanô sugac. Agêc sêrôm sebe dêdi sa sugac, tec sesen lau ɳagêdô nêŋ sêkêŋ gêwiŋ su.

¹⁹ Mago Anôtônê alê ɳajaŋa tec kêkô ma sepeŋ biŋ tonec kêsêp gêja gebe “Apômtau kêjala nê lau,” ma ɳalô teŋ tonec gêwiŋ gebe “Samob taŋ sêsam Apômtaunê ɳaê lasê naŋ, sêkac tauŋ su aŋga biŋ geo.”

²⁰ Aŋga andu kapôîŋ ɳalêlôm aêac tatap laclu gold to silbergeŋ sa atom, laclu ɳagêdô sêmasan̄ ɳa ka to nomku amboac tonan̄. Laclu ɳagêdô kêtû gêŋ ɳajamŋa, ɳagêdô gêjac gêŋ ɳaômaŋaÔma ɳawae.

²¹ Nac teŋ embe êhgamiŋ tau êndêŋ lau tonan̄ ɳai e êtu selec, oc êtôm laclu dabun̄, taŋ gêjac gêŋ ɳajam ɳawae naŋ, ma andu ɳatau oc êlic eŋ êtôm gebe ênam kôm ɳajam samob ɳapep.

²² Ôêc gêŋ ɳakalac, taŋ kêlêtôm lau matac naŋ su. Ôtu kêka-kêka biŋ gêdêŋ to ôkêŋ êwiŋ ma têmtac êwiŋ to biŋmalô ôwiŋ lau, taŋ awen̄ gêjac Apômtau tonalêlôm ɳawagen̄ gebe êpuc êsêac tôŋ naŋ.

²³ Ômasuc biŋgalôm meloc to kauc gêbôc. Aôm kôjalagac gebe biŋ tonan̄ oc êtu kisa ɳamôkê.

²⁴ Apômtaunê sakirŋwaga êtôm gebe êtu kisa ɳamôkê atom. Eŋ têtac malô êndêŋ lau samob ma êndôŋ êsêac ɳapep to êôc launêŋ sec totêtac êpa sugeŋ.

²⁵ Eŋ êmêtôc lau-sesen̄-biŋwaga tonê ɳalêlôm malôgeŋ. Moae Anôtô êkêŋ êsêac sênam tauŋ ôkwi e sêjala biŋjanô tau.

²⁶ Go nêŋ kauc ɳawa êsa êtiام ma sêkac Sadanñê lakô, taŋ kêkô êsêac e sêô ênê biŋ ɳalabu naŋ su.

3

Biŋ kêpi têm ɳamuŋa

¹ Taêm ênam biŋ tonec acgom gebe Êndêŋ têm ɳamuŋa gêjwapac sec oc mêtêsa.

² Èndêj tonaj ñamalac oc têntac êwiñ lau ñagêdô atom, sêmoasiñ tauñ ôlingeñ to mateñ katu awa. Èsêac sêngôm lanemboa to tetoc tauñ sa ñawaô. Èsêac sêsmôm biñ alôb-alôb to tañenjpec êndêj tenenj to tameñi. Èsêac sênam danje moasiñ teñ atom to sendec mêtê ñjalêj.

³ Èsêac têtu kasec lau to tañej walô èsêac atom. Èsêac sênga biñ to sêngôm eso tonaclaigen. Èsêac lañôjsiboa to têntac endec gêñ ñajam.

⁴ Èsêac seoc nêj lau lasê êndêj ñacio, sêngôm nêj gêñ sêkacgeñ e sêngôm gêñ ñagêdô palinj. Èsêac sêmbooa tauñ to têntac êwiñ lêj têntac ñakalacna êlêlêc têntac êwiñ Anôtônê su.

⁵ Èsêac oc sêkwê tauñ auc ña Anôtônê mêtê, ma tagen sênsa mêtê ñanjaclai auc. Ônac jaê lau samob tonaj ñai.

⁶ Lau tonaj nêj ñagêdô oc sépi andu nasêlêtôm lauo tobinj, tañ ñakalac tokaiñ-tokaiñ kêkac èsêacna nañ.

⁷ Lau tonaj sebe sêñô biñ wakuc-wakuc ñapañ, mago nêj kauc ésa êpi biñjanô tau atom.

⁸ Lau tonaj sêjac jao tauñ gêdêj biñjanô tau amboac Jane agêc Jambre sêjac jao tauñ gêdêj Mose. Ñamalac tonaj nêj kauc kêtû sec ma sêkêj gêwiñ kwalec.

⁹ Mago lau tau sêsa nêj lêj tonaj balingeñ atom, gebe nêj meloc êtu awê êndêj lau samob êtôm biñ, tañ kêtap Jane agêc Jambre sa nañ.

Daôc gêjwapac tasêp mêtê tôjgeñ

¹⁰ Mago aôm kôdaguc mêtê, tañ kadôj gêdêj lau nañ, to ñoc lêj. Aôm kopen lêñtêpôe tagen gôwiñ aê to kodaguc ñoc kakêj gêwiñ. Aôm gôj ñanêngeñ to têmtac gêwiñ lau kôtôm aê ma gôc gêjwapac totêmtac kêpa sugen gôwiñ.

¹¹ Aôm gôlic lau sêjanda aê to gaôc gêjwapac, tañ kêtap aê sa anja Antioquia to Ikonium ma Lustra nañ. Lau tônê sêlêsu aê ñanôgeñ. Mago Apômtau gêjam aê sa anja gêñ samob tonaj ñaigoc.

¹² Lau samob, tañ sebe sêsa nêj lêj mansangeñ to Kilisi Jesugen nañ, oc sêjanda èsêac ma têtap ñandañ sa.

¹³ Lau sec to dansanjêna oc sêsa nêj lêj geo e ênam sêga. Èsêac oc sênsau lau ñagêdô to sênsau tauñ êwiñ.

¹⁴ Mago aôm ôsap biñ, tañ têdôj gêdêj aôm e kôkêj gêwiñ ñajaña nañ tôj, gebe aôm kôjala lau, tañ têtu nêm kêdôjwaga nañgac.

¹⁵ Ma aôm kôjala gebe aôm ñapalêgeñ ma gôjô mêtê dabuñ, tañ teto gêc nañ. Mêtê tonaj kêtôj gebe êkêj kauc êndêj aôm e ôkêj êwiñ Kilisi Jesu ma ôtap moasiñ Anôtô ênam aôm kêsiña sa.

¹⁶ Mêtê samob, tañ teto gêc nañ, Anôtônê ñalau gêsunj gêdêj ñamalac, tec kêtôj gebe êndôj biñjanô êndêj aêac ma êmbu aêacnêj sec to êmêtôc aêac ma êwê aêac tasa lêj gêdêj.

¹⁷ Mêtê gêjam kôm tonaj kêpi ñamalac gebe ñac, tañ kêsap Anôtô tôj nañ, ênac dabij tau e êtôm gebe ênam kôm ñajam samob topalêgeñ. * Lañwa atom, mago Judawaga sêjac miñgeñ kêpi èsêagêc. Èsêagêc têtu Paraonê mectomanjwag a, tañ sêjac siñ gêdêj Mose.

* 3:17: Ñac luagêc tonaj nêj miñ kêsêp Binjênsêm

4

¹ Aê kajatu aôm kakô Anôtô agêc Kilisi Jesu, tanj oc êmêtôc lau matej jali to ñacmatê ma eoc tau to nê gôliŋ lasê naŋ, laŋðõŋnêm gebe

² Ônam mêtê lau topalêgen êtôm têm samob, êsêac sêkêj tanjeŋ me sêkêŋ tanjeŋ atom. Ômbu êsêacnêŋ sec to wec biŋ êsêac ma ôlêŋ biŋ êsêac to ôndôŋ mêtê êndêŋ êsêac ôŋ ñaŋñêgen.

³ Aê galic gebe noc oc mêŋêsa ma lau oc sêkôc mêtê ñajam sa atom. Êsêac tauŋ oc sêmboia nêŋ kêdôŋwaga sa êtôm tauŋ nêŋ têntac ñakalac. Kêdôŋwaga tonaj oc sêndôŋ biŋ êtôm êsêac têntac êwiŋ gebe sêŋôŋja.

⁴ Lau tômê oc sênam tanjeŋsuŋ ôkwi eo gala aŋga biŋjanô ma sêkêŋ tanjeŋ sêboacogen.

⁵ Amboac tonaj aôm ôŋgôm nêm gêŋ samob tonêm kauc ñawageŋ. Ôc gêŋwapac. Ônam kôm jaeŋwagaŋa to ônac dabiŋ nêm sakiŋ.

⁶ Aê katu da tec gamoa ma ñoc noc jamac ênduŋa kêdabiŋgac.

⁷ Aê gajac siŋ ñajam tau e gêbacnê. Aê kêlêti e gaô lasê ñoc lêŋtêpôŋ ñabelo ma kêkam kakêŋ gêwiŋ tôŋ.

⁸ Galoc sêmasaŋ sunsuŋ bingêdêŋja tec kêsaâ aê gêc, ma Apômtau, mêtôcwaga gêdêŋ tau, oc êkêŋ sunsuŋ tau êndêŋ aê êndêŋ bêc ônê. Mago aê taucgen oc jatap sa atom, êkêŋ êndêŋ êsêac, tanj têntac gêwiŋ ej eoc tau lasênaŋ naŋ, samob sêkuc sêwiŋ amboac tonanjeŋ.

Paulu tau nê biŋ ñagêdô

⁹ Ônsaic taôm ôndêŋ aê ômôêŋ sebenj

¹⁰ gebe Dema têtac gêwiŋ gêŋ nomja e gêwi aê siŋ ma gêc gêja Tesaloniki, ma Kreske gêja Galata, ma Titi gêja Dalmatia.

¹¹ Luka taugeŋ tec gêmoa gêwiŋ aê. Ôkôc Marka agêc awiŋ taôm amêŋ. Ej kêtôŋ gebe ênam aê sa êtu sakinja.

¹² Tukiki tec kasakinj ej gêja Epese su.

¹³ Embe ômôêŋ, naŋ ôkôc ñoc ñakwê balinj, tanj gawi siŋ gêc Karpanê andu aŋga Troas naŋ. Ojoŋ buku amboac tonaj ma ôliŋ bôc ñaðlic, tanj kato ñoc biŋ kêsêp naŋ, siŋ atom.

¹⁴ Ñac-kêpac-kiwaga Alesandere kêtû kasec aê elêmê. Apômtau êkêŋ ñagêjô êndêŋ ej êtôm gêŋ, tanj ej gêgôm naŋ.

¹⁵ Ojop taôm êndêŋ ej êwiŋ, gebe ej gesen aêacnêŋ biŋ ñawaô.

¹⁶ Gêdêŋ tanj ñawa tauc sa gêdêŋ gôliŋwaga kêtû ñamatata naŋ, ñac teŋ kêpuc aê tôŋ atom, samob sêwi aê siŋgac. Aê kateŋ Anôtô gebe êkêŋ ñagêjô endêŋ êsêac atom.

¹⁷ Mago Apômtau gêmoa gêwiŋ aê ma kêpuc aê tôŋ, tec gajam mêtê tomalagenj lau samuc samob sêŋô. Ma Apômtau gêjam aê sa gêdêŋ lewe awasuŋ.

¹⁸ Apômtau tau oc ênam aê sa êndêŋ ñamatacnêŋ sec samob ma ênam aê kêsi jaŋgôŋ ênê gamêŋ undambêŋa. Ñawasi êndêŋ ej teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋjanô.

Paulu gêjac mata nê papia

¹⁹ Ôsôm êndêŋ Priska agêc Akwila ma Onesiporonê gôlôac gebe aoc gêjac êsêac.

²⁰ Erasta gacgen gêŋgôŋ Korinti ma Tropim kêtap gêmac sa, tec gawi ej siŋ gêc Milet.

21 Ônsaic taômgeñ ômôêñ gebe ôsêp komô ñalêlôm atom. Aibulu agêc Pude ma Lini agêc Klaudia ma lasitêwai samob awen gêjac aôm.

22 Apômtau êwiñ aômnêm ñalau. Moasin êndêñ amac êwac.

Paulunê papia gêdêŋ TITI

Titi tonaj têna kékôc eŋ ɳac samuc. Eŋ gêjô Mêtê aŋga Paulunê, tec gêjam tau ôkwi ma gêlinj saŋgu, go kêtû ênê kômwigaga teŋ, taŋ gêwîŋ eŋ to kékup eŋ tôŋ kêtû kôm mêtêŋja kêsap eŋ toŋ ɳanjêŋ.

Paulunê papia gêdêŋ Titi nec eŋ kêsakinj gêdîŋ nê kêpuctônjwaga matac gêja Krete. Paulu gêwi eŋ siŋ gêngôŋ nuc tonaj gebe ênac dabinj kolenj ɳagêdô-gêdô samob, taŋ agêc sêjam e gêbacnê atom tagenj naŋ.

Papia tonec kewaka biŋ ɳatêna kapôônj têlêac sa. (1) Paulu gêjôŋ biŋ sa gêdêŋ Titi kepeŋ ênê kauc lasê kêpi lau Krete tau gebe taŋenjpec ma dansantêna to ojomtêna ma lasamtêna êsêac, tec gebe Titi êjaliŋ êsêac tauŋ nêŋ lau mansaŋ ɳagêdo sa têtu iaumata, ec sejop to sênam gôlinj êsêac sêŋgôm naêtômgeneŋ. (2) Paulu gêsuŋ gôlinj ɳagêdô gedeŋ Titi gebe êndôŋ lau tokaiŋ-tokaiŋ aŋga gôlôac buŋa ɳalêlôm amboac lau ɳanô to lauŋ ɳanô (taŋ eŋ gebe tauŋ têndôŋ lauo matacmaj naŋ), ma lau matac to sakinjwaga. (3) Gocgo Paulu gêlêŋ biŋ Titi kêtû lêŋ lau buŋa sêsa-sêsa naŋnaŋ. Eŋ kêkac êsêac sê wama tauŋna ma sêwinj tauŋ sêmoa tonêŋ ɳalêlôm malôgeŋ ma tolanjôŋanô ɳakêŋkengeŋ ɳapanj. Eŋ ênac jao têntac sec to biŋkalom ma sêwa tauŋ ekôcna gebe lau buŋa dendec biŋ sec tonaj ɳaiŋna.

Nadênaŋ

1. Paulu gêjac m papia tonec 1:1-4
2. Gôlôac ɳakolenjwaga 1:5-16
3. Gôlinj gêdêŋ lauo ɳanô to ɳac ma lau matac 2:1-15
4. Paulu gêlêŋ biŋ to gêjam ja lau buŋa 3:1-11
5. Paulu gêiac mata nê papia 3:12-15

Paulu gêjac m nê biŋ

¹ Anôtône sakinjwaga ma Jesu Kilisi nê aposolo aê, Paulu. Anôtô kêsakinj aê gebe japuc lau-sêkêŋ-gêwîŋwaga, taŋ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa naŋ, tôŋ to jawê êsêac sêjala biŋjanô, taŋ ɳam kêsêp Anôtône mêtê naŋ,

² ma sêkêŋ mateŋ dangôŋ mateŋ jali tengeŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ andanjen naŋ gêŋ samob masigeŋ. Eŋ kêsau atom,

³ go gêdêŋ ɳanoc tau Anôtô geoc nê biŋ lasê ma kékêŋ aê kasôm ɳawae ɳajam lasê kêtôm aêacnêŋ kêsiwaga Anôtô kêjatu aê naŋ.

⁴ Aêŋoc biŋ êndêŋ latuc ɳanô, Titi, taŋ aêagêc takêŋ gêwiŋ-ɳanô tagen naŋ.

Tameni Anôtô agêc aêacnêŋ kêsiwaga Kilisi Jesu nêŋ moasiŋ to biŋmalô êndêŋ aôm êwac.

TiInê kôm, taŋ gêjam gêmoa nuc Krete naŋ

⁵ Aê gawi aôm siŋ gôŋgôŋ Krete gebe ônac dabinj kôm ɳagêdô, taŋ gacgeŋ gêcna naŋ, e êmbacnê acgom. Ôkêŋ laumata sêŋgôŋ êtôm malacgeŋ amboac kasakinj aôm.

⁶ Nac lanjônêm sawa, taŋ gêjam awê tagenj ma nê ɳapalêo to ɳac sêkêŋ gêwiŋ ɳapep to nêŋ waeŋ wauc-wauctêna to taŋenjpecna teŋ gêc atom naŋ, ɳac amboac tonaj êtu lômmôkê.

⁷ Aôm kôjala gebe gejobwaga kêtû Anôtône gêŋ ɳasakinjwaga, tec êmoa lanjônêm sawagenj. Eŋ etoc tau sa atom, ɳac têntac ɳandaŋboa atom, ênôm

gēj anaboa atom, lêma ênac si η ηawaô atom ma êwê launêj gēj aucboa atom.

⁸ Enj êngôm ja lau, ηac têtac êwiŋ biŋ ηajamŋa, êsa nê lêj tokaucgeŋ, ηac gêdêŋ, ηac dabuŋ ma ηac ηalêlôm ηawa êtu mêtê tau ηapep.

⁹ Enj êkam mêtê ηanô tau tōŋ êtôm taŋ têdôŋ eŋ naŋ, e tau êtôm gebe êlêŋ biŋ lau ηa mêtê solop ma êmêtôc êsêac, taŋ sebe senseŋ mêtê tau su naŋ.

¹⁰ Lau taŋenjêcŋa gwalêkiŋ tec sêmoa. Êsêac sêšôm biŋ agwa-agwa ma sêsaу sêôc lauboa. Lau taŋ sêsa êsêac têtu Judawaga naŋ, tec sêgôm gêj tonaj sêjac ηawaageŋ.

¹¹ Tanac lau amboac tonaj aweiŋsuŋ aucmaŋ, gebe têdôŋ biŋ, taŋ kêtôm gebe têndôŋ atomnaŋ naŋ, e sêjam gôlôac andu ηagêdôŋa ôkwi samucgeŋ. Sêgôm kêtu ηam tageŋ tonecŋa gebe têtap awa saŋa.

¹² Lau Krete tau nêŋ ηac teŋ, taŋ kêtu êsêacnêŋ propete teŋ naŋ, kêsôm gebe “Lau Krete êsêac dansantêna to bôclai ma ojomtêna, taŋ seŋ lasamboa naŋ, sêgôm ηapaŋ sêmoa.”

¹³ Enj biŋ tonaj biŋjanô. Amboac tonaj ômêtôc êsêac ηajaŋa gebe gêmac, taŋ kêtap nêŋ sêkêŋ gêwiŋ sa naŋ, ηajam êsa êtiam,

¹⁴ ma sêsap Judanêŋ sêboaco to ηamalac, taŋ sêkac tauŋ su aŋga biŋjanô naŋ, nêŋ biŋsu tōŋ êtiam atom.

¹⁵ Lau tonêŋ ηalêlôm selec sêsaê gêj samob gebe selec. Mago êsêac tonêŋ ηalêlôm ηatêmuŋ ma sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ nêŋ gêj selec teŋ gêc atom, nêŋ kauc to nêŋ ηalêlôm ηatêmuŋ kêtôm taugen.

¹⁶ Ac aweiŋsuŋ sêšôm lasê gebe sêjala Anôtô, mago sêgôm nêŋ gêj sêsa eŋ aucboa. Gêj secsêga êsêac, tanenjêcbo, ma sêgôm gêj ηajam teŋ ηapep atômanô.

2

Tandôŋ mêtê ηajamgeŋ

¹ Mago aôm ôsôm biŋ êtôm mêtê ηajam.

² Ôsôm êndêŋ lau ηanô gebe sêmoa tokauc ηawagen. Êsêac lau wapac to sêsa nêŋ lêj tokauc. Êsêac sêkêŋ êwiŋ tonêŋ ηalêlôm ηajamgeŋ ma têntac êwiŋ tauŋ ηapep to sêôc gêjwapac totêntac êpa sugen.

³ Ôsôm bi η êndêŋ lauo ηanô amboac tonaj. Êsêac sêsa nêŋ lêj amboac lauo, taŋ sêjam sakiŋ gêj dabuŋ naŋ. Êsêac sêŋga biŋ atom to sêñôm wain anaboa atom. Êsêac têtu kêdôŋwagao biŋ ηajamŋa,

⁴ gebe sêndôŋ lauo wakuc têntac êwiŋ nêŋ ηaci to nêŋ gôlôac ηasec-ηasec.

⁵ Êsêac sêsa nêŋ lêj tokauc to sêmoa tonêŋ ηalêlôm selec. Êsêac sejop kôm andulêlômŋa ηapep to tanenj wamu êndêŋ nêŋ ηaci. Êsêac sêñgôm gêj samob tonaj ηai gebe lau teŋ sêšôm biŋ alôb-alôb êpi Anôtônê biŋ atom.

⁶ Ôlêŋ biŋ lau matac gebe sêsa nêŋ lêj tokauc amboac tonanjeŋ.

⁷ Aôm taôm ôsa nêm lêj samob e ôngôm nêm gêj ηajam ôtu ηadôŋ êndêŋ êsêac. Ô ηdôŋ mêtê ηawa êndêŋ êsêac ηapepgeŋ, ôngôm wapacgeŋ.

⁸ Ôsôm biŋ ηajam to solopgeŋ e aêacnêŋ soŋo-soŋo têtôm gebe sêšôm biŋ sec êpi aêac atom, sêmoa tomajengeŋ.

⁹ Ôsôm êndêŋ sakiŋwaga gebe tanenj wamu êndêŋ nêŋ ηataui êtu gêj samobiŋa e nêŋ ηataui sêlic ηajam. Sakiŋwaga sêjô nêŋ ηataunêŋ biŋ atom.

¹⁰ Èsêac sênam gengej gêj teñ atom, sêngôm nêj gêj samob ñajêj to ñajamgej, gebe èsêacnêj lêj samob êtu aêacnêj kësiwaga Anôtô nê mêtê ñagêlôj.

¹¹ Gebe Anôtô geoc nê moasin ênam ñamalac pebej kësiña lasê.

¹² Moasin tonaj kêdôj aêac gebe takac tauñ su aŋga lêj dandec Anôtôna to aŋga gêj ñakalac nomna. Kêdôj aêac gebe tasa nbj lêj aŋga nom tonec tokaucgej amboac lau gêdêj to mansaŋ.

¹³ Ma aêac daðj bêc éjam, taŋ takêj matej naŋ, gebe Anôtô kapôêj agêc aêacnêj kësiwaga Jesu Kilisi nêj ñawasi ménjeoc tau lasê êndêj bêc tònê.

¹⁴ Nac tau kékêj tau kétu aêacna gebe éngamboac aêac su aŋga nêj geo samob ma eŋ kësagu aêac tatu selec ma tatu ênê lau, tec tanam kolej ñajam tatu dôbgej.

¹⁵ Ôsôm biŋ tonaj ma ôlêj biŋ to ômêtôc lau toŋaclaigej. Nac teñ matapaŋa ênac aôm atom.

3

Lau buja nêj lêj

¹ Ôjatu nêm lau gebe sêšô gôlinjwaga to ñaclai ñalabu ma taŋeŋ wamu êndêj èsêac to sêmansaŋ tauñ gebe sênam kolej ñajam samob.

² Èsêac sêmbu lau teñ atom. Èsêac lau wama to lau wapôm ma sêmoa sêwiŋ lau samob tonêj ñalêlôm malôgej.

³ Aôm kôjala gebe gêmuŋgej aêac tauñ tamoa tokauc gêbôc ma taŋenjêc e dao sic. Aêac tajam sakinj têntac ñakalac tokainj-tokainj, taŋ kékêlî ôlinjgej naŋ. Aêac tamoa togeo ma totêntac secgej. Lau têntac gedec aêac ma aêac têntac gedec lau.

⁴ Tagej gêdêj tan aêacnêj kësiwaga Anôtô geoc nê têtac wapi to têtac gêwiŋ ñamalacna lasê naŋ,

⁵ eŋ gêjam aêac kêsi, kétu kolej gêdêj, taŋ aêac tajam têdaguc Anôtônê biŋsu naŋja atom, kétu eŋ taê walô aêacnaigej. Eŋ kësagu aêac tec kékôc aêac kêtiam ma Njalau Dabuŋ kékêj aêac tatu wakuc.

⁶ Anôtô kékêj aêacnêj kësiwaga Jesu Kilisi mérjkêsêwa Njalau Dabuŋ kêpi aêac,

⁷ gebe Anôtô êmansaŋ aêacnêj biŋ e elic aêac tatu lau gêdêj êtu moasin tonajna ma aêac tawê kainj danjôŋ matej jali tengej, taŋ takêj matej naŋ.

⁸ Biŋ tonaj tec ñanô.

Aê gabe aôm òwa sa ñajanagej gebe èsêac, taŋ sêkêj gêwiŋ Anôtô naŋ, sênam nêj kolej ñajam topalégej. Gêj tonaj ñajam, oc êmoasinj ñamalac.

⁹ Ônac jaê èsêacnêj biŋgalôm meloc to nêj abenj to dêbuŋi nêj ñaê ñadênaŋ sépuc tauñ ñamna ma kisa to siŋ, taŋ sêjac kétu biŋsuŋa naŋ. Biŋ tonaj ñai ñanô masi ma ênam aêac sa atom.

¹⁰ Nac taŋ êkac gôlôac êkôc naŋ, ôlêj biŋ eŋ êtu dim tagej me luagêc. Embe êkêj taŋa atom, go ondec eŋ êmoaŋa.

¹¹ Aôm kôjala gebe ñac amboac tonaj kësa lêj keso to gêgôm sec. Ènê lêj kêmêtôc enjagac.

Paulu gêjac mata nê biŋ

¹² Embe jasakinj Arema me Tukiki êndêj aôm êwac, naŋ ôkac taõmgej ôndêj aê ômôêj Nikopoli. Aê taêc gêjam kétu tōj gebe jamoa tõnê êndêj komô.

13 Ôkêj biñsutau Sêna agêc Apolo sêndi sêmuñ aôm ma alic gebe gêj êjô êsêagêc aنجga intêna atom.

14 Ma ôndôj aêacnêj lau e sêjala gebe sênam kolen ɳajam ma sênam lau sêpô lêna tauŋja sa. Sêŋgôm amboac tonaj, go sêsa nêj lêj toŋanômêgeŋ atom.

15 Lau samob, taŋ sêmoa sêwiŋ aê naŋ, aweŋ gêjac aôm. Ôsôm êndêŋ êsêac, taŋ takêŋ gêwiŋ gêbiŋ aêac tōŋ ma têntac gêwiŋ tauŋ naŋ, gebe aoc gêjac êsêac.

Moasinj êndêŋ amac samob êwac.

Paulunê papia gêdêj PILEMON

Pilemon tonaj gôlôac Kolosoja nêj ñac towae teñ en. Onesiminê ñatau en. Koleñwaga gêjôma tonaj gêbôm anja nê ñataunê. Gêdêj ñasawa teñ en jagêô lasê gêdêj Paulu, tañ gêngôj kapoacwalô nañ. Onesimi gêjô mêtê gêwiñ e gêjam tau ôkwi ma gêliñ sañju.

“Paulunê papia gêdêj Pilemon” nec en keten ñac tau gebe taê walô nê kolenwaga anja gêñômanen, tañ Paulu kêsakinj en gêmu gêdêj nê ñatau gêja kêtiam. En gebe Pilemon êkôc nê sakinwaga sa amboac gêñômagej atom, êkôc en sa êtôm lasi buña teñ, tañ en kêsuc ênê biñ ôkwigac nañ.

Nadênañ

1. Paulu gêjac m nê papia 1-3
2. Paulu kêlanem Pilemon 4-7
3. Paulu gêjam neneñ kêtû Onesimina 8-22
4. Paulu gêjac mata papia tau 23-25

Paulu gêjac m nê papia

¹ Kilisi Jesu nê ñac kapoacwalôja aê, Paulu, agêc Timote ma biñ êndêj aêacma ñac Pilemon, tañ gêjam kôm gêwiñ aêac nañ,

² agêc lasinjo Apia ma Arkipi, tañ gêjac siñ gêwiñ aêac gêmoa nañ, ma êndêj gôlôac dabuñ, tañ sêngôj nêm andu nañ.

³ Tameni Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêj moasiñ to biñmalô êndêj amac êwac.

Pilemonnê têtac gêwiñ to kêkêj gêwiñ ñabij

⁴ Aê taêc gêjam aôm kêsêp ñoc mec ñalêlôm ma gajam danje ñoc Anôtô ñapañ,

⁵ gebe gañô ñawae gebe aôm têmtac gêwiñ to kôkêj gêwiñ Apômtau Jesu to têmtac gêwiñ Anôtônê lau samob.

⁶ Aê kateñ mec gebe takêj gêwiñ êmbiñ aêac tôj e êkêj aôm ôjala gêj ñajam samob, tañ tatap sa anja Kilisinê nañ.

⁷ O lasicenec, aôm têmtac gêwiñ lau gêgôm aê têtac ñajam kêsa ñanô to gêgôm aê gamoa totêtac malôgej. Aôm kôlau Anôtônê launêj ñalêlôm tekweñ saki kêsa.

Paulu kêmasañ Onesiminê bij

⁸ Amboac tonaj aê katôm gebe jajatu kôm, tañ gêjac aôm ñawae gebe ôngômja nañ, êndêj aôm totêtac êpa sugeñ êtu Kilisiña.

⁹ Mago gabe jañgôm atom. Aê, Paulu, tañ katu ñac lañgwa sugac ma galoc katu Kilisi Jesu nê ñac kapoacwalôja gêwiñ nañ, kajatu aôm atom, kateñ aôm kêtû têntac gêwiñ tauñja.

¹⁰ Aê tec kateñ aôm kêtû ñoc latuc Onesimina. Aê gañgôj kapoacwalô ma kadôj mêtê gêdêj en e kêkêj gêwiñ, tec galic en kêtôm ñoc latuc, tañ kêka en lasê nañ.

¹¹ Gêmungeñ en gêjam kôm gêjam aôm sa atom, mago galoc tec kêtôm gebe ênam aêagêc lulugeñ sa.

¹² Aê jasakaiñ en tonjoc ñalêlôm samucgeñ êndêj aôm êmu êwac.

¹³ Aê gabe jakôc en tôj gebe ênam sakinj aê, tañ gêngôj kapoacwalô kêtû ñawae ñajamja nañ, êjô aôm su.

¹⁴ Mago taêc gêjam tej gebe jaŋgôm atom, aôm taôm ôlôc acgom. Aê gabe jakac aôm gebe ôŋgôm gêj ɳajamŋa nec atom. Taôm nêm ɳalêlôm êkac aôm acgom, go êtôm.

¹⁵ Onesimi gêmoa jaêc aôm ɳasawa dambê tonaj, oc moae ɳam gebe êmoa êwiŋ aôm endeŋ tōŋgeŋ.

¹⁶ Eŋ êmoa êwiŋ aôm amboac gêŋômageŋ êtiam atom, masi, êlêlêc gêŋôma su. Têmtac êwiŋ eŋ amboac lasim. Aê galic eŋ amboac tauc lasic eŋ amboac tonaj, ma aôm têmtac êwiŋ eŋ amboac lasim êlêlêc aê su gebe eŋ kêtû aômnêm gôlôacnêŋ tej to kêtû aôm lasim kêtû Apômtauŋa.

¹⁷ Amboac tonaj embe ôlic aê amboac nêm ɳac, naŋ ôkôc eŋ sa êtôm ôkôc aê tauc sa.

¹⁸ Embe eŋ êŋgôm aômnêm gêj tej êtu sec, me ênac aômnêm tôp tej atom, naŋ ôkêŋ aê jawê kaiŋ tôp tau jajô eŋ su.

¹⁹ Aê, Paulu, tauc lemoc kato biŋ tonec gebe “Aê oc janac ênê tôp.” Aê gabe jasôm biŋ ɳoc tôp gêc aômŋa nec atom. Tôp tau aôm taôm.

²⁰ O lasic, biŋjanô, ômoasiŋ aê ɳagec êtu Apômtauŋa to ôlau ɳoc ɳalêlôm êtu Kilisiŋa acgom.

²¹ Aê taêc kêka gebe aôm oc taŋam wamu biŋ, tec kato gêdêŋ aôm nec, ma kajalagac gebe aôm oc ôŋgôm êlêlêc aêŋoc biŋ tonaj su.

²² Ma jasôm tej êwiŋ gebe Ômansaŋ aêŋoc balêm tej kwananget gebe aê kakêŋ matoc gebe Anôtô êkêŋ aê jamu jandêŋ amac jawac êtu nêm mecŋa.

Paulu awa gêjac lau ɳamuŋa

²³ Epapra taŋ gêŋgôŋ kapoacwalô gêwiŋ aê kêtû Kilisi Jesuŋa naŋ, awa gêjac aôm.

²⁴ Ma Marka agêc Aristarka ma Dema agêc Luka, tec sêjam kôm sêwiŋ aê nec, awen gêjac amac amboac tonanget.

²⁵ Apômtau Jesu Kilisi nê moasiŋ êwiŋ amac.

JAKOBONÊ papia

Jakobonê papia nec ḥac tau gêjac lau buŋa nêŋ kôm to nêŋ lêŋ ḥagôlin gwalêkiŋ sa. Eŋ keto biŋ tau gêjac gôlôac tapaôngeŋ ḥawae kêtôm eŋ awa gêjac Anôtônê lau, taŋ sêŋ ɻ kësi-k sigeŋ aŋga nom ḥagamêŋ samob naŋ. ḥac-ketowaga gebe epeŋ lau buŋa nêŋ kauc lasê épi nêŋ ḥalêlôm to nêŋ lêŋ, taŋ gêjac êsêac ḥawae naŋ, tec kewaka nê ḥagôlin sa keto ḥalô totautotau gêjam dani ma keto biŋgôlin to ḥadôhôŋ gêwiŋ-gêwiŋ e ḥam gêc awê ḥajam. Lau buŋa nêŋ ḥagôlin tonaq kékwa biŋ tonec ḥai gebe lau tolêlôm to lau ḥalêlôm sawa ma lêtôm to lêŋ mansaŋ ma tatu kasec to takêŋ êwiŋ ma daŋgom ḥanô ȏsaŋa to tajop imbeleŋ ma mêtê tokauc to biŋkalom ma teŋbeleŋ aègeŋ to dambu tauŋja ma tatoc tauŋ sa to daê biŋ tōŋ ma tapuc tauŋ tōŋja to tateŋ meç.

Jakobo keto papia tonec kékac lau buŋa ḥajanageŋ gebe daŋgom Mêtê ḥanô ȏsa, ec dawa nêŋ takêŋ gêwiŋ sa ɻa nêŋ lêŋ to nêŋ kolen ȏnêc awê ȏndêŋ lau sêlic épi mateŋjanô.

Nadēnaŋ

1. Gêjac m nê papia 1:1
2. Takêŋ gêwiŋ to tajala biŋja 1:2-8
3. Lau ḥalêlôm sawa to lau tolêlôm 1:9-11
4. Saê to lêntôm 1:12-18
5. Taŋjô mêtê ma gacgeŋ daŋgom ḥanô ȏsa 1:19-27
6. Tapuc lau ḥam atom 2:1-13
7. Takêŋ gêwiŋ gêjac ḥakolen ḥawae 2:14-26
8. Tajop imbeleŋ ḥapepja 3:1-18
9. Tajop tauŋ ȏndêŋ mateŋ katu gêŋ nomŋanja 4:1-5:6
10. ḥagôlin toê-toe ḥagêdô 5:7-20

Jakobo awa gêjac lau

¹ Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêŋ sakiŋwaga aê, Jakobo, aoc gêjac gôlôac 12, taŋ sêŋgôŋ kësi-kësigeŋ aŋga nom ḥagamêŋ samob naŋ.

Biŋ kêpi takêŋ gêwiŋ to tajala biŋja

² O ḥioc lasitêwaac, Iêtôm tokaintokaiŋ embe êtap amac sa, go alic amboac gêŋ têmtac ḥajam ɻa teŋ.

³ Amac ajalagac gebe gêŋ, taŋ kësaê amacnêm akêŋ gêwiŋ naŋ, gêgom amac aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugen.

⁴ Aôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugen tau ênam ḥanô amboac tonec gebe ênac dabiŋ amac e atu kwalam laŋwa ma apô lêna gêŋ teŋ atom,

⁵ mago amacnêm teŋ embe êpô lêna kauc mêtêŋja, naŋ eten ȏndêŋ Anôtô ma êkêŋ ȏndêŋ eŋ, gebe Anôtô kékêŋ gêŋ gêdêŋ lau samob totêtac wapômgeŋ ma kégamiŋ teŋ atom.

⁶ Mago ḥac tau eten toêkêŋ êwiŋgeŋ, eten totêtac lulu atom, gebe ḥac-têtac-luluwaga kêtôm gwêc ḥadembom, taŋ mu gêli sa e ḥakotoŋ-kotoŋ kësa naŋ.

⁷ ḥac amboac tonaq taê êka gebe êkôc gêŋ teŋ aŋga Apômtaunê atom.

⁸ Eŋ ḥac ḥalêlôm-gêja-luwaga ma kësa nê lêŋ samob lulusawa.

Lau ḥalêlôm sawa to lau tolêlôm

⁹ Lasimi ḥalêlôm sawa élânem tau gebe Anôtô ketoc eŋ sa.

¹⁰ Ma ɳac tolêlôm êlanem tau êtu Anôtô kêkôniŋ eŋja, gebe eŋ oc ênaŋa êtôm gêgwaŋ ɳaola.

¹¹ Oc kêpi tonjandaŋen ma kêsêgô gêgwanj e ɳaola kêsêlô ma talic ɳakatu masi. ɳac tolêlôm amboac tonaj. Eŋ ênaŋa aŋga nê kôm ɳaluŋenj.

Saē to letôm

¹² Aê aoc êôc ɳac, taŋ gêôc saê totêtac kêpa sugenj. Eŋ êwaka tau sa su acgom, go êkôc êngôŋ mata jali ɳasunsuŋ, taŋ Anôtô gêjac mata gêdêŋ lautêntac-gêwiŋ-eŋwaga naŋ.

¹³ ɳac teŋ embe lêtôm êtap eŋ sa, naŋ êsôm gebe “Lêtôm tonec aŋga Anôtônê” nec atom. Sec kêtôm gebe êlêtôm Anôtô atom. Ma Anôtô tau kêlêtôm ɳamalac teŋ atom.

¹⁴ Lêtôm ɳam kêsêp ɳamalac tau nê têtac kalac, taŋ kêkac to kêlêtôm eŋ naŋ.

¹⁵ Têtac kalac embe taâ, go êsu ɳalatu sec. Sec tau embe ênac dabinj tau su, go êsu ɳalatu gêmacanô.

¹⁶ O ɳoc lasitêwaace, êkêli taôm atom.

¹⁷ Gêŋ ɳajam samob, taŋ sêkêŋ gêdêŋ amac to gêŋ ɳanô samob, taŋ atap sa naŋ, gêmêŋ aŋga lôlôc. Gêŋ tau kêsêp gêmêŋ aŋga ɳawê ɳataunê. Eŋ gêjam tau ôkwi atom ma eŋ gêjam kanuc atom amboac tonajenj.

¹⁸ Eŋ taâ gêjam kêtu tôŋ, tec kêkêŋ nê biŋjanô kêka aêac lasê gebe tatu gêŋ samob, taŋ eŋ kêkêŋ naŋ ɳajamata.

Taŋô mêtê to daŋgôm ɳanô êsa

¹⁹ O ɳoc lasitêwaace, taêm ênam biŋ tonec gebe ɳamalac samob sêjô biŋ ɳagađeŋ acgom, ma sêsôm biŋ malô-malôgeŋ to têntac ɳandaŋ sebenj-sebenj atom amboac tonajenj,

²⁰ gebe ɳamalacnêŋ têntac ɳandaŋ gêjam Anôtônê biŋgêdêŋ sa atom.

²¹ Amboac tonaj akac ɳatêmu to sec totau-totau su ma akôc mêtê, taŋ Anôtô kêsêp amacnêm ɳalêlôm naŋ sa. Mêtê tonaj kêtôm gebe ênam amac katôm kêsi, tec akôc sa tonêm ɳalêlôm malôgeŋ.

²² Embe aŋô mêtê ɳaômageŋ, oc ansau taôm, aŋgôm mêtê tau ɳanô êsa acgom.

²³ ɳac teŋ embe êjô mêtê ɳaômageŋ ma êngôm ɳanô êsa atom, naŋ êtôm ɳac, taŋ kêsala laŋđanô kêsêp tasalakatu naŋ.

²⁴ Eŋ kêsala tau su, go gec gêja ma kêliŋ laŋđanô ɳakatu siŋ sebenj.

²⁵ Mago ɳac, taŋ êtuc kêniŋ êsêp biŋsu ɳanô tau, taŋ kêgaboac aêac su naŋ, ma êsô ɳalabu êmoa to êjô biŋ e êliŋ siŋ êtiŋ atom, êngôm ɳanô êsa naŋ, Anôtô oc ênam mec ênê kôm samob.

²⁶ ɳac teŋ embe taâ ênam gebe ênam sakinj Anôtô, mago ênam gôlinj imbêla atom, oc ênsau tau ma nê sakinj Anôtôŋa êtu gêŋ ɳaôma.

²⁷ Sakinj ɳawa to mansaŋ, taŋ Tamenji Anôtô gêlic gêjac mataanô ɳajam naŋ tonec gebe tanac mosêbu to awêtuc, taŋ sêmoa jageo naŋ, kêsi to taŋgamiŋ tauŋ êndêŋ gen ɳatêmu nomja.

2

Tapuc lau ɳam atom

¹ O ɳoc lasitêwaac, amac akêŋ gêwiŋ aêacnêŋ ɳawasi ɳatau Jesu Kilisi, tec apuc lau ɳam atom, alic samob têtôm tauŋenj.

² ɳac teŋ togêlôŋ gold ma toŋakwê ɳawasi embe naêšô nêm akac saŋa êna, ma ɳac ɳalêlôm sawa teŋ toŋakwê kômja embe êsô êna amboac tonaj,

³ ma amac matem êndij ɻac tonjkwê ɻawasi e asôm gebe Ôngôj lêpôj ɻajam tonec,” ma asôm êndêj ɻac ɻalêlôm sawa gebe “Naôkô ônê” me “mêñôngôj masac êsi ockaiñja,”

⁴ embe aŋgôm amboac tonaj, oc awa lau êkôc atom me. Ma atu mêtôcwaga, taŋ taêŋ gêjam biŋ keso naŋ atom me.

⁵ O ɻoc lasitêwaace, aŋô acgom. Anôtô kêjaliŋ êsêac, taŋ lau nomŋa sêlic amboac lau ɻalêlôm sawa naŋ sa, gebe têtu lau tolêlôm sêkêŋ gêwiŋja ma sêwê kainj gamêŋ, taŋ ej gêjac mata gêdêŋ lau-têntac-gêwiŋ-eŋwaga naŋ.

⁶ Ma amac abu ɻac ɻalêlôm sawa. Asa lau sêkoniŋ amac. Asa lau sê amac jaakô mêtôcwaga laŋôjnêmja. Lau tolêlôm goc.

⁷ Lau tonaj sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi ɻaē ɻajam, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ amac naŋ.

⁸ Amac embe aŋgôm biŋsu, taŋ aâecnêŋ Kiŋ kêkêŋ gêdêŋ aêac kêtôm teto gêc naŋ, ɻanô ȇsa, go ɻajam. Biŋsu tau tonec gebe “Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.”

⁹ Mago amac embe apuc lau ɻam, go aŋgôm sec ma biŋsu êmêtôc amac amboac lau-sêgêli-biŋsuwaga.

¹⁰ ɻac taŋ kêmasaŋ biŋsu samob, mago kêgêli tagenget naŋ, kêtôm gêgôm samob popoc.

¹¹ ɻac taŋ kêsôm gebe “Ôngôm gêŋ mockaiŋo to mockaiŋja atom” naŋ, kêsôm teŋ gêwiŋ gebe “Ônac ɻamalac êndu atom.” Ma aôm embe ôngôm mockaiŋ atom, mago embe ônac ɻamalac êndu, naŋ kôgêli biŋsugac.

¹² Amboac tonaj asôm nêm biŋ to aŋgôm nêm gêŋ atôm lau, taŋ Anôtô oc êmêtôc êsêac êndançuc biŋsu, taŋ kêgaboac êsêac su naŋ.

¹³ Ma êndêŋ mêtôc tonaj Anôtô taê walô ȇsêac, taŋ taêŋ walô lau atom naŋ atomanô. Mago ɻac, taŋ taê walô lau naŋ, oc êtêc mêtôc tonaj atom.

Takêŋ êwiŋ to ɻakoleŋ ɻabiŋ

¹⁴ O ɻoc lasitêwaac, ɻac teŋ embe ôsôm gebe “Aê kakêŋ gawiŋ,” mago ej ɻac koleŋ atom, oc ênam ej sa amboac ondoc. Ênê kêkêŋ gêwiŋ oc ênam ej kêsi me masi.

¹⁵ Embe lasimi me lasimio teŋ nêŋ ɻakwê masi me sêpô lêna mo kêtôm bêcgeŋja

¹⁶ ma amacnêm teŋ embe êsôm êndêŋ êsêac gebe “Ana tobiŋmalôgen, asô nêm ɻakwê sa êjandaŋ amac to anij nêm gêŋ,” mago akêŋ gêŋ êôc êsêac ôliŋ tôŋja teŋ êndêŋ êsêac atom, oc ênam êsêac sa amboac ondoc.

¹⁷ Biŋ takêŋ gêwiŋja amboac tonaj. Embe takêŋ êwiŋ, mago tanam ɻakoleŋ êwiŋ atom, oc takêŋ gêwiŋ tau êtu gêŋ mêtê ɻaôma.

¹⁸ Ma ɻac teŋ embe êsôm gebe “Aôm kôkêŋ gêwiŋ ma aê gajam koleŋ,” go jasôm gebe “Ôtôc nêm kôkêŋ gêwiŋ, taŋ ɻakoleŋ masi naŋ, êndêŋ aê, go aê jatôc koleŋ, taŋ êwaka ɻoc kakêŋ gêwiŋ sa naŋ, êndêŋ aôm.”

¹⁹ Aôm kôkêŋ gêwiŋ gebe Anôtô tagen tec gêmoa me. ɻajam. Mago ɻalau sec sêkêŋ gêwiŋ biŋ tonaj amboac tonanjeŋ ma têtêc tauŋ ɻanô.

²⁰ O melocma, aôm gobe takêŋ gêwiŋ, taŋ ɻakoleŋ masi naŋ, gêŋ ɻanômêgoc. Aôm gobe aê jawa biŋ tau ɻam sa êndêŋ aôm me.

²¹ Aêac abeŋi Abraham amboac ondoc. Gêdêŋ taŋ ej kêkêŋ latu Isak kêtû da gêscac altar ɻaô naŋ, Anôtô gêlic ej ɻac gêdêŋ kêtû ênê koleŋ tonanjeŋ.

²² Kec, aôm gôlicgac gebe ej kêkêŋ gêwiŋ ma gêjam ɻakoleŋ ulu kêtômgeŋ, tec sêjam tauŋ sa, tec nê koleŋ gêjac dabiŋ nê kêkêŋ gêwiŋ su.

²³ Ma biŋ, tanj teto gêc naŋ, kêtô anô gebe “Abraham kêkêŋ gêwiŋ Anôtô, tec Anôtô gêlic eŋ ŋac gêdêŋ” ma sêsam eŋ gebe Anôtônê ŋac.

²⁴ Kec, amac alicgac gebe ŋamalac êtu ŋac gêdêŋ êtu nê koleŋja, êtu eŋ kêkêŋ gêwiŋja tageŋ nec atom.

²⁵ Mockainjo Rahab kêtôm tonaj. Eŋ kékôc kelenwaga sa ma kékêŋ êsêac sêsa intêna teŋ sêja. Tec Anôtô gêlic eŋ awê gêdêŋ kêtô ênê koleŋja.

²⁶ Aêac ôliŋ embe ŋalau masi, oc êtu mêtê. Ma aêacnêŋ takêŋ gêwiŋ embe ŋakoleŋ masi, oc êtu mêtê amboac tonajgen.

3

Biŋ kêpi imbeleŋ

¹ O ŋoc lasitêwaac, amacnêm taêsam têtu kêdôŋwaga atommaŋ. Alic acgom, aêac kêdôŋwaga oc atap mêtôc ŋajaŋa sa êlêlêc lau ŋagêdô nêŋ mêtôc su.

² Aêac samob dagôm keso elêmê. Teŋ embe êsôm biŋ teŋ eso atom, naŋ eŋ ŋac kwalam laŋwa teŋgoc ma êtôm gebe ênam gôliŋ nê ôli samucgeŋ ŋapep amboac tonaj.

³ Aêac embe takêŋ gôliŋ êsêp hos awenjsuŋ gebe tanjeŋ wamu aêac, go tanam gôliŋ bôc tau ôliŋ samucgeŋ êwiŋ.

⁴ Alic waŋ acgom. Gêŋ tau kapôéŋjanô ma mutêna gêŋgôŋ lac ŋajaŋa sec, mago ŋagôliŋ sauŋ ec teŋ gêjam gôliŋ waŋ tau kêtôm ŋac gôliŋja taê gêjam.

⁵ Aêac imbeleŋ amboac tonaj. Ôliŋ ŋagêŋlêlôm sauŋ teŋ, mago kêlanem tau gêŋ kapôéŋja.

Alic acgom, ja ŋamôsi sauŋ teŋ kêtôm gebe êkêŋ ja êniŋ oba kapôéŋ teŋ.

⁶ Imbeleŋ kêtôm ja amboac tonaj, geŋ geo gêjam imbeleŋ auc samucgeŋ. Imbeleŋ tau ôliŋ ŋagêŋielôm teŋ, tanj gêgôm ôliŋ samucgeŋ ŋatêmuí kêsa naŋ. Lamboam ŋakêlêndiŋ tau ŋaja kêpoa aŋga imbeleŋ, tec imbeleŋ ŋaja geŋ gêŋ samob, tanj Anôtô kêkêŋ naŋ, ma gesen ŋalêŋ su gêwiŋ.

⁷ ɻamalac têtôm gebe seŋgeŋ gêŋ mateŋ jaliŋ tokaiŋ-tokaiŋ naŋ sêgôm su. Bôc saleŋja to moc ma gêŋ kêgalabja to i têtu malô e têtu gêŋ masiŋ.

⁸ Mago ɻamalac teŋ kêtôm gebe êngôm imbêla êtu gêŋ masiŋ atomanô. Geŋ sec tau oleb-olebboa to ɻamalic tamac ênduŋja gêjam auc.

⁹ Aêac talambinj Apômtau to Tameni ŋa imbeleŋ ma tapuc boa ɻamalac, tanj Anôtô kêkêŋ kêtôm eŋ tau katu naŋ, ŋa imbeleŋ tageŋ tonaj amboac tonajgen.

¹⁰ Biŋ lambinjja to biŋ tapuc boaŋa kêsa awenjsuŋ tageŋ. O lasitêwaac, biŋ amboac tonaj êsa atomanô.

¹¹ Bu ŋaluc to ɻamakic kêpulu kêpi bumata tageŋ me.

¹² O ŋoc lasitêwaac, jambô oc ênam aŋŋ me, ma wain oc ênam jambô me. Ma gwêc oc ênam tau ôkwi êtu bu atom amboac tonaj.

Kauc undambêŋ

¹³ Asa ŋac tokauc ma ŋac mêtêŋa gêmoa gêwiŋ amac. Eŋ êwaka tau sa ŋa nê lêŋ ŋajam to nê koleŋ, tanj gêjam tokauc mêtêŋa ma tonê ŋalêlôm malôgeŋ naŋ.

¹⁴ Magò amac embe anam lêmuŋ lau ŋawaô to asac lau ênêc lêlômgeŋ, naŋ atoc taôm sa ma ansau biŋdansaŋ e anseŋ biŋjanô tau su atom.

¹⁵ Kauc tonaj kêsêp aŋga undambê gêmêŋ atom, kêsa aŋga nom to geŋ nomŋa ma ŋalau sec nêŋ.

¹⁶ Lau tanj sêjam lêmuj tauŋ to sêsač tauŋ naŋ, oc semoa naeo ma sêngôm sec tokaiŋ-tokaiŋ.

¹⁷ Mago kauc mêtêŋa, tanj lau sêkôc aŋga ôŋa naŋ, êŋgôm nêŋ ŋjalêlôm ŋawa êsa êtu ŋamata. Go sê wama tauŋ ŋagaôgeŋ, têtu lau malô, tanj eŋ wamu, taŋeŋ walô lau ênam êsêac auc ma sênam ŋanô ŋajam. Êsêac têntac lulu atom ma sêka nêŋ biŋgauc atom.

¹⁸ Nawê tanj lau-sê-wamawaga sêse tobiŋmalôgeŋ naŋ, ênam ŋanô biŋgedeŋ.

4

Tajop tauŋ êndêŋ lêŋ nomŋa

¹ Amac akêŋ kisa gêdêŋ taôm to ajac taôm naŋ ŋam kêsêp asagen. Kêsêp gêŋ têmtac ŋakalacŋa, tanj gêjac siŋ aŋga ôlim ŋagêŋlêlôm naŋgoc.

² Amac matem katu gêŋ, mago atôm gebe atap sa atom, tec ajac ŋamalac êndu. Amac agôm mocsac gêŋ, mago atôm gebe atap sa atom, tec ajac taôm to akêŋ kisa gêdêŋ taôm. Amac akôc gêŋ atom, gebe ateŋ mec atom.

³ Amac ateŋ mec, mago akôc ŋanô atom nec ŋam kêsêp amac ateŋ mec kesona gebe ateŋ gêŋ, tanj abe êjaiŋ êpi gêŋ têmtac ŋakalacŋageŋ.

⁴ Mockaiŋ ŋatêna amac. Lau tanj sê sêlêb gêdêŋ nom naŋ, têtu Anôtônenê ŋacio. Amac ajala biŋ tonaj me masi. Teŋ embe ê sêlêb êndêŋ nom, oc êtu Anôtônenê ŋacio.

⁵ Me biŋ, tanj teto gêc gebe “Nalau tanj gêngôŋ aêacnêŋ ŋjalêlôm naŋ, gêjam lêmuj to gêgôm mocsac ŋanô,” amac abe teto biŋ tonaj ŋaômageŋ me.

⁶ Ma moasiŋ, tanj Anôtô kékêŋ naŋ, kapôeŋ kélêlêc. Amboac tonaj tec teto gêc gebe

“Anôtô kékônij lau, tanj tetoc tauŋ sa naŋ,
ma kékêŋ moasiŋ gêdêŋ lau, tanj sêbu tauŋ naŋ.”

⁷ Amboac tonaj asô Anôtô ŋalabu. Apuc taôm tôŋ êndêŋ Sadan, go êwi amac siŋ ma êc su.

⁸ Atu gasuc Anôtô, go êtu gasuc amac. Amac lau sec, akwasinj lemem êtu selec. Ma amac lau-têmtac-luluwaga, amansaŋ nêm ŋjalêlôm ŋawa êsa.

⁹ A jala taôm gebe angôŋ jageo ma nêm ŋjalêlôm ŋawapac to atan. Amacnêm ômac ênam tau ôkwi êtu tanjiboa ma têmtac ŋajam êtu têmtac ŋawapac.

¹⁰ Ambu taôm êndêŋ Apômtau, go etoc amac sa.

Amêtôc nêm lasitêwai atom

¹¹ O lasitêwaac, aŋga biŋ êpi taôm atom. Nac tanj êŋga biŋ êpi lasi me êmêtôc lasi naŋ, êtôm gêga biŋ kêpi biŋsu to kêmêtôc biŋsu. Aôm embe ômêtôc biŋsu, go ôtu ŋac-kêmasanþbiŋsuwaga atom, ôtu biŋsu ŋamêtôcwaga.

¹² Nac tagen kêtu ŋac-kékêŋ-biŋsuwaga to mêtôcwaga. Eŋ kêtôm gebe ênam kësi me enseŋ su. Mago aôm asa, tec kômêtôc ŋac wacbaŋ aômja.

Atôc taôm sa atom

¹³ Ao, amac lau, tanj asôm gebe “Galoc me eleŋ aêac oc tana malac tònê me ônê nadangôŋ jala samuc teŋ ma tatulu gêŋ e ŋamone êlêsc aêacgeŋ.”

¹⁴ Amac ajam kauc gêŋ, tanj oc êŋgôm amac êndêŋ eleŋ naŋ. Amac oc amoas matem jali me masi. Amac atôm bu ŋawajaô, tanj talic dambêgeŋ ma gê su.

¹⁵ Asôm biŋ amboac tonec êjô biŋ tònê su gebe “Apômtau embe êlôc, go aêac tamoa mateŋ jali ma tanam kôm tonec me tònê.”

¹⁶ Mago galoc alanem taôm to atoc taôm sa. Lanem tokainj-tokainj amboac tonan̄ samob sec.

¹⁷ Nac tan̄ kējala êngôm gêj ñajam̄ja, mago êngôm atom, oc êngôm sec.

5

Lau tolêlôm taêj ênam tauñ

¹ Ajôc, amac lau tolêlôm, atan̄ to apuc tanjiboa sa êtu gêjwapac, tan̄ wackêdabiñ amac nañja.

² Amacnêm awa kêtû manê to buleseñ geñ nêm ñakwê e lasê-lasêgen.

³ Da gênôm amacnêm gold to silber. Ma ñada tau tonan̄ oc êkic amacnêm biñ e êniñ amac ôlim su êtôm ja geñ gêj. Amac ajac awa to awa sa gêdêñ bêc ñamuña tonec.

⁴ Alic acgom, amac agamiñ lau, tan̄ sêjam amacnêm kôm nañ, nêñ ñaôli, tec ñaôli tau gêmôêc to lau-sejoñ-kôm-ñano-sawaga nêñ tanj jakêşô siñwaga undambêña nêñ Apômtau tañasur̄.

⁵ Amac amoasiñ taôm toôlim kêpigeñ amoa nom. Amac angeñ nêm ñalêlôm e ñadambê kësa ma kêtôm gebe sêñguñ amac êndêñ ñanoc.

⁶ Amac amêtôc ñac gêdêñ to ajac ej êndu ma ej gêjam tau ñagêjô gêdêñ amac atom.

Tapuc tauñ tôj to tatej meç

⁷ O lasitêwaac, amboac tonan̄ apuc taôm tôjmañ ma êôj Apômtau e ménjêô lasê. Alic kôm ñatau acgom, ej kësaê gebe kôm ênam ñanô ñajam ma kêpuc tau tôj to gêôj kom gebe ênac êndêñ ñanoc.

⁸ Amac apuc taôm tôj amboac tonangeñ ma aôj anac señej nêm ñalêlôm gebe noc Apômtau ménjêô lasêña kêdabiñ.

⁹ O lasitêwaac, anac kapoac taôm e atap mêtôc sa atom. Alicgac me, mêtôcwaga tec ménjekêkô katamđêmô.

¹⁰ O lasitêwaac, aôc ñandañ to apuc taôm tôjgeñ apuc propete, tan̄ sêşom biñ sêjam Apômtau lanjô nañ wañej.

¹¹ Alic acgom, aêac awen̄ gêôc êsêac, nañ sêôc gêjwapac totêntac kêpa sugeñ nañ. Amac añô Job gêôc ñandañ totêtac kêpa sugeñ ñawae, ma ajala Apômtau gêjac dabiñ ej ñalêñgac. Biñjanô, Apômtau ej taê walô to taê labu ñatau.

¹² O lasitêwaac, biñ tonec ajop êtu ñamata gebe atôc lemem atom. Atôc lemem êpi undambê to nom me gêj ñagêdô teñ atomanô. Amac embe asôm gebe “Aec,” nañ aêc tonan̄ kêtôm. Me embe asôm gebe “Masi,” nañ masi tonan̄ kêtôm amboac tonangeñ. Añgôm amboac tonan̄, ec mêtôc êtap amac sa atom.

¹³ Amacnêm ñac teñ embe gêjwapac êtap ej sa, nañ eteñ meç. Ma teñ embe têtac ñajam, nañ ênam wê dêbuñ.

¹⁴ Amacnêm teñ embe gêmac êngôm ej, nañ êkêj biñ gôlôac dabuñ nêñ laumata. Êsêac teteñ meç êpi ej to sêniñ oso ej ña niptêkwí sênam Apômtau lanjô.

¹⁵ Mec tonan̄ embe teteñ tosêkêj êwiñgeñ, go ênam ñac gêmac tau sa. Ma Apômtau oc êsuñ ej sa êngôñ êtiám, ma ñac tau nê sec embe ênêc, oc Apômtau êsuc sec tau ôkwi.

¹⁶ Amboac tonan̄ aoc nêm sec lasê êndêñ taôm ma aten̄ meç êjô tau êtu taômnja gebe ôlim ñajam̄ ñâsa. Nac gêdêñ nê sec gêjam ñanô tonaclai.

¹⁷ Elia ej ñamatâc kêtôm aêac. Ej keten̄ meç gebe kom ênac atom, tec kom gêjac atom kêtôm jala têlêac ma ajoñ 6.

¹⁸ Go keteŋ mec kêtiam ma undambê kêkêŋ kom e nom gêjam ɳanô ɳajam.

¹⁹ O lasitêwaac, amacnêm teŋ embe eo aŋga lêŋ biŋjanôŋa ma teŋ embe ênam eŋ ôkwi êmu êmêŋ,

²⁰ go ajala gebe ɳac, taŋ gêjam ɳac sec ôkwi aŋga ênê lêŋ keso naŋ, oc ênam ênê katu kêsi aŋga gêmacanô tau ma êŋgênduc sec taêsam auc.

PETERENÊ papia ñamataña

Peterenê papia ñamataña nec gêjac lau buña ñawae, tañ en kêsam êsac gebe Lau jaba, tañ “Anôtô kêjaliŋ êsêac sa” nañ. Lau tau sêngôŋ kêsi-kêsegeŋ anga Asia Sauŋ ñagamêŋ gêmu kêsêpña (ñanodonja). Ac sêngôŋ salin-saliŋ sêsep lau samuc ñalêlôm. Keto papia tonec gebe ênac sêsamwaga têntac tóŋ gebe lau sêjanda to sêlêsu êsêac kêtú nêŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtôña. Kêtú tonanja ñac-ketowaga gêôŋ Jesu Kilisi nê Nawaŋ ñajam sa gêdêŋ êsêac gebe taêŋ ênam to sêkêŋ mateŋ en, tañ gêmac êndu to gêdi sa ma gêjac mata gebe êmu êmêŋ êtiam nañ. Êsêac tec sêso nêŋ ñandaŋ ñalabu ma sêôc sêpuc tauŋ tóŋgeŋ gebe sêkêŋ gêwiŋ Anôtô tonjanôgeŋ ñasaâe ten tonanja. Ac taêŋ ênam êtu tóŋ gebe êndêŋ bêc Jesu Kilisi eoc tau lasêna, oc têtap nêŋ ñagêjô ñawasi sa.

Ketowaga êjam daŋ lau tau gebe sêôc gêjwapac totêntac êpa sugeŋ ma kêkêli êsêac sêsa nêŋ lêŋ têtôm lau, tañ têtu Kilisinê gêngac nañ.

Nadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1:1-2
2. Taêm ênam Anôtô gêjam kêsi ñamoasiŋ 1:3-12
3. Gêlêŋ biŋ gebe tamoa todabungeŋ 1:13-2:10
4. Daôc ñandaŋ tapuc Kilisi wagamaŋ 2:11-4:19
5. Tanam nêŋ sakiŋ todambu tauŋgeŋ 5:1-11
6. Gêjac mata nê papia 5:12-14

Peteře awa gêjac lau

¹ Jesu Kilisi nê aposolo aê, Petere, ñoc biŋ êndêŋ lau jaba, tañ Anôtô kêjaliŋ êsêac sa sêngôŋ kêsi-kêsegeŋ anga Pontu to Galatia ma Kapadokia to Asia ma Bitunia nañ.

² Tameňi Anôtô taê gêjam kwananjen, tec kêjaliŋ amac sa ma kêkêŋ ñalau Dabuŋ gêwê amac asa lau Dabuŋ nêŋ lêŋ ma taŋem waru Jesu Kilisi to alin ênê dec e atu selec. Moasiŋ to biŋmalô êndêŋ amac êwac e ênam amac auc.

Biŋ takêŋ mateŋja

³ Talambiŋ aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi Tama Anôtô, tañ taê walô aêac gêjam sêga. En gêju Jesu Kilisi anja ñacmatênenja sa, tec kêkôc aêac tatu wakuc ma takêŋ mateŋ en enden tóŋgeŋ.

⁴ En gêgôm gêŋ tonanja gebe tawê kain gêylênsêm teŋgeŋja to ñawasi, nañ ê su atom. Anôtô kêmasaŋ gêylênsêm tau tonanja gêc undambê kwananjen kêtú amacna.

⁵ Anôtônê ñaclai gejob amac gebe akêŋ êwiŋ e atap moasiŋ ênam amac kêsiŋa sa, tañ en kêmasaŋ kwananjen gebe êtu awê êndêŋ têm ñamuŋa nañ.

⁶ Êndêŋ tóñê oc atu samuc. Galoc tecenec oc moae gêŋ amboac tonec ênac amac ñawae gebe lêtôm tokaiŋtokaiŋ êkêŋ wapac amac têlageŋ acgom

⁷ e Anôtô ênsaâ amacnêm akêŋ gêwiŋ tau gebe ñanô. Ñamalac sêsaâ gold, tañ kêtôm gebe oc ênaŋa nañ, ña ja. Ma amacnêm akêŋ gêwiŋ, tañ kêlêlêc gold tonanja su nañ, oc êtap saê sa amboac tonanja, gebe êwaka tau sa gebe gêŋ ñanô teŋ. Ma êndêŋ tañ Jesu Kilisi eoc tau lasêna, amac atap lambiŋ to ñawasi to waem sa.

⁸ Ñac tau tonanja amac alic en atom, mago têmtac gêwiŋ en. Amac matemanô kêpi en galoc atom, mago akêŋ gêwiŋgeŋ e atu samuc en

totêmtac ɻajam ma totêmtac wapigeŋ naŋ. Namalac sêwa biŋ tonaj ɻa jakêtôm atom.

⁹ Amac atu samuc gebe atap nêm akêŋ gêwiŋ ɻajanô sa. Njanô tau moasiŋ ênam katôm kêsinja.

¹⁰ Moasiŋ tau tonaj propete sêsôm to sêkip ɻam sa ma seoc moasiŋ ênam amac kêsinja, taŋ amac atap sa naŋ lasê.

¹¹ Kilisinê Nalau, taŋ gêmoa êsêacnêŋ ɻalêlôm naŋ, geoc lasê gebe Kilisi êôc ɻandan e su acgom, go êmoa tonjwasigeŋ. Êsêac sebe sêkip biŋ tonaj ɻjanoc sa gebe êmêŋ êndêŋ ondoc ma êmêŋ amboac ondoc.

¹² Anôtô geoc lasê gêdêŋ propete tonaj gebe biŋ tonaj ênam êsêac tauŋ sa atom, ênam amac sa. Lau taŋ sêsôm ɻawae ɻajam gêdêŋ amac sêsôm biŋ, taŋ propete sêwa sa naŋ, lasê gêdêŋ amac. Ma Nalau Dabuŋ, taŋ Anôtô kêsakin aŋga undambê gêmêŋ naŋ, kêpuc êsêac tōŋ. ɻawae tonaj aŋela tauŋ têtu kêka-kêka ɻanô gebe sêjala sêwiŋ.

Anôtô kêkalem aêac gebe tasa lêŋ dabuŋ

¹³ Amboac tonaj amansaŋ nêm kauc ɻajaŋa êsa ma nêm ɻalêlôm tek-wem sakigen, ec akêŋ matem moasiŋ, taŋ Jesu Kilisi eoc tau lasê ma êkêŋ êndêŋ amac naŋ.

¹⁴ Atôm Anôtônê ɻapalê taŋem wamuŋa, ma têmtac ɻakalac, taŋ kêkac amac gêdêŋ taŋ nêm kauc kêsa atomgeŋ naŋ, ênam gôliŋ amac êtiam atom.

¹⁵ Atôm ɻac dabuŋ tau, taŋ kêkalem amac naŋ, ma asêlêŋ to asa nêm lêŋ samob atôm lau dabungeŋ,

¹⁶ gebe teto biŋ gec gebe "Amac atu lêu dabuŋ, gebe aê tauc dabuŋ."

¹⁷ Amac embe awem ênac Anôtô, taŋ êmêtôc ɻamalac êndêŋ-êndêŋgeŋ atôm nêŋ kolengeŋ ma êpuc open ɻac teŋ atom naŋ, ma embe asam eŋ gebe Tamemi, go asa nêm lêŋ toatêc engeŋ êtôm têm amoam gamêŋ jaba tonecŋa.

¹⁸ Amac alicgac gebe awa, taŋ ê su amboac gold to silber naŋ, kêsi amac su aŋga lêŋ sec, taŋ gelom amac aŋga abeminêŋ naŋ, ma mêŋamoa nêm lêtêgen nec atom.

¹⁹ Kilisinê dec kêtu awa ɻanô tau, tec kêsi amac su. Eŋ kêtôm domba ɻabiŋmê to ɻajamanô teŋ,

²⁰ Anôtô kêjalin eŋ sa gêdêŋ taŋ kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ naŋ, tec kêkêŋ eŋ mêŋkêtu awê gêdêŋ têm ɻamuŋa tonec kêtu amacŋa.

²¹ Eŋ kêkêŋ amac akêŋ gêwiŋ Anôtô, taŋ gêju eŋ sa aŋga ɻacmatênenêŋ ma kêkêŋ ɻawasi gêdêŋ eŋ naŋ. Amboac tonaj amac akêŋ gêwiŋ to akêŋ matem aperŋ Anôtôgeŋ.

²² Amac taŋem wamu biŋjanô, tec gêgôm amac katôm ɻawa kêsa ma gêgôm amac têmtac gêwiŋ lasitêwai ɻanôgeŋ. Amboac tonaj akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau tonêm ɻalêlôm samucgeŋ.

²³ Amac atu wakuc ɻam kêsêp ɻawê, taŋ ɻanaŋa naŋ atom, kêsêp ɻawê, taŋ ênêc ɻapan. ɻawê tau Anôtônê biŋ mata jali, taŋ ênêc teŋgeŋ naŋ,

²⁴ gebe

"Namalac samob têtôm gêgwaŋ,
ma nêŋ ɻawasi samob kêtôm gêgwaŋ ɻaola.
Gêgwaŋ kêmeliŋ,
ma ɻaola kêsêlô."

²⁵ Mago Apômtaunê biŋ oc ênêc teŋgeŋ."
Ma biŋ tau tonaj ɻawae ɻajam, naŋ sêsôm gêdêŋ amac.

2

Poc mata jali to lau dabuŋ

¹ Amboac tonaj akwalec nêm biŋ sec totau-totau to biŋdansaŋ samob ma ajam biŋ auc to têmtac sec ma biŋ gêga samob su.

² Atôm ɻapalé dedec, taŋ têtaŋ su naŋ, ma ataj su ɻanô mêtê ɻawa tau, gebe atôp atu kapôen e atap moasiŋ ênam amac kesiŋa sa.

³ Amac asaê sugac gebe Apômtau eŋ ɻajam.

⁴ Amac andêŋ poc mata jali, Apômtau tau, ana. ɻamalac têtin eŋ siŋ su, mago Anôtô kêjaliŋ eŋ sa ma gêlic eŋ amboac poc awamata ɻanô teŋ.

⁵ Ma Anôtô êkwê amac sa amboac poc mateŋ jali atu Nalaŋ Dabuŋ nê andu to atu dabuŋwaga dabuŋ, gebe akêŋ da ɻalêlômja, taŋ ênac Anôtô mataanô ɻajam êtu Jesu Kilisiŋa,

⁶ êtôm teto gêc gebe

“Alic acgom, aê kajaliŋ poc awamata ɻanô teŋ sa kêtû poc kêclêsunaŋ ma kasuŋ kêkô Sion.

ɻac taŋ kêkêŋ gawiŋ eŋ naŋ, oc ênaŋa atom.”

⁷ Poc tau tonaj kêtû amac akêŋ-gêwiŋ-waga nêm awamata ɻanô. Mago êndêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ, “poc taŋ lau-sêkwêwaga sêbaliŋ siŋ naŋ, kêtû poc kêcŋsuŋa,”

⁸ ma

“kêtû poc sêndiŋ eŋkaiŋ êpiŋa
to poctêna ɻengôm lau têntac êmbôli aucŋa.”

Êsêac taŋ sêkêŋ gêwiŋ Anôtônen biŋ atom naŋ, dêdiŋ eŋkaiŋ kêpi poc kêtôm Anôtô kêmasaŋ ɻabiŋ kwanaŋgen.

⁹ Mago amac atu gôlôac, taŋ Anôtô kêjaliŋ sa naŋ. Amac atu kiŋnê dabuŋwaga to lau dabuŋ m teŋ. Amac atu Anôtônen lau solop, tec asôm ɻac, taŋ kêkalem amac aŋga ɻakesec adêŋ ênê ɻawê kaiŋ teŋ aja naŋ, nê gêŋtalô ɻawae lasê.

¹⁰ Gêmuŋgen atu Anôtônen lau atom, mago galoc atu ênê lau. Gêmuŋgen amac atap Anôtônen taê walô sa atom, mago galoc eŋ taê walô amac.

Tasa lêŋ êtôm Anôtônen sakijwaga

¹¹ O lauace, aê jalêŋ biŋ amac, taŋ amoas amboac lau waba to lau jaba naŋ, ɻengamiŋ taôm êndêŋ têmtac ɻakalac, taŋ gêjac siŋ gebe enseŋ katôm su naŋ.

¹² Asa nêm lêŋ amoas lau samuc ɻalêlôm tolaŋômñem sawagen. Go êsêac, taŋ sêŋgôliŋ biŋ êpi amac gebe agôm secja naŋ, sêsalâ amacnêm koleŋ ɻajam ma sêlambiŋ Anôtô êndêŋ bôc eŋ ôô lasêŋa.

¹³ Asô ɻamalacnêŋ ɻagôliŋ samob ɻalabu êtu Apômtauŋa. Asô kiŋ, taŋ kêtû ɻatau ɻamataŋa naŋ ɻalabu,

¹⁴ to asô gôliŋwaga, taŋ eŋ kêsakiŋ êsêac gebe sêkêŋ ɻagêjô êndêŋ lau, taŋ sêgôm sec to sêlambiŋ lau, taŋ sêjam kôm ɻajam naŋ, ɻalabu amboac tonanjeŋ.

¹⁵ Gebe Anôtô taê gêjam biŋ amboac tonec gebe amac anam kôm ɻajam gebe êmbaoŋ lau meloc, taŋ sêjam kauc biŋ naŋ, aweŋ auc.

¹⁶ Asa lêŋ tau amboac lau, taŋ Kilisi kêgaboac Êsêac su naŋ. Mago kêgaboac amac su ɻamoasiŋ êtu sec ɻasaban atom. Atu Anôtônen sakijwaga.

¹⁷ Atôc lau samob sa ma têmtac ôwiŋ gôlôac, taŋ têtu nêm lasitêwai naŋ. Atêc Anôtô ma atoc kiŋ sa.

Kilisi gêôc ñandañ êtu ñadôñdôj êndej aêac

¹⁸ Amac sakinwaga asô nêm ñataui ñalabu to atoc êsêac sa. Asô ñataui ñajam to wapôm taunjeñ ñalabu atom, asô ñataui keso ñalabu êwiñ.

¹⁹ Nac ten embe né ñalêlôm êsap Anôtô tôñ ma êôc wapac êtu biñ tagen tonanjiña, nañ Anôtô oc ênam meç ej.

²⁰ Embe têtap amac to aôc wapac êtu agôm secja, nañ oc êkêj amac waem amboac ondoc. Mago embe sêkêj ñandañ êndej amac to aôc wapac êtu agôm ñajamja, nañgo Anôtô ênam meç amac.

²¹ Kêtu biñ tonanjiña tec Anôtô kêkalem amac, gebe Kilisi gêôc ñandañ kêtua macra. Ej kêtua ñadôñdôj gêdêj amac gebe apuc ej waña.

²² Ej gêgôm sec teñ atom ma têtap binjansañ teñ sa kësa ej awasun atom.

²³ Êsêac sêbu ej, ma ej gêbu êsêac ñagêjô atom. Sêkêj ej gêôc ñandañ, mago ej kêkötêj lêma gêdêj êsêac atom. Ej gêliñ né biñ samob su gêdêj ñac, tañ êmêtôc biñ ñañêñja nañgeñ gêja.

²⁴ Aêacnêj sec kêpi ej tau ôli ma ej kêkôc sec tau sa kêpi ka gêja, gebe tatu mêtê êndej sec, ma mateñ jali êsa êndej binjgêdêj. Ènê sêm ñamala gêgôm amac ñajam kësa.

²⁵ Gêmuñgeñ amac amoá amboac domba sêbôm, mago galoc Anôtô gêjam amac ôkwi adêj ñacgejob, tañ gejob amac katôm nañ aja.

3

Lauo to ñac nêj biñ

¹ Amac lauo asô nêm ñaci ñalabu amboac tonanjiña. Ñacwaga ñagêdô embe sêkêj êwiñ Anôtônê biñ atom, go lauo sêôsôm biñ teñ atom, néj Iêngêj êngom ñacwaga sênam tauñ ôkwi,

² gebe ñacwaga sêlic amac asa nêm lêj gêdêj to atêc Anôtôgen, ec sêndañguc.

³ Anam gêlôj taôm ña gêj dêmôñja amboac môkêmlauñ ñapoactalô tokainjtokaij ma anôj gold ñawasi to asô ñakwê ñajam-ñajam nec atom.

⁴ Anam gêlôj taôm ña gêj ñalêlômja, tañ ê su atom nañ. Gêj tau tonec gebe amoá tonêm ñalêlôm malô to ñañêj gebe gêj tonanj ñai Anôtô gêlic amboac awamata ñanô.

⁵ Andanjeñ lauo dabunj, tañ sêkêj mateñ Anôtô nañ, sêjam gêlôj tauñ ña awamata tonanj, ma sêôsô nêj ñaci ñalabu ñapep.

⁶ Sara kêtôm tonanj. Ej taña wamu Abraham ma kësam ej gebe Noc apômtau. Amac embe aنجôm gêj ñajam to atêc gêj teñ atom, go atu Sara latuio.

⁷ Amac ñacwaga amboac tonanj. Awiñ nêm lauo tokaucgeñ, gebe êsêac ôliñwalô kêtôm amac atom. Atoc êsêac sageñ gebe êsêac sêwê kainj moasin danjôj mateñ jalinj amboac tonanj. Aنجôm geñ tau gebe gêj teñ êkô amacnêm meç auc atom.

Daôc ñandañ êtu binjgêdejja

⁸ Aê jakatoñ ñoc biñ sa amboac tonec gebe Amac samob nêm biñ elom tau ñajam. Aôc gêjwapac awiñ taôm, têmtac êwiñ lasitêwai to atoc taôm sa atom, êkônij taômgeñ.

⁹ Akêj sec êjô sec atom ma biñ alôb-alôb êjô biñ alôb-alôb atom, akêj meçgeñ êjô. Taêm ênam gebe Anôtô kêkalem amac gebe awê kainj meç êtu nêm gêjñlênsêm.

Gebe tetô gêc gebe

10 “Nac taŋ tētac gēwiŋ gebe êmoa mata jali
ma gebe êmoa ɻajamgeŋ naŋ,
ejop imbêla êndêŋ biŋ sec
to gêdôolic êndêŋ biŋdansaŋ.

11 Eŋ ênac jaē sec to êŋgôm gêŋ ɻajam.
Eŋ ensom biŋmalô ma êndaŋguc e naê tōŋ,
12 gebe Apômtau mata kêsap lau gêdêŋ
ma kêkêŋ taŋa nêŋ mec.

Mago Apômtau laŋô gelo lau, taŋ sêgôm sec naŋ.”

13 Embe aŋgôm ɻajam atu dôbgeŋ, ma asa oc êŋgôm amac atu sec.

14 Embe aôc gêŋwapac êtu adaguc biŋ gêdêŋja, go aê aoc êôc amac.
Njamalacnêŋ biŋ êtakê to êlênsôŋ amac atom.

15 Atôc Kilisi sa aŋga nêm ɻalêlôm ma akêŋ ej êtu nêm Apômtau.
Amansaŋ taôm ɻapanj e lau teŋ embe teteŋ amac gebe awa biŋ, taŋ akêŋ
matem gêc nêm ɻalêlôm naŋ sa, naŋgo gaŋgeŋ asôm lasê êndêŋ êsêac.

16 Aŋgôm totêmtac malô ma ajop taômgeŋ, gebe nêm ɻalêlôm ɻajam, ec
êŋgôm êsêac, taŋ sêgôlin biŋ kêpi amac to sêbu amac, taŋ asa Kilisinê lêŋ
ɻajam naŋ majen.

17 Anôtô embe taê ênam gebe aôc ɻandaŋ êtu agôm ɻajamnaŋ naŋ, oc ɻajam
êlêlêc aôc ɻandaŋ êtu agôm secŋa su.

18 Kilisi amboac tonanj. Eŋ gêmac êndu kêtû dim tagenj kêtû aêacnêŋ
secŋa. Nac gêdêŋ gêjô aêac lau gêdêŋmê su, gebe êwê aêac dandêŋ Anôtô
tana. Èsêac sêjac ej ôligeŋ êndu, mago Njalau kêkêŋ ej mata jali kësa.

19 Ma toNalaugenj gêja gêjam mêtê ɻalau, taŋ sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ.

20 Gêdêŋ andanjenj êsêac sêkêŋ gêwiŋ Anôtônê biŋ atom. Anôtô kësaê
êsêac to gê êsêacnêŋ biŋ tōŋ gêdêŋ taŋ Noa gêšô waŋ gêmoa naŋ. Waŋ
tonanj gêjam lau 8geŋ sa selom bu kësuŋ ɻatêna.

21 Bu tonanj kêtû busanju, taŋ galoc gêjam amac kësi naŋ ɻadôŋdôŋ.
Busanju tau êkwasiŋ ɻatêmuŋ ôliŋja su atom, mago êtu môc endenj Anôtô
gebe êmansaŋ ɻalêlôm ɻawa êsa êtu Jesu Kilisi gêdi saŋa.

22 Eŋ kêpi undambê gêja jagêŋgôŋ Anôtônê anôŋa, ma aŋela to ɻaclai ma
ɻactêkwa sêšô ej ɻalabu.

4

Tanam tauŋ ôkwi ma tasa lêŋ wakuc

1 Kilisi gêôc ɻandaŋ kêpi tau ôli. Amboac tonanj amansaŋ taôm e nêm
ɻalêlôm êtôm ênê acgom, gebe ɻac, taŋ gêôc ɻandaŋ kêpi tau ôli naŋ, sec
kêlêwaŋ ej.

2 Tec ɻamalacnêŋ têntac ɻakalac ênam gôlinj amac êndêŋ têm amoam nomia
êtiām atom, Anôtônê biŋgeŋ ênam gôlinj amac.

3 Gêdêŋ têm, taŋ gêjaŋa su naŋ, amac agôm lau samuc nêŋ biŋ kêtû
tôŋ, tec kêtômgac. Amac asa nêm lêŋ mockaiŋo to mockaiŋja ma amoam
totêmtac ɻakalac. Gêŋ kêjaŋiŋ amac ma aenj lasam to anôm anaboa aŋgôŋ
awiŋ taôm to ajam sakinj gêdêŋ gwam aseŋ Anôtônê biŋsu su.

4 Ma galoc asêlêŋ awiŋ lau samuc ma asa nêŋ lêŋ wauc-waucgenjia
kêtiam atom, tec sêlic sec ma sêšom biŋ alôb-alôb kêpi amac.

5 Mago èsêac oc sêwa nêŋ biŋ sa êndêŋ ɻac, taŋ kêmasaŋ tau su gebe
êmêtôc mateŋ jali to ɻacmatê nêŋ biŋ naŋ.

⁶ Kêtu biŋ amboac tonajŋa eŋ kêsôm ɻawae ɻajam lasê gêdêŋ ɻacmatê gebe êsêac têtap mêtôc sa kêtôm ɻamalac têtap sa, mago ɻalau sêmoa mateŋ jali kêtôm Anôtô gêmoa mata jali.

⁷ Gêŋ samob ɻatêku êsuŋa ɻanoc kêdabiŋgac. Amboac tonaj taêm ênam taôm ma ateŋ nêm meč totekwem sakigeŋ.

⁸ Tonec tec tasôm êtu ɻamata gebe akêŋ têmtac gêwiŋ elom tau ɻanôgeŋ gebe têntac gêwiŋ êŋgênduc sec samob auc.

⁹ Aŋgôm ja lau atu môsi atom.

¹⁰ Anam sakin taôm êndêŋ-êndêŋgeŋ êtôm moasiŋ, tanj akôc naŋ, ma atu Anôtônê moasiŋ tokaiŋ-tokaiŋ ɻagejobwaga ɻajam.

¹¹ Nac terj embe ênam mêtê, naŋ êsôm êtôm Anôtônê bingej. Terj embe ênam sakin, naŋ ênam êtôm ɻaclai, tanj Anôtô kékêŋ gêdêŋ eŋ naŋ. Aŋgôm gêŋ samob tonaj gebe Anôtônê ɻawasi êsa êtu Jesu Kilisiŋa. ɻawasi to ɻajaŋa êndêŋ eŋ teŋeŋ ma teŋeŋ. Biŋjanô.

Daôc ɻandaŋ tatôm Kilisine lau

¹² O lauace, alic ɻandaŋ, tanj kêlêtôm amac gêmoa naŋ, amboac gêŋ kainj teŋ, tanj kêtap amac sa naŋ atom.

¹³ Têmtac ɻajam êsa gebe awê kainj Kilisinê ɻandaŋ awiŋ. Ma êndêŋ noc eŋ eoc nê ɻawasi lasêŋa naŋ, amac oc atu samuc totêmtac ɻajamgeŋ.

¹⁴ Embe sêmbu amac êtu Kilisinê ɻaêŋa, oc aoc êôc amac, gebe Anôtônê ɻalau ɻawasi wacêpi amac.

¹⁵ Amacnêm terj êôc ɻandaŋ amboac ɻac, tanj gêjac ɻamalac êndu me gêjam geŋeŋ gêŋ me gêgôm sec me kêgabec launêŋ kôm paliŋ-paliŋgeŋ naŋ atom.

¹⁶ Mago amac embe aôc ɻandaŋ atôm Kilisinê lau, naŋ majem atom. Alambirj Anôtô gebe kékêŋ amac awê kainj ɻaê tonaj.

¹⁷ Noc kêdabinj gebe Anôtô êmêtôc biŋ ênac m aŋga eŋ tau nê gôlôac. Embe êŋgôm êndêŋ aéac amboac tonaj, ma êsêac, tanj taŋenjêpêc gêdêŋ Anôtônê ɻawae ɻajam naŋ, oc êŋgôm êsêac amboac ondocgen.

¹⁸ “Anôtô embe ênam lau gêdêŋ kësi, oc ɻalêŋ ɻawapac, ma lau geo to lau sec oc amboac ondoc.”

¹⁹ Amboac tanj êsêac, tanj sêôc ɻandaŋ kêtôm Anôtô taê gêjam naŋ, sêsa nêŋ lêŋ ɻajam to sêšakiŋ katuŋ êndêŋ ɻac ɻaŋeŋ, tanj kékêŋ gêŋ samob naŋ.

5

Tajop Anôtônê domba

¹ Aê jalêŋ biŋ laumata, tanj sêmoa amac ɻalêlôm naŋ. Aê laumata teŋ katôm amac ma galic Kilisi gêôc ɻandaŋ ma oc jawê kainj ɻawasi, tanj mêmêtu awê êtu ɻamu naŋ.

² Ajop Anôtônê domba ɻatoŋ, tanj kékêŋ gêdêŋ amac naŋ, ma ajop êtu sêkac amacna atom. Taôm aŋgôm anac ɻawae êtôm Anôtônê biŋ. Aŋgôm êtu awa geoŋa atom, aŋgôm êtu nêm sakin topalêgeŋja.

³ Ajop êsêac, tanj sêšêp amac lemem naŋ amboac gôlinwaga, tanj sêkoniŋ nêŋ gôlôac naŋ atom. Atu ɻadôŋdôŋ ɻajam êndêŋ nêm domba ɻatoŋ.

⁴ Ma gejobsêga tau embe êô lasê, go amac akôc ɻawasi ɻasunsuŋ, tanj ênaŋa atom naŋ.

⁵ Amac lau wakuc amboac tonaj. Asô lau ɻanô ɻalabu. Amac samob akôniŋ taôm to anam sakin taôm êndêŋ-êndêŋgeŋ, êtôm teto gêc gebe “Anôtô êkô lau, tanj tetoc tauŋ sa naŋ auc, ma êkêŋ moasiŋ êndêŋ êsêac, tanj sêkoniŋ tauŋ naŋ.”

⁶ Amboac tonaq akôniq taôm asô Anôtônê lêma ɳajaɳa ɳalabugenj, ec etoc amac sa êndêŋ ɳanoc.

⁷ Gênywapac samob, tanj kékôniq amac naq, apô épi eŋ êna, gebe eŋ gejob amac.

⁸ Tekwem saki ma anam jaligenj, gebe amacnêm ɳacio Sadaŋ kêsêlêŋ kêtaj-kêtaj amboac lewe ma gesom nê gêŋ gebe êndaŋgôŋ.

⁹ Angamiŋ taôm êndêŋ eŋ ma akêŋ êwiŋ ɳajaɳa. Ma ajala gebe amacnêm lasitêwai, tanj sêmoa nom ɳagamêŋ samob naq, sêôc ɳandaŋ tau tonaq têtôm amac.

¹⁰ Moasiŋ samob ɳatau Anôtô, tanj gêbiŋ amac to Kilisi tôŋ naq, kékalem amac gebe akôc ênê ɳawasi teŋenja. Oc akôc ɳandaŋ têlageŋ ma eŋ tau ménjénac dabinq amac to êpuc amac tôŋ, ma êkêŋ ɳaclai êndêŋ amac to ênsur amac sa akô ɳajaɳa.

¹¹ ɳajaɳa êndêŋ eŋ endenj tôŋgenj. Biŋjanô.

Petere gêjac mata nê biŋ

¹² Aê kato papia dambê tonaq gêdêŋ amac ma lasic Silwana, tanj galic eŋ amboac ɳac ɳaŋêŋ naq, gêjam aê sa. Aê galêŋ biŋ to gawa sa gêdêŋ amac gebe Anôtônê moasiŋ ɳanô tau tonec. Akô ɳajaɳa akô moasiŋ tau ɳalêlôm.

¹³ Gôlôac dabunj aŋga Babel, tanj Anôtô kêjaliŋ êsêac sa sêwiŋ naq, awerj gêjac amac, ma latuc Marka amboac tonaqgenj.

¹⁴ Aê moaléc taôm to akôc taôm sa totêmtac êwiŋgenj.

Biŋmalô êndêŋ amac samob, tanj Kilisi gêbiŋ amac tôŋ naq êwac.

PETERENÊ papia kêtu luagêcna

Peterenê papia kêtu luagêcna nec gêjac lau buña ñamataña ñagêdô tapaôngaej ñawae. Lau-mêtê-geowaga jasêseli-sêseli gôlôac Asia Saunja, tec Petere keto papia tonec gebe êmbôc êsêac auc, ec nêj mêtê ôliñ ñakalacna êlaiñ tau amboac secgej. Lau buña sênac jao tauñ êndêj lêtôm amboac tonaj ñalêj tonec gebe sênac dabij nêj kauc e sêjala Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi épi ñanôgen, tec Petere gebe êsêac sêkêj tañej êndêj lau, tañ tauñ mateñanô sêlic Jesu ma tauñ tañejsuñ sêñô eñ kêsôm biñ to kêdôj êsêac nañ, sênac ñawaegêj. Petere gesenj lau, tañ sêsôm sebe Kilisi êmu êmêj êtiam atom nañ, ñajanagej. Kilisi gêmu gêmêj su atom tagej nec ñam kêsêp Anôtô gê biñ tôngaej "gebe lau teñ sênaña atom, gebe samob sêkac tauñ su anja nêj sec acgommaj."

Nadênañ

1. Petere gêjac m papia tau 1:1-2
2. Anôtônê kalem gêdêj lau buña 1:3-21
3. Mêtê-geowaga têdôj mêtê dansan 2:1-22
4. Kilisi êmu êmêj êtu ñamuña 3:1-18

Petere awa gêjac lau

¹ Jesu Kilisi né sakiñwaga to aposolo aê, Simon Petere, ñoc biñ êndêj amac, tañ aêacnêj Anôtô agêc kësiwaga Jesu Kilisi nêj binjgêdêj kékêj amac akêj gêwiñ ñanô atôm aêac.

² Ajala Anôtô agêc aêacnêj Apômtau Jesu êtu tôj e moasin to binjmalô ênam sêga anja amacna.

Anôtô kékalem aêac to kêjaliñ aêac sa

³ Anôtônê ñaclai kékêj gêj samob, tañ kêpuc aêac tôj tamoa mateñ jali to tasa Anôtônê lêj nañ, gêdêj aêacgac. Kékêj gêj tau kêtu tajala ñac, tañ kékalem aêac tawê kainj ênê ñawasi to lêj ñañêj nañja.

⁴ Eñ gêgôm amboac tonaj, tec gêjac mata gêj ñanô mataêjam to kapôêj-kapôêj gêdêj aêac. Eñ gêjac mata gêj tonaj gebe amac awê kainj ñanô anja Anôtô tau nê ma awê nom tonec ñañaclai sa. Ñaclai enseñ amac sunja tonaj ñam kêsêp ñamalacnêj têntac ñakalacna.

⁵ Amboac tonaj ôlim palêgej gebe nêm akêj gêwiñ ênam ñanô lêj ñañêj. Lêj ñañêj êkêj kauc ajala gêjnya.

⁶ Kauc ajala gêjnya êkêj amac atu mêtê taôm ñapep. Atu mêtê taôm ñapep êkêj amac aôc gêjwapac totêmtac êpa sugerj. Aôc gêjwapac totêmtac kêpa sugerj êkêj amac asa Anôtônê lêj.

⁷ Asa Anôtônê lêj êkêj amac têmtac êwiñ lasitêwai. Têmtac gêwiñ lasitêwai êkêj amac têmtac êwiñ ñanô tau.

⁸ Gêj ñanô tau tonaj embe ênêc amacna e ênam amac auc, go êkêli amac, ec ôlim palêj ésa to anam ñanô ajala aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi.

⁹ Ma ñac, nañ êtap gêj tau tonaj sa atom, ej mataanô kêtu wao, tec gelic gêj gêja balij atom ma kêlinj Anôtô kêkwasiñ ênê sec lañgwa su gêjanya nañ sinj.

¹⁰ O lasitêwaac, Anôtô kékalem amac to kêjaliñ amac sa, tec ôlim palêgej gebe awaka Anôtônê moasin tau sa. Embe aنجôm amboac tonaj, go ambeñ anaña atomanô,

11 ma Anôtô êkêj amac asô aêacnêj Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisi nê gamêj teŋenjña ana.

12 Amac ajala biŋjanô, ma biŋjanô tau gêjam amac auc akô ɣajaŋa, mago gabe jaōj biŋ tau sa aŋga amacnêm ɣalêlôm gebe taêm ênam ɣapanj.

13 Jaōj biŋ tau sa aŋga amacnêm nec gêjac aê ɣawae êtôm ɣoc têm jamoa bec tonec ɣalêlômja.

14 Aê kajalagac gebe saŋgeŋ, go sêmbuc ɣoc bec tonec sa êtôm aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi tau geoc lasê gêdêj aê.

15 Amboac tonaj tec jawaka ɣalêj teŋ sa e êndêj têm jawi nom tonec siŋ su naŋ, biŋ tonaj ɣai êôj sa aŋga nêm ɣalêlôm ɣapanj.

Kilisinê ɣawasi, taŋ propete seoc lasê naŋ

16 Gêdêj tan asôm aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi nê ɣaclai to êmu êmêj ɣawae lasê gêdêj amac naŋ, aêac ajac sêboaco, taŋ ɣamalac sêga tokaucgeŋ naŋ atom. Aêac tauŋ mateŋanô alic ênê ɣawasi towae, tec asôm lasê.

17 Aêac alic gebe eŋ Tama Anôtô kékêj wae to ɣawasi gêdêj eŋ ma ɣawasi ɣatau awa amboac tonec gêdêj eŋ gebe “Aêjoc Latuc, taŋ têtac gêwiŋ eŋ ma galic eŋ ɣajam naŋ tonec.”

18 Awa tecenaŋ aêac aŋô kêsap aŋga undambê gêmêj gêdêj taŋ amoia lôc dabuŋ awiŋ eŋ naŋ.

19 Amboac tonaj aêac akêj gêwiŋ propetenêj biŋ kêlêlêc. Ma amac embe akôc biŋ tau sa, oc ɣajam amboac tonaj, gebe biŋ tau kêtôm daweŋ kêpô gamêj ɣakesec e êu bôn acgom, go utitêna mêmêpi aŋga nêm ɣalêlôm.

20 Ajala biŋ tonec êtu ɣamatâ acgom, gebe ɣac teŋ kêtôm gebe êwa propetenêj biŋ, taŋ teto gêc naŋ, sa ɣa tau nê kauc atom,

21 gebe ɣamalac teŋ nê ɣalêlôm kêkac eŋ tec geoc biŋ teŋ lasê nec atom. ɣalau Dabuŋ gêôc ɣamalac, go sêšom biŋ lasê kêtôm Anôtô gêsuŋ.

2

Propete dansaŋ

1 Gêmüŋgeŋ propete dansaŋ dêdi aŋga lau Israel ɣalêlôm. Ma kêdôŋwaga dansaŋ oc mêŋsêa aŋga amac ɣalêlôm amboac tonaj. Èsêac oc sêndôŋ mêtê geo, taŋ enseŋ ɣamalac su naŋ, ma sênsa ɣatau, taŋ gêjam ôli èsêac su naŋ auc. Èsêac sêkic tauŋ nêŋ biŋ ma sênaŋa sebenj.

2 Ma lau taêsam sêsap èsêacnêj lêŋ kêli ôliŋ ɣakalacŋa tôŋ, ma kêtu tonajna lau sêšom biŋ alôb-alôb épi biŋjanô ɣalêj.

3 Èsêac matenj katu gêŋ ɣawaô, tec têtulu amacnêm awa ɣa nêŋ biŋdansaŋ. Èsêacnêj mêtôcwaga mata gêdinj èsêac ɣapep wanêcgeŋ ma nêŋ ɣac enseŋ èsêac suŋa gêjac tuluc atom.

4 Anôtô taê labu aŋela, taŋ sêgôm sec naŋ atom. Eŋ kêtinj èsêac sêsep lamboam ɣagêsuŋbôm ɣakesec sêja ma gêso èsêac tôŋ sêmoa e êndêj bêc mêtôcŋa.

5 Eŋ taê labu nom laŋwa atom, kêkêj bu kêsunj ɣatêna gesen nom ɣalau, taŋ sêwi Anôtô siŋ naŋ su. Noa taŋ kêsom biŋgêdêŋ lasê to nê lau 7 tauŋgeŋ tec Anôtô gêjam jaom èsêac.

6 Ma Anôtô kêmêtôc malac Sodom to Gomora gebe sênaŋa, tec kêkêj jaŋeŋ èsêac su sênaŋa. Eŋ kêkêj dôj tonaj gebe êkêj puc lau, taŋ oc sêwi Anôtô siŋ êtu ɣamu naŋ.

7 Eŋ gêjam ɣac gêdêj Lot kêsi. Lot tau gêmoa tonê ɣalêlôm ɣawapacgeŋ kêtu lau alôb-alôb tonaj nêŋ lêŋ mockainja.

⁸ Nac gêdêj tonaj gêngôj êsêac ɣalêlôm ma gêlic to gêjô nêj biŋ geo kêtôm bêc to bêc ma gejoŋ ênê ɣalêlôm gêdêj e gêmoa jageo.

⁹ Apômtau kêjala ênam lau-sékêj-gêwiŋwaga kêsi anga lêtôm ɣalêj ma kêjala êkônij lau sec tōj e têtap ɣagêjô sa êndêj bêc mêtôcra ɣalêj amboac tonanjeŋ.

¹⁰ ɣagêjô tonaj êtap êsêac, taŋ têntac ɣakalac kêkac êsêac e sêsa lêj môrja ma sêli biŋ sa kêpi Apômtaunê gôlinj naŋ, sa êlêlêc su.

Êsêac lau ɣaclai sec to tetoc tauŋ sa ma têtêc lau ɣawasi ôŋa atom, sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi êsêac gêwiŋ.

¹¹ Aŋela tonaj nêj ɣajaŋa to ɣaclai kêlêlêc lau tonaj nêj su, mago aŋela sêpuc boa êsêac to sékêj êsêac têtap Apômtaunê mêtôc sa atom.

¹² Lau tonaj nêj kauc masi têtôm bôc, taŋ têna kêsu gebe ɣamalac sêlô êsêac tōj to sêŋguŋ êsêac êndu. Lau tonaj sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi gêj, taŋ sêjam kauc naŋ. Êsêac oc sênaŋa têtôm bôc tau.

¹³ Êsêac têtap ɣandaŋ sa ejô nêj geo, taŋ sêgôm gêdêj lau naŋ. Êsêac sêjam kauc gebe sêniŋ lasam to sêñôm anaboa êndêj ocsalô êtu têntac ɣajam ɣam. Êsêac gêj ɣatêmu to gêj sec. Embe sêniŋ gêj sêŋgôm sêwiŋ amac, go sêŋgôm nêj sec sênaŋ ɣawaŋeŋ.

¹⁴ Êsêac mateŋ daŋgucboa ma sêgôm sec gedeŋ tōŋgen. Êsêac sêwa lip lau palê-palê ma têdôŋ nêj ɣalêlôm e sêjala lêj mateŋ katu gêŋja kêtô tōj. Anôtô kêpuc boa êsêac sugac.

¹⁵ Êsêac sêwi lêj ɣaŋêj siŋ ma sêô sic sêsa Bosoro latu Balam, taŋ têtac gêwiŋ nê geo ɣaoŋi naŋ, nê lêj.

¹⁶ Balêm kêsa lêj tonaj e Anôtô kêmêtôc ej kêtô nê kesoŋa. Bôc wabaŋa awamê kêsôm biŋ lasê gêjam ɣamalac awa e kékô propetenê lêj meloc auc.

¹⁷ Lau tonaj ɣai têtôm bumata, taŋ kêpa naŋ, me têtôm tao, taŋ mu gêbuc ma kêdaba su naŋ. Anôtô kêmasaŋ gêsuŋbôm ɣakesec kêtô êsêacnaŋ.

¹⁸ Êsêac sêsôm biŋ lanem-lanem to biŋ agwa-agwa ma sêwa nêj lêj kêli ôliŋ ɣakalacra kêtô lip, gebe ênac lau, taŋ sêkac tauŋ su ɣasawa dambêgen anga lau, taŋ sêsa lêj keso naŋ.

¹⁹ Lau-sêwalipwaga sêjac mata lêj sêŋgamboac ɣamalac su sêmoa nêj Iêtêgenja, mago êsêac tauŋ têtu ɣaclai enseŋ ɣamalac sunja ɣasakiŋwaga, gebe gêj, taŋ kêku ɣamalac tulu naŋ, ɣamalac têtu gêj tau ɣasakiŋwaga.

²⁰ Lau teŋ embe sêkac tauŋ su anga nom ɣagêj môrja êtu sêjala aêacnêj Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisiŋa, mago gêj tau embe êlênsôŋ êsêac êtiŋam e êku êsêac tulu, oc têtu sec êlêtêc gêmuŋja su.

²¹ Ijoc êsêacmêj, sêjala biŋgêdêj ɣalêj atommaŋ. Amboac ondoc sêjala su, mago sêjam dêmôenj biŋsu dabuŋ, taŋ sékêj gêdêj êsêac naŋ kêtiam.

²² Biŋgôliŋ tonec ɣanô kêsa kêpi êsêac gebe

“Kêam seŋ gêj, taŋ sêluc siŋ naŋ kêtiam.”

Ma teŋ gebe

“Bôcanô taŋ gêliŋ bu su naŋ, jagêj ac wandob kêtiam.”

3

Apômtau êmu êmêj biŋjanôgeŋ

¹ O lauace, papia tonec kêtô papia kêtô luagêcra, taŋ kato gêdêj amac naŋ. Aê kato papia luagêc tau gebe jaŋj biŋ ɣawa samob sa anga nêm ɣalêlôm gebe taêm ênam.

² Aê gabe jaôj biñ, tan propete dabuñ sêôm wanêcgeñ su to Apômtau to kêsiwaga nê biñsu, tan amacnêm aposolo sêôm nañ, sa añga nêm ñalêlôm gebe taêm ênam êtiam.

³ Ajala biñ tonec êtu ñamata acgom, gebe êndêj têm nañ mêtësa lau ñagêdô, tanj sêsa nêj lêj êtôm ôlin ñakalac kêkac êsêac nañ, oc mêtësêô lasê ma sêsu amac susu

⁴ ma sêsem gebe “Enj gêjac mata gebe êmu êmêj me. Ma galoc gêmoa ondoc. Aêac abenji sêmac sêja-sêja ma gêj samob gêc amboac gêc gêdêj tanj Anôtô kêkêj undambê to nom nañ, e mêtëgêdêj galoc.”

⁵ Êsêac tanj gebe amboac tonaj nañ, sêliñ biñ tonec siñ gebe andao-gejanô Anôtô kêsôm biñ tec kêkêj undambê to nom. Nom tau kësa aña bu ma bu gêjam nom sa.

⁶ Ma bu tau tonaj tec kêsunj ñatêna e geseñ nom lañwa su gêjaña.

⁷ Mago Anôtô nê biñ gêjam jaom undambê to nom galocna gêmoa e ja enseñ su. Undambê to nom oc sênaña atom, sêñec e êndêj bêc Anôtô êmêtôc ñamalac to enseñ lau sec suña.

⁸ O lauace, alij biñ tagenj tonec siñ atom gebe Apômtau gêlic bêc tagenj kêtôm jala 1,000 ma jala 1,000 kêtôm bêc tagenj.

⁹ Apômtau gêgôm nê biñ, tanj gêjac mata nañ, ñanô kësa kêliñ tau siñ-siñ amboac lau ñagêdô taêj gêjam nañ atom. Enj kêliñ tau siñ-siñ atom, gê amacnêm biñ tõj gebe ej gedec gebe lau teñ sênaña atom. Enj gebe lau samob sênam tauñ ôkwi.

¹⁰ Apômtaunê bêc oc êmêj êtôm geñgejtêna ma undambê oc ênaña tonjakicsêa kaiñ teñ. Ma ja êniñ gêj umbonjña e êsêlô ma nom to gêj nom-ña samob maleñmê.

¹¹ Gêj samob tonaj oc êsêlô amboac tonaj, tec amac oc amoam amboac ondoc. Asa nêm lêj atôm Anôtônê lau to anam sakinj engeñ.

¹² Asa lêj amboac tonaj ma aôj Anôtônê bêc ma aنجôm gêylêlôm gebe êô lasê sebenjmañ. Endêj tõnê ja êniñ undambê e êsêlô ma ja êpac gêj undambêja e êwê ênaña.

¹³ Mago Anôtô gêjac mata biñ kêpi undambê wakuc to nom wakuc, tanj binjêdêj ênam auc, ma aêac tec daôj tamoa.

¹⁴ O lauace, amac aôj gêj amboac tonaj, tec amansañ taôm toolim palêgeñ gebe akô Anôtô lañjônêm tolajômñem sawa to nêm ñalêlôm ñawageñ ma amoam tobinjmalôgeñ.

¹⁵ Ma alic aêacnêj Apômtau gê biñ tõjña tau kêtu ênê moasiñ ênam aêac kësiña ñamôkê, kêtôm teweñi Paulu, tanj têntac gêwinj ej ñanô nañ, keto gêdêj amac kêtôm kauc mêtêña, tanj Anôtô kêkêj gêdêj ej.

¹⁶ Enj keto biñ amboac tonaj kêsêp nê papia samob. Biñ ñagêdô, tanj keto gec nê papia ñalêlôm nañ, ñawapac ma lau kauc gêbôc to palê-palê sêwa biñ tau sa kesogeñ kêtôm sêwa biñ ñagêdô, tanj teto gêc nañ, sa kesogeñ amboac tonaj. Êsêac sêgôm gêj tonaj, tec sêkic tauñ nêj biñ.

¹⁷ O lauace, amac ajala biñ tonaj kwanañgeñ, tec ajop taôm gebe lau alôb-alôb nêj biñdansañ êwê amac ao sic e êkac amac su aña nêm ñamôkê ñajaña nec atom.

¹⁸ Aêacnêj Apômtau to kêsiwaga Jesu Kilisi nê moasiñ to nê kauc mêtêña esewec aña amacnêm,

Nawasi êndêj ej galoc e naêndêj bêc tengenjña. Binjanô.

JOAN NÊ papia ɻamataŋa

“Joan nê papia ɻamataŋa” nec ɻac tau keto kêtua ɻam kapôeŋ luagêcŋa. Teŋ gebe êkêli lau-sêsamwaga gebe sêmbin tauŋ tōŋ tamiaŋ Anôtô agêc Latu Jesu Kilisi, go teŋ gebe ênam la ɻesêac gebe sejop tauŋ êndêŋ mêtê-geowaga. Embe têndaŋguc ɻesêacnêŋ mêtê geo, oc êkac ɻesêac su aŋga Anôtô agêc Kilisi nêŋ. Mêtê keso ɻam kêsêp lau, taŋ seboc tamoŋ nom nec sec, tec têdôŋ gebe Anôtônê Latu Jesu mêtêkêtu ɻamalac ɻanô atom. Kedôŋwaga dansaŋ toniaŋ sêsôm gebe ɻamalac sêmoa nom nec, kêtua sec ɻamanô tau. Takôniŋ nêŋ dabe tamoŋ mateŋ jaliŋa tōŋ acgom, go amboac tajam tauŋ kêsigac. Go lau toniaŋ têdôŋ biŋ keso amboac tec gêwiŋ seboc Anôtô ênam lau kêsinaŋ gêjac lêŋ mansaŋ to têntac êwiŋ tauŋja ɻawae atom.

Joaŋ tec gesen biŋ keso toniaŋ ɻai ma gêwa Jesu kêtua ɻamalac ɻanô ɻabiŋ sa gêc awêgeŋ, go kêwaka biŋ tonec sa gêc awê gêwiŋ gebe lau samob, taŋ sêkêŋ gêwiŋ Jesu to têntac gêwiŋ Anôtô naŋ, têntac êwiŋ elom tau amboac toniaŋgeŋ.

Nadênaŋ

1. Joaŋ gêjac m papia tau 1:1-4
2. ɻawé to ɻakesec 1:5-2:29
3. Anôtônê ɻapalê to Sadanje ɻapalê 3:1-24
4. Biŋjanô to biŋdansaŋ 4:1-6
5. Têntac êwiŋ lauŋa gêjac samob ɻawae 4:7-21
6. Takêŋ gêwiŋ ɻanô kêku gêŋ nomiaŋ samob tulu 5:1-21

Biŋ taŋ kêtua dançgôŋ matêŋ jali ɻamamôkê

¹ Aêac ato gêdêŋ amac kêpi biŋ, taŋ kêtua dançgôŋ mateŋ jali ɻamamôkê naŋ. Biŋ tau toniaŋ gêmoa gêdêŋ Anôtô kêkêŋ undambê to nom atomgeŋ. Aêac aŋô biŋ tau to alic ɻa mateŋjanô. Aêac asala to ma lemeŋ amoasac biŋ tau.

² Mateŋ jali ɻamamôkê geoc tau lasê, tec aêac alic to awa sa ma asôm lasê gêdêŋ amac. Mateŋ jali ɻamamôkê tengeŋja tau gêmoa gêwiŋ Tama ma geoc tau lasê gêdêŋ aêac.

³ Biŋ taŋ alic to aŋô naŋ, aêac asôm lasê gêdêŋ amac amboac toniaŋgeŋ, gebe ɻesêacnêŋ aêac tōŋ tapi tagen dawinj Tameŋi agêc Latu Jesu Kilisi.

- ⁴ Aêac ato biŋ toniaŋ gebe têntac ɻajam ênac dabij tau.

Anôtô eŋ ɻawé

⁵ ɻawae taŋ aêac aŋô aŋga ênê ma asôm lasê gêdêŋ amac naŋ, biŋ tau tonec gebe Anôtô eŋ ɻawé, ma ɻakesec teŋ gêc eŋja atomanô.

⁶ Aêac embe tasôm gebe aêac to eŋ dabij tauŋ tōŋ tapi tagen, mago embe tasa lêŋ ɻakesecŋa, oc tansau biŋdansaŋ ma dançgôm biŋjanô tau ɻanô ɻesâ atom.

⁷ Aêac embe tasa lêŋ ɻawêŋa amboac eŋ tau gêmoa ɻawé ɻalêlôm, go aêac tauŋ dampibij tauŋ tōŋ ma Anôtônê Latu Jesu nê dec êkwasiŋ aêacnêŋ sec samob su tatu selec.

⁸ Aêac embe tasôm gebe nêŋ sec masi, oc tansau tauŋ ma biŋjanô ênêc aêacnêŋ ɻalêlôm atom.

⁹ Ma embe daoc nêŋ sec lasê, oc ɻac ɻamêŋ to gêdêŋ tau êsuc aêacnêŋ sec ôkwi ma êkwasiŋ aêacnêŋ biŋ geo samob su tatu selec.

10 Aêac embe tasôm gebe dagôm sec atom, oc takêj Anôtô êtu dansantêna, ma ênê biñ ênêc aêacnêj ñalêlôm atom.

2

Kilisi kêtû aêacnêj gêjamsawaga

1 O ñoc gêjac, aê kato biñ tonec gêdêj amac gebe aنجôm sec atom. Mago ñac teñ embe êngôm sec, go ñac gêdêj Jesu Kilisi tau êtu aêacnêj ênam-aweñwaga êndêj Tama.

2 Ñac tau kékêj tau kêtû da kêtû aêacnêj secja. Mago kêtû aêac tauñgeñ nêj secja atom, kêtû lau nomja samob nêj secja.

3 Aêac embe tamansañ Anôtônê biñsu, go êwa aêac sa gebe tajala eñgac.

4 Teñ embe êsôm gebe “Aê kajala engac,” mago êmansañ ênê biñsu atom, nañ ej dansantena, ma biñjanô gêc ênê ñalêlôm atom.

5 Ñac tanj kêmasañ Anôtônê biñ nañ, gêjac dabinj nê têtac gêwiñ ejña tonjanôgenj.

6 Biñ tonanj gêwa aêac sa gebe Anôtô gêbiñ aêac tôñ. Ñac tanj kêsôm gebe “Anôtô gêbiñ aê tôñ” nañ, êsa nê lêj êtôm Kilisinê lêj.

Biñsu wakuc

7 O lauace, aê kato biñsu wakuc teñ gêdêj amac atom, biñsu lañgwa, tanj akôc gêdêj gêmuñgeñ. Biñ tanj aňô su nañ, biñsu lañgwa tau tonanj.

8 Mago aê kato biñsu wakuc teñ, tanj ñanô kêpi Kilisi to amac nañ, gebe ñakesec gê su ma ñawê tau mëñkêpoa lasêgac.

9 Ñac tanj kêsôm gebe “Aê gamoa ñawê ñalêlôm” mago têtac gedec nê lasitêwai nañ gêmoa ñakesec ñalêlôm e mëñgêdêj galoc.

10 Ñac tanj têtac gêwiñ nê lasitêwai nañ, gêmoa ñawê ñalêlôm ma nê biñ êwa lakô lauña teñ gêc ênê ñalêlôm atom.

11 Mago ñac, tanj têtac gedec nê lasitêwai nañ, gêmoa ñakesec ñalêlôm ma kêsa lêj ñakesecja. Ej gêjam kauc gamêj, tanj gebe êna nañ, gebe ñakesec gêgôm ej matapec kêsa.

12 O ñoc gêjac, aê tec kato gêdêj amac nec, ñam gebe nêm sec gêjanagac kêtû Jesunê ñaýja.

13 O tameñiac, aê kato gêdêj amac, ñam gebe ajala ej, tanj gêmoa gedenj Anôtô kékêj undambê to nom atomgeñ nañ. O lau matacac, aê kato biñ gêdêj amac, ñam gebe aku ñac sec tau tulu su.

14 O ñapalêac, aê kato biñ gêdêj amac, ñam gebe ajala Tamemi su. O tameñiac, aê kato biñ gêdêj amac, ñam gebe ajala ej, tanj gêmoa gêdêj Anôtô kékêj undambê to nom atomgeñ nañ. O lau matacac, aê kato biñ gêdêj amac, ñam gebe atu lau ñajañagac ma Anôtônê biñ gêc amacnêj ñalêlôm, tecaku ñac sec tau tulu su.

15 Têmtac êwiñ nom to gêj nomja samob atom. Teñ embe têtac êwiñ nom, nañ oc têtac êwiñ Tama atom.

16 Gêj nomja samob, ôlinj ñakalac to mateñ kalac ma gêj tetoc tauñ saña nañ aňga Tameñinê atom, aňga nomnjageñ.

17 Nom to ñagêñlêlôm ñakalac oc ênaña, ma ñac tanj êmansañ Anôtônê biñ nañ, oc êmoa endeñ tôñgeñ.

Kilisinê ñacjosêga

18 O ñapalêac, têm ñamuña mëñkêsa su. Amac aňô gebe Kilisinê ñacjosêga oc êmêj, ma galoc Kilisinê ñacjosêga taêsam sêmoa. Biñ tonanj gêwa sa gêdêj aêac gebe têm ñamuña mëñkêsa su.

¹⁹ Lau tonaq sêsa anja aêacnêj, mago têtu aêacnêj ñagêdô ñanô atom. Embe aêacnêj ñagêdô ñanô êsêac, oc semoa sêwîj aêac sêmoa. Mago sêwi aêac siñ tec gêwa sa gebe êsêac samob têtu aêacnêj ñagêdô ñanô atom.

²⁰ Mago ñac dabuñ gej oso amac, tec ajala biñjanô tau.

²¹ Aê kato gêdêj amac kêtû asageña. Kato gebe amac ajala biñjanô atom me. Masigoc. Kato gebe ajala biñjanô tau su ma ajala gebe biñdansañ teñ kësa anja biñjanôja atom.

²² Dansaçtêna tau asa. Ñac tanj gêsa Jesu auc gebe ej Kilisi atom. Ma ñac tanj gêsa Tama agêc Latu auc nañ, ej Kilisinê ñacjosêga tau.

²³ Lau samob, tanj sêsa Latu auc nañ, sêwê kaiñ Tama atom. Ma samob, tanj sêsôm Latu lasé nañ, sêwê kaiñ Tama sêwîj.

²⁴ Biñ tanj gemunjeñ aijô nañ, ênêc nêm ñalêlôm. Biñ tanj gêmuñgeñ aijô nañ, embe ênêc nêm ñalêlôm, go Tama agêc Latu oc sêmbiñ amac tój.

²⁵ Ma biñ tau, tanj gêjac mata gêdêj aêac nañ, tonec gebe dangôj mateñ jali teñgeñ.

²⁶ Aê kato biñ tonaq gêdêj amac kêpi êsêac, tanj sebe sêwê amac aijô nañ.

²⁷ Amboac tonaq apô lêna ñac êndôj amacña teñ atom. Ñalau Dabuñ kêdôj amac gêj samobña gêmoa. Ma biñ tau tonaq biñdansañ atom, biñjanô. Amboac tonaq asap Kilisi tój êtôm biñ, tanj Ñalau kêdôj amac nañ.

²⁸ O ñoc gêjac, galoc tonec asap ej tój, ec ñac tau embe eoc tau lasê, nañ tamoa totêntac êpa sugen ma êngôm aêac majeñ êsa êndêj noc êmu êmêñja atom.

²⁹ Embe nêm kauc êsa gebe ej ñac gêdêj, go ajala gebe lau samob, tanj sêgôm biñgêdêj nañ, têtu Anôtônê ñapalê.

3

Aêac tatu Anôtônê ñapalê

¹ Alic acgom, Tameni têtac gêwiñ aêac kaiñ teñ ñanô, tec kêsam aêac gebe Anôtônê ñapalê. Ma aêac tatu ênê ñapalê biñjanôgoc. Lau nomja tec sêjam kauc aêac, gebe sêjala ej atom.

² O lauace, galoc tatu Anôtônê ñapalêgac. Mago êtu ñamu aêac oc tamoa amboac ondocgeñ. Biñ tonaq geoc tau lasê gêdêj aêac atom tageñ. Biñ tonec tec tajalagac gebe Kilisi embe eoc tau lasê, go tatôm ej tau, gebe aêac talic ej lajôanô.

³ Ma lau samob, tanj sêkêj mateñ ej nañ, sêmansañ tauñ têtu selec, têtôm ej tau kêtû selec.

⁴ Lau samob, tanj sêgôm sec nañ, seseñ Anôtônê biñsu. Sec tau ñam gebe danseñ Anôtônê biñsu.

⁵ Amac ajalagac gebe Kilisi geoc tau lasê gebe êkôc sec su. Ma sec teñ gêc ejña atom.

⁶ Lau samob, tanj Kilisi gêbiñ êsêac tój nañ, sêgôm sec atom. Lau samob, tanj sêgôm sec nañ, sêlic ej atom to sêjala ej atom.

⁷ O ñoc gêjac, ajôp taôm gebe teñ êwê amac aijô atom. Ñac tanj gêgôm gêj gêdêj nañ, ej ñac gêdêj, kêtôm Kilisi tau ej ñac gêdêj.

⁸ Ñac tanj gêgôm sec nañ, ej anja Sadanñê, gebe Sadan tau gêjac m sec gêdêj andanjeñ ñapañ e galoc. Anôtônê Latu geoc tau lasê gebe enseñ Sadanñê kôm su.

⁹ Nac tanj kêtû Anôtônê ñapalê nañ, gêgôm sec atom, gebe Anôtônê ñaclai kêsép ênê ñjalélôm. Enj kêtôm gebe êngôm sec atom, gebe kêtû Anôtônê ñapalê.

¹⁰ Biñ tonec gêwa Anôtônê ñapalê to Sadajñê ñapanj sa gebe Lau samob, tanj sêgôm gêj gêdêj atom to têntac gêwiñ lasitêwai atom nañ, Anôtônê ñapalê êsêac atom.

Biñ takêj têntac êwiñ elom tauñja

¹¹ Jaen tanj amac aŋô gêdêj andaŋgej nañ, gebe takêj têntac gêwiñ elom tau.

¹² Aêac tatôm Kain atommañ. Enj aŋga ñac sec nê, tec gêjac lasi êndu. Gêjac ejj êndu ñam amboac ondoc. Ñam tonec gebe êna lêj sec, ma lasinê lêj gêdêj.

¹³ O lasitêwaac, lau nomña embe têntac endec amac, nañ atakê atom.

¹⁴ Aêac têntac gawinj lasitêwai, tec gêwa ea gêdêj aêac gebe dawi gêmacanô siŋ ma talom dangôj mateŋ jaliŋa. Ñac tanj têntac gêwiñ atom nañ, gacgeŋ gêmoa gêwiñ gêmacanô.

¹⁵ Ñac tanj têntac gedec lasitêwai nañ, kêtû ñac-gêjac-ñamalacênduwaga. Amac ajalagac gebe ñacgêjac-ñamalac-ênduwaga oc êwê kaiŋ êngôj mata jali teŋgeŋja atom.

¹⁶ Kilisi kékêj tau gêj aêac su, tec gêwa têntac gêwiñ ñam sa gêdêj aêac. Amboac tonaj aêac takêj tauñ tajô lasitêwai tanac ñawaegerj amboac tonaj.

¹⁷ Ñac teŋ embe nê awa nomña ênêc ma êlic nê lasitêwai sêpô lêna tauñ, mago nê ñjalélôm ñadani êndêj êsêac, nañ têntac êwiñ Anôtôja ênêc ênê ñjalélôm amboac ondocgeŋ.

¹⁸ O ñoc gêjac, aêac têntac êwiñ ña biñ to ña aweŋsuñ ñaôma atom têntac êwiñ ñanôgeŋ to ñakoleŋ êwiñ acgom.

Takô Anôtô laŋônêm totêntac êpa sugeŋ

¹⁹ Biñ tonec êwa sa êndêj aêac gebe aêac aŋga biŋjanôja, ma takô Anôtônê laŋônêm tonêj ñjalélôm malô.

²⁰ Nêj ñjalélôm embe êmêtôc aêac, go tajala gebe Anôtô ej ñac kapôeŋ kêlélêc aêacnêj ñjalélôm su ma kêjala gêj samob.

²¹ O lauace, aêacnêj ñjalélôm embe êmêtôc aêac atom, nañ takô Anôtô laŋônêm totêntac êpa sugeŋ.

²² Ma embe tateŋ gêj teŋ, oc takôc ñanô su aŋga ênê, gebe aêac tamasaŋ ênê biŋsu ma dagôm gêj, tanj gêjac ejj mataanô ñajam nañ.

²³ Ma ênê biŋsu tau tonec gebe takêj êwiñ ênê Latu Jesu Kilisi nê ñaê ma takêj têntac gêwiñ elom tau êtôm biŋsu, tanj kékêj gêdêj aêac nañ.

²⁴ Ñac tanj kêmasaŋ ênê biŋsu nañ, Anôtô gêbiŋ ñac tau tôj gêmoa gêwiñ ejj. Anôtô kékêj Ñalau gêdêj aêac, tec gêwa sa gebe Anôtô gêbiŋ aêac tôj.

4

Anôtônê Ñalau ma Kilisinê ñacjosêganê ñalau

¹ Olauace, propete dansaŋ taësam mëysêsa dêdêj ñamalac, tec akêj êwiñ ñalau samob atom. Ansaâ ñalau acgom e ajala oc aŋga Anôtônê me masi.

² Amac ajala Anôtônê Ñalau êndêj biñ tonec gebe Ñalau tanj êsôm lasê gebe Jesu Kilisi kêtû ñamalac nañ, ejj aŋga Anôtônê.

³ Ma ɳalau, taŋ êsôm biŋ tonaq lasê êpi Jesu atom naŋ, aŋga Anôtônê atom. En Kilisinê ɳacjosêganê ɳalau. Amac aŋô su gebe oc êmêŋ ma galoc gêmoa nom sugac.

⁴ O ɳoc gêŋjac, amac aŋga Anôtônê, tec aku ɳacjo tulu su, gebe ɳalau taŋ gêmoa gêwiŋ amac naŋ, ɳajaŋa kêlêlêc ɳalau, taŋ gêmoa gêwiŋ lau nomna naŋ su.

⁵ Èsêac aŋga nom. Kêtu tonaqna êsêac sêšom biŋ nomna ma lau nomna sêkêŋ taŋenj êsêac.

⁶ Aêac aŋga Anôtônê. ɳac taŋ kêjala Anôtô naŋ, kêkêŋ taŋa aêac. ɳac taŋ aŋga Anôtônê atom naŋ, kêkêŋ taŋa aêac atom. Biŋ tonaq gêwa ɳalau biŋjanôŋa to ɳalau dansanqna sa gêdêŋ aêac.

Têntac gêwiŋ ɳamôkê Anôtô tau

⁷ O lauace, takêŋ têntac gêwiŋ elom tau gebe têntac gêwiŋ aŋga Anôtônê. Lau samob, taŋ têntac gêwiŋ naŋ, têtu Anôtônê ɳapalê ma sêjala Anôtô kêtu tōŋ.

⁸ ɳac taŋ têntac gêwiŋ gêc enja atom naŋ, gêjam kauc Anôtô, gebe Anôtô kêtu têntac gêwiŋ ɳamôkê.

⁹ Anôtô geoc nê têntac gêwiŋ lasê kêpi biŋ tecenec gebe en kêsakiŋ nê Latu tageŋ gêmêŋ nom gebe daŋgôŋ mateŋ jali êtu enja.

¹⁰ Têntac gêwiŋ ɳam kêsêp aêac têntac gêwiŋ Anôtôŋa nec atom, kêsêp Anôtô têntac gêwiŋ aêacna ma kêsakiŋ Latu mêmjkêkêŋ tau kêtu da kêtu aêacnêŋ secŋa.

¹¹ O lauace, Anôtô embe têntac êwiŋ aêac kaiŋ teŋ amboac tonaq, go aêac takêŋ têntac gêwiŋ elom tau tanac ɳawaegiŋ amboac tonanqeŋman.

¹² ɳamalac teŋ gêlic Anôtô atomanô. Aêac embe takêŋ têntac gêwiŋ elom tau, go Anôtô êmbiŋ aêac tōŋ ma nê têntac gêwiŋ ênac dabiŋ tau ênêc aêacnêŋ ɳalêlôm.

¹³ En kêkêŋ ɳalau gêdêŋ aêac aŋga tau nê ɳalau, tec gêwa aêac sa gebe tamoa dawinj Anôtô ma Anôtô gêmoa gêwiŋ aêac.

¹⁴ Ma aêac alic to awa sa gebe Tama kêsakiŋ Latu gebe êtu nom ɳakêsiwaga.

¹⁵ ɳac teŋ embe êsôm lasê gebe Jesu en Anôtônê Latu, go Anôtô êmoa êwiŋ en ma en êmoa êwiŋ Anôtô.

¹⁶ Ma aêac tajala to takêŋ gêwiŋ gebe Anôtô têntac gêwiŋ aêac ɳanô.

Anôtô en têntac gêwiŋ ɳamôkê. Ma ɳac taŋ gêmoa totêntac gêwiŋgeŋ naŋ, gêmoa gêwiŋ Anôtô ma Anôtô gemoa gêwiŋ en.

¹⁷ Aêac tec tamoa nom tatôm Kilisi gêmoa nom. Aêac embe taŋenj ênam bêc mêtôcna totêntac êpa sugenj, go êwa sa gebe têntac gêwiŋ gêjac dabiŋ tau aŋga nêŋ ɳalêlôm.

¹⁸ Aêac embe têntac êwiŋ ɳanô, go tatêc tauŋ atom. Têntac gêwiŋ ɳanô kêtij tatêc tauŋna su. Tatêc tauŋ ɳam gebe taŋenj gêjam sec ɳagêjô.

¹⁹ Aêac têntac êwiŋmaŋ gebe Anôtô têntac gêwiŋ aêac kêtu ɳamata su.

²⁰ ɳac teŋ embe êsôm gebe “Aê têntac gêwiŋ Anôtô,” mago en embe têntac endec lasitêwai naŋ enj dansanjtêna. Gebe ɳac teŋ embe têntac êwiŋ lasitêwai, taŋ gêlic êsêac naŋ atom, oc êtôm gebe têntac êwiŋ Anôtô, taŋ galic en atom naŋ, amboac ondoc.

²¹ Biŋsu taŋ takôc aŋga ênê naŋ tonec gebe ɳac taŋ têntac gêwiŋ Anôtô naŋ, têntac êwiŋ lasitêwai amboac tonanqeŋ.

5

Takēn gēwiŋ go taku nom ɻaŋaclai tulu

¹ Lau samob, taŋ sēkēŋ gēwiŋ gebe Jesu eŋ Kilisi naŋ, tētu Anōtōnē ɻapalē. Ma samob, taŋ tēntac gēwiŋ tama naŋ, tēntac gēwiŋ latu amboac tonangeŋ.

² Aēac embe tēntac êwiŋ Anōtō to tamansaŋ ênē biŋsu, oc êwa aēac sa gebe tēntac gēwiŋ ênē latui amboac tonangeŋ.

³ Tēntac êwiŋ Anōtō tau tonec gebe tamansaŋ ênē biŋsu. Ma ênē biŋsu tau ɻawapac atom.

⁴ Lau samob, taŋ tētu Anōtōnē ɻapalē naŋ, sēku nom tulu. Ma aēacnēŋ takēn gēwiŋ kētu taku nom tulu ɻamōkē.

⁵ Asa tec oc êku nom tulu. Nac tagen, taŋ kēkēŋ gēwiŋ gebe Jesu eŋ Anōtōnē Latu.

Anōtō gēwa Latu sa

⁶ Jesu Kilisi eŋ gēmēŋ ɻa bu to dec. Eŋ gēmēŋ tobugen atom, gēmēŋ tobu ma dec gēwiŋ. Ma ɻalau tau gēwa biŋ tonan sa gebe biŋjanô, gebe ɻalau eŋ biŋjanô tau.

⁷ Amboac tonan sēwa-biŋjanô-sawaga tēlēac tonec,

⁸ ɻalau ma bu to dec. Ma ȳsēac tēlēac tau tageŋ.

⁹ Aēac embe takēn êwiŋ biŋ, taŋ ɻamalac sēwa sa naŋ, go takēn êwiŋ biŋ, taŋ Anōtō gēwa sa tonanô kēlēlēc su naŋ, amboac tonangeŋ. Biŋ taŋ Anōtō gēwa sa naŋ tonec gebe gēwa nē Latu sa.

¹⁰ Nac taŋ kēkēŋ gēwiŋ Anōtōnē Latu naŋ, gēwē kaiŋ biŋ, tē Anōtō gēwa sa nē. Nac taŋ kēkēŋ gēwiŋ Anōtō atom naŋ, kēkēŋ Anōtō kētu dansantēna, gebe eŋ kēkēŋ gēwiŋ biŋ, taŋ Anōtō gēwa sa kēpi tau nē Latu naŋ atom.

¹¹ Ma biŋ, taŋ Anōtō gēwa sa naŋ, tonec gebe Anōtō kēkēŋ aēac daŋgōŋ mateŋ jali teŋgeŋ. Ma daŋgōŋ mateŋ jali tonan ɻam kēsēp ênē Latu.

¹² Nac taŋ gēwē kaiŋ Anōtōnē Latu naŋ, gēwē kaiŋ êngōŋ mata jali. Ma nac, taŋ gēwē kaiŋ Latu atom naŋ, gēwē kaiŋ êngōŋ mata jali atom amboac tonangeŋ.

Biŋ daŋgōŋ mateŋ jali teŋgeŋja

¹³ Aē kato biŋ tonan gēdēŋ amac, taŋ akēŋ gēwiŋ Anōtōnē Latunê ɻaŋe naŋ, gebe ajala amac awē kaiŋ aŋgōŋ matem jali teŋgeŋ.

¹⁴ Aēac embe tateŋ gēj êtōm ênē biŋ, oc êkēŋ taŋa aēac, tec dandēŋ eŋ tana totēntac êpa sugeŋ.

¹⁵ Aēac embe tajala gebe êkēŋ taŋa biŋ, taŋ tateŋ naŋ, go tajala gebe takōc gēj, taŋ tateŋ naŋ, aŋga ênē su.

¹⁶ Nac teŋ embe êlic lasi êngōŋ sec, taŋ kētōm gebe enseŋ eŋ su ênaŋa atom, naŋ eten Anōtō, go êkēŋ eŋ êngōŋ mata jali. Biŋ tonan kēkanôŋ lau, taŋ sēgōm sec, taŋ kētōm gebe enseŋ ȳsēac su sēnaŋa atom naŋ. Mago sec teŋ gēc, taŋ kētōm gebe enseŋ ɻamalac su sēnaŋa. Aē jasōm gebe ateŋ mec êtu sec tonanŋa atom.

¹⁷ Biŋ geo samob tonan sec. Mago sec ɻagēdō kētōm gebe enseŋ ɻamalac su sēnaŋa atom.

¹⁸ Aēac tajalagac gebe Anōtōnē ɻapalē samob sēgōm sec atom, Anōtōnē Latu tau gejob ȳsēac, gebe Sadan tau êmoasac ȳsēac atom.

¹⁹ Aēac tajalagac gebe aēac aŋga Anōtōnē ma nom samucgen kēsō Sadan ɻalabu.

20 Ma aêac tajalagac gebe Anôtônê Latu gêmêŋ, tec kêkêŋ kauc gêdêŋ aêac gebe tajala Anôtô ñanô. Ma tamoá dawinj Anôtô ñanô tau gebe dawinj ênê Latu Jesu Kilisi. Nac tonaq Anôtô ñanô ma dangôŋ mateŋ jali tengen ñam eŋ.

21 O ñôc gêŋac, ajop taôm êndêŋ anôtôi jaba.

JOAANÊ papia kêtû luagêcña

Joanñê papia kêtû luagêcña nec ñaketowaga kêsam tau gebe "Laumata", tanj keto biñ tau gêdêj "Natauo to nê gôlôac", tanj ej têtêc gêwiñ êsêac ñanô nañ. Joan keto amboac tonêj oc moae kôlêwiñ gôlôac tenj to lau buña. Ej gêlêj biñ lau tau kêtû têntac êwiñ elom tauña ma gêjam la êsêac gebe sejop tauñ êndêj mêtê-geowaga tonêj biñ, tec keto papia dambê tonec.

Nadênañ

1. Joan gêjac m papia tau 1-3
2. Têntac êwiñ tauña kôlêlêc samob su 4-6
3. Tajop tauñ êndêj mêtê geo 7-11
4. Joan gêjac mata nê papia 12-13

Joan awa gêjac lau

1 Gôlôac dabuñ nêj laumata aê jato biñ tonec êndêj aôm ñatauo, tanj Anôtô kêjaliñ aôm sa nañ, to êndêj nêm gôlôac, tanj aê têtac gêwiñ êsêac ñanô nañ. Mago aê taucgej têtac gêwiñ êsêac atom, lau samob, tanj sêjala biñjanô nañ, têntac gêwiñ êsêac amboac tonanj

2 kêtû biñjanô, tanj gêc aêacnêj ñalêlôm galoc ma oc ênêc endej tôjegn nañna.

3 Tama Anôtô agêc Tamanê Latu Jesu Kilisi sêkêj moasiñ to taêj walô ma biñmalô êndêj aêac, tamoa tobiñjanô ma totêntac gêwiñgen.

Biñ têntac gêwiñ to biñjanôya

4 Aê katap nêm gôlôac ñagêdô sa sêsa nêj lêj tobiñjanôgen, kêtôm biñsu, tanj takôc anga Tameñinê, tec aê têtac ñajam ñanô.

5 O ñatauo, galoc jaten aôm gebe takêj têntac gêwiñ elom tau. Biñ tonanj aê kato gêdêj aôm amboac biñsu wakuc teñ atom, kato kêtôm biñsu, tanj takôc gêdêj andañgeñ nañ.

6 Têntac gêwiñ tau tonec gebe tasa nêj lêj têndançuc Anôtônê biñsu. Biñsu tau tonec gebe tasa nêj lêj totêntac êwiñgen. Biñ tau amac añô gêdêj andañgeñ su.

7 Lau taêsam mêsâsâ têtôm nom ñagamêñgej, tanj sebe sênsau amac. Êsêac sêsa Jesu Kilisi kêtû ñamalac auc. Ñac tonanj ej dansañtêna ma Kilisinê ñacjosêga.

8 Ajop taôm ñapep gebe kôm, tanj aêac ajam nañ, ñanô ênaña atom, atap ñaôli sa samucgej.

9 Lau samob, tanj sêôc lêlêc Kilisinê mêtê ma sêmoa ñalêlôm atom nañ, sêwê kaiñ Anôtô atom. Ñac tanj gêmoa mêtê ñalêlôm nañgej, tec gêwê kaiñ Tama agêc Latu.

10 Ñac teñ embe wacêô lasê êndêj amac tomêtê tonecgej atom, nañ aê moalêc ej ma akôc ej sa êñgôj nêm andu atom.

11 Ñac tanj gê moalêc ñac amboac tonanj nañ, gêjam kôm sec tau gêwiñ ej.

Joan gêjac mata nê biñ

12 Biñ taêsam gêc, nañ gabe jatonja. Mago aê gabe jato biñ tau ña busa êsêp papia atom. Aê taêc kêka gebe tauc jandêj amac jawac ma lañôjanô êpi tagenj to tasôm biñ tajô tauñ aweiñ, ec têntac ñajam samucgej.

13 Lasimo tanj Anôtô kêjaliñ ej sa nañ, nê gôlôac aweiñ gêjac aôm.

JOAN NÊ papia kêtû têlêacnja

Joan nê papia kêtû têlêacnja nec Gôlôacnêj “laumata” Joan tau keto gêdêj gôlôac ñagejobwaga teñ ñaê Gai. Joan kêlambij Gai gebe gêgôm ja lau buña ñagêdô to kêpuc êsêac tôñ ñanêj nañ, ma gêjam la lau sejop tauñ êndêj ñac teñ nê ñaê Diotrepe.

Nadênañ

1. Gêjac m papia tau 1-4
2. Kêlambij Gai 5-8
3. Gêbu Diotrepe 9-10
4. Gêwa Demetri sa gebe ñac mansañ 11-12
5. Gêjac mata papia tau 13-15

Joan awa gêjac lau

¹ Gôlôac dabuñ nêj laumata aê jato biñ tonec êndêj ñoc ñac Gai, tanj têtac gêwiñ ej ñanô nañ.

² O ñoc ñac, aê katerj meç gebe ômoa ñajam toôlim samucgeñ etôm katôm gêmoa ñajam.

³ Lasitêwai ñagêdô ménseô lasê ma sêjac miñ gebe kôsap biñjanô tôñ gômoa, kêtôm gêmurgenj kôsa nêm lêj tobiñjanôgeñ nañ, tec gêgôm aê têtac ñajam kêsa ñanôgeñ.

⁴ Aê embe janô ñoc ñapalê sêsa nêj lêj tobiñjanôgeñ ñawae, oc êngôm aê têtac ñajam êlêlêc ñawae ñagêdô ñatêtac ñajam su.

Joan kêlambij Gai

⁵ O ñoc ñac, aôm gôjam kôm kôkôc lasitêwai saña ñanêgenj ma kôkôc lasitêwai lanjôj mataç sa amboac tonaj.

⁶ Êsêac sêjac miñ aôm têmtac gêwiñ êsêac ñawae gêdêj gôlôac dabuñ tonec. Aôm embe ônam êsêac sa ma ôkêj êsêac sêsa nêj lêj, oc ôngôm ñajam ma ênac Anôtô mataanô.

⁷ Êsêac sêselêj lêj tonaj kêtû Anôtônê ñaêha ma oc sêkôc gêj ênam êsêac saña teñ anja lau samuc nêj atom.

⁸ Amboac tonaj tec gêjac aêac ñawae gebe tapuc lau amboac tonaj tôñ gebe tatu biñjanô ñakoleñwaga dawiñ êsêac.

Diotrepe agêc Demetri nêj biñ

⁹ Aê kato papia teñ gêdêj gôlôac dabuñ, mago Diotrepe, tanj gebe êtu êsêacnêj ñamata nañ, kêsô aê ñalabu atom.

¹⁰ Amboac tonaj embe jawac, oc jakip biñ, tanj ej gêgôm nañ sa, gebe ej kêsau biñdansañ to kêgôlinj biñ sec kêpi aêac. Mago tonanjeñ atom. Gêgôm tonec gêwiñ gebe kêkôc lasitêwai sa atom to kêkô lau, tanj sebe sêkôc êsêac sa nañ, auc ma ketiñ êsêac su anja gôlôac dabuñ nêj.

¹¹ O ñoc ñac, ôtêku lêj sec atom, ôtêku lêj ñajamgeñ. Ñac tanj gêgôm gêj ñajam nañ, anja Anôtônê. Ñac tanj gêgôm gêj sec nañ, gêlic Anôtô atom.

¹² Lau samob sêwa Demetri sa gebe ej ñac ñajam. Biñjanô tau gêwa ej sa amboac tonaj. Ma aêac awa ej sa awiñ ma aôm kôjala gebe aêacma biñ tonaj biñjanô.

Joan gêjac mata nê biñ

13 Biŋ taêsam gêc, tauŋ gabe jato êndêŋ aôm. Mago aê gabe jato ɳa kêlêpê ma busa êndêŋ aôm atom.

14 Aê taêc kêka gebe jalic aôm sebenj ma laŋôŋjanô êpi tagenj to tasôm biŋ tajô tauŋ awenj.

15 Biŋmalô êndêŋ aôm. Nêm lau ôlim andaŋ taômŋa awenj gêjac aôm. Ôsôm êndêŋ ɳoc lau ôlinj andaŋ tauŋŋa gebe aoc gêjac êsêac gêdêŋgêdêŋgenj.

JUDANÊ papia

Judanê papia nec ɳac tau keto gebe ênam la lau êndêŋ mêtê-geowaga, taŋ sêsam tauŋ gebe lau-sêkêŋ-gêwiŋja êsêac naŋ. Biŋ tec teto gêc papia dambê tonec nec, kêtôm taŋ teto gêc Peterenê Papia kêtu luagêcna naŋ. Nac-ketowaga kékeli nê lau-sêsamwaga gebe “Anac siŋ êtu biŋ takêŋ gêwiŋ, taŋ Anôtô kékêŋ gêdêŋ nê lau kêtu dim tagenŋen ma kêtôm naŋna awiŋmaŋ.”

Nadênaŋ

1. Gêjac m papia tau 1-2
2. Kêdôŋwaga dansaŋ nêŋ ɳam ma nêŋ biŋ têdôŋja to ɳagêjô êtap êsêac saŋa 3-16
3. Gêlêŋ biŋ lau gebe sêsap sêkêŋ êwiŋ tôn ɳanêŋgen 17-23
4. Gêjac mata ɳa mec lambiŋja 24-25

Juda awa gêjac lau

¹ Jesu Kilisi nê sakiŋwaga ma Jakobo lasi aê, Juda, ɳoc biŋ êndêŋ êsêac, taŋ Anôtô kékalem êsêac naŋ. Tamenji Anôtô têtac gêwiŋ êsêac to Jesu Kilisi gêjam jaom êsêac gêmoa.

² Anôtônê taê walô to biŋmalô ma têtac gêwiŋ ênam sêga anga amacnêm.

Anôtô êmêtôc kêdoŋwaga dansaŋ

³ Olauace, aê taêc gêjam kêtu tôŋ gebe jato êndêŋ amac ma jawa Anôtônê moasiŋ ênam aêac kêsiŋa, taŋ gêjac aêac samob ɳawae naŋ ɳam sa. Ma galoc ɳoc ɳalêlôm kékac aê gebe jato êndêŋ amac ma jalêŋ bi ɳ amac gebe anac siŋ êtu biŋ takêŋ gêwiŋja, taŋ Anôtô kékêŋ gêdêŋ nê lau kêtu dim tagenŋna naŋ êwiŋ.

⁴ Namalac ɳagêdô sêsap aêac ɳalêlôm kelecgen. Êsêac dedec Anôtô ma sêjam aêacnêŋ Anôtônê moasiŋ ôkwi e kêtu ôliŋ ɳakalac ɳagêŋ ma sêsa ɳatau tagenŋ, aêacnêŋ Apômtau Jesu Kilisi auc. Mêtôc taŋ êsêac têtap sa naŋ, teto ɳabiŋ gêc wanêcgeŋ su.

⁵ Aê gabe jaŋŋ biŋ, taŋ amac ajala samob su naŋ, sa anga nêm ɳalêlôm gebe taêm ênam êtiam acgom. Apômtau gêjam lau Israel kêsi anga gamêŋ Aiguptuŋa, mago sêkêŋ gêwiŋ atom, tec kêtu ɳamu gesenj êsêac su.

⁶ Taêm ênam anjela ɳagêdô, taŋ sejop tauŋ nêŋ gôliŋ atom ma sêwi nêŋ maleŋ siŋ naŋ. Anôtô gêsô ūsêac tôŋ ɳa kapoacwalô tengeŋna sêmoa gêsunjbôm ɳalabu gebe tau êmêtôc êsêac êndêŋ bêc kapôenj.

⁷ Taêm ênam Sodom to Gomora to malac, taŋ gêc ɳagala naŋ. Êsêac sêsa lêŋ têtôm anjela tonanj. Êsêac sêgôm gêŋ mockainŋja kaiŋ teŋ to mateŋ danjuc taunjboa. ɳagêjô taŋ kêtap êsêac sa naŋ, êkêŋ puc aêac gebe êsêac sêsa ja tengeŋna.

⁸ Lau-mêtê-geowaga tau sêjala biŋ tonanj, mago sêgôm biŋ, taŋ sêc mêtê kêpi naŋ, ɳanô kêsa ma sêjac môp tauŋ. Êsêac seseŋ Apômtaunê gôliŋ su to sêsôm biŋ alôb-alôb kêpi lau ɳawasi ôŋa.

⁹ Aŋelasêga Mikael gêgôm amboac tonanj atom. Gêdêŋ taŋ êsêagêc Sadanj sêsôm tauŋ to sêjô biŋ kêtu Mosenê ɳawêlêlaŋna naŋ, ej kêtêc tau ma kêmêtôc Sadanj ɳa biŋ alôb-alôb atom, ej kêsôm biŋ tagenŋ tonec gebe “Apômtau êmêtôc aôm.”

¹⁰ Ma lau tonec sêôm biñ alôb-alôb kêpi gêj, tañ sêjam kauc ñam nañ. Ma gêj nomija, tañ sêjala kêtôm bôc kaucmê sêjala nañ, tec gêj tau tonanjeñ geseñ êsêac su.

¹¹ Ojae êsêacmêj, gebe sêsa Kainnê lêj ma têdaguc Balamnê keso kêtû têtap awa saña to sêli biñ sa têtôm Kora, tec sêjaña.

¹² Amac embe anij moasiñ awiñ taôm ma êsêac embe sêniñ sêwiñ tomajeñ êmbacgeñ, go têtôm ñatêmui, tañ jakêsap moasiñ tôj nañ. Êsêac señ gêj taêj gêjam taungeñ. Êsêac têtôm tao, tañ mu gêbuc ma kêdaba, mago kékêj kom atom nañ. Êsêac têtôm ka, tañ ñalaun kêsêlô, mago gêjam ñanô gêdêj ñatêm atom nañ. Têtôm ka, tañ kêtû masê su ma kêku sa tomôkêgeñ.

¹³ Êsêac têtôm gwêc kêjañ, ma gêj tañ sêgôm tomajeñ gêbacgeñ nañ, mënjkêsa kêtôm gwêc ñaópic. Êsêac têtôm utitalata, tañ sêselêj seo-seogej nañ. Anôtô kêmasañ ñagêsuñbôm ñakesec teñgeñja kêtû êsêacnêj gamêj sêmoaña.

¹⁴ Enok tañ kêtû Adamnê wakucnêj ñadênañ ñajac kêtû 7ña nañ, geoc biñ Iasê kêpi êsêac wanêcgeñ su gebe “Alic acgom, Apômtau gêmêj to nê anjela 1,000 to 1,000,

¹⁵ gebe êmêtôc lau samob ma êkêj ñagêjô êndêj laudededec-Anôtôwaga êjô êsêacnêj kolen geo samob, tañ sêgôm nañ, to êjô lau sec, tañ dedec Anôtô nañ, nêj biñ sec ñajaña kaiñ ten samob, tañ sêôm kêpi ej nañ.”

¹⁶ Êsêac sêôc gêdô to sêbu Anôtônê gôlinj. Êsêac sêsa nêj lêj têntac ñakalacña to awen ola sec ma awenjsuñ geno-genô biñ gebe têtap moasiñ sa anja launêj.

Juda gêjac biñsu nê lau

¹⁷ O lauace, taêm ênam biñ, tañ aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi nê aposolo sêôm kwananjeñ nañmañ.

¹⁸ Êsêac sêôm gêdêj amac gebe “Êndêj têm ñamuña lau-sêsu-susuwaga oc mënjsêsa, tañ sêsa nêj lêj sêndanguc tauñ nêj têntac ñakalac secña nañ.”

¹⁹ Êsêac sêwa gôlôac êkôc-êkôc ma taêj ênam gêj nomnageñ to sêwê kaiñ ñjalau Dabuñ atom.

²⁰ O lauace, amboa taôm samaj, akô biñ takêj gêwiñja dabuñjanô tau ñaô. Ñjalau Dabuñ êpuc amac tôj ma ateñ mec.

²¹ Amoa Anôtônê têntac gêwiñ ñalêlôm ma aôj aêacnêj Apômtau Jesu Kilisi nê taê walô êkêj amac anjôgôj matem jali teñgeñ.

²² Taêm walô êsêac, tañ sêmoa tonêj ñalêlôm gêja lulu nañ.

²³ Anam lau ñagêdô kësi ma ajango Êsêac su anja ja, ma taêm walô lau ñagêdô toatêc taômgeñ. Andec nêj ñakwê, tañ sec ôlinjja gêgôm ñatêmui kësa nañ.

Mec lambiñja

²⁴ Êndêj ñac, tañ kêtôm gebe ejop amac gebe ambeñ anaña atom ma etoc amac naakô ênê ñawasi ñanêmja tolanjômnêm sawa ma totêmtac ñajamgenj nañ,

²⁵ Êndêj Anôtô tagenj, tañ kêtû aêacnêj kêsiwaga kêtû nêj Apômtau Jesu Kilisiña nañ, ñawasi to wae kinjña ma ñajaña to ñaclai. Ej gêmoa amboac tonan gêdêj andanjenanô ma galoc ma oc êmoa enden tôngeñ. Biñjanô.

BIN KILISI GEOC LASÊ GÊDÊIJ JOANNA

Biñ Kilisi Geoc Lasê Gêdêij Joanna nec ḥac tau keto gêdêij ḥasawa tej, tañ lau sêjanda to sêlêsu lau buña kêtû nêj sêkêj gêwîj Jesu Kilisi gebe Apômtau ejnja. Joañ keto papia tonec ḥamanô tau nec gebe êkêli lau tônê sêkêj matej Anôtô to taêj êka ej totêntac êpa sugej ma gebe êpiñkap êsêac gebe sêsap ej tôj ḥajêngenejja êtôm têm, tañ sêôc wapac to ḥandañ nañja sênsij sugej.

Anôtô geoc nom ḥatêm êsu ḥawêc totau-totau lasê gedêj Joañ, tec keto gêjam buku tonec ḥamakej kapôjêj auc. Gêgôm ej kêtû kaiñ tej kêsa, tec gêlic gêj ḥakatu kêpi ḥadôjôdôjegn ma gêjô biñ ḥalêwiñgej, nañ lau buña têm tônêja sêjala ḥam gêc awê gêdêj êsêac tauñgej, mago kêsiñ tau gêc lêlômgej gêdêj lau samuc. ḥacsakin tej embe ênam mêtê aêac, oc êndênañ biñ ḥapep. Ej êkêj ḥasêbu samob sêô ḥalôtêna tagej ḥalabu, nañ ej êsam lasê êsêp ḥasawa, ec êwê aêac êndêj tajala biñja. Joañ keto buku tonec ḥabiñ totau-totau kêsô ḥalôtêna ḥalabu gêdêj-gêdêngen kêtôm tônêgej, tec kêdênañ gêj, tê katu gêlic to gêjô-gêjô nê, kêsi tau gêc awê ḥajam. Lau sêpuc biñ tonaj ḥai ḥam ma sêwa sa nañ, nêj kauc keso-keso tau. Mago buku tau ḥagalôtênasêga tonec gêc awêgej gebe Êtu ḥamu Anôtô oc êkêj Apômtau Jesu Kilisi mêtêkû nê ḥacio pebej tulu tomalagej ma Sadanç tau êwiñ amboac tonanjej. Êkêj êsêac sêô ej ḥajbu su, gogogo êkêj moasinj êndêj nê lau sêsp ej tôj ḥajêngja naêjô gebe êkêj êsêac sêwê kaiñ undambê wakuc to nom wakuc ḥawasi sêwiñ ej.

ጀadênañ

1. Joañ gêjac m papia tonec 1:1-8
2. Joañ katu kaiñ tej kêsa gêlic gêj ḥakatu ḥamataña ma biñ gêdêj gôlôac 7ña 1:9-3:22
3. Papia tonjapej 7ña 4:1-8:1
4. Dauc 7ña 8:2-11:19
5. Lêjuckêm to bôclai luagêc ḥabiñ 12:1-13:18
6. Katu gêlic gêj ḥakatu ḥagêdô 14:1-15:8
7. Anôtô têtac ḥandañ ḥalaclu 7 16:1-21
8. Babilon kêku sa ma sêku Bôc tau tulunja to propete dansañ ma Sadanç tau 17:1-20:10
9. Anôtô êmêtôc biñ êtu ḥamu 20:11-15
10. Undambê wakuc to Nom wakuc ma Jerusalem wakuc 21:1-22:5
11. Joañ gêjac mata buku tonec 22:6-21

Joañ gêjac m nê biñ ma awa gêjac nê lau

¹ Biñ tonec ḥai Jesu Kilisi geoc lasê. Anôtô tau kêkêj biñ tonec gêdêj ej gebe ej êtôc biñ, tañ kêdabiñ gebe mêtêsa nañ, êndêj nê sakijwaga samob. Tec kêsakinj nê ajiela geoc biñ tau lasê gêdêj ênê sakijwaga aê, Joañ.

² Aê, Joañ, galic gêj samob tonec, tec kasôm Anôtônê biñ to Jesu Kilisi nê biñjanô tau lasê.

³ Aê aoc êôc ḥac, tañ êsam biñ tonec lasê to êsêac, tañ sêjô biñ Kilisi geoc lasêja ma sêmansañ biñ samob, tañ kato gêc papia tonec nañ, gebe ḥanoc kêdabiñ.

⁴ Aê, Joañ, ḥoc biñ êndêj gôlôac dabuñ 7, tañ sêmoa gamêj Asiaña. Moasinj to biñmalô êndêj amac ajiaga ḥac, tañ gêmoa gêdêj andañej ma

gêmoa galoc ma oc êmêj naŋ nê, ma anga Nalau 7, taŋ sêmoa ênê lêpôŋ kinjña ḥanêmja naŋ nêj,

⁵ to anga Jesu Kilisi nê. En ḥac-gêwa-bin̄-sa-ḥanjêj-waga ma kêtû ḥacmatê sêndi sa nêj ḥamêc to gêjam gôlinj kiŋ nomja.

En têtac gêwiŋ aêac ma kêgaboac aêac su anga nêj sec ḥa tau nê dec.

⁶ En kêkêj aêac tatu Tama Anôtô nê gamêj to dabuŋwaga. Nawasi to ḥajanja êndêj en teŋgeŋ ma teŋgeŋ. Biŋjanô.

⁷ Alic acgom, en oc êmêj totaogej.

Lau samob oe sêlic enj.

Ma êsêac, taŋ sêguŋ enj ôli lasê naŋ, oc sêlic enj sêwiŋ.

Lau to-m-to-m anga nom têtajj êpi enj.

Aec, biŋ tau amboac tônê.

Biŋjanô.

⁸ Apômtau Anôtô, ḥaniniŋ Natau, taŋ gêmoa gêdêj andangeŋ ma gêmoa galoc ma oc êmêj naŋ, kêsôm gebe “Aê ḥac ḥamata to ḥamu.”

Joan gêlic Kilisi

⁹ Amac tewemi aê, Joan. Jesu gêbiŋ aêac tōŋ, tec gawê kaiŋ nêm gêjwapac to Anôtônê gamêj ma gaōc gêjwapac totêtac kêpa sugen gawiŋ amac. Èsêac sêkêj aê gaŋgôŋ nuc, taŋ sêsam gebe Patmos naŋ, kêtû kasôm Anôtônê biŋ lasê to gawa Jesu saŋa.

¹⁰ Gêdêj Apômtaunê om Nalau gêjam aê auc, tec gaŋô awa kapôeŋ teŋ amboac dauc kêtajj anga aê dêmôēcmuja.

¹¹ Naawa tau kêsôm gebe “Gêj taŋ ôlic naŋ, oto êsêp buku teŋ ma ôsakinj êndêj gôlôac dabuŋ 7 tonec, Epese, Smurna, Pergamon, Tuatira, Sardes, Piladelpia ma Laodikea êna.”

¹² Go kakac tauc ôkwi gabe jalic awa, taŋ kêsôm biŋ gêdêj aê naŋ. Kakac tauc ôkwi e galic jakaiŋ gold 7.

¹³ Ma ḥac teŋ amboac ḥamalac latunji teŋ gêmoa jakaiŋ tonajj ḥasawa. En kêsô ḥakwê balinj e jagêdêj agêbi ma kêjandijj ômbinjkap gold gêsac bôdagî.

¹⁴ Ḥac tau môkêapac to môkêlauŋ sêpôma amboac katerj sêpsêp ma amboac tao kwalam, ma mataanô amboac jawaô,

¹⁵ ma akaiŋ amboac ki jonjonj, taŋ sêpac e ḥamondec-mondec kêsa naŋ, ma nê awa amboac bu kapôeŋkapôeŋ ḥakicsêa.

¹⁶ Ḥac tau lêma anôŋa kêkam utitalata 7, ma siŋ teŋ sêuc ḥamata makenj makerj kêsa enj awasunj, ma enj laŋôanô amboac oc ḥawê toŋaclai.

¹⁷ Aê galic enj e gau tauc jatomatêgeŋ gaēc enj akaiŋja, go kêkêj lêma anôŋa gêsac aê ma kêsôm gebe “Ôtêc taôm atom. Aê ḥac ḥamata to ḥamu.”

¹⁸ Aê matoc jali. Aê gamac êndu su, mago aôm gôlicgac, aê matoc jali gamoa teŋgeŋ ma teŋgeŋ, ma kakôc gêmacanô to lamboam ḥaki.

¹⁹ Amboac tonajj oto gêj, taŋ gôlic naŋ, sa acgom. Oto gêj, taŋ galoc gêc naŋ, to gêj taŋ mêtêsa êtu ḥamu naŋ, amboac tonanjeŋ.

²⁰ Utitalata 7, taŋ gêc lemoc anôŋa naŋ, to jakaiŋ gold 7 ḥabiŋ, taŋ gêc lêlômgeŋ naŋ, ḥam tau tonec. Utitalata 7 tonajj têtu gôlôac dabuŋ 7 nêj anjela, ma jakaiŋ 7 tonajj têtu gôlôac dabuŋ 7 tau. * sauŋ. Alic Tim II. 1:15

2

Biŋ gêdêj gôlôac Epeseŋa

* **1:20:** ḥaê Asia kêkanôŋ gamêj, taŋ sêsam teŋ gebe Asia

¹ “Oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Epesena nêŋ aŋela.

“Nac taŋ lêma anôŋa kêkam utitalata 7 ma kêsêlêŋ gêmoa jakain gold 7 njasawa naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe

² Aê kajala nêm kolen to gôim taôm su ma gôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugenj. Aê kajala gebe aôm godec lau sec gebe sêmoa sêwiŋ aôm atom. Aôm kôsaê êsêac, taŋ sê tauŋ gebe aposolo, mago êsêac aposolo atom naŋ, e kôjala êsêac gebe dansanténa.

³ Aôm gôc gêŋwapac, taŋ kêtap aôm sa kêtu ŋoc ŋaêŋa naŋ, totêmtac kêpa sugenj, ma têkwam gêbac atom.

⁴ Tagen nêm biŋ teŋ tec gêc. Aôm gôwi nêm têmtac gêwinj ŋamataŋa siŋ.

⁵ Amboac tonanj taêm ênam gêŋ, taŋ gôwi siŋ su naŋ, e ônam taôm ôkwi ma ônam kôm, taŋ gôjam gêdêŋ ŋamataŋa naŋ êtiŋ. Embe ônam taôm ôkwi atom, oc jandêŋ aôm jawac ma jatiŋ nêm jakain su aŋga ŋamala.

⁶ Mago tonec tec gôgôm jagêdêŋ gebe têmtac gedec Nikolainê launêŋ kôm, taŋ aê têtac gedec amboac tonanjen naŋ.

⁷ Nac taŋ nê tanasunj gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ʌnalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacio tulu, oc jakêŋ eŋ êniŋ ka daŋgôŋ mateŋ jalinja, taŋ kékô Anôtônê paradis naŋ ŋanô.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Smurnaŋa

⁸ “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Smurnaŋa nêŋ aŋela.

“Nac ŋamata to ŋamu, taŋ gêmac êndu e mata jali kêsa naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe.

⁹ Aê kajala gebe gôŋgôŋ jageo to ŋalêlôm sawa. Mago aôm ŋac tolêlômgoç. Aê kajala êsêac, taŋ sê tauŋ gebe Juda naŋ, sêšôm biŋ alôb-alôb kêpi aôm. Mago êsêac Juda atom, êsêac aŋga Sadaŋnê lôm.

¹⁰ Ôtêc ŋandaŋ, taŋ oc ôc naŋ atom. Gôlicgac me, Sadanj oc êkêŋ amacnêm ŋagêdô sêsep kapoacwalô, gebe ênsaê amac ma oc aŋgôŋ naeo êtôm bêc 10. Ôc ŋajêŋgeŋ e ômac êndu, go jakêŋ daŋgôŋ mateŋ jali ŋasunsuŋ êndêŋ aôm.

¹¹ Nac taŋ nê tanasunj gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Ʌnalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dêbu ŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacio tulu, oc gêmacanô kêtua luagêcŋa êkêŋ ŋandaŋ êndêŋ eŋ atom.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Pergamonŋa

¹² “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Pergamonŋa nêŋ aŋela.

“Nac taŋ gêôc siŋ teŋ sêuc ŋamata makeŋ-makeŋ naŋ kasôm biŋ tonec.

¹³ Aê kajala gamêŋ, taŋ gôŋgôŋ naŋ, Sadanjê lêpôŋ kékô tônê. Mago aôm kôkam aêŋoc ŋaê tôŋ ma gôsa kôkêŋ gêwinj aêŋa auc atom. Gêdêŋ taŋ sêjac ŋoc ŋac-gêwa-biŋ-sa-ŋaŋêŋwaga Antipas êndu aŋga amacnêm gamêŋ, taŋ Sadanj gêngôŋ naŋ, aôm gôsa aê auc atom amboac tonanjen.

¹⁴ Tagen nêm biŋ ŋagêdô tec gêc. Lau ŋagêdô sêkam Balamnê mêtê tôŋ sêmoa Pergamon sêwiŋ aôm. Balam tonanj kêdôŋ Balak gebe êwa lakô lau Israel, gebe sêniŋ da gwamija to sêŋgôm mockaiŋ.

¹⁵ Lau ŋagêdô sêkam Nikolainê launêŋ mêtê tôŋ sêmoa sêwiŋ aôm amboac tonanjen.

¹⁶ Amboac tonanj ônam taôm ôkwi. Embe masi, oc jandêŋ aôm jawac sebenj ma janac êsêac ŋa siŋ, taŋ kêsa aocsuŋ naŋ.

¹⁷ Nac taŋ nê tanasunj gêc naŋ, êŋô bi ŋ, tec Ʌnalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacio tulu, oc jakêŋ mana, taŋ kêsiŋ tau

gêc nañ, ma jakéñ poc sêpsêp teñ êndêñ eñ êwiñ. Aê kato ñaê wakuc teñ kêsêp poc tau, ñac teñ kêjala atom, ñac-kêkôcpoc-waga taugeñ kêjala.

Biñ gêdêñ gôlôac Tuatiraya

18 “Ma oto biñ tonec êndêñ gôlôac dabuñ Tuatiraya nêñ añela.

“Anôtônê Latu, tañ mataanô kêtôm jawaô ma akainj amboac ki jonjonj nañ, kêsôm biñ tonec.

19 Aê kajala nêm koleñ to têmtac gêwiñ ma kôkêñ gêwiñ ma gôjam sakinj to gôc gêñwapac totêmtac kêpa sugeñ. Aê kajala gebe galoc gôjam koleñ kapôññ kêtélêc gêmuñña su.

20 Tageñ nêm biñ teñ tec gêc. Aôm gôlôc gêdêñ Jesebel, tañ gê tau gebe propeteo teñ ma kêdôj to kêtélñsôj ñoc sakinjwaga gebe sêngôm mockainj to sêniñ da gwamija.

21 Aê kakéñ ñasawa gêdêñ eñ gebe ênam tau ôkwi, mago gedec, eñ gebe ênam tau ôkwi añga nê lêj mockaiñona atom.

22 Ôlic acgom, aê oc jambaliñ eñ siñ ênsac nê mê togêmacgeñ, ma êsêac, tañ sêgôm mockaiñ gêdêñ eñ nañ, embe sênam tauñ ôkwi añga gêj, tañ sêgôm sêwiñ eñ nañ atom, oc jambaliñ êsêac siñ sêmoa naeo ñanô.

23 Ma aê janseñ ênê latuio to ñac samob su sênaña, go gôlôac dabuñ samob sêjala gebe aê ñac, tañ kabélêm ñamalacnêj ñalélôm e gabî lêtêñ, ma jakéñ ñagéjôj êndêñ amac êndêñ-êndêñgeñ ejô nêm kôm, tañ ajam.

24 Mago amac lau Tuatiraya ñagéjô akôc mêtê sec tonaj sa atom ma akip biñ, tañ sêsam gebe ‘Sadanñê biñ ñalómja’ nañ, sa atom. Tec jasôm êndêñ amac gebe Aê oc jau gêñwapac teñ ênsac amac êwiñ atom.

25 Mago gêj, tañ akôc kêtû nêm gêj su nañ, amêngôm ñajañageñ e aê jawac.

26 Teñ embe êku ñacio tulu ma ênam ñoc kôm e ênac dabi ñ, oc jakéñ ñaclai êndêñ eñ gebe êtu lau samuc nêñ ñatau

27 ma ênam gôliñ êsêac ña tôcki

to elo êsêac popoc llnsim-linsimgeñ amboac kunom.

28 Naclai amboac tonaj aê kakôc añga Tamocnê, ma jakéñ utitêna eleñmataña êndêñ eñ.

29 Ñac tañ nê tañasunj gêc nañ, êñô biñ, tec Ñalau kêsôm gêdêñ gôlôac dabuñ nec.

3

Biô gêdêñ gôlôac Sardesja

1 “Ma oto biñ tonec êndêñ gôlôac dabuñ Sardesja nêñ añela.

“Ñac tañ kêkôc Anôtônê Ñalau 7 ma utitalata 7 nañ, kêsôm biñ tonec gebe Aê kajala nêm koleñ ma waem gêc gebe gômoa matam jali, mago kôtu matê.

2 Matam êlêc ma ôpuc gêj ñagéjô, tañ gebe êmac êndugeñ nañ tôj, gebe aê galic aôm gôjac dabiñ nêm koleñ ñapep kêtôm ênac Anôtô mataanô ñajamja atom.

3 Amboac tonaj taêm ênam biñ, tañ gôjô to kôkôc su nañ, ma ômansañ e ônam taôm ôkwi. Embe matam êlac atom, oc jawac amboac gengeñtêna, ma aôm oc ônam kauc noc jandêñ aôm jawacña.

4 Mago aômnêm lau luagêcgeñ tec sêngôñ Sardes, tañ sêgôm nêñ ñakwê ñatêmuí kêsa atom. Lau tonaj tec galic êsêac têtôm gebe oc sêselêñ toñakwê kwalam sêwiñ aê.

5 Teŋ embe êku ɳacjo tulu, oc jakêŋ ej êsô ɳakwê kwalam sa ma janseŋ ênê ɳaê su aŋga buku mateŋ jaliŋa atom ma jasôm ênê ɳaê lasê êndêŋ Tamoc to nê aŋela.

6 Nac tan nê taŋasun gêc naŋ, êŋô biŋ, tec ɻalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec.

Biŋ geden gôlôac Piladelpiaŋa

7 "Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Piladelpiaŋa nêŋ aŋela.

"Nac dabuŋ to ɳac biŋjanôŋa,
taŋ kékôc Dawidnê ki katamŋa naŋ,
embe êlai su, oc teŋ êlai auc êtôm atom,
ma embe êlai auc, oc teŋ êlai su êtôm atom,
ɳac tau tonan kêsôm biŋ tonec gebe

8 Aê kajala nêm koleŋ. Ôlic acgom, aê galêc katam teŋ su gêdêŋ aôm, tec kékô, ma teŋ kêtôm gebe ênsaŋ aucŋa atomanô. Aê kajala gebe nêm ɳaclai ɳagec gêc, mago kômasaŋ ɳoc biŋ to gôsa aêŋjoc ɳaê auc atom.

9 Ôlic acgom, oc jakêŋ êsêac aŋga Sadanŋê lôm, tan sê tauŋ gebe êsêac Juda, mago êsêac J uda atom, sêsaŋ tauŋ naŋ, sêndêŋ aôm sêwac sêpôŋ aeŋduc sêñec aôm amkaiŋja, ec sêjala gebe aê têtac gêwiŋ aôm.

10 Aê jaŋgôm biŋ tonan gebe aôm kômasaŋ ɳoc biŋ to gôc gêŋwapac totêmtac kêpa sugen. Amboac tonan aê oc jajop aôm êndêŋ noc Iêtômŋa, tan oc ménjesa aŋga nom ɳagamêŋ samob gebe ênsaŋ lau samob, tan sêngôŋ nom naŋ, gebe lêtôm tau êtap aôm sa êwiŋ atom.

11 Aê oc jawac seben. Gêŋ taŋ kôkôc kêtu nêm gêŋ su naŋ, ômêŋgôm ɳajanagen gebe ɳac teŋ êjanjo nêm sunsun su atom.

12 Teŋ embe êku ɳacjo tulu, oc jakêŋ ej êtu alê êkô ɳoc Anôtônê lôm dabuŋ. Ej oc êwi lôm dabuŋ siŋ êsa êna atomanô. Ma aê jato ɳoc Anôtônê ɳaê to ɳoc Anôtônê malac Jerusalem wakuc ɳaê ênsac ej. ɳoc Anôtô oc êkêŋ malac tau êsêp aŋga undambê êmêŋ. Ma jato tauc ɳoc ɳaê wakuc ênsac ej êwiŋ.

13 Nac tan nê taŋasun gêc naŋ, êŋô biŋ, tec ɻalau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabuŋ nec.

Biŋ gêdêŋ gôlôac Laodikeanŋa

14 "Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabuŋ Laodikeanŋa nêŋ aŋela.

"Biŋjanô ɳatau tau, taŋ gêwa biŋ sa ɳanjêŋ to biŋjanôgen, gêŋ taŋ Anôtô kékêŋ naŋ, samob ɳamôkê naŋ, kêsôm biŋ tonec gebe

15 Aê kajala nêm koleŋ ma kajala gebe aôm ɳaluc atom me ɳandaŋ atom. Ojae, jalic aôm ɳaluc me ɳandaŋ acgommanj.

16 Mago aôm ɳaluc atom ma ɳandaŋ atom, aôm ɳakola-kola, amboac tonan aê gabe jakasôp aôm siŋ aŋga aocsuŋ.

17 Aôm kôsôm gebe Aê ɳac toawa ma ɳoc waba taêsam, tec kapô lêna gêŋ teŋ atom. Mago aôm gôjam kauc taôm. Aôm gômoa jageo ɳanô ma lau embe sêlic, oc taêŋ walô aôm. Aôm ɳac ɳalêlôm sawa ma matampec to gômoa ôlim ɳâomageŋ.

18 Amboac tonan aê gabe jawa lêŋ teŋ sa êndêŋ aôm acgom. Ônam ôli gold, tan sêpac ɳa ja e ɳawasi kêsa naŋ, êndêŋ aê gebe ôtu ɳac tolêlôm. Ônam ôli ɳakwê kwalam gebe ênsaŋ aôm gebe majam êsa êtu ôlim ɳâomageŋ atom, ma ônam ôli ɳalêsi gebe ôniŋ oso matamanô e ôlic gamêŋ ɳanjêŋ êsa.

19 Aê embe têtac êwiŋ lau teŋ, oc jamêtôc to jakoniŋ êsêac. Amboac tonan ôpôŋ taôm topalégen e ônam taôm ôkwi.

20 Alic acgom, aê tec kakô katamdêmôê ma kamadi kakô. Tej embe êjô aê aoc ma êlêc katam su, oc jasô jandêj ej jana ma janij gêj jawinj ej ma ej êniñ gêj êwiñ aê.

21 Tej embe êku ñacjo tulu, oc jakêj ej êngôj ñoc lêpôj êwiñ aê, amboac aê kaku ñacjo tulu ma gañgôj Tamocnê lêpôj gawiñ ej.

22 Ñac tañ nê tañasunj gêc nañ, êjô biñ, tec Ñalau kêsôm gêdêj gôlôac dabunj nec.”

4

Sakin dabuñ undambêja

1 Tonañ su acgom, go galic ñakatu tej. Aê galic undambê ñakatam tej gêja ma awa ñamataña, tañ kêsôm biñ gêdêj aê ma gañô amboac dauc kêtaj nañ, kêsôm gebe “Ôpi ômôjêj, aê gabe jatôc biñ, tañ oc mênjêsa êtu ñamu nañ, êndêj aôm.”

2 Ma sep tagenj katuc kainj tej kêsa e galic lêpôj kinjja tej kékô undambê ma ñac tej gêngôj lêpôj tau.

3 Ma ñac, tañ gêngôj lêpôj kinjja nañ, lañjôanô ñawasi amboac jabo ma bomsamuc amboac môec. Ma kasombuc kêgi lêpôj auc ma galic amboac kalacwao.

4 Go lêpôj 24 kêgi lêpôj kinjja tau auc, ma laumata 24 sêngôj lêpôj tau ñaô. Ësêac sêso ñakwê kwalam-kwalam to sêkuc sunsuñ gold.

5 Ma ósic kêkac to awej kêsa ma wapap gêjac kêsa aنجa lêpôj kinjja tau. Ma dawej 7 gelom kékô lêpôj tau ñanêmja. Dawej tau Anôtônê Ñalau 7.

6 Ma gwêc tej kêpoac lêpôj tau ñanêmja. Gwêc tau ñakêjkej lañgwagenj amboac glas.

Ma aنجa gamêj ñaluñ tau bôc aclê sêkô sêgi lêpôj kinjja auc. Ësêac matejanô taësam gêjam ôliñ nêmja to muña auc samucgej.

7 Bôc ñamataña kêtôm lewe. Go ônañ kêtu luagêcja nañ, kêtôm bulimakao kapoac. Ma ônañ kêtu têlêacja nañ, lañjôanô kêtôm ñamalac. Ma ônañ kêtu aclêja nañ, kêtôm momboanj gêlôb.

8 Ma bôc aclê tonaj nêj ñamagê 6 kêtôm ësêacgej. Ma matejanô gêjam ôliñ dêmôjêja to lêlômja auc. Ësêac sêsoñ biñ tonec kêtôm bêc to gelerj sêlêwañ atom gebe

“Apômtau Anôtô, ñaniniñ Ñatau, ej ñac dabuñ, dabuñ, dabuñ.

Ej gêmoa gêdêj andançej ma gêmoa galoc ma oc êmêj.”

9 Ma gêdêj tañ bôc tau sêkêj ñawasi to wae ma danje gêdêj ñac tau, tañ gêngôj lêpôj kinjja ma oc êmoa mata jali tengej ma tengej nañ,

10 ësêac laumata 24 tonaj sêu tauñ gêdêj ñac, tañ gêngôj lêpôj nañ, to tetej meç gêdêj ñac, tañ gêngôj lêpôj nañ, to tetej meç gêdêj ñac, tañ êmoa mata jali tengej ma tengej, ma tetoc nêj sunsuñ gêc lêpôj ñanêmja ma sêsoñ gebe

11 “O Apômtau, aêacma Anôtô, aôm kôtômgoc gebe ôkôc ñawasi ma waem to ñaclai,

gebe aôm kôkêj gêj samob ma aômnêm biñ kékêj gêj samob mënjkêsa to ñanô kêsa tec sêmoa.” * têntac ñandañ gêdêj nêj ñatauña nec atom.

Ësêac tetoc nêj Apômtau sa ña lêj amboac tonaj.

* 4:11: Laumata 24 sêkac nêj sunsuñ su gêc nom kêtu

5

Buku ma domba ḥabiŋ

¹ Aê galic buku teŋ kêsép ḥac, taŋ gêngôŋ lêpôŋ naŋ, nê lêma anôŋa. Teto biŋ kêsép lélômna to dêmôňha, go sêkic tōŋ ma sêkêŋ peŋ 7 kêpi ḥaomata.

² Go galic aŋela ḥaclai teŋ kêsôm biŋ kékac awa sageŋ gebe “Asa kêtôm gebe êkac peŋ su ma êkac buku tau sa.”

³ Nac teŋ aŋga undambê me aŋga nom me aŋga nom ḥalélôm kêtôm gebe êkac buku sa ma ēsam atom.

⁴ Ma aê kêteŋ ḥanô gebe têtap ḥac teŋ sa kêtôm gebe êkac buku sa ma ēsamna nec atom.

⁵ Go laumata tau nêŋ teŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe “Ôtaŋ atom. Ôlic acgom, lewe aŋga Judanê gôlôac, Dawidnê wakuc teŋ, kêku ḥacio tulu. ḥac tonan̄ tec êkac peŋ 7 su ma êkac buku tau sa.”

⁶ Go galic domba teŋ kékô lêpôŋ kiŋja to bôc aclê ma laumata 24 ḥalélôm. Domba tau ḥalaŋô amboac sêbuc su. Nê jabo 7 to mataanô 7. Mataanô 7 tau Anôtônê ḥalau 7, taŋ kêsakiŋ sêjam nom samucgeŋ auc.

⁷ Tec domba tau jakékôc buku su aŋga ḥac, taŋ gêngôŋ lêpôŋ kiŋja ḥaô naŋ, nê lêma anôŋa.

⁸ Gêdêŋ taŋ eŋ kékôc buku su naŋ, bôc aclê to laumata 24 sêu tauŋ sêc domba lanjônêmna. Ēsêac sêkôc gêŋ wêŋa kêtômgeŋ ma sêkôc laclu gold. Gêŋmalu taŋ kêsép laclu naŋ, Anôtônê launêŋ mec.

⁹ Ma ēsêac sêpuc wê wakuc teŋ sa gebe
“Aôm kôtôm gebe ôkôc buku ma okac ḥapeŋ su,
gebe sêbuc aôm ma nêm dec gêjam ôli ḥamalac
tomôkê-tomôkê ma aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma to-m-to-m ma toton̄-toton̄ têtu
Anôtônê lau.”

¹⁰ Aôm kôkêŋ ēsêac têtu Anôtônê gamêŋ to dabuŋwaga,
gebe sênam sakiŋ aêacnêŋ Anôtô ma sênam gôlinj aŋga nom.”

¹¹ Go galic to ganjô aŋela taâsam awenj. Aŋela tau sêgi lêpôŋ kiŋja to bôc ma laumata auc ma nêŋ namba 1,000 to 1,000 ma 10,000 to 10,000.

¹² Ēsêac sêšôm ḥa aweŋ kapôŋ gebe
“Domba taŋ sêbuc naŋ, kêtôm gebe êkôc ḥaclai to
gêŋ tolêlôm-tolêlôm ma kauc mêtêŋa to ḥajaŋa ma
wae to ḥawasi ma lambinj.”

¹³ Ma ganjô gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, aŋga undambê to nom ma aŋga nom ḥalelôm to gwêc ma geŋ samob, taŋ sêjam aucgeŋ naŋ sêšôm gebe

“Lambiŋ to wae ma ḥawasi to ḥajaŋa endeŋ ḥac, taŋ
gêngôŋ lêpôŋ kiŋja naŋ, agêc Domba teŋgeŋ ma teŋgeŋ.”

¹⁴ Go bôc aclê tau tonan̄ sêlôc gebe “Biŋjanô.” Ma ēsêac laumata sêu tauŋ jasêc ma teteŋ mec. * taêŋ ênam gebe lau teŋ sêsam papia tau sewin̄ atom, go sêkic papia tōŋ ḥa gam me o teŋ ma sêsap ḥaomata tōŋ kêpi tageŋ ḥa katêkwí, go sêpeŋ nêŋ ḥatalô éwa ēsêac saŋa kêsép katêkwí tau. Katêkwí tonatalô tau sêsam gebe peŋ. Nac taŋ papia gêjac eŋ ḥawae naŋ, êkac peŋ tau su acgom, go êtôm gebe ēsam papia tau. tau. Kat kwl to atalô tau ñam gebe pe ac taŋ papla gêjac eŋ ḥawae naŋ, êkac pe tau 8 U aC 9 Om, go êtôm gebe ñam papla tau.

* 5:14: Lau ḥanô embe teto papia êndêŋ ḥac teŋ ma embe

6

Biñ peñña

¹ Go galic Domba kêkac buku ñapeñ 7 ñamataña su. Ma gañô bôc aclê nêñ teñ kêsôm awa amboac wapap gêjac gebe “Omôêñ.”

² Ma gaôc matocanô sa ma galic hos kwalam-kwalam teñ. Nac tanj gêngôñ hos ñaô nañ, kêmêgôm talam ma sêkêñ sunsuñ gêdêñ eñ kêkuc. Ma ñac tau kêsa gêja kêtôm ñac-kêku-ñacio-tuluwaga, ma eñ oc êku ñacio tulu.

³ Go Domba kêkac ñapeñ kêtô luagêcña su. Ma gañô bôc kêtô luagêcña kêsôm gebe “Ômôêñ.”

⁴ Ma hos kokoc teñ kêsa gêmêñ. Ma ñac, tanj gêngôñ hos ñaô nañ, kêtô ñatau gebe êkôc biñmalô su anja nom ma êkêñ ñamalac senseñ tauñ, tec sêkêñ siñ kapôêñ teñ gêdêñ eñ.

⁵ Go Domba kêkac ñapeñ kêtô têlêacña su. Ma gañô bôc kêtô têlêacña kêsôm gebe “Ômôêñ.” Ma gaôc matocanô sa e galic hos jejec teñ. Ma ñac, tanj gêngôñ hos ñaô nañ, kêkôc dôñ tanam dôñ gêñ ñawapaciña kêsêp lêma.

⁶ Ma gañô awa teñ kêsa bôc aclê ñasawa gebe “Kôm bêc tagenja ñaôli kêtôm gebe tanam ôli padi kap luagêc. Kôm bêc tagenja ñaôli kêtôm gebe tanam ôli labi kap 6geñ. Mago ôñgôm ñalêsi to wain êtu sec atom.”

⁷ Go Domba kêkac ñapeñ kêtô aclêja su. Ma gañô bôc kêtô aclêja nê awa gebe “Ômôêñ.”

⁸ Tec gaôc matocanô sa e galic hos bobob teñ. Ma ñac, tanj gêngôñ hos gaô nañ, nê ñaê gebe Gêmacanô. Ma lau lamboamña têdaguc eñ. Ma sêwa lau nomja kêkôc gêja toñ aclê, ma Gêmacanô to nê lau têtap ñaclai sa gebe senseñ toñ aclê tonaj ñateñ su ña siñ to ña tôbôm ma ña gêmac tokaiñ-tokaiñ to ña bôclai nomja.

⁹ Go Domba kêkac ñapeñ kêtô lemeñ teñja su. Ma aê galic lau, tanj sêjac êsêac êndu kêtô sêôm Anôtônê biñ lasê to sêwa biñ tau sa ñaiñêñja nañ, nêñ katuj sêmoa altar ñalabu.

¹⁰ Ma êsêac sêmôêc ña aweiñ kapôêñ gebe “O ñatau dabuñ to biñjanôña, êndêñ ondoc go ômêtôc biñ ma ôkêñ aêacma dec ñagêjô êndêñ lau nomja.”

¹¹ Tec sêkêñ ñakwê kwalam-kwalam gêdêñ êsêac kêtômgeñ ma sêôm gêdêñ êsêac gebe sêlêwañ tauñ saungeñ êwiñ e ñacio sêncat lau, tanj sêjam kôm sêwiñ êsêac to nêñ lasitêwai êndu nasêwiñ êsêac, go Anôtô êmêtôc lau nomja.

¹² Ma aê galic Domba kêkac ñapeñ kêtô 6ña su ma ôjô gêjam kapôêñjanô e oc kêtô jec amboac talu ñasaô-saô ma ajôj samuc amboac dec.

¹³ Utitalata umbonjña sêpôp sêsep nom amboac wa tomatac-tomatac sêselô êndêñ tanj mu êselêñ kapôêñ nañ.

¹⁴ Ma umbonj gêlêc tau amboac sêlêc lacgeñ ma lôc to nuc samob sêkêñ maleñ siñ.

¹⁵ Go kiñ nomja to lau towae ma siñwaganêñ kapitai to lau tolêlôm ma ñajanya to gêñôma ma êsêac, tanj sêmoa nêñ lêtêgeñ nañ, êsêac samob sêsiñ tauñ sêsep gêsuñ to poclabu anja lôc.

¹⁶ Ma sêôm gêdêñ lôc to poc kapôêñ gebe “Aku taôm sa mênjançênduc aêac auc gebe ñac, tanj gêngôñ lêpôñ kiñja nañ, agêc Domba, tanj têtac ñandañ nañ, sêlic aêac sapu.”

¹⁷ Gebe agêcnêñ bêc kapôêñ têntac ñandañja ménkêsa, ma asa kêtôm gebe êpuc tau tôj êkô.”

7

Sepeñ ɳatalô kêpi Israelneñ lau 144,000

¹Tonañ su, go galic anjela aclê sêkô nom ɳakêclêsu aclê ma sêmêgôm nom ɳamu aclê tôñ, gebe mu teñ êsêlêñ naêpi nom ma gwêc to ka teñ atom.

² Go galic anjela teñ anja oc ɳam kêpi gêmêñ, nañ kékôc Anôtô mata jali nê peñ sepeñ ɳatalôña ma gêmôdêc ɳa awa kapôêñ gêdêñ anjela aclê, tañ têtap ɳaclai sêngôm nom to gwêc êtu secña sa nañ gebe

³ “Añgôm nom to gwêc ma ka êtu sec atomgeñ e aêac aperñ ɳatalô êpi aêacnêñ Anôtônê sakiñwaganêñ teñbeleñ su acgom.”

⁴ Go gañô sêsa lau, tañ sepeñ ɳatalô kêpi êsêac nañ, nêñ namba sa kêtôm 144,000. Sepeñ ɳatalô kêpi Israel latuinêñ gôlôac samob kêtômgeñ.

⁵ Anja Judanê gôlôac sepeñ ɳatalô kêpi lau 12,000,

anja Rubennê gôlôac 12,000,

anja Gadnê gôlôac 12,000,

⁶ anja Asernê gôlôac 12,000,

anja Naptalinê gôlôac 12,000,

anja Manasenê gôlôac 12,000,

⁷ anja Simeonnê gôlôac 12,000,

anja Lewinê gôlôac 12,000,

anja Isakamê gôlôac 12,000,

⁸ anja Sebulonnê gôlôac 12,000,

anja Josepnê gôlôac 12,000,

ma anja Benjaminnê gôlôac 12,000.

Lau nomja totoñ-totoñ sêjam sakiñ Anôtô

⁹ Tonañ su, go galic lau taësam ɳasec, ɳac teñ kêtôm gebe êsa êsêac saña atomanô. Êsêac anja lau totoñ-totoñ samob nêñ to lau tomôkê-tomôkê ma lau to-m-to-m samob to lau aweñ teñ-aweñ teñ. Êsêac sêkô lêpôñ kinña to Domba lanjônêmja sêô ɳakwê kwalam-kwalam ma sêôc tômtôm ɳalaun.

¹⁰ Ma sêmôêc ɳa aweñ kapôêñ gebe “Moasin ênam aêac kêsija gêmêñ anja Anôtô, tañ gêngôñ lêpôñ kinña nañ, agêc Domba nêñ.”

¹¹ Ma anjela samob, tañ sêkô sêgi lêpôñ kinña to laumata ma bôc aclê auc nañ, sêu tauñ têtap labôcgej sêc lêpôñ kinña ɳanêmja ma teteñ mec gêdêñ Anôtô

¹² ma sêôm gebe

“Biñjanô, lambinj to ɳawasi

ma kauc mêtêña to dañge

ma wae to ɳaclai ma ɳajaña

êndêñ aêacnêñ Anôtô teñgeñ ma teñgeñ. Biñjanô.”

¹³ Go laumata teñ kêtû kênac aê gebe “Êsêac tañ sêô ɳakwê kwalam-kwalam nañ, asa lau ma sêmêñ anja ondoc.”

¹⁴ Ma aê kasôm gebe “Noc apômtau, aôm kôjalagac.” Tec eñ kêsôm gêdêñ aê gebe “Gêñwapac kékôniñ êsêac ɳanô, tec sêmêñ ma sêkwasiñ nêñ ɳakwê kêsêp Dombanê dec, tec ɳakwê tau kêtû sêp.

¹⁵ Sêgôm amboac tonanj, tec sêkô Anôtônê lêpôñ kinña ɳanêmja ma sêjam sakiñ eñ kêtôm bêc to geleñ sêmoa ênê lôm dabuñ.

Ma ɳac, tañ gêngon lêpôñ kinña ɳaô nañ,
mêñêtu nêñ bec.

¹⁶ Mo to bu oc êjô êsêac êtiam atom.

Ma oc to gêñ ɳandañ teñ oc êtuñ êsêac êtiam atom,

17 gebe Domba, tanj kékô lêpôy ñaluŋgeŋ naŋ, oc ejop êsêac ma oc êwê êsêac sêndêŋ bumata mata jali sêna.
Ma Anôtô oc êmbuŋ êsêac mateŋsulu samob aŋga mateŋgasi su."

8

Napeŋ kêtuaŋ 7ŋa

1 Domba kékac ñapeŋ kêtuaŋ 7ŋa su, go undambê ñagamêŋ ñajêŋ kêsa kêtôm ockatu ñasawa ñamakeŋ.

2 Go galic aŋela 7, tanj sêkô Anôtô laŋônêmja naŋ, sêkôc dauc 7.

3 Ma aŋela teŋ gêmêŋ kékô kêsi altarŋa. Eŋ kékôc laclu gold gêŋmaluŋa teŋ. Ma sêkêŋ gêŋmaluŋa taêsam gêdêŋ eŋ gebe êkêŋ êtu da ênsac altar gold, tanj kékô lêpôy kiŋŋa ñanêmja naŋ, êwiŋ Anôtônen lau samob nêŋ meç.

4 Ma gêŋmaluŋa ñajadaŋ gêŋŋa sa aŋga aŋela, tanj kékô Anôtô laŋônêmja naŋ lêma, kêpi gêwiŋ Anôtônen launêŋ meç gêja.

5 Go aŋela kékôc laclu gêŋmaluŋa jakékêŋ ja aŋga altar kêsêp e mêmêc ma kêbaliŋ kêsêp nom gêja. Su, go wapap gêjac to gamêŋ ñakicsêa kêsa ma ôsic kékac to ôjô gêjam.

Dauc kêtuaŋ

6 Ma aŋela 7, tanj sêkôc dauc 7 naŋ, sêmasaŋ tauŋ gebe sênaŋ êtaŋ.

7 Aŋela ñamataŋa gêjac dauc kêtuaŋ ma kompoc to ja ma dec kêgaluŋ gêwiŋ tau kêsêp nom gêja. Sêwa nom samuc kékôc gêja ñamakeŋ têlêac ma sêwa ka kékôc gêja tonj têlêac amboac tonanĝeŋ. Tec ja gen nom ñamakeŋ teŋ to ka ñatoŋ teŋ su ma gêgwaŋ matac-matac samob to malagenj.

8 Go aŋela kêtuaŋ luagêcŋa gêjac dauc kêtuaŋ ma gêŋ amboac ja gen lôc kapôenj teŋ gêu tau kêsêp gwêc gêja. Gwêc tau sêwa kékôc gêja têlêac ma ñateŋ kêtuaŋ dec.

9 Ma sêwa gêŋ mateŋ jali, tanj sêse awen sêmoa gwêc naŋ, to wanj, tanj sêpoac gwêc naŋ, kékôc gêja tonj têlêac ma gêŋ mateŋ jali nêŋ tonj teŋ to wanj ñatoŋ teŋ sêjaŋa.

10 Go aŋela kêtuaŋ têlêacŋa gêjac dauc kêtuaŋ. Ma utitalata kapôenj teŋ kêpôp aŋga umboŋ kêtôm dawenj ñawaô. Ma sêwa bu samob kékôc gêja têlêac, tec jakékêp ñateŋ to kêsêp bumata gêwiŋ.

11 Ma utitalata tau ñaâ gebe Namakic. Ma bu têlêac tau ñateŋ ñamakic kêsa. Ma ñamalac taêsam sênôm bu ñamakic tau, tec sêmac êndu.

12 Go aŋela kêtuaŋ aclêŋa gêjac dauc kêtuaŋ. Ma sêwa oc kékôc gêja ñamakeŋ têlêac ma sêwa ajôŋ kékôc gêja ñamakeŋ têlêac to sêwa utitalata kékôc gêja tonj têlêac. Ma oc ñamakeŋ teŋ to ajôŋ ñamakeŋ teŋ ma utitalata ñatoŋ teŋ gêjam kanuc. Ma têm oc to ajôŋ ma utitalata kêpô nomŋa kêtuaŋ dambê kêtôm tonanĝeŋ.

13 Go galic to gaŋô momboanŋ teŋ gêlôb gêmoa umboŋ ñalabu ma gêmôc ña awa kapôenj gebe "Ojae, ojae, ojae, lau tanj sêŋgôŋ nom naŋmêŋ. Aŋela têlêac tec sêmoa. Nêŋ dauc embe êtaŋ, oc êsêcmêŋ sêŋgôŋ naeo ñanôgoc."

9

1 Go aŋela kêtuaŋ lemen teŋŋa gêjac dauc kêtuaŋ. Ma galic utitalata teŋ kêpôp aŋga umboŋ kêsêp nom gêja, ma sêkêŋ ki gamêŋ ñakêlêndiŋ secŋa gêdêŋ eŋ.

2 Ma eŋ kêlai gamêŋ ñakêlêndiŋ ñakatam su ma jadaŋ kêpi aŋga gêsuŋ tau tonanŋ kêtôm ja gen oba ñatêtac mêmêgêjam oc to gamêŋ auc e ñakesec kêsa.

³ Ma wagô sêsa anja jadauŋ ɣalêlôm mêmjsêjam nom auc, ma nêŋ ɣaclai kêtôm alidêbu nomja nêŋ.

⁴ Ma biŋ gêdêŋ êsêac gebe sêŋgôm gêgwaŋ nomja to gêŋ ɣalaŋ atom, matac-matac ma ka sec atom, têtu kasec ɣamalac, taŋ sepeŋ Anôtônê ɣatalô kêpi êsêac teŋbeleŋ atom naŋgeŋ.

⁵ Mago wagô tau têtôm gebe sênam ɣamalac êndu atom, sêlôc gebe sêlênsu êsêac geŋj êtôm ajôn lemen teŋ. Sêlênsu êsêac ɣa ɣandaŋ êtôm alidêbu ɭjac lau ɣaŋandaŋ.

⁶ Èndêŋ ɣasawa tonaj ɣamalac sêŋgôm gêŋlêlôm gebe sêmac ênduŋa, mago sêŋgôm elêmê. Èsêac oc sênam awen su gebe sêmac êndu, mago gêmac oc êc êsêac sugeŋ.

⁷ Wagô tau ɣalanô amboac hos, taŋ sêmasaŋ kêtû siŋja naŋ. Èsêac sêkuc gêŋ amboac sunsun gold, ma êsêac laŋôjanô amboac ɣamalac laŋôanô.

⁸ Èsêac môkêŋlaŋ balin amboac lauonêŋ ma luŋluŋ amboac lewenêŋ.

⁹ Talic èsêac bôŋdagî amboac maluku ki gêsaŋ auc, ma nêŋ magêŋ ɣakicsêa amboac kareta, taŋ hos taësam sê ma sêlêti kêtû siŋja naŋ.

¹⁰ Ma nêŋ lêŋjuc tokêm amboac alidêbunêŋ, ma nêŋ ɣaclai gêc ɣalêŋjuc tau ɣalêlôm, gebe têtu kasec ɣamalac êtôm ajô lemen teŋ.

¹¹ Aŋela gamêŋ ɣakêlêndiŋ secŋa kêtû nêŋ kin, nê ɣaŋ ɣa Ebolai awen gebe Abadon, ma ɣa aêac awen gebe ɣac-geseŋ-gêŋ-ɣsamob-suwaga.

¹² Ojae ɣamataŋa mêŋgêja su. Ojae luagêc gacgeŋ gêc, oc mêŋesa êtu ɣamu.

¹³ Go aŋela kêtû 6ŋa gêjac dauc kêtanj. Ma aê gaŋô awa teŋ kêsa aŋga jabo aclê, *taŋ gêsač altar gold, taŋ kékô Anôtô laŋônmja naŋ ɣakêclêsu.

¹⁴ Awa tau kêsôm gêdêŋ aŋela kêtû 6ŋa, taŋ kékôc dauc naŋ, gebe "Ôŋgamboac aŋela aclê, taŋ sêkô èsêac tôŋ sêmoa bu kapôŋ Euprat naŋ su."

¹⁵ Ma eŋ kêgaboac aŋela aclê tonaj su. Aŋela tau sêmasaŋ tauŋ kêpi jala tonaj ɣaaŋjôŋ to ɣabêc ma ɣaočkutu su gebe sêwa ɣamalac samob êkôc êna toŋ têlêac ma sênam ɣamalacnêŋ toŋ têlêac tau ɣateŋ êndu.

¹⁶ Ma aê gaŋô sêsa siŋwaga, taŋ sêŋgôŋ hos ɣaô naŋ, nêŋ namba sa, ma namba tau 200 million.

¹⁷ Ma katuc kaiŋ teŋ kêsa e galic hos to lau, taŋ sêŋgôŋ ɣaô naŋ. Èsêac nêŋ maluku kokoc kêtôm ja to majanŋ-majanŋ ma jonjoŋ. Ma hos tau môkêŋapac amboac lewenêŋ, ma ja to jadauŋ ma talao kêsa èsêac awenſuŋ.

¹⁸ Gêŋwapac têlêac tonec ja to jadauŋ ma talao, taŋ kêsa èsêac awenſuŋ naŋ, geseŋ ɣamalac, taŋ sêwa kékôc gêja toŋ têlêac naŋ, ɣateŋ su.

¹⁹ Hos tau nêŋ ɣaclai ɣam kêsêp èsêac awenſuŋ to nêŋ Iêŋjuc. Nêŋ Iêŋjuc tomôkêŋapac amboac moac. Ma môkêŋapac tau tonaj têtu kasec ɣamalac.

²⁰ Ma ɣamalac ɣagêdô, taŋ gêŋwapac tonaj geseŋ èsêac su atom naŋ, sêjam tauŋ ôkwi aŋga nêŋ kôm, taŋ lemeŋ sêgôm naŋ atom. Èsêac teteŋ meč gêdêŋ ɣalaŋ sec sêwi siŋ atom ma teteŋ meč gêdêŋ gwam, taŋ sêmasaŋ ɣa gold to silber ma ki to poc ma ka, ma têtôm gebe sêlic gamêŋ to sêŋô biŋ ma sêšêlêŋ atom naŋ.

²¹ Ma èsêac sêjam tauŋ ôkwi aŋga nêŋ lêŋ sêjac ɣamalac êndu to nêŋ sôlôŋ toê-toê ma nêŋ lêŋ mockaiŋo to mockaiŋa ma nêŋ biŋ gengeŋja atom. * jabo kapôŋ aclê ma sêkêŋ jabo ɣakatu tau kékô altar ɣakêclêsu aclê. ma êkêŋ Jabo akatu tau k k altar akacŋu acŋ.

* 9:21: Lau Juda sêmasaŋ nêŋ ɣagêlôŋ teŋ. Èsêac sêsap

10

Anjela to buku sauŋ

¹ Go galic anjela ḥajaŋa teŋ aŋga undambē kēsēp gēmēŋ. En kēkōm tau auc ḥa tao, ma kasōmbuc teŋ gēsac eŋ mōkēapac, ma laŋōanō amboac oc ma akaiŋ amboac alê ja.

² Buku sauŋ teŋ kēkac tau sa kwananget kēsēp eŋ lēma. Ma ketoc akaiŋ anōŋa kēkō gwēc ma gasēŋa kēkō bau.

³ Go eŋ gēmōēc ḥa awa kapōēŋ amboac lewe kētaŋ. En gēmōēc su, go wapap 7 sējac ma sēsōm biŋ.

⁴ Wapap 7 sēsōm biŋ su, ma gabe jato biŋ tau. Mago ganō awa teŋ kēsa aŋga undambē gēmēŋ gebe “Biŋ taŋ wapap 7 sēsōm naŋ, ênēc aōmīageŋ, oto sa atom.”

⁵ Go anjela, taŋ galic eŋ kēkō gwēc to bau naŋ, gēōc lēma anōŋa sa kēpi undambē gēja,

⁶ ma kētōc lēma kēpi ḥac mata jaliŋa, taŋ gēmoa tengeŋ ma tengeŋ. ḥac tau kēkēŋ undambē to ḥagēŋ samob ma nom to ḥagēŋ samob ma gwēc to ḥagēŋ samob. Ma anjela kēsōm gebe “Tēm oc êmbacnē.

⁷ Êndēŋ taŋ anjela kētu 7ŋa ênac dauc êtaŋ naŋ, Anōtō oc ênac dabiŋ nē biŋ ḥalēlōmīŋ, amboac kēsōm ḥawae ḥajam tau lasē gēdēŋ propete, taŋ tētu ênē sakinwaga naŋ.”

⁸ Ma awa, taŋ ganō kēsa aŋga undambē gēmēŋ naŋ, kēsōm biŋ gēdēŋ aē kētiām gebe “Ôna ma ôkōc buku, tē kēkac tau sa kwananget kēsēp anjela, taŋ kēkō gwēc to bau naŋ, lēma nē su.”

⁹ Tec aē gadēŋ anjela tau gaja ma kasōm gēdēŋ eŋ gebe “Ôkēŋ buku sauŋ tonaq êndēŋ aē.” Ma eŋ kēsōm gēdēŋ aē gebe “Ôkōc wacônīŋ. Buku tau oc êngōm nēm ḥatētacsēga ḥamakic ēsa. Mago awamsuŋ oc ênsaē ḥakana amboac lēp.”

¹⁰ Ma kakōc buku sauŋ tau su aŋga anjela lēma ma mēŋgael e kēsaē ḥakana amboac lēp gēc aocsuŋ. Aē kadaŋgōŋ su, go ḥoc ḥatētacsēga ḥamakic kēsa.

¹¹ Ma sēsōm gēdēŋ aē gebe “Oc biŋ lasē êtiammaŋ ēpi lau to-m-to-m to lau totonj-totonj ma lau awenj teŋ-awenj teŋ ma kiŋ tokinj.”

11

Sēwa-biŋ-sa-ŋaŋeŋwaga luagēc

¹ Go sēkēŋ ôpic teŋ kētōm tōc tanam dōŋ gēŋja gēdēŋ aē ma sēsōm gēdēŋ aē gebe “Ôndi naōnam dōŋ Anōtōnē lōm dabuŋ to altar ma êsēac, taŋ teteŋ mec sēmoa lōm dabuŋ ḥalēlōm naŋ.

² Mago ondec malacluŋ lōm dabuŋ ḥamagēŋa ênēcja, ônam dōŋ atom, gebe sēkēŋ gēdēŋ lau samuc sēwē kaiŋ ma êsēac oc sēka malac dabuŋ popoc êtōm ajōŋ 42.

³ Ma aē oc jakēŋ ḥoc sēwa-biŋ-sa-ŋaŋeŋwaga luagēc. Êsēagēc sēsō talu sa ma seoc biŋ lasē êtōm bēc 1,260.”

⁴ ḥac ulu tonaq tētōm katēkwi luagēc me jakaiŋ luagēc, taŋ sēkō nom ḥatau laŋōnēm naŋ.

⁵ Ma teŋ embe taē ênam gebe êtu kasec êsēagēc, go ja ēsa êsēagēc awenjsuŋ e naēniŋ agēcnēŋ ḥacio su. Teŋ embe taē ênam gebe êtu kasec êsēagēc, naŋ senseŋ eŋ su ḥa ja êtōm tōnēgen.

⁶ Naclai gêdêj êsêagêc gebe sêmbôc umboj auc e kom ten ênac êndêj bêc êsêagêc seoc biŋ lasêja atom. Ma naclai gêdêj êsêagêc gebe sênam bu ôkwi êtu dec. Ma êsêagêc oc sêlênsu nom ja gênywapac tokainj-tokainj êtôm tanj taêj gêjam naŋ.

⁷ Êndêj tanj sêncac dabij nêj kôm sêwa biŋ saŋa naŋ, bôc tau oc êpi anja ɻak  l  ndiŋ sec m  nac siŋ êndêj êsêagêc e êku êsêagêc tulu ma ênac êsêagêc êndu.

⁸ Ma êsêag  cn  nj ɻaw  l  laŋ oc ên  c malacsêga ɻaintêna.   s  ac s  l  w  inj malac tau gebe Sodom to Aiguptu. Anja malac tonaj   s  ac s  jac ês  ag  cn  nj Ap  mtau k  pi kakesotau.

⁹ Ma lau anja lau to-m-to-m ma lau tom  k  -tom  k   to lau awej teŋ-aweŋ teŋ ma lau totoŋ-totoŋ s  lic ês  ag  cn  nj ɻaw  l  laŋ ên  c êtôm bêc t  l  eac ma ɻas  ku ma sêncac jao gebe s  nsuŋ atom.

¹⁰ Ma lau nomja oc t  tu samuc êsêagêc s  mac ênduŋa ma t  ntac ɻajam, tec s  k  ŋ g  ŋ ɻajam-ɻajam ɻa  m  geŋ ênd  j tauŋ, gebe propete luag  c tonaj s  l  s  su lau nomja.

¹¹ B  c t  l  eac ma ɻas  ku gêjanja, go ɻalau mata jaliŋa anja An  t  n   k  s  p     s  ag  cn  nj ɻal  l  m g  ja, tec ag  c d  di s  k  , ma   s  ac, tanj s  lic êsêagêc naŋ, t  t  c tauŋ ɻan  .

¹² Ma ɻaclag  c tau s  ŋ  o awa kap  p  ŋ k  sa anja undamb   ma k  s  om g  d  j êsêagêc gebe “Api tonec am  .” Go tao teŋ k  s  un   s  ag  c sa s  pi undamb   s  ja ma ag  cn  nj I acjo s  lic êsêagêc s  pi s  ja.

¹³ Ma g  d  j ɻasawa tonaj   j  o g  jam kap  p  ŋ e malac tonaj ɻaandu samob embe tawa   k  c êna toŋ 10, naŋ ɻateŋ gêjanja. Ma   j  o tau geseŋ lau 7,000 su. Ma lau ɻagêdô t  t  c tauŋ, tec tetoc An  t   undamb  ja sa.

¹⁴ Ojae k  tu luag  cja tec m  n  g  ja su. Ma ojae k  tu t  l  eacja oc m  n  esa.

Dauc k  tu 7ŋa

¹⁵ Go anja k  tu 7ŋa g  jac dauc k  taŋ. Ma awej kap  p  ŋ k  sa anja undamb   gebe

“A  acn  nj Apômtau ag  c n   Kilisi t  tu nom ɻagamêŋ ɻatau, ma enj oc ênam g  linj   moa teŋenj ma teŋenj.”

¹⁶ Go laumata 24, tanj s  ŋ  g  ŋ n  ŋ l  p  ŋ s  moa An  t   laŋ  n  m naŋ, s  u tauŋ t  t  p lab  cgeŋ s  c ma teteŋ mec g  d  j An  t   gebe

¹⁷ “O Apômtau An  t  , ɻaniniŋ ɻatau, tanj g  moa g  d  j andan  geŋ ma galoc g  moa naŋ,

a  ac anam dan  ge a  m gebe k  waka n  m ɻaclai kap  p  ŋ sa ma g  jam g  linj g  moa.

¹⁸ Lau samuc t  ntac ɻandaŋ k  sa,

mago a  m têmtac ɻandaŋ k  sa amboac tonan  genj.

Noc ômêtôc ɻacmat  n  ja

to ôk  ŋ ɻagêdô ɻajam ênd  j propete, tanj t  tu n  m sakiŋwaga

to ênd  j n  m lau ma ênd  j ês  ac lau sauŋ to kap  p  ŋ,

tanj t  t  c a  mn  m ɻa   naŋja, m  n  g  o las  .

Noc onseŋ ês  ac, tanj sesenj nom naŋ, tau tonec.”

¹⁹ Ma An  t  n   l  m dabuj anja undamb   ɻakatam g  l  c su e An  t  n   poac ɻakatapa, tanj k  k   ôn   l  m dabuj naŋ, k  tu aw  . Go ôsic k  kac to gam  n   ɻakics  a k  sa ma wapap g  jac to   j  o g  jam ma kompoc g  jac kap  p  ŋ.

12

Awê ma lêjuckêm nêj biñ

¹ Ma gêntalô kapôêj teñ aña undambê ménkêsa gebe awê teñ kêsô oc kêtû nê ñakwê ma kékô ajôj ñaô ma kékuc utitalata 12 kêtû sunsunj.

² Awê tau taê ma ñapalê kêtuj ej gebe êkôc, tec gêngôj jageo ma kewacic.

³ Go gêntalô teñ aña undambê ménkêsa. Lêjuckêm bomsamuc kapôêj teñ tomôkêapac 7 ma ñajabo 10 kékuc sunsunj 7.

⁴ Ma nê Iêjuc gêbam utitalata umboñja tonj têlêac tonaj ñatenj piñpanj, ma kêpalip kêsêp nom gêja. Go lêjuckêm jakékô awê, tanj gebe êkôc ñapalê nañ lanjônêm. Èj kékô ma késâe gebe awê êkôc ñapalê su acgom, go ej êndajgôj ñapalê tau su.

⁵ Awê tau kékô ñapalê ñac. Ñapalê tau tonaj oc ênam gôlinj lau samuc samob ña töcki. Go gêj teñ kêjango ñapalê su gêdêj Anôtô to nê lêpôj gêja.

⁶ Ma awê tau kêsa gamêj sawa gêja. Anôtô tau kêmasaj gamêj ñasawa teñ kêtû ejña gebe sêlôm ej aña tònê êtôm bêc 1,260.

⁷ Go siñ kêsa aña undambê. Mikael to nê añela sêjac siñ gêdêj Iêjuckêm. Ma lêjuckêm to nê añela sêjac siñ gêdêj êsêac,

⁸ mago sêku êsêac tulu atom, tec lêjuckêm to nê añela nêj ñasawa teñ gêc undambê kêtiam atom.

⁹ Èsêac têtij Iêjuckêm kapôêj, moac lanjwa tau, tanj sêsam ej gebe Nackêlênsôj-binjwaga me Sadan nañ su. Ñac tau kêsau nom ñagamêj samob. Èsêac têtij ej to nê añela su sêsep nom sêja.

¹⁰ Go ganjô awa kapôêj aña undambê kêsa gebe "Galoc moasin to ñajaña ma gôlin kinjña gêmu gêdêj aêacnêj Anôtô gêja. Ma ênê Kilisinê ñaclai kêsa, gebe têtij ñac, tanj kékô Anôtô lanjônêm ma kêgôlinj biñ kêpi aêacnêj lasitêwai nañ su. Ej kêgôlinj biñ kêpi êsêac kêtôm bêc to gelengej."

¹¹ Ma êsêac sêku ej tulu ña Dombanê dec to ña nêj biñ, tanj sêwa sa nañ.

Èsêac têntac gêwiñ gebe sêmoa maten jali atom, tec sêmac êndu.

¹² Amboac tonan undambê to amac, tanj aنجôj undambê nañ, têmtac ñajam êsa.

Ojae, nom to gwêcmêj,
Sadan kêsêp gêdêj amac gêwac totêtac ñandañ kapôêj,
gebe ej kêjala su gebe nê têm kêtû dambêgac."

¹³ Gêdêj tonaj Iêjuckêm kêjala gebe têtij ej su kêsêp nom gêja, tec kêjanda awê, tanj kékôc ñapalê ñac nañ.

¹⁴ Ma sêkêj momboanj kapôêj ñamagê luagêc gêdêj awê tau, gebe êlôp êna nê mala, tanj gêc gamêj sawa nañ. Èsêac oc sêlôm ej aña tònê êtôm jala têlêac ma ajôj 6, gebe êmoa jaêc moac.

¹⁵ Tec moac gêluc bu kapôêj kêsa awasunj kêdaguc awê tau gêja, gebe êc ej su.

¹⁶ Mago nom gêjam awê tau sa ma gêja awasunj e kêdanjgac bu, tanj Iêjuckêm gêluc kêsa awasunj nañ su.

¹⁷ Tec lêjuckêm têtac ñandañ gêdêj awê tau ma gêja gebe ênac siñ êndêj ênê wakuc ñagêdô, tanj sêmasaj Anôtônê biñsu to sêwa Jesunê mêtê sa nañ.

¹⁸ Ma lêjuckêm kékô ambêô.

13

Bôc luagêc nêj bij

¹ Go galic bôc teñ kêpi aنجa gwêc gêmêj. Bôc tau nê jabo 10 ma môkêapac 7. Ma sunsuň 10 gêsac nê jabo ɳaô ma teto ɳaê alôb-alôb gêsac môkêapac.

² Ma bôc tau, taŋ galic naŋ, ɳalaŋô amboac pusip saleŋja kapôeŋ ma akaiŋ amboac iwanê ma awasuŋ amboac lewe awasuŋ. Ma lêñuckêm kékêj nê ɳajaŋa to nê lêpôŋ ma nê ɳaclai kapôeŋ gêdêj enj.

³ Ma sêlic bôc tau nê môkêapac tau ɳateŋ kêtôm sêjac êndu, mago ɳakamoc sec tau gêmô. Tec lau nomja samob sê taêj ma têdaguc bôc tau.

⁴ Ma êsêac teteŋ mec gêdêj lêñuckêm gebe kékêj ɳaclai gêdêj bôc, go teteŋ mec gêdêj bôc tau ma sêšom gebe “Asa kêtôm bôc tonaj ma asa kêtôm gebe ênac siŋ êndêj enj.”

⁵ Ma Anôtô gêlôc gebe bôc etoc tau sa ɳa awasuŋ kapôeŋ to êsôm bij alôb-alôb, ma kékêj ɳaclai gêdêj enj gebe ênjgôm gêj tau êtôm ajôŋ 42.

⁶ Bôc tau gêja awasuŋ ma kêsom bij alôb-alôb kêpi Anôtô to kêpi ênê ɳaê to ênê andu ma kêpi êsêac, taŋ sêngôŋ undambê.

⁷ Ma Anôtô gêlôc gebe enj ênac siŋ êndêj Anôtônê lau e êku êsêac tulu. Ma kékêj ɳaclai gêdêj enj gebe êtu lau tomôkê-tomôkê to lau to-m-to-m ma lau aweiŋ teñ-aweiŋ teñ to lau totoŋ-totoŋ samob nêj ɳatau.

⁸ Ma lau nomja samob oc teteŋ mec êndêj bôc tau. Mago gêdêj taŋ Anôtô kékêj undambê to nom atomgeŋ naŋ, lau tonaj nêj ɳaê kêsêp Domba, taŋ sêjac êndu naŋ, nê buku mata jaliŋa atom.

⁹ Nac teñ nê tanjasuŋ embe ênêc, naŋ, ênjômaŋ.

¹⁰ Embe ênac ɳac teñ ɳawae gebe ênjgôŋ kapoacwalô, oc êsêp kapoacwalô êna.

Ma embe ênac ɳac teñ ɳawae gebe sênamac enj ɳa siŋ êndu, oc sênamac enj êndu.

Amboac tonaj Anôtônê lau sêôc gêjwapac totêntac êpa sugen ma sêkêj êwiŋ.

¹¹ Go galic bôc tauja teñ kêpi aنجa nom ɳalêlôm gêmêj. Bôc tonaj nê jabo luagêc kêtôm dombanê, mago kêsau bij kêtôm lêñuckêm.

¹² Ma gêjam kôm ɳa bôc ɳamatanya nê ɳaclai gêmoa bôc tau laŋônêmja. Ma kêkac nom to êsêac, taŋ sêngôŋ nom naŋ, gebe teteŋ mec êndêj bôc ɳamatanya toŋakamoc sec, taŋ gêmô su naŋ.

¹³ Ma enj gêgôm gêntalô kapôeŋ-kapôeŋ. Enj kékêj ja kêsêp aنجa undambê gêmêj nom mêt-ɳamalac samob sêlic.

¹⁴ Bôc tau kêsau gêôc lau nomja samob ɳa gêntalô, taŋ Anôtô gêlôc gebe ênjgôm êmoa bôc ɳamatanya nêj ɳaŋ. Ma bôc tau kêsom gêdêj lau nomja gebe sêmansaŋ bôc, taŋ kêtap siŋ ɳakamoc sa, mago gêmoa mata jali naŋ, nê ɳakatu teñ.

¹⁵ Ma Anôtô gêlôc, tec bôc tau gêju awajaô mata jali kêsêp bôc ɳakatu gebe bôc ɳakatu êsôm bij ma enseŋ êsêac, taŋ teteŋ mec êndêj ɳakatu atom naŋ su.

¹⁶ Ma bôc tau kêkac ɳamatanya samob, lau sauŋ to kapôeŋ ma lau tolêlôm to lau ɳalêlôm sawa ma lau, taŋ sêmoa nêj lêtêgeŋ naŋ, to gêjôma gebe sepeŋ ɳatalô teñ ênêc lemenj anôŋa me teñbeleŋ.

¹⁷ Nac teñ embe êtâp ɳatalô tonaj sa atom, oc êtôm gebe ênam ôli gêj me êkêj gêj êndêj lau sênam ôli atom. ɳatalô tonaj bôc tau nê ɳaê me ɳaê tau ɳanamba.

¹⁸ Amboac tonaj lau tokauc mêtéja taêj ênam biñ tau acgom. Nac tokauc êkip bôcnê namba ñam samaj, gebe namba tau ñamalac teñ nê. Ma namba tau 666.

14

Lau 144,000 nêj wê

¹ Go gaôc matocanô sa ma galic Domba tau kêkô lôc Sion ma lau 144,000, tañ teto êsêagêc Tama nêj ñaê kêpi êsêac terjbeleñ nañ, sêkô sêwiñ enj.

² Ma ganjô awa teñ kêsa aنجa undambê kêtôm bu taêsam ñakicsêa ma kêtôm wapap gêjac kapôêjanô. Ma ganjô awa tau amboac lau wêja sêjac nêj gêj wêja kêtanj.

³ Lau tau sêjam wê wakuc teñ sêkô lêpôj kiñja to bôc aclê ma laumata lanjônêmja. Nac teñ kêtôm gebe êjô wê tonaj e êtu tôj ej atom, lau 144,000 tauñej, tañ Domba gêjam ôli êsêac su aنجa nom nañ, tec sêjam.

⁴ Lau tonaj ñai têtu sec gêdêj lauo atom, sêmoa tonêj ñalêlôm ñawasigeñ. Êsêac têdaguc Domba sêsa intêna samob, tañ ej kêsa nañ. Domba gêjam ôli êsêac su aنجa ñamalacnêj e têtu Anôtô agêc Domba nêj gêj ñanô ñamêc.

⁵ Biñdansañ teñ kêsa êsêac awençuñ atomanô, gebe êsêacnêj keso masi.

Anjela têlêac nêj biñ

⁶ Go galic anjela teñ gêlôb gêmoa undambê ñalêlôm. Ej kêkôc ñawae ñajam tengeñja teñ gebe êsôm lasê êndêj lau, tañ sêngôj nom nañ, ma êndêj lau totoñ-totoñ samob to lau tomôkê-tomôkê ma lau awen teñ-awen teñ to lau to-m-to-m.

⁷ Enj kêsôm ña awa kapôêj gebe “Atêc Anôtô to atoc ej taugeñ sa, gebe ênê mêtôc ñanoc mêmjkêsa. Aterj mec êndêj ñac, tañ kêkêj undambê to nom ma gwêc to bumata nañ.”

⁸ Ma anjela teñ kêdaguc mêmjkêtu luagêc ma kêsôm gebe “Sêku Babel kapôêj tulu, sêku tulugac, Babel tau kêkêj nê wain têtac ñakalacña gêdêj lau samuc sênôm.”

⁹ Go anjela teñ kêdaguc êsêagêc mêmjkêtu têlêac. Ej kêsôm ña awa kapôêj gebe “Teñ embe eteñ mec êndêj bôc to êndêj nê ñakatu ma êkôc ñatalô ênêc têbêla me lêma,

¹⁰ nañ oc ênôm wain Anôtôñê têtac ñandañja, tañ kêkêc kêsêp nê têtac ñandañ ñalaclu, kêgaluñ gêwiñ gêj teñ atom. Ma sêlênsu ñac tau ña ja to talao aنجa anjela dabuñ to Domba lanjônêmja.

¹¹ Ja tañ êlênsu êsêac nañ, ñajadauñ oc êpi endej tôngej. Êsêac tañ teteñ mec gêdêj bôc to gêdêj ênê ñakatu ma sêkôc ênê ñaê ñatalô sa nañ, oc sêniñ awen atom êtôm bêc to eleñgeñ.”

¹² Amboac tonaj Anôtôñê lau, tañ sêmasañ Anôtôñê biñsu to sêkêj gêwiñ Jesu nañ, sêôc gêjwapac totêntac êpa sugeñ.

¹³ Go ganjô awa teñ kêsa aنجa undambê gebe “Oto gebe Aê aoc êôc lau, tañ Apômtau gêbiñ êsêac tôj ma sêmac êndu galoc ma êndêj bêc ñamuña samobgeñ.” Ñalau Dabuñ kêsôm gebe “Biñjanô, êsêac oc sêwi nêj koleñ siñ ma sêniñ awen gebe nêj koleñ ñanô kêdaguc êsêac.”

Têm sejoñ kôm ñanô saja

¹⁴ Go gaôc matocanô sa ma galic tao sêpsêp teñ ma ñac teñ amboac ñamalacnê latu gêngôj tao tonaj ñaô. Ej kêkuc sunsun gold ma lêma kêmêgôm bôjan jalô ñamata teñ.

¹⁵ Ma aŋela tauŋa teŋ kēsa aŋga lōm dabuŋ mēŋgêmôēc ḥa awa kapôēn gêdêŋ ḥac, taŋ gêŋgôŋ tao ḥaô naŋ, gebe “Ôsakij nêm bôjaŋ jalô naôñêc kôm ḥanô sa gebe noc tajorj kôm ḥanô saŋa mêtjkêsa ma gêŋ nomŋa kêtû lêwê su.”

¹⁶ Tec ḥac, taŋ gêŋgôŋ tao ḥaô naŋ, gêjac bôjaŋ jalô kêsêp nom ma gêjac nom ḥakôm ḥanô sa.

¹⁷ Go aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga lōm dêbuŋ, taŋ kékô undambê naŋ, gêmêŋ ma gêôc bôjaŋ jalô ḥamata teŋ amboac tonan.

¹⁸ Go aŋela tauŋa teŋ kêsa aŋga altar gêmêŋ gêwiŋ, naŋ kêtû ja ḥatau ma gêmôēc ḥa awa kapôēn gêdêŋ ḥac tobôjaŋ jalô ḥamata tonan gebe “Ôsakij nêm bôjaŋ jalô ḥamata ēna ma ojoŋ ḥanô aŋga nom ḥakôm wainŋa sa, gebe wain ḥanô kêtû lêwê su.”

¹⁹ Go aŋela gêjac nê bôjaŋ jalô kêsêp nom ma kejoŋ wain ḥanô aŋga nom sa jakébalin ḥanô tau kêsêp sêpîp wain ḥamala kapôēn. ḥamala tau tonan Anôtônê têtac ḥandaŋ.

²⁰ Èsêac sêpîp wain ḥanô sêmoa malac ḥamagê e dec kêsa sêpîp wain ḥamala tau. Dec tau kêsuŋ kêtôm gebe ênôm hos auc e êndêŋ ḥagôlin ma keselen gêja kêtôm 300 kilometer.

15

Anela togeŋwapac ḥamuŋa tau

¹ Go galic gêŋtalô-kapôēn kaiŋ teŋ gêc undambê. Aŋela 7 sêkôc gêŋwapac ḥamuŋa 7 tau. Anôtônê têtac ḥandaŋ oc ênac dabij tau êpi gêŋwapac tonec.

² Ma galic gêŋ amboac gwêc, naŋ kêtom glas sêgaluŋ gêwiŋ ja. Ma galic lau, taŋ sêku bôc to nê ḥakatu ma nê ḥaê ḥanamba tulu naŋ, sêkôc Anôtônê geŋ wêŋa sêkô gwêc glas tau ḥatali.

³ Èsêac sêjam Anôtônê sakinwaga Mose nê wê ma Dombanê wê gebe “O Apômtau Anôtô, ḥaniniŋ ḥatau, aômnêm kôm kapôēn to kaiŋ teŋ. O lau totoŋ-totoŋ samob nêŋ kiŋ, aômnêm lêŋ samob jagêdêŋ to biŋjanô.

⁴ O Apômtau, asa oc êtêc aôm atom, ma asa oc etoc aômnêm ḥaê sa atom. Gebe aôm taômgeŋ dabuŋ.

Lau totoŋ-totoŋ samob mêteteŋ mec êndêŋ aôm, gebe nêm iêŋ kômêtôc biŋ jagêdêŋja kêtû awê sugac.”

⁵ Tonaŋ su, go galic lômbec undambêja, taŋ kêtû Anôtô gêmoa gêwiŋ nê lau ḥabelo naŋ, ḥakatam gêlêc tau su.

⁶ Ma aŋela 7, taŋ sêkôc gêŋwapac 7 naŋ, sêsa aŋga lōm dêbuŋ sêmêŋ. Èsêacnêŋ ḥakwê ḥawasi e ḥaeb ḥaôma ma sêjandiŋ ômbiŋkap gold gêšac bôŋdagî.

⁷ Go bôc aclê nêŋ teŋ kékêŋ laclu gold 7 gêdêŋ aŋela 7 ma Anôtô mata jali tengeŋ ma tengeŋja nê têtac ḥandaŋ kêsêp laclu tau e mêtjêc.

⁸ Ma Anôtônê ḥawasi to nê ḥaclai ḥajadaŋ gêjam lôm dabuŋ ḥalêlôm auc ma ḥac teŋ kêtôm gebe êsô lôm dabuŋ êna atomanô e aŋela 7 nêŋ gêŋwapac mêtjênaç pep acgom.

16

Anôtônê têtac ḥandaŋ ḥalaclu 7

¹ Ma ganjô awa kapôêj kêsa aŋga lôm dabuŋ ma kêsôm gêdêŋ aŋela 7 tonan gebe “Ana akêc Anôtônê têtac ɻandaŋ ɻalaclu 7 êsêp nom êna.”

² Go aŋela ɻamata jakêkêc nê laclu kêsêp nom gêja. Ma lau, taŋ sêkôc bôcnê ɻatalô sa to teten mec gêdêŋ ênê ɻakatu naŋ, têtap gwatêlê sec to ɻandaŋ sa.

³ Go aŋela kêtu luagêcŋa kêkêc nê laclu kêsêp gwêc gêja e kêtu dec. Ma dec tau amboac ɻacmatê ɻadec. Ma gêŋ mateŋ jali samob, taŋ sêmoa gwêc naŋ, sêmac endu.

⁴ Go aŋela kêtu têlêacŋa kêkêc nê laclu kêsêp bu to bumata samob gêja e kêtu dec.

⁵ Ma aê ganjô bu tau ɻaanjela kêsôm gebe

“O ɻac dabuŋ tau, taŋ galoc gômoa to andançen gômoa naŋ, aôm ɻac gêdêŋ, tec kômêtôc biŋ ɻalêŋ amboac tonan.

⁶ Èsêac sêkêc Anôtônê lau to propete nêŋ dec siŋ, ma galoc kôkêŋ dec gêdêŋ èsêac sêñom.

ɻagêjô tonan jakêtôm èsêacnêŋ keso solop.”

⁷ Ma ganjô awa kêsa aŋga altar gebe

“Biŋjanô, Apômtau Anôtô, ɻaniniŋ Natau, aômniêm mêtôc tau biŋjanô to jagêdêŋgoc.”

⁸ Go aŋela kêtu aclêja kêkêc nê laclu kêsêp oc e kêkêŋ oc ɻaja kapôêj kêpac ɻamalac.

⁹ ɻandaŋ kapôêj tau kêpac ɻamalac, e sêñom biŋ alôb-alôb kêpi Anôtônê ɻaê, gebe ênê ɻaclai kêtu gêŋwapac tonan ɻamôkê, tec sêjam tauŋ ôkwi ma tetoc en sa atom.

¹⁰ Go aŋela kêtu lemen teŋja kêkêc nê laclu kêsêp bôc tau nê lêpôj. Ma bôcnê gamêŋ samob ɻakesec kêsa. Ma ɻandaŋ gêgôm ɻamalac e sêñac imbeleŋ.

¹¹ Ma sêñom biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô undambêja kêtu nêŋ ɻandaŋ to gwatêlêŋa. Mago sêjam tauŋ ôkwi sêwi nêŋ lêŋ langwa siŋ atom.

¹² Go aŋela kêtu 6ŋa kêkêc nê laclu kêsêp bu kapôêj Euprat e bu tau kêpa. Gêgôm tonan gebe êmansaŋ kiŋ aŋga oc ɻamîja nêŋ intêna.

¹³ Ma aê galic ɻalau ɻatêmu têlêac amboac ôpoac sêsa aŋga lêŋuckêm agêc bôc ma propete dansaŋ aweŋsuŋ sêmêŋ.

¹⁴ Èsêac ɻalau sec, taŋ sêgôm gêrjtalô naŋ, nêŋ ɻalau. Èsêac dêdêŋ kiŋ, taŋ sêñgôŋ têtôm nom ɻagamêŋ samobgeŋ naŋ sêja, gebe sejon èsêac sa ma sênaŋ siŋ êndêŋ ɻaniniŋ Natau Anôtô nê bêc kapôêj.

¹⁵ “Alic acgom, aê oc jawac amboac ɻacgeŋgeŋ. Aê aoc êôc èsêac, taŋ sêjam jali ma sêñô nêŋ ɻakwê baŋgen naŋ, gebe sêñelêŋ tooliŋ ɻaôma e lau sêlic èsêac ôliŋ ɻagêŋ majenjña atom.”

¹⁶ Go ɻalau sec sêkac kiŋ sa sêpi tageŋ aŋga gamêŋ, naŋ sêsam ɻa Ebolai awen gebe Harmagedon.

¹⁷ Go aŋela kêtu 7ŋa kêkêc nê laclu kêsêp ɻalaclau. Ma awa kapôêj kêsa aŋga lêpôj kinjña, taŋ kêkô lôm dabuŋ naŋ, gebe “Gêjac dabin sugac.”

¹⁸ Ma ôsic kêkac to gamêŋ ɻakicsêa kêsa ma wapap gêjac to ôjô gêjam secanô. Ôjô secanô amboac tonan gêjam gêdêŋ têm ɻamalac sêñgôŋ nomiŋa teŋ atomanô.

¹⁹ Malacsêga tau kêkac tau kêkôc gêja ɻapopoc têlêac, ma lau samuc nêŋ malac sêku sa. Ma Anôtô taê gêjam malac Babel kapôêj, tec kêkêŋ wain laclu teŋ gêdêŋ en gêñom. Wain tau ênê têtac ɻandaŋ kapôêj.

²⁰ Go nuc samob sêc su ma lôc samob maleñmê.

²¹ Ma kompoc ɻamatu kapôêj-kapôêj, teŋ ɻawapac kêtôm padi talu teŋ gêjac aŋga undambê kêsêp mêmjkêpi ɻamatlac e ɻamatlac sêšôm biŋ alôb-alôb kêpi Anôtô kêtû kompoc tau ɻagêñwapacña, gebe gêñwapac tonan kapôêjanô sec.

17

Awê mockaiño agêc bôc tau

¹ Ma aŋela 7, taŋ sêkôc laclu 7 naŋ, nêŋ teŋ kêsa mêmjkêsm gêdêj aê gebe “Ômôêj, aê jatôc mockaiño towae, taŋ gêngôj bu kapôêj ɻatali naŋ, nê mêtôc êndêj aôm.

² Kiŋ nomña sêgôm gêj mockaiño gêdêj ej, ma lau taŋ sêngôj nom naŋ, sênôm ênê wain mockaiñoja e kêjaŋiŋ êsêac.”

³ Go katic kaiŋ teŋ kêsa e ɻac tau gêôc aê kasa gamêj sawa teŋ gaja. Ma galic awê teŋ gêngôj bôc bomsamuc teŋ ɻaô, ma teto ɻaê alôb-alôb gêjam ej ôli auc. Ma bôc tau môkêapac 7 to nê jabo 10.

⁴ Awê tau kêsô ɻakwê asôsamuc to bomsamuc ma gêjam gêlôj tau ɻa gold ma pocawa to kékôm. Lêma kékôc laclu gold, taŋ awê tau nê mockaiњ ɻagêj môp to ɻatêmuí kêsêp e mêmjêc.

⁵ Ma teto ɻaê teŋ gêc ej têbela, naŋ ɻam kêsêp lêlôm gebe “Babel kapôêj, nom ɻamockaiño samob to gêj môpna samob ɻatêna.”

⁶ Ma galic awê tau gêñôm Anôtônê lau to lau, taŋ sêwa Jesu sa naŋ, nêŋ dec e kêjaŋiŋ ej.

Gêdêj taŋ galic ej naŋ, gaê taêc ej ɻanô.

⁷ Mago aŋela kêsôm gêdêj aê gebe “Gôê taêm kêtû asagenja. Aê oc jawa awê to bôc tomôkêapac 7 ma nê jabo 10, taŋ kêbalan awê tau naŋ, nêŋ ɻam kêsêp lêlômja sa êndêj aôm.

⁸ Bôc taŋ gôlic naŋ, gêmoa gêdêj gêmuŋgeŋ e galoc malamê, ma malôgeŋ acgom, go épí aŋga gêsuŋbôm êmêj e ênaŋa. Lau taŋ sêngôj nom naŋ, oc sêlic bôc tau, taŋ gêmuŋgeŋ gêmoa e galoc malamê ma oc mêmjêô lasê êtiám naŋ, ma sê taêj. Mago gêdêj taŋ Anôtô kékêj undambê to nom atomgeŋ naŋ, lau taŋ sê taêj naŋ, nêŋ ɻaê kêsêp buku mata jaliŋa atom.

⁹ “Amboac tonan lau tokauc mêtêja taêj ênam biŋ tau acgom. Môkêapac 7 têtôm lôc 7, taŋ awê gêngôj ɻaô, naŋ. Môkêapac tau têtôm kiŋ 7 amboac tonan.

¹⁰ Kiŋ lemen teŋ sêjaŋa su. Teŋ tec gêmoa. Ma teŋ gêmêj atom tagen. Ej embe êmêj, oc êmoa ɻasawa dambêgeŋ.

¹¹ Ma bôc tau, taŋ gêmuŋgeŋ gêmoa ma galoc malamê naŋ, kêtû kiŋ 8ŋa. Ej aŋga êsêac 7 nêŋ, mago oc ênaŋa.

¹² “Ma jabo 10, taŋ gôlic naŋ, têtôm kiŋ 10, taŋ sêkôc nêŋ gôlinj kiŋja sa atom tagen. Mago êsêac oc sêkôc ɻaclai kiŋja sa êtôm ockatu ɻasawa tagengeŋ sêwiŋ bôc tau.

¹³ Êsêacnêj biŋ kêpi tagen ma sêkêj nêŋ ɻajanja to ɻaclai gêdêj bôc tau.

¹⁴ Êsêac oc sêncac siŋ êndêj Domba, mago Domba tau oc êku êsêac tulu, gebe ej kêtû apômtaunêj Apômtau to kiŋnêj Kirj. Ma lau, taŋ ej kêkalem to kêjaliŋ êsêac sa ma têdaguc ej ɻajanêgeŋ naŋ, sêncac siŋ sêwiŋ ej.”

¹⁵ Go aŋela kêsôm gêdêj aê gebe “Bu taŋ gôlic mockaiño gêngôj ɻatali naŋ, kêtôm lau to-m-to-m to lau tomôkê-tomôkê ma lau totoŋ-totoŋ to lau aweiŋ teŋ-aweiŋ teŋ.

¹⁶ Ma jabo 10, taŋ gólic naŋ, to bôc tau, naŋ têntac gedec mockaijo. Êsêac sêjaŋgo ênê gêŋ samob su e êmoa ôli ɳaômageŋ êmoa nê tauŋa, ma sêniŋ ênê ɳamêšom to sêkêŋ ja êniŋ ej su.

¹⁷ Biŋ tonaj êsa gebe Anôtô kékêŋ kêsép êsêacnêŋ ɳalêlôm gebe sêŋgôm ênê biŋ êtu anô, tec kékêŋ êsêacnêŋ ɳalêlôm kêpi tagen ma sêwi nêŋ gólin kinŋa siŋ gêdêŋ bôc tau ênêc e Anôtônê biŋ ɳanô êsa acgom.

¹⁸ “Ma awê, taŋ gólic naŋ, kêtôm malacsêga, taŋ gêjam gólin kiŋ nomŋa samob.”

18

Babel kêku sa

¹ Tonaŋ su, go galic aŋela tauŋa teŋ aŋga undambê kêsép gêmêŋ, ej toŋaclai kapôeŋ, ma nê ɳawasi kêpô nom.

² Ej gêmôéc ɳa awa kapôeŋ gebe
“Sêku Babel kapôeŋ tulu, sêku tulugac,
Babel kêtô ɳalau sec nêŋ malac sêŋgôŋya
ma kêtô ɳalau ɳatêmui to moc sec, taŋ ɳamalac dedec naŋ ɳagêsuŋ,
³ gebe lau samuc samob sênôm ênê wain mockaijoŋa
to kiŋ nomŋa sêgôm mockaiŋ gêdêŋ ej
ma ej mata katu gêŋboa, tec gêjam ôli gêŋ gêdêŋ lau-têtuiu-gaŋwaga nomŋa
ɳawaô e êsêac têtu lau toêlôm.”

⁴ Go gaŋô awa teŋ kêsa aŋga undambê gebe
“O ɳoc lauac, awi malac tonaj siŋ
asa amêŋ, gebe awê kainj ênê sec awiŋ atom,
ma atap ênê gêŋwapac sa awiŋ atom.

⁵ Ej gêgôm sec jagêboa-jagêboa
ma ɳatêpôe kêpi e jagêjam undambê tōŋ,
ma Anôtô taê gêjam ênê lêŋ keso tonaj gêmoa.

⁶ Aŋgôm êndêŋ ej êtôm ej gêgôm gêdêŋ amac.
Akêŋ ênê kôm sec ɳagêjô ɳandêŋ ej êtu dim luagêc.
Ej kêjaliŋ gêŋ anômja toŋaclai kêsép laclu teŋ,
tec amac ajalin gêŋ toŋaclai êsép laclu teŋ êtu dim luagêc.

⁷ Ej ketoc tau sa ma kêmoasiŋ tau ɳasec,
tec akêŋ ɳagêjô ɳandaŋ to gêŋwapac ɳadôŋ êtôm ênê gêŋ tonaj.
Ej kêsom gêdêŋ tau gêc nê ɳalêlômgeŋ gebe Aê awêtuc atom,
aê gaŋgôŋ kwinnê lêpôŋ
ma gêŋwapac teŋ oc êtap aê sa atom.

⁸ Kêtu tonajŋa gêŋ ɳandaŋ tonec ɳai êpi ej êndêŋ bêc tagen gebe
gêmacanô to gêŋwapac ma tôbôm to ja êniŋ ej
gebe ênê mêtôcwaga, Apômtau Anôtô, ej ɳac ɳajaŋa.”

⁹ Kiŋ nomŋa, taŋ sêgôm mockaiŋ gêdêŋ ej to sêmoasiŋ tauŋ ɳasec sêwiŋ
ej naŋ, êndêŋ bêc sêlic ja êniŋ gamêŋ ɳajadaŋ naŋ, oc sênam awen su to
têtaŋ tanjiboa ɳanô êtu ejŋa.

¹⁰ Êsêac oc sêkô jaêcgen gebe têtêc tauŋ êtu ênê andaŋja ma sêšom gebe
“Ojae, ojae, aôm malacsêga Babelma,
aôm malac ɳajaŋa,
mago sêmêtôc aôm gêdêŋ ockatu ɳasawa tagenjen.”

¹¹ Ma lau-têtulu-gêŋwaga nomŋa sêpuc tanjiboa sa ma têtaŋ kêpi ej gebe
lau teŋ oc sênam ôli êsêacnêŋ waba êtiam atom.

¹² Waba tau tonec gold to silber ma pocawa to kékôm ma obo sêpsêp to asôsamuc ma ɻawasi to bomsamuc, ka ɻamalu tokaiŋ-tokaiŋ ma andu ɻagêŋlélôm, tanj sémasaŋ ɻa bôc ɻajabo to ɻa ka ɻajam-ɻajam ma ɻa ki kokoc to jejec ma ɻa poc ɻawasi,

¹³ ma môsê to katêkwi ma gêŋmalu to salin ma gêŋmalu jadaunja, ma wain to niptêkwi ma polom to jaŋgom ma bulimakao to domba ma hos to kareta ma gêŋôma to ɻamalcnêŋ katun.

¹⁴ Ma lau-têtulu-gêŋwaga sêšôm gebe

“Njanô tanj gôgôm mocsac naŋ, kêtaiŋ tau su aŋga aômnêm.

Ma moasin nomŋa to gêlôŋ samob gêwi aôm siŋ gêjaŋa,

ma oc ôtap gêŋ tonan ɻai ɻateŋ sa êtiam atomanô.”

¹⁵ Lau-têtulu-gêŋwaga tanj têtu lau tolêlôm kêtû enŋa naŋ, sêkô jaēcgeŋ gebe têtêc tauŋ kêtû ênê ɻandaŋja ma sêpuc tanjiboa sa ma têtan gebe

¹⁶ “Ojae, ojae, malacsêga tauma.

Enj kêsô ɻakwê kwalam-kwalam to asôsamuc ma bomsamuc
ma gêjam gêlôŋ tau ɻa gold to pocawa ma kékôm.

¹⁷ Mago gen tolêlôm-tolêlôm tau gêjaŋa gêdêŋ ockatu ɻasawa tagengeŋ.”

Ma kapitai waŋja samob ma lau, tanj sêjam ôli waŋ gebe sêna gamêŋ teŋgamêŋ teŋ naŋ, ma lau waŋja to êsêac samob, tanj sêjam kôm gwêcŋa naŋ, sêkô jaēcgeŋ.

¹⁸ Êsêac sêlic ja gen malac tau ɻajadaŋ, tec têtan ma sêšôm gebe

“Asa malac teŋ kêtôm malacsêga tônê.”

¹⁹ Êsêac segaiŋ kekop mêsêpalip kêpi môkêŋapac ma sêpuc tanjiboa sa ma têtan to sêmôêc gebe

“Ojae, ojae, malacsêga tauma.

Ênê gêŋ tolêlôm-tolêlôm gêgôm lau samob, tanj nêŋ waŋ kêpoac gwêc naŋ,
têtu lau tolêlôm.

Mago gêjaŋa gêdêŋ ockatu ɻasawa tagengeŋ.

²⁰ O undambê to Anôtônê lau ma aposolo to propete,

têmtac ɻajam êsa êtu malac tônêŋa,

gebe Anôtô kêmêtôc malac tau gêjô sec,

tanj gêgôm gêdêŋ amac naŋ sugac.”

²¹ Go anjela ɻajaŋa teŋ gêôc poctêmu kapôêŋanôtêna teŋ sa ma gêu kêsêp gwêc gêja ma kêsôm gebe

“Sêu malacsêga Babel gôdub tagen amboac tonan

ma têtap malac tau sa êtiam atomanô.

²² Ma sênaç gêŋ wêŋa to oŋ

ma sêju gasuc to sênaç dauc êtaŋ aŋga nêm malaclun êtiam atom.

Ma têtap lau lemen mêtêŋa tokaiŋ-tokaiŋ samob sa sêmoa aôm ɻalêlôm
êtiam atom.

²³ Lamp ɻawê teŋ êpô aôm êtiam atom,

ma sêŋô awêlagêc ɻac sênam tauŋ ɻaonda aŋga aômnêm êtiam atom.

Biŋ tonan  tap aôm sa gebe aômnêm lau-têtulu-gêŋwaga têtu nom ɻatau
kapôêŋanô.

Ma kôsau lau samuc nomŋa samob ɻa nêm biŋ benja.”

²⁴ Ma têtap propete ma Anôtônê lau to lau samob, tanj sêjac êndu aŋga
nom naŋ, nêŋ dec sa aŋga malac tau.

19

¹ Tonaŋ su, go gaŋô ɳaōndu kapôēŋ aŋga undambê amboac lau taēsam awen, sêṣôm gebe
“Haleluja.

Aêacnêj Anôtô kêtû moasiŋ ênam aêac kêsina
ma ɳawasi to ɳajaŋa ɳatau.

² Ènê mêtôc samob biŋjanô to gêdêŋ,
gebe eŋ kêmêtôc mockaiŋo kapôēŋ gêjô nê sakiŋwaganêŋ dec,
taŋ awê tau kêkêc siŋ naŋ.”

³ Go êsêac sêṣôm kêtiam gebe
“Haleluja.

Malacsêga tau ɳajadauŋ êpi êna endeŋ tÔŋgen.”

⁴ Go laumata 24 to bôc aclê tau sêu tauŋ jasêc ma teten̄ mec gêdêŋ Anôtô,
tan gêngôŋ lêpôŋ kiŋja naŋ, gebe
“Biŋjanô. Haleluja.”

Dombanê moasiŋ awêŋa

⁵ Ma awa teŋ kêsa aŋga lêpôŋ kiŋja gebe
“Amac samob, taŋ atu Anôtônê sakiŋwaga,
ma amac, taŋ atêc eŋ, samob, lau sauŋ to kapôēŋ,
alambiŋ aêacnêj Anôtô.”

⁶ Go gaŋô ɳaōndu amboac lau taēsam awen̄ ma amboac bu taēsam ɳakicsêa
to amboac wapap gêjac kapôēŋanô gebe
“Haleluja.

Gebe Apômtau aêacnêj Anôtô, ɳaniniŋ ɳatau,
kêkôc gôliŋ kiŋja sa.

⁷ Têntac ɳajam to tatu samuc
ma daŋgôm ênê ɳawasi êsa,
gebe Domba ênam awê sa ɳanoc mêmjkêsa
ma ênê awê tau kêmasaŋ tau sugac.

⁸ Sêkêŋ ɳakwê sêpsêp toŋawasi eŋ kêsô.
ɳakwê tau Anôtônê launêŋ lêŋ gêdêŋ.”

⁹ Go aŋela kêsôm gêdêŋ aê gebe “Oto gebe Aê aoc êôc êsêac, taŋ kalem
gêdêŋ êsêac gebe nasêniŋ moasiŋ Domba ênam awê saŋa sêwiŋ naŋ.” Ma
kêsôm gêdêŋ aê gebe “Anôtônê biŋjanô tau tonaj.”

¹⁰ Aê gau tauc gaće eŋ akainja gebe jateŋ mec êndêŋ eŋ. Mago eŋ kêsôm
gêdêŋ aê gebe “Ondecgeŋ, aê katu sakiŋwaga gawiŋ aôm to nêm lasitêwai,
taŋ sêwa Jesu sa naŋ. Aôm oteŋ mec êndêŋ Anôtô taugeŋ.” Lau taŋ sêwa
Jesu sa naŋ, sêwê kaiŋ ɳalau seoc biŋ lasêŋa.

Naç taŋ gêngôŋ hos kwalam-kwalam ɳao

¹¹ Go galic undambê gêŋa ma hos kwalam-kwalam teŋ kêsa gêmêŋ. Ma
ɳac, taŋ gêngôŋ ɳaō naŋ, sêṣam eŋ gebe Naç ɳanêŋ to Biŋjanô. Eŋ kêmêtôc
biŋ to gêjac siŋ jagêdêŋ.

¹² Eŋ mataanô amboac jawaô ma kêkuc sunsuŋ taēsam. Ma teto ɳaâe teŋ
gêc eŋ ôli, taŋ ɳac teŋ kêjala atom, eŋ taugeŋ.

¹³ Eŋ kêsô ɳakwê teŋ sêṣac tÔŋ kêsêp dec, ma sêṣam ɳac tau gebe “Anôtônê
Biŋ tau.”

¹⁴ Go siŋwaga undambêŋa sêṣô ɳakwê sêpsêp toŋawasi sêŋgôŋ hos
kwalam-kwalam ɳaō têdaguc eŋ.

¹⁵ Ma siŋ ḥamata teŋ kēsa eŋ awasun̄ gebe ênac lau samuc ḥa siŋ tau. Ma eŋ oc ênam gôlin̄ ḫsêac ḥa tōcki ma ēka wain ḥanô popoc ḫsêp Anôtô ḥaniniŋ ḥatau nē sêp wain ḥamala. ḥamala tau Anôtônê tētac ḥandaŋ kapôēŋ tau.

¹⁶ Ma teto ḥaē tonec gêc ênê ḫakwê to eŋ akaiŋ gebe “Kîjnêŋ Kîŋ ma apômtaunêŋ Apômtau.”

¹⁷ Go galic anjela teŋ kēkô oc ḥalêlôm. Eŋ gêmôēc ḥa awa kapôēŋ gêdêŋ moc samob, taŋ sêlôp sêmoa umboŋ ḥalabu gebe “Akac sa amêŋ êtu Anôtônê moasiŋ kapôēŋja.”

¹⁸ Amêŋ gebe anij kiŋ to kapitaisêga ma lau siŋsêlêc nêŋ ḥamêšôm, ma anij hos to lau, taŋ sêngôŋ hos ḥaō naŋ, nêŋ ḥamêšôm to lau, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ ma gêjôma to lau sauŋ ma kapôēŋ samob nêŋ ḥamêšôm êtômgen.”

¹⁹ Go galic bôc tau ma kiŋ nomja to nêŋ siŋwaga sêkac sa gebe sênaç siŋ êndêŋ ḥac, gêŋ gêngôŋ hos ḥaō naŋ, to nêŋ siŋwaga.

²⁰ Ma ḫsêac sêšô bôc agêc propete dansaŋ tōŋ. Propete dansaŋ tau gêgôm gêjtalô gêmoa bôc laŋjônêm ma kêsau ḫsêac, taŋ sêkôc bôcnê ḥatalô to teteŋ meç gêdêŋ ênê ḫakatu naŋ, ḥa gêjtalô tonaaŋ. Sêšô bôc agêc propete dansaŋ tōŋ ma sêbalin̄ ḫsêagêc tomaten̄ jaligeŋ sêšêp jagêjacton̄, taŋ gen talao naŋ sêja.

²¹ Ma siŋ, taŋ kêsa ḥac gêngôŋ hos ḥaōna awasun̄ naŋ, gêjac lau ḥagêdô samob êndu, ma moc samob seŋ lau tonaaŋ nêŋ ḥamêšôm e gaôc ḫsêac tōŋ. *

20

Jala 1,000 ḥabiŋ

¹ Go galic anjela teŋ kêsêp aŋga undambê gêmêŋ naŋ kêkôc gêsuŋbôm ḥaki ma kapoacwalô kapôēŋ teŋ kêsêp lêma.

² Eŋ kêkôc lêjuckêm, moac laŋwa tau tōŋ. Eŋ ḥac-kêlênsôŋ-biŋwaga Sadan̄ tau. Anjela gêsô eŋ tōŋ gebe ênêc e jala 1,000 êmbacnê acgom.

³ Go kêbalin̄ eŋ kêsêp gêsuŋbôm gêja ma kêlai ḫakatam auc, go kêpac katêkwi gêwê kêsêp ḫakatam ḥasawa gebe ênsau lau samuc êtiam atom e jala 1,000 êmbacnê acgom. Têm tonaaŋ êmbacnê, go sêŋgamboac eŋ su ḥasawa ec saungerj.

⁴ Go galic lêpôŋ taêsam ma lau sêngôŋ ḥaō. Ma Anôtô kêkêŋ kôm mêtôcŋa gêdêŋ ḫsêac. Go galic ḥamalac, taŋ sêjac ḫsêac êndu kêtu sêwa Jesu sa to sêšôm Anôtônê biŋ lasêŋa naŋ, nêŋ katun̄. ḫsêac teteŋ meç gêdêŋ bôc to gêdêŋ ênê ḫakatu atom ma sêkôc bôcnê ḥatalô sa gêc ḫsêac ten̄beleŋ to lemen̄ atom. Katun̄ tau mateŋ jali kêsa to sêjam gôlin̄ sêwiŋ Kilisi têtôm kiŋ kêtôm jala 1,000.

⁵ Ḥacmatê dêdi sa ḥamata tau tonec. Ḥacmatê ḥagêdô mateŋ jali kêsa atom tageŋ e jala 1,000 êmbacnê acgom.

⁶ Aê aoc êôc lau dabuŋ, taŋ sêndi sa êtu ḥamata naŋ. Gêmacanô kêtu luagêcŋa ḥanjaclai kêkôniŋ ḫsêac tōŋ atom. ḫsêac têtu Anôtô agêc Kilisi nêŋ dabuŋwaga ma sênam gôlin̄ sêwiŋ Kilisi têtôm kiŋ êtôm jala 1,000 tau.

Sêku Sadan̄ tulu

⁷ Endêŋ taŋ jala 1,000 êmbacnê naŋ, oc sêŋgamboac Sadan̄ su aŋga nê kapoacwalô.

⁸ Ma êsa êna gebe ênsau lau samuc, Gog to Magog, taŋ sêjam nom auc e gêdêŋ ḥakêclêsu aclê naŋ, ma ênac ḫsêac sa gebe sênaç siŋ. Lau tau têtôm gaŋac gwêcŋa,

* **19:21:** ḥam gebe alambin̄ Apômtau.

⁹ ma êsêac sêselêj sêjam nom aucgej ma sêwa Anôtônê launêj gamêj sêngônjha to malac, tanj Anôtô têtac gêwiñ nañ, auc e ja kêsêp anja undambê jagen êsêac su.

¹⁰ Go Anôtô kêbalij Sadaj, tanj kêsau êsêac nañ, kêsêp jagêjactoñ totalao, tanj gêmuñja sêbalij bôc tau agêc propete dansaj sêsep sêja nañ gêja. Ma ñandanj oc êlakoc êsêac êtôm bêc to elej tengej ma tengej.

Metôc kapôêj mêtjkêsa

¹¹ Go galic lêpôj kiñja kwalam-kwalam kapôêj teñ to ñac, tanj gêngôj ñaô nañ. Ma nom to undambê kêtaiñ tau su anja ñac tau nê lañônêmja, jagêjaja kêsêp sawa gêja e malamê.

¹² Ma galic ñacmatê kapôêj to sauñ samob jasêkô lêpôj kiñja tau ñanêmja ma sêkac buku ñagêdô sa. Ma sêkac buku teñ sa, nañ buku mata jalinja tau. Ma sêmêtôc ñacmatê nêj biñ kêtôm nêj kolej, tanj teto ñabinj gêc buku tonaj ñai su.

¹³ Gwêc kêkêj ñacmatê, tanj sêc ñalêlôm nañ, ma gêmacanô to lamboam sêkêj ñacmatê, tanj sêc lamboam ñalêlôm nañ, ma sêmêtôc êsêac gêdêj-gêdêjgej kêtôm gêj, tanj sêgôm nañ.

¹⁴ Go sêbalij gêmacanô to lamboam sêsep jagêjactoñ sêja. Jagêjactoñ tau gêmacanô kêtû luagêcja.

¹⁵ Ma embe têtap ñac teñ nê ñaê sa ênêc buku mata jalinja tau atom, nañ sêmbalij ej êsêp jagêjactoñ êna. * Mago kêtû ñamu lau sêsam ñaê luagêc kêpi lau samuc nêj tonj kapôêj, tanj sêkêj kisa gêdêj Anôtô to nê lau.

21

Undambê to nom wakuc

¹ Go galic undambê wakuc to nom wakuc, gebe undambê ñamataña to nom ñamataña nañ gêjarja su ma gwêc malamê amboac tonaj.

² Ma galic malac dabuñ Jerusalem wakuc, tanj Anôtô kêkêj kêsêp anja undambê gêmêj nañ, ñagêlôj amboac awê, tanj sêjam gêlôj ej gebe ênam ñac.

³ Ma ganjô awa kapôêj teñ kêsa anja lêpôj kiñja gebe “Ôlic acgom, Anôtônê andu kêkô gêwiñ ñamalac. Ej oc êngôj êwiñ êsêac ma êsêac oc têtu ênê lau, ma Anôtô tau oc êmoa êwiñ êsêac.

⁴ Ma ej oc êmbuñ mateñsulu samob anja mateñgasi su ma gêmacanô oc ênêc êtiam atom ma gêjwapac to tanjiboa ma ñandanj oc ênêc êtiam atom, gebe gêj ñamataña samob gêjanagac.”

⁵ Ma ñac, tanj gêngôj lêpôj kiñja nañ, kêsôm gebe “Ôlic acgom, aê oc jañgôm gêj samob êtu wakuc.” Ma ej kêsôm gebe “Oto gebe Biñ tonec biñ ñajanjêj to biñjanô.”

⁶ Ma kêsôm gêdêj aê gebe “Ñanô kêsagac. Aê ñac ñamata to ñamu. Aê katu ñam to ñatêpôê. Aê jakêj bu anja bumata mata jali êndêj lau, tanj bu gêjô êsêac nañ, sêñôm ñaômagej.

⁷ Nac tanj êku ñacjo tulu nañ, êwê kainj gêj tonaj ñai êtu ênê gêjlênsêm, ma aê jatu ênê Anôtô ma ej êtu aê latuc.

⁸ Ma lau mateñ golec to sêkêj gêwiñ atom, ma lau tosec to sêjac ñamalac êndu, ma mockaijo to mockaij ma laubenj to gwam ñasakiñwaga ma dansanjêna samob, oc sêwê kainj ñagêjactoñ, tanj ja to talao gelom nañ. Gêmacanô kêtû luagêcja tau tonaj.”

* **20:15:** Gêdêj andañej Gog kêtû kinj anja gamêj Magog.

Jerusalem wakuc

⁹ Go aŋela 7 tolaclu 7, taŋ gêŋwapac ɻamuŋa 7 kêsêp e meŋêc naŋ, nêŋ teŋ gêmêŋ ma kêsôm gêdêŋ aê gebe “Ômôêŋ, aê jatôc awê, taŋ Domba gebe ênam naŋ, êndêŋ aôm.”

¹⁰ Tec aêŋoc katuc kaiŋ teŋ kêsa e en gêōc aê kapi lôc balin kapôeŋ teŋ gaja, go en kêtôc malac dabuŋ Jerusalem, taŋ Anôtô kêkêŋ kêsêp aŋga undambé gêmêŋ naŋ, gêdêŋ aê.

¹¹ Gêmêŋ toAnôtônê ɻawasigeŋ. Malac tau ɻawê amboac pocawa, amboac pocawa jaspa ɻaōsic amboac glas.

¹² Malac tau ɻatuŋbôm kapôeŋ ma balin tonasacgêdô 12. Ma aŋela 12 sêkô sacgêdô tonan ɻao gêdêŋ-gêdêŋgeŋ. Ma teto Israel latuinêŋ gôlôacmôkê 12 nêŋ ɻaê kêpi sacgêdô tau.

¹³ Sacgêdô têlêac gêc oc kêpiŋa, têlêac gêc musaŋgu-mŋa, têlêac gêc mulamna ma têlêac gêc oc kêsêpna.

¹⁴ Ma poc 12 kêtû malac ɻatuŋbôm tau ɻanomban, ma Dombanê aposolo 12 nêŋ ɻaê 12 gêc poc tau.

¹⁵ Aŋela taŋ kêsôm biŋ gêdêŋ aê naŋ, kêkôc dôŋ gold teŋ gebe ênam dôŋ malac tau ma ɻasacgêdô to tuŋbôm.

¹⁶ Malac tau ɻalésiŋa to ɻatakôcŋa balin kêtôm taugen. Aŋela gêjam dôŋ malac tau kêtôm dôŋ 12,000, ɻalésiŋa to ɻatakôcŋa ma ɻabalin kêpi lôlôcŋa kêtôm taugen.

¹⁷ En gêjam dôŋ malac ɻatuŋbôm amboac tonan geŋ. Ma tuŋbôm tau balin kêtôm dôŋ 144 kêtôm ɻamalacnêŋ dôŋ, taŋ aŋela kêkôc naŋ.

¹⁸ Tuŋbôm tau êsêac sêboa ɻa pocawa jaspanaŋgeŋ, ma malac tau sêkwê ɻa goldanô e ɻakêŋkêŋ laŋgwageŋ kêtôm glas.

¹⁹ Êsêac sêjam gêlôŋ malac ɻatuŋbôm ɻanomban ɻa pocawa tokaintokain. Nomban ɻamataŋa jaspa, ma kêtû luagêcŋa sapir, ma kêtû têlêacŋa agat, kêtû aclêŋa emeral,

²⁰ kêtû lemen tenŋa sardoni, kêtû 6ŋa konelian, kêtû 7ŋa krisolit, kêtû 8ŋa beril, kêtû 9ŋa topa, kêtû 10ŋa krisopra, kêtû 11ŋa hiasint ma kêtû 12ŋa ameti.

²¹ Ma sêkêŋ kêkôm tagen-tagen kêtû sacgêdô 12 ɻakatam. Ma malac ɻaintêna tau goldanô ɻakêŋkêŋ kêtôm glas e ɻawa laŋgwageŋ.

²² Ma galic lôm dabuŋ teŋ kêkô malac tau atom, gebe Apômtau Anôtô ɻaniniŋ ɻatau agêc Domba têtu ɻalôm dabuŋ.

²³ Ma malac tau kêpô lêna oc to ajôn gebe êpôŋa nec atom, gebe Anôtônê ɻawasi kêpô malac tau ma Domba kêtû ɻalamp.

²⁴ Lau totoŋ-totoŋ oc sêselêŋ sêmoa ɻawê tonan ɻalêlôm. Ma kiŋ nomna oc sejoŋ nêŋ waba toŋawasi sêšô malac tau sêna.

²⁵ Êsêac sênsaŋ ɻakatam auc atomanô, ɻawê oc ênêc ɻapan, elen to êmbêc oc naësa gamêŋ tonan atom.

²⁶ Ma êsêac oc sejoŋ lau totoŋ-totoŋ nêŋ waba to awa towae sêšô malac tau sêna.

²⁷ Gêŋ ɻatêmui teŋ oc êsô malac tonan êna atom, ma ɻac sec to dansantêna teŋ êsô êna atom amboac tonan geŋ. Lau taŋ teto nêŋ ɻaê kêsêp Dombanê buku mata jaliŋa naŋgeŋ, sêšô sêna. * ɻawasi kaiŋ teŋ ma ɻatalô tokain-tokain. ɻagêdô kokoc, ɻagêdô matac-matac to majaŋ-majaŋ. Bîn pocawaanja gêwa ɻa gebe ɻawasi oc ênam Jerusalem wakuc

* **21:27:** ɻaê 12 tonan têtu pocawa 12 ɻaê. Pocawa tau

auc samucgej. Malac ḷagēj-lélôm taŋ ênêc awê to gēj, taŋ ésiŋ tau naŋ ḷawasigej.

22

¹ Go aŋela kêtôc bu teŋ gêdêŋ aê, ḷakéŋkêŋ kêtôm pocawa. Bu tau bu mata jaliŋa kêsa aŋga Anôtô agêc Domba nêŋ lêpôŋ kiŋja.

² Bu tau keseleŋ kêsép malaclun ḷaluŋgej ma ka mata jaliŋa kékô bu ḷatali makeŋ-makerŋ. Ka tau gêjam ḷanô kétu dim 12 kêtôm jalagen, gêjam kêtôm ajôngej. Ma ka tau ḷalaŋ gêgôm lau samuc ôlinj ḷajam kêsa.

³ Ma gêj, taŋ Anôtô kêpuc boa naŋ, oc tatap ḷateŋ sa aŋga malac tonaj atom.

Anôtô agêc Domba nêŋ lêpôŋ kiŋja oc êkô malac tau, ma ênê sakiŋwaga oc sênam sakin eŋ.

⁴ ḷesêac oc sêlic eŋ laŋôanô ma ênê ḷaê ênsac ḷesêac teŋbeleŋ.

⁵ Eleŋ to êmbêc oc êsa êtiam atom, ma êsêac oc sêpô lêna lamp ḷawê to oc atomanô, gebe Apômtau Anôtô tau oc êpô êsêac ma êsêac sênam gôlinj lau têtôm kiŋ sêmoa teŋgej ma teŋgej.

Jesu oc êmu êmêj

⁶ Go aŋela teŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe “Biŋ tonec biŋ ḷaŋêŋ to biŋjanô. Ma Apômtau Anôtô, taŋ kékêŋ nê ḷalau gêdêŋ propete naŋ, kêsakin nê aŋela gebe êtôc biŋ, taŋ oc mêmësa seben naŋ, êndêŋ ênê sakiŋwaga.”

⁷ Jesu kêsôm gebe “Ôŋô acgom, aê oc jawac seben. Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêmansaŋ biŋ, tec Anôtô gêôc lasê gêc buku tonec nec.”

⁸ Aê Joaŋ, aê ḷac, taŋ ganô to galic gêj tonaj ḷai. Ganô to galic gêj tau su acgom, go gau tauc gaêc aŋela, taŋ kêtôc gêj samob gêdêŋ aê naŋ, akaiŋja gabe jateŋ mec êndêŋ eŋ.

⁹ Mago eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe “Ondecgej, aê katu sakiŋwaga gawiŋ aôm to propete, taŋ têtu nêm lasitêwai naŋ, ma êsêac, taŋ sêmasaŋ buku tonec ḷabiŋ naŋ. Oteŋ mec êndêŋ Anôtô taugej.”

¹⁰ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ aê gebe “Ôŋgamij biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec naŋ, to ḷosiŋ ôkwi atom, gebe noc gêj samob tonec ḷanô êsaŋa kêdabiŋgac.

¹¹ ḷac taŋ gêgôm sec naŋ, êŋgôm nê sec êmoa. ḷac taŋ gêgôm gêj môrja naŋ, êŋgôm nê gêj môrja êmoa. ḷac gêdêŋ êŋgôm gêj êndêŋgej êmoa. Ma ḷac dabuŋ êsa nê lêŋ ênam dabuŋ tauŋa êmoa.”

¹² Jesu kêsôm gebe “Ôŋô acgom, aê oc jawac seben ma tojoc ḷagêjôgeŋ jawac, gebe jakêŋ êndêŋ lau samob êndêŋ-êndêŋgej êtôm nêŋ lêŋ.

¹³ Aê ḷac ḷamata to ḷamu, aê ḷam to ḷamôkê ma gajac m ma oc janac dabuŋ.”

¹⁴ Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêkwasiŋ nêŋ ḷakwê naŋ, ec êsêac têtôm gebe sêwê kaiŋ ka ḷanô sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa ma oc sêšô malac tau ḷasacgêdô sêna.

¹⁵ Lau amboac tonec oc sêmoa malac ḷamagê, kêam to laubeŋ ma mockaiŋo to mockaiŋ ma lau, taŋ sêjac ḷamalac êndu to gwam ḷasakiŋwaga ma êsêac, taŋ têntac gêwiŋ biŋdansaŋ to sêgôm ḷanô kêsa naŋ.

¹⁶ “Aê, Jesu, kasakiŋ ḷoc aŋela gêdêŋ amac gebe êwa biŋ tonaj sa êndêŋ gôlôac dabuŋ. Aê katu Dawidnê ḷawakac ma nê wakuc. Aê katu utitêna geleinmataŋa ḷawasi tau.”

¹⁷ ḷalau agêc awê, taŋ gebe ênam ḷac naŋ, sêšôm gebe “Ômôeŋ.” Lau samob, taŋ sêŋô biŋ tonaj naŋ, sêšôm sêwiŋ gebe “Ômoeŋ.” Lau taŋ bu

gêjô êsêac naŋ sêmêŋmaŋ, ma samob, taŋ sebe sêkôc naŋ, sêkôc bu mata jaliŋa taumaŋ, sêkôc ɻaômageŋ.

¹⁸ Aê jasôm biŋ tonec êtu tôŋ êndêŋ lau samob, naŋ sêŋô biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec naŋ gebe Teŋ embe ênac têku biŋ teŋ naêwiŋ, oc Anôtô ênac têku gêŋwapac, taŋ teto ɻawae gêc buku tonec naŋ, êpi eŋ naêwiŋ amboac tonanŋen.

¹⁹ Ma teŋ embe êkôc biŋ, taŋ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec naŋ, ɻatenŋ su, oc Anôtô êkôc ênê kaŋjanô mata jaliŋa to ênê mala aŋga malac dabuŋ, taŋ teto ɻabiŋ gêc buku tonec naŋ, su amboac tonanŋen.

²⁰ Nac taŋ gêwa biŋ samob tonanŋ sa naŋ, kêsôm gebe “Binŋjanô, aê oc jawac seben.” Binŋjanô, Apômtau Jesu ômôeŋ.

²¹ Apômtau Jesu nê moasiŋ êndêŋ lau samob.

Pesalem Nabuku

Pesalem nabuku kêtû Bibolo nabuku mecjâ to ñawê dabuñ. Lau sêga-wêwaga sêga wê tau gêdêñ ñasawa balinjanô. Lau sejoñ wê to mec tau sa ma lau Israel sêjam wê to teteñ mec tau gêdêñ tañ sêlic nêñ om nañ. Gêdêñ ñasawa teñ lau sêkêñ Pesalem nabuku kêsêp Bibolo gêwiñ Bibolo nabuku ñagêdô.

Lau sêga wê tonec kêpi biñ tokainj-tokainj. Wê ñagêdô wê lambinjña, ñagêdô wê tanam sakinj Anôtôja, ñagêdô wê mecjâ. Lau teteñ Anôtô gebe ênam êsêac sa to taê walô êsêac ma ênam êsêac kësi. Lau ñagêdô teteñ ej gebe êsuc nêñ sec ôkwi. Wê ñagêdô gêjam danje Anôtô gebe gêjam mec nê lau. Ñagêdô teteñ ej gebe êmêtôc nê launêñ ñacio. Mec tonaj ñagêdô gêjac lau tagenj-tagenj ñawae ma ñagêdô gêjac lau tapaôngeñ ñawae. Wê ñagêdô geoc ñac tagenj nê ñalêlôm lasê ma ñagêdô kêtôc gêjwapac to biñ, tañ Anôtônê lau samob sêôc to sêsaê sêmoa nañ.

Apômtau Jesu keteñ Pesalem kêtû nê mec amboac tonajgeñ. Lau tetobiñlênsêm-Wakucwaga sêkôc ñalô dabuñ sa aنجa Pesalem ma teto kêsêp nêñ papia. Lau Buňa ñamataña e mëngêdêñ galocjña tetoc buku tonec sa kêtû nêñ buku mecjâ to nêñ lêñ ñagôliñ.

Pesalem 150 tonaj sêwa kêkôc kêtû ñasêbu lemenjeten me buku lemenjeten amboac tonec gebe

Buku kêtû ñamataña Pesalem 1-41

Buku kêtû luagêcja Pesalem 42-72

Buku kêtû têlêacja Pesalem 73-89

Buku kêtû aclêja Pesalem 90-106

Buku kêtû lemenjetenja Pesalem 107-150

1

BUKU KÊTU ÑAMATAÑA

Lau gêdêñ to lau sec

¹ Aweñ êôc ñac, tañ êsa nê lêñ êtôm lau,
tañ sêkac tauñ su aنجa Anôtônê nañ, nêñ mêtê atom,
ma êsa lau sec nêñ lêñ
to êngôñ lau-susuwaga ñalêlôm atom.

² Ñac amboac tonaj têtac gêwiñ Apômtaunê biñsu
ma taê gêjam ênê biñsu ñam kêtôm bêc to geleñgeñ.

³ En kêtôm ka sêse kêkô butali, tañ gêjam ñanô kêtôm ñanocgen nañ.
Ñalaunj oc êmêlinj atom, ma gêj samob, tañ ej gêgôm nañ, oc êtap ñanô sa.

⁴ Lau tañ sêkac tauñ su aنجa Anôtônê nañ, amboac tonaj atom.
Êsêac têtôm ñapaôma, tañ mu kelelo sa.

⁵ Amboac tonaj lau-sêkac-tauñ-suwaga oc sêkô ñajanja êndêñ noc mêtôcja atom,
ma lau sec sêkô gôlôac ñalêlôm atom amboac tonaj,

⁶ gebe Apômtau kêjala lau gêdêñ nêñ lêñ.
mago lau-sêkac-tauñ-suwaga nêñ lêñ oc ênaña.

2

Anôtô agêc ñac, tanj geñ oso eñ nañ

- 1 Lau samuc sêli aweñ sa kêtû asageñja,
ma tenteñlatui sêkic biñ ñaôma-ñaôma nec ñam amboac ondoc.
- 2 Kirj nomja sêkac tauñ sa,
ma gôlinjwaga sêkic biñ sêwiñ tauñ sebe senseñ Anôtô agêc nê ñac, tanj geñ oso eñ nañ.
- 3 Êsêac sêsôm gebe “Tamô êsêacnêj lakô ênjic
ma tambaliñ êsêacnêj lêpoa, tanj kêgi aêac auc, nañ siñ.”

- 4 Apômtau, tanj gêngôj lêpôj anja undambê nañ, kaômac
ma kêsu êsêac susu.
- 5 Go kêsôm biñ gêdêj êsêac totêtac ñandângej
ma eñ têtac kêmootiñ tôj kêtakê êsêac gebe
- 6 “Aê tauc kakêj ñoc kiñ gêngôj ñoc lôc dabuñ Sion.”
- 7 “Aê gabe jasôm biñ, tanj Apômtau taê gêjam nañ, lasê acgom.
Enj kêsôm gêdêj aê gebe ‘Aêñoc latuc aôm, ocsalô tonec aê katu aôm tamam.
- 8 Oteñ aê, go jakêj lau samuc têtu nêm gêjlênsêm
ma jakêj nom samucgej êtu nêm gamêj.
- 9 Aôm oc ônam gôliñ êsêac ña fôcki
to olo êsêac êtôm selo kunom.’ ”
- 10 Amboac tonaj amac kiñ nêm kauc êsamañ
ma amac nom ñagôliñwaga taêm ênam biñ, tanj galêj biñ amac nañ.
- 11 Anam sakinj Apômtau toatêc engeñ,
au taôm anêc eñ akaiñja toatênenpgeñ.
- 12 Embe masi, oc têtac ñandân êsa
ma amac anaña anja intêna,
gebe eñ ñac têtac dambê.
Aweñ êôc lau samob, tanj sê lamu engeñ nañ.

3

Mec bêbêcña gebe Anôtô ênam sa

- 1 Ojae, o Apômtau, lau tanj sêlêsu aê nañ, taêsam ñasecgoc,
taêsam dêdi sêkô sebe senseñ aê.
- 2 Lau taêsam sêsôm kêpi aê gebe
“Anôtô oc anam eñ sa teñ atom.”
- 3 O Apômtau, aôm kôtu lautuc gômôê aê aucgoc.
Aôm kôtu aê waec to kôsa môkêcapac sa.
- 4 Gamôêc Apômtau ña aoc kapôej,
e kêkêj tanja ñoc tanj anja nê lôc dabuñ.
- 5 Aê kasa tauc sic ma gaêc bêc e kalinj tauc siñ.
Gaêc e matoc jali kêsa gebe Apômtau gêjam aê sa.
- 6 Lausinj tanj topom-topom sêgi aê auc nañ,
mago katêc êsêac atom.
- 7 O Apômtau, ôndi. O ñoc Anôtô, ônam aê sa.

Aôm tonaj tec kôtap ñoc ñacjo samob kêsêp alianô, ma kôtuc lau, tanj sêkac tauj su anja aômnêm nañ, luñluñ kêsêlô.

⁸ Apômtau kêtû ênam aêac sa ñamôkê.

Ônam mec nêm laumañ.

Dawidnê pesalem teñ. Gêc latu Absalom gêja su, go gêga.

4

Mec êtulaña teñ gebe Anôtô ênam sa

¹ O Anôtô, tanj kômasañ ñoc biñ jagêdêñ,
aê embe jamôêc, nañ ôkêñ tañam aê.

Aê gamoa togêñwapac, go aôm kôgaboac aê su.

Taêm labu aê ma ôkêñ tañam ñoc mec.

² O amac lau tembelem angeñ,

abe aŋgôm aê waec êtu meloc e êndêñ ondoc acgom.

Amac abe taêm ênam biñ dansañ,

tec abe asap gêñ ñaôma tôj e êndêñ ondocgeñ.

³ Ajalamañ gebe Apômtau kêjaliñ nê ñac mansañ aê sa.

Embe jamôêc êndêñ Apômtau, oc êkêñ taña aê.

⁴ Embe têmtac ñandañ, nañ aŋgôm taôm sec atom.

Taêm ênam biñ tonaj ênêc lêlômgeñ, amoá nêm gamêñ ma anam taôm
tôj.

⁵ Ansun da gêdêñ

ma akêñ matem Apômtau.

⁶ Lau taêsam sêôm gebe

“Asa oc êmoasiñ aêac.

O Apômtau, ôc lanômanô ñaja sa
mêñêpô aêac.”

⁷ Aôm kôkêñ têtaç ñajam kêsêp aêjoc ñalêlôm,

kômoasiñ aê kêlêlêc êsêac, tanj sêngôñ gêñmasê ñaôgen nañ su.

⁸ Aê jasa tauc sic to janêc bêc tobiñ malôgen

gebe aôm taômgeñ, o Apômtau, kôkêñ aê gamoa ñoc ñajam.

Dawidnê pesalem teñ.

5

Mec teñ kêtû Anôtô ejop aêacña

¹ O Apômtau, ôjô ñoc biñ.

Wê tanjam ñoc oliñ.

² Ojae aêjoc kinj to ñoc Anôtô, ôjô ñoc tanjiboa kapôêñmañ,

gebe aêjoc mec êndêñ aôm êwac.

³ O Apômtau, ôjô aê aoc êndêñ bêbêc kanucgeñ.

Kamasanj ñoc da gêdêñ aôm gêdêñ bêbêc kanucgeñ, ma tec matoc teñ-
teñgeñ aômja gamoa.

⁴ Aôm kôtôm Anôtô, tanj têtaç gêwiñ biñ palin-palin nañ atom.

Ñac sec teñ êtu nêm ñacleñ atom.

⁵ Lanemtêna sêkô lanômnêm atom.

Aôm kôkêj kisa gêdêj lau-sêgôm-secwaga samob.

⁶ Aôm gosej dansanjwaga samob su.

Apômtau gêjam lanjôanô ôkwi anja lau, tanj sêwê kainj dec to biŋ-dansanjwaga naŋ nêj.

⁷ Aôm gôlôc kêtû nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja
gebe aê jasô nêm andu jana.

Aê jateŋ mec aŋga nêm lôm dabuŋ
ma jau tauc janêc gebe jatoc aôm sa.

⁸ O Apômtau, ônam gôliŋ aê êtôm nêm biŋgêdêj.

Ômansaŋ nêm intêna ênêc aê lanjôcnêm êtu ɣoc ɣacjoŋa,

⁹ gebe biŋjanô gêc êsêac awenjsuŋ atom.

Ac taêŋ gêjam biŋ sesen gêŋ suŋageŋ.

Êsêacnêj koclabeŋ kêtôm sêawa gêŋa.

Imbelen geno biŋ e ɣawasi lanjwageŋ.

¹⁰ O Anôtô, ôkêŋ ɣagêjô êndêj êsêac

gebe nêŋ dib êtu lakô êndêj tauŋ.

Ôtiŋ êsêac su aŋga lanjômnêmja êtu nêŋ biŋ alôb-alôb taêsamja
gebe sêli tauŋ sa gêdêj aôm.

¹¹ Mago lau samob, tanj sê lamu aôm naŋ, têntac ɣajam êsa.

Ôtu lautuc êsêac,

tanj têntac gêwiŋ aôm naŋ,

gebe sêmoa toôliŋ êpigeŋ.

¹² O Apômtau, aôm gôjam mec ɣac gêdêj,

ma nêm moasiŋ kêkwa enj auc amboac lautuc.

Dawidnê pesalem teŋ.

6

Mec gebe Anôtô ênam sa êndêj têm wapacŋa

¹ O Apômtau, têmtac ɣandaŋ ênac aê atom.

Têmtac êmoatiŋ tôŋ ma ôsôm aê atom.

² O Apômtau, taêm labu aê gebe aoc kêtû dambê.

Ô Apômtau, ômoasiŋ aê gebe katakê e katuc uŋ tagen.

³ Aê katuc ɣatutuc ɣasec.

O Apômtau, aôm gobe ônac jaê aê e êndêj ondocgeŋ.

⁴ O Apômtau, ôkac taôm ôkwi ômu ômôeŋ ma ônam aê sa.

Ônam aê sa êtu nêm moasiŋja,

⁵ gebe lau, tanj sêmac êndu su sêja naŋ, taêŋ gêjam aôm atom.

Asa oc êŋgôm waem êsa aŋga lamboam.

⁶ Aê kasê aoc jamêc-jamêc e tekoc gêbac,

ma gać bêc gajac matoculu sasa gêdêj gêbêc baliŋ gebe matoculu
kêsuŋ laplap lanjwageŋ.

⁷ Aê katanj ɣanô e matocdêbu kêtij ma galic gamêj sapu

kêtû ɣoc ɣacjo sêlêsu aêŋa.

⁸ Amac secwaga samob aêc su aŋga aêŋjoc,
gebe Apômtau kêkêŋ taŋa ɻoc taŋiboa kapôêŋ.

⁹ Aê katan e Apômtau kêkêŋ taŋagoc.
Apômtau kêkôc ɻoc meç sagac.

¹⁰ Aêŋjoc ɻacjo samob oc selendec sec e nêŋ meloco êsa,
go têtaiŋ tauŋ su seben e sêc tomajeŋgeŋ sêna.
Dawidnê pesalem teŋ. Pesalem dambu tauŋja kêtû ɻamatanaŋ.

7

Apômtau kêmêtôc lau jagêdêŋ ɻawê

¹ O Apômtau, ɻoc Anôtô, aê gaê lamu aômgeŋ.

Ôjanjo aê su aŋga lau samob, taŋ sêjanda aê naŋ nêŋ, ma ônam aê sa.

² Embe masi, go ɻacjo sêmônij aê êngic to sênsaic aê amboac lewe
gebe ɻoc ɻac-ênam-aê-sawaga masi.

³ O Apômtau, ɻoc Anôtô, aê embe jaŋgôm gêŋ keso teŋ
êndêŋ ɻac teŋ,

⁴ ma embe jatu kasec ɻac, taŋ jagêc amoa tobiŋmalôgeŋ tauŋ naŋ,
ma embe janam êsêac, taŋ sêkêŋ kisa aê ɻaôma naŋ, sa atom,

⁵ go ɻacjo êjanda aê e naê aê tôŋ ma êka aê tôŋ tamiŋ nom
to êngôm aê waec êtu meloc.

⁶ O Apômtau, ôndi totêmtac ɻandaŋgeŋ ma ôndi sa mêtionseŋ lau, taŋ sêlêsu
aê naŋ, nêŋ ɻaôndu su.

Aôm taŋ kômêtôc biŋ naŋ, matam jali êsa gebe ômoasinj aê.

⁷ Ôkac tentenjlatu samob sa wactetoc aôm sa acgom,
gocgo wêc ômu ôpi ôwac nêm lôlôc êtiam.

⁸ Apômtau kêmêtôc lau samob nêŋ biŋ.

O Apômtau, ômêtôc ɻoc biŋ êtôm nêm biŋgêdêŋ ma ômoasinj aê êtu ɻoc
biŋ masiŋa.

⁹ Ôkêŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômñem naŋ, nêŋ biŋ alôb-alôb ênac pep,
ma ôpuc ɻac gêdêŋ tôŋ êkô ɻajaŋa.

O Anôtô gêdêŋ,
aôm kôjala ɻoc ɻalêlôm e gôbi lêtêŋ.

¹⁰ Anôtô kêkam aêŋjoc lautuc ɻagabiŋ.

Eŋ gêjam lau, taŋ taŋ gêjam biŋgêdêŋ naŋ sa.

¹¹ Anôtô kêmêtôc biŋ jagêdêŋ
ma Anôtô tonaj kêkêŋ ɻagêjô kêtôm bêcgeŋ.

¹² ɻac teŋ embe ênam tau ôkwi atom, oc Apômtau êuc nê siŋ ɻamatata êsa êtu
enja.

Eŋ êkêkam nê sôb êkanôŋ enja.

¹³ Eŋ êkêŋ nê sôb-enseŋ-lauŋa nadingeŋ enja
to ênam jalana tamiŋ nê sôb.

¹⁴ Alicgac me, biŋ alôb-alôb gêjam ɻac sec auc. Eŋ taê gêŋ wapacŋa.
Ma embe êkôc, oc talic gêŋ tau gebe biŋdansaŋ.

¹⁵ Eŋ kêkwê sê e ɻalêlôm gêjac tau Jaê,
mago tau oc nau tau êsêp nê gêŋ, taŋ kêkwê naŋ.

¹⁶ Gêŋwapac taŋ taê gêjam naŋ, oc êngôndinj en tau,

ma nê gêj alôb-alôb oc êtap eŋ tau môkêdanjam sa.

¹⁷ Aê aoc êôc Apômtau êtu nê biŋ gêdênyja,
ma janja wê êpi Lôlôc Natau Apômtaunê ɳaâ.

Dawidnê wê teŋ, gêjam gêdêy Apômtau kêtü ɳac Benjaminja Kus nê
biŋja.

8

Tatoc Anôtô sa gebe gêgôm aêac waeŋ kêsa

¹ O Apômtau, aêacma Natau, nêm ɳaâ ɳawae kêsa gêjam nom aucgoc.
Êsêac sêlambij aômnêm ɳawasi e jagêdêy undambê.

² Napalê to ɳapalêo dedec aweŋ sêlambij aôm sêwiŋ.

Aôm gôboa gamêj ɳajaŋa sa
épuc nêm ɳacjo su
ma nêm soŋo-soŋo to lau-sêli-aweŋ-sawaga sênam tauŋ ôkwi.

³ Aê embe jalic undambê, tan lêmamlatu kékêj,
ma embe jalic ajôn to utitalata, tanj kômasaŋ naŋ,

⁴ (oc taêc ênam tauc gebe) Njamalac tau oc amboac asageŋ, tec taêm gêjam
eŋ,
ma ɳamalac latu oc amboac asageŋ, tec gôjam jaom eŋ nec.

⁵ Aôm kôkêj eŋ kêdabiŋ gebe êtôm aôm,
ma gôjam gêlôj eŋ ɳa wae to ɳawasi.

⁶ Aôm kôkêj eŋ gêjam gôliŋ gêj, tanj lêmam gôgôm naŋ,
ma kôkêj gêj samob kêso eŋ ɳalabu.

⁷ Kôkêj domba to bulimakao
ma kôkêj bôc saleŋja gêwiŋ.

⁸ Aôm kôkêj moc, tanj sêmoa umboŋ ɳalabu ma i, tanj sêmoa gwêclêlôm,
to gêj mateŋ jali gwêcŋa samob, tanj sêsa nêŋ lêŋ gêdêj-gêdêŋgen naŋ.

⁹ O Apômtau, aêacma Natau,
nêm ɳaâ ɳawae kêsa gêjam nom aucgoc.
Dawidnê pesalem teŋ.

9

Tanam danje Anôtô gebe eŋ kêmêtôc lau jagêdêŋgen

¹ Aê gabe aoc êôc Apômtau toŋoc ɳalêlôm samuc.

Aê gabe jasôm aômnêm gêjnsêga, tanj gôgôm naŋ samob ɳawae lasê.

² Aê gabe têtac ɳajam ma aoc êôc aôm toôndugeŋ.

O Lôlôc Natau, aê gabe janja wê êpi aômnêm ɳaâ,

³ gebe aôm kôkêj aêŋoc ɳacjo sênu tauŋ su sêmu sêso sêja.

Aôm kôtiŋ êsêac e sêka eŋkaiŋ ôkwi ma sêjanja,

⁴ gebe aôm kômasaŋ aêŋoc biŋ to kômêtôc jagêdêj.

Aôm-kômêtêc-gêdêŋwaga gôngôŋ lêpôŋ tau ɳaô.

⁵ Aôm goec biŋ lau samuc to goseŋ alôb-alôbwaga su.

Aôm goseŋ êsêacnêŋ ɳaâ su gêjaŋa samucgeŋ.

⁶ Aôm golo ɳacjo popoc e gacgeŋ maleŋmê baliŋgeŋ sêja.

Aôm goseŋ malac gêwiŋ e ɳaâ samob gêjaŋa.

7 Apômtau oc êngôj nê lêpôj endej tôngen.

Ej ketoc lêpôj kékô gebe êmêtôc biŋ.

8 Nac tagen tonaj tec kémêtôc lau nomja nêj bin jagêdêj
ma kékêj ñagêjô gêdêj tentejlatu gêjô gêj, taŋ sêgôm naŋ.

9 Apômtau kétu lau, taŋ sêôc gêjwapac naŋ, nêj tunjtêna.

Ej kétu tunjtêna gebe êsêac sêngôj ñalêlôm êndêj taŋ gêjwapac êngôm
êsêac naŋ.

10 Amboac tonaj êsêac, taŋ sêjala aômnêm ɳaê naŋ, sêkêj matej aôm.
Aôm Apômtau tec gôwi êsêac, taŋ sesom aôm naŋ, siŋ atom.

11 Awem êôc Apômtau, taŋ gêngôj nê lêpôj gêngôj Sion naŋ,

asôm ênê gênsêga lasê êndêj tentejlatu sênjô,

12 gebe ej taê gêjam gebe êkac êsêacnêj kamocgôc.

Ej kêlin möec, taŋ lau ñasec sêmôec gêdêj ej naŋ, siŋ atom.

13 O Apômtau, taŋ kôkô aê auc gêdêj jamac êndu ñasacgêdô naŋ, taêm labu
aê.

Ôlic aêmamaŋ gebe ɳoc ñacio sêgôm aê kwalecgoc.

14 Aê gabe jasôm aômnêm gêj towae lasê samob.

Jakô Sion latuo nê sacgêdô ma aoc êôc aôm toôndu, gebe gôjam aê sa.

15 Lau samuc nêj sê, taŋ sêkwê kétu aêja naŋ, êsêac tauŋ sêu tauŋ sêsep.

Tauŋ enkaiŋ gêwê uc, taŋ sêkic kelecgeŋ naŋ.

16 Apômtau kémêtôc biŋ gêwa tau sagac.

Nac alôb-alôb gêwê tau lêma ñalakô.

17 Lau alôb-alôbwaga sêsep lamboam sêja,

ma lau samuc samob, taŋ sêliŋ Anôtô siŋ naŋ, amboac tonanjeŋ.

18 Anôtô oc êlinj lau ñalêlôm sawa siŋ ñapanj atomanô,

ma lau ñasec sênsaê gêj, taŋ sêkêj matej naŋ, elêmê atomanô.

19 O Apômtau, ôndi sa. Ôkêj ñamalac sêngôm gêj palin atom.

Ôkêj lau samuc têtap nêj ñagêjô sa anja aômnêm.

20 O Apômtau, ôngôm êsêac têtakê.

Ôkêj lau samuc sêjala tauŋ gebe êsêac lau ñaôma.

Dawidnê pesalem teŋ.

10

Mec Anôtô êmêtôc naêndêjña

1 O Apômtau, amboac ondoc kôkac taôm su wackôkô jaêcgeŋ.

Amboac ondoc kôsiŋ taôm gêdêj têm gêjwapacŋa.

2 Lau alôb-alôb tetoc tauŋ sa ma sêjanda lau ñasec.

Biŋ taŋ êsêac taêj gêjam naŋ, êtap êsêac tauŋ sa acgommanj.

3 Nac alôb-alôb kékeli tau kétu nê kauc secŋa

ma ñac, taŋ gêjam bôlêj ñaôli ôkwi naŋ, kêsôm biŋ meloc kêpi Anôtô e
gêwi ej siŋ.

4 Nac alôb-alôb nê biŋ gêjac kolec tau gebe Anôtô êkêj ñagêjô atom.

Ej ketoc tau sa ma taê gêjam gebe Anôtô gêmoa atom.

5 En gêgôm nê gêj kêmotañi en e gêmoa ñajam gedeñ tôñgen. Aômnêm lêj mêtôcña gêjac jaê en.

En kétan pêlê nê soño-soño samob.

6 En taê gêjam gêj tau gebe “Aê oc jamben teñ atomanô, ma gêjwapac oc êtap aê sa atomanô amboac tonanȝen.”

7 Ènê awasuñ kapuc boa ñanô ma binjansañ to ñaclai gêjam auc. Gêjwapac to gêj alôb-alôb gêsac imbêla ñatêpôgeñ.

8 En gêdib lau gêngôñ gamêñ gasañ e gêjac ñac, tañ tobiñmê nañ êndu. En mata geso lau, tañ sêpô lêna kêtû gêj ñagêdôña nañ.

9 En gêlamu gamêñ ma gêdib lau amboac lewe gêdib gêj gêmoa gamêñdani. En gêdib gebe êkatôñ ñac ñasec tôñ.

En kêkatôñ ñac ñasec
gebe ênsaic en naêsep nê uclêlôm.

10 En kêgalab gewec-gewec
e kêtap lau ñasec sêpô lêna tauñña sa.

11 En taê gêjam gêc nê ñalêlôm gebe “Anôtô kêlin siñ.
Anôtô gêsañ lanjôanô auc e gêlic sapu.”

12 O Apômtau, ôndi sa. O Anôtô, ôc lêmam sa.
Ôliñ lau ñasec siñ atom.

13 Ñac alôb-alôb oc êsôm biñ meloc-meloc êpi Anôtô êtu asageñña.
Ma amboac ondoc taê ênam ênêc nê ñalêlôm gebe “Aôm oc ôkêñ ñagêjô êndêñ aê atom nec.”

14 Mago aôm tec gôlic gêngac. Aôm gôlic gêjwapac to lau-sêpô-lênavagagac,
ma aôm lêmam ônam gôliñ.

Aôm taômgen, tec ñac kêpô lênañña mata kêsap aôm.
Aôm gôjam mosêbu sa.

15 Ônac ñac alôb-alôb to ñac, tañ kêkac tau su añga Anôtôñê nañ, lêma tulu.
Ôkêñ ñagêjô êpi en êjô nê gêj samob e tomalagen.

16 Apômtau kêtû kiñ êngôñ tengeñ ma tengeñ.
Lau samuc maleñmê añga ênê gamêñ sugac.

17 O Apômtau, aôm kôjala lau ñasec têntac kêkac êsêac aômnja.
Aôm gôê tañam êsêac to kôpuc êsêacnêñ ñalêlôm tôñ,

18 gebe ômêtôc mosêbu to lau sêngôñ jageoña nêñ biñ êtu katô
e ñamalac nomija têtakê lau teñ êtiäm atom.

11

Lau gedeñ nêñ lamu

1 Apômtau kêtû ñoc lamu. Ma amboac ondoc asôm gêdêñ aê gebe
“Ôêc ôpi lôc ôna amboac moc.

2 Gôlicgac me, dedec-Anôtôwaga sêkac tikoc talam ma sêjô sôb e jadiñgen,
sebe sêpô lau-ñalêlôm-gêdêñwaga êndêñ gamêñ ñakesec.

3 Embe senseñ mêtê ñanomban, nañ gedeñ ñamalac tôñ nañ su
ñac gêdêñ oc êsôm ñabinj amboac ondocgeñ.”

⁴ Apômtau gêmoa nê lôm dabuŋ ɳalêlôm.

Ênê lêpôj kékô undambê.

Eŋ mata geso lau gamêŋ samobrja
ma gêlic gêŋ, taŋ êsêac sêgôm naŋ.

⁵ Apômtau kêsaé ɳac gêdêŋ to ɳac, taŋ gedec eŋ naŋ kêtômgenj.

Ma nê ɳalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kétu ɳac, taŋ gêgôm nê gêŋ togôlinjêmê naŋnaŋ.

⁶ Eŋ kêkêŋ ja to talao gêjac lau sec amboac kom gêjac
ma kêsakiŋ mu ɳandaŋ kêtu nêŋ gêŋ êlau êsêacŋa.

⁷ Apômtau eŋ ɳac gêdêŋ ma têtac gêwiŋ bingêdêŋ.

Lau taŋ sêgôm ɳanô kêsa naŋ, oc sêmoa eŋ laŋônêmna.

Dawidnê teŋ.

12

Mec Apômtau ênam aêac saŋa

¹ O Apômtau, ônam aêac sa gebe lau mansaŋ têtaŋ su
ma lau wapac maleŋmê e gamêŋ kêta êŋ.

² Sêšôm biŋ geo gelom-gelom tau.

Ac sêšôm nêŋ biŋ awenſuŋ geno-genogenj ma nêŋ ɳalêlôm gêja lulu.

³ Ojae, Apômtau enſen gêdôŋôlic samob, taŋ seno-seno binjen,
to awenſuŋ, taŋ sêboa tauŋboa naŋ, acgommaŋ.

⁴ Lau tonaj tec sêšôm gebe “Tauŋma imbeleŋ kêpuc aêac tôŋ to gêdôŋôlic
gêjac aêac sa.
Asa gebe ênam gôlinj aêac.”

⁵ Apômtau kêsôm gebe “Aê gabe japuc tauc jandi êtu lau, taŋ sêkoniŋ êsêac
sêŋgôŋ jageo to lau ɳagêbôc seŋ olinj tauŋ elêmê naŋnaŋ.
Aê gabe janam lau, taŋ sêkêŋ mateŋgenj gebe janam êsêac saŋa naŋ
sa.”

⁶ Apômtaunê biŋ ɳalô ɳakêŋkêŋ
kêtôm labi naŋ sêjam e ɳâkep masi amboac kwalamwaô.

⁷ O Apômtau, ônam jaom lau ɳasec ma ôpuc aêac tôŋ
êndêŋ lau tònê êtôm têm samob,

⁸ gebe lau geo oc dêndi sêôŋ to sêmboa tauŋ e sênsiŋ aêac auc,
gebe sec gêjam sêga aŋga ɳamalacnêŋ.
Dawidnê pesalem.

13

Mec Apômtau ênam aêac saŋa

¹ O Apômtau, gobe ôliŋ aê siŋ samucgenj e êndêŋ ondoc acgom.
Ma gobe ôsiŋ laŋôm aê e êndêŋ ondocgenj.

² Aêŋoc katuc oc êôc ɳandaŋ
ma ɳoc ɳalêlôm ɳawapac êtôm eleŋ to êmbêc e êndêŋ ondocgenj ma ɳoc
ɳacio etoc tau sa êndêŋ aê e êndêŋ ondocgenj.

³ O Apômtau, ɳoc Anôtô, ôlic aê ma ôkêŋ taŋam aêma.

Ôkêŋ matocanô ɳawa êsa gebe gêmac enſej aê atom.

4 Ma ɳoc ɳacjo etoc tau sa ma êsôm gebe “Aê kaku enj tulu,”
ma ɳoc soŋo-soŋo têtu samuc êtu aê kaku saŋa atom.

5 Mago aê taêc kêka aôm têmtac gêwiŋ tengeŋŋja.
Noc ɳalêlôm êtu samuc gebe gôjam aê kêsi.

6 Aê janam wê êndêŋ Apômtau
gebe enj kêmoasiŋ aê ɳanô.
Dawidnê pesalem.

14

Namalacnêŋ sec
(Pes 53:1-6)

1 Lau meloc tec nêŋ ɳalêlôm kêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Anôtô teŋ gêmoa
atomanô.”
Êsêac sêgôm gêŋ sec to alôb-alôb ma nêŋ teŋ gêgôm gêŋ ɳajam teŋ atom.

2 Apômtau kêtû kêninj ɳamalac latuŋi anga undambê
gebe oc êtap ɳac tokauc teŋ, tanj kêtêc Anôtô naŋ, sa gêmoa me masi.

3 Mago êsêac samob sêkac tauŋ su. Samob têtu secŋaŋen.
Êsêacnêŋ teŋ gêgôm gêŋ ɳajam teŋ atom, masi samucgen.

4 “Lau secwaga samob nêŋ kauc gêbôc me. Êsêac têdanĝôŋ ɳoc lau amboac
sen mo
ma êsêac aweiŋ gêjac Apômtau atom.”

5 Mago êsêac oc têtakê ɳasec
gebe Anôtô gêmoa gêwiŋ lau gêdêŋ nêŋ gôlôac.

6 Amac abe akô biŋ, tanj ɳac ɳalêlôm sawa kékêŋ mata naŋ, auc.
Mago Apômtau tau kêtû ênê lamu.

7 Ojae, moasiŋ ênam Israel saŋa mêmêsa aŋga Sion ecmaŋ.
Êndêŋ tanj Apômtau êmoasiŋ nê lau êtiam naŋ, Jakob oc êtu samuc ma
Israel oc têtac ɳajam êsa.
Dawidnê pesalem.

15

Lau, tanj sêŋgôŋ Anôtônen lôc dabuŋ naŋ

1 O Apômtau, asa oc êtu ɳacleŋ aômnêm bec.
Ma asa oc êŋgôŋ aômnêm lôc dabuŋ.

2 Nac tagenj, tanj kêsa nê lêŋ tolaŋônêm sawagenj ma gêgôm gêŋ gêdêŋ-
gêdêŋenj naŋ,
ma kêsôm biŋjanô tau, tanj gêc nê ɳalêlôm naŋ lasê.

3 Nac tagenj, tanj biŋ gêga kêsa awasunj atom naŋ.
Nac tanj gêgôm gwadê sec to kêsa nê ɳac jaban eŋja atom naŋ.

4 Nac tagenj, tanj gêlic lau alôb-alôb amboac gêŋ ɳaôma
ma etoc lau, tanj têtêc Anôtô naŋ sa.

Nac tagenj, tanj êngôm biŋ naŋ kêtôc lêma kêpi naŋ, ɳanô êsa
ma biŋ tau embe êkêŋ ɳandaŋ êndêŋ ej, oc ênam nê ɳalêlôm ôkwi atom.

5 Nac tagenj, tanj kékêŋ nê mone gêdêŋ lau ma taê kêka gebe mone êsu ɳalatu
kapôêŋja atom naŋ,

ma kêtû palê gêdêj biñ kana-kanaña ma kêgôliñ bam ñac tobiñmê atom.

Ñac teñ embe nê lêj amboac tonaj,
oc nê ñalêlôm ñawiwic atomanô.
Dawidnê pesalem.

16

Anôtô kêtû nê lau nêj awamata

¹ O Anôtô, ojop aê
gebe aê gaê lamu aôm.

² Aê kasôm gêdêj Apômtau gebe “Ñoc ñatau aôm.
Ñoc gêj ñajam ñam aôm taômgen.”

³ Lau dabuñ nomña êsêac lau ñanjêj.
Êsêac sêjac aê matocanô ñajam.

⁴ Lau tanj sêjalij anôtôi jaba sa nañ, oc sêôc gêjwapac taêsam.
Aê jakêj da decña êndêj êsêac atom, ma êsêacnêj ñaê ësa aocsuñ atom.

⁵ Apômtau kêtû ñoc gêjlênsêm ma ñoc gêj, tanj gawê kaiñ nañ.
Aôm gojob ñoc lêjlênsêm ñapep.

⁶ Sêjac belo gamêj e katap ñoc gamêj ñajam sa.
Biñjanô, aê galic ñoc gêjlênsêm e gêjac matocanô ñajam.

⁷ Aê aoc gêjac Apômtau, gebe kêtû ñoc gêjam-sawaga ñajam.
Gêdêj gêbêc atêc kepeñ aê kêtû biñ tonajña gêwiñ.

⁸ Aê kakêj Apômtau kékô lanjôcnêm-ñageñ gebe matocanô êpi ej endej tôngen.

Ej kékô ñoc anôña, tec aê oc jakô teñgeñ.

⁹ Amboac tonaj ñoc ñalêlôm ñajam to ñoc katuc kêtû samuc,
ma aê ôlic gêngôj ñajam.

¹⁰ Gebe aôm oc ôwi ñoc katuc siñ êndêj lamboam atom.
Aôm oc ôkêj sê êngamiñ nêm ñac mansañ oli tôñ atom.

¹¹ Aôm kôtôc intêna janjôj matoc jaliña gêdêj aê.
Aê jamoa aôm lanjômnêmja totêtac ñajam samucgeñ ma jatap lêmam
anôña ñamoasiñ sa endej tôngen.
Dawidnê meç teñ.

17

Ñac mansañ awa gêjac Apômtau

¹ O Apômtau, biñgêdêj ñatau, ôkêj tañam ñoc tanj.

Ôe tañam ñoc meç gebe kasôm kësa gêdôcôlic dansañ atom.

² Aôm taôm oc ômêtôc aêñoc biñ,
gebe aôm tec matamanô gólic gêj gêdêj.

³ Embe ônsaê ñoc ñalêlôm me embe ôtuc kêniñ êsêp ñoc ñalêlôm êndêj
êmbac me embe ômbêlêm aê,
oc ôtap aê taêc gêjam biñ geo teñ sa atom ma aocsuñ kasôm biñ keso
teñ atom.

4 Namalac embe sêngôm nêj gêj oc sêngôm, mago aê kasa ɳaclainêj lêj atom
gebe aôm awamsuŋ gêjac jao.

5 Ockaiŋ kêpuc aôm waŋam.
Aê kasêlêj kaku-kaku atom.

6 O Anôtô, aê aoc gêjac aôm, gebe aôm kôkêj taŋam aê.

Ôê taŋam aê ma ôŋô ɳoc biŋmaŋ.

7 Oc nêm têmtac gêwiŋ teŋenŋa lasê.
Aôm gójam lau, taŋ sêc nêj ɳacjo su wacsê lamu nêm anôŋa naŋ kesi.

8 Ojop aê êtôm aôm taôm gojob nêm matamanô.

Ôŋgandê aê jaŋgôŋ nêm magêm ɳaaŋjuŋlabu.

9 Ojop aê êndêj lau sec, taŋ têtu kasec aê naŋ,
to êndêj ɳoc ɳacjo, taŋ sêgi aê auc e tapi-tapigeŋ sebe senseŋ aêŋa naŋ.

10 Êsêacnêj ɳalêlôm ɳadani e taêj walô aê atom
ma sêboŋ tauŋ sa ɳa aweŋsuŋgeŋ.

11 Aê embe jamoa ɳasawa teŋ, oc sêwa aê auc.

Êsêacnêj ɳalêlôm taêj gêjam tagen tonec sênaç aê piŋpaŋ e
jansambi sa janêc.

12 Êsêac têtôm lewe, taŋ kesegen gwadaŋa gêmoa naŋ.

Ac têtôm lewe ɳalatu, taŋ sacgen-sacgen gêmoa gamêŋdani ɳalêlôm
gêdib nê gwada gêmoa naŋ.

13 O Apômtau, ôndi naôndac ɳoc ɳacjo ma ôku êsêac tulu.

Ôc nêm siŋ sa ma ônam katuc kesi aŋga lau secwaga nêj.

14 O Apômtau, taôm lêmam ônam aê sa aŋga ɳamalacnêj
to lau nom tonecŋa, taŋ taêj kêka nêj gêj nomŋagen naŋ nêj.

Gêj taŋ gójac tōŋ gêc naŋ, ôkêj êndêj êsêac e êpô êsêac ôkwi laŋgwagen.
Tauŋ sêniŋ e êtôm êsêac ma sêkêj ɳagêdô êndêj nêj latunji.

15 Mago aê oc jalic aôm laŋômanô gebe aê gagôm keso teŋ atom.

Embe matoc êpoa êtiam, naŋ jalic aôm endeŋ tōŋgeŋ e tekoc êsa
laŋgwagen.

Dawidnê mec teŋ.

18

Dawidnê wê kêku ɳacjo tuluŋa

1 O Apômtau, aê têtac gêwiŋ aôm,
taŋ kôtu ɳoc ɳaclai naŋ.

2 Apômtau kêtu ɳoc lamuanô to kêtu ɳoc tuŋtêna ma kêtu ɳoc gêjamsawaga.
Noc Anôtô kêtu ɳoc lôm, taŋ gaê lamu naŋ, eŋ kêtu ɳoc lautuc to kêtu

ɳoc moasin ɳabulakôp ma kêtu ɳoc lêmôp ɳajaŋa sec naŋ.

3 Aê aoc gêjac Apômtau ma eŋ ênam aê kesi aŋga ɳoc ɳacionêj.
Talanem Apômtau.

4 Gêmacanô ɳadembom gêñôm aê auc
to gêj gebe enseŋ aêŋa kêtakê aê.

5 Lamboam ɳa-uc kēkic aê auc.

Gêmac ɳalakô mêmjkêtap aê sa.

6 Gamoa e katuc uŋ tagen ma aoc gêjac Apômtau.

Gamôéc gêdêŋ ɳoc Anôtô gebe ênam aê sa.

7 Eŋ gêŋgôŋ nê gamêŋ dabuŋ ɳalêlôm e gêŋô ɳoc môc.

Ma gê taŋa aêjoc taŋiboa, taŋ kataŋ gaŋgôŋ eŋ laŋônêmja naŋ.

7 Go ôjô gêjam to nom ɳawiwic kêsa to kôtêŋ-kôtêŋgen ma lôc ɳam kêtênenêp e kôjô-kôjôgeŋ,

gebe eŋ totêtac ɳandaŋ gêmoa.

8 Jadauŋ kêsa eŋ lusuawa to ja ɳawaô kêsa eŋ awasun

ma ɳamôsi kêpêlaŋ aŋga ênê kêsa gêja-gêja.

9 Eŋ kêwê undambê sêlilip kêsêp gêmêŋ.

Ma tao majan gêc eŋ akaiŋ ɳalabu.

10 Eŋ mêmjêlôb gêŋgôŋ kerub ɳaô

to mu ɳamagê kêpuc eŋ tôŋ mêmkelelo gêmoa.

11 Eŋ kêkwa tau auc ɳa gêsuŋbôm.

Kom ɳamajauŋ to tao tokatap-tokatap kêkôm ênê bec auc.

12 Tao kêkôm ênê ɳawasi auc,

mago kompoc to jawaô mêmjkêlêpaŋ kêsa.

13 Go Apômtau kêkêŋ nê wapap kêtaŋ aŋga undambê.

Ma Lôlôc ɳatau kêkêŋ nê awa kompoc to jawaô kêsa.

14 Eŋ kêpê nê ɳacjo ɳa sôb e sêc sêjam gamêŋ aucgenj sêja.

Eŋ kêpalip ôsic e kêjanda êsêac êlinj-êlinj.

15 Gêgôm e gwêc ɳagêdimbob gêôc tau sa kêtu awê

ma nom ɳataoŋ kêwaka tau sa.

Gebe aôm Apômtau gôjam wambaiŋ

e atêm bu gwec-gwecgeŋ.

16 Eŋ kêmêtôc lêma aŋga lôlôc mêmjkêkam aê tôŋ,

ma gê aê sa aŋga ɳasamac kapôeŋ ɳalêlôm.

17 Eŋ kêjanjo aê su aŋga ɳoc ɳacjo ɳaclai nê

to aŋga ɳoc gobi, taŋ nêŋ ɳaclai kêlêlêc aê su naŋ nêŋ.

18 Êsêac sebo sêsa dêdêŋ aê gêdêŋ ɳoc bêc wapacnja,

mago Apômtau kêpuc aê tôŋ.

19 Eŋ kêkam aê sa jakakô gamêŋ kwalam.

Eŋ kêsaic aê sa kasa gaja gebe têtac gêwiŋ aêgac.

20 Apômtau kêmoasiŋ aê kêtu laŋôcnêm sawaŋa.

Eŋ gêjam aê sa kêtu lemoc selecŋa.

21 Gebe aê kasa Apômtaunê lêŋ ɳapep

ma kakac tauc su aŋga ɳoc Anôtônenê ɳaucŋageŋ atom.

22 Ênê ɳagôliŋ samob gesenj ɳoc intêna auc

ma kamasuc ênê biŋsu teŋ atom.

23 Aê kasa ɳoc lêŋ ɳapep e eŋ gêlic aê ɳajam

ma gajob tauc ɳapep gêdêŋ gêjenseŋ aêŋa samob.

24 Amboac tonaj Apômtau kêmoasiŋ aê kêtu gamoa ɳanjêŋja,

kêtu aê lemoc selecŋa, tec eŋ mataanô gêlic aê jagêdêŋ.

- 25 Aôm oc ôwa taôm sa êndêj ñac ñajam gebe aôm ñac gabêjam.
 Aôm oc ôwa taôm sa êndêj ñac biñjanôja gebe aôm ñac biñjanôja.
- 26 Aôm oc ôwa taôm sa êndêj ñac mansaŋ gebe aôm ñac mansaŋ,
 mago ñac keso-keso, tec oc ôtôc taôm êndêj ej e êtakê.
- 27 Aôm kotoč lau mateŋ jali sa ñapep
 ma kôkôniŋ lau mateŋ waô tôŋ.
- 28 Aôm kôtuŋ ñoc ja kêpô gamêŋ ñajam.
 Apômtau, ñoc Anôtô, gêgôm ñoc ñakesec ñawê kêsa.
- 29 Biñjanô, aôm embe ôwiŋ aê oc jalêti lañôc êlac ñoc ñacjogen jana.
 Ñoc Anôtô embe êwiŋ aê oc jamboan jaŋgêli (ñoc ñacionêŋ) tuŋbôm.
- 30 Anôtô tonan̄ tec gêjam gôlinj gêŋ samob tomalagen̄.
 Apômtaunê biŋ ñakêŋkêŋ. Ej kêtû lau samob, taŋ sê lamu ej naŋ, nêŋ lautuc.
- 31 Gebe anôtô teŋ oc êmoa ondoc, Apômtau ej taugeŋgoc.
 Ma lamuanô tau teŋ oc êmoa ondoc, aêacnêŋ Anôtô taugeŋgoc.
- 32 Anôtô tau tonan̄ tec kêjandiŋ aê tôŋ ña ñaclai
 to gêjam ñoc intêna gebe ockainj êndinj gêŋ teŋ atom.
- 33 Ñac tonan̄ kêkêŋ aê kasêlêŋ ñagaô katôm isom.
 Ej ketoc aê kakô ñoc lôc ñamoatêc ñaôgeŋ.
- 34 Ej kêdôŋ lemoc siŋŋa,
 tec lemoc jakêka talam ñamadi ñajaŋa.
- 35 Aôm gôsuŋ nêm lautuc êpiŋ aê aucŋa to nêm anôŋa kêpuc aê tôŋ.
 Aômnêm moasiŋ ketoc aê sa.
- 36 Aê kasêlêŋ e aôm kômasaŋ ockainj ñamala ñapep
 gebe japô ogêsu ôkwi atom.
- 37 Aê kajanda ñoc ñacio e gaê êsêac tôŋ
 ma paŋpaŋ jagaseŋ êsêac popoc.
- 38 Aê kamakin êsêac e têtu motam su ma dêdi sa kêtiam atom.
 Êsêac sêc ockainj ñalabu.
- 39 Aôm kôjandiŋ aê ña ñaclai gebe janac siŋ ñanô biñjanôgoc.
 Aôm kôkôniŋ ñoc ñacio tôŋ e ockainj kaka êsêac tôŋ.
- 40 Aôm kôkêŋ aêñoc ñacio sêc aê sêja.
 Aê gasen̄ êsêac samob, taŋ sêkêŋ kisa gêdêŋ aê naŋ su.
- 41 Êsêac sêmôêc, mago nêŋ ñac-ênam-êsêac-sawaŋa teŋ gêmoa atom.
 Sêmôêc gêdêŋ Apômtau, mago ej kêkêŋ taŋa êsêac atom.
- 42 Aê kadaba êsêac sa kêtôm mu kelelo kekop.
 Aê kakip êsêac sa kêtôm sêpiŋ bôc-kêpêc sa anŋa malacluŋ ma sêbalin̄ siŋ.
- 43 Aôm gôjam aê sa anŋa siŋ tomôkê-tomôkê e kôkêŋ aê katu lau samuc nêŋ gôlinjwaga.
 Lau taŋ sêjam kauc aê naŋ, tec sêjam sakiŋ aê sêmoa.
- 44 Lau jaba sêŋô aê ñawaŋeŋ ma taŋen̄ wamu êndêj aê.
 Êsêac latunji tetoc aê sa.
- 45 Lau jaba latunji katuŋ gêjaŋa
 ma sêsuŋ tauŋ tênen̄-tênen̄pgeŋ sêsa anŋa nêŋ tuŋlêlôm sêmêŋ.

46 Apômtau gêmoa mata jali. Aoc êôc ñoc lamu.

Aê jatoc ñoc ñacmoasiñ Anôtô sa.

47 Anôtô tau tec kêpuc aê tôñ e kakac ñoc kamocgôc.

Eñ kékôninj malac-malac tôñ sêso ñoc gôlinj ñalabu.

48 Ñac tonanj tec gêjam aê kësi anja ñoc ñacio, tañ ñaclai sec nañ, nêñ to kêpuc aê sa jakatu ñoc gobi nêñ ñatau.

Ñac tonanj tec gêjam aê kësi anja ñaclai sec nê.

49 O Apômtau, amboac tonanjalambiñ aôm anja lau samuc ñalêlôm ma janja wê êpi aômnêm ñaâ.

50 Aôm tonanj tec kotoc nêm kinj sa ñanô ma kôtôc nêm têmtac gêwinj teñgeñja gêdêñ nêm ñac goenj oso enjña gêdêñ aê Dawid to ñoc gôlôac gedenj tõngeñ.

Apômtaunê sakinwaga Dawid kësôm biñ tonec gêdêñ Apômtau gêjam enj kësi anja Saul lêma ma ênê ñacio ñagêdô nêñ.

19

Anôtônen koleñ to biñsu

1 Undambê kêwaka Anôtônen wae sa ma umboñ gêjac enj lêma ñakoleñ ñamij.

2 Gelenjña teñ kékêñ biñ tau ñawae gêdêñ gelenjña teñ. Ma gêbêcauc teñ gêwa kauc sa gêdêñ gêbêcauc teñ.

3 Sêsoñ biñ atom ma sêsam ñalô teñ lasê atom. Lau sêñô êsêac awenj atom.

4 Mago êsêac awenj kësa gêjam nom ñagamêñ samob auc.

Ma nêñ biñ kësa e jagêdêñ nom ñamadiñ. Enj gê oc ñabec teñ anja tònê.

5 Oc tau tonanj kêtôm sagu togêlôngeñ kësa gêmêñ anja nê andu ma kêlêti kësa nê lêñ kêtôm ñaclai teñ totêtac ñajamgeñ.

6 Kêpi anja umboñ ñamadiñ teñ ma kêlêti e jakêsep ñamadiñ teñ ma gêñ teñ gêc ênê ñandañ su atom.

7 Apômtaunê biñsu mansañ kêlau katuñ.

Apômtau gêwa nê biñ sa jagêdêñ ma kékêñ lau meloc-meloc têtu lau tokauc.

8 Apômtaunê jatu e jakêtôm ma gêgôm nêñ ñalêlôm e ñajamanô.

Apômtaunê biñsu e ñakêñkêñ lançwagenj, tec kêpô aêac mateñanô.

9 Tatêc Apômtau tonêñ ñalêlôm ñawa ênêc endej tõngeñ.

Apômtaunê mêtôc tau ñanô ma jagêdêñ samob.

10 Biñsu tau tonanj ñanô kêlêlêc gold, kêlêlêc gold, tañ sêpac e ñanôgeñ kékaliñ tau sa nañ su.

Biñsu tonanj ñakana ñajam kêlêlêc lêp to ñatêkwi, tañ kêpoac ñaobo nañ su.

11 Biñsu tonanj kêtô nêm sakinwaga nê puc.

Lau tañ sêmansañ nañ, oc têtap ñamoasiñ taêsam sa.

12 Ojae, asa oc taê ênam nê geo tomalagenj samob.

Amboac tonanj ôsuc ñoc keso, tañ tauc gajam kauc nañ okwi.

13 Ojop nêm sakinwaga gebe etoc tau sa atom.

Bij jatoc tauc saja ênam gôliŋ aê atom.
 Go jamoa lanjôcnêm sawageŋ.
 Jawê kainj bij kapôēŋ teŋ atom.

¹⁴ Ônjô aocsuŋ ɻabinj ɻajam ma bij, tanj ɻoc ɻalêlôm taêc gêjam naŋ, êndêŋ
 aôm êwac.
 O Apômtau, ɻoc lamu to kêsiwaga ɻanô aôm.
 Dawidnê pesalem teŋ.

20

Mec taku ɻacio tuluŋa

- ¹ Apômtau êkêŋ tanja aôm êndêŋ bêc gêjwapacŋa.
 Jakobnê Anôtô nê ɻaâ€“etu lautuc aôm.
- ² Eŋ ênam aôm sa aŋga gamêŋ dabuŋ
 to êpuc aôm tôŋ aŋga Sion.
- ³ Eŋ taâ€“ênam aômniêm da samob.
 Ma nêm daja ênaç eŋ mataanô ɻajam.
- ⁴ Eŋ êkêŋ gêŋ, tanj nêm ɻalêlôm taê kêka naŋ, ɻanô êsa.
 Eŋ êkêŋ aôm ôŋgôm gêŋ samob, tanj taêm gajam naŋ, e ônac dabinj.
- ⁵ Embe ôku nêm ɻacio tulu, aêac oc ôliŋ api toôndugeŋ, oc andaiŋ obokêam
 asam aêacma Anôtônê ɻaâ€“.
- Apômtau êkêŋ gêŋ samob, tanj koteŋ naŋ, ɻanô êsa.
- ⁶ Galoc tec kajala gebe Apômtau gêjam nê ɻac, tanj seŋ oso eŋ naŋ sa.
 Eŋ kêkêŋ tanja eŋ aŋga nê undambê dabuŋ. Nê anôŋa aku ɻacio tulu
 tonjaclaiŋ.
- ⁷ Lau ônê ɻai-ɻai samob taêŋ kêka nêŋ kareta siŋŋa to hos,
 mago aêac tec taêŋ kêka aêacnêŋ Apômtau Anôtô nê ɻaclai.
- ⁸ Èsêac tê sêku sa sêšêp jasêc,
 mago aêac gacgenj bôŋdagi aŋgeŋ akô ɻajaŋa.
- ⁹ O Apômtau, ôkêŋ kiŋ tau êku nê ɻacio tulu.
 Ôkêŋ tanjam aêacmêŋma môéc.
 Dawidnê pesalem teŋ.

21

Aweŋ gêōc Anôtô kêtu kêku ɻacio tuluŋa

- ¹ O Apômtau, kiŋ têtac ɻajam kêtu kôpuc eŋ tôŋŋa
 ma ôli kêpi ɻanô gebe aôm gôjam eŋ sa.
- ² Bij tanj nê ɻalêlôm taê gêjam naŋ, gôgôm ɻanô kasa
 to bij, tanj gêdôôlic kêsôm lasê naŋ, gôgôm kêtu tôŋ.
- ³ Aôm gôdêŋ eŋ jakômoasiŋ eŋ ɻanôgeŋ.
 Aôm kôkêŋ eŋ kêkuc sunsuŋ gold teŋ.
- ⁴ Eŋ keteŋ aôm gebe êmoa mata jali, tec gôgôm kêtu tôŋ,
 gebe gôjac têku ênê jala ma gêmoa e ɻêŋgeŋ su.
- ⁵ Aôm gôjam eŋ sa, tec nê-wae kêtu kapôēŋ.
 Aôm kôgêlôŋ eŋ ɻa ɻawasi to kôwaka eŋ sa.
- ⁶ Aôm kotoc eŋ sa kêtu moasiŋ ɻamôkê ɻanô.

Aôm gômoa gôwiŋ enj, tec gêgôm enj têtac ɳajam kêsa.

⁷ Kinj taê kêka Apômtau
ma Lôlôc ɳatau nê têtac gêwiŋ teŋgeŋja êpuc enj tôŋ ma êku atom.

⁸ O kinj, lêmam oc ôlô nêm ɳacio samob tôŋ.
Nêm anôŋa oc êtap samob, tanj sêkêŋ kisa aôm naŋ sa.

⁹ Aôm embe ojoc taôm lasê,-oc ôndamba êsêac êtôm ja genj oba.
Apomtau têtac ɳandaŋ oc êndaŋgôŋ êsêac ma ja oc êniŋ êsêac su.

¹⁰ Kinj oc enseŋ êsêacnêŋ wakuc anŋa nom su
ma oc enseŋ nêŋ gôlôac anŋa ɳamalac ɳalêlôm su.

¹¹ Êsêac embe sêniŋ oliŋ sec êtu aômja me taêŋ ênam gebe sênsau sêôc aôm,
oc sêŋgôm gêŋlêlôm elêmê.

¹² Enj oc êpê êsêac ɳa nê sôb
ma êôc êsêac ôkwi e sêc.

¹³ O Apômtau, ômôhêŋ tonêŋ ɳaclaigenj,
ec aêac alanem to alambinj aômnêm ɳaclai.
Dawidnê pesalem tenj.

22

Tanjiboa to wê lambiŋja tenj

¹ O ɳoc Anôtô, o ɳoc Anôtô, amboac ondoc gôwi aê siŋ
ma kôkô jaêc ɳoc tanj ônam aê saŋa.

² O ɳoc Anôtô, aê aoc gêjac aôm gêdêŋ gelenŋja, mago gôjô aê aoc atom.
Ma gêdêŋ gêbêc, mago ɳoc ɳalêlôm kêtu malô atom.

³ Mago aôm ɳac dabuŋ.
Aôm gôŋgôŋ Israelnê wê lambiŋja ɳaô kêtu nêm lêpôŋ.

⁴ Aôm tonaj tec aêac tameŋmai sêkêŋ mateŋ.
Sêkêŋ mateŋ aôm, tec gôjam êsêac sa.

⁵ Êsêac sêmôêc gêdêŋ aôm ma gôjam êsêac kêsi.
Êsêac sêkêŋ mateŋ aôm e gôgôm êsêac majeŋ kêsa atom.

⁶ Aê katôm ɳamalac atom, katôm moacêŋgic.
Lau sêsu aê susu ma ɳamalac lanjôŋ gelo aê.

⁷ Lau samob, tanj sêlic aê naŋ, têtaŋ pêlê aê.
Sêŋala to têdaiŋ gêsuŋ aê gebe

⁸ “Naç tau tonaj gêsuŋ tau gêdêŋ Apômtau, tec Apômtau akôc enj samanj.
Apômtau têtac gêwiŋ enj, tec ênam enj kêsimaŋ.”

⁹ Aôm tonaj tec kôkôc aê anŋa tinoc têtaclêlôm,
gojob aê ɳapep ma gainj tinocnê su tôŋ.

¹⁰ Tinoc kêkôc aê su ma aôm gôjam jaom aê ɳapanj.
Gêdêŋ aê katu awê naŋ, aôm kôtu aêŋoc Anôtô.

¹¹ Ômoa jaêc aêma atom
gebe gêŋwapac mêŋkêdabiŋ ma gêjam-sawaga tenj gêmoa atom.

¹² Bulimakao kapoac taêsam sêkôm aê auc.
Bulimakao kapoac Basanŋa toŋaclai sêgi aê auc.

¹³ Gêŋ tau sêŋa aweŋ gêdêŋ aê

kêtôm lewe kêteŋ gebe êkaku gêŋ popoc.

14 Aê gawê amboac labi.

Aêŋoc ɻatêkwa samob kêsu.

Aêŋoc ɻalêlôm kêtôm lêp

ma gêwê gêc ɻoc waŋlêlôm.

15 Aêŋoc koclabenj ɻakelerj kêsa amboac ku ɻasaboac
ma imbeloc kêsap lôcboam tôŋ. Ma kôkônij aê tôŋ gaêc gêmacanô
ɻakekop ɻalêlôm.

16 Ojae, kêam sêgi aê aucgoc. Secwaga toŋ ten sêwa aê auc
ma sêkim lemoc to octapa lasê.

17 ɻoc ɻatêkwa samob gêc awêgeŋ.

Êsêac mateŋ gê aê e gêjac mateŋanô ɻajam.

18 Êsêac sêjac sam ɻoc ɻakwê gêdêŋ tauŋ.

Ma sêpuc kapoac kêtu ɻoc ɻakwê balinŋa.

19 O Apômtau, ômoa jaêc aêma atom.

O ɻoc ɻaclai, mérônâm aê sa sebenj.

20 Ônam aê kêsi anŋa siŋ

ma ônam aê sa anŋa kêamnêŋ gebe jamoa matoc jali.

21 Ônam aê sa anŋa lewe awasun

ma ojop aê êndêŋ bôcgabuŋ ɻajabo.

22 Aê jasôm nêm ɻaê lasê êndêŋ ɻoc lasitêwai
ma jalanem aôm jakô gôlôac ɻalêlôm.

23 Amac taŋ atêc Apômtau naŋ, alambinj ej.

Amac samob, taŋ anŋa Jakobnê gôlôac naŋ, atoc ej sa.

Amac samob, taŋ nêm ɻam kêsêp Israel naŋ,
anac ténêp ej.

24 Gebe ej mataanô geo gala to gêjam dêmôê
ɻac ɻalêlôm sawa, taŋ kêpô lêna tau naŋ atom.

Ej gêsaŋ lanŋôanô auc gêdêŋ ej atom.

Apômtau kêkêŋ taŋa ej gêdêŋ taŋ gêmôêc gêdêŋ ej naŋ.

25 Aôm kôtu ɻoc lambinj, taŋ kêsa gôlôac kapôêŋ ɻalêlôm naŋ ɻamôkê.
ɻoc biŋ, taŋ gajac mata naŋ, gabe jaŋgôm êtu tôŋ jakô lau, taŋ têtêc
ej naŋ lanŋôñêmja.

26 Lau ɻalêlôm sawa oc sêniŋ gêŋ e êôc êsêac tôŋ.

Êsêac taŋ sesom Apômtau naŋ, oc aweŋ êôc ej.

Nêm ɻalêlôm êpi-êpi endenj tôngenj.

27 Nom ɻamadiŋ samob oc taŋeŋ ênam biŋ tonanj ma sênam tauŋ okwi
dendeŋ Apômtau.

Lau tomôkê-tomôkê samob oc sêu tauŋ sêneč ej lanŋôñêmja.

28 Gebe Apômtau ej kinj,

ej tec gêjam gôliŋ lau tomôkê-tomôkê samob.

29 Lau towae samob anŋa nom oc sewec êndêŋ ej.

Samob taŋ têtû kekop naŋ, to êsêac taŋ lêŋ tamac ênduŋa gêjac êsêac
ɻawae naŋ, oc sewec êndêŋ ej amboac tonanjenj.

³⁰ Lau samob, taŋ ocko mējsēsa naŋ, oc sēnam sakin̄ eŋ.

Ma lau oc tētēku Apōmtaunē miŋ êndēŋ nēŋ wakuc.

³¹ Èsēac oc sēnac miŋ êndēŋ lau, taŋ teneri sēkōc èsēac atom tagen̄ naŋ,
gebe Apōmtau gējam èsēac sa. *

23

Apōmtau kētu ḥoc ḥacgejob

¹ Apōmtau kētu ḥoc ḥacgejob,
tec oc japō lēna gēŋ teŋ atom.

² En̄ kēkēŋ aē kasa tauc sic gaēc gamēŋ wale-wale
to gēwē aē jakalēwan̄ tauc gaŋgōŋ bumata.

³ En̄ kēlau ḥoc katuc
to gēwē aē kasa lēŋ ḥan̄eŋ kētu ênē ḥaēŋa.

⁴ Ma embe jamoa ḥakelēndiŋ sec ḥalabu, oc jatēc gēŋwapac teŋ atom,
gebe aōm gōwiŋ aē. Nēm gun̄ to tōc gējac aē tētac tōŋ.

⁵ Aōm gono moasin̄ aē ma ḥoc ḥacjo sēlic.

Aōm goeŋ oso mōkēcapac ḥa niptēkwi ma kōkēc aējoc gēŋ janōmja e
mēŋgēc.

⁶ Biŋjanō, malō to moasin̄ ēsap aē tōŋ êndēŋ bēc samob, taŋ jamoa matoc
jali naŋ,
ma jan̄gōŋ Apōmtaunē andu totēm-totēm. *

24

Kin̄ toŋawasi

¹ Apōmtau kētu nom to gēŋ samob, taŋ gējam auc naŋ ḥatau.

Lau taŋ sēŋgōŋ nom tau e jagēdēŋ ḥamadiŋ naŋ, tētu nē gēŋ amboac
tonaŋ.

² En̄ kēsuŋ nom tonaaŋ sa kēkō gwēc ḥaō
ma kēkwē e ḥajaŋa sec kēkō bu ḥaō.

³ Asa oc ēpi Anōtōnē lōc naētōm.

Ma asa oc ētōm gebe ēkō ênē gamēŋ dabuŋ.

⁴ ḥac taŋ lēma ḥawasi ma ḥalēlōm ḥakēŋkēŋ lan̄gwagen̄ naŋ.

ጀac taŋ gēōc tau sa gēdēŋ gēndansaŋ atom naŋ, to ḥac taŋ kētōc lēma
kētu geo teŋja atom naŋ.

⁵ En̄ oc akōc mec aŋga Apōmtaunē.

Ma Anōtō, taŋ gējam eŋ kēsi naŋ, oc ēwaka eŋ sa.

⁶ Lau taŋ sesom eŋ naŋ, nēŋ lēŋ amboac tonaaŋ.

Èsēac taŋ sesom Jakobnē Anōtō lan̄ōanō.

⁷ O sacgēdōac, asa lan̄ōmanō sa ma katam lan̄gwaanōac, alēc taōm su
gebe kin̄ toŋawasi ēsō ēwac.

⁸ Kin̄ toŋawasi tau asa.

Apōmtau ḥaclai to ḥactēkwa, Apōmtau ḥactēkwa, taŋ gējac siŋ naŋ.

⁹ O sacgēdōac, asa lan̄ōmanō sa ma katam lan̄gwaanōac, alēc taōm su
gebe kin̄ toŋawasi ēsō ēwac.

* 22:31: Dawidnē pesalem teŋ. * 23:6: Dawidnē pesalem teŋ.

10 Kiŋ tonjawasi tau asa.

Lausinj undambêja nêŋ Apômtau, ñac tonaj kêtû kinj tonjawasigoc. *

25

Mec Anôtô ejop to êwê aêac ma êsuc nêŋ sec ôkwiŋa

1 O Apômtau, aê jansuŋ ñoc katuc sa êndêŋ aôm.

2 O ñoc Anôtô, aê kakêŋ gêwin aôm. Ôkêŋ lau sêŋgôm aê majoc êsa atom
ma ôkêŋ ñoc ñacio sêôc ôndu aê atom.

3 Samob tanj sêkêŋ mateŋ aôm naŋ, sêŋgôm êsêac majeŋ êsa atom.
Lau tagen, tanj sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ, go majeŋ êsa.

4 O Apômtau, ôwa nêm lêŋ sa êndêŋ aê.
Ôkêŋ aê jajala nêm intênamanj.

5 Ôndôŋ aê ma ôkêŋ aê jaselêŋ jasa nêm biŋjanô ñaintêna, gebe aôm kôtu
ñoc Anôtô gêjam aê sanja.

Aê kakêŋ matoc aôm kêtôm bêcgeŋ.

6 O Apômtau, taêm ênam nêm taêm walô to nêm têmtac gêwiŋ tengeŋja,
tanj gêc gêdêŋ andanjen e mêngêdêŋ galoc naŋ.

7 Taêm ênam ñoc sec to geo ñapalêgeŋja atom.
O Apômtau, taêm ênam aê êtu têmtac gêwiŋ tengeŋja to nêm moasinjja.

8 Apômtau eŋ ñajam to gêdêŋ.
Amboac tonaj tec kêdôŋ lau sec sêsa lêŋ gêdêŋ.

9 Eŋ gêwê lau, tanj sêkoniŋ tauŋ naŋ, sêsa nêŋ lêŋ gêdêŋ
ma kêdôŋ nê lêŋ gêdêŋ lau, tanj sêkoniŋ tauŋ naŋ.

10 Apômtau gêwê lau, tanj sêmasaŋ ênê poac to biŋsu naŋ.
Sêsa ênê lêŋ têtac gêwiŋ tengeŋja to biŋjanôŋa.

11 O Apômtau, ôsuc ñoc biŋ kapôeŋ naŋ ôkwi
êtu nêm ñaêŋa.

12 Ñac tanj kêtêc Apômtau naŋ, eŋ asa.
Apômtau oc êndôŋ lêŋ, tanj ñac tau êjaliŋ sa naŋ, êndêŋ eŋ.

13 Eŋ tau oc êngôŋ tomoasij
ma nê wakuc oc sêwê kaiŋ gamêŋ tau.

14 Lau tanj têtêc Apômtau naŋ, têtu ênê lau ôliŋ andaŋ eŋja.
Ma eŋ gêwa nê poac sa gêdêŋ êsêac.

15 Matoc kêsap Apômtau tôŋ
gebe eŋ oc ênu ockaiŋ su aŋga lakô.

16 Ôkac taôm ôkwi êndêŋ aê ma taêm labu aê
gebe aê taucgenjanô gaŋgôŋ toŋoc ñalêlôm ñawapacgeŋ.

17 Ôŋgôm ñoc ñalêlôm ñawapac êtu gaô
ma ôŋgamboac aê su aŋga ñoc ñandaŋ.

18 Taêm ênam ñoc ñalêlôm ñawapac to biŋ, tanj kêlênsôŋ aê
ma ôsuc aêŋoc sec samob ôkwi.

19 Ôlic ñoc ñacio samob, tanj sêjac aê ñawae naŋ.
Êsêacnêŋ ñalêlôm kêmoatiŋ tôŋ aêŋa.

* **24:10:** Dawidnê pesalem teŋ.

20 Ônam gôliŋ katuc ma ônam aê sa.

Ôkêj lau sêngôm aê majoc êsa atom gebe aê gaê lamu aôm.

21 O Apômtau, biŋgêdêj to gêr mansaŋ êkôm aê auc,
gebe aê kakêj matoc aôm ɻapaŋ.

22 O Anôtô, ônam Israel sa
aŋga nêŋ gêŋwapac samob ɻalêlôm. *

26

Nac mansaŋ teŋ nê mec

1 O Apômtau, nêm mêtôc êwaka aê sa gebe gawê biŋ ɻakaiŋ tenj atom gebe
aê kasa ɻoc lêŋ laŋôcnêm sawageŋ
to taêc kêka aôm ɻajêŋgeŋ.

2 O Apômtau, ônsaâ aê ma ôjala aê.
Ômbêlêm ɻoc ɻalêlôm e ômbi lêtêŋ.

3 Gebe nêm têmtac gêwiŋ tengeŋja gêjac aê matoc su gedenj tôngenj
ma kasa nêm lêŋ ɻajêŋ ɻapaŋ.

4 Aê gaŋgôŋ gawiŋ lau kesowaga atom.
Ma gajac biŋ ôkwi gêdêŋ kalomtêna atom.

5 Aê gadec secwaganêŋ sêkac tauŋ saŋa
to gajac jaê lau geowaga.

6 O Apômtau, aê kakwasiŋ lemoc ɻabiŋ masigeŋ.
Ma kasêlêŋ kagi nêm altar amboac tonanĝenj tec gamoa.

7 Gebe janam danje aôm ɻa aoc kapôeŋ
Ma jasôm aômnêm gêŋsêga samob ɻawae lasê.

8 O Apômtau, aê têtac gêwiŋ nêm andu ɻamala,
gamêŋ tan nêm ɻawasi gêjam auc naŋ.

9 Ôtiŋ ɻoc katuc siŋ êwiŋ lau secwaga nêŋ atom.
Ma ôlic ênaŋa êwiŋ lau-sêjac-ɻamalac-ênduwaga nêŋ atom.

10 Lau tonanj lemenj siŋ-dec kêsap tōŋ.
Ma sêmêgôm awa ɻalêsiŋa kêsêp lemenj anôŋa e mêŋgêc langwagenj.

11 Ma aê kasa ɻoc lêŋ tobiŋ masigeŋ.
O Apômtau, ônam aê kêsi to taêm labu aê.

12 Ockaiŋ tec kaka gamêŋ ɻatapa ɻajam tōŋ.
Lau embe sêkac tauŋ sa, oc sêlambiŋ Apômtau. *

27

Apômtau kêtu ɻoc Ja to ɻoc moasiŋ

1 Apômtau kêtu ɻoc ja to ɻoc moasiŋ, amboac tonanj oc jatêc asa.
Apômtau kêtu katucnê lamu, amboac tonanj oc jaê go asa.

2 Lau sec embe sênac aê gebe senseŋ aê su,
go êsêac, tanj têtu ɻoc soŋo-soŋo to ɻoc ɻacio naŋ, sêka selelec e sêu
tauŋ.

3 Siŋwaga taêsam embe sêŋgi aê auc, oc ɻoc ɻalêlôm ɻatutuc atom.
Ma êsêac embe sênac siŋ êndêŋ aê, oc têtac êpa sugeŋ.

* 25:22: Dawidnê teŋ. * 26:12: Dawidnê teŋ.

⁴ Aê kateŋ gêŋ tagen gêdêŋ Apômtau ma ɳoc ɳalêlôm kêkac aê biŋ tagen tonecŋa

gebe jaŋgôŋ Apômtaunê andu êtôm ɳoc bêc jamoa matoc jaliŋa samob
gebe jalic Apômtaunê ɳajam
ma jaten eŋ gebe êwê aê.

⁵ Gebe êndêŋ bêc ɳawapacŋa eŋ oc êsiŋ aê jaŋgôŋ ênê bec ɳalêlôm.

Ênê bec ɳagadê oc ênsaŋ aê auc. Eŋ êsuŋ aê sa najaka poc ɳajanja tōŋ.

⁶ Amboac tonan̄ tecbeloc anŋeŋ êndêŋ ɳoc ɳacio, taŋ sêgi aê auc naŋ.

Aê gabe jakêŋ da anŋa ênê bec ma jakêŋ toôndugeŋ. Aê jaŋga wê ma janam êndêŋ Apômtau.

⁷ O Apômtau, ôkêŋ tanjam aê gebe aoc gêjac aôm kapôêŋ.

Taêm walô aê ma ôkêŋ tanjam aêmaŋ.

⁸ Aôm kôsôm gebe “Ansom aê.”

“O Apômtau, amboac tonan̄ tec gabe jansom aôm.”

⁹ Ôsiŋ laŋôm aê atom ma ôtiŋ nêm sakiŋwaga su totêmtac ɳandaŋja atom.

O ɳoc kêsiwaga Anôtô, aôm kôtu ɳoc gêjam-sa amboac tonan̄ ôtiŋ aê su to ônac kapoac aê atom.

¹⁰ Tinoc agêc tamoc sêwi aê siŋ su,

mago Apômtau oc êkôc aê sa.

¹¹ O Apômtau, ôtôc nêm intêna êndêŋ aê ma ôwê aê jasa gamêŋ tapa ɳajam.

Ôngôm êtu ɳoc ɳacioŋa.

¹² Ôwi aê siŋ jandêŋ biŋ, taŋ ɳoc ɳacio sêkic naŋ atom.

Gebe biŋ-gêgawaga dêdi sebe sênač aê ma sêjac tênen̄ gebe senseŋ aê su.

¹³ Aê kakêŋ gêwiŋ

gebe jalic Apômtaunê ɳajam anŋa gamêŋ sêŋgôŋ mateŋ jaliŋa.

¹⁴ Ôkêŋ matam Apômtau totêmtac êpa sugeŋ ma tonêm ɳalêlôm samucgeŋ.

Ôkêŋ matam Apômtaugeŋ. *

28

Mec Apômtau ênam aêac saŋa

¹ O Apômtau, aê aoc gêjac aôm gebe ɳoc lamu aôm.

Laŋôm elo ma ônam taôm tōŋ aê atom,

gebe aôm embe ênam taôm tōŋ aê,

aê oc jatôm lau, taŋ sêseŋ sê seja e laŋôŋmê naŋ.

² Embe jamôēc êndêŋ aôm ma jaôc lemoc sa êndêŋ nêm lôm ɳagamêŋ dabuŋsêga,

naŋ ôkêŋ taŋjam ɳoc taŋjiboa.

³ Ôtiŋ aê su jawiŋ lau, taŋ sêkac tauŋ su anŋa Anôtônê naŋ, to lau alôb-alôbwaga atom.

Gebe lau tonan̄ nêŋ ɳalêlôm keso ma sêbanac biŋ gêdêŋ nêŋ lau jaban̄ esêacŋa naŋ.

⁴ Ôkêŋ ɳagêjô êndêŋ êsêac êtôm nêŋ gêŋ, taŋ sêgôm to sêjac lau mateŋjanô
aucŋa naŋ.

* **27:14:** Dawid gêga.

Ôkêj ñagêjô êndêj êsêac êtôm gêj, taŋ lemenj sêgom naŋ, ôkêj gêj tau ñagêjô êndêj êsêac.

⁵ Gebe êsêac mateŋ gêdinj Apômtaunê gôlinj to gêj, taŋ lêma gêgom naŋ atom.

Amboac tonaj oc enseŋ êsêac su e ênam êsêac sa êtiam atom.

⁶ Aoc êôc Apômtau

gebe en kêkêj taŋa ñoc tanjiboa kapôenj.

⁷ Apômtau kêtû ñoc ñaclai to ñoc lautuc.

Noc ñalêlôm kêsap engeŋ, tec gêjam aê sa.

Amboac tonaj ñoc ñalêlôm gegeŋ aê sa samucgeŋ
gebe jaŋga wê danjeŋja êpi ej.

⁸ Apômtau kêtû nê lau nêj ñaclai
to kêtû nê ñac, taŋ seŋ oso en naŋ, nê lautuc.

⁹ Ônam nêm lau sa to ônam mec nêm gênlênsêmmaŋ
ma ojop to ôsip aêac sa endej tōŋgenj. *

29

Ösic to wapap kêwaka Apômtaunê wae sa

¹ O lau undambêŋa, awem êôc Apômtau
ma alanem ênê ñawasi to ñaclai.

² Awaka Apômtaunê ñaē ñawae sa.
Au taôm togêlôŋ dabuŋ anêc Apômtau lanjônêm.

³ Êsêac sêŋô Apômtau awa aŋga gwêc.
Ma ênê awa kêdôŋ tau gêsaç gwêc.

⁴ Apômtau awa kêteŋ tonjaclai.
Apômtau awa ñadindinj kaiŋ teŋ.

⁵ Apômtau awa, wapap tau, gêjac kaseda.
Apômtau gêjac kaseda, taŋ kêkô Lebanon naŋ popocgoc.

⁶ En gêgom lôc Lebanon gêboaj amboac bôclatu.
Ma Hermon amboac bulimakao ñalatu.

⁷ Apômtau awa kêkêj jawaô kêbêlaŋ
sinseŋ-sinseŋ kësa makeŋ-makeŋ.

⁸ Apômtau awa kêlêndinj gamêjsawa e kêtênêp lasê.
Apômtau kêkôjôc gamêjsawa Kades.

⁹ Apômtau awa kêwiwic kamem to giŋ kalaka walôŋa e kêsêlô su.
Ma samob, taŋ sêŋgôŋ nê andu naŋ, sêôc lambiŋ en gebe ñataugoc.

¹⁰ Apômtau gêjam gôlinj gwêc ñagêdimbob.
En gêngôŋ nê lêpôŋ kinjña gedenj tōŋgenj.

¹¹ Apômtau êpuc nê lau tōŋmaŋ.
Apômtau ênam mec nê lau ña biŋmalô. *

30

Mec danjeŋja teŋ

¹ O Apômtau, aê gabe aoc êôc aôm gebe gôjam aê kësi.

* 28:9: Dawidnê teŋ. * 29:11: Dawidnê pesalem ten.

Ma kôkêj aêjoc ñacjo têtu samuc kêtû aê gajañja atom.

² O Apômtau ñoc Anôtô, aê gamôêc gêdêj aôm gebe ônam aê sa.

Ma aôm kômoasiñ aê, tec aê ñajam kêsagoc.

³ Apômtau, aôm tec gôwê ñoc katuc anga lamboam kêpi gêmêj.

Aôm gômôêc aê tôj mêmôkêj aê matoc jali kêsa kêtiam gebe jaêc su jasêp sélêlôm jana atom.

⁴ Amac lau mansañwaga, awem êôc Apômtau.

Ma alanem ênê ñaê dabuñ.

⁵ Gebe eñ têtac ñandañ olañ-olañ atom.

Ma nê moasiñ ênêc enden tôjgeñ.

Êmbêc tatañ tanjiboa

ma eleñ ôlinj êpi-êpigenj.

⁶ Aê tec taêc gêjam e gwala kêpa su

gebe "Oc jaku atomanô."

⁷ O ñacmoasiñ Apômtau, aôm kôwaka aê sa gañgôj ñoc malac ñajañja.

Ma gôsañ lañômanô auc gêdêj aê e katakê.

⁸ O Apômtau, gêdêj tonaj aoc gêjac aôm

ma katañ gêdêj ñoc Anôtô.

⁹ "Aê embe jamac êndu ma jasêp sê jana,

oc êmoasiñ aôm amboac ondoc.

Kekop oc etoc aôm sa

ma êwaka nêm lêj to nêm biñ ñajêj sa êtôm me.

¹⁰ O Apômtau, ôkêj tanjam aê to taêm walô aê.

O Apômtau, ôtu ñoc ônam-aê-sawaga."

¹¹ Aôm gôjam ñoc gêjwapac ôkwi kêtû wê.

Aôm kôkac ñoc abec su ma kôkêj têtac ñajam aê kajandiñ.

¹² Amboac tonaj aê janam tauc tôj atom. Aê jalambiñ aôm.

O Apômtau, ñoc Anôtô, aê gabe janam danje aôm enden tôjgeñ. * nañ.

31

Mec Anôtô ênam aêac sa êndêj noc gêjwapacña

¹ O Apômtau, aêjoc lam u aôm. Ôwi aê siñ amboac ñac gêbac atomanô.

Ônam aê sa êtu aômnêm biñgêdêñjageñ.

² Ôê tanjam aê

ma mêmônam aê sa sebenj.

Ôtu ñoc poclabu ônjandê aê

ma ñoc tuñtêna gebe ôpiñ aê auc.

³ Aôm tec kôtu ñoc poclabu to tuñtênagogc.

Aôm oc ôkam to ôwê aê êtu nêm ñaêña.

⁴ Aôm oc wê aê sa anga uc, tanj êsêac sêkic kelecgeñ kêtû aêña nañ,
gebe aôm kôtu aêjoc lamu.

⁵ Aê jasakiñ ñoc katuc êndêj aôm lêmam êwac.

O Apomtau, aôm Anôtô ñajêj, tec gôjam aê sa.

* **30:12:** Dawidnê pesalem, tanj gêga gêdêj sêjac kawi lôm dabuñ

- 6 Aôm têmtac gedec êsêac, taŋ sêsap gwam ñaôma tôŋ naŋ samucgeŋ,
mago aê matoc kêsap Apômtau tôŋ.
- 7 Aê oc têtac ñajam ma ôlic êpigeŋ êtu nêm têmtac gêwiŋ tengeŋja
gebe aôm matam gê aê gêdêŋ gaŋgôŋ jageoŋa ma kôjala ñoc katuc
ôluŋ-ôluŋ ñam.
- 8 Aôm gôwi aê siŋ kêsêp ñacionê lêma atom.
Aôm kôkêŋ aê ockaiŋ kaka gamêŋ ñatapa tôŋ.
- 9 O Apômtau, taêm walô aê gebe gaŋgôŋ jageo.
Gêŋwapac gêgôm aê matocanô ñatalô kêsa e katuc to ôlic kêlênim tau.
- 10 Noc têm gamoa matoc jaliŋa samob kêtû gêŋwapacnägeŋ gêja
ma kataŋ tanjiboa kêtôm ñoc jala samob.
Aê tekoc gêbac kêtû gamoa jageoŋa
ma ñoc ñatêkwâ kêtû golon su.
- 11 Noc ñacio samob têtaŋ pêlê aê
ma ñoc lau, taŋ sackapoagêdô gêdêŋ tauŋ naŋ, sêsu sam su aê.
Noc sêlêb embe sêlic aê, oc têtêc aê.
Lau teŋ embe têtap aê sa anga intêna, oc sêc aê.
- 12 Êsêac sêliŋ aê siŋ amboac ñac, taŋ gêmac êndu su naŋ.
Aê katôm ku ñamoasagac.
- 13 Lau taêsam sêjac biŋ kesec-kesec gêdêŋ tauŋ. Gêŋ secsêga kêkôm aê auc.
Êsêac sêmasaŋ biŋ sêwiŋ tauŋ gebe senseŋ aê su janaŋa.
- 14 O Apômtau, mago aê tec kasap aôm tôngen.
Aê kasôm gebe “Noc Anôtô aôm.”
- 15 Aôm lêmam gôjam gôlinj ñoc lêŋ.
Amboac tonaj ônam aê sa anga ñoc ñacio to lau, taŋ sêlêsu aê naŋ.
- 16 Ôkêŋ laŋômanô êpô nêm sakiŋwaga.
Onam aê sa êtu nêm têmtac gêwiŋ tengeŋja.
- 17 O Apômtau, ôwi aê siŋ amboac gêŋ gêbac atom gebe aoc gêjac aôm.
Ôkêŋ lau alôb-alôbwaga têtu gêŋ gêbacmaŋ ma toawenjêmägeŋ sêsep
lamboam sêna.
- 18 Ômbôc gêdôŋôlic dansaŋ auc.
Êsêac tetoc tauŋ sa ma sêsmôm ñac gêdêŋ nê bôlêŋ palin e sêgôm eŋ wae
kêtû sec.
- 19 Aôm gôjac nêm moasiŋ sa gêjam sêga
kêtû lau, taŋ têtêc aôm naŋja,
ma kômoasiŋ lau, taŋ sê lamu aôm naŋ,
ma lau samob sêlic gêdêŋ mateŋanô.
- 20 Aôm kôpiŋ êsêac auc ña laŋômanô
gêdêŋ ñamalacnêŋ poac.
Aôm kôsiŋ êsêac ôkwi sêŋgôŋ bec teŋ
gebe imbeleŋ ênac êsêac atom.
- 21 Aoc gêôc Apômtau,
gebe eŋ kêtôc nê têtac gêwiŋ tengeŋja gêdêŋ aê gêdêŋ taŋ sêgi aê auc
sebe sêku aê tulu naŋ.
- 22 Aê katêc tauc ñanôgeŋ ma taêc gêjam gebe
“Aôm tec kôtiŋ aê su anga laŋômnêmja.”

Mago aôm gônjô aêjoc tañiboa kapôêj
gêdêj tañ aoc gêjac aôm gebe ônam aê sa nañ.

²³ Amac akêj-gêwiñwaga samob, têmtac êwiñ Apômtau.
Apômtau gejob lau-ñañêjwaga ma êkêj ñagêjô êlêlêc su êndêj lau-
tetoc-tauñ-sawaga.

²⁴ Amac samob, tañ asaê Apômtau amoaa nañ,
akô ñajaña totêmtac êpa sugeñ. *

32

Tamoaa totêntac êpa sugeñ gebe Anôtô kêsuc nêj sec okwi

¹ Aweñ êôc ñac, tañ Anôtô kêsuc ênê sec ôkwi
to kêgadu ênê geo auc nañ.

² Aweñ êôc ñac, tañ Anôtô taê gêjam ênê keso atom
ma binjansañ gêc ênê ñalêlôm atom nañ.

³ Gêdêj tan gajam tauc tôj nañ, ñoc ôlicwalô gêbacnê
gebe katañ tanjiboa kêtom bêcgeñ.

⁴ Gebe lêmam gêsac aê ma kôkôniñ aê kêtôm bêc to gelengeñ.
Ñoc ñalêlôm ñakeleñ kêsa kêtôm oc kêpac mëckelep e ñakeleñ kêsa.

⁵ Amboac tonaañ tec gaoc ñoc biñ lasê gêdêj aôm
ma gasañ ñoc geo auc atom.

Aê kasôm gebe "Jaoc ñoc biñ keso lasê êndêj Apômtau,"
tec aôm kôsuc ñoc geo ñatôp ôkwi.

⁶ Amboac tonaañ lau mansañ samob teteñ êndêj aôm,
êndêj têm sêpô lêna tauñja.

Ec embe ñasamac sec ênsalê auc êmêj,
nañ êtap êsêac sa atom.

⁷ Aôm kôtuñoc gamêj jasiñ taucña. Aôm gojob gêdêj tañ gamoa jageo nañ.
Nêm moasinj gôjam aê kêsiña kêkôm aê auc.

⁸ "Aê gabe jandôj to jatôc intêna ôsaña êndêj aôm.
Aê matoc êndij aôm ma jawa aôm.

⁹ Ôtôm hos me doñki kaucmê atom.

Embe gôlin to gôlin ñamôkê êsêp awasun atom, oc taña wamu aôm
atom." Apômtaunê biñ tonaañ.

¹⁰ Ñac alôb-alôb kêtap gêñwapac taësam sa.

Ma ñac, tañ mata kêsap Apômtau tôj nañ, Apômtaunê têtac gêwiñ
tegeñja êkwa enj auc.

¹¹ O lau gêdêj, ôlim êpi totêmtac ñajamgeñ êtu Apômtauña.
Ma amac samob, tañ nêm ñalêlôm ñañêj nañ, atu samuc toôndugeñ.
*

33

Lambij êndêj Anôtô, tañ kêkêj to gejob gêj samob nañ

¹ O lau gêdêj, atu samuc Apômtau toôndugeñ.

* 31:24: Dawidnê pesalem teñ. * 32:11: Dawid gêga. Pesalem dambu tauñja kêtu luagêcña.

- Lambinaj gajac lau mansan̄ ñawae.
- ² Anam dañge Apômtau ña gêj wêña.
Aôc ej sa ña gêj wêña, tan̄ ñagam lemenļu nañ.
- ³ Añga wê wakuc teñ epi ej.
Ansaic ñagam êtañ toaligeñ.
- ⁴ Gebe Apômtaunê biñ binjjanô.
Ma gêgôm nê gêj samob ñajan̄engosu.
- ⁵ Ej têtac gêwiñ biñ gêdêj to biñ ñajan̄ej.
Apômtaunê têtac gêwiñ teñgeñja gêjam nom samuc auc.
- ⁶ Undambê ñanô kësa ña Apômtaunê biñ.
Ma ñagêlôn̄ samob tonan̄ ñanô kësa ña ênê awajaô.
- ⁷ Ej gêjac gwêc sa këpi tagen̄ amboac kësêp bulakôp.
Ej kékêj gwec ñagêdimbob këpoac ñalapsamboam.
- ⁸ Nom samuc têtêc Apômtau
ma ñamalac samob, tan̄ sêngôj nom nañ, sêuc labu eñgeñ.
- ⁹ Gebe ej kësôm ma gêj ñanô kësa.
Ej këjatu ma gêj tau jakêkô.
- ¹⁰ Apômtau geseñ tentenlatunêj poac e ñanô masi.
Ej kékô biñ, tan̄ lau samuc sêmasan̄ nañ auc.
- ¹¹ Apômtaunê poac ênêc enden̄ tõngeñ.
Biñ tan̄ ej këmasan̄ gêc nê ñalêlôm nañ, oc elom gôlôac to gôlôac.
- ¹² Awen̄ êôc lau, tan̄ Apômtau kêtû nêj Apômtau nañ,
lau tau, tan̄ ej këjalin̄ sa gebe têtu ênê gêjleñsêm nañ.
- ¹³ Apômtau kêtuc këniñ añga undambê kësêp gêmêj.
Ej mataanô këpi ñamalacnêj latuñi samob.
- ¹⁴ Ñac tau gêngôj nê lêpôj ma mata gêdiñ ñamalac samob,
tan̄ sêngôj nom nañ.
- ¹⁵ Ñac tau tonan̄ tec këmasan̄ samob nêj ñalêlôm.
Ñac tau tonan̄ tec mata gêdiñ gêj samob, tan̄ êsêac sêgôm nañ.
- ¹⁶ Siñwaga taêsam ñasec, mago oc sênam nêj kiñ sa atom.
Ma siñsêlêc ñaclai oc êku ñacio tulu atom.
- ¹⁷ Teñ embe taê êka nê hos siñja gebe êku ñacio tulu, oc ênsau tau,
gebe nê hosnê ñaclai tau oc ênam ej sa atom.
- ¹⁸ Alic acgom, Apômtau mata gê êsêac, tan̄ têtêc ej nañ,
to êsêac, tan̄ sêkêj mateñ ênê têtac gêwiñ teñgeñja nañ,
- ¹⁹ gebe ênam êsêac katun̄ sa êtu sêmac êndu atomña
to êôc êsêac, tan̄ sêmoa mateñ jali nañ, tõj êndêj noc tõbômña.
- ²⁰ Aêacnêj katun̄ kêtû gwasaê Apômtau,
aêanêj gêjam-sawaga to aêacnêj lautuc ej.
- ²¹ Binjjanô, aêacnêj ñalêlôm kêtû samuc eñgeñ,
gebe aêac takêj gêwiñ ênê ñaê dabuñ.
- ²² O Apômtau, aômnêm têmtac gêwiñ teñgeñja mêjêpi aêac
étôm aêac, tec akêj mateñ aôm nec.

34

Anôtô gêjam nê lau, taŋ sêpo lêna tauŋ naŋ sa

¹ Aoc êôc Apômtau endeŋ tôŋgeŋ.

 Nabinj lanem ênêc aocgeŋ ηapaŋ.

² Noc katuc etoc tau sa êtu Apômtau ηa.

 Êsêac, taŋ sêôc gêŋwapac naŋ, sêŋô e têntac ηajam êsa.

³ Anam Apômtaunê wae êsa awiŋ aê.

 Ma tatoc ênê ηaê sa selengeŋ.

⁴ Aê gamôêc Apômtau ma ej kêkêŋ taŋa aê.

 Ma kêjaŋo aê su aŋga gêŋ samob, taŋ katêc naŋ.

⁵ Matam ê Apômtau, go têmtac ηajam êsa

 ma asa tembelam sa ηapaŋ.

⁶ Nac ηalêlôm sawa tonec gêmôêc e Apômtau kêkêŋ taŋa ej

 ma gêjam ej sa aŋga nê gêŋwapac samob.

⁷ Apômtaunê aŋela kêpiŋ êsêac, taŋ têtêc ej naŋ auc

 ma gêjam êsêac sa.

⁸ Ansaê ênac awem to ajala gebe Apômtau ej ηac gabêjam ηanô.

 Aweŋ êôc samob, taŋ sê lamu ej naŋ.

⁹ Amac taŋ atu Apômtaunê lau dabuŋ naŋ, atêc engeŋ.

 Gebe êsêac, taŋ têtêc ej naŋ, oc sêpô lêna gêŋ teŋ atom.

¹⁰ Lewe ηalatu tauŋ oc sêpô lêna ma mo oc êjô êsêac,

 mago êsêac, taŋ sensom Apômtau naŋ, oc seso gêŋ ηajam teŋ atom.

¹¹ O ηapalêac, amêŋ akêŋ taŋem aêmaŋ.

 Aê gabe jandôŋ amac êtu atêc Apômtau ηa.

¹² Asa taê gêjam gebe êŋgôŋ mata jali ηêŋgeŋ

 ma taê kêka gebe nê bêc ênac têku tau ma êtap ηajam sa.

¹³ Ojop imbêlam êndêŋ biŋ sec

 to gêdômôlic êndêŋ biŋdansaŋ.

¹⁴ Ônac jaê sec ma ôngôm gêŋ ηajam.

 Onsom biŋ malô ma ôlêtigeŋ e naôê tôŋ.

¹⁵ Apômtau mata kêsap lau gêdêŋ

 ma kêkêŋ taŋa nêŋ tanjiboa.

¹⁶ Apômtaunê laŋôanô kêkô secwaga auc

 gebe enseŋ êsêac su e nêŋ lau taŋêŋ ênam êsêac êtiām atom.

¹⁷ Lau gêdêŋ embe sêmôêc, go Apômtau oc êkêŋ taŋa

 ma ênam êsêac sa aŋga nêŋ gêŋwapac samob.

¹⁸ Apômtau gêjam taminj lau-ŋalêlôm-popocwaga.

 Eŋ gêjam êsêac, taŋ nêŋ katuŋ ôluŋ-ôluŋgeŋ naŋ sa.

¹⁹ Nac gêdêŋ gêôc gêŋwapac ta  sam,

 mago Apômtau gêjam ej sa gêdêŋ gêŋ tonanj ηai samob.

²⁰ Eŋ gejob ênê ηatêkwa samob

 gebe ηateŋ tulu atom.

²¹ Sec oc ênac ηac sec êndu.

 Ma êsêac, taŋ têntac sec êndêŋ ηac gêdêŋ naŋ, oc têtap ηagêjô sa.

22 Apômtau gêjam nê sakinjwaga nêj katuñ sa.

Ma êsêac, tañ sê lamu eñ nañ, oc têtap ñagêjô sa êjô sec atom. * meloc kêtê eñ e ñac tau kêtij eñ su gêc gêja nañ.

35

Njac gaôc gêjwapacña nê meç Anôtô ênam eñ saña

1 O Apômtau, ônac siñ êndêj êsêac, tañ sêjac aê semoa nañ.

Ôku êsêac, tañ sêku aê tulu sêmoa nañ tulu.

2 Ôja lautuc to maluku sa

ma ôndi mêmônam aê samañ.

3 Ôkötêj kêm to ôndair olo endenj lau, tañ sebe sê aê tôj nañ.

Ôsôm êndêj ñoc katuc gebe “Aê tec gabe janam aôm sa.”

4 Ôkêj lau, tañ sesom lêj senseñ aê suña nañ,
têtu meloc ma sêmbac tauñ su.

Êsêac tañ sêkic aêjoc biñ nañ,
sênu tauñ su tomajenjêj sêc sêmu sêna.

5 Ôkêj êsêac têtôm jataê, tañ mu kelelo nañ,
ma Apômtaunê aŋjela êtiñ êsêac su.

6 Êsêacnêj intêna êtu kesec ma ñalêjô êsa
ma Apômtaunê aŋjela êjanda êsêac.

7 Êsêac sêwa lakô aê kelecgeñ
ma sêkwê sê gebe aê janac tauc êndu.

8 Gêjwapac êtap êsêac sa eb tagenmaj ma tauñ sêsêp nêj lakô, tañ sêwa
kelecgeñ nañ,
e gacgeñ sênaña.

9 Go ñoc ñalêlôm êtu samuc Apômtau
ma êôc eñ sa gebe gêjam aê kësi.

10 Aê oc jasôm toñoc ñalêlôm samucgeñ gebe
“Apômtau, asa oc êtôm aôm,

tañ kôjanjo ñac gêngôj jageoña su aŋga ñaclainê
to kôjanjo ñalêlôm sawa, tañ gêôc gêjwapac nañ, su aŋga ñac, tañ
kêkoniñ eñ tôj nañ.”

11 Imbeleñ dansañ sêsa gebe mêmenseñ aê,
têtu kênac gêj, tañ gajam kauc ñam nañ, gêdêj aê.

12 Aê kamoasinj êsêac, mago sêkêj sec gêjô ñajam
e aê katuc gêbac su.

13 Mago gêdêj tañ gêmac kêtap êsêac sa nañ, aê kasô talu kêtû ñoc ñakwê.
Aê gajam dabuñ mo ma kateñ ñoc meç gasaŋ-laŋôcanô auc.

14 Gagôm tauc amboac gagôm kêtû ñoc ñac me lasic teñja.
Gançôj kapô gaducgeñ katôm ñac teñ ñalêlôm ñawapac kêtû tênaña.

15 Mago gêdêj tañ aê katu sec nañ, êsêac sêkac sa toôlinj kêpigeñ sebe sêsu
aê susu.

* 34:22: Dawid gêga gêdêj tañ kepeñ tokauc gêdêj Abimelek gebe

Ma lau, taŋ gajam kauc êsêac naŋ, sêṣôm biŋ alôb-alôb kêpi aê gedeŋ tōŋgeŋ.

¹⁶ Êsêac têtôm sêṣu-susuwaga sêjam aê katu ôwê to sêgôm aê katu meloc ma sêmôêŋ luŋluŋ gêdêŋ aê.

¹⁷ O Apômtau, gobe ôlic gêŋ tonaj e êndêŋ ondocgeŋ.

Ôjanda katuc su aŋga êsêanêŋ biŋ alôb-alôb. Ônam aê kêsi aŋga lewe matac nêŋ.

¹⁸ Go janam daŋge aôm êsêp taêsam sêkac tauŋ sa ŋalêlôm.

Aoc êôc aôm êsêp lau taêsam ŋanô tanjeŋsuŋ.

¹⁹ Ôkêŋ êsêac, taŋ sêkic aêŋoc biŋ sêsiŋgeŋ sêmoa naŋ, sêmajec aê atom.

Ôkêŋ êsêac, taŋ sêkêŋ kisa aê ŋabinj masigeŋ naŋ, sêṣênic mateŋ êtu aêŋa atom.

²⁰ Êsêac sêṣôm biŋ malô-malô atom.

Ma sêgôliŋ biŋdansaŋ kêpi gamêŋ tau ŋalau wapac.

²¹ Êsêac sêpa lawengeŋ kêtu aêŋa ma sêmôêc gebe “Kec, kec tauŋ mateŋ anô talic ŋanôgac.”

²² O Apômtau, aôm gólicgac, amboac tonaj ônam taôm tōŋ atom.

O Apômtau, ômoa jaêc aê atom.

²³ Matam jali êsa to ôndi sa gebe ômansaŋ ŋoc biŋ êtu katô.

O ŋoc Anôtô to ŋoc Apômtau, ônam góliŋ ŋoc biŋmaŋ.

²⁴ O Apômtau ŋoc Anôtô, aôm ŋac gêdêŋ. Ômêtôc ŋoc biŋ êtu katô gebe êsêac ôliŋ êpi atu aêŋa atom.

²⁵ Ôkêŋ êsêac sêômac aê êtu biŋ, taŋ sêpuc boa gêc nêŋ ŋalêlôm naŋja atom gebe “Kec, gêŋ amboac tonaj tec aêac taêŋ gêjam.”

Ôkêŋ êsêac sêkêli tauŋ gebe “Aêac aseŋ ej sugac” naŋ atom.

²⁶ Ôkêŋ êsêac samob, taŋ ôliŋ kêpi kêtu ŋoc gêŋwapacŋa naŋ, majeŋ to môkêŋapac ŋawapac êsa acgom.

Ôkêŋ êsêac, taŋ tetoc tauŋ sa gêdêŋ aê naŋ, têtu meloc ma majenj êkôm êsêac auc.

²⁷ Ôkêŋ êsêac, taŋ sêlic aê ŋajam naŋ, tauŋ têntac ŋajam to ôliŋ êpigen. Ma ôkêŋ êsêac sêṣôm ênêc awêgeŋ gebe” Apômtau ej ŋac kapôeŋ. Ej taê gêjam nê sakîŋwaga gebe êmoa ŋajamgeŋ.”

²⁸ Imbeloc oc êwaka nêm biŋgêdêŋ sa,

êŋgôm waem êtu tapa endenj tōŋgeŋ. *

36

Lau secwaga nêŋ biŋ alôb-alôb to lau gêdêŋ

¹ ŋac alôb-alôb gêŋô sec ŋaawa aŋga tau nê ŋalêlôm.
Ej gedec Anôtô, tec ketoc ej sa atom.

² Ej ketoc tau sa e taê gêjam kêtu tōŋ gebe
Anôtô oc êkip sa to atiŋ ej su atom.

³ Biŋ samob, taŋ ej kêsôm naŋ, biŋ alôb-alôb to biŋ dansaŋ.
Ej gêwi nê gêŋ, taŋ andanjenj gêgôm tokauc ma ŋapep naŋ, siŋ su.

* **35:28:** Dawidnê teŋ.

⁴ Eŋ kēsa tau sic jagēc nê mē naŋ taē gējam biŋ alôb-alôb.
Eŋ kēsa sec ɣalēŋ ma laŋô gelo biŋ keso tau atom.

Anôtônen moasin

⁵ O Apômtau, nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja kapi e jagêdêŋ undambê
ma nêm biŋ ɣajêŋ kapi e jakêpuc kêpi tao.

⁶ Aômnêm biŋgêdêŋ kêtôm Anôtônen lôc sêkô ɣajaŋja. Aômnêm mêtôc kêtôm
gwêc ɣagêdimbob.

O Apômtau, aôm gôjam ɣamalac to bôc sa.

⁷ O Anôtô, nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja ɣajamanôgoc,
tec ɣamalac latuŋi sêlamu aôm magêm ɣaaŋjuŋlabu.

⁸ Aômnêm andu ɣamoasiŋ taêsam gêjac êsêac mateŋ su.
Aôm kôkêŋ êsêac sêñôm aômnêm gêglêwê ɣajam ɣabu,

⁹ gebe aôm kôtu daŋgôŋ mateŋ jali ɣamôkê.

Aômnêm ɣawê kêpô aêac, tec tauŋ ajala ɣawê amboac tonan̄.

¹⁰ Nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja êmoasiŋ êsêac, taŋ sêjala aôm naŋ,
to êmoasiŋ êsêac, taŋ sêsa nêŋ lêŋ tolanjônêm sawageŋ naŋ.

¹¹ Ôkêŋ lau teŋbeleŋ angeŋ enkain ȇka aê tōŋ atom.
Ma êsêac, taŋ sêkac tauŋ su anga Anôtônen naŋ, sensoc aê atom.

¹² Secwaga seben jasêc
* oc sêndi naeo.

37

Lau-secwaga nêŋ ɣajam, naŋ gêŋ têlageŋja

¹ Oniŋ olin̄ êtu lau secwaga atom.

Ôlim taôm êtu lau-kesowagaŋja atom.

² Êsêac oc têtu gegoŋ seben amboac gêgwaŋ
ma sêmêliŋ amboac gêgwaŋ ɣamêdôb.

³ Ôkêŋ êwiŋ Apômtau, ec ôŋgôm gêŋ ɣajamgen̄.

Ôŋgôŋ nêm gamêŋ ma ôŋgôm gêŋ êndêŋgeŋ.

⁴ Ôtu samuc Apômtau.

Eŋ oc êkêŋ gêŋ, taŋ nêm ɣalêlôm taêm kêka naŋ.

⁵ Ôsakij nêm lêŋ êndêŋ Apômtau

ma ôkêŋ êwiŋ eŋ, eŋ oc êŋgôm ɣajam êsa.

⁶ Eŋ oc êkêŋ aômnêm biŋ gêdêŋ êpô gamêŋ amboac ɣawê.
Ma aômnêm biŋ ɣajêŋ ɣawê amboac oc kêkô ɣalun̄.

⁷ Ônam taôm tōŋ ômoa Apômtau laŋônêm ma ôkêŋ matam engeŋ.

Ôniŋ olin̄ ɣac, taŋ kêtap nê kôm ɣanô sa ma ɣac, taŋ kêkic launêŋ biŋ
ma gêgôm ɣanô kesa naŋ atom.

⁸ Ojop taôm êndêŋ têmtac ɣandaŋ ma ôkac taôm su anga ɣalêlôm kêmoatiŋ
tōŋ.

* **36:12:** Apômtauñ sakiŋwaga Dawid gêga.

- Ôniŋ olij taôm atom, oc êkalem sec.
- ⁹ Apômtau oc enseŋ lau-sêgom-secwaga su.
Ma êsêac, tanj sêkêŋ mateŋ Apômtau naŋ, oc sêwê kain gamêŋ tau.
- ¹⁰ Sauŋgeŋ acgom, go secwaga tau oc malamê
ma embe onsom aŋga eŋ mala, oc ôtap eŋ sa atom
- ¹¹ Mago lau wapac oc têtu gamêŋ ɻatau,
ma moasiŋ oc ênam êsêac auc sêmoa nêŋ ɻajam.
- ¹² Secwaga kêkic ɻac gêdêŋ nê biŋ
ma gêmôê lulun kêtú eŋja.
- ¹³ Mago Apômtau kêômac eŋ
gebe kêjala gebe sauŋgeŋ, go ɻac tau ênaŋa.
- ¹⁴ Lau-secwaga sêkac nêŋ siŋ sa ma sêkêkam nêŋ talam,
sebe senseŋ ɻac ɻasec to ɻalêlôm sawa ma sênač êsêac, tanj sêsa nêŋ lêŋ
gêdêŋgeŋ naŋ êndu.
- ¹⁵ Mago acnêŋ siŋ oc êmbuc êsêac tauŋ nêŋ ɻalêlôm
ma nêŋ talam oc tulu-tulugeŋ ênaŋa.
- ¹⁶ ɻac-gêdêŋ nê waba luagêcgeŋ embe ênêc,
oc êlêlêc secwaga taêsam nêŋ waba ɻanô lasê su.
- ¹⁷ Lau tanj sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ lemen dambê oc tulu,
mago Apômtau oc êpuc lau gêdêŋ tôŋ.
- ¹⁸ Apômtau kêjala lau mansaŋ nêŋ bêc
ma nêŋ gêjânsêm oc ênêc teŋgeŋ.
- ¹⁹ Êndêŋ bêc gêjwapacŋa oc sêpô lêna tauŋ atom.
Êndêŋ bêc tôbômja, naŋ mo oc êôc êsêac tôŋ.
- ²⁰ Lau tanj sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, oc sêmbac sênaŋa.
Ma Apômtaunê ɻacio oc sênaŋa amboac ɻaola kêsêlô, ma sê su amboac
jadauŋ.
- ²¹ ɻac sec nê gêŋ masi, tec oc ênac launêŋ tôp êtôm atom.
Ma ɻac gêdêŋ oc êkêŋ gêŋ totêtac wapômgem.
- ²² Lau tanj Apômtau gêjam mec êsêac naŋ, oc sêwê kain gamêŋ êtu nêŋ gêŋ.
Ma lau, tanj eŋ kêpuc boa êsêac naŋ, oc sênaŋa.
- ²³ Apômtau gêjam gôliŋ launêŋ lêŋ
ma kêpuc ɻac, tanj nê lêŋ gêjac eŋ mataanô ɻajam naŋ tôŋ.
- ²⁴ Eŋ embe embeŋ, oc gacgeŋ êsêp naênêc atom
gebe Apômtau kêkam eŋ gêdêŋ lêma.
- ²⁵ Aê ɻapalêgeŋ e katu ɻac langwa,
mago galic Apômtau gêwi ɻac gêdêŋ teŋ siŋ atomanô. Ma galic nê
gôlôac têtaŋ gêŋ teŋ atomanô.
- ²⁶ Eŋ ɻac têtac wapôm ma êkêŋ gêŋ êndêŋ lau, tanj teteŋ eŋ naŋ.
Ma nê gôlôac oc têtu moasiŋ laugen.
- ²⁷ Ôngamiŋ taôm êndêŋ sec ma ôngôm gêŋ ɻajamgeŋ,

- go ômoa nêm gamêŋ teŋgeŋ
²⁸ Gebe Apômtau têtac gêwiŋ biŋ gêdêŋ
 ma oc êwi nê lau mansan sin atom.
 Eŋ oc ejop nê lau gêdêŋ sêmoa teŋgeŋ,
 mago lau alôb-alôb nêŋ wakuc oc maleŋmê.
²⁹ Lau gêdêŋ oc têtu gamêŋ ŋatau
 ma oc sêŋgôŋ nêŋ gamêŋ tau enden tôŋgeŋ.
- ³⁰ Nac gêdêŋ nê awasuŋ kêsôm biŋ tokauc lasê
 ma imbêla kêsôm biŋ jagêdêŋ.
³¹ Nac tau nê Anôtônê biŋsu gêc ênê ŋalêlôm,
 tec kêsêlêŋ kêku kêpac atom.
- ³² Nac keso gêdib nac gêdêŋ
 ma taê gêjam gebe enseŋ eŋ su ênaŋa.
³³ Mago Apômtau kêkô nac gêdêŋ auc
 ma embe êmêtôc ênê biŋ, oc êkêŋ eŋ lêwaŋ-lêwaŋ atom.
- ³⁴ Ôkêŋ matam Apômtaugeŋ to ôsap ênê lêŋ tôŋ, go etoc aôm sa ôtu gamêŋ
 ŋatau
 ma aôm ôlic eŋ enseŋ lau sec su.
- ³⁵ Aê galic nac sec teŋ, taŋ ketoc tau sa ŋanôgeŋ
 e kelen gamêŋ su amboac kaseda Lebanonŋa.
³⁶ Mago gêdêŋ taŋ kasêlêŋ jagaô lasê eŋ mala kêtiam naŋ, galic eŋ malamê
 ma gasom e katap eŋ sa atomanô.
- ³⁷ Ômoa tobiŋmêgeŋ ma ôsa nêm lêŋ êndêŋgeŋ
 gebe Anôtô oc êmoasiŋ lau amboac tonanŋa.
³⁸ Lau-secwaga samob oc sênaŋa.
 Ma lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ wakuc oc maleŋmê.
- ³⁹ Apômtau kêtu lau gêdêŋ nêŋ ênam êsêac sa ŋamôkê
 ma kêtu nêŋ lamu ŋanô gêdêŋ noc sêpô lêna tauŋŋa.
⁴⁰ Apômtau kêpuc êsêac tôŋ to gêjam êsêac kêsi.
 Eŋ gêjam êsêac kêsi gêdêŋ lau keso ma kêpuc êsêac tôŋ gebe sê lamu engeŋ.
*

38

Nac ŋasec teŋ nê meç

¹ O Apômtau, aôm têmtac ŋandaŋ ma ônac aê atom.
 Têmtac êmoatiŋ tôŋ ma ôim aê atom.

² Gebe aômnêm sôb kesenjeŋ aêgac.
 Ma lêmam kêkôniŋ aê tôŋ ŋanô.

³ Aôm têmtac ŋandaŋ kêkêŋ gêmac gêjam ôlic samucgeŋ auc.
 Aêŋoc geo gêgôm aê ôlic ŋagêŋlêlôm kêtu masê sugac.
⁴ Aêŋoc keso gênôm aê auc kêpi e kalêlêc môkêcapac su,
 kêkôniŋ aê tôŋ amboac gêŋ wapacsêga teŋ.

* **37:40:** Dawid gêga tonec.

- 5 Kêtu aê ɻac melocŋa,
tec ɻoc kamoc kêtû kapôēŋ e gêmôb.
6 Aê kapô gaduc gaŋgôŋ ducgen.
Aêŋoc ɻalêlôm ɻawapac ma ganôŋ kaukauc kêtôm bêc to geleŋ.
7-8 Lambic gêjac aê secanô.
Ma gêmac gêjam aê ôlic auc.
Kasê aoc jamêc-jamêc e tekoc gêbac.
ɻoc ɻalêlôm kêjamuŋ aê tec gamôêc.
- 9 O Apômtau, aôm kôjala gêŋ samob, tanj gajam aoc su naŋ,
ma gôŋô ɻoc gaŋŋ olin sapu atom.
10 ɻoc ɻalêlôm ɻatutuc ɻasec. ɻaclai kêtaiŋ su aŋga aêŋoc
ma matocanô ɻawê gêjaŋ amboac tonanjeŋ.
11 ɻoc ɻac to tawanj sêkac tauŋ su gêdêŋ aêŋoc gêŋwapac
ma ɻoc lasitêwai sêmoa jaêc aê.
- 12 Êsêac tanj sebe senseŋ aê su naŋ, sêwa lakô aê.
Êsêac tanj sebe aê jambac jananja naŋ, sêjam kisa aêgen to sêkic ɻoc binj
kêtôm bêc to geleŋgeŋ.
- 13 Ma aê amboac ɻac taŋasunbic, naŋ gêŋô binj atom.
Ma amboac ɻac awamê, naŋ gêŋa awa atom.
14 Biŋjanô, aê katôm ɻac teŋ gêŋô binj atomanô
ma awasunj kêpuc binj su tau atomanô.
- 15 O Apômtau, aê matoc kêsap aôm.
O ɻoc Apômtau Anôtô, aôm oc ôjô aê aoc.
16 Aê katan aôm gebe êsêac olinj êpi êtu aêŋa atommaŋ.
Embe ockaiŋ êku êpac, naŋ êsêac sêsu aê susu atommaŋ.
17 Kêdabinj gebe jambenj
ma taêc gêjam ɻoc ɻandaŋ gedenj tôŋgeŋ.
- 18 Ojae, aê jasôm ɻoc binj lasê acgom,
gebe ɻoc ɻalêlôm kêtûŋ aê kêtû ɻoc secŋa.
19 Êsêac tanj sêkêŋ kisa aê ɻaômageŋ naŋ, nêŋ lai kêpoa.
Ma êsêac, tanj nêŋ ɻalêlôm kêmoatiŋ tôŋ ɻaômageŋ kêtû aêŋa naŋ, lau
taêsam ɻasec.
20 Aê tec kasap binj ɻajam tôŋ.
Ma êsêac sêkêŋ sec gêjô ɻajam ma sêkêŋ kisa aêgen.
- 21 O Apômtau, ôwi aê siŋ atom.
ɻoc Anôtô, ômoa jaêc aê atom.
22 O ɻoc ɻacmoasiŋ Apômtau,
mêŋônâm aê sa. * têlêacŋa.

39

Aêŋoc ɻac tanj gêmoa gêŋwapac ɻalêlôm naŋ, gêbu tau
¹ *Aê taêc gêjam gabe jajop ɻoc lêŋ ɻapep*
ma imbeloc ênac binj sec teŋ atom.

* 38:22: Dawidnê pesalem teŋ. Pesalem dambu tauŋja kêtû

Lau sec embe sêmoa aê ɳagala,

oc jakêj ɳagôliŋ êsêp aocsuŋ.

² Amboac tonaj gajam tauc tōŋ ɳajêŋ laŋgwageŋ kakô.

Ma ɳoc ɳandaŋ kêpôŋ aê secanô gêc lêlômgeŋ.

³ Noc ɳalêlôm gêlaŋ aê gêc bôcdagi ɳalêlômgeŋ ma taêc gêjam gamoa e kêlakoc aê amboac ja kêpi gêmêŋ,

go kapô imbeloc ɳagôliŋ su.

⁴ “O Apômtau, aê oc jaŋgôŋ matoc jali e êndêŋ ondoc. Oc jamac êndu êndêŋ ondoc.

Oc jamac êndu êndêŋ ondoc.

Ôkêj aê jajala tauc gebe aê gêŋ dalamatê sec.”

⁵ Ojae, kôsaka ɳoc bêc kêtôm samuc tageŋ wagen, matamanô gôlic aêŋoc bêc ɳawalaŋ ɳanô masi.

Namalac samob gêŋ ɳajaô-jaô ɳaômagoc.

⁶ Namalac kêsa nê lêŋ kêtôm gêŋ ɳakatu teŋ. Eŋ gêŋ ɳaômáma, mago gêgôm gêŋlêlôm kêtu tauŋa elêmê.

Gêjac gêŋ sasa geden tôngen ma asa oc êtu gêŋ tau ɳatau.

⁷ O Apômtau, aê oc jakêj matoc asa.

Taêc kêka aôm taômgeŋgoc.

⁸ Ônam aê sa aŋga ɳoc sec samobmaŋ.

Ôkêj lau meloc sêsu aê susu atom,

⁹ Aê jaŋa aoc atom, janam tauc tôngen jamoa,
gebe aôm gôjam gôliŋ ɳoc lêŋ tau.

¹⁰ Nêm gêŋwapac tec kêsac aê nec, ôkôc su aŋga aêŋoc,
gebe lêmam kêkôninj aê tōŋ ɳanô e oc janaŋa.

¹¹ Aôm embe ônac ɳamalac teŋ êtu nê sec ɳagêjôŋa, oc nê katu ɳajam ênaŋa êtôm abêlôŋ gen tau.

Ojae, ɳamalac samob gêŋ ɳajaô-jaô ɳaômagoc.

¹² O Apômtau, ôŋô ɳoc mec ma ôkêj taŋam ɳoc taŋi.

Aê galin matoculu, amboac tonaj ônam taôm tōŋ atom.

Gebe aê katu ɳacjaba katôm tamoci samob.

Ma katu nêm ɳacleŋ teŋ.

¹³ Ôlêwaŋ aê gebe jasi aoc su acgom,
go jaêc su e malocmê samucgeŋ.*

40

Wê lambiŋŋa

(Pes 70:1-5)

¹ Aê gaôŋ Apômtau to gajam aoc su ej,
ma ej gewec mêŋkêkêj taŋa ɳoc taŋi.

² Eŋ gê aê sa aŋga gêsuŋ ɳakêlêndinj
to aŋga lemon ɳagôlub-gôlub.

Eŋ kêkêj ockaiŋ kaka poc tōŋ
ma kêpuc ockaiŋ tōŋ kasêlêŋ ɳajaŋa.

³ Eŋ kêkêj wê wakuc kêsêp aocsuŋ.
Kêdôŋ wê lambiŋŋa teŋ kêpi aêacnêŋ Anôtô.

* 39:13: Dawidnê pesalem teŋ.

Lau taêsam sêlic e selendec
e matej êsap Apômtaugej.

⁴ Aoc êôc ñac, tanj mata kêsap Apômtau nañ,
ma gêmoa gêwiñ teñbelej aنجeñwaga atom to kêsa dansantêna nêñ lêñ
atom.

⁵ O ma Apômtau Anôtô, aôm gôgôm gêñtalô taêsam kêtua aêacnja.
Ñac teñ kêtôm aôm gêmoa atom.

Aôm taêm gêjam lêñ moasiñña taêsam amboac tonaj.
Aê embe jawa sa to jasa sa, oc jatôm atom gebe taêsam ñanô lasê.

⁶ Da sêbucnja to da kelen gêjac aôm matamanô ñajam atom, mago kômasaŋ
tançocsuŋ gobe janjô bin.

Aôm kotej daja to da wama atom.

⁷ Amboac tonaj jasôm gebe “Ôlic acgom, oc jawac
sêwa aêñjoc biñ sa gêc biñsu ñabuku.

⁸ O ñoc Anôtô, aê jançgom aômnêm biñ êtu tôñ janac ñawae.
Nêm biñsu gêc ñoc ñalêlôm.”

⁹ Aê kasôm aôm gôjam aêac sa ñawae lasê aنجga lau taêsam sêkac tauñ sa
ñalêlôm.

O Apômtau, aôm taôm gólicgac gebe aê kagaminj gêdôcôlic atom.

¹⁰ Aê gasanj nêm biñ gôjam lau kesiña ñawae auc gêc ñoc ñalêlôm atom.
Kasôm lasêgen gebe aôm ñac ñaŋêj to gôjam lau sa.

¹¹ O Apômtau, amboac tonaj ôngaminj taêm walô êndêñ aêma atom.
Nêm têmtac gêwiñ teñgeñja to biñ ñaŋêj oc êkwa aê auc ñapanj.

Mec ênam saña

¹² Gêñwapac ñalêlêma atom kêgi aê auc.

Ñac sec kêtap aê sa gêjam aucgej.

Taêsam ñasec kêlêlêc môkêclauñ môkêcapacnja su,
tec gajac kapoac tauc gacgej gamoa.

¹³ O Apômtau, ôlic ñajam ma ônam aê sa.

O Apômtau, ônsaic taômgej mêmôpuc aê tôñ.

¹⁴ Êsêac tanj dêdib aê sebe sensej aê su nañ, ôkêj ësêac samob majej to
teñbelej ñawapac êsa.

Ôkêj ësêac, tanj sêkêj matengej sebe aê jatu sec nañ, sêc tomajenget
sêmu sêna.

¹⁵ Êsêac tanj sêgôm Kec, kec kêpi aê nañ,
ôkêj ësêac têtakê tomajenget.

¹⁶ Ôkêj ësêac samob, tanj sesom aôm nañ,
ôliñ êpi to têntac ñajam êsa êtu aômja.

Ôkêj ësêac samob, tanj taêñ kêka aômnêm moasinj nañ,
sêsmôm lasê enderj tôngenget gebe Apômtau ñac towae.

¹⁷ O Apômtau, aê tec ñac palê-palê to ñac ñalêlôm sawa jamoa naeo, mago
aôm taêm gêjam aê.

O ñoc Anôtô, ônam gamêj tôñ atom gebe ñoc ônam-aê-sa to ôpuc-aê-
tôñwaga aômgoc.

*

41*Njac gêmac nê mec*

- ¹ Aoc gêôc ñac, taŋ gêjam ñac ñasec sa naŋ,
gebe êndêŋ gêjwapac ñabec Apômtau oc ênam eŋ sa.
- ² Apômtau ejop eŋ ma êwaka ênê katu sa gebe awen êôc eŋ aŋga nê gamêŋ.
Ma aôm oc ôpô eŋ ñabênic su êndêŋ nê ñacjo, taŋ têtu kêka-kêka eŋ naŋ atom.
- ³ Eŋ embe êmac jaonageŋ ênêc, Apômtau oc ênam malô eŋ.
Aôm gôjam ênê gêjwapac samob ôkwi kêtua gaô.
- ⁴ Aê kasôm gebe “O Apômtau, taêm labu aêmaŋ.
Ômoasiŋ ñoc katuc gebe aê gagôm geo gêdêŋ aôm.”
- ⁵ Ñoc soŋo-soŋo sêjac jatu aê gebe
“Êndêŋ ondoc eŋ oc êmac êndu ma nê ñaê ênaŋa.
- ⁶ Teŋ embe êtu ñacleŋ aê êmêŋ, oc êsôm biŋ dansan. Nê ñalêlôm ênac biŋ sec-sec sa,
gocgo êsa awê naêşôm lasê.
- ⁷ Êsêac samob, taŋ nêŋ ñalêlôm kêmoatiŋ tōŋ kêtua aêŋa naŋ, sêjac biŋ kesec-kesec kêtua aêŋa.
Êsêac taêŋ gêjam biŋkalom kêpi aêgen gebe
- ⁸ “Eŋ ñac tobiŋ kaloiŋ-kaloŋ sec,
teŋ embe ênêc amboac tonaj, oc êndi sa êtiam atom.
- ⁹ Ñoc ñac mêŋban, taŋ ôlic andaŋ eŋ ma gen mo aŋga aêŋoc naŋ,
tec kêkac akaiŋ sa gebe êka aê.

¹⁰ O Apômtau, taêm labu aê ma ônam aê sa êtiam,
go jakêŋ ñagêjô êndêŋ êsêac.

¹¹ Ñoc ñacjo embe ôli êpi-êpi êtu aêŋa atom,
go aê jajala gebe aôm gôlic aê ñajam.

¹² Aôm gôjam aê sa kêtua ñoc biŋ masigeŋja
ma kôkêŋ aê kakôk aôm laŋômñêma geden tōŋgeŋ.

¹³ Lambiŋ êndêŋ Apômtau, Israelnêŋ Anôtô
êndêŋ galoc to enden tōŋgeŋ.

Biŋjanô, biŋjanôgoc.

*

42*BUKU KÊTU LUAGÊCÑA**Tanam aweŋ su Apômtauŋa*

- ¹ O Anôtô, aê aocsulu kapa aômja
amboac bôcgabuŋ, taŋ awa ececeŋ gebe ênôm bu naŋ.
- ² Ñoc katuc ñawasulu kêpa Anôtôja, kêpa kêtua Anôtô mata jalinja.
Êndêŋ ondoc oc jasa najalic Anôtônê laŋôanô.
- ³ Galinj matocsulu kêtua ñoc mo kêtôm bêc to geleŋ,

* **40:17:** Dawidnê pesalem teŋ. * **41:13:** Dawidnê pesalem teŋ.

gebe sêncac aêjoc Anôtô ôkwi kêtôm bêcgeñ gebe Nêm Anôtô gêmoa ondoc."

⁴ Jakô ñoc ñjalêlôm ñawapac auc atom, taêc ênam biñ tonecgeñ gebe gêmuñgeñ gawiñ lau taêsam ma gawê êsêac gadêj Anôtônê andu gaja.

Aêac awê tolasê ma toôndugeñ aja abe akêj Anôtônê om.

⁵ O katuc tau, amboac ondoc gômoa ñoc ñjalêlôm tobiñ wapac ma ôluñ-ôluñgeñ.

Ôkêj matam Anôtô gebe aê oc janam danje êndêj eñ, tañ kësa aê lañôc sa to kêtû ñoc Anôtô nañ.

⁶ Ñoc katuc kêpô gêducgeñ gêmoa ñoc ñjalêlôm. Amboac tonaj tec taêc gêjam aôm gamoa Jordan to lôc Hermon ñatêpôê ñagamêj tonec.

Gañgôj lôc Misar tonec.

⁷ Bu ñasamac teñ gêmôêc biñ gêdêj ñasamac teñ gêdêj tañ kêpô kêsêp pocdambê nañ.

Ojae, aômnêm dembom to koteñ samob gênôm aê aucgoc.

⁸ Gêdêj geleñña gaeñ oliñ gebe Apômtau êkêj nê moasiñ êsa ma gêdêj gêbêc nê wê gêc aoctsuj

to kateñ ñoc meç gêdêj Anôtô, tañ kékêj aê gañgôj matoc jali.

⁹ Aê kasôm gêdêj ñoc poclabu Anôtô gebe
“Amboac ondoc kôliñ aê siñ.

Amboac ondoc gamoa togêñwapacgeñ.
Ma ñacio kékôniñ aê tóñ.”

¹⁰ Lau tañ sêlêsu aêja nañ, têtañ pêlê aê
e sêjamuñ ñoc ñatêkwa popoc-popocgeñ.

Êsêac têtañ pêlê aê gedenj tóñgeñ gebe
“Nêm Anôtô gêmoa ondoc.”

¹¹ O katuc tau, amboac ondoc gômoa ñoc ñjalêlôm tobiñ wapac ma ôluñ-ôluñgeñ.

Ôkêj matam Anôtô, gebe aê janam danje êndêj eñ, tañ kësa aê lañôc sa to kêtû ñoc Anôtô nañ.

*

43

(Gêjac têku pesalem 42)

Mec Anôtô ênam aêac saña

¹ O Anôtô, ôwaka ñoc gêdêj sa ma ônam gôliñ ñoc biñ
êndêj lau têntac gêwiñmê tònê ñai.

Ônam aê sa
aنجa ñamalac dansañ to secwaga nêj.

² Aôm kêtû Anôtô, tañ gejob aê nañ,
amboac ondoc kôtiñ aê su.

Amboac ondoc jamoa togêñwapacgeñ
ma soño-soño kékôniñ aê tóñ.

* **42:11:** Lau Kora nêj wê teñ.

³ Ôsakin nêm ɻawê to nêm biŋ ɻajêŋ
gebe êwê aê.

Ma ôkêŋ aê jandêŋ nêm lôc dabuŋ,
to nêm andu, taŋ gôŋgôŋ naŋ jana.

⁴ Go jandêŋ Anôtôŋê altar jana.
Jandêŋ Anôtô, taŋ ôlic kêpi-kêpi eŋŋa naŋ.

O ɻoc Apômtau Anôtô,
aê jalambiŋ aôm ɻa gêŋ wêŋageŋ.

⁵ O katuc tau, amboac ondoc gômoa ɻoc ɻalêlôm tobıŋ wapac
ma ôluŋ-ôluŋgeŋ.

Ôkêŋ matam Anôtô gebe aê janam daŋge êndêŋ en,
taŋ kêsa aê laŋôc sa to kêtü ɻoc Anôtô naŋ.

44

Mec Anôtô ejop aêacŋa

¹ O Anôtô, aêac tauŋ aŋô kêsô taŋeŋsun
ma tameŋmai sêjac aômnêm mîŋ gêdêŋ aêac
gebe gêdêŋ êsêacnêŋ bec, taŋ sêmoa naŋ, aôm gôgôm nêm gêŋsêga gêdêŋ
êsêac,
gôgôm gêdêŋ bêc andaŋgeŋja.

² Aôm lêmam jagoseŋ lau samuc su ma kôkêŋ nêm lau sêŋgôŋ sêjô êsêac
maleŋ.
Aôm goseŋ tenteŋlatu su, ma kôlaiŋ êsêacgeŋ sêjam gamêŋ auc.

³ Êsêac tauŋ nêŋ siŋ kêsi gamêŋ ɻatau su atom.
Ma êsêac tauŋ nêŋ ɻaclai kêku ɻacio tulu atom.

Aôm taômgeŋ nêm anôŋa to lêmam ma laŋômanô ɻawê gêgôm
gebe aôm têmtac gêwiŋ êsêac.

⁴ Aôm taômgeŋ kôtu ɻoc kin to Anôtô.
Aôm kôkêŋ Jakob kêku nê ɻacio tulu.

⁵ Aôm ôwiŋ aêac, go akônij ma ɻacio tôŋ.
Aômnêm ɻaâ êpuc aêac tôŋ, go aka ma ɻacio popoc.

⁶ Aê kakêŋ gêwiŋ ɻoc talamgeŋ atom.
Ma aêjoc siŋ gêjam aê sa atom.

⁷ Aôm taômgeŋ tec kôpuc aêac tôŋ gêdêŋ ma ɻacio.
Ma gôgôm êsêac, taŋ nêŋ ɻalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtü aêacŋa naŋ, nêŋ
meloco kêsa.

⁸ Aêac atoc Anôtô sa gedej tôŋgeŋ.
Ma awen gêôc nêm ɻaâ ɻapan.

⁹ Mago galoc kôtiŋ aêac su to gôgôm aêac majen kêsa
ma gôwiŋ aêacma siŋwaga atom.

¹⁰ Aôm kôpuc aêac tôŋ atom, tec aêac aêc kêtü ma ɻacionja.
Ma êsêac, taŋ nêŋ ɻalêlôm kêmoatiŋ tôŋ kêtü aêacŋa naŋ, sê ma waba
êlinj-êlinj.

¹¹ Aôm gôwi aêac siŋ ɻamelocnagenj amboac domba, taŋ sêwê gebe
nasêmbuc naŋ.
Aôm kôpa aêac êlinj-êlinj asêp lau samuc ɻalêlôm.

¹² Aôm kôkêŋ taôm nêm lau dêdêŋ lau sêjam ôli êsêac
ma sêkêŋ ɻaôli sauŋjanô amboac êsêac gêŋ ɻaôma teŋ.

13 Aôm kôkêj lau, taŋ ma sackapoagêdô gêdêj tauŋ naŋ, têtan pêlê aêac.
Lau samob, taŋ sêgi aêac auc sêŋgôŋ naŋ, têtan pêlê to sêômac aêac.

14 Aôm kôkêj aêac atu lau samuc nêŋ biŋ makicŋa
ma tentenŋlatu têdaiŋ gêsuŋ kêtua aêacŋa.

15 Aê taêc gêjam ñoc majoc gedeŋ tôngen
ma majoc kékôm laŋôcanô auc.

16 Gebe gaŋô biŋ pêlêja to biŋ alôb-alôb
ma galic ñacio seŋ anô-anô gebe sêkac nêŋ kamocgôc.

17 Aêac atap gêj tonaj ñai samob sa,
mago aliŋ aôm siŋ ma agôm aômnêm poac palin atom.

18 Aêacma ñalêlôm kékac tau su aŋga aômnêm atom.
Ma aêac eŋkaiŋ geo gala aômnêm intêna atom.

19 Mago aôm kôkêj kêam sec saleŋja sêŋjac aêac popoc
ma gêsuŋbôm gêjam aêac auc.

20 Aêac embe aliŋ ma Anôtô siŋ
ma aôc lemeŋ sa êndêŋ anôtô jaba teŋ,

21 enj oc êtap biŋ amboac tonaj sa atom me.
Gebe enj tec kékala gêj samob, taŋ aêac ajala gêc ma ñalêlôm ñadim
labusêga teŋ naŋ.

22 Masigoc, sêjaiŋ aêac kêtôm bêcgeŋ kêtua aômja.
Ma sêgôm aêac atôm bôc, taŋ sebe sêmbuc naŋ.

23 O Apômtau, matam êpoamaŋ. Gôêc bêc kêtua asageŋja.
Matam êlac ma ômasuc aêac enden tôngen atom.

24 Gôsaŋ laŋômanô auc, o wageŋ.
Ma kôliŋ aêacma gêŋwapac to aŋgôŋ jageonja siŋ.

25 Ojae, ma katuŋ kêpô gêduc e genj kekop langwagenj.
Aêacma ôliŋ kêtap labôc jagêc.

26 Ôndi, mênjônâm aêac samaj.
Ônam aêac sa êtu nêm têmtac gêwinj teŋgeŋja.

*

45

Kiŋ gêjam awê ñawê

1 Biŋ êjam-êjam kêôliŋ kêpi aŋga aêjoc ñalêlôm tec gebe ênsêwa êsa. Amboac tonaj jansuŋ ñoc wê êndêŋ kiŋ.
Imbeloc kêtôm ñjac lêmagaôŋa keto kêlêpê.

2 Aôm laŋômanô ñajam kêlêlêc ñamalac samob, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, nêŋ su.
Gêdômôlic e têtac kêsa laŋgwagenj.

Amboac tonaj tec Anôtô gêjam mec aôm gedeŋ tôngenj.

3 O ñactêkwa, ôjandij nêm siŋ êŋkaleŋ magim.
Nêm laukasap e ñawasi laŋgwagenj.

4 Ajôc, ñac tau, ônac siŋ taumaŋ. Ôŋgôm êtu biŋjanôŋa to ôpuc biŋgêdêŋ tôngenj.

* 44:26: Lau Kora nêŋ wê teŋ.

- Ma lêmam anôja êwaka nêm ɳaclai kapôêj sa.
- ⁵ Aômnêm sôb ɳamatagosu kesejen kiŋnê ɳacjo nêj nipkalop tôj ma tentenjlatu samob sêu tauŋ jasêc amkaiŋ ɳalabu.
- ⁶ Aômnêm lêpôŋ, taŋ Anôtô kêpuc tôj naŋ, êkô teŋen to teŋen.
- Aôm gôjam gôliŋ nêm lau ɳa biŋgêdêj.
- ⁷ Aôm têmtac gêwiŋ biŋgêdêj ma nêm ɳalêlôm kêmoatin tôj kêtû bin alôb-alôbja.
- Amboac tonaj Anôtô, taŋ kêtû nêm Anôtô naŋ, geŋ oso aôm ɳa niptêkwi têntac ɳajamja e kôlêlêc samob su.
- ⁸ Lakisia to môsê ma samboa ɳamalu kêsa aŋga nêm ɳakwê.
- Êsêac sêjam wê sêŋgôŋ andu, taŋ sêgêlôŋ ɳa bôc ɳajabo naŋ, e gêgôm aôm têmtac ɳajamanô.
- ⁹ Kiŋ latuŋio sêmoa sêwiŋ lauŋ ɳagêdô aŋga nêm andu.
- Ma nêm awê togêlôŋ gold Ópirŋageŋ kêkô aômnêm anôja.
- ¹⁰ O latucoenec, matam ê aê ma ôkêj taŋam ɳoc binj.
- Ôliŋ nêm lau to tamamnê andu siŋ.
- ¹¹ Ma embe kiŋ têtac êkac eŋ êtu aôm laŋômanô ɳajamja, naŋ ôkêj êwiŋgeŋ gebe eŋ kêtû nêm ɳatau.
- ¹² Lau Tirusja oc sênsuŋ awa êndêj aôm.
- Ma lau tolêlôm oc têtu kêka-kêka gebe aôm ôlic êsêac ɳajam.
- ¹³ Kiŋ latuo gêmoa andu kiŋja ɳalêlôm togêlôŋ ɳawasi laŋgwagen.
- Ênê ɳakwê sêwa gam gold gêwiŋ.
- ¹⁴ Êsêac sêwê eŋ, taŋ kêsô ɳakwê talô-talô sa naŋ, dêdêj kiŋ sêja.
- Ma sêwê ênê sakinwagao toôjgeŋ dêdêj kiŋ sêja amboac tonanjen.
- ¹⁵ Sêjam lasê ma sêwê êsêac toôndugeŋ ma jasêsô kiŋnê andu ɳalêlôm sêja.
- ¹⁶ Aôm ôtap latômi taêsam sa, taŋ sêjô tamami su naŋ.
- Aôm oc ôkêj êsêac têtu kasêga aŋga gamêj samob.
- ¹⁷ Aê oc jakêj lau wakuc ɳamuŋa samob taêj ênam aôm ɳapan.
- Amboac tonaj tentenjlatu aweŋ êôc aôm teŋen to teŋen.
- *

46

Anôtô kêtû nêj lamu to ɳaclai

- ¹ Anôtô kêtû nêj lamu to ɳaclai.

Eŋ gêjam aêac sa gêdêj daŋgôŋ jageonja gêjac ɳawae.

- ² Amboac tonaj embe nom ênaŋa ma lôc êu tau êsêp gwêc êna, naŋ aêac tatêc tauŋ atom.

- ³ Embe gwêc ɳadindij ma êŋgasim e ê kapic-kapic naêpi lôc e êkôtêj tau, naŋ aêac tatêc tauŋ atom.

Lau siŋ undambêŋa nêj Apômtau kêpuc aêac tôj Jakobnê Anôtô kêtû aêacnêj laimôkê.

- ⁴ Bu kapôêj tec kêpoac ma ɳasêli kêmalôm Anôtônê malac

* **45:17:** Lau Kora nêj wê têntac gêwiŋ tauŋja teŋ.

to kêmoadsiŋ Lôlôc Natau nê andu dabuŋ.

⁵ Anôtô tec gêmoa malac tau ɣalungeŋ, tec senseŋ su ênaŋa atom.

Anôtô gêjam malac tau sa gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ.

⁶ Tenteŋlatunêŋ lai kêpoa ma kiŋnêŋ gamêŋ kêku,
eŋ kêkêŋ nê wapap gêjac e nom kêtênenêp.

⁷ Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau kêpuc aêac tôŋ.

Jakobnê Anôtô kêtu aêacnêŋ laimôkê.

⁸ Amêŋ ma alic Apômtaunê gêŋsêga.

Alic gêŋ kaiŋ teŋ, taŋ gêgôm aŋga nom naŋ.

⁹ Nac tonaj tec gêjam gôliŋ siŋ e gêdêŋ nom ɣamadiŋ.

Nac tonaj tec gêjac talam ɣatikoc gêŋgic to kêmadôm kêm tulu ma
kêkêŋ kareta siŋŋa ja geŋ su.

¹⁰ "Gamêŋ ɣanjêŋ ésa ma ajala gebe Apômtau aê taugeŋ.

Tenteŋlatu tetoc aê sa ma lau aŋga nom samob amboac tonanđen.

¹¹ Lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau kêpuc aêac tôŋ.

Jakobnê Anôtô kêtu aêacnêŋ lai môkê.

*

47

Anôtô kêtu lau nomja samob nêŋ kiŋ

¹ O tenteŋlatuac, amakop lemem,
anam lasê Anôtô toôndugeŋ.

² Lôlôc Natau Anôtô eŋ ɣacsinjsêlcseŋa,
kiŋ ɣaclai tec gêjam gôliŋ nom samucgeŋ.

³ Eŋ kêkôniŋ tenteŋlatu tôŋ sêšô aêac ɣalabu.
Ma kêkêŋ aêac tajam gôliŋ lau to-m-to-m.

⁴ Eŋ kêjaliŋ aêacnêŋ nomlênsêm sa,
Jakob, taŋ eŋ têtac gêwiŋ naŋ, nê gêŋ towae.

⁵ Anôtô kêpi gêja toôndugeŋ.
Dauc gêwê Apômtau toaligeŋ kêpi gêja.

⁶ Awem êôc Anôtô, awem êôcmaj.
Awêm êôc aêacnêŋ kiŋ, awem êôcmaj.

⁷ Gebe Anôtô kêtu nom samucgeŋ ɣakinj
Amboac tonaj anam ênê wê totalô ɣajam teŋ.

⁸ Anôtô kêtu lau samuc nêŋ kiŋ.
Anôtô kêpôŋ tau sic gêngôŋ nê lêpôŋ dabuŋ.

⁹ Tenteŋlatunêŋ kasêga sêkac tauŋ sa
kêtôm Abrahamnê Anôtô nê lau,
gebe nom tau ɣagôliŋwaga sêšô Anôtô ɣalabu,
gebe eŋ kêtu ɣatau towaegac. *

48

Anôtônê malac ɣawê

¹ Apômtau eŋ ɣac kapôeŋ, amboac tonaj aweŋ eoc eŋ ɣanô
aŋga aêacnêŋ Anôtônê malac.

* 46:11: Lau Kora nêŋ wê teŋ. * 47:9: Lau Kora nêŋ wê teŋ.

² Ènê lôc dabunj gêguŋ sa laŋgwageŋ
kêtu ñamalac samob nêŋ gêŋ ènac mateŋjanô ñajamŋa.

Anôtônê lôc tau tec lôc Sion
kiŋ kapôeŋ nê malac.

³ Anôtô kêwaka tau sa aŋga êsêacnêŋ andulêlôm
gebe eŋ laimôkê.

⁴ Gôlicgac me, kiŋ sêkac tauŋ sa
ma êsêac sêwêgeŋ sêmêŋ,

⁵ e sêljic ma têtakê.

Èsêac selendec e nêŋ meloco kêsa ma sêc êlinj-êlinj

⁶ ma têténêp tauŋ êndu-êndu

to sêmoa jageo amboac awê, taŋ ñapalê kêtunj eŋ naŋ.

⁷ Aôm kôkêŋ musalô kapôeŋ

e gójac lau Tarsis nêŋ waŋ popoc.

⁸ Galoc talic gêŋ tau kêtôm, taŋ taŋô naŋ,
aŋga lau siŋ undambêŋa nêŋ Apômtau nê malac,
aŋga nêŋ Anôtô nê malac,
taŋ eŋ kêwaka sa gebe êkô endenj tōŋger.

⁹ O Anôtô, aêac taêŋ gêjam a ômnêm têmtac gêwiŋ tengeŋŋa
amoia nêm lôm dabunj ñalêlôm.

¹⁰ O Anôtô, aôm waem kêsa e jagêdêŋ nom ñamadiŋ kêtôm nêm ñaâ.
Bingêdêŋ kêsêp lêmam anôŋa e mêŋgêc poap tagenj.

¹¹ Lôc Sion êtu samuc êtu biŋ tonajŋa.
Juda latunjo sênam lasê toôndugeŋ êtu aôm kômêtôc biŋja.

¹² Asêlêŋ awê aŋgi lôc Sion auc
ma asa ñaandulatu tuŋbômŋa sa.

¹³ Asala tuŋbôm tomalagenj e êmbacnê ma asêlêŋ amoia ñaandu towae
ñalêlôm,
gebe anac miŋ êndêŋ lau wakuc sêŋô,

¹⁴ gebe Anôtô tonaj kêtu aêacnêŋ Anôtô êmoa tengeŋ to tengeŋ.
Eŋ oc êwê aêac endenj tōŋger.

*

49

Taeŋ kêka awamata atom gebe geŋ ñaâoma

¹ Tenteŋlatu samob, aŋô biŋ tonec.

Amac lau, taŋ aŋgôŋ nom samob auc naŋ, akêŋ taŋemmaŋ.

² Amac lau ñaâoma latunji to apômtau latunjiac,
amac lau tolêlôm ma lau ñalêlôm sawa amboac tonajgenj.

³ Aocsuŋ êsôm mêtê lasê
ma ñoc ñalêlôm taê ênam biŋ tokauc acgom.

⁴ Aê jaâe tanoc êndêŋ biŋgôlinj lanjwa
ma jawa ñam sa to janac gêŋ wêŋa êtaŋ.

⁵ Èndêŋ bêc wapacŋa embe ñacio nêŋ biŋ alôb-alôb êkôm aê auc,
naŋ jatêc tauc êtu agenjña.

* **48:14:** Lau Kora nêŋ wê teŋ.

- 6 Lau sec taêj kêka nêj awagej
to tetoc tauj sa kêtû nêj waba taêsamija.
 7 Namalac tej êkêj gêj ênac da tau êngôm êtôm atom
ma ej êkêj ñaôli êsi tau sunja êndêj Anôtô oc êngôm naeo amboac
tonanjej.
 8 Gebe katun ñaôli (gebe tamoja matej jali ñaôli) kapôêj secsêga,
njac tej êtap sa êtôm atomanô.
 9 Ej embe taêj ênam gebe ênac da tau e êmoa mata jaligej ma êsêp sê atom
oc êngôm êtôm atomanô.
- 10 Aêac talicgac gebe laumêtê sêmac êndu ma lau meloc to kaucmê sêjanja
amboac tonanjej.
Ma êsêac oc sêwi nêj waba sij naelom lau tej sêkôc.
 11 Lau tonaj sê nêj ñaê kêpi nom ñagamêj ñagêdô,
mago nêj sê kêtû nêj malacmôkê, kêtû nêj andu totêm-totêm.
 12 Biñjanô, ñamalac tonê gêlôngej, tec êmoa nê tejgej atom.
Ej kêtôm bôc, tañ ênaña nañ.
- 13 Lau tañ taêj kêpa tauj su nañ,
ma êsêac, tañ sêkêj gêwîj êsêacnêj biñ ma oc têndañguc êsêac nañ, nêj
lêj kêtôm tonanjej.
 14 Êsêac têdênanj tauj têtôm domba gebe lamboam gêwê kaij êsêac.
Gêmac anô kêtû nêj ñagcejob.
 15 Ma Anôtô oc ênam ñoc katuc kêsi aنجa lamboam ñanjaclai
gebe ej oc ênam aê kêsi.
- 16 Amboac tonaj embe ôlic ñjac tej nê awa êtu taêsam
ma nê andu ñagêj lêlôm ênsac tau ñaô-ñâô, nañ têmtac sec atom,
 17 gebe ej embe êmac êndu, oc êkôc gêj samob tonaj ñai ñatej êna atom.
Ênê gêlônj ñawasi oc êwij ej êna atom.
 18 Ej embe êlambiñ tau gebe êmoa ñajam aنجa nom
ma lau embe sêlambiñ ej gebe kêtap nê kôm ñanô taêsam sa,
 19 oc ênam ej sa atom, ej naêndêj tamai to nêj lau ñanô,
tañ sêlic oc ñawê kêtiam atom nañ.
 20 Biñjanô, ñamalac tonê gêlônj oc êmoa tejgej atom.
Ej kêtôm bôc, tañ ênaña nañ.

*

50

Anôtô ej mêtôcwaga

- ¹ Naniniñ Natau Apômtau Anôtô gêmôêc gêdêj nom ma kêsôm nê biñ
aنجa oc kêpiña jagêdêj oc kêsêpña.
² Anôtônê ñawê kêpoac lasê aنجa Sion,
tañ kêtû malac togêlôjsêga nañ.
- 3 Aêacnêj Anôtô gêmêj togamêj gêmacgej atom.
Ja kêdañgac-kêdañgac gêmuñ ej kêsêp gamêj kêlañganj.
 4 Ej gêmôêc gêdêj undambê ôja ma gêdêj lau nomña,
gebe êmêtôc nê lau.

* **49:20:** Lau Kora nêj wê tej.

⁵ En kêsôm gebe “Akac ɳoc lau-mansaŋwaga,
taŋ sêkêŋ da sêmoatiŋ poacŋa gêdêŋ aê naŋ, sa sêmêŋ.”

⁶ Tec undambê êsôm ênê biŋ gêdêŋ lasê
gebe Anôtô tau eŋ mêtôcwaga.

⁷ “O ɳoc lau, akêŋ taŋem aê gabe jasôm biŋ.
O Israel tau, aê gabe jawa nêm keso, taŋ gôwê kainj naŋ lasê. Anôtô,
aômñêm Anôtô aê.

⁸ Aê gabe jasôm aôm êtu nêm daŋa atom
gebe matocanô galic nêm daja gedeq tōŋgeŋ.

⁹ Aê gabe jakôc bulimakao kapoac aŋga nêm andu
to noniŋ kapoac aŋga nêm sapalêlôm atom,

¹⁰ gebe gwada saleŋŋa samob
to bôc tokainj-tokainj, taŋ sêmoa lôc tolôc naŋ, ɳatau aê.

¹¹ Moc samob, taŋ sêmoa lôlôc naŋ, aê kajala kêtû tōŋ
ma gêŋ, taŋ sêmoa obalêlôm naŋ, ɳatau aê.

¹² “Mo embe êjô aê, oc jasôm êndêŋ aôm atom,
gebe nom samucgeŋ to ɳagêŋlêlôm samob ɳatau aê.

¹³ Aê oc gaeŋ bulimakao ɳamêšôm
me oc ganôm noniŋ ɳadec me.

¹⁴ Ôkêŋ danqe êtu da êndêŋ Apômtau,
ma ôŋgôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ, ɳanô êsa êndêŋ Lôlôc ɳatau.

¹⁵ Ma awam ênac aê êndêŋ bêc ôpô lênaŋa,
go janam aôm sa ma awam êôc aê.”

¹⁶ Mago Apômtau kêsôm gêdêŋ ɳac-kêkac-tau-suwaga gebe
“Amboac ondoc aôm kôsa aêŋoc biŋsu sasa ma aêŋoc poac ɳabiŋ gêc
awamgeŋ.

¹⁷ Aôm tonaq tec godec ɳoc mêtôc
ma kôtiŋ ɳoc biŋ su gêc dêmôêmmuŋa.

¹⁸ Embe ôtap geŋgejtêna teŋ sa, oc wê eŋ êtu nêm sêlêb
ma mockaijtêna êtu nêm ɳac ôlim andanŋa.

¹⁹ “Aôm kôlêwaŋ awamsuŋ gêdêŋ biŋ sec
ma imbêlam geno-geno biŋdansaŋ ɳapangeŋ.

²⁰ Aôm gôŋgôŋgeŋ ma kôgôliŋ biŋ kêpi lasim
to gôga biŋ kêpi taôm tênam latu,

²¹ Aôm gôgôm gêŋ tonaq ɳai, mago aê gajam tauc tōŋ, tec taêm gêjam gebe
aê katôm aôm.
Tageŋ galoc jaec biŋ aôm gebe jawa nêm kauc sa.

²² “Amac taŋ alinj Anôtô siŋ naŋ, taêm ênam biŋ tonaq acgom.
Embe masi, oc janseŋ amac su anaŋa ma ɳac teŋ êtôm gebe ênam
amac sa atomano.

²³ ɳac taŋ êkêŋ danqe êtu da naŋ, etoc aê sa
ma ɳac, taŋ êsa nê lêŋ lanjônêm sawageŋ naŋ, oc jakêŋ eŋ êlic Anôtônen
moasinj.”

*

* **50:23:** Asapnê pesalem teŋ.

51

Mec Anôtô êsuc sec ôkwiŋa

- ¹ O Anôtô, taêm walô aê gebe aôm ɳac moasinj.
Aôm taêm walô ɳatau kapôêŋ, onseŋ aêjoc sec su.
- ² Ôkwasiŋ ɳoc tôp su
ma ômburj ɳoc geo su e jatu selec.

- ³ Gebe aê tauc kajala ɳoc kesogac
ma matoc gê ɳoc geo gedenj tôŋgeŋ.
⁴ Aê gagôm sec gêdêŋ aôm taômgoc
ma gagôm gêŋ, taŋ aôm gôlic gebe sec naŋ.
Tec kômêtôc aê jagêdêŋ
ma nêm mêtôc tau solop.
⁵ Ojae, tinoc kêkêkam aê tobiŋgeŋ
ma kêkôc aê tosecgenj.

- ⁶ Aôm gobe biŋjanô ênam ɳamalacnêŋ ɳalêlôm auc,
amboac tonanj ôwa mêtê tokauc ɳabiŋ ɳalêlômna sa êndêŋ aê.
⁷ Ônsêlô ɳoc geo su tomalagenj gebe jatu selec.

Ôkwasiŋ aê gebe ɳakêŋkêŋ laŋgwagenj.

- ⁸ Ôkêŋ aê jatu samuc to têtac ɳajam êsa
ma ôlic, taŋ gôjac popoc naŋ, ôli êpi-êpi êtiam.
⁹ Ônsaŋ laŋômanô auc êndêŋ ɳoc sec
ma ômburj aêjoc geo samob su.

- ¹⁰ O Anôtô, ôkêŋ ɳoc ɳalêlôm ɳawa êsa
ma ôkêŋ ɳalau wakuc to ɳaŋêŋ terj êŋgôŋ ɳoc ɳalêlôm.
¹¹ Ôtiŋ aê su anga laŋômnêm atom
ma ôkôc nêm Njalau Dabunj su anga aê atom.
¹² Ôkêŋ nêm moasinj êŋgôm aê têtac ɳajam êsa êtiam
ma ôpuc aê tōŋ ɳa ɳalau taŋoc wamuŋa.
¹³ Go aê jandôŋ aômnêm biŋ êndêŋ lau, taŋ sêgêli aômnêm biŋ sêmoa naŋ,
ma lau sec sênam tauŋ ôkwi dêndêŋ aôm sêmu sêwac êtiam.

- ¹⁴ O Anôtô, ɳoc moasinj ɳaAnôtô, ônam aê sa gebe jamac êndu atom,
go imbeloc êôc aôm sa toôndugenj gebe aôm ɳac gêdêŋ.

- ¹⁵ O Apômtau, ondelec gêdôcôlic
gebe aocsuŋ jasôm aôm waem lasê
¹⁶ gebe da gêjac matamanô ɳajam atom
ma embe jansuŋ daja êwac, aôm oc ôlic ɳajam atom.
¹⁷ Da taŋ gêjac Anôtô mataanô ɳajam naŋ, katun popoc.
O Anôtô, laŋôm eo ɳalêlôm popoc to ôluŋ-ôluŋ atom.

- ¹⁸ Moasinj ɳatau aôm, ômoasinj Siongenj.
Ômboa tuŋbôm Jerusalemna sa êtiam.
¹⁹ Go da ɳanô to daja ma da samuc ênac matamanô ɳajam,
go sêkêŋ bulimakao kapoac wacênsac nêm altar ɳaô.

* propete Natan gêdêŋ eŋ gêja. Pesalem dambu tauŋja kêtuaclêŋja.

52

Anôtônê mêtôc to moasiŋ

¹ O ɻaclaisêga aôm, kotoc taôm sa nêm secŋa kêtua geŋŋja.

Anôtônê têtac gêwiŋ teŋgeŋja gêc gedeŋ tôngenj.

² Aôm kalomtêna, taêm gêjam imbêlam ɻabiŋgêga
e wai-waiôma.

³ Aôm têmtac gêwiŋ sec kêlêlêc ɻajam su
ma têmtac gêwiŋ biŋ dansan kêlêlêc biŋjanô su.

⁴ Aôm imbêlam dansan.
Têmtac gêwiŋ biŋ alôb-alôb ɻaôma.

⁵ Amboac tonaj Anôtô oc enseŋ aôm su ônaŋa samucgenj. Eŋ oc êtiŋ to
enseŋ aôm su aŋga nêm beclêlôm
ma oc êkip aôm sa aŋga lau mateŋ jali nêŋ gamêŋ.

⁶ Lau gêdêŋ oc sêlic e têtêc tauŋ
ma sêômac aôm gebe

⁷ “Kec, alic ɻac tônê kékêŋ Anôtô kêtua lamu atom.
Kékêŋ gêwiŋ nê awa taêsam ma gêjam kauc gebe sec êpuc eŋ tôŋ.”

⁸ Ma aê tec katôm katêkwi ɻawawa ɻajam
kakô Anôtônê andu.

Aê taâc kêka Anôtônê têtac gêwiŋ teŋgeŋja
gedeŋ tôngenj.

⁹ Aê oc janam danje aôm enden tôngenj êtu nêm gêŋ, tan gôgôm naŋŋa
ma jatoc nêm ɻaê sa êndêŋ lau mansan sêŋô gebe aôm gabêjam.

* mêŋkêtêku biŋ gêdêŋ Saul gebe Dawid kêsô Abimeleknê andu gaja
naŋ.

53

*Namalacnêŋ sec
(Pes 14:1-7)*

¹ Lau meloc tec nêŋ ɻalêlôm kêsôm gêdêŋ tauŋ gebe “Anôtô teŋ gêmoa
atomanoô.”

Êsêac sêgôm gêŋ sec to alôb-alôb ma nêŋ teŋ gêgôm gêŋ ɻajam teŋ atom.

² Apômtau katuc kênij ɻamalac latuŋi aŋga undambê
gebe êtap ɻac tokauc teŋ, tan kêtêc Anôtô naŋ, sa gamoa me masi.

³ Mago samob sêkac tauŋ su, samob têtu secŋageŋ.

Êsêacnêŋ teŋ gêgôm gêŋ ɻajam teŋ atom, masi samucgenj.

⁴ Lau secwaga samob nêŋ kauc gêbôc me. Êsêac têdaŋgôŋ ɻoc lau amboac
seŋ mo
ma êsêac awen gêjac Apômtau atom.

⁵ Mago êsêac têtakê ɻasec kêtôm têtakê teŋ gêmuŋ su atomanoô
gebe Anôtô kêsa nêm ɻacio nêŋ ɻatêkwa salinj-salinjgenj.

Eŋ oc êku êsêac tulu samucgenj

* **51:19:** Dawidnê pesalem gêga gêdêŋ eŋ gêmoa gêwiŋ Baseba ma
Gêga gêdêŋ taê ɻac Edomja Doeg * **52:9:** Dawidnê wê teŋ.

gebe enj kêtinj êsêac su.

6 Ojae, moasinj ênam Israel saña mêmêsa aنجa Sion ecmaŋ.

Êndêŋ taŋ Apômtau êmoasiŋ nê lau êtiam naŋ, Jakob oc êtu samuc, ma Israel oc têtac ɳajam êsa.

*

54

Anôtô ênam aêac sa êndêŋ nêŋ ɳacio ɳamec

1 O Anôtô, ôkêŋ nêm ɳâe ênam aê sa
ma nêm ɳaclai êwaka ɳoc biŋgêdêŋ sa.

2 O Anôtô, ôkêŋ taŋam ɳoc mec.

Wê taŋam êndêŋ aocsuŋ ɳabin,

3 gebe lau jaba tetoc tauŋ sa gêdêŋ aê ma ɳaclaikoc têtu kêka-kêka sebe
senseŋ katuc su.

Êsêac sêsa Anôtô laŋô sa atom.

4 Aê galicgac, Anôtô kêtû ɳoc gêjam-aê-sawaga.

Apômtau kêpuc katuc tôŋ ɳajaŋa.

5 Sec taŋ aêŋoc ɳacio sêgôm naŋ, naêpi êsêac tauŋ.
Onseŋ êsêac su gebe aôm ɳac ɳanêŋ.

6 Go aê jansuŋ ɳoc da êndêŋ aôm totêtac ɳajamgen.

O Apômtau, aê gabe aoc êôc nêm ɳâe gebe gabêjam ɳanô,

7 gebe aôm kôjanjo aê su aŋga gêŋwapac samob
ma matocanô galic ɳoc ɳacio e têtac ɳajam gebe sênaŋagac.

* Saul sêja ma sêsôm gebe Dawid kêsiŋ tau gêmoa êsêacnêŋ gamêŋ.

55

Yac teŋ keteŋ nê mec kêtû nê ɳac jabaŋ kêkac tau su aŋga ênê

1 O Anôtô, ôkêŋ taŋam ɳoc mec
ma ôsiŋ taôm êndêŋ ɳoc taŋiboa atom.

2 Ôŋô aê ma ôjô aêŋoc biŋ.

Aê gaeŋ oliŋ tauc ma gao toŋoc gêŋwapacgeŋ,

3 kêtû ɳacioneŋ ɳaonda
ma kêtû lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê nêŋ ɳaôndu,
gebe êsêac sêgôlinj gêŋwapac kêpi aê
ma sêkêŋ kisa aê ɳawaôboa.

4 ɳoc ɳalêlôm ɳatutuc ɳasec gêc ɳoc wanjlêlôm.

Gêmacanô gêgôm aê katakê e gêjac ɳoc lénô auc.

5 Katakê e katênenp
to ôliclu gêbuc.

6 Aê kasôm gebe “Ojae, balôsimagê ênêc aêmamanj
gebe jalôp sa jaêc gêj tonec su najalêwaŋ tauc jamoa ɳoc ɳasawa teŋ.

7 Oc jaêc baliŋgenj jana,
jalêwaŋ tauc jaŋgôŋ ɳoc gamêŋ sawa tau.

8 Oc jaêc jana ɳoc gamêŋ kêsinj teŋ

* 53:6: Dawidnê pesalem teŋ. * 54:7: Dawidnê pesalem teŋ, gêga gêdêŋ taŋ lau Sipit dêdêŋ

gebe mu-gêbuc to gamêj-kêlaŋgaŋ ê aê tôŋ atom."

⁹ O Apômtau, onseŋ êsêac su ma ôwa êsêac nêŋ biŋ êngic
gebe galic sêgôm gêŋ naclai to sêkac tauŋ kêkôc anga malac.

¹⁰ Êsêac sêgi malac kêtôm bêc to geleŋgeŋ sêselêŋ sêmoa ŋatuŋbôm ŋaâ
ma gêŋ keso to biŋwapac gêjam malac auc.

¹¹ Naclai sec gêjam gamêŋ auc.
Ma sêkônij lau to sêsaŋ biŋdansaŋ anga malacluŋ.

¹² Nacjo embe êsu aê susu
oc jaôc gêŋwapac tonaj.

Embe ŋoc soŋo-soŋo êkiaŋ tau sa êndêŋ aê
oc jasiŋ tauc ôkwi.

¹³ Mago aôm, taŋ kôtôm aê naŋ,
aôm ŋoc ŋac jabaŋ aê to ŋoc ŋac, ôlim andaŋ aêja gôgôm gêŋ tau.

¹⁴ Aêagêcnêŋ biŋ gelom tau e ŋapep
ma tawê toôndugeŋ dawiŋ tauŋ dadêŋ Anôtônen andu taja.

¹⁵ Ojae, ŋoc ŋac sêmac sênaŋamaŋ ma sêsep lamboam tomaten jaligeŋ
sênamanaŋ
gebe biŋ alôb-alôb gêjam nêŋ andu to nêŋ ŋalêlôm auc.

¹⁶ Aê tec gamôêc gêdêŋ Apômtau
ma Apômtau oc ênam aê kësi.

¹⁷ Aê gabe jaten to janin olin tauc êndêŋ êtula ma eleŋja to ocsalô
ma oc êkêŋ tanja aê aoc.

¹⁸ Eŋ oc ênam katuc kësi gebe êmoa tomalô ec êsêac mêmjtêtu gasuc aê atom
gebe êsêac, taŋ sebe senseŋ aê naŋ, taêsam ŋjalêlêma atom.

¹⁹ Anôtô taŋ gêŋgôŋ nê lêpôŋ gêdêŋ andaŋgeŋanô naŋ,
oc êkêŋ tanja aê ma êkônij êsêac tôŋ.

Êsêac têtêc Anôtô atom
ma sênam tauŋ ôkwi atom amboac tonanjeŋ.

²⁰ Aêŋoc ŋac, taŋ gêmuŋgeŋ ôli andaŋ aê naŋ, lêma kêpi tau nê lau.
Eŋ gêjac nê poac popoc.

²¹ Awasuŋ gen oso biŋ e ŋawasi kêtôm bôc ŋalêsi,
mago biŋ tau ŋamata kêtôm siŋ.

Eŋ kêbanac biŋ ŋajam-ŋajamgeŋ kêlêlêc niptêkwi su,
mago kêtôm têdaiŋ siŋ gebe sênam.

²² Ôkac nêm gêŋwapac tolagic su êndêŋ Apômtau, eŋ oc ênam aôm sa.
Eŋ oc êkêŋ ŋac gêdêŋ êku atomanô.

²³ Biŋjanô, o Anôtô, aôm oc ôku êsêac tulu
ma sêsep sê ŋadimlabu sêna.

Lau taŋ sêwê kain dec to biŋdansaŋ naŋ, oc sêmac êndu ŋatêkwa galigeŋ.
Ma aê tec taêc kêka aômgeŋ.

*

56

Mec mateŋ êsap Anôtôŋa

* **55:23:** Dawidnê wê têŋ.

- ¹ O Anôtô, taêm labu aê gebe ñamatâc sêu lai aêna elêmê.
 Lau siñwaga sêlêsu aê gedeñ tôngen.
- ² Noc ñacio sêu lai aê gedeñ tôngen
 gebe êsêac, tanj tetoc tauñ sa ma sêkêj kisa aê nañ, lau taêsam ñasec.
- ³ Gêdêñ ñasawa, tanj ñoc ñalêlôm ñagogo gamoa nañ,
 aê taêc kêka aômgeñ.
- ⁴ Aê taêc kêka Anôtô ma katêc tauc atom.
 Aê kalambiñ Anôtô kêtû biñ, tanj ej gêjac mata nañ. Ñamatâc oc
 sêngôm asagen ëndêñ aê.
- ⁵ Kêtôm bêc samobgen ñoc ñacio sêlênsôñ aê.
 Êsêac taêñ gêjam biñ tagen tonec gebe sêkic aêñoc biñ.
- ⁶ Êsêac sêkac tauñ sa ma dêdib aêñoc lêñ semoa
 gebe taêñ kêka sebe senseñ aê su.
- ⁷ O Anôtô, ôkeñ ñagêjô ëndêñ êsêac êtu nêñ secña.
 Aôm têmtac ñandañ ma ôku tentenlatu tulu.
- ⁸ Aôm kôsa aêñoc noc ñawapacña sa. Aôm kôkêñ aê matocsulu kêsêp nêm
 laclu jakêpoac.
 Aôm koto ñoc bêc ñawapacña kêsêp nêm bukugoc.
- ⁹ Embe jamôec ëndêñ Apômtau oc ñoc ñacio sêc su.
 Aê kajala kêtû tôngen gebe Anôtô ênam aê sa.
- ¹⁰ Aê oc jalambiñ Anôtô êtu nê biñña.
 Aê kalambiñ Apômtau kêtû biñ, tanj gêjac mata nañ.
- ¹¹ Aê taêc kêka Apômtau, tec katêc tauc atom.
 Ñamatâc têtôm gebe sêngôm asagen ëndêñ aê.
- ¹² O Anôtô, kôm tonec gêjac aê ñawae gebe jañgôm biñ, tanj gajac mata
 gêdêñ aôm nañ, ñanô êsa.
 Aê oc jansuñ da dañgeña ëndêñ aôm êwac.
- ¹³ Gebe aôm gôjam aêñoc katuc sa gebe jamac êndu atom
 ma gôjam ockainj sa gebe jaka bêlêlib atom.
 Gebe jasêlêñ jamoa Anôtô lanjônêmña
 ma jamoa ñawê, tanj kêpô lau mateñ jali nañ, ñalêlôm jawinj.
- * ej tôngen aanga malac Gat nañ.

57

Mec Anôtô ênam aêac saña
(Pes 108:1-5)

- ¹ O Anôtô, taêm labu aê, taêm labu aêmañ
 gebe ñoc katuc gê lamu aômgeñ.
 Aê gabe jaê lamu aôm magêmlabu
 e ñaclai enseñ aê suña ê su acgom.
- ² Aê gamôec gêdêñ Lôlôc Ñatau Anôtô.
 Gamôec gêdêñ Anôtô, tanj gêjam gôliñ ñoc biñ gêmoa nañ.
- ³ Enj kêkêñ nê gêj ênam aê saña aanga undambê mêtêsa. Ej oc êngôm lau,
 tanj sêjanda aê nañ, majeñ êsa.
 Anôtô oc êkêñ nê têtac gêwinj teñgeñja to biñ ñañêñja êmêj.

* **56:13:** Dawidnê pesalem teñj, gêga gêdêñ tanj lau Pilisti sêkôc

⁴ Aê gaêc lewe ñalêlôm.

Êsêac gwadatêna sec.

Lunluñ kêtôm kêm to sôb
ma imbeleñ kêtôm siñ ñamata.

⁵ O Anôtô, ôwaka taôm sa aŋga undambê
ma nêm ñawasi ênam nom samucgeñ auc.

⁶ Êsêac sêkic uc aê gebe jawê
ma sêkônij aê katuc tôj.

Êsêac sêkwê sê teñ gesen aê auc,
mago êsêac tauñ sêu tauñ sêsep.

⁷ O Anôtô, aê têtac kêpa su, têtac kêpa sugoc.
Aê janam wê to janac gêj wêña êtañ.

⁸ O ñoc katuc, ôndi sa. O gêj wêñaagêc, andi sa.
Aê gabe janu gamêj êu bôj sa.

⁹ O Apômtau, aê gabe janam danje aôm jamoa lau taêsam ñalêlôm.
Aê gabe jalambiñ aôm jamoa tentenlatu ñalêlôm.

¹⁰ Gebe aômnêm têmtac gêwin tengeñja kêpi e jagêdêj undambê
ma aômnêm biñ ñançêj e gêdêj tao.

¹¹ O Anôtô, ôwaka taôm sa aŋga undambê
ma nêm ñawasi ênam nom samucgeñ auc.

* pocgêsuñ nañ.

58

Mec Anôtô êmêtôc lau alôb-alôbña

¹ O amac gôliñwagaac, amac amêtôc biñ katôgeñ me masi.
Amac amêtôc ñamalac samob jagêdêj me masi.

² Masicianô, amac taêm gêjam biñ alôb-alôb gêc nêm ñalêlôm.
Amac agôm gêngeø gêjam gamêj samob auc.

³ Lau tañ sêkac tauñ su aŋga Anôtôñê nañ, sêgôm nêj gêj sêjac m gêdêj
nêj têm ñapalêgeñja kwananjeñ.

Lau dansanwaga seo kwananjeñ gêdêj tañ tenenji sêkôc êsêac su nañ.

⁴ Namalic gêjam êsêac auc kêtôm gêjam moac sec auc.

Ac têtôm moac, tañ gêbôc tañasuñ auc gebe êñô biñ atom nañ.

⁵ Têtôm moac, tañ kékêj taña nê gôliñwaga awa
to ñac mectomanja, tañ kêsôm ñamec kêtu tôj nañ atom.

⁶ O Anôtô, ônac êsêacnêj lunluñ popoc aŋga aweñsuñ.

O Apômtau, ôkip lewe matac nêj ñani sa.

⁷ Ôkenj êsêac sê su êtôm bu kêtaiñ su.

Êsêac têtu masê amboac gêgwañ intênaña.

⁸ Êsêac sênaña amboac i, tañ daôñ sa aŋga maleñ nañ.

Êsêac têtôm ñapalê, tañ têna kékôc ej ñamatê ma gêlic gamêj ñawê
sapu nañ.

⁹ Sêjala atomgeñ ma sebob êsêac amboac waôñ.

Sêmoa mateñ jaligen ma Anôtô têtac ñandañ êju êsêac sa sênaña.

* **57:11:** Dawidnê pesalem teñ gêga gêdêj tañ gêc Saul su aŋga

10 Nac gêdêj embe êlic sêkêj ñagêjô êndêj ñac, taŋ gêgôm sec naŋ, oc ôli êpi.
 Eŋ oc êkwasiŋ akaiŋ êsêp ñac alôb-alôb nê dec.

11 Ma lau oc sêsôm gebe Biŋjanô, lau gêdêj têtap nêj ñagêjô ñajam sa.
 Biŋjanô, Anôtô taŋ kêmêtôc biŋ anja nom naŋ, tec gêmoa.”

*

59

Mec Anôtô ênam aêac saŋa

1 O ñoc Anôtô, ôjaŋgo aê su anja ñoc ñacionêj.

 Ôtu aêjoc lamu êndêj ñoc soŋo-soŋo.

2 Ôjaŋgo aê su anja secwaga nêj.

 Ma ônam aê sa anja lau, taŋ sêkêc dec siŋ naŋ nêj.

3 Gôlicgac me, êsêac têtu kêka-kêka sebe senseŋ katuc su. Ma ñactêkwa sêkac
 sa sebe senseŋ aê.

 O Apômtau, aê gagôm gêj geo teŋ atom.

4 Aêjoc biŋ masi, mago êsêac sêlêtigen mêtêdênaŋ tauŋ sêkô sebe sênac
 aê.

 Ôndi mêtjônam aê sa ma ônac êsêac.

5 O Apômtau, lau siŋ undambêŋa nêj Anôtô ma Israelnêj Anôtô aômgoc,
 ôndi, ôkêj ñagêjô êndêj lau samuc samob.

 Taêm labu êsêac, taŋ sêgôm aômnêm biŋ paliŋ ña biŋ alôb-alôb naŋ,
 nêj teŋ atom.

6 Êsêac amboac kêamgeŋ sêmu e mêtjseola malac auc
 kêtôm kêtulageŋ.

7 Ôlic êsêac awenj ôpic kêsa. Imbeleŋ kêtôm siŋ
 gebe êsêac taŋ gêjam gebe “Asa oc êjô aêac.”

8 O Apômtau, aôm kôômac êsêac.

 Aôm kôsu lau samuc susu.

9 Noc ñaclai aôm, gabe matoc êsap aômgeŋ
 gebe aôm Anôtô, kôtu ñoc tunjtêna.

10 Noc Anôtô oc êpuc aê tôngtôj êmêj tonê tê tac gêwiŋ aêjia.
 Eŋ oc êkêj aê jalic eŋ êku ñoc ñacio tulu.

11 Ônac êsêac êndu atom ec ñoc lau mateŋjanô êpi êsêac ma sêliŋ biŋ siŋ
 atom. Aôm ñaclai, onsoc êsêac gebe seo eliŋ-eliŋ sêmoa.

 O Apômtau, aêacma lamu aôm, nêm ñaclai êtiŋ êsêac piŋpaŋ nasênêc.

12 Êsêac awenjusŋ sec, ma biŋ, taŋ kêsa gêdôŋôlic naŋ, amboac tonaj.
 Ôkêj êsêac sêwê nêj tetoc tauŋ sa êtu uc ma sêwê nêj biŋ alôb-alôb to
 biŋdansaŋ, taŋ sêsôm naŋ, amboac tonaj.

13 Têmtac ñandaŋ ma onseŋ êsêac su. Ônseŋ êsêac su e maleŋmê samucgeŋ.
 Ôkêj êsêac sêjala gebe Anôtô ñacgôliŋ tau tec gêjam gôliŋ anja Jakob e
 gêdêj nom ñamadiŋ.

14 Aêjoc ñacio amboac kêamgeŋ sêmu e mêtjseola malac auc
 kêtôm kêtulageŋ.

* 58:11: Dawidnê pesalem teŋ.

¹⁵Êsêac sêôc jaan-jaan gebe têtap nêj gwada sa
ma embe têtap sa êtôm atom, oc sêkêj Iêsu.

¹⁶Mago aê gabe jaanga wê êpi aômnêm ñaclai
ma aoc êôc nêm têmtac gêwiñ teñgeñja ña ôndu êpi êtôm bêc samob
gebe aôm kôtu ñoc tuñtêna
gêdêj ñoc noc kapô lêna taucña, tec gaê lamu aômgej.
¹⁷Noc ñaclai aôm, tec gabe jaanga wê êpi aôm
gebe Anôtô kêtû ñoc tuñtêna, ñoc Anôtô, tanj têtac gêwiñ aê nañ.
* dêdib eñ anja nê andu gebe sêncac eñ endu.

60

Mec Anôtô ênam aêac sa êndêj nêj soño-soñoña
(*Pes 108:6-13*)

¹O Anôtô, aôm kôtiñ aêac su ma gosej aêac êlinj-êlinj.
Aôm têmtac ñandañ su ma galoc ônam aêac sa êtiäm.
²Aôm kôwiwic gamêj e kôkac nom kêkôc.
Ômakop ñaséawa auc êtiäm gebe gamêj ñakôjô-kôjô.
³Aôm kôkêj nêm lau sêôc gêñwapac ñasec.
Aôm kôkêj gêj aêac anôm e kêjañj aêac.
⁴Aôm gôjac lau, tanj têtêc aôm nañ, nêj gêbôm su
gebe sêkac tauñ sa ma sêc nêj ñacio nêj talam su.
⁵Ônam nêm lau, tanj têmtac gêwiñ êsêac nañ sa.
Nêm anôja ênam aêac sa ma ôkêj tanjam aêacmêjmañ.

⁶Ñac dabuñ Anôtô kêsôm nê biñ lasêgac gebe
“Kaku ñacio tulu, tec ôlic këpigej. Aê gabe janac sam Sikem, gabe
janam dôj bumarj Sukot.
⁷Aê katu Gilead to Manase ñatau ma Epraim kêtû môkêcapac ñakululuñ.
Juda kêtû ñoc gôliñ.
⁸Moab kêtû laclu jakwasiñ taucña. Aê janu ñoc atapa su ma jambaliñ
naênsac Edom.
Aê oc janam lasê êtu Pilistiaña.”

⁹Asa oc êwê aê jasa malac ñajaña jana.
Asa oc êwê aê jasa Edom jana.

¹⁰O Anôtô, aôm oc kôtiñ aêac su me.
O Anôtô, aôm oc ôwê aêacma lau siñña atom me.

¹¹Ônam aêac sa êndêj ñacjomañ
gebe ñamalac oc sênam aêac sa êtôm atom.

¹²Anôtô êwiñ aêac, go taku nêj ñacio tulu
gebe eñ oc êka aêacnêj ñacio popoc samob.

*Dawidnê teñ gêdêj tanj gêjac siñ gêdêj lau Aramea anja Naharalm to
Soba ma Joab kêkac tau ôkwi ma gêjac lau Edom 12,000 anja Gaboan Gwêcña.*

61

Mec Anôtô ejop aêacjña

¹O Anôtô, ôjô ñoc tanj kapôêj.

* **59:17:** Dawidnê pesalem teñ gêdêj tanj Saul kësakinj lau gebe

Ôkeŋ taŋam ɻoc mec.

² Gan̄gōŋ gêdêŋ nom ɻamadiŋ ma aoc gêjac aôm
gebe ɻoc ɻalâlôm ɻatutuc ɻasec.

Poc kapôeŋ tec kékô, ma aê tauc oc japi jatôm atom.
Amboac tonaq aôm ôkam aê, go japi.

³ Gebe aê gaê lamu aômgeŋ.

Aôm kôtu ɻoc tuŋtêna gêdêŋ ɻacjo.

⁴ Ojae, jaŋgôŋ nêm beclêlôm endeŋ tôŋgeŋmaŋ.

Jaŋgôŋ nêm magêm ɻalabugeŋmaŋ.

⁵ Gebe aôm Anôtô kôkêŋ taŋam biŋ, taŋ gajac mata naŋ.
Aôm kôkêŋ aê gawê kaiŋ êsêac, taŋ têtêc aômñêm ɻaê naŋ, nêŋ
gêŋlênsêm.

⁶ Ônac têku kiŋnê bêc wakuc-wakucgeŋ ênêc.

Ôkêŋ eŋ êmoa tojala-tojala ɻapaŋ.

⁷ Ôkêŋ eŋ êŋgôŋ nê lêpôŋ êŋgôŋ Anôtô laŋônêmŋagen.

Ôkêŋ nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja to biŋ ɻanđeŋ êkwa eŋ auc.

⁸ Amboac tonaq aoc êôc nêm ɻaê endenŋ tôŋgeŋ

* ma jaŋgôŋ biŋ, taŋ gajac mata naŋ, ɻanô êsa êtôm bêcgeŋ.

62

Anôtô taugeŋ eŋ lamuanô

¹ Aêŋoc katuc gêôŋ Anôtô ɻanđeŋgeŋ
gebe eŋ oc ênam aê sa.

² Eŋ taugeŋ kêtû ɻoc poclabu ma ɻoc gêjam-sawaga.

Eŋ kêtû ɻoc laimôkê, tec oc jaku sa samucgeŋ atom.

³ Amac samob aboa taôm sa api ɻac tagen abe aku eŋ tulu
amboac tuŋ, taŋ kêôpac kwanaŋgeŋ naŋ, e êndêŋ ondocgeŋ.

⁴ Êsêac taêŋ gêjam biŋ tagen tonec gebe têtîŋ eŋ anga nê lêpôŋ.

Êsêac têntac gêwiŋ binđansaŋ. Aweŋsuŋ gêjam mec, mago nêŋ ɻalâlôm
kêpuc boa.

⁵ O ɻoc katuc, ôôŋ Anôtô ɻanđeŋgeŋ
gebe eŋ kêtû aê kakêŋ matoc ɻamôkê.

⁶ Eŋ taugeŋ kêtû ɻoc poclabu ma ɻoc gêjam-sawaga.
Eŋ kêtû ɻoc laimôkê, tec oc jaku sa atom.

⁷ Anôtô kêtû ɻoc moasiŋ to waec ɻamôkê.
Anôtô kêtû ɻoc poctêna, taŋ gaê lamu naŋ.

⁸ O ɻoc lauac, taêm êka eŋ ɻapaŋ. Ansêwa nêm ɻalâlôm sa êndêŋ eŋ.
Anôtô kêtû aêacnêŋ lamu.

⁹ ɻamalac ɻaômá latuŋi têtôm gêŋ ɻajaô-jaô, kasêga latuŋi têtôm gêŋ
ɻanômê.

* **61:8:** Dawidnê teŋ.

Embe tanam dôj êsêac, oc dôj êmandi êsêac sa gebe samob ñagaô kôlêlêc ñajaô-jaô su.

¹⁰ Taêm êka ñaclai êkônij ñamalac tônjia atom ma akêj matej gebe ajango gênyja atom.

Embe nêm awa êtu taêsam, nañ nêm ñalêlôm êsap tôj atom.

¹¹ Anôtô kêsôm biñ kêtû dim tagenj, mago aê ganô biñ luagêc kêsêp tau lêlôm gebe

Anôtô eñ ñaclai.

¹² Ma aôm Apômtau, kôtu têmtac gêwiñ teñgeñja ñatau
gebe aôm kôkêj ñagêjô gêdêj ñamalac kêtôm gêj samob, tañ êsêac
sêgôm nañ.

*

63

Tanam aweñ su Anôtô

¹ O Anôtô, aôm kôtu ñoc Anôtô, aê gasom aôm.

Katuc gêjam awa su aôm.

Ôlic kêtû sawa aômja

amboac gamêj ñakelenj, tañ bu masi samucgeñ ma kêtû sawa bu nañ.

² Aê gabe matoc ê aôm aنجa nêm gamêj dabuñ
ma jalic nêm ñaclai to ñawasi.

³ Gebe aôm têmtac gêwiñ teñgeñja ñajam kôlêlêc jañgôj matoc jaliña su,
tec aoc êôc aôm.

⁴ Amboac tonanj aê jalambinj aôm êtôm ñoc bec jañgôj matoc jaliña samob
ma jaôc lemoç sa to aoc ênac nêm ñaê.

⁵ Ñoc katuc kêtap moasinj sa e gêôc eñ tôj
ma aoc gêôc aôm toôndugeñ.

⁶ Êndêj tañ jasa tauc sic najanêc ñoc më nañ, jasa aôm lañôm sa
ma taêc ênam aôm êndêj êmbêc samuc.

⁷ Gebe aôm gôjam aê sagac,
tec gajam wê totetac ñajam samucgeñ gañgôj aôm magêm labu.

⁸ Aêñoc katuc kêsap aôm tôj ñajaña.
Lêmam anôja kêkam aê sa kakô ñañêj.

⁹ Ma êsêac, tañ têtu kêka-kêka sebe sensej aê su nañ,
oc sênaña sêsep nom ñakêlêndij sec sêna.

¹⁰ Siñ ensej êsêac su
ma têtu kêam sec saleñja nêj gwada.

¹¹ Mago kiñ oc têtac ñajam Anôtôja. Êsêac samob, tañ têtôc lemenj
kêpi eñ nañ, oc têtu samuc gebe eñ oc êmbôc dansantênanêj aweñsuñ
auc.

* Judaña nañ.

64

Mec Anôtô ejop aêac êndêj ñacio alôb-alôb

¹ O Anôtô, katañ nec, ôkêj tañam aê aoc.

* 62:12: Dawidnê pesalem tenj. * 63:11: Dawidnê pesalem gêga gêdêj tañ gêmoa gamêj sawa

- Ojop katuc êndêj ñacjo, taŋ kêtakê aê naŋ.
- ² Ôkô aê auc êndêj lau secwaga nêj biŋ, taŋ taêj gêjam gêc nêj ñalêlôm sebe sensej aê naŋ.
- Ma êndêj lau geo, taŋ sêkac tauŋ sa toôndugeŋ sêmoa naŋ.
- ³ Sêuc imbeleŋ kêtôm siŋ.
- Sêôm biŋ ñamalic kêtôm sêpê sôb.
- ⁴ Sêpê ñac mansaŋ ña siŋ geŋgeŋgeŋ.
- Sêpê ej palinŋ-palinŋeŋ ñamelocŋageŋ.
- ⁵ Sêjatu tauŋ siŋ geoŋa ma sêmoatiŋ sebe sêkêj lakô.
- Êsêac taêj gêjam gebe “Asa oc êlic aêac.”
- ⁶ Êsêac taêj gêjam kêsêp biŋ alôb-alôb. Taêjgêjam gebe “Ajac dabij tomalagenŋ sugac,”
- gebe ñamalac samob nêj ñalêlôm kêtôm gêsuŋbôm seclêlôm.
- ⁷ Sêgôm tauŋ amboac tonaj e Anôtônê sôb kêtap êsêac sa, go sêjala tauŋ gebe ôliŋ lasê sep tagenŋ.
- ⁸ Ej oc ensej êsêac êtu nêj imbeleŋja.
- Samob taŋ sêlic êsêac naŋ, têdaiŋ gêsuŋ gêdêj êsêac.
- ⁹ Go ñamalac samob têtêc tauŋ sêôm Anôtônê gênsêga lasê ma nêj kauc kêsa kêpi ênê gôliŋ.
- ¹⁰ Ñac gêdêj têtac ñajam kêtû Apômtauŋa ma gê lamu engeŋ.
- Ma ñalêlôm mansaŋ samob sêmoa ñajam to ôliŋ kêpigeŋ.
- *

65

- Danje kêtû Anôtônê moasiŋ ñalêlômja*
- ¹ O Anôtô, lau aweŋ êôc aôm aŋga Sionmanj.
- Ma sêŋgôm biŋ, taŋ sêjac mata gêdêj aôm naŋ, ñanô êsa.
- ² Aôm kôkêj taŋjam meç,
- amboac tonaj ñamalac samob dêndêj aôm sêwac
- ³ êtu nêj geo ñatoŋja. Aêacma geo embe êlêlêc aêac su, go ôsuc ôkwi.
- ⁴ Aê aoc êôc ñac, taŋ aôm kôjalinj ej sa gebe êtu gasuc aôm wacêmoa nêm malacluŋ naŋ, gebe aômnêm andu to lôm ñagêj ñajam, tec oc êôc aêac tōj.
- ⁵ O Anôtô, aêacma kêsiwaga, aôm kôkêj taŋjam aêac to gôjam aêac sa ña gêntalô.
- Lau aŋga nom ñamadinj samob to êsêac, taŋ sêŋgôj gwêcm aŋga jaêcsêga naŋ, sêkêj mateŋ aômgeŋ.
- ⁶ Aôm ñactêkwa, taŋ kôjandinj ñaclai kêtû nêm ômbinjkap naŋ, tec kôkwe lôc tolôc sa kêkô.
- ⁷ Aôm gôe gwêc kêtû malô to gôgôm ñadembom ñatip kêsa ma gôgôm tenteŋlatu samob nêj wambaŋ kêtû malô.
- ⁸ Gôgôm e lau, taŋ sêŋgôj nom ñamadinj jaêcsêga naŋ, têtêc tauŋ kêtû nêm gêntalôja.
- Aôm gôgôm lau gamêŋ oc kêpi to oc kêsêpja

* **64:10:** Dawidnê pesalem teŋ.

sêjam lasê toôndugen.

⁹ Aôm kokeleñ nom ma kôsanem ña bu.

Aôm kômoasiñ nom ñanôgeñ.

Aôm Anôtô kôkêñ nêm bu kêsuj e ñalap-lap lañgwagen.

Aôm kômasañ nom amboac tonaq, tec kôkêñ launêñ gêñ kômja kêpi ñajamgen.

¹⁰ Aôm kôsanem nom ñawampôm e ñapep sawa to kôlênsim nom e kêtû palê.

Aôm kôkêñ kom kêmâlôm nom ma gójam meç gêñ e kêpi ñajam.

¹¹ Aôm gójac dabiñ jala ña nêm moasin totau-totau
ma wanjam ñalêsi gênôm gamêñ gêjam auc.

¹² Bôcnêñ gamêñ sêniñ gêñha ñamêdôb ñajamgen ñapanj.

Ma gamêñ ñamatu gêbuc tau sa e têtac kêsa lañgwagen.

¹³ Bôc sêjam oba auc amboac oba kêsô ñakwê
ma gaboañ kêkwa tau auc ña molaunj.

Êsêac sêjam lasê
to sêjam wê sêwiñ tauñ totêntac ñajamgen.

*

66

Wê lambij to danjeña teñ

¹ Gamêñ samob awem êôc Anôtô toôndugen.

² Atoc ênê ñaê ñawae sa.

Alambij ej e ñawasi lañgwagen.

³ Asôm êndêñ Anôtô gebe “Aômnêm góliñ e ñajamanô kaiñ teñ.

Aômnêm ñacio tetoc aôm sa kêtû nêm ñaclai gêjam sêgaña.

⁴ Lau gamêñ samobña sewec êndêñ aôm ma awenj êôc aôm.
Samob tetoc nêm ñaê sa.”

⁵ Amêñ ma alic gêñ, tañ Apômtau gêgôm nañ.

Eñ gêjam góliñ ñamalacnêñ latuñi e têtac kêsa lañgwagen.

⁶ Eñ gêjam gwêc ôkwi kêtû gamêñ ñakelenj, tec eñkaiñ sêsa ñasamac ñamala sêja.

Ma aêac têntac ñajam kêtû eñja.

⁷ Eñ ñagôliñ, nê góliñ oc ênêc teñgeñ. Mata kêsap tentenjlatugen, tec gêmoa.

Lau-sêli-taurj-sawaga oc tetoc tauñ sa êndêñ eñ atom.

⁸ O tentenjlatuac, alanem aêacma Anôtô.

Añgôm ênê wae êtu tapa ñanô.

⁹ Eñ gêjam aêac katuñ sa, tec tamoa materj jali
ma kêpuc eñkaiñ tôj, tec taku atom.

¹⁰ O Anôtô, aôm kôsaê aêacgac.

Aôm kôpac aêac e awê kêtom sêpac silber gêwê.

¹¹ Aôm kôkêñ aêac awê uc.

Aôm kôkêñ gêñwapac gêsac aêac dêmôëjtêkwa tôj.

¹² Aôm kôkêñ ma ñacio sêka aêac lênsôj. Aôm kôkêñ aêac asa ja to bu ñasamac ñalêlôm aja,

mago galoc gôwê aêac sa jaakô gamêñ ñajam.

¹³ Aê todajagenj jasô nêm andu

* **65:13:** Dawidnê pesalem teñ. Wê teñ.

ma janjôm binj, tanj gajac mata su nañ, ñanô êsa.

¹⁴ Gêdêj tanj kapô lêna nañ, kasôm lasê

ma aocsuñ kasôm kêtû tôj gebe janjôm gêj tau tonan.

¹⁵ Aê gabe jansuñ domba ñalêsi êtu daja to domba kapoac ñada ñamalu êsa
êndêj aôm.

Aê gabe jamansañ bulimakao to noniñ kapoac atu da êndêj aôm.

¹⁶ Amac lau, tanj atêc Anôtô nañ, samob amêj aijô.

Aê gabe janac miñ biñ, tanj ej kêmoadisj ñoc katuc nañ.

¹⁷ Aê aocsuñ gamôêc kapôêj gêdêj ej

ma wê lambinjña gêc imbeloc ñatêpôe.

¹⁸ Ñoc ñalêlôm embe taê êka biñ eso,

oc Apômtau êkêj tanja aê atom.

¹⁹ Mago Apômtau kékêj tanja aégoc.

Ej gê tanja aêjoc mec.

²⁰ Aê aoc êôc Anôtô gebe gêjac kapoac ñoc tanjiboa atom.

Ma kêgamiñ nê têtac gêwinj teñgeñja gêdêj aê atom.

*

67

Sen mo lasê ñawê danjeña

¹ Anôtô taê labu to ênam mec aêac.

Ej oc êkêj lanjôanô êpô aêac.

² Gebe lau nomja sêjala nêm lêj

to lau samuc samob sêjala ñaclai ônam lau saña.

³ O Anôtô, tenteñlatu aweñ êôc aôm.

Tenteñlatu aweñ êôc aôm tomalagen.

⁴ Tenteñlatu ôlinj êpi ma sênam wê toôndugen gebe aôm kômêtôc launêj binj
jagêdêj

ma gôwê tenteñlatu samob aنجa nom.

⁵ O Anôtô, tenteñlatu aweñ êôc aôm.

Tenteñlatu aweñ êôc aôm tomalagen.

⁶ Nom gêjam ñanôgac.

Anôtô, aêacnêj Anôtô, gêjam mec aêac.

⁷ Anôtô gêjam mec aêac

ma nom ñamadinj samob têtêc ej.

*

68

Anôtô kêku nê ñacio lulu ñawê lambinjña

¹ Anôtô êndi êkô gebe enseñ nê ñacio êlinj-êlinj

ma êsêac, tanj nêj ñalêlôm kêmoadisj tôj kêtû ejña nañ, sêc su aنجa ênê
lanjônêmja.

² Anôtônê lanjôanô enseñ lau, tanj sêkac tauñ su aنجa ênê nañ,

êtôm mu kêdaba jadauñ to ja kêpac lêp gêwê.

³ Ma lau gêdêj têntac ñajamgenj to têtu samuc sêkô Anôtô lanjônêm

ma ôlinj êpi toôndugenj.

⁴ Anam wê êpi Anôtô. Awem êôc ênê ñaê. Anam ñac, tañ kêsa gamêj sawa nañ, nê intêna.

Nac tau nê ñaê gebe Apômtau. Akô eñ lanjônêmja ma anam lasê toôndugeñ.

⁵ Anôtô tañ gêmoa nê andu dabuñ nañ,
kêtu moséburûñ tamenji to awêtucnêj gêjam-sawaga.

⁶ Anôtô gêjam lau sawa sa gebe têtap gôlôac sa ma kêgaboac lau kapoacwalôja su jasêmoa nêñ tauñña.

Ma kêmâsê gêsunjtékwa ñatorwaga sa e nêñ gamêj, tañ sêngôj nañ,
kêtu keleñ lanjwageñ.

⁷ O Anôtô, gêdêj tañ gôdi gôwê lau sa ma kôtu êsêacnêj ñamata
to gêdêj tañ amkaiñ kôka gamêj sawa tôj nañ,

⁸ nom kêténêp to umboñ kêsêwa kom
kêtu Anôtônê lanjôanô kêtu awênya.

Lôc Sinai kêténêp kêtu Anôtô gêô lasê lôc tauña.
Israelnêj Anôtô gêô lasêgac.

⁹ O Anôtô, aôm kôkêj kom gêjac kêsêwagenj
ma kôlau nêm nomlênsêm, tañ gelo-gelo nañ.

¹⁰ Aômnêm gôlôac têtap nêñ gamêj sêngôjña sa.
O Anôtô, nêm moasiñ kêmasañ gamêj tau kêtu lau ñalêlôm sawanja.

¹¹ Apômtau kêjatu sa
ma lauo taësam ñasec sêjam wêsiñ e ñawae kêtu tapa.

¹² "Lausinj toton-totonj to nêñ kiñ sêc, Sêcgoc"
ma lauo sêjac sam ñawaba gêdêj tauñ.

¹³ Talic êsêac amboac balôsi ñaôsic-ôsic amboac silber ma ñawaô joñsamuc
ma ñaôsic-ôsic amboac gold.

Amacnêm lauo ñagêdô sêmoa domba nêñ sapa ñalêlôm kêtu ageñña.

¹⁴ Gêdêj tañ ñajanja ñatau Anôtô kêpa kiñ êliñ-êliñ nañ,
enj kêkêj sno gêjac anja lôc Salmon.

¹⁵ Aôm lôc Basanña kôtu lôc towae.

Aôm lôc Basanña ñatêpôê jabo-jabogoc.

¹⁶ Amac lôc ñagêdô, tañ jabo-jabo nañ, asageñ têmtac ñandañ gêdêj lôc, tañ
Anôtô gebe êngôj êtu nê gamêj nañ.

Biñjanô, Apômtau oc êngôj tônê endenj tôjgeñ.

¹⁷ Anôtô gêmêj anja Sion ña nê kareta siñja taësam ñalêlêma atom.
Apômtau gêmêj anja Sinai mênjêô lasê nê gamêj dabuñ.

¹⁸ Aôm kôpi lôlôc jagôwê lau kapoacwalôja sêwiñ aôm. Ñamalac sêsuñ nêñ
gêj gêdêj aôm gêwac.

Gêsunjtékwa ñatorj oc sêngôj sêwiñ Apômtau Anôtô amboac tonaj.

¹⁹ Aweñ êôc Apômtau, ej kêsip aêac sa bêc to bêc.
Ej Anôtô, tañ gêjam aêac sa nañ.

²⁰ Anôtô tonaj tec kêtu aêacnêj Anôtô, tañ gêjam aêac kêsi nañ,
ma Apômtau Anôtô ej ñatau, tec oc ênam tasa pañ lêndaj ôkwi.

²¹ Biñjanô, Anôtô oc elo nê ñacio môkêñapac popoc,

oc ênac ḥac, taŋ kēsēlēŋ tonē secgeŋ naŋ, mōkēdaŋgam popoc amboac tonaj.

²² Apômtau kēsôm kêtû tôŋ gebe “Aê oc jajon êsêac an̄ga Basan sêmu sêmêŋ.
Biŋjanô, oc jajon êsêac an̄ga gwêc ḥagêdimbob sa sêmu sêmêŋ.

²³ Gebe ôkwasiŋ amkaiŋ êsêp nêŋ declêlôm.

Nêm kêam imbeleŋ têtap nêŋ gwada an̄ga ḥacjonêŋ sa.”

²⁴ O Anôtô, lau sêlic nêm gôlôac ḥawalaŋ baliŋ.

Sêlic ḥoc kiŋ Anôtônê walaŋ baliŋ om̄ja sêmoa gamêŋ dabuŋ.

²⁵ Lau sênam wê ḥa aweiŋwaga têtu ḥamata, go lau, taŋ sêjac gêŋ wêŋa kêtaj naŋ, têtu ḥamu

ma lauo takin̄ sêmoa ḥasawa togegobgen̄.

²⁶ Awem êôc Apômtau Anôtô an̄ga gôlôacnêŋ sêkac sa ḥalêlôm.

Amac taŋ Israel kêtû nêm ḥamôkê naŋ, awem êôc Apômtau.

²⁷ Lau Benjaminn̄a ton̄ sauŋ ec teŋ sêwê sêmoa ônê, lau Judanêŋ kasêga ton̄ kapôeŋ teŋ kêdaguc,

go kasêga Sebulonn̄a to kasêga Naptalin̄a amboac tonan̄gen̄ têtu ḥamu.

²⁸ O Anôtô, ôngôm nêm lai êpoa.

O Anôtô, ondeŋ gêŋ, taŋ gôjam aêac saŋa naŋ tôŋ.

²⁹ Kiŋ oc sejor awa sa dêndêŋ aôm sêna Jerusalem
êtu nêm lôm dabuŋja.

³⁰ Ôlêŋ biŋ bôcbôm Aiguptuŋa, taŋ sêmoa buŋaŋ ḥasiŋlêlôm naŋ.

Ôlêŋ biŋ tentenŋlatui, taŋ têtôm bulimakao kapoac to ḥalatu naŋ,
e samob sêmbu tauŋ ma sêkêŋ silber êndêŋ aôm.

Onseŋ lau, taŋ têntac gêwiŋ siŋ naŋ, êlin̄-êlin̄.

³¹ Kasêga an̄ga Aiguptu sêmêŋ.

Lau Aitiopiaŋa sêlêti ma sêmêtôc lemeŋ gêdêŋ Anôtô.

³² Amac kiŋ nom̄ja anam wê êpi Anôtô.

Awem êôc Apômtau,

³³ taŋ gêmuŋ andaŋgejanô gêmoa nê undambê lôlôcŋa naŋ.

An̄o en̄ gêôc awa sa ma gêmôec ḥa awa kapôeŋ.

³⁴ Aoc Anôtô ḥaclai lasê. En̄ gêjam gôliŋ Israel ton̄awasigeŋ
ma nê ḥaclai gêc tao ḥalêlôm.

³⁵ Anôtô ḥaclai kaiŋ teŋ kêsa an̄ga nê gamêŋ dabuŋ gêmêŋ.
En̄ Israelnêŋ Anôtô. En̄ kékêŋ ôliŋ walô gêdêŋ nê lau.

Lambin̄ êndêŋ Anôtô.

*

69

Mec Anôtô ênam saŋa

¹ O Anôtô, ônam aêma samar̄
gebe bu gêñom aê auc e gabe janan̄a.

² Aê malocmê kasêp lemon̄ gôlub-gôlub gaja. Gamêŋ teŋ kêtôm gebe jaka
tôŋja gêc atom.

Aê katap bugaboaj̄ sec sa ma ḥasamac kêkôm aê auc.

³ Katan̄ tauc e tekoc gêbac ma ḥoc koclaben̄ kêtû dambê-dambê lan̄gwagen̄.

* **68:35:** Dawidnê pesalem teŋ. Wê teŋ.

Aê gaôñ to kakêj matoc Anôtô e matocanô ñabob kêsa.

⁴ Lau tan têntac gedec aê kêtú ñam teñja atom nañ, taêsam ñasec,
sélêléc môkêclauñ môkêcapacja su.

Lau tan sebe sensej aê su nañ, ñaclai sec

ma êsêac sêgôlinj biñ kêpi aê. Êsêac sêkac aê gebe jakêj gêñ êjô gêñ, tanj
gajam gengeñ atom nañ.

⁵ O Apômtau, aôm kôjala ñoc keso

ma ñoc geo kësiñ tau gêdêj aôm atom.

⁶ O Anôtô, tanj kôtu lausinj undambêja nêñ ñatau nañ,
ôkêj aê gebe jañgom lau, tanj mateñ gê aôm nañ, majen êsa atom.

O Israelnêj Anôtô,

ôkêj aê gabe jañgom lau, tanj sêsap aôm tôj nañ, waenj sec atom,

⁷ gebe aê gaôc gêñwapac sec kêtú aôm ña.

Majoc e tecbeloc ñawapac kësa kêtú aômñja.

⁸ Noc lasitêwai sêlic aê amboac ñac jaba

ma tinocrê lau sêlic aê amboac ñac gamêñbômñja teñ.

⁹ Gebe gaim tauc su nêm anduña e katu meloc su.

Ma lau, tanj sêmbu aômñja nañ, nêñ bin sêmbuña mëjkêpi aê gêwiñ.

¹⁰ Aê katu kaseç ôlic gebe katañ to gajam dabuñ mo,
mago lau sêsu aê susu.

¹¹ Aê ganôñ kaukauc kêtú ñoc ñakwê

ma êsêac sêga wê susuña kêpi aê.

¹² Lau embe sêñgôñ malacluñ nañ, oc sênam aêñoc biñ êtu biñgalôm
ma lau, tanj bu kêjanij êsêac nañ, sêga wê sec kêpi aê.

¹³ O Apomtau, aê tec jansuñ ñoc mec êndêj aôm.

O Anôtô, ôjô ñoc mec êndêj noc, tanj aôm gôlic ñajam nañ.

Ôjô aê aoc êtu nêm têmtac gêwiñ teñgeñja,

êtu ôñgôm nêm biñ, tanj gôjac mata nañ, ñanô êsa.

¹⁴ Ôkam aê sa añga lemonj gebe gôdubub jasêp e najanaña atom.

Ônam aê sa añga ñoc ñacio nêñ, ma añga bu ñagêdim êwiñ.

¹⁵ Ôkêj ñasamac ênsalê aê auc atom.

Ma ôkêj aê janôm bu su jasêp gêdimbob me janêc êsêp sê jana atom.

¹⁶ O Apômtau, ôkêj tañjam aê gebe nêm têmtac gêwiñ teñgeñja tau ñajam.

Ôkac taôm ôkwi êndêj aê êtu nêm taêm labu ñanôña.

¹⁷ Ôsinj lañôm ôkwi êndêj nêm sakijwaga atom.

Aê gamoa jageo, ôjô aêñoc biñ galocgenj.

¹⁸ Ôndêj aê ômôñj ma ônam aê kêsi.

Ôsa aê lañôc sa êndêj ñoc ñacio.

¹⁹ Aôm gôlic aêñoc biñ, tanj sêgôm aê êndu-êndugenj to gañgôñ jageo ma
sêgôm aê katu meloc nañgac.

Aôm kôjala ñoc sojo-sojo samobgac.

²⁰ Sêsu aê susu e katuc gêbac to popocgenj,

tec gamoa jageo ñanô.

Kasaê gebe sê malô aê elêmê

- ma kakêj matoc gebe sênam aê sa e masi.
- 21 Êsêac sêkêj ñaikisi aê gaenj kêtû mo
ma gêdêj tanj bu gêjô aê nañ, sêkêj bu ñamakic gêdêj aê ganôm.
- 22 Nêm moasiñ êtu nêñ lakô
ma nêñ moasiñ daña êtu nañ sê sêu tauñ êsêpña.
- 23 Ôkêj êsêac matejanô êtu kanuc sêlic gamêj atom
ma ôkêj êsêac maginj êsu.
- 24 Ôkêc nêm têmtac ñandañ êpi êsêac
ma nêm ñalêlôm ñamondec-mondec êtap êsêac sa.
- 25 Nêñ malac oc êtu gasañ ênêc
ma nêñ andulêlôm êtu tuc êkô.
- 26 Gebe êsêac sêjanda ñjac, tanj aôm taôm gôjac ej nañ,
ma sêjam biñgalôm kêpi lau, tanj aôm gôjac êsêac ôlinj lasê nañ, nañ
ñandañ.
- 27 Ônsalê nêñ keso ñagêjô ênsac nêñ keso ñagêdô ñaô.
Ma ôkêj êsêac sêwê kaiñ nêm moasiñ ônam ñamalac kêsiña atom.
- 28 Nêñ ñaê ênêc êwiñ lau gêdêj nêñ atom.
Sensej êsêacnêj ñaê su anja buku mateñ jalinja ñalêlôm.
- 29 Aê tec gañgôj jageo ma gaôc gêjwapac ñanô.
O Anôtô, ôsip aê sa ma ônam aê kësi.
- 30 Aê gabe jañga wê jañgôm Anôtônê ñaê ñawae êsa.
Janam dañge to jatoc ej sa ñanô.
- 31 Jañgôm amboac tonaj ec Apômtau êlic ñajam êlêlêc bôc kapoac,
êlêlêc bulimakao kapoac to ñajabo ma bôc, tanj eñkêku gêwa kêkôc nañ
su.
- 32 Lau tanj sêôc gêj wapac nañ, embe sêlic oc têntac ñajam êsa.
Amac tanj asom Anôtô amoá nañ, nêm ñalêlôm eñgenj amac sageñ.
- 33 Gebe Apômtau kêkêj taña lau ñalêlôm sawa
ma kêliñ nê lau, tanj sêñgôj kapoacwalô nañ, siñ atom.
- 34 Undambê to nom awenj êôc Anôtô.
Gwêc tau to ñagêj mateñ jali samob, tanj gêmoa ñalêlôm nañ, amboac
tonanjeñ.
- 35 Gebe Anôtô oc ênam Sion kësi ma êkwê malac Judaña sa êtiam
ma nê lau nasêñgôj tònê ma têtu gamêj ñatau.
- 36 Ênê sakirwaga nêñ wakuc oc sêkôc sa êtu nêñ gênlênsêm
ma êsêac, tanj têntac gêwiñ ej nañ, oc sêñgôj tònê.
- *

70

*Mec Anôtô ênam saña
(Pes 40:13-17)*

- 1 O Anôtô, mêtônam aê sa.
O Apômtau, ônsaic taômgeñ mêtôpuc aê tôj.
- 2 Êsêac tanj dêdib aê sebe sensej aê su nañ,
ôkêj êsêac majenj to teñbelenj ñawapac êsa.
- Ôkêj êsêac, tanj sêkêj mateñ sebe aê jatu sec nañ,
sêc tomajenjêrj sêmu sêna.

* **69:36:** Dawidnê teñ.

³ Èsêac taŋ sêgôm “Kec, kec” kêpi aê naŋ,
ôkêŋ èsêac têtakê tomajenget.

⁴ Ôkêŋ èsêac samob, taŋ sesom aôm naŋ,
ôlinj êpi to têntac ñajam ésa êtu aôm ña.

Ôkêŋ èsêac samob, taŋ taêŋ kêka aômnêm moasiŋ naŋ,
sêsôm lasê endenj tôngenj gebe “Apômtau ñac towae.”

⁵ O Apômtau, aê tec ñac palê-palê to ñac ñalêlôm sawa.
O Anôtô, ôlêti sebenj ôndêŋ aê ômôêŋ.

O Apômtau, ônam gamêŋ tông atom
* gebe ñoc ônam-aê-sa to ôpuc-aê-tôŋwaga aômgoc.

71

Namalacanô teŋ nê meç

¹ O Apômtau, aê gaê lamu aômgeŋ.
Ôkêŋ aê jamoa tomajocgeŋ atom.

² Ôngamboac aê to ônam aê sa êtu nêm biŋgêdêŋja.
Ôê taŋjam aê ma ônam aê kësi.

³ Ôtu ñoc poclabu jaê lamuŋa to ñoc laimôkê ônam aê saŋa.
Aôm tonanj kôtu ñoc poclabu to ñoc laimôkê.

⁴ O ñoc Anôtô, ôjaŋgo aê su aŋga lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ
lemeŋ.
Ôjaŋgo aê su aŋga lau alôb-alôb to lêsutêna nêŋ.

⁵ O Apômtau, aê kakêŋ matoc aômgeŋ.
Ô Apômtau, aê ñapalêgeŋ ma taêc kêka aôm.

⁶ Gêdêŋ tinoc kêkôc aê su ma gasuŋ tauc gêdêŋ aôm, kasa aŋga tinocnê e
aôm gôlôm aêgeŋ,
amboac tonanj oc jalambiŋ aôm endenj tôngenj.

⁷ Lau samob sêlic aê amboac gêŋsêga teŋ,
mago aôm kôtu aêŋoc lamu ñajaŋa.

⁸ Aocsuŋ kêsuŋ aômnêm lanem sa
ma gêgôm waem kêtû tapa kêtôm bêcgeŋ.

⁹ Aê katu ñamalacanôgac, tec ôtiŋ aê su atom.
Ñoc ñaclai gêbacnê, tec ôwi aê siŋ atom.

¹⁰ Gebe ñoc ñacio sêsôm biŋ kêpi aê
ma èsêac, taŋ sêkic ñoc biŋ naŋ, sêjam biŋgalôm sêwiŋ tauŋ

¹¹ ma sêsôm gebe “Anôtô gêwi eŋ siŋgac,
ajanda eŋ e naakam eŋ tôngenj gebe ênê kêsiwaga masi.”

¹² O Anôtô, ômoa jaêc aê atom. O ñoc Anôtô, ôlêtigenj mêtônam aê sa.

¹³ Èsêac taŋ sêkêŋ kisa aê naŋ, majeŋ ésa e sênaŋa
ma sêsu èsêac, taŋ sebe sêkêŋ aê jandac gêŋwapac naŋ, susu e sêmoa
toteŋbeleŋ ñawapacgeŋ.

¹⁴ Aê gabe jakêŋ matoc aôm endenj tôngenj

* **70:5:** Dawidnê pesalem teŋ. Tanjiboa teŋ.

ma janjôm waem êsa êlêlêc su.

¹⁵ Aocsuŋ êsôm nêm biŋgêdêŋ to nêm ɳaclai ônam ɳamalac saŋa lasê êtôm bêcgeŋ.

Aê oc jasa moasiŋ tonaj sa êtôm atom.

¹⁶ Aê gabe jasa Apômtau Anôtô nê gêŋ ɳaclai sa.

Aê gabe jalambinj aôm taômgeŋ nêm biŋgêdêŋ.

¹⁷ O Anôtô, aê ɳapalêgeŋ ma aôm kôdôŋ aê,
tec gaoc nêm gêŋtalô lasê ɳapaŋ e gêdêŋ galoc.

¹⁸ O Anôtô, embe jatu ɳamalacanô e môdê ênam aê auc,
naŋ ôwi aê siŋ atom.

Gebe jasôm nêm ɳaclai êndêŋ lau wakuc,
taŋ mêŋsêsa êtu ɳamu naŋ.

¹⁹ O Anôtô, nêm ɳaclai to biŋgêdêŋ kêsuŋ kwandaŋ kêpi e jagêdêŋ un-dambê.

O Anôtô, taŋ gôgôm gêŋ ɳaclaisêga naŋ, asa oc êtôm aôm.

²⁰ Aôm kôkêŋ gêŋwapac to gêŋ ɳandaŋ gêjam aê auc elêmê.
Mago aôm oc ôkêŋ aê tekoc saki êsa êtiam ma ôwê aê sa aŋga nom
ŋalêlômsêga japi jamêŋ êtiam.

²¹ Aôm oc otoc aê sa êlêlêc
ma ônac aê têtac tôŋ.

²² O ɳoc Anôtô, amboac tonaj oc aoc êôc aôm ɳa gêŋ wêŋa
kêtu aôm ɳac ɳanjêŋja.

O Israelnêŋ ɳac dabuŋ,
aê gabe jaŋgôm gêŋ wêŋa êtaŋ êndêŋ aôm.

²³ Aê gêdôcôlic ênam lasê êtu têtac ɳajamia
ma katuc, taŋ gôjam kësi naŋ, amboac tonanjeŋ.

²⁴ Imbeloc oc êsôm nêm biŋgêdêŋ gêjam aê saŋa lasê êtôm bêcgeŋ
gebe êsêac, taŋ sebe sêkêŋ aê jandac gêŋwapac naŋ, majenj êsa e sêmoa
totenjbeleŋ ɳawapacgeŋ.

72

Mec kêtu kiŋŋa

¹ O Anôtô, ôndôŋ kin gebe êmêtôc biŋ ɳa nêm biŋgêdêŋja
ma ôkêŋ nêm biŋgêdêŋ êndêŋ kiŋ latu.

² Gebe ênam gôliŋ nêm lau ɳa biŋgêdêŋgen
ma êmêtôc lau ɳasec nêŋ biŋ katôgenj.

³ Lôc sênam ɳanô moasiŋ êmoasiŋ launja
ma gamêŋ ɳabau sênam ɳanô biŋgêdêŋ.

⁴ Kiŋ êmêtôc lau ɳalêlôm sawa nêŋ biŋ naêndêŋgen, enj ênam lau sêpô
lênaŋa sa

ma êka êsêacnêŋ lêsutêna popoc.

⁵ Gôlôac to gôlôac têtêc aôm
êtôm têm, taŋ oc ajôŋ êpô gamêŋ naŋ.

⁶ Kiŋ êtôm kom, taŋ gêjac kêsêp kôm
ma ej oc êtôm kom, taŋ kêmâlôm nom naŋ.

⁷ Êtôm kiŋ tau nê têm biŋgêdêŋ ênac tau lêtêŋ amboac ɳaola ɳajam
ma wama ênam gamêŋ auc kêtôm ajuŋ ɳawê kêpô gamêŋ gêôc aucgeŋ.

⁸ Ènê gamêj gôlinja ênêc gwêc ñamadij tej e naêndêj ñamadij tej
ma aŋga bu Euprat e naêndêj nom ñamadij.

⁹ lau gamêj sawanja sêpôj aenjuc êndêj ej
ma nê ñacjo séu tauj sénêc nom.

¹⁰ Kinj Tarsis to lau, taŋ sêngôj nuc naŋ,
oc sejonj nêŋ awa nasênsuŋ êndêj ej.

Lau Arabia to Aitiopia ñataui
oc sêkêj nêŋ awamata êndêj ej.

¹¹ Biŋjanô, kinj samob oc tetoc ej sa.
Lau samuc samob oc sênam sakinj êndêj ej.

¹² Gebe ej oc ênam ñac ñalêlôm sawa, taŋ awa gêjac ej naŋ sa
ma ñac ñasec, taŋ gêjam-sawaga gêmoa atom naŋ, amboac tonajgeŋ.

¹³ Ej oc taê labu ñac ñâoma to ñalêlôm sawa
ma ejop lau sawa nêŋ katuj.

¹⁴ Ej oc ênam êsêacnêj katuj kësi aŋga lêsutêna to ñaclai-secwaga lemen.
Ej oc êlic lau tonaj ñai nêŋ dec amboac gêŋ ñanô.

¹⁵ Kinj oc êngôj ñêŋgeŋ ma sêkêj gold Arabiaŋa êndêj ej.

Êsêac teteŋ meç êtu ejŋa endenj tôŋgeŋ ma Anôtônê meç êpi ej ñapaŋ.

¹⁶ Mo êmôp lasê ênêc ênê gaboaŋ
ma êtu secŋa ênêc lôctêpô.

Mu êôc ênê gêŋkaiŋ ñatêpô naêsep-naêsep amboac aŋga Lebanon
ma ñamalac êlêc aŋga malac êtôm gêgwaŋ gêlêc aŋga nom.

¹⁷ Ènê ñaâe oc ênêc endenj tôŋgeŋ.

Ènê wae ênêc êtôm oc êpô gamêj.

Lau nomŋa samob awen êôc ej
ma teteŋ Anôtô gebe ênam meç ej to êkêj ej êmoa totêtac ñajamgeŋ.

¹⁸ Lambij êndêj Apômtau, lau Israelnêj Anôtô.

Ej taugeŋ tec gêgôm gêŋsêga gêmoa.

¹⁹ Lambij êndêj ênê ñaâe towae endenj tôŋgeŋ.

Ènê ñawasi ênam nom auc samucgeŋ.

Biŋjanô, biŋjanôgoc.

²⁰ Isai latu Dawid nê meç gêbacnê gêdêj tonec.

Salomonê tej.

73

BUKU KÊTU TÊLÊACNYA

Anôtô kêmêtôc bij jagêdêŋgeŋ

¹ Biŋjanô, Anôtô kêmoadiŋ lau mansaŋ
to kêmoadiŋ êsêac, taŋ nêŋ ñalêlôm ñawa naŋ, amboac tonaj.

² Mago aê kadabiŋ gebe japoockainj ôkwi
ma kadabiŋ gebe jaka bêlip tagenj

³ gebe matoc katu lanemtêna kêtû sêmoa ñajam-ñajamŋa
ma galic lau alôb-alôb têtu lau tolêlôm.

- 4 Lau tonaj nai sêjam kauc nandaŋ
ma sêmoa ôliŋ najaŋ to ôliŋ samuc.
- 5 Êsêac sêôc gêjwapac têtôm lau nagađô atom.
Ma sêlic nandaŋ teŋ têtôm lau nagađô atom.
- 6 Amboac tonaj tec tetoc tauŋ sa kêtu nêŋ gêlôŋ, tan sênôŋ naŋ,
ma njaclai kékwa êsêac auc amboac nêŋ njakwê.
- 7 Êsêac tonaj têtôp e matejanô kololoc gêja
ma sêsewa biŋ meloc, tan taŋgê gêjam gêc nêŋ njalêlôm naŋ, kêsa awê.
- 8 Êsêac sêsu biŋ susu tonêŋ njalêlôm njamalic.
Êsêac tetoc tauŋ sa ma sêpô biŋ kêpi laugen.
- 9 Aweŋsuŋ kêsôm biŋ geseŋ undambê
ma imbeleŋ kêsôm biŋ gêjac laoc nomgeŋ.
- 10 Amboac tonaj tec lau dêdêŋ êsêac
ma sêlib êsêacnêŋ biŋ kêtôm sêlib bu.
- 11 Êsêac sêôm gebe “Anôtô oc êjala biŋ amboac ondoc
ma Lôlôc Njatau oc êŋô biŋ njam amboac ondocgeŋ.”
- 12 Alic acgom, lau alôb-alôb nêŋ biŋ amboac tonaj
sêmoa njaŋ geden tôngen sêjac nêŋ awa sa-sa.
- 13 Ojae, kamasaŋ njo njalêlôm e njaŋipsawa njaomagoc
ma kakwasinj lemoč e gawê geo teŋ njaŋkaiŋ atom.
- 14 Mago gêjwapac gêgôm aê kêtôm bêcgeŋ
ma gêŋ kêlêsu aê kêtôm nageleŋ samob.
- 15 Aê embe taêc ênam gebe aê jasôm biŋ amboac tonaj jawiŋ
oc jansau nêm launêŋ gôlôac.
- 16 Amboac tonaj katu kêka-kêka gebe jajala njam elêmê,
mago galic gebe njawapac.
- 17 E kasô Anôtônê gamêŋ dabuŋ gaja,
go njo njaŋ kauc kêpi lau alôb-alôb nêŋ lêjtêpôê.
- 18 Biŋjanô, aôm kotoc êsêac sêkô gamêŋ njalêŋô,
go gôgôm êsêac sêu tauŋ e popoc-popocgeŋ sêjaŋa.
- 19 Seseŋ êsêac su wen tagen,
sêjaŋa tonêŋ njalêlôm njaŋutucgeŋ.
- 20 Êsêac têtôm aêac taêc bêc e taêc mêm.
Mateŋ gêlac ma talic gêŋ njaŋkati tau malamê.
- 21 Gêdêŋ tan njo njalêlôm njamakic kêsa
e kêtunj aê masi naŋ,
- 22 aê katu meloc e njo njaŋ kauc gêjaŋa,
katôm bôc gamoa aôm laŋômñemja.
- 23 Mago kasap aôm tông geden tôngen.
Aôm kôkam aê tông gêdêŋ lemoč anôŋja.
- 24 Aôm gôwê aê kêtôm, tan taêm gêjam naŋ,
ma êtu njamu aôm oc ôkôc aê sa tonjawsigeŋ.
- 25 Aêŋnac asa teŋ gêmoa undambê
ma njo asagen gêc nom gebe japô lêna. Aôm taõmgengoc.
- 26 Ôlic to katuc oc êtu palê,
mago Anôtô ketu njo gêŋlênsêm tengeŋ ma teŋgeŋ.

²⁷ Binjanôgoc, êsêac taŋ sêmoa jaêc aôm naŋ sênaŋa.
Aôm goseŋ lau samob, taŋ sêkac tauŋ su aŋga aômnêm naŋ su.

²⁸ Mago aêgoc tec galic ŋajam gebe jamoa Anôtô ŋagalageŋ.
Aê gaê lamu Apômtau Anôtô gebe jasôm aômnêm gêŋ samob, taŋ
gôgôm naŋ lasê.

*

74

Têtaŋ nêŋ lôm, dabuŋ kêtû ŋacjo seseŋ suŋa

¹ O Anôtô, amboac ondoc kôtiŋ aêac su ŋanôgeŋ.

Ma têmtac ŋandaŋ sec gêdêŋ gêŋ, taŋ gojob naŋ.

² Taêm ênam nêm gôlôac, taŋ gêmuŋgeŋ kôjaliŋ ma kôwaka êsêac sa têtu taôm
nêm lau naŋ.

Taêm ênam lôc Sion, taŋ gôŋgôŋ kêtû nêm malac naŋ.

³ Ôsêlêŋ opeŋ gamêŋ popoc tau, taŋ gacgeŋ gêc-gêc naŋ.

Ojae, gêŋ samob, taŋ kêkô gamêŋ dabuŋ ŋalêlôm naŋ, ŋacjo seseŋ
sugoc.

⁴ Nêm ŋacjo sêjam wambaŋ ŋamelocŋageŋ aŋga nêm gamêŋ, taŋ lau sêkac
tauŋ sa sêmoa naŋ.

Êsêac sêguŋ nêŋ bam kêkô gebe gamêŋ tonaj kêtû êsêacnêŋ.

⁵ Êsêac têtôm kômwaga saleŋŋa,
taŋ sêsap ka tulu ŋa nêŋ ki naŋ.

⁶ Êsêac sêga katapa toŋatalô popoc
ŋa nêŋ ki to hama kapôeŋ.

⁷ Êsêac sêkêc nêm gamêŋ dabuŋ ja geŋ su
ma seseŋ nêm ŋaâ ŋaandu ŋadabuŋ su e gêjaŋa samucgeŋ.

⁸ Êsêac taêŋ gêjam gêc tauŋgeŋ gebe “Aêac danseŋ êsêac su e tomalageŋ.”
Ma sêkêc Anôtônê sakin dabuŋ ŋamala samob, taŋ kêkô-kêkô naŋ, ja
geŋ su.

⁹ Aêacma gêbôm dabuŋ samob maleŋmê.

Propete teŋ gêmoa kêtiam atom, ma aêac samob ajam kauc ŋanoc gêŋ
tonaj oc êmbacnê ūndêŋ ondoc.

¹⁰ O Anôtô, kalomtêna oc sêšôm nêŋ biŋ susu e êndêŋ ondocgeŋ.
Nacjo oc sêŋgôm aômnêm ŋaâ oc êtu meloc endeŋ tôngen me.

¹¹ Amboac ondoc kôtain lêmam su.
Amboac ondoc kôkapiŋ lêmam tôŋ.

¹² Mago Anôtô kêtû aêjoc kiŋ gêdêŋ andanageŋ tauanô.

Eŋ gêjam ŋamalac sa kêtôm nom ŋagamêŋgeŋ.

¹³ Aôm gôwa gwêc kakôc ŋa nêm ŋaclai kapôeŋ
ma golo secsêga gwêcŋa môkêapac popoc.

¹⁴ Aôm gôga bôcsêga Lewiatan môkêapac kêkôc
ma kôkêŋ ej ôli kêtû bôc gamêŋ sawa nêŋ.

¹⁵ Aôm kôkêŋ bumata kêpulu to keselen.

Aôm gôwa bu kapôeŋ-kapôeŋ gêŋgic-gêŋgic e ŋakeleŋ kêsa samucgeŋ.

¹⁶ Aôm kôtu geleŋŋa ŋatau. Aôm kôtu gêbêcauc ŋatau.

* **73:28:** Asapnê.

Aôm tec kotoc ajôŋ to oc sêkô maleŋ.
 17 Aôm gôjac lôcawa nom e gêdêŋ ñamadir.
 Aôm kôkêŋ oc kêsa to komôgoc.

18 O Apômtau, taêm ênam gebe nêm ñacjo sêômac aôm.
 Èsêac sêkac tauŋ su aŋga aômnêm ma sêgôm nêm ñaê kêtû gêŋ meloc.
 19 Ôwi nêm balôsinê katu siŋ êndêŋ kikic atom.
 Ôlin aômnêm lau ñasec nêŋ katuŋ siŋ samucgeŋ atom.
 20 Matam êndiŋ nêm poac, taŋ kômoatiŋ gawiŋ aêac naŋ,
 gebe ñaclai sec gêjam gamêŋ ñakesec nomja samob auc.
 21 Ôkêŋ ñac, taŋ gêôc gêŋwapac naŋ, maja êsa atom.
 Lau ñalêlôm sawa to lau ñasec aweŋ êôc nêm ñaêmaŋ.

22 O Anôtô, ôndi sa ma ônam nêm gêŋ kêsimaŋ.
 Taêm ênam biŋ meloc, taŋ lau alôb-alôbwaga sêgôliŋ kêpi aôm kêtôm
 bêc to geleŋgeŋ.

23 Olin nêm ñacjo nêŋ ñaonda siŋ atom.
 Nêm soŋo-soŋo nêŋ wamban, taŋ kêpi gedeŋ tôŋgeŋ naŋ, amboac
 tonan.

*

75

Anôtô kêmêtôc ñamalacnêŋ binj jagêdêŋ

1 O Anôtô, aêac aweŋ gêôc aôm. O Anôtô, aêac alanem aôm.
 Aêac asôm aôm waem lasê ma awa gêntalô samob, taŋ aôm gôgôm naŋ
 sa.

2 Anôtô kêsôm gebe “Aê kakêŋ ñoc noc mêtôcŋa
 ma oc jamêtôc biŋ naêndêŋgeŋ.

3 Embe nom êkötin tau ma ñamalac samob, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ têtênenp,
 go aê jandeŋ nom ñanomban tôŋ.

4 Aê aoc ênac tetoc tauŋ sawaga gebe ‘Atoc taôm-sa atom.’
 Ma êndêŋ lau alôb-alôbwaga gebe ‘Asa môkêmapac sa amboac
 secgeŋmaŋ.

5 Asa môkêmapac sa ñanôgeŋ
 amboac tonan atom. Amêtôc gêsômtêkwa êtu balin alanem taômgen
 atom.’”

6 Mêtôcwaga oc mêtêsa aŋga oc kêpiŋa ma aŋga oc kêsêpja atom
 ma êmêŋ aŋga gamêŋ gêmu kêpi to gêmu kêsêpja atom amboac
 tonanjeŋ.

7 Anôtô oc êmêtôc biŋ êmoa.
 Eŋ oc êkônin lau teŋ tôŋ me etoc lau teŋ sa.

8 Apômtau lêma kékam laclu teŋ,
 taŋ ênê têtac ñandaŋ ñawain ñajanja kêpoac naŋ.
 Eŋ kékêc kêsêp laclu

ma lau alôb-alôb sêlib ñatetep samob gêwinj.

9 Ma aê oc ôlic api toôndugeŋ ñapan
 gabe aoc aôc Jakobnê Anôtô.

* 74:23: Asapnê teŋ.

¹⁰ Enj asap lau sec samob, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, naŋ ɻaclai
tulu.

Enj êkiaŋ lau gêdêŋ nêŋ ɻaclai sa êtu kapôeŋ.

*

76

Wê awen êôc Anôtôja

¹ Anôtônê wae kêsa aŋga Juda.

Ênê ɻaâe kesewec aŋga Israel.

² Èsêac sê ênê bec aŋga Salem.

Ma nê andu kékô Sion.

³ Aŋga tonaj tec enj gêjac talam ɻasôb-ôsic popoc

ma gêgôm lautuc to siŋ ma laukasap samob amboac tonanjeŋ.

⁴ Lôc tengeŋja ɻatau aôm ɻac ɻawasi.

Samob têtêc aômgen.

⁵ Sêjaŋgo ɻaclai ɻasiŋsêlêc nêŋ waba su.

Èsêac sêjac tuluc e sêlin tauŋ siŋ ma ɻactêkwa samob lemen kêtû golonj.

⁶ O Jakobnê Anôtô, aôm gôjam wambaŋ

e kômônaŋ kareta to gôgôm hosnêŋ meloco kêsa.

⁷ Aôm embe têmtac ɻandaŋ êsa ma asa oc êkô aôm lanjômnêm
gebe aôm ɻaclai sec.

⁸ Aôm kôsôm biŋ katô aŋga undambê gobe ômêtôc biŋ,

tec lau nomja sêŋjô e gêjac èsêacnêŋ lénô auc sêŋgôŋ.

⁹ Gêdêŋ tonaj Anôtô gêdi gebe êmêtôc biŋ

gebe êôc lau samob, taŋ sêôc gêjwapac aŋga nom naŋ sa.

¹⁰ ɻamalacnêŋ têntac ɻandaŋ oc êngôm aôm waem êtu tapa.

Ma èsêac, taŋ sêwê siŋ sa naŋ, oc sêlic nêm om.

¹¹ Anac mata biŋ ma aŋgôm ɻanô êsa êndêŋ Apômtau, amacnêm Anôtô.

Lau samob, taŋ sêŋgôŋ sêgi enj auc naŋ, sênsuŋ nêŋ gêj êndêŋ Anôtô,
taŋ têtêc enj naŋ.

¹² ɻac tau kékôniŋ kasêga, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ,

ma kêtakê kiŋ kapôeŋ-kapôeŋ ɻasec.

*

77

Gêjwapac embe êngôm aêac, naŋ Anôtô taê walô aêac

¹ Aê gamôêc gêdêŋ Anôtô ɻa aoc kapôeŋ. Biŋjanô aê gabe jamôêc.

Gamôêc kapôeŋ gêdêŋ Anôtô gebe enj êkêŋ taŋa aê.

² Gêdêŋ taŋ gêjwapac gêgôm aê naŋ, aê kateŋ mec gêdêŋ Apômtau,
mago gêj teŋ gêjam malô aê atom.

³ Aê embe taêc ênam Anôtô, oc janij olij tauç.

Embe taêc ênam biŋ ɻam, oc ɻoc kauc ensom mala ôkwi.

⁴ Enj kékêŋ aê gajam jali gêbêcauc samuc.

ɻoc ɻalêlôm ɻatutuc e kasôm biŋ jageo.

⁵ Aê taêc gêjam kêsêp bêc gêmuŋgeŋja

* 75:10: Asapnê wê teŋ. * 76:12: Asapnê wê teŋ.

ma jala, taŋ gêjaŋa wanêcgeŋ su naŋ, amboac tonaj.

⁶ Kêtôm gêbêcgeŋ aê taêc gêjam biŋ jakêsa-jakêsa.

Aê taêc gêjam biŋ gêc ɻoc ɻjalêlôm ma kakip sa e ganac matoc gebe

⁷ "Apômtau oc êtiŋ aêac su samucgeŋ
ma êmoasiŋ aêac êtiam atomanô me masi.

⁸ Ênê têtac gêwiŋ tengeŋja gêbacnê me.

Ma biŋ, taŋ eŋ gêjac mata naŋ, gêjac pep su me.

⁹ Anôtô oc kêliŋ êmoasiŋ lauŋa siŋ me.

Ênê têtac ɻandaŋ gêbôc nê taê walô auc me."

¹⁰ Tec kasôm gêdêŋ tauc gebe "Aêjoc ɻjalêlôm ɻawapac ɻanô
gebe Apômtau gêjam nê gôliŋ ôkwi."

¹¹ Aê gabe taêc ênam gêŋ, taŋ Apômtau gêgôm naŋ.

Biŋjanô, gabe taêc ênam nêm gêytalô, taŋ gôgôm gêdêŋ andanĝen naŋ.

¹² Jakip gêŋ samob, taŋ aôm gôgôm naŋ, ɻam sa
ma jasala aômnêm gênsêga samob.

¹³ O Anôtô, nêm intêna dabun.

Lau samuc nêŋ anôtô ondoc kapôenê kêtôm aôm.

¹⁴ Aôm taômgenj Anôtô, taŋ gôgôm gênsêga naŋ.

Aôm kôwaka nêm ɻaclai sa gêdêŋ tentenjlatu sêlic.

¹⁵ Lêmam ɻajaŋa gôjam nêm lau,

Jakob agêc Josep latunji kësi.

¹⁶ O Anôtô, gêdêŋ taŋ bu gêlic aôm naŋ, kêtêc aôm.

Ma gwêc ɻagêdim kêtênêp lasê.

¹⁷ Tao sêsewa kom ɻasec to umboŋ ɻatêtaç kêkêŋ wapap gêjac.

Ma aômnêm sôbôsic geŋ gamêŋ gêngic-gêngic.

¹⁸ Aômnêm wapap ɻakicsêa ɻadindîŋ kaiŋ teŋ, ôsic kêpô gamêŋ ɻawê kësa
e nom ɻawiwiç dendeŋgen to kôtêŋ-kôtêŋgen.

¹⁹ Aômnêm intêna gêjac gwêc gêngic ma nêm lêŋ gêwa ɻasamac kapôenê êlinj-
êlinj,

mago sêlic waŋam atom.

²⁰ Aôm gôwê nêm lau amboac ɻacgejob gêwê nê domba.

Mose agêc Aron sêjam aôm laŋôm.

*

78

Sêlêŋ biŋ Israel kêtû taŋeŋpêcja

¹ Ao ɻoc lauac, akêŋ taŋem ɻoc mêtê.

Aê taŋem aocsuŋ ɻabinj.

² Aê gabe jaŋa aoc êtu jasôm biŋgôliŋja.

Aê gabe jaŋô biŋgôliŋ têm ɻamata tauanôja sa.

³ Biŋ taŋ aêac aŋô to ajala

ma tameŋi sêjac miŋ gêdêŋ aêac naŋ.

⁴ Biŋ tau aêac ansa auc êndêŋ aêacnêŋ ɻapalê atom,

tanac miŋ êndêŋ lau wakuc, taŋ têndaŋguc naŋ, gebe

Apômtau gêgôm nê gêŋ towae ma ɻaclai
to gênsêgagenj.

* **77:20:** Asapnê teŋ.

- 5 En gêwa biŋ sa aŋga Jakobnêŋ
to kêwaka biŋ sa aŋga Israelnêŋ
ma kêsakinj aêacnêŋ mîmi
gebe sêṣôm lasê êndêŋ nêŋ wakuc.
- 6 Gebe lau wakuc, taŋ têndaŋguc êsêac naŋ, sêŋô ɻawae
ma tauŋ sênaç ɻamij elom nêŋ wakuc.
- 7 Sêŋgôm amboac tonaj, go sêkêŋ mateŋ Anôtô to sêlinj gêŋ, taŋ en gêgôm
naŋ, siŋ atom
ec sêŋgôm ênê biŋsu êtu tôŋ.
- 8 Gebe êsêac têtu gôlôac gêsuŋtêkwa ɻatoŋboa
têtôm nêŋ mimi.
Êsêachnêŋ ɻalâlôm geo gala
ma nêŋ katuŋ kêsap Anôtô tôŋ ɻanjêŋ atom.
- 9 Epraimnê gôlôac sêpê talam lemenj kata,
mago gêdêŋ siŋ ɻabêc naŋ sêc ɻamelocnagenj.
- 10 Êsêac sêmasaŋ Anôtônê poac atom
ma sebe sêsa nêŋ lêŋ êtôm ênê biŋsu atom.
- 11 Êsêac sêlinj ênê gênsêga, taŋ gêgôm naŋ siŋ
ma gêntalo, taŋ en gêgôm êsêac sêlic naŋ, amboac tonanjeŋ.
- 12 En gêgôm gênsêga êsêac tameŋi sêlic.
Gêgôm aŋga gamêŋ Aiguptu ɻagaboŋ Soan.
- 13 En gêwa gwêc kêkôc ma kêkêŋ êsêac sêwê sêsep ɻaluŋgeŋ sêja.
En gêlêc dembom sa kêpi e amboac tuŋbôm.
- 14 En gêwê êsêac ɻa tao gêdêŋ ocsalô
ma ɻa ja gêdêŋ gêbêc.
- 15 En gêga poc kêkôc aŋga gamêŋ sawa
ma kêkêŋ bu kapôeŋ aŋga nom ɻalâlôm gêmêŋ mêŋêšêac sêñôm e gêôc
êsêac tôŋ.
- 16 En kêkêŋ bu kêpulu aŋga poc ɻalâlôm
ma bu tau gêc ɻasamac laŋgwageŋ kêsa gêja.
- 17 Mago êsêac sêkêŋ sec gêjô gedeŋ tôŋgeŋ
ma sêli tauŋ sa gêdêŋ Lôlôc Natau aŋga gamêŋ sawa.
- 18 Êsêac sêsaê Apômtaugenj sêjac ɻawae
ma sêkapinj en gebe êkêŋ mo êndêŋ êsêac êtôm êsêac tauŋ têntac gêwiŋ.
- 19 Êsêac têtaŋ pêlê Anôtô gebe
“Talic acgom, Anôtô oc êkêŋ mo êndêŋ aêac aŋga gamêŋ sawa me
masi.
- 20 En gêjac poc
e bu keselenj ɻasamac laŋgwageŋ kêsa gêja,
ma oc êkêŋ mo to gwada
gebe nê lau sêniŋ amboac tonanjeŋ me masi.”
- 21 Apômtau gêjô biŋ amboac tonaj e têntac ɻandaŋ kêsa.
Ênê ja kêsa gebe enseŋ Jakob, ma nê lai kêpoa gebe enseŋ Israel
- 22 kêtû êsêac sêkêŋ gêwiŋ Anôtô atomna ma kêtû êsêac têntac kêpa sugerj
gebe Anôtô ocgo ênam êsêac sa nec atomna.
- 23 Mago en kêjatu tao lôlôcŋa
ma gêlêc undambê ɻakatam su

- 24 ma kêkêj mana kêsêlô kêtôm kom gêjac gebe sêniŋ.
 Amboac tonaj eŋ kêkêj mo undambêŋa gêdêŋ êsêac.
- 25 Amboac tonaj êsêac seŋ aŋelanêŋ mo kêtû nêŋ gêŋ.
 Ma Anôtô kêkêj gêdêŋ êsêac kêtôm êsêac têntac gêwiŋ.
- 26 Eŋ kêkêj musalô kêsa umboŋ
 ma ɻaclai ɻatau kêkalem mula gêmêŋ.
- 27 Eŋ kêkêj gwada kêsêlô kêtôm kekop
 ma moc tomagê kêtôm gaŋac gwêcŋa.
- 28 Eŋ kêkêj kêsêlô kêsêp nêŋ gamêŋ, tanj sêc naŋ ɻaluŋgen,
 kêgi nêŋ bec, tanj sêŋgôŋ naŋ auc.
- 29 Seŋ e gêôc êsêac tôŋ ɻanôgen.
 Gêŋ tanj teteŋ naŋ, eŋ kêkêj kêlêlêc gêdêŋ êsêac.
- 30 Nêŋ ɻalêlôm kêkac êsêac gêŋ amboac tonajŋa ɻawaô
 ma seŋ gêŋ gêc awenŋeŋ.
- 31 e Anôtô têntac ɻandaŋ kêsa gêdêŋ êsêac
 ma gesenj êsêacnêŋ lau ɻactêkwa ɻagêdô su ma gêjac lau Israel nêŋ lau
 matac ɻagêdô êndu.
- 32 Anôtô gêgôm nê gêŋ amboac tonaj, mago êsêac sêgôm nêŋ sec sêsiŋ
 sugeŋ,
 ma sêkêj gêwiŋ ênê gêntalô atom.
- 33 Kêtû gêŋ tonajŋa tec Apômtau kêkêj êsêacnêŋ bêc gêjaŋa amboac
 awenŋaô
 ma kêkêj gêŋ ɻaclai sec sep tagenŋa gesenj naŋ jala sêmoa mateŋ jaliŋa
 su.
- 34 Gêdêŋ tanj Anôtô gesenj êsêac naŋ, gocgo awenj gêjac eŋ kêtiam
 ma sêjam tauŋ ôkwi to sesom eŋ.
- 35 Ma taêŋ gêjam nêŋ lamu Anôtô
 gebe Lôlôc ɻatau Anôtô kêtû nêŋ kêsiwaga.
- 36 Mago awenŋaŋ sêšôm biŋ dansaŋ
 ma imbeleŋ sêšau
- 37 gebe nêŋ ɻalêlôm kêsap eŋ tôŋ ɻajaŋa atom
 ma sêmasaŋ ênê poac kêtû anô atom.
- 38 Mago eŋ taê walô êsêac ma kêsuc êsêacnêŋ sec ôkwi
 ma gesenj êsêac tauŋ su sêjaŋa atom.
 Eŋ gêjam têtac ɻandaŋ tôŋ gêdêŋ êsêac
 ma kêkêj nê ɻaclai kêtû awê kêpi êsêac samucgenj atom.
- 39 Eŋ taê gêjam êsêac gebe gêŋ palê-palê,
 têtôm gêŋ ɻajaô-jaô, tanj éna e éna-ênagenj naŋ.
- 40 Sêli awenj sa aŋga gamêŋ sawa gêdêŋ eŋ elêmê
 ma sêgôm ênê ɻalêlôm ɻawapac kêsa.
- 41 Êsêac sêsaê Anôtô todim-todim kêtû gêŋ wakuc-wakucŋa elêmê
 ma sêgôm Israelnêŋ Anôtô dabuŋ têtac ɻandaŋ kêsa.
- 42 Êsêac taêŋ gêjam ênê lêma ɻajaŋa atom,
 sêliŋ bêc, tanj eŋ gêjam êsêac kêsi aŋga nêŋ ɻacionêŋ naŋ siŋ.
- 43 Gêdêŋ tanj gêgôm nê gêntalô aŋga Aiguptu
 to gêgôm nê gênsêga aŋga gamêŋ gaboaŋ Soanŋa nan.
- 44 Eŋ gêjam nêŋ bu ôkwi kêtû dec
 e lau Aiguptu nêŋ bu sênomŋa masi.

- 45 Enj kékêñ leloñ taêsam ñasec gêjac êsêac
to ôpôac, tañ sêgôm êsêac têtu meloc nañ.
- 46 Enj kékêñ moac tamoac senj êsêacnêñ gêñ ñanô aنجa kôm
ma gêñ, tañ lemenj sêgôm ñakolenj elêmê nañ, wagô jasesenj su.
- 47 Enj kékêñ kompac gêjac êsêacnêñ wain ñamôkê popoc
ma kom ñamatu kêtuc nêñ gêñlêwê êndu.
- 48 Enj kékêñ kompac gêjac nêñ bulimakao
ma ôsic geñ nêñ bôc totoñ su.
- 49 Enj kêbalij nê têtac ñandañ kêpi êsêac ñawaô.
Enj geñ olinj sec e nê ñalêlôm kêmoatiñ tôñ ma kékêñ gêñwapac sec
tonjaê-tonjaê samob.
- 50 Enj kêpô nê têtac ñandañ ñabênic sugenj gêdêñj êsêac.
Enj kêjañgo êsêac katuñ su atom, gêsiñ êsêac sugenj sêsep gêmac sec
ñalêlôm sêja.
- 51 Enj gêjac ñapalê ñamêc samob êndu aنجa Aiguptu,
Lau matac samob nêñ ñamêc sêjaña aنجa Hamnê bec.
- 52 Go gêwê nê lau sêsa sêmêñ têtôm ñacgejob gêwê nê domba
ma gêjam gôliñ êsêac aنجa gamêñ sawa kêtôm domba pom kapôeñ teñ.
- 53 Enj gêwê êsêac sêmoa ñanjêngêñ e têtêc tauñ atom,
mago kékêñ gwêc kêmakop êsêacnêñ ñacio auc.
- 54 Amboac tonaj gêwa êsêac e sêo lasê ênê gamêñ dabuñ,
sêo lasê lôc, tañ enj lêma anôja kêkôc kêtu nê gêñ nañ.
- 55 Enj gesoc lau samuc sêmuñ-sêmuñ
ma kékêñ Israelnêñ gôlôacmôkê sêngôñ lau tau nêñ gamêñ.
- 56 Mago êsêac sêsaê Lôlôc Ñatau Anôtô to sêli tauñ sa ñapañ
ma sêsap ênê biñsu tôñ atom.
- 57 Sêkac tauñ su aنجa ênê ma sêgôm ênê biñ palin têtôm tameñi.
Êsêacnêñ lêñ keso kêtôm talam, tañ sêkêkam ñasôb mata kôtêñ-
kôtêñgeñ nañ.
- 58 Êsêacnêñ sakij gamêñ ñabaunja gêgôm enj têtac ñandañ
ma nêñ sakij anôtôj jabaña kêbôli ênê ñalêlôm auc.
- 59 Anôtô gêlic e ñalêlôm kêmoatiñ tôñ
ma kêtij Israel su samucgenj.
- 60 Enj gêwi nê bec aنجa Silo siñ.
Mala tau, tañ enj jagêmoa ñamalac ñalêlôm nañ.
- 61 Enj kékêñ nê poac ñakatapa,
tañ kêtû ênê ñaclai to ñawasi ñabelo nañ, ñacio sêkôc sêja.
- 62 Enj gêwi nê lau siñ gêdêñ ñacionêñ siñ
ma nê ñalêlôm kêbôli auc kêtû nê gêñlênsêmja.
- 63 Siñ gesenj ênê lau matac su
ma nêñ lauo takij sêjam wê ñacña kêtiam atom.
- 64 Siñ gesenj ênê daburwaga su
ma sêlôc gêdêñ êsêacnêñ awêtuc gebe têtañ tañiboa kêtû êsêacña atom.
- 65 Sêgôm sêmoa e Apômtau mata gêlac kêtôm ñac teñ gêc bêc e kêlinj tau siñ,
go mata gêlac.
Kêtôm ñac siñsêlêc teñ gêñom gêñ e kêjañj enj.
- 66 Enj gêjac nê ñacio kêsêp dêmôêmuñjageñ

- ma gêgôm êsêac e majen tauŋ êndu-êndu.
- 67 En kêtinq Josepnê bec su
ma kêjalinj gôlôac Epraimnja sa atom.
- 68 En kêjalinj gôlôac Judaña sa.
Lôc Sion tau, taŋ têtac gêwinj naŋ.
- 69 En kêsunj nê gamêŋ dabuŋ sa kêpi e jakêtôm undambê.
Gêgom e gêjac malac su kêtôm nom, taŋ êkô nêngel naŋ.
- 70 Go kêjalinj nê sakiŋwaga Dawid sa,
kêkôc en su aŋga gamêŋ dombaŋa.
- 71 Kêkôc en aŋga domba têna to njalatu nêŋ
gebe ejop ênê lau Jakob to ênê gênlênsêm Israel.
- 72 Dawid gejob êsêac toŋalêlôm njanjêŋ
* ma gajam gôlinj êsêac nja lêma kwalam laŋgwa.

79

Mec Anôtô ênam nê lau kêsijja

- 1 O Anôtô, lau samuc sêso nêm gamêŋ sêja.
Êsêac sesenj nêm lôm dabuŋ njadabuŋ ma sêjamu Jerusalem e popocgeŋ.
- 2 Êsêac sêkêŋ nêm sakiŋwaga nêŋ njawêlêlaŋ kétu moc, taŋ sêmoa umboŋ njalabu naŋ, nêŋ gwada.
Sêkêŋ nêm lau mansaŋ nêŋ njawêlêlaŋ gêdêŋ bôc nyclai.
- 3 Êsêac sêkêc êsêacnêŋ dec siŋ kêtôm bu, sêgom sêgi Jerusalem auc e kêsô tau
ma njac teŋ gêmoa gebe ênsuŋ njacmatê naŋ gêmoa atom.
- 4 Aêacma lau malac ntagêdô, taŋ dêmôŋ gêjac tauŋ naŋ, sêsu aêac susu
ma tentenjlatu, taŋ sêngôŋ makeŋ-makeŋ naŋ, sêlic aêac amboac gêŋ meloc ma têtaŋ pêlê aêac.
- 5 O Apômtau, oc gobe ôli nêm njalêlôm sa njanj e êndêŋ ondoc acgom.
Nêm têmtac njanjandêlôm sa njanj e êndêŋ ondoc, go êmbacnê.
- 6 Ôkêŋ nêm têmtac njanjandêlôm sa njanj e êndêŋ ondoc, go êmbacnê.
Ôkêŋ nêm têmtac njanjandêlôm sa njanj e êndêŋ ondoc, go êmbacnê.
- 7 Gebe êsêac sêjac aêacma lau êndu
ma sêgom nêŋ malac kétu gasanj.
- 8 Ôkêŋ tamenjenêŋ sec njanjandêlôm sa njanj e êndêŋ ondoc, go êmbacnê.
Gebe aêac awi atu gwasaâe aômnia siŋ.
- 9 O Anôtô, taŋ kôtu aêacma kêsiwaga naŋ, ônam aêac samanj.
Ôngom nêm njaê njanjandêlôm sa njanj e êndêŋ ondoc, go êmbacnê.
- 10 Amboac ondoc lau samuc sênaç aêac ôkwi gebe
“Lau tönê nêŋ Anôtô oc gêmoa ondoc.”
- Ôkac nêm sakiŋwaga, taŋ lau samuc sêkêc êsêacnêŋ dec siŋ naŋ,

* 78:72: Asap gêga.

nêj kamocgôc êndêj aêac matejanô alicmanj.

¹¹ Ôkêj taŋam lau kapoacwalôŋa nêj biŋ, taŋ seŋ olin tauŋŋa naŋ.

Lêmam ŋajajanabo, amboac tonaj ônam lau, taŋ sêkic êsêacnêj biŋ gebe sêmac êndu naŋ sa.

¹² O Apômtau, aôm ôkêj ŋagêjô êpi lau, taŋ têtaŋ pêlê aôm sêŋgôŋ aêacma gamêŋ ŋamadiŋ naŋ acgom.

Ma ôkêj êsêacnêj biŋ ŋagêjô êtu dim 7.

¹³ Ma aêac tec atu nêm lau to toŋ, taŋ aôm gojob êsêac nec, abe anam dange aôm endenj tōŋgen,

ma gôlôac to gôlôac sêŋgôm aôm waem êsa êtôm têmgeŋ.

*

80

Mec gebe Anôtô ênam Israel sa êtiŋŋa

¹ O Israelnêj ŋacgejob, taŋ gojob Josep kêtôm domba ŋatoŋ teŋ naŋ, ôkêj taŋam.

Aôm taŋ gôŋgôŋ kerub ŋaŋ naŋ, oc taôm lasê

² êndêj Epraim agêc Benjamin ma Manase.

Ôndi toŋaclai mêmônâm aêac sa.

³ O Anôtô, ônam aêac sa êtiŋŋ.

Ôkêj laŋômânô mêmêpô aêac gebe ênam aêac sa.

⁴ O Apômtau, lausinj undambêŋa nêj Anôtô,

nêm lau teterj mec elêmê ma aôm gobe ôê têmtac ŋandaŋ tōŋ e êndêŋ ondocgeŋ.

⁵ Aôm kôkêj êsêac seŋ mateŋsulu kêtû nêj mo.

Aôm kôkêj êsêac sênôm mateŋsulu, taŋ kêsêp laclu e mêmêgêc naŋ.

⁶ Aôm kôpô aêac siŋ e tenteŋlatu sêsu aêac susu
ma aêacma ŋacjo sêômac aêac.

⁷ O Lausinj undambêŋa nêj Apômtau, mêmônâm aêac sa êtiŋŋ.

Ôkêj laŋômânô mêmêpô aêac gebe ênam aêac sa.

⁸ Aôm kôkip wainmôkê teŋ sa aŋga Aiguptu
ma kôjanda lau samuc sêsa gebe ôsê êsêp êsêac maleŋ.

⁹ Aôm kôwaka ŋagamêŋ sa ŋapep,
tec ŋawakac keseleŋ ŋajam ma gêjam gamêŋ auc.

¹⁰ Ka tau kêkêj ajuŋ lôc samob
ma ŋalaka gêjam kaseda kapôêŋ auc.

¹¹ Ka tau ketoc laka kêsa e jagêdêŋ gwêc
ma ŋasêli kêpi e jagêdêŋ bu Euprat.

¹² Amboac ondoc tec goseŋ ŋatuŋ su.
Lau samob, taŋ sasa intêna tonaj naŋ, oc sênam geŋgeŋ ŋanô.

¹³ Bôcgaŋbu kêsuc popoc
ma bôc saleŋŋa ŋagêdô seŋ katu nêj mo.

¹⁴ O lausinj undambêŋa nêj Apômtau, ômu ômôêŋ êtiŋŋ.

* **79:13:** Asapnê teŋ.

Ôtuc kêniŋ aŋga undambê ma matam e wainmôkê tau e taêm walô
nêm geŋ êtiam.

¹⁵ Taêm walô nêm gêŋ, taŋ lêmam anôŋa kasê naŋ.
ma ŋasêli, taŋ gôjac kolec naŋ.

¹⁶ Nacjo dêdim gêngic e ja-geŋ su.

Laŋômanô ŋajaē êndêŋ êsêac ma onseŋ êsêac su sênaŋa.

¹⁷ Ôkêŋ lêmam eo ŋac, taŋ kékô nêm anôŋa naŋ auc.

Eo ŋamalac latu, taŋ gôlôm eŋ e kêtû kapôŋeŋ naŋ auc.

¹⁸ Go aêac akac tauŋ su aŋga aômnêm êtiam atom.

Ôkêŋ aêac aŋgôŋ mateŋ jali ma aweiŋ êôc aômnêm ŋaâ.

¹⁹ O lausir undambê naŋ Apomtau, mêmônam aêac sa êtiam.

Ôkêŋ laŋômanô mêmêpô aêac gebe ênam aêac sa.

*

81

Wê omja to biŋ sênam tauŋ ôkwija

¹ Awem êôc Anôtô, taŋ kêtû aêacnêŋ gêjam-sawaga naŋ toôndugeŋ.
Awem êôc Jakobnê Anôtô toôndugeŋ.

² Apuc wê sa ma anac oŋ êtaŋ
ma aŋgôm gêŋ wêŋa tokaiŋ-tokaiŋ êtaŋ.

³ Anac dauc êtaŋ êndêŋ ajôŋ mêmêô lasê
ma embe ajôŋ êtu samuc naŋ, anac ataŋ êtu nêm om ŋawaerja,

⁴ gebe Israelnêŋ métê amboac tonan̄.
Jakobnê Anôtô kêjatu nê biŋ amboac tonan̄.

⁵ Kêkêŋ kêtû biŋsu gedeŋ Josep gêdêŋ taŋ gebe enseŋ Aiguptu naŋ.

Aê ganô biŋ samuc teŋ, naŋ taŋocsuŋ gêjac kwanaŋgeŋ atom naŋ
gebe

⁶ “Aê kajon gêŋwapac su aŋga aôm magim
ma kakêŋ aôm gôwi nêm gadob kômja siŋ.

⁷ Gêdêŋ taŋ kôtap gêŋwapac sa naŋ, awam gêjac aê ma gajam aôm sa.
Aŋga ŋoc gamêŋ kêjaŋgar, taŋ kasin̄ tau gamoa naŋ, aê kakêŋ taŋoc
aôm. Aŋga bu sêli awen saŋa Meriba aê kasaê aôm.

⁸ Noc lauac, akêŋ tanjem gabe jalêŋ biŋ amac.
O Israel, taŋjam wamu aêmamaŋ.

⁹ Ônam sakin̄ anôtô jaba teŋ atomanô.
Ma aôm oteŋ mec êndêŋ tenteŋlatunêŋ anôtôi teŋ atom.

¹⁰ Aê Apômtau, tec katu nêm Anôtô, taŋ gawê aôm aŋga gamêŋ Aiguptu
naŋ.

Ôŋa awamsuŋ kacgeŋ gebe jalôm aôm.

¹¹ “Mago ŋoc lau sêkêŋ tanjeŋ aê atom
ma Israel sêgôm aêŋoc biŋ kêtû tôŋ atom.

¹² Tec gawi êsêac siŋ kêtû gêsuŋtêkwa ŋatoŋja
sêsa nêŋ lêŋ kêtôm êsêac tauŋ nêŋ ŋalêlôm.

¹³ Ojae ŋoc lau sêkêŋ tanjeŋ aêmaŋ.
Israel sêsa ŋoc lêŋmaŋ.

* **80:19:** Asap gêwa nê biŋ sa.

¹⁴ Go jakôniŋ êsêacnêŋ ɳacjo tōŋ seben
ma jaku êsêacnêŋ ɳacjo samob tulu.

¹⁵ Èsêac taŋ têntac gedec aê naŋ, oc sewec tonjalêlôm ɳatutucgeŋ sêkô aê
laŋôcnêm
gebe nêŋ ɳagêjô oc ênêc enden tōŋgeŋ.

¹⁶ Mago aê gabe jalôm aôm ɳa mo mataêjamgeŋ
ma gabe jakêŋ lêp aŋga poclabu êsa wacêlau aôm.”
*

82

Anôtô eŋ ɳacgôliŋsêga

¹ Anôtô gêmoa nê lau sêkac tauŋ sa ɳaluŋgeŋ.

Enj kêmêtôc biŋ gêŋgôŋ gôliŋwaga sêkac tauŋ sa ɳalêlôm.

² “Awi amêtôc kesoŋa siŋmaŋ
ma akêŋ êwinj lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ, nêŋ biŋ atom.

³ Amêtôc lau ɳâoma to mosêbu nêŋ biŋ êtu katô
ma anam lau ɳasec to ɳalêlôm sawa sa.

⁴ Apuc ɳac sawa to ɳac, taŋ kêpô lêna gêŋ naŋ tōŋ.
Ajanjo eŋ su aŋga lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ lemenj.

⁵ “Èsêac lau meloc to nêŋ kauc masi.

Amacnêm mêtê kêtu sec samucgeŋ ma biŋgêdêŋ malamê aŋga nom.

⁶ Biŋjanô, aê tauc kasômgac gebe ‘Amac atu anôtôigeŋ
ma amac samob atu Lôlôc Natau latuigenj.’

⁷ Mago oc amac êndu atôm ɳamalac
ma aku e anaŋa atôm kasêga sêjaŋa.”

⁸ O Anôtô, ômôeŋ ma ônam gôliŋ nom samucgeŋ
ma tenteŋlatu samob têtu aômnêm gêŋ.

*

83

Tapô lêna takô ɳacjo ɳalêlôm ɳamec

¹ O Anôtô, ôŋgamiŋ taôm atom.

O Anôtô, ônam taôm tōŋ to awam mêgeŋ atom.

² Gôlicgac me, nêm ɳacjo aweiŋ alin-alonj kêsa sêmoa
ma êsêac, taŋ nêŋ ɳalêlôm kêmoatiŋ tōŋ kêtu aômja naŋ, sêsa laŋôjanô
sagenj.

³ Èsêac sêgôm gêŋlêlôm sebe senseŋ nêm lau su
ma sêmoatiŋ poac sebe senseŋ lau, taŋ sê lamu aôm naŋ.

⁴ Èsêac sêsôm gebe “Amêŋ nadanseŋ êsêac su ec nêŋ teŋ ênêc êtiām atom
ma taêŋ ênam ɳaê Israel êtiām atomanô.”

⁵ Biŋjanôgoc, êsêacnêŋ ɳalêlôm tagerj ma sêmoatiŋ nêŋ biŋ e gacgeŋ gêc-
gêcgeŋ,

sêmoatiŋ poac gebe senseŋ aôm su.

⁶ Lau taŋ sêŋgôŋ Edom to Ismaelwaga nêŋ bec
lau Moab to lau Hagar amboac tonanj.

⁷ Lau Gebal to Amon ma Amalek,

* 81:16: Asapnê teŋ. * 82:8: Asapnê pesalem teŋ.

- lau Pilisti to lau Tirusña amboac tonanđen.
- ⁸ Lau Asuriaña sêsap lau tônen ñai tony.
Lau tonan ñai sêpuc Lotnê latui tony.
- ⁹ Onseñ êsêac êtôm gêmunđen goseñ Midian
ma êtôm goseñ Sisera to Jabin anja bu Kison.
- ¹⁰ Lau tonan ñai sêjaña anja Endor
ma nêñ ñawêlêlañ gêmôb gêc nom.
- ¹¹ Onseñ êsêacnêñ kasêga êtôm goseñ Oreb ma Seb.
Onseñ êsêacnêñ lau towae samob êtôm Seba agêc Salmuna.
- ¹² Lau tonan ñai tec sêjac awei gebe
“Aêac tajaňgo Anôtônê gamêñ su.”
- ¹³ O ñoc Anôtô, onseñ êsêac êtôm mu kêlai kekop jagêngôñ gêñ êndu
ma êtôm mu kelelo jataê.
- ¹⁴ Onseñ êsêac êtôm ja geñ oba
ma êtôm jawaô kêdangac kêpi lôc.
- ¹⁵ Nêm gamêñ kêlaňganj êtakê êsêac
ma nêm mu-gêbuc êpuc soc êsêac amboac tonan.
- ¹⁶ O Apômtau, ôkêñ majen êkwa êsêac lañôjanô auc,
ec sensom gebe sênam sakin aôm.
- ¹⁷ Ôkêñ êsêac majen to têtakê ñanô
e nêñ meloco êsa ma sênaňamañ.
- ¹⁸ Ôngôm êsêac amboac tonan e sêjala gebe aôm taômgeñ tec kôtu Apômtau.
Lau nomña samob tetoc aôm sa gebe Lôlôc Ñatau aôm taômgeñ.

*

84

Tanam awei su Anôtônê andu ñawê

- ¹ O lausinj undambêja nêñ Apômtau,
nêm andu e têtac kêsa langwageñgoc.
- ² Noc katuc gêjam awa su Apômtaunê lôm ñamalacluñ
e taê gêjac tau kësi-kësi.
- Ôlic to katuc kêpi-kêpigeñ ma gêjam wê
kêtu Anôtô mata jalinja.
- ³ O lausinj undambêja nêñ Apômtau,
o ñoc kiñ to ñoc Anôtô,
kêclêwam kêtap nê andu sa
ma mocbibi gêjam nê ic gebe êsu ñalatuña gêc nêm altar ñagala.
- ⁴ Aoc gêôc lau, tañ sêngôñ nêm andu ñalêlôm
ma sêlambiñ aôm geden tôngen nañ.
- ⁵ Aê aoc gêôc lau, tañ lanjôñ gêlac nêm gamêñgeñ sêja
ma nêñ ñaclai ñam kësêp aôm nañ.
- ⁶ Embe nasêsa gaboañ ñakelenja, oc sêngôm gaboañ tau êtu gamêñ bu-
mataja
ma komô sauñ êkêj bu ênam gamêñ tau auc.
- ⁷ Èsêac sêwê tañ andanđen
e sêlic Anôtô anja Sion.

* **83:18:** Asapnê pesalem wêja teñ.

- ⁸ O lausinj undambêja nêj Apômtau Anôtô, ôjô ñoc mec.
O Jakobnê Anôtô, ôkêj tanjam.
- ⁹ O Anôtô, matam ê aêacma kiñ
ma matamanô ôlic nêm ñac, tañ señ oso eñ nañ lanjôanô.
- ¹⁰ Amoa nêm-malacluj bêc tagengej
ñajam kêlêlêc amoá aêacma malac bêc tausen su.
Jajop ñoc Anôtônê andu ñakatam oc êmoasiñ aê
êlêlêc janjôj lau kesowaga nêj bec su ñêngej.
- ¹¹ Gebe Apômtau Anôtô kêtú ñoc ñawasi to lautuc, eñ kêkêj moasiñ to wae.
Eñ oc êngamiñ gêj ñajam teñ êndêj lau, tañ sêsa nêj lêj lanjôñêm
sawa nañ atom.
- ¹² Lausinj undambêja nêj Apômtau,
aê aoc êôc ñamalac, tañ taê kêka aôm nañ.
- *

85

- Israel teteñ gebe Anôtô taê walô êsêac*
- ¹ O Apômtau, aôm kômoasiñ nêm launêj gamêj.
Aôm gôjam gêjwapac, tañ gêgôm Jakob nañ ôkwi.
- ² Aôm kôsuc nêm launêj biñ ôkwi
ma gôsañ êsêacnêj geo samob auc.
- ³ Aôm kôpuc nêm têmtac ñandañ tôj
ma gôwi nêm têmtac ñalakoc siñ.
- ⁴ O Anôtô, aêacma kêsiwaga, mênjônam aêac sa êtiam
ma ôwi ôlim ñakam aêacña siñ.
- ⁵ Aôm oc gobe têmtac ñandañ êndêj aêac endej tôngen me.
Aôm oc gobe ôê têmtac ñandañ tôj elom-elom ma wakuc samob me.
- ⁶ Aôm oc ôkêj aêac asê awej su êtiam
gebe nêm lau ôliñ êpi êtu aômija êtiam me masi.
- ⁷ O Apômtau, ôtôc nêm têmtac gêwiñ teñgeñja êndêj aêac
ma ôkej aêac awê kaiñ nêm moasiñ.
- ⁸ Aê gabe janjô biñ, tañ Apômtau Anôtô tau kêsôm kêsa awa nañ.
Eñ kêsôm biñmalô
gêdêj nê lau, gadêj nê lau dabun,
tañ sêmu dêndêj nêj lêj meloc êtiam atom nañ.
- ⁹ Kêdabinjag gebe ênam lau, tañ têtac eñ nañ, sa biñjanôgej
gebe ñawasi ênam aêacnêj gamêj auc.
- ¹⁰ Têtac gêwiñ teñgeñja to biñ ñañêj oc sêwiñ tauñ.
Biñgêdêj to biñmalô oc sêmbôêj tauñ.
- ¹¹ Biñ ñañêj oc êpoa aña nom êpi êmêj
ma biñgêdêj oc atuc kêniñ aña undambê asap êmêj.
- ¹² Apômtau oc êkêj gêj ñajam
ma nañ nom ñanô esewec êlêlêc su.
- ¹³ Biñgêdêj oc êmuñ engej
ma biñmalô oc êpuc eñ waña. *

* **84:12:** Kora latui nêj pesalem teñ.

* **85:13:** Kora latui nêj pesalem teñ.

86

Tapô lêna tauŋ daŋgôŋ ñamec

- 1 O Apômtau, mêjwê taŋjam to ôkêŋ taŋjam aê
gebe aê ñac sawa gaŋgôŋ jageo.
- 2 Ojop aêjoc katuc gebe aê ôlic andaŋ aôm tec gamoa.
O ñoc Anôtô, ônam nêm sakiŋwaga, tanj mata kêsap aôm naŋ sa.
- 3 O Apômtau, ñoc Anôtô, taêm walô aê
gebe aoc gêjac aôm gedeŋ tôngen.
4 Ôkêŋ nêm sakiŋwaganê ñalêlôm êtu samuc.
O Apômtau, aê kasuŋ ñoc ñalêlôm sa gêdêŋ aôm.
- 5 Gebe aôm Apômtau, kôtu ñac gabêjam ma kôsuc biŋ ôkwi kêlêlêc.
Aômnêm têmtac gêwiŋ tengenja gêdêŋ lau samob, tan awen gêjac aôm naŋ.
- 6 O Apômtau, ônjô ñoc mec.
Wê taŋjam ñoc taŋiboa kapôeŋ.
- 7 Embe japô lêna, oc aoc ênac aôm
gebe aôm oc ôjô aêjoc mec.
- 8 O Apômtau, anôtôi nêŋ teŋ kêtôm aôm gêmoa atom.
Ma gêŋ ñanô teŋ oc êtôm gêŋ, tan aôm gôgôm naŋ, atom amboac tonajen.
- 9 O Apômtau, lau samuc samob, tan kôkêŋ êsêac naŋ, oc mêjsêpôŋ ejduc
êndêŋ aôm.
Ma sêŋgôm nêm ñaê ñawae êsa.
- 10 Gebe aôm taômgenj ñac kapôeŋ tec gôgôm gêjsêga.
Biŋjanô, aôm taômgenj tec kôtu Anôtô.
- 11 O Apômtau, ôndôŋ nêm lêŋ êndêŋ aê,
go taŋjoc wamu aôm ñaŋêŋgeŋ.
Ôndôŋ aê gebe janam sakiŋ aôm
tonjoc ñalêlôm samucgeŋ.
- 12 O Apômtau ñoc Anôtô, gabe aoc êôc aôm tonjoc ñalêlôm samucgeŋ
ma jaŋgôm nêm ñaê ñawae êsa endenj tôngen.
- 13 Gebe aôm têmtac gêwiŋ aê tengenj.
Aôm kôjaŋgo katuc su aŋga lamboam ñakêlêndiŋ.
- 14 O Anôtô, lau tenjbeleŋ aŋgeŋ sêkêli tauŋ gêdêŋ aê ma ñaclai totongen
dêdib katuc sêmoa
ma êsêac sêsa aôm lanjôm sa elêmê atom.
- 15 O Apômtau, aôm Anôtô taêm labu to kômoasiŋ kêlêlêc.
Aôm ñac gabêjam tec gôe biŋ tôŋ ma nêm têmtac gêwiŋ tengenja gêc
gedenj tôngenj.
- 16 Ôkac taôm ôkwi ôndêŋ aê ma taêm labu aê.
Ñajanja ñatau, ôpuc nêm sakiŋwaga tôŋ gebe aê gajam sakiŋ aôm kêtôm
tinoc gêgôm.
- 17 Ôngôm gêntalô teŋ êpi aê gebe jajala nêm moasiŋ. Ôkêŋ ñoc ñacjo sêjala
e majenj êsa

Êndêj êsêac sêlic gebe aôm Apômtau tec gôjam aê sa to gôjam malô aê.
*

87

Jerusalem ηalambij

- 1 Apômtau kêkwê nê malac sa kêkô lôc dabuŋ.
- 2 Apômtau têtac gêwiŋ Sion ηasacgêdô
kêlêlêc gamêj ŋagêdô, taŋ Jakobnê lau sêŋgôŋ naŋ su.
- 3 O Anôtônê malac, ôkêŋ taŋam biŋ tonec,
taŋ eŋ kêsôm kêpi aôm naŋ gebe

4 “Aê kasa Aiguptu to Babilon sa gêwiŋ lau-taŋeŋ-wamu-aêwaga.
Ma lau Pilstia to Tirus ma Aitiopia nêŋ malacmôkê Jerusalem.”

- 5 Ma sêšôm êpi Sion gebe lau tokaiŋ-tokaiŋ nêŋ malacmôkê
gebe Lôlôc Natau tau kêpuc tōŋ gebe êkô ŋajaŋa.
- 6 Apômtau eto tenteŋlatu nêŋ ŋaêmôkê ma êwa êsêac sa gebe
“Teneŋi sêkôc êsêac aŋga Jerusalem, Jerusalem ŋatau êsêac.”
- 7 Êsêac sênam wê to têtê gebe
“Aôm kôtu ma moasiŋ samob ŋamôkê.”

*

88

Nac togêŋwapac nê wê kêteŋ tauŋa

- 1 O Apômtau, taŋ kôtu aêŋoc kêsiwaga to Anôtô naŋ,
aê gamôčc gêdêŋ ocsalô ma aoc gêjac aôm gêdêŋ gêbêc.
- 2 Ôŋô ŋoc mec
ma wê taŋam ŋoc taŋiboa gebe ônam sa.
- 3 Gebe katuc gêôc gêŋwapac e têkwa gêbac
ma kasa paŋ lamboam ŋalêndaŋ.
- 4 Êsêac sêsam aê gawiŋ lau, taŋ sê su sêšêp sêlêlôm sêja naŋ.
Aê katôm ŋac, taŋ nê ōliwalô gêjaŋa su naŋ.
- 5 Aêŋoc mê gêc ŋacmatê ŋalêlôm
katôm êsêac, taŋ sêjac êsêac êndu sêc sêlêlôm naŋ.
Lau tonaj ŋai aôm taêm gêjam êsêac kêtiam atom
gebe lêmam gêjam êsêac sapu sugac.
- 6 Aôm kôtiŋ aê su kasêp lamboam ŋalabuanô gaja,
kasêp gêsuŋbôm ŋakêlêndiŋ sec.
- 7 Aômnêm têmtac ŋandaŋ kêsac aê êndu.
Ma nêm têmtac ŋandaŋ ŋadembom samob kêkoniŋ aê tōŋ.

- 8 Aôm kôkêj ŋoc lau mêŋbaŋ samob sêjac jaê aê gebe sêlic aê amboac gêŋ
ŋanô masi teŋ.
Kôlai aê auc, tec gabe jasa e jatuc-jatuc.
- 9 Gangôŋ jageo e matocanô kêtu wao.
O Apômtau, aê aoc gêjac aôm kêtôm bêcgeŋ ma galam lemoc gêdêŋ
aôm.

* 86:17: Dawidnê mec teŋ. * 87:7: Kora latui nêŋ pesalem wêŋa teŋ.

10 Aôm oc ôngôm gêntalô êpi ñacmatê me masi.

Êsêac oc dêndi mëjsêlanem aôm me masi.

11 Êsêac oc sênci minj biñ êpi aômnêm têmtac gêwiñ teñgeñja aنجa sêlêlôm
me masi.

Oc sênsôm biñ êpi aômnêm biñ ñanjêj aنجa gêj gêmôb ñamala me masi.

12 Êsêac oc sênsôm aômnêm gêntalô ñawae aنجa gêsuñbôm me masi.

Oc sênsôm nêm biñgêdêj lasê aنجa gamêj sêliñ tauñ siñja me masi.

13 O Apômtau, amboac tonaj aoc gêjac aôm.

Ñoc mec gêdêj aôm gêwac kêtôm bêbêcgej samob.

14 O Apômtau, amboac ondoc kôtij aê su
ma gôsañ lanjômanô auc gêdêj aê.

15 Aê tekoc saki masi gêdêj ñapalêgej ma tec gamoa jageo ñapañ.

Aê tekoc gêbac kêtû nêm ñagêjô ñawapacçja.

16 Aôm têmtac ñandaj ñawaô kêku aê tulu.

Aômnêm gêñwapac kêtakê aê e katuc uñ tagenj.

17 Kêtôm bêc samob kêkôm aê auc amboac bu ñasamac
ma gêjam aê auc samucgej.

18 Aôm kôkêj ñoc ñac to tawanj sêjac tauñ gêngic aنجa aêjoc
ma galic gêsuñbôm kêtû ñoc tawanj.

*

89

Sênci mateñ biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ

1 O Apômtau, aê gabe jañga wê êpi nêm têmtac gêwiñ teñgeñja endej
tôñgej.

Gabe jasôm nêm biñ ñanjêj lasê êndêj gôlôac e naêsu kwanañgej.

2 Aôm tec gôjac mata gebe têmtac gêwiñ teñgeñja tau oc ênêc endej tôñgej.
Aôm kôwaka nêm biñ ñanjêj sa ñapep kêtôm, tañ kômasañ undambê
nañ.

3 Aôm kôsôm gebe “Aê kamoatiñ poac gêdêj ñac, tañ kajaliñ eñ sa nañ,
ma gajac mata gêdêj ñoc sakiñwaga Dawid gebe

4 ‘Aê jakêj nêm gôliñ kinña elom nêm wakuc ñapanj
ma jawaka nêm lêpôj sa êtôm gôlôac to gôlôac samob.’ ”

5 O Apômtau, undambê sêlanem aômnêm gêntalô
ma lau dabuñ, tañ sêkac tauñ sa nañ, awenj gêôc aôm gebe aôm ñac
ñanjêj.

6 Gebe asa oc êtôm Apômtau aنجa tao lôlôcñja
ma anôtôinêj latuñi asa oc êtôm Apômtau.

7 Anôtô ñaclai gêngôj lau dabuñ sêkac tauñ sa ñalêlôm
ma samob, tañ sêmoa eñ lañðanônya nañ, têtêc eñ ñanô.

8 O Apômtau, lausinj undambêja nêj Anôtô, asa oc êtôm aôm.
O Apômtau, aôm ñaclai sec ma nêm biñ ñanjêj kêkwa aôm auc.

9 Aôm gôjam gôliñ gwêc, tañ kêgasim nañ.

Nadembom embe êkuc-êkuc, aôm oc ôngôm ñatip êsa.

10 Aôm gôjac gênsêga Rahab popoc jamuñ-jamuñgej.
Lêmam ñajaña gesenj nêm ñacio êlinj-êlinj

* 88:18: Kora latui nêj pesalem wêja teñ.

11 Aôm kôtu undambê to nom ɳatau.

Aôm kôkêj nom samuc to gêj samob, tanj gêjam nom tau auc naŋ.

12 Aôm kôkêj gamêj musaŋgu-m to mula-mja.

Lôc Tabor to Hermon ôliŋ kêpi kêtû aômnêm ɳaêŋa.

13 Lêmam dambê ɳactékwa sec.

Lêmam ɳajaŋa to kôsuŋ nêm anôŋa sa.

14 Biŋgêdêj to biŋ ɳaŋêj kêtû nêm lêpôŋ ɳanombaŋ.

Têmtac gêwiŋ teŋenja to biŋ ɳaŋêj gêc aôm laŋômnêmja.

15 O Apômtau, aê aoc gêôc lau, tanj laŋômanô ɳawê kêpô êsêac
ma ôliŋ kêpi kêtû aômja naŋ.

16 Êsêac tapi-tapigenj kêtû nêm ɳa ɳapaŋ.

Ma sêjam lasê kêtû aômnêm biŋgêdêŋja.

17 Gebe aôm kôtu êsêac waenj to ɳaclai ɳamôkê.

Aômnêm moasiŋ kêwaka aêacma ɳaê sa e ɳapep.

18 Gebe Apômtau kêtû aêacnêj lautuc ɳatau
ma Israelnêj ɳac dabuŋ kêtû aêacnêj kiŋ nê ɳatau.

Anôtônen biŋ, tanj gêjac mata gêdêj Dawid naŋ

19 Gêdêj gêmuŋgeŋ aôm gôwa nêm biŋ sa gêdêj nêm sakiŋwaga ɳaŋêj ɳa
ɳakatu gebe

“Aê kakêj sunsuŋ kiŋja gêdêj ɳactékwa teŋ kêkuc ênam lau sa. Aa
kakêj lêpôŋ kiŋja gêdêj ɳac, tanj kajaliŋ sa anŋa lau nêŋ naŋ.

20 Aê katap ɳoc sakiŋwaga Dawid sa,
gaenj oso eŋ ɳa ɳoc niptêkwi dabuŋ

21 gebe lemoc êpuc eŋ tôŋ endenj tôŋgeŋ
ma lemoc êkêj ɳaclai êndêj eŋ.

22 Nê ɳacio ênsau êôc eŋ êtôm atom
ma secwaga teŋ êku eŋ tulu atom.

23 Aê gabe janseŋ ênê ɳacio popoc sênêc eŋ laŋônmêŋja
ma janac êsêac, tanj sêkêj kisa eŋ naŋ êndu.

24 Aêjoc biŋ ɳaŋêj to têtac gêwiŋ teŋenja êpuc eŋ tôŋ.
Aêjoc ɳaê oc ȇsuŋ ênê wae sa.

25 Aê jakêj ênê gôliŋ ɳamadiŋ
anŋa gwêc ɳaluŋ e ȇndêj bu kapôeŋ Euprat.

26 Eŋ oc awa ênac aê gebe ‘Aêjoc tamoc aôm,
aôm kôtu ɳoc Anôtô to ɳoc moasiŋ ɳamôkê.’

27 Aê gabe jakêj eŋ êtu latuc ɳamêc.
Eŋ kêtû kiŋ nomja nêŋ ɳatau.

28 Aê oc jamoasinj eŋ endenj tôŋgeŋ
ma matoc ȇsap ɳoc poac tôŋ ɳajaŋa êtu eŋŋa.

29 Aê gabe jawaka ênê gôlôac nêŋ teŋ sa endenj tôŋgeŋ gebe êtu kiŋ
ma ênê lêpôŋ êkô ɳapaŋ êtôm undambê.

30 “ȇnê latui embe sêwi ɳoc biŋ siŋ
ma nêŋ lêŋ eso aêjoc biŋ, tanj kajatu naŋ,

31 ma embe sêŋgôm aêjoc biŋ êtu meloc
ma sêkêj tanjeŋ ɳoc biŋsu atom,

32 oc jai ȇsêac ɳa palip êtu sêkac tauŋ suŋa
ma oc janac ȇsêac êtu nêŋ kwalecŋa.

33 Mago gabe jaŋgamiŋ ɳoc moasiŋ êndêŋ Dawid atom
ma jansa ɳoc biŋ ɳaŋêŋ auc êndêŋ eŋ atomanô.

34 Aê gabe jaŋgôm ɳoc poac êtu biŋ lêlêŋa atom
ma janam biŋ, taŋ aoctsŋ kasôm lasê naŋ, ôkwi atom.

35 “Aê ɳac dabuŋ, tec katôc lemoc sa kêpi tauc katu dim tagen
gebe jansau Dawid teŋ atomanô.

36 Ênê gôlôac oc sêmoa enden tÔngeŋ.
Ênê lêpôŋ êtôm oc, taŋ kékô aê laŋôcnêm naŋ.

37 Eŋ oc êmoa enden tÔngeŋ êtôm ajôŋ,
taŋ kêtôm gêwa-biŋ-tau-sawaga ɳaŋêŋ aŋga tao lôlôciŋa naŋ.”

Taŋi kêtû sêku kiŋ tuluŋa

38 Mago galoc aôm kôtin to kômasuc ma têmtac ɳandaŋ
gêdêŋ nêm ɳac, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ.

39 Aôm kôsap poac, taŋ kômoatin gêdêŋ nêm sakîwaga naŋ tulu
ma gôgôm ênê sunsuŋ kêtû meloc ma kôpalip kêsêp lêsap gêja.

40 Aôm goseŋ ênê tuŋbôm samob êliŋ-êliŋ
ma kôsiŋ balinj ênê malac totuŋbôm e popoc jamuŋ-jamuŋgeŋ.

41 Lau samob, taŋ sêsa tonaj sêja-sêmêŋ naŋ, sêjanjo gêŋ aŋga ênê
nê lau mêŋbaŋ eŋ sêsu eŋ susu.

42 Aôm kôkêŋ lau, taŋ sêlêsu eŋ naŋ, sêku eŋ tulu.
Aôm kôkêŋ ênê ɳacjo samob e sêpi-sêpigeŋ kêtû eŋŋa.

43 Aôm kôkêŋ eŋ gêc tonê siŋ ɳamatageŋ gêja
ma gêdêŋ siŋ kêsa naŋ, kôpuc eŋ tÔŋ atom.

44 Aôm gôgôm e ênê ɳawasi gêjaŋa samob
ma kôtin ênê lêpôŋ piŋpan jagêc nom.

45 Aôm kôgasuŋ ênê bêc ɳapalê mataciŋa kêtû dambê
ma kôkêŋ majâ to ɳawapac kêsalê eŋ auc.

Mec teŋ kêtû Anôtô éjaŋgo eŋ suŋa

46 O Apômtau, gobe ônam taôm auc samucgeŋ e êndêŋ ondocgeŋ acgom.
Aômñêm têmtac ɳandaŋ ɳajawaô êndaŋgac e êndêŋ ondocgeŋ acgom.

47 O Apômtau, taêm ênam aêac aŋgôŋ mateŋ jali ɳam
ma taêm ênam gebe kôkêŋ ɳamalac samob gebe oc sê su sebenj.

48 ɳamalac teŋ gêmoa ondoc gebe ênam kauc gêmac ma êmoa enden tÔngeŋ.
Asa oc êjaŋgo tau nê katu su aŋga lamboam.

49 O Apômtau, aômñêm têmtac gêwiŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ andanjen
tauauñô naŋ,

to biŋ, taŋ aôm ɳac biŋ ɳaŋêŋa gôjac mata kêpi Dawid naŋ, gêc ondoc.

50 O Apômtau, taêm ênam nêm sakîwaga nê gêŋwapac
gebe kajala gêc ɳoc ɳalêlôm amboac tonec gebe tentenlatu samob sêlic
aê amboac gêŋ lêlêŋa teŋ.

51 O Apômtau, nêm ɳacjo têtaŋ pêlê
to sêsu nêm ɳac, taŋ goeŋ oso eŋ naŋ, susu kêtôm nê lêŋ samobgeŋ.

52 Lambin êndêŋ Anôtô enden tÔngeŋ

Biŋjanô. Biŋjanôgoc.

*

90

BUKU KÊTU ACLÊŋJA

Anôtô gêmoa teŋgeŋ ma ɳamalac gêmoa têlageŋ

¹ O Apômtau, aôm kôtu aêacma lamu.
Gôlôac to gôlôac sê lamu aôm.

² Lôc gêboa tau sa atomgeŋ ma aôm kôkêŋ nom to ɳagêŋjêlôm samob atomgeŋ,
naŋ aôm Anôtô gômoa tengeŋ to tengeŋ.

³ Aôm kôkêŋ ɳamalac têtu kekop kêtiam
ma kôsôm gebe “O ɳamalac latui, amu ana.”

⁴ Aôm gôlic jala tausen kêtôm bêc nôgeŋja, tanj gêjanja naŋ,
ma kêtôm ajam jali dambêgeŋ gêdêŋ gêbêc.

⁵ Aôm kôtiŋ aêac su amboac bu lau. Èsêac sêmoa dambêgeŋ amboac taêc bêc ma taêc mêmê têlageŋ.
Èsêac têtôm oba ɳamêdôb, tanj kêpuc wakuc gêdêŋ bêbêcgeŋ naŋ.

⁶ Bêbêcgeŋ kêpuc ɳajam-ɳajamgeŋ
e kêtula ma kêmeliŋ e kêtua masê.

⁷ Aôm têmtac ɳandaŋ kêdaŋgac aêac su
ma aômnêm ɳalêlôm kêmoatin tôŋ kêtakê aêac secanô.

⁸ Aôm kotoc aêacma geo kêkô aôm lanjômnêmja.
Aôm lanjômanô ɳawé kêpô aêacma sec, tanj gêc lêlômgeŋ naŋ.

⁹ Gebe aôm têmtac ɳandaŋ gêjac aêacma bêc samob gêngic.
Aêacma jala kêtôm atanj awenj kêtua dambê.

¹⁰ Aêac amoat jali ɳajala jagêdêŋ 70.
Ma embe aŋgôŋ ɳêrgeŋ, naŋ oc naêndêŋ 80.

Mago jala tau ɳanô gêŋwapac to ɳanômê
ma gê su sebenj amboac moc gêlôb.

¹¹ Asa oc taê ênam aôm têmtac ɳandaŋ ɳanjaclai
ma asa kêtêc têmtac kêbôli auc.

¹² Amboac tonaj ôndôŋ aêac gebe asa ma bêc sa ɳapep
gebe ma ɳalêlôm ejala mêtê tokauc.

¹³ O Apômtau, ômu ômôdêŋmaŋ, gobe ômoa jaêc aêac e êndêŋ ondocgeŋ.
Taêm walô nêm sakiŋwagamaŋ.

¹⁴ Aôm têmtac gêwiŋ tengeŋja ôc aêac tôŋ êtôm bêcgeŋ,
ec olinj êpi to têntac ɳajam êtôm ma bêc samob.

¹⁵ Ôkêŋ bêc aêacma ɳalêlôm ɳajam êsaŋja e naêtôm bêc, tanj kôkôniŋ aêac tôŋ
naŋ,
to êtôm jala, tanj gêŋwapac kêkôm aêac auc naŋ.

¹⁶ Ôwa nêm koleŋ ɳam sa êndêŋ nêm sakiŋwaga
ma ôwa nêm ɳawasi sa êndêŋ èsêacnêŋ ɳapalê amboac tonanjeŋ.

¹⁷ O Apômtau, aêacma Anôtô, nêm moasinj mêtêpi aêac.

* 89:52: ɳac Esranja Etan nê wê tenj.

Ônam mec aêacma lemenj ñakoleñ, biñjanô, ônam mec ma lemenj
ñakoleñmañ.

*

91

Tamo Naniniñ Natau nê ajuñlabu

¹ Nac tanj gê lamu Lôlôc Nataugeñ

ma gêngôj Naniñ Natau nê ajuñlabu nañ,

² oc êsôm êndêj Apômtau gebe “O ñoc lamu to ñoc laimôkê.

O ñoc Anôtô, tanj taêc kêka aôm nañ.”

³ Gebe ej taugeñ oc êjangó aôm su aŋga ñac-gêdib-mocwaga nê lakô
ma ênam aôm sa êndêj gêmac sec.

⁴ Ej oc êngandê aôm auc ña nê magê ma aôm oc ôngôj ênê magêlabu
ñajamgeñ.

Ênê biñ ñaŋêj kêtû lautuc to maluku.

⁵ Aôm oc ôtêc gêjsêga gêbêcja atom
ma ôtêc sôb, tanj gêlôb gêdêj ocsalôna nañ, atom amboac tonanjeñ.

⁶ Aôm oc ôtêc gêmac sec, tanj kêmoasac tokesecgeñ
ma ônaŋ gesenj lau gêdêj ocsalô nañ, êtap aôm sa atom amboac
tonanjeñ.

⁷ Lau tausen, tanj sêwiŋ aôm nañ, embe sênaŋa, ma tausen to tausen, tanj
sêmoa kêsi lêmam anôŋaŋa nañ, embe sênaŋa nañ,
mago oc êjac aôm sa.

⁸ Aôm taôm matamanô êpi lau kesowaga
ma ôlic ñagêjô, tanj oc êtap êsêac sa nañ.

⁹ Apômtau kêtû aômnêm lamu.

Aôm kôjaliñ Lôlôc Natau sa gebe êtu nêm laimôkê,

¹⁰ tec oc ôndac gêjwapac atom
ma gêj sec teñ oc êsa nêm bec ñagala atom.

¹¹ Gebe ej oc êsakiñ nê aŋela êtu aômja
gebe sejop aôm aŋga nêm lêj samob.

¹² Êsêac oc sêsiŋ aôm sa ña lemenj
gebe amkaiñ êndij êpi poc atom.

¹³ Aôm oc ôsêlêj ônjêli lewe to moac.
Aôm oc ôka lewe to moactêna popoc.

¹⁴ Anôtô kêsôm gebe “Aê oc janam lau, tanj sêsap aê tôj totêntac gêwingenj
nañ sa

ma japiñ êsêac, tanj sêjala ñoc ñaê nañ auc.

¹⁵ Êndêj tanj awenj ênac aê, oc jakêj tanjoc êsêac. Êndêj tanj sêngôj naeo, oc
jamoa jawinj êsêac

ma janam êsêac kêsi to jatoc êsêac sa.

¹⁶ Aê oc jakêj êsêac sêmoa mateñ jali ñêŋgeñ
ma jatôc ñoc moasinj êndêj êsêac sêlic.”

92

Wê lambinjña

* **90:17:** Anôtônê ñac Mose nê mec.

- ¹ Tanam danje Apômtau kêtû gêj ñanô mataêjam.
O Lôlôc Ñatau, aêac alanem nêm ñaê.
- ² Èndêj bêbêcgej samob aêac asôm nêm têmtac gêwir tergejenga lasê
ma èndêj êmbêc akêj nêm biñ ñajêj ñawae.
- ³ Apip gêj wêja ñagam lemelu ma anac kalinjwañsêga êtañ
ma anac gêj wêja ñagêdô amboac tonanjeñ.
- ⁴ Gebe aôm Apômtau gôgôm nêm gêj ñajam e kêmoasiñ aêjoc ñalâlôm,
tec gajam wê ma katuc samuc nêm lêmam ñakôm.
- ⁵ O Apômtau, aômnêm kôm ñanô kapôêjanô.
Aôm taêm gêjam biñ samob kêsép lêlôm e jakôkip sa.
- ⁶ Ñac tañ nê kauc masi nañ, oc êjala gêj tonanj ñai atomanô.
Ma ñac meloc oc êjala ñam sapu.
- ⁷ Lau tañ sêkac tauñ su anga Anôtônê nañ, têtôm gêgwañ ñamêdôb wakuc
ñajam, ma lau samob, tañ sêgôm sec nañ, têtôm ka ñaola kêsa,
mago oc sêmoa atom, sênaña samucgej.
- ⁸ Ma aôm Apômtau oc ôjgôj nêm lêpôj, tañ kêkô lôlôcñja nañ,
endeñ tôngeñ.
- ⁹ O Apômtau, aômnêm ñacio oc sênaña biñjanô. Nêm ñacio oc sênaña
biñjanôgoc.
Aôm oc onsenj lau samob, tañ sêgôm sec nañ, popoc êliñ-êliñ.
- ¹⁰ Aôm gôgôm aê ôlic walô kêsa amboac bôc bulimakao kapoac ñaclai teñ.
Aôm goej oso aê ña gêj têtac ñajamña.
- ¹¹ Aê galic sêku ñoc ñacio tulu
ma gañô lau sec sêwakic.
- ¹² Lau gêdêj sêpoa sêpi amboac nip
ma têtu balinj kêtôm kaseda Lebanonña.
- ¹³ Èsêacnêj ñaola gêjac lêtêj anja aêacnêj Anôtônê malaclunj.
- ¹⁴ Èsêac sêjam ñanô gêdêj tañ môdê kêpi èsêac nañ.
Nêj ñatêkwí taësam ma ñalauij ñawawa lanjwagenj.
- ¹⁵ Biñ tonanj gêwa sa gebe Anôtô eñ ñac ñajêj
ma biñ keso teñ gêc ñoc lamu atom.
- *

93

Anôtô kêtû kiñ

- ¹ Apômtau kêtû kiñ. Eñ kêsô ñawasi kinja kêtû nê ñakwê. Apômtau gêjam
gêlôj sa ma kajandiñ ñaclai kêtû nê ômbiñkap.
Ñac tau gedeñ nom tôj ñajaña gebe wiwic atom.
- ² Aômnêm lêpôj kêkô ñajaña kwananjeñ gêdêj andanjeñ ma ñapañ.
Aôm gômoa gêdêj têm kêsa atomgen.
- ³ O Apômtau, bu ñasamac kêsa, ñasamac kêsa e ñadindiñ ñanô.
Ñasamac kêsa e gamêj gêôj-gêôj
- ⁴ Apômtau lôlôcñja kêtû ñatau ñajaña, eñ kêlêlêc bu ñasamac kapôêj ñadindiñ.
Kêlêlêc gwêc, tañ kêgasim ñatêna nañ su.

* 92:15: Wê Sabatña.

⁵ Biŋ taŋ aôm gôwa sa naŋ, ɳaŋêj to biŋjanô.

O Apômtau, ɳamalac tetoc nêm andu sa gebe gamêj dabuŋ ma sêŋgôm enden tōŋgen acgommaŋ.

94

Anôtô kêtû lau samob nêj mêtôcwaga

¹ O Apômtau, aôm kôkac kamocgôc ɳatau.
Kamocgôc ɳaAnôtô mêmô lasê.

² Aôm taŋ kômêtôc lau nomja nêj biŋ naŋ, ôndi samanj.
Ôkêj ɳagêjô êndêj lau, taŋ tetoc tauŋ sa naŋ.

³ Secwaga tetoc tauŋ sa
ma ôliŋ kêpi kêtû nêj secŋa e êndêj ondocgeŋ.

⁴ Èsêac sêšôm biŋ alôb-alôb e awenjôpic mêmôbôc laŋgwageŋ.
Secwaga samob sêkêli tauŋ ɳanô.

⁵ O Apômtau, èsêac sêka nêm lau popoc.
Èsêac sêkônij nêm gêŋlênsêm tōŋ.

⁶ Èsêac sêgiŋ awêtuc to mosêbu êndu
ma sêjac lau jaba, taŋ sêmoa aêacma gamêj naŋ êndu.

⁷ Èsêac sêšôm gebe “Anôtô oc êlic sapu.
Jakobnê Anôtô kêpuc mata tōŋ aêac atom.”

⁸ Amac lau meloc, taŋ amoia lau ɳalêlôm naŋ, nêm kauc ésa acgommaŋ.
Ma amac lau gêbôc oc êndêj ondoc acgom, go ajala biŋ ɳam.

⁹ Nac tau, taŋ kékêj aêac tanjeŋsuŋ kêsap tōŋ naŋ, oc ênjô biŋ atom me.
Ma ɳac tau, taŋ kékêj aêac mateŋanô naŋ, oc êlic gamêj teŋ sapu me.

¹⁰ Nac tau, taŋ gêwa ɳamalacnêj kauc sa to gêjam gôlinj tenteŋlatu samob naŋ,
oc êkêj ɳagêjô atom me.

¹¹ Apômtau tec kêjala biŋ, taŋ ɳamalac taêj gêjam gêc nêj ɳalêlôm naŋ, e jakêkip sa,
mago èsêac tauŋ têtôm awenjaô ɳaôma.

¹² O Apômtau, aê aoc êôc ɳac, taŋ aôm gôjam gôlinj ej naŋ,
to aoc êôc ɳac, taŋ aôm gôwa nêm biŋsu sa gêdêj ej naŋ.

¹³ Aôm gobe ômbôc gêŋwapac auc êndêj ej,
Ôngôm ômoa e êndêj bêc, taŋ sêkwê sê gebe ɳac alôb-alôb èsêp êna naŋ.

¹⁴ Apômtau oc êtiŋ nê lau su atom
ma oc êwi nê gêŋlênsêm siŋ atom.

¹⁵ Biŋgêdêj oc êwaka tau sa aŋga gamêj mêtôcŋa êtiam
ma lau gêdêj oc sêpuc biŋgêdêj tau tōŋ.

¹⁶ Asa oc êpuc aê tōŋ êndêj lau secwaga.
Asa oc êkô êwiŋ aê êndêj lau alôb-alôb.

¹⁷ Apômtau embe ênam aê sa atom,
oc ɳoc katuc wanêcgeŋ naêmoa nê gamêj ɳaŋêj su.

¹⁸ Gêdêj taŋ katêc tauc gebe janac tauc êndu naŋ,
nêm têmtac gêwiŋ tengeŋja kêpuc aê tōŋ, o Apômtau.

¹⁹ Gêdêj taŋ gêŋwapac gêjam ɳoc ɳalêlôm auc naŋ,
aôm gôjam malô aê e gôgôm aê têtac ɳajam kêtiam.

- 20 Lau sêmêtôc biŋ kesowaga to êsêac, taŋ sêjam biŋsu ɻamata ôkwi-ôkwi naŋ,
oc sêwê kainj aôm me.
- 21 Lau tonaj sêkac tauŋ sa gebe sêkic ɻac gêdêŋ nê biŋ
ma sêmêtôc lau, taŋ nêŋ biŋ masi samucgeŋ naŋ, gebe sêmac êndu.
- 22 Mago Apômtau tec kêtû ɻoc tunjtêna ɻajaŋa sec.
Noc Anôtô kêtû ɻoc poc, taŋ gaê lamu naŋ.
- 23 Eŋ oc êkêŋ ɻagéjô êndêŋ êsêac êtôm nêŋ biŋ alôb-alôb ma enseŋ êsêac
tauŋ étu nêŋ secŋa.
Biŋjanô, Apômtau aêacnêŋ Anôtô, oc enseŋ êsêac su.

95

Talambiŋ Anôtô to tanam sakiŋ eŋ ɻawé

- 1 Amêŋ, talambiŋ Apômtau.
Lasê étaŋ to têntac ɻajam êndêŋ aêacnêŋ moasiŋmôkê.
- 2 Aêac todanjegeŋ dandêŋ eŋ tawac takô eŋ laŋônêm.
Tanam wê lambinjña toaliger.
- 3 Gebe Apômtau eŋ Anôtô kapôeŋ.
Eŋ kêtû anôtôi samob nêŋ kiŋsêga.
- 4 Eŋ gêjam gôliŋ nom ɻakêlêndiŋ
to lôc ɻatêpôe samob.
- 5 Eŋ kêtû-gwêc ɻatau gebe eŋ kêkêŋ.
Eŋ kêtû masaŋm ɻatau gebe eŋ kêlêsôb ɻa lêma.
- 6 Amêŋ, tawec ma tateŋ mec êndêŋ eŋ.
Tapôŋ aenjduc êndêŋ Apômtau, taŋ kêkêŋ aêac naŋ,
- 7 gebe eŋ kêtû aêacnêŋ Anôtô ma aêac tatu ênê lau, taŋ eŋ gejob naŋ, ma
domba, taŋ eŋ gêjam gôliŋ naŋ.
Ojae, êndêŋ ocsalô tonec akêŋ tanjem eŋ awamaŋ.
- 8 “Aŋgôm nêm ɻalêlôm ɻadani asa êtôm sêgôm aŋga Meriba,
ma êtôm sêgôm gêdêŋ bêc sêmoa gamêŋ sawa Masaŋa naŋ atom.
- 9 Gêdêŋ tonaj Tamemi sêsaâ aê.
Aê gagôm ɻoc gêŋ ɻagêdô êsêac tauŋ sêlicgac, mago sêsaâ aê.
- 10 Gôlôac tonaj sêgôm aê têtac kêbôli auc kêtôm jala 40 ma aê kasôm gebe’
Êsêac lau tonaj nêŋ kauc kêlêsa ɻapanj
ma êsêac sêkô tauŋ auc gêdêŋ aêhoc lêŋ.’
- 11 Amboac tonaj têtac ɻandaŋ ma katôc lemoc kêtû tôŋ gebe
‘Êsêac oc sêso aêhoc gamêŋ sêniŋ awenjña atomanô.’”

96

Wê lambinjña

- 1 Aŋga wê wakuc êpi Apomtau.
Amac lau gamêŋ samobňa, aŋga wê êpi Apômtau.
- 2 Aŋga wê êpi Apômtau ma awem êôc ênê ɻaê.
Asôm ênê moasiŋ ɻawae lasê êtôm bêc to elengeŋ.
- 3 Asôm ênê ɻawasi lasê êndêŋ tentenjlatu
to ênê gêŋsêga êndêŋ lau nomňa samob.
- 4 Apômtau eŋ ɻac kapôeŋ, amboac tonaj samob awenj êôc eŋ.
Tatêc eŋ êlêlêc anôtôi samob su.

5 Gebe tenteŋlatu nêŋ anôtôi samob gwamgeŋ.

Apomtau taugeŋ tec kékêŋ undambê.

6 Wae to ɻawasi kinjá kékôm eŋ auc.

Naclai to ɻawasi gêjam ênê gamêŋ dabuŋ auc.

7 O lau samuc nêŋ gôlôac, atoc Apômtau sa.

Atoc Apômtaunê ɻawasi to naclai sa.

8 Atoc Apômtaunê ɻaâ towae sa.

Asô ênê malacluŋ ana ma ansuŋ da êndêŋ eŋ.

9 Au taôm anêc Apômtau laŋônêm togêlôŋ dabuŋgeŋ.

Nom ɻagamêŋ samob, atênenê êtu eŋja.

10 Asôm biŋ tonec lasê êndêŋ lau samuc gebe “Apômtau katu kiŋ.

Eŋ kêsuiŋ nom ɻam tōŋ ɻajaŋa gebe kôjô-kôjô atom. Eŋ oc êmêtôc tenteŋlatunêŋ biŋ naêndêŋgeŋ.”

11 Undambê atu samuc ma nom têtac wapi,

gwêc tau to gêŋ mateŋ jali samob, taŋ sêmoa ɻalêlôm naŋ, ɻadindinj ésa.

12 Kôm to gêŋ kômja samob sênam lasê.

Ka salenjtênaŋa samob sêmôec toaligeŋ.

13 Sêkô Apômtau laŋônêmja gebe eŋ oc êmêŋ.

Biŋjanô, eŋ oc amêŋ gebe êmêtôc nom.

Eŋ oc amêtôc gamêŋ samob ɻa biŋgêdêŋ

to tenteŋlatu ɻa nê biŋ ɻaŋeŋ.

97

Anôtô eŋ gôliŋsêga

1 Apômtau kêtu kiŋ. Nom tau ênam lasê toôndugeŋ.

Nuc samob, atu samuc.

2 Tao ɻamajaŋ kékwa eŋ auc.

Biŋgêdêŋ to biŋ katô kêtu ênê lêpôŋ ɻanombaŋ.

3 Ja aŋga ênê gêmuŋ-gêmuŋgeŋ.

Ja kêdaŋgac ênê ɻacio su sêjaŋa.

4 Ênê ôsic kêpô nom

ma lau, taŋ sêŋgôŋ nom naŋ, sêlic e têtakê.

5 Apômtau gêgôm lôc gêwê e kêtôm lêp

gebe eŋ kêtu lau nomja samob nêŋ Apômtau.

6 Undambê sêwaka ênê biŋgêdêŋ sa

ma tenteŋlatu samob sêlic ênê ɻawasi.

7 Lau samob, taŋ sêjam sakiŋ gwam to tetoc tauŋ sa kêtu nêŋ gwamja naŋ, oc sêkô tomajenjgeŋ.

Anôtôi samob sêu tauŋ sêc eŋ laŋônêmja.

8 Sion gêŋô e têtac ɻajam ma Juda latunjo awen gêôc toôndugeŋ kêtu aôm Apômtau, kômêtôc biŋja.

9 Gebe aôm, Apômtau, kôtu nom samuc ɻatau towae.

Aôm kôlelêc anôtôi samob ɻêŋgeŋ su.

10 Apômtau têtac gêwiŋ lau, taŋ sêkêŋ kisa êndêŋ sec naŋ.

En tau gejob nê lau mansaŋ katuŋ ma kêjangō êsêac su anja lau geo
nêŋ lemenj.

¹¹ Njwâ kêsa gebe êpô lau gêdêŋ
ma têtac ñajam kêpi êsêac, taŋ nêŋ ñalêlôm ñaŋêŋ naŋ.

¹² Amac lau gêdêŋ atu samuc Apômtauŋa
ma anam daŋe eŋ.

98

Anôtô kêtu nom samucgeŋ ñagôlinjwaga

¹ Apuc wê wakuc teŋ sa êndêŋ Apômtau
gebe eŋ gêgôm gêŋsêga.

Ênê lêma anôŋa
to ñaclai dabuŋ kêku nê ñacio tulu.

² Apômtau kêsôm eŋ kêku ñacio tulu ñawae lasê.
En geoc nê biŋgêdêŋ lasê gêdêŋ tentenjlatu samob.

³ En taê gêjam nê têtac gêwiŋ tengeŋna to biŋ ñaŋêŋ,
taŋ gêjac mata gêdêŋ gôlôac Israel nan.

⁴ Lau gamêŋ samobja awem êôc Apômtau toôndugeŋ.
Anam lasê to apuc wê lambiŋja sa.

⁵ Anjôm gêŋ wêŋa êtaŋ gebe êngôm Apômtaunê wae êsa.
Anjôm ña gêŋ wêŋa ma apuc wê tau sa.

⁶ Anac dauc to posauno êtaŋ.
Awem êôc kiŋ Apômtau toôndugeŋ.

⁷ Gwêc to ñagêŋ samob, taŋ gelec-gelecgeŋ sêmoa ñalêlôm naŋ, ñadindinj
êsa
ma lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ, amboac tonanjeŋ.

⁸ Bu kapôêŋ ñasamac, amakop lemem.
Lôc samob sêkêli tauŋ sêpi-sêpigeŋ sêkô Anôtô laŋôgeŋ.

⁹ Sêŋgôm êndêŋ Apômtau gebe eŋ oc mêmêmêtôc ñamalac nomja nêŋ biŋ.
En oc êmêtôc lau samob, taŋ sêŋgôŋ nom auc naŋ, ña biŋgêdêŋ ma
biŋkatô.

99

Anôtô eŋ kiŋ towae

¹ Apômtau kêtu kiŋ. Tenteŋlatu têtênenp tauŋ êndu-êndu.
Nê lêpôŋ kêkô kerub nêŋ magê ñaô e nom kôjô-kôjôgeŋ.

² Apômtau kêtu ñac kapôêŋ anja Sion.
En ñatau kêlêlêc tentenjlatu samob su.

³ Lau samob sêlambiŋ ênê ñaê towae to ñaclai kaiŋ teŋ
gebe eŋ ñac dabuŋ.

⁴ O kiŋ toñaclai,
aôm têmtac gêwiŋ biŋgêdêŋ.

Aôm kôwaka ñagôliŋ gêdêŋ sa
ma kômêtôc biŋ kêtu katô anja Jakobnê.

⁵ Atoc Apômtau, aêacnêŋ Anôtô sa
ma au taôm naanêc taoŋ, taŋ akaiŋ kêka tôŋ naŋ, gebe eŋ ñac dabuŋ.

⁶ Mose agêc Aron têtu ênê dabuŋwaga, ma Samuel gêmoa gêwiŋ êsêac, tanj awenj gêôc ênê ɳaâ nan.

Êsêac awenj gêjac ej, tec ej kêkêj tanja êsêac.

⁷ Eŋ gêmoa tao ɳalêlôm ma kêsôm biŋ gêdêj êsêac.

Êsêac sêmasaj ênê biŋsu to biŋ, tanj ej kêjatu gêdêj êsêac naŋ.

⁸ O Apômtau, aêacma Anôtô, aôm kôkêj tanjam êsêac.

Aôm Anôtô kôsuc êsêacnêj biŋ ôkwi ma gôjac êsêac kêtû sêgôm kesoŋa.

⁹ Atoc aêacnêj Apômtau Anôtô sa ma au taôm naanêc ênê lôc dabun ɳalabu gebe aêacnêj Apômtau Anôtô ej ɳac dabuŋgoc.

100

Wê lambijŋa

¹ Amac lau gamêj samobŋa, lasê êtaŋ totêmtac ɳajam êndêj

² Apômtau. Anam sakŋ Apômtau toôlim êpigeŋ.

Mêŋakô ej laŋônêm toôndugeŋ.

³ Ajala Apômtau gebe ej Anôtô.

Eŋ kêkêj aêac tec tatu ênê gêj. Aêac tatu ênê lau to toŋ, tanj ej gejob naŋ.

⁴ Awê asô ênê sacgêdô ana todaŋge ma asô ênê lôm dabun ɳamalacluŋ toôndugeŋ.

Anam daŋge ej to awem êôc ênê ɳaâ.

⁵ Gebe Apômtau ej ɳac gabêjam, ênê moasinj oc ênêc teŋgeŋ
ma ênê biŋ ɳaiŋêj ênêc teŋgeŋ to teŋgeŋ.

*

101

Kiŋ gêjac mata biŋ

¹ Aê gabe jaŋga wê api moasinj to biŋgêdêj.

O Apômtau, aê gabe janam wê êndêj aômgen.

² Aê gabe jasa lau laŋônêm sawa nêj lêj

Aôm oc ôndêj aê ômôeŋ êndêj ondoc.

Aê gabe jaŋgôŋ ɳoc andulêlôm
toŋoc ɳalêlôm ɳawageŋ.

³ Aê gabe matoc êndiŋ
gêj eso atom.

Aê jakêŋ kisa êndêj êsêac, tanj sêkac tauŋ su aŋga Anôtôñê.

Biŋ amboac tonaj êtap aê sa atom.

⁴ ɳalêlôm keso ênac jaé aê.

Aê gabe janam kauc gêj sec.

⁵ Aê gabe janseŋ lau,

tanj sêgôlin biŋ sacgeŋ kêpi nêj lau sackapoa gêdô gêdêj tauŋ naŋ.

Lau teŋbeleŋ aŋgeŋ ma êsêac, tanj nêj ɳalêlôm kêkianj tauboa naŋ,

galic êsêac keso ɳoc ɳalêlôm.

⁶ Matoc gê lau, tanj sêgôm nêj gêj ɳaiŋêjgeŋ naŋ,

* **100:5:** Pesalem daŋgeŋa teŋ.

gebe sêmoa sêwiŋ aê.
 Lau tolaŋôjnêm sawa
 oc sênam sakinj aê.

- ⁷ Nac teŋ embe ênam biŋ dansaŋ ŋa lêmageŋ
 oc êŋgôŋ ŋoc andu atom.
 Matoc geso lau,
 taŋ sêšôm biŋ dansaŋ sêmoa naŋ.
⁸ Lau samob, taŋ sêgôm biŋ alôb-alôb naŋ,
 janseŋ êsêac su aŋga gamêŋ tonec êtôm bêcgeŋ.
 Ma lau samob, taŋ sêgôm sec naŋ,
 oc janseŋ êlinj-êlinj aŋga Apômtaunê malac.
 *

102

- Nac matac tonê ŋalêlôm ŋawapac nê mec*
- ¹ O Apômtau, ôkêŋ tanjam ŋoc mec
 ma ôkêŋ ŋoc tanjboa e wacdingeŋ aôm.
² Êtôm ŋasawa, taŋ ŋoc ŋalêlôm ŋatutuc naŋ,
 ônsaŋ laŋômanô auc êndêŋ aê atom.
 Wê tanjam aê.
 Étôm ŋasawa, taŋ jamôec naŋ, ôkêŋ tanjam aê ŋagaôgeŋ.
- ³ Ojae, ŋoc bêc gêôŋ sa katôm jadaŋ
 ma ŋoc ŋatêkwa ŋandaŋ kêtôm ja geŋ gêmoa ŋalêlôm.
⁴ Aêŋoc ŋalêlôm kêsêlic e kêtô masê amboac gêgwaŋ
 ma gêgôm aê e kalinj tauc siŋ ma gaen gêŋ atom.
⁵ Kasê aoc jamêc-jamêc
 e ŋoc ŋamêšôm gedec ŋatêkwa.
⁶ Aê katôm moc gwêcŋa, mago jagamoa gamêŋ sawa.
 Aê katôm mocki gêmoa gamêŋ gasaŋ.
⁷ Aê gabe janêc bêc e gagôm jageo ma kataŋ tauc.
 Aê katôm moc ŋanô kêsû tagenj, taŋ gêŋgôŋ nip naŋ.
⁸ Noc ŋacjo sêsu aê susu kêtôm bêcgeŋ.
 Ésêac taŋ sêkêli tauŋ kêtô aêŋa naŋ, sêpuc boagen gebe aê janaŋamaŋ.
- ⁹ Ojae, aê gaen wao kêtô ŋoc mogoc
 ma gabe janôm gêŋ, naŋ ganôm matocsulu toôŋ-toôŋ
¹⁰ kêtô aôm têmtac ŋandaŋ to nêm ŋalêlôm kêmoatinj tôŋŋa
 gebe aôm gôc aê sa ma kôgôndij aê.
¹¹ Aêŋoc bêc kêtôm katuŋ kêtô balinj.
 Ojae, aêma kamêliŋ amboac gêgwaŋgoc.
¹² Mago aôm Apômtau, tec kôtu kiŋ gôŋgôŋ nêm lêpôŋ gedenj tôŋgenj
 ma gôlôac to gôlôac tetoc aômnêm ŋaê sa.
¹³ Aôm oc ôndi ma taêm walô Sion gebe ŋanoc aôm taêm walôŋa kêdabinjgac.
 Nanoc tau mêsjkêsa su.
¹⁴ Aômnêm sakiŋwaga têntac gêwiŋ Sion tau ŋaalê
 ma nêŋ ŋalêlôm kêmoatinj tôŋ kêtô gamêŋ tau ketocŋa.

* **101:8:** Dawidnê pesalem teŋ.

- 15 Ec lau samuc oc têtêc Apômtaunê ɳaê
ma kij nomja samob têtêc nêm ɳawasi.
- 16 Biŋjanô, Apômtau oc êkwê Sion sa êtiām.
Eŋ oc eoc tau lasê tonê ɳawasi.
- 17 Eŋ oc êkac laŋjōanô ôkwi êndêŋ lau, taŋ sêjac kapoac êsêac naŋ, nêŋ meç
ma êmbôc taŋasuj auc êndêŋ êsêacnêŋ taŋiboa atom.
- 18 Biŋ tonaj ɳai teto ênêc e lau wakuc sêlic
gebe lau, taŋ teneŋi sêkôc êsêac su atomgen naŋ, awen êôc Apômtau.
- 19 Gebe eŋ gêjam tuc aŋga nê lôlôc dabuŋ
gebe Apômtau kêtuc kénir aŋga undambê kêsêp nom gêmêŋ
- 20 gebe êkêŋ taŋa êndêŋ lau kapoacwalôŋa nêŋ olin
ma êŋgamboac lau, taŋ têtu lau gêbac naŋ, su sêmoa mateŋ jali.
- 21 Gebe sêšôm Apômtaunê ɳaê lasê aŋga Sion
ma nê wae aŋga Jerusalem.
- 22 Sêŋgôm êndêŋ taŋ tenteŋlatu sêkac tauŋ sa naŋ,
ma kijnenêŋ lau sebe sênam sakinj êndêŋ Apômtau amboac tonaj.
- 23 Aê kasa ɳoc lêŋ gamoa e eŋ gêgôm aêŋoc ɳaclai kêtut golonj.
Eŋ gêjam aêŋoc bêc gaŋgôŋ matoc jaliŋa su kêtut dambê,
- 24 e galoc kataŋ gebe “Noc Anôtô, ôkaja aêma êndêŋ ɳoc bêc ɳalunjen atom
gebe aôm kôtu têm teŋgen to teŋgen ɳatau.”
- 25 Andanĝeŋ tauanô gôjac m nom
ma undambê kêtut lêmam ɳakôm.
- 26 Gen tonaj ɳai oc sênaŋa ma aôm oc gacgenj ômoa.
Gêŋ tonaj ɳai samob oc têtu manê amboac ɳakwê.
Aôm oc ôjô gêŋ tau êtôm tajô ɳakwê
ma aôm oc ônam gêŋ tau tonaj ôkwigeŋ.
- 27 Mago aôm ômoa amboac gômoa enden tôngenj
ma nêm jala oc ɳatêku êsu atom.
- 28 Aômnêm sakinwaga nêŋ latuŋi oc tec sêmoa nêŋ olin ɳajamgenj
ma nêŋ gôlôdâc oc sêmoa aôm laŋômñêmja ɳapaŋ.
- * lêna tau êndu-êndu naŋ, nê taŋiboa gêdêŋ Apômtau kêtut nê kwalecŋa.

103

Talambij Apômtaunê moasiŋ

- 1 O katuc tau, ôlanem Apômtau
ma aêŋoc ɳalêlôm samucgenj, êlanem ênê ɳaê dabuŋ.
- 2 O katuc tau, ôlanem Apômtau
ma olinj ênê moasiŋ samob, taŋ gêjam aôm sa naŋ, siŋ atom.
- 3 Gebe eŋ tec kêsuc aômnêm biŋ samob ôkwi
to gêgôm aômnêm gêmac samob ɳajam kêsa.
- 4 Eŋ gêjam aôm kêsi aŋga sec
ma kêkêŋ têtac gêwiŋ teŋgenja to taê walô kêtut sunsunj gêdêŋ aôm.
- 5 Aôm gôŋgôŋ ênê moasiŋ ɳaô kêtôm têm gômoa nomja.
Amboac tonaj tec gômoa ôlim matac kôtôm momboanj.
- 6 Apômtau kêwaka biŋgêdêŋ sa
- * **102:28:** Pesalem dambu tauŋja kêtut lemenjetenja. Nac taŋ kêpô

- to kêwaka lau samob, taŋ kékoniŋ êsêac tōŋ naŋ, sa amboac tonanŋenj.
- ⁷ En gêwa nê lêŋ sa gêdêŋ Mose
ma Israel latuŋi sêlic ênê gêŋsêga.
- ⁸ Apômtau kêtû taê walô to moasiŋ naŋ.
En têtac ɻandaŋ gaôgen atom ma têtac gêwiŋ tengeŋŋa gêjam sêga.
- ⁹ En oc êli biŋ laŋwa sa elêmê atom
ma ê têtac ɻandaŋ tōŋ ênêc ɻapaŋ atom.
- ¹⁰ En gêjac aêac kêtôm nêŋ sec atom
to kékêŋ ɻagêjô gêdêŋ aêac kêtôm nêŋ geo atom.
- ¹¹ Ènê têtac gêwiŋ tengeŋŋa gêdêŋ lau, taŋ têtêc en naŋ kapôêŋjanô,
kêtôm ɻasawa, taŋ geŋ umboŋ to nom gêngic naŋ.
- ¹² ɻasawa taŋ en kékêŋ geŋ aêac to nêŋ geo gêngic naŋ,
kêtôm ɻasawa, taŋ geŋ oc kêpi to oc kêsêp gêngic naŋ.
- ¹³ Apômtau taê walô nê lau, taŋ têtêc en naŋ,
kêtôm tama teŋ taê walô nê ɻapalê.
- ¹⁴ Gebe en kêjala aêac ôliŋ naŋ su
en kêjala gebe aêac kekop ɻaôma.
- ¹⁵ ɻamalacnê bêc kêtôm gêgwanj
to kêtôm ɻaola, taŋ kékô obalêlôm naŋ.
- ¹⁶ Mu embe êsêlêŋ naêpi, oc malamê eb tagen
e talic êtiam atom.
- ¹⁷ Mago Apômtaunê têtac gêwiŋ tengeŋŋa gêdêŋ lau, taŋ têtêc en naŋ, gêc
tengeŋ to tengeŋ
ma ênê moasiŋ naelom gôlôac to gôlôac.
- ¹⁸ Biŋ tonanj kêpi lau, taŋ sêmasaj ênê poac
to taêŋ gêjam ênê biŋsu gebe sêŋgôm êtu tôŋnaŋ naŋ.
- ¹⁹ Apômtau kêsa nê lêpônj sa kékô undambê.
En kiŋ gêjam gôliŋ gamêŋ samob.
- ²⁰ Amac ênê anjela to ɻaclaisêga, taŋ akêŋ taŋem ênê biŋ to atu ênê jaenwaga
naŋ,
alanem Apômtau.
- ²¹ Amac lausinj undambêŋa samob to ênê sakinwaga, taŋ agôm ênê biŋsu
kêtû tōŋ naŋ,
alanem Apômtau.
- ²² Amac ênê gêj samob, taŋ kékêŋ gêc gamêŋ samob, taŋ en gêjam gôliŋ
naŋ, alanem Apômtau.
O katuc tau, ôlanem Apômtau.

*

104

Apomtau gejob nê gêj, taŋ en kékêŋ naŋ

- ¹ O katuc tau, ôlanem Apômtau. O ɻoc Apômtau Anôtô, aôm ɻac kapôêŋgoc.
Aôm kôsô ɻawasi kiŋŋa to ɻaclai kêtû nêm.ɻakwê.
- ² Aôm gôi taôm auc ɻa ɻawê kêtû nêm gadê.
Aôm gôlam undambê kêtôm becobo.
- ³ Aôm gôjac nêm andu ɻademboŋ tōŋ taminj bu.
Tao kêtû nêm kareta ma gôŋgôŋ mu ɻamagê ɻaô.

* 103:22: Dawidnê teŋ.

4 Aôm kôkêj mu kêtû nêm jaenjwaga.

Aôm kôkêj ôsic towaô kêtû nêm sakiñwaga.

5 Aôm kôsuñ nom ɻaalê kêsêp ɻêñgeñ gêja, tec kékô ɻajaña,
amboac tonaj oc wiwic atomanô.

6 Aôm kôkêj gwêc kêkwa nom tau auc kêtôm ɻakwê
ma bu tau kêpoac e kêlêlêc lôc su.

7 Aôm goec biñ bu, tec gê su.
Aôm gôjac wapap kêtaj, tec kêtaiñ tau su gêja.

8 Aôm kôkêj lôc kêpi ma gaboañ gênê kêsêp gêja
e kêtôm ɻamadiñ, tañ aôm kôtôc nañ.

9 Aôm kôtôc bu tau ɻamadiñ gebe êñgêli atom
gebe bu tau ênam nom samucgeñ auc êtiam atom.

10 Aôm kôkêj bumata kêpulu kêsa gaboañ
ma bu tau keseleñ kêsa lôc ɻasawageñ gêja.

11 Gêj mateñ jali saleñja samob sênôm.
Bôcgabuñ sênôm e gêôc êsêac tôj.

12 Moc tañ sêmoa umboñ ɻalabu nañ, sêjam sac sêñgôñ ɻalêndañ.
Sêjam nê wê kêtaj kêsa ɻalaka ɻasawa.

13 Aôm kôkêj kom aŋga nêm andu lôlôcñja mêñkêmalôm lôc.
Aôm gôjam kôm ɻamoasiñ gêôc tôj.

14 Aôm kôkêj gêgwanj kêpi gebe bôc sêniñ
ma gêj tolauñ gebe ɻamalac sênam ɻakôm
e têtap gêj sêniñja sa aŋga nom
15 to wain gebe êñgôñ ɻamalacnêñ ɻalêlôm ɻajam êsa ma niptêkwi gebe
êñgôñ ɻamalacnêñ lañjohanô sênic-sênic êsa.

16 Kaseda Lebanonja sênôm bu e gêôc êsêac tôj.
Ka tau Apômtaunê ka, tañ tau kêsê nañ.

17 Moc sêjam ic sêñgôñ ka tau
ma boaloc gêjam sac gêñgôñ kêmêsic.

18 Lôc balinj kêtû noniñ gêbôm nêñ gamêj
ma mojañ têkam sê lamu ɻapoclabu.

19 Aôm kôkêj ajôñ gebe êtôc têm ɻanoc.
Oc tau kêjala ɻanoc naësêrja.

20 Aôm kôkêj ɻakesec, tec gêbêcauc,
go gêj saleñja samob olin palê êsa.

21 Lewe mataç têtañ sebe sêniñ nêñ gwada,
sêjatu nêñ mo aŋga Anôtôñê.

22 Oc embe êpi, oc têtañ tauñ su
nasêsa tauñ sic sêñec nêñ gêsuñ.

23 Go ɻamalacgeñ êsa naênam nê kôm,
êñgôñ nê gêj êmoa e êmbêcauc.

24 O Apômtau, aômnêm kôm taësam ɻanô lasê.

Aôm kômasaj gêj tau samob tomêtêgeñ ma aômnêm gêj, tañ kôkêj
nañ, gêjam nom auc.

25 Gwêc tau kêpoac ɻatapa kêsô gedec lañgwageñ.

- 26 Gêj mateñ jali sauñ to kapôeñ e gelec-gelecgen.
 26 Wañ sêselêj sêmoa
 ma gasu-gasu, tañ kôkêj nañ, gêjam nê ôwê gêmoa.
- 27 Gêj tonaj ñai samob sêôj aômgenj
 gebe aôm oc ôkêj nêj mo êtôm ñjanocgenj.
- 28 Aôm embe ôkêj, oc sejoñ sa.
 Aôm embe ôlam lêmam, oc ñanô ñajam êôc êsêac tôj.
- 29 Aôm embe ônsañ lañômanô auc, oc têtakê.
 Aôm embe ôkôc êsêac awenjaô su, oc sêmac êndu ma têtu kekop êtiam.
- 30 Aôm embe ôkêj awamjaô, oc mateñ jali êsa.
 Aôm gôjam nom lañô ôkwi kêtû wakuc.
- 31 Apômtaunê ñawasi oc ênêc teñgenj.
 Apômtau oc êtu samuc nê genj, tañ kêkêj nañ.
- 32 Eñ mata gê nom, tec kêkôtêj tau.
 Eñ lêma kêmoasac lôc, tec ñajadauñ kêsa.
- 33 Aê gabe jañga wê êpi Apômtau êtôm ñoc bêc jañgôj matoc jali samob.
 Aê jañga wê lambinjña êndêj ñoc Anôtô êtôm ñoc têm, tañ jamoa nañ.
- 34 Eñ êñô aêñoc wê ñajammañ
 gebe Apômtau gêgôm aê têtac ñajam kêsa.
- 35 Lau secwaga sênaña anga nom ma lau, tañ sêkac tauñ su anga
 Apômtaunê nañ maleñmê.

O katuc tau, ôlanem Apômtau. Aleluja.

105

- Anôtô kêmoasiñ Israel ñanô*
- 1 Anam dañge êndêj Apômtau, awem ênac ênê ñaê.
 Anam ênê gêj, tañ gêgôm nañ, ñawae êsa êndêj tentenjlatu.
- 2 Anam wê êpi eñ to anam wê lambinjña êndêj eñ.
 Anam ênê gêñsêga samob ñawae êsa.
- 3 Atoc taôm sa êtu ênê ñaê dabuñja.
 Êsêac tañ sesom Apômtau nañ, olinj êpi e tapi-tapigenj.
- 4 Apuc Apômtau to nê ñaclai ñam.
 Ansom ênê lañôanô endeñ tójgeñ.
- 5 Taêm ênam ênê gêñsêga, tañ eñ gêgôm nañ.
 Taêm ênam ênê gêñtalô to biñ, tañ awasuñ kêmêtôc nañ.
- 6 Ênê sakiñwaga Abraham nê latui amac.
 Jakobnê latui tec kêjalinj amac sa.
- 7 Eñ Apômtau, aêacnêj Anôtô.
 Eñ nom samucgeñ ñatau.
- 8 Eñ taê gêjam nê poac gedeñ tójgeñ.
 Eñ taë gêjam nê biñ, tañ gêjac mata kêpi gôlôac to gôlôac ñêngeneñ su nañ.
- 9 Eñ taê gêjam poac, tañ kêmoatinj gêdêj Abraham nañ,
 ma biñ, tañ kêtôc lêma gêdêj Isak ma kêsôm kêtû tój nañ.
- 10 Biñ tonaj eñ kêsôm kêtû tój gebe êtu Jakobnê biñsu

ma kêtû Israelnê poac ênêc tengejenja.

11 Gêdêj tanj eñ kêsôm gebe "Aê gabe jakêj gamêj Kanaan êndêj aôm,
nom tanj gajac sam kêtû aômnêm gêjlênsêm nañ."

12 Gêdêj tanj êsêac lau luagêcgej sêmoa nañ,
amboac lau jaba aنجa gamêj tau.

13 Êsêac aنجa lau teñ jaselom lau teñ
ma aنجa gamêj teñ jasêpi gamêj teñ.

14 Ma eñ gêlôc gebe lau teñ sêkônij êsêac tôj atom
ma gec biñ kinj njagêdô kêtû êsêacna.

15 Eñ kêsôm gebe" Amoasac ñoc lau, tanj gaeñ oso êsêac nañ atom
ma atu kasec aêjoc propete atom."

16 Gêdêj tanj Apômtau kêsakinj tôbôm kêsa nêj gamêj
ma gebe enseñ ñamalac ôlinj ñaseheñ mo samob su nañ,

17 eñ kêsakinj ñac teñ nê ñâe Josep gêmuñ êsêac,
tanj lau teñ sêjam ôli eñ amboac gêjôma teñ nañ.

18 Sêkapinj ênê akainj tôj ña ka
ma sêô eñ gêsutêkwa tôj ña kapoacwalô.

19 Eñ gêmoa amboac tonaj e biñ, tanj kêsôm lasê nañ ñanô kêsa,
go Anôtônê biñ kêwaka eñ sa.

20 Gocgo kinj kékêj lau jasêgaboac eñ su.
Ñac tanj gêjam gôlinj lau jaba taêsam nañ, kêlêwañ eñ jagêmoa nê tauña.

21 Ñac tau kékêj eñ kêtû ênê andu ñatau
ma gêjam gôlinj ênê waba samob.

22 Kékêj eñ gebe ênam gôlinj ênê kasêga êtôm nê ñalêlôm taê gêjam
ma êndôj mêtê êndêj ñac tau nê gôlinjwaga towae.

23 Go Israel gêja Aiguptu.

Ma Jakob gêngôj gamêj tonaj kêtû wakac.

24 Gêdêj tonaj Apômtau kêsuj nê lau sa e têtu taêsam.

Kêsuj êsêac sa têtu dani sêlêlêc nêj ñacio, tanj sêlêsu êsêacna nañ.

25 Go gêjam lau Aiguptu nêj ñalêlôm ôkwi e sêkêj kisa gêdêj nê lau
ma sêgôm Anôtônê sakiñwaga kwalec.

26 Tec kékêj nê sakiñwaga Mose
agêc Aron, tanj kêjalinj eñ sa nañ.

27 Ñac ulu tonaj sêgôm ênê gêntalô aنجa lau tau nêj
ma sêgôm gêjsêga aنجa lau Aiguptu nêj gamêj.

28 Eñ kékêj gêsuñbôm to gêgôm gamêj ñakanuc kêsa,
mago êsêac sêkêj tañeñ ênê biñ atom.

29 Eñ gêjam êsêacnêj bu ôkwi kêtû dec
ma kékêj êsêacnêj i sêmac êndu.

30 Eñ kékêj ôpôac seola gamêj auc
e sêô nêj kinj nê balêm ñalêlôm sêja.

31 Eñ kêjatu ma dañguc topom-topom Aleluja. sêmêj.
Kawanj sêjam êsêacnêj gamêj samob auc.

32 Eñ kékêj kompoc kêtuc êsêac
ma ôsic kékac kêpô gamêj gêjô kom su.

33 Kom tau gêjac êsêacnêj aiñ to jambô

- ma gêjac êsêacnêj gamêj ñaka popoc.
 34 Eñ kêjatu ma wagô sêmêj.
 Wagô wakuc taêsam ñjalêlêma atom.
 35 Gêj tonaj ñai sej gamêj tonaj ñagêj tolaun samob
 ma sej êsêacnêj kôm ñanô su.
 36 Go gêjac lau nêj ñacmêc samob êndu aنجa nêj gamêj,
 gêjac êsêacnêj lau matac ñamêcgoc.
- 37 Ma kêkêj nê lau sêwê tosilber ma goldgen sêja.
 Ma ênê lau tau nêj tej kêsêlêj gêbôc-gêbôc atom.
 38 Aiguptu sêlic êsêac sêc sêja, gocgo nêj ñjalêlôm kêlêwaŋ tau
 gebe têtêc êsêac ñanô.
 39 Eñ kêkêj tao tej kêgadê êsêac
 ma jawaô gebe êpô êsêac êndêj êmbêc.
 40 Êsêac tetej, go eñ kêkêj kêmbico sêmêj
 ma kêpuc êsêac tôj ña mo kêsêp aنجa undambê.
 41 Eñ gêga poc kêkôc ma bu kasa
 e keseleŋ kêsa gamêj sawa kêtôm bu kapôêj
 42 gebe eñ taê gêjam nê poac dabuŋ.
 Eñ taê gêjam nê sakiŋwaga Abraham.
- 43 Amboac tonaj eñ gêwê nê lau sêsa sêja.
 Ma êsêac sêjam wê totêntac ñajamgej.
 44 Eñ kêkêj lau samuc nêj gamêj gêdêj êsêac
 ma êsêac sêwê kainj lau tau nêj awa to waba kêtu nêj gêj
 45 gebe êsêac sêmansaŋ ênê biŋsu
 ma sêŋgôm biŋ, taŋ eñ kêjatu naŋ, êtu tôj.

Aleluja.

106

- Anôtô kêmoasiŋ nê lau*
- ¹ Aleluja.
 Anam daŋge êndêj Apômtau gebe eñ gabêjam.
 Ênê moasiŋ oc ênêc teŋgeŋ biŋjanôgoc.
- ² Asa kêtôm gebe êsôm Apômtaunê gêŋsêga lasê tomalagen
 ma asa oc êŋgôm ênê wae ësa naëtôm.
- ³ Aê aoc êôc êsêac, taŋ sêsap biŋgêdêj tôj
 ma sêmasaŋ biŋgêdêj gedeŋ tôngen naŋ.
- ⁴ O Apômtau, taêm ênam aê êtôm, taŋ taêm walô nêm lau naŋ.
 Mêŋônâm aê aoc sumaj
- ⁵ gebe jalic lau, tan kôjaliŋ êsêac sa naŋ, sêmoa nêj ñajam ma êmoasiŋ ñoc
 ñjalêlôm
 gebe têtac ñajam êsa êtu nêm lau têntac ñajamja ma jamoa ôlic êpigeŋ
 êtu nêm gêŋlênsêmja.
- ⁶ Aêac to ma mimi agôm secgoc.
 Aêac agôm keso to geogoc.

- 7 Ma mimi sêmoa Aiguptu ma tetoc aômnêm gêjshêga sa atom, ac tañj gêjam nêm moasiñ, tañj gêjam êsêac auc nañ atom.
- 8 Êsêac gêsuñtêkwa ñatañ kësa gêdêj Lôlôc Ñatau aنجa Gwêckoc,
- 9 mago enj gêjam êsêac sa kêtû nê ñaêna
gebe êwaka nê ñaclai sa ñamalac sêlic.
- 10 Eñ kësaic biñ kêpi Gwêckoc e ñakeleñ kësa.
Eñ gêwê nê lau sêşêlêj selom ñamakeñ amboac sêmoa gamêj ñakeleñ.
- 11 Nadembom kësiñ lau, tañj sêlêsu êsêac nañ auc
e ñanô kësu teñ kësêp siñsawa atom.
- 12 Gêdêj tonaj sêkêj gêwiñ ênê biñ
ma sêjam wê lambinjña kêpi enj.
- 13 Mago êsêac sêliñ ênê gêjshêga siñ sebenj
ma seseñ ênê gôliñ popoc.
- 14 Êsêac sêkêj gêwiñ nêj ñalêlôm ñakalac aنجa gamêj sawa
ma sêsaã Anôtô aنجa gamêj ñagêlêj.
- 15 Tec enj kêkêj gêj, tañj êsêac têtañ nañ,
mago kêkêj gêmac sec gesenj êsêac.
- 16 Aنجa gamêj becja êsêac sêjam lêmuñ Mose
ma sêgôm Anôtôñê dabuñwaga Aron amboac tonanjen.
- 17 Tec nom gêjac ma kêdañgôj Datan
ma kêmakop tonj Abiramja auc.
- 18 Ja kësa aنجa êsêacnêj tonj ñalêlôm
e jawaô geñ alôb-alôbwaga su.
- 19 Êsêac sêmasañ nêj bulimakao ñakatu gold teñ aنجa Sinai
ma sêjam sakiñ ñakatu gold tau.
- 20 Ma sêkêj bôc, tañj señ gêgwanjña nañ, nêj teñ ñakatu
gêjô nêj Anôtô nê ñawasi su.
- 21 Êsêac sêliñ nêj gêjam-sawaga Anôtô,
tañj gêgôm gêjshêga aنجa Aiguptu nañ siñ.
- 22 Ñac tau gêgôm gêjtalô aنجa gamêj tonaj,
gêgôm gêj ñaclaisêga aنجa Gwêckoc.
- 23 Amboac tonaj Anôtô kësôm gebe
enseñ nê lau su.
- Mago nê sakiñwaga Mose, tañj Anôtô kêjaliñ enj sa nañ,
kêkô Anôtôñê têtac ñandanj auc gebe ensenj êsêac su atom.
- 24 Go sêkêj gêwiñ biñ, tañj enj gêjac mata nañ atom
ma sêbu gamêj ñajam tau.
- 25 Êsêac têtu dindij biñ kêtôm nêj beclêlômgeñ
ma sêkêj tañej Apômtaunê awa atom.
- 26 Tec enj gêôc lêma sa ma kësôm kêtû tôj gebe
enseñ êsêac aنجa gamêj sawa.
- 27 Go êta êsêacnêj wakuc êliñ-êliñ sêsep tentenjlatu ñalêlôm
e sêmac êndu aنجa gamêj jaba.

- 28 Go êsêac sêsap Bal Peor tôj
ma seŋ gwam matê ɻada.
- 29 Êsêac sêgôm gêj amboac tonan e sêgôm Apômtau têtac kêbôli auc
ma gêmac sec tenj gêgôm êsêac.
- 30 Go Pinehas gêdi ma kêmêtôc êsêac
e gêmac sec gêôj sa.
- 31 ɻac tau gêgôm nê gêj amboac tonan tec lau sêlic ej amboac ɻac mansan
ma gôlôac to gôlôac taêj gêjam ej geden tôjgej.
- 32 Go sêgôm Anôtô têtac ɻandaŋ kêsa aŋga bu Meriba
e Mose kêtap ɻagêjô sa gêjô êsêac.
- 33 Êsêac sêgôm Mosenê ɻalêlôm gêôj ej sa sec
e kêsôm biŋ tokauc masi.
- 34 Israel seseŋ lau samuc
kêtôm Apômtau kêsakinj êsêacna atom.
- 35 Êsêac sêjam tauŋ
e têtêku lau samuc nan lêŋ jaba.
- 36 Ma sêjam sakinj êsêacnêŋ gwam,
tec kêtu lakô gêdêŋ êsêac.
- 37 Êsêac sêkêŋ latuŋio to ɻac têtu da
gêdêŋ lau samuc nêŋ ɻalau sec.
- 38 Êsêac sêkêc lau tobijmê nêŋ dec siŋ gebe sêkêŋ latuŋio to ɻac kêtu da
gêdêŋ Kanaannêŋ gwam.
Sêgôm amboac tonan tec seseŋ nom ɻadabuŋ su.
- 39 Êsêac sêjac môp tauŋ tec sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê.
Êsêac sêgôm nêŋ gêj amboac tonan tec seseŋ poac popoc.
- 40 Go Apômtau têtac ɻandaŋ kêsa gêdêŋ nê lau
gebe nê ɻalêlôm kêmoatiŋ tau tôj kêtu nê gêŋlênsêmna.
- 41 Ej gêwi êsêac siŋ sêsep lau samuc lemenj,
tec lau, tanj sêkêŋ kisa êsêac naŋ, sêjam gôliŋ êsêac.
- 42 Nêŋ ɻacio sêkôniŋ êsêac tôj
e sewec sêsoŋ ɻacio lemenj ɻalabu samucgenj.
- 43 Apômtau gêjam êsêac sa kêsêp ɻasawa ɻapanj,
mago êsêac gêsuŋtêkwa ɻatoŋ ma nêŋ sec gêjam sêga e kêkôniŋ êsêac
tôj.
- 44 Tagenj gêdêŋ tanj têtanj tauŋ gêdêŋ ej naŋ,
Apômtau kêkêŋ tanja to taê walô êsêac kêtu nêŋ gêŋwapacra.
- 45 Ej taê gêjam nê poac, tanj kêmoatiŋ kêtu êsêacna naŋ,
ma taê walô êsêac kêtu nê têtac gêwiŋ tengeŋna.
- 46 Ma kêkêŋ êsêac, tanj sêwê êsêac sêngôŋ kapoacwalô naŋ,
nêŋ ɻalêlôm taêj walô êsêac.
- 47 O Apômtau, aêacma Anôtô, ônam aêacmêŋ sa
ma ônac aêac sa aŋga lau samuc nêŋ êtiam
gebe aêac anam dange êndêŋ aômnêm ɻaê dabuŋ
ma fêntac ɻajam ésa êtu nêm waemna.
- 48 Aweŋ êôc Apômtau Israelnêŋ Anôtô êndêŋ galoc to enden tôjgej,

ma lau samob sêlôc gebe “Binjyanô.”

Aleluja.

107

BUKU KÊTU LEMENTEJNYA

Apômtau gêjam aêac sa

- 1 “Anam danje êndêj Apômtau gebe en ñac gabêjam,
 ênen moasinj ênêc teñgeñ biñjanô.”
- 2 Lau tanj Apômtau gêjam êsêac kêsi ma kêjangô êsêac su anja gêñwapac nañ,
 sêñom amboac tonanj.
- 3 Lau tanj enj gêjac êsêac sa sêmêj anja oc kêpi to oc kêsêp ma anja
 musangu-m to mula-m nañ,
 sêñom amboac tonanj.
- 4 Nêñ lau ñagêdô seo sêmoa gamêj sawa, tanj intêna masianô nañ,
 ma têtap malac sêñgônyja teñ sa atomanô.
- 5 Mo to bu gêjô êsêac
 e katuj tekweñ gêbac.
- 6 Gêñwapac tonanj gêgôm êsêac e awenj gêjac Anôtô,
 tec gêjam êsêac sa anja nêñ ñandaj tau
- 7 ma gêwê êsêac katôgeñ
 e sêô lasê malac teñ ma sêñgôj.
- 8 Êsêac sênam danje êndêj Apômtau êtu ênê têtac gêwiñ teñgeñja
 ma êtu ênê gêñsêga, tanj gêgôm gêdêj ñamalac latuñji nañja,
- 9 gebe enj kêlau êsêac, tanj bu gêjô êsêac nañ,
 ma kêkêj gêj ñajam gêôc êsêac, tanj mo gêjô nañ tôj.
- 10 Nêñ lau ñagêdô sêñgôj gêsuñbôm to ñakesec,
 sêlai êsêac tôj ña ki sêñgôj jageo
- 11 gebe êsêac sêli awenj sa gêdêj biñsu
 ma sêbu Lôlôc Natau nê biñ.
- 12 Koleñ ñajaña kêkôniñ êsêac e tekweñ gêbac.
 Êsêac sêu tauñ jasêc ma nêñ gêjam-sawaga masi.
- 13 Gêñwapac tonanj gêgôm êsêac e awenj gêjac Apômtau,
 tec enj gêjam êsêac sa anja nêñ ñandaj tau.
- 14 Enj gêwê êsêac sêsa anja gêsuñbôm to ñakesec
 ma kêsaic nêñ kapoacwalô gêngic.
- 15 Lau tonanj awenj êôc Apômtau êtu ênê têtac gêwiñ teñgeñja
 ma êtu ênê gêñsêga, tanj gêgôm gêdêj ñamalac latuñji nañja,
- 16 gebe enj kêtuc katam ki popoc
 ma kêtuc balañ ki tulu.
- 17 Nêñ lau ñagêdô têtap gêmac sa kêtu nêñ secñja
 ma sêôc ñandaj kêtu nêñ geoña.
- 18 Lau tonanj nêñ ñalêlôm gedec gêj taniñja samob
 e sêsa pañ lêndaj sêmac ênduña.
- 19 Gêñwapac tonanj gêgôm êsêac ma awenj gêjac Apômtau,
 tec enj gêjam êsêac sa anja nêñ ñandaj tau.

- 20 Eŋ kēsakiŋ nê biŋ gebe êŋgôm êsêac ɻajam êsa
ma kêjanjo êsêac su aŋga sê.
- 21 Lau tonan aweŋ êōc Apômtau êtu ênê têtac gêwiŋ tengeŋja
ma êtu ênê gênsêga, taŋ gêgôm gêdêŋ ɻamalac latuŋi naŋja.
- 22 Êsêac sêkêŋ da daŋe
ma sêšom ênê gêŋ, taŋ gêgôm naŋ, lasê êsêp wê têntac ɻajamja.
- 23 Nêŋ lau ɻagêdô sêlac sêsa gwêcô sêja
sebe têtulu gêŋ aŋga gwêc sawa.
- 24 Êsêac sêlic gêŋ, taŋ Apômtau gêgôm naŋ,
to ênê gênsêga gwêc sawaŋa.
- 25 Gebe eŋ kêjatu e mu gêbuc
ma gêli gwêc ɻadembom kapôeŋ sa.
- 26 Gwêc tau kêsunj êsêac sa sêpi e jadêdêŋ undambê, go gêu êsêac sêšêp e
gacgenj sêšêp gwêclêlôm sêja.
Ma gêgôm êsêac e atêŋ uc-ucgeŋ.
- 27 Êsêac katuŋ kêlau e sêku amboac bu kêjanjinj êsêac
ma nêŋ meloco kêsa samucgeŋ.
- 28 Gêŋwapac tonan gêgôm êsêac e aweŋ gêjac Apômtau,
tec eŋ gêjam êsêac sa aŋga nêŋ ɻandaŋ tau.
- 29 Eŋ gêgôm mutêna kêtu malô
ma kêkêŋ bênlôŋ kêsêp
- 30 e êsêac têntac ɻajam kêsa gebe gwêc kêtu malô,
go gêwê êsêac sêšô lêlôm, taŋ sepeŋ naŋ sêja.
- 31 Lau tonan aweŋ êōc Apômtau êtu ênê têtac gêwiŋ tengeŋja
ma êtu ênê gênsêga, taŋ gêgôm gêdêŋ ɻamalac latuŋi naŋja.
- 32 Êsêac tetoc eŋ sa aŋga gôlôac ɻalêlôm
ma sêlanem eŋ aŋga laumatanêŋ sêkac sa ɻalêlôm.
- 33 Eŋ gêjam bu ôkwi kêtu gamêŋ sawa
ma bumata kêtu gamêŋ keleŋ.
- 34 Nom ɻalêsi ɻajam kêtu mêcgauc
kêtu lau, taŋ sêŋgôŋ naŋ, nêŋ geoŋa.
- 35 Go gêjam gamêŋ sawa ôkwi kêtu bugêjactoŋ
ma gamêŋ keleŋ kêtu bumata.
- 36 Ma eŋ kêkêŋ gamêŋ tau gêdêŋ lau, taŋ mo gêjô êsêac naŋ sêŋgôŋ,
go sêkwê nêŋ malac sa gebe sêŋgôŋja.
- 37 Êsêac sêjam nêŋ kôm to sêšê kôm wainja
e gêjam ɻanô gêōc tau tôŋ-tôŋ.
- 38 Eŋ gêjam mec êsêac têtu lau taêsam
ma kêkêŋ nêŋ bôc ɻalêlêma atom.
- 39 Gêdêŋ taŋ gêŋwapac kêkônij êsêac e sêpô lêna tauŋ êndu-êndu
ma nêŋ gêŋ ɻajam kêtaiŋ su e têtu wapi naŋ,
- 40 eŋ kêsêwa majenj kêpi kasêga
ma kêkêŋ êsêac seo sêmoa gamêŋ sawa naŋ, intêna masi.
- 41 Mago eŋ gêōc ɻac ɻalêlôm sawa sa aŋga gêŋwapac ɻalêlôm
ma gêjac ênê gôlôac sa têtu kapôeŋ.
- 42 Lau mansan sêlic e têntac ɻajam kêsa
ma gêjac lau secwaga samob nêŋ lêno auc.
- 43 Lau tokauc taêŋ ênam biŋ tonan

ma sêjala Apômtaunê têtac gêwiŋ teŋgeŋja ḥjanô.

108

*Mec Anôtô ênam aēac sa aŋga ḥacjo nêŋ
(Pes 57:7-11; 60:5-12)*

- 1 O Anôtô, ḥoc ḥalêlôm kêpa su gabe janam wê to jaŋgôm gêŋ wêŋa êtaŋ.
O katuc tau, ḥondimaŋ.
 - 2 Gêŋ wêŋa totau-totau, andi.
Aê gabe jaŋu gamêŋ kelendeŋ sa.
 - 3 O Apomtau, aê gabe jalanem aôm aŋga lau ḥalêlôm.
Aê gabe aoc êôc aôm aŋga tentenlatu ḥalêlôm.
 - 4 Gebe aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja kêpi-kêpi e jagêdêŋ undambê
ma aômnêm biŋ ḥanêŋ kelendeŋ tau e jagêdêŋ tao.
 - 5 O Anôtô, ḥosuŋ taôm sa e êndêŋ undambê ḥaô
ma nêm ḥawasi ênam nom samuc auc.
 - 6 Ôkêŋ tanjam aêac ma ônam nêm lau, taŋ têmtac gêwiŋ êsêac naŋ sa.
Nêm anôŋja eŋgeŋ aêac sa.
 - 7 Nac dabuŋ Anôtô kêsôm aŋga nê gamêŋ dabuŋ gebe
“Aê jawa Sikem êkôc-êkôc totêtac ḥajamgeŋ ma janac sam gaboaŋ
Sukot êndêŋ ḥoc lau.
 - 8 Gilead to Manase kêtu ḥoc gamêŋ.
Epraim kêtu môkêcapac ḥakululuŋ ki to Juda kêtu ḥoc tôc gôliŋja.
 - 9 Moab kêtu ḥoc laclu jakwasinj taucŋa.
Aê jambalin ḥoc atapa êpi Edom ma ḥoc dimai êpi Pilistinêŋ gamêŋ.”
 - 10 O Anôtô, asa oc êwê aê jandêŋ malac totuŋbôm ḥajaŋa jana.
Asa oc êwê aê najaô lasê Edom.
 - 11 O Anôtô, aôm oc gôwi aêac siŋ
ma kôtu aêacma lausinj nêŋ laumata atom me.
 - 12 Ônam aêac sa êndêŋ ḥacjomaj
gebe ḥamalac oc sênam aêac sa êtôm atom.
 - 13 Anôtô êwiŋ aêac, go dansen ḥacjo aliŋ-eliŋ.
Eŋ taugeŋ tec oc êka aêacnêŋ ḥacjo popoc.
- *

109

Nac-gêmoa-gêŋwapac-ḥalêlôm nê taŋi

- 1 O Anôtô, aê aoc gêôc aôm,
amboac tonaj ônam taôm tōŋ aê atom,
- 2 gebe lau alôb-alôb to lau dansen sêŋa awenj gêdêŋ aê
ma sêgôliŋ biŋ kêpi aê.
- 3 Nêŋ biŋ têntac ḥandaŋ secŋa kêkôm aê auc
ma sêjac aê ḥam mêgenj.
- 4 Aê kateŋ mec kêtu êsêacŋa.
Aê têtac gêwiŋ êsêac, mago sêjam kisa aê.
- 5 Aê kamoasinj êsêac, mago sêkêŋ sec gêjô
Aê têtac gêwiŋ êsêac, mago sêkêŋ kisa aê.

* **108:13:** Dawidnê pesalem teŋ. Wê teŋ.

- 6 Ôkêj ñac alôb-alôb teñ êmêtôc ñoc ñacjo
ma nê ñacjo teñ êngôliñ biñ êpi ej.
- 7 Êsêac sêmêtôc ej ma sêkip ênê keso sa
ma ñac tau nê mec êtu nê sec.
- 8 Ênê bêc êngôñ mata jaliña êtu dambê
ma nê sakiñ elom ñac teñmaj.
- 9 Ênê ñapalê têtu mosêbu
ma nê awê êtu awêtuc.
- 10 Ênê ñapalê sêmoa nêj alê katuc ñagala atom,
sensom mo ma teteñ sêôj-sêôjgeñ.
- 11 Ñac sec tau, tañ launéñ tôp gêc ej nañ, nê waba samob êpêla tau su
ma lau jaba sêjanjo ênê koleñ ñanô su.
- 12 Ej êtap nê ñac taê walô ejña teñ sa atomanô
ma lau teñ sênam jaom ênê mosêbu atom.
- 13 Ênê wakuc samob sêmac êndu
ma sênam kauc dêbuñinéj ñaê samucgeñmaj.
- 14 Apômtau taê ênam ênê mimi nêj keso
ma êsuc tênanê sec ôkwi atomanô.
- 15 Apômtau taê ênam nêj sec endej tõngej
ma enseñ lau sec tonaj nêj ñaê su samucgeñ e sêliñ siñ aنجa nom.
- 16 Gebe ñac tau taê gêjam tê tac gêwiñ lauñja atom.
Ej kêjanda lau sêngôñ jageonja to lau ñalêlôm sawa ma lau sêpô lêna
tauñja e sêmac êndu.
- 17 Ej tê tac gêwiñ gebe êpuc boa lau amboac tonaj sêpuc boa ej tau.
Ej tê tac gedec moasinj, tec moasinj ênac jaë ej.
- 18 Biñ kêpuc boanya kêkôm ej auc amboac kêsô ñakwê.
Gêj tau tonaj êsêli ênê ôlilêlôm popoc amboac bu ma êndañguc ênê
ñatêkwa amboac niptêkwimañ.
- 19 Biñ kêpuc boanya tonaj kêtôm obo, tañ ej gêjac nañ,
ma kêtôm ômbiñkap, tañ kêjandiñ gedenj ej tõj nañ.
- 20 Apômtau oc êngôm aêñoc soño-soño
to êsêac, tañ sêñôm biñ sec kêpi aê nañ, amboac tonajgeñmaj.
- 21 Ma aôm Apômtau, ñoc Anôtô, mêtômoa ôwiñ aê êtu nêm ñaêja
ma ônam aê sa êtu nêm têmtac gêwiñ teñgeñja.
- 22 Gebe aê ñac ñalêlôm sawa kapô lêna
ma aêñoc ñalêlôm popoc jamuñ-jamungeñ.
- 23 Aê ôlic kêtaiñ e kêtôm katuñ kêtû balinj su.
Aê katôm siob, tañ mutêna kêdaba piñpañ.
- 24 Aê gajam dabuñ mo e ocmatu kêtû golonj
ma ôlic kêtû sec e ñatêkwa kêsa awê samob.
- 25 Êsêac sêkêj aê katu êsêacnêj gêj lêlêja teñ
ma têdaiñ gêsuñ kêtû aêja.
- 26 O Apômtau, ñoc Anôtô, mêtôpuc aê tõj.
Ônam aê sa êtu nêm têmtac gêwiñ aê ñanôgeñja.
- 27 Ôkêj ñoc ñacjo sêjala gebe aôm lêmam gôjam aê sa.
Aôm Apômtau gêjam gôliñ amboac tonanjeñ.
- 28 Êsêac sêpuc boa aêmañ, mago aôm ônam mec aê.

Êsêac taŋ sêjanda aê naŋ, sêkumaŋ gebe aômnêm sakinwaga aê jamoa totêtac ɻajamgeŋ.

²⁹ Majenj êtu ɻoc soŋo-soŋonêŋ ɻakwê
ma êsêac sênaç biŋ majenjña êtu nêŋ obo.

³⁰ Aocsuŋ ênam daŋge kapôhêŋ êndêŋ Apômtau.

Aê jalambin enjamoja launêŋ sêkac sa ɻalêlôm,

³¹ gebe enj kékô ɻac ɻalêlôm sawa nê anôŋa
gebe ênam enj sa êndêŋ êsêac, taŋ sebe senseŋ enj su naŋ.

*

110

Apômtau agêc nê kiŋ, taŋ geŋ oso enj naŋ

¹ Apômtaunê biŋ gêdêŋ ɻoc Apômtau gebe

“Mêŋôŋgôŋ aêjoc anôŋa

e jakêŋ nêm ɻacio
sênenç amkaiŋ ɻalabu acgom.”

² Apômtau êkêŋ nêm gôliŋ ɻaclai esewec anŋa Sion ma êsa êna êtu tapa.
Ônam gôliŋ nêm ɻacio.

³ Êndêŋ bêc, taŋ aôm ônac nêm ɻacio naŋ,
nêm lau sêwiŋ aôm sênaç ɻawaegen.

Êtôm nop êpoac bêbêc kanucgeŋ
aômnêm lau mata sêwac êndêŋ aômnêm lôc dabuŋ.

⁴ Apômtau kêtôc lêma sa su
ma oc enseŋ nê biŋ atom gebe

“Aôm kôtu ɻac dabuŋsêga ômoa teŋgeŋja
kôtôm Melkisedek tau.”

⁵ Apômtau kékô aômnêm anôŋa.

Êndêŋ ênê bêc têtac ɻandaŋja oc êku kiŋ samob tulu.

⁶ Enj oc êmêtôc tentenŋlatunêŋ biŋ ma êkêŋ nêŋ ɻacmatê sênam gamêŋ auc.
Enj ênac lau môkêŋ êkôc anŋa gaboaŋ tapa.

⁷ Kiŋ oc ênôm bu, taŋ kêpoac gêdêŋ intêna ɻatali naŋ,
amboac tonanj tec êsa môkêapac sageŋ.

*

111

Aweŋ êôc Anôtô êtu êmoasiŋ ôliŋ to katuŋja

¹ Aleluja.

Aê gabe janam danje Apômtau toŋoc ɻalêlôm samucgeŋ.

Janjôm amboac tonanj anŋa lau mansaŋ to gôlôac ɻalêlôm.

² Apômtau gêgôm gênsêga kapôdêŋ.

Êsêac samob, taŋ têntac kékac êsêac kêtû gêŋ tonanjña naŋ, sêpuc gêŋ
tau ɻam.

³ Nawasi to ɻaclai gêjam samob, taŋ enj gêgôm naŋ auc
ma ênê biŋgêdêŋ oc ênêc endenj tôngen.

* **109:31:** Dawidnê pesalem teŋ. * **110:7:** Dawidnê pesalem teŋ.

⁴ Apômtau kékêj nê gêjtalô taujala gebe talin siŋ atom.

 Eŋ ɻacmoasiŋ to ɻac gabêjam.

⁵ Eŋ kékêj mo gêdêj êsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ.

 Eŋ taê gêjam nê poac gedeŋ tôngenj.

⁶ Eŋ kékêj lau samuc nêj gênlênsêm gêdêj nê lau,
 tec gêwa nê ɻaclai sa gêdêj êsêac.

⁷ Gêj taŋ lêma gêgôm naŋ, ɻajêj to gêdêj.

 Ênê biŋsu samob kêtû katô.

⁸ Eŋ kêwaka biŋsu tau sa gebe ênêc endej tôngenj
 ma kékêj biŋsu tau tobiŋ ɻajêj ma tobiŋ ɻanôgenj.

⁹ Eŋ gêjam nê lau kêsi ma kêmoatinj nê poac teŋenjha gêdêj êsêac.
 Ênê ɻaê dabuŋ to ɻaclai.

¹⁰ Tatêc Apômtau kêtû mêtê ɻam êwa lau samob, taŋ sêngôm ɻanô êsa naŋ,
 nêj kauc sa.

 Talambinj eŋ endej tôngenj.

112

Embe tatêc Anôtô oc ênam aêac sa

¹ Aleluja.

Aê aoc êôc ɻac, taŋ kêtêc Apômtau
 to gêgôm ênê biŋsu ɻanô kêsa totêtac ɻajamgeŋ naŋ.

² Ênê wakuc oc têtu gamêj ɻatau toŋaclai.
 Ma Apômtau ênam mec lau mansaŋ nêj gôlôac.

³ Gêj masê to awa ênêc ênê andu
 ma ênê biŋgêdêj oc ênêc endej tôngenj.

⁴ Eŋ kêpô lau mansaŋ kêtôm ɻawê kêpô gamêj ɻakesec.
 Eŋ ɻac gêdêj tec taê labu ma kêmoasiŋ lau.

⁵ Aê aoc êôc ɻac, taŋ taê walô lau to gêjam lau sawa sa naŋ,
 ma êngôm nê gêj samob naêndêŋenj.

⁶ Eŋ oc êkô ɻajaŋa êku atomanô
 ma lau oc taêj ênam eŋ endej tôngenj.

⁷⁻⁸ Gêjwapac ɻawae oc êngôm eŋ êtêc tau atom.

 Ênê ɻalêlôm ɻajêj ma taê êka Apômtau!

Eŋ têtac kêpa su ma kêtêc tau atom.

 Êndêj ɻamu eŋ oc êku nê ɻacio tulugenj.

⁹ Eŋ gêjac sam nê gêj gêjac ɻawaegerj gêdêj lau ɻalêlôm sawa amboac
 tonangerj.

 Ênê biŋgêdêj oc ênêc endej tôngenj. Eŋ oc êtu apômtau towae.

¹⁰ ɻac taŋ kékac tau su aŋga Anôtônê naŋ, gêlic e kêtû môsi.

 Eŋ gêmôêj luluŋ, mago ɻanô masi. Lau secwaga embe taêj êka biŋ
 teŋ oc ɻanô ênsuŋ tau êndêj êsêac atom.

113

Aweŋ êôc moasiŋ ɻatau Anôtô

¹ Aleluja.

Apômtaunê sakiŋwaga amac,

alanem Apômtaunê ɳaê
² Aweŋ êôc Apômtaunê ɳaê
 êndêŋ galoc ma ênêc enden tōŋgen.
³ Aweŋ êôc Apômtaunê ɳaê
 aŋga oc kêpi e êndêŋ oc kêsêp.
⁴ Apômtau kêlêlêc tentenŋlatui samob su.
 Ênê ɳawasi kelerj undambê su.

⁵ Asa oc êtôm Apomtau, aêacnêŋ Anôtô,
 taŋ gêŋgôŋ nê lêpôŋ aŋga lôlôc naŋ.
⁶ Nac tau naŋ gewec,
 go katuc kêniŋ undambê to nom.
⁷ Eŋ kêkam ɳalêlôm sawa aŋga kekop
 ma gêôc ɳac kapô lênaŋsa sa aŋga wao.
⁸ Gebe etoc eŋ êŋgôŋ êwiŋ kasêga,
 êŋgôŋ nabaŋ ênê launêŋ kasêga.
⁹ Eŋ kêkêŋ awê kapoac gêwê kainj andu
 ma kêkêŋ eŋ kêkôc ɳapalê e têtac ɳajam kêsa langwagenj.

Aleluja.

114

Wê Pasanya teŋ

¹ Alleluja.

Gêdêŋ tan Israel gêdi aŋga Aiguptu,
 gedeŋ tan Jakobnê gôlôac dêdi aŋga lau aweŋ jaba naŋ,
² Juda kêtu Apômtaunê gamêŋ dabuŋ
 ma Israel kêtu ênê gamêŋ gôlinŋa.

³ Gwêc tau gêlic e kêtaiŋ su
 ma bu Jordan gêlêc tau sa jakêkô.
⁴ Lôc sêboanj têtôm domba kapoac
 ma gamêŋ ɳabau têtôm domba ɳalatu.

⁵ O gwec, asageŋ gêgôm aôm tec kôtaiŋ su.
 O Jordan, asageŋ gêgôm aôm tec gôlêc taôm sa jakôkô.
⁶ O lôc, asageŋ gêgôm amac tec aboaŋ amboac domba kapoac.
 O gamêŋ ɳabau, asageŋ gêgôm amac, tec aboaŋ amboac domba ɳalatu.

⁷ O nom, ôwiwic taôm gebe Apômtau gêmêŋ,
 Jakobnê Anôtô mêŋgêmoa gêwiŋ aôm.
⁸ Nac tau gêjam poc ôkwi kêtu bu ɳatoŋ
 ma poclô kêtu bumata, taŋ kêpulu kêpi gêmêŋ naŋ.

115

Anôtô mata jali nê wae êsa

¹ O Apômtau, otoc aêac sa atom, otoc aêacma ɳaê sa atom, otoc taômnêm
 ɳaê sa
 êtu nêm têmtac gêwiŋ tengeŋŋa to nêm biŋ ɳajêŋŋa.

- ² Amboac ondoc lau samuc têtu kênac gebe
“Êsêacnêj Anôtô gêmoa ondoc.”
- ³ Aêacnêj Anôtô gêmoa undambêgoc,
enj gêgôm gêj samob, tañ nê ñalêlôm taê gêjam nañ.
- ⁴ Êsêacnêj gwam silber to gold,
nañ ñamalac lemenj sêgôm.
- ⁵ Êsêacnêj aweijsuñ gêc, mago sêrôm bij atom.
Matejanô gêc, mago sêlic gamêj Aleluja. atom.
- ⁶ Êsêac tanjejsuñ gêc, mago sêñô bij atom.
Lusunjsuñ gêc, mago sêñu gêj atom.
- ⁷ Êsêac lemenj gêc, mago sêmoasac gêj atom. Enkaiñ gêc, mago sêrôlêj atom
ma nêj koclabej kêtej atom.
- ⁸ Lau sêmasaŋ-gêj-tauwaga têtôm nêj gêj tau
ma lau samob, tañ taêj kêka gwam nañ, amboac tonanjeñ.
- ⁹ O amac Israelwaga, taêm êka Apômtau.
Enj kêtû amacnêm lautuc ma gêjam-sawaga.
- ¹⁰ O Aronnê gôlôac, taêm êka Apômtau.
Enj kêtû amacnêm lautuc to gêjam-sawaga.
- ¹¹ O amac, tañ atêc Apômtau nañ, taêm êka Apômtau.
Enj kêtû amacnêm lautuc ma gêjam-sawaga.
- ¹² Apômtau taê gêjam aêac, enj oc ênam mec aêac.
Enj oc ênam mec Israelnêj gôlôac ma oc ênam mec Aronnê gôlôac.
- ¹³ Enj oc ênam mec êsêac, tañ têtêc Apômtau nañ,
lau sauñ to lau kapôeñ.
- ¹⁴ Apômtau êkêj amac atu taêsam.
Enj êkêj amac atu taêsam ma nêm gôlôac amboac tonanjeñ.
- ¹⁵ Apômtau tañ kêkêj undambê to nom nañ,
ênam mec amac.
- ¹⁶ Undambê kêtû Apômtaunê undambê
ma nom tec enj kêkêj gêdêj ñamalac.
- ¹⁷ Nacmatê to êsêac, tañ sêc sêsep nêj gamêj ñajênyja sêja nañ,
nêj teñ oc êlanem Apômtau atom.
- ¹⁸ Mago aêac oc talanem Apômtau
galoc to oc endeñ tôngeñ.

Aleluja.

116

- Anôtô gêjam ñac, tañ kêsa pañ lêndañ nañ, sa ñawê danjeña
- ¹ Aê têtac gêwiñ Apômtau gebe enj kêkêj taña aê
ma gêjô ñoc tanjiboa.
- ² Enj gê taña aê.
Amboac tonan jamôec êndêj enj êtôm ñoc bêc samob.
- ³ Tamac êndu ñalêpoa gêsô aê tôj ma katêc tauc ñasec kêtû lamboamja.
Aê gaôc gêjwapac to kapô lêna
- ⁴ e aoc gêjac Apômtaunê ñaê gebe

“O Apômtau, aê jatej aôm ônam aê kêsimaŋ.”

5 Apômtau eŋ ɻacmoasiŋ to gêdêŋ.

Aêacnêŋ Anôtô kêtû taê labu ɻamôkê.

6 Apômtau gejob lau meloc-meloc.

Aê katu palê, mago eŋ gêjam aê sa.

7 O katuc tau, naôlêwaj taôm êtiam

gebe Apômtau kêmoadsiŋ aômgac.

8 Biŋjanô, aôm gôjam katuc kêsi aŋga tamac ênduŋa.

Aôm kôpuc matocgasi tôŋ gêdêŋ matoculu ma goden ockaiŋ tôŋ gebe
jaka selelec atom.

9 Aê jasa ɻoc lêŋ jamoa Apômtau laŋônêm

aŋga gamêŋ sêngôŋ mateŋ jaliŋa.

10 Gêdêŋ tanj aê kasôm gebe “Noc ɻalêlôm popoc-popocgen” naŋ,

mago gawi kakêŋ gêwiŋ Anôtôŋa siŋ atom.

11 Gêdêŋ tanj kapô lêna ɻasec naŋ, aê kasôm gebe

“Namalac samob dansanjtêna.”

12 Aê oc jakêŋ asageŋ êndêŋ Apômtau

êjô nê moasiŋ, tanj kékêŋ gêdêŋ aê naŋ.

13 Aê gabe jaôc moasiŋ ɻalaclu sa êtu daŋge

ma gabe aoc ênac Apômtaunê ɻaâ.

14 Biŋ tanj gajac mata gêdêŋ Apômtau naŋ, gabe jaŋgôm êtu tôŋ.

Gabe jaŋgôm êtu tôŋ aŋga ênê lau samob ɻalêlôm.

15 Apômtaunê lau mansaŋ embe sêmac êndu,

oc êlic amboac gêŋwapac teŋ.

16 O Apômtau, nêm sakiŋwaga aê, nêm sakiŋwaga latu aê.

Aôm kôgaboac lêpoa, tanj gêšô aê tôŋ naŋ su.

17 Aê jakêŋ da daŋgeŋa êndêŋ aôm

ma aoc ênac Apômtaunê ɻaâ.

18 Biŋ tanj gajac mata gêdêŋ Apômtau naŋ, gabe jaŋgôm êtu tôŋ.

Gabe jaŋgôm êtu tôŋ aŋga ênê lau samob ɻalêlôm.

19 Aê gabe jaŋgôm jakô Apômtaunê andu ɻamalacluŋ,

aŋga aôm, Jerusalem, ɻalunjeng.

117

Alambij Apômtau

1 Amac lau nomja samob, awem êôc Apômtau.

Amac tenteŋlatu samob, alanem ej.

2 Gebe ênê têtac gêwiŋ teŋeŋja tau tonjaclaigen

ma ênê biŋ ɻanjêŋ oc ênêc endeŋ tôngen.

Aleluja.

118

Gôlôac sêlic om ɻawê daŋgeŋa

1 Anam daŋge êndêŋ Apômtau gebe eŋ ɻac gabêjam.

Biŋjanô ênê moasiŋ ênêc endeŋ tôngen.

2 Israel sêšom lasê amboac tonec gebe

- “Biñjanô, ênê moasin ênêc endej tóygeñ.”
 3 Aronnê gôlôac sêsthôm lasê amboac tonec gebe
 “Biñjanô, ênê moasin ênêc endej tóygeñ.”
 4 Lau-têtêc-Anôtôwaga samob sêsthôm lasê amboac tonec gebe
 “Biñjanô, ênê moasin ênêc endej tóygeñ.”
- 5 Aê kapô lêna ma aoc gêjac Apômtau,
 tec Apômtau kékêj taña aê ma gajam aê sa.
 6 Aê katêc tauc atom gebe Apômtau gêwiñj aê
 ñamalac oc sêngôm asageñ êndêj aê.
 7 Apômtau gêwiñj aê, oc ênam aê sa
 ma jaku ñoc ñacio tulu.
 8 Daê lamu Apômtau
 ñajam kélélêc taêj kêka ñamalac su.
 9 Daê lamu Apômtau
 ñajam kélélêc taêj kêka ñamalacnêj laumata su.
- 10 Tenteñlatu samob sêgi aê auc,
 mago aê gaseñ êsêac su gajam Apômtau lañô.
 11 Sêgi aê auc e kêsô tau,
 mago aê gaseñ êsêac su gajam Apômtau lañô.
 12 Êsêac sêgi aê auc amboac banic, mago ja kékwanam êsêac su amboac oba,
 mago aê gaseñ êsêac su ña Apômtaunê ñaclai.
 13 Êsêac têtuc aê ñajaña gebe jambenj,
 mago Apômtau gêjam aê sa.
 14 Apômtau kêtû ñoc ñaclai to ñoc ñac kalanem-eñwaga.
 Eñ kêtû ñoc kësiwaga.
- 15 Wêsiñ toôndu kêpi aῆga lau gêdêj nêj bec.
 Apômtau lêma anôja gêgôm gênsêga ñaclai.
 16 Apômtaunê lêma anôja kêsip ñamalac sa.
 Apômtaunê lêma anôja gêgôm gênsêga ñaclai.
 17 Aê oc jamac êndu atom, jañgôn matoc jali
 ma jasôm Apômtaunê ñaê lasê.
 18 Apômtau gêjac aê matocgasi aucgenj,
 mago gêlôc gebe jamac êndu atom.
- 19 Alêc lôm dabuñ tau ñakatam su êndêj aê.
 Aê gabe jasô najanam danje êndêj Apômtau.
- 20 Apômtaunê sacgêdô tonec
 gêjac lau gêdêj tañgeñ ñawae.
- 21 Aê gajam danje aôm gebe kôkêj tanjam aê
 ma kôtu ñoc kësiwaga.
- 22 Poc, tan sêkwêwaga sêbalinj siñ nañ,
 tec kêtû poc kékêsuña.
 23 Gêj tonanj Apômtau gêgôm,
 tec mateñanô talic amboac gênsêga.
 24 Bêc tau tonanj Apômtau kékêj.

Awej êôc toôndu ma ôlinj êpi-êpigenmañ.

25 O Apômtau, ônam aêacmêj sa.

O Apômtau, ôkêj aêac atap kolej ñanô sa.

26 Awej êôc ñac, tañ gêmêj gêjam Apômtau lañô.

Aêac anam mec amac aŋga Apômtaunê andu.

27 Apômtau ej Anôtô, ej kékêj ñawê gêdêj aêac.

Atê wê tolêsôgen ma anam gêlôj altar ñajabo.

28 Noc Anôtô aôm, aê gabe janam dange êndêj aôm.

Noc Anôtô aôm, aê gabe jatoc aôm sa.

29 Anam dange êndêj Apômtau gebe ej ñac gabêjam.

Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tôngen.

119

Anôtône biŋ wae

1 Aoc êôc êsêac, tañ sêsa nêj lêj lañôñêm sawa
ma sêselêj kêtôm Apômtaunê biñsu nañ.

2 Aê aoc êôc êsêac, tañ sêmasaj ênê biñsu
ma tanjej wamu ej tonêj ñalêlôm samucgej nañ.

3 Èsêac sêgôm keso tej atom.
Sêsa ênê lêj katôgej.

4 Aôm kôjatu nêm ñagôlij
gebe ñamalac sêmansaj tomalagej.

5 Ojae, noc lêj ñanjêgej
ma jamansa jâmñêm biñsu ñapepmañ.

6 Aômnêm biñsu samob embe ênêc aê lañôcnêmñagej
oc jañgôm tauc majoc ésa atom.

7 Aê embe jañô nêm biñsu gêdêj êtu tõj,
oc jalambiñ aôm toñoc ñalêlôm makengej.

8 Aê gabe jamansa jâmñêm biñsu.
Ônam aê sapu samucgej atom.

Tanjej wamu êndêj Apômtaunê biñsu

9 Nacsênom tej oc ésa nê lêj mata sawa amboac ondoc.
Ej ésap aômnêm biŋ tõj acgom, go ésa êndêj.

10 Aê gasom aôm toñoc ñalêlôm samucgej.
Ôkêj aê janac jaê aômnêm biñsu atom.

11 Aê kamasa jâmñêm biñsu gêc noc ñalêlôm
gabe jañgôm sec êndêj aôm atom.

12 O Apômtau, aoc gêôc aôm
ôndôj nêm ñagôlij êndêj aê.

13 Aocsuñ jasa biŋ, tañ aôm awamsuñ kôjatu nañ,
samob sa ñapep.

14 Aê têtac kékac aê aômnêm biñsu ñalêjja
kêlêlêc têtac kékac aê awa nomña su.

15 Aê japuc biŋ, tañ aôm kôjatu nañ ñam
ma matoc êndij aômnêm lêngéj.

16 Aêñjoc ñalêlôm kêkac aê aômnêm biñsuñageñ.
Aê gabe jaliñ aômnêm biñ sinj atom.

Tatu samuc Apômtaunê biñsu

- 17 Ômoasiñ nêm sakiñwaga aê gebe jamoa matoc jali
ma jajop aômnêm biñ.
18 Ôkêj matocanô êpoa lasê
gebe jalic aômnêm biñsu ñagêñsêga.
19 Aê katu ñacleñ ñâoma gañgôj nom.
Ônsañ nêm biñsu auc êndêj aê atom.
20 Noc ñalêlôm gêjam aoc su
aômnêm biñ tañ kôjatu nañ e tekoc gêbac.
21 Aôm goec biñ lau kesowaga, tañ teñbelen añgeñ
ma sêkac tauñ su añga nêm biñsu nañ.
22 Aê kamasañ aômnêm biñsu,
amboac tonaj ôñgôm aê majoc êmbac ma lau sêsu aê susu atom.
23 Kasêga sêkac tauñ sa sêkic aêñjoc biñ sêmoa,
mago nêm sakiñwaga aê tec kapuc aômnêm biñsu ñam.
24 Aômnêm biñsu gêgôm aê têtac ñajam kêsa
gebe kêtu ñoc gôliñwaga.

Nalêlôm kêkac aê gebe tañoc wamu Apômtaunê biñsu

- 25 Aê kapô lêna tauc gañgôj wao ñaô,
amboac tonaj mëñônam aê sa êtôm, tañ gôjac mata nañ.
26 Gêdêñ tañ gajac miñ ñoc biñ gêdêj aôm nañ, aôm kôkêj tarjam aê.
Ôndôj nêm ñagôliñ êndêj aê jañô.
27 Ôkêj aêñjoc kauc êsa êpi intêna, tañ nêm biñsu kêjatu nañ,
oc japuc aômnêm gêñsêga ñam.
28 Aêñjoc ñalêlôm ñawapac gê tôñgeñ ma galij matocsulu elêmê.
Ôkêj ôlicwalô êsa êtôm gôjac mata.
29 Ôñgamiñ aê êndêj biñ dansañ ñalêj
ma ômoasiñ aê ña aômnêm biñsu.
30 Aê kajaliñ lêj biñjanôja sa.
Kakêj nêm biñsu kêkô aê lañôcnêmja.
31 Aê kasap aômnêm biñsu tôj.
O Apômtau, ôkêj aê jañgôm tauc palin atom.
32 Aê gabe jalêti jasa aômnêm biñsu ñalêj
gebe ñoc ñalêlôm kêkac aê lêj tonajña.

Mec kauc êsañja

- 33 O Apômtau, ôndôj aê nêm biñsu ñalêj.
Aê gabe matoc êsap e wacjaô lasê.
34 Ôkêj ñoc kauc êsa gebe jamansañ aômnêm biñsu
ma jamansañ toñoc ñalêlôm samucgeñ.
35 Ôwê aê jasa aômnêm biñsu ñalêj
gebe katu samuc aômnêm biñ tonaj.
36 Ôkêj ñoc ñalêlôm êsap awa tôj atom,
êsap nêm biñsugeñ tôj.

- 37 Ônam matocanô ôkwi aŋga gêŋ nomŋa.
 Ôkêŋ aê jasa nêm lêŋ topalêgenj.
- 38 Ôkêŋ biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ lau-têtêc-aômwaga naŋ,
 ñanô êsa êpi nêm sakiŋwaga aê amboac tonanġenj.
- 39 Ôkac biŋ susu, taŋ katêc naŋ su
 gebe nêm ñagôlinj ñajam.
- 40 Biŋ ñanô, aê gajam aoc su nêm jatu, taŋ gôjac jatu naŋŋa.
 Ôkêŋ nêm biŋgêdêŋ êpuc aê tōŋ.

Ôliŋ andanj Apômtaunê biŋsu

- 41 O Apômtau, ôkêŋ nêm moasiŋ êmoasiŋ aê.
 Ônam aê sa êtôm, taŋ gôjac mata naŋ,
- 42 gebe jajô ñjac, taŋ kêsu aê susu naŋ awa,
 gebe aê kakêŋ gêwiŋ aômnnêm biŋ.
- 43 Ma ôkôc biŋŋanô ñamêtê su aŋga aê aocsuŋ samucgeŋ atom
 gebe aê kakêŋ matoc aômnnêm gôlinj.
- 44 Aê gabe jamansaŋ nêm biŋsu toŋanôgeŋ
 ma gabe jaŋgôm endeŋ tōŋgeŋ ñapaj.
- 45 Amboac tonanj jasa laŋjôcnêm sawageŋ
 gebe aê gasom aômnnêm biŋ, taŋ kôjatu naŋ.
- 46 Aê gabe jasôm aômnnêm ñagôlinj êndêŋ kiŋ
 tomajoc êmbacgeŋ.
- 47 Aê têtac ñajam kêtú nêm biŋsunja,
 taŋ aê têtac gêwiŋ naŋ.
- 48 Aê jatoc aômnnêm biŋsu, taŋ têtac gêwiŋ naŋ sa
 ma taêc ênam japuc aômnnêm gôlinj ñam.

Aêac taêŋ êka Apômtaunê biŋsu

- 49 Taêm ênam biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ nêm sakiŋwaga aê naŋ.
 Biŋ tau kêkêŋ aê kakêŋ matoc.
- 50 Aê gaŋgôŋ jageo ñasec, mago biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ,
 tec kêpuc aê tōŋ ma gê malô aê.
- 51 Lau sêkêli tauŋŋa sêsu aê susu ñasec,
 mago aê kakac tauc su aŋga aômnnêm biŋsu atom.
- 52 O Apômtau, aê embe taêc ênam aômnnêm ñagôlinj laŋgwaaŋôŋja,
 naŋ oc ênac têtac tōŋ.
- 53 Aê têtac ñandaŋ sec kêtú lau, taŋ sêkac tauŋ su aŋga Anôtônê naŋ,
 gebe lau tonanj sêwi nêm biŋsu siŋ.
- 54 Aômnnêm biŋsu kêtú ñoc wê lanemŋa
 gêdêŋ taŋ kasa ñoc lêŋ gamoa jaé ñoc malacmôkê ñanô naŋ.
- 55 O Apômtau, aê taêc gêjam aômnnêm ñaê gêdêŋ gêbêc
 ma kamasaŋ aômnnêm biŋsu.
- 56 Moasiŋ ñanô, taŋ gawê kaiŋ naŋ, tonec
 gebe kamasaŋ aômnnêm biŋsu.

Anôtônê biŋsu e ñaŋêŋ laŋgwageŋ

- 57 Apômtau kêtú ñoc gêŋlênsêm.
 Aê kasôm kêtú tōŋ gebe jamansaŋ aômnnêm biŋsu.

58 Aê kateŋ aôm toŋoc ɣalêlôm samucgeŋ
gebe taêm walô aê êtu biŋ, taŋ gôjac mata naŋja.

59 Aê taêc gêjam ɣoc lêŋ
ma gajam gôliŋ ockaiŋ gêdêŋ aômnêm ɣagôliŋ.

60 Aê gajam gamêŋ tōŋ atom, kakac tauçgeŋ
gebe jamansaŋ aômnêm biŋsu.

61 Lau alôb-alôb nêŋ lêpoa gêsô aê tōŋ,
mago kalinj aômnêm biŋsu siŋ atom.

62 Aê gadi sa gêdeŋ gêbêcauc gêja lu gabe janam danje aôm
êtu nêm gôliŋ gêdêŋja.

63 Lau taŋ têtêc aôm
ma êsêac, taŋ taŋeŋ wamu nêm jatu naŋ, nêŋ ɣac teŋ aê.

64 O Apômtau, aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja gêjam nom auc.
Ôndôŋ aômnêm biŋsu êndêŋ aê.

Apômtaunê biŋsu ɣajanô

65 O Apômtau, aôm kômoasiŋ nêm sakinwaga ɣanôgeŋ,
kêtôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ.

66 Ôndôŋ mêtê tokauc ma mêtê jakip biŋ saŋa êndêŋ aê
gebe aê taêc kêka aômnêm biŋsu.

67 Gêdêŋ taŋ kôkôniŋ aê atomgeŋ naŋ, gao gamoa,
mago galoc kamasaŋ aômnêm biŋ kêtû tōŋ.

68 Aôm ɣac gabêjam ma kômoasiŋ lau.
Ôndôŋ aômnêm biŋsu êndêŋ aê.

69 Lau teŋbeleŋ angeŋ sêga biŋ kêpi aê,
mago aê kamasaŋ nêm jatu toŋoc ɣalêlôm samucgeŋ.

70 Êsêacnêŋ ɣalêlôm ôliŋ ɣakam amboac ɣalêsi kêkêkam lau,
mago aê tec ɣoc ɣalêlôm kêkac aê kêtû nêm biŋsuŋja.

71 Aôm kôkôniŋ aê, tec kêmoasiŋ aê
gebe nêm mêtôc tau kêdôŋ nêm biŋsu gêdêŋ aê.

72 Awamsuŋ ɣabiŋsu kêmoasiŋ aê
kêlêlêc awamata totoŋ-totoŋ su.

Apômtaunê biŋsu ɣamêtôc gêdêŋ

73 Aôm lêmam kôkêŋ to kôlêšôb aê.

Ôwa ɣoc kauc sa gebe jajala aômnêm biŋsu.

74 Êsêac taŋ têtêc aôm naŋ, embe sêlic aê oc têntac ɣajam êsa
gebe aê kakêŋ matoc aômnêm biŋ.

75 O Apômtau, aê kajala gebe aôm kômêtôc biŋ jagêdêŋgeŋ,
tec kôkôniŋ aê kêtôm aômnêm biŋ ɣanêŋ.

76 Ôkêŋ nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja ênam maŋ aêmaŋ,
êtôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata gêdêŋ nêm sakinwaga aê naŋ.

77 Taêm walô aê gebe jaŋgôŋ matoc jali
gebe aê têtac gêwiŋ aômnêm biŋsuŋgeŋ.

78 Teŋbeleŋ angeŋ, taŋ sêgôm aê waec sec naŋ, majeŋ êsa
ma aê tec taêc gêjam aômnêm biŋ, taŋ kôjatu naŋ ɣam.

79 Ôkêŋ êsêac, taŋ têtêc aôm to sêjala aômnêm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ,
gebe sêkac tauŋ ôkwi dêndêŋ aê.

80 Ôkêj aêjoc ñalêlôm êsap aômnêm biñsu tôj
gebe jañgôm tauc paliñ atom.

Mec Apômtau ênam saña

81 Aôm nêm moasin gêjô katuc
ma kakêj matoc aômnêm biñ.
82 Matocanô kêkac gebe jalic biñ, tanj aôm gôjac mata nañ,
ma katu kênac gebe "Êndêj ondoc, go ônam malô aê."

83 Aê katôm bêlabi, tanj dederj e kêtû torj nañ,
mago kalinj aômnêm gôlinj sinj atom.

84 Aômnêm sakinwaga nê bêc tendocgeñ gêc.
Êndêj ondocgeñ, go ômêtôc lau, tanj sêlêsu aê nañ, nêj biñ.

85 Lau tanj sêkêli tauñ nañ, sêkwê sê aê.
Lau tanj seo gala aômnêm biñ nañ, sêgôm biñ tonaj.

86 Aômnêm biñsu samob tobiñjanôgeñ.
Êsêac sêôc aê ôkwi ña biñ dansañ, amboac tonaj ônam aê sa.
87 Saungeñ oc senseñ aê su janaña anja nom,
mago aê tec gabe jawi biñ, tanj aôm kôjatu nañ, sinj atom.
88 Aôm ñacmoasiñ ônam aê sa êtu nêm têmtac gêwiñ teñgeñja gebe jañgôñ
matoc jali
gebe jañgôm awamsuñ ñabiñ ñanô êsa.

Takêj êwiñ Apômtaunê biñsu

89 O Apômtau, aômnêm biñ kêtû tôj kêsa anja undambê
ma ênêc enderj tôngeñ.

90 Aômnêm biñ ñajêj ênêc êtôm gôlôac to gôlôac.
Aôm kôsuñ nom su, tec gacgeñ kêkô ñajaña kêsa.

91 Gêj tanj kôkêj nañ, kêkô e gêdêj galoc
gebe gêj samob têtu nêm sakinwaga.

92 Aômnêm biñsu embe êtu aê têtac gêwiñ ñamôkê atom,
oc janaña êndêj tanj gêjwapac kêkôm aê auc nañ.

93 Aê gabe jalij aômnêm jatu siñ atomanô
gebe aôm kôkêj, tec kêpuc aê tôj gañgôj matoc jali.

94 Aê katu aômnêm gêj, ônam aê sa
gebe aê kapuc aômnêm gôlinj tec gamoa.

95 Lau alôb-alôb dêdib aê gebe senseñ aê su,
mago aê taêc gêjam aômnêm biñ, tanj gôwa sa nañ.

96 Aê galic gêj samob ñatêku gêc.
Aômnêm biñsu tagenj tec ñamadinj masi.

Têtac gêwiñ Apômtaunê biñsu

97 Aê têtac gêwiñ nêm biñsu kêlêlêc
ma taêc gêjam kêtôm bêcgeñ.

98 Nêm biñsu gêc aêjya ñapañ
ma gêgôm ñoc kauc kêsa kêlêlêc ñoc ñacionêj su.

99 Aêjoc kauc kêlêlêc ñoc kêdôñwaga samob nêj su
gebe aê taêc gêjam biñ tagenj, tanj aôm gôwa sa nañgenj.

100 Aêjoc kauc kêsa kêlêlêc kwalam lançwa nêj su
gebe aê kamasañ aômnêm jatu.

- 101 Aê kagaminj ockaiṇ gêdêŋ lêŋ geo samob
gebe Jamansaŋ aômnêm biŋ ɳapep.
102 Aê kakac tauc su an̄ga nêm gôlinj atom
gebe aôm taôm kôdôŋ aê.
103 Aê kasaê aômnêm biŋ gebe ɳakana ɳajamanô.
Kasaê ɳakana kêlêlêc lêp su gêc aocsuŋ.
104 Aômnêm jatu gêwa ɳoc kauc sa,
tec kakêŋ kisa gêdêŋ biŋdansaŋ samob.

Apômtaunê biŋsu kêtû ockaiṇ ɳaja

- 105 Aômnêm biŋ kêtû ockaiṇ ɳadawenj
ma ja teŋ kêpô ɳoc intêna.
106 Aê katôc lemoc ma jamansaŋ êtu tôŋ
gebe taŋoc wamu aômnêm gôlinj gêdêŋ.
107 Gêŋwapac gêjac aê tôŋ kasêp ɳêŋgeŋ gaja.
O Apômtau, ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata
nâŋ.
108 O Apômtau, ôkôc ɳoc da lambinjña sa
ma ôndôŋ nêm gôlinj êndêŋ aê.
109 Aê kasa paŋ lêndaŋ gebe jamac ênduŋa endeŋ tôngenj,
mago kalinj aômnêm biŋsu siŋ atom.
110 Lau alôb-alôb sêwa lakô aê,
mago aê gao gala aômnêm jatu teŋ atom.
111 Biŋ taŋ aôm gôwa sa naŋ, kêtû ɳoc gêŋlênsêm tengeŋja
kêtû aêŋoc ɳalêlôm kêtû samuc ɳam.
112 Aêŋoc ɳalêlôm taê gêjam kêtû tôŋ gebe jaŋgôm aêmnêm biŋsu ɳanô êsa,
jaŋgôm endeŋ tôngenj e jamac êndu.

Apômtaunê biŋsu kêtû lamu ɳajam

- 113 Aê kakêŋ kisa gêdêŋ lau, taŋ nêŋ ɳalêlôm gêja lu naŋ,
mago aê têtac gêwiŋ aômnêm biŋsu.
114 Aôm kôtu ɳoc lamu to lautuc.
Aê kakêŋ matoc aômnêm biŋ.
115 Amac lau secwaga, akac taôm sa naamoja jaêc.
Aê gabe jamansaŋ ɳoc Anôtônê biŋsu.
116 Ôpuc aê tôŋ êtôm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ, gebe jamoa matoc jali.
Aê kakêŋ matoc aôm, amboac tonaj Ƚhgôm aê majoc êsa atom.
117 Ôpuc aê tôŋ gebe jamoa ɳajam
ma jamansaŋ aômnêm biŋsu endeŋ tôngenj.
118 Aôm oc ôtiŋ lau samob, taŋ seo gala aômnêm biŋsu naŋ, siŋ
gebe êsêac sêsaŋ tauŋ ɳamelocŋageŋ.
119 Lau samob, taŋ sêkac tauŋ su naŋ, aôm gôlic êsêac amboac gêŋ gambu.
Ma aê tec têtac gêwiŋ biŋ, taŋ aôm kôdôŋ naŋ.
120 Aê katêc aôm e ôlilu gêli.
Aê katêc tauc kêtû nêm mêtôcŋa.

Tanjeŋ wamu Apômtaunê biŋsu

- 121 Aê kamasaŋ biŋ solop to biŋgêdêŋ kêtû tôŋ.
Ôwi aê siŋ êndêŋ sêlêsutêna atom.

- 122 Ôjô nêm sakiñwaga awa gebe ômoasiñ ej.
 Ôkêj teñbeleñ aŋgeñ sêkôniŋ aê tôj atom.
- 123 Matocanô ñawapac kësa gebe aê gañj nêm moasiñ,
 gañj aõm gebe ônam aê sa êtôm gôjac mataña.
- 124 Ônam nêm sakiñwaga sa êtôm nêm têmtac gêwiñ teñgeñja
 ma ôndôj nêm biñsu aê jajala.
- 125 Nêm sakiñwaga aê, ôwa ñoc kauc sa
 gebe jajala biñ, taŋ aõm ôwa sa naŋ ñapep.
- 126 Apômtaunê noc gebe êwaka tau saŋa kêdabiñ
 gebe êsêac sêgôm aõmnêm biñsu popoc.
- 127 Kêtu tonanŋja aê têtac gêwiñ nêm biñsu
 kêlêlêc awamata totoŋ-totoŋ su.
- 128 Kêtu tonanŋja nêm jatu gêjam gôlinj aê.
 Aê gadec lêj dansan samob.

Nalêlôm kêkac gebe taŋej wamu Apômtaunê biñsu

- 129 Biñ taŋ aõm gôwa sa naŋ, kaiŋ teŋ.
 Kêtu tonanŋja ñoc ñalêlôm kësap biñ tau tôj.
- 130 Aõm embe ônac nêm biñ lêtêŋ, oc êpô gamêŋ
 ma êwa lau meloc-meloc nêŋ kauc sa.
- 131 Aõmnêm biñsu gêjô aê
 e aoc ec-ecgeŋ.
- 132 Ôkac taõm ôkwi êndêŋ aê ma taêm walô aê,
 êtôm gôgôm gêdêŋ lau, taŋ têntac gêwiñ nêm ñaê naŋ.
- 133 Ôkêj nêm biñ êpuc ockainj tôŋ
 ma ôkêj gêŋ sec teŋ ênam gôlinj aê atom.
- 134 Ônam aê kësi êndêŋ ñamalac, taŋ sêkôniŋ aê tôj naŋ,
 go jamansaŋ aõmnêm jatu êtu tôj.
- 135 Ôkêj laŋômanô êpô nêm sakiñwaga
 ma ôndôj nêm biñsu êndêŋ aê.
- 136 Matocsulu keseleŋ amboac bu
 kêtu lau sêmasaŋ aõmnêm biñsu atom ña.

Apômtaunê biñsu ñamêtôc gêdêŋ

- 137 O Apômtau, aõm ñac gêdêŋ
 ma aõmnêm gôlinj jagêdêŋ samob.
- 138 Aõm kômasaŋ nêm biñsu tobiŋgêdêŋ
 ma kômasaŋ tobiŋ ñaŋeŋ ñanô amboac tonanŋeŋ.
- 139 Aê têtac ñandaŋ kêlakoc aê sec
 kêtu ñoc soŋo-soŋo sêlinj aõmnêm biñ siŋja.
- 140 Aõmnêm biñ, taŋ gôjac mata naŋ, ñakêŋkêj laŋgwageŋ
 ma nêm sakiñwaga têtac gêwiñ biñ tau.
- 141 Aê katu ñac sawa to sêbu aê,
 mago kaliŋ aõmnêm jatu siŋ atom.
- 142 Aõmnêm biŋgêdêŋ kêtu biŋgêdêŋ teñgeñja
 ma aõmnêm biñsu tau biŋjanô.
- 143 Aê kapô lêna to gêŋwapac gêgôm aê,
 mago nêm biñsu gêgôm aê têtac ñajam kësa.
- 144 Biñ taŋ aõm gôwa sa naŋ, oc ênêc ñaŋeŋ enden tÔŋgeŋ.

Ôwa ηoc kauc sa, go jaŋgôŋ matoc jali.

Mec Apômtau ênam saŋa

145 Aê gamôêc toŋoc ηalêlôm samucgeŋ gêdêŋ aôm. O Apômtau, ôkêŋ taŋam aêmaŋ.

Aê gabe jamansaŋ aômnêm biŋsu êtu tôŋ.

146 Aê aoc gêjac aôm gebe ônam aê sa,
go jaŋgôm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ, ηanô êsa.

147 Aê gadi gêdêŋ bêbêc kanucgeŋ ma kataŋ tauc kapôêŋ.
Aê matoc kêsap aômnêm biŋ tec gamoa.

148 Matoc jali ηapaŋ gêdêŋ gêbêc balinj e gelerŋja
ma taêc gêjam biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ, gêc ηoc ηalêlôm.

149 Ôkêŋ taŋam aê êtu nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja.
O Apômtau, ôkêŋ aê jamansaŋ aômnêm gôliŋ.

150 Lau taŋ têtim aê, mago sêkac tauŋ su aŋga aômnêm biŋsu naŋ,
têdabiŋ aêgac.

151 Ma aôm Apômtau, tec gômoa aê ηagala
ma aômnêm biŋsu samob kêtu biŋjanô.

152 Aê kajala biŋ, taŋ aôm kômasaŋ naŋ, wanêcgeŋ
gebe aôm kômasaŋ gebe ênêc teŋgeŋja.

Mec Apômtau ênam kêsiŋa

153 Ôlic ηoc ηandaŋ ma ônam aê samaŋ
gebe aê kaliŋ aômnêm biŋsu siŋ atom.

154 Ônam gôliŋ ηoc biŋ ma ônam aê kêsi.

Ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm biŋ, taŋ gôjac mata naŋ.

155 Aôm oc ônam lau alôb-alôb kêsí atom
gebe êsêac sesom aômnêm biŋsu atom.

156 O Apômtau, aôm taêm walô lau kêlêlêc.
Ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm biŋgêdêŋ.

157 Lau taêsam sêjanda aê to sêlêsu aê,
mago aê gawi aômnêm biŋ, taŋ gôwa sa naŋ, siŋ atom.

158 Ηoc ηalêlôm gêbu lau-sêkêŋ-gêwiŋ-atomwaga
gebe êsêac sêmasaŋ aômnêm biŋsu atom.

159 Ôlic aê, tec têtac gêwiŋ nêm jatu nec.
Ojop aê jamoa matoc jali êtôm nêm têmtac gêwiŋ teŋgeŋja.

160 Aômnêm biŋ kêtu biŋjanô anô tau.
Aômnêm gôliŋ gêdêŋ samob oc ênêc endeŋ tôŋenj.

ηalêlôm samucgeŋ êndêŋ Apômtaunê biŋsu

161 Aê gajam kauc tauc ma kasêga sêlêsu aê,
mago ηoc ηalêlôm kêtêc aômnêm biŋ tagenj.

162 Aê katu samuc biŋ, taŋ aôm gôjac mata naŋ,
kêtôm ηac teŋ gêjac siŋ e kêtap awa taêsam sa.

163 Aê gadec to kakêŋ kisa biŋ dansaŋ
ma têtac gêwiŋ aômnêm biŋsu tagenj.

164 Aê aoc gêôc aôm kêtôm bêcgeŋ kêtu dim 7
kêtu aômnêm gôliŋ gêdêŋja.

165 Lau taŋ têntac gêwiŋ nêm biŋsu naŋ, sêmoa tobiŋmalô ηanô

gebe gêj teñ ênjôm êsêac sembeñ atomanô.

¹⁶⁶ O Apômtau, aê kakêj matoc aôm gebe ônam aê sa
ma kamasaj aômnêm biñsugac.

¹⁶⁷ Aêjoc ñjalêlôm kêmasaj biñ, tañ gôwa sa nañ, kêtû tôñ
ma têtac gêwinj kêlêlêc.

¹⁶⁸ Aê kamasaj nêm jatu to biñ, tañ gôwa sa nañ.
Aôm kôjala aêjoc lêj samob kêtû tôñ.

Mec Apômtau ênam saña

¹⁶⁹ O Apômtau, ñoc tañi wacêso aôm tañamsuñ.

Ôwa ñoc kauc sa êtôm nêm biñ.

¹⁷⁰ Noc mec wacêso aôm tañamsuñ
ma ônam aê sa êtôm biñ, tañ gôjac mata nañ.

¹⁷¹ Lanem oc êsêwa êsa aocsuñ
gebe aôm kôdôj nêm biñsu gêdêj aê.

¹⁷² Imbeloc oc ênam wê êpi nêm biñ
gebe aômnêm biñsu samob jagêdêj.

¹⁷³ Ômansañ lêmam gebe ônam aê sa
gebe aê kajala aômnêm jatu.

¹⁷⁴ O Apômtau, aê gajam aoc su gebe ônam aê sa
ma aômnêm biñsu gêgôm aê têtac ñajam kêsa.

¹⁷⁵ Ojop aê jamoa matoc jali gebe jalanel aôm
ma nêm gôliñ ênam aê sa.

¹⁷⁶ Aê gao sic amboac domba gêbôm, onsom nêm sakiñwaga
gebe aê kalin aômnêm biñsu siñ atom.

120

Apômtau ênam aê sa anja kalomtênanêj

¹ Aê kapô lêna ma aoc gêjac Apômtau,
tec enj kékêj taña aê.

² O Apômtau, ônam aê kêsi anja gêdôjôlic dansañ
ma anja imbeleñ geo.

³ Aôm imbêlam geo,

Natau oc êkêj asageñ êndêj aôm ma ênjôm aôm amboac ondoc.

⁴ Oc êkêj siñwaganê sôb bôjan-bôjan
ma sôb tojalana.

⁵ Ijoc aêma, tec gañgôj Mesek,
tec gañgôj Kedarnêj becobo.

⁶ Aê gañgôj gawiñ lau,
tañ sêkêj kisa gêdêj biñmalô nañ kêtômgac.

⁷ Aê ñac biñmalôja, mago êndêj tañ jasôm biñ wamaña nañ,
êsêac sêndi êtu siñja.

121

Nac tañ gejob Israel ñañêj nañ

¹ Aê gaôc matocanô sa kêpi lôc.

Noc ênam-aê-sawaga mênjêsa anja ondoc.

² Apômtau tañ kékêj undambê to nom nañ,

oc ênam aê sa.

³ Eŋ oc êkēŋ amkaiŋ êka selelec atom.
Nac taŋ gejob aôm naŋ, ênac tuluc atom.

⁴ Biŋjanô, nac-gejob-Israelwaga
gêjac tuluc to gêc bêc atom.

⁵ Apômtau kêtû nêm gejobwaga. Apômtau kêtû nêm ajuŋ,
taŋ lêmam anôŋa kêsô ŋalabu naŋ,

⁶ gebe oc êpac aôm êndêŋ ocsalô atom,
ma ajônj êpô aôm êndêŋ êmbêc atom.

⁷ Apômtau ejop aôm êndêŋ gêŋ sec samob,
eŋ gejob aôm katôm.

⁸ Apômtau oc ejop aôm êndêŋ taŋ ôsa ôna ma ôsô ômôdêŋ naŋ,
galoc ma endenj tōŋgen.

122

Bijmalô ênêc Jerusalem ŋamec

¹ Aê gaŋô lau sêšôm gêdêŋ aê gebe “Tawê dandêŋ Apômtaunê andu tana”
ma gêgôm aê têtac ŋajamanô.

² O Jerusalem,
galoc eŋkaiŋ kêka aômnêm sacgêdô tōŋgac.

³ O Jerusalem, sêkwê aôm sa kêtiam
kêtôm malac, taŋ tuŋbôm kêpiŋ auc e ŋajaŋa naŋ.

⁴ Gôlôac to gôlôac sêpi gamêŋ tonaj
Apômtau tau nê gôlôac sêpi-sêpi sêmoa
êtôm eŋ kêjatu êsêac
gebe sêlanem Apômtaunê ŋaâ.

⁵ Aŋga tonaj tec tetoc lêpôŋ sêmêtôc biŋja kékô,
tetoc Dawidnê gôlôacnêŋ lêpôŋ kékô.

⁶ Ateŋ mec êtu Jerusalem êtâp biŋmalô saŋa.
Êsêac taŋ têntac gêwiŋ aôm naŋ, sêmoa ŋajamgeŋ.

⁷ Wama ênêc nêm tuŋbôm ŋalêlôm
ma biŋmalô ênêc nêm andu ŋalêlôm.

⁸ Aê gabe jasôm gebe “Biŋmalô êndêŋ aôm”
êtu ŋoc lasitêwai to ŋoc ŋacŋa.

⁹ Aê gabe jaten moasinj êtu aômŋa,
êtu Apômtau, aêacnêŋ Anôtônê anduŋa.

*

123

Mec Apômtau taê walô aêacŋa

¹ Aê jaôc matocanô sa wacêpi aôm.

Matocanô endec undambê, taŋ gôjam gôlinj gôŋgôŋ naŋ.

² Aêac tatôm sakiŋwaga, taŋ mataanô êndêŋ nê ŋatau to sakiŋwagao, taŋ
mataanô gêdêŋ nê ŋatau,
tec aêac mateŋjanô êndêŋ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, e taê walô aêac.

* 122:9: Dawidnê teŋ.

- 3 O Apômtau, taêm walô aêac, taêm walô aêacmêj.
Aêac aŋô lau sêbu aêac e kêmasê aêac sa.
4 Lau sêkêli tauŋ nêŋ pêlê to tenjbeleŋ aŋgeŋ nêŋ biŋ susu
kêmasê aêac katuŋ sa kêlêlêc.

124

- Anôtô gêjam Israel sa, tec sêlambij en*
- 1 Israel galoc sêsôm acgom gebe
“Apômtau embe êmoa êwîŋ aêac atom, oc amboac ondoc.
2 Gêdêŋ tanj ñamalac dêdi sebe sêncac aêac naŋ,
Apômtau embe êmoa êwîŋ aêac atom,
3 oc têndaŋgôŋ aêac su tomatenj jaligeŋ
ma senseŋ aêac su êtu nêŋ têntac ñandaŋ secanôŋa.
4 Bu ñasamac oc epeŋ aêac lênsôŋ
ma êc aêac su
5 e ñasamac ñakotoŋ-kotoŋ
ênsaŋ aêac auc.”
- 6 Aêac awenj êôc Apômtau gebe gêsuŋ aêac dadêŋ ñacio luŋluŋ
jakêkaku aêac popoc atom.
7 Aêac katuŋ gêwê sa kêtôm moc gêwê dibwaganê lakô sa.
Lakô tau gêngic ma aêac tec tajam samuc.
8 Apômtau tanj kêkêŋ undambê to nom naŋ,
nê ñaê oc ênam aêac sa.
- *

125

- Anôtô kêtu nê lau Israel nêŋ lamu*
- 1 Lau tanj ôliŋ andanj Apômtau naŋ, têtôm lôc Sion,
tanj oc kôjô-kôjô atom, êkô ñaŋeŋ endenj tôngenj naŋ.
2 Lôc kêgi Jerusalem auc ma Apômtau kêgi nê lau auc kêtôm tonanj.
Gagôm gêdêŋ galoc ma oc endenj tôngenj.
3 Lau alôb-alôb sênam gôliŋ lau gêdêŋ nêŋ gamêŋ ñapaŋ atom.
Embe sêŋgôm, go lau gêdêŋ tauŋ oc sêŋgôm sec.
4 O Apômtau, ômoasiŋ lau ñajam
to êsêac, tanj tanjeŋ wamu aômnêm jatu naŋ.
5 Ma êsêac, tanj seo sic naŋ,
Apômtau ôtiŋ êsêac su nasêwiŋ lau geowaga.

O Israel, biŋmalô êndêŋ aômmaŋ.

126

- Sêjam danje kêtu Anôtô gêjac êsêac sa kêtiamja*
- 1 Gêdêŋ tanj Apômtau gêjam Sionnê gêjwapac ôkwi naŋ,
aêac asaê amboac aêc mêgenj.
2 Gêdêŋ tonanj aêac gêdôŋ ômac-ômacgenj
ma imbeleŋ toôndugeŋ.
3 Biŋjanô, Apômtau gêgôm gêjsêga kêtu aêacnja.
Aêac ôliŋ kêpi ñanô.

* 124:8: Dawidnê teŋ.

⁴ O Apômtau, ônam aêacma gêjwapac ôkwi,
amboac kom kékêj bu kêsa ñamañ kêtiam aŋga gamêj mula-mña.
⁵ Lau tan sêsê gêj tomateñsulu naŋ,
oc sêkôc ñjanô sa toôndugeŋ.

⁶ Nac taŋ kêbic mowê tomatasulugeŋ gêja gebe êsê naŋ,
oc êmu êmênj tomolêpoan ma totêtac ñajamgeŋ.

127

Anôtônê mec tageŋ ênam aêac sa

¹ Apômtau embe êkwê andu atom,
oc lau tauŋ sênam ñakoleŋ elêmê.
Apômtau embe ejop malac atom,
oc keleñwaga sênam jali êtôm atom.
² Amac embe andi êndêŋ bêbêc kanucgeŋ
ma anam kôm e êmbêcauc
gebe atap gêj êôc amac tóŋha sa, oc aŋgôm elêmê.
Ñam gebe Anôtônê lau têtac gêwiŋ êsêacja têtap nêŋ gêj sa êndêŋ taŋ
sênenç bêc naŋ.

³ Latuŋi têtu Anôtônê moasiŋ gêdêŋ aêac
ma eŋ gêjam mec aêac ña gôlôac tau.
⁴ Lau matac latuŋi
têtôm sôb, taŋ kêsêp siŋwaga lêma naŋ.
⁵ Aê aoc êôc ñac,
taŋ kêbic nê sôb tolagic-tolagic naŋ.
Nac tonaj embe êmansaŋ nê biŋ êndêŋ nê soŋo-soŋo aŋga malac ñasacgêdô,
oc sêngôm eŋ maja ésa atom.

*

128

Tageŋ wamu Apômtau ñagêjô

¹ Aê aoc êôc ñac, taŋ kêtêc Apômtau,
taŋ kêsa ênê lêŋ gêmoa naŋ.

² Aôm oc ôtap lêmam ñakoleŋ ñajanô sa.
Ma aôm ôtu samuc ma ômoa ñajamgeŋ.

³ Aômnêm awê êmoa nêm andu amboac m mamaloc,
taŋ ñalatu taêsam kêgi auc naŋ.
Aômnêm ñapalê têtôm nip kepeŋ
kêgi nêm tebo auc.

⁴ Biŋjanô, ñac teŋ embe êtêc Apômtau,
oc Apômtau ênam mec eŋ amboac tonanjeŋ.

⁵ Apômtau ênam mec aôm aŋga Sion
gebe ôlic Jerusalem ñamoasiŋ ênac matamanô ñajam êtôm aômnêm têm
ômoa matam jaliŋa,

⁶ ma ôlic nêm ñapalênenj wakuc.
O Israel, biŋmalô êndêŋ aômmaŋ.

* 127:5: Salomonê teŋ.

129

- Israel sêôc gêywapac ma Apômtau gêjam êsêac sa*
- 1 Israel embe êsôm nê biŋ tenj, oc êsôm, nê biŋ tonec lasê gebe
“Aê ɻapalêgeŋ ma sêlêsu aê ɻasec.
 - 2 Biŋjanô, aê ɻapalêgeŋ ma sêlêsu aê ɻasec,
mago sêkôniŋ aê tÔn atom.
 - 3 Lau sakwenjtêna sêselê aê dêmôêctêkwa
e popoc jamuŋ-jamuŋgen,
 - 4 mago ɻac gêdêŋ Apômtau gêdim lakô,
tanj lau sec sêwa su naŋ gêngic.”
 - 5 Lau samob, tanj têtac kêbôli auc kêtu Sionja naŋ,
sênu tauŋ su tomajeŋen.
 - 6 Oc têtôm gêgwanj, tanj kêkô salôm eŋ, ɻaô naŋ,
êtu kapôeŋ atom tagenj ma êmêliŋ sebenj.
 - 7 Nanô masi, tec ɻac teŋ ejonj sa atom
ma teŋ ênac lagic gêŋ tau atomanô.
 - 8 Ma ɻac teŋ, tanj êsa intêna tonaj mêmêlic gêŋ tau naŋ, oc êmôêc gebe
“Apômtaunê moasinj êpi amac.
Aêac ajam nec amac ajam Apômtau laŋô” nec atom.

130

- Mec Apômtau ênam aêac saŋa*
- 1 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm anga ɻakêlêndiŋ sec.
 - 2 Apômtau, ôkêŋ tanjam aê aoc.
Ôê tanjam ɻoc tanjiboa kapôeŋ.
 - 3 O Apômtau, aôm embe ôê sec tÔj,
o Apômtau, asa oc êkô aôm laŋômñem.
 - 4 Mago aôm, tec kôsuc biŋ ôkwi,
amboac tonaj tec têtêc aôm.
 - 5 Aê gaôn Apômtau. noc katuc gêôŋ eŋ,
tec kakêŋ matoc nê biŋ.
 - 6 Noc katuc gêôŋ Apômtau gêmoa,
gêgôm kêlêlêc ɻac, tanj gêdib gamêŋ gebe eleŋŋaja naŋ su. Gêgôm
kêlêlêc dibwaga tonaj su biŋjanôgoc.
 - 7 Israel, ôkêŋ matam Apômtau
gebe Apômtau kêtu têtac gêwiŋ teŋgeŋja ɻamôkê ma gêjam lau kêsi
gêjac ɻawaeger.
 - 8 Ma eŋ oc ênam Israel kêsi
anga nêŋ sec samob.
- *

131

- Oliŋ andaŋ Apômtauŋa*
- 1 O Apômtau, aêŋoc ɻalêlôm kêkiaŋ tau sa atom
ma matocaŋô ketoc tau sa atom.
Aêŋoc ɻalêlôm taê kêka gêŋ,

* 130:8: Pesalem dambu tauŋja kêtu 6ŋa.

taŋ kapôēŋ kêlêlêc aê naŋ atom.

² Masianô, aê kakôniŋ ɳoc ɳalêlôm tōŋ ɳaŋêŋgeŋ.

 ɳoc ɳalêlôm ɳaŋeŋ kêtôm ɳapalê, taŋ jamanjeng gêsac têna lêma dambê naŋ.

³ O Israel, ôkêŋ matam Apômtau
 êndêŋ galoc ma endeŋ tōŋgeŋ.

Dawidnê teŋ.

132

Anôtô ênam mec gamêŋ dabuŋ

¹ O Apômtau, taêm ênam Dawid
 to nê gêŋwapac samob.

² Taêm ênam gebe eŋ kêtôc lêma gêdêŋ Apômtau
 ma gêjac mata biŋ gêdêŋ Jakobnê Anôtô ɳaclai gebe

³ “Aê gabe jasô ɳoc beclêlôm atom
 ma jasa tauc sic janêc ɳoc mê atom,

⁴ aê gabe matocanô ênam kauc bêc
 ma matoc êmôp êtu bêcŋa atom,

⁵ jamoa e jatap Apômtaunê mala teŋ sa
 ma jatap Jakobnê Anôtô ɳaclai nê andu teŋ sa acgom.”

⁶ Biŋjanô, aêac angôŋ Eprata ma anô andu tau ɳawae,
 go atap sa anja kôm Jarnja.

⁷ Aêac asôm gebe “Ajôc, tasô ênê andu ɳalêlôm tana
 nadau tauŋ ma tateŋ mec tanêc ênê akaiŋ ɳataoŋ.”

⁸ O Apômtau, ôndi tonêm poac ɳakatapa ɳaclaiŋa
 ma ôna malam ôlêwaŋ taômja.

⁹ Aômnêm dabuŋwaga sêšô biŋgêdêŋ êtu nêŋ ɳakwê
 ma aômnêm lau mansaŋ sênam lasê totêntac ɳajamgeŋ.

¹⁰ Ôtiŋ nêm ɳac, taŋ goen oso eŋ naŋ, su atom
 êtu nêm sakinqwaga Dawidŋa.

¹¹ Apômtau kêtôc lêma ma kêsôm nê biŋ kêtô tōŋ gêdêŋ Dawid.
 Eŋ kêsôm tobiŋjanôgeŋ ma oc ênam ôkwi atom gebe

“Aê gabe jakêŋ aôm taôm latôminêŋ teŋ
 éŋgôŋ aômnêm lêpôŋ.

¹² Latômi embe sêmansaŋ aêŋoc poac
 to ɳoc biŋsu, taŋ jandôŋ êsêac naŋ,
oc nêŋ wakuc sêŋgôŋ aômnêm lêpôŋ
 endeŋ tōŋgeŋ.”

¹³ Biŋjanô, Apômtau kêjaliŋ Sion sa
 ma taê gêjam gebe êtu ênê andu.

¹⁴ Ma eŋ kêsôm gebe “Aê maloc jalêwaŋ tauc endeŋ tōŋgeŋja naŋ tonec.
 Aê taêc gêjam kêtô tōŋ tec jaŋgôŋ tonec.

¹⁵ Aê gabe janam mec êsêacnêŋ gêŋ êlêlêc su.

 Aê gabe jakêŋ mo êôc nêŋ lau ɳalêlôm sawa tōŋ.

¹⁶ Aê gabe jakêŋ moasin êtu nêŋ dabuŋwaganêŋ ɳakwê.
 Êsêacnêŋ lau mansaŋ oc sênam lasê totêntac ɳajamgeŋ.

17 Aê gabe Dawidnê ñaclai êpoa lasê aŋga tōnê.

Aê kamasaŋ aêŋjoc ñac, taŋ gaen̄ oso eŋ nan̄, nê jakaiŋ teŋ kékô.

18 Aê jakéŋ majen̄ êtu ênê ñajonêŋ ñakwê,
mago eŋ êkuc sunsun̄ ñaôsic-ôsic êŋgôŋ eŋ môkêapac.”

133

Lasitêwai semoa sêwiŋ tauŋ ñapep ñabij

¹ Alicgac me, lasitêwai embe sêŋgôŋ sêwiŋ tauŋ,
oc talic ñakatu têtac êsa lan̄gwagen̄.

² Biŋ tonan̄ kêtôm niptêkwi ñajamanô, taŋ sêkêc kêpi Aron môkêapac ma
keseleŋ kêdaguc ênê êm,
e jagêsač ênê ñakwê gêsutêkwa.

³ Kêtôm maniŋ aŋga lôc Hermon,
taŋ kêsêlô mêmjkêpi Sion nan̄,
gebe gamêŋ tonan̄ Apômtau gêjam mec su
gebe sêmoa maten̄ jali endej tōŋgen̄.

*

134

Anôtônê sakiŋ gêbêcŋa ñawê

¹ Ajôc, Apômtaunê sakiŋwaga samob, taŋ akô Apômtaunê andu gêdêŋ gêbêc
nâŋ,
alanem Apômtau.

² Aôc lemem sa aten̄ mec akô gamêŋ dabuŋ
ma alanem Apômtau.

³ Apômtau, taŋ kékêŋ undambê to nom nan̄,
ênam mec aôm aŋga Sion.

135

Aweŋ êôc Apomtau

¹ Aleluja.

Awem êôc Apômtaunê ñaê.

Amac taŋ ajam sakiŋ Apômtau naŋ, alanem eŋ.

² Amac taŋ akô Apômtaunê andulêlôm
to akô aêacnêŋ Anôtônê andu ñamalacluŋ naŋ,

³ awem êôc Apômtau, gebe Apômtau eŋ ñac gabêjam.
Anam wê êpi ênê ñaê gebe eŋ têtac kêsa lan̄gwageŋ.

⁴ Gebe Apômtau kêjalin̄ Jakob sa
ma Israel kêtû ênê gêŋlênsêm.

⁵ Biŋjanô, aê galicgac, Apômtau eŋ ñac kapôeŋ
ma aêacnêŋ Anôtô kêlêlêc anôtôi samob su.

⁶ Gêŋ samob, taŋ Apômtau têtac gêwiŋ aŋga undambê to nom ma aŋga
gwêc to gêdimbobsêga samob naŋ,
oc êŋgôm êtu tôŋ.

⁷ Eŋ tec gwêwê tao aŋga gwêcm kêpi gêmêŋ
ma kékêŋ ôsic kêsêp kom ñalêlôm ma kêkôc mu su aŋga nom ñakêclêsu.

* 133:3: Dawidnê teŋ.

- ⁸ Eŋ tec gêjac Aiguptu nêŋ ñamêc êndu,
gêgôm gêdêŋ ñamalac to bôc.
- ⁹ Anja tônê eŋ kêsakinj gêjsêga to gêntalô
gebe êmêtôc Parao to nê sakiŋwaga samob.
- ¹⁰ Eŋ tec geserj lau tomôkê-tomôkê taêsam
ma gêjac nêŋ kiŋ toŋaclai êndu.
- ¹¹ Amboac lau Amor nêŋ kiŋ Sihon ma Basan ñakinj Og
ma lau Kanaan nêŋ kiŋ toê-toê samob.
- ¹² Ma eŋ kékêŋ êsêacnêŋ gamêŋ
gêdêŋ lau Israel sêwê kaiŋ.
- ¹³ O Apômtau, aôm nêm ñaê oc ênêc teŋgeŋ.
O Apômtau, nêm waem oc ésa êndêŋ gôlôac to gôlôac.
- ¹⁴ Gebe Apômtau kêwaka nê launêŋ biŋgêdêŋ sa
ma taê walô nê sakiŋwaga.
- ¹⁵ Tenteŋlatunêŋ gwam ñamalac lemenj sêgômja.
Êsêac sêmasaŋ ña silber to gold.
- ¹⁶ Aweŋsunj gêc, mago sêšôm biŋ atom.
Mateŋjanô gêc, mago sêlic gamêŋ atom.
- ¹⁷ Taŋeŋsunj gêc, mago sêŋjô biŋ atom
ma sêsi aweŋ atom amboac tonanjeŋ.
- ¹⁸ Lau taŋ sêmasaŋ gêŋ tauwaga naŋ, oc têtôm nêŋ gêŋ tonan
ma lau samob, taŋ ôliŋ andaŋ naŋ, amboac tonanjeŋ.
- ¹⁹ O Israelnê gôlôac, alanem Apômtau.
O Aronnê gôlôac, alanem Apômtau.
- ²⁰ O Lewinê gôlôac, alanem Apômtau.
Amac taŋ atêc Anôtô naŋ, alanem Apômtau.
- ²¹ Aweŋ êôc Apômtau anja Sion,
ñatau, taŋ gêŋgôŋ Jerusalem naŋ.

Aleluja.

136

Wê danjeŋa teŋ

- ¹ Anam danje Apômtau gebe eŋ ñac gabêjam.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.
- ² Anam danje anôtôinêŋ Anôtô.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.
- ³ Anam danje apômtauinêŋ Apômtau.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.
- ⁴ Eŋ gêgôm gêjsêga.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.
- ⁵ Eŋ kékêŋ undambê tokaucgeŋ.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.
- ⁶ Eŋ kêmasaŋ nom gêſac bu ñaô.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.
- ⁷ Eŋ kékêŋ oc to ajôŋ.
Biŋjanô, ênê moasiŋ ênêc endenj tōŋgeŋ.

- 8 En kékêj oc gebe êwê gamêj êndêj ocsalô.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 9 En kékêj ajôn to uitatalata gebe sêpô gamêj êndêj êmbêc.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 10 En gêjac Aiguptunêj ñamêc êndu.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 11 En gêwê Israel sa anga Aiguptu.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 12 En gêgôm ña lêma ñajaña ma gêôc lêmadambê sa.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 13 En gêwa Gwêckoc kékôc gêja luagêc.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 14 En gêwê Israel sêsêp ñalêlôm sêja.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 15 En kêtij Parao to nê lausin sêsêp Gwêckoc ñalêlôm ma sênôm gwêc su.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 16 En gêwê nê lau sêmoa gamêj sawa.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 17 En gêjac kin tonaclai êndu.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 18 Nac tau, tañ gêjac kin towae êndu nañ.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 19 En gêjac lau Amor nêj kin Sihon êndu.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 20 En gêjac Basan ñakiñ Og êndu.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 21 En kékêj lau tonan ñai nêj gamêj gêdêj nê lau sêwê kaiñ.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 22 En kékêj gamêj tau gêdêj nê sakinwaga Israel.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 23 En tec taê gêjam aêac gêdêj tañ tapô lêna nañ.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 24 Ma gêjam aêac kêsi anga lau, tañ sêlêsu aêac nañ.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 25 En gêlôm gêj tanijña gêdêj gêj maten jaliña samob.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.
- 26 Anam dañge êndêj undambê ñatau Anôtô.
Biñjanô, ênê moasiñ ênêc endej tōngej.

137

Lau tañ sêygôj kapoacwalô anga Babel nañ, nêj taniboa

- ¹ Gêdêj tañ aêac anjôj Babelnêj bu nañ,
aêac taêj gêjam Sion ma atan.
- ² Aêac akêj ma gêj wêña
gej kaleñ ka siuñ, tañ kékô tonan nañ,
- ³ gebe lau, tañ sêkôc aêac tôj nañ,

sêkac aêac gebe anam ma wê, ma lau, taŋ sêlêsu aêac naŋ,
 sêkac aêac gebe amoac toôndugeŋ ma sêšôm gebe
 "Anam nêm wê Sionja teŋ aêac anô."

⁴ Mago aêacmêŋ oc anam Apômtaunê wê
 anga gamêŋ jaba amboac ondocgeŋ.

⁵ O Jerusalem, aê embe jalinj aôm sinj,
 oc lemoc anôŋja êtu toŋ.

⁶ Aê embe taêc ênam aôm atom ma embe jatoc Jerusalem sa êlêlêc ηoc gêŋ
 samob, taŋ gêgôm aê têtac ηajam naŋ atom,
 oc imbeloc êsap lôcboam tōŋ.

⁷ O Apômtau, taêm ênam bêc, taŋ lau Edom sêgôm gêŋwapac
 gêdêŋ Jerusalem naŋ.

Êsêac sêmôec gedeŋ tōŋgeŋ gebe
 "Anseŋ êlinj-êlinj êsêp e êndêŋ nombarŋ."

⁸ O Babel, aôm kalomtênao.

Aêac awenj êôc ηac, taŋ êkêŋ gêŋ, taŋ gôgôm gêdêŋ aêac naŋ, êmu
 wacêpi aôm êtiām.

⁹ Aêac awenj êôc ηac, taŋ êôc nêm ηapalê dedec sa
 ma êmakinj êsêac sêpi poc naŋ.

138

Wê danjera kêtu Anôtônê biŋ ηanjêŋja

¹ O Apômtau, aê gabe janam danje aôm toŋoc ηalêlôm samucgeŋ.
 Aê gabe jalambiŋ aôm êndêŋ anôtôi sêlic.

² Aê gabe jatenj mec êndêŋ aôm jakô nêm lôm dabunj ηamagêŋa
 ma jalanem aômnêm ηaê êtu nêm moasiŋ to biŋ ηanjêŋja
 gebe aôm kôwaka nêm ηaê to biŋ, taŋ gôjac mata naŋ sa
 kêlêlêc ηêrgeŋ su.

³ Gêdêŋ tanj aoc gêjac aôm naŋ, kôkêŋ taŋam aê.
 Ma kôpuc ηoc ηalêlôm tōŋ ηa nêm ηaclai kaiŋ teŋ.

⁴ O Apômtau, kiŋ samob anga nom embe sêŋô awamsuŋ ηabinj
 oc sêlambij aôm.

⁵ Êsêac oc sêŋga wê êpi Apômtaunê gôlinj
 gebe Apômtaunê ηawasi gêjam gamêŋ auc.

⁶ Apômtau kêtu ηac towaegoc ma gêjam ηac ηalêlôm sawa sa
 ma kêjala lau-tetoc-tauŋ-sawaga, taŋ sêmoa jaêc eŋ naŋ, amboac
 tonanjeng.

⁷ Aê embe jamoa gêŋwapac ηalêlôm,
 aôm oc ôpuc aê tōŋ jaŋgôŋ matoc jali.

Aôm kôpuc ηoc ηacio, taŋ têntac ηandaŋ sec gêdêŋ aê naŋ sugen
 ma nêm anôŋja gêjam aê sa.

⁸ Apômtau oc êŋgôm gêŋ, taŋ gêjac mata gêdêŋ aê naŋ ηanô êsa.
 O Apômtau, nêm moasiŋ ênêc teŋgeŋ. Ônac dabiŋ kôm, taŋ gôjac m
 naŋ.

*

139

Anôtô kêjala gêj samob e gêdêj ñamadij to gêmoa gamêj samob

1 O Apômtau, aôm gôbi ñoc ñalêlôm lêtêj e kôjala aê.

2 Aê embe jangôj me jandi sa, oc ôjala.

Aôm gômoa jaêc, mago kôjala biñ, tan aê taêc gêjam nañ.

*3 Aôm gôlic aê kasêlêj me gaêc
ma kôjala aêñoc lêj e tomalagenj samob.*

*4 Nalô tej ênsac imbeloc atom tagej
ma aôm Apômtau oc ôjala kwanañgej.*

*5 Aôm kôpij aê auc aنجa muña ma nêm ña
ma gu lêmam gêsac môkêcapac.*

*6 Aê kasaê biñ tonaj kaiñ tej ñanô
kêlêlêc aêñoc kauc su, tec kajala atom.*

*7 Nêm ñalau gêmoa ma aê oc jasa ondoc
ma aê oc jaêc jamu ondocna gebe ôlic aê atom.*

*8 Aê embe japi undambê jawac, oc jatap aôm sa.
Ma embe jaja ñoc mêtê lamboam, oc jatap aôm sa.*

*9 Aê embe jalôp jandêj gamêj oc kêpiña
ma najalêwañ jañgôj gamêj oc kêsêpna jana,*

*10 oc lêmam êwê aê aنجa ônê
ma ôsip aê sa ña nêm anôña.*

*11 Ma aê embe jasôm gebe gêsujbôm êkôm aê auc samucgej
ma ñawê, tañ kêpô aê nañ, ênam kesec,*

*12 mago aôm oc ôlic ñakesec amboac ñakesec atom.
Ôlic gêbêcauc amboac eleñja ma ñakesec amboac ñawê.*

*13 Aôm taômganj tec kôkêj aêñoc ñalêlôm
ma kôlêsbô aê aنجa tinoc têtaclêlôm.*

*14 Aê gajam danje aôm gebe kôkêj aê ñamêtê kaiñ tej.
Aêñoc katuc kêjala gebe aômnêm gêj, tañ gôgôm nañ, kêtu gêjsêga kaiñ
tej.*

*15 Aôm kôjala ñoc ñatêkwa ñasec-ñasec samob
gêdêj tañ kôkêj aê kelec-kelec kôsiñgej ma kôlêsbô aê aنجa tinoc
têtaclêlôm.*

*16 Matamanô gôlic aê gêdêj tañ aê ñanô kêsa atomgej ma koto ñoc bêc,
tañ taêm gêjam gebe jañgôjna nañ, gêc nêm buku kwanañgej.*

Gôgôm gêmuñ kêsêp ñasawa, nañ ñoc bêc tej mêtjkêsa atomanô nañ.

*17 O Anôtô, biñ tañ aôm taêm gêjam nañ, ñawapac, oc jajala amboac ondoc.
Gêj tonaj taësam e ñalêlêma atom.*

*18 Aê embe jasa sa, oc jalic êlêlêc gañac su.
Aê embe janêc e guluj jandi, nañ jatap aôm sa.*

*19 O Anôtô, ônac alôb-alôbwaga êndumañ
ma ôkêj lau, tañ sêwê kaiñ dec nañ, sêc su aنجa aêñoc.*

*20 Lau tonaj tec sêkiañ tauñ sa ma sêsonb biñ alôb-alôb kêpi aôm
ma sêgom aômnêm ñaê kêtu meloc.*

21 O Apômtau, aê oc jakêj kisa êndêj lau, taŋ sêkêj kisa gêdêj aôm naŋ,
atom me.

Ma janam lanjôcanô ôkwi êndêj lau, taŋ sêli tauŋ sa gêdêj aôm naŋ,
atom me.

22 Binjanô, aê kakêj kisa gêdêj êsêac ηajaŋa,
galic êsêac têtu ηoc ηacjo.

23 O Anôtô, ômbi aê lêtêj e ôjala ηoc ηalêlôm.

Ônsaê aê to ôjala gêj, taŋ taêc gêjam naŋ.

24 Ma embe ôlic aê jasa lêj dansan jamoa,
naŋ ôwê aê jasa lêj ηanjêŋja.

*

140

Mec êtu Anôtô ênam aêac saŋa

1 O Apômtau, ônam aê kêsi êndêj lau sec
ma ojop aê êndêj lau toŋaclai.

2 Lau tonan taêj gêjam biŋ sec gêc nêj ηalêlôm
ma sêkalom kisa kêtôm bêcgenj.

3 Êsêacnêj imbeleŋ ηamata kêtôm moac wêmnê.
Moac ηamalic gêc kêsa paŋ gêdôjôlicgenj.

4 O Apômtau, ojop aê êndêj lau alôb-alôb lemenj.

Ônam jaom aê êndêj lau toŋaclai, taŋ sêkic biŋ sebe senseŋ aê naŋ.

5 Tetoc-tauŋ-sawaga sêwa lakô kêtû aêŋa.

Êsêac sêkic uc gêjac intênataligenj ma sêwa lip kêtû aêŋa gebe ênac aê.

6 Aê kasôm gêdêj Apômtau gebe “Noc Anôtô aôm.”

O Apômtau, ôkêj tanjam ηoc tanj kapôeŋj

7 O Apômtau, ηoc Anôtô, ηoc ηac, taŋ gôjam aê sa ηajaŋa naŋ.

Aôm kôtu ηoc lamu gêdêj noc siŋŋa.

8 O Apômtau, ôkêj biŋ, taŋ lau alôb-alôb taêj gêjam to kêkac êsêac naŋ, ηanô
êsa atom.

Onseŋ biŋ, taŋ sêkic kêtû aêŋa naŋ su.

9 Ôkêj ηoc ηacjo sêku aê tulu atom
ma biŋ, taŋ sêkic kêtû aêŋa naŋ, êpi êsêac tauŋ.

10 Eŋj êkêj ηalana ênsêlô êpi êsêac tauŋ.

Eŋj êtîŋ êsêac sêsep sêlêlôm sêna e dêndi sa êtiam atom.

11 Ηac-gêga-biŋwaga oc êmoa naeo.

Ma gêŋwapac oc epeŋ ηac toŋaclai sec naŋ, piŋpoap-piŋpoap e ênaŋa.

12 Aê galicgac gebe Apômtau oc êmansaŋ lau sêŋgôŋ jageo nêj biŋ
to êmansaŋ lau ηalêlôm sawa nêj biŋ.

13 Binjanô, lau gêdêj oc sênam danje êtu aômñem ηaêŋa.

Lau gêdêj oc sêŋgôŋ sêwiŋ aôm.

*

* 139:24: Dawidnê pesalem tenj. * 140:13: Dawidnê pesalem tenj.

141

Mec kêtulaña teñ

- 1 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm ôkac taômgenj ôndêj aê ômôêj.
Embe jamôêc aôm, nañ ôkêj tañam ñoc aoc.
- 2 Ôlic ñoc mec êtôm gasôb jadauñ gêdêj aôm.
Ôlic jaôc lemoc sa êtu da êtulaña.
- 3 O Apômtau, ôkêj aocsuñ ñadibwaga teñ
ma ôkêj gêdôcôlic ñakatam ñagejobwaga teñ.
- 4 Ôkêj ñoc ñalêlôm ewec êndêj gêj sec
gebe janjôm gêj alôb-alôb atom.
- 5 Nac gêdêj teñ embe ênac aê me êlêj biñ aê, nañ jajala gebe oc têtac gêwinj
aê,
mago aê janac jao gebe lau sec nêj teñ êniñ oso môkêcapac atomanô
gebe katerj mec gedenj tôngenj gebe Apômtau epeñ êsêacnêj kisa su.
- 6 Embe sêmbaliñ nêj mêtôcwaga sêsêp pocsaginj,
lau oc sêjala gebe Apômtaunê biñ biñjanô.
- 7 Eñ kêpalip êsêacnêj ñatêkwa jatotoñ-totoñ sêc gêdêj lamboam
ñagêsuñawa,
kêtôm poc, tañ têtuc kêkôc e popoc-popocgenj gêc intêna nañ.
- 8 Matoc êndij aôm, Apômtau ñoc Anôtô. Aê gabe jaê lamu aôm.
Amboac tonaj òwi ñoc katuc siñ gebe janana atom.
- 9 Ojop aê êndêj lakô, tañ sêwa kêtû aênya nañ,
ma êndêj lau secwaga nêj lip amboac tonaj.
- 10 Ôkêj lau, tañ sêkac tauñ su nañ, sêwê tauñ nêj uc
ma aê jao gala jana.

*

142

Anôtô ênam aêac sa anja gêjwapac ñalêlôm ñamec

- 1 Aê aoc gêjac Apômtau kapôêrgej,
gamôêc kapôêj gêdêj Apômtau.
- 2 Aê kasêwa ñoc tañj gêc ej lañjônêmija,
kasôm ñoc gêjwapac lasê gêdêj ej.
- 3 Gêdêj tañ ñoc ñalêlôm ñagogo nañ,
mago aôm kôjala lêj, tañ aê kasa nañ.
Sêwa lakô kelecgej
gêc ñoc intêna, tañ kasa nañ.
- 4 Aê matoc geso gêmu anôja,
mago katap ñac teñ gebe ênam aê saña sa atom.
Aê gabe jaê lamu gêj teñ, mago katap sa atomanô
ma ñac teñ gebe ênam aê saña gêmoa atomanô.
- 5 O Apômtau, aê aoc gêjac aôm.
Aê kasôm gebe ñoc lamu aôm to ñoc gêjlênsêm, tañ gawê kaiñ anja
lau matenj jali nêj gamêj nañ.
- 6 Ojae, ôñô ñoc tañiboamanj gebe aê katuc gêbac su.

* **141:10:** Dawidnê pesalem teñ.

Ônam aê kêsi aŋga lau, taŋ sêlêsu aê naŋ, gebe nêŋ ôliŋ walô kêlêlêc aê su.
⁷ Wê aê sa aŋga kapoacwalô
gebe jalarem aômnêm ŋaâ.
 Aôm embe ômoasiŋ aê,
oc lau gêdêŋ sêkac sa sêwiŋ aê.
gêŋgôŋ poaclabu naŋ.*

143

Embe ôliŋ to katuŋ êŋgôŋ naeo, naŋ awenj ênac Anôtô

¹ O Apômtau, ôŋjô ŋoc mec ma ôê taŋjam ŋoc taŋi.
Aôm ŋac tobiŋ ŋaŋêŋ, ôkêŋ taŋjam aê êtu nêm biŋgêdêŋja.
² Ôkic nêm sakiŋwaga nê biŋ atom
gebe aôm ôlic ŋamalac mata jali teŋ êtôm ŋac gêdêŋ atom.

³ Ojae, ŋacjo tau kêjanda katuc.
Enj kêku aê tulu jagaêc nom ma aê katôm êsêac, taŋ sêmac êndu su naŋ.
⁴ Aêŋjoc katuc ôluŋ-ôluŋgeŋ
e ŋoc ŋalêlôm kêtû toŋ aŋga ŋoc wanjêlôm.

⁵ Aê taêc gêjam têm gêmuŋ andanĝenja ma taêc gêjam aômnêm lêmam
ŋakôm samob, taŋ gôgôm naŋ.
Taêc gêjam jakêsêp aômnêm gôliŋ samob.
⁶ Aê galam lemoc ma kateŋ mec gêdêŋ aôm.
Aêŋjoc katuc gêjam awa su aôm kêtôm nom ŋakeleŋ kêsê awa gebe kom
ênac.

⁷ O Apômtau, ôkac taômgeŋ mêmôkêŋ taŋjam aê.
ŋoc ŋalêlôm kêtû dambê-dambê su gebe janaŋa.
 Ônsaŋ laŋjômanô auc êndêŋ aê atom
gebe jatôm êsêac, taŋ sê su sêseŋ sêlêlôm sêja naŋ atom.
⁸ Ôkêŋ aê jaŋjô aômnêm têmtac gêwiŋ teŋgenja ŋawae êndêŋ eleŋja
gebe aê taêc kêka aôm.
 Ôtôc intêna, taŋ gobe aê jasa naŋ, êndêŋ aê
gebe jasun ŋoc katuc sa êndêŋ aôm êwac.

⁹ O Apômtau, ônam aê kêsi êndêŋ ŋoc ŋacjo.
Aê jandêŋ aôm wacijaê lamu aôm.
¹⁰ Ôndôŋ aê jaŋgôm ŋoc gêŋ êtôm aôm gôlic ŋajam gebe aêŋjoc Anôtô aôm.
Aômnêm ŋalau ŋajam êwê aê jasa lêŋ ŋaŋêŋ.

¹¹ O Apômtau, ôpuc aê tôŋ jaŋgôŋ matoc jali êtu aômnêm ŋaêŋja.
Ônam aê sa aŋga gêŋwapac êtu aômnêm biŋgêdêŋja.
¹² Onseŋ ŋoc ŋacjo su ma ômoasiŋ aê ma onsoc samob, taŋ sêlêsu aê naŋ,
gebe nêm sakiŋwaga aê.*

144

Awenj gêôc Anôtô ŋamec. Moasiŋ gêjam Israel auc

* **142:7:** Dawid gêga wê tonaj gêdêŋ taŋ * **143:12:** Dawidnê pesalem teŋ.

- ¹ Aê aoc gêôc Apômtau, taŋ kêtû ñoc tuŋtêna naŋ.
 Eŋ tec kêdôj lemoc gebe janac siŋ ñajaŋa ma lemoclatu gebe janac
 siŋ ñajaŋa.
- ² Eŋ tec kêtû ñoc balan ma ñoc tuŋtêna to ñoc kësiwaga. Eŋ tec kêtû ñoc
 lautuc to ñoc lamu.
 Eŋ kékêŋ tentenŋlatu sêšô aê ñalabu.
- ³ O Apômtau, ñamalac kêtôm asageŋ, tec aôm matam gêdin eŋ
 ma ñamalac latu tonec kêtôm asageŋ, tec aôm taêm gêjam eŋ nec.
- ⁴ Namalac kêtôm awajaô
 ma ênê bêc kêtôm gêŋ ñajaô-jaô.
- ⁵ O Apômtau, ôwê nêm undambê sa ma ôsêp ômôeŋ
 ma ômoasac lôc gebe jadauŋ êsa.
- ⁶ Ôpalip ôsic mëŋjenseŋ êsêac êlinj-êlinj.
 Ôpê nêm sôb ma onsoc êsêac sêc sêna.
- ⁷ Ômêtôc lêmam aŋga lôlôc mëŋjôjaŋgo aê su
 ma ônam aê sa aŋga ñasamac kapôeŋ aŋga lau jaba lemen.
- ⁸ Lau tonar gêdôŋôlic sêšôm biŋ dansaŋ
 ma nêŋ anôŋa kêtôc gêŋ geo.
- ⁹ O Anôtô, aê gabe jaŋga wê wakuc teŋ êpi aôm
 ma jaŋgôm gêŋ wêŋa tonjagam lemelu êtaŋ ma janam wê êndêŋ aôm.
- ¹⁰ Aôm kôpuc kiŋ tõŋ e sêku ñacio tulu.
 Aôm kôjaŋgo nêm sakiŋwaga Dawid su aŋga siŋ ñaclai.
- ¹¹ Ônam aê sa ma ôjaŋgo aê su aŋga lau jaba lemen.
 Aŋga lau, taŋ gêdôŋôlic sêšôm biŋ dansaŋ to nêŋ anôŋa têtôc geo naŋ.
- ¹² Aêac latuŋi lau matac têtôm ka balin
 ma aêac latuŋio têtôm andu ñajam-ñajam ñaalê poc, taŋ sepeŋ ñatalô
 naŋ.
- ¹³ Aêacma andu moŋa gêlôc laŋgwageŋ
 ma aŋgôŋ gêŋmasê ñaô gedeŋ tõŋgeŋ.
Aêacma domba sêsu ñalatu tauſen to tauſen
 ma tentausen to tentausen seŋ gêŋ sêmoa oba.
- ¹⁴ Aêacma bulimakao sêsu ñalatu taêsam ma gêŋwapac kêtap sa to sêjam
 ñalatu su atom.
 Lau sêŋgôŋ sênam aucgeŋ, mago taŋiboa ênêc nêŋ malacluŋ atom.
- ¹⁵ Aê aoc êôc lau, taŋ sêmoa kêtôm biŋ, tec tasôm su nec.
 Aê aoc êôc lau, taŋ Apômtau kêtû nêŋ Anôtô naŋ.

*

145

Talanem Apômtau êtu nê moasiŋ to ñaclainja

- ¹ O ñoc kiŋ Anôtô, aê gabe jatoc aôm sa
 ma jalanem nêm ñaê enden tõŋgeŋ.
- ² Aê gabe jalanem aôm êtôm bêcgeŋ
 ma aoc êôc nêm ñaê enden tõŋgeŋ.

* **144:15:** Dawidnê teŋ.

³ Apômtau eŋ ɻac kapôēŋ, tec talanem eŋ ɻanômaŋ.
Aêac ɻamalac oc tapuc ênê ɻam natatôm atom.

⁴ Gôlôac teŋ sêlanem aômnêm koleŋ êndêŋ gôlôac teŋ sêŋô
ma sêšôm aômnêm ɻaclai ɻagêjsêga lasê.

⁵ Èsêac oc sêšôm aômnêm ɻawasi to waem kiŋja lasê,
ma aê gabe jaŋga wê êpi nêm gêjsêga.

⁶ Lau oc sêšôm aômnêm gêjsêga ɻanjaclai lasê
ma aê gabe jawa aômnêm waem kapôēŋ sa.

⁷ Lau oc sêncac aômnêm moasiŋ tengeŋja ɻamiŋ
to têtu samuc aômnêm biŋgêdêŋ toôndugeŋ.

⁸ Apômtau eŋ ɻac moasiŋ to taê walô ɻam.
Eŋ gêbiŋ tôŋ ma têtac gêwiŋ tengeŋja gêjam eŋ auc.

⁹ Apômtau eŋ ɻajam gêdêŋ ɻamalac samob
ma eŋ taê labu gêŋ samob, taŋ kêkêŋ naŋ.

¹⁰ O Apômtau, gêŋ samob, taŋ kôkêŋ naŋ, sênam danje aôm.
Ma nêm lau mansaŋ sêlanem aôm.

¹¹ Èsêac oc sêšôm aômnêm gamêŋ kiŋja ɻawae lasê
ma sêncac aômnêm ɻaclai ɻamiŋ

¹² gebe ɻamalacnêŋ latuŋi sêŋô aômnêm gêjsêga
to aômnêm gamêŋ kiŋja ɻawasi ɻanô ɻawae.

¹³ Aômnêm gamêŋ kiŋja ênêc tengeŋ
ma ônam gôliŋ gôlôac to gôlôac ɻêŋgen êna.

Apômtau gêgôm nê biŋ samob ɻanô kêsa
ma nê koleŋ samob gêwa ênê têtac gêwiŋ sa.

¹⁴ Apômtau kêpuc lau samob, taŋ seben naŋ tôŋ
ma gêjac èsêac samob, taŋ sêŋgôŋ sêpô dêducgeŋ naŋ sa.

¹⁵ Lau samob mateŋ gêdiŋ aôm
ma aôm kôkêŋ èsêacnêŋ mo gêdêŋ ɻanoc.

¹⁶ Aôm kôlaiŋ lêmamtapa ma gôlôm gêŋ mateŋ jali samob
e gêôc èsêac tôŋ.

¹⁷ Apômtau gêgôm nê gêŋ samob gêdêŋgeŋ
ma gêgôm nê gêŋ samob tomoasiŋgeŋ.

¹⁸ Apômtau gêmoa èsêac, taŋ awen gêjac eŋ naŋ ɻagala
ma gêwiŋ èsêac samob, taŋ awen gêjac eŋ toŋanôgeŋ naŋ.

¹⁹ Eŋ gêjam èsêac, taŋ têtêc eŋ naŋ, nêŋ sêpô lêna sa
to gêjô èsêacnêŋ taŋiboa ma kêpuc èsêac tôŋ.

²⁰ Apômtau gejob èsêac samob, taŋ têntac gêwiŋ eŋ naŋ,
ma oc enseŋ lau alôb-alôb samob su.

²¹ Aoc êôc Apômtaunê wae
ma lau nomja samob sêlanem ênê ɻaê dabuŋ tengeŋ ma tengeŋ.

*

* **145:21:** Dawidnê wê lanemja teŋ.

146

Talanem Apômtau êtu ênê kôm gêdênyja

¹ Aleluja.

O katuc tau, ôlanem Apômtau.

² Aê gabe jalanem Apômtau êtôm ñoc bêc samob, tañ gañgôj matoc jali nañ,
ma gabe janam wê êndêy ñoc Anôtô êtôm ñoc têm, tañ jamoa nom nañ.

³ Taêm êka laumata to ñamalac teñ
gebe êsêac têtôm gebe sênam lau sa atom.

⁴ Awenjaô embe ênac pep, oc têtu kekop êtiam
ma nêy biñ, tañ tañy gêjam nañ, oc ênac pep amboac tonançen.

⁵ Aê aoc êôc ñac, tañ Jakobnê Anôtô gêjam eñ sa
ma kékêy mata Apômtau Anôtôgeñ nañ.

⁶ Ñac tonaj tec kékêy undambê to nom ma gwêc to ñagêñlêlôm samob.
Eñ ñac ñançey endeñ tõngeñ.

⁷ Ênê mêtôc gêdêy gêjam êsêac, tañ lau sêkôniy êsêac tõy nañ sa
ma gêlôm êsêac, tañ mo gêjô êsêac nañ. Apômtau kêgaboac lau
kapoacwalôya su.

⁸ Apômtau kékêy matenjpec sêlic gamêy kêtiam ma kësa lau, tañ sêpô
dêducenç nañ sa.

Apômtau têtac gêwîñ lau gêdêy.

⁹ Apômtau gejob lau jaba ma gêjam awêtuc to mosêbu sa.
Mago eñ gesen lau alôb-alôb nêy intêna su.

¹⁰ Apômtau eñ kiñ tengeñja.
O Sion, aômnêm Anôtô ênam gôliñ endeñ tõngeñ.

*

147

Anôtô kêtu ñaclai to moasiñ ma mêtê ñatau ñamôkê

¹ Aleluja.

Alanem Apômtau gebe tanam wê êndêy aêacnêy Apômtau tonec gêy ñajam.
Lambinj tonaj ñajam ma jagêdêy.

² Apômtau kêkwê Jerusalem sa kêtiam.

Eñ gêjac Israel latunji, tañ sêmoa salinj-salinj nañ sa.

³ Eñ kêmoasiñ êsêac, tañ ñalêlôm popoc nañ,
ma kësabañ êsêacnêy kamoc ñandaj.

⁴ Eñ kékêy utitalata kêtôm tau taê gêjam
ma kësam êsêacnêy ñaê samob tomalagenj.

⁵ Aêacnêy Apômtau eñ ñac kapôeñ to ñaclaisêga.
Ênê mêtê ñadôy gêc atomanô.

⁶ Apômtau gêjam lau ñasec sa
ma kêtij alôb-alôbwaga piñpañ jasêc nom.

⁷ Apuc Apômtaunê wê dançenja sa.

* **146:10:** Aleluja.

- Añgôm gêj wêja êtañ êndêj aêacnêj Anôtô.
⁸ Eñ kêkêj tao gêsac umboñ
 ma kêkêj kom kêmâlôm nom to kêkêj gêgwañ kêpuc añga lôc.
⁹ Eñ gêlôm bôc
 ma kêkêj mo gêdêj aoco ñalatu, tañ têtañ gêdêj eñ nañ.
¹⁰ Eñ têtac gêwiñ hos ñaclai atom
 to gêlic ñamalac, tañ labum ñajaña nañ ñajam atom.
¹¹ Apômtau têtac gêwiñ lau, tañ têtêc eñ nañ,
 to têtac gêwiñ lau, tañ sêkêj matej ênê têtac gêwiñ tejenja nañ.
¹² O Jerusalem, ôlanem Apômtau.
 O Sion, ônam wê êndêj nêm Anôtô.
¹³ Gebe eñ kêmasañ nêm katam ñajaña.
 Eñ gêjam meç nêm ñapalê, tañ sêmoa nêm ñalêlôm nañ.
¹⁴ Eñ kêbalaj nêm gamêj ñamadin auc ñapep
 ma gêlôm aôm gôngôñ moasu ñâgen.
¹⁵ Eñ kêsañj nê jatu kêsêp nom gêmêj
 ma biñ tau kêlêti gêjam nom aucgej sep tagen gêja.
¹⁶ Eñ kêkêj sno kêtôm kapok
 ma kêkêj nop kêtôm wao.
¹⁷ Eñ kêpalip nê kompoc kêtôm poclô.
 Asa oc êôc ênê malotêna tôj.
¹⁸ Eñ kêkêj nê biñ e gêj tau gêwê.
 Eñ kêkêj nê mu, tec ñabu keselen.
¹⁹ Eñ gêwa nê biñ sa gêdêj Jakob
 ma kêsôm nê gôlin to biñgêdêj lasê gêdêj Israel.
²⁰ Eñ kêmoasinj tentenlatu teñ amboac tonaj atom.
 Êsêac sêjala ênê biñsu atom.

Aleluja.

148

Undambê to nom sêlanem Apomtau

¹ Aleluja.

- Alanem Apômtau añga undambê.
 Alanem eñ añga lôlôc.
² Ênê anela samob, alanem eñ.
 Ênê lau totonj-totonj samob, alanem eñ.
³ Oc to ajôj, alanem eñ.
 Amac utitalata samob, alanem eñ.
⁴ Amac undambê to undambê, alanem eñ.
 Amac bu, tañ apoac umboñ ñaô nañ, alanem eñ.
⁵ Gêj samob tonaj ñai, alanem Apômtaunê ñaêmañ
 gebe eñ kêjatu, tec gêj tau ñanô kêsa.
⁶ Gebe eñ ketoc gêj tonaj ñai kêkô gebe êkô endej tôngenj

ma kékêj ñagôlinj, taŋ sêŋgêli atom naŋ, gêdêj êsêac.

⁷ Amac gêj nomja, amac gênsêga gwêcna to gwêc ñagêdimlabuña samob naŋ,
alanem Apômtau.

⁸ Aôm ja to kompoc, aôm sno to ômbij,
aôm mutêna, taŋ gôgôm ênê biŋ kêtû tôŋ naŋ, amboac tonanjeŋ.

⁹ Amac lôc to gamêj ñabau samob,
amac gêjkaiŋ to nip walaŋ samob,

¹⁰ amac bôc saleŋna ma malacnja samob,
amac gêj kékêŋna ma moc tomagê, alanem Apômtau.

¹¹ Amac kiŋ aŋga nom to tentenjlatu samob,
amac kasêga to gôlinjwaga nomja samob,

¹² amac ñacsêhom to awêtakin,
amac lau ñanô to ñapalê, alanem Apômtau.

¹³ Lau samob tonaj ñai sêlanem Apômtaunê ñaêmaŋ
gebe ênê ñaê tageŋ tec ñaê towae. Ênê ñawasi kêlêlêc undambê to nomgeŋ.

¹⁴ Enj kékêj ñaclai gêdêj nê lau gebe ênê lau mansaŋ samob sêlanem ej
sêwiŋ lau Israel, taŋ têtu ênê gêj naŋ.

Aleluja.

149

Wê lambiŋja teŋ

¹ Aleluja.

Anam wê wakuc êndêj Apômtau.

Aweŋ êôc ej aŋga ênê lau mansaŋ ñalêlôm.

² Israel têtu samuc nêj ñac, taŋ kékêj êsêac naŋ.
Sion latui aweŋ êôc nêj kiŋ toôndugeŋ.

³ Êsêac têtê wê sêlanem ênê ñaê
sêncac oŋ to gêj wêja êtaŋ.

⁴ Apômtau têtac gêwinj nê lau
ma kékêj lau palê-palê sêku nêj ñacjo tulu.

⁵ Anôtônê lau têtu samuc ej to sênam lasê to ôlinj êpi
sêncê nêj mê ma aweŋ êôc ej toôndugeŋ.

⁶ Êsêac sêlambiŋ Anôtô to aweŋ êpigeŋ
ma sêmêngôm siŋ ñamatata makeŋ-makeŋ

⁷ gebe sêkac nêj kamocgôc aŋga lau samuc nêj
ma sêkêj ñagêjô êndêj tentenjlatu.

⁸ Sênsô ësêacnêj kiŋ ña kapoacwalô tôŋ
ma sênsô nêj lau mata tôŋ ña kapoacwalô ki

⁹ gebe sêŋgôm biŋ, taŋ Anôtô kêkic wanêcgeŋ naŋ, êtu tôŋ êpi êsêac.
Biŋ tonaj ketoc Anôtônê lau samob sa.

Aleluja.

150

Alanem Apômtau

¹ Aleluja.

Alanem Apômtau aŋga nê lôm dabunj.

Alanem eŋ aŋga undambê.

² Alanem eŋ êtu nê gêjsêgaŋa
ma alanem eŋ êtu nê ɻaclai kapôêŋya.

³ Alanem eŋ ɻa dauc ɻaôndu.

Alanem eŋ ɻa gêŋ wêŋa to kalingwanj.

⁴ Alanem eŋ ɻa wê to oŋ.

Alanem eŋ ɻa gêŋ wêŋa to gasuc.

⁵ Alanem eŋ ɻa gegob êtaŋ.

Alanem eŋ ɻa gegob ɻakicsêa galaŋ-galaŋgeŋ.

⁶ Gêŋ samob, taŋ sêsê aweŋ nanj, sêlanem Apômtau.

Aleluja.